

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

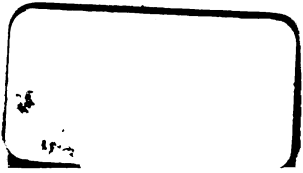

G 847 (14)

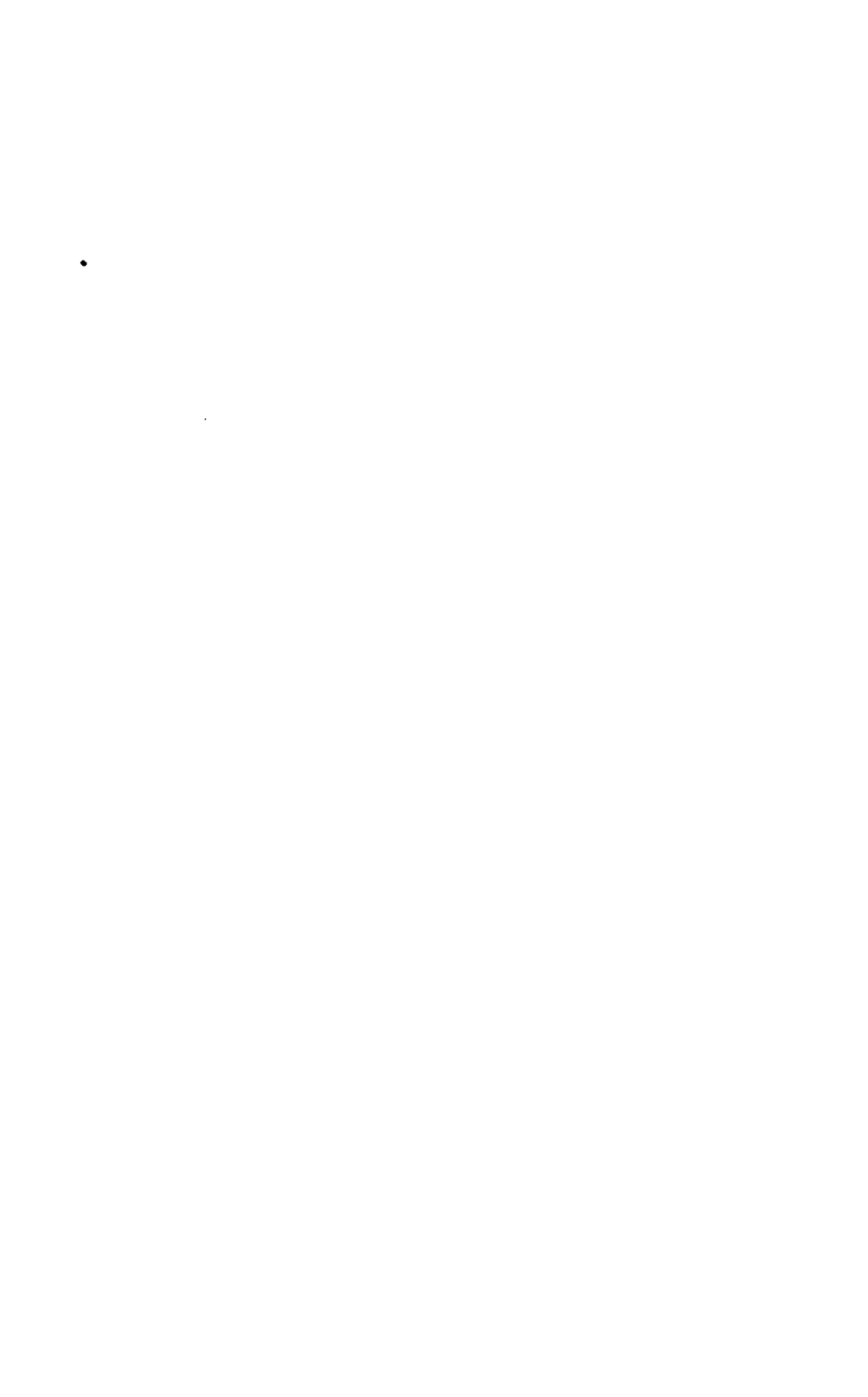

HARVARD
COLLEGE
LIBRARY

1975

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIORE ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

OPERA

EIUSDEM NIEBUHRII, IMM. BEKKERI, L. SCHOPENI,
G. ET L. DINDORFIORUM ALIORUMQUE PHILOLOGORUM
PARATA.

PARS I.

DEXIPPI, EUNAPII, PETRI PATRICII,
PRISCI, MALCHI, MENANDRI,
OLYMPIODORI, CANDIDI, NONNOSI ET THEOPHANIS
HISTORIARUM RELIQUIAE,
PROCOPII ET PRISCIANI PANEGYRICI.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXIX

DEXIPPI, EUNAPII, PETRI PATRICII,
PRISCI, MALCHI, MENANDRI
HISTORIARUM
QUAE SUPERSUNT

E RECENSIONE

IMM. BEKKERI ET B. G. NIEBÜHRII C. F.

CUM VERSIONE LATINA PER IO. CLASSENUM EMENDATA.

ACCEDUNT

ECLOGAE PHOTII

EX OLYMPIODORO, CANDIDO, NONNOSO ET THEOPHANE,
ET PROCOPII SOPHISTAE PANEGYRICUS,

GRAECE ET LATINE,

PRISCIANI PANEGYRICUS,

ANNOTATIONES HENR. VALESII, LABBEI ET VILLÔISONIS,

ET INDICES CLASSEN.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXIX.

G847(14)

IULIO CAROLO HARIO

ET

CONNOPO THIRLWALLO

**CANTABRIGIENSIS SS. TRINITATIS COLLEGII
SODALIBUS**

**QUORUM OPE HISTORIA MEA ROMANA A BRITANNIS PRORSUS
ITA UT EAM ANIMO CONCEPI PATRIOQUE SERMONE CONSCRIPSI
LEGITUR,**

ΕΤΝΟΛΑΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΓΕΣΙΑΣ ΕΝΕΚΑ

B. G. NIEBUHRIUS.

Parisinam historicorum Byzantinorum editionem non eo animo ab initio institutam esse ut integrum scriptorum corpus complecteretur, inspectis voluminibus quae ante editum a Philippo Labbeo protrepticon prodierant, facile apparet. Labbeus autem, tam historiae cognitione quam ingenio iudiciiue sanitate egregie instructus, simulac sese operi exsequendo dederat, corporis, quod deinceps paulatim crevit, imaginem sibi informavit, eiusque perficiendi animosam spem concepit; qua ductus indicem futuri syntagmatis proposuit; singulis, quae tunc cognita erant, scriptis in eo locum numerumque assignavit.

Primum in hoc indice volumen, servata serie rerum gestarum, ita componebat, ut eius fundum faceret eclogas de legationibus a Davide Hoeschelio editas; quippe quae, uno excepto Menandro, ad tempora Iustiniano imperante, Procopioque scriptore, antiquiora spectarent: Menandrum autem ab eo propter easdem rationes hoc loco retentum esse arbitror, quae mihi quoque ne eum inde dimoverem suaserunt: scilicet ut nimia voluminis exilitas vitaretur. Cui potius augendo quam curam adhiberet, factum esse censeo, ut non solum eclogas, quas Photius ex Olympiodoro Candidoque et Theophane conscripsit, subiungeret; verum excerpta quoque Constantiniana de legationibus ex Theophylacto, licet eodem tempore huius historia integra in eodem typographico prelio subiecta esset; tam vero Hesychii opusculum de originibus Byzantii; denique e Suida collecta quae ad universam historiam Byzantinam, publicam pariter atque ecclesiasticam, pertinere viderentur. Quibus composita, sub-

iecit diversissimae indolis annotationes in eclogas de legationibus: admirandas Henrici Valesii, viri paene singularis, et stolidas Cantuarii: tum ad ea quae ex Photio descripta sunt, suas ipsius commentationes; prolixiores illas quidem quam satis esset, sed admodum utiles et bonae frugis plenas: universae autem collectioni praemisit, quod *Protrepticon* inscripsit, valde festinatum opusculum; quo, praeter conspectum operis, de quo superius mentionem feci, catalogus Imperatorum, Patriarcharumque continetur; addito indice ad litterarum ordinem disposito, quo cuncti enumerantur quorum ad hanc historiae partem spectantia scripta, aut saltem eorum memoria exstabat.

Ego vero, quum in eo res esset ut editio Bonnensis eclogas de legationibus exhiberet, quomodo in ceteris, quae Labbeus iis adiunxit, versarer non parum haesitavi. Neque enim immemor sum promissionis, qua Weberus sese obstrinxit: nihil prorsus ex his, quae in editione Parisina continentur, omissum iri: — quod quidem minime obstabat, ne Hesychii opusculum aptiori, imo proprio suo, loco reservaretur; ac ne omitendis quidem excerptis ex Theophylacto, quarum nulla omnino utilitas est, nisi ut inde variae lectiones ad crisiâ integri operis petantur. De reliquis in utramque partem disputari poterat. Attamen in Suida perlustrando sive Labbeus sive alius, cui hunc laborem demandavit, negligentissime versatus est; ut, si revera quae ibi ad historiam Byzantinam reposita exstant collecta dare velis, labor adhibendus esset, cui impertiendo hoc quidem tempore neque mihi otium est neque amicis, qui mea causa etiam ingratum suscipere parati sunt. Ex his autem quae apud Labbeum collecta leguntur, non pauca ad ecclesiasticam historiam pertinent: e reliquis quaecunque maioris momenti sunt aut diserte sub alicuius e Seviris, quorum reliquias cum maxime edimus, nomine afferuntur, aut ad unum ex iis iam diu, praesertim Valesii acumine, relata sunt: cetera levia fere videntur ac parvi pretii. Quae quum ita sint, illa, quorum primo loco mentionem feci, prorsus omittam, ne, dum historiam ecclesiasticam attingo, in immensum excrescat opus iam per se nimis amplum: — ea vero quae Suidam ex aliis Constantinianarum eclogarum titulis sumpsisse apparet, saepe emendatiora, adiectis non adeo paucis eiusdem generis, subiunxi reliquis uniuscuiusque scriptoris: cetera nunc quidem non exhibeo, non tamen ut illa in perpetuum excludam, sed eo consilia

ut, si aliquando otium fuerit Suidae accurate excutiendi, tunc amplo incremento locupletata omnia simul proponam. — Cantoclarī annotationes, quae versionem latinam spectant, aliquando errores corrigunt, quos Classenus sustulit; nonnunquam novis illos cumulant: quae ad graeca referuntur, plerumque cum incredibili ignorantia coniunctam stoliditatem exhibent; cuiusmodi flagitia pro mea parte propagare nefas habeo. Aliquando quidem in hoc sterquilinio res non contemnendas invenias; ubi vitia textus Hoeschelliani comiciendo sanata aut certe probabiliter tentata sunt: quae hominem absurdi ingenii excogitasse nemo sibi persuadebit: verum, cuiuscunque auctori ista debentur, eorum rationem in scholiis criticis ita habui ut Cantoclaro pro iis honorem exhiberem. — Labbeum equidem minime sperno: sed qui eius pretrepticon iamdiu oblivioni traditum iterum in hominum notitiam proferet, is gloriae viri male consulat: adeo manca, persaepe autem errorum plena, sunt quae de auctoribus huius historiae tradit; ita ut vis illo aevo ferri potuerint, post Fabricium nemo ferat. Imperatorum chronologiam nunc vel pueri e libris ubique obviis petere poterunt, saltem non minus accuratam: de patriarchis, si cui quaerere libet, apud Bandurium, cuius syntagma in hoc corpore exhibere non negligemus, pleniora accuratioraque inveniet.

Haec omittendo emptoribus eo magis consulendum erat quod editio nostra amplis accessionibus aucta est. Etenim ad Dexippum, Eunapium et Menandrum excerpta de sententiis addebam, quae e palimpsesto Vaticano edidit ill. Maius: tum fragmenta, e Suida fere, aut iam collecta aut saltem indicata: deinde, ut Fabricius fieri iussit, eclogas e Nonnosio; porro panegyricos Anastasii a Procopio et Prisciano dictos; denique indicem, ex instituto quod in Agathia edendo secutus sum, duplicem.

Iam vero quam praeclara sint quae in horum Sevirorum reliquiis ad historiae cognitionem pertinent, norunt lectores Gibboni: neque vero quisquam sani iudicii vir adeo unice Atticis delectabitur ut, verbi gratia, Prisci narrationem de legatione ad Attilam fastidiat. Itaque scriptorum honoris causa, simul autem ornandi operis, cui nomen meum praescripsi, quaerebam, si cui illustri in re critica artificio persuadere, possem, ut huius primae partis recensendae susciperet officium. Tunc subito menti occurrebat Bekkerus, non minus

propter amicitiam qua tenemur, quam propter unicam vim atque celeritatem, quam in recensendis Graecorum libris cum eruditionis ingeniique lumine coniunctam exhibet. Ac certe ei laudi qua Politianus Ioctum pictorem ornat: „plus neminem potuisse pingere, nec melius” parem omnino in nostro litterarum genere Bekkerotribuendam esse, nemo, credo, ambiget. Rogavi eum igitur, sed timide; quippe non nescius eum hactenus nonnisi collatis codicibus innixum libros recensendos suscepisse; at in his legationum excerptis codicum subsidium aderat nullum: nam Monacensem ab Hoeschelio accuratissime exscriptum esse constat, Vaticani autem variae lectiones ab ill. Maio prolatae paene absolutum cum illo consensum probant: neque ullus praeter hos, sublato ex hominum notitia Schottano, superesse videtur. Sed, quod quidem speraveram, deflexit Bekkerus mea causa de more suo; acceptisque Hoescheliana Maianaeque editionum exemplis, quarum margini coniecturas mihi natas, Valesiique emendationes adscripseram, ipse univervis hisce reliquiis emendandis se dedit. Et quod ad illas quidem attinet, Parisiensis editionis exemplar, Maianaeque eclogarum de sententiis, plurimis locis correctae, remisit; verum ita ut arbitrio meo relinqueret si quid addere aut mutare vellem. Quo equidem ita usus sum, ut plurimas praesertim Bekkeri emendationes quae certissimae viderentur in ordinem sermonis inferrem: adderem etiam subinde quae iterato examine in mentem mihi venirent: ex his autem quae a me proposita Bekkero, cuius auctoritati in sermonis cognitione omnia, mihi nihil fere tribuo, displicuisse videbam, nihil reduxi, praeter perquam pauca quae ex historia diiudicanda essent. Usque adeo autem Bekkero obsequi mearum partium esse duxi, ut, etiamsi subinde suspicabar scriptorum potius vitia, quorum sermo saeculi sui labe contactus esset, quam scribarum sphalmata tolli, impudens tamen mihi visus essem, si contra quam ille statuisset, deciderem. Ad hoc genus illud pertinet, ut exempla proferam, quod saepe pro aoristo primo futurum reponit, aut, ubi apud Priscum, Malchum, Menandrum, articulus desideratur, quem certe non minus rationis quam sanae consuetudinis leges flagitant, eum inserit, vel casus obliquos pronominum ὄδε et οὗτος cum iisdem qui a τοῖσδε et τοσοῦτος formantur, mutat. Chronographiam, quam editio nostra in margine exhibet, ad excerpta de legationibus non levi labore stabiliyeram.

His peractis typhothetae opus tradi poterat, nisi exosum versionis latinae onus incumberet. Quod quum depellere non liceret, Cantoclaranam, qua peiorem nullam in universo hoc litterarum genere inveniri in vulgus notum est, sine operis dedecore intactam servari non posse apparebat: verum qui se ingrato corrigendi labori daret, inveniebam neminem; nisi Classeno, quamquam continuis occupationibus implicito, pietas, qua me parentis loco colit, persuasisset. In quo negotio quantum taedii exhauriendum fuerit, nemo nisi expertus animo concipiet: illud autem molestissimum erat, quod sublatis innumeris vitiis tamen id solum perfici poterat ut a foedissimis sordibus liberaretur oratio: id minime, ut pulcra fieret, grataque legentibus. Idem Classenus meus complures praeclare excogitatas emendationes suppeditavit; singulorum scriptorum reliquis argumenta addidit, chronographiam excerptis de sententiis ex Eunapio et Menandro: indicesque, in quos utilissimum laborem insumpsit, confecit; ut leviora alia omittam, quae in hoc volumen contulit. Quae consideranti apparebit longe operosissimum eius in eo ornando fuisse laborem.

Superest ut de panegyricis Anastasio dictis, quos postremo loco adieci, quae huc pertinent doceam. Oratione Procopii Gazaeci reliquis monumentis quae hic collecta exstant adiungenda, eruditorum gratiam me meruisse certe scio, qui eam semel tantum in Villoisonis anecdotorum collectione editam esse norunt: quotus enim quisque in Germania illam possidet? Mea opera in illius repetitione non longius processit quam ut subinde codicis lectionem a viro egregio Villoisone immutatam revocarem: versione latina, argumentoque eam instruxit a me rogatus Franc. Ritterus, Phil. D. qui nuperrime operam suam ad explicandas in hac litterarum universitate disciplinas philologicas profiteri statuit. Editoris annotationes quae ad explicandas res Anastasii tantum conferant, ut vel ad latinum Panegyricum interpretandum quodammodo sufficere possint, fere integras repetii: quo consilio honos habetur manibus Villoisonis: neque ei aliunde ulla obstat ratio, extinctis dudum et scriptore et bibliopolarum, quorum sumptibus Anecdota edita sunt, negotio. Contra autem minime licere visum est in meae editionis ornamentum convertere, quae ill. Maius ad eclogas, aut Endlicher, v. cl. ad panegyricum Prisciani, quem, diu a philologis expetitur quibus eum in

bibliotheca Caesarea Vindobonensi superesse innotuisset, anno praeterito edidit, ita annotavit ut nihil quod addi possit aliis relinqueret. Ipsum grammatici carmen Bobiensibus membranis erudite et diligenter scriptum, ab editore adeo accurate expressum est, ut vix ullus emendationibus in eo locus sit.

Parisiensis editio circa operarum errores eadem flagitiosa negligentia curata est qua reliquae post Cantacuzenum, antequam Cangius operis curam in se susciperet; inutili et fallaci typorum splendore ornatae. Sphalmata huius generis ope Hoescheliana sustulimus plurima; restituto, ut de minoribus taceam, versu integro qui exciderat; sed de his singulatim monere Bekkerus vetuit. Ubiunque igitur eiusmodi mentio invenietur, id propter peculiarem quandam rationem factum est, quae tamen fortasse non semper apparebit. Sed quamlibet multis correctis, editione iam fere absoluta, vidit quaedam non fuisse animadversa: quamobrem, iterata collatione universi eclogarum de legationibus operis, ista inter addenda et corrigenda proposui.

Quae Suidas servavit non attigit Bekkerus; in his quoque nonnulla correxi. Photium dedi, ut a Bekkero editus est; nisi quod in rebus quae ex historia pendent, varias Labbei, semel autem vel bis meas ipsius emendationes receperim: plures fortasse locos tentaturus, nisi mihi constaret Photium in scribendis nominibus saepe errasse; a quibus corrigendis editori abstinendum est. Versiones, Porti non saepe, Schotti nunquam correxi.

Ex his cognita editorum opera, vix opus est explicare, quaecunque in scholiis criticis litteris *B.* et *N.* distinguuntur, emendationes esse quae Bekkerum, meque habeant auctores: Classenum quibus duae litterae *CL.* additae sunt. Vulgatam (*vulg.*) eam dixi lectionem quae ab Hoescheliana editione per Parisinam atque Venetam propagata est. Quoties nihil praeter illud *vulg.* ad reiectam lectionem adscribitur, hoc significamus: emendationem, sive Bekkerus eam a me invenisset propositam, sive eam concipere, ut saepe fit, oblitus essem, ita manifestam videri ut ab unoquoque non admodum incurioso aut indocto inveniri deberet. Signa † et *, antiquo more reducto, apposui quo indicarem locum corruptum, cui medendo probabilem coniecturam viderem nullam, non tythothetae vitio laborare, sed plane ita ab Hoeschelio editum esse. Ac sunt certe plura quam velle

loca etiam in his eclogis, quae editor a licentia mutandi alienus ut sunt mendosa relinquere cogitur: illud tamen vere praedicare possum hac editione perfectum esse ut utilissimae, magnaue ex parte egregiorum scriptorum reliquiae, quae antehac in singulis paginis innumera vitiorum multitudine legentes impediabant, iam longe maxima ex parte faciles evaserint atque apertae ad intelligendum. Quum igitur, quae hactenus neglecta iacebant, sine dubio multo pluribus quam antea innotescant, oblata est occasio, praeclaris ingeniis haud indigna, ubi vis divinandi se exerceat et bene coepta longius producat. Ex emendationibus quas recepimus, multae Hoeschelium habent auctorem, in margine editionis eius propositae: quas, sive nobis probarentur sive minus, designavi sigla *H.* Idem Hoeschelius ubi geminum codicem adhibebat, et Schotti et Bavaricum, quoties hi inter se variarent, diversitatem itidem in margine indicavit, praefixa sigla *al.* Has varietates *mg. H.* designavi: pro quo *var. H.* scribere certe praestitisset; verum in re tam levi reprehensionem vix metuo. Gravius est quod aliquando ubi plagulas inspicere domesticis curis impeditus fueram *mg. H.* ponitur, quum tamen coniectura designanda esset: hoc in addendis correxi.

Scrib. Bonnae postr. Non. Oct. MDCCCXIX.

DE HISTORICIS

QUORUM RELIQUIAE HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

PUBLIUS HERENNIUS DEXIPPUS ¹⁾, Ptolemaei f. ²⁾, Atheniensis, Pago Hermensis, e Cerycum gente ³⁾, summos in civitate honores adeptus est, rex creatus atque archon eponymus; splendideque agonothetae munere Panathenaeis functus; clarus orator atque historiarum scriptor; propter quas fortunae simul atque industriae dotes statuae honore ornatus est, cuius basis cum titulo exstat. Sed longe praeclariorem saeculorumque memoria dignum honorem sibi comparavit quo tempore, effusus in Graeciam per Propontidis claustra Herulis, captisque Athenis, cives secum in saltus invios ex urbis clade profugos confirmavit; bellique ab iis dux constitutus, advectae in Atticae oram romanae classis, cui Cleodamus praerat, coniunctus, ultionem de barbaris aliquam sumsit, tribus millibus ex ipsorum numero per occasionem interfectis ⁴⁾. Quo facto vir eximius post quingentos annos Athenienses armis desuetos ad rem gloriamque militarem revocavit: Mithridatico enim bello non sua neque sponte arma moverat infelix civitas. Quum igitur de hac Dexippi gloria titulus statuae sileat, creditum est prius positam esse quam illam adipisceretur: cui opinioni facile accederem, si historia aevi, „quam partim ex libris, partim e vita hauserit,” ut epigramma praedicat, diversa esse posset ab illa omnis aevi, cuius notitiam ex Eunapio et Photio habemus. Ea in primo Claudii Gothici

1) Nomen integrum exhibet inscr. 380. corp. inscr. graec. 2) Sic inscriptio: nam Suidas s. v. Δέξιππος, Dexippum patrem illi tribuit. 3) vid. Boeckh. ad Inscr. 4) Hanc rei gestae seriem, paululum ab illa diversam, quam Gibbonus, nunquam sine honoris praefatione nominandus, excogitavit, nunc demum, editis ab ill. Maio excerptis de sententiis (p. 26 — 28. ed. Bonn.) constituere licet.

Aug anno desinebat; Athenarum autem cladem Syncellus, qui hoc Dexippi opus legebat, sub Gallieno contigisse refert: neque si eam cum continuatore Dionis ⁵⁾, quem Zonaras sequitur, biennio serius accidisse statuamus, ut illo ipso Claudii anno primo, 269, acciderit, difficultas expediretur. Ita aut fingendum erit priorem exstitisse editionem, de qua nemo quicquam tradidit, aut concedendum, laevam hominum in honoribus aestimandis mentem eum, quo ad maiorum gloriam elatus est, propterea neglexisse, quia, tumultuarie a congregata multitudine collatus, nullum in fastis urbanis locum haberet: librorum famam extulisse, res fortiter gestas silentio transmisisse: — rem, propter eius aevi pravitatem, plane non incredibilem.

Vitam usque ad Probi principatum perduxit, quum iam sub Valeriano claruisset ⁶⁾.

Dexippi opera, quae ad historiam pertinebant, tria legit Photius ⁷⁾: de quibus singulis agendum est.

I. *Τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον*, libris quatuor comprehensa; ex quibus notissimam satrapiarum divisionem recitat Photius; scriptoremque in universum cum Arriano consentire docet. Ad hanc Macedonicam historiam referenda esse quae ill. Maius inventa in codicis palimpsesti paginis 81. 82. 100. 101. edidit, uno verbo movisse ad probandum sufficit: siquidem oratio Hyperidis, sive adsumpta sive ficta, belli Lamiaci tempus spectat. Dicit fortasse aliquis, a Romana, non dicam Byzantina historia, aliena non debuisse collectioni nostrae inseri: quod quidem factum primum mole exigua horum fragmentorum defendam, quae perparvum sibi locum postulant; quum tamen vel ideo quod Hyperidis nomen prae se ferunt philologorum notitiam merentur; denique, si aliter facerem reprehensionem non effugissem; quum in editione Romana ceteris quae e Dexippo supersunt adhaerent. Quo enim modo iis, qui eam non vidissent, constare posset me non temere iudicasse?

II. *Χρονικὴν ἱστορίαν*, sive annales ⁸⁾, quam Photius *σύντομον ἱστορικὸν* vocat, per Olympiadas, archontumque et consulum fastos ab historiae initiis, omissis tamen fabu-

5) In eclogis quas ill. Maius edidit: coll. Vat. II. p. 240. 6) Eunapius vita Porphyrii in f. 7) Cod. 82. 8) Eunapius p. 58. l. 5. Idem, vita Porph. l. l.

loſis primordiis, uſque ad Claudii Gothiei annum primum deducti, praecipua circa temporum rationem cura adhibita. Horum duodecimus liber a Stephano ethnographo citatur⁹⁾; ubi Herulorum mentio certiffime comprobatur locum de quo agitur non multum ab operis fine aſuiſſe: conſtat igitur ſcriptorem hiſ duodecim „chartis omne aevum explicuiſſe.“ Ex hiſce annalibus Syncellum quaecunque e Dexippo habet petiſſe arbitror: at Conſtantiniana excerpta illiſ prorsus aliena ſunt: neque enim prolixas orationes capere potuiſſet brevilocuens annalium ratio, qui fere ſinguliſ libriſ ſaeculum comprehendebant; unde Trebelliuſ Pollio¹⁰⁾ Dexippum *omnia breviter perſequutum eſſe*, ſcripſit.

III. Haſ igitur eclogas de legationibuſ ad Συθικά pertinere iam Voſſiuſ perſpexit¹¹⁾: eademque earum ratio eſt quaſ ex titulo de ſententiis edidit ill. Maiuſ. Συθικά, *de bello Scythico* vertere debebam; quoniam illud intelligitur, quod, coeptum ſub Decio, uſque ad Aureliani pacem duravit. Atque hic quidem leviter circa verba lapſuſ ſum; in eo vereor ne graviuſ erraverim, quod quae a p. 22. l. 20. ad p. 26. l. 4. habentur, Dexippo ipſi tribuerem, quaſi orationem ad civeſ ſuoſ habitam, qui temerario conſilio muris egredi et cum hoſtibuſ conſligere cuperent. Non attenderam ill. Maii opinionem¹²⁾, epistolam eſſe: cui ut aliquid de meo adiciam, dicam, a magiſtratu Romano miſſam videri: imo ab ipſo fortaſſe Imperatore: eum ſe cum copiis mox affuturum nunciare (p. 25. l. 17. ſeqq.): lectamque eſſe in concione (p. 22. l. 18.) De hiſ, ſi forte aliquando codicis pagina 324. pleniuſ eſt litura erui potuerit, liquido conſtabit: ac tunc fortaſſe expedietur de quo tandem oppido quibuſque civibuſ ſermo ſit. Nunc in id ſententia inclinatur ut haec ad primum Gothorum adventum ſub Decio pertinere credam, cuiuſ nomen in obliſſerata illa pagina conſpicitur; id quod eo confirmari videtur quod de rebus ad Nicopolim Moesiaſ geſtiſ mentio iniicitur (p. 25. l. 22. cf. Syncellum p. 705. l. 12.). Quod ſi ita ſit, Philippopolitani fuerint oppidani a barbariſ circumſeſſi. Non tamen ſilendum eſt etiam ſub Claudio Aug. ad Nicopolim proſpere adverſuſ bar-

9) ſ. v. Ἐλουροι. 10) Gordian. 2. 11) De hiſtor. Graec. p. 242.
12) Praef. ad coll. Vatic. II. p. XXVIII.

baros pugnatum esse¹³⁾; quo tempore, quantum in tanta narrationum perturbatione colligi potest, Thessalonica eorum impetum fortiter sustinuit.

Orationem Dexippi, scribendique genus, ingenti laude effert Photius, eo usque ut *Thucydidem perspicue loquentem* dicat; quae mira est viri prudentis a vero aberratio. Nemo enim in eo quicquam praeter inanem degeneris aevi rhetorem agnosceret, ut mirum sit qui tam puerilia sectetur, inter res arduas positum, magna gessisse.

Quae de Dexippo exstant testimonia sequentia fere sunt :

INSCRIPTIO in corpore Boecklii n. 380.

Κατὰ τὸ ἐπερωτήμα τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς καὶ τῆς βουλῆς τῶν ΨΝ καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, τὸν ἄρξαντα τὴν τοῦ βασιλέως ἐν Θεσμοδέταις ἀρχὴν, καὶ ἄρξαντα τὴν ἐκὼνυμον ἀρχὴν, καὶ πανηγυριαρχήσαντα καὶ ἀγωνοθετήσαντα τῶν μεγάλων Παναθηναίων, οἴκοθεν ἱερέα παναγῆ, Πόπλιον Ἐρέννιον Δέξιππον Πτολεμαίου Ἐρμείου, τὸν ῥήτορα καὶ συγγραφέα, ἀρετῆς ἕνεκα οἱ παῖδες.

Ἄλκῃ καὶ μύθοισι καὶ ἐν βουλαῖσι κρατίστους

Ἄνδρας ἀγακλειτοὺς γείνατο Κεκροπίη·

Ὅν ἓνα καὶ Δέξιππον, ὃς ἱστορίην ἐσαθρήσας

Αἰῶνος δολιχὴν ἀτρεκέως ἔφρασεν.

Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐπεῖδε, τὰ δ' ἐκ βιβλῶν ἀναλέξας

Εὖρατο παντοίην ἱστορίας ἀτραπόν.

Ἦ μέγα κλεινὸς ἀνὴρ, ὃς νοῦ ἄπο μυρίον ὄμμα

Ἐκείνας, χρονίους πρήξιας ἐξέμαθεν.

Φήμη μὲν περιβωτος ἀν' Ἑλλάδα, τὴν ὃ νεανθῆς

Αἶνος Δέξιππῃ δῶκεν ἐφ' ἱστορίῃ.

Τοῦνεκα δὴ καὶ παῖδες ἀγακλειτὸν γενετῆρα

Μορφήεντα λίθον θῆκαν ἀμειβομένοι.

PHOTIUS cod. 82. : Ἀνεγνώσθη Δέξιππου τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον, ἐν λόγοις τέσσαρσιν. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ ἔτερον σύντομον ἱστορικόν, μέχρι τῆς Κλαυδίου ἐπιτρέχον τὰς κεφαλαιώδεις πράξεις βασιλείας. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Σκυθικά, ἐν οἷς αἱ Ῥωμαίων αὐτῷ καὶ Σκυθῶν ἀναγράφονται πρὸς ἀλλήλους μάχαι τε καὶ ἀξιόλογοι πράξεις. ἔστι δὲ τὴν φράσιν ἀπέριττός τε καὶ ὄγκῳ καὶ ἀξιώματι χαίρων,

13) Trebell. Pollio, Claud. 12.

Dexippus, Eunapius etc.

καὶ (ὡς ἂν τις εἶποι) ἄλλος μετὰ τινος σαφηνείας Θουκυδί-
δης, μάλιστα γὰρ ἐν ταῖς Σκυθικαῖς ἱστορίαις.

EUNAPIUS quae de Chronicis Dexippi docet, quae infra
p. 56. seqq.

Idem, in vita Porphyrii sub finem: τοὺς χρόνους (τοῦ
Πορφυρίου βίου) ἐς Γαλλικὸν καὶ Κλαυδίον εἰκάζειν συνέ-
βαιεν, Τάκιδόν τε καὶ Αὔρηλιανὸν καὶ Πρόβον· καθ' οὓς
ἦν καὶ Δέξιππος ὁ τὴν χρονικὴν ἱστορίαν συγγράψας, ἀνὴρ
ἀπάσης παιδείας τε καὶ δυνάμεως λογικῆς ἀνάπλεως.

EUNAPIUS hist. eccl. V. 24.: καὶ Δέξιππος δὲ πλεῖστα
περὶ τούτων πεπόνθηται, ἀπὸ μυθικῶν ἀρξαιμένων, καὶ λήξαν-
τι ἐς τὴν Κλαυδίον τοῦ μετὰ Γαλλικὸν βασιλείαν· ἧ συνα-
νεληφται περὶ ὧν Κάροποι καὶ ἕτερα βάρβαρα ἔθνη κατὰ
τὴν Ἑλλάδα καὶ Θράκην καὶ Ἰωνίαν διαπολεμοῦντες ἔπραξαν.
(Scythica hic innuere videtur, non Chronicorum partem.)

SUIDAS s. v. Δέξιππος, Δέξιππον, ὁ Ἐρένιος χρηματί-
σας, Ἀθηναῖος ῥήτωρ, γεγονώς ἐπὶ Βαλεριανοῦ, καὶ Γαλλι-
ηροῦ, καὶ Κλαυδίου δευτέρου, καὶ Αὔρηλιανοῦ, τῶν βασι-
λέων Ῥωμαίων.

TREBELLIVS POLLIO, in Gallieno, 14.: Gothi Cyzicum et
Asiam, deinceps Achaïam omnem, vastaverunt, et ab Athe-
niensibus, duce Dexippo, scriptore horum temporum, victi sunt.

EUNAPIUS, Sophistarum vitis clarus, natus Sardibus a. 547,
Dexippi historiam ita continuavit, ut opus suum μετὰ Δέξιππον
χρονικὴν ἱστορίαν inscriberet ¹⁴⁾. Id XIV libros continebat,
quorum primo res ab excessu Claudii Gothici ad Iulianum
Imp. gestas complexus, ceteris huius, quem ipse, utpote pro
veteri religione vehementissime animatus, tanquam Deum ali-
quem, humano generi commodatum, colebat, historiam, quae-
que deinceps subsecuta sunt, copiose narravit ¹⁵⁾. Finem operis
in illo tempore fecisse quo S. Iohannes Chrysostomus in exi-
lium pulsus est, a. Chr. 404, Photius docet ¹⁶⁾. Cui repu-
gnare quidem videntur eclogae, in quibus (p. 96. n. 70.) de
Pulcheriae Augustae avaritia sermo est, quae mulier demum
a. 414. imperium capessivit: minime tamen inde colligere

¹⁴⁾ Teste Photio, et inscriptione eclogarum de sententiis. ¹⁵⁾
Eunapius, infra, p. 61. ¹⁶⁾ V. infr. in testimoniis.

licet Eunapium continenti narratione decem annorum, qui medii sunt, historiam exposuisse: quin potius illuc degressum esse apparet, ut referendo quomodo Hierax, aemulo qui vel ipsum nequitia superaret per Augustae avaritiam traditus, pro nece Fravittae seras poenas, verumtamen poenas dederit, se solaretur. Accedit, quod deinde de Stilichone loquitur, qui diu ante Pulcheriae imperium occisus est.

Quum duplicem editionem historiae Photius vidisset, Constantinianae eclogae, ut inscriptio docet, e secunda sumptae sunt, ubi loci plurimi, in quibus scriptor rabido adversus Christianos odio effrenate indulserat, ita recisi essent, ut, Photio iudice, hiantes lacunae apparerent, et sequentia plurima laborarent obscuritate. Cuius vitii culpam Photius in Eunapium ipsum confert: coniecturane ductus an testimonio, non constat. Scriptorem mutilatum opus ita reliquisse ut in his quae manebant sensus laboraret, sane non probabile est. Ac fieri certe potest, ut non ipse scriptor, sed bibliopola, indocti amanuensis opera, libros ab iis locis qui vendentibus periculum crearent liberare animum induxerit: qualia sunt expurgata, quae vocant, exemplaria, quae in regionibus ubi decreta concilii Tridentini recepta fuerunt non raro occurrunt.

Eunapii vita, ab Hadr. Iunio conscripta, in editione cl. Boissonadi legitur. Insanum hominis in rem Christianam odium, cuius in his quae ill. Maius edidit iniquum de magno Theodosio iudicium novum exhibet specimen, deliransque superstitio in somniis religionis quam sectae cui addictus erat asseclae sibi finxerant, notissima sunt: notum etiam dictionis genus molestum et salebrosum, de quo nimis clementer iudicat Photius; quem de Eunapii historia disserentem iam audiamus (cod. 77).

Ἀνεγνώσθη Εὐναπίου χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ Δέξιππον, νέας ἐκδόσεως, ἐν βιβλίοις τεσσαρεσκαίδεκα. ἄρχεται μὲν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Κλαυδίου βασιλείας, ἐς ὃν Δεξιππῆ ἡ ἱστορία καταλήγει, ἀποτελεῖται δὲ εἰς τὴν Ὀνωρίου καὶ Ἀρκαδίου τῶν Θεοδοσίου παίδων βασιλείαν, ἐκεῖνον τὸν χρόνον τέλος τῆς ἱστορίας ποιησάμενος, ὃν Ἀρσάκιος μὲν τοῦ χρυσοῦ τῆς ἐκκλησίας στόματος Ἰωάννου ἀπελαθέντος εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀνηγγέμενος ἱεράτευεν, ἡ δὲ τοῦ βασιλευστος Ἀρκαδίου γυνὴ κατὰ γαστρὸς ἔχουσα καὶ ἀμβλώσασα τὸν βίον ἀπέλειπεν. οὗτος ὁ Εὐνάπιος Σαρδιανὸς μὲν γένος

ὅτι (τὰς γὰρ ἐν *Αυδία Σάρδεις* ἔσχε πατρίδα). *δυσσεβῆς* δὲ τὴν *Θρησκείαν* ὦν (τὰ *Ἑλλήνων* γὰρ *ἑτίμα*) τοὺς μὲν *εὐσεβεῖα* τὴν *βασιλείαν* κοσμήσαντας παντὶ τρόπῳ καὶ ἀνέδην *κακῶν* διασύρει, καὶ μάλιστα γὰρ τὸν *μέγαν Κωνσταντῖνον*, *ἔξαιρε* δὲ τοὺς *δυσσεβεῖς*, καὶ τῶν ἄλλων πλέον *Ἰουλιανόν* τὸν *παραβάτην*, καὶ σχεδόν τι τὸ τῆς *ἱστορίας* αὐτῷ εἰς τὸ *δεικνόν* ἐγκώμιον *συντεθέν* *ἐξεπονήθη*. ἔστι δὲ *καλλιεπῆς* τὴν *φράσιν*, εἰ *περιέλοι* τις αὐτῷ τῶν *λόγων* τὸ *ἀλεκτρονοῶδες* καὶ *ἐλαφροδέστερον*, καὶ *συνοδέστερον*, καὶ *δέκα* (I. καὶ δὴ καὶ N.) τοὺς *ἰερακώδεις*, καὶ *κορακώδεις*, καὶ *πιθηκώδεις*, καὶ τὸ *ποταμῶδες* *δάκρυον*, καὶ τὰ *ἄμοια*. τοῦτοις γὰρ καὶ τὴν ἄλλην τῶν *ὀνομάτων* *περιλυμαίνεται* καὶ *διανοθεύει* *εὐγένειαν*. καὶ *τροπαῖς* μὲν *κέχρηται* *παραβόλως*, ὅπερ ὁ τῆς *ἱστορίας* οὐκ ἔθέλει νόμος, *ἀφαιρεῖται* δὲ τὸ *λυπούν* ἢ τῆς *λέξεως* *ἔμφασις* τὰ *πολλὰ* καὶ *ἀστείότης*. τῇ *συνθήκῃ* δὲ καὶ τῷ *σαφεῖ* πρὸς *ἱστορίαν* καὶ *ταῖς* *περιόδους* *συμμέτρως* καὶ *οἰκείως* ἔχει. *πλὴν* *ἐνιαχοῦ* *δικαικώτερον* μᾶλλον ἢ *ἱστορικώτερον* *μεστοῖ* καὶ *περιβάλλει* τὸν *λόγον*. *νεωτερίζει* δ' οὐκ ὀλίγα καὶ *περὶ* τὰς *συντάξεις*, *πλὴν* οὐκ εἰς τὸ *ἄχαρι*, οὐδ' εἰς τὸ *ταῖς* *μεθόδοις* *λαβὴν* *ἐπιδοῦναι*.

Δύο δὲ *πραγματείας* τὴν αὐτὴν *περιεχοῦσας* *ἱστορίαν* *συνεγράψατο*, *πρώτην* καὶ *δευτέραν*. καὶ ἐν μὲν τῇ *πρώτῃ* *πολλὴν* *κατὰ* τῆς *καθαρᾶς* *ἡμῶν* τῶν *Χριστιανῶν* *πίστεως* *κατασπείρει* *βλασφημίαν*, καὶ τὴν *ἑλληνικὴν* *ἀποσεμνύνει* *δεισιδαιμονίαν*, *πολλὰ* τῶν *εὐσεβῶν* *βασιλέων* *καθαυπτόμενος*. ἐν δὲ τῇ *δευτέρῃ*, ἣν καὶ *νέαν* *ἔκδοσιν* *ἐπιγράφει*, τὴν μὲν *πολλὴν* *ἕβριν* καὶ *ἀσέλγειαν*, ἣν *κατὰ* τῆς *εὐσεβείας* *ἐσκέδαζεν*, *ὑποτέμνεται*, τὸ δὲ *λοιπὸν* τῆς *συγγραφῆς* *σῶμα* *συνείρας*, *νέαν* *ἔκδοσιν*, ὡς ἔφημεν, *ἐπιγράφει*, ἔτι *πολλὰ* τῆς *ἐκεῖσε* *λύσεως* *ὑποφαίνουσας*. *ἀμποῶν* δὲ *ταῖς* *ἐκδόσεσιν* ἐν *παλαιαῖς* *ἐνετύχουμεν* *βιβλίοις*, *ἰδίως* *ἑκατέραν* ἐν *ἑτέρῳ* *τεύχει* καὶ *ἑτέρῳ* *συντεταγμένην*. *ἔξ* ὧν αὐτῶν καὶ τὴν *διαφορὰν* *ἀναλεξάμενοι* *ἔγνωμεν*. *συμβαίνει* οὖν ἐν τῇ *νέᾳ* *ἐκδόσει* *πολλὰ* τῶν *χωρίων* *διὰ* τὰς *γεγενημένας* τῶν *ῥητῶν* *περικοπὰς* *ἀσφαλῶς* *ἐκκείσθαι*, καίτοι *φροντιστής* ἔστι τοῦ *σαφοῦς*. ἀλλ' ὅτι *τρόπῳ* *λέγειν* οὐκ ἔχω, *μὴ* *καλῶς* *κατὰ* τὰς *περικοπὰς* *ἄρμόσας* τοὺς *λόγους* ἐν τῇ *δευτέρᾳ* *ἐκδόσει* τὸν *νοῦν* *λυμαίνεται* τῶν *ἀναγινωσκομένων*. ἐν οἷς καὶ τὸ *τέλος*.

PETRUS, cui a dignitatibus magistri et Patricii cognomina haeserunt, Thessalonicae natus, a Procopio Illyrius dicitur¹⁷⁾: non quod natione ad Illyricam gentem pertineret, (nam quis illo aevo veteres Illyrios ab aliis gentibus, qui istas regiones incolebant, distinxisset?); sed quia dioecesis Macedonia sub dispositione Praefecti Praetorio per Illyricam erat. Hic causis agendis Constantinopoli occupatus, quum propter singularem eloquentiam persuasionisque vim celebraretur¹⁸⁾, a Iustiniano Imp. a. 534. legatus ad Amalasuintham destinatus, quia interim Theodahadus regnum arripuerat, Anlonae substitit, et anno demum sequente cum Imperatoris mandatis Ravennam pervenit: tunc vero, ignavia et timore hominis callide usus, Theodahado persuasit ut se Augusti fidei permitteret, Italiaeque universa concederet¹⁹⁾. Quae quum ipse Constantinopolim renuntiasset, iterum cum Athanasio Ravennam missus est, ut illis agentibus quae rex Gothus promiserat ad exitum perducerentur: verum is, Mundo interim cum exercitu in Dalmatis caeso, spreto quae convenissent, violataque legationum sanctitate, illos in custodiam dedit²⁰⁾, neque prius redeundi facultas concessa est quam a Vitige fere post tres annos, circa finem anni 538. Sed hoc incommodum Petro insigni honore repensatum est, collata dignitate magistri officiorum²¹⁾. Postea, anno fere 550, iam ad patriciatum evectus²²⁾, legatus in orientem missus est ad inducias cum Chosroë componendas²³⁾, unde tamen re infecta rediit: mox, a. 552²⁴⁾, delectus est ut

17) Goth. I. 3. p. 316. ed. Par. 18) Ibid. — Menander, infra, p. 429. 19) Procop. Goth. I. 6. p. 322. 20) Ibid. I. 7. p. 325. 21) De magisterio officiorum legendi sunt Iohannes Lydus de magistr. II. 10. 25. 26, III. 40. et Valesius ad Amm. Marc. XXVI. 5. Ex diversissimorum negotiorum procuracione, pro nostra opinione ridicule coagmentata, conflatum, complectebatur, ut nostro sermone potius quam Pannonica Latinitate utar: *das Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten, die Aemter des Hofmarschalls, Ceremonienmeisters und Generalpostmeisters, und die Direction der Gewehrfabriken.* 22) Patricius a Constantini M. aetate eum locum in aula obtinebat ut Britannorum lingua apposite a *privy Counsellor* diceretur. Hic dignitatis gradus coniungebatur cum eo officio in quo aliqua alia constitutus erat: ac Petrum quidem nostrum usque ad mortem in magisterio permansisse constat. 23) Procopius Goth. IV. 12. p. 591. 24) De anno quo nuncii Imperatoris cum Vigilio egerunt, cl. Gieselerus a me consultus respondit se plane Mansio assentiri qui illud a. 552. contigisse statuat,

cum Vigilio Papa, qui Chalcedone detinebatur, de negotio trium capitulorum ageret. Vigilius ubi, quae tunc acta sunt, narret, Petrum exconsulem, patricium et magistrum vocat: mox magnificentum virum et referendarium: qui tunc exconsul dicebatur, erat quem Imperator consulatus codicillis ornaverat; eum postea in Byzantino imperio, rei dignitate paulatim imminuta, consulem et hypatum dixerunt. Decem deinde annis interiectis, a. 562., pacis negotium cum Persis iterum, ac feliciore quidem exitu, suscepit, ignominiosa quidem, sed pro exhaustis imperii viribus necessaria, pace in quinquaginta annos composita 25). Ubi quum a legato Persico super Suania, quam Petrus repetebat, fallaci spe proposita, ad regem Chosroem relictus esset, anno proximo hunc adiit: verum frustra. Ex qua legatione Byzantium reversus, haud multo post obiit 26), 28 fere annis post primam legationem Italicam; relicto filio Theodoro, qui iam a. 565. dignitatem patris obtinebat; mox comes largitionum factus, atque a. 576. ad Persas missus est. 27). Christianum fuisse Petrum dubio caret: quippe qui in legatione Persica ut natalem Christi Domini, Epiphaniamque celebraret, substititit 28), atque cum Vigilio Papa de rebus quae ad dogmata pertinent egerit.

Hic Petrus inter coevos incredibili quadam floruit laude et gloria: cuius rei testimonia infra posui. Praeter eloquentiam, atque unicam in persuadendo vim, summam in rebus tractandis sollertiam, diligentiam indefessam, legum cognitionem accuratissimam, eruditionem omnigenam, ei tribuunt; tum vero amoenum ingenium, mitemque animum: in quo cum unico cuius verba ad nos pervenerunt obtrectatore 29) ita consentit Petri cliens Iohannes Lydus, ut hoc certe constet, benevolum fuisse, liberumque ab omni arrogantia. Etiam

corrigen dumque in subscriptione epistolae encyclicae censeat: P. C. Basilii XI.

- 25) Menander, p. 346. sqq. ed. B. 26) Ibid. p. 373. 17. 27) Vide Valesium ad p. 319, 8. ed. B. 28) Ibid. p. 364. 21. seq., qui locus, ab ill. Maio animadversus, Fabricii diligentiam fugerat. Sed nomen Petri ad rem probandam parum efficeret: Iohannes enim Lydus vix nomine tenuis Christianus fuit; neque eo magis Iohannes Stobaeus: Iacobum medicum, natione Achivum, paganum religione fuisse, diserte narrat Marcellinus in Chron. sub a. 462. 29) Procopius Anecdol. 24. p. 70.: *πρῶτος ἦν καὶ ὡς ἤκιστα ὑβριζέειν εἰδώς.*

post mortem a Corippo *boni* cognominis insignitur ³⁰⁾, ut olim Rex Ancus. Quae tamen virtutes non obstant quominus vere Procopius ei exprobrare potuerit furacissimum fuisse, atque inexplebili divitiarum cupiditate incensum ³¹⁾: avaritia enim apud orientis populos, ad servitutem prolapsos, persaepe etiam viro-
rum minime malorum animos invadit: quorum bonitas eo tantum elucet, quod neque crudeliter agunt numorum causa, neque ius violant: quales sunt fere si qui inter Turcas viri boni dicuntur. In quo genere illustre exemplum erat memoria mea Mohammedes senex, Algeriae satrapa. Nihil hoc viro mitius, eiusque fide data nihil sanctius: at idem non solum nisi pacem ab eo redemisses, piraticam exercebat; violataque, sine sua culpa, pace, gavisum esse credo; verum etiam quotidie per vesperam aureis numerandis se delectabat. Praedivitem certe fuisse Petrum inde colligimus, quod insula Aconitis, in qua cotis fodinae exercebantur, integra pro fundo ad eum pertinebat³²⁾. Eadem servitutis miseria viros quamvis bonos immanissima principis iussa pro numinis oraculis exsequi cogit, quasi nihil arbitrio suo relictum sit: itaque asseverare non aude-
rem calumniam esse Procopii narrantis Theodahadum a Petro ad Amalasinthae necem incitatum esse ³³⁾: nisi causa quam affert cur Theodora exitium infelicis reginae machinata esset tam parum credibilis foret, ut hoc quoque crimen maledictis vesanae impudentiae accenseri posse confidam.

Petro Patricio Suidas *ἰστορίας* tribuit: unde petitaeclogae in utroque titulo de legationibus exstant: quarum prima ad imperium Tiberii, ultima ad res a Iuliano, adhuc Caesare, sub auspiciis Constantii in Gallia gestas pertinet. Quod si ulterius progressus esset, is qui eclogas confecit non magis in Petro quam in ceteris ultimam operis partem neglexisset: itaque eum finem fecisse ubi Eunapius res plene narrare incipiebat non dubito. Verum in quo tempore historiae suae initium constituerit, ea quaestio non aequae certe expediri potest: regum tamen liberique populi Romani tempora tractasse non crediderim; quum propter eclogarum ex universo hoc tempore defectum, tum quia non video quid hominem Byzantinum

30) Corippus de laud. Iust. l. 24. 31) Procop. l. l. 32) Hermolaus in ethnicis Stephani s. v. *Ἀσσυρία*. 33) Anecd. 16. p. 47.

impellere potnerit ad scribenda quae, ut quisque prolixius aut brevius narrata quaereret, vulgo inveniebantur. Non tamen a Tiberio incepisse, — id quod per se omni careret probabilitate, — sed iam de Augusto, Triumviratusque tempore egisse, probant fragmenta quae in libello Segueriano de syntaxi inveni³⁴⁾. Ex his alterum apud Dionem Cassium iisdem prope verbis legitur³⁵⁾, quod de fr. 4. 5. p. 123. ed. B., collata legat. LII. p. 401. Ursini, observavit Valesius: unde coniectura certa oritur Petrum nihil aliud quam Dionis breviarium confecisse quatenus huius historia pateret. Iam vero quum continuator Dionis, cuius eclogas ill. Maius in titulo de sententiis invenit, quantum spatia metiri licet, non multum infra Constantinum M. descenderit, non temeraria hariolatione mihi persuasi eum non diversum a Petro esse: ad quam firmandam nonnihil accederet, si exploratum esset imperatorum nomina quibus ista apud Maium pro lemmatis distinguuntur in codice sic posita esse: nam eadem ratione grammaticus ille qui de syntaxi scripsit, Petri opus in partes distinctum invenit: certe non librorum numeris; quos, ut semper alias, posuisset.

Praeterea idem Suidas Petro opus *περὶ πολιτικῆς καταστάσεως* adscribit: quod ill. Maius illos anonymi scriptoris de re publica dialogos esse coniicit quorum Photius cod. 37. meminit, ipse autem e palimpsesto Vaticano ampla edidit fragmenta *περὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης* inscripta. Equidem inscriptionis diversitatem omittam, neque negabo Petro placere potuisse ut libros sine nomine ederet: attamen vix credibile videtur rem Suidae compertam docto curiosoque Photio non innotuisse; aut contra, Suidam silentio transiisse illud opus (quo Petrus Lydo teste de magisterio officiorum exposuit³⁶⁾): quum id tamen in hominum manibus versaretur decimo saeculo.

34) Ea posita sunt infra p. 136. 35) Petrus: ἀπέπε τοῖς βουλευταῖς ἐκδημεῖν ἔξω Ἰταλίας. Dio LII. 41. p. 693. 34. ed. R. καὶ προσεπέπε (l. καὶ πρὸς ἀπέπε) πᾶσι τοῖς βουλευουσι μὴ ἐκδημεῖν ἔξω τῆς Ἰταλίας. Hunc locum adiumento indicis Reimariani indagare potui; is qui alteri fragmento respondet, nisi casu oblatu, haud facile invenietur. Quotus enim quisque adeo indefessus, otioque instructus est, ut quatuor vocabula per tot libros quaerere sustineat? quum ne illud quidem constet certum esse Antonii nomen, non errore positum pro Antonini. Verbo quidem *ᾠπεύειν* saepe utitur Dio. 36) Infra in test.

Etenim manifesto huius partes sunt quaecumque e Petro magistro exstant inserta caeremoniali Constantini Porphyrogeniti : habent autem eum auctorem non solum capita primi libri 84. et 85., quibus eius nomen praefixum diserte legitur, verum etiam decem quae continuo sequuntur, usque ad 95. ; ubi saepe, v. gr. 86. 87. 95. de Iustiniano tanquam imperante quum ista scriberentur, sermo est. Petita autem esse haec omnia e libro de officio magistri satis inde colligitur quod auctor praecipue id agit, ut doceat quae partes magistri sint in rebus quas tractat ; magistrorumque nomina ponit, qui in ea dignitate fuerint quo tempore Leones, avus et nepos, Anastasiusque et Iustinus imperium susceperunt.

Utrum hoc in volumine an alibi Petrus exposuerit quae cum Chosroë de pace componenda locutus esset³⁷⁾, pro incomperito relinquo. Sermonis rusticitatem in eo reprehendit Menander, quam se verbis Atticis mutasse ait quum colloquia ista referret : iustamque esse reprehensionem ei facile credimus : nam in capitulis quae in caeremoniali exstant graecitas ad barbariem, vulgaremque sermonem manifesto inclinata, imo iam in hunc conversa, conspicitur ; neque eclogae ex historia ab ista labe immunes sunt. At, quae e libris *περὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης* in luminis oras reduxit Maius, summa elegantia, et paene intemerato Attico sermone scripta sunt. Quum autem Petrus sui aevi hominibus, qui ea fere lingua utebantur quae nunc apud Graecos obtinet, loqueretur, non veteribus Atticis, sermo eius, pro grammaticorum sententia vitiosus, non impediabat quo minus, si vis persuadendi ei inesset, hominum mentes oratione flecteret. De qua viri eloquentia, ceterisque dotibus, testimonia quae hic subiungo loquuntur.

ΙΩΑΝΝΗΣ LYDUS *de magistratibus* II. 25. 26. : τοῖς δὲ ἰμειρομένοις τοὺς ἐφεξῆς μὴ ἀγνοῆσαι μαγίστρον ἀχρὶς ἡμῶν, ἀρκέσει πρὸς διδασκαλίαν Πέτρος ὁ πάντα μεγαλόφρων, καὶ τῆς καθόλου ἱστορίας ἀσφαλῆς διδάσκαλος, δι' ὃν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ λεγομένου μαγιστηρίου ἀνεγράψατο. προῆλθεν οὖν ἡ δύναμις ἐπὶ πλεον τῆς ἀρχῆς· οὐ μόνον γὰρ τὰς τῶν ἐθνῶν πρεσβείας ὑφ' ἑαυτῷ τελούσας ὁ μάγιστρος ἔχειν πιστεύεται, τὸν τε δημόσιον δρόμον, καὶ πλῆθος ἐμ-

37) Menander, p. 429.

βριθές τῶν πάλαι μὲν φρουμενταρίων νῦν δὲ μαγιστριασῶν, τὴν τε τῶν ὄπλων κατασκευὴν καὶ ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔτι καὶ τὴν τῶν πολιτικῶν προυγμάτων· καὶ διαφερόντως Πέτρος οὗτος, ὁ πολὺς, ὁ μηδενὶ ταῖς ἀρεταῖς κατὰ μηδὲν δεύτερος. διασώζει. μὲν γὰρ καὶ φρουρεῖ τὴν αὐλὴν, καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν οὐκ ἀποκτείνει μεγαλειότητα, ἣν ἐγγὺς ἀπολομένην ἀβελτερία τῶν πρὸ αὐτοῦ, οἷα σοφὸς καὶ διὰ παντὸς τοῖς βιβλίοις προσανέγων, ἀποκαθίστησι. τοὺς δὲ νόμους εἰδῶς, εἶπερ τις ἄλλος, οἷς ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀνετράφη (1. ἐντρ. Ν.) συνηγορῶν τοῖς δεομένοις, ἄρχων τε μέγιστος, καὶ ἀξίαν ὑφρὺν τῆς ἐξουσίας ἀνατρίνων ἐδείχθη, καὶ δικαστὴς ὁξὺς, καὶ τὸ δίκαιον κρίνειν εἰλικρινῶς ἐπιστάμενος, κατὰ μηδὲν αὐτὸν ὑπτιάζουσης τῆς τύχης. πρῶτος μὲν γὰρ ἐστὶ καὶ μελίχιος· ἀλλ' οὐκ εὐχερῆς, οὐδὲ πρὸς τὰς αἰτήσεις ἔξω τοῦ νόμου καμπτόμενος· ἀσφαλῆς δὲ ὁμοῦ, καὶ προβλέπων τὰς ὁρμὰς τῶν προσιόντων· μηδένα καιρὸν ταῖς ῥαθυμίαις παράχωρῶν τὴν μὲν νύκτα τοῖς βιβλίοις, τὴν δὲ ἡμέραν τοῖς πράγμασι ἐγκείμενος, μηδὲ αὐτὴν τὴν μέγρι τῆς αὐλῆς ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ὁμιλίαις διασφύριζων ἀπλῶς, ζητήμασι δὲ λογικοῖς, καὶ ἀφηγήσεισι πραγμάτων ἀρχαιοτέρων μετὰ τῶν περὶ ταῦτα σχολαζόντων εἰλούμενος. καὶ καιρὸς οὐδεὶς αὐτῷ διδασμάτων ἐστὶν ἀμέριμνος· ὡς τοὺς τῶν λόγων ἐξηγητὰς δεδιέναι τὴν πρὸς αὐτὸν ἐντυχίαν· πράγμασι γὰρ αὐτοὺς καὶ στροφαῖς περιβάλλει, μετρίως ὑπελέγχων, ὡς λέγοντο μόνον, οὐκ εἰσὶ δὲ τοιοῦτοι ὁποίους αὐτοὺς ἡ φήμη διαθρυλλεῖ. ἐμοὶ δὲ μάλιστα σκοτοδινίας οὐ μικρὰς ἀνακινεῖ ἡ πρὸς αὐτὸν συνήθεια· χαίρω γὰρ αὐτῷ ὅτι καλὸς ἄμα καὶ ἐλευθερός, καὶ τύφου καὶ κορυζῆς ἐκτός, ἀστεϊὸς τε καὶ κοινός· ἀλλ' ἐπισείει μοι ὡς εἴρηται, φροντίδας οὐ μικρὰς, μηδὲν ὦν ἐπίστασθαι δοκῶ προτείνων εἰς ζήτησιν, τὰ δὲ παντελῶς ἡγνοημένα παρειαύγων· ὥστε με τὰς πασῶν ἰσχυροτάτης εὐχὰς μελετᾶν, μηδεμίαν αὐτὸν ἄβατον ἐμοί, ὥσπερ εἶωθεν, ἐπιροῖσθαι θεωρίαν.

PROCORIUS, *Goth.* I. 3. in f.: Ὁ βασιλεὺς Πέτρον, Ἰταλιανὸν τὸ γένος, ἐκ Θεσσαλονίκης ὁρμώμενον, ἐς τὴν Ἰταλίαν εὐθύς ἐστελλεν, ἓνα μὲν ὄντα τῶν ἐν Βυζαντίῳ ἡπτόρων, ἄλλως δὲ ξυνετόν τε καὶ πρῶτον καὶ ἐς τὸ κείθειν ἰκανὸν πεφυκότα.

Idem, *Anecd.* 24.: Πέτρος τὸν ἅπαντα χρόνον ἡγία

τὴν τοῦ μαγίστρου καλουμένην εἶχεν ἀρχὴν, ἀεὶ καθημέραν αὐτὸς (τοὺς σχολαρίους) κλοπαῖς ἀμυθῆτοις ἀπέκναι. περὶ μὲν γὰρ ἦν, καὶ ὡς ἤκιστα ὑβρίζειν εἰδὼς, κλεπτίστατος δὲ ἀνθρώπων ἀπίκτων, καὶ ῥόπου αἰσχροῦ ἀτεχνῶς ἔμπλεως.

SUIDAS s. v. Πέτρος ὁ ῥήτωρ, ὁ καὶ μάλιστα καὶ ἱστορικὸς, πρεσβυτέρης ὡς Χοσρόην σταλείς „μάλα ἐμβριδῆς τε ἦν καὶ ἀνάλωτος ἐν τῷ ῥητορεύειν, τῷ καταμαλάξαι φρονήματα βαρβαρικά, σκληρὰ τε καὶ ὀγκώδη.“ ἔγραψεν ἱστορίας, καὶ περὶ πολιτικῆς καταστάσεως. (Quae signis inclusi Menandri verba sunt, servata in eclogis de sententiis, pag. 429. 19 — 21. ed. B.)

MENANDER, p. 346, 22. ed. B. : Πέτρος — ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας, καὶ τῆς τῶν νόμων.

Idem p. 368. 1. Chosroës ad Petrum : οὐδὲ αὐτὸς σὲ, ὃ Ῥωμαίων πρεσβυτὰ, ὡσπερ εἰκὸς ἐν τοσαύτῃ φιλοσοφίᾳ τῶ θραμμένον, ἢ περιεῖναι τοῖς ῥήμασι μεμάθηκας, μεμφθεῖν — μὴ πείθειν μαθῶν.

Idem p. 376. 12. Iohannes legatus : Πέτρος — ἐμπειρία λόγων καὶ δεινότητι πειθοῦς — οἷος ἐγένετο παρακρούσασθαι.

Idem p. 428. 20. : τὸ χθαμαλώτερόν πως ἔστιν ἢ τῶν λόγων — μετέφρασα ἐς τὸ ἄττικώτερον.

CLASSIODORIUS *Variarum* X. 19. *nomine Theodahadi regis* : vir eloquentissimus Petrus legatus serenitatis vestrae, et doctrina summus, et conscientiae claritate praecipuus.

Ibid. X. 22. *eiusdem nomine* : per virum disertissimum Petrum.

Ibid. X. 24. *nomine Gundelinae reginae* : veniente viro sapientissimo Petro.

HERMOLAUS, *epitomator Stephani de urbibus*, s. v. Ἀπόνοι : Ἀκονίτις — νῆσος διαφέρουσα τῷ πανευφήμῳ πατρικίῳ καὶ τῷ (I. τὰ Ν.) πάντα σοφοτάτῳ μαγίστρῳ Πέτρῳ, κειμένη καταντικρὺ — Χαλκηδόνος. ἐπικέκληται δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς ἀκόνας πεποιημένων λίθων.

CORIPPUS de laudibus Iustini I. 24. 25. :

Successorque boni, redivivaque gloria Petri
Hic Theodorus adest, patria gravitate magister.

Panium, unde PRISCUS, quem alii minus definite Thracem vocant³⁸⁾, Panita dicitur, oppidum erat Europae, unius e sex provinciis dioeceseos Thraciae, quae Chersonesum continebat, atque in Propontidis ora inter Heracleam, olim Perinthum, provinciae metropolim, et Selymbriam terminabatur³⁹⁾: incertis, ubi in mediterranea porrigebatur, finibus; Aenum, quaeque ab illa versus occidentem iacent oppida, ad Rhodopam provinciam pertinuisse compertum est. Panium ipsum in littore (Propontidis) prope Heracleam (Perinthum), itaque inter illam et Rhaedestum situm fuisse, Suidas docet⁴⁰⁾: apud Geographos veteres, ipsumque Ptolemaeum, eius mentionem frustra quaesivi.

Priscus, teste Suida⁴¹⁾, de historia Byzantina, rebusque Attilae⁴²⁾ (*ιστορίαν Βυζαντικὴν καὶ τὰ κατὰ Ἀττήλαν*) octo libros scripsit; quae verba quaestionem moverunt geminumne an simplex fuerit opus; equidem non dubito unum fuisse. Verum etsi duo fuerint, ad utrumque certe pertinerent eclogae de legationibus, quorum inscriptionem *historiae Gothicae* retinere debui: nemo enim dubitabit eclogarii codicem ita inscriptum fuisse. Suspicio autem, ut Procopianae historiae, ita huius partibus diversos titulos fuisse inditos: aliam inscriptam fuisse *τὰ κατὰ Ἀττήλαν*, aliam *Γοθικὴν*, idque ab imperito homine ad universum opus translatum esse. A quo tempore historiam ineeperit Priscus, expediri non potest: sed nullius rei quae ante annum 433. gesta sit mentio ex eo affertur. Asparis, filiorumque caedem, quae a. 471. Leonis Imp. 15. patrata est, a Prisco narratam esse, Evagrius docet⁴³⁾: unde colligimus, quum Malchus annum 474. Leonis 17. historiae suae initium fecerit, Priscum ad eum substituisse. Unde patet quam absurde Suidas eum sub Theodosio iuniore scripsisse tradat.

Longe optimus omnium sequioris aevi historicorum; ingenio, fide, sapientia, nulli vel optimorum temporum posthabendus; elegans quoque et sermone satis puro usus, laudem atque gloriam quum apud coevos tum inter posteros merito adeptus

38) v. Fabricii bibl. gr. VII. p. 539. y. 39) cf. Constantinum de caeremoniis II. 54. p. 795. ed. B. et Ammian. Marcell. XXVII. 4. 40) s. v. Πάνιον. 41) s. v. Πρίσκος. 42) Vitium in Suida et Eudociae libris *κατὰ Ἀτταλον* pro *Ἀττήλαν* iamdiu adversum et corrigi iussum est. 43) Hist. Eccl. II. 16.

est; cui etiam a Valesio et Gibbono, summis viris, laudari contigit. Rhetor dicitur, at idem sophista⁴⁴⁾; unde colligimus non causidicum Constantinopoli egisse, sed oratoriam artem ibi docuisse. Ceterum de eius vita hoc tantum comperimus: receptum in amicitiam Maximini, viri illo aevo primarii, cum eo ad Attilam, et postea, Marciano imperante, in Arabiam Aegyptumque profectum esse⁴⁵⁾. Qui Maximinus quum absque dubio paganus esset, (Christianus enim nunquam animum induxisset ut Blemis de sacris in Philarum insula celebrandis concederet, foederisque tabulam in illo templo figeret) coniecturam iam per se valde probabilis Priscum quoque antiquis sacris ad dictum fuisse, magis adhuc confirmatur.

Eidem Prisco Suidas praeterea tribuit Declamationes et Epistolas.

Testimonia de Prisco:

SUIDAS s. v.: *Πρίσκος Πανίτης, σοφιστής, γεγωνὸς ἐπὶ τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντικὴν καὶ (ins. τὰ) κατὰ Ἀττάλον (Ἀττήλαν) ἐν βιβλίῳ ὀκτώ, μελέτας τε ῥητορικὰς καὶ ἐπιστολάς.*

EVAGRIUS *hist. eccl.* I. 17.: *ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις ὁ πολὺς τῆ ῥή λόγῳ πόλεμος ἐκεκίνητο Ἀττίλα τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ὃν περιέρχων καὶ ἐς τὰ μάλιστα λογίως Πρίσκος ὁ ῥήτωρ γράφει, μετὰ πολλῆς τῆς κομψείας διηγουόμενος ὅπως τε κατὰ τῶν ἑσπερίων ἐπιστρατεύει μερῶν, ὅσας τε καὶ ὅσας πόλεις ἐλὼν κατήγαγε, καὶ ὅσα πεπραχὸς τῶν ἐντεῦθεν μετέστη.*

Idem V. 16.: *ἐκ πρεσβείας δὲ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων Ἀνθέμιος βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων ἐκπέμπεται, ᾧ Μαρκιανὸς ὁ πρῶν βεβασιλευκῶς τὴν οἰκίαν κατηγγύησε παῖδα. ἐκπέμπεται δὲ στρατηγὸς κατὰ Γιζερῖχον Βασιλίσκος, ὁ τῆς Λέοντος γυναικὸς Βηρίνης ἀδελφὸς, μετὰ στρατεύματος ἀριστινὴν συνειλεγμένον. ὑπερ ἀκριβέστατα Πρίσκῳ τῆ ῥήτορι πεπόνηται· ὅπως τὸ δόλω περιελθὼν ὁ Λέων, μισθὸν ὡσπερ ἀποδιδόνς τῆς ἐς αὐτὸν προαγωγῆς, ἀναίρει Ἀσπαρὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῆ περιθέντα, παῖδάς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον, ὃν καίσαρα πεποίητο πρόταρον ἵνα τὴν Ἀσπαρος εὐνοίαν κτήσεται.*

44) Suidas et Evagrius, infra. 45) Priscus p. 153. 14. ed. B.

MALCHUS, Philadelphiensis, ex illa Philadelphia quae in Palaestina est, ut recte e nomine viri Syriaco, quum plura ita vocarentur oppida, infert Fabricius, sophistam Constanti-nopoli egit ⁴⁶). Eius historiam, qua Priscum continuavit, ab a. 474. ., decimoseptimo Leonis Imp., usque ad mortem Nepotis ⁴⁷), qui a. 480. occisus est, septem annorum res totidem libris, quos *Βυζαντιὰ* inscripsit, persecutam Photius legit: atque intra hoc temporis spatium eclogae de legationibus, quasque ex aliis titulis Suidas servavit, comprehenduntur: ut certum sit litteratas Constantini Porphyrogeniti operas nihil amplius habuisse. Monet tamen Photius, his libris opus ad terminum quem auctor sibi proposuisset perductum non esse: ipsum innuere plura se additurum si vita suppetat: quum igitur Suidas Malchi historiam usque ad Anastasium deductam esse scribat, non contradicam, si quis sibi persuaserit ultima parte truncatam ad Photium Constantinumque pervenisse; integram ei innotuisse qui paulo post Iustinianum Imp. lexicon de scriptoribus composuit quod Suidas compilavit. Edidit certe Malchus mortuo demum Zenone, cuius ignaviam probraque mansurae infamiae tradidit: ac tanta quidem cum libertate ut etiam sub miti Anastasii imperio mirandum sit maiestatis poenam evasisse qui talia contra decessorem Principis, praesertim qui Augustae maritus fuerat, auderet. Verum non unicum hoc est sub imperatoribus Byzantinis mirandae in scribendo libertatis exemplum, fortasse a contemptu litterarum ortum: nam Tiberius, valde in iis versatus, quaecunque edebantur anxie scrutabatur, crudeliterque vindicabat. Magis etiam miramur Eunapium non morte poenas dedisse pro his quae quemvis Christianum non minus quam Principes laederent. Malchum non maledicentiae sed veritati studuisse cernimus. Difficilior ad expediendum inde oritur quaestio quod Malchus historiam a Constantino M. inchoasse a Suida dicitur: in quod tam disertum testimonium suspicio erroris eo minus cadit quod Photius e primi libri initio constare docet, alios eiusdem auctoris atque argumenti praecessisse. Casus autem efficere non potuit ut pars superstes operis initio ac fine truncati inciperet ubi Priscus substiterat: itaque necesse est

⁴⁶) Suidas s. v. *Μάλχος*.   ⁴⁷) Photius cod. 78.

aut partem quae praecederet ab aliquo qui catenam historiae conficiebat, cuiusmodi plures existisse constat, recisam; aut res a Constantino M. usque ad Prisci finem diverso opere comprehensas fuisse.

Ingenio et eloquentia infra Priscum, a Photio quidem, qui eum canonis historiae instar esse ait, ultra veritatem laudibus clatus, tamen inter valde bonos historiae auctores numerandus est. A Christiana religione non alienum fuisse, Photius perhibet: quod per se parum est; verum id ipsum, ut a Claseno inter confabulationem mihi observatum fuit, plus quam in illum cadere videtur qui Pamprepio tam aperte faveat.

Suidas s. v. : *Μάλχος Βυζάντιος σοφιστής· ἔγραψεν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, καὶ ἕως Ἀναστασίου, ἐν ἧ τὰ κατὰ Ζήνωνα καὶ Βασιλίσκου, καὶ τὸν ἐμπρησμόν τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, καὶ τῶν ἀγαμάτων τοῦ Αὐγουστείου, καὶ ἄλλὰ τινα διεξέρχεται μάλα σεμνῶς, καὶ τραγωδίας δίκην ἀποδρηνῶν αὐτά.*

PHOTIUS cod. 78. : *Ἀνεγνώσθη Μάλχου σοφιστοῦ Βυζαντιακὰ, ἐν βιβλίοις ἑπτὰ. ἄρχεται μὲν ἔξ οὗ Λέοντα τὸν βασιλέα ἢ νόσος ἐπέεξε, τούτῃ δὲ τῆς βασιλείας ἔτος ἑπτακαίδέκατον παρετεινέτο· διέρχεται δὲ τὴν τε Ζήνωνος ἀνάρρησιν, καὶ τὴν ὑπερόριον τῆς βασιλείου δόξης διατριβὴν, καὶ τὴν Βασιλίσκου ἀνάρρησιν, καὶ τὴν τῆς ἀλουργίδος ἀπόθεσιν, καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ πάλιν κάθοδον Ζήνωνος, τὴν τε τοῦ προειρημένου Βασιλίσκου διὰ ξίφους ἀναίρεσιν, ἧς καὶ γυνή καὶ τέκνα παρανόμῃ κρίσει ἐκοινώνησαν. καὶ ὅτι Ἀρμάτος ὁ Ζήνωνα κατέγων τοιαύτης ἀντιμισθίας ἀπώνατο, διὰ Ὀνούλφου δεξιόμενος τὴν σφαγὴν. διαλαμβάνει δὲ καὶ τὴν Θευδερίχου τοῦ Ὀτριάριου (Τρ.) στάσιν, καὶ τὴν Θευδερίχου τοῦ Μαλαμείρου (Βαλ.) φιλίαν, καὶ τὸν πρὸς τὸν τοῦ Ὀτριάριου (Τρ.) Θευδερίχου πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Ζήνωνος πάλιν στάσιν, καὶ τὴν Μαρκιανοῦ ἐπανάστασιν, καὶ πρὸ γε τούτου τὴν τῆς πενθερᾶς Βηρίνης ἐπιβουλήν, καὶ τὴν διὰ τοῦτο φυγαδίαν τὴν αἰδίον, καὶ τὴν κατὰ Ἴλλου πρότερον ἐπιβουλήν Βηρίνη συσκευασθεῖσαν, καὶ τὴν Ἐπιδάμνου ἐπὶ Θευδερίχου τοῦ Μαλαμείρου (Βαλ.) ἐν δόλῳ κατάσχεσιν. ταῦτα διεξιὼν διεξιει καὶ τὰ ἐπὶ Ῥώμης, καὶ τέλος τοῦ ἐβδόμου λόγου ποιεῖται τὸν Νέπωτος θάνατον, ὃς ἐκβαλὼν τῆς ἀρχῆς Γλυκέριον τὴν τε Ῥωμαϊκὴν ἰσχὺν περιεβά-*

λετο, καὶ εἰς σχῆμα κείρας κληρικῶν ἀντὶ βασιλέως ἀρχιερέα κατέστησεν· ὅφ' οὗ καὶ ἐπιβουλευθεὶς ἀνήρηται. οὗτοι οἱ ἐπὶ τῆς ἱστορίας λόγοι καὶ προηγουμένους ὑποφαίνουσι αὐτῷ λόγους ἄλλους διαπεπονησθαι — καὶ ἡ ἀπειρή δὲ τῶν ἐπὶ τοῦ πρώτου λόγου τοῦτο παραδηλοῖ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπομένους, εἰ τὸ ζῆν προσῆν τῷ συγγραφεὶ, ὡς τοῦ ἑβδόμου λόγου τὸ πέρας ἐνδείκνυσιν.

Ἔστι δ' ὁ συγγραφεὺς Φιλαδελφεὺς, εἴ τις ἄλλος κατὰ συγγραφὴν ἱστορίας ἄριστος· καθαρὸς, ἀπέριττος, εὐκρινὴς (num εὐκρινὴς? N.), λέξεων ταῖς ἀνθηροτάταις καὶ εὐσήμεϊς καὶ εἰς ὄγκον τινὰ ἀνηγμέναις χρώμενος· καὶ οὐδὲ αἱ καινοπραπεῖς αὐτῷ, ὅσαι τὸ ἐμφατικὸν καὶ εὐηχον καὶ μεγαλεῖον ἔχουσι, παραβλέπονται, ὡσπερ --- τὸ ---- καὶ τοιαῦτ' ἔνια· καὶ ὅλως κανὼν ἐστὶν ἱστορικῶν λόγων· σοφιστῆς δ' ἦν τὸ ἐπιτηδέυμα, καὶ ῥητορικῆς εἰς ἄκρον ἐλληλακῶς, καὶ τὴν θρησκείαν οὐκ ἔξω τοῦ χριστιανικοῦ θιάσου.

MENANDER, Euphratae f., Constantinopolitanus, in iuventute legum studio sese dederat: sed quoniam a causidicorum munere animus abhorrebat, ad segnitiam delapsus, in circo factionumque furoribus patrimonium effudit; tandem vero, a necessitate ad meliora compulsus, quum a Mauricio Imperatore litteratos homines splendidis praemiis ornari videret, se in hoc genere experiri statuit. Itaque historiam Agathiae continuare sibi proposuit: quod ab adventu Cotrigurorum Hunnorum in Thraciam, quos Belisarius repressit, annoque 558., usque ad excessum Tiberii Imp., a. 582., perfecit. De rebus anni 575. 48) agebat libro VIII. Protectoris cognomen, quo ab illustri poeta Attico discriminatur, indicat eum cohortibus praetoriis Imperatoris adscriptum fuisse 49): quae tamen illo aevo aequae ac Scholarum fictam tantummodo exercebant militiam 50). In scribendi genere prorsus simia Agathiae est; ridendus quoties sententiarum acumine aut verborum elegantia se ostentare cupit: verumtamen in rebus gestis referendis bonus auctor; circa populorum mores, terrarumque longinquarum situm, et peregrinantium itinera admodum curiosus et fide dignus. Eiusdem Agathiae imitatione, etiam epigram-

48) Menand. p. 397. 20.
in eius ed. Brissonii.

49) v. Heineccium s. v. *Protectores*
50) Procop. Anecd. 24. p. 71.

mata componere tentavit. Quae supra de eius origine atque iuventute dixi, ea omnia ipse in prooemio historiae tradiderat, quod, apud Suidam servatum, posui primo loco inter fragmenta, p. 458. ed. B.

De OLYMPIODORO, CANDIDO, NONNOSO et THEOPHANE nihil prorsus ad nos pervenit praeter ea quae apud Photium leguntur, in nostra editione p. 447. seq., et fragmentum apud Suidam s. v. χειρίζω servatum (p. 477. ed. B.) de sumptibus expeditionis adversus Vandalos, quod tamen ipsum neque ex integro codice Candidi, neque ex eclogis inde petitis a Suida assumptum est, sed ex alio, nescio quo, scriptore. Etenim nullus horum historicorum ad eclogas Constantianas adhibitus fuit, unde omnia in hoc genere ille hausit.

PROCOPIUS sophista, cuius orationem, a Villosone in tomo altero Anecdotorum Graecorum ex codice Marciano Veneto editam ⁵¹⁾ huic collectioni intuli, affecto saeculo p. Chr. V. Gazae natus est, quod oppidum, licet in remotis barbariae finibus positum, illo aevo elegantium ingeniorum mire ferax fuit, quum praeter hunc Procopium, Aeneam ferret, et Iohannem (qui ἐκφρασιν τοῦ κοσμικοῦ πίνακος versibus conscripsit), ac Timotheum quendam, variosque Anacreonticorum carminum poetas ⁵²⁾, quibus fortasse non exigua pars illorum tribuenda est quae per tot aetates pro Teii vatis canticis mirati sunt homines minime mali. Speciem autem quae Fabricium induxit, ut hunc Procopium gemino nomine Iohannem Procopium dictum, auctoremque ἐκφράσεως illius, amoena vena conditae, fuisse, sibi persuaderet, vanam esse, positaque in Scholio codicis Palatini inter utrumque nomen distinctione dissolvendam, mihi paene exploratum est. Fungebatur ille, quum Anastasium Imp. publice laudabat, oratoris munere in oppido ubi natus erat, stipendio conductus ⁵³⁾: quo tempore paganum adhuc religione fuisse, nemo dubitabit qui genus Anastasii ab illo ad Iovem referri attenderit ⁵⁴⁾; quo nihil magis abominandum fuisset eius aevi viro Christiano. Postea autem fidem

51) V. eius annotatt. p. 601. ed. B. 52) Fabricii Bibl. Gr. T. IX. p. 760. ed. H. 53) Hinc σοφιστής Γρίγης dicitur in orationis inscriptione. 54) p. 492, 14.

Evangelii adeo sincere amplexus est, ut ad libros Veteris Testamenti commentarios conscriberet, a peritis iudicibus non mediocriter laudatos. Summam vitae sanctimoniam, moresque mitissimos, praedicavit eius discipulus Choricus, qui defunctum laudavit; longe ipse inferior magistro: suum, cum amoris affectu, vocat Aeneas, a quo laudari plus erat. Ad ultimam senectutem vixisse perspicuum est, quum, qui ipso saeculi VI. initio Anastasii laudes dixerat, idem monodia aedem S. Sophiae terrae motu collapsam defleverit⁵⁵⁾, quae ruina a. 557. accidit. Epistolas scripsit plurimas, quarum nonnisi pars edita est.

De PRISCIANO, viro grata saeculorum memoria colendo, cuius panegyrico locum inter Graecos assignare non dubitavi, omnino silere quam paucis agere fortasse praestaret. Verumtamen, praebita occasione, a me impetrare nequeo quin rem et novam, ut opinor, et veram indicem: scilicet Caesaream, unde illi ex origine cognomen additum est, Africae oppidum esse videri, a quo Mauritania Caesariensis dicta est; non unum ex illis, claris certe, quae in Asia exstabant. Novi equidem Ammiani et Claudiani exempla, hominum Graecorum qui litteras Latinas splendide illustrarunt; neque negare sustineam fieri potuisse ut tertius aliquis Graecus se totum ad Latini sermonis artem conferret: apparet tamen longe aliam fuisse rerum vim sub Theodosio M. eiusque filiis, florente adhuc vetere Roma, atque centum annis post, Italia in barbarorum servitutem redacta, nulloque ibi litterarum studiis proposito praemio, quum in Orientis regionibus iis qui Graeca lingua ingenii specimina exhiberent, gloria et commoda cederent. Priscianum in Grammatico opere quotiescunque Latinos Graecis opponit, ponere *illi sic — nos (Latini) sic*, ubique videmus: in panegyrico praecipuas Anastasio laudes inde tribuit quod se adversus occidentalis Imperii cives e patria profugos munificum praebeat: id quod sophistae Graeco vix placuisset; iam vero potius de sua ipsius sorte cogitasse scriptorem, censeo. — Quum Anastasium laudaverit,

55) Eam, ab Iriarte editam, memoratamque Harlesio ad Fabr. T. VII. p. 564., a nobis aliquando cum ephrasi Pauli Silentiarrii coniungendam, nondum vidi.

male a Paulo Diacono sub Iustiniano principe poni apparet: absolutumque fuisse magnum grammaticae corpus ante Cos. Mavortium, a. 527.: quippe quo consule codex unde nostri derivati sunt, subscriptione teste, scriptus sit, per litteras me monuit cl. Lindemannus.

De carmine, eiusque codice unico Bobiensi Viennam allato, ex quo Claudium Sacerdotem, aliosque de Grammatica libros, a viris egregiis doctissimisque flagitamus, penes quos eorum edendorum ius est, et ornandi splendida facultas, — cur post cl. Endlicherum nihil afferam, iam supra expositum est.

Excerptorum de legationibus, quae grammaticis, quibus rei cura a Constantino Porphyrogenito mandata est, *περὶ πρεσβειῶν*, non *περὶ πρεσβειῶν*, inscribere placuit, rationem explicare, neque alienum erit a prooemio huius voluminis, cuius pars longe maxima ex illis constat: neque otiosum; quum, nescio quo casu, a nemine, quantum mihi quidem innotuit, plene perspecta sit.

Ista excerpta edidit Hoescheliuss e duobus codicibus: Schotti, quem nunc nullibi comparere dixi supra; et Bavarico, quem Boicum vocat, qui in Monacensi bibliotheca regia exstat, a Schweighaeusero, v. cl., ad Appianum Polybiumque adhibitus: eorum autem haec invicem ratio erat, ut Schottanus quidem omnia complecteretur, a Bavarico praefatio, atque illa abessent quae editor tantum e Schotti codice se dare, in elencho quem post dedicationem posuit, profitetur. Sunt autem illa non additamentorum loco, ut codicem Bavaricum librarii desidia tot capitulis mutilatum fuisse credere possis, verum ab his quae ille habet separata, eodemque ordine a libri initio ad eius finem progrediuntur; atque hoc inter se differunt quod, quae in Bavarico exstant, de legationibus ad Romanos missis agunt, quae ab illo absunt, de iis quas Romani ad Barbaros miserunt. Quapropter codex ille *περὶ πρεσβειῶν ἔθνῶν* (vel *ἔθνηκῶν*) *πρὸς Ῥωμαίους* inscribitur⁵⁶), praefatio autem quae illa respicit quae Schotti codex solus praebuit, titulum XXVII., eiusque rubricam *περὶ πρεσβειῶν Ῥωμαίων πρὸς ἔθνηκούς* exhibet:

⁵⁶) Schweigh. praef. ad T. II. Polybii p. XVI.

XXXVI DE EXCERPTIS LEGATIONUM.

atque in elencho, qui ei subiicitur, de Seviris e quorum libris eclogas de legationibus Hoeschelius edidit, omittit Dexippum et Eunapium. Scilicet ex his nihil in tomum eclogarum de legationibus Romanorum ad gentes illatum erat.

His expositis non opus erit pluribus verbis probare, geminum fuisse eclogarum de legationibus titulum, quorum alter, XXVII. e numerorum ordine, integer cum praefatione existat, alterius praefatio abest, qua amissa eius numerus ignoratur; quem tamen aut XXVI. aut XXVIII. fuisse ratio rei cogit: denique, quae ex utroque supersunt in Schottano codice coniuncta exstitisse. Iam vero perspicitur qua ratione evenerit ut etiam in Polybianis plurimae eclogae ex earum numero quas Ursinus edidit a Bavarico absint⁵⁷⁾: agitur enim ibi de legationibus quas Romani miserant: idemque, si quis de Dionis Appianique eclogis quaeret, inveniat necesse est. Itaque a reprehensione liberatur summus Casaubonus, qui, quum in bibliotheca Thuani primum harum eclogarum tomum exstare scriberet, quo tamen earum quae e Polybio petitae sint nonnisi pars contineretur⁵⁸⁾, minime errabat. Ac fieri potest ut quum alii Theodosium τὸν μικρὸν, Ursinus autem Ioannem Constantinopolitanum, hanc collectionem concinnasse tradiderint, illius labori legationes ad Romanos, huius titulus XXVII. in codicibus tributus sit. Vereor tamen ne de Theodosio illo error sit, quum Θεοδοσίος ὁ μικρὸς Graecis Byzantinis Theodosium Minorem Imperatorem significet.

Ut omnis in posterum errandi occasio tollatur, utramque collectionem, per singulos auctores divisam, suo inscripto titulo, distinxit: velut p. 121. et 133., 139. et 166.

Itaque non tres, sed quatuor e collectaneis Constantini Porphyrogeniti habemus titulos, postquam ill. Maius, in lucem prolata maxima tituli de sententiis parte, immortalibus suis de re litteraria publica meritis cumulum adiecit.

57) Earum recensum praebet Schweigh. ibid. p. XXVII. 58) Ibid. p. XXII.

DEDICATIO HOESCHELII.

NOBILISSIMO AMPLISSIMOQUE VIRO
I O A N N I M A T T H A E O
WACKERO, A WACKENFELSA, EQUITI,
S. CAES. MAIEST. A CONSILII IMP. AULICIS,
DOMINO ET PATRONO IN PRIMIS HONORANDO,
S. P. D. DAVID HOESCHELIUS AUG.

Constantinus Porphyrogenneta, ut a Theodosio proditum invenio, non contentus ex omnibus terrarum orbis partibus libros quosque optimos cura summa conquirere, id etiam operae publice utilis navari voluit, ut pro rerum discrimine auctorum quorumque scripta in certas classes, quae LIII. fuerunt, tributa congererentur: ut quaquam de re, si tempus postularet, exemplorum hypotheses in promptu essent. Illarum prima *περὶ βασιλείων ἀναγορεύσεως* erat, vicesima septima *περὶ πρέσβεων*. Ceterarum, neque nisi paucarum, praeter τὸ ἐπώνυμον scitur nihil, idque ex margine libri legationum calamo exarati, ubi lector argumentum, quod alias aliud attingitur obiter, *ζητεῖν* iubetur *ἐν τῷ περὶ ἐπιβοῶν*, *ἐν τῷ περὶ κυνηγεσίας*, *ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων*, *τῶν στρατῶν*, *ἐν τῷ περὶ νίκης*, *περὶ δημιουργοιῶν*, *ἐπιστολῶν*, *ἑθῶν*. Hae igitur, iniuriane temporis sint amissae, an alicubi servantur, nondum liquet. Eius vero, quae de legatis agit, partem Fulvius Ursinus, vir praeclarissime de omni antiquitate meritis, magno eruditorum applausu ante annos aliquot quam multos edidit; partem ex Serenissimi Maximiliani, Boiorum Ducis, et cl. viri Andreae Schotti bibliotheca, quae nemini rem publicam iuvare cupienti non patet, nos iam evulgamus; hancque eo nobiliorem, quod

eorum historicorum fragmenta suppeditat, quorum nihil fere hactenus praeter nomen exstitit. His corollarium addidimus, eclogas librorum Diodori Siculi amissorum, quas e codice Ludovici Alemanni Florentini doctiss. R. Thomson Anglus mecum amice communicavit. Haec veterum monumenta, Vir amplissime, tibi, tantae dignitatis tantaque eruditionis, dicare non fuissem ausus, nisi nobiliss. Marcus Velserus, Duumvir noster, amicus tuus, me confirmasset; cuius liberalitati editio haec debetur. Ac sane iucundam fore horum tibi lectionem arbitramur, cognituro cum alia observatu perquam digna, tum exempla (quae potior operis pars) eius muneris, quod singulari fide, cura et prudentia, de gravissimis rebus, qua per Germaniam et Sarmatiam, qua per Italiam, a maximo Caesare ad summos Principes missus, obiisti; iucundioem, quia lingua Graeca isthaec prodeunt: cuius is est amor tuus, ea peritia, ut locos scias auctorum restituere illos, ad quos ab aliis conclamatum est. Nihil dicam de beneficio, quo me in Reip. literariae commodum ornasti maximo. Pro quo grati et memoris animi testimonium hoc esse aliquod patiaris, meque porro commendatum habere digneris, etiam atque etiam oro. Bene vale, praesidium ac decus Musarum.

Augustae Vindelic. postridie Non. Aprilis, A. S. N. MDCIII.

REGENSIO AUCTORUM,
QUI HOC OPERE CONTINENTUR.
(EX EDITIONE HOESCHELII.)

Prooemium in volumen legationum, THEODOSII cuiusdam,
ex Cod. M. S. ANDREAE SCHOTTI.

De munere legatos mittentium et legationem obeuntium, ἀδέ-
σπορον, *ex Augustano Codice.*

DEXIPPUS Atheniensis, *ex Cod. M. S. BOICO et ANDREAE
SCHOTTI.*

EUNAPIUS Sardianus, *ex Cod. iisdem.*

PETRUS Patricius et Magister, *ex iisdem.*

Aliud eiusdem fragmentum, *ex Cod. AND. SCHOTTI.*

PRISCUS Rhetor, *ex Cod. B. et A. S.*

Alia ex eiusdem Historia Gothica, *ex Cod. A. S.*

MALCHUS Philadelphiensis, *ex Cod. A. S.*

Eiusdem alia, *ex Cod. B. et A. S.*

MENANDER Protector, *ex Cod. B. et A. S.*

Alia eiusdem, *ex Cod. A. S.*

CANTO CLARUS

PATER

RENATO ET PETRO

FILIIS S.

Franciscus rex, qui Gallia barbariem profligavit, et inde Magni cognomen reportavit, patrem meum, avum vestrum, nihil minus quam hoc cogitantem, non pretio, non ambitu, ob eximiam tum probitatem, tum doctrinam Turonibus iuri dicundo primum praefecit, deinde etiam in Senatum Parisiensem allegit. Henricus Secundus, Francisci filius, fratrem meum natu maiorem patri Senatoriae dignitati successorem designavit. Id meritis patris tribuit, neque quicquam pretii, quamvis tempora ferebant, eo nomine numerari voluit. Et illi quidem per quinquaginta annos magistratus summa cum integritate gesserunt, ad quos triginta duos addidimus, quibus iam apud Christianissimos reges libellos agimus. Est sane ea dignitas Senatoria maior: sed cuius nos iamdudum satias capit; taedet morum, taedet hominum. *Iam aninus meus*

— securus honorum,

Fallacis regum quos defert aura favoris

Indignis aequae ac dignis discrimine nullo,

nihil istarum rerum curat:

Vanaque propter opes hominum certamina felix,

Et quae mirantur mortalia pectora ridet,

Atque viam sola virtute affectat Olympo.

Licet enim meis vos versibus affari. Itaque ad veteres meos amicos me recipio et vobis ~~versu~~ lampada trado. At

vos quibus integer aevi

Sanguis — una cum isto vestro fratre, recens adnato, quem ad vos mitto, et vobis, o filii dulcissimi, do dedicoque, nostri nominis memoriam propagare, et nos aliquando vixisse, neque honorum luce caruisse notum testatumque posteris relinquere pergite. *Et valete.*

DEDICATIO EDITIONIS PARISINAE.

EMINENTISSIMO

S. R. E. CARDINALI

I U L I O M A Z A R I N O.

---

*Q*uintus annus agitur, eminentissime Cardinalis, ex quo Ludovicus Princeps fortissimus de rebus abiit, maiore Galliae damno quam suo. Eius enim excessus universam Galliam percudit, et pene dixerim, exanimavit, quasi unius extincti spiritu pridem tota vixisset, et omnium animas idem secum traxisset. Hostes autem externos tot pugnis adversis fractos in spem erexit, et refovit. Quis enim tam intrepidus, tamque securus casuum fuit, ut erepto rebus humanis Rege, et in novo principatu res durius casuras non metueret? Princeps iuvenis admodum, nec armorum peritus, quique flagrante bello nondum exercitum in praelium posset educere, nec Principem per aetatem exercere, multorum iniuriis obnoxius videbatur. Hostilis autem exercitus etiam adversum casum recens expertus altiores spiritus gerebat, novas res in dies exspectantibus his, quibus semper studium fuit cunctando et diem ex die prolutando pacem eludere, et Gallos magis ad civile bellum impellere, turbare omnia ac permiscere, quam bello aggredi, et palam manum conserere. Verum nunquam certius approbatum est, iustum piisque, et favente Deo bellum susceptum: ut inconcusso manente regni statu, et tot prosperis confluentibus

regiae maiestati devoti metu soluti sint, et hostes Gallici nominis spe vana tumentes statim animos, quos sustulerant, demiserint; nuntio malae pugnae ad Rocrovium consternati. O diem nobis albo notandum lapillo! o diem infaustum hostibus tam foeda clade! quidquid enim Hispanis in Flandria virum fuerat, illa dimicatione prostratum est. Hac Gallus pugna edita posteritatis securitatem concepit: Hispanus autem pridem fiduciae ac spei plenus animum posuit praeferozem, tanti dedecoris indignitate percussus. Hoc autem omnium regnator Deus perfecit: cuius etiam providentia Princeps sagacissimus cum ad finem mortalitatis accederet, et virum Richelio, qui rerum gestarum gloria et animi magnitudine humanum fastigium excesserat, similem non proximum, in partibus reipublicae gubernandis quaereret, Tibi, Cardinalis eminentissime, summam rerum permisit: ex quo enim curam imperii Gallici summa principum consensione sustinuisti, palam factum est, Deum bellorum rem Gallicam tueri ac regere: et Te non modo de regni finibus tutandis, sed etiam de proferendo plura aut maiora in dies destinare. Sed neque belli cura terra marique animum invictum obruit, nec cogitationibus tuis de litteris propagandis obstat. Haec pacis ornamenta colunt etiam qui se belli gloriae devoverunt. Licet enim fama prospera laudibus eos in coelum efferat, diuturna tamen esse non potest, nisi sint qui nomen eorum posteritati commendent. Hinc spem certissimam conceperunt qui Principum indulgentiam ingenio merentur, Te Maecenate non defuturos eximia doctrinae viros, quorum studio non senescet claritudo operum tuorum. Esse autem plures publice quoque interest: nec enim virtutibus tuis enarrandis nisi plures suffecerint. Equidem hoc unum dicam, nullum hactenus maiore fide, constantia et prudentia regni ministrum egisse; ut omnes gloria vel aequasse, vel excessisse videaris: et ut epistolae compendium faciam, natura quid efficere posset experiri cupiens, in Te, Cardinalis eminentissime, gloriae materiam, quam quaerebat, invenit. Deum veneror, ut prospere semper res Tibi cedant, seramque immortalitatem precor, ut tam felix, quam diuturna vita sit; quam si ex bonorum omnium voto tibi Deus indulserit, pacem, quam pertinax odium in Gallos moratur, vel optimis conditionibus pa-

*rabis, vel saluberrimis consiliis tuis efficies, ut hostium inter-
necione iustae irae parentetur. Da veniam quod laboriosis oc-
cupationibus tuis abuti videar. Non possum tamen mihi tempe-
rare, quin gratias heic Tibi agam, quod offerenti Cedrenum et
Nicetam tam benignum Te mihi exhibueris, ut magnitudinem
tuam vinceres: et quoniam aliter referre non possum, in testimo-
nium devotae Tibi mentis hoc opus quaecumque est, nomini
Tuo dedico consecroque.*

EMINENTIAE TUAE

*devotissimus*CAROLU ANIBAL FABROTUS.

LABBEI PRAEFATIO.

HISTORIAE
CONSTANTINOPOLITANAE
CURIOSIS INDAGATORIBUS

S. P.

Byzantinam Historiam multitudine rerum mirabilem, varietate iucundam, diuturnitate temporis spectabilem ac veteri Romanae tantum non parem; ut amant coluntque studiosi omnes, ita libros, quibus illa continetur, avide ambiunt exoptantque. Sed frustra iamdudum illos vacui fere omnes bibliothecarum foruli expectant. Cum enim maxima pars nobilium illorum historico- rum cum blattis adhuc tineisque luctetur in pulvere et situ manuscriptorum codicum; qui vero hactenus publicati sunt, vel Latine tantum, vel Graece tantum apparuerint, et si qui Graece simul ac Latine excusi sunt, dispari admodum forma, caractere dissimili, diversis dissitisque a se invicem locis temporibusque prodierint; inde factum est magno litterarum incommodo, dicam et litteratorum damno, in tanta penuria, quaeque indidem orta est, talium mercium caritate maxima, ut beatus ille merito censendus sit, non qui omnes, sed qui quam plurimos, eosque deformes ac mancos, quovis pretio summaque diligentia potuerit sibi comparare. Eam ob causam

pluresque alias, quas quivis facile conicere poterit, cum regius typis eademque omnino voluminis forma omnes, quotquot uspiam gentium hactenus editi sunt, et in bibliothecis Vaticana, Regia, Barberina, Mazarina, Segueriana, Memmiana, Thusana, Puteana, Petaviana, Collegii Parisiensis Societatis Iesu, aliisque quam plurimis privatis publicisque nostro doctorumque virorum studio reperiri potuerunt, publicam in lucem emittere decreverimus, nobisque quaedam etiamnum desint ad perfectam omnique ex parte absolutam Byzantinae historiae editionem, operae pretium visum fuit brevem consilii nostri, atque apparatus indiculum texere, neque tantum Excerptis legationum, veterum historicorum Eclogis, Theophylacti Simocattae historiarum libris octo, ac Nicephori, Constantinopolitani patriarchae, breviario Chronico, (quae omnia uno simul volumine compacta, ac variis eruditorum virorum annotationibus observationibusque de novo illustrata, modo prodeunt in publicum,) veluti galeatum quemdam Prologum praefigere, sed etiam seorsim vulgare, ac undequaque per universam maxime Europam orbemque Christianum dispergere, ut qui in dissitis a Gallia regnis remotisque provinciis habitant, neque facile res nostras conatusque rescire possunt, hoc veluti dato signo intelligant, quos ad hanc usque diem Constantinopolitanae historiae scriptores Luparaeis characteribus ediderimus, quos sub praelo habeamus, quosque propitio Numine, et aspirantibus favore suo atque humanitate bonis omnibus, emissuri deinceps simus. Agtedum, viri per orbem universum litterati litterarumque amantes ac gloriae, expromite quidquid apud vos latet ἐν κειμηλίοις, excutite pluteos bibliothecarum, angulos scrutamini, musea circumspicite, amicos familiaresque vestros monete, urgete, impellite: et si forte quid ad institutum nostrum accommodatum nacti estis, aut mittite illico, si tam propensa in vobis efflorescit humanitas ac de litteris bene merendi voluntas, aut saltem scriptis in hanc urbem litteris ad Sebastianum Cramoisy, architypographum regium et typographiae regiae curatorem, aliosve vobis notos ac familiares, consilii vestri liberalitatisque rationem significate. Hoc enim possumus polliceri, tanti beneficii benefactique memoriam, regius typis expressam, toto orbe vulgandam, et apud posteros omnes quovis

marmore atque aere perennius duraturam. Neque enim permittemus unquam, ut ullius nomen oblivioni detur, qui laudabiles conatus nostros, totique reipublicae litterariae perhonorificos iuxta ac salutares promovere vel leviter tentaverit. Valet.

Lutetiae Parisiorum, e collegio Claromontano Societatis Iesu, Calendis Ianuariis anni aerae Christianae MDCXLVIII.

Omniun servus in Christo obsequentissimus

PHILIPPUS LABBE SOC. IESU.

DEDICATIO EDITIONIS VENETAE

TYPOGRAPHI NOMINE CONSCRIPTA

▲

IACOBO FACCIOLATO.

(Vid. L. Facciol. orat. p. 332. sq. ed. Lips.)

PHILIPPO V.

HISPANIARUM REGI

CATHOLICAE RELIGIONIS ADSSERTORI

Si quod opus litterarium est, PHILIPPE rex maxime, quod regis auspiciis dignum videatur, una est historia Byzantina, quae magnitudine molis et rerum praestantia non liber, sed bibliotheca dici potest. Itaque nemo mirabitur, me, qui rem tantam aggredior, quantam ne ipsae quidem ad hunc diem typographorum societates longe ditissimae ausae sunt, conatui parem quae-sisse auspicem. Sentio enimvero Regiae Maiestatis celsitudinem; sed non tam me illa deterret, quam indulgentia allicit, quae magnos reges semper comitata est. Quicumque autem ego sim, non me quidem, sed magnam hanc Scriptorum nobilissimorum catervam spectare debes; quae olim, cum primum prodiret, Ludovici Magni, avi tui, praesidio feliciter usa, nunc eo sublato, qui supra mortalitatem positus videbatur, ad Nepotem, tantarum virtutum haeredem, sua vota convertit. A Gallo porro ad Hispanum transit fortunam amplificatura, non mutatura. Tu enim is es, qui duas has florentissimas nationes gloriae contentione iamdiu certantes, et, quod consequitur, ingeniis studiisque dispareres, incredibili quadam ac prope divina prudentia conciliasti; et in tot tantisque longissimi ac periculosissimi belli vicissitudinibus

XLVIII DEDICATIO EDITIONIS VENETAE.

effecisti, ut nec Galli nisi de Hispanis, nec Hispani nisi de Gallis solliciti essent. Nunc rebus vel compositis, vel paene compositis, et immutabili pace firmatis, quid est reliquum, nisi ut artes ac disciplinas ad populorum tuorum felicitatem promoveas? Regno tam longe lateque fuso nunquam deerunt opes: sed, quod opes ipsas regere potest et ad humani generis usum accommodare, rectum de rebus omnibus iudicium, a litterarum studiis proficisci debet, litterarum studia a librorum et librariorum tutela. Debes hoc divinae providentiae, quae Domum Tuam supra reliquos Europae Principes pulcherrima prole fortunare voluit; ut iam non modo Hispano regno in seram posteritatem suffectura videatur, sed aliarum quoque provinciarum spem et expectationem commoveat. Non potes ingenti huic Dei opt. max. beneficio aptius respondere, quam si tu quoque, exemplo eius, mortalibus beneficias; in eoque maxime beneficias, in quo appareat, quantopere privatorum tenuitati Regia amplitudo praecel-lat. Ars haec nostra, Philosophiae, Theologiae, sacri civilisque Iuris totiusque Sapientiae administra, privatis opibus et consiliis stare nequit: nec vero ego tam ingens opus movere ausus essem, si de me tantummodo cogitassem. In humanarum rerum fastigia oculos mentemque conieci; et quod inprimis mihi praefulgere visum est, eo tamquam sidere, quod faustum fortunatumque esset, moliri coepi. Ades igitur homini (ut veterum Hispanorum more loquar) devoto Numini Maiestatique Tuae; industriamque meam in re tam gravi occupatam regio nomine tege, auspicio fove, praesidio sustenta.

BARTHOLOMAEUS IAVARINA,

TYPOGRAPHUS VENETUS.

VERZEICHNISS
DER
SUBSCRIBENTEN.

S. P. T.	Aachen.	Exempl.
Die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums		1
Herr Landrath und Polizei-Director von Coels		1
Frau Wittve Kaatzer		1
Herr Professor Quix		1
	Ahrweiler.	
Herr Dechant und Pfarrer J. A. Schmitz		1
	Altenburg.	
Die Schnaphase'sche Buchhandlung		3
	Altona.	
Herr Buchhändler K. Aue		2
und für: Herrn Studiosus philol. Fr. Lübker in Husum		1
die Bibliothek des Königl. Gymnasiums in Altona		1
	Amsterdam.	
Herren Buchhändler L. Müller u. Comp.		5
und für: Herrn H. Arntzenius Dr. der Rechte und Profes- sor in Utrecht		1
— C. I. van Assen Dr. der Rechte und Profes- sor in Leyden		1
die Bibliothek der vereinigten Taufgesinnten Gemein- de in Amsterdam		1
die Bibliothek der Universität in Utrecht		1
Herrn B. C. B. van den Brink in Amsterdam		1
— P. Camper Dr. der Philosophie in Zutphen		1
— G. H. M. Delpprat, Prediger in Rotterdam		1
— F. A. van Hall, Advocat in Amsterdam		1
— J. van Hall Dr. der Rechte u. Professor das		1
— H. A. Hamaker Dr. der Philosophie und Professor in Leyden		1
— A. Z. Hanlo, Advocat in Amsterdam		1
— W. A. van Hengel Dr. der Theologie und Professor in Leyden		1
das Königl. Niederländische Institut, dritte Klasse, in Amsterdam		1
Herrn F. W. I. Iuinboll Dr. der Theologie und Prediger in Voorhout bei Leyden		1
— W. Cnoop Koopmans Dr. der Philosophie und Professor in Amsterdam		1

S. P. T.	Exempl.
Herrn D. I. van Lennep Dr. der Philosophie u. d. Rechte und Professor in Amsterdam . . .	1
— I. A. Lotze Dr. der Theologie und Professor Emerit. daselbst . . .	1
— P. de Raadt Dr. der Philosophie auf Noorthey bei Leyden . . .	1
— C. I. Ch. Reuvens Dr. der Philosophie und Professor in Leyden . . .	1
— G. I. Rooyens Dr. der Theologie und Professor in Amsterdam . . .	1
— D. W. de Roo, Candidat d. Theol. in Leyden . . .	1
— H. I. Royaards Dr. der Theologie u. Professor in Utrecht . . .	1
— A. B. Saakes, Buchhändler in Amsterdam . . .	1
— I. I. van Voorst, Prediger daselbst . . .	1
— M. A. G. Vorstman Dr. der Theologie und Prediger in Wel bei Bommel . . .	1
— E. Waller H. I. Z. in Amsterdam . . .	1
— H. E. Weyers Dr. d. Theologie in Leyden . . .	1
— P. Wolterbeek, Richter beim Tribunal zur ersten Instanz in Amsterdam . . .	1
— G. Ypma, Buchhändler in Franeker . . .	3
Herr Buchhändler C. G. Sülpke . . .	4
Ansbach.	
Herr Buchhändler W. G. Gassert	
für: Herrn Rector und Professor Bomhard daselbst . . .	1
Arnsberg.	
Herr Director des Gymnasiums Baaden . . .	1
Aschaffenburg.	
Herr Buchhändler I. C. Dresch	
für: Herrn Studienrector und Professor I. Mittermayer daselbst . . .	1
Basel.	
Herr Buchhändler G. Neukirch . . .	1
und für: Herrn Professor Dr. Kortüm daselbst . . .	1
— Präsident Schnell — . . .	1
Die Schweighauser'sche Buchhandlung . . .	1
Berlin.	
Herr Buchhändler C. F. Amelang . . .	1
— — F. Dümler . . .	4
und für: Se. Excellenz Herrn Geheime Staats-Minister Freiherrn W. von Humboldt . . .	1
Herrn Consistorialrath und Professor Dr. Neander . . .	1
— Oberbibliothekar Professor Dr. Wilken . . .	1
— Professor Dr. Böckh . . .	1
— — Dr. Gans . . .	1
— — Dr. Zumpt . . .	1
— — Dr. Phillips . . .	1
Die Enslin'sche Buchhandlung . . .	1
und für: die Bibliothek des Königl. Gymnasiums zu Stargard in Pommern . . .	1

S. P. T.	Exempl.
Herren Buchhändler Duncker und Humblot	1
Herr Buchhändler C. Köbke	1
— — F. Laue	1
— — Logier	1
— — E. S. Mittler	2
Die Nicolai'sche Buchhandlung	3
Herr Buchhändler T. Trautwein	3
Bonn.	
Herr Professor Dr. E. M. Arndt	1
— Ober-Consistorialrath und Professor Dr. Augusti	1
— Professor Dr. Bethmann-Hollweg	1
Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Die Königl. Universitäts-Bibliothek	1
Herr Professor Dr. Böcking	1
— — Dr. Brandis	1
— — Dr. Gieseler	1
— Privatdocent Dr. Lassen	1
— Professor Dr. von Münchow	1
— — Dr. Näke	1
— — Dr. Nitzsch	1
— — Dr. Puggé	1
— Geheime Regierungsrath von Rehfuß, ausserordentlicher Bevollmächtigter an der Rheinischen Friedrich-Wilhelms-Universität	1
— Gymnasiallehrer Rindfleisch	1
— Professor Dr. Ritter	1
— Studiosus philol. Nicolaus Saal	1
— Professor Dr. Scholz	1
— — Dr. F. Walter	1
— Medizinalrath und Professor Dr. Windischmann	1
— Pfarrer Kretzer in Lengsdorf bei Bonn	1
Braunschweig.	
Die Schulbuchhandlung	1
Brauweiler bei Creuznach.	
Herr Pfarrer Neuses	1
Bremen.	
Herr Buchhändler W. Kaiser	3
und für: Herrn Professor Rump daselbst	1
— — Sanders —	1
Breslau.	
Herr Professor Dr. Franz Passow	1
— Buchhändler Goschorsky	1
— — Gräson u. Comp.	1
für: Herrn Professor Dr. Stenzel daselbst	1
Herr Buchhändler Ioh. Friedr. Korn d. ält.	1
für: Herrn Professor Dr. Braniss daselbst	1
— — Dr. Huschke —	1
— Director d. Gymnasiums Professor Dr. Körner in Oels	1
Herr Buchhändler F. E. C. Leuckart	2

IV

VERZEICHNISS

	Exempl.
S. P. T.	
und für: Herrn Oberlehrer Dr. Bach in Breslau	1
die Bibliothek des Königl. Gymnasiums in Oppeln	1
Herrn Buchhändler Jos. Max u. Comp.	6
und für: die Bibliothek des K. kathol. Gymnasiums in Breslau	1
Herrn Professor der Theologie Dr. von Coellen	1
Brünninghausen.	
Herr Freiherr von Romberg, Königlicher Kammerherr, Velinp.	1
Brüssel.	
Herr Buchhändler L. Frank	4
Bückeburg.	
Se. Hochfürstliche Durchlaucht der regierende Fürst zu Schaumburg-Lippe-Bückeburg	1
Carlsruhe.	
Herr Buchhändler G. Braun	1
— — Ch. Th. Groos	1
Cappenberg.	
Se. Excellenz Herr Geheime Staats-Minister Freiherr vom Stein . . . . . Velinp.	1
Cassel.	
Herr Buchhändler I. I. Bohné für: die Kurfürstliche Bibliothek des Museums daselbst	1
Se. Hochfürstliche Durchlaucht den Landgraf Victor zu Hessen-Rothenburg . . . . . Schrbp.	1
Cleve.	
Herr Director des Gymnasiums Rigler	1
Coblenz.	
Die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums	1
Herr Director des Gymnasiums Dr. Klein	1
— Oberlehrer am Gymnasium und Bibliothekar Dr. Dronke	1
— Buchhändler I. Hölscher . . . . . Velinp.	1
Coburg.	
Die Biedermann'sche Hofbuchhandlung	2
und für: die Herzogliche Bibliothek daselbst	1
Cöln.	
Die Bibliothek des Königl. Jesuiter-Gymnasiums	1
Herr Oberlehrer am Jesuiter-Gymnasium Kreuser	1
— Gymnasiallehrer Dr. Ley	1
— Bibliothekar F. F. Pape . . . . . Schrbp.	1
— Oberlehrer am Carmeliter-Gymnasium Hoss	1
— Appellationsgerichts-Rath Leist	1
Herren Buchhändler Pappers u. Kohnen	1
Constanz.	
Herr Buchhändler W. Wallis für: Herrn Freiherrn I. H. von Wessenberg, Bisthums- Verweser daselbst	1
— Professor am Lyceum Finckisen daselbst	1
— Candidat d. Theol. I. G. Meyerhans in Luzern	1

DER SUBSCRIBENTEN.

V

S. P. T.	Exempl.
Copenhagen.	
Herr Buchhändler Fr. Brummer	4
Die Gyldendal'sche Buchhandlung	8
	Schrbp. 2
Cöslin.	
Herr Buchhändler C. G. Hendess	1
Danzig.	
Herr Buchhändler F. S. Gerhard	4
Darmstadt.	
Herr Buchhändler I. W. Heyer	1
— — C. W. Leske	1
und für: die Bibliothek d. Grossherzogl. Gymnasiums daselbst	1
Donaueschingen.	
Die Fürstliche Bibliothek	1
Dortmund.	
Herr Buchhändler Köppen	
für: die Bibliothek des Königl. Gymnasiums daselbst	1
Dresden.	
Herr Buchhändler G. K. Wagner	
für: Herrn Conrector C. Baumgarten - Crusius daselbst	1
— K. I. Blochmann, Director einer Erziehungsanstalt daselbst	1
— Appellationsgerichts - Rath von Bose daselbst	1
Die Walther'sche Hofbuchhandlung	3
Duisburg.	
Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Düren.	
Herr Director des Gymnasiums Meier	1
Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Düsseldorf.	
Herr Director des Gymnasiums Professor Brüggemann	1
Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Herr Pfarrer Ritter Dr. Binterim	1
— Buchhändler I. E. Schaub	
für: die Stadt-Bibliothek daselbst	1
Elberfeld.	
Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Erfurt.	
Die Keyser'sche Buchhandlung	
für: die Königliche Bibliothek daselbst	1
Herrn Pastor Rudolph —	1
Erlangen.	
Herren Buchhändler Palm u. Enke	3

S. P. T:	Exempl.
Essen.	
Herr Buchhändler G. D. Bädecker für: Herrn Oberlehrer am Gymnasium Wilberg daselbst . . .	1
Frankfurt am Main.	
Die Andreaische Buchhandlung	1
Die Brönnersche Buchhandlung	Schrbp. 1
und für: Herrn Rath Schlosser daselbst	1
— Director d. Gymnasiums Dr. Voemel daselbst	1
— Professor Dr. Aschbach daselbst	1
Herr Professor Dr. Steingass	1
Frankfurt an der Oder.	
Herr Buchhändler Tempel für: die Bibliothek des Königl. Gymnasiums daselbst . . .	1
Giessen.	
Herr Buchhändler B. C. Ferber	2
Glogau.	
Die Neue Günter'sche Buchhandlung für: die Bibliothek d. K. katholischen Gymnasiums daselbst . . .	1
die Bibliothek d. K. evangelischen Gymnasiums daselbst . . .	1
die Bibliothek des Königl. Gymnasiums in Lissa	1
Görlitz.	
Herr Buchhändler C. G. Zobel für: die Milich'sche Bibliothek daselbst	1
die Oberlausitzische Gesellschaft der Wissenschaften da- selbst	1
Gotha.	
Herr Buchhändler C. Gläser für: Herrn Oberbibliothekar Hofrath Fr. Jacobs daselbst . . .	1
die Herzogliche Bibliothek daselbst	Schrbp. 1
Göttingen.	
Die Dieterich'sche Buchhandlung	2
Herren Buchhändler Vandenhoeck u. Ruprecht für: Herrn Professor Dr. Lücke daselbst	1
— — Dr. K. O. Müller daselbst	1
— Subrector von Hieronymi in Ratzburg	1
Grätz.	
Herren Buchhändler Damian u. Sorge	1
Greifswald.	
Herr Buchhändler C. A. Koch für: Herrn Professor Dr. Kangiesser daselbst	1
— — Dr. Kosegarten	1
Herr Buchhändler Mauritius	2
und für: die Königliche Universitäts-Bibliothek daselbst . . .	1

S. P. T.

Exempl.

Groningen.

Herr Buchhändler W. van Boekeren	2
und für: die Königliche Universitäts-Bibliothek daselbst	1
Herrn Professor Theol. ordin. T. A. Clarisse das.	1
— Doctor Riedel, Praeceptor der lateinischen Schule daselbst	1
— Rector des Gymnasiums A. Scheithers das.	1
— Doctor med. H. Wolthers das. Schrbp.	1

Haag.

Herr Bibliothekar und Professor Dr. Ernst Münch	1
---	---

Halberstadt.

Herr Buchhändler F. A. Helm	1
-----------------------------	---

Halle.

Herr Buchhändler E. Anton	
für: Herrn Professor Dr. Leo daselbst	1
Herren Buchhändler C. A. Schwetschke und Sohn	
für: die Königliche Universitäts-Bibliothek daselbst	1
Herrn Oberbibliothekar Professor Dr. Voigtel daselbst	1
— Consistorialrath Professor Dr. Gesenius daselbst	1
— Professor Dr. Meier daselbst	1
— Professor Dr. Wahl daselbst	1
— Consistorialrath und Director Dr. Ilgen in Schul- pforta	1
— Director des Gymnasiums Professor Dr. Schmieder in Brieg	1
— Dr. W. Keferstein in Thorn	1
die Herzogliche Schulbibliothek in Bernburg	1
Herr Buchhändler C. A. Kummel	1
Die Buchhandlung des Waisenhauses	4

Hamburg.

Herr Buchhändler Herold jun.	
für: Herrn Professor am Johanneum Dr. Ulrich das. Schrbp.	1
Herren Buchhändler Hoffmann und Campe	1
— — Perthes und Besser	1
und für: Se. Magnificenz Herrn Syndikus Sieveking U. I. Dr. daselbst	1
Herr Buchhändler I. Schubert	1

Hamm.

Die Bibliothek des Königl. Gymnasiums	1
Herr Gymnasiallehrer I. Hopf	1
Die Schulzische Buchhandlung	
für: Herrn Gymnasiallehrer C. Lefarth in Brilon	1

Hannover.

Die Hahn'sche Hofbuchhandlung	3
und für: Se. Königliche Hoheit den Herzog von Cambridge	1
die Königliche Bibliothek in Hannover	1

S. P. T.	Exempl.
Herrn Ober-Appellationsgerichts-Rath von Schrader in Wolfenbüttel	Schrpb. 1
— Director Hüpeden in Celle	1
— Land-Syndicus Vogell das.	1
— Archidiaconus Thörl das.	1
Harff.	
Herr Freiherr von Mirbach	1
Heidelberg.	
Herr Buchhändler C. F. Winter	5
Heilbronn.	
Herr Buchhändler C. Drechsler	1
Helsingfors.	
Herr Buchhändler G. O. Wasenius	1
Hermannstadt.	
Herr Buchhändler W. H. Thierry	2
Hildesheim.	
Die Gerstenberg'sche Buchhandlung	2
und für: Herrn Iustiz-Rath H. A. Lüntzel daselbst Schrpb.	1
Iena.	
Die Cröker'sche Buchhandlung für: Herrn Ober-Appellationsgerichts-Rath von Schröter das.	1
Herr Buchhändler Aug. Schmid	1
Kiel.	
Die Universitäts-Buchhandlung des Herrn I. C. F. von Mack und für: Herrn Professor Dr. Burchardi daselbst	1
— Etatsrath und Professor Dr. Cramer daselbst Schrpb.	1
— Professor Dr. Dahlmann daselbst	1
— Etatsrath und Professor Dr. Falk daselbst	1
die Königl. Universitäts-Bibliothek daselbst Schrpb.	1
Königsberg.	
Herren Buchhändler Gebrüder Bornträger	1
und für: Herrn Professor Dr. Ellendt daselbst	1
— — Dr. Lobeck —	1
— Director d. Colleg. Frid. Dr. Struve das. die Bibliothek des Collegii Fridericiani daselbst	1
die Bibliothek des Altstädtischen Gymnasiums daselbst	1
die Bibliothek des Königl. Gymnasiums in Braunsberg	1
Herr Buchhändler A. W. Unzer für: die Wallenrodts'sche Bibliothek in Königsberg	1
Herr Studiosus Hagen daselbst	1
die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums in Lyk	1
Herr Director des Gymnasiums Prang in Gumbinnen	1
Herrn Dr. Julius Wernicke in Thorn	1
Landshut.	
Herr Buchhändler Ph. Krüll	2

S. P. T.

Exempl.

Leipzig.

Herr Buchhändler C. Andrae	1
— — I. A. Barth	4
— — F. A. Brockhaus	1
— — W. Engelmann	1
für: die Raths-Bibliothek in Leipzig	1
Herr Buchhändler Ernst Fleischer	1
— — Friedrich Fleischer	
für: die Bibliothek der Königl. Fürstenschule in Grimma	1
die Bibliothek der Königl. Klosterschule in Rossleben	1
Herrn Buchhändler H. G. Bohn in London	2
— — Gotsch in Lützen	2
— — D. A. Talboys in Oxford	1
Die Hartmann'sche Buchhandlung	4
Die I. C. Hinrich'sche Buchhandlung	3
und für: Herrn Professor Dr. Bachmann in Leipzig	1
— Regierungs-Rath Dr. I. L. W. Beck daselbst	1
die Bibliothek der Nicolaikirche daselbst	1
Herrn Oberhofgerichts-Rath und Senator Dr. Carl Einert daselbst	1
— Handelsgerichts-Actuarius Ph. H. Fr. Haen sel daselbst	1
— Professor Ritter Dr. G. Hermann daselbst	1
— Professor Dr. E. F. K. Rosenmüller das.	1
Herr Buchhändler C. H. Reclam	1
Die Serig'sche Buchhandlung	1
und für: Herrn von Leutsch daselbst	1
— Kriegel, Baccal. iuris	1
Herr Buchhändler F. C. W. Vogel	1
— Proclamator I. A. G. Weigel	2

Lemberg.

Herren Buchhändler Kuhn und Millikowsky	
für: Se. Excellenz Herrn von Lewicki, Metropolit von Galizien	1

Lemgo.

Die Meyer'sche Hofbuchhandlung	
für: Ihre Erlaucht die Frau Gräfin Caroline von Schaumburg-Lippe zu Bückeburg	1

Leyden.

Herren Buchhändler S. u. I. Luchtman	8
und für: Herrn Professor Dr. I. Bake daselbst	1
— Bibliothekar Dr. I. Geel daselbst	1
Die Königliche Universitäts-Bibliothek daselbst	1
Herrn Studiosus Theol. L. G. C. Ledboer das.	1
— Prediger Dr. A. de Vries in Haarlem J.	1

S. P. T.

Exempl:

Liegnitz.

Herr Buchhändler I. F. Kuhlmeý
für: die Bibliothek der Königlichen Ritter-Academie daselbst 1

Linz an der Donau.

Herr Buchhändler Ios. Fink 1
und für: den Hochwürdigén Herrn Klein, reg. Chorberrn und
Bibliothekar des Stifts St. Florian bei Linz Schrbp. 1

London.

Denis Le Marchant, Esq.		1
Messrs. Black Young and Young, Booksellers	} Schrbp.	5
and for: H. Sandys, Esq.		1
Rev. I. Williams		1
Mr. Shipp		1
D. K. Sandford, Esq. A. M. Greek Professor	Velinp.	1
H. Drury, Esq.		1
G. Lewis, Esq.		1
Mr. I. Parker		1
Mr. W. Brooke		1
W. Ramsay, Esq.		1
Mr. Clark		5
I. W. Bruce, Esq.		1
Messrs. Hodges and Mc. Arthur		1
Messrs. Baldwin and C ^o	Schrpb.	1
— Tuffnel, Esq.		1
Messrs. Bossange and C ^o	Schrpb.	1
Mr. I. Upham		1
Dr. Nott		1
Ed. R. Poole, Esq. BA. FRS.		1
Adair Hawkins, Esq.	Velinp.	1
Messrs. Longman and C ^o	Velinp.	1
Dr. Walther		1
William Pyper, Esq. A. M.		1
William Weir, Esq.		1
Sir George Leith, Bart.		1
Rev. W. H. Marriot A. M.		1
Thori Gudm. Repp A. M.		1
Rev. Edward Craig A. M.		1
Rev. Th. Kelly A. M.		1
Thomas Thorp, Esq., fellow of Trinity College — Cambridge	Schrpb.	1
Messrs. Koller and Cahmann, Booksellers		4
Messrs. Treuttel and Würtz, Treuttel Jun. and Rich- ter, Booksellers		3
and for: The Right Honorable and Right Reverend Bishop of London	Velinp.	1
The Right Hon. Earl Spencer	Schrpb.	1
W. Strickland, Esq.	Velinp.	1
John Hawkins, Esq.	Schrpb.	1

S. P. T.	Exempl.
Rev. Dr. Butler — Harrow	Schrbp. 1
Mr. Clark, Bookseller — Edinburgh	Schrbp. 1
Rev. Dr. Wait — Cambridge	1
Lübeck.	
Herr Buchhändler I. F. von Rohden	1
und für: den hohen Senat der freien Stadt Lübeck	Schrbp. 1
Lüneburg.	
Herren Buchhändler Herold und Wahlstab	2
Lüttich.	
Die Königliche Universitäts - Bibliothek	1
Luzern.	
Herr Buchhändler I. M. Anich	2
und für: Se. Hochwürden Gnaden den Herrn Fürsten Abt Coelestinus ord. I. P. in Gotthaus Einsiedeln	1
Magdeburg.	
Herr Buchhändler W. Heinrichshofen	2
Mainz.	
Herr Buchhändler F. Kupferberg	1
— — Sim. Müller	1
Mannheim.	
Herren Artaria und Fontaine	1
Marburg.	
Herr Buchhändler Ch. Garthe	
für: die Universitäts - Bibliothek daselbst	1
Herrn Pfarrer Dr. Bang in Gosfelden	1
Herr Buchhändler I. C. Krieger	
für: Herrn Bibliothekar Professor Dr. Fr. Rehm daselbst	1
Minden.	
Herr Director des Gymnasiums Dr. Imanuel	1
Die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums	1
Mitau.	
Herr Buchhändler G. H. Reyher	1
und für: Herrn von Braunschweig, Kurländischen Gouvernements - Schulen - Director	1
Mühlhausen.	
Herr Buchhändler Friedr. Heinrichshofen	
für: die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums daselbst	1
München.	
Die litterarisch - artistische Anstalt der I. G. Cotta'schen Buchhandlung	1

S. P. T.	Exempl.
Herr Buchhändler Ios. Finsterlin	1
— — Fleischmann	1
— — I. Giel	1
Die Ios. Lindauer'sche Buchhandlung	2
Herr Buchhändler Ant. Weber	1
Münster.	
Herr C. M. Freiherr Droste von Vischering, Bischof von Münster . . . . . Velinp.	1
— Professor Dr. Grauert	1
Die Coppenrath'sche Buch- und Kunsthandlung für: die Academische Bibliothek in Münster	1
Herrn Professor Dr. Esser daselbst	1
— Privatdocent Dr. Winiewsky daselbst	1
— Director des Gymnasiums Dr. Wöllner in Reck- linghausen	1
Münstereiffel.	
Die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums	1
Herr Gymnasiallehrer Rospatt	1
Neustrelitz und Neubrandenburg.	
Herr Buchhändler Ludw. Dümmler	1
und für: Herrn Geheimen Ober-Medizinalrath und Leibarzt Dr. von Hieronymi in Neustrelitz	1
Herrn Professor Dr. Kämmerer in Rostock	1
Neuwied.	
Die Fürstliche Bibliothek	1
Nordhausen.	
Herr Buchhändler R. Landgraf	1
Nürnberg.	
Herren Buchhändler Riegel und Wiessner für: Herrn Karl Heinrich Ritter von Lang daselbst	1
Oldenburg.	
Herr Buchhändler Schulze	1
Paris.	
Monsieur N. Maze, Libraire pour: la Bibliothèque Royale . . . . . Velinp.	1
Mr. Raoul-Rochette, Chevalier de l'ordre Royal de la Légion-d'honneur, Membre de l'Institut, Conser- vateur et administrateur de la Bibliothèque Royale etc.	1
la Bibliothèque de l'Institut . . . . . Schrbp.	1
Mr. le Chevalier Feuillet, homme de lettres, Conser- vateur de la Bibliothèque de l'Institut	1
la Bibliothèque du Cabinet du Roi, au Louvre	1
S. E. M. le garde des sceaux, Comte de Portalis . . . . . Schrbp.	1
la Bibliothèque Royale de l'Arsenal	1

S. P. T.	Exempl
Mr. de Saint-Martin, Chevalier de l'ordre Royal de la Legion - d'Honneur, Membre de l'Institut, Conservateur et administrateur de la Bibliothèque de l' Arsenal	1
Mr. Stéph. Ajasson de Grandsagne, homme de lettres	1
Mr. le Baron Silvestre de Sacy, Chevalier de l'ordre Royal de la Légion - d'Honneur, membre de l'Institut	1
Mr. Guizot, Chevalier de l'ordre Royal de la Légion - d'Honneur, Professeur d'histoire	1
Mr. L. de Sinner, homme de lettres	1
Mr. Stahl, Professeur au Collège Royal de Henri IV.	1
Mr. Letronne, Chevalier de l'ordre Royal de la Légion - d'honneur, Membre de l'Institut Schrbp.	1
Mr. Vernadé, Professeur au Collège Royal de Louis le Grand	1
Mr. Guenoux, Avocat	1
Mr. Vendel-Heyl, Professeur au Collège Royal de St. Louis	1
Mr. H. Bonar Schrbp.	1
Mr. Clachet, Professeur au Collège Royal de Henri IV.	1
Mr. Landois, Professeur au Collège Royal de St. Louis	1
MM. Rey et Gravier, Libraires	1
Mr. Olivier, Pensionnaire de l' Ecole Royale Polytechnique	1
Mr. Raymond, ancien Professeur, homme de lettres	1
Mr. le Comte de Chabillon, Capitaine adjudant-major aux hussards de la garde Royale	1
Mr. Raynal, Libraire Velinp.	1
Mr. Gheerbrant, Professeur	1
Mr. Prodhomme, Libraire	1
Mr. Causette, Libraire	1
Mr. Pillon, de la Bibliothèque Royale	1
MM. Debure frères, Libraires	1
Mr. Courneux, Libraire Schrbp.	1
Mr. Merlin, Libraire	1
Mr. Firmin Didot, Imprimeur-Libraire	1
Mr. André (A.) Libraire	1
Mr. De la Cour, Capitaine au 5ème régiment de Chasseurs, à Rennes (Ile et Vilaine).	1
Mr. Vaucelle, à Alençon. (Orne)	1
Mr. Ch. Lefébure, à Abbeville (Somme)	1

Pesth.

Herr Buchhändler Ios. Eggenberger

für: Dominus Stephanus Horvath, Universitatis Regiae scientiarum Hungaricae Actuarium Praesidialis, Bibliothecae Széchényiano Regnicolaris penes Museum nationale Hungaricum Custos, A. A. L. L. et Philosophiae Doctor, et complurium Comitatum Hungaricae Tabulae-iudiciariae Assessor

1

S. P. T.	Exempl.
Herr Buchhändler Hartleben	1
— — G. Kilian	1
für: Herrn Probst von Fejér daselbst	1
— Ritter Sabbas von Tökölyi, Kaiserlich - Kö- niglichen Rath etc. daselbst	1
die Königliche Universitäts - Bibliothek daselbst	1
Herr Buchhändler Otto Wigand	1
St. Petersburg.	
Herr Buchhändler W. Graeff	14
	2
Potsdam.	
Herr Buchhändler Horvath	1
für: die Bibliothek des Königlichen Gymnasiums daselbst	1
Herr Buchhändler F. Riegel daselbst	1
Prenzlau.	
Die Ragozy'sche Buchhandlung	2
Riga.	
Herr Buchhändler I. Deubner	2
und für: die Kaiserliche Universitäts - Bibliothek zu Dorpat	1
Se. Excellenz den wirklichen Staatsrath Herrn Ewers in Dorpat	1
die Kaiserliche Academie der Wissenschaften in St. Petersburg	2
Rom.	
Herr Geheime Legationsrath Bunsen, Minister-Resident Sr. Maj. des Königs von Preussen am Päpstlichen Hofe	1
Monsignore Angelo Mai, Primo Custode della Biblioteca Vaticana	1
per: La Biblioteca Vaticana	1
Sua Eminenza il Cardinale Luigi Marini	1
Rostock.	
Herr Hofbuchhändler K. C. Stiller	1
	1
Rudolstadt.	
Die Hofbuchhandlung	1
Salzburg.	
Die Mayr'sche Buchhandlung	1
Stendal.	
Herren Buchhändler Franzen und Grosse	1
Stettin.	
Herr Buchhändler F. H. Morin	2

S. P. T.	Exempl.
Strassburg.	
Herr Buchhändler F. G. Levrault	1
Herren Buchhändler Treuttel und Würtz	1
und für: Herrn Professor Dr. Matter daselbst	1
Stuttgart.	
Herr Freiherr Cotta von Cottendorf	1
— Buchhändler F. C. Löflund und Sohn	2
Die L. B. Metzler'sche Buchhandlung	1
Trier.	
Herr Buchhändler F. A. Gall	Schrbp. 1
— — I. Lintz	1
für: die Stadt-Bibliothek daselbst	1
Tübingen.	
Herr Buchhändler C. F. Osiander	2
und für: die Königliche Universitäts-Bibliothek daselbst	1
Herrn Professor Hartmann, Director des Theolo- gischen Seminars zu Maulbronn	1
die Bibliothek des Theologischen Seminars zu Maul- bronn	1
Ulm.	
Die Stettin'sche Buchhandlung für: Herrn Praeceptor Nusser daselbst	1
Weimar.	
Herr Buchhändler W. Hoffmann	1
Wien.	
Herr Buchhändler C. Gerold	1
— — I. G. Heubner	2
Herren Buchhändler Mörschner und Iasper	1
— — P. I. Schalbacher u. Comp. } Schrbp.	1
und für: Se. Durchlaucht Herr C. W. L. Fürst von Metter- nich-Winneburg, Herzog von Portella etc. etc, Haus- Hof- und Staats-Kanzler	Velinp. 1
Se. Excellenz Herr Stephan Stratimirovics, Erzbischof zu Carlovitz	Schrbp. 1
Se. Excellenz Herr Theodor Stratimirovics daselbst	Schrbp. 1
die Kaiserlich - Königliche Hofbibliothek zu Wien Velinp.	1
Herrn M. Lichtensteiner, Capitular des Benedic- tinerstiftes Schotten, K. K. Vicedirector der Gymnasialstudien in Nieder-Oesterreich, Praefect des Schottischen Gymnasiums	Velinp. 1
Herrn Baron Emerich von Redl	Schrbp. 1
Herren Buchhändler C. Schauburg u. Comp. für: Se. Kaiserlich-Königliche Hoheit den Erzherzog Anton Schrbp.	1

XVI VERZEICHNISS DER SUBSCRIBENTEN.

S. P. T.	Exempl.
Se. Kaiserlich-Königliche Hoheit den Erzherzog Johann	
Schrpb.	1
Herrn Doctor Schmidt	1
Herr Buchhändler F. Tendler	2
— — — — — Fr. Volke	
für: das reg. Chorberrn Stift Closterneuburg in Oesterreich	1
Herr Buchhändler I. B. Wallishauser	1
Wiesbaden.	
Die Herzogliche Bibliothek	Schrpb. 1
Herr Hofbuchhändler L. Schellenberg	
für: die Bibliothek des Herzoglichen Gymnasiums in Weilburg.	1
Wittenberg.	
Die Zimmermann'sche Buchhandlung	
für: Herrn Professor Bothe daselbst	1
— — — — — Probst Schoene in Schlieben	1
Wolfenbüttel.	
Herr Buchhändler H. G. W. Albrecht	
für: die Herzogliche Bibliothek daselbst	1
Würzburg.	
Die Etlinger'sche Buchhandlung	1
Die Stahel'sche Buchhandlung	Velinp. 1
Zerbst.	
Herr Buchhändler G. A. Kummer	1
Zittau.	
Herr Buchhändler I. D. Schöps	
für: Herrn Director des Gymnasiums Dr. Friedr. Lindemann daselbst	1
Zürich.	
Herren Buchhändler Orell, Füssli und Comp.	1
und für: Herrn Professor F. L. Keller daselbst	1
— — — — — Pfarrer Beckh in Reichenbach, Canton Bern	1
die Stadt-Bibliothek in Winterthur	1
Herren Buchhändler Ziegler und Söhne	Schrpb. 1
Zwickau.	
Herren Buchhändler Gebrüder Schumann	
für: Herrn C. Schumann in Schneeberg	2

ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ
ΡΩΜΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ
ΠΡΟΟΙΜΙΑ.

Π Ε Ρ Ι Π Ρ Ε Σ Β Ε Ω Ν

Ρ Ω Μ Α Ι Ω Ν

Π Ρ Ο Σ Ε Θ Ν Ι Κ Ο Τ Σ .

Ὅσοις ἐδέξαντο πρέσβεις βασιλέων Ῥωμαίων ἐθνικοί, καὶ ποίῳ σχήματι τούτους ἐδέξαντο, καὶ μεθ' ὁποίας δοχῆς.

DE LEGATIS ROMANORUM

A D G E N T E S .

Quos legatos Imperatorum Romanorum gentes admiserint, qua forma eos exceperint, et quae in illis admittendis observarint.

Π Ρ Ο Ο Ι Μ Ι Ο Ν .

Ὅσοι τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων τε καὶ ἰδιωτῶν μὴ τὸν νοῦν Ed. Par. 1 παρεσύρησαν ἡδοναῖς ἢ κατεμαλακίσθησαν, ἀλλὰ τὸ τῆς ψυ- Ed. Ven. 1χῆς εὐγενὲς ἀκηλίδωτον ἀρετῇ συνετήρησαν, οὗτοι δὲ οὗτοι καὶ πόνοις ἐνεκαρτέρησαν καὶ λόγοις ἐνησχολήθησαν, καὶ ἄλλο ἄλλο τι, τῶν ὅσοι λογικώτερον ἐπεβίωσαν, παιδείας ἐρα- Bσταὶ γεγονότες σπουδαιότερόν τινα συνεγράψαντο, τοῦτο μὲν B
6. λογικώτερον coni. Cantocl.

Π Ρ Ο Ο Ε Μ Ι Ο Ν .

Quicumque olim reges aut privati mentem voluptatibus non depravarunt aut emolliuerunt, sed innatam ingenii vim, nulla labe aspersam, integram virtuti reseruarunt, illi, illi inquam, labores pertulerunt et arti dicendi studium et operam navaverunt, et eorum, qui litteris reliquam vitam impendebant, cum doctrinae cupidi et amantes exstitissent, accuratius quaedam alius alia conscripserunt, partim

τῆς σφῶν αὐτῶν πολυμαθίας δείγμα ἐναργὲς τοῖς μετέπειτα καταλιπεῖν ἰμειρόμενοι, τοῦτο δὲ καὶ εὐκλειαν ἀείμνηστον ἐκ τῶν ἐντυγχανόντων καρπώσασθαι μνώμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς τῶν τοσοῦτων ἐτῶν περιδρομῆς ἄτλετόν τι χοῦμα καὶ πραγμάτων ἐγίγνετο καὶ λόγων ἐπλέκετο, ἐπ' ἄπειρόν τε καὶ ἄμηχανον ἢ τῆς ἱστορίας εὐρύνετο συμπλοκῇ, ἔδει δὲ ἐπιρ-
 P.2 καλὰ, καὶ ῥαθυμότερον διακειῖσθαι πρὸς τὴν τῶν φθασάντων γενέσθαι κατάληψιν, κατόπιν γινομένης τῆς ἀληθοῦς ἐπιτεύ-
 10 ξεως, ὡς ἐντεῦθεν ἀδηλίᾳ σκιάζεσθαι τὴν τῆς ἱστορίας ἐφεύ-
 ρεσιν, πῆ μὲν σπάνει βίβλων ἐπωφελῶν, πῆ δὲ πρὸς τὴν ἐκ-
 τάδην πολυλογίαν δειμαινόντων καὶ κατορθώδούντων· ὁ τῆς πορφύρας ἀπόγονος Κωνσταντῖνος, ὁ ὀρθοδοξότατος καὶ χρι-
 Βοτιανικώτατος τῶν πώποτε βεβασιλευκότων, ὄξυωπέστερον
 15 πρὸς τὴν τῶν καλῶν κατανόησιν διακειμένος καὶ δραστήριον ἐσχηκῶς νῦν, ἔκρινε βέλτιστον εἶναι καὶ κοινωφελές, τῷ τε βίῳ ὄνησιφόρον, πρῶτερον μὲν ζητητικῇ διεγέρσει βίβλους ἄλλοθεν ἄλλας εἰς ἀπάσης ἐκασταχοῦ οἰκουμένης συλλέξασθαι,
 Cπαντοδαπῆς καὶ πολυειδοῦς ἐπιστήμης ἐγκύμονας· ἔπειτα τὸ
 20 τῆς πλατυπείας μέγεθος καὶ ἀκοῦς ἀποκναῖον, ἄλλως τε καὶ ὀχληρὸν καὶ φορτικὸν φαινόμενον τοῖς πολλοῖς, δεῖν φήθη

18. διηγῆσει Par.

suae variae et multiplicis eruditionis illustre monumentum posteris relinquere cupientes, partim ut inter suos aequalis nominis celebritatem adepti, immortalis gloria fruerentur. Postquam vero in tam longo annorum decursu infinitae res et evenerunt et litteris sunt comprehensae, in immensum quoque historiae textura, ut minime comprehendi posset, est extensa et dilatata. Sed posterioribus saeculis in peius hominum naturam proclivius mutari necesse erat. Itaque cum honestum nihili ducerent, postposita veritatis commentatione, negligentiores fuisse oportuit, quam ut res praeclare gestas scriptis comprehenderent. Unde factum est modo librorum utilium penuria, modo propterea quod prolixam et ingentem scriptorum molem homines horrerent et aversarentur, ut historiae investigatio, quoniam vaga et incerta erat, in tenebris iaceret. Quamobrem Constantinus Porphyrogenitus, princeps omnium, qui ante se imperium tenuerunt, Christianissimus et maxime orthodoxus, cum accuratius in rerum honestarum cognitionem incumberet, vir prompto et acri ingenio, optimum esse iudicavit et ex utilitate publica, vitae etiam humanae fructuosum et commodum, primum quidem diligentem perquisitione alios aliunde libros omnis generis scientia refertos per universum terrarum orbem colligere. Deinde cum immensa et confusa verborum congeries, quae auditum fatigabat, multis gravis et

καταμερίσαι τοῦτο εἰς λεπτομέρειαν, ἀνεπιφθόνως τε προ-
 θεῖναι κοινῇ τὴν ἐκ τούτων ἀναφυομένην ὠφέλειαν· ὡς ἐκ
 μὲν τῆς ἐκλογῆς προσεκτικωτέρως καὶ ἐνδελεχέστερον κατεν-
 τυγχάνειν εἰς τοὺς τροφίμους τῶν λόγων, καὶ μονιμώτερον D
 5 ἐντυποῦνθαι τούτοις τὴν τῶν λόγων εὐφράδειαν· μεγαλο-V. 2
 φυνῶς τε καὶ εὐπεηβόλως πρὸς [ἐπὶ] τούτοις καταμερίσαι εἰς
 ὑποθέσεις διαφόρους, τρεῖς ἐπὶ τοῖς πενήκοντα τὸν ἀρι-
 θμὸν οὐσας· ἐν αἷς καὶ ὑφ' αἷς ἅπανα ἱστορικὴ μεγαλοουρ-
 γία συγκλείεται, οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐγκειμένων, ὃ διαφεύ- P. 3
 10 ζεται τὴν τοιαύτην τῶν ὑποθέσεων ἀπαρίθμησιν, οὐδὲν τὸ
 παρὰ πᾶν ἀφαιρουμένης τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας τῇ διαι-
 ρήσει τῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ σύστημα σωζούσης καὶ ἐκάστη
 ὑποθέσει προσωμοζομένης τῆς τηλικαύτης οὐ συνόψεως, ἀλη-
 θέστερον δ' εἶπεν οἰκειώσεως. ὧν κεφαλαιωδῶν ὑποθέσεων
 15 ἡ προκειμένη αὕτη καὶ ἐπιγραφομένη „περὶ πρέσβειων Ῥω- B
 μαίων πρὸς Ἑθνικούς” τυγχάνει οὐσα ἐβδόμη ἐπὶ τοῖς εἴκοσι,
 τῆς πρώτης τὸ ἐπώνυμον λαχούσης „περὶ βασιλέων ἀναγορευ-
 σεως.” ἐμφαίνει δὲ τοῦτ' ἐπὶ τὸ προοίμιον, τίνας οἱ λόγοι πατέρας
 κέκτηνται καὶ ὅθεν ἀποκνίσκονται, ὡς ἂν μὴ ὥσιν αἱ κεφαλαι-
 20 ῶδεις ὑποθέσεις ἀκατονόμαστοι καὶ μὴ γνήσιοι, ἀλλὰ νόθοι C
 τε καὶ ψευδῶν μοι. εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποταγμένων χρονικῶν.
 α', Πέτρον πατρικίου καὶ μαγίστρου. β', Γεωργίου Μοναχοῦ

6. ἐπὶ incl. H. 16. ἐθνῶν πρὸς Ῥωμαίους Hoeschelii mg.

molesta videretur, existimavit oportere historiae commentarios in
 breviores partes contrahere, et sine ulla invidia in commune per-
 cipendam eam, quae ex his libris oritur, utilitatem proponere. Ad
 haec, ut ex hac collectione attentius et facilius praestantissimi loci
 inveniri iisque elegantia orationis subtilius excoli posset, ingeniose
 et sollerter eos in varia argumenta digerenda esse censebat, in quin-
 quaginta nempe et tria, quibus tota historiae moles continetur.
 Neque ulla materia est, quae effugiat harum classium et hypothe-
 seon dispositionem. Neque omnino ista per communes notiones et
 locos facta distinctio quicquam de perpetuo operis tenore et con-
 tinuatione detrahit: sed integram eam conservat et suo quodque
 argumento attribuit haec non tam dividendi, quam in propriam se-
 dem redigendi ratio. Inter istorum locorum communium et hypo-
 theseon capitula caput inscriptum „de legatis Romanorum ad ethni-
 cos” erat ordine vicesimum septimum; primum vero de Imperato-
 rum proclamatione. Declarat autem hoc prooemium, quos patres
 et auctores hi sermones habeant et laudent, et unde isti partus
 editi in lucem prodierint, ne sint ulla capita istarum hypothesium,
 nullo citato auctore, non genuina, sed fictitia et supposititia. Suae
 vero desumpta ex his chronicis, quae subiiciuntur. L. ex Petro Pa-

χρονηκῆς γ', Ἰωάννου Ἀντιοχέως. δ', Διονυσίου Ἀλικαρνασσεῶς Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. ε', ε', Πολυβίου Μεγαλοπολίτου καὶ Ἀππιανοῦ. ζ', Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου. η', Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας. θ', Διοδώρου Σικελιώτου. ι', Δίωνος Κοκκιανοῦ. ια', Προκοπίου Καισαρέως. ιβ', Πρίσκου ῥήτορος. ιγ', Μάλχου σοφιστοῦ. ιδ', Μενάνδρου προτίκτορος. ιε', Θεοφυλάκτου ἀπ' ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως τοῦ Σιμοκάττου.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΠΡΕΣΒΕΤΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΕΤΕΙΝ.

P. 4 Πρέσβεις ἢ παρ' ἡμῶν ἢ πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλονται. ἐὰν V. 3 μὲν οὖν πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλωνται, χρὴ φιλοτίμως τε καὶ ἰοδαφιλῶς ταύτους ὑποδέχεσθαι, (καὶ γὰρ τιμῶσι πάντες αὐτούς,) τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας αὐτοῖς δι' ἀσφαλείας ἔχειν εἰς τὸ μηδενότι διδάσκειν ἐπερωτωμένους αὐτούς. κἂν μὲν τῶν λίαν ἀφροσθηκῶτων οἱ πρέσβεις εἴεν, ὥστε μεταξὺ ἐκείνων τε καὶ ἡμῶν εἶναι τινα τῶν ἐθνῶν, ἐμφανίζειν αὐτοῖς τῶν ἡμε-15 βτέρων ὅποσα καὶ οἷα βουλόμεθα. ὁμοίως δὲ εἰ καὶ πλησιό-

13. μηδενότι N., μηδενί τε vulg.

tricio et magistro; II. ex chronico Georgii monachi; III. ex Ioanne Antiocheno; IV. ex Dionysio Halicarnassensi de Antiquitatibus Romanis; V. et VI. ex Polybio Megalopolitano et Appiano; VII. ex Zosimo Ascalonita; VIII. ex Iosepho de Antiquitate Iudaica; IX. ex Diodoro Siculo; X. ex Dione Cocceiano; XI. ex Procopio Caesariensi; XII. ex Prisco Rhetore; XIII. ex Malcho Sophista; XIV. ex Menandro Proctore; XV. ex Theophylacto Exconsule et contrascriba Simocatta.

QUOMODO OPORTET LEGATOS ADMITTERE AUT LEGATOS MITTERE.

Legati aut a nobis, aut ad nos mittuntur. Quando igitur ad nos mittuntur, oportet eos honorifice et liberaliter excipere. Omnes enim ipsos honorant. Cum eorum ministris tute cauteque agere, ne quid ab ullo interrogantes discant. Et si gentium longo a nobis intervallo distantium legati sint, ita ut inter nos et ipsos sint aliae gentes, his nostrorum quae et qualia videbitur, ostendere licet. Idem quoque de his, qui nobis vicini sunt, modo viribus et potentia sint inferiores. Sin autem longe nobis praestant sive multitudine homi-

χωροι μὲν ἡμῶν καθιστήκεσαν, ἐνδεῶς δὲ πρὸς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἔχουσι δύναμιν. εἰ δὲ κατὰ πολὺ ἡμῶν διενηνόχασιν,
 εἴτε πλήθει στρατοῦ, εἴτε ἀνδρείᾳ, χρῆ μῆτε πλοῦτον, μῆτε
 γυναικῶν κάλλη ἐμφανίζειν αὐτοῖς, πλήθῃ δὲ ἀνδρῶν καὶ ὀ-
 5 πλων εὐκοσμίαν καὶ τειχῶν ὑψώματα. εἰ δὲ παρ' ἡμῶν πρέ-
 σβεις ἀποστέλλονται, χρῆ τούτους πρῶτον μὲν εὐσεβεῖα γνω-
 ρίσεσθαι, καὶ μὴ ἐπ' ἐγκλήμασι κατηγορηθέντας ποτὲ δημο-
 σία κατακριθῆναι, εἶναι δὲ φρονίμους τὴν φύσιν, εὖνους τὰ C
 κοινὰ, ὡς καὶ προκινδυνεύειν τῶν ἰδίων, καθάπερ Ῥήγουλος,
 10 καὶ τὴν ἀποστολὴν προθύμους, ἀλλ' οὐ βεβιασμένους, καθά-
 περ ὁ Αἰγύπτιος ἰατρός. ὧν ὁ μὲν παρὰ Καρχηδονίοις δέ-
 σμιος ὦν καὶ πρὸς Ῥωμαίους περὶ εἰρήνης πρσβεύσων ἀπσ-
 σταλμένος, ὄμνουσιν ἐπανελθεῖν πρὸς αὐτούς, τῶν Ῥωμαίων
 τὴν εἰρήνην οὐ καταδεχομένων· ἐπεὶ δὲ εἰς Ῥωμαίους ἀφι-
 15 κστο, ἀπαγορεύει μὲν Ῥωμαίοις τὴν εἰρήνην ἀσύμφορον αὐ-
 τοῖς οὖσαν, πείθει δὲ αὐτούς ἐπανελθεῖν αὐτὸν πρὸς Καρχη-
 D δονίαν, τῷ ὄρκῳ φειδόμενος· ὁ δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως
 τῆς Αἰγύπτου τὸν Πέρσην κινήσας τὰ Αἰγυπτίων διόλωλε.
 χρῆ δὲ τοὺς πρέσβεις παραγνομένους πρὸς οὓς ἀποστέλλον-
 ζοται, φαίνεσθαι ἐπιχαρεῖς, μεγαλοψύχους, εὐεργετικούς τὰ εἰς
 δύναμιν, ἄμφω, τὰ τε οἰκεία, τὰ τε τῶν πολεμίων, ἐν ἐπαίνῳ
 ποιουμένους, ἀλλὰ μὴ τὰ ἐκείνων ἐνδιαβάλλοντας. οἰκονο-
 μεῖν δὲ δεῖ τοὺς πρέσβεις, καὶ τοὺς καιροὺς ἐπακολουθεῖν,

9. Ῥήγουλος Η., Ῥιβόσλος cod.

18. Fort. διολώλεκεν.

num, sive virtute: non oportet illis ostentare, neque opes, neque
 nostrarum mulierum pulcritudinem: sed hominum abundantiam et
 armorum pulcre constitutum apparatus et murorum propugnacula.
 Si a nobis legati mittuntur, oportet viros esse probos, pietate in-
 signes, neque publicorum iudiciorum crimine damnatos, prudentes
 indole, qui eorum remp. habeant, ut pro ea capitis fortunarumque
 suarum periculum adire non recusent, sicut Regulus: qui prompto
 animo legationem obeant, non invitī, sicut Aegyptius medicus.
 Horum primus apud Carthaginienses captivus et ad Romanos legatus
 pro pace missus, iuravit se reversurum, si Romani pacem nollent.
 Ubi ad Romanos venit, pacem dehortatur tanquam eorum commo-
 dis contrariam, et iuramento servato suadet, ut se ad Carthaginien-
 ses remittant. Alter vero cum Persarum regem in Aegypti regem
 concitaret, res Aegyptiorum pessumdedit. Oportet autem legatos,
 ubi ad eos, ad quos mittuntur, venerint, sese humanos et benignos
 exhibere, magnanimos et liberales, quantum eorum facultates ferre
 possunt, aequae suae et hostium laudare, neque eorum, apud quos le-
 gati sunt, res parvi pendere. Oportet etiam legatos res cum summa
 moderatione administrare et temporibus servire, neque vi imperata

ἀλλ' οὐκ ἔξ ἀνάγκης πράττειν τὰ κελευόμενα, εἰ μὴ τι πρῶ-
 ξαι πᾶσι τρόποις παρεκελεύσθησαν. ὅλον ἀπεστάλη τις ὡς φί-
 P 5 λους δῶρα τοῖς γείτοσιν ἐπικομιζόμενος· ὁ δὲ τούτους κατα-
 λαβὼν τὰ τῶν ἐχθρῶν πράττοντας τὰ μὲν δῶρα σὺν τῷ
 γράμματι παρακατέσχε, λόγους δὲ φιλίας ἀντὶ δῶρων ἐπε-5
 κομίσατο. ἔρεε γὰρ τις εἰκότως, ὡς ἐχρῆν μᾶλλον ἐπιδούναι
 τὰ δῶρα, καθημεροῦντα τῶν πολεμίων τὸ ἄγριον· ἢ τὰ
 μὲν τιμωτέρα παρακατασχεῖν, τὰ δὲ ἄλλα ἐπιδούναι, ἀλλὰ
 μὴ πάντα κρατεῖν, ὡς μήτε τοὺς ἐχθροὺς πλουτεῖν ἐθέλειν,
 καὶ τὸ πολὺ τῆς ἐχθρας ὑποτέμνειν τῶν πολεμίων. δοκιμά-10
 ζεται δὲ πρόβους καὶ πρὸ τῆς ἀποστολῆς, ὑποτιθεμένων αὐ-
 τῷ τῶν κεφαλαίων, καὶ ἐρωτώμενος, ὅπως περὶ ἐκάστου αὐ-
 τῶν οἰκονομήσειεν, οὕτως ἢ ἐτέρως αὐτῷ τῶν πραγμάτων
 ἐπισυμβαινόντων.

perficere, nisi forte quibusvis modis ad finem pervenire iussit sint.
 Ut videlicet, est aliquis missus ad dona ferenda vicinis, tanquam
 amicis, et eos deprehendit hostilia facientes: munera cum litteris
 retinuit, sermones benevolos pro donis protulit. Dicit aliquis, ne-
 que id immerito, oportuisse legatum magis dona tradere, quibus
 inimicorum hostilem animum placaret et leniret: vel pretiosiora qui-
 dem retinere, alia vero dare, sed non omnia in sua potestate penes
 se retinere debuisse, cum hoc temperamento, ut velit quidem hostium
 malevolentiam compescere et resecare, sed non eos auctiores et va-
 lidiores opibus reddere. Probaturo vero legatus, antequam mittatur,
 si illi proponantur capita legationis et interrogetur, quomodo singula
 sit gesturus, an ita, an aliter, prout res illi acciderint.

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΣΚΥΘΙΚΩΝ.

ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

E LIBRIS

DEXIPPI ATHENIENSIS

DE BELLIS SCYTHICIS.

EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM

AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Legati Iuthungorum Scytharum ab Aureliano Imperatore foedus et tributum petentes infecta re revertuntur (1). Pax et foedus cum Vandalis componitur (2).

α'. Ὅτι Ἀύρηλιανὸς κατὰ κράτος νικήσας τοὺς Ἴου-^{Α. C. 270}
δούγγους Σκύθας, καὶ κατὰ τὴν τοῦ Ἰστρου περαιώσιν ἐς ^{Aurel. L. 1}
τὴν ἀποφυγὴν πολλοὺς τούτων ἀνελῶν, οἱ λειπόμενοι ἐς σπον-^{P. 7}
δάς ἤκον καὶ πρεσβείαν ἐστείλαντο. τὴν δὲ αἴτησιν τῆς εἰ-
5 ρήνης ἐδόκει μὴ σὺν τῷ ἄγαν περιδεῖν καὶ καταπεπληγῶτι ἐκ
τῆς ἥτις ποιεῖσθαι, ὡς ἂν ὑπάρχοι σφισὶ καὶ τῶν πρόσθεν
φοιτῶντων χρημάτων παρὰ Ῥωμαίων ἢ ἀποδοχῇ, μὴ ἐς τὸ
ἀδεδῆς πάντη τῶν ἐναντίων καθισταμένων. ὁ δὲ Ῥωμαίων
2. περαιώσιν N., περαιώσας vulg. 3. ἀνελῶν H., ἀνελθῶν
vulg. 5. ἐδόκουν H.

1. Imperator Aurelianus, quum Iuthungos Scythas acie devicisset, et multos eorum in ipso Istri traiectu fugientes interemisisset, reliqui bellum foedere finire voluerunt, et legatos miserunt. Neque tamen cum nimio timore nimisque perturbatione, quasi clade sua percalsis pacem sibi petendam esse ducebant, ne tributo, quod antea Romani penderant, hostibus ab omni metu solutis, in posterum privarentur. Sed Romanorum Imperator Aurelianus, ut Iuthungo-

- A. C. 270 βασιλεὺς Ἀνθρηλιανὸς ὡς ἐπέθετο ἀφικμένην τὴν Ἰουδοῦγγων
 Aurel. 1.1 πρεσβείαν, ἐς τὴν ὑστεραίαν φήσας χρηματιεῖν περὶ ὧν ἤ-
 P. 8 κούσι, διέταττε τοὺς στρατιώτας ὡς ἐς μάχην, ἐκπλήξεως
 εἵνεκα τῶν ἐναντίων. ἐπεὶ δὲ καλῶς εἶχεν αὐτῷ ἡ διακό-
 σμῆσις, ἐπὶ ὑψηλοῦ βήματος μετέωρος βέβηκε, καὶ ἀλουργίδα5
 ἀμπέχων, τὴν πᾶσαν τάξιν ἐποίει ἀμφ' αὐτὸν μνηροειδῆ. πα-
 ρεσθίσαντο δὲ καὶ τῶν ἐν τέλει ὄσοι ἀρχὰς τινὰς ἐπιτετραμ-
 μένοι, σύμπαντες ἐφ' ἵππων. κατόπιν δὲ βασιλέως τὰ σή-
 ματα ἦν τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς. τὰ δὲ εἶσιν ἄστοι χρυσοὶ
 καὶ εἰκόνες βασιλῆοι καὶ στρατοπέδων κατάλογοι γράμμασι10
 χρυσοῖς δηλοῦμενοι ἃ δὴ σύμπαντα ἀναταταμένα προδραίνε-
 Β το ἐπὶ ξυστῶν ἠργυρωμένων. ἐπὶ δὲ τούτοις ὡς διακοσμη-
 θεῖσιν Ἰουδοῦγγου ἡξίου [παρελθεῖν]. τοὺς δὲ συνέβη θαμ-
 βήσασθαι ἰδόντας καὶ ἐπὶ πολὺ συγῆ ἔχειν. ἐπεὶ δὲ σφισιν
 ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεδόθη λέγειν, διὰ τινος ἐρμηνέως ἔλεξαν15
 V. 6 τοιαῦδε· „οὔτε τῆ ἐπὶ καιροῦ συμβάσῃ κακοπραγία ἡμῶν πα-
 ρὰ τὸ εἶκὸς καταπεπληγότες, οὔτε δυνάμεως ἐνδεῶς ἔχοντες
 ἢ καὶ πολέμων ἄπειροι καθεστηκότες, ἀσθενείας εὐπρεπείᾳ
 κατὰ τὸ ἡμῖν αὐτοῖς μόνοις συμφέρον ἐς τὴν εἰρήνην σπεύ-
 δομεν· ἀλλὰ περίεστι μὲν ἡμῖν τοσοῦτον τῆς ἐν τοῖς πολέ-20

1. ἐπέθετο] ἐπέθετο vulg. 4. τῶν N., τούτων vulg. 6. ἀμφ' αὐτὸν H., ἀμφαυσον ed. H., ἀμφαυστον ed. Par. 8. ἀφ' cod. Vat. 13. παρελθεῖν add. N. θαμβήσασθαι N., θαμβή-σεσθαι vulg. 16. τῆ — συμβάσῃ κακοπραγίᾳ Vat., τῆς — συμβάσῃ κακοπραγίας vulg. 19. ἡμῖν ed. Par., ὡμῖν ed. H. σπεύδομεν Vat., κατασπεύδομαν vulg.

rum legatos advenisse intellexit, cum dixisset, se cum his postredie acturum de his, quorum causa legati venerant, huiusmodi hostibus terroris iniiciendi gratia militum aciem conducta die tanquam ad pugnam instruxit. Ut illi recte se habere visa est exercitus dispositio, altum suggestum sublimis, purpura indutus, ascendit, et omnem exercitum, qui ipsum circumstabat, in formam lunae disposuit. Aderant et ex his, qui in exercitu imperia habuerant, omnes ab equis. A tergo Imperatoris erant signa coadunati exercitus. Haec vero erant aquilae aureae et imagines Imperatorum, et eorum, qui militiae nomina dederant, catalogi et enumerationes, aureis litteris perscriptae. Quae omnia explicata et illustri loco posita in hastis argenteis conspicua erant. His ita praeparatis Iuthungos iussit adesse. Ut haec viderunt, obstupefacti longo tempore silentium tenuerunt. Postquam ab Imperatore illis dicendi facultas data est, ita per interpretem locuti sunt: „Neque quia adversa fortuna, quae nobis hoc tempore contigit, ultra modum animos nostros abiecit et percussit, aut quia destituti copiis et viribus sumus, aut rei militaria imperiti, infirmitatem nostram honesto praetexto tegentes neque quidquam nisi utilitatem nostram spectantes, ad pacem festinamus. Sed

μοις περιουσίας πλήθους εἵνεκα καὶ ἰσχύος, ὥστε μέρει ἔλα- A. C. 270
 χίστω τὰς πρὸς Ἴστρω πόλεις ἐπελθόντες Ἰταλίαν μικροῦ^{Aurel. I. 1}
 πῶσαν κατειλήφαμεν, ἰππικῶ μὲν στρατεύσαντες ἐς μυριάδας
 δ', καὶ τούτων οὐ μιγάδων οὐδὰ ἀσθενῶν, ἀλλὰ Ἰουθούγγων
 ἑκαθάρως, ὧν πολὺς ἐφ' ἰππομαχία λόγος. ἀσπίδα δὲ ἄγομεν
 διπλασίαν δυνάμειος τῆς ἰππικῆς, οὐδ' ἐν τούτοις ταῖς ἐτέ-
 ρων ἐπιμιξίαις ἐπισκιάζοντες τοῦ σφετέρου στρατοῦ τὸ ἀ-
 νανταγώνιστον. ἔχοντες δὲ καὶ οὕτω παρασκευῆς διακρίνε-
 σθαι, οὐ διαγινώσκομεν ἐς ἀντιλογίαν ἦκειν τῆς συμφορᾶς
 10 πέρει. οὐ διὰ τὸ μὴ κατὰ κράτος νενικῆσθαι, κατὰ δὲ τὸ
 ἄδηλον τοῦ ἐκβησομένου εἰρήνην πολέμου προτιμῶμεν, εἰ- D
 κάζοντες καὶ ὑμῖν ὡς γένοιτ' ἂν διὰ γνώμης πρὸς Ἰουθούγ-
 γους εὖ παρασχὸν τῆς πρόσθεν διαφορᾶς συμβῆναι, οἷα δὴ
 ὑπόουσης καὶ παλαιᾶς ἀμφοῖν τοῖν γενοῖν πρὸς ἄλληλα πί-
 15 στωεως ἐς τὸ ἡσυχάζειν, δι' ἣν χρῆ τὴν ἐπὶ καιροῦ διαφορὰν
 ἀπερίσκεπτον ἐν τῷ παρόντι καταλύσαντας πρὸς τὸ παλαιέτε-
 ρον καὶ λυσιτελοῦν μετατίθεσθαι ἑκατέρους. ἐν τε τῇ πολέ-
 μῳ οὐκ ἐπὶ πλεῖστον ταῖς καταδρομαῖς ληϊζόμενοι, ἀλλ' ὅσον
 ἐς ἀφορμὴν τῶν ἐπιτηδείων ἀγαπῶντες τὴν ἄθροισιν, μέχρι
 20 τῆς γενομένης μάχης ἡσυχία τὸν καιρὸν διετρίβουμεν, ὡς τοῖς P. 9
 ἐπιούσιν ὑμῖν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ δυνάμει τὸ καθ' αὐτοὺς ἀν-
 τιμάξαντες. ὃ δὴ καὶ νῦν ποιεῖν παρεσκευάσμεθα· καὶ τό,

1. πλήθους H. mg., πλειθ edd. 5. ἰππομαχίῃ Vat. 7. ἀ-
 νανταγώνιστον] ἀνταγώνιστον vulg. 21. F. ἀντιμάζοντες. N.

multae nobis adhuc suppetunt ad bellum gerendum facultates, sive mul-
 titudine militum, sive viribus opus est. Nam et minima nostri parte
 urbes ad Istrum sitas invadentes, parum abfuit, quin omnem Italiam
 ceperimus. Quadraginta equitum millia in pugnam educimus, quae
 non ex convenis aut imbecillibus, sed ex Iuthungis pure constant,
 quorum in equestri proelio magna fama est. Peditum autem dupli-
 cem equitatus numerum producimus, in his quoque nulla peregrino-
 rum admixtione invictum agminis eorum robur deminuentes. Itaque
 quamquam huiusmodi apparatu ad dimicandum instructi, minime ta-
 men de eventu decertandum esse duximus. Non autem quia victi su-
 mus, sed propter eventuum incertitudinem, pacem bello praeponimus,
 praesertim quum vos quoque, data occasione, ad componendas simul-
 tates cum Iuthungis propensos esse suspicemur, quoniam aliqua
 inter utramque gentem antiqua et inveterata ad quietem mutuo co-
 lendam fides exstat. Quamobrem oportet inconsiderate susceptum
 hoc tempore dissidium deponere, et ad antiquam concordiam, quae
 est utrisque utilior, redire. Et in ipso bello quidem non admo-
 dum crebras incursiones facientes praedas egimus, necessarias res
 comparare qua occasio tulit studentes, ceteroqui usque ad hanc
 proximam pugnam in otio et quiete tempus contrivimus, et quando

A. C. 270τε ὑμέτερον πρὸς πάντα κίνδυνον ἐκ τούτου ἀδεέστερον ἔξει,
 Aurel. I. 1 και τῶν μεγίστων στρατοπέδων συνελθόντων οὐδ' ἧτισοῦν ἐ-
 τέρα χεῖρ ἀξιόμαχος ἡμῖν νομισθήσεται. εἰ δέ τις τῆ εὐτυ-
 χία τοῦ πολέμου ἐπαιρόμενος ὀλίγωρός ἐστι πρὸς τὴν σύμ-
 βασιν, γνώτω οὐ βεβαίῳ πράγματι θρασυνόμενος, και ὅτι 5
 ἐπὶ παντὶ φέρον τῆς δοκύσης εὐπραγίας ἤττηθέντας και
 πρὸς τὴν παρῶσαν τῆς τύχης ἀκμὴν ἀποκλίναντας τῶν ἀμει-
 B νόνων ἔξηρητῆσθαι μόνων ἐλπίδων, και ὑπὸ τοιαύταις ἀνο-
 μίαις τῆς τε πρὸς θάτερον μεταβολῆς ὑπεριδεῖν και συμμα-
 χίαν εὐκαιρον διδομένην παραιτήσασθαι. πεφύκασι τε αἰτιο
 μέζονος στρατιαί, παρὰ μὲν τὴν πρώτην θάρσει οἰκείας δυ-
 νάμεως ἐπαιρόμεναι και ἐλαχίστη προμηθεῖα χρώμεναι, σὺν
 καταφρονήσει τῶν ἀντιπολεμούντων ἐπὶ τὰς μάχας πορεύε-
 σθαι και κατὰ τὸ ἀφύλακτον ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἦττον ἔχειν,
 αἱ δὲ τῷ αἰφνιδίῳ και παρ' ἐλπίδα χωρήσαντι λογισμῷ τει 5
 ἀσφαλεῖ και περιουσίᾳ δυνάμεως βεβαίως χρησάμεναι δυσ-
 μαχώτατοι τοῖς ἀντιπάλοις γίνεσθαι. σὺν δὲ τοιαύτῃ ἐλπίδι
 C και ἡμεῖς διχῆ τὴν δύναμιν διελόντες τὸ πρῶτον, και ἐν
 τῷ ποταμῷ τὰ πολλὰ τύχῃ μᾶλλον ἢ ἀρετῇ ὑμετέρα σφαλέν-
 τες, οὐκ ἀπροσδόκητοί ἐσμεν ἀλλὰ νῦν, ἅμα τῷ τοῦ μέλλον-20
 τος προμηθεῖ, οὐχ ὑπόστατοι ὑμῖν γενέσθαι. κρᾶτιστον δὲ
 2. οὐδ' ἧτισοῦν ed. Par., οὐδ' εἰ τις οὖν ed. H. 6. φέρον] σφαλε-
 ρὸν N. 8. Fort. ἀνοίαις. B. 15. F. excidit διδαχθεῖσαι, post
 χωρήσαντι. N. 18. και] και ἐν γῆ και N.

hostes vestri in vos irruerunt, contra ipsos una cum vestro exercitu
 in acie stetimus. Quod et adhuc nunc facere parati sumus, ut ve-
 strum periculum levemus nostro, et tutius vobis sit. Nam coniun-
 ctis maximis nostris exercitibus, nulla alia manus par nobis in con-
 serenda pugna censebitur. Sin autem quis prospero rerum in bello
 successu elatus contemnit et alienus est a pace: sciat, se haud satis
 firma et stabili re inniti, sed in summum discrimen adduci, quicum-
 que secundae fortunae specie victus et praesenti felicitati confisus
 sola meliorum successuum spe vitatur, quique in ea animi immode-
 rata elatione ad mutationem rerum non advertat et suppetias oppor-
 tune sibi oblatas respuat. Ex quo fere ita comparatum est, ut pro-
 priarum virium fiducia, praecipue maiores copiae fretae, minima
 providentia in rebus suis utentes, ad pugnandum accedant et hostes
 contempti habeant, a quibus minime sibi caventes superantur. Quae
 vero in repentinis et insperatis casibus consilio tuto et virium praes-
 tantia cum firmitudine utuntur, magna cum difficultate ab hostibus
 expugnari possunt. Huius rei fiducia, quamvis, acie bipartita ad
 fluxivum, fortuna potius, quam vestra virtute nobis cladem intulerit-
 tis, haud spe destituti sumus, diligentiore posthac nostris rebus cau-
 tione adhibita, fore, ut nos sustinere minime valeatis. Itaque potius
 est, ut vos commoda, quae ex pace proveniunt, percipiat, et iunctis

τούτων εἵνεκα δι' εἰρήνης αἰρεῖσθαι ὑμᾶς τὰς ἐκ τῆς ἡμο- A. C. 270
 νοίας ἀφελείας, καὶ τὰ τοῦ πολέμου πράγματα σὺν ἡμῖν τί- Aurel. L. 1
 θεσθαι, τῇ τε παρ' ἡμῖν συμμαχίᾳ ῥωσθέντας πλέον ἔχειν
 πρὸς τοὺς ἐπιόντας. εἰ δὲ ταῦτα ποιεῖν ὧδε κρίνεται, ὑπάρ-
 5 χειν ἡμῖν δίκαιον καὶ ὅσα ἐν χρυσοῦ ἀσήμου τε καὶ ἐπισή-
 μου δόσσει καὶ ἀργύρου παρ' ὑμῶν ἐφοῖτα ἐπὶ φιλίας βε-
 βαιότητι. ἀπεικαμένων γὰρ, ὅσα ἐχθρῶν ἀμυνόμενοι, κω- D
 θῶτι δυνατόν πολεμήσομεν." πρὸς ταῦτα ὁ Ῥωμαίων βασι-
 λεὺς ἔλεξεν ὧδε· „εἰ μὲν ἐς ἀφανὸς καθήκοντες τὴν γνώμη
 1 οὔμων, περὶ ὧν προσβέυσθε, ἐδιδάσκετε, οὐθ' ἡμῖν τοῖς ἐκ-
 δεξαμένοις τὸν λόγον χαλεπὴν παρείχετ' ἂν τὴν ἀπόκρισιν. V. 7
 ἐπεὶ δὲ τὰ εἰρημένα ἐς μὲν εὐπρέπειαν σύγκειται, ἔργῳ δὲ
 ἐναντίως ἔχει, πῆ μὲν εἰρήνης μνημονεύοντων, ὅτε δ' αὐθις
 πόλεμον ἐπανατεινομένων ὑμῶν, ὧν συγγεῖν εἰκόκατε ἐκάτερον
 15 ἐκ θατέρων, ἀμφίβολον καὶ ἡμῖν καθίσταται πρὸς ὃ, τι χρῆ
 πρῶτον ἀποκριναμένους μὴ ἀμαρτάνειν. λέλειπται δὲ τι καὶ
 ἐκ τῶν παρόντων βουλευσασθαι· χρῆ γὰρ τῷ διτιτῷ τούτῳ P. 10
 λόγῳ διελόντας ἀπαντᾶν πρὸς ἄμφω. εἰ μὲν γὰρ καθαρῶς
 εἰρήνην ἐπαγγέλλεσθε, τί δεῖ μεμνησθαι χρημάτων αἰτήσεως;
 20 καίτοι κἂν τούτῳ οὐ σὺν τῷ προχείρῳ ἢ βουλῇ τοῖς νευικη-
 κόσις πρὸς τὴν ἀρρησιν ἢ τὴν καταίνεσιν. εἰ δὲ ἐπισκοπεῖν

2. τὰ add. N. 8. πολεμήσομεν H., πολεμησόμενοι vel πολε-
 μισόμενοι codd. 9. μὲν] immo μὲν μὴ B. 11. παρείχετ' ἂν
 τὴν N., παρείχε ταύτην vulg. 17. τῷ διτιτῷ τούτῳ λόγῳ vulg.
 21. καταίνεσιν] κατάνευσιν conl. Cantocl., κατίνεσιν edd. ἐ-
 πισκοπεῖν] F. ἐπι σκοπεῖν. B., ἐπισκοτεῖν Cl.

nobiscum bellicis viribus, nostris auxiliis confirmati, superiores ve-
 stris hostibus, si qui vos adorianur, evadatis. Quod si ita fieri de-
 bere iudicaveritis, quod auri facti vel infecti vel etiam argenti a
 vobis antea nobis redibat, ad amicitiae confirmationem vos praesta-
 re aequum est. Si id denegaveritis, vos qua hostes ulciscemur, et
 quantum in vobis erit, bello persequemur. Ad haec Romanorum Im-
 perator haec dixit: „Siquidem aperte et dilucide vestram senten-
 tiam exponentes, ea, de quibus legati estis, nos docuissetis, nobis,
 qui vestrum sermonem exceperimus, ad eum minime dubia aut diffi-
 cilibus praebita esset responsio: sed quoniam ea, quae dicta sunt, de-
 corum quid et honestum prae se ferunt, re ipsa vero secus se habent,
 quum modo pacis mentionem faciatis, modo rursus bellum minemini et
 intendatis, quorum utrumque in utroque confundere et involvere
 videmini, dubitationem nobis attulistis, cui primum debeamus re-
 spondere, ne in aliquo offendamus. Sed aliquid tamen etiam in
 praesentia considerare licet. Oportet enim, divisa duplici vestra ora-
 tione, in utramque partem occurrere. Si enim pure et sincere pacem
 denuntiaretis, quid attinuit pecuniarum exactionis meminisse? etiam-

A. C. 270 ἕμῃν πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὰς ἐκ τοῦ πολέμου πλεονεξίας
 Aurel. l. 1 ἤγειροθε τὴν σύμβασιν, καὶ ἡττηθέντες ὡσπερ δασμούς παρ'
 ἡμῶν ἀπαιτήσοντες ἤκετε, τῆς ἑρασιώτης τὸ τεργνόν, ὅσον
 εἰρήνη δίδωσιν, ἐκ παντὸς μεταδιώκειν ἡμᾶς νομίζοντες, ἔχε-
 Β οθε τῆς ὁμοίας τῇ πρόσθεν ἐπιχειρήσεως, μῆδ' εἰς εὐεργεσί-5
 ας λόγον προϊσχύμενοι τοῦ πολέμου τὴν κατάλυσιν αἰτεῖτε
 μισθὸν τῆς συγχωρήσεως, ὠνητὴν καὶ οὐκ ἐθελούσιον ποιού-
 μενοι τὴν παροῦσαν ἐς τὴν φιλίαν πρόκλησιν. οὐ γὰρ δὴ
 πολέμων ἀπειροὺς ὄντας ἡμᾶς τῷ πλήθει τῆς πολλὰ δὴ κομ-
 πασθείσης ὑφ' ἡμῶν δυνάμεως ἐκπλήξετε· οὐδὲ πλοῦτιψ λαί-10
 φύρων Ἰταλικῶν ἐπικομζόμενοι, ἀδεῶς ἐπ' οἴκου πορεύσε-
 σθε· ἀλλὰ δῆλαι μὲν ὑμῶν αἱ πεζαὶ παρασκευαί, οὐκ ἄδη-
 λοι δὲ αἱ τῶν ἵππέων, πρὸς αἷς ἐς τρόπον τὸν δυνατὸν ἀντι-
 στησόμεθα. τολμῶμέν τε γὰρ μετ' ἀσφαλείας, καὶ ἀναχω-
 ροῦμεν σὺν προμηθείᾳ, οἷα δὴ λογισμῷ ἡγεμόνι ἐς πάντα 15
 C χρώμενοι, οἷς ἡ ἰσχὺς βεβαιστάτη, καὶ ἐμπειρίαν πολεμικῶν
 ἔργων διαφερόντως ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ μετὰ τε τοῦ προχεί-
 ρου ἔπιτε, καὶ διαμαρτάνοντες τῶν ἔργων διὰ τὸ μὴ προ-
 σκέπασθαι ἐφ' ᾧ δεῖ ἐλθεῖν, πείρα τὴν βλάβην τοῦ προπετοῦς
 φερόμενοι μεταγινώσκετε. τοῖς γὰρ ζῆσει ἐς τὰς πράξεις μῆ 20

5. τῆ B., τῆς vulg. μῆδ' εἰς — λόγον Valesius, μῆδεῖς — λόγων
 vulg. 6. προϊσχύμενος H. mg. 7. ἐθελούσιον N., ἐθέλου-
 σιν vulg. 10. πλοῦτιον H. 11. ἐπικομπαζόμενοι N. 13. τρεῖ-
 που vulg. 18. ἔπιτε B., ἔπειτα vulg. 20. μῆ om. cd. pr. Haud
 dubie locus corruptus est.

si victoribus non satis constaret, an denegarent aut concederent, quod ab illis petitur. Si vero pacem commodis vestris et expectatis belli lucris obesse opinamini, et quamquam victi quasi tributa a nobis petitis, nihil magis nos amplecti et persequi, quam voluptatem ex otio, quod pax tribuit, existimantes: eandem vos loco antea superbiam ostenditis tantumque abestis, ut beneficii locum belli cessationem habeatis, ut etiam mercedem pacis postuletis, et venalem, non spontaneam adhortationem ad amicitiam, quam nunc proponitis, faciatis. Non enim nos tanquam bellorum rudes et imperitos magnitudine tantarum, quas vos iactatis, virium perterrefacietis. Neque vero spoliis Italicarum opum onusti impune domum revertetis: vestrae pedestres copiae nobis sunt notae, neque equestres ignotae, quibus quantum in nobis erit quacunque via resistemus. Audemus enim cum securitate, recedimus cum providentia, et in omnibus rebus prudentia duce utentes, quae plurimum valet, usu et rei militaris peritia praestamus. Vos cum ardore et promptitudine aggredimini, deinde rerum adeptione frustrati, quia quae progredi oportebat, non ante providistis, damnatum experientia ipsa ex vestra temeritate reportantes poenitentia ducimini. Qui enim [haud] cum fervore,

συμφορομένοις ἀνάγκη τοῦ βελτίστου ἀμαρτάνειν. καὶ τα- A. C. 270
 χεῖται μὲν ὑμῶν αἱ ἐπιχειρήσεις, δι' ὀλίγου δὲ αἱ μεταμέ- Aurel. l. 1
 λειαι. καὶ τὸ σύμπαν κατὰ τὸ εἶκος θαύματος ἀπῆλλα-
 κται, ἀντιπάλους ἡμῶν τυχόντας καὶ ἡθῶν ἀνομοίων καὶ ἐς
 5 τὰς γνώμας πραττομένων διεστάναι οὐκ ἀποπεποιηκῶς, καὶ D †
 ὑμᾶς μὲν ἀμαθία, ἡμᾶς δὲ λόγῳ συνεῖναι, σὺν ᾧ μάλιστα
 καὶ τὸ κρατεῖν τοὺς ἥσσους τῶν πλειόνων περιγίνεται, συν-
 ἔσει πρὸ δυνάμεως πιστεύοντας. τοὺς τε πλείονας σὺν τῷ
 ἀλογίστῳ διὰ μάχης ἰόντας κάκιον ἀμανᾶσθαι, ἔργου πείρα
 10 μαῖλλον ἢ λόγου κομπωδεστέρα προσποιήσει διδύσκεισθε, βλέ-
 ψαντες ἐς τὰ Σκυθῶν πάθη· μετὰ σαφεστάτων γὰρ τεκμη-
 ρίων καὶ οὐκ ἀμάρτυρα λέξομεν. οὗτοι δὲ τριάκοντα μυ-
 ριάσι στρατοῦ ἐφ' ἑκατέρας τὰς ἡπείρους σκεδασθέντες πάσῃ
 τῇ δυνάμει ἠττήθησαν πρὸς ἡμῶν, καὶ λαμπρὰ τοῖς νενικη-
 15 κόσις ὑπελείποντο τῆς οἰκείας ἀρετῆς ὑπομνήματα, ὧν τὴν P. 11
 εὐκλειαν ἐς τὸ παντελὲς ἔξομεν νῦν τε καὶ ἔπειτα, τῷ χρό-
 νῳ συμπαραθέουσιν. τὰς τε Ἀλαμανῶν συμφορὰς ἄγειν †
 σφᾶς τοῦ προχείρου τῷ ἀναρῆφθέντι τῆς ἐπιχειρήσεως τα-
 χυτέραν καὶ δι' ὀλίγου ἔθεντο τὴν μετάγνωσιν. ἡμεῖς τε
 20 ἐπὶ ταῖς πλημμελείαις ὑμῶν, αἷς εἰς ἡμᾶς ἐπλημμελήσατε,

5. ἀποπεποιηκῶς] ἀπεικῶς H. 7. ἥσσους] ἤττους ed. R., ἔ-
 σους vulg. 8. πρὸ N., πρὸς vulg. 9. ἀμανᾶσθαι] ἀπαλ-
 λάττεσθαι con. B., ἀμύνασθαι H. 10. βλέψοντες vulg. 17.
 συμπαραθέουσιν. τὰς Valesius, συμπαραθέσαντίς codd. Ἀ-
 λαμανῶν N., γαλιόγων codd.

ad res gerendas feruntur, hos in optima quaque re vires minime
 deficere necesse est. Conatus et aggressiones vestrae sunt subitae
 et repentinae et brevi post poenitentia. In universum non est quod
 miremur, vos quam adversarii nobis sitis et diversorum morum, etiam
 rerum gerendarum consiliis a nobis distare * * et vos temeritate,
 nos consilio congrredi, quo paucioribus quoque non raro plures vin-
 cere contigit, dum prudentia potius, quam viribus nitentur. Plures
 autem temere et imprudenter proelium ineuntes malo affici, re ipsa
 potius, quam verborum elegantiore ornatu didicistis Scytharum mala
 intuentes. Manifestissimis enim indicibus et testimoniis nota testataque
 dicemus. Illi exercitu trecentorum millium hominum ab utraque
 parte ripae expositorum pugnantes, omnibus viribus sunt a nobis
 deleti et superati. Cuius nostrae virtutis clara victoribus relicta
 sunt monumenta, ex quibus immortalem nobis gloriam et nunc et
 sequenti tempore duraturam peperimus. Cum enim praepropero im-
 petu ad ripas furore praecipites in certamina ruissent, eorum teme-
 rariam et inconsultam ad aggrediendum irruptionem celerior brevi
 post poenitentia est consecuta. Et vero pro his, quae in nos admi-
 sistis et commueristis, eas quas lulistis poenas minime sufficere iu-

Dexippus, Eunapius etc.

A. C. 271 *γοντες τὴν εὐτυχίαν τὴν ὑπάρχουσαν προμηθεῖα τῆς ὑπὲρ τῶν*
 Aurel. 12 *ὄντων ἀσφαλείας διασώσασθαι, καὶ βοῆ τὸ βουλούμενον ση-*
μαίνοντες, σύμπαντες ἐς τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου ἐχώρη-
σαν. καὶ οἶδε μὲν ὧδε συνηέχθησαν γνώμη· οἱ δὲ τῶν
βαρβάρων βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, ἤκοντες καθύτι σφισὶ προ-5
ειρημένον, ἔδοσαν ὁμήρους σφῶν αὐτῶν, οὐ τὰ δεύτερα ἀξι-
ώσεως καὶ τύχης. οἱ τε γὰρ βασιλεῖς τοὺς παῖδας ἐκάτεροι
 C *διδόασιν ἐς τὴν ὁμηρείαν, ἐνδοιάσαντες οὐδὲν, καὶ ἕτεροι ἄ-*
μα αὐτοῖς οὐ μάλα πόρρω ἀξιώσεως. καὶ ἐπὶ τοῦτοις ἐχώ-
ρησάν τε πρὸς σύμβασιν, καὶ αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. συνεμά-10
χουν δὲ ἀπὸ τῆσδε Ῥωμαίοις Βανδήλων ἱππεῖς εἰς δισχιλί-
ους, οἱ μὲν τινες αἰρετοὶ ἐκ τοῦ πλήθους ἐς τὴν συμμαχίαν
καταλεχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἐθέλοντες ἐκούσιον στρατιάν ὑποδυ-
όμενοι. ὁ δὲ λοιπὸς Βανδήλων ὄμιλος ἐπ' οἴκου ἐκομίζετο,
παρέχοντος τοῦ Ῥωμαίων ἄρχοντος ἀγορὰν ἕστε ἐπὶ τὸν 15
Ἰστρον. καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτοῦ ἀπαθὲς διεσώθη· ὅσοι
δὲ παραβάσει τῶν σπονδῶν ἐπὶ λείας συλλογὴν ἀφθύνως ἀπε-
σκεδάσθησαν, ἀνηρέθησαν σύμπαντες ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν
 D *Ἰξενικῶν στρατοπέδων, οὐ μείους γενόμενοι πεντακοσίων. οἷα*
γὰρ δὴ διὰ φιλίας τῆς χώρας πορευόμενοι, καὶ θύρσει τῆς 20
γενομένης πρὸς Ῥωμαίους εἰρήνης ἐπαρθέντες, τῆς πάσης τῆ-

8. ἐνδοιάσαντες vulg.

11. Ῥωμαίοις H., Ῥωμαίων codd.

13. ὑποδύμενοι ed. R., ἀποδύμενοι codd.

19. οἷα B., οὐ

vulg.

illis optimum esse videretur, cum statuerent praesentem prosperitatem tueri et rerum, quibus potiebantur, fructuosi prospici oportere, suam de ea re voluntatem voce significaverunt et universi in sententiam finiendi belli iverunt. Sic igitur inter illos convenit. Itaque barbarorum reges et principes venerunt, et ut illis erat praeceptum, ex suis obsides qui non in secundis partibus fortunae et dignitatis haerebant, dederunt; uterque enim rex et proximi dignitate una cum ipsis sine mora filios suos pro obsidibus tradiderunt. His legibus ad pacta et conventiones ventum est, et foedera sunt inrita: Vandali Romanis duo mille equites auxiliosos ex foedere suppeditabant, quorum nonnulli ex tota exercitus multitudine delecti et in belli societatem adscripti, alii spontaneam militiam subeuntes nomina dederunt. Reliquus Vandalorum exercitus, salvus et incolumis conservatus, Romanorum Imperatore vitae necessaria usque ad Istrum iis praebente, domum rediit. Sed quicumque ab exercitu violatis foederibus, ad praedandum et rapinas faciendas longius excesserunt, omnes a duce exterarum copiarum (erant autem non minus, quam quingenti) sunt caesi et perempti. Hi enim specie amicitiae, fiducia pacis cum Romanis factae elati, nullo servato ordine, venia a

ἔσως προεξαιρόντες κατὰ τινας αἰφνιδίους ἐπιδρομὰς προσέ- A. G. 271
βαλλον γνώμη τοῦ ἄρχοντος, καὶ οὐκ ὀλίγα τῆς χώρας ἐκα- Aurel. I. 2
κούργουν. καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τὸν ἐργασάμενον παρὰ τῷ †
βασιλεῖ κατατοξενθῆναι. οἱ δὲ λοιποὶ Βανδήλων διεσεκεδά-
5σθησαν καὶ ἀπενόστησαν ἐπ' οἴκου. βασιλεὺς δὲ Ῥωμαίων
τὴν πλείστην δυνάμειος τῆς περικῆς καὶ ἱππικῆς ἐκπέμπει ἐπ' V. 9
Ἰταλίᾳς. καὶ διαλιπὼν οὐ μάλα συχνῶν ἡμερῶν, τὴν τε ἀμφ'
αὐτὸν τάξιν ἑταιρικὴν, καὶ ὄση δορυφορία τοῦ ἄρχοντος, τῶν
τε συμμαχῶν ὅσοι ἦσαν Βανδήλων, καὶ τοὺς ὀμηρέσειν αὐ-
10ιῶν δοθέντας παῖδας ἐπαγόμενος, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Ἰταλίᾳς ἐξή-
λαυνε σπευδῆ διὰ τὴν τῶν Ἰουθούγγων αὐθις παρουσίαν.

ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

EXCERPTA DE SENTENTIIS.

Fragmenta admodum obscura (1—4). *Oratio Desipri ad Atheni-*
15*enses, urbe nondum capta* (5). *Oratio eiusdem ad eos qui secum*
urbe capta profugerant (cf. *Gibbonum c. X. p. m. I. 428. seqq.*) (6).
Fragmenta minuta (7—9).

α'. *** τύχας ἀνδρῶν καὶ καταστάσεις πόλεων καὶ ἐθνῶν Ed. R. 323
νεωτερίζουσαι ἐλάττους τε ὁμοίως καὶ διαφερόντως περὶ εἰρήνην Cod. 107
20πόλεμον συμβαίνουσιν ἄγοντος τοῦ χρόνου μηδεμιᾶς. ἀλλὰ
μετατρέποντος ἄλλη ἄλλους πρὸς τε τὸ ἄμεινον. καὶ μὴν
τὰ γινόμενα ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις ἄριστοι γνώμην οἱ μὴ χα-
λεποὶ δέξασθαι τὰς ἐξαλλαγὰς τῶν ἡμερῶν καὶ χρόνων μη-

22. ἄλλη N., ἄλλην ed. 23. γνῶναι coni. B.

suo duce impetrata, in repentinis quasdam incursiones eruperant et
non pauca regionum loca, qua iter habuerant, vastaverant et damnis
affecerant. At ille, qui tantum facinus admisit, est ab eorum rege
iaculis confectus. Reliqui Vandalorum separati domos suas repeti-
erunt. Romanorum vero Imperator, praemissa maiore parte suarum
copiarum, sive pedestrium, sive equestrium, non longo post est eas
subsecutus intervallo, et secum cohortem auxiliariorum retinens,
omnes hastatos qui eius custodiam agebant, una cum Vandalis, quot-
quot illi auxiliarii aderant, et pueris, qui illi obsides dati erant, ma-
gna celeritate in Italiam contendit, in quam Iuthungi denuo irru-
perant.

δὲ ἐτῶν τούτους ὅσοι πολέμον τε καὶ στρατοπέδων ἐξηγοῦνται μνήμη προγενομένων ἔχειν ἐπὶ τὰ συμφορώτατα ἐκαστους καὶ τοῖς προσπίπτουσιν κακῶν . . της τῶν ἱστορηθέντων νεωτέρων τε καὶ παλαιότερων . . πρὸς δὲ τοὺς κατα . .

R. 324
Cod. 108 β. κατ' ἀνθρώπους ἢ ἀπορῆ λύσεις· ἢ γὰρ ἰσχύον-5
τας κατὰ τῶν τι . . τῷ συνενέχοντι ἐν . . η ἀποκνήμη . . ὡς
ἀλίσκεσθαι δέον.

γ. Ὅτι Λέκιος, βασιλεὺς Ῥωμαίων . . εἶχεν τὴν Θράκιον δύναμιν . . ὀρθῶδων [μὴ τι νεώ]τερον γένηται περὶ τῆς ἀρχῆς τὴν κατάστασιν . . ἐπιστολῆς . . εἰς αὐτοὺς ἐπεξ-10
λέναι τοῖς πολεμίοις . . βουλόμενον τῆς δι' ἀνθρώπους οὐκ ἔμφαιν . . οὐς ἄγειν· μὴ περαιτέρω πράσσοντες ἄνθρωποι ἀπο . . οὐκ εὐκαιρῶν προθυμίας τὴν πείραν λάβωσι· πρὸς τὴν . . ἐπικουρίαν παραγίνεσθαι. καὶ ὁ μὲν . . βασιλέως ἡμεροδρόμου φέρων τὴν . .

15

δ. Πιρίσκω, ὃς δὴ τῆς τῶν . . ὦν . . ἐπὶ τε εἰρήνης τὰ πολλὰ ἐχρημάτισε . . τὰ τοῦ πολέμου· τὸ δὲ . . ὃς δὲ τότε πόλεμος . . ἐμήνυσαν. καὶ ἐπεὶ ἠθροίσθησαν . . ἐδήλου γὰρ ἢ γραφῇ τάδε.

A. C. 267
Gall. L. 15 ε. Ὅτι ποδοῦμεν . . ὃ ἄνδρες . . ἀσφαλὲς ὄψει τῶν 20
ὄρωντων . . μενον. ἐπεὶ δὲ . . μεν . . πορευόμενοι . . δὲ
κατὰ πολλὰ σκεδασθέντες . . ἀναγκαῖον διδαχῆ· ἅμα τῆ

R. 325 . . . πράττοντες ἂν ὑμεῖς . . ἐμοί· εἴ γε . . διὰ τί . .
εἴ τις ὑμῶν διαμέλλοιτο· ἐξαγγέλλεται γὰρ . . νεότητί σου
κατὰ καιρὸν θαρσύνοντας, καὶ τούτῳ ἐκπληξιν ἐς τοὺς ἐναν-25
τίους ἔξειν νομίζοντας, οἷα δὴ πολέμων ἀπειράτους, εὐτολ-
μότερον αὐτοῖς μᾶλλον ἢ προμηθέστερον παρὰ τὴν ἀπουσί-
Cod. 91 αν τῶν προαγωνισμάτων συνίεσθαι. καὶ ἔστι μὲν ἀπάντη
ὑπαίτιος ὑμῶν ἢ ἐπιχειρήσις διότι καὶ ὑπὲρ καλῶν ἔργων

9. ὀρθῶδων μὴ τι νεώτερον B., ὀρθῶδων . . . τερον ed. 18.
ἐδήλου γὰρ ἢ γραφῇ B., δήλου γὰρ ἐγράφη ed. 24. σου] οὐ con. N.
26. δὲ ed. 28. προαγωνισαμένων con. N. μὲν οὐ πάντη con. B.

5. Nuntiatum enim, eos adolescentiae tuae pro tempore confidentes atque hinc terrorem hosti tanquam belli imperito, se incussuros existimantes, audacius, quam prudentius sine praevia exercitatione depugnare paratos. Est igitur quaquaversus molitio vestra culpabilia. Optamus autem, ubi pulchris facinoribus operam dabit, reapse vos fieri apprime utiles. Vigor animi in bellis cum disciplina coniunctus validum scutum est, infirmum autem, si illa careat, tumi et audacia sine recto consilio praeterque idoneum tempus ferociens,

συνευξαμένη δ' ἔν και πείρα δύνασθαι συμφορωτάτους γε- A. C. 267
 νέσθαι. ἐπέσκεμμαι δὲ ὡς ἐν τοῖς πολέμοις τὸ ἀνδρεῖον Gall. I 15
 μετὰ μὲν ἐμπειρίας ἰσχυρὸν, ἄνευ δὲ τούτου ἀσθενές· και
 Θρασύτης λογισμῶν ἄμοιρος, ἣ δὲ σὺν τῷ μὴ κατὰ καιρὸν
 5εὐτόλμῳ ἔσφηλε. κράτιστοι δὲ οἱ συνέσει τὸ διάφορον τῶν
 ἐκβησομένων εἰδότες μᾶλλον ἢ θυμῷ ἐς τὰς μάχας καθι-
 στάμενοι. παραινῶ μὴ δὴ ἐς τὸ ἔτοιμον τῆς γνώμης και τοῦ
 πλήθους τὸ ἀβέβαιον ἰδόντας, τοῦ κοινοῦ τῆς ἀσφαλείας ὑ-
 φέσθαι· ἀποκινδυνεύσεται γὰρ ἑμὴν σωτηρία οὕτως ἐς μη-
 10δὲν δέον, και Θράττεσθαι ἣ διάνοια ἑμῶν δόξει μᾶλλον ἢ
 ἐπιβουλίος περὶ τῆ πάση πόλει τοῦ ἐκβησομένου ἔχουσα
 τὴν πεῖραν. ὑπαίτιος δὲ ὁμοίως ὄ,τε ἀνανδρία τὸν ὑφε-
 στηκότα ἀγῶνα ἐξιστάμενος, και ὁ Θρασύτητι ἐς τοὺς μὴ
 προσήκοντας κινδύνους ἰὼν, βίον σὺν ἀσφαλείᾳ σῶζεσθαι.—
 15λογισμῶ δὲ πιστεύων ἀνὴρ βεβαιότερος ἢ ἀμαθίας σχήματι
 πρὸς τὰς ἀδήλους φορὰς τῶν πραγμάτων ἐξορμώμενος. αἶ
 τε ἐν τοῖς πολέμοις συντυχίαι ἢ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον τὴν τόλ-
 μαν διδῶσιν ἐξιοῦσι ἐς τοὺς κινδύνους, ἢ ἀδείας περιου-
 σία τὴν μετὰ τοῦ ἀσφαλοῦς σύνεσιν παρέχονται, ὡς μὴ σὺν
 20δέσει τι μᾶλλον ἠπειγμένως ἢ προμηθεῖα πρᾶξαι.

Λογιζόμενοι δὲ τάδε μὴ ἔτε πρὸς ἀνδρας ἐς ἀγῶ- R. 326
 να κατ' ἐρημίαν τῶν συλληψομένων ἐχυρᾶ δυνάμει ἐξιόντας,

1. συνευξαμένη ed. 2. ἐπέσκεμμα ed. 7. δὴ μὴ B. 12.
 ἐφροσνηκότα B. 13. μὴ add. Maius. 14. βίον] παρὸν B. 15.
 λήματι B. 18. ἐξιοῦσι M., ἐξισοῦσι eod. 21. μὴ ἔτε B.,
 μήτε ed. 22. ἐπιόντας B.

in perniciem ruit. Porro fortissimi evadunt non tam is, qui impetu caeco feruntur, quam qui futurorum eventuum momenta ponderare queunt. Auctor autem vobis sum, ne, dum mentis vestrae alacritatem, multitudinis autem inconstantiam respicitis, tutelam reip. negligatis. Sic enim vestra salus nullo cum emolumento periclitaretur fractusque magis vester animus videretur, quam sollers in urbis universae cura vel coniciendorum eventuum peritus. Aequo culpabilis est, qui meticuloso animo oblatum sibi certamen respuit, atque ille, qui insana audacia in aliena pericula semet coniecit, ubi tuto vivere licebat. — Vir, qui mentis nixus consilio est, constantium magis servat, quam is, qui imperitorum ritu incerto rerum cursui se committit. — Casus bellici vel coactam audaciam iis suppeditant, qui pericula adeunt, vel oblata immunitate prudentiam cum securitate exhibent; ita ut iam necesse non sit subitaneo potius opere quam proviso consilio agere.

Haec igitur reputantes, ne certamen incatis ipsi auxiliis destituti adversus homines, qui fortibus copiis praevalent, quique multo equi-

A. C. 267 και πολλῇ μὲν ἱππῳ, πολλοῖς δὲ ὀπλίταις καὶ ψιλοῖς παρεσκευ-
 Gall. I. 15 ασμένους, ἔτι δὲ πείραν πολεμικὴν φοβερὸς καὶ σωμα-
 των ὄψει δεινός, καὶ ὀπλων ἀνασειήσει, ἀπειλαῖς τε καὶ βο-
 ῆς μεγέθει ἰκανωτάτους προεκφοβῆσαι τοὺς πρῶτον ἐς
 αὐτοὺς ἰόντας. μηδὲ πρὸς τούτους ἀποκινδυνεύσητε, ἐξὸν ἀπὸς
 τῶν τειχῶν σὺν ἀσφαλείᾳ ἀμύνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ ἑλλίς τοῖς
 πρῶτον ἐς μάχην ἰούσιν ἰσχυρόν τι ἔδοξεν εἶναι καὶ προσα-
 † γωγότερον εἰς κατόρθωσιν· ἀλλ' ἐν τοῖς περιφανεστάτοις
 ὤφθη, ὅταν τῷ ἀληθεῖ μάχηται. εὐδηλον δὲ δῆπον, οἶμαι,
 ὡς κἂν τοῖς ἐξ ἴσου οὖσιν ἄνευ στρατηγοῦ κατὰ μόνας ἀπο-10
 κινδυνεύειν σφαλερώτατον· τὸ δὲ ὑπὸ ἡγεμόνι τε ἄγεσθαι
 Cod. ga καὶ ἐς κοινωνίαν ἤκειν ἑτέροις τοῦ κινδύνου ἐν τε ἐνδυμή-
 σεσι κἂν τοῖς ἔργοις ἀσφαλέστατον, ῥαδίαν ἔχον τὴν παρὰ
 τοῦ πέλας ἐπανόρθωσιν. κρεῖττόν τε σὺν ἑτέρῳ κατορθούν-
 τας δόξης ἔλαττον ἔχειν, ἢ δίχα τοῦ προμηθεῦς κατὰ μό-15
 νας ἐπιχειρήσαντας σφαλῆναι. καὶ ἀπόντος μὲν πολὺ ἀπὸ
 σφῶν τοῦ ἐπιβοηθήσοντος, οἶα δὴ μονωθέντας, δρᾶσαι τι
 σὺν εὐχερείᾳ σύγγνωμον· ἀνδρῶν δὲ οὐκ ἄπωθεν ὄντων ἄ-
 ριστα πολέμῳ ὠμιληκότων καὶ πείραν παρασχομένων τοῦ
 νικᾶν, καὶ ταῦτα τὸ ἀδεὲς ἐς τοὺς κινδύνους ἐν τῷ δια-20
 μέσου ἐκ τῆς τῶν τειχῶν ὀχυρότητος ἔχοντας, πρᾶξαι τι
 παρὰ τὴν τοῦ ἄρχοντος καταίνεσιν, κἂν τῷ ἄμεινον ἐκβῆ,

4. προεκφ. B., πρὸς ἐκφοβ. ed. ἐπ' αὐτοὺς B. 5. μὴ δὲ B.
 9. ἀληθεῖ N., ἀληθ. . . ed. 10. κἂν] καὶ coni. B. οὖσιν N.,
 ὡσιν ed. 16. ὑπὸ ed. 22. τῷ ἄμεινον B., τῷ ἀμεινονι ed.

tatu multoque gravis levisque armaturae milite instructi sunt: contra homines, inquam, peritia quoque bellica formidabiles et corporum aspectu terrificos, tum et armorum souitu et minis et profunditate clamoris valde idoneos ad eos territandos, quibuscum primo proeliantur. Adversus hos, inquam, en acie periclitari velitis, quandoquidem moenibus tuto vosmet potestis protegere. Etenim spes magnum habere efficacique momentum videtur in iis, qui belli tirocinium ponunt, ad rem gerendam feliciter. Verum ea in clarissimis viris elucet, cum adversus . . . decertat. Sed enim exploratum mihi videtur, cum paribus quoque sine duce singillatim tentare belli aleam periculosissimum fore: secus autem duce regi, periculi que socios adsciscere tum in deliberando tum in agendo tutissimum est, quoniam de proximo suppetiae adsunt. Et quidem praestat, re bene cum socio gesta, paulo minorem gloriam consequi, quam imprudenter et solitarie agentes a proposito aberrare. Sane si absit is, a quo magnopere iuvari possumus, tunc a nobis solitariis procliviter fieri aliquid, ignoscibile est: verum enimvero si prope adsint viri bello egregie exerciti et victoribus aduerti; et si praesertim a periculo, obiecta moenium firmitate,

οὐκ ἀνεπίκλητον θράνη διά τε τὸ δυσπειθῆς τὸ περὶ τὸν A. C. 267
 προστάξαντα, καὶ ὅτι σὺν τῷ ἀμφιβόλῳ τοῦ κινδυνεύματος Gall. I. 15
 ἐπεχειρήθη.

Ἐὶ δέ τις προαστείων τε καὶ ἐνδιαιτημάτων τέρψεως ἄ- B. 327
 Ἐποστεροῦμενος ἄχθεται, καὶ ὅσα πλούτου ἐγκαλλωπίσματα,
 γνῶτω τὸ μὲν ἀλγεινὸν εἰς ὀλίγον τε καὶ ἐν ὀλίγῳ τὴν αἴ-
 σθησιν ὀϊσον, οἷα δὴ ἐν οἰκοδομαῖς κείμενον, καὶ ἡμῶν οὐ
 διὰ μακροῦ ἐπιστησομένων, ὡς κωλύσαι τε τὸν παντελεῖ τού-
 των ἀφανισμόν καὶ ἀναλαβεῖν αὐτὰ δαψίλειαν τῆς ἐκ τού-
 10του χορηγίας οὐκ ἀδυνάτων, τὸ δὲ τῆς σφετέρως σωτηρίας
 ἐπικινδύνον οὐκ ἰασόμενος. ὄθεν τῇ παραυτίκα ἀχθηδόνι
 τὸ εἰς ἅπαν ἀσφαλὲς ἀντιτιθεῖς οὕτω λογιζέσθω, διότι μηδὲ
 ἐς πάντας, ἀλλ' ὅσοι δυνατοὶ τὸ λυπηρὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχει,
 παρ' οἷς πλούτῳ ἰσχύουσι καὶ ἄνευ τοῦ ἡμετέρου ταχεῖα τῶν
 15ἀφαιρεθέντων ἢ διώρθωσις. παυστέον δὴ οὐδ' ὑμῖν τῆσδε τῆς
 ὁρμῆς, εἰ μήτε ἑαυτοῖς ἐπιβούλως καὶ ἐς τὸν ἄρχοντα ἐναν-
 τίως πρῶσσετε, καὶ εἴσω τειχῶν μενετέον. ἡμᾶς δὲ οὔτε τῇ
 παρασκευῇ οὔτε ταῖς γνώμαις τῆς τῶν κοινῶν σωτηρίας ἀ-
 φεστηκότας ὀλίγων ἡμερῶν ἐπιστησομένους ἅμα τῇ δυνάμει
 20ἐέλπιζετε, καὶ εἴσω τειχῶν τὰ ἐς τὴν τοῦ ἔξωθεν ἀγῶνος κα-
 τόρθωσιν ἡμῖν μελήσει. προαποδείκνυται δὲ οὐ πόρρω τοῦ
 ἀληθοῦς εἶναι τὸ ἐπάγγελμα ἐκ τῶν πρὸς Νικηπόλει πρα-
 χθέντων, εἴ γε μὴ μεγαληγορεῖσθαι δεήσει. χρῆ δὲ ἐν τοῖς

1. διὰ τε B., διὰ δὲ ed. 8. ὡς] τῶν conl. B. 23. γε] καὶ
 conl. B.

tuti simus; tunc qui aliquid praeter ducis dictamen facit, etiamsi id forte bene evenerit, culpabilis est, tum propter inobedientiam, tum quia se in ambiguum discrimen coniecit.

Quodsi quis suburbanis suis hortorumque amoenitatibus atque eiusmodi divitiarum ornamentis spoliatus moeret, is velim sciat, molestiam quidem brevem exiguique sensus fore: tum quia in aedificiis vertitur, tum quia brevi nos aderimus ad prohibendam horum omnimodam vastitatem, fructusque eorum affluentes aliquando recuperare possumus, neque vestrae salutis discrimen semper manebit. Quare unusquisque cum praesenti molestia perbrevis perpetuam securitatem contendens, secum reputet, incommodum hoc non ad omnes pertinere, sed ad eos, qui divitiis affluunt, et qui sine nostra etiam ope detrimenta sua facile instaurabunt. Ergo a praecipiti hoc consilio desistite; nisi forte in vosmet ipsi coniaratis, et nisi a duce aperte deficitis; atque intra moenia consistite. Nos autem neque armis neque voluntate publicam salutem deserturos, paucosque post dies adfuturos cum exercitu speratote; vobisque intra moenia manentibus, curas nobis fore pugnam fortiter in aperto campo cernendi.

A. C. 267 μεγίστοις τῶν ἀγῶνων τούτοις συμβούλοις τε ἄμα καὶ βοή-
 Gall. I. 15 θοῖς χρῆσθαι, οἱ ἂν ἐν τοῖς φθάνουσιν ἔργοις σαφῆ τοῦ
 H. 328 συμφέροντος ἐπιδείξονται τὴν δῆλωσιν, ἐμπειρίαν ἔργων καὶ
 Cod. 47 πρὸς . . . . .

5

ζ' . . καὶ κάρτεριά οἱ πόλεμοι μᾶλλον ἢ πλήθει κρίνονται.
 ἤμῃν δύναμις τε οὐ φαῦλη, (δισχίλιοι γὰρ οἱ σύμπαντες ἡ-
 θροίσθημεν,) καὶ τὸ χωρίον ἐρυμνότατον, ὅθεν ὀρρωμένους
 χρῆ τοὺς πολεμίους κακοῦν σποράσι τε ἐπιτιθεμένους καὶ
 τὰς παρόδους αὐτῶν ἐνεδρεύοντας· ἐξ ὧν κρατοῦσι μὲν ἡ-10
 μῆν τῷ τρόπῳ τούτῳ ῥώμη ἔσται, καὶ δέος οὐ μέτριον πα-
 ρέξομεν τοῖς ἐναντίοις συνισταμένων δὲ ἀντιστησόμεθα, προ-
 . . . ὄπλων οὐ φαῦλον τὸ ἐρυμνὸν τοῦ χωρίου καὶ τήνδε
 τὴν ὕλην ἔχοντες. οἱ τε ἐναντίοι ἐκ διαφόρων προσβάλλον-
 τες οἷα οὐ πάντη καταφανέσι ταράζονται, καὶ οὐκ ἐν τῷ 15
 ἴσῳ τρόπῳ τοῖς πρόσθεν πολεμήσουσι, τάξιν τε αὐτῶν λυ-
 οντες καὶ οὐθ' ὄπρον τὰ τοξεύματα καὶ ἀκόντια μετιέναι χρῆ
 εἰδότες, καὶ τῶν τε ἀφιεμένων ἀνυγῆσουσι, καὶ ὑφ' ὧμῶν
 ἔτι μᾶλλον κακώσονται. ἡμεῖς τε τῇ ὕλῃ πεφραγμένοι ἐπι-
 σκοπα καὶ ἐξ ὑπερδεξίων μεθήσομεν, καὶ ἀσφαλέστεροι μὲν 20
 εἰς τὸ δεῖν ἐσόμεθα, οὐ ῥᾶστοι δὲ βλάπτεσθαι. περὶ δὲ
 αὐτῆς δμόθεν μάχης, εἰ δὴ καὶ αὐτῆς δεῖσαι, ἐκεῖνο χρῆ

9. ἐπιτιθεμένους B., ἐπιθεμένους ed. 11. τῷ add. B. 12. προ] προτέλιγμα τῶν N. 20. καὶ ante ἀσφ. add. B. ἀσφαλέστε-
 ροι N., ἀσφαλέστερον ed. 21. δὲ ante βλάπτ. add. N. 22.
 αὐ τῆς — εἰ δὴ N., αὐτῆς — εἰ δεῖ ed.

Porro constat sponsonem nostram haud procul veritate consistere, ex iis, quae apud Nicopolim gesta fuerunt; quin opus ulla iactantia sit. Oportet autem, cum de summa re agitur, iis uti consiliariis et adiutoribus, qui praecedente opera manifestam ediderint utilitatis suae demonstrationem; agendi peritiam etiam . . .

6. . . Et fortitudine magis bella, quam numero militum cernuntur. Nobis non poenitendae copiae sunt; bis enim mille cunctim censemur: locus vero munitissimus, unde discurrentibus licet nobis hostes male mulcare, dum palantes aggredimur, eorumque itineribus insidiamur. Quibus artibus facti superiores, et vires augebimus, et non modico adversariis terrori erimus: qui si in aciem processerint, resistemus, quia praeter arma non est inutilis haec loci munitio et silva: siquidem hostes diversis partibus incurrentes, nos haud satis sibi exploratos pertimescent; neque pari iam conditione pugnabunt; et solvent ordines; ac dum neque sagittas neque iacula ad certum scopum emittunt, et vanos ictus edent, et a nobis potius

λογίζεσθαι, ὡς οἱ μέγιστοι κίνδυνοι μεγίστας καὶ προθύμιας A. C. 207
 παρέχονται, καὶ ἐν τῷ ἀπόρῳ τῆς σωτηρίας ἢ ἀντίτασις ἐ- Gall. I. 15
 τοιμοτέρα, καὶ πολὺ τὸ ἀνέλπιστον ἐξέβη, βιαζομένων τε
 ὑπὲρ τοῦ ἀμυγάνου καὶ ἀμυνομένων ὑπὲρ τῶν σπουδῆς ἀξι-
 5ων τιμωρίας ἐλπίδι. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὅτι ἂν πρὸ ἡμῶν
 μελλοῦς γένοιτο ὑποθέσεις τῆς ἀγανακτήσεως, οἷα δὴ γενῶν
 τῶν ἡμετέρων καὶ πόλεως ὑπὸ τῶν ἐναντίων κατασχημένης.
 συνεπίθοντο δὲ ἂν αὐτοῖς καὶ ὅσοι ἀνάγκη ἄκοντες συστρα-
 τεύουσιν, ὅτε τὴν ἡμετέραν ἐφοδὸν αἰσθοντο, ἐλευθερίας R. 329
 10τῆς σφετέρας ἐλπίδι.

Πυνθάνομαι δὲ καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν τὴν ναυτικὴν
 οὐκ ἕκασ εἶναι ἀρῆξουσιν ἡμῖν, ἣ συνταχθέντας συνεισβα-
 λέν κράτιστα. καὶ ἐπὶ τῷδε ἡγοῦμαι ὡς καὶ τοὺς Ἑλλη-
 νας ἐς τὸ αὐτὸ τοῦτο πρόθυμον ἐπάξομεν. αὐτὸς δὲ δὴ
 15ῶν οὐκ ἔξω κινδύνου οὐδὲ εὐτυχέστερον πράττων ἐπὶ ταῦτα
 ἔμαι, ἀρετῆς ἐπιθυμῶν καὶ διακινδυνεύων, τὰ τιμώτατα δὲ
 θέλων περιποιήσασθαι καὶ ἐς ἐμᾶντὸν μὴ καταλῦσαι τῆς
 πόλεως τὴν ἀξίωσιν. καὶ παραινῶ ὧδε γινώσκειν. ἔπεισε
 μὲν ἣ τελευταίη πάντας ἀνθρώπους καταλῦσαι τὸν βίον, ἐν
 20τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν ἄθλον κάλλιστον καὶ δόξαν
 αἰδίων φέρων. εἰ δὲ τινα καὶ ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις τὸ τῆς
 πόλεως πταῖσμα ἐκπλήσσει, καὶ δι' αὐτὸ ἄθυμὸς ἔστιν, ἴστω

3. βιαζομένων N., βιαζόμενον ed. 6. γένοιτο ὑπόθεσις ed.
 8. ἐν αὐτ. ed. 9. ὅτε B., εἴτε ed. 14. ἐπάξομεν N., ἐπαύ-
 ξομεν ed. 15. ἔξω — ἐπὶ Maius, ἐξόν — ἐπεὶ cod.

laedentur, qui nemore protecti certissima tela ex opportunissimis
 locis iaculabimur, tuti ad feriendum, alienis vero ictibus minime
 expositi. Iam ad ipsum proellium quod attinet, si forte id patrare
 opus fuerit, reputandum est, a maximis periculis maximum animi
 vigorem suppeditari: et quanto salus incertior est, tanto contentio-
 nem acriorem fieri. Multa etiam insperata eveniunt, dum pro rebus
 arduis contendimus et cara quaeque protegimus spe ultionis. Age
 vero neque ante nos quisquam maioris irae materiam habuit, qui
 videlicet genus nostrum et urbem in potestate hostium videmus.
 Tum et alii, qui coacti cum hostibus militant, in hos arma conver-
 tent, simulac incursionem nostram cognoverint, de sua quoque li-
 bertate sperantes.

Audio regis quoque navales copias hand procul esse, opem
 nobis ferentes; quibuscum nos consociati praeclarissime proellium in-
 ibimus. Insuper existimo Graecos quoque ad eandem animorum
 alacritatem a nobis excitatum iri. Ego vero ipse haud me periculo
 submovens, neque beatiore sorte utens, in hanc belli aleam descen-
 do virtutis ergo, tuendique res carissimas, et ne urbis dignitatem

A. C. 267 τὰς τε πλείστας τῶν πόλεων ἐξ ἐνέδρας ὑπὸ τῶν πολεμίων
 Gall. I. 15 ἤρημνας . . . . και τῶν ἀνιστάτων αὐτοὺς τὸ ἀντί-
 Cod. 48 παλον ἐρημοθέντας . . . ον δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐπιτιθεσθαι.
 και τῷ . . . ἀνισταμένῳ συνοισόμεθα . . . ον τῇ παρόδῳ
 χρῆσονται ἀθρόον . . . . ἱκανοὶ εἶημεν· ἀναχωρήσομεν δὲ5
 ἐς τὸ μετέωρον σὺν ἀσφαλείᾳ . . . . μένων ἐπιδησόμεθα.
 καὶ τούτου τῶν ἐναντίων αἱ ἀπορταὶ πρὸς ἡμῶν ἔσονται.

Συστήσεσθαι δὲ ἡμῖν και ἐκ τῆς τύχης τὸ εἶκὸς ἄγει· ἡ
 τε γὰρ ὑπόθεσις δικαιοσύνη, καθ' ἣν ἀμυνόμεθα τοὺς προ-
 ἀδικήσαντας, και τὸ δαιμόνιον ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει10
 τὰ ἀνθρώπεια, προθυμότατον ὄν συμφορὰς ἐλαττώσαι και
 ἐς τὰ ἀμείνω συνάρασθαι. καλὸν δὲ γνωρίζαι τὸ πάτριον
 R. 330 ἡμῶν σχῆμα, και αὐτοὺς τοῖς Ἑλλήσιν ἀρετῆς και ἔλευθερίας
 γενέσθαι παράδειγμα, και παρὰ τε τοῖς οὖσι και τοῖς ἐπι-
 γιγνομένοις εὐκλείας ἀειμνήστον μετασχεῖν, ἔργῳ δεικνύντας,15
 ὡς και ἐν ταῖς συμφοραῖς τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων οὐχ
 ἥττηται. σύνδημα δὲ τοῦ πολέμου παιδας και τὰ φίλτατα
 ποιησάμενοι και τὸ ταῦτα διασώσασθαι, ἐς τὴν ἀντίστασιν
 συνταπτόμεθα, θεοὺς ἐφόρους ἀρωγοὺς ἐπικαλεσάμενοι.”
 και ὁ μὲν τοιαῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς τε λεχθεῖ-20
 σι πολὺ πεπερώσθησαν, (δυνατὰ ἐς τὴν ἀντίστασιν τὰ εἰρη-
 μένα,) και ἐπὶ τούτῳ ἐξηγεσθαι σφῶν αὐτῶν ἡξίου.

1. πλείστας N., τελευταῖς ed. ἀπὸ ed. 19. συνταπτόμεθα ed.

in me ipso dedecorem: vobisque auctor sum, ut cum animis vestris sic reputetis; mortem scilicet omnes homines vita spoliare: verumtamen in certaminibus pro patria obeundis pulcherrimum praemium gloriamque immortalem secum ferre. Quodsi quem propter, ea quae diximus, captivitas urbis territat, atque idcirco prostrato animo est, is cogitet, plerasque urbes hostium insidiis esse captas . . . ad altiora loca incolumes recedemus. Atque ita hostium difficultates e te nostra erunt.

Iam et ipsa fortuna in nostris iure meritoque partibus esse debet, quia iustissima est belli causa, dum aggredientes repellimus. Tum et Deus sic plerumque humana gubernat, ut calamitosos libentissime sublevet ac meliore sorte donet. Interest etiam nostrae meminisse patriae dignitatis, nosque met Graecis virtutis ac libertatis exemplar proponere; sempiternamque laudem a praesentibus posterisque consequi, dum reapse demonstramus, vigorem Atheniensium nullis cladibus extingui. Tesseram vero pugnae liberos nostros et carissima quaeque horum salutem nobis proponentes, in aciem prodeamus, custodum Deorum ope implorata.“ Sic ille concionatus est. Athenienses autem dictis magnopere confirmati, (nam pugnae stimulos concio subiecerat,) ut se in aciem duceret, ipsa rogabant.

ζ. Ὅτι τῶν τὰ ἄριστα προελομένων ἢ προθυμία, καὶ A. C. 267
τὸ ἔργον μὴ συνακολουθήσῃ, ἐπαινεῖται. Gall. I. 15

η. Ὅτι ἀλγεινότερα ἀνδρὶ ἀρχὴν ἔχοντι τοῦ παντός ἢ ἀποτυχία μᾶλλον ἢ ἐκάστῳ ἢ καθ' αὐτὸν κάκωσις· τῷ γὰρ Σιδῖω περιγραφῇ ἢ τύχῃ τοῦ συμβάντος, εἰς δὲ τὸν ἄρχοντα ἢ προσχωρεῖ τοῦ συννεχθέντος ἢ αἰσθησις. ῥοπή δὲ οὐκ ἐλαχίστη πεπειθῶς τῇ γνώμῃ παραπλησίως ἔχειν· καὶ τὸ εἰκὸς τούτου οὐκ ἄπε . . γεῖν ἐπ' εὐνοίᾳ. καὶ παρίσταται δ' ἐμοὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν θαρσύνειν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ δυσχερὲς ἰσοδμήθη.

θ. Ὅτι φησὶν ὁ Δέξιππος πρὸς τοὺς Ἕλληνας δημηγορῶν καὶ μὴ τῷ παραστῇ ὡς . . τῆς σωτηρίας ὑμῶν με . . ὅπερ περὶ . . τὴν . . ἡν. ἔγνων τε γὰρ τὰ κοινῇ λυσιτελεῖ . . ἄλλος καὶ πρᾶξιαι . . . . ἐπαίτιος ὅτου ἐστὶν ἐπισκέψασθαι τὰ συνοίσοντα καὶ . . . . ἀνὴρ ἐκ τοῦ δικαίου τὴν ἀρχὴν ἔχων καὶ πολιτεύων ἄριστα πειθοί * * *

EK ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ.

α. * * * τὸ αὐχμημα, ὃ κέκτηται, μὴ καταλύσασα, R. 319
πρὸς δὲ τῷδε καὶ, ἄρχειν ἑτέρων δικαιούσα καὶ γινώσκουσα, Cod. 81
αὐτῶς πολυπραγμοσύνη μὲν βεβαιούται ἀρχὴ πᾶσα, ἀπραγμο-

7. πεπειθῶς sic ed. 18. καταλύσασαν ed.

7. Studium exsequendi rem optime deliberatam, etiamsi opere interdum cassum fiat, nihilominus commendatur.

8. Homini magistratum gerenti publica calamitas magis molesta est, quam suum cuique infortunium. Nam privatum hominem rei publicae fortuna leviter tangit; verumtamen ad magistratum sensus quoque eius pertinet. . . . Iam licet mihi ex eadem re lacticium capere, unde olim molestia orta est. . . .

9. Dexippus in concione ad Graecos sic ait . . . . vir iustum imperium consecutus atque optime temp. gerens * * *

E LIBRIS DE REBUS MACEDONICIS.

1. * * * fastu, quo inflata est, non omisso, immo ceteris imperare contendens, quamquam probe gnara, strenuitate quidem omne regnum stabiliri, ignavia autem subverti. Neque vero mortalis quis-

σύνη δὲ φθείρεται· ἔλοιτό τε ἂν οὐδαμῶς τις, ἀνδρὶ ἐοικώς προτιμᾶσθαι ἑτέρων ἀξιούντι καὶ μείζον ἐς τὸ κοινὸν φρονεῖν, καταλείβει εἰς ἑαυτὸν τὴν κοινὴν εὐκλειαν, εἰ μὴ τῷ συμβάντι ἐξωσθῆ. — μηδὲ τὸν μὲν ἀντίπαλον δόξαι ἐπιθεραπεύειν, παρορᾶν δὲ τό, τε ἡμέτερον φρόνημα καὶ τὴν δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ ὑπουργίαν, ἣν χρῆ πεύσαντας δι' αὐτῶν νοη-
 R. 320 σασθαι· περιέσται γὰρ ὑμῖν τὸ τῆς δαιμονίας σπουδῆς μὴ ἀναξίους φανῆναι, καὶ τὰ τε ἔτοιμα ἐς τὸ ὑπακούειν οἰκειώσασθαι, καὶ τὰ ἔτι μέλλοντα σὺν ἐκπλήξει τοῦ ἀδήλου προσηγεσθαι. σωφροσύνη δὲ ἀνδρῶν τοῖς τε ἐκ τῆς τύχης ἰο προφαινομένοις εὖ χρῆσασθαι, καὶ ἅμα συνέσει ἐς τὰς πράξεις ἰόντας μὴ παριέναι τῶν κοινῶν τὸ ἐφρασηκός, μηδὲ μεταστάντων εἰς μεταμέλειαν ἦκειν τοῦ παροφθέντος. ἀρετὴ ἣ μὲν πρωτίστη ἐν τῷ τὰ κράτιστα εὖ γινῶναι, δευτέρα δὲ ἣ ἐν ἔργοις. ἀμφοῖν δὲ ὁ παρῶν καιρὸς δεῖται, καὶ τοῦ γε 15 πρᾶττειν ἔτοιμοτάτον, ὡς ἣ γε ἄνευ τοῦ προμηθεύς σὺν τῷ ὀκνεῖν μέλλησις χρηστὸν μὲν οὐδὲν ἤνεγκεν, τοὺς δὲ χρησαμένους πολλάκις ἐπ' οὐδενὶ μετρίῳ ἔσφηλε. ταπειναὶ μὲν οὖν φύσεις οὐκ εὐπαράκλητοι ἐς σπουδὴν τῶν ἀρίστων, διότι παραδειγμάτων τε καλῶν ἀμοιροῦσιν ἰδίῳν τε καὶ πατέ-20 ρων τῶν ἑαυτῶν, καὶ τῇ σφῶν μὲν ἀνανδρεία ῥᾶθυμοτέραις

4. ἐξωσθῆ N., ἐξισωσθῆ ed. δόξατε θεραπεύειν N. 5. ὑμέτερον N. 6. ἣ χρῆ πιστεύσαντας conl. B. 8. ὑπακούειν N., ἐπακούειν ed. 10. σωφροσύνη B., σωφροσύνη ed. 11. χρῆσασθαι N., κτήσασθαι ed. 17. τοὺς δὲ χρησαμένους — οὐδενὶ N., τοῖς δὲ χρησαμένοις — οὐδενὶ ed.

piam, qui se ceteris antestare ac dignitate in rep. fulgere velit, publicam gloriam sua culpa imminui aequo animo feret, nisi rerum necessitate cogitur. — Neque adversario videamini obsequi, vestram autem confidentiam abdicere, Deique etiam auxilium spernere, quo fretos bono animo vos esse oportet. Quippe reliquum vobis erit, ut ne divina cura indigni videamini, atque ut omnes, qui ad obediendum parati sunt, vobis adiungatis; eos, qui cunctantur, incertorum casuum metu concilietis. Est autem humanae temperantiae, bonis a fortuna oblati recte uti, simulque sapienter negotia tractando, haud negligere futuram publicarum rerum sortem, neque, si res aliter ceciderint, rem omissam aegre ferre. Prima virtus est, quid optimum sit, recte dispicere; proxima in agendo versatur: utraque autem praesens tempus indiget, et praeterea promptissimo opere. Nam agendi mora consilio destituta nihil utile efficit; immo ii, qui ita se gerunt, non mediocria detrimenta capere solent. Qui ergo humilior loco nati sunt, haud facile ad studium rerum optimarum hortando impelluntur: carent enim illustribus exemplis, sive suis propriis sive parentium. Et hi quidem ob suam ignaviam socordius vitae rationes

κέχρηται τὰς ἐπιτηδεύσεων. οἷς δὲ ἡ ἀρετὴ διὰ τε αὐτῶν καὶ προπατόρων ἐκτῆθη, φόβου αἰσχύνῃς μᾶλλον ἢ ὄκνου ἐς τοὺς κινδύνους ἠττώνται, καὶ ἐθελοντεὶ τὸν τῶν καλῶν πόνον ὑφίστανται.

5 β. Ὅτι φέρει αἰσχύνῃν ὁμοίως θράσει τε ἀλογίστῃ τῆς μὴ προσηκούσης εὐκλείας ὀρέγεσθαι, καὶ διαδοχὴν ἔργων ἀρίστων ἀνανδρίᾳ ἐν ἑαυτῷ καταλῦσαι.

γ. Ὅτι οὐ ταῦτόν εὐβουλίᾳ καὶ ὄκνος· ὁ μὲν γὰρ σὺν τῷ περιδεεῖ διαμέλλει, ἡ δὲ τὰ κράτιστα ἐλομένη ὄρ-
10 μησησεν ἐς τὰ ἔργα.

δ. Ὅτι τοῖς ἀνδρείᾳ χρωμένοις ἐς τὰ ἔργα τὸ θεῖον συνέπεται.

ε. Ὅτι ἰσχυρότατον στάσις ταράξαι εὐξίαν καὶ εὐτα- R. 321
ξίαν φθεῖραι πύλειός τε καὶ στρατοπέδων. — ἔνθα δὴ καὶ
15 ἄλλα τῶν ἀνεπίστων ἄνθρωποι κατεργάζονται· τόλμῃ γὰρ
πρὸ δυνάμεως πιστεύσαντες ἐπὶ τοῖς πολέμοις — τῶν αἰεὶ
μοχθούντων. — ἀνέγκλητοι δὲ σύμμαχοι, κἄν ἐλάττους Cod. B2
ᾧσιν, ἅμα προθυμίᾳ συμφορώτεροι ἢ πλήθει περιόντες, ὑ-
ποπτοι ὑπολείποντο.

20 ζ. Ὅτι τοὺς πραγμάτων μεγάλων προστασίαν ἐξ ἀρ-
χῆς ἐλομένους οὐδὲ ἐθέλοντας ἔστι κινδύνων ἔξω καὶ πολέ-
μων εἶναι· νομίζοντες γὰρ οἱ ἐν τῷ παρόντι ἰσχύοντες τῶν
ἀρετῇ διαφερόντων οὐκ ἀκινδύνους τὰς ἡσυχίας, σὺν τῷ πε-

γ. ἐαυτῷ N., ἐαυτῇ ed. 18. εἰ ὑποπτοι ἀπολείποντο conl. B.
23. ἀκινδύνους N., ἀκινδύνως ed.

institunt; quibus vero et sua et maiorum suorum virtus inest, si in periculis timori magis turpitudinis, quam pigritiae, obnoxii sunt, ultroque honestos labores excipiunt.

2. Aequè turpe est stulta audacia incongruam gloriam appetere ac praeclari operis exercitationem propria ignavia omittere.

3. Alia est matura deliberatio, alia segnitias: namque haec cum timore restitat, illa ubi optime decrevit, ad opus incumbit.

4. Audentes manumque operi admoventes Deus adiuvat.

5. Nihil validius seditione est ad bonum publicum perturbandum, atque ad civitatis castrorumque ordinem subvertendum. — Hinc alia quoque insperata homines faciunt. Audacia enim potius, quam viribus, confisit in bellis hominum semper aerumnosorum: Inculpati autem socii, etiamsi pauciores numero, tamen alacritate uti- liores, ut suspecti deserebantur.

6. Qui semel magnarum rerum regimini praefuerunt, iis, ne si velint quidem, carere periculis bellisque licet. Etenim illi, qui praesenti potentia pollent, existimantes, intutam esse praeclarorum virorum quietem, metuque perciti, ne summa rerum priventur, etiam ubi

ριδεῖ τοῦ μήποτε ὑπ' αὐτῶν ἀχθῆναι, καὶ μὴ κινουμένους ἐπέρχονται, βεβαιοτάτην σφισὶν ἀσφάλειαν εἶναι νομίζοντες, εἰ καὶ ταῖς δοκούσαις ἀπραγμοσύναις τὰ ἰσχυρὰ προκαταλήφονται. ἄριστον δὴ τὸ μέλλον δέος ἔστω τοῦ παρόντος ἐν ἀσφαλεῖ θέσθαι, καὶ μὴ ἀναμείναντας προπαθεῖν κακῶς⁵ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἀμύνεσθαι· βέλτιον γὰρ τὸ μὴ συμβησόμενον προελπίσαντας φυλάξασθαι, ἢ ἀπραγμοσύνης ἐλπίδι τὸ ἀνανδρον * αὐτὸν θεραπεύσαντας καὶ τὴν παροῦσαν ἀρχὴν ἀποθεμένους, ἐν τοῖς δεινοῖς ἀσθενεῖα ἐνδοῦναι. προφυλακὴ δὲ τοῦ μέλλοντος ἄδειαν κτᾶται. 10

ζ'. Ὅτι ἐν τοῖς πολέμοις μάλιστα αἱ τῆς τύχης πλεονεξίαι ἄλλοτε ἐπ' ἄλλους ὁρμὴν ἔχουσι, κατὰ τὸ αἰεὶ συμβαλόνον περιήκουσαι. κάλλιον τε ὑμῖν ὑπὲρ τοῦ ποιῆσαι μᾶλλον ἢ παθεῖν αἰρεῖσθαι τὸ ἀγώνισμα. καλοῖς δὲ ἔργοις αἰεὶ συνέπεται καλὸς ἔπαινος, ὡς τὰ γε ἐναντία φήμην ἀναξίαν¹⁵ ὑμῶν ἔχει τῆς εὐκλείας. (Ταῦτα τοῦ Ἰπερίδου.)

R. 322 η'. Ὅτι χρὴ ταῖς ἡδίσταις ἀκροάσεσιν ἀγομένους συνεῖναι ταῖς δυσχερεῖαις ἐπὶ τῶν πράξεων, ἀλλ' ἕως περ ἔστι τις ἄδεια, βουλῇ χρωμένους τὸ βέλτιον αἰρεῖσθαι, μηδὲ σφαλέντας μεταμέλειαν ἔχειν τοῦ γνωσθέντος. ἀμαθία γὰρ²⁰ οὐκ ἐπαινεῖται, διότι καὶ σφάλλεται· εὐβουλία τε ἄριστον, ἐπειδὴ ξύνεσις ἔστι τοῦ μέλλοντος· τό, τε γὰρ συμφέρον λογισμῷ ἐπέγνω, καὶ τὸ ἐναντίον προμαθοῦσα ἐφυλάξατο.

1. ἀρχθῆναι coni. B. 4. ἔσω coni. B. 17. ὅτι οὐ χρὴ coni. B.

nullae res novae moventur, vigilant, atque ita firmissimam sibi securitatem fore existimant, si in pacc quoque munitum, ut ita dicam, locum praeoccupent. Optime autem facit, qui a futuro timore in praesentia cavet neque se patitur ante laedi, ne postea paribus viribus repugnare non possit. Praestat enim id etiam, quod futurum non est, praesentientem cavere, quam spe quietis ignaviam propriam fovere, praesentique potentia omissa, quum mala deinde ingruerint, infirmitate laborare. Etenim futuri cautio securitatem parit.

7. In bellis praepotentia fortunae modo huc modo illuc transgreditur, pro praesente semper eventu vices alternans. Ceteroquin honorificentius vobis erit, si ob faciendum, quam si ob patiendum aliquid, certamen susceperitis. Iam egregia facinora semper subsequitur clara laus, contraria autem facta indignam pariunt claritate vestri nominis existimationem. (*Haec sunt Hyperidis.*)

8. Hand decet orationum suavitate victum segniter ad res gerendas accedere; sed donec aliqua tranquillitas est, deliberato consilio oportet meliora eligere, ne postea detrimentum passi rem praecognitam vana poenitentia requiramus. Inscitia illaudabilis est, quia errore prolabitur: prudentia est optima, quia futuri praescia est, et quid

αἱ δὲ δεῖξαι καὶ ἀπερίσκεπτοι ἐγγειρήσεις ταχείας καὶ τὰς μεταμελείας ἤνεγκαν. ἢ τε τῶν λόγων ἰσχυρὸς, ἐλπίδων μὲν καὶ ἐπιθυμιῶν νικηθεῖσα, ἐς μὲν τὴν παραντίκα πειθῶ εὖ συγκαταθῆαι ἔδοξεν, ἔργῳ δὲ οὐ συνήνεγκεν. ὀρέγεται δὲ εἰς 5 ρῆγῃ μὲν τοῦ εὖ γινῶναι, πόλεμος δὲ μάλιστα· κἂν τύχῃ μὲν τοῦ προσήκοντος, ἐλάχιστα ἢ οὐδὲν ἂν σφάλλοιο, διαμαρτῶν δὲ πλείστῳ καὶ παντὶ χροῖτ' ἂν τῷ ἐναντίῳ. παραινῶ δὲ τοῖς . . .

Ζ. Ἐλπίσαμεν . . . μὴ . . . ἐπὶ μεγάλας . . . εἰσαυθίς Cod. 101
ιοφιλίας διδόντες.

ι. Ὅτι ἐν τοῖς . . . πολέμοις τὸ μὲν χρηστόν ἐτέρων, R. 323
τὸ δὲ δυσχερὲς ἴδιον . . . διακινδυνεύοι . . . γίνεται. ἄμεινον δὴ . . . ὑπερφρονήσαντας ἐκδέξασθαι . . . πείραν. εἰ δὲ τις θράσει ἀλογίστῳ . . . ναι πρὸς πόλεμον ἡγέται, εἰ τὴν Ἀλε-
15 ξάνδρου . . . φορὰν . . . σκεψάσθω τὸ . . . πείραν φαβερὸν . . . καὶ τὴν . . . παρασκευάζει . . . δοκεῖ καὶ ὁ ἐπι . . . το διαφρο-
ρόντως . . . κινδύνους εὐτολμος . . . τι προμηθὲς μαλακίαν ἡ-
γοῦντο· τὸ δὲ . . . ὄντος καὶ ἡ δόξα . . . πρὸς μὴ βουλούμενον ἐκ . . . καὶ τὸν τοῦ επικινδύν . . . καὶ ἐκ τοῦ δὲ . . . διότι οὐ-
20 τος . . . ῥώμη καὶ παρασκευῇ . . . τῆς αὐτῶν ἐλευθερώσεως μελζονα ἀνθρωπίνης ἐλπίδος ἐννοήσαντες προῦσαι ἐπεχειρήσαν. ἀρετῇ γὰρ καὶ παρασκευῇ τῆς Μακεδόνων δυνάμεως ἀναμφιλόγως πάντας ἀνθρώπους ὑπερβαλλούσης, οἱ δὲ, καίπερ ἀρῥωστία τῇ οικείᾳ οὐδὲ τῶν πολεμίων τοῖς προσοίκις ἀ-
25 ξιόμαχοι νομιζόμενοι, προθυμίᾳ τῇ σφετέρᾳ καὶ πόθῳ τῆς παλαιῆς εὐπραξίας ἐς τὸ ἂν τοῖς Μακεδόσι κατὰ παρασκευῆν ὠρμήθησαν . . . χρῆ δὲ . . . μὲν προπαθόντας καὶ ὡς ἀπὸ τῆς ὁμοίου α . . . τοῖς . . . νήσας καὶ δωρεὰς εὐκυνίας ἀντιδι-
2 ἐνεγκαν ed. 3. τὴν B., τὸ ed. 5. κἂν N., καὶ ed. 11. τοῖς [πλείστοις] πολέμοις B. 12. ἴδιον [τῶν] διακινδυνεύον[των] γ. B. 14. . . ναι] ἴναί B. εἰ] εἰς B. 15. φορὰν] συμφορὰν B. 20. [ὑπὲρ] τῆς N. 24. ἀρῥωστία τῇ οικείᾳ et infra ἀξιόμαχοι cod. iterum inspectus, ἀργῶς τισι τῇ οικείῳ et ἀξίον ἀχρη ed. 26. ἀν τοῖς] ἀντιστῆναι con. N.

sit utile, ratiocinando cognoscit, contrarium autem praevium vitat. Subitanea atque inconsiderata incepta celerem poenitentiam provocant. Eloquentiae vis, si spei alicui vel cupiditati sit obnoxia, e vestigio quidem persuadere videtur, re vero ipsa non prodest. Pax bono consilio eget, multo vero magis bellum: in quo si quis verum pro-
viderit, rarissime aut numquam offendit: qui secus facit, contraria plerumque sorte utitur. Hortor autem . . . . .

Dexippus, Eunapius etc.

δόσαι καὶ ὅπο . . αὐτῶν ζήλω τῶν προσγενομένων ἐφεδρεῦ-
σιν ἐν τῷ εἰ ποιεῖν.

ια'. Ὅτι πιστοῦται εὐνοια συμμάχων, μάλιστα δὲ τοὺς
προῦπάρξαντας χάριτος ἤσ κα . . τοὺς τὴν μετουσίαν ἤξειν
. . τῶν ὁμοίων ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας τρέπονται· χρεῶσται . 5
τοὺς ἐπαγγελθεῖσι παρ' ἡμῶν ἤδη τιθέμενοι . . μὴ συναινεῖν
καὶ προσβενομένοις παρὰ τοὺς βασιλεῖς σπουδῇ πάσῃ συν
. . ἡμῶν καὶ τῶν . . ελλει . . τὰ δὲ πλήθῃ ὡς τῶν τοῦ-
τον . . πρόσβειων βουλομένοις τὴν εὐθὺς ἡκίστους ὄντες . .
ἐφ' ἑαυτὸν . . 10

ιβ'. Ὅτι οἱ δεῖ . . συγχωρήσεως οὐ δεῖται . . σφαιρω-
θέντες εἰ δοξάζετε . . τὸ αὐτὸ πείραν . . ἐτοιμῶς . . σοὶ
δὲ γνώριμον . . ὅς ἐπιτάττομεν . . ὡς αὐτῶν πραγμάτων
συμφορ . . κάλλιστα . . καιροῦ τυχοῦσιν καὶ εἰ . . σὺν
μὲν τῷ . . τούτου βλαβεραῖς . . ἐπ' ἀμφοτέροις καὶ σὺν τῷ 15
δικαίῳ καὶ ἅμα συμφέροντι . . ἀσφάλειαν βεβαίως ὄντες
πολέμων δὲ παρασκευὴ φυλακὴ εἰρήνης βεβαιότατη· τὰ γὰρ
. . μέχρι τούτου οὐκ ἂν . . δὲν πράξειν.

ιγ'. Ὅτι . . οἱ κρατήσαντες ἠττηθῆναι . . .

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ 20

R. 322 Δέξιππος· τῶν δὲ τινῶν τοῖς Ἑπερίδου λόγοις ἐπι-
μᾶλλον ἀχθόντων. Suidas voc. ἐπιμᾶλλον.

R. 340 Ὁ δὲ ἵππος αὐτῷ ἤσκητο ἄρα καὶ ἄνευ ἡνίας ἐλαυνόμε-
νός τε ἀκρίατα φέρεσθαι, καὶ βᾶδην προΐοντος προτότατα
ἵστασθαι, καὶ ἐκκλίνοντος, ὅπως περιόσεται καὶ κυκλώσεται, 25
εὐκαμπέστατα ἐπιστρέφειν. Idem voc. ἵππος.

Παραπολὺ ἀπελείποντο τοῦ πείθεσθαι τοῖς εἰσηγουμέ-
νοις ἡσυχίαν αἰελοῦσαι. Idem voc. παραπολὺ.

4. χάριτος N., χάρις ed. 7. βασιλεῖς] Intell. Aridacum cum
collega.

EIUSDEM FRAGMENTA VARIA.

Dexippus ait: Quam autem nonnulli Hyperidis verbis magis of-
fensi fuissent.

Eius equus ita institutus erat, ut et sine habentis velocissime fer-
retur, et illo pedetemptim incedente, placidissime staret, et decli-
nante ut locum aliquem circumiret, agillime se converteret.

Multum aberat, ut iis, qui pacem suadebant, obtemperarent.

Ἦν δὲ τοῦ καθηγουμένου πρὸς πᾶν τὸ ἀπαγγελλόμενον ἐκπληξίς· ὑπὸ γὰρ ἐμφύτου δειλίας καὶ ἀπειρίας τῶν πολεμικῶν ἀναπεπταμένοις μὲν τοῖς ὡσί, τεθορυβημένοις δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς, κατασσοῦση δὲ τῇ καρδίᾳ, ἀεὶ τί ἀκούσεσθαι ἐλπίζων, τοῖς ἀρχομένοις κατάδηλος ἦν ὡς φυγῆ χρῆσεται. *Idem voc. κατασσοῦση.*

Ἀπὸ δὲ τούτων πάντων ἀναπειθόμενος τῶν πλεονεκτημάτων, πάντα τὸν ἀνδιωτάμενον τιθεὶς ἐν δευτέρῳ, εὐθαρσῶς ἐπιεῖ· συνηνεχθήτην δὲ ἄμφω ἀλλήλων. *Idem voc.* 10 ἀπὸ δὲ et εὐθαρσῶς.

Καὶ ὡς ἐν τῇ παραχρῆμα ὠρμηγντό τε θξίεσαι καὶ ψηφίσματι τὴν στρατείαν ἐκύρωσαν, ὠρμηγντό τε πᾶς ἐς τὴν ἐπιχείρησιν. *Idem voc. παραχρῆμα.*

Δέξιππὸς φησιν, ὅτι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν αἴτιον αὐξή- 15 θῆται τὸ φιλόμαχον ἐθῶν καὶ τὸ εὐσύντακτον τῆς δυνάμεως. πάντες γὰρ οἱ πρὸς ἐσπέραν θυμακώτεροί εἰσι τῶν ἐπὶ θάτερα κατοικούντων. περιττεύει δὲ Ῥωμαίοις τὸ τεταγμένον ἐν τῇ ἐργῇ τεχνικόν, ᾧ καὶ Γαλατῶν ἐπεκράτουν, καὶ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ὁμόρους πολέμοις τριβέντες καὶ περιόντες τῶν 20 βαρβάρων τῇ συντάξει, τῶν Ἑλλήνων φύσει καὶ ἀνδρείᾳ [πέριψαν]. *Idem voc. Ῥωμαίων ἀρχή.*

Σεμνὸν γὰρ αὐτὸν ἀπέφαινε τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οἱ εἶδ' ὁ πατὴρ στρατηγήσειε. *Idem voc. σεμνόν.*

15. ἐθῶν] ἔθνους conl. N. 20. περιῆσαν add. N.

Dux vero ad quemvis nuntium, qui afferebatur, animo expavecebat. Quum enim ob insitam timiditatem et rerum bellicarum imperitiam arrectis esset auribus oculisque attonitis et corde palpitante, quasi identidem novi aliquid auditurus; milites, quibus praecerat, manifeste inde coniciebant, eum fugam animo meditari.

His igitur rebus omnibus, quibus inter ceteros praestare se sentiebat, adductus, omnesque adversarios impares sibi iudicans, fidenti animo eum adortus est. Ambo igitur in mutuum certamen ruerunt.

Quum autem subito impetum cepissent ad bellum proficiscendi, et expeditionem illam publice decrevisset, et quilibet ad rem aggrediendam cupide se compararet.

Dexippus ait, causam, quare imperium Romanorum adeo fuerit auctum, fuisse bellicam fortitudinem gentis et disciplinam militarem. Omnes enim occidentales sunt animosiores iis, qui ex altera parte habitant. Sed Romani et ordine et arte in bellis excellunt, qua etiam Gallos vicerunt; et in bellis contra finitimos exercitati, barbaros quidem sollertia, Graecos vero natura et fortitudine superarunt.

Auctoritatem ei conciliabant cum alia, tum etiam illud, quod pater eius laudabiliter exercitum duxisset.

R. 34: Σουκχαῖοι ἔθνος Μαυρούσιον, ὡς Δέξιππος χρονικῶν δεκάτῳ. *Stephanus Byz. voc. Σουκχαῖοι.*

Ἐλουροὶ Σκυθικὸν ἔθνος, περὶ ὧν Δέξιππος ἐν χρονικῶν β'. *Idem voc. Ἐλουροὶ, nec non Etyμ. M.*

Δέξιππος ἐν χρονικῷ δεκάτῳ γράφει οὕτω· καὶ Μακεδόνων Ἐπίδαμνον ἐς ὕστερον Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν, πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαιμονοῦντα, κατὰ κράτος αἰροῦσιν. *PorphYROgenitus them. II. 9.*

8. αἰροῦσιν ed.

Succhaei populus Maurus, ut Dexippus ait chronicorum libro decimo. Heliri, gens Scythica, de quibus Dexippus duodecimo chronicorum libro.

Dexippus chronicorum libro decimo ita scribit: Et Macedonum Epidamnum, quae postea Dyrrachium nominata est, urbem Macedoniae magnam atque opulentam vi capiunt.

Dexippus dicit uxorem eum (*Alexandrum Severum*) cuiusdam Martiani filiam duxisse, eundemque ab eo Caesarem nuncupatum: verum quum vellet insidiis occidere Alexandrum Martianus, detecta factione, et ipsum interemtum et uxorem abiectam. Idem dicit fuisse patrum Antoninum Heliogabulum Alexandri, non sororis uxoris eiusdem filium. *Lampri-dius in Alexandro Severo cap. XLIX.*

Addit Dexippus, tantum odium fuisse Maximini, ut, interfectis Gordianis, viginti viros senatus creaverit, quos opponeret Maximino: e quibus fuerunt Balbinus et Maximus, quos contra eum principes fecerunt. Idem addit, in conspectu Maximini iam deserti a militibus Anolinum praefectum praetorio ipsius et filium eius occisum. *Capitolinus in Maximino iunior cap. VI.*

Dexippus et Arrianus et multi alii Graeci scripserunt, Maximum et Balbinum imperatores contra Maximinum factos: Maximum autem cum exercitu missum et apud Ravennam bellum parasse, Aquileiam autem nisi victorem non vidisse. *Idem ibidem cap. VII.*

Gordiani non, ut quidam imperiti scriptores loquuntur, duo, sed tres fuerunt; idque docente Arriano, scriptore Grae-

cae historiae, docente item Dexippo, Graeco auctore, potuerunt addiscere: qui etiamsi breviter, ad fidem tamen omnia persecuti sunt. *Idem in Gordianis cap. II.*

Filius (Gordiani) legatus patris, exemplo Scipionum, ut R. 342 Dexippus Graecae historiae auctor est, gladii potestate succinctus est. *Idem ibidem cap. IX.*

Dexippus putat, eius filium esse Gordianum tertium, qui post haec cum Balbino et Pupieno, sive Maximo, puerulus adeptus est imperium. *Idem ibid. cap. XIX.*

Dexippus asseverat, ex filio Gordiani tertium Gordianum esse natum. *Idem ibid. cap. XXIII.*

Dexippus et Arabianus Maximum et Balbinum dicunt electos contra Maximinum post Gordianos. *Idem in Max. et Balb. cap. I.*

Dexippus Graecorum scriptor Maximum et Balbinum imperatores dicit factos contra Maximinum post Gordianos duos et a Maximo victum Maximinum, non a Pupieno. *Idem ibid. cap. XV.*

Sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit, et Scythici belli principium et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histricae civitatis. Dexippus Balbinum satis laudat, et dicit forti animo militibus occurrisse atque interfectum; ut mortem non timeret: quem in omnibus disciplinis instructum fuisse dicit. Maximinum vero negat eiusmodi virum fuisse, qualem Graeci plerique dixerunt. Addit praeterea, contra Maximum Aquileiensem tantum odium fuisse, ut de crinibus mulierum suarum arcubus nervos facerent, atque ita sagittas emitterent. Dexippus et Herodianus, qui horum principum historiam persecuti sunt, Maximum et Balbinum fuisse principes dicunt delectos a senatu contra Maximinum post interitum duorum Gordianorum in Africa, cum quibus etiam puer tertius Gordianus electus est. *Idem ibid. cap. XVI.*

Docet Dexippus, Titum tribunum Maurorum, qui a Maximino inter privatos relictus fuerat, timore violentae mortis, ut alii dicunt, invitum vero et a militibus coactum, ut plerique asserunt, imperasse, atque hunc intra paucos dies post vindicatam defectionem, quam consularis vir Magnus Maximino

paraverat, a suis militibus interemptum. Imperasse autem mensibus sex. *Trebellius in triginta tyrannis cap. XXXII.*

Dexippus Claudium non dicit occisum, sed tantum mortuum: nec tamen addidit morbo, ut dubium sentire videatur. *Idem in Claudio cap. XII.*

Geberichus primitias regni sui in Vandalica gente extendere cupiens contra Visumar eorum regem, Asdingorum e stirpe, quae inter eos eminet, genusque indicat bellicosissimum, Dexippo historico referente, qui eos ab oceano ad nostrum limitem vix in anni spatio pervenisse testatur prae nimia terrarum immensitate. *Iornandes de reb. Get. cap. XXII.*

Dexippi fragmenta, quae apud Syncellum servata leguntur, cuius nova editio in hoc corpore quum maxime paratur, hic repetere non placuit: indicis ope facile apud ipsum invenienda.

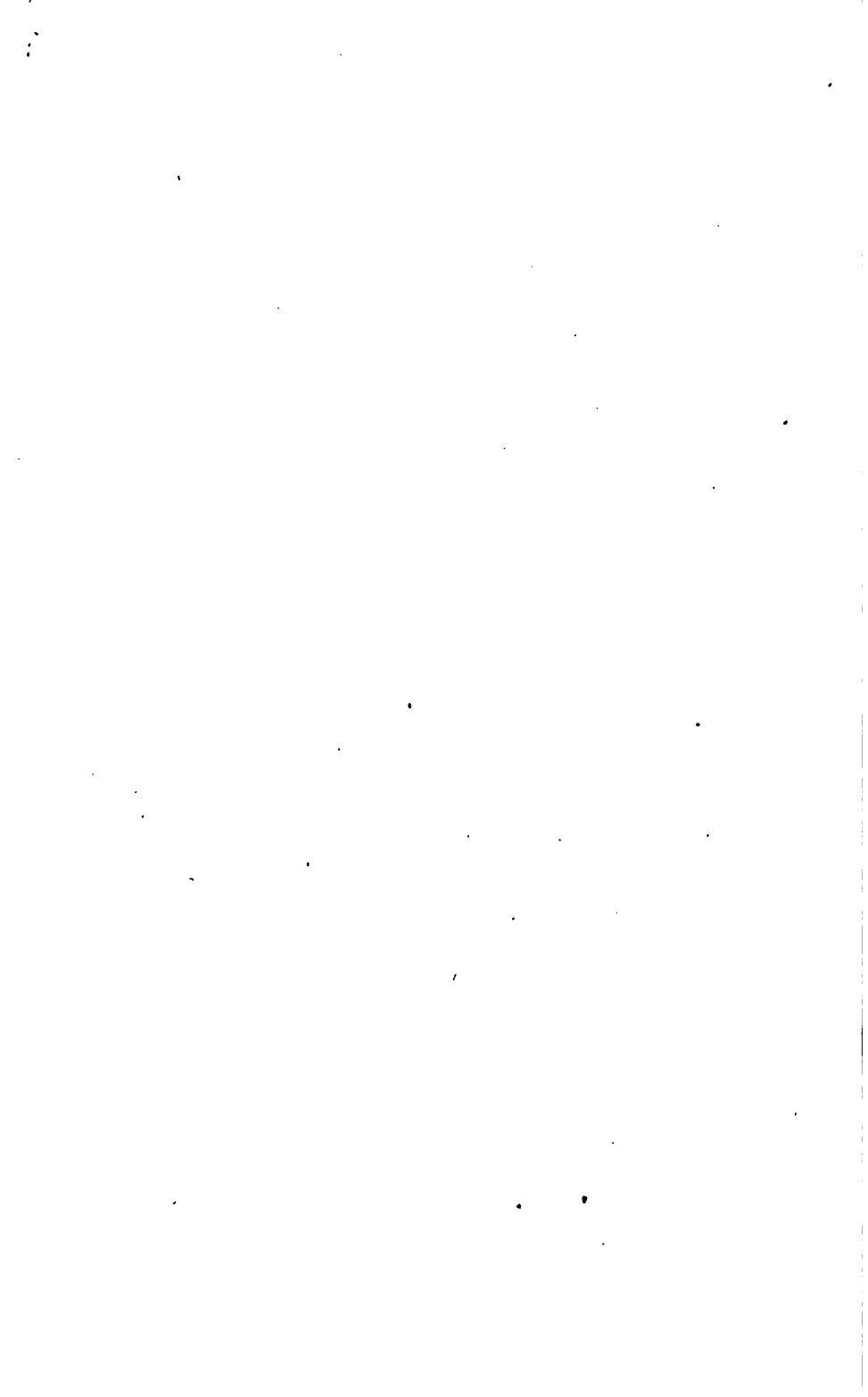
ΕΡΝΑΠΙΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΝ

ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΛΕΞΙΠΠΟΝ

ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΚΔΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

E NOVA EDITIONE HISTORIAE

EUNAPII SARDIANI

QUA DEXIPPUM CONTINUAVIT

EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Julianus pacem init cum victis Chamavis, obside retento filio regis captivo (1). Badomarius, Germanorum princeps, captivos Romanorum Iuliano restituere recusat (2). Eunapius rhetor, legatus Lydorum, benigne ab Imperatore exceptus (3). Valentinianus in Bithynia Imperator salutatus (4). Belli Gothici sub Valente initia (5). Gothi in fines Romanos Valentis iussu admissi, ruptis foederibus Thraciam late vastant (6). Coniuratio principum Gothorum, Theodosio regnante, a Fravitta suppressa (7).

α'. "Οτι τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐς τὴν πολεμίαν χωροῦντος, καὶ ^{A. C. 358}
τῶν Χαμάβων ἱκετευόντων φεῖδεσθαι καὶ ταύτης ὡς οἰκείας, ^{Ind. 1}
ὁ Ἰουλιανὸς συνεχώρει, καὶ τὸν βασιλέα σφῶν προσεθεῖν κε- ^{Const. I. 22}
λεύσας, ἐπειδὴ προῆλθε καὶ ἐπὶ τῆς ὄχθης εἶδεν ἐστηκότα, ^{Iulian. C. 4}
ἑπιβὰς πλοίου, τὸ πλοῖον οὖν ἔχων τοξενύματος, ἐρμηνεῖα δ- ^{P. 15}
V. 11

5. τὸ πλοῖον οὖν] καὶ τὸ πλοῖον ἐκτὸς N.

1. Cum Iulianus in terram hostilem irrupisset, et Chamavi supplicarent, ut genti, tanquam quae sua esset, parceret, assensus est, et eorum regem ad se venire iussit. Ut venit et cum ad ripam stantem vidit, navem adscendens, (erat autem navis extra teli iactum,) per interpretem cum barbaris disseruit: cum vero illi parati essent

A. C. 358 *χων διελέγετο τοις βαρβάροις. ἐκείνων δὲ παντα ποιεῖν ὄν-*
 Ind. 1 *των ἐτοίμων, ὄρων εὐπρόσωπόν τε ἅμα καὶ ἀναγκαίαν αὐτῷ*
 Con. I. 22 *τὴν εἰρήνην. (Χαμάβων γὰρ μὴ βουλομένων ἀδύνατόν ἐστι*
 Iul. C. 4 *τὴν τῆς Βρετανικῆς γῆσου σιτοπομπίαν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκὰ*
 B *φρούρια διαπέμπεσθαι.) καμπτόμενος ὑπὸ τῆς χρείας χαρὶ-5*
ζεται τὴν εἰρήνην, καὶ ὄμηρα ἦται λαβεῖν πίστεως ἕνεκεν. τῶν
δὲ ἱκανοὺς εἶναι αἰχμαλώτους λεγόντων, ἐκείνους ἔφη τὸν
πόλεμον αὐτῷ δεδωκέναι, καθ' ὁμολογίαν γὰρ μὴ λαβεῖν-
ννὶ δὲ ζητεῖν παρ' αὐτῶν τοὺς ἀρίστους, εἰ μὴ τεχνάζουσι
περὶ τὴν εἰρήνην. τῶν δὲ ἰκετευόντων καὶ ἄξιούντων εἰπεῖν 10
οὓς βούλεται, μεταλαβὼν αὐθις τὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν αἰ-
τεῖται παῖδα, πλαττόμενος, ὃν εἶχεν αἰχμάλωτον, ὥσπερ οὐκ
ἔχων. ἐνταῦθα ὅ,τε βασιλεὺς αὐτῶν καὶ οἱ βάρβαροι προη-
 P. 16 *γενεῖς ἐκαθέντες, οἰμογῆ τε ἀφθόνη καὶ ὀλοφύρσει προσεκέ-*
χρητο, δεόμενοι μηδὲν ἀδύνατον ἐπιτάττεσθαι. ἀδύνατον 15
δὲ αὐτοῖς εἶναι καὶ τοὺς πεσόντας ἀναστῆσαι καὶ ὀμήρους
δοῦναι τοὺς τετελευτηκότας. γενομένης δὲ σιωπῆς, ὃ τῶν
βαρβάρων βασιλεὺς ἀναβοήσας μέγιστον ὄσον, „εἶθε ἔζη μοι”
ἔφη „ὃ παῖς, ἵνα σοι δοθῆις ὄμηρος, ὃ Καῖσαρ, δουλείαν
ἠτύχει τῆς ἐμῆς βασιλείας εὐδαιμονοστέραν. ἀλλ' ὑπὸ σοῦ 20
τέθνηκεν, ἀτυχήσας ἴσως καὶ τὸ ἀγνοηθῆναι. πόλεμος γὰρ ἐπί-
φρασε τὸ σῶμα νέος ὢν, ὃν σὺ μόνον ἀντάξιον εἰρήνης ὑπο-
 B *λαμβάνεις. καὶ νῦν, ὃ βασιλεῦ, σὺ μὲν ἔξαιτεῖς ὡς ὄντα,*

imperata facere, et videret, pacem peropportunam esse et necessariam, (etenim Chamavis invitis, e Britannia insula Romanis coloniis commectus immitti nequeunt,) utilitate adductus, pacem indul- sit, et fidei firmandae gratia obsides petiit. Cum dicerent, idoneos esse eos, qui in bello capti erant: hos bellum dixit sibi tradidisse, ex foedere minime sumsisse; nunc autem nobiliores postulare, nisi quid doli in pace convenienda excogitarent. Cum supplices orarent ei eum obtestarentur, ut pacem faceret, quos vellet: iterum cum hi sermone congregiens, ipsorum regis filium petit, quem captivum in sua potestate habebat, fingens tanquam non haberet. Ad quae barbarorum rex et barbari, ad pedes iacentes, fletu largo et ciplatu usi, precibus contenderunt, ne quid imperaret, quod praestare acquirent. Nec enim se posse eos, qui periissent, in vitam revocare, et eos, qui mortui essent, obsides dare. Silentio facto, barbarorum rex voce quam maxima potuit exclamavit: „Utinam viveret filius meus, ut tibi traditus obses, o Caesar, feliciterem regno meo apud te servitutem serviret. Sed tuis armis cecidit, fortasse etiam a vobis non cognitus. Belli enim periculis suum corpus juvenis obiecit, quem idoneum pacis vadem censes, et tu nunc enim, o Imperator, tanquam vivat, exposcis. Ego vero miser nunc

ἔγω δ' ἄρχομαι θρηνεῖν, συνορῶν τίνα οὐκ ἔχω. παῖδα γὰρ A. G. 358
 ὀδυρόμενος ἕνα, καὶ κοινὴν εἰρήνην τῷ παιδί συναπολώλεκα. Ind. 1
Con. I. 22
Iul. C. 4
 κἄν μὲν πιστεύσης τοῖς ἔμοις ἀτυχήμασι, παραμυθίαν ἔχει
 μοι τὸ πάθος ὡς ὑπὲρ ἀπίστων ἡτυχηότι· ἂν δὲ ἀπιστή-
 5σης, καὶ πατὴρ ἀτυχῆς καὶ βασιλεὺς ὀφθησομαι. τοῖς γὰρ
 ἔμοις κακοῖς οὐκ ἀκολουθήσει μὲν ὁ παρὰ τῶν ἄλλων ἔλεος,
 ὅσπερ ἅπασιν ὀφείλεται τοῖς ἐν τούτοις καθεστηκόσι, προσ-
 κείσονται δὲ αἱ κοιναὶ συμφοραί. καὶ οὐ παραιτήσομαι τοὺς
 ἄλλους ἀτυχιῶν, ἀλλὰ κοινωνεῖν ἔμοι τῶν δεινῶν ἀναγκάσω,
 10 τοσοῦτον ἀπολαύων τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ὅσον ἀτυχεῖν μό- C
 νος μὴ δύνασθαι." τούτων ἀκούων ὁ βασιλεὺς τὴν τε ψυ-
 χὴν ἔπαθε, καὶ τοῖς λεγομένοις εὐπαθῶς ἐξεδάκρυσε. καὶ
 καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν, ὅταν εἰς ἄπορον καὶ δύσλυτον αἰ-
 τῶν ὑποκειμένων ἔργων πλοκαὶ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος
 15 ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεισόδιος εἰς μέσον ἔλκεται, πάντα συμ-
 περαίνων καὶ καταστρέφων ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ εὐκρίτον, V. 12
 οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ πράγμασιν ἀμηχάνοις καὶ δυσεξόδοις,
 μετ' οἰμωγῆς ἁπάντων τὴν μὲν εἰρήκην αἰτούντων, τὸν δὲ
 ἐπιζητούμενον ὄμηρον ἀπαγορευόντων μὴ ἔχειν, τὸν τε νεανί-
 20 σκον παραγαγὼν ἅπασιν ἔδειξε βασιλικῶς παρ' αὐτοῦ δια- D

7. τοιοῦτοις con. N. 8. τοὺς ἄλλους ἀτυχιῶν N., τοῖς ἄλλοις
 ἀτυχιῶν vulg. 9. ἀναγκάσω N., ἀναγκάσαι vulg. 12. εὐπα-
 θῶς Cantocl., ἀπαθῶς vulg. 18. ἀπάντων Boissonadus, ἀπαν-
 τῶν vulg.

primum lamentari incipio, quandoquidem qualem non habeam, nunc demum intelligo. Filium enim unicum lugens, et pacem communem una cum filio perdidit. Si meas miseras tantas esse, quantae sunt, credideris, id consolationis habebit dolor, quod pro omnium salute hunc casum subierim: sin fidem abrogaris, et pater infelix, et rex conspicitur. Nam non solum aliis mea mala commiserationem non movebunt, quae omnibus debetur eiusmodi doloribus afflictis; sed accedent etiam publicae calamitates; neque ceteros a miseriis defendam, sed communicabo meas cum multis, in hoc tantum regia potestate fruens, quod mihi soli non licet infelicem esse." Haec ubi Imperator audivit, apud animum suum summo moerore est affectus, et eorum, quae dicta erant, commiseratione punctus tenere illacrimavit. Et quemadmodum in comoediis, quando res involutae et perplexae, ad ambigua et explicatae difficultia vergunt, deus qui vocatur ex machina in medium trahitur, qui omnia componit et tristitia laetis mutat: ita Iulianus, ubi res in magna difficultate versabantur, quum omnes cum fletu pacem peterent, neque obsidem, quae peteret, se habere testarentur; in medium adolescentem adductum omnium conspectui atque oculis subiecit, regis apud se educatum. Cumque eum disserere cum patre quae volebat iussisset,

A. C. 358 τώμενον, καὶ διαλεχθῆναι τῷ πατρὶ κελεύσας ὅσα ἐβούλετο,
 Ind. 1 περιεσκόπει τὸ πραχθῆσόμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἦν ἄξια
 Con. I. 22 τούτων. οὐκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος τοιαύτην ἡμέραν, οἷαν τότε ἐξῆν
 Iul. C. 4 τοῖς παρούσιν ὄρῃν καὶ ἱστορεῖν. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ Θουρύβου
 καὶ Θρήνων ἐκπλήξει καὶ θάμβει συνδεδέντες ἐς τὸ ἀκίνητον⁵
 ἐπάγησαν, ὥσπερ Ἰουλιανῷ δελξαντος αὐτοῖς οὐ τὸν νεανί-
 σκον, ἀλλ' εἰδωλον. ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐπεὶ ἡσυχία μυστηρίων
 P. 17, „τούτον” εἶπεν „ὁ μὲν ὑμέτερος, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, πό-
 λεμος ἀπολώλεκε, Θεὸς δὲ ἴσως καὶ τὸ Ῥωμαίων σέσωκε φι-10
 λάνθρωπον. Ἔξω δὲ αὐτὸν ὄμηρον, οὐ παρ' ὑμῶν καθ' ὁμο-
 λογίαν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πολέμου λαβῶν καὶ τῇ κρατεῖν ἀρ-
 κούμενος. καὶ οὗτος μὲν οὐδενὸς ἀτυχήσει τῶν καλλίστων
 ἐμοὶ ξυνῶν. ὑμεῖς δὲ πειρούμενοι παραβαίνειν τὰς συνθή-
 κας ἀποτενύξεσθε πάντων. φημί δὲ οὐχ ὅτι κολάσομαι τὸν¹⁵
 ὄμηρον, ὃν οὔτε ἐνέχυρον παρ' ὑμῶν εἴληφα τῆς εἰρήνης,
 ἀλλ' ἀνδρείας ἀπόδειξιν καθ' ὑμῶν ἔχω. ὁ καὶ ἄλλως ἀν-
 B σον καὶ θεομισῆς, τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ὑπὲρ τῶν ἀδικούν-
 των δίκνειν καὶ σπαράττειν, ὥσπερ τὰ θηρία τοὺς ἀπαντῶν-
 τας, ὅταν ὑφ' ἐτέρων διώκῃται. ἀλλ' ὅτι πρῶτον μὲν ἄρξε-20
 τε χειρῶν ἀδίκων, οὐ μείζων ὄλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις,
 6. δελξαντος Commelinus, πειξαντος cod., πορίζοντος vulg.
 10. σέσωκε B., δέδωκε vulg. 17. δ] ὃν Boissonadus. 20. ἄρ-
 ξετε Boissonadus, ἴρξετε vulg., ἄρξεται codd.

ad ea, quae deinceps agenda erant, advertit. Quae sunt consecuta, his consentanea fuerunt. Non protulit sol diem qualis illa fuit, quam tunc videre et intueri his, qui aderant, licuit. Barbari enim a moerore et lamentis stupore et admiratione correpti immobiles et fixi steterunt, tanquam Iulianus illis exhibuisset non adolescentem, sed falsam imaginem adolescentis. At Imperator, ubi silentium altius, quam in mysteriis solitum, factum erat, graviter in medio loquens: „Hunc quidem, inquit, ut vos existimatis, vestrum bellum perdiderat: sed deus fortasse et Romanorum benignitas restituit. Habebo ego ipsum obsidem, neque cum a vobis ex conventionem, sed a bello ipso, contentus vicissae, et illum quidem amplissima quaeque non deficient, dum mea consuetudine fruetur. Quodsi conabimini a foedere discedere, omnium iacturam facietis. Hoc dico, non quod saeviam in obsidem, quem apud me habeo, non tanquam pignus pacis, sed meae erga vos virtutis documentum. Est enim impium et minime deo gratum, eos, qui nihil commoverunt, pro his, qui deliquerunt, morsu appetere et laniare, ut ferae bestiae, quicquid occurrit et obvium est, si quis eos persequitur. Sed primum quia a vobis initium iniuriae faciendae orietur, qua re nulla est capitalior pestis perniciosaque hominibus, etiam

καὶν δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχάνειν· δευτέ- A. C. 358
ρον δὲ ὅτι πρὸς Ῥωμαίους ὑμῖν ὁ λόγος ἔσται καμὲ τὸν ἄρ- Ind. 1
χοντα τούτων, ὃν οὔτε πολεμοῦντες οὔτε εἰρήνην αἰτοῦντες Cou. I. 22
ἐνικήσατε." προσεκύνθησαν ἐπὶ τούτοις ἅπαντες καὶ ἀνευφή- Iul. C. 4
5μον, θεὸν τινα ἐπὶ τοῖς λόγοις ἠγοῦμενοι. σπεισάμενος γοῦν
καὶ τὴν τοῦ Νεβισγάστου μητέρα μόνον αἰτήσας, ἐκείνων
ὁμολογούντων τε ἅμα καὶ δόντων, ἀνέξευξεν ἐπὶ τοιαύταις C
πράξεσι, μετοπώρου τε ἐσθηκότος καὶ χειμῶνος ἤδη συνιστα-
μένου καὶ διαψύχοντος.

10 β'. Ὅτι Βαδομαρίος τις δυνάμει καὶ τόλμῃ προεῖχε Γερ- A. C. 359
μανῶν, καὶ ἐς τοῦτο ὑπετύφετο μεγαλαυχίας, ὥστε ἐτύγγανε Ind. 2
μὲν ὄμηρον τὸν ἑαυτοῦ δεδωκὸς υἱὸν, ἕως ἂν ἀποδώ τοὺς Cou. I. 23
αἰχμαλώτους, οὓς ἐκ τῆς καταδρομῆς εἶχε συνηρασμένους, Iul. C. 5
τούτους δὲ οὐκ ἀποδιδούς ἀπῆγει τὸν ὄμηρον, πολλὰ ἀπει-
15λῶν, εἰ μὴ λάβοι. ἀποπέμπει δὴ τοῦτον Ἰουλιανὸς αὐτῷ,
τοσοῦτον ἐπιθείς, ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστον ἐν μειράκιον ὑπὲρ
πολλῶν εὐγενεστέρων ὁμηρεῦον παρ' αὐτῷ· ἀλλ' ἢ τοὺς
αἰχμαλώτους ἀποδιδόναι προσῆκον, ὄντας ὑπὲρ τρισχιλίους, D
τοῖς αὐτίκα ἤξουσι πρέσβεισιν, ἢ ἀδικοῦντα εἰδέναι. ταῦτα
20ἔγραφέ τε καὶ τὴν πρεσβείαν ἔστειλε. καὶ αὐτὸς εἶπετο τῇ
πρεσβείᾳ ἀπὸ Νεμέτων ἄρας ἐπὶ τὸν Ῥῆνον. ἤδη τε ἦν
πρὸς τοῖς Ῥαυράκοις, ὃ ἔστι φρούριον.

10. προεῖχε Boisson., προσεῖχε vulg.

17. εὐγενεστέρων N.,

εὐγενέστερον vulg.

si videantur ad breve tempus, et quantum ad praesens attinet ad optata pervenire. Deinde, quia vobis res est cum Romanis et mecum, qui sum eorum Imperator, quem neque bellum gerentes, neque pacem facientes unquam superavistis." Procubuerunt his dictis omnes et post illos sermones deum aliquem esse existimantes, illi fausta feliciaque omnia sunt precati. Pacem igitur fecit, et solam Nebisgasti matrem petiit, quam barbari foedus approbantes statim dederunt. His confectis, autumno ad finem vergente, et hieme ineunte, (iam enim frigebat,) profectus est.

2. Badomarius inter Germanos potentia et auctoritate excoluit, quae res eum ad tantam superbiam extulit, ut, proprio filio, dum captivos redderet, quos per excursiones ceperat, obside dato, eum minime captivos restitueret, nihilominus obsidem sibi restitui postulavit, multa mala minatus, si non reciperet. Hunc vero Iulianus ad ipsum remisit, hoc adiciens, unum adolescentem non esse idoneum apud se pro multis nobilioribus obsidem. Sed aut captivos, qui ad tria millia in eius potestate erant, eum restituere oportere, aut iniuriae poenas se soluturum esse sciret. Haec scripsit et legationem misit, quam non multo post ipse subsequutus est, a Nemetibus ad Rhenum movens; iam enim apud Rauracos erat, quae est Romanorum colonia.

A. C. 360 γ'. Ὅτι μετὰ τὴν Ἰουλιανοῦ τῆς βασιλείας ἀναγόμενοι
 Ind. 3 πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον, καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυ-
 Con. I. 24 σοῖ [οἰ] αὐτῶ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομίζοντο. ἐνταῦθα καὶ
 Iul. A. 1 οἱ τὴν Ἰωνίαν οἰκοῦντες εὐτυχον ὅσων ἐδεήθησαν, καὶ πλει-
 P. 18 ὄνων καὶ ἐλασσόνων. Λυδοὶ δὲ καὶ εὐχῆς κρεῖττον ἔκρατ-5
 τον, Εὐναπίου μὲν τοῦ ῥήτορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεύοντος,
 εὐήμερησαντος δὲ οὕτω κατὰ τὴν πρεσβείαν ὥστε καὶ δίκη
 τινὲ περιμαχῆται συνειπεῖν, ἧ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκέλευεν. ὃ
 δὲ ἐνίκα καὶ τὴν δίκην. καὶ ἐκ Κλαζομένων δὲ Πείσων εὐ-
 δοκίμει λέγων. 10

A. C. 364 δ'. Ὅτι Βαλεντινιανοῦ ἀναρῶρησις ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυ-
 Ind. 7 νίας γίνεται, πρεσβεῖαι τε, ὅσαι συνεπεροίτηκεσαν ἐπὶ τοῦ-
 Valen. I. 1 τον τοῦς χρυσοῦς ἔχουσαι στεφάνους, πρὸς ἐκεῖνον ἀνεφέ-
 Βροντο. καὶ πρὸς πάσας ἀπεφαίνετο μὲν οὐδὲν, ἐπιτρέχων
 V. 13 ῥαδίως οὕτως καὶ συντόμως, ἐπηγγέλλετο δὲ ἅπασιν ὡς ποι-15
 ῆσων αὐτίκα μάλα.

A. C. 366 ε'. Ὅτι τῷ βασιλεῖ Οὐάλεντι, ἡσυχίαν ἀπὸ τῶν οἰκείων
 Ind. 9 καὶ τῶν θυνείων ἄγοντι, τὸ ἐπιλεκτὸν ἀγγέλλεται τῶν Σκυ-
 Valent. et θῶν στρατεύμα πλησίον ἤδη πον τυγχάνειν, οὓς ὁ Προκόπιος
 Val. I. 3 εἰς συμμαχίαν ἐξεκεκλήκει παρὰ τοῦ Σκυθῶν βασιλέως. γὰρ-20
 ρους εἶναι τὰ φρονήματα ἔλεγον τοῦς προσιόντας καὶ περι-

5. καὶ ante ελασ. N., ἢ vulg. ἐλασσόνων H., ἐλάσσων vulg. 9.
 ἐκ Κλαζομένων δὲ Πείσων] ἐκκλαζόμενον δὲ πείσων ed. pr. et
 Par., ἐκκλησιαζόμενων vel ἐκκλησιαζόμενον H. 15. ἐπηγγέ-
 λετο N., ἐπήγγελλέ τι vulg.

3. Post Iuliani ad imperium evectioem honorificae ad eum legationes convenerunt, et coronas aureas a barbaris attulerunt. Ioniam habitantes ab eo et magna et parva, quae petebant, sunt consecuti. Lydi quoque, Eunapio rhetore, eorum legato, pro his verba faciente, multo ampliora, quam precibus suis complexi fuerant, obtinuerunt. Quae legatio tam prospere legatq successit, ut legatum quoque Imperator iuberet causam quandam valde intricatam agere. Qua in lite et ipse superior evasit, et Piso quidam Clazomenius magna cum laude verba fecit.

4. Valentinianus apud Nicaeam Bithyniae Imperator est appellatus: illuc multae legationes advenerunt, quae coronas aureas ad ipsum adferebant. In his recipiendis minime se praeposterum aut festinantem exhibuit, sed omnibus quamprimum se satisfacturum esse promisit.

5. Valenti, quum otium ageret ab externis et domesticis bellis, nuntiatum est, collectum Scytharum exercitum prope iam adesse. Hi vero erant, quos Procopius in suum auxilium a Scytharum rege impetraverat. Hos aiebant magno cum fastu et arrogan-

φρονητικὸς τῶν ὀρωμένων, ὀλιγώρους τε πρὸς τὸ ἀκόλαστον A. C. 366
 μεθ' ὕβρεως, καὶ πολὺ τὸ ἀγέρωχον καὶ θερμὸν ἐπὶ πᾶσιν ^{Ind. 9}
 ἔχοντας. ὁ δὲ βασιλεὺς συντόμως αὐτοὺς ἀποταμῶν τῆς ἐπὶ ^{Valent. et}
 Σκύθας ὑποστροφῆς κατέχευεν ἐντὸς ἀρκύων, καὶ τὰ ὄπλα ^{Val. 1. 3}
 ὕπαραδοῦναι κελεύσας. οἱ δὲ ἔδοσαν, τὴν τῆς γνώμης ὑπερο-
 ψίαν μέχρι τοῦ κινήσαι τὰς κόμας ἐπιδειξάμενοι. διασπεί-
 ρας οὖν αὐτοὺς κατὰ τὰς πόλεις ἐν ἀδέσμῳ κατέχευε φρουρᾶ,
 καὶ καταφρόνησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώμα-
 τα πρὸς τε μῆκος ἀχρεῖον ἐλαννόμενα, καὶ βαρύτερα τοῖς
 10 ἰοποσί, κατὰ τε τὸ μέσον διεσφιγμένα, ἥπερ φησὶν Ἀριστοτέ-
 λης τὰ ἔντομα. δεχόμενοι δ' οὖν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας οἱ
 τὰς πόλεις οἰκοῦντες καὶ πειρώμενοι τῆς ἀσθενείας, τὴν ἐαυ- ^D
 τῶν ἐξαπίτην γελᾶν ἠγαγκάζοντο. τοῦτους ἀπῆτει τοὺς γεν-
 ναίους ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς. καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα δριμύ καὶ
 15 πρὸς τὸν τοῦ δικαίου λόγον οὐκ ἐνδιαίτητον. ὁ μὲν γὰρ ἔφα-
 σε βασιλεῖ δεδῶκεναι κατὰ συμμαχίαν καὶ ὄρκους· ὁ δὲ
 ἀπέφασκε βασιλέα μὴ τυγχάνειν καὶ αὐτὸν οὐκ ὁμωμοκῆναι.
 ἐκείνου δὲ προστιθέντος τὸν Ἰουλιανόν, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκεί-
 νου δεδῶκεναι συγγένειαν, καὶ τὰ τῶν πρέσβειων ἀξιώματα προσ-
 20 τιθέντος, ὁ βασιλεὺς ἀντεφώνει, τοὺς τε πρέσβεις ἔχειν τὴν
 δίκην καὶ τοὺς παρόντας ὡς πολεμίους κατέχεσθαι, πολεμίῳ

1. ὀρωμένων] Ρωμαίων B. 6. κινήσαι] κομῆσαι conl. Cantoc.
 11. δεχόμενοι ὄν Valesius ap. Boisson. p. 192., δεχόμενα δοῦ-
 ναι vulg. 18. προστιθέντος vulg.

tia incedere et omnia, quae se eorum conspectui obtulissent, despi-
 cere, propterea quod quicquid iniuriae inferebant, id impune fa-
 ciebant, et arroganter et superbe se cum omnibus gerebant: Hos
 Imperator intra breve tempus interclusos in Scythiam reditu, quasi
 retibus captos continuit et arma tradere iussit: et vero tradiderunt,
 etiam motu capillorum mentis ferociam indicantes. Hos igitur per
 urbes dispersos in libera custodia habuit, et contemptum eorum
 excitavit his, qui viderunt eorum corpora, in nimiam proceritatem
 surgentia, graviora, quam ut pedes ferrent, et circa mediam partem
 exilia, qualia Aristoteles insecta dicit. At urbium intolae cum Scy-
 thas in suas domos admisissent, ubi eorum virium imbecillitatis
 periculum fecerunt, suum errorem irridere coacti sunt. Hos igitur
 tam praeclaros Scytharum rex repetiit. Erat hoc negotium arduum
 et inanismodi, quod non facile posset ad iusti rationem expendi.
 Dicebat enim, se hos fide iuramento habita ad suppetias Imperatori
 misisse. Valentinus vero negabat, eum, ad quem miserat, Imperator-
 rem fuisse, neque se iurasse: ille Iulianum in medium adducebat,
 seque propter illius cum hoc consanguinitatem dedisse. Legatorum
 etiam dignitatem obtendebat: Imperator contra dicebat, etiam le-

- A. C. 366 πρὸς συμμαχίαν ἤκοντας. ἐκ τούτων δὲ τῶν προφάσεων ὁ
 Ind. 9 Σκυθικὸς ἀνεγείρεται πόλεμος, τῇ μὲν ἀξιώματι τῶν συνιόν-
 Valent. et τῶν ἐθνῶν καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρασκευῶν ἐπὶ μέγα προ-
 Val. I. 3 P. 19 βήσεσθαι καὶ χωρήσειν πολυτρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρ-
 του τύχης προσδοκῆθεις, τῇ δὲ τοῦ βασιλέως ὀξύτητι καὶ 5
 προνοίᾳ κατενεχθεῖς ἐπὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀσφαλέστερον.
- A. C. 376 ζ'. Ὅτι τῶν Σκυθῶν ἠττηθέντων καὶ ὑπὸ τῶν Οὐννων
 Ind. 4 ἀναιρεθέντων καὶ ἄρδην ἀπολλυμένων τὸ πλῆθος, οἱ μὲν ἐγ-
 Valentis καταλαμβανόμενοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις διεφθείροντο, καὶ
 Imp. 13 οὐδεμία φειδῶ τῆς περὶ τοὺς φόνους ἦν ὠμότητος. τὸ δέιο
 συναλισθὲν καὶ πρὸς φυγὴν ὀρμησάν κληθὸς μὲν οὐ πολὺ
 Βτῶν εἴκοσι μυριάδων ἀποδέουσαι συνῆλθον ἐς τὸ μάχιμον
 ἀκμαζούσας. * κινήθεντες καὶ ταῖς ὄχθαις ἐπιστάντες χεῖρας
 τε ὄρεγον πύρρῳθεν μετ' ὀλοφυρμῶν καὶ βοῆς, καὶ προέτει-
 νον ἰκετηρίας, ἐπιτραπῆναι τὴν διάβασιν παρακαλοῦντες, καὶ 15
 τὴν σφῶν συμφορὰν ὀδυρόμενοι, καὶ προσθήκην τῇ συμμα-
 χίᾳ παρέξειν ἐπαγγελλόμενοι. οἱ δὲ ταῖς ὄχθαις ἐπιεταγμέ-
 νοι Ῥωμαίων οὐδὲν ἔφρασαν πράξειν ἄνευ βασιλέως γνώμης.
 ἐντεῦθεν ἀναφέρεται μὲν ἐπὶ τὸν βασιλέα ἢ γνώσας· πολλῆς
 C δὲ ἀντιλογίας γενομένης, καὶ πολλῶν ἐφ' ἑκάτερα γνώμῶν ἐν 20
 τῇ βασιλικῇ συλλόγῳ ῥηθειςῶν, ἔδοξε τῷ βασιλεῖ. καὶ γὰρ

13. κινήθεντες] νικηθέντες H.
 ἀπαγγ. vulg.

17. ἐπαγγ. Commelinus ,

gatos iure teneri, et eos, qui praesentes erant, hostium numero habere, quandoquidem hostibus auxilium latum venissent. Ex his causis Scythicum excitatum est bellum, quod et dignitate gentium, quae coierunt, et magnitudine apparatusum magnam variorum casuum et incertae fortunae expectationem movebat, sed acumine iudicii Imperatoris et providentia ad firmum et tutum exitum perductum est.

6. Scythiis victis et ab Hunnis caesis et ad internecionem usque deletis, omnes, qui capti erant, cum mulieribus et eorum filiis interempti sunt, cum nullus crudelitatis et caedum esset modus; qui autem collecti effugerant non minus quam hominum ducenta millia, ad bellum apti et aetate florentes, convenerunt. Itaque profecti et ad ripam stantes, manus e longinquo porrigebant, et preces cum fletu et vociferatione emittebant, traiectionem sibi concedi flagitantes, suam cladem deplorabant, et se illis praebituros auxilii acceptionem spondebant. At Romani, qui ripis praeerant, nihil se nisi Imperatoris iussu facturos responderunt. Quamobrem huius rei cognitio est ad Imperatorem delata. Cum res in magna varietate versaretur multaque in utramque partem in consilio principis dicta essent, tandem assensus est, maxime propter aemulationem, quam

ἐπ' ἀντιζηλοτυκίας αὐτῶ πρὸς τοὺς συμβασιλεύοντας, οἱ παλ- A. C. 378
 δες μὲν ἦσαν ἀδελφοῦ, (καὶ γέγραπται οὕτω πρότερον,) τὴν Ind. 4
 βασιλείαν δὲ διηρῆσθαι κατὰ σφᾶς ἐδόκουν, τὴν διανομὴν Val. I. 13
 οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ τὸν θεῖον. τούτων δὲ ἕνεκα, καὶ ὡς μεγάλῃ
 5 προσοδήκη τὸ Ῥωμαϊκὸν αὐξήσων, δεχθῆναι κελεύει τοὺς ἄν-
 δρας, τὰ ὄπλα καταθεμένους. πρὶν δὲ τὴν διάβασιν ἐκ βασιλείως
 ἐπιτραπῆναι, Σκυθῶν οἱ τολμηρότατοι καὶ ἀνθάδεις βιάσα-
 σθαι τὸν πόρον ἐγώσων, καὶ βιαζόμενοι κατεκόπησαν. οἱ δὲ D
 διαφθείρωντες τὸν ἀπάδασμον τοῦτον τῆς τε ἀρχῆς παρελύ-
 10 θησαν καὶ περὶ τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν, ὅτι πολεμίους V. 14
 διέφθειραν. οἱ τε παραδυναστεύοντες βασιλεῖ καὶ δυνάμενοι
 μέγιστον κατεγέλων αὐτῶν τὸ φιλοπόλεμον καὶ στρατηγικὸν,
 πολιτικὸς δὲ οὐκ ἔφασαν εἶναι. ὁ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐξ Ἀν-
 τιοχείας ἐπέτρεπεν αὐτοῖς τὴν ἀχρεῖον ἡλικίαν πρῶτον ὑπο-
 15 δεξαμένους καὶ παραπέμψασιν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπικράτειαν,
 καὶ ταύτην εἰς ὀμηρείαν ἀσφαλῶς κατέχουσιν, ἐπιστῆναι ταῖς
 ὄχθαις, καὶ μὴ πρότερον τοὺς μαχίμους δεξασθαι διαβαίνον-
 τας, μηδὲ τὰ πλοῖα παρασχεῖν ἐς τὴν περαιώσιν, εἰ μὴ τὰ
 ὄπλα καταθέμενοι γυμνοὶ διαβαίνοιεν. οἱ δὲ ταῦτα ἐπιτρα- P. 20
 20 πόντες, ὁ μὲν ἐκ τῶν διαβεβηκότων ἤρα παιδαρίου τινὸς
 λευκοῦ καὶ χαρίεντος τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἤλθει γυναικὸς εὐπροσ-

5. αὐξήσων N., αὐξῆσαν vulg.

6. διάβασιν Boisson., διὰ-

θεσιν vulg. 16. ἐπιστῆναι vulg.

habebat eum his, qui imperium cum eo tenebant. Erant autem filii
 fratris, quemadmodum et supra dictum est, sed illi imperatoriam
 potestatem inter se dividendam statuerant, non patris arbitrio per-
 missa divisione. His causis impulsus, tum etiam quia maxima ac-
 cessio potentiae foret Romanis, iussit Scythas admitti, modo arma
 deponerent. Antequam traiectus esset ab Imperatore concessus, Scytharum
 audaciores et elatiores transitum sibi vi aperire constituerunt,
 sed vi repulsi deleti sunt. At illi, qui eam Scytharum exercitus par-
 tem oppressam confecerant, magistratu privati sunt et capitis peri-
 culum adierant, quia hostes trucidaverant. Qui autem apud Impe-
 ratorem primas partes gratiae occupabant et plurimum apud ipsam
 valebant, eos irridebant, tanquam homines militares, et bello qui-
 dem aptos, sed prorsus rerum civilium rudes esse dicebant. Prae-
 ceperat enim Imperator ab Antiochia, ut primum imbellem et nulli
 usui aptam susciperent aetatem et per Romanorum ditionis terras
 dimitterent, et tanquam obsides tuto loco haberent; neque eo se-
 cius ad ripas consisterent, ut turbas pugnae aptas minime transgredi
 sinnerent, neque navigia illis ad traiectionem praebarent, priusquam
 arma deposuissent, quo nudos transmitterent. Eorum autem, qui ista
 mandata exceperunt, exarsit hic amore pueri alicuius candidi et vul-
 tu grati ex his, qui traiecti fuerant, alter misertus est uxoris for-

Desippus, Eunapius etc.

A. C. 376 ὄπου τῶν αἰχμαλώτων, ὃς δὲ ἦν αἰχμάλωτος ὑπὸ παρθέ-
 Ind. 4 του, τοὺς δὲ τὸ μέγεθος κατεχε τῶν δώρων, τὰ τε λινῶ ὑ-
 Val. I. 13 φάσματα καὶ τὸ τῶν στρωμάτων ἐπ' ἀμφοτέρα θυσανοειδές
 ἕκαστος δὲ ἀπλῶς αὐτῶν ὑπελάμβανε καὶ τὴν οἰκίαν καταπλή-
 σειν οἰκετῶν καὶ τὰ χωρία βοηλατῶν καὶ τὴν ἐρωτικὴν λύσ-5
 σαν τῆς περὶ ταῦτα ἐξουσίας. νικηθέντες δὲ ὑπὸ τούτων
 νίκην αἰσχίστην καὶ παρανομοτάτην, ὥσπερ τινὰς εὐεργέτας
 καὶ σωτῆρας παλαιούς μετὰ τῶν ὄπλων ἐδέξαντο. οἱ δὲ το-
 Β σοῦτον ἀκοντιῖ πρῶγμα διαπεπραγμένοι καὶ τὴν οἴκοι συμ-
 φορὴν εὐτυχήσαντες, οἶχε ἀντιτῆς Σκυθῶν ἐρημίας καὶ τοῦτο
 βαράθρου τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν ἀπελάμβανον, εὐθὺς πολὺ τι
 βάρβαρον ἐν τῷ παρασπόνδῳ καὶ ἀπίστῳ διέφαινον. ἡ μὲν
 γὰρ ἄχρηστος ἡλικία προλαβοῦσα κατὰ τὴν διάβασιν μετὰ
 βαθείας σπουδῆς καὶ φροντίδος τῶν ταῦτα βεβουλευμένων
 εἰς τὰ ἔθνη κατεχέτο καὶ διεσπείρετο. οἰκέται δὲ καὶ γυ-15
 ναῖκες καὶ παῖδες ἐκείνων, οἱ μὲν βασιλικὰ παράσημα ἔχον-
 τες, τὰς δὲ ἦν ἄβροτέρας ὁρᾶν ἢ κατὰ αἰχμάλωτων. παῖδες
 δὲ αὐτῶν καὶ τὸ οἰκετικὸν πρὸς τε τὴν εὐκρασίαν τῶν ἀέρων
 ἀνέδραμον καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἤβησαν, καὶ πολὺ τὸ ἐπι-
 φρούμενον ἦν πολέμιον γένος. οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ μῦθοι λέ-20
 γουσι περὶ τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Κολχίδα, δρακοντείων ὁδόν-
 των κατασπαρέντων, ἐν ὄπλοις ἅμα τῷ σπόρῳ τοὺς ἄνδρας

4. οἰκίαν H., οἰκίαν vulg. 11. ὑπελάμβανον vulg.

mosae unius ex captivis. Hic captus est virgine formosa, alios ma-
 gnitudo munerum cepit, linea vestimenta et stragula ab utraque
 parte fimbriata. Plane unusquisque ipsorum hoc propositi habuit,
 ut suas domos servis, villas pastoribus et insanum amoris furorem
 quavis licentia implerent. Itaque victi a Scythis victoria foedissima
 et dissolutissima, eos tanquam benefactores et servatores prisicos
 cum armis exceperunt. At illi tantam rem sine ullo labore adepti,
 ex clade, quam domi acceperant, suam comparaverunt prosperitatem.
 Nam pro desertis Scythiae locis et barathro in Romanum invaserunt
 imperiam. Atque adeo iam tum barbara eorum natura et perfida
 ex eo, quod foedera pro nihilo ducebant, apparuit. Etenim aetas
 inutilis, in traiectione suscepta magno studio et cura eorum, qui hoc
 consilii dederant, per gentes et nationes, ut habitaret, est disper-
 sa. Servi, uxores, filii, hi quidem signa regia gerebant, illas au-
 tem conspicere erat mollius et venustius, quam captivas decebat,
 vestitas. At captivorum filii et quicquid illis fuit mancipiorum,
 aeris temperie in altum se sustulerunt, et praeter aetatem pubue-
 runt et in immensam multitudinem succrevit et auctum est hostium
 genus. Ferunt priscae fabulae per Boetiam et Colchida, ex dra-
 conum dentibus seminatis homines cum armis simul cum semine

ἀναπάλλεσθαι· ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος καὶ τὸν μῦθον τοῦ- A. C. 378
 τον εἰς φῶς καὶ ἔργον συνήγαγε καὶ ὀφθῆναι κατηνάγκασεν. Ind. 4
 οὐ γὰρ ἔφθασαν τοῦ Σκυθικοῦ γένους εἰς τὴν ἐπικράτειαν Val. I. 13
 τὴν Ῥωμαϊκὴν οἱ παῖδες ὡσπερ ὀδόντες διασπαρέντες, καὶ
 ἅπαντα ἦν μετὰ θυμοῦ καὶ μανίας καὶ φόνων, ἀνελθόντων
 αὐτῶν εἰς ἡλικίαν μάχιμον παρὰ τὸν χρόνον. τὸ δὲ ἀκμάζον
 τῆς Σκυθικῆς ἀλκῆς καὶ γενναιότητος, τοῖς ὑποδεξαμένοις ἀν-
 τι τῶν ἀκβεβλητότων ἐς ἐπαχάστασιν εὐθὺς ἔγερθεν καὶ μα-
 χόμενον, πολὺ δεινότερα καὶ τραγικώτερα συνετόλμησεν ὧν D]
 10 ἔπαθεν. ἡ μὲν γὰρ Θράκη πᾶσα καὶ ἡ συνεχῆς αὐτῇ χώρα
 Μακεδονία καὶ Θεσσαλία τοιαύτη τίς ἐστι καὶ οὕτω πολυ-
 μνητος, ὥστε οὐδὲ εἷς κατὰ ταῦτα ἀναγράφειν ὁ λόγος ἦν.
 τοσαύτην δὲ οὖσαν αὐτὴν καὶ οὕτω πολυάνθρωπον, εὐδαίμο-
 νὰ τε ἅμα καὶ εὐάνδρον, ἡ τῶν Σκυθῶν ἄπιστος καὶ παρὰ-
 15 λόγος ἐπανάστασις ἐξαπιναιῶς καὶ παραχρῆμα τῆς διαβάσε-
 ως συντολμηθεῖσα καὶ ἀνοιδήσασα κατεστόρσεν ἐς τοσόνδε
 καὶ καθημάξευσε ταῖς συμφοραῖς, ὥστε χρυσὸν ἀποδειχθῆναι
 πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λείαν. δόξαν
 αὐτοῖς στασιάζειν, ἀξιομάχου μὴ παρούσης δυνάμεως εἰς ἄ- p. 21
 20 μωνναγ, τῷ τε πλήθει πρὸς ἀνθρώπους ἀφυλάκτους καὶ ἀνό-
 πλους ἐφάνησαν φοβερώτατοι, καὶ τῷ φονικωτάτῳ πρὸς τὸ
 κρατούμενον πάντα ἀνδρῶν ἐχίρωσαν. περιεστῆκει δὲ ἐς

5. μετὰ Casaubonus ap. Boisson. p. 273., μετὰ vulg. 7. γεν-
 ναιότατον H. 8. ἔγερθεν Boisson., ἔγερθῆναι vulg.

prosiluisse. Nostra autem aetas hanc fabulam re et eventu veram esse declaravit et oculis subiecit. Haud secus enim contigit, ut Scythici generis filii, per Romanorum ditionis terras, tanquam dentes, dispersi simul atque praeter solitum tempus ad aetatem, qua arma ferre potuerunt, progressi, omnia iracundia, furore et caedibus implerent. Itaque flos Scythici roboris et nobilitatis non contra expulsos, sed contra eos, qui ipsos exceperant, se convertit, et longe graviora et atrociora, quam passi fuerant, sunt ausi. Omnis enim Thracia et continens regio Macedonia et Thessalia talis est et tam multis carminibus celebrata, ut nulla oratione earum praestantia exprimi possit. Hanc talem tam populosam, beatam simul et a tam strenuis et fortibus viris habitatam et cultam Scytharum infidelis et insana rebellio, quam subito et statim post traiectio- nem susceperunt et in manus auxerunt, in eum contemptum ad- duxit, et usque eo spoliavit, ut prae hac Thraciae calamitate au- rum esse videretur Mysica illa, quae proverbio fertur, praeditio. Visum autem est illis seditionem excitare, cum nullae copiae ad- essent, quae pugnare et illis resistere possent. Et multitudine qui- dem sua hominibus incautis et sine armis erant terrori et in cae-

A. C. 376 ἴσον λόγον καὶ Σκυθᾶς Οὐννων μὴ φέρειν ὄνομα καὶ Ρω-
 Ind. 4 μαίους Σκυθῶν. πόλεις γοῦν εὐαρίθμητοι καὶ ὀλίγοι τινὲς
 Val. I. 13 διεσώθησαν καὶ ἔτι σώζονται τειχῶν ἕνεκεν καὶ οἰκοδομη-
 μάτων ἢ δὲ χώρα καὶ τὸ πλεῖστον ἀπανάλωται, καὶ ἐστὶν
 Βασιλικὸν καὶ ἄβατον διὰ τὸν πόλεμον. βασιλεὺς δὲ ἐπειδὴ
 τούτων ἐπίθετο τῶν ὑδιγηγῆτων κακῶν, πρὸς μὲν τοὺς Πέρ-
 σας ἀναγκαίαν εἰρήνην συνθέμενος, ἐαυτῷ δὲ πολεμήσας ἐπὶ
 V. 15 μεταγνώσει τῆς ὑποδοχῆς, τῷ θυμῷ τε ὑπερέβησε, καὶ πρὸς
 τὸν πόλεμον ἐντεινὼν ἐαυτὸν προκαταπέμπει τὰ Σαρακηνῶν
 ἰππικὸν ὡς ἀντισχῆσον τοῖς βαρβάροις. ἤδη γὰρ καὶ τήνιο
 Κωνσταντίνου πόλιν κατέτρεχον, καὶ τοῖς τείχεσιν ἠνόχλων
 περικαθήμενοι, πολέμιόν τε οὐδὲν ὀρῶντες ἐς ἀντίπαλον μά-
 χην, καὶ τοῖς φρονήμασιν εἰς πᾶσαν ὕβριν ὠλισθηκότες. ὃ
 δὴ καὶ περιφανῶς ἔδοξε κάλλιστα στρατηγηῆσαι κατὰ τὸν και-
 ρὸν ἐκεῖνον ἢ τύχη.

15

A. C. 392 ζ. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοὺς πρώτους χρόνους τῆς βα-
 Ind. 5 σιλείας τὸ τῶν Σκυθῶν ἔθνος ἐξελαυνόμενοι τῆς χώρας ὑπὸ
 Theodos. τῶν Οὐννων, διεβεβήκεσαν τῶν φυλῶν ἡγεμόνες, ἀξιώματι
 Imp. 14 καὶ γένει προήκοντες. οὗτοι ταῖς τιμαῖς τοῦ βασιλέως ἐξωγ-
 C κωμιένοι καὶ πάντα ἐφ' ἐαυτοὺς ὀρῶντες κείμενα, στάσιν ἐν
 ἀλλήλοις οὐ μικρὰν ἡγειραν, οἱ μὲν ἀγαπᾶν καὶ δέχεσθαι
 τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν κελεύοντες, οἱ δὲ τὸν οἶκόν γεγο-

9. ἐντύπων conl. B.

13. δ δὴ] ὄθεν H.

des erga devictos effusi, omnia late mortalibus nudarunt. Inde factum est, ut Romani Scytharum nomen non minus reformidarent, quam Scythae nomen Hunnorum. Ex civitatibus paucae moenibus et propugnaculis tutae, quas facile est enumerare, integrae et illac-sae permanserunt et adhuc permanent. Sed regio ipsa plurimum est vastata, et inculta et deserta iacet ex hoc bello. Imperator autem ut de tot tantisque malis, quae narrari non possunt, factus est certior, se ipsum, quod illos receperit, accusans, pacem cum Persis necessario facere est coactus. Itaque ira flagrans et totus in illud bellum incumbens praemittit Saracenorum equitatum, qui barbarorum impetum reprimeret. Iam enim usque ad Constantinopolim excurrebant, et tanquam urbem obsidentes moenia incursabant, cum nullas copias, quae illis resistere possent, cernerent, superbia sua ad omnem ferociam delati. Unde fortuna tunc temporis manife-ste visa est belle pro Romanis militasse.

7. Sub Theodosio primis eius imperii annis Scytharum gens sedibus suis excita et ab Hunnis expulsa, una cum suarum tribuum ducibus et aliis, qui genere et nobilitate praestabant, traiecerunt, et honoribus ab Imperatore delatis arrogantiores facti et omnia in se posita conspicientes, inter se non parvam seditionem excita-

νότα φυλάττειν ὄρκον αὐτοῖς καὶ μὴ παραβαίνειν ἐκείνας τὰς A. E. 39a
Ind. 5
The. I. 14
 συνθήκας. αὐταὶ δὲ ἦσαν ἀσεβέσταται καὶ βαρβαρικὸν ἦθος
 εἰς ὠμότητα παρατρέχουσαι, παντὶ τρόπῳ Ῥωμαίους ἐπιβου-
 λεύειν καὶ πάσῃ μηχανῇ καὶ δόλῳ τοὺς ὑποδεξαμένους ἀδι-
 5 *σκεῖν*, κἄν τὰ μέγιστα ὑπ' αὐτῶν εἰ πάσχωσιν, ὡς ἂν τῆς D
 ἐκείνων ἀπάσης χώρας ἐγκρατεῖς γένοινται. περὶ τούτου μὲν
 οὖν ἦν αὐτοῖς ἡ στάσις, καὶ διανεμηθέντες ἀπερῶραγσαν, οἱ μὲν
 τὰ χεῖρω προθέμενοι τῆς βουλῆς, οἱ δὲ τὰ εὐσεβέστερα, ἐπι-
 κρύπτοντες δὲ ἑκατέρω στάσις τὴν πρόφασιν τῆς ὀργῆς ὅμως.
 10 καὶ ὁ βασιλεὺς τιμῶν οὐκ ἔληγεν, ἀλλ' ὁμοτραπέζους εἶχε
 καὶ ὁμοσκήνους, καὶ πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν· οὐ-
 δαμοῦ γὰρ ἔξεφερέτο καὶ παρεγυμνοῦντο τὰ τῆς φιλονεικίας.
 ἦν δὲ ἡγεμὼν τῆς μὲν Θεοφιλοῦς καὶ Θείας μερίδος Φραβί-
 15 *θος*, ἀνὴρ νέος μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν, γεγρονῶς δὲ εἰς ἀρετὴν
 καὶ ἀλήθειαν ἀπάντων ἀνθρώπων κάλλιστος. Θεοῦς τε γὰρ ὠ- P. 22
 μολόγει Θεραπεύειν κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, καὶ οὐδεμίαν
 ὑπέστη πλύσιν ἐς ἀπάτην καὶ διακρότησιν, ἀλλὰ γυμνὴν καὶ
 καθαρὰν διέφαινε τὴν ψυχὴν περὶ τοῦ βίου, ἐχθρὸν ὑπο-
 λαμβάνων

20

„ὁμῶς Ἄϊδαο πύλησιν

ὅς χ' ἔτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.”
 γυναῖκα οὖν ἤτησε Ῥωμαίαν εὐθύς, ἵνα μηδὲν ὑβρίσῃ δια

17. διακρότησιν conl. Cl.

21. κεύθει vulg.

runt, quum alii hortarentur, ut contenti praesenti prosperitate fruerentur, alii ut iusiurandum, quod domi praestiterant, servarent, neque pacta migrarent. Illa autem pacta erant immanissima, et crudelitate ipsum barbarorum morem excedebant: ut omni ratione Romanis insidias tenderent et omni arte et fraude illos, quorum summa in eos constabant merita, aggredierentur et circumvenirent, neque quiescerent, donec omni illorum regione potiti essent. De hoc igitur erat inter Scythas seditio, et inter se dissidentes, in duas contrarias partes lati sunt. Alii in deteriorem, alii in benigniorem sententiam vergebant, utraque tamen pars seditionis causam occultabat. Nihilominus Imperator illos honoribus ornare non desistebat, et modo suae mensae participes, modo sub eodem tentorio degentes admittebat et omni benevolentia eos prosequabatur. Nusquam enim prava eorum consilia apparebant et detegebantur. Erat autem sanctioris et Dei carae partis dux Fravitta, aetate quidem juvenis, sed qui, cum virtutem excoluisset et veritati studuisset, omnium hominum praestantissimus evaserat. Deos ille sibi ad antiquum morem colendos statuebat, neque illi ullus inerat dolus. Non ille quicquam per fraudem et malitiam fingebat, quo sibi potentiam compararet, sed puro, simplici et candido animo inter homines agebat. Peiorem portis infernorum eum esse ducebat, qui aliud

A. C. 392 σώματος ἀνάγκην. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὸν γάμον, καὶ
 Ind. 5 ὁ πατὴρ τῆς κόρης (ἐτρέφετο γὰρ ὑπὸ πατρὶ) καὶ τὸ πρῶγμα
 The. I. 14 ἐθαύμασε, μακάριον ἑαυτὸν ὑπολαμβάνων, εἰ τοιοῦτον ἔξει
 Βγαμβρόν. τῶν μὲν οὖν ὁμοφύλων ὀλίγοι τινὲς τὴν εὐσέβειαν
 καὶ ἀρετὴν ἀγασθέντες τοῦ νεανίσκου, πρὸς τὴν ἐκείνου γνώ-5
 μην ἐχώρησαν καὶ συνεστήκεσαν, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δυνατώ-
 τεροι τῶν δεδογμένων ἐξ ἀρχῆς ἀπριεῖ εἶχοντο, καὶ πρὸς τὴν
 ᾧδ' ἔνα τῆς ἐπιβουλῆς σφαδάζοντες ἐμεμήνεσαν. ὣν ἦρχεν
 Ἑριούλφος, ἀνὴρ ἡμιμανῆς καὶ τῶν ἄλλων λυσσωδέστερος.
 συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἄδρο-10
 τέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀποδείξαντες ἀλη-
 θῆ τὴν λέγουσαν „οἶνος καὶ ἀλήθεια,” τοῦ Διονύσου καὶ τό-
 C τε ῥήξαντος αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν ἐπικρυπτομένην στάσιν,
 διαλύεται μὲν τὸ συμπόσιον ἀτάκτως, καὶ διὰ θυρῶν ἐχώ-
 ρουν τεθορυβημένοι καὶ παρακεκινηκότες. ὁ δὲ Φράβιδος 15
 δι' ἀρετῆς ὑπερβολὴν τὸ καλὸν καὶ δίκαιον κάλλειν ἅμα καὶ
 θεοφιλέστερον ὑφ' ἠέσσειν νομίζων, εἰ προσθεῖται τάχος, οὐ
 περιμείνας ἕτερον καιρὸν, ἀλλὰ σπασάμενος τὸ ξίφος τῆς
 πλευρᾶς Ἑριούλφου διήλασε. καὶ ὁ μὲν ἔκειτο πεσὼν, ὄνει-
 ροπολήσας τὴν ἄδικον ἐπιβουλήν. οἱ δὲ * * *

20

15. παρρηκότες conl. Cl. 17. προσείη N.

in pectore versabat, aliud ore proferebat. Uxorem Romanam expe-
 titiv, ne propter corporis necessitatem iniurius esse cogeretur. Et
 Imperator secundum parentis arbitrium dedit ius nuptiarum, etc-
 nim puella sub patre nutriebatur. Is cum rem esset admiratus,
 beatum se ducebat, quod talem generum nactus esset. Ex eo fa-
 ctum est, ut nonnulli, sed admodum pauci, adolescentis virtutem
 et pietatem reveriti, ad eius causam se adiunxerint. Multo vero
 plures et hi potentiores, quae semel ab initio decreverant, tuenda
 sibi ducere, et conceptas insidias parturientes, insanire et furere.
 Horum princeps erat Eriulfus, vir impotens et furibundus. Cum
 autem illos Imperator convivio lautiore excepisset, verum esse
 illud antiquum proverbium apparuit, in vino veritatem esse. Nam
 eius ope in apertum erupit seditio. Solvitur igitur convivium in-
 condite, et magna cum commotione et confusione convivae tumul-
 tuantes foras prosiliunt. At Fravitta, quae erat eius virtutis
 magnitudo, si statim prosilliret, pulcrius et iustus se facturum
 existimavit. Itaque non exspectato alio tempore, ense educto latus
 Eriulfi confodit: et ille quidem occubuit, cum ante in somniis
 violentam et iniustam aggressionem praevidisset. * * *

ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΝ

ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

E NOVA EDITIONE HISTORIAE

EUNAPII SARDIANI

QUA DEXIPPUM CONTINUAVIT

EXCERPTA DE SENTENTIIS.

ARGUMENTUM.

Praefatio libri primi (1). Constantii adversus Iulianum insidias (2. 3). Praefatio libri secundi (4). De Iuliani expeditione in Galliam (5. 6). Eius moderatio (7). Charistionem amicum sibi conciliat (8). Constantii invidia contra Iulianum. Varias sententiae (9. 10). Iulianus epistolam ad Cylleium mittit (11). Heraclii Stoici refutatio (12—14). Iulianus Scytharum incursionem animo praesagit (15). De obsidione Ctesiphontis (16—18). Iuliani mors: eius laudes, quibus anonymi invectio in Eunapium et Iulianum subiungitur (19). Iuliani Solis adoratio (20—23). Oraculum de morte Iuliani (24). De seditione Procopii (25—28). Arbitrio labantem Valentis animum firmat (29). Supplicia de consociis Procopii sumpta (30. 31). De coniuratione Theodori (32. 33). Exordium narrationis de fatiis Hunnorum (34). De Marciana (35). De Musonio eiusque morte (36—39). Bellum Valentis contra Gothos (40. 41). Theodosii luxuria (42). De Gothorum in Thracia vastationibus (43. 44). Narratio de tragoedo exule (45). De perfidia Gothorum Christianam fidem simulantium (46). Magnum asinorum sub Theodosio pretium (47). De Gratiani ingenio et moribus (48). Maximi seditio. De dissoluto imperii statu Theodosio regnante (49). De Tatiano et Proculo (50). Convivium principum Gothorum apud Imperatorem (51). De Rufini et Stilichonis inimicitiiis (52). Bergus ab Eutropio circumventus (53. 54). Querelas de malis scriptoribus: mirabilia non ideo esse falsa (55). Nuntios de rebus Occidentibus valde esse incertos (56). Galnae et Argiboli (Trigibili) insidiae in Eutropium (57—63). Persae cuiusdam de victoriis Romanorum derisio (64). Fravitta Galnam vincit (65. 66). Fravitta Hieracis insidiis eversus (67. 68). Hierax poenas luit (69). Omnia sub Pulcheriae imperio venalia fuisse (70. 71). De crudelitate Stilichonis (72).

R. 248
Cod. 263

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

α'. Δεξιππῶ τῷ Ἀθηναίῳ κατὰ τοὺς Ἀθηναίων ἄρχοντας, ἀφ' οὗ παρὰ Ἀθηναίοις ἄρχοντες, ἱστορία συγγράμματα, προσαριθμουμένων τῶν Ῥωμαϊκῶν ὑπάτων, καὶ πρό γε αὐτῶν τῶν ὑπάτων καὶ ἄρχόντων ἀρξαμένης τῆς γραφῆς. τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τὰ μὲν ἀνωτέρω καὶ ὅσα τὸ ποιητικὸν νέμεται γένος, ἐφεῖναι καὶ ἐπιτρέψαι τῷ πιθάνῳ καὶ μᾶλλον ἀναπέιδοντι τὸν ἐντυγχάνοντα, τὰ δὲ προΐοντα καὶ ἐπὶ πλέον μαρτυρούμενα συνενεγκεῖν καὶ κατακλεῖσαι πρὸς ἱστορικὴν ἀκρίβειαν καὶ κρίσιν ἀληθεστέραν. βιά-10 ζεται γοῦν καὶ συναριθμεῖται τὸν χρόνον εἰς τε τὰς ὀλυμπιάδας περιγράφων καὶ τοὺς ἐντὸς ἐκάστης ὀλυμπιάδος ἄρχοντας. πρόθυρα δὲ κάλλους ἀνάμυστα προθεῖς τῆς συγγραφῆς, καὶ προϊῶν, τὰ τε ἔνδον ἐπίδειξας σεμνότερα, τὸ μὲν

1. In codice Vaticano haec praefatio eclogarii praemittitur: ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΑΡΙΟΥ. Οὐκ ἀγνοίῃ τῶν τῆς ἱστορίας χρόνων δευτέρον Ἐδνάπιον τόνδε κατετάξαμεν Πρίσκου, (ἀνόητον γὰρ καὶ παρεξηλημένων ἀνθρώπων ἔργον τοῦτο,) ἀπορίῃ δὲ τῇ ἀπὸ φθόρον τῶν εὐπορούντων διαγινόμενοι οὕτως, οἱ βούλουσι' ἂν ἔχειν ἀχθος ἑτάσιον ἀρούρης τὰς βίβλους καὶ παρ' ἑαυτοῖς διακατέχειν ἢ τοῖς χρῆζουσι ἐπ' ἀρετῆς μεταδίδουσι. καὶ κινδυνεύει οὕτω γε προϊοῦσι τὴν παροιμίαν ἀνασβεῖν τῆς ἐπὶ τῇ φάτρῃ κυνός, ἢ μὴτ' αὐτῇ τῶν τῇ φάτρῃ ἀποκειμένων ἐπαπολαύει, καὶ τῶν βουλομένων καὶ δυναμένων ἀπόσμως καθυλακτεῖ.

PROOEMIUM.

1. Dexippus Atheniensis iuxta annuorum principum, qui Athenienses esse coeperunt, iam inde a tempore, quo hi archontes apud Athenienses esse coeperunt, historiam composuit, Romanis quoque consulis ex ordine adscriptis. Sed enim quum ante consules ipsos atque archontas scriptum exordiat, id sibi proposuit historicus, ut antiqua nimis et quae a poetarum gente traduntur, ea singula probabilitati suae permittat, et prout cuique lectori videbitur, esse sinat: posteriora tamen et quae testimoniis magis abundant, ea conferat ad historicam severitatem, et sub verioris criticae regulas redigat. Cogit igitur digeritque tempus, iuxta olympiadum seriem id scribens, iuxtaque occurrentes in unaquaque olympiade archontas. Iam pulcherrimo historiae suae prooemio praeposito, pergit porro; et ipsum scripturae corpus venustius adhuc ostendens, fabulosa quidem et prisca nimis resecat, atque apud horum auctores, tamquam

μυθῶδες καὶ λίαν ἀρχαῖον ἀφαιρεῖ, καὶ ἀφήσιν ὥσπερ φάρμακον παλαιὸν καὶ ἀδόκιμον εἰς τοὺς συντεθεικότας· Αἰγυπτίους δὲ χρόνους ἀναλεγόμενος καὶ συναποθύμενος ἐπὶ τα πρῶτα καὶ τελωτέρα τῶν παρ' ἐκάστοις ἀρχῶν, τοὺς ἡγεμόνας καὶ πατέρας τῆς ἱστορίας ἐκτίθησιν, ἐνδηλος ὢν καθὰ 249 σχεδόν τι μαρτυρούμενος, ὅτι τῶν ἀπιστουμένων ἕκαστον ἕτερος προλαβὼν εἴρηκεν. καὶ περιφέρει γε τὴν ἱστορίαν ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν τῶν ταῦτα εἰρηκότων ὥσπερ ῥωπὴν τι καὶ ποικίλον καὶ χρησίμον εἰς ἐν μυροπόσιον τὴν ἰδίαν 10 ἐξηγήσιν κατακεκλισμένην καὶ συνηγμένην. πάντα δὲ, ὅσα πρὸς τε τὸ κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀξιόλογα καὶ κατ' ἄνδρα δι' ἀρετὴν περὶ τοῦ τινος δνόματος τετυχηκότα λάβρως ἐπιδραμῶν καὶ διαθέμενος τῷ λόγῳ, τελευτῶν εἰς Κλαυδίον καταλείπει τὴν συγγραφὴν, καὶ Κλαυδίου τῆς βασι- 15 λείας ἔτος τὸ πρῶτον, ἃς ὁ καὶ τῆς βασιλείας ἤρχετο καὶ ἐτελεύτα, ἐναντὸν ἄρχας Ῥωμαίοις ἕνα· οἱ δὲ καὶ ἕτερον Cod. 264 αὐτῷ χαρίζονται. εἶτα δλυμπιάδας καταλογίζεται τόσας καὶ τόσας καὶ ὑπότους καὶ ἄρχοντας ἐπὶ ταύταις, τὴν χιλιάδα τῶν ἑτῶν ὑποβαλὼν, ὥσπερ ἀγωνιῶν, εἰ μὴ πολλῶν λίαν ἑτῶν ἀποδοσίῃ λόγον τοῖς ἐντυγχάνουσι. ἔγω δὲ ὁ τοῦτο τὸ ἔργον εἰς 20 οὖν βαλόμενος, ὑπ' αὐτοῦ Δεξιππου ταῦτα ἔχων ἐκδίδασκα-

4. τελωτέρα] παλαιότερα con. B.

pharmacum vietum et reprobatum, otiosa esse sinit: Aegyptiaca vero tempora supputans atque ad antiquiores purioresque, qui sunt apud quamque gentem, fontes revocans, principes patresque historiae in medium profert; plane demonstrans ac propemodum testimoniis comprobans, unumquodque ex his incredibilibus alium ex alio historico fuisse mutuatum. Ipse autem e multis atque omnigenis, qui de his rebus scripserunt, historiam conficit; cinnum veluti varium et perbonum ad unicam pigmentarii officinam, ad suam videlicet narrationem, cogens atque cumulans. Omnia vero, quae sive generatim inter homines illustria, sive singillatim ob alicuius virtutem praestante fama incluserunt, celeriter percurrens atque in suam lucubrationem adumens, finem historiae facit in Claudii anno primo, quo is regnum et auspiciatus est et finivit, anno uno Romanis imperitans; quamquam nonnulli duos huic imperii annos largiuntur. Deinde olympiadas supputat planeque adnumerat cum consulibus et cum archontibus: atque ex olympiadibus mille annos conficit; laboriose admodum aestuans, nisi permultorum annorum lectoribus suis rationem reddiderit.

Ego vero, qui de hoc opere lucubrando consilium cepi, ab ipso quidem Dexippo discere potui atque cognoscere, quale quantumque

σθαι καὶ συλλαμβάνειν, ὅσος καὶ ἡλικός ὁ κίνδυνος κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἕκαστον ἱστορίαν γράφειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐντυγχάνοντας ὁμολογεῖν, ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀληθῆ κατὰ τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τῷ μὲν οὕτως, τῷ δὲ ἑτέρως ἔδοξε, καὶ περιφανῶς ἑαυτοῦ κατηγορεῖν, ὡς περ ἐκεῖνος, ὅτι χρονικὴν ἱστορίαν γράφων πλανωμένην τινὰ καὶ μεστὴν τῶν ἀντιλε-
 B. 250 γόντων ὡς περ ἀπρόεδρον ἐκκλησίαν ἐκτίθησι τὴν γραφὴν, ἔξῃς δὲ καὶ τῆς Βοιωτίας ἀκούων παροιμίας, ὅτι οὕτως ἀυλεῖν οὐ πρέπει, κἀκεῖνα προσελογιζόμεν, ὅτι τέλος ἱστορίας καὶ σκοπὸς ἄριστος τὰ πραχθέντα ὅτι μάλιστα δίχαιο τινὸς πάθους εἰς τὸ ἀληθὲς ἀναφέροντα γράφειν, οἱ δὲ ἀκριβεῖς λογισμοὶ τῶν χρόνων, ὡς περ ἄκλητοὶ μάρτυρες αὐτομίτως ἐπεισιόντες, ἐς ταῦτα ὠφελούσιν οὐδέν. τί γὰρ Σωκράτει πρὸς σοφίαν καὶ Θεμιστοκλεῖ πρὸς δεινότητα συντελεῖται παρὰ τῶν χρόνων; ποῦ δὲ ἐκεῖνοι καλοὶ καγαθοὶ διὰ θέρους ἦσαν; ποῦ δὲ τὰς ἀρετὰς ἐφ' ἑαυτῶν, καθάπερ τὰ φύλλα, πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους ἀξαναομένους καὶ ἀπορφεύουσας παρείχοντο; ἀλλ' ἴσως ἕκαστος αὐτῶν τὸ γοῦν ἐς φύσιν καὶ δύναμιν ἀγαθὸν διαρκῶς καὶ συνεχῶς ἐν ταῖς ἐνεργείαις ἀπέδιδον καὶ δέκωζεν. τίς οὖν λόγος πρὸς ἱστορίας τέλος εἶδέναι καὶ γινώσκειν, ὅτι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐνίκων οἱ Ἕλληνες κυνὸς ἐπιτέλλοντος; τί δ' ὄφελος

13. ἐπεισιόντες ed.

periculum sit per annos singulos historiam deducere, ac porro lectoribus confiteri, hoc et illud secundum temporum rationem non vere esse dictum, sed aliis aliter visum: atque ita se ipsum perspicue coarguere, ut reapse Dexippo accidit, quod historiae chronicae quivis auctor fallacem quandam et plenam repugnantiarum, ceu chorum exlegem, edit acriptionem: Boeoticum quoque proverbium mox auditurus, quod sic tibiis sonare non deceat. Denique et illud mecum reputavi, finem historiae scopumque optimum esse, ut res gestae, duce omnino veritate, absque ullo affectu scribantur: accuratos vero temporum calculos, si veluti testes non invocati adsint, praedictae rei nihil prodesse. Nam quid Socrati ad sapientiam vel Themistocli ad ingenii sollertiam conferunt tempora? Quid scire refert, ubinam hi praeclari viri per aetatem degerint? ubinam suas virtutes, tamquam folia pro anni tempore, crescentes defluentesque exhibuerint? Atqui horum fortasse uterque quidquid vel naturae cognitione vel ingenii cultu exquisitum erat, id perseveranter atque perpetuo prae se ferebat actibus suis atque servabat. Quid prodest historiae proposito scire ac cognoscere, Graecos navali proelio ad Salaminam vicisse ex oriente canicula? Quid rursus confert lectoribus ad utilitatem ex hi-

ἦν τοῖς ἐπνυγάνουσαι εἰς ἀφάλειαν ιστορικῆς χρείας, εἰ κα-
 τὰ ταύτην ἐτέχθη τὴν ἡμέραν ὃ δέινα καὶ μελοποιὸς ἀνέ-
 σχεν ἢ τραγωδὸς ἄριστος; εἰ γὰρ ἔσχατος ὄρος τῶν περὶ
 τὴν ἱστορίαν καλῶν τὸ πολλῶν καὶ ἀπείρων πραγμάτων ἐν
 5 δόλιγῳ χρόνῳ καὶ διὰ βραχείας ἀναγνώσεως πείραν λαβεῖν,
 καὶ γενέσθαι γέροντας ἔτι νέους ὄντας δι' ἐπιστήμην τῶν
 προγεγονότων, ὥστε, τίνα μὲν φευκτέον, τίνα δὲ αἰρετέον,
 εἰδέσθαι, τὸναντίον ἐμοί γε δοκοῦσι ποιεῖν οἱ περιττοὶς καὶ
 ἀπρητημένοις ἐπεισοδίοις ὥσπερ ξενικοῖς ἠδύσμασι τὸ τῆς Cod. 313
 10 ἱστορίας ἐδώδιμον καὶ χρήσιμον ἀνατρέποντες καὶ διαφθει- R. 251
 ροντες ἀλμυρῷ λόγῳ πότιμον ἀκαήν. κωλύει μὲν γὰρ ἴσως
 οὐδὲν καὶ περιττόν τι μαθεῖν, ἄλλως τε, ὡς φησιν αὐτὰς
 Δέξιππος, τῶν μὲν χρονικῶν ἢ πάντων ἢ τῶν πλείστων δι-
 ἀκεφωνημένων, τῶν δὲ ὑπερόρων καὶ φανερῶν πράξεων συμ-
 15 κεφωνημένων. τίς γὰρ οὕτω περιβόητος ἅπασιν ὄσοι λό-
 γων ἦσαντο καὶ κατέλιπον λόγους, ὡς Λυκοῦργος Λακεδαι-
 μόνιος; ἐς ὃν καὶ ἡ τοῦ θεοῦ μαρτυρία διὰ στόματος ἅπασι
 θεὸν ἀντικρὺς ἀνακαλοῦντος ἐπὶ τῷ θεῖναι τοὺς νόμους.
 τίς δὲ τῶν ταῦτα εἰρηκότεων ἐτέρῳ συμφέρεται περὶ τῶν
 20 ὁρήκων εἰθεῖναι τοὺς νόμους χρόνων; ἀλλὰ πάντες, ὥσπερ οἰ-
 κίαν ἢ στόλον δοκιμάζοντες ἢ τι τῶν ὁμοίων, ὅτι μὲν ἔστι
 καὶ γέγονε, συντίθενται καὶ κατανεύουσι, περὶ δὲ τοῦ πότε

2. δ add. N. 4. ἀπείρω ed. 14. δὲ deest ed. 17. στό-
 μασιν cod., στόμα ἔστιν ed.

istoria capiendam, quod ille tali die natus sit, qui deinde melicus
 vel tragicus poeta evasit optimus? Etenim si summum historiae bo-
 num in eo vertitur, ut multarum incognitarumque rerum gestarum
 brevi tempore modicaque lectione peritiam nanciscamur, fiamusque
 senes, dum inventute floremus, ob praeteritarum rerum scientiam,
 ita ut, quid fugiendum sit quidve adpetendum, sciamus; contrarium
 mihi facere videntur qui supervacaneis et assutis episodiiis, tamquam
 peregrinis condimentis, bonum historiae pabulum adulterant, delica-
 tumque auditum amaro sermone violant. Nisi forte inania etiam dis-
 scere animus fert. Praesertim quum chronici scriptores, ut sit ipse
 Dexippus, vel omnes vel certo plurimi invicem dissideant in rebus
 illustribus ac manifestis, quas per se ipsas in controversiam nemo
 revocat aut diffitetur. Nam quis apud historiae peritos vel condito-
 res Lacedaemio Lycurgo celebrior est? de quo Dei testimonium in
 ore omnium versatur, parem Deo vocantis ob ferendarum legum
 sapientiam. Quotusquisque vero ex his, qui de ea re scripserunt,
 consentit cum alio homine de temporibus, quibus ille leges scribebat?
 Nimirum id omnes, tanquam de domo vel columna vel re simili-
 agatur, quod quidem ille existiterit, concedunt et annuunt; quoniam

* παρτοδαπή ἔμπειλήκασι τὰ βιβλία. ὁπότε καὶ Θουκυδίδης ὁ πάντων ἀκριβέστατος τὸν μέγαν καὶ πολυύμνητον ἐκείνον πολεμον ἀρχὴν τινα καὶ προφάσεις φησὶ λαβεῖν πρὸς δευτέραν κίνησιν ἐκ διαφορᾶς ἡμερῶν, ἣ περὶ πόλεων ἀλώσεως αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἔχει διατιᾶν σαφῶς καὶ ἀκριβῶς, τίνες ἐπεκάλουν δικαιοτέρον, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐλθὼν ὑποδηλοῖ καὶ παραδεικνυσιν, ὅτι κενὴ τίς που καὶ ἀχρεῖος ἡ περὶ τοὺς χρόνους διατριβὴ καὶ σχολή.

R. 252 Τοιαῦτά τινα καὶ πλείω ἕτερα πρὸς ἑμαυτὸν ἐκκλησιάσας καὶ βουλευσάμενος, καὶ τοῖς ἐς τὰ χρονικὰ σπεύδουσινιο καὶ ἀνεστηκόσιν ὁμοιά τινα παρεγγυῶν, ὡς ἡ περὶ τὰς ὥρας καὶ ἡμέρας ἀκρίβεια πλουσίων οἰκονόμοις τισὶ καὶ λογισταῖς πρέπει, καὶ νῆ Δία γε τοῖς ἐς τὰ οὐράνια κερηῖσι, καὶ ὅσοι πρὸς ἀριθμῶ φανερωῶς κάθηται· αὐτὸς δὲ προαγορευῶν ὑπόρρωθεν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅτι πιστεύσας ἑμαυτῷ¹⁵ δύνασθαι γράφειν γεγονότα τε καὶ γινόμενα πρὸς τόδε τὸ ἔργον ὥρμησα, τὸ μὲν κατ' ἐνιαυτὸν καὶ κατ' ἡμέραν ὡσπερ ἀπροσδιόνυσόν τινα ῥῆσιν παραιτησάμενος, τὸ δὲ κατὰ χρόνους, οἱ τοῖς βασιλευσὶ περιγράφονται, κρίνας ἀληθέστερον. ἀναγνώσεται γοῦν τις, ὅτι ταῦτα ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως ἦ²⁰ τοῦδ' ἐπράττετο· κατ' ὄν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ ἡμέραν, ἕτερος

1. Ante παρτοδαπή excidisse conl. N. ἀπορία. 3. τινα et πρὸς δευτ. emend. Cl. monens respici ab Eunnario Thucyd. IV, 122, non II, 19 aut V, 20., τινας et ἔτους δευτ. ed. 4. πόλεων cod., Πλαταιῶν ed. ex coniectura Mail. 11. παρεγγυῶ conl. B. 14. προαγορευῶ conl. B. 20. ἐπὶ N., ἔστι ed.

autem tempore exstiterit, id innumeris libris disquirunt. Et quidem ipse Thucydides, quo nemo fuit in notandis temporibus diligentior, magnum illud et famigeratum bellum renovati ardoris initium occasionisque cepisse ait ex dierum controversia, quae de captis oppidibus inter illos oriebatur. Neque tamen ipse satis aperte accurateque definit, utri iustius questi sint: mox cum ad dierum supputationem ventum est, plane significat atque demonstrat, vanam esse prope-modum atque inutilem temporum notationem ac sedulitatem.

Haec et alia plura mecum ipse animo collegi ac reputavi; et ceteris etiam, qui ad annales scribendos studium impendunt, admonendi causa suggesti; quod videlicet circa anni tempestates diesque sedulitas villicos divitum ac rationarios deceat, atque eos hercle, qui coelestia scrutantur, et calculatoris artem diserte profitentur. Ego vero hoc lectoribus meis affirmo, me non sine fiducia vires ad res praeteritas ac praesentes scribendas mihi suffecturas, hoc opus adgressum esse, ita quidem, ut minutam sive anni sive diei rationem, cœu quid importunum, negligam; verum ipsa tempora verius expendam, intra quae reges singuli versati sunt. Lector igitur apud me

† ἐς τὴν ἀπάτην χορεύεται τίς. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ πιστεύειν ἑ-
 μαντιῶ γράφω, ἀνδράσιν ἐπόμενος, οἱ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου Cod. 314
 μακροῦ προεῖχον κατὰ παιδείαν καὶ διασταμένως ἀγγίζον
 μὴ σιωπῆν τὰ κοινὰ τῶν ἔργων, καὶ ὅσα ὁ καθ' ἡμᾶς ἔφερε
 5 χρόνος, καὶ τὰ πρὸ ἡμῶν μετὰ τὴν Λεξιππου γραφὴν οὐ-
 κω λόγον τε καὶ ἱστορίας ἑμφανοῦς τετυχηκότα. ἐγένετο δὲ
 ἐκείνοις τε κάμοι κοινὸν τὸ ἔργον τόδε, καὶ πάντα γε ἐς τὸν
 Ἰουλιανὸν ἀναφέρειν ἐδόκει, ὃς ἐβασίλευσε μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὸ
 δὲ ἀνθρώπινον αὐτὸν ὥσπερ τινὰ θεὸν προσεκύνουν ἄπαν-
 10 τες. λόγον δὲ ἦν ἄξιον καὶ καλῶς ἔχειν ἐδόκει, καθάπερ
 τοῖς ἔνεκεν ἐρωμένης . . .

νοῦσι ποιηταῖς οἱ γενομένοις ἀρίστοις· οὕτω καὶ ἡμῖν ἀρχὴν
 τινα καὶ γένεσιν προθεμένοις τὴν . . . παρόντα καὶ . . .
 τῶν προ . . . ἐδόκει . . . φῆν . . . κόντων χρόνων . . .
 15 μένον καὶ . . . ψυψῆς (sic ed.) ἀναφέρουσι . . . τὸ εἶδωλον . . .
 δεῖν . . . ἐν ἄλλοις.

β. Ὅτι ἐξουσία ἐστὶ . . . πονηρᾶς . . . ὑπὸ λόγον . . . R. 253
 παρῆκε καὶ . . . χρόνον . . . χρηματίζει . . . ἀρχῆς . . .
 γὰρ μήποτε . . . οὕτω δὲ τι . . .

20 . . . . . ἀλλ' ἢ μὲν παροιμία φησὶ τὸ θέρος ἐπὶ τῇ
 καλύμῃ φαίνεσθαι· τότε δὲ ὁ Κωνσταντίος ἐδαίκνω τοῦ Cod. 121
 πατρὸς ὄν.

γ'. Ὅτι κατὰ τὸν Ἰουλιανὸν τὸν Καίσαρα δοκοῦν τῷ A. C. 361
 αὐτῷ Κωνσταντίῳ βεβουλεῦσθαι καλῶς, ὁ χρόνος τὴν πελ-

1. καὶ] κατὰ N. 8. ἐδόκει — τὸ δὲ N., καὶ δοκεῖ τοῖς βασι-
 λεῦσι μὲν ἐφ' ἡμῶν τόδε ed. 10. καὶ add. M. 11. ἐρωμένης
 B., ἐρωμένοις ed.

inveniet quae cuiusque regis res gestae sint; verumtamen rei gestae
 annum et diem alius quivis praestigiator dicat. Ego vero pro hac
 ipsa sed fiducia scribere incipio: exemplum secutus hominum, qui
 hanc nostram aetatem eruditione sua valde superaverunt: enixeque
 mihi proposui, quominus nihil publicarum rerum tacerem, sive quas
 nostra aetas vidit, sive superiores, quotquot post historiam Dexippi
 nonnullam litteris vel publicis commentariis commendatae fuerunt.
 Quae commune cum illis historicis negotium suscepimus, et nobis
 quidem omnia ad Iuliani tempora referenda videbantur, qui memo-
 ria nostra regnavit et numinis instar ab universis hominibus cultus
 est . . .

2. Potentia est . . . .

* Ait vero proverbium: messem calamus ostendit. Tunc ergo
 Constantius, quoniam parente satus esset, palam fecit.

3. Quae consilia Constantius contra Iulianam Caesarem adop-
 tavisse ex utilitate sua putabat, ea feliciter tempus in contrarium,

A. C. 36¹ ραν ἐς τὸ ἐναντίον ἔστρεφεν, ταῖς τοῦ Καίσαρος ἀρεταῖς
 Ind. 4 συνενθουσιώσης ἤδη τῆς τύχης, καὶ σχεδὸν ἐκάστης ἡμέρας
 Con. I. 25
 Iul. C. 7 ξένα καὶ ποικίλα φερούσης τῷ βασιλεῖ διηγήματα· ἐφ' οἷς
 ὁ Κωνσταντίος δακνόμενος ἤδη καὶ δυσφορῶν ὑπὸ φθόνου,
 τοὺς ἡγουμένους τῶν φύσει πολεμίων ἐπετείχιζε τῷ Καίσαρι-5
 ρι, καὶ τὴν αὐτοῦ προσείδει τοῖς ἐχθροῖς δύναμιν, μόνα
 † δρωῶν τὰ ἡδέα, καὶ τὸ οἰκεῖον ξένον ὑπολαμβάνων, εἰ σὺν τῷ
 Καίσαρι σῴζοιτο, καὶ τὸ ξένον οἰκεῖον, εἰ καταλύοι μεθ'
 ἑαυτοῦ τὸν Καίσαρα· ὥστε ὁ πόλεμος εἰς τὸ ὑπουλον με-
 ταβαλῶν καὶ τὸ φύσει πολέμιον ἐποίει σύμμαχον. 10

R. 254

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ Β' ΛΟΓΟΥ.

δ'. Τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Δεξιππον συγγραφήs ἐς τοὺς
 Ἰουλιανοῦ καθήκοντα καιροὺς, ὡς ἐνῆν μάλιστα διὰ τῶν ἀ-
 ναγκαίων ἐπιτρέχουσιν, ἰκανῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν δεδήλωται·
 φέρεται δὲ ἐντεῦθεν ὁ λόγος ἐφ' ὄνπερ ἐφέρετο ἕξ ἀρχῆs, 15
 καὶ ἀναγκάζει γε τοὺς ἔργοις ἐνδιατρίβειν ὥσπερ τι πρὸς
 αὐτὸν ἐρωτικὸν πεπονθότας. οὐ τι μὰ Δία τετραμένους ἢ
 πεπειραμένους· κομιδῇ γὰρ ἦν ὁ γράφων τὰς παῖς, ἥνικα
 ἐβασίλευσεν· ἀλλὰ δεινὸν τι χοῖμα καὶ ἀπαραίτητον εἰς ἔρωτα
 τὸ κοινὸν ἀνθρώπων ἀπάντων πάθος καὶ τὸ τῆς ἐφ' αὐτῷ δό-20
 ξης ἀστασίαστον. πῶs γὰρ ἦν στωκῶν ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἔφε-

13. καιροῦs add. M. 17. τοι N. 20. ἐπ' αὐτῷ conl. B.

vertit: Caesaris virtutibus favente iam studiosissime fortuna, et prope quotidie novis variisque nuntiis ad Augustum delatis: quibus morsus Constantius et iam aeger invidia, in Caesarem acerrimorum hostium duces incitavit, atque horum odiis vim ipsemet suam adiunxit. Et iam unice commodum suum respiciens, suos pro alienis habebat, si cum Caesare salvi essent; alienos pro suis, dummodo Caesari secum insidiarentur. Quare hoc belli subdolum genus eos etiam, qui naturaliter hostes erant, in amicorum numero habebat.

LIBRI SECUNDI PROEMIUM.

4. Res itaque post Dexippi historiam usque ad Iuliani tempora gestae satis in superioribus, quantum summa quaeque attingenti licuit, declaratae fuerunt. Deinceps oratio fertur ad eum, quem iam ab initio spectabat, Caesarem; cogitque nos in eius gestis versari, amatorio veluti stimulo erga illum pellectos: non quod per Iovem nos eum viderimus, vel consuetudinem cum eo habuerimus: prorsus enim adolescentulus erat, qui haec scribit, dum ille regnabat: sed profecto magnum creat atque insuperabilem amorem concors hominum communisque sensus, et firmissima de illo principe existimatio. Nam quemodo nobis silere liceat de quo nemo conti-

ρα σιωπῶν; πῶς δὲ μὴ λέγειν ὅσα καὶ οἱ μὴ δυνάμενοι λέγειν ἀπὸ στόματος ἔφραζον, ἐς γλυκεῖαν τινα καὶ χρυσὴν διάτριβὴν τὴν ἐκείνου ἀναφέροντες. καὶ ὁ μὲν πολὺς ἄνθρωπος ταῦτα πάσχοντες ὁμῶς ἔλαιτον ἐς τὸ γράφειν ἐξεδριάζοντο· τὸ δὲ ἐξαιρετον, καὶ ὅ,τι περ ἦν ἐν παιδείᾳ γνωριμώτατον, οὐδὲ ἀφιέντα ἠφίεσαν, ἀλλ' ἐνέκειντο παραθαρσύνοντες ὡς ἐπιληψόμενοι τοῦ πόνου. ὁ δὲ ἐς τὰ μάλιστα γεγωνὸς αὐτῷ γνώριμος, ὁ Περγαμηνὸς ἀνὴρ Ὀριβάσιος, ἐκ φυσικῆς φιλοσοφίας Ιατρικὴν ἐπιτάττειν ἄριστος καὶ δρᾶν R. 255 10 ἔτι θειότερος, καὶ ἀσεβήσειν ἐβόα περιφανῶς, εἰ μὴ συγγράφοιμι· καὶ τῶν γε πράξεων (πᾶσας δὲ ἠπίστατο παρῶν ἀπάσαις,) μάλα ἀκριβῶς ὑπόμνημα συνετέλει πρὸς τὴν γραφήν· ὥστε οὐκ ἦν ἀναβολὴ καὶ βοσλομένη ῥαθυμεῖν.

δ'. Τοῦτο ἐγένετο τὸ εὐτύχημα, καὶ πάντα, ὥσπερ δ-Cod. 122 15 στραχὸν μεταπεσόντος, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐχώρησε τοῖς Ῥωμαίοις.

ε'. Ὅτι φησὶν Εὐνάπιος περὶ τοῦ παραβάτου Ἰουλιανῆς A. C. 357 20 τοῦ· τῆς δὲ στρατείας ταύτης σφοδροτάτης τε ἅμα καὶ κλεινοτάτης τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων τὴν διήγησιν ἐς τὴν δὲ Ind. 15 25 τὴν γραφὴν ἀντιείποντες, οὐ πεισόμεθα ταυτὸν τοῖς ἐν ἡμέρᾳ Con. I. 21 30 τοῖς ἀνασχούσιν, ἵνα τι κρυπτόμενον ἀνεύρωσιν· οὐδὲ ἐπὲρ ὧν ἰκανῶς ἅμα καὶ συνενθουσιῶν τοῖς ἑαυτοῦ καλοῖς

1. σιωπῆν N. 3. ἀναφέροντες] ἀναφέροντες μνήμην N. 7. 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995

cessere poterat? Cur ea non diceremus, quae sancti etiam imperiti nihilominus loquebantur, laudem illius dulces quoddam et aureum officium ducentes? Et vulgus quidem quamquam ita esset affectum, minus me tamen ad scribendum compellebat; sed enim spectati homines et quotquot erant doctrina illustrissimi, remissum me non remittebant, verum hortando instabant ac prae se ferendo laboris quandam communionem. Qui vero Iulianum maxime noverat Pergamensis Oribasius, homo a naturali philosophia ad medicam artem docendam paratissimus, et ad exercendam adhuc divinior, me etiam impium inclamabat aperte, nisi ad scribendum incumberem. Idem rerum quoque gestarum, quas omnes utpote praesens noverat, perquam accuratos commentarios mihi ad historiam scribendam suppeditavit. Quare non fuit morandi potestas, etiamsi otiosi voluissem.

5. Haec felicitas contigit, atque omnia, tamquam testa con-

veram, meliora Romanis fluere coeperunt.

6. De Iuliano apostata sic ait Eunapius: Huius maximae et quotquot antea fuerunt clarissimae expeditionis narrationem scribens adgrediens, haud sustulit eos, qui meridie faces attollunt, ut latens aliquid vestigent. Nam quia ipse Iulianus, in scriptorum quoque numero princeps, suorum facinorum admiratione captus, libellum integrum super hoc proelio conscripsit, eiq; eundem haud illi me

A. C. 357 βιβλίδιον ὄλον τῆδ' ἀναθεῖς τῇ μάχῃ διήλθεν ὁ βασιλικός-
 Ind. 15 τatos καὶ ἐν λόγοις Ἰουλιανός, αὐτοὶ παραβαλούμεθα καὶ
 Con. I. 21
 Iul. C. 3 συνεκλήσομεν ἑτέραν γραφὴν τὰ αὐτὰ σημαίνουσαν· ἀλλὰ
 R. 256 τοῖς μὲν βουλομένοις τὸ μέγεθος τῶν ἐκείνου λόγων τε καὶ
 ἔργων ἀνασκοπεῖν τὸ περὶ τούτων βιβλίον ἐπιταξόμεν, καὶ 5
 πρὸς ἐκείνην φέρεσθαι τὴν ἀκτίνα τῆς συγγραφῆς, ἐκ τῆς
 ἐνεργείας τῶν τότε ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων ἐπὶ τὴν τοῦ λό-
 γου δύναμιν ἀπορῆυσαν καὶ διαλάμψασαν· αὐτοὶ δὲ ὅσον
 οὐ πρὸς ἄμιλλαν μειρακιώδη καὶ σοφιστικῆν, ἀλλ' εἰς ἱστο-
 ρικὴν ἀκριβείαν ἀναστῆσαι καὶ διαπλάσαι τὸν λόγον, ἐπι- 10
 δραμούμεθα τὰ γεγενημένα, συνάπτοντες τοῖς εἰρημένοις τὰ
 ἔχόμενα.

ζ. Ὅτι Ἰουλιανὸς τοὺς ἀρχομένους καὶ τοὺς πολεμί-
 οὺς ἐδίδασκειν ἅμα τίσι δοκεῖ τὸν ὄντως βασιλέα κρατεῖν,
 καὶ ὡς ἀνδρεία μὲν καὶ θῶμη καὶ χειρῶν κράτος πρὸς τοὺς 15
 ἀνθεστηκότας μόνον τῶν πολεμίων χρησίμα, δικαιοσύνη δὲ
 μετ' ἐξουσίας ὡσπερ πηγὴ τις οὖσα τῶν ἀρετῶν καὶ τοὺς μὴ
 παρόντας χειροῦθεις ἐμποιεῖ καὶ δουλοῦσθαι πέφυκε. τοι-
 αύτας ὑποτεινὼν ἀρετὰς καὶ σπέρματα φιλοσοφίας εἰς τοὺς
 ὑπηκόους ἅπαντας ἀπὸ βήματος ἐπέταττε Ῥωμαίοις μηδένα 20
 Σαλίων ἀδικεῖν, μηδὲ δηρῶν ἢ σίνεσθαι τὴν ἰδίαν χώραν.
 ἰδίαν δ' ἀπέφαινε πᾶσαν αὐτοὺς δεῖν ὑπολαμβάνειν, ἣν ἄνευ
 μάχης καὶ πόγων ἔχουσιν· ὡς ἀναγκαῖον εἶναι πολεμίαν

5. βιβλίον] βιβλίον ἀναγινώσκειν N.
 18. τε ποιεῖν conl. B.

14. δοκεῖ] δεῖ conl. B.

contendam, neque aliam historiam eadem de re instrum: sed eos,
 qui orationis pariter et operum magnitudinem contemplari volunt,
 ad praedictum libellum ablegabo atque ad illius scripturae splendo-
 rem, qui nimirum ex operum eius virtute in ipsius orationis facun-
 diam radios proiicit. Ego vero haud puerilis vel sophisticae aemu-
 lationis studiosus, sed ad historicam veritatem orationem meam con-
 formans et dirigens, res gestas percurram, et ante dictis consequen-
 tia nectam.

7. Iulianus subiectos aequae suos atque hostes edocuit, quam
 ratione verus rex vincere debeat: et quod fortitudo ac rabor ma-
 numque vis contra hostes tantummodo in acie valeant; verum iu-
 stitia cum imperio iuncta fons quidam virtutum sit, eaque absentes
 quoque subditos sibi servosque faciat. Atque has Iulianus virtutes
 philosophiaeque semina de tribunali suo palam subditis cunctis osten-
 tans, Romanos inhibuit, quominus quemquam Saliorum laederent, vel
 popularentur regionem propriam atque vastarent: propriam vero di-
 cebat debere eos existimare regionem, quam sine pugna et labore
 tenerent. Quare opus esse, ut illam utique hosticam crederent, cu-

τὴν τῶν πολεμούντων ἡγεῖσθαι καὶ νομίζειν, οὐκ εἶαν δὲ τὴν τῶν παρακεχωρηκῶτων.

η'. Ὅτι εἰώθει Ἰουλιανὸς * ἀρχὴν νίκης, οὐ πολέμου εἶσεσθαι.

5 Τοῦτον δεξάμενος ἑταῖρον ἐφ' ἑαυτῷ συνιστάμενον εἶ- R. 257
 † χεν· εἶτ' ἄλλος προσήει, καὶ πλῆθος ἦν· καὶ καθάπερ οἱ
 Πυθαγόρειοί φασι, μονάδος ἐπὶ δυάδα κινήσεως οὐκέτι
 τὴν τῶν ἀριθμῶν ἡρεμεῖν φύσιν, ἀλλὰ διαχεῖσθαι καὶ φεῖν
 ἐς πολὺν, οὕτω, Χαριέττονος Κερκίωνα προσλαβόντος, αἱ τε
 10 πρᾶξεις ἐπὶ πολὺ προήεσαν, καὶ ὁ τῶν συνισταμένων ὄχλος
 ἀνάλογον ἠκολούθει ταῖς πρᾶξεσιν.

Cod. 285

θ'. Ὅτι φηαὶν ὁ Εὐνάπιος περὶ Ἰουλιανῷ· ἐνταῦθα
 δὲ γενομένους μεμνησθαι προσήκεν, ὥς νῦν ἡ γραφὴ περιέ-
 χει τὰ τοῦ Καίσαρος ἔργα, ταῦτα δὲ ἐγένετο Κωνσταντίου
 15 βασιλέως βασιλεύοντος. ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς κατὰ Κωνσταν-
 τίου ἀμφοτέρων μεμνημένῃ τὰ τοῦ προκειμένου Κωνσταντί-
 ου μᾶλλον εἶλεν καὶ παρήγεν εἰς τὸν λόγον, οὕτως ἐπειδὴ
 τὸν λόγον ἐκ τῆς γενέσεως εἰς Ἰουλιανὸν ἐλθόντα τὸν Καίσα-
 ρα νῦν ἀναγράφει, ἐπιμνήσεται πάλιν, ἕξ ὅσον ἂν ἐγγωρῆ R. 258
 20 αὐτῶν, τῶν κατὰ τοὺς παραλίπτοντας καιροὺς εἰς τὸν Καίσαρα
 Κωνσταντίῳ συντεθειμένων τε καὶ μεμνηγανημένων.

Ὁ μὲν γὰρ Ῥωμαῖος Μάριος τὸν ἀντίπαλον Σύλλαν

12. Ἰουλιανὸν ed. 16. τὰ τοῦ Ν., ταῦτα ed. 20. αὐτῶν
 B., αὐτῶν ed.

ius incolae armis resisterent; verumtamen illam propriae instar haberent, quae iam sui deditioem fecisset.

8. Iulianus non pugnam, sed victoriam exordiri solebat.

Hunc in sodalitatem receptum lateri suo adhaerentem habebat: tum alius accedebat, fiebatque numerus. Et quemadmodum Pythagorii aiunt monadem, si ad dyadem adiiciatur, haud iam retinere solitariae notae rationem, sed diffundi atque in pluralem numerum crescere; ita postquam Charietto Cercionem sibi adiunxit, plura iam facinora edebantur, et iam conspirantium turba propter felicem factorum successum sequebatur.

9. Haec ait de Iuliano Eunapius: Atque hoc iam loco meminisse decet, nunc quidem historiam facta Caesaris complecti, quae quidem Constantio Augusto regnante patrata fuerunt. Sicuti ergo, dum Constantii res narrabantur, utriusque mentio in historia fiebat, ita tamen ut, quia Constantius praecipua persona erat, ad hunc maxime tenderet spectaretque oratio; ita nunc, quia de Iuliano ab eius nativitate usque ad Caesaris dignitatem scribimus, rursus quantum res tulerint, insidias machinasque memorabimus, quas opportuno tempore adversus Caesarem Constantius instruxit.

Adversarium Syllam Marius Romanus scram bimembrem appel-

διπλοῦν θηρίον ἀποκαλῶν, ἀλώπεκα καὶ λέοντα, μᾶλλον ἔφρασκε φοβεῖσθαι τὴν ἀλώπεκα· Κωνσταντίῳ δὲ λέων μὲν οὐδεὶς παρῆν, πολλαὶ δὲ ἀλώπεκες κύκλῳ περιτρέχουσαι διεδροῦβον τὸν Καίσαρα.

ι'. Πᾶσα δ' ἡ βία τὴν γραφὴν κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ Κωνσταντίον φέρεται, καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου πραττομένων ἕκαστον ἀναγαγεῖν ἐπὶ καιροῦς καθ' οὓς ἐγένετο καὶ συνέπιπεν.

Τότε δὲ ὁ Κωνσταντίος ἐφ' οἷς ἔδει δυσφορῶν, καὶ ἔπραττεν Ἰουλιανὸς ἔλεγχον τῆς ἰδίας βασιλείας ὑπολαμβάνων, τὰς τε δηλουμένας ἐπινικίους ἑορτὰς εἰς πένθος καὶ συμφορὰν μετέβαλλε, καὶ διοιστρούμενος ὑπὸ φθόνου καὶ λύπης πρὸς τὸν ἐμφύλιον ἐξώγκωτο πόλεμον.

Ἔοικε μὲν οὖν καὶ ἄλλως ὁ χρόνος ἐν ταῖς μακραῖς περιόδοις καὶ κινήσεισι πολλάκις ἐπὶ τοιαῦτα καταφέρεσθαι 15 συμπτώματα, καθάπερ οἱ τῷ Δαρείῳ συστάντες ἐπὶ τοῦς μάγους ἦσαν ἑπτὰ, καὶ οἱ πολλοὶς ὕστερον χρόνοις Ἀρσάκη κατὰ Μακεδόνων συνεγεροθέντες ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ἔτυχον.

R. 259 Συνορῶσι δὲ, ὅτι θερμότητος μὲν δεῖται καὶ ὄρμης τὸ ἀσφαλές· τὸ γὰρ τῆς ἀνάγκης παρὰ πόδας ἐστὸς, σκῆψιν 20 ἦκιστα ἐκδεχόμενον, προσχρότερον ἀπαιτεῖ τὸν κίνδυνον.

ια'. Ὅτι περὶ τῆς στρατείας τῆς κατὰ Ναρδινῶν πο-

9. ἔδει] χαίρειν ἔδει N. 20. ἐστὸς, σκῆψιν B., ἐπισκῆψιν ed.
21. προχειρότερον coni. B. 22. Ἀλαμανῶν coni. B.

lare solebat, vulpem atque leonem; sed tamen magis vulpem timere se aiebat. Constantio hercle nullus leo aderat, sed multae vulpes circumscillientes negotium Caesari facescebant.

10. Sed plane necesse est, ut paulatim historia ad Constantium quoque deflectat, atque ut eius res gestas temporibus quamque suis collocet.

Tunc vero Constantius, quae par erat, moleste ferens, et Iuliani facinora regni sui vituperationem existimans, triumphales, qui indicti erant, festos dies ad luctum tristemque casum transtulit; invidiaeque et dolore furens ad civile bellum prorupit.

Tempora saepenumero visa sunt longis periodis ac conversionibus ad eosdem redire casus. Veluti qui cum Dario adversus magos conspiraverunt, septem numero erant: et post tempora multa hi, qui cum Arsace contra Macedonas rebellaverunt, pari numero fuerunt.

Intelligunt autem, opus esse ardore et impetu ad efficiendam securitatem. Namque instans necessitas, considerationem minime patiens, proximius vindicat sibi periculum.

11. De bellica expeditione adversus Nardinos, quae varios casus experta est, scribit ipse Iulianus cum alibi alia, tum in episto-

κωτρόπου γενομένης ἐκτίθησι μὲν αὐτὸς Ἰουλιανὸς, ἄλλα δὲ ἀλλαγῶν καὶ πρὸς πολλοὺς ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς. πρὸς τινὰ γοῦν Κυλλήνιον καὶ ταῦτα ἐξηγουμένον τὰ μὲν ἐπιτιμῶν ὡς διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας φαίνεται, καὶ παρεκτίθησι γὰρ τὰ πραχθέντα ὅπως γέγονε· φάσκων δὲ μὴ δεῖσθαι πού τὰ τε ἔργα λέγοντος, (οὐδὲ γὰρ Παλαμήδην Ὀμήρου προσδεθῆναι φησιν εἰς δόξαν,) καὶ τὰς ἀλλοτριὰς συγ- Cod. 286 γραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων ὑπὸ μεγαλοψυχίας παραιτούμενος, αὐτὸς ὁμως διὰ μέγεθος τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λέγειν 10 αὐτὰ κατασειόμενος, οὐδὲ συγγραφὴν ἀπλήν, ἀλλ' ἔπαινον κέκρικεν τινὰ καὶ λαμπρὸν ἑαυτοῦ διέξεισιν αὐτοκέλευστος, καὶ πρὸς πολλοὺς αὐτὰ διὰ τῶν ἐπιστολῶν ὑμνῶν.

ιβ'. Ὅτι κρατεῖν ὡς ἐπίπαν εἶωθεν ἐν μὲν τοῖς ἀπειροῖς τὸ πλεόν, ἐν δὲ τοῖς ἐπιστήμοσι τὸ γεγυμνασμένον· οὐ 15 γὰρ ἐν τοῖς μετὰ τέχνης ἀπαντᾷ τὸ παράλογον τῆς τύχης, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτέχνοις χώραν ἔχει τὸ αὐτόματον, ὥσπερ κἀν ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις ὁρῶμεν τὸ προτεθὲν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀπειρῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν μελετησάντων ἐκτελούμενον.

ιγ'. Ὅτι πᾶν ἔργον κρεῖττον ἀπορῥήτως στρατηγούμε- R. 260 20νον· ὅστις δὲ ἐν πολέμῳ κρύπτει τὰ πλείονα, κρεῖττων ἐστὶν ἢ ὁ μετ' ἔργων θρασύτητος φανερωῶς ἐπιών.

ιδ'. Ὅτι ὁ κυνικός Ἡράκλειος ἀχροασόμενον ἐκάλει τὸν 10. κέκρικεν] ἱστορικὸν N. 17. προτεθὲν N., προστεθὲν ed. 20. ἐστὶν ἢ ὁ] ἐστὶ τῆς ed. 22. ὁ om. ed. Ἡράκλειος] Cod. hoc loco Ἡράκλειτος; at infra in rebus Procopii tyranni idem codex habet Ἡράκλειος. Priori lectioni favet Suidas; posteriori textus Iuliani in oratione contra hunc cynicum ed. Petau. Μαιύς. ἀχροασόμενον N., ἀχροασόμενον ed.

lis ad diversos illam enarrat. Ad quendam itaque scribens Cyllenium, qui argumentum illud tractaverat, primum quidem cum obiurgat, propterea quod a veritate aberraverat; tum ipse rem prout se habebat exponit. Ait autem, facta illa scriptore non indigere: nam neque Palamedi, inquit, ad gloriam opus Homero fuit. Ergo alienas factorum suorum historias excelso animo abnuens, ipse tamen magnitudine rerum gestarum ad dicendum impellitur. Neque simplicem historiam, sed luculentam sui laudationem sponte persequitur, atque in epistolis ad multos scriptis se ipsum praedicat.

12. In imperitis plerumque numerus praevalet, in sapientibus eruditio. Neque enim fortunae temeritas arte praeditis usuvenit, sed rudibus casus fortuitus dominatur. Sic et in aliis disciplinis ad propositum finem non imperitos, sed sollertes devenire videmus.

13. Quodvis opus militare secreto ducum consilio dirigi praestat. Sane qui belli plura celat, potior est illo, qui factorum audacia manifeste utitur.

Ἰουλιανὸν ὡς ἐς τὴν βασιλείαν ὠφελήσων αὐτόν. ὁ δὲ θαν-
μάσας τὸ τῆς ὑποσχέσεως ὕψος ἐτοίμως ὑπήκουσεν. ἐπεὶ δὲ
παρὰ δόξαν ἀπήντησεν, ὁ Ἰουλιανὸς ἀντιγράψας λόγον τῆν
ἑαυτοῦ δύναμιν ἐξέφηγε καὶ τὸ τῆς φύσεως ἀνυπέρβλητον.
οἱ δὲ ἀκούσαντες καταπλαγέντες τὴν δύναμιν τοῦ λόγου, καὶ 5
θάπερ θεοῦ προσεκύνησαν τὴν φιλανθρωπίαν, ὅτι τὸν βασι-
λικὸν θυμὸν διέλυσε λογικῇ φιλοτιμίᾳ. ὁ δὲ καὶ ἑτέρῳ λό-
γῳ τὸν αὐτὸν κυνικὸν ἐτίμησεν.

A. C. 363
Ind. 6
Iul. I. 2
15.
15

15. Ὅτι τῷ Ἰουλιανῷ ἤκμαζεν ὁ πρὸς Πέρσας πόλεμος,
τάς τε Σκυθικὰς κινήσεις ὡσπερ ἐγκρηπτομένης ἔτι *κυματι-10
σὴν ἐτίθει πόρρωθεν ἢ θεοκλυτῶν ἢ λογιζόμενος. λέγει
οὖν ἐπιστέλλων, „Σκυθαὶ δὲ νῦν μὲν ἀτρεμοῦσιν, ἴσως δὲ
οὐκ ἀτρεμήσουσιν.” ἐς τοσόνδε ἐξικνεῖτο χρόνον τῶν μελ-
λότων αὐτῷ ἢ πρόνοια, ὡσθ', ὅτι τὸν ἐπ' αὐτοῦ μόνον και-
ρὸν ἡσυχάσουσι, προγιγνώσκειν.

15.
R. 261μον πρότερον ἀποδείξας, ὡς ἔλεγεν Ἐπαμινώνδας, Διονύσου
σκηρῆν ἐπεδείκνυ Ἰουλιανὸς, ἀνέσεις τινὰς τοῖς στρατιώταις
καὶ ἡδονὰς ποριζόμενος.

15.
14-20
14.

15. Ὅτι τοσαύτη ἐν τοῖς προωστείοις Κησιφῶντος ἀ-20
φθονία τῶν ἐπιτηδείων ἦν, ὡστε τὴν περιουσίαν κίνδυνον
τοῖς στρατιώταις φέρειν, μὴ ποτε ὑπὸ τρυφῆς διαφθαρεῶσιν.

14. ἢ om. ed. 16. τὸ add. N. 22. τροφῆς ed.

14. Heraclius cynicus Iulianum invitavit, ut se praeceptorem
audiret, ceu regno administrando utilem futurum. Is autem magni-
tudinem promissorum admirans, alacriter morem gessit. Mox, quum
res citra spem evenisset, Iulianus, contra illum oratione scripta. in-
genium suum naturamque eximiam demonstravit. Quicumque vero
scriptum illud legerunt, tum eloquentiae vim suspexerunt, tum prae-
cipue Iuliani clementiam, tamquam dei, osculati sunt, qui regalem
iram litteraria disceptatione dissolvit. Deinde Iulianus alia quoque
oratione cynicum ultus est.

15. Quo tempore Persicum bellum calebat, Iulianus Scythicos
quoque motus latentes adhuc, procellae instar, procul sentiebat,
vel dei familiaris monitu, vel proprio ratiocinio. Dicit ergo in episto-
la: „Scythae nunc quiescunt; fortasse tamen hanc quietem non reti-
nebunt.“ Scilicet eius futurorum provisio in tantum tempus exten-
debatur, ut illos sua aetate tantummodo pacem servaturos ante co-
gnoverit.

16. Iulianus in campo apud Ctesiphontem belli choream primo
ostentans, ut aiebat Epaminondas, Bacchi scenam exhibuit, otia
quaedam et voluptates militibus indulgens.

17. Tanta erat in Ctesiphontis suburbanis rerum copia, ut ab-
undantia militibus periculum creaverit, ne luxurie corrumpentur.

ση. Ὅτι δοικε τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἄλλως ἀπάρρορον ἐλ Cod. 171
 ναὶ καὶ κάταντες πρὸς τὸ βιάσκανον. καὶ οἱ στρατιωτῶται
 οὐκ ἔχοντες ὅπως ἐπαινώσιν ἀξίως τὰ πραττόμενα, „τοὺς
 Ἀχαιοὺς“ φασιν „ἔκρινον ἀπὸ τοῦ πύργου,“ στρατηγικὸς
 5 τις καὶ περιττὸς εἰς φρόνησιν ἕκαστος εἶναι βουλόμενοι.
 καὶ τοῖς μὲν ὕλη τις ὑπὴν φλυαρίας· ὁ δὲ τῶν ἐξ ἀρχῆς
 ἐχόμενος λογισμῶν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἀνέστρεφεν.

19. Ὡσπερ δὲ ἐν πολέμῳ καὶ τοσοῦτων ἐπικειμένων
 ἄρχοντος δεόμενον τὸ στρατόπεδον τὴν ἀλρεσιν περισκόπει.
 10 καὶ καθάπερ ἱατρικοὶ φασὶ καταδύτων γενομένων δυεῖν ἁλ-
 γημάτων τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ σφοδροτέρου λύεσθαι, οὕτω
 καὶ τότε θεωρεῖν ἔξῃν, ὡς πῆν ὑπεροχὴν τοῦ κατὰ τὸν βασι-
 λέα πάθους ὁ τοῦ πολέμου φόβος παρὰ πόδας ἐστὼς κατα-
 μαραίνων ἀπήμβλυνεν. τὸ μὲν γὰρ γεγενημένον ἦν φανερόν, τὸ
 15 δὲ ὅπως εἶκαζεν ἄλλος ἄλλως, ἠπίστατο δὲ οὐδὲ εἷς. πλὴν ἐν
 ταῦτό γε ἤδεσαν, ὡς αἰρεῖσθαι προσῆκέ σφισιν ἄρχοντας. εἰ
 δὲ καὶ πληθὸς ἦσαν, τοῦτο γοῦν ἠπίστατο σαφῶς, ὅτι ἄρ-
 χοντος μὲν εὐπορήσουσι, τοιοῦτον δὲ οὐδὲ εἰ *πλαστὸς θεὸς
 εὐρήσουσιν. ὅς γε διὰ φύσεως ἐξουσίαν καὶ τὸ ἰσομέγεθες τῷ R. 262
 20 θεοῖς ἀγωγῆς τε ἀνάγκην ἐπαύσατο πρὸς τὸ χεῖρον ἔλκουσαν,
 καὶ ἐκ τοσοῦτων ἀνενεγκῶν κυμάτων οὐρανόν τε εἶδε καὶ

1. ἐπιφέρων ed. 4. φασὶν N., φησὶ ed. 10. καταδύ-
 των] καταδήλων N. 20. ἐπαυσε α. ἐβιάσατο con. B.

18. Ceteroquin videtur humana natura ad invidiam propensa atque proclivis. — Milites quum pro meritis res gestas laudare non possent: „Achæos, dicunt, de turri iudicabant;“ quum se quisque imperatoria scientia praeditum prudentiaque praestantem haberi vellet. — Atque his quidem materia nugandi suberat; ille autem susceptorum initio consiliorum tenax in regionem propriam revertebatur.

19. Bellum quippe gerens tantisque periculis circumcussus de eligendo, quo carebat, duce exercitus cogitabat. Ac quemadmodum medici aiunt, si quando gemini dolores ingruant, ab acriore minore solvi, sic eo tempore cernere erat summum amissi regis morem ab impendente belli terrore infractum atque debilitatum. Nam quod quidem acciderat, nemini non erat planum; quanam vero ratione id esset patratum, alii aliter coniectabant, sed nemo certo sciebat; neque aliud cuiquam exploratum erat, nisi quod ducem eligere prorsus oportebat. Iam etsi vulgaris turba erant, id tamen nemo non videbat, ducis quidem copiam non defuturam, sed Iuliano parem, ne si deus quidem aliquis procrearetur, inventum non iri: qui naturae suae praestantia ac divina magnitudine vitae huius necessitatem, quae in deterius ruere solet, pervicic; seque tot fluctibus ipsum emergens, coelum intropexit, bonaque ibi latentia

ἐπέγνω τὰ ἐν αὐτῷ καλὰ, τοῖς ἀσωμάτοις δμιλήσας σάμα
ἔχων ὅτι. καὶ βασιλείας τε ἔτυχεν οὐχ ὅτι ἦρα βασιλείας,
ἀλλ' ὅτι τὸ ἀνθρώπειον εἶωρα δεομένους βασιλεύεσθαι φιλο-
στρατιώτης τε ἦν διαφερόντως οὐχ ὅτι ἐβούλετο δημαγω-
γεῖν, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἠπίστατο τοῖς κοινοῖς συμφέρειν. 5

[Ταῦτα ληθεῖν ἀνέχῃ, ἐμβρόντητε τῷ ὄντι καὶ ἀτεπιγνώ-
μων τῶν πεφλυαρημένων; τίς γὰρ τῶν ἐγγενῶν Ἑλλήσι
δογματῶν οὐρανίων μεμύηται μυστηρίων θεατὴν ὑπάρχει
τὸν ἀπαλλαττόμενον τῆς ἐντεῦθεν βιοτῆς ἢ συνόμιλον ἀσω-
μάτων γενέσθαι; καὶ τίνες οἱ ἀσώματοι οὗτοι, εἰ μὴ ποιο
Γανυμήδης καὶ Ζεὺς ὁ Γανυμήδους ἐκ Τρώων ἐραστής, δι'
οὗ καὶ Ἡρα παραγκωνίζεται ἡ ἀδελφὴ καὶ γαμετὴ τῷ Θρυ-
γὶ μειρακίῳ; ἀλλὰ τὰ μὲν κλέψας ἔχεις τῶν Χριστιανικῶν
δογμάτων, τὰς ἀσωμάτους φημί φρατριᾶς· ἐπεὶ τῶν γε σῶν δο-
γματῶν μὴ οὐχὶ καὶ ἐμπαθέστερον τῶν κατὰ τὸν φθαρτόν 15
τοῦτον βίον ἀκρατεστάτων οἱ κατ' οὐρανόν σοι ἄλλῃεν μάκα-
Cod. 172ρες βιοῦντες· οἷς Ἡβη μὲν οἰνοχοεῖ πολλῶ τῷ νέκταρι, οἷ
R. 263 δὲ μεθυσκόμενοι τὰ ἀπαίσια διεξίσι Τρώων πόλιν εἰσορό-
ωντες. πρὸς τίνας καὶ τῶν καθ' Ἑλληνας εἰατὸν ἀναφέρων
φιλοσόφων ἦρα βασιλείας; πρὸς Ἀντιοθένη; πρὸς Διογέ-20
νη; ἀλλὰ τούτοις μὲν ἴσμεν οὕτως ἀπραγμοσύνης μέλλον,
ὡς τὴν κυνῶν ἐξηλωκότας ζωὴν καὶ τῇ τούτων ἐγκαλλωπίζε-

6. In margine cod. adscriptum erat: στηλιτευτικός κατὰ Ἐδνα-
πίου. ἀνέσχη ἐμβρόντης ed. 10. ο἗τοι N., ἦτοι ed.
17. οἱ δὲ ante πολλῶ ponendum esse putat B. 21. τούτοις
N., τούτους ed.

novit, cum incorporeis naturis corpore nondum exutus familiariter
versans. Neque vero Imperium susceperat, quia regnandi cupidus
esset, sed quia homines regnatore indigentes videbat. Tum et mi-
litibus blandus erat, non ut in populo dominaretur, sed quia ex
usu rei publicae id fore sciebat.

[Inepta haec effutire ausus es, stulte revera homo et nihil intel-
ligens? Nam quis in patriis Graecorum dogmatibus sic initiari di-
citur, ut mysteriorum coelestium spectator fiat, atque ut ex hoc ter-
reno incolatu translatus cum incorporeis naturis versetur? Quinam
vero sunt hi incorporci, nisi forte Ganymedes et Iupiter, Ganymedis
Troiani amator? cuius rei causa Iuno quoque soror et coniux explo-
ditur, ut Phrygio pusioni locus sit. Sed enim video, te christianis
sacris has, inquam, incorporeas suffurari curias. Atqui ex tuorum
dogmatum norma nonne turpius, quam intemperantissimi in hac
vita mortales solent, beatos tuos deprehendes in coelo vivere? qui-
bus Hebe quidem largum nectar propinat; ipsi vero ebrii obscoena
fabulantur, Troianam urbem despectantes. Quemnam porro Graecum

σθαι κλήσει. οὐκ οὖν ἐπανορθῶν τὸν ἀνθρώπινον βίον ἐ-
 λητο βασιλεύειν, ὅτι μὴδ' ἐπανάρθωσέ τι, εἰ μὴ πρῶτον μὲν
 φιλοδοξίας κακῶ λυσαήματι ἀχάριστος περὶ τὸν εὐεργέτην
 διακινόμενος, ἔπειτα καὶ ὅπως τοῖς ἄγουσιν αὐτὸν δαίμοσι
 5 τὸ ὀλέθριον ἀφοσιούμενος σέβας, λάθοι πρὸς τῶν ὑπ' αὐ-
 τοῦ σπουδαζομένων δαιμόνων τοιούτου καὶ τέλους κυρῆσαι,
 αἰτίου καὶ τῆς ἐκείνων ἀπάτης καὶ τῆς ἑαυτοῦ ἐμπληξίας.]

κ'. Ὅτι πρὸς τὸν Ὀριβάσιον εἰπόντα, ὡς οὐ χροῖ τὸν
 θυμὸν, κἄν ἐπεισῆ, διὰ τῶν ὀμμάτων καὶ τῆς φωνῆς ἐκ-
 10 φορηθεῖναι, „ὄρα τοίνυν” εἶπεν, „ἐπειδὴ καλῶς λέγεις, εἰ τοῦ-
 το ἐγκαλέσεις ἔτι δεύτερον.”

κα'. Ὅτι φασὶν Ἀλεξάνδρου. θειάζοντος ἑαυτὸν ἐκ Δι-
 ὸς Ὀλυμπιάδα θρυπτομένην φάσκειν. „οὐ παύσεται τὸ μαι-
 ράκιον διαβάλλον με πρὸς τὴν Ἥραν;”

15 κβ'. Ὅτι προσαγορευῶν ὁ θεὸς τὸν Ἰουλιανὸν φησιν. R. 264
 „ὦ τέκος ἀρμελάταο θεοῦ, μεδέοντος ἀπάντων.”

κγ'. Ὅτι ὁ Ἰουλιανὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἰδίον ἀνακαλεῖ
 τὸν ἥλιον, οὐχ ὡσπερ Ἀλέξανδρος διαβάλλεται φάσκων
 πρὸς τὴν Ἥραν, ὅτι Ὀλυμπιάς αὐτὸν ἐκ Διὸς ἀνελομένη
 20 τοῦτο οὐκ ἀπεκρύπτετο. ἀλλ' οὗτός γε ἐπὶ ταῖς τοῦ θεοῦ
 μαρτυρίαις αἰωρούμενος εἰς τὸν Πλάτωνα ὑποφέρεται, ὡς-

9. ἐπίση ed. 16. πέκος ed. 17. Post ἴδιον add. M. πα-
 τέρα.

philosophum aemulatus est Iulianus, cum regnum appetivit? num
 Antisthenem? num Diogenem? Atqui hos scimus tanti otium fe-
 cisse, ut canum quoque vitam amplexi sint, atque horum appella-
 tione gloriarentur. Nequaquam igitur ut res humanas corrigeret, im-
 perium affectavit; nam nihil omnino emendavit; sed primo quidem
 prava gloriae cupiditate ingratus adversus benefactorem fuit: deinde
 dum ducibus suis daemouibus scelerata religione se devovet, nesci-
 vit, fore ut per cultos ab se daemones talem exitum consequeretur,
 qui et fraudem simul illorum et suam vesaniam deceret.]

20. Monenti Oribasio, non oportere iram, etiamsi adsit, voce
 et oculis declarare, „Tu vero videsis, inquit Iulianus, quandoqui-
 dam recte ais, an me iterum hac in re castigare possis.

21. Quum Alexander divino se Iovis genere satum iactaret,
 ajunt Olympiadem affectato fastidio dixisse: Nondum hic pusio apud
 Iunonem criminandi mei finem facit?

22. Deus Iulianum alloquens ait:

O stirps aurigantis Dei, qui omnia regit!

23. Solem Iulianus in epistolis suum appellat: haud equidem
 qua ratione Alexander calumniatur apud Iunonem, nempe quod
 Olympias de Iove se concepisse non dissimularet; verum ipse Dei

περὶ δ' ἐκεῖνον Σωκράτης φησί· „μετὰ μὲν Διὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μετ' ἄλλων τῶν θεῶν,” ταύτην καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἡλια-
† κὴν βασιλείαν τινὰ καὶ χρυσῆν σειρᾶν ἀναφέρων καὶ συνα-
πτόμενος.

R. 265 κδ'. Ἄλλ' ὁπότε σκῆπτροισι τοῖς Περσῆϊον αἶμα 5
ἄχρι Σελευκείης κλονέων ξιφέεσι δαμιάσης,
δὴ τότε σὲ πρὸς Ὀλυμπον ἄγει πυριλαμπές ὄχημα
ἀμφὶ θυελλεῖησι κυκώμενον ἐν στροφάλυγξι,
λυσάμενον βροτέων χεθέων πολύτλητον ἀνήν.
ἤξει δ' αἰθερίου φάεος πατρῶϊον ἀλλήν, 10
ἔωθεν ἀποπῆαχθεῖς μερόπῆϊον ἐς δέμας ἤλθε.

R. 266 Τούτοις ἀρθέντα τοῖς ἔπεσιν αὐτὸν καὶ λογίοις μάλα
ἠδέως φησὶν ἀπολιπεῖν τὸ θνητὸν καὶ ἐπικάϊρον. πρόκεινται
δὲ τῶν λογίων ἄλλαι τινὲς εὐχαί τε καὶ θυσίαι περὶ τοὺς
Cod. 173 θεοὺς, αἷς ἐκεῖνω μὲν δρᾶν ἀναγκαῖον ἦν ἴσως, ἐς δὲ ἱστο-15
ρικὸν τύπον καὶ βάρους φέρειν οὐκ ἦν εὐλογον· τὸ γὰρ καθ'
ἕκαστα οὐκ ἦν ἀλήθειαν τιμῶντος, ἀλλὰ διὰ πολυπραγμο-
σύνην ἐς λῆρον ἀποφερομένου καὶ παρολισθαίνοντος.
κε'. Ὅτι φησὶν Εὐνάπιος· περὶ μὲν οὖν τῶν παλαιο-

1. ἄλλοι δὲ Plato Phaedr. p. 47, 17., ἀλλ' οὐ ed. 2. τάντη
coni. N. 5. ὁπίαν Suidas s. v. Ἰουλιανός. 8. στρο-
φάλυξι ed. θυελλῆσι ed. 9. ἔίψαντα βροτ. Suid. 10. ἔ-
θέων ed. 10. ἀλλήν Suid., ἀλλήν ed. 17. Post ἕκαστα
N. ins. γράφειν.

testimoniis subnixus ad Platonem provocat. Nam sicuti Platonicus ait Socrates: Cum Iove nos sumus, alii cum alio deorum; ita etiam Iulianus ad solare quoddam regnum aurea veluti catena referebat semet atque adiungebat.

24. Sed postquam sceptro tuo Persicum genus Seleuciam usque persequens gladio subieceris; Tunc te ad Olympum splendidus currus subvehet, Nimbis circumdatum atque vorticibus, Variis mortalium membrorum aerumnis liberatum, Venies autem ad aetherii luminis paternam aulam, Unde olim excussus ad humanum corpus abieras.

His elatum versibus atque oraculis lubenter admodum mortales temporalesque exuvias dimisisse ait. Iam praeter haec oracula aliae quoque existant nescio quae preces et peragenda diis sacrificia; quas quidem res ab eo fieri fortasse necesse erat, sed easdem in gravem historiam recipi non est decorum. Nam singillatim omnia persequi haud veritatem sectantis est, sed hominis, qui curiositate prolectus ad ineptias pronus delabatur.

25. Ait Eunapius: Quod quidem ad antiquiores res adinet, et quae ante nos evenerunt, venia scriptoribus danda est, aut vo-

τέρων καὶ ὅσα πρὸ ἡμῶν, ἀνάγκη συγχωρεῖν τοῖς γράψασιν ἢ τοῖς πρὸ ἐκείνων λόγοις εἰς ἡμᾶς κατὰ μνήμην ἀγραφον εἰς διαδοχὴν περιφερομένοις καὶ καθήκουσιν· ὅσα δὲ ἐφ' ἡμῶν R. 267 αὐτῶν γέγονεν, ἀλήθειαν τιμῶντι, καθά φησιν Πλάτων, Ὑπαρδοτέον τοῖς ἐντυγχάνουσιν.

κζ'. Ὅτι Φίλιππος ὁ Μακεδῶν τὸ μέτρον ἰδὼν τοῦ σφετέρου σώματος, (ἐν παλαίστρᾳ γὰρ ἐπεπτώκει,) διαναστάς ἀπὸ τοῦ πτώματος σώφρονα ἀφῆκε λόγον, ὡς ὀλίγην κατασχῆσων γῆν εἶτα ἐπιθυμοῖη τῆς ἀπάσης.

10 κς'. Ὅτι τὸν Θησέα φασὶν οἱ παλαιοὶ ζηλωτὴν Ἑρακλέους γενόμενον μικρὰ τῆς μιμήσεως ἐκείνης ἀποκερδᾶναι κη'. Ὅτι τοῦ Προκοπίου τοῦ συγγενοῦς Ἰουλιανοῦ στα- A. C. 365 σιάσαντος καὶ τυραννίδι ἐπιθεμένου, Ἡράκλειος ὁ κυνικός ^{Ind. 8} προσελθὼν αὐτῷ καὶ κατακροτήσας εἶ μάλα τῇ βακτηρίᾳ ^{Valent. et Val. L 2} 15 τοῦδαφος, „ἄλλιμος ἔσσο" φησὶν, „ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εἶ εἶπῃ."

κθ'. Ὡσπερ οὖν οἱ φυσικοὶ φασὶ πάσης κινήσεως εἶναι τέλος ἀκινήσιαν, ἢ ταῖς ἄλλαις κινήσεσιν τὸ κινεῖσθαι δίδωσιν αὐτῇ μένουσα, οὕτως ἂν τις ὑπέλαβε καὶ τότε τὸν προ- 20 σβύτην Ἀρβητίονα παρατυχόντα τὴν τοῦ βασιλέως ἄτακτον καὶ κυματώδη φόρᾶν εἰς ὄμαλὸν καὶ λεῖον καταστορέσαι τοῦ λογισμοῦ πάθος· μικροῦ γὰρ ἕξεστη διὰ δειλίαν τῶν κοι- νῶν πραγμάτων.

2. πρὸ] περὶ N. 10. Procopium significat imitatore[m] Iuliani. N. tustioribus etiam traditionibus, quae memoriter et sine scripto ad nos usque ex ordine devenerunt. Verumtamen res, quae nostra aetate acciderunt, eae, servato veritatis honore, ut ait Plato, tradendae lectoribus sunt.

26. Philippus Macedo, conspecto sui corporis modulo, (in palaestrae enim arena deciderat,) exurgens a casu, modestam sententiam dixit, quod is videlicet modicam terram occupaturus universam adpeteret.

27. Aiunt veteres, Thesentem, dum Hercule[m] aemulari vellet, exiguum imitationis suae fructum tulisse.

28. Quo tempore Procopius, Iuliani propinquus, adfectata tyrannide, rebellavit, Heraclius cynicus ad eum accedens humumque cum sonitu virga quatens, „Forti, inquit, animo esto, ut aliquis te quoque posterus laudet."

29. Sicut igitur physici aiunt, cuiusvis motus finem esse quietem, quae motibus vim mobilem dat, ipsa interim manens immota; ita licet existimare, senem Arbibitionem, quem incidisset in imperatoris incompositam fluctuantemque agendi rationem, ad aequabilitatem eius animum lenitatemque revocasse; qui sane ob formidinem prope omisurus erat rem publicam.

λ. Μεγαλόψυχον γὰρ καὶ λίαν Θεοειδὲς τὸ καὶ τῶν αἰτίων φείσασθαι, οὐκ ἔξω δὲ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ μὴ καὶ τῶν ἀναιτίων. τὸ μὲν γὰρ ξένον τῆς τιμωρίας λόγῳ γίνεται τῆς ἀρχῆς, ἵνα φόβῳ συνέχηται τὸ ἀρχόμενον· τὸ δὲ ὑπεροπτικὸν τῆς κολάσεως δι' ἀρετῆς ὑπεροχὴν γίνεται, ὡς τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς διὰ μέγεθος καὶ ὄγκον ἀκούσθης ἑαυτῇ καὶ ἄνευ τιμωρίας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὅπῃ γνώμης ἔχει τις καὶ κρίνει, οὕτως ἔχεται.

λα'. Ὅτι ὁ Ποσειδάωνιος ἔλεγεν, ἀπελθόντος Ἀλεξάνδρου τὸ στρατόπεδον εἰκέναι τῶν Μακεδόνων ἐκτετυφλωμένῳ Κύνκλωπι.

A. C. 374 λβ'. Ὁ δὲ Θεόδωρος ὁ κατελεγμένος τοῖς νοταρίοις ἐν
 Ind. 2 δίκη ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως· τότε γὰρ εὖ γεγονέναι
 Valent. et Val. I. 11 προσῆν αὐτῷ, καὶ τὸ εὖ πεφυκέναι πρὸς ἀρετὴν ἅπασαν,
 Cod. 174 τότε σῶμα συνήνθει ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὸ ἐπαφρόδιτον ἐν ταῖς 15
 συνουσίαις κόσμος ἐδόκει τῶν ἀρετῶν ἐμμελής τις καὶ παρ-
 αρμόνιος. ἀλλ' ἔλαθεν, ἣ φησιν Ὀμηρος, ὑπὸ τῶν ἰδίων
 διαφθοραῖς καλῶν. τὸ γὰρ ἀνθρώπινον, καὶ ὅσοι περὶ στρα-
 τείας ἐπὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς κοινὰς τύχας ἐπτοημένοι καὶ κε-
 χηρότεσ, τὴν ἡμερότητα καταμαθόντες αὐτοῦ καὶ τὸ πρὸς 20
 τὰς ὀμιλίας εὐκρατέσ καὶ πρόχειρον, ταχὺ μᾶλα τὴν ἄμα-
 χον καὶ φοβερὰν καὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι κολακείαν ποιοῦντες
 καὶ προβαλλόμενοι καθάπερ ἐλέπολιν τινα καὶ μηχανὴν ἄφυ-

13. τότε γὰρ εὖ γέγονεν d. cd. 21. εὐκρατον coni. B.

30. Magnanimum est et valde divinum reis ignoscere: non est alicui extra humanam naturam, etiam insontibus non parcere. Nam poenae insignes imperii tuendi gratia infligi solent, ut timore continerentur subiecti: at enim omisio poenae ab eximia virtute venit: ceu si regia dignitas magnitudine fastigioque suo sibi sufficiat, quin opus supplicii sit. Verumtamen de his pro sua quisque sententia indicet.

31. Quam e vivis excessisset Alexander, Posidonius aiebat Macedonicum exercitum similem esse Cyclopiis lumine cassi.

32. Theodorus, qui erat inter notarios adscriptus, iure in pretio apud Caesarem habebatur: nam et nobili loco natus, et natura ad quamlibet virtutem aptus erat, et corporis decus, et in consuetudine familiari venustas concinnum quoddam et usquequaque decens virtutum ornamentum erant. Sed enim nesciebat, ut ait Homerus, se bonis suis perditum iri. Vulgus enim et quotquot in exercitu quaesivi publicisque bonis prouinihiabant, cognita huius mollitia et in convictu facilitate ac docilitate, protinus adhibere coeperunt invictam illam et sapientibus etiam formidabilem adscantationem; quam illi ceu tormentum quoddam et machinam insupe-

πτον, ἐξέωσαν τῶν ἀσφαλιῶν καὶ σωτηρίων λογισμῶν τὸν
 νεανίσκον, καὶ κατέσεισαν εἰς τὸν μανιώδη καὶ σφαλερὸν τῆς
 βασιλείας ἔρωτα.

λγ'. Ὅτι φιλοχρηματίαν φασὶ πηγὴν τινα πάσης κακίας R. 269
 Ἐτογγάνειν, οὐδὲ τῇ κακίᾳ πότιμόν τε καὶ χρήσιμον· ἐξ
 ἐκείνης γὰρ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν χρημάτων περι-
 τῆς ἐπιθυμίας τὸ τῆς ψυχῆς ἄλογον ἀρδόμενον ἔριν τ' ἀνέ-
 φουσεν ἀνθρώποις καὶ μάχην· ἔρις δὲ ἀνζηθεῖσα πολέ-
 μοις ἀνεβλάστησε καὶ φόνους· φόνων δὲ ὁ φνόμενος καρ-
 ριπὸς φθορὰ τοῦ γένους καὶ ὄλεθρος· ἃ δὴ καὶ ἐπὶ Οὐάλεν-
 τος συνεπράττετο.

λδ'. Κατὰ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τῆς συγγραφῆς, οὐδενὸς
 οὐδὲν σαφὲς ἔχειν λέγοντος ὅθεν τε ὄντες οἱ Οὐννοι, ἤπῃ τε κεί-
 μενοι τὴν Εὐρώπην πᾶσαν ἐπέδραμον καὶ τὸ Σκυδικὸν ἔρρι-
 ψαν γένος, ἐκ τῶν παλαιῶν συντιθέντι κατὰ τοὺς εἰκότας
 λογισμοὺς εἴρηται· τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων δοξάζον-
 τι πρὸς τὸ ἀκριβές, ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τὴν γραφὴν ἀ-
 παρτήσαιμεν, μηδὲ παραφέρου πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὁ λόγος.
 ἡμεῖς δὲ οὐ ταῦτόν πάσχοντες τοῖς ἐκ παιδῶν οἰκίαν μικρὰν
 ποκαὶ φαύλην οἰκήσασιν, εἶτα διὰ τύχης εὐροίαν μεγάλων καὶ
 λαμπρῶν ἐπιλαβομένοις οἰκοδομημάτων, ὅμως διὰ συνήθειαν

7. ἀνέφουσεν B., ἀνεφύσησεν ed. 10. δὲ ed. 12. τὰ add. N.
 21. ὅμως] καὶ ὅμως vel ὅμως δὲ B.

rabilem admoventes, iuvenem e sanis salubribusque consiliis dele-
 ctum ad furiosam perniciosamque regnandi sitim perpulerunt.

33. Ainnt avaritiam malitiae omnis esse fontem; immo nec
 ipsi malitiae iucundam esse vel utilem. Etenim ex hac scaturigine
 atque ex nimia pecuniae cupiditate, ubi semel pars animi deterior
 hac labe imbuta fuerit, discordia inter homines gignitur et con-
 tentio. Discordia augecens bellum caedesque parit: caedium au-
 tem fructus est humani generis vastitas et exitium. Quae omnia
 sub Valente evenerunt.

34. In priore historiae editione, quoniam nemo adhuc certa
 narratione prodidit, qua origine quibusve ex locis Hunni univer-
 sam Europam pervaserint, Scythicumque genus ubique propagarint,
 nos quidem memorias veteres colligentes, rem probabili ratiocina-
 tione tractavimus: tum quidquid relatum erat, diligenti iudicio
 exploravimus, ne quid minus probabile proferremus, et ne sermo
 noster veritate procul aberraret. Neque aunc tamen, more eorum,
 qui in exigua vilique casa a pueris enutriti, dein favorabili for-
 tunc cursu magnas atque splendidas domos nacti, nihilominus
 consuetudine victi antiquos adhuc amant lares atque amplectuntur;
 haud nos, inquam, praedictis utcumque narrata fuerunt indulgen-

τὰ ἀρχαία θαυμάζουσι καὶ περιστέλλουσιν, οὕτως αὐτοὶ τὰ
 προειρημένα γεγράφθαι συγχωρήσαντες ἑτέρων ἀποστειρου-
 μεθα] πάλιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡσπερ οἱ κατὰ τινα θεραπείαν
 σώματος τὰ πρῶτα χρῆσάμενοι φαρμάκῳ δι' ὀφελείας ἐλ-
 B. 270 πίδα, κατὰ τὸ κρεῖττον πείρα δοκιμάσαντες ἐπ' ἐκεῖνο μεθι-5
 στανται καὶ ῥέπουσιν, οὐ τῷ δευτέρῳ τὸ πρότερον ἀναι-
 ροῦντες, ἀλλὰ τῷ δεδοξασμένῳ κακῶς τὸ ἀληθές ἐπεισάγον-
 Cod. 283 τες, καὶ καθάπερ φῶς ἀπὸ λαμπύδος διὰ τῆς ἡλιακῆς
 ἀκτίνος ἀφανίζοντες καὶ ἀμβλύνοντες, ὁμοίως ἐπιδήσομεν
 τοῖς εἰρημένοις τ' ἀληθέστερα, κάκεινα διὰ τὴν ἱστορικὴν δό-10
 ξαν συγχωρήσαντες μένειν, καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀλήθειαν
 ἐφελκυσάμενοι καὶ παραζεύξαντες.

λδ'. Ὅτι Μαρκιανὸς ἀνὴρ ἐς ἀρετὴν ἅπασαν ὡσπερ
 τις κανὼν ἠκριβωμένος.

λε'. Φιλόκαλος γὰρ ὢν καὶ φιλάγαθος ὁ Μουσώνιος¹⁵
 τοὺς πανταχόθεν καθεῖλεν παρ' ἑαυτὸν, ὡσπερ ἡ μαγνήτις
 λίθος τὸν σίδηρον. οὐκ ἦν δὲ βασανίζειν ὁποῖός τις ὁ δεῖ-
 να, ἀλλὰ Μουσώνιον φίλον ἀκούσαντα, ὅτι καλὸς ἦν εἰδέναι.

A. C. 367. λς'. Ὅτι συνηρτῆσθαι τοῦ πολέμου δοκοῦντος Μουσώ-
 Ind. 10 νιος ἔππον ἐπιβιάς ἐξῆει τῶν Σάρδεων. καὶ ὁ Θεόδωρος τὸν²⁰
 Valent. et Val. I. 4 συγγραφέα μεταπεμψάμενος ἐδάκρυσεν τὴν ἔξοδον, καὶ ἀνδρὶ
 R. 271 τ' ἀλλά γε ἀτεράμοι καὶ ἀτέγκτω δάκρυα κατεχεῖτο τῶν πα-
 ρειῶν ἀκρατέστερον.

19. συνηρτῆσθαι N., συνηρῆσθαι ed.

tes, alia negligemus: quin potius instituto illorum, qui curando
 corpori intenti, etiamsi aliquam medicinam, quam utilem spera-
 bant, iam adhibuerint, mox tamen, si potioem aliam experientia
 edocti fuerint, hanc deligunt atque praeoptant; sic nos haud sane
 priora dicta confodientes, sed erroneis opinionibus veras res sup-
 ponentes, ac veluti faculae lucem solaribus radiis opprimentes
 hebetantesque, haecenus dictis veriora subtexemus. Nempe et su-
 periora illa in historicae opinionis loco esse sinemus, et praesen-
 tia addemus iuxtaque apponemus, ut veritati consultum esse vi-
 deatur.

35. Marcianus ad omne virtutis genus tamquam regula qua-
 dam exactus erat.

36. Pulcri enim bonique amans Musonius mortales omnes
 ad se pelliciebat, ceu ferrum magnes lapis. Neque opus erat qua-
 lis quisquam esset expendere; sed ubi amicum Musonii scires, egre-
 gium esse virum satis noveras.

37. Bello iam iudicto, Musonius, equo conscenso, Sardibus pro-
 gressus est. Tum Theodorus, quum cum, qui haec scribit, ad se
 vocasset, eluxit viri discessum. Rectra homini alioquin duro et
 immitti lacrimae ubertim per genas manabant.

λγ'. Ὅτι τὸ ἐπὶ Μουσώνιον ἐπίγραμμα τὸ παρὰ Θεοδώραου τοιοῦτόν ἐστιν·

ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,

ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεοφίλῳ μῆτορ ἀτάλαντος·

5 ἔνθα δ' ἐπὶ τρισσοῖσι πανσίκελος ἤρωεσσι

ψυχὴν καὶ βίότιο τέλος Μουσώνιος ἤρωε.

λδ'. Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι κατεκόπησαν παρὰ Ἰσαύρων, καὶ τούτῳ ὡσεὶ δράματι μεγάλῳ καὶ τραχεῖ τὸ κατὰ Μουσώνιον ἐπεισόδιον οὐκ ἔλαττον ὁ δαίμων ἐπήνεγκεν. ἐνταῦθα ἰοπου τῆς συγγραφῆς ἀφώρισται τὸ πραχθῆν, ὅτι τοῖς χρόνοις παρέτευσεν καὶ συγκατέστρεψεν ἐπὶ τὰ προειρημένα, ὥστε τοῖς καιροῖς μὴ πολὺ παραλλάττειν ἔς τὸ τέλος τὴν γραφήν.

μ'. Ὅτι ὁ βασιλεὺς Οὐάλης κατὰ τὸν καιρὸν ἦν ἵκα οἱ A. C. 378
 Σκύθαι τὴν Μακεδονίαν ἐπέτρεχον, παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν Ind. 6
 15 τὰς πανταχόθεν δυνάμεις συνήγειρεν ὡς μέγα τι καὶ πα- Val. I. 15
 ράδοξον ἐργασόμενος. ὅσον δὲ παιδεία ἀναγνώσεως ἐ- R 272
 σχύει πρὸς τοὺς πολέμους καὶ ἡ διὰ τῆς ἱστορίας ἀκριβῆς
 θεωρία πρὸς ἅμαχον τινα καὶ γραμμικὴν ἔκβασιν τελευτῶσι
 καὶ συνηγακασμένην, καὶ τότε ὁ χρόνος ἀπέδειξεν. πολλῶν
 20 γὰρ ἐπὶ πολλοῖς μαρτυρούντων, καὶ τῆς πείρας πόρρωθεν
 βωῶσης, ὅτι οὔτε πολλοῖς οὔτε ὀλίγοις μάχεσθαι προσῆκεν
 ἀπεργνωκόσιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς κίνδυνον ἐτοιμῶς ἔχουσιν,

8. εὔτο ed. 16. Ita corr. N., ἐργασόμενος et mox παιδείας ed.

38. In Musonium epigramma Theodori hoc est:

Ubi iacet Ajax Mavortius, ubi Achilles,

Ubi Patroclus diis consilio par;

Ibi tribus heroibus animo vitaeque fine

Persimilis Musonius heros iacet.

39. Romani ab Isauris occidione caesi fuerunt. Atque huic tamquam dramati magno et atroci Musonii episodium non minoris momenti fata adiunxerunt. In hoc autem historiae loco id positum est, quia tempus eius usque ad praedictas res protenditur fitque iis coaetaneum. Quare et eius descriptio prope usque ad finem pari tempore pergit.

40. Valens Caesar, quo tempore Scythae Macedoniam incurabant, profectus ad regiam urbem militares undique copias contrahabat, magnum quid moliens et inopinum. Iam quantum valeat ad belli usum litterarum cognitio, quantumque historiae accurata notitia prosit iis, qui certum aliquem et definitum necessariumque exitum sortiri volunt, illo quoque tempore patefactum est. Nam et multi multifariam testantur, atque ipsa experientia vocem veluti procul mittens docet, neque magno, neque parvo militum numero adversus desperantes atque ad periculum quodvis paratos esse pu-

A. C. 378 ἀλλ' ὅτι τοιαῦτα στρατόπεδα καταλύει συμφέροι χρόνῳ
 Ind. 6 τριβοντα τὸν πόλεμον καὶ περικόπτοντα τὰς ἀφορμὰς τῶν
 Val. I. 15 ἐπιτηδείων, ὅπως ὑφ' ἑαυτῶν πολεμοῦντο δι' ἔνδειαν πολλοὶ
 Cod. 284 τυγχάνοντες, καὶ μὴ πρὸς τύχην ἀποκινδυνεύωσιν, ἀλλ' ἐν
 ἀπόρῳ καὶ τὸ κινδυνεύειν ἔχωσιν, ἐπὶ τοῖς ἐναντίοις οὐσης
 τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὡς δὲ ἦν τοιούτων ἀρετῶν ἡ κτῆσις * — σπανιώτερον
 δὲ οὐδὲν ἀρετῆς ἐν βίοις διεφθαρμένοις καὶ ἀγωγαῖς ἐπὶ
 χεῖρον προκατειλημμένοις.

μα'. Ὅτι Σεβαστιανὸς τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τοῦ βασι-10
 λέως Οὐάλεντος εἰληφῶς παρὰ πάντων ὑπόνοιαν δισχίλι-
 οὺς ἤτησεν ὀπλίτας. τὴν δὲ ἔξουσίαν τῆς αἰρέσεως αὐτὸς
 ἐπιτραπέις, τοῦ βασιλέως καὶ χάριν προσομολογήσαντες, ὅτι
 B. 273 κινδυνεύσει περὶ δισχιλίους, εἴτα ἐρομένου τὴν αἰτίαν, δι' ἣν
 ὀλίγους αἰτοῖη, τὰ λοιπὰ δὲ Σεβαστιανὸς ἔφη τὸν πόλεμον 15
 εὐρήσειν· τοῖς γὰρ εὖ πράττουσι πολλοὺς προσθήσεσθαι·
 πλῆθος δὲ μετακαλεῖν ἐξ ἀναγωγίας δύσκολον· ὀλίγων δὲ
 ἀρχομένων ἐς τὸ καλὸν μεταπλασθέντων, καὶ τῆς ἀγωγῆς
 ἐπιτυγχανούσης, τό γε κατὰ μικρὸν προσίοντας ἕξον ἐπὶ τὸ
 κρεῖττον ἐνταθῆσεσθαι. 20

A. C. 379 μβ'. Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδοσίος παραλαβὼν τσαυτήν
 ἀρχὴν καὶ βασιλείαν συνημαρτύρησε τοῖς παλαιοῖς ἡλίκον

19. τόγε] τότε B.

ῥάβδιον ed.

gnandum; verum eiusmodi exercitus trahendo bello esse dissolven-
 dos, subtractis interim com meatibus, ut intestina necessitate vincan-
 tur, dum alimoniae penuriam numerus praegravat: neque iis conce-
 dendum, ut fortunam experiantur, verum efficiendum, ut ne pugnae
 tentandae facultatem liberam habeant, cuius arbitrium penes adver-
 sarios sit.

Quum eiusmodi virtutum adeptio * — Nihil rarius virtute
 est in vitioso vitae genere atque in moribus ad deterio rem semitam
 pronis.

41. Sebastianus imperium copiarum ab Imperatore Valente con-
 secutus, praeter omnium expectationem duo millia tantummodo mi-
 litum postulavit. Quumque ei delectus arbitrium permisum fuisset,
 eidemque gratum animam Imperator testaretur, quod duobus tan-
 tum stipatus millibus proelium experiri auderet, insuperque causam
 rogaret tam paucos poscendi. „Quae desunt, inquit Sebastianus, bel-
 lum inveniet; nam felicibus multi adiunguntur: nunc vero multi-
 tudinem corruptam a perditis moribus revocare perarduum est. Con-
 tra si pauci ad virtutem incipiant retrahi, tunc disciplina adhibita,
 illi etiam, qui paulatim accedent, facilius vitam emendabunt.“

42. Theodosius Augustus tam lata dititione imperioque petitis

ἔστι κακὸν ἔξουσία, καὶ ὅτι πρὸς τὰ πάντα στεγανὸν τι καὶ A. C. 379
μόνιμον πλὴν εὐτυχίας ἄνθρωπος. οὐ γὰρ ἔφθασε παρελ-^{Ind. 7}
θῶν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ καθάπερ μειράκιον μελλόπλουτον^{Grat. I. 5}
πατὴρ ἐπὶ χρόνῳ πολλὰ χρήματα σεσωρευκότος διὰ σωφρο-^{Theod. I.}
5^{σύνην} καὶ φειδῶ, ἀθρόως κυριεῦσαν τῶν πραγμάτων σφο-
δρὸν τινα καὶ παντοῖον ὄλεθρον κατὰ τῶν εὐρεθέντων μαινε-
ται, οὕτω καὶ τότε ἦν δρωῶντα ἐπισκοπεῖν ὥσπερ ἐκ περιω-
πῆς, τὸν γε ἔμφρονα, μηδένα τρόπον ἀμελούμενον κακίας
καὶ ἀκολασίας ἐς τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων διαφθοράν.

10 Ἀπορία γὰρ πρὸς εἰσφορὰς ἀκίνδυνον.

R. 274

μγ'. Ὅτι οἱ Νικοπολίται τῶν ἄλλων Θρακῶν κατεγέλα-^{A. C. 380}
σαν, οἱ τῷ φόβῳ τῆς βασιλείας τὰ δεινὰ ἔπασχον, τὸ μὲν^{Ind. 8}
βοηθῆσον αἰεὶ δι' ἐλπίδος λεπτῆς εἰκάζοντες, τὸ δὲ τῶν κιν-^{Theod. I. 2}
δύων ἐνεσθηκὸς πείρα καὶ ὄψει διὰ μιλακίαν ὑπομένοντες.

15 οὕτως γοῦν αὐτοὶ φρουρὰν τινα στρατιωτικὴν πεμφθῆσεσθαι
προσεδόκησαν, οὐδὲ ἐν ἑτέροις ἔθεντο τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ
τῶν μὴ δυναμένων ἑαυτοῖς ἀμύνειν περιφρονήσαντες ἐς ἑλευ-
θερίας ἐπικίνδυνον ἀπέστησαν.

μδ'. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου οἱ βαρβαροὶ τὴν Θράκην ἐδή-
20 ωσαν κατὰ μικρὸν.

με'. Τοιοῦτον δὲ τι ἱστορεῖται γενέσθαι κατὰ τὴν Νέ-^{Cod. 127}
ρωνος βασιλείαν, ἀλλὰ περὶ μίαν πόλιν. φασὶ γὰρ τρα-

3. μελλόπλουτον B., μὲν πλοῦτον ed.

11. οἱ corr. N.,
δὲ ed.

veteris efati veritatem demonstravit, malum scilicet ingens esse po-
testatem, atque hominem quamvis ad cetera firmum atque obdura-
tum felicitati tamen non posse resistere. Nam veluti adolescentu-
lus luculentam patris hereditatem diuturna frugalitate parsimonia-
que partam repente adeptus, vehementi quodam furiosoque impetu
ad prodigendam rem inventam rapitur; sic tum licebat cordato ho-
mini tamquam e specula observare Theodosium ad commune rei pu-
blicae exitium omni improbitate intemperantiaque ruentem.

Egestas adversus imperatum tributum tuta est.

43. Nicopolitani Thracas ceteros irridebant, qui ob regiae po-
testatis metum male se mulcari perpessi fuerant, dum suppeticarum
exiguam spem foveant, ingruentia vero infortunia propter suam igna-
viam spectant reque ipsa experiuntur. Igitur nec ipsi praesidium
aliquod militare mittendum sibi expectabant, neque in aliis fidu-
ciam salutis collocabant, atque ita his neglectis, quae sibi tutelae
esse poterant, in periculosissimam libertatem incidebant.

44. Sub Theodosio barbari paulatim Thraciam vastabant.

45. Simile quiddam contigisse fertur Nerone imperante, eedē
tamen in urbe una. Aiunt enim tragoedum quemdam Neronis ae-

B. 275 γὰρ ὁδὸν τινα διὰ τὴν Νέρωνος εἰς ταῦτα φιλοτιμίαν ἐκπεσόν-
 τα τῆς Ῥώμης, εἶτα πλανᾶσθαι δόξαν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς φωνῆς
 πλεονέκτημα πρὸς ἀνθρώπους ἡμιβαρβάρους ἐπιδεικνύ-
 ναι, καὶ παρελθεῖν εἰς ταύτην μεγάλην πόλιν καὶ πολυάν-
 θρωπον, συναγεῖραι τε αὐτοὺς εἰς θέατρον. καὶ συνελθόν-5
 των τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν σφαλῆναι τῆς ἐπιδείξεως· οὐδὲ
 γὰρ τὴν ὄψιν ὑπομείναντας τοὺς θεατὰς, ἄτε ἄρτι καὶ
 πρῶτον ἑωρακότας, φεύγειν θλιβομένους περὶ ἀλλήλοις καὶ
 πατουμένους. ὡς δὲ ὁ τραγῳδὸς ἰδίᾳ τοὺς πρῶτους αὐτῶν
 ἀπολαβῶν τὴν τε τοῦ προσωπείου φύσιν ἐδείκνυ καὶ τοὺς 10
 ὀκρίβαντας, ὅφ' ὧν τὸ μέγεθος εἰς ὕψος παρατίθεται, καὶ
 συνέπειθεν οὕτως ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι τὴν ὄψιν, τότε
 παρελθὼν εἰς ἀνθρώπους καὶ ὡς μόλις ὑφισταμένους τὴν
 θέαν τὸ μὲν πρῶτον ἐπεικῶς καὶ μετρίως τῆς φωνῆς αὐτοὺς
 διέγευσε καὶ τοῦ μέλους, (Εὐριπίδου δὲ τὴν Ἀνδρομέδαν 15
 ὑπεκρίνετο,) προΐων δὲ σφοδρότερον ἤχησε, καὶ ὑφῆκεν
 αὐδῆς, εἶτα ἐπήγαγεν ἁρμονίαν σύντονον, ἐπὶ ταύτῃ δὲ πά-
 λιν εἰς τὴν γλυκείαν περιήνεγκεν. ὥρα δὲ ἦν θέρους ὅτι
 περ ἀκμαιότατον, καὶ τὸ θέατρον κατείχετο. καὶ ὁ τραγῳ-
 δὸς ἀναπαυσαμένους ἡξίου σφῆς φοιτᾶν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν 20
 περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν· οἱ δὲ πρὸ τῶν
 ποδῶν πεσόντες καὶ κυλινδούμενοι πάσας ἀφίεσαν φωνὰς
 μήποτε αὐτοὺς ἀποστερηῆσαι τοιαύτης μακαριότητος καὶ ἡδο-

1. τὴν om. ed. 4. τοιαύτην conl. B., Ταροδὸν N. 14. αὐτοῦ
 ed. 19. ὁ om. ed. 20. ἀναπαυσόμενος N. 21. πρὸς ed.

muli invidia Roma pulsum, quum ei peregrinari libuisset suaeque
 artis praestantiam semibarbaris hominibus ostentare, venisse in hanc
 magnam atque incolis affluentissimam civitatem, quos in theatrum
 mox invitavit. Qui quum convenissent, prima quidem die nihil age-
 re potuit: neque enim aspectum sustinebant spectatores, qui vix eo
 primum viso, confertim ilico atque invicem proculcantes fugiebant.
 Sed quum deinde tragoedus principibus eorum seorsim appellatis
 declaravisset et personae naturam et pulpita, quibus actoris proce-
 ritas exaggeratur, atque illis persuasisset, ut spectaculo adessent il-
 ludque perferrent; tum in scenam publice egressus, principio qui-
 dem leniter ac moderate gustum suae vocis cantusque praebuit,
 atque Euripidis Andromedam egit: mox augescens vehementius in-
 sonuit vocemque statim submisit; deinde intulit vehementem har-
 moniam, quam rursus in suavem flexit. Erat autem hora diei fer-
 ventissima, et theatrum hominibus constipatum: quare actor specta-
 tores rogabat, ut interquiescerent, atque ad audiendum refrigerata
 iam et desinente die redirent. Illi vero pedibus eius advoluti, infi-
 mis precibus eum rogabant, ne se tali beatitudine ac voluptate de-

νῆς. ἑνταῦθα δ' τραγῳδὸς ἀφείς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ
 τὸ πάθος, — καίτοι γε τὰ πλεῖστα περιήρητο τῆς τραγῳδίας
 πρὸς ἀνθρώπους ἀξυνέτους, ὄγκος τε καὶ βαρύτης λέξεων,
 καὶ τὸ περὶ ταῦτα εἶδος, καὶ ἡ τοῦ μέτρου χάρις, τὸ, 276
 5 τῶν ἡθῶν ἑναργὲς ὄξυτάτον τε καὶ ἐπιφορώτατον εἰς, ἀκοῆς
 κίνησιν, καὶ πρὸς τούτοις τὸ γινώσκεισθαι τὴν ὑπόθεσιν, — ἀλλ'
 ὁμως τούτων ἀπάντων γεγυμνωμένος ἐς τοσόνδε τῆ τε εὐφω-
 νία καὶ τῷ μέλει μόνῳ κατεκράτησεν, ὥστε οἱ μὲν ἀνεχώ-
 ρουν προσκυνοῦντες ὡς θεὸν, καὶ τὰ ἐξαίρετα τῶν παρα-
 10 σφισιν αὐτοῖς δῶρα ἐκόμιζον, καὶ τὸν πλοῦτον ὁ τραγῳδὸς
 ἐβαρύνετο· μετὰ δὲ τὴν ἑβδόμην τῆς ἐπιδείξεως ἡμέραν
 νόσημα κατέσκηψεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πάντες οὐ τὰς λέξεις
 σαφῶς, ἀλλὰ τὸ μέλος, ὡς ἕκαστος εἶχε δυνάμειος καὶ φύ- Cod. 128
 σεως, ἐκβοῶντες, καὶ διαρῥοίας ἀκρατοῦς ἅμα ἐπιπεσοῦσης,
 15 ἐν τοῖς στενωποῖς παρεθέντες ἔκειντο, κακῶς ὑπὸ τῆς Ἀν-
 δρομέδας ἐπιτριβόμενοι· καὶ ἐχηρώθη * τε ἀνδρῶν καὶ γυ-
 ναικῶν ἢ πόλις, ὥστε ἐκ τῶν προσοικῶν ἐποικισθῆναι. ἀλλ'
 ἐπ' ἐκείνων μὲν εὐφωνίαν τε ἦν αἰτιάσασθαι καὶ ἀέρος
 ὑπερβάλλουσαν θερμότητα, ἢ τὸ μέλος διὰ τῆς ἀκοῆς ἐπὶ
 20 τὰ κύρια τῶν ψυχικῶν ὀργάνων συνέτηξεν καὶ διέκωνσεν
 ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπων αἱ μὲν αἰτίαι τοῦ πάθους
 εὐθεώρητοι, (περὶ τὰ ἔντερα γὰρ ἦσαν ἅπασαι καὶ ὑπὸ γα-
 13. μέλος B., γένος ed.

stitueret. Tunc se in scenam et ad vehementem actionem tragoe-
 dus proripiens, etsi pleraque tragoediae decora peribant apud ho-
 mines indoctos, etsi incassum erat sublimitas pondusque verborum,
 et modus his idoneus, et metri gratia, et moris evidentia, quae ve-
 hementissime ac promptissime percellere auditum solet; quamquam
 denique nec argumenti cognitio erat: nihilominus actor his omnibus
 destitutus, tantum valuit suavitate vocis solaque harmonia, ut spe-
 ctatores ad eum adcurrerent instarque numinis adorarent, et sua
 quaeque pretiosa conferrent, ita ut re bona tragoedus obrueretur.
 Post septimum autem ab actione diem morbus urbem corripuit;
 quo stimulante, omnes inclamabant non ipsa quidem distincte tra-
 goediae verba, sed numeros carminum pro sua quisque facultate ac
 natura: et simul diarrhoea vehementi labefactati, iacebant in viis
 exanimis, male admodum ab Andromeda afflictis. Atque adeo viris
 feminisque viduata urbs fuit, ut eam finitimi frequentare debuerint.
 Age vero illis barbaris causam morbi fuisse harmoniam reputare li-
 cet, nec non aëris calorem immodicum, vel ipsum cantum, qui in
 animae facultates infusus dissolvit illas atque perussit. In nostrae
 vero aetatis hominibus causas passionis facile agnoscas: etenim cun-
 ctas in ventre fuerunt atque in iis, quae sub ventre sunt. Quod
 autem nonnulli quoque e numero non insipientium in eum casum

Desirpus, Eunapius etc.

- R. 277 στέρα,) τὸ δὲ καὶ τινὰς τῶν οὐκ ἀνοήτων πρὸς τοῦτο ὠλισθηκέναι οὐκ εἰς φυσικὴν ἄν τις εἰκότως, ἀλλ' εἰς θειοτέραν ἀνεγέγκοι κίνησιν, ποινηλατεῖσθαι σαφῶς τὸ ἀνθρώπινον.
- A. C. 376 μς. Φυλαὶ μὲν γὰρ τῶν πολεμίων τὴν ἀρχὴν διεβεβή-
 Ind. 4 κεσαν ἄπειροι, καὶ πλείους ἐπιδιέβαινον, οὐδενὸς καλύοντος· 5
 Val. 13 ἀλλ' ἐν τοσοῦτοις κακοῖς κέρδος αὐτοῖς ἐδόκει γνήσιον τὸ δωροδοκεῖσθαι παρὰ τῶν πολεμίων. εἶχε δὲ ἕκαστη φυλὴ ἱερά τε οἰκοθεν τὰ πάτρια συνεφελκομένη, καὶ ἱερέας τούτων καὶ ἱερείας· ἀλλὰ στεγανὴ τις ἦν λίαν καὶ ἀδαμάντινος ἢ περὶ ταῦτα σιωπὴ καὶ τῶν ἀπορρήτων ἔχεμυθία, ἣ 10 δὲ εἰς τὸ φανερὸν προσποιήσις καὶ πλύσις εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἀπάτην διηρυμένη. καὶ τινὰς ὡς ἐπισκόπους αὐτῶν ἐς τὸ θαυμαζόμενον σχῆμα καταστολίσαντες καὶ περι-
 R. 278 κρύψαντες, καὶ πολλῆς αὐτοῖς τῆς ἀλώπεκος ἐπιχέαντες, εἰς τὸ μέσον προεφίεσαν, πανταχοῦ τὸ ἀφύλακτον διὰ τῶν κα-15 ταφρονουμένων ὄρκων παρ' ἐκείνοις, παρὰ δὲ τοῖς βασιλεῦσι σφόδρα φυλαττιομένων, ὑποτρέχοντες καὶ κατασκευάζοντες. ἦν δὲ καὶ τῶν καλουμένων μοναχῶν παρ' αὐτοῖς γένος, κατὰ μίμησιν τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐπιτετηδευμένον, οὐδὲν ἐχούσης τῆς μιμήσεως πραγματῶδες καὶ δύσκολον, ἀλλὰ ἐξ-20 ἤρκει φαῖα ἱμάτια σύρουσι καὶ χιτῶνια, πονηροῖς τε εἶναι καὶ πιστεῦεσθαι. καὶ τοῦτο ὄξέως συνείδον οἱ βάρβαροι τὸ

13. σχῆμα καταστολίσαντες N., ὄχημα καταστολήσαντες ed. 19. ἐπιτετηδευμένων ed. 21. καὶ ante χιτ. om. ed.

prolapsi fuerint, id non tam naturali, quam divinae nescio cui commotioni merito tribuendum est: quia scilicet furiis poenalibus agitur aliquando humana conditio.

46. Innumerae hostium turmae principio flumen tranarunt; pluresque secutae sunt, prohibente nemine; verum in tantis malis praeclearum nostris videbatur lucrum, dum se donis ab hoste corrumpi paterentur. Singulae vero barbarorum tribus sacra patria secum vehabant cum horum ex utroque sexu ministris. Sed enim altum atque adamantinum de his erat silentium, et mysteriorum taciturnitas; quidquid vero extrinsecus per simulamentum speciemque fiebat, id omne ad decipiendos hostes compositum elaboratumque erat; seque Christianos cuncti dicebant, et quosdam suos veluti episcopos miro habitu indutos multamque iis imposturam circumponentes, in medium producebant. Sic enim dabant operam, ut improvisos nos opprimerent propter sacramenta apud illos quidem contempta, apud imperatores autem nostros religiose servata. Erat praeterea apud ipsos genus illud hominum, quos monachos dicimus, ad illorum imitationem subornatum, qui in adversa parte versabantur; quippe imitatio nihil habet operosum aut difficile, sed nigris

θανυαζόμενον παρὰ Ῥωμαίοις ἐς παραγωγὴν ἐπιτηδεύσαν· A. C. 376
 τες· ἐπεὶ τὰ γε ἄλλα μετὰ βαδύτητος καὶ σκέπης ὅτι μάλ-
 ιστα στεγανωτάτης τῶν ἀπυρρήτων τὰ πάτρια ἱερὰ γενν- R. 279
 κῶς τε καὶ ἀδόλως φυλάττοντες. οὕτω δὲ ἐχόντων τούτων,
 5 ὅμως ἐς τοσαύτην ἄνοιαν ἐξεπτώκεσαν, ὥστε συμπεπέ- Cod. 319
 σθαι σαφῶς καὶ ἀμάχως τοὺς δοκοῦντας νοῦν ἔχειν, ὅτι
 Χριστιανοὶ τέ εἰσι καὶ πάσαις ταῖς τελεταῖς ἀνέχοντές.

μζ'. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἐς τοῦτο ἤδη A. C. 379
 συνέπεσεν ἅπαντα καὶ περιηρέθη κατὰ τινα βίαν ἀπαραίτη- Ind. 7
 10 τον καὶ ἀνάγκην ἀνυπόστατον καὶ θηλάτον, ὡς καὶ τὸ τῶν Grat. 12
 ὄνων γένος, μὴ ὅτι τῶν ἵππων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλεφάντων Theod. 1
 γενέσθαι τιμιώτερον. ὁ μὲν οὖν Μακεδῶν Φίλιππος κα-
 ταζευγνύμαι μέλλον περὶ ἐσπέραν ἤδη, εἶτα πυθόμενος ὡς
 οὐ δυνατόν, εἰπόντων τῶν κωλυόντων, χιλῶν οὐχ ὑπάρχειν
 15 ἵξιασθὸν τοῖς ὑποζυγίοις, ἀνέξενε τοῦτ' εἰπὼν, ὡς οὐδὲν βα-
 σιλέως ἀτυχέστερον, ὃς καὶ πρὸς τὸν τῶν ὄνων καιρὸν ζῆν
 ἀναγκάζεται. ὁ δὲ καθ' ἡμῶς χρόνος ἐκινδύνευσεν ὅλως ἐπὶ
 τοῖς ὄνοις σαλεύειν.

μη'. Τοῦ βασιλέως Γρατιανοῦ τὰ μὲν καθ' ἕκαστον καὶ
 20 κοῖός τις ἦν, οὔτε δυνατόν ἦν περιεργάζεσθαι· τὰ γὰρ ἐν
 τοῖς βασιλείοις ἐπικρύπτεται καὶ μάλα στεγανῶς· οὔτε πο-

3. πάτρια N., παρὰ ed. 4. Post φυλ. ins. διετέλουv N. 5.
 συμπεπεσθαι N., συμπεσεισθαι ed. 7. ἀνέχοντες B., ἀνέ-
 χον cod., ἀνέχον ed. 18. ὄνοις N., ὄλοις ed.

paenulis et tunicis humum verrere sufficit improbosque esse et exi-
 stimari. Atque hoc barbari probe scientes in admiratione apud Ro-
 manos esse, decipiendi causa factitabant. Ceteroquin sacra patria
 praecclare incorrupteque firmissimoque silentio tecta apud se custo-
 diebant. Quae quum ita se haberent, nihilominus nostri in tan-
 tum dementiae venerunt, ut cordati quoque homines manifeste et
 indubitate in eandem sententiam conspiraverint; quod illi scilicet
 Christiani essent atque omnibus mysteriis imbuti.

47. Theodosio imperante adeo res omnes insuperabili vi et di-
 vina necessitate circumferebantur, ut asinorum quoque genus ele-
 phantis, nedum equis pretiosius esset. Macedo quidem Philippus
 sub vesperam e castris moturus, quum id fieri non posse audisset,
 quia pabulum, ut monebant, iumentis idoneum non aderat, rex ni-
 hilominus perstitit, aitque nihil esse rege infelicius, qui iumentor-
 um quoque commoditatibus vitam suam conformare deberet. Nostra
 vero aetate rerum summa in asinis posita esse videbatur.

48. Caesar Gratianus cuiusmodi in singulis rebus esset, scru-
 tari altius nemo poterat. Etenim quae intra regia septa fiunt, ea
 celantur studiosissime neque in notitiam curiosorum veniunt. Ru-

λυπραγμονοῦσι συμμαθεῖν· τὰ γὰρ ἀπαγγελλόμενα παρ' ἐκάστου, πολλὰς καὶ πολυμόρφους τὰς διαφορὰς ἔχοντα, μόνην τὴν ἀλήθειαν ὥσπερ τινὰ θησαυρὸν ἀπόρρητον οὐ διε-
 B. 280 γύμνου καὶ ἀπεκάλυπτεν. ὥσπερ οὖν τοῖς γραφοῦσι τὰς εἰ-
 κόνας καὶ τὸ δοθὲν παράδειγμα χαρακτηρίζουσιν ἐπιτείνει⁵
 τὴν περὶ πρόσωπον ὁμοιότητα μικρὰ τινα τῶν ὑποκειμένων
 συμβόλων, καὶ ἡ ἑστὶς ἐπὶ τοῦ μετώπου διακεχαραγμένη,
 ἢ τις ἰονθος παρανατέλλων παρὰ τὸ γένεσον, ἢ τοιοῦτό τι
 μικρὸν καὶ παρημελημένον τῶν κατὰ τὴν ὄψιν, ὃ παροφθὲν
 μὲν οὐχ ὑπογράφει τὸ εἶδος, ἀκριβοῦθὲν δὲ μόνον αἰτιον¹⁰
 τῆς ὁμοιότητος γίνεται, οὕτως ἔξεστι καὶ ἐπὶ τοῦδε τοῦ βα-
 σιλέως συλλαμβάνειν οἷος τις ἦν, νέος τε ὢν καὶ ἐν ἐξουσίᾳ
 βασιλικῇ τραφεὶς ἐκ παιδός, καὶ μὴ μεμαθηκὼς οἷον τὸ
 ἄρχειν καὶ οἷον τὸ ἀρχόμενον· τοῦτο γὰρ μάλιστα διαφαί-
 νει τὸ τῆς φύσεως μέγεθος, ὅταν τὴν προτεθείσαν ἀγωγήν¹⁵
 καὶ συνήθειαν ἢ φύσις ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐξώσῃ καὶ βιάσῃ-
 ται. ἔξεστι δὲ μαθεῖν ἐκ τῶν ὑποκειμένων παραδειγμάτων,
 εἰς ἃ συνωμολόγουν ἅπαντες καὶ ἀντέλεγεν οὐδὲ εἰς τῶν
 λέγειν συνειδισμένων καὶ τὸν κοινὸν φλήναρον ἡσοκίτων.

A. C. 388 μθ'. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μαξίμου στασιώσαντος²⁰
 Ind. 1 καὶ βαρβάρων κατὰ Ῥωμαίων ἐκστρατευσάντων, φήμη κα-
 Theod. 10 Cod. 320 τέσσε τούς βαρβάρους, ὡς οἱ Ῥωμαῖοι στρατὸν ὅτι πλείστον

1. ἐπαγγελλόμενα ed. 21. κατέσχετο ed.

mores autem, quos singillatim homines serunt, ii quum varie mul-
 tumque inter se differant, simplicem veritatem ceu thesaurum quen-
 dam arcanum neque nudant neque revelant. Sicuti vero accidit, cum
 aliquis iconas pingit propositumque archetypon exprimere studet, ut
 faciei similitudinem parvae quaedam res obiectae consiciant, nempe
 vel insignis in fronte ruga, vel prominens in barba pilus, vel aliud
 eiusmodi, quod ceteroquin in facie negligi solet; id inquam, si prae-
 termittatur, imago non fit iconica; sin accurate observetur, vel id
 solum faciei similitudinem effectam dabit: sic etiam quodaam prin-
 cipis huius ingenium fuerit, coniecturis adsequi opus erit, qui sane
 et iuvenis, et in regia dignitate a pueritia educatus fuit, neque
 regnandi artem neque obediendi noverat. Id enim vel maxime
 naturae praestantiam declarare solet, si quis nimirum et consueti
 communique more in melius quiddam vi sua progreditur. Rem
 porro et subiectis exemplis cognoscere licebit, quae cuncti fateban-
 tur, nemine contradicente; nemine, inquam, vel ex iis, qui publi-
 ce nugandi morem prae se ferebant.

49. Theodosio imperante, quum Maximus rebellaret, et prae-
 terea barbari Romanos bello appeterent, fama inter barbaros ma-
 nabat, quod reapse Romani ingentes copias contraherent. Quare

συλλέγουσι. καὶ συλλογισάμενοι τὸ δεινὸν οἱ βάρβαροι ἐπὶ A. C. 388
τὸ σὺνηθές ἀνδραμον σόφισμα, καὶ κατέδυσαν ἐπὶ τὰς Ind. 1
Μακεδονικὰς λίμνας. καὶ συμφανές γε ἅπασι κατέστη, ὡς Theod. 10
ἢ Ῥωμαίων βασιλεία, τρυφήν μὲν ἀρνούμενη πόλεμον δὲ

5 αἰρουμένην, οὐδὲν ἀφίησι τῆς γῆς ἀνήκοον καὶ ἀδούλωτον.
ἀλλὰ δεινὸν γέ τι χρῆμα ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν ὁ θε- R. 281
ὸς ἐγκατέμιξεν, ὥσπερ τοῖς ὀστακοῖς τὴν ἐπικίνδυνον χολὴν
καὶ τοῖς ῥόδοις ἀκάνθας, οὕτω ταῖς ἐξουσίαις συγκατασπεί-
ρας τὴν ἡδονὴν καὶ ῥαθυμίαν, δι' ἣν, πάντα ἔξόν εἰς μίαν
10 μεταστῆσαι πολιτείαν καὶ συναρμόσαι τὸ ἀνθρώπινον, αἱ βα-
σιλεῖαι τὸ θνητὸν σκοποῦσαι πρὸς τὸ ἡδὺ καταφέρονται,
τὸ τῆς δόξης ἀθάνατον οὐκ ἐξετάζουσαι καὶ παρεκλέγουσαι.

γ'. Ὅτι ὀλισθηρὸν, ὡς ἔοικε, καὶ σφαλερώτερον ἀνθρώ- A. C. 392
πος πρὸς τιμὴν ἢ συμφορὰν. Θεραπεύσαντες γὰρ τὸν Τα- Ind. 5
15 τιανὸν οἱ περὶ τὸν βασιλέα Θεοδοσίον, τιμὰς τε ὑπερφυεῖς Theod. 14
ἐκ τοῦ βασιλέως καὶ μεταγνώσεις ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἐν-
σπόνδους ποιησάμενοι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων οὐρανομήκεις
ἐλπίδας ὑποτείναντες, τοῦτον παρέπεισαν ἀγαγεῖν τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ Πρόκλον τοῦνομα· ὃν εἰς τὸ δεσμοτήριον συνέκλεισαν,
20 καὶ τὸν Τατιανὸν ἐπὶ Λυκίας ἀπέπεμψαν τοῦ παιδὸς χρωσ-
σαντες.

γα'. Συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βα-
σιλέως ἀδρστερόν καὶ πολυτελεστέρον, τὴν παροιμίαν ἀπέ-

18 Ἰποσίλαντες ed.

22 Hoc fragmentum uberius legitur

in Exc. de legatt. c. 7.

periculum reputantes barbari ad consuetum sibi strategema confu-
gerunt, in paludibus nempe Macedonicis semet abdiderunt. Pro-
rus autem cunctis innotuit, Romanum imperium, si, deliciis repu-
diatis, bellum meditetur, nullam terrarum partem indomitam ac li-
beram relicturum. Sed enim grave quoddam humanae naturae deus
commisicuit infortunium; nam veluti cancris periculosam bilem,
rosis spinas, ita in potestatibus voluptatem desideriamque ingenera-
vit. Quare quum fieri posset, ut universum hominum genus ad
unum corpus rei publicae revocaretur; imperia interim caducae rei
studiosa voluptatem consecantur, neque id exquirunt, quod im-
mortale est, neque praeoptant.

50. Videtur homo facilius honore subverti ac decipi, quam ca-
lamitate. Ecce enim Theodosii imperatoris administri dum Tatiano
aulicos sine modo honores et praeteriti temporis oblivionem spon-
dent, atque infinitas in futurum spes ostendunt, persuaserunt illi,
ut filium Proculum adduceret; quo protinus in carcerem coniecto,
Tatianum in Lyciam filio orbatum relegaverunt.

51. Quumque illis aliquando ab imperatore largius ac sum-

A. C. 392 *δειξαν ἀληθινὴν λέγουσαν*, „ὄνος καὶ ἀλήθεια τοῦ Διονύ-
 Ind. 5 *σου*.” διὸ καὶ τὸν θεὸν εἰκότως *Λυαῶν* καλοῦσιν, ὡς οὐ
 Theod. 14 *μόνον* διαλύοντα τὰς λύπας, ἀλλὰ καὶ τὸ στεγανὸν τῶν ἀποβ-
 ῆτων διαχέοντα καὶ διακαλύπτοντα. καὶ τότε ῥῆξαντος
 αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν βουλήν, διαλύεται τὸ συμπόσιον
 ἀτάκτως.

A. C. 395 *γβ*. Ὅτι οἱ παῖδες Θεοδοσίου ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
 Ind. 8 *ἔστησαν*. εἰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, ὅπερ ἐστὶ σκοπὸς ἱστορίας,
 Honor. et *προσιθέναι δεῖ* τοῖς γεγενημένοις, τὸ μὲν ὄνομα ἦν τῶν
 Arcad. 1 *Β. 282* βασιλέων, τὸ δὲ ἔργον τῶν μὲν κατὰ τὴν εἰρήν Ῥουφίνου, 10
 τὰ δὲ ἐσπέρια Στελίχωνος εἰς ἅπασαν ἔξουσίαν· οὕτω γοῦν
 οἱ μὲν βασιλεῖς ἐπετάττοντο παρὰ τῶν ἐπιτροπευόντων τὰς
 ἀρχάς, οἱ δὲ ἐπιτροπεύοντες αἰεὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν
 ὥσπερ βασιλεύοντες, φανερώς μὲν οὐκ ἐναντίας χειρὸς καὶ
 ὄπλα ἀράμενοι, κρύφα δὲ ἀπάτης καὶ δόλου μηδὲν ὑπολεί- 15
 ποντες· διὰ γὰρ μαλακίαν καὶ ἀσθένειαν ψυχῆς τὸ διέρ-
 πον καὶ ὑπουλον τῶν μηχανημάτων αὐτοῖς ὡς ἀνδρεῖον ...

A. C. 396 *γγ*. . . . ρασε καθάπερ ἔξ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν διε-
 Ind. 9 *νεχθὲν*, καὶ κατὰ τοῦτον ἐς ἀνθρώπινα. ὁ μὲν οὖν Βάργος 20
 Arcad. 2 *τὴν ἀρχὴν πιστευθεὶς* παρὰ τοῦ εὐνούχου ἐξῆει μάλα φαι-
 Cod. 79 *δρὸς καὶ γεγηθὼς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν*, ὡς ἂν ἀρχὰς ὑποθησό-

17. Desiderantur paginae duae. 22. ὑποθησόμενος ed.

tuosius convivium fuisset exhibitum, verax patuit proverbium illud, Bacchi vinum et veritas. Quare et hoc numen congruenter Liberum appellant, quia non solum moeroribus liberat, verum etiam mentis arcana dissolvit et aperit. Quare et illorum quum inter pocula consilia revelasset, convivium turbulenter dissolutum est.

52. Liberi Theodosii imperium patrium obtinebant. Verumtamen si veritas, quod est praecipuum historiae propositum, dicenda est; illi quidem nomine tenuis reges erant, reapse autem in oriente Rufinus, in occidente Stelicho, summam rerum potestatem habebant. Sic ergo imperatores quidem a curatoribus suis regebantur; ipsi vero curatores perpetuum inter se, regum instar, bellum gerebant; non ita equidem, ut publice manus et arma invicem inferrent, clam tamen nulli fraudi doloque parcebant. Propter suum enim corruptum ignavumque animum quidquid erat subdoli fallacisque artificii, pro virili facinore habebant . . .

53. . . . tamquam coelo in terram adeoque inter homines demissum. Bargas itaque ab eunucho promotus, magno gestiens gaudio dignitatem occupavit; quippe qui et alia sibi rursus munera animo suo despondebat; coepitque non sine multo corruptorum mili-

μενος ἑαυτῷ τινὰς πάλιν, καὶ μετὰ πολλῶν καὶ διεφθαρμέ- A. C. 396
νων στρατιωτῶν, πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς εὐεργέταις· τῷ γὰρ Ind. 9
περιόντι τῆς τόλμης καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐγχειρουμένων πολ- Arcad. 2
λοῦς ἤδη περιπεφευγῶς κινδύνους, εἰς τὸ ἀκίνδυνον ἤδη R. 283
5 πρὸς ἅπαντας καὶ λίαν εὐτυχῆς τὴν τόλμαν ἐξεβιάζετο. συν-
ετώτερος δὲ ὢν κατὰ πόδας ἦει πρὸς τὴν ἐπιβουλήν. καὶ
δῆτα γυνὴ συνῶκει τῷ Βάργῳ· ταύτην διὰ καθειμένων ἀν-
θρώπων πάλαι πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν λεγόμενον ἀλλοτριῶς
ἔχουσαν, διὰ τινος ἡρτυμένης καὶ συνεσκιασμένης ἐπιβουλῆς,
10 ἐπὶ τὸν ἄνδρα ὡσπερ ἔχιδναν νοθρᾶν καὶ ὑπὸ κρύους κατε-
ψυγμένην ταῖς ὑποκειμέναις ἐπαγγελίαις ἀνέστησαν καὶ ὠρ-
θωσαν. καὶ τέλος φυγῶν καὶ συλληφθεῖς τὴν τῶν ἀχαρί-
στων ὑπέσχε δίκην. καὶ ὁ μὲν ἑαυτὸν μακρότατον καὶ τὸν
εὐνοῦχον φρονιμώτατον ἔκειτο μαρτυρῶν, ἡλίκον ἐστὶ τὸ
15 τῆς ἀχαριστίας παρὰ θεῶ ἔγκλημα.

νδ'. Ὅτι ὁ εὐνοῦχος τοῦτον τοσοῦτον ὄντα καὶ τηλι-
κοῦτον ἐκβαλὼν τοῦ βίου, εὐνοῦχος ἄνδρα καὶ δοῦλος ὑπα-
τον καὶ θαλαμηπόλος τὸν ἐπὶ τοῖς στρατοπέδοις γεγενη-
μένον, μέγα δὴ τι καὶ ὑπὲρ ἄνδρας ἐφρόνει· καὶ μὴ τίς
20 γοε τὸ Ἀβουνδαντίου πάθος, ἀκείνου τελέσαντος εἰς ὑπά-
τους ...

νέ. Ἀπίθανον μὲν γὰρ τὸ γραφόμενον· πλὴν εἴ τις

3. περιόντι N., προϊόντι ed. 5. ἅπαντα N. 6. Post ὢν N.
ins. ὁ εὐνοῦχος. 9. ἡρτημένης καὶ συσκιασμένης ed. 14.
φρον. ἀποδείξας ἔκειτο N.

tum numero benefactores suos oppugnare. Nam qui crescente in
dies audacia sua ac magnitudine suorum facinorum compluribus pe-
riculis iam evaserat, tutum se ac per omnia felicem prorsus existi-
mabat: sed tamen, utpote callidus, vestigia quaedam persequens ad
instruendas insidias properabat. Porro autem Bargo concubina quae-
dam erat; quam huic iampridem iratam, artificiosa ac latentē frau-
de, adversus Bargum tamquam colubrum torpidum geluque rigentem
praemiis propositis concitaverunt. Quare Bargo postremo fugam mo-
liens et comprehensus, ingrati animi sui poenas luit. Et hic qui-
dem insanissimum se, eunuchum vero prudentissimum, ostendit;
documentoque fuit, quam Deo invisum sit ingrati animi crimen.

54. Eunuchus postquam talem tantumque hominem vita spolia-
verat, spado scilicet virum, servus consulem, cubicularius minister
versatum in castris militem, magnos spiritus et virili sexu maiores
sumpserat. Neque opus est, ut quisquam Abundantii calamitatem,
qui et ipse consul fuerat . . .

55. Incredibilis enim narratio est; sed tamen, si quispiam ali-
us in eodem argumento versari potest, is mihi mirus erit, atque ob

R. 284 ἕτερος αὐτὰ γράφειν ἰκανός ἐστι, θαναμάζω αὐτὸν ἔγωγε, καὶ ἀνδρείος ἀποφαινέσθω μοι τῆς ἀνεξικακίας χάριν. ἀλλ' εἰκὸς μὲν τοὺς τὰ ἀκριβέστερα γράψαντας κατὰ χρόνους καὶ κατὰ ἀνδρας προσποιουμένους ἀσφαλῶς τι λέγειν, ἔς τε χάριν καὶ ἀπέχθειαν ἅμα φέρειν τὴν συγγραφὴν· τῷ δὲ 5 ταῦτα γράφοντι οὐ πρὸς ταῦτα ἔφερον ἢ ὁδὸς, ἀλλ' ὡς ὅ,τι μάλιστα ἀνατρέχοι καὶ στηρίζοιτο πρὸς ἀλήθειαν. ἐπεὶ καὶ κατὰ τούσδε τοὺς χρόνους ἤκουον καὶ συνεπιπυθανόμην, ὡς ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα γράφουσιν ἱστορίαν· οὐδ' ἐγὼ οὐ τι νεμεσητὸν λέγω, ἀλλὰ ἐπίσταμαι γὰρ σαφῶς ἀνδρας ἀγερώχους τε καὶ ἰο σκιρτῶνας καὶ ἀληθείας τοσοῦτον ἀφεστηκότας, ὅσον ἐντὸς εἶναι ἀναγωγίας. καὶ οὐκ ἐκείνοις μέμφομαι, τῆς δὲ ἀν-

Cod. 80 θρωπίνης κρίσεως τὸ λίαν ἀκρατὲς καὶ ὀλισθηρὸν καταμέμφομαι, ὅτι θελγόμενοι καὶ καταγοητεύμενοι τὸ καθ' ἕκαστον, ἂν ὀνόματος μνησθῆ τις περιττοῦ καὶ τοῖς πολλοῖς 15 γνωρίμου, καὶ τι τῶν περὶ τὴν αὐλὴν τὴν βασιλικὴν ἀκριβέστερον ὑποῦξαντες ἐξενέγκωσιν εἰς τοὺς πολλοὺς, τὸν τε κροτοθύρῳβον ἔχουσιν ὡς ἀληθῆ λέγοντες καὶ πάντα εἰδότες, καὶ πολὺς περὶ αὐτοὺς ὁ συνθέων ἕμιλος, μαρτυροῦντες ῥαδίως, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει, καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς συγγραφῆς 20 φῆς εἰς τόδε συμβιασάμενοι καὶ κατατείναντες, ὡς ἄρα τοῦτο ἐς αἰθέριον καὶ οὐρανόμηκες, ὅπερ αὐτοὶ διὰ βίου τινὰ χλιδὴν * ἴδωσι καὶ ἀπλότητα χαυνότερον ἐπαινοῦντες, ἐς τὸ πιστευόμενον καὶ δημῶδες συνάγουσι καὶ καταβιάζονται.

9. οὐ τι Maius, οὐσι cod. 22. ἐς] ἐστὶν conl. N.

suam patientiam fortis videbitur. Sed nimirum par fuit, eos, qui accuratius de temporibus et de hominibus egerunt, ut impune dicere possent, ad gratiam et odium historiam suam pariter flexisse. Verumtamen is, qui haec scribit, diversam plane viam institit, nihilque ei antiquius fuit, quam ut veritatem sequeretur et confirmaret. Sane et hac tempestate audio a nonnullis historiam scribi: quos ego (nihil stomachosius dicam) et protervos homines esse novi et lascivientes, tantumque a veritate remotos, quantum incitiae proximos. Neque ego illos accuso; sed illam non fero humani iudicii libidinem ac proclivitatem, qua permulsi atque decepti simul ac nomen aliquod paulo illustrius insonuit multisque famigeratum, tum siquid ex aula regia accuratius eruierint, id continuo in vulgus differunt, et magno strepitu se iactant, quasi vera narrent et omnia norint. Plurima vero circa hos turba hominum versatur, qui facile dictis testimonium dant; quique historiae virtutem in hoc verti eoque redigi putant, ut illud mirificum ac coeleste esse dicatur, quod ipsi pro vitae suae mollitia ac futilli simplicitate laudant atque in publicam fidem vi

ἀλλ' ὅμως εἰ καὶ ἀπίθανόν πως εἶρηται, πολλά τε αὐτοῦ
 τερωτοδέστερα καὶ μυθωδέστερα προτέθειται, καὶ ἅπαντα
 ἦν τῆς ἡλιακῆς κινήσεως ἀληθέστερα· μαρτυρεῖ δὲ αὐτοῖς
 ὁ ἥλιος τοῖς εἰρημένοις. καὶ ῥηθῆσεται γε ἴσως ἕτερα τού-
 5των πολυπλανέστερα καὶ βαθυπλοκάωτερα πρὸς ἀπιστίαν·
 ἀλλ' ἐξαγγέλλει γε αὐτὰ ἡ συγγραφή μετριώτερον καὶ ταῦ- R. 285
 τα ὑπὲρ τῶν λεγομένων καὶ ὅτι γε φίλος θεὸς καὶ φίλη
 ἀλήθεια. ἀλλ' οὐκ οἶδα ὅστις γίνομαι ταῦτα γράφων· πο-
 λὺ γὰρ τὸ φροντίζειν ἀληθείας· ἀλλ' ὅγε τοῖς γεγραμμέ-
 10νοις ἀκολουθῶν καὶ πειθόμενος ἀκριβειάν τε προσκυνήσει
 καὶ ἀλήθειαν.

ῥ5. Ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου
 τῶν μὲν περὶ τὴν ἐσπέραν οὐδὲν ἀκριβῶς γράφειν [ἐξῆν] εἰς
 ἐξήγησιν· τότε γὰρ διάστημα τοῦ πλοῦ καὶ μήκος μακρὰς
 15ἔποικει τὰς ἀγγελίας καὶ διεφθαρμένας ὑπὸ χρόνον, καθά-
 περ ἐς χρόνιον καὶ παρέλκουσάν τινα νόσον μεταβεβλημέ-
 νας· οἳ τε πλανώμενοι καὶ στρατευόμενοι εἰ μὲν τινες
 ἦσαν τῶν περὶ τὰ κοινὰ καὶ δυναμένων εἰδέναι, πρὸς χάριν
 καὶ ἀπέχθειαν καὶ τὰ καθ' ἡδονὴν ἕκαστος κατὰ βούλησιν
 20ἀπέστειλεν. εἰ γοῦν τις αὐτῶν συνήγαγε τρεῖς ἢ τέσσαρας
 τὰναντία λέγοντας ὡσπερ μάρτυρας, πολὺ τὸ παγκράτιον
 ἦν τῶν λόγων καὶ ὁ πόλεμος ἐν χερσίν, ἀρχὰς λαβῶν ἀπὸ
 ῥηματίων καὶ *συγκεκαυμένων. ταῦτα δὲ ἦν· „ὡ πόθεν ταῦ-
 3. δὲ αὐτοῖς] τε αὐτὸς B. 4. γε] μὲν B. 13. ἐξῆν ins. N.
 17. πλανώμενοι N., πλαττόμ. ed. 19. κατὰ] καὶ B. 20. ἐπέ-
 στελλεν coni. B.

pertrahunt. Age vero etiamsi incredibilia forte narrentur, nihilomi-
 nus alia praesto sunt portentosiora adhuc et fabulosiora, quae ta-
 men solari motu veriora dicuntur. Testis autem dictorum sol. Et
 quidem alia fortasse dicentur his adhuc falsiora atque ab obtinen-
 da fide remotiora, verumtamen nostra historia, ut decet, ea expo-
 net, idque propter illud effatum: Amicus Deus, et amica veritas.
 Verum ignoro, quidnam mihi talia eventurum sit scribenti. Grave
 enim negotium est cura veritatis. Sed tamen qui scriptis meis men-
 tem fidemque adhibuerit, is diligentiam veritatemque sectabitur.

56. Eutropii spadonis temporibus rerum certe occidentis nihil
 in historiam referri poterat. Nam et maritimi cursus spatiosa lon-
 ginitas seros nuntios et mora corruptos efficiebat, ceu si in diu-
 turrum quendam protractumque morbum incidissent: et qui pere-
 grinabantur aut cum exercitu proficiscebantur, si forte negotia pu-
 blica rescire poterant, pro sua gratia vel odio et pro libito ac vo-
 luntate in suis quisque epistolis renuntiabat. Quamobrem si forte
 horum tres vel quatuor contraria adfirmantes testium instar congre-
 gavisses, praeclara fiebat sermonum lucta, confictusque protinus

τα οἰδας; ποῦ δὲ σε Στελίγων εἶδε; σὺ δὲ τον εὐνοῦχον εἶδες ἄν;" ὥστε ἔργον ἦν διαλύειν τὰς συμπλοκάς. τῶν R. 286 δὲ ἐμπόρων οὐδὲ εἰς λόγον πλείονα ψευδομένων, ἢ ὅσα κερ-
 † δαίνειν βούλονται, ἀλλ' ὅσα τῷ σοφωτάτῳ μαρτυρεῖ κατὰ
 Cod. 115 Πίνδαρον χρόνῳ ἢ τὴν ἀκριβεστέραν κατάληψιν. 5
 A. C. 399 ἡ. Ὅτι ἐπὶ τὰς Ἀσιανὰς συμφορὰς στρέψω τὴν συγ-
 Ind. 12 γραφήν· τοιοῦτο γὰρ ὁ μακρὸς αἰὼν οὐδὲ ἐν ἡνεγκεν, οὐδὲ
 Arcad. 5 τις περὶ τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐνεοχμῶθη τοιαύτη φορὰ
 καὶ κίνησις. ἀλλ' ὅμως οὕτως εἶχε, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀσιώπη-
 τον, ὡς ἀδικοῖα γε ἄν τις εἰ διὰ τὸ ἀπίθανον τὰληθῆ μῆ10
 γράφοιτο. καὶ τοῦτό γε οὐδὲν διαφέρειν ἐδόκει μοι τοῦ πι-
 εἶν τι τῶν δριμέων καὶ πικρῶν ἐπὶ σωτηρία· ἀλλ' ὥσπερ
 ἐκεῖνα κατακερασθέντα τοῖς σώμασιν ἀηδῶς τέλος ἔχει τὴν
 ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν, οὕτω καὶ τὰ τερατευθέντα πρὸς τὸ
 παράλογον, οὐ τῆς γραφῆς ἐστὶ τὸ ἀηδὲς ἀμάρτημα, ἀλλὰ 15
 γλυκὺ τι καὶ πότιμον διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἀκριβῶς ἐξετά-
 ζειν βουλομένοις γίνεται.

ἡγ. Καὶ οὗτος μὲν ἐσώζετο καλῶς ποτηρὸς ὢν·
 ὅμως δὲ (τὸν σπλῆνα γὰρ ἐνόσει,) διετέθη καλῶς ὑπὸ τῆς
 συνεχοῦς ἱππασίας, κατεπραῦνέ τε καὶ τὸ λιπῶδες ὑπεμά-20

2. [δοτε] φ γε ed. 5. Verba τ. α. κ., a quibus aliud folium
 incipit, cum his quae praecedunt omnino non cohaerere viden-
 tur N. 7. οὐδὲ ἐν ἡνεγκεν N., οὐδὲν ἐνήνεγκεν ed. 15. ἐστὶ
 τὸ N., ἐστὶν δ ed.

exsistebat, sumto plerumque initio ab argutis ignisque oculis,
 quae fere huiusmodi erant: „Tu vero undenam haec audisti? ubinam
 te Stelicho vidit? num tu eunuchum nosti?“ neque facile erat, rixas
 componere. Iam et mercatorum nemo quicquam praeter mendacia
 praeterque lucrum suum loquebatur, et quidquid sapientissimo rerum
 omnium tempori, prout Pindari sententia est, accuratiorē exhibet
 explorationem.

57. Nunc ad Asiaticas calamitates stilum transferam. Par enim
 nihilaeum immensum tulit, neque umquam in hominum vita tan-
 tus motus tantusque rerum transitus fuit. Atqui haec ita evenerunt
 neque silentio veritatem premere licet: nam ille iniuste se gereret,
 qui ob fidei impetrandae difficultatem res veras historiae non com-
 mendarēt. Porro hoc mihi haud differre videtur ab eo, qui acre ali-
 quid atque amarum salutis gratia exhibit. Nam sicuti haec insuaviter
 corporibus commixta salutem pariunt; sic etiam quae mirabiliter
 et praeter omnium opinionem accidunt, haud quidem historiae mole-
 stum peccatum reputanda sunt, sed dulce quid potius atque exopta-
 bile propter veritatem apud eos, qui res altius scrutari volunt.

58. Atque ita praeclare evasit incolumis, qui malus vir erat:
 simulque valetudini suae bene fecit continentī equitatione, (nam
 splene laborabat,) calculosque molliovit ac mitigavit. Et is quidem abi-

λαξε. καὶ ὁ μὲν ἀπῆει τῷ τε σφετέρῳ σώματι πολεμῶν ἢ πολεμήσων, καὶ τοῖς περὶ τὴν αὐτὴν ἀπαγγέλλων ἀληθέστερον πόλεμον.

νθ'. Ἡ δὲ Ἀυδία πλησιόχωρος οὖσα τὰ δευτέρα ἔμελλε 5λε τοῦ ὀλέθρου φέρεσθαι.

ξ'. Πλὴν ὅσα γε τούτοις ἐν ἐλπίσιν ἦν τὸ σώζεσθαι· ἄλλοις γὰρ ἐν ἀπορρήτοις ἔτι ζῶσι παραμύθιον. R. 287

Ἐπὶ τὰ γε ἐν τοῖς ἔργοις ἕξιψη καὶ βάρβαροι — οὐ κατὰ τὴν ἔννομον ἀπαίτησιν, (καὶ γὰρ ἐκεῖνη τὸ διπλάσιον ὑπερέ- 10βαλεν,) ἀλλὰ κατὰ τὴν βαρβαρικὴν καὶ ἄμετρον πλεονεξίαν. — Ἀκινδύνως εἶχε πρὸς ἕτερον.

ξά'. Ὅτι οὐχ οὕτω παρακεινηκότες καὶ διεφθαρμένοι τὴν γνώμην, ἀλλὰ δι' ὑπεροχὴν κακῶν, εἰς Ἰουλιανοῦ καιροῦς καὶ χρόνους τον εὐνοῦχον ἀνέθεσάν τινες Εὐτρόπιον. ὥσπερ 15οῦν τῶν ἰατρῶν ἔστιν ἀκούειν, ὅτι τοῖς φιλοζώοις βέλτιόν ἐστι σπλῆνα νοσεῖν ἢ κἀμνειν ἤπαρ, καὶ ὅσον ὑπὲρ ἥπατος διὰ πνεύμονος ἐπὶ καρδίαν συμπερατοῦται καὶ διεφίεται, οὕτω καὶ τότε συνέβαινε, ὡς ἐν αἰρέσει τῶν αἰσχίστων, εὐδοκιμεῖν 20εὐνοῦχον μανέντα πρὸς παράδεισιν τῶν ἐπιλαβουσῶν συμ- 20φορῶν.

ξβ'. Ὅμως ὁ Γαῖνας διαφθείρας τὸν πολέμιον, (ἐπολέ- 30μει γὰρ εὐνοῦχῳ μάλα ἐνταταμένως· οὕτω σφόδρα γενναῖός τις ἦν·) ἐξ ὧν ἐδόκει κατορθωκέσαι, διὰ τούτων ἤτητο. ὑγρότερος γὰρ ὑπὸ τοῦ κατορθώματος καὶ μαλακώ-

12. Versum οὐχ οὕτω — ἀλλὰ addidi e Suida s. v. παρακι-
νούσγαι. N. 13. διὰ τὴν ὑπ. et εἰς Ἰουλιανόν τ. εδν. Suid.

bat corpori suo vel nunc bellum faciens vel postea facturus; multo tamen verius bellum hominibus aulicis indicens.

59. Finitima Lydia secundas exitii partes latura erat.

60. Hi tamen salutis spem fovebant. Etenim spes, dum vita superest, in re incerta solatur . . . non pro legitimae exactionis modo, quae tamen ipsa non amplius dimidio erat, sed pro barbara infinitaque cupiditate. — Ab altero periculum non imminebat.

61. Non tam vesania moti, quam propter malorum cumulum erant qui Eutropium eunuchum quasi Iuliani imperium desiderarent. Ergo, ut medici aiunt, vitae retinendae cupidus melius esse, ut a splene doleant, quam ut iecore laborent, vel ea parte, quae supra iecur per pulmonem ad cor pertingit; sic etiam illo tempore accidit, ut in rerum turpissimarum conflictu vesanus eunuchus laudem referret, modo is cum praesentibus malis compararetur.

62. Simul Gainas, adversario subverso, (etenim eunuchum vehementer oppugnabat: tam fortis animo erat;) quae sibi videbatur

τερος γεγόμενος, ὡς ἂν ἤδη τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν συνηρη-
κῶς καὶ τοῖς ποσὶν ἐπεμβαίνων αὐτῇ, μαλακώτερος ἦν ἀμ-
φάρφασθαι· καὶ πρὸς τὸν Ἀργίβολου ἐπρεσβεύετο, ὡς τὸ
σπουδαζόμενον αὐτοῖς ἔχει τέλος.

Cod. 116 ξγ'. Ὅτι Γαῖνας καὶ Ἀργίβολου . . . ὁ μὲν ἡγούμενος, 5
ὁ δὲ ἐφεπόμενος . . . οὐδὲ αὐτὸς ἕτερον ἐπέμψει· σφαγαίς
δὲ ἔκειτο, μηδὲ τὸν θάψοντα ἔχων καὶ κατορῦζοντα.

R. 288 ξδ'. Ὅτι Πέρσης ἦν ἐν Ῥώμῃ παρῆχος πρὸς χλευασίαν
καὶ γέλωτα τὴν Ῥωμαϊκὴν παραφέρων εὐτυχίαν· σανίδα
δὲ πολλὰς μικρὰς πρὸς τὸ ἡμισυ σταδίον συγκομισάμενος, 10
καὶ εἰκόνα τιὰ τῶν ἔργων ὑπογράψαι βουλόμενος, πάντα
ἐνετίθει γελοῖα ταῖς γραφαῖς, καὶ ἀπορῥήτως τὰ γραφόμενα
κατεχλευάζε διὰ τῆς εἰκότος· ἀνδρείαν μὲν γὰρ βασιλέως
καὶ Ῥώμην στρατιωτῶν ἢ πόλεμον ἐμφανῆ καὶ νόμιμον οὐ-
δαμοῦ τὰ γραφόμενα παρεδήλου καὶ συνηντίετο χειρὸς δέ 15
τινος ὡς ἂν ἐκ νεφῶν προτεινομένης, ἐπίγραμμα ἦν τῇ χει-
ρὶ „θεοῦ χεῖρ ἐλαύνουσα τοὺς βαρβάρους.” αἰσχρὸν τοῦτο κα-
ταγράφειν, ἀλλ' ἀναγκαῖον· καὶ πάλιν ἐτέρωθεν „βάρβαροι
τὸν θεὸν φεύγοντες.” καὶ τούτων ἕτερα παχύτερα κ . . . δ'
ἕτερα κωθωνιζομένων γραφῶν φλήναφον, οὗ καὶ πρότερον ἡ 20
συγγραφὴ μέμνηται, τῆς ἀκμαζούσης ἀρετῆς . . . τὸ σῶμα . .
τῆς ψυχῆς . . . πλέον κατὰ σῶμα διαλυόμενον ἤδη . . . ἀπο . .

A. C. 400 ξε'. Ὅτι Φράβιδος ὁ στρατηγὸς Ῥωμαίων νικήσας Γαῖ-
2. αὐτῆς ed. 23. Ed. modo Φράνιδος habet, modo Φράβιδος.

prosperie egisse, illi exitium sibi ipsi peperit. Languidior enim a prosperitate effectus, ceu si iam Romanum imperium pedibus proculcasset, mollior nunc ad contrectandum erat. Atque ad Argibolum nuntium misit, significans, commune consilium iam scopo esse potitum.

63. Gaius et Argibolus . . . ille quidem dux, hic autem adsecla . . . Neque ipse alterum eluxit; caesus enim iacuit, nemine vel sepulturae mandante vel obruente.

64. Persa quidam Romae praefectus urbi erat, qui Romanam prosperitatem in ludibrium risumque trahebat. Hic enim parvis in circo positis tabellis, ut praesentium rerum imaginem quandam effingeret, ridiculorum omne genus in pictura expressit, atque clam totum argumentum irrisit. Nam neque Imperatoris fortitudinem, neque militum robur, neque bellum aliquod legitimum pictura demonstrabat. Sed manus quaedam nubibus protensa erat, cum inscriptione: *Manus Dei barbaros fugans*. Turpe est haec scribere, sed necessarium. Rursus in parte alia: *Barbari Deum fugientes*: atque his alia ineptiora . . . scriptoribus largiter potantibus nugas, quarum et antea in historia memini.

65. Fravitta, Romanorum dux, Gaium in Chersoneso victum

παν περί τῆν Χερρόνησον διαμένοντα, καὶ τοῦτον μὴ Δ. C. 400
 διώξας, (ἀσφαλῆς γὰρ ἦν ἐπὶ τῇ νίκῃ κερδαίνειν τὸ ἐρ- Ind. 13
 γον· καὶ Λακωνικός τις,) † ἦν ὅτι τύχην εἰδέναι καὶ μὴ πέ- Arcad. 6
 ραν τοῦ μετρίου ποιῆσθαι τὴν δίωξιν. καὶ οὗτος μὲν Cod. 63
 5 ἀσφαλέστερον βουλευόμενος, ἡλίκον ἐστὶ τοῖς ἄλλοις τὸ
 καλῶς στρατηγεῖν ἔδειξεν· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ ὅσον ἡλίθιον
 καὶ πηλοῦ παχύτερον, στρατηγικαὶ τινες εἶναι βουλόμε-
 νοι καὶ τὸ γεγονὸς ὑποσημαίνοντες διελέθρουν καὶ παρε-
 φλυάρουν, τὰς ὀφρῦς ἀνασπῶντες, καὶ διασπλεγόμενοι φθό-
 γονη πρὸς ἀπίθανόν τινα καὶ μυθώδη καταστραφῆναι, ἀπὸ †
 μιᾶς γλώσσης καὶ πάθους, ὁμόφωνοι κατὰ δόξαν ὑπὸ δει-
 λίας γεγονότες, καὶ τῇ παραλόγῳ πληγέντες, τὸν Φράβιδον R. 289
 ἐπισηφίζει μὲν εἰδέναι, νίκη δὲ οὐκ εἰδέναι χρῆσθαι. ὁ
 γοῦν . . τὴν Χερρόνησον ἐγκατέλιπεν . . . . αἰχμάλωτον
 15 ὀπίσω σωτηρίας . . προσηκόντως τύχῳσι· θέαμα τῆς νίκης
 ἄξιον . . καὶ οὗτοι μὲν πρ . . εθρα . . καὶ ὑπέσπειρον εἰς
 τὰ βασιλεια τῇ λόγῳ ποικιλόν τι καὶ περι . . ες, ὡς βάρ-
 βαρος βαρβάρῳ καὶ μύστης μύστη παρέχων διαφυγῆν καὶ
 σωτηρίαν· ὁ δὲ Φράβιδος μάλα φαιδρῶς καὶ . . πρὸς . .
 20 ἐπὶ Κωνσταντίνου πόλιν οἶτω τῆς φήμης . . καὶ σκοτεινὸν
 ὑφέρπον τῆς προφερομένης . . παρελθὼν εἰς τὰ βασιλεια
 φαιδρὸς καὶ γεγηθὼς . . μένων πρὸς τὸ παράλογον τῆς τύ-
 χης καὶ θεὸν ὄραν ὑπολαμβανόντων μᾶλλον ἢ ἄνθρωπον
 (οὕτως, ὅ,τι ἐστὶ νικᾶν καὶ χεῖρας ἔχειν, οὐκ ἤδεσαν,) πρὸς

5. βουλόμενος ed. 11. παρὰ δόξαν conl. B. 13. ἐπισηφίζον
 ed. Num ἐπεσηφίζον [νικᾶν] μὲν? N. 16. εθρα] ἔθρασύ-
 νοντο N. 22. . . . μένων] πάντων ἐκπεπληγμένων B.

ibique adhuc demorantem non insecutus; nam tardior erat ad persequendam victoriam et quasi Laconico more fortunam nosse sibi videbatur, neque immodicae persecutioni esse indulgendum. Atque hic tutiore consilio utens praeclarum exemplum imperatoriae artis suppediavit. Multi tamen homines stolidi et pingui Minerva, qui imperandi periti videri vellent, praedictam rem ludibrio habentes sermonibusque carpentes ac superciliis adductis irridentes, invidia inflammati et repente mirum in modum concordēs facti, factoque inopino attoniti aiebant: Imperare scit Fravitta, sed victoria uti nescit . . Chersonesum deseruit . . severunt in regia rumoris varios . . ceu si barbarus barbaro ethnicusque ethnico effugium salutemque concederet. Fravitta autem dum huiusmodi fama Constantinopoli pedetemptim manaret, . . in regiam gestiens laetabundusque delatus, improviso fortunae eventu deus potius, quam homo, visus est: adeo nesciebant quid esset vincere . . qui cum facie annuisset; namque ob mul-

- A. C. 400 τὸν βασιλέα μετὰ ἐλευθερίας . . . εἰ μὴν διατεινόμενος ἐξ-
 Ind. 13 εβόησεν τῶν καταφραυατομένων φθόνων καὶ νηστείας κα-
 Arcad. 6 θάρματα . . . πόσον ὁ θεὸς δύναται θεῶν μὲν ὅτε βου . . . τὸ
 δυν . . . ἐκείνου κακῶς . . . τηλικούτον ἐν . . . κατα πε . . . ἔρ-
 γον οἴσθαι βασιλεῦ. τοῦτο δὲ τὸ ἔργον . . . ἀλλότριον τῆς 5
 Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς. τοῦ δὲ . . . ἐπινεύοντος πρόσωπον, διὰ
 γὰρ ἀπλότητα πολλὴν συμπαθήσας πρὸς τὰ λεγόμενα . . . τα
 τῶν εὐνούχων εἶπεν, ὅτι προσῆκόν ἐστιν ἐπινεύειν . . . . τοῦ
 δὲ βασιλέως τοῦτο εἰπόντος, ὡς αἰτεῖν ἀνάγκη δωρεάν, ὁ
 Cod. 64 Φράβιδος ἔφησεν ἐπιτραπήναι κατὰ τὸν πατριον νόμον ἰε-10
 ρατεύειν θεόν. ὁ δὲ βασιλεὺς δι' ὑπεροχὴν βασιλικῆς ἀρε-
 τῆς καὶ τὴν ὑπατεῖαν ἐπέτρεψεν· ὁ δ' ἐδέξατο.
- R. 290 55'. Ὅτι Φαμέας ὁ Μίλικον ἐπικαλούμενος, μυρία πα-
 ρέχων κακὰ Ῥωμαίοις, εἶτα Σκιπίωνος στρατηγούντος οὐ
 δυνάμενος, τὴν δὲ αἰτίαν ἐρωτώμενος ἐξεπέειν, τὰ μὲν πρό-15
 βατα εἶναι ταῦτά, τὸν δὲ ποιμένα σφοδρότερον καὶ τοῦ Ἄρ-
 γου πολυωπέστερον.
- 55'. Ἰέραξ ἦν, ὄνομα δὲ τοῦτο ἀνθρώπου κύριον, ὃν
 εἶδεν ὁ συγγραφεὺς καὶ διελέχθη πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ψυ-
 R. 291 χὴν τε ἀνεμάξατο διὰ τὸν λόγον. καὶ συνελόντι γε εἶπειν 20
 Ἀλεξάνδρου, καὶ κορακώδης μὲν κατὰ τὸ ἄπληστον ἐς τρο-
 φὴν, προσῆν δὲ αὐτῷ καὶ τρυφή, πρὸς δὲ ἡδονὰς ἀλε-
 κτρυώδης, καὶ οἷός τις ἂν Ἀλεξάνδρου ἀσελγέστατος γένοι-
 το, καὶ εἴ γὰρ τι Ἀλεξάνδρου ἀσελγέστερον. ἀλλ' ὁμως ὁ
3. βου] βούλειαι N. 4. δυν] δυνατὸν N. 5. ἔργον οὐκ ἔ-
 σται ἄλλ. N. 14. Pro οὐ N. οὐδὲν 15. ἐξεπέειν N. 20.
 τῶν λόγων coni. B. 23. ἀσελγέστερος ed.

tam moris sui simplicitatem dictis commotus fuerat . . . ait aequum esse annuere . . . quumque imperator diceret, oportere, ut Fravitta remunerationem peteret, hic ait, postulare se, ut patrio ritu Deum colere sibi liceret. Imperator autem propter eximiam, quae in illo erat, virtutem consulatum quoque contulit, quem ipse recepit.

66. Phameas cognomento Imilco, qui innumeris damnis Romanos adfecerat, deinde, Scipione exercitibus praeposito, quum nihil iam posset, causamque rei rogaretur, ait: „Oves quidem caedem sunt, sed pastor multo vigilantior atque Argo oculatior.“

67. Huic homini nomen proprium erat Hierax; quem quidem historicus de facie novit atque allocutus est, animumque eius serendis sermonibus exploravit. Ut breviter dicam, Alexandrinus erat et corvi quidem naturam ingluvie imitabatur: sed neque libidini- bus carebat, ad quas galli ritu alacer erat, prorsusque incontinens instar hominis Alexandrini: immo et si quid Alexandrino incontinen-

- συγγραφεὺς αἰδεσθῆναι τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν καὶ ἰταμότη-
 τα συμπίεσας ἐφ' οἷς ἦν λόγοις ἤχητο ἀπιῶν, τεθηπότων τῶν
 παρόντων, ὅτι ἄνθρωπος ἐξ Ἀλεξανδρείας γλωσσῶν τε ἐπέσχε
 καὶ φλυαρίαν ἐπέστησε καὶ τὸ πρόσωπον κατέκοψεν ἐρυθῆματι.
 5 Ξη'. Ὁ δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐπιστρέψας τὸν λόγον,
 „ἀλλὰ σὺ γε" εἶπε „πάντων εἰ τῶν κακῶν αἴτιος, τοὺς τε
 βασιλέας διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν κολλήσεως, καὶ τὸ
 θεοπρεπέστατον ἔργον καὶ οὐρανόμηκες ὑπορύττων καὶ κα-
 τασειῶν ταῖς σαῖς μηχαναῖς ἐς διάλυσιν καὶ φθοράν. ἔστι
 10 δὲ πανόλβιον τι χρῆμα καὶ τεῖχος ἄρρηκτον καὶ ἀδαμάντι-
 νον τοὺς βασιλέας ἐν δύο σώμασι μίαν βασιλείαν ἔχοντας
 φαίνεσθαι." καὶ οἱ παρόντες, τούτων λεγομένων, τὰς μὲν κε-
 φαλάς ἀπέσειον ἡσυχῇ καὶ δεδοικότες· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς
 ἄριστα λέγεσθαι· τὸν δὲ Ἰωάννην τρέμοντες καὶ πρὸς τὰ
 15 σφάτετρα κέρδη κεκηνότες, (ἣ γὰρ ἀκολασία καὶ τοῖς πονηροῖς,
 ἥπερ εἴρηται, τιμὴν ἐχαρίζετο,) τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀμελή-
 σαντες, καὶ προσησάμενοι σφῶν αὐτῶν τὸν Ἰωάννην, τε-
 χνικὸν δὴ τινα ἱερακοτρόφον, τὸν Φράβιδον ἀφείλοντο τῆς
 ψυχῆς.
 20 Ξθ'. Παμφυλία γοῦν ὑπὸ τῶν Ἰσαυρικῶν πολέμων A. C. 404
 πορθουμένη χουσὸν ἐνόμισε τὰς Ἰσαυρικὰς συμφορὰς· καὶ ^{Ind. 2}
 καθάπερ ἐν ταῖς διοσημεῖαις ἀστραπῆς κεραυνὸς φοβερώτε-
 ρος, (ἣ μὲν γὰρ ἐφύβησε μόνον, ὃ δὲ διέφθειρεν,) οὕτω καὶ
 2. λόγοις B., λόγος ed. 4. κατέκρυψε Ν. 9. φθοράν B.,
 φοράν ed.

tius est. Sed tamen historicus tam impudentem tamque effrontem
 hominem pudorem edocuit, atque ad rem propositam devenit;
 mirantibus iis, qui aderant, quod homo Alexandrinus linguam cohi-
 beret, nugas omitteret, et facie ruborem traheret.

68. Is autem, conversa ad Ioannem oratione, „Tu vero, in-
 quit, malorum omnium causa es, qui concordiam regum dissocias,
 remque omnium praestantissimam atque coelestem artificis tuis per-
 turbatam pessum das. Quippe summa felicitas atque adamantina
 insuperabilisque firmitas est, cum duo reges unum regnum possidere
 videntur.“ Tum qui huic orationi aderant, capitibus taciti pavidique
 nutabant; visus enim erat rectissime dicere, Verumtamen dum
 a Ioanne sibi timent, et suum quisque lucrum meditatur, (namque
 impurus ille improbis quoque hominibus honores, uti dictum est,
 largiebatur.) communi ommissa salute, Ioannem sibi praefecerunt,
 callidum scilicet Hieracis alumnum, Fravittamque vita spoliarent.

69. Pamphylia Isauricis bellis vastata, nihilominus beatam se
 indicabat, si his tantum afficeretur. Iam sicuti in procellis fulgure
 fulmen formidabilis est; illud enim territat, hoc interimat; sic et-
 iam Isauros ceteroquin auditu visusque tremendas, veris tamen instar

- A. C. 404 τούς Ἰσανροῦς φρικωδεστάτους ὄντας ἀκοῦσαι τε καὶ ἰδεῖν
 Ind. 2 ἄνθος ἀπέδειξε καὶ τρυφερώτατόν τι καὶ χλοερόν ἕαρ ὁ βέλ-
 Arcad. 10
 Cod. 77 τιστος ἐξ Ἀλεξανδρείας Ἰέραξ, οὕτω πάντα διερευνησά-
 μενος καὶ συναρπάσας ἀθρόως ἐπὶ τῇ Φραβίδου φόνῳ. —
 καὶ παραλαβὼν ὑπὸ μάλης ἐπειράτο διαφεύγειν κατὰ ῥύ-5
 μιν καὶ φορὰν. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἀλαοσκοπίην ὁ Λύκιος Ἐ-
 ρεννιανὸς βικάριος ὢν· ἀετός δὲ γενόμενος αὐτὸν συνήρ-
 πασε τὸν Ἰέρακα, καὶ μόλις ἀφῆκεν, εἰ μὴ τετρακισχιλίους
 ἐκείνος αὐτῷ χρυσοῦς ἀπέτισεν.
- A. C. 414 οἱ. Ὅτι ἐπὶ Πουλχερίας τῆς βασιλίσσης ἐξέκειτο δημοσίαι¹⁰
 Ind. 12 πιπρασκόμενα τὰ ἔθνη τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχάς
 Theod. i. 7 πᾶσι δὲ ἐπιπράσκοντο μεγάλα τε καὶ μικρὰ φανερώς ἐπὶ δη-
 μοσίων τραπεζῶν, ὥσπερ ἄλλο τι τῶν ἐπ' ἀγορᾶς ὠνίων. ὁ
 βουλόμενος Ἑλλήσποντον ἀδικεῖν εἶχεν Ἑλλήσποντον πριάμε-
 νος, καὶ ἄλλος Μακεδονίαν, Κυρήνην, καὶ ὅπως ἕκαστος ἐνό-15
 σει πρὸς τὸ ἀδικὸν ἢ ἐχθροῦς ἔχων. ἐξῆν δὲ καὶ καθ' ἕκαστον
 ἔθνος τὴν μοχθηρίαν ὠνεῖσθαι ἑαυτοῦ πρὸς τὸ βλάπτειν
- R. 293 τούς ὑπηκόους, καὶ πολλὰ συλλαμβάνειν ἔθνη· τοῦτο γὰρ
 ὁ βικάριος ἐδύνατο καὶ ἡ ἀνδύπατος ἀρχή. καὶ δέος ἦν
 οὐδὲν τῶν ἀθλίων γραμμάτων τοῖς νόμοις ἐπτεθνηκότων, ὡς²⁰
 δεῖ τὸν ἐπὶ χρήμασι δικάζοντα κολάζεσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν νό-
 μοι κατὰ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν οὐκ ἀραχνίων ἦσαν ἕσθε-

1. φρικωδεστάτους B., φρικωδεστέρους ed. 5. ὑπὸ μάλης N.,
 ὑπομολῆς ed. κατὰ] μετὰ ed. 6. ἀλαοσκοπίην B., ἄλλο
 σκοπεῖν ed. 7. γινόμενος ed. 18. ἐπηκόους ed.

herbidi floridique ac voluptarii praeclarus hic demonstravit Hierax, dum cuncta rimatur temereque diripit post Fravittae caedem. Ille clam fugam rapidam et tumultariam molitus est: verum Herennianus vicarius, quem non sefellerat, naturam aquilae induens corripuit Hieracem; vixque demum dimisit, quatuor acceptis ab illo aureorum millibus.

70. Pulcheria regnante, prostabant publice venum gentes iis, qui praefecturas coemere volebant: et sive haec magnae sive modicae essent, palam in publicis mensis, ceu venales in foro merces, distrahebantur. Igitur qui Hellespontum diripere auebat, Hellespontum emptam ferebat, alius vero Macedoniam, alius Cyrenem, prout quisque peculandi morbo laborabat, aut inimicos ulciscendi. Licebat autem his improbis vel singularum gentium praefecturas nocendi causa coemere, vel etiam cumulate plurium: illatenus enim patebat vicarii vel proconsulis iurisdictionio. Nullus autem metus erat decretorum tristium iam pridem cum legibus mortuorum, quod poenae videlicet is, qui ius venale habet, obnoxius sit. Etenim leges non modo, prout Scythia Anacharsis ait, araneosa tela infirmiores erant ac subtiliores, verum prorsus

γέστεροι καὶ λεπτότεροι μόνον, ἀλλὰ καὶ κοριοροῦ παντός
 πρὸς τὸ εἶν ἐνκόλωσ καὶ διανεμοῦσθαι παραφερόμενοι. ὁ
 δὲ τὸ ἔθνος ἢ τὰ ἔθνη παραλαβὼν, δύο τινὰς ἢ τρεῖς στρα-
 τιώτας συναφελκόμενος κατὰ τὴν πλαγίαν εἰσιόντας θύραν,
 5 μὴ βουλόμενος μανθάνειν, ὅτι σιωπῶντων κηρύκων, εἰ δὴ
 κήρυγμα σιωπῶμενον γίγνεται, πρὸς πάντας περιήγγελλεν,
 ὡς δὴ φησιν Ὅμηρος, „κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα
 ἕκαστον, μηδὲ βοᾶν, αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.” καὶ
 ὁ ἔρχων διὰ τῶν ἀφθόγγων τούτων κηρύκων πρὸς τὸ οὖς
 10 ἑκάστῳ περιήγγελλεν, ὡς πριάμενος εἶη τοὺς ὑπηκόους τόσου
 καὶ τόσου ἀργυρίου, καὶ πᾶσά γε ἀνάγκη τοῦτο καταβάλ-
 λειν, ἢ πράγματα ἔχοντας ἐπιτρέβασθαι θανάτοις καὶ δη-
 μύσειν. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες καὶ συντελεῖς ἐκ προῦπαρ-
 χούσης οὐσίας κατετίθεισαν οἰμώζοντες τὸ ἀργύριον· οἱ δὲ
 15 ἀποροῦντες δημοσίᾳ κατεδαπανῶντο ταῖς μᾶστιξι τὰ σώμα-
 τα· πρόφασις δὲ ἦν ἕτερα τις. εὐρέθη γὰρ γένος ἀνθρώ-
 πων δι' ἀπορίαν καὶ ἀπόνοιαν ὄξυθάνατον καὶ φιλοκίνδυνον
 οἱ τὺς ὕβρεις οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ κατηγορίᾳ τῆς ληστείας Cod. 78
 ὤρμησαν ἐπὶ τὸν τῆς αὐλῆς ἑπαρχον. κάκεινος ἂν ἐπὶ τὸ
 20 πρῶγμα δισχηματισμένος πάλαι κατ' αὐτὸς ἕτερα τοιαῦτα R. 294
 πάσχων τὸν τε κατηγορηθέντα συνήρασε, καὶ τοὺς κατηγο-

1. κοριοροῦ N., κόνιος τοῦ ed. 2. παραφοράμενοι ed. 5
 λανθάνειν ὅτι ... διὰ σ. conl. B. δὲ pro δὴ ed. 6. πάντα
 περιήγγελλον ed. 10. ἑκάστων ed. 12. ἔχοντας ἐπιτρέ-
 βεσθαι N., ἔχοντες ἐπιτρέπεσθαι ed. 20. πάλιν ed.

pulveris instar huc illuc facili factu circumagebantur ac difflebant. Qui vero unam gentem pluresve emerat, binis vel ternis stipatus satellitibus, qui ad se per posticum ventitarent, ne forte lateret, per tacitos praeco-
 nes (si tamen praeconium tacitum fieri potest,) omnes certiores fecit, more Homericō nominatim ad forum viros singulos advocabat sine stre-
 pitu, ipse vero in primis fungebatur munere. Itaque magistratus his ta-
 citurnis praeconibus utens in cuiusque aurem insurrabat, se sin-
 gulos subditos hoc et illo argenti pondere venales habere. Prorsus autem necesse erat, vel imperatam pecuniam pendere, vel calumniis
 implicitos supplicia perpeti et proscriptiones. Qui ergo nummati erant, ii pro facultatibus quisque suis cum gemitu pecuniam solve-
 bant: tenuiores autem plagis publice impositis abibant. Iam et alia ratio simulationum erat. Exstitit enim aliquando genus hominum, qui ob egestatem ac stultitiam suam impendentem necem ac pericu-
 la temerent. Hi nimirum iniuriarum impatientes crimen peculatus apud aulae praefectum detulerunt. Hic autem rem serio agere si-
 mulans (quippe et ipse olim in simili fortuna versatus erat,) eum, qui accusabatur, reum agebat, et accusatoris fiduciam commendabat.

Dexippus, Eunapius etc.

ρήσαντας ὡς παρῶσιαν ἔχοντας ἐπήνεσεν . . . τοιαῦτα γέ-
νοιτο· καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς κρίσεως ἐλθούσης, ἔφρα-
ζεν ἂν διὰ τοῦ πιστοτάτου τῶν εὐνούχων „ἀπιτε, ὦ βέλ-
τιστοι, πάνυ θαυμάζοντες ὅτι μετὰ τῶν κεφαλῶν ἀπιτε·
κατηγορεῖν γὰρ ἀρχομένους οὐκ ἔξεστιν.” οἱ μὲν ἀπῆε-5
σαν ψηλαφῶντες τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις καὶ ἀγαπῶν-
τες, ὅτι ἔχουσι συνηρμοσμένας· ὁ δὲ νικήσας τὴν Κα-
δμείαν μακροῦ πλέον ἦν ἀθλιώτατος, καὶ τὴν ἀρχὴν πριά-
μενος ὅλης τῆς ὑπαρχούσης οὐσίας, καὶ τὸ κέρδος τῆς ἀρ-
χῆς προσκαταβαλὼν ταῖς τσοαύταις ἐνέδραις καὶ λόγοις.10
πᾶσαι γοῦν οἰκίαι πρὸς τοῦτον ἐκενοῦντο ἂν τὸν δόλον·
καὶ ἕξοτα ἦν ὄρα ἢ τὸν ἀρξάντας δεδημευμένους, ὥσπερ
που καὶ ὁ κωμικός φησιν· „ἄρξαντος ἀνδρὸς δημόσια τὰ
χρήματα.” ὁ δὲ ἀγνοῶν τίς κωμικός, οὐδὲ ἀναγινώσκειν
ἀξιῶν τὴν γραφήν. οὕτω γοῦν καὶ ὁ Ἑρηνιανὸς τότε τὸν15
Ἰέρακα τὰ πλείονα μὲν ὑφελέσθαι, πλείονα δὲ καταβαλεῖν
συλλαβῶν ἀπέδειξε δικαίως ἀποτίνοντα τιμωρίας τοῦ κατὰ
Φράβιδον φόνου. ὁ δὲ Ἰέραξ καλούμενος ὑπὸ τοῦ πλείονα
καταθέντος ὥσπερ αἰετοῦ συνειλημμένος ἀηδῶν ἦν Ἡσιόδειος
οὐ δυναμένη πρὸς κρείττονα ἀντιφερίζειν. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ αἰ-20
R. 295 τὸς οὐδὲν διέφερεν ἀηδόνος, πλὴν ὅσα καὶ εἰς τὸν τοῦ μύθου
κολοιὸν ἐτέλει, τῶν ἰδίων πτερῶν ὥσπερ ἄλλοτριῶν ἐστερημένος.

12. δεδημευμένους B., δεδηκεισμένους cod., δεδεκασμένους M.
15. ἀξίος vel ἀξιώ αὐτόν N. 16. τὰ πλείονα] τῶν πολλὰ com. B.
17. ἀποτίνοντα ed.

Verumtamen ubi iudicii disceptatio aderat, per fidelissimum sibi eunuchum nuntiandum illis curabat: „Abite, viri optimi, lucroque apponite, quod salvo capite abitis, namque magistratibus dicere nequaquam licet.“ Tum illi discedebant, his auditis, capita sua contrectantes, et plane contenti, quod ea cervicibus adhuc haerent. Qui autem Cadmeam victoriam retulerat, multo iam infelicioer erat, tum quia praefecturam olim omni suo patrimonio redemerat, tum quia nuper praefecturae lucra his insidiis et criminationibus propulsandis insumserat. Atque huiusmodi fraudibus domus omnes facultatibus vacuabantur: passimque videre erat magistratuum bona publicata: veluti ait comicus: „Viri publicum munus gerentis publica est pecunia.“ Qui autem nescit, quisnam comicus, is indignus est qui haec legat. Sic igitur Herennianus Hieracem, qui plurima item impenderat, comprehensum coegit poenas luere necis, quam Fravitae intulerat. Hic autem nomine Hierax ab eo, qui plura impenderat, tamquam ab aquila correptus, lusciniā evasit Hesiodea, quae potiori par esse non potuit. Tum et ipsa demum aquila nihil distulit a lusciniā, nisi quod ad extremum, ut est in fabula, in corvum desit, cui plumae tamquam aliena res ereptae fuerunt.

οα'. Ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς βασιλίδος οὐκ ἦν τινα παρὰ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν μὴ τοῦτο ἀκοῦσαι „τί δὲ σὺ, πάντων ἀνδρῶν θαυμασιώτερε, [πόλε]ων οὐκ ἄρχεις καὶ ἐθνῶν;” καὶ ὁ λόγος ἦν τοῦ κατὰ μῦθον ἰοῦ τῶν διαβάδων δυναστῶτερος.

οβ'. Ὁ δὲ Στελίων οὐκ ἐφόνευσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ζῆν αἰσχροῦς ἠνάγκαζε, πάντα ἀφαιρούμενος, καὶ πρὸς τὸ βαρύτερον, ὡς φησι Μένανδρος, τὴν πενίαν θηρίον καὶ . . . λέγων καὶ συστέλλων.

10 ογ'. Ὅτι ὑπὸ . . . ὡς διὰ φιλαρχίαν ἤροῦντο . . . ἄπαντες· οἱ δὲ ἔχοντες ζῆν μᾶλλον ἢ τοὺς . . . δεῖν πυρὶ καὶ φόνῳ καὶ σιδήρῳ πάντα δαπανήσασθαι . . . τῆς . . . χῆς ἐν τῷ διαφαίνεσθαι ὅτι μόνος Στελίων ὑπερ ἀνθρωπίνην ἐν . . .

15

. . .

ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΚ ΤΟΥ ΣΟΦΙΑΔ.

1. *Fragmenta, quae sub Eunapii nomine leguntur.*

α'. Καρίνος, Κάρου τοῦ βασιλέως υἱός, γενόμενος ἐν R. 307 τοῦ ἔξουσιᾶ καὶ βουλήσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικούτων κακῶν ἐς

8. φησι Μένανδρος B., φάμεν ἀνδρὸς ed.

71. Eadem regina imperante, nemo Constantinopoli non hos sermones audiebat: „Tu vero, vir praeclarissime, cur non urbibus populisque imperas?” Atque hic sermo veneno illo, quod est in fabulis, serpentium dipsadum efficacior erat.

72. Stelicho homines non interemit, sed turpiter vivere coegit, ereptis bonis omnibus, eosque ad egestatem, molestissimam beluam, ut ait Menander, damnavit.

. . .

ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

FRAGMENTA E SUIDA.

1. Carinus, Cari regis filius, adeptus potestatem arbitrato suo quidvis agendi, maximum malum ad tyrannidem exercendam cre-

τυραννίδα, ὥστε ἀπέδειξε χροσὸν τὴν τραγωδομένην τυραννίδα· οὕτω καὶ τοῦνομα τοῖς ἔργοις μακροῦ παρῆλθε· παίδων μὲν γὰρ εὖ γεγονότων ὕβρεις, διὰ τὸ σύνηδες, οὐδὲ ὕβρεις ἐνομίσθησαν, ἀλλ' ἦν ἐγκύκλιον αὐτῇ καὶ πρόχειρον τὸ τὰ τοιαῦτα ἀμαρτάνειν· ὁ δὲ ἐγκλήματά τε ἀνέπλιατε καὶ εὐδίκασε τοὺς ἀδικουμένους, καὶ τῶν δικαζομένων οὐδεὶς ἐσώζετο· ὅπου γε πολλῆς οὔσης καὶ ἀδιηγῆτου τῆς φθορᾶς παρηγαλίσκοντό τινες τῶν εὐδαιμόνων, ὥσπερ ἐν κοινοῖς δειπνοῖς ἀλεκτορίδες, ἐς τὴν Καρίνου τρυφήν· μεμνησθαι δὲ τῶν κατακοπτομένων ἔφασκε, τῶν μὲν ὅτι οὐκ ἐπήνεσαν αὐ-¹⁰ τοῦ τὸ κάλλος, τῶν δὲ ὅτι λέγοντα, ὅτε ἦν μειράκιον, οὐκ ἐθανύμασαν, ὡς ἐβούλετο· ἀπώλλυντο δὲ τινες καὶ γελιάσαντες ἐναντίον αὐτοῦ ποτε, καὶ πάντα ἦν αὐτοῦ βαρύτερα διοσημείας, καὶ ἐλύττα ἐν μέσοις τοῖς ὑπηκόοις. Voc. Καρίνος conf. cum διοσημεία, ἐγκύκλιον, μακροῦ, ὕβρις φυτεύει τυ-¹⁵ ραννον.

R. 308 β. Ὁ δὲ τοξότης ἠφίει βέλος, εὔστοχος ὢν τοσοῦτους κατακαίνει, ὅσα ἠφίει βέλη. Voc. κατακαίνειν.

γ. Καρικὸν θῦμα. Voc. καρικόν.

δ. Μῆξιμός τε καὶ Πρίσκος λόγου μὲν μετειχέτην, τῆς²⁰ δὲ τῶν κοινῶν καὶ ὑπαίθρων πείρας πραγμάτων ἐλάχιστον. Voc. ὑπαίθριον.

vit. Sic et ipsum nomen factis longe superavit. Nam pueris quidem nobilibus iniuriæ per contumeliam illatæ, propter consuetudinem, ne iniuriæ quidem existimabantur, sed huiusmodi peccata erant ipsi familiaria et quotidiana. Idem etiam crimina comminisceratur, et ius dicebat illis, quibus iniuria fiebat, et nullus eorum, qui in iudicio litigabant, incolumis evaderebat. Cum enim multæ et ineffabiles caedes fierent, quidam e beatis obiter consumebantur, ut in communibus epulis gallinæ, in Carini delicias. Dicebat autem, se meminisse eorum, qui suo iussu concidebantur, quorum alios quidem ideo caesos dicebat, quod suam formam non laudassent, alios autem, quod se dicentem, dum adhuc esset adolescens, non admirati fuissent, ut voluisset; peribant etiam nonnulli, quod coram ipso risissent. Denique omnia eius facta prodigiis et ostentis erant graviora, et in mediis populis, eius imperio subiectis rabie grassabatur.

2. Sagittarius autem sagittam emisit, quum esset iaculandi peritus, adeo ut tot homines interficeret, quot sagittas emitteret.

3. Carica victima.

4. Maximus et Priscus eruditionis quidem erant participes, sed rei publicæ gerendæ et rerum subdialium minimam habebant notitiam.

ε'. Τότε δὲ ἴλη τῶν καταφράκτων ἰππέων ὑπὲρ τοὺς ὅ-
 ἐς τοὺς ὀπισθοφύλακας κατεῖράγη. Voc. ἴλη.

ς'. Οἱ δὲ τῶν Πάρθων οἰσύντας ἀσπίδας ἔχοντες καὶ
 κρίνη οἰσύντα πλοκὴν τινα πάτριον πεπλεγμένα. Voc. οἰ-
 5 σύντας.

ζ'. Οὗτος (Αἰλιανός) ἐπὶ Οὐάλεντος ἐστρατήγησεν·
 ἦν δὲ ἐκ Συέδρων· ἐλεύθερος δὲ ὢν ἄγαν καὶ ἀνεστη-
 κῶς ἐκ παιδὸς τὴν ψυχὴν γενόμενος, ἀφθόνως ἐχορηγή-
 10 καὶ ἐνέτρεχε τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν, ὥσθ' ἅμα τι πρᾶ-
 ξαι ἐδέδοκτο καὶ ἐπέπρακτο· καὶ παιδείας οὔτε ἐντὸς ἦν
 οὔτε ἄμοιρος, ἀλλ' ἦν ἀγροικότερος, ὅσον θυμοειδέστερος,
 καὶ τὸ θηριῶδες τοῦ θυμοῦ καὶ ἄγριον οὐκ ἐξημέρωτο καὶ
 15 κατεργαστο ὑπὸ τοῦ λόγου. Voc. Αἰλιανός *conf. cum ἀ-*
νεοστηκῶς.

η'. Ὁ δὲ Προκόπιος τοὺς χαριστέροντας ἀναλαβὼν, ἐπὶ
 τὸν βασιλέα Οὐάλεντα διὰ Φρυγίας συνηπείλετο. Voc. χα-
 ριστέροντας.

θ'. Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος Ὀρμισδου τοῦ
 20 Πέρσου. Voc. μικροῦ.

ι'. Ὁ δὲ βασιλεὺς τούτους δεξάμενος, κτήματά τε αὐ-
 τοῖς καὶ χώραν ἀπέχευε καὶ προβόλους τε ὑπελάμβανε γεν-

17. συνηπείλετο Boiss., συνήπειτο Suid.

5. Tunc autem equitum cataphractorum i. e. armis undique mu-
 nitorum, quae quadringentorum numerum superabat, in agminis
 novissimi custodes impressionem fecit.

6. Parthi vero clypeos vimineos habebant, et galeas vimineas
 plicatione quadam patria plicatas.

7. Hic (Aelianus) sub Valente fuit copiarum dux. Fuit autem
 oriundus Syedris, nimium liber, et a pnero fuit animo erecto, et
 abunde res ad corporis vires necessarias a natura suppeditatas ha-
 buit. Nam corporis instrumenta compacta habuit, et cum ipsis
 animi motionibus concurrebat, ut simul atque aliquid peragen-
 dum constitueret, confestim perageret. Doctrinam vero neque
 tenuit, neque plane eius expertus fuit; sed fuit aequae rusticus
 atque iracundus, nec iracundiam domare didicerat, nec agrestes
 mores ab ipsa ratione mansuefactos atque subactos habebat.

8. Procopius autem, assumptis illis, qui gratiosiores erant,
 ad Imperatorem Valentem per Phrygiam ivit, ut cum eo collo-
 queretur.

9. Cum Hormisdas Persa res propemodum labefactasset.

10. Rex autem cum hos excepisset, ipsis et possessiones et
 agrum distribuit, et existimabat, se propugnatores generosos et

ναίους καὶ ἀδαμαντίνους ἔχειν πρὸς τὰς ἐκείνη τῶν Οὐννων ἐμβολάς. *Φοc. πρόβολος.*

ια'. Πολὺ διεσταῖτας ἀλλήλων χωρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ δουποιή τὰ ὄπλα, μήτε τῷ παραστάτῃ θλιβόμενα, μήτε τῷ φέροντι διὰ τὸν συνωθισμόν περικτυπούμενα. *Φοc. πα-5 ραστάται.*

ιβ'. Ὁ δὲ φέρων γράμματα ἐν χαλκῷ στέατι πα-
ραπεπλασμένα, καθεῖς ἐν πήρᾳ, ἐπιθεῖς τε καὶ ἄλλους
ἄρτους ὁμοίως, ὡς μὴ τινα γινῶναι τὸ ἀπόρρητον. *Φοc.*
στέατα. 10

ιγ'. Ὡστε ὁ σιρομάστης μᾶλλον εὐδοκίμει τοῦ δόρατος.
Φοc. σιρομάστης.

ιδ'. Τοσαύτη τις ἦν πρὸς τὸ ἀσελγέστερον ῥύμη τε καὶ
φορὰ, ὥστε οἱ ἄρχοντες τῶν πολεμίων ἦσαν πολεμιώτεροι.
Φοc. ῥύμη. 15

ιε'. Οὕτως ἀμειλικτοὶ ἦσαν ἄμφω κατὰ τὴν ἀλήθειαν,
καὶ τὸ ἔργον ἐχώρει περιφανέστερον. *Φοc. ἀμειλικτον.*

ις'. Ὁ μὲν γὰρ Ρουφῖνος, ἀνὴρ τε ὢν ἢ δοκῶν, καὶ ἐν
ἀξιώμασι γεγωνῶς, καὶ ποικίλαις ὁμιλήσας τύχαις, οὐ παρὰ
λόγον, οὐδὲ τοῦ πρόποντος ἐκτὸς ἐδόκει κατεξανίστασθαι τῆς
νεωτεριζούσης ἅπαντα τύχης· ὁ δὲ θαλαμηπόλος εὐνοῦχος,
παραλαβὼν τὸ ἐκείνου κράτος, ἐς τοσόνδε κατέθεισεν ἅπαντα 20

adamantinos habere adversus Hunnorum irruptiones illic fieri solitas.

11. Iussit eos alios ab aliis magno distantes intervallo decedere, ne arma strepitum ederent, dum vel ab astite attererentur, vel ab illo, qui ea gestabat, collisa resonarent propter militum stipatorum compressionem.

12. Ille vero ferens litteras in aeneo vasculo, farina, pinguedine oblitas, in peram coniecit et alios panes pariter tectos imposuit, ne quis illud arcanum cognosceret.

13. Quare siromastes celebrior erat, quam hasta.

14. Tantus autem erat impetus et vehementia, qua ad lasciviam et luxuriam ferebantur, ut magistratus essent magis infesti, quam ipsi hostes.

15. Adeo crudeles erant ambo revera et ideo facinus illud evasis illustrius.

16. Rufinus enim cum vir esset aut saltem esse videretur, honoribus etiam perfunctus et varia fortuna iactatus non praeter rationem nec praeter decorum a Fortuna omnia innovante destitui videbatur. Eunuchus vero cubicularius potestatem illius adeptus omnia adeo concussit et tonitruis terruit, ut non solum esset ipse Rufinus, sed etiam ille fabulis celebris Salmoncus cum ipso collatus parva

καὶ κατεβρόντησεν, ὥστε οὐ μόνον Ῥουφίνος ἦν αὐτὸς, ἀλλ' ὁ τοῦ μύθου Σαλμωνεύς μικρόν τι χρῆμα πρὸς αὐτὸν ἦν. ὅς γε ἂν εὐνοῦχος, ἀνήρ εἶναι καταβιάζετο· καὶ οἱ μὲν μῦ- R. 309
θοὶ φασὶ τὴν Γοργόνα φανεῖσθαι ἅμα τε φαίνεσθαι καὶ τοὺς
ἰδόντας μεταβάλλειν εἰς λίθον· ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς βίος λῆρόν
τινα καὶ περιττόν καὶ φλήγαρον τὸν μῦθον ἀπέδειξε. Voc.
Ἐτερόπιος.

ιζ'. Ὁ βαρὺς καὶ μυριέλικτος ἐκεῖνος ὄφης, καθάπερ
ὑπὸ τῆς Μηδείας ὑποψιδυριζόμενος καὶ τὴν ψυχὴν κεκαρω-
10 μένος παρέδωκεν αὐτόν. Voc. μυριέλικτος.

ιη'. Καὶ γὰρ οὐκ ἀπεστάται τῆς τοῦ Λέοντος ἐπωνυ-
μίας· οὕτω γὰρ καὶ τὸ ζῶον ποιεῖν εἴωθεν. Voc. ἀπεστάται
et ἠθλοθέτει.

ιβ'. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ λειπόμμενα τῶν πραγμάτων διεξανιστά-
15 μενος, ἀνωρθοῦτο καὶ διηυχενίζετο πρὸς τὸν λεγόμενον Λέ-
οντα, ὅπως αὐτὸν φρονέουσιεν. Voc. διηυχενίζετο.

κ'. Καὶ τότε ὁ μέγιστος ἑλληνοδίκης Γαῖνᾶς τὸν Ῥω-
μαϊκὸν ὄλεθρον ἠθλοθέτει. Voc. ἑλληνοδίκαί.

κα'. Γυναικῶν δὲ ὕβρις καὶ τὸ ἀτάσθαλον εἰς παλ-
10 οδας εὐ γεγονότας συνεκνυώθη καὶ νόμος εἶναι. Voc. ἀτά-
σθαλα.

κβ'. Εἴ τε φιλοχρήματος εἶη καὶ δοῦλος τῶν βαλαντί-

8. Post ὄφης add. ap. Suidam ὁ πολυέλικτος, et 9. βαρυνόμενος
post καί, quae glossemata delevit Boiss.

quaedam res. Qui cum esset eunuchus, vir esse per vim conabatur.
Et fabulae quidem tradunt, Gorgonem simul et conspectam esse, et
spectatores in saxa mutasse. Sed nostra vita nugae quasdam et su-
pervacaneam garrulitatem, et inane nugamentum illam fabulam esse
demonstravit.

17. Ille gravis et multis voluminibus intortus serpens, multas
habens spiras, tanquam a Medea susurris sopitus et animo gravatus,
oppressus veterno se deditit.

18. Etenim a Leonis cognomento non abstinerebat; sic enim et
hoc animal facere solet.

19. Ille vero ad reliquas res excitatus animum erectum habe-
bat, et cervicem erigebat adversus Leonem, de quo verba fiebant,
ut ipsum interficeret.

20. Tunc autem maximus Hellanodices Gainas Romanam per-
niciam pro praemio victoribus proponebat.

21. Contumelia vero in mulieres, et iniusta facinora in liberos
bene natos perpetrata, ut pro lege haberentur, de communi senten-
tia decretum est.

22. (Quaesiverunt,) an pecuniae cupidus et marsupiorum ser-

ων· καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκπνυθάνομενοι, πρὸς ταῦτα διστρα-
τήγουν τὸν πόλεμον. Voc. βαλάντιον.

κγ'. Τοσοῦτον δὲ οἰδοῦντος καὶ ὑποφνομένου κακοῦ.
Voc. οἰδοῦσαν.

κδ'. Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐπ' αὐτὸ τοῦτο βιαζομένων ἀπο-
ρον αὐτῆς ἀποδείξει καὶ πλῆθος καὶ θέσιν καὶ βέλη, καὶ μη-
χανὰς καὶ μεγέθη ποταμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἠτῶσθαι σφῶν καὶ
ἠμολογεῖν εἶναι χείροσιν. Voc. θέσεις.

κε'. Οὗτοι μὲν ὧδε μένοντες ὑπεμόαχενον τὸν πόλεμον.
Voc. μοσχέων. 10

κς'. Ἐς τόξου ῥῦμα περιέπλεον τοῖς Ῥωμαίοις οἱ βάρ-
βαροι, πῶλλ' ἅμα βέλη ἀφιέντες· — πέτρα δὲ τις ἀπεσπα-
σμένη ἐς τόξου ῥῦμα. Voc. ῥῦμα.

κζ'. Τῶν αὐτῶν ἐτῶν γυναῖκα τινα στείλας ἐσθῆτι λευ-
κῇ καὶ στέμμασιν, ὡς δὴ μελεδωνὸν οὔσαν τῆς Συρίας οὕτω δὴ
δὴ καλουμένης θεοῦ. Voc. μελεδωνός.

κη'. Καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς διέφθειρον σχοινίοις ἀποτρα-
χηλίζοντες. Voc. ἀποτραχηλίζοντες.

κθ'. Καίτοι παρακινήτεις τοῦ προσήκοντος. Voc. παρα-
κινουῦντα. 20

λ'. Καὶ τᾶλλα πάθη κατὰ τὴν ἐκμελῆ λύραν ἐθερα-
πέυετο. Voc. ἐκμελής.

λα'. Πρὸς τὸ ἀφανὲς καὶ ἀόριστον τῆς χώρας ἐκπεσόν-

vus esset. Quum autem haec accurate quaesivissent, secundum haec
bellum administrabant.

23. Tanto autem malo intumescente et succrescente.

24. Quum autem Romani ob hoc ipsum vehementer conaren-
tur demonstrare ipsius urbis et inopem esse multitudinem, et ino-
cessum esse illius loci situm et incolis esse multa tela et machinas
bellicas, et magnitudinem fluviorum esse transitu difficilem, ne ab
illis vincerentur, neve se illis inferiores esse confiterentur.

25. Isti quidem hic serentes, bellum clam serebant.

26. Barbari Romanos ad sagittae iactum navigando circumibant,
in eos multa tela simul conicientes. Rupes vero quaedam ad sa-
gittae iactum erat avulsa.

27. Iisdem moribus praeditam quandam mulierem alba veste
et coronis ornata misit, quasi tunc esset curatrix Syriae, Deae
quae tunc ita vocabatur.

28. Et illi quidem ipsos interfecerunt funibus strangulantes.

29. Quanquam per delirium recesserat ab officio.

30. Et caeteros morbos, ut concinna lyra, curabat.

31. In obscuram et interminatam regionis partes erant, ob cae-
des et praedam erant defessi.

τες, πρὸς τοὺς φόνους καὶ πρὸς τὴν λείαν ἀπαγορευόντες.
Voc. ἀπαγορεύει.

λβ'. Ζεῦγμα.

λγ'. Οἱ δὲ Οὔρνοι πλατὺ καγχάσαντες ᾤχοντο. *Voc.*
 5καγχάζει.

λδ'. Οὐτε ἄλλως τὸ μεγαλοπρεπὲς κατὰ τὴν δίαίταν ἐν
 ταῖς μάχαις ἐστὶ φιλοκίνδυνον. *Voc.* μεγαλοπρεπής.

λε'. Τὸν πάντα βίον αὐτοῦ συντεκμηράμενος ἐκ τῶν ἐν-
 αργῶν περὶ αὐτὸν συμβόλων τε καὶ σημειῶν. *Voc.* συντε-
 10κμηράμενος.

λς'. Ὡς κατὰ τινὰς διαμέτρους κεραίας κεικῶσθαι τὴν
 γλωττίαν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων. *Voc.* διά-
 μετρος.

λζ'. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ὑπὸ τῆς ἀνδράδους
 15γυναικὸς ἔργον κατετολήθη καὶ συνεπράχθη γενναῖον οὕτω
 καὶ ἀνδρῶδες, ὥστε ἀπιστον εἶναι διενεγκεῖν εἰς τὴν διήγησιν.
Voc. διενεγκεῖν.

λη'. Καὶ οἱ μὲν παιδιὰν τινα ἐκ τῶν πολεμίων ἠγού-
 μενοι, τοσοῦτον ἐδυσχέραινον, ὅσον ἠναγκάζοντο βοᾶν καθ'
 20οῦς ἐμβάλοιεν. *Voc.* παιδιά.

λθ'. Ὁ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμούς τῶν στρατιω-
 τῶν ἀνηρέθιζε, καὶ διανχενίζεσθαι πρὸς τὸ ἀγέρωχον ταῖς

Ad fr. 32. Omisimus fragmentum prolixum a Suida s. h. v. insertum, quod Dionis Cassii esse perspexit Valesius, eumque secutus Reimarus inter Dioneas reliquias edidit. 14. Pro τῆς conl. B. τινος.

32. Innatura fluvii.

33. Hunni vero effuso risu ridentes abierunt.

34. Neque frustra magnificentia, qua belli duces utuntur in quotidiana vitae ratione, in praeliis est periculorum amans.

35. Omnem eius vitam per coniecturam assecutus ex evidentibus indiciis et signis in ipso diligenter observatis ductas.

36. Ita ut secundum quosdam diametros antennae linguam adversis spiculorum congressibus decussatam haberent.

37. His temporibus facinus quoddam audacter susceptum fuit a virili muliere et confectum est, adeo generosum et virile, ut incredibile sit, si in narrationem deducatur.

38. Et illi quidem ludum quandam ab hostibus ludi putantes, tantum indignabantur, quantum cogebantur vociferari contra illos, in quos impressionem fecissent.

39. Ille vero militum spiritus et animos irritabat, et ut cre-

μελέταις ἐξεκάλει καὶ φιλοκίνδυνον. Voc. διαυχενίζεσθαι et ἀνηρέδιζε.

μ'. Ὁ δὲ τὰς δυνάμεις ἤθροισε, καὶ τὸ χρῆμα τῆς διαβάσεως ἐπισπέρχων ἤδη καὶ συμβιαζόμενος, καὶ πλὴν ἀγαθῆς ψυχῆς σῶμα οὐκ ἔχων. Voc. χρῆμα. 5

μα'. Φιλόν. In voc.

μβ'. Ἀνηψεν. In voc.

II. / *Fragmenta, quae sine Eunapii nomine apud Suidam leguntur, a Boissonadio collecta.*

R. 311 α'. Σελευκίς ὄρνέον ἐστιν εὐπεπτον καὶ ἀκόρεστον καίῃο πανοῦργον καὶ τὰς ἀκρίδας χανδὸν λαφύσον. In voc.

β'. Ἰόβειοι καὶ Ἐρκούλαιοι, ὀνόματα τάξεων· τάγματα γὰρ τινα δαίμοσιν ἐπώνυμα· Ἰόβις γὰρ παρὰ Ἰταλοῖς ἔ Ζεὺς, Ἐρκούλης δὲ ὁ Ἡρακλῆς. In voc.

γ'. Ὁ Διοκλητιανὸς λόγον ποιούμενος τῶν πραγμάτων, 15 φήθη δεῖν καὶ δυνάμεσιν ἀρκούσαις ἐκάστην ἐσχατιὰν ὀχυρῶσαι καὶ φρούρια ποιῆσαι. Voc. ἐσχατιά.

δ'. Χαριέττων μὲν οὖν καὶ πρὸ τούτου φανερός τις ὦν

etis cervicibus incederent, ad ferociam et ad periculorum subeun-20 dorum studium exercitationibus excitabat.

40. Ille vero copias coegit et traiectum iam urgens et milites ad traiciendum una cum aliis cogens, et praeter bonum animum corpus non habens.

41. Nudum.

42. Suspendit Diis.

1. Seleucis avis, quae cibos facile concoquit et insatiabilis et astuta et locustas avidè devorans.

2. Iovii et Herculei nomina legionum. Sunt enim quaedam legiones, quae a Diis sunt denominatae. Iovis enim apud Italos est, qui Graece Zeus, et Hercules, qui Heracles vocatur.

3. Diocletianus, rerum ipsarum habens rationem, existimavit, cepiis etiam sufficientibus singulas agri Romani extremitates esse muniendas et castella in illis esse facienda.

4. Charletto igitur, cum et ante vir clarus esset et invictus,

καὶ ἀνυπόστατος τῷ τε πλεονάζοντι τοῦ δραστηρίου φοβῶν, ἀνείχε· ἀπὸ ληστείας ἅπαντας. Voc. ἀνείχε.

ε'. Ἐπὶ τὸν Ἰουλιανὸν πολλαὶ δίκαι ἐχώρουν, χανδὸν ἐμφορομένων τῶν ἀνθρώπων τῆς δικαιοσύνης τοῦ κρίνοντος· ἀναβολαὶ τε οὐκ ἦσαν ἐπ' αὐταῖς, ὅσαι νόμιμον ἐκ τῶν συνήθων γραμμάτων τὸ ἄδικον ἴσχυουσιν εἰς βοήθειαν τῶν ἀδικούντων καὶ προειληφότεων· ἀλλ' ἡ παραχρῆμα ἔδει τὸ ἴσον ἐλέγχεσθαι κατὰ φύσιν, ἢ τὸ μέλλον καὶ διοθούμενον εἰς τὸν χρόνον ὑποπτον ἦν. βαρὺς μὲν οὖν καὶ ἰολυπηρὸς ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τοῖσδε καὶ τὸ τῶν πονηρῶν ἔθνος καὶ ἀδικούντων διηγείρετο· οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἐξῆν, οὐδὲ λανθάνειν ἀδικούσι. βαρύτερον δὲ αὐτὸν ἀπεδείκνυε τοῖς μοχθηροῖς καὶ τὸ εὐπρόσοδον. οἶα γὰρ προϊόντος μὲν πολλακίς διὰ τὰς ἱερομηνίας καὶ θυσίας, ἡμέρου δὲ φύσει ἔμπρὸς πᾶσαν ἔντευξιν τυγχάνοντος, ἀκώλυτον* τοὺς δεομένους λόγου τυχεῖν. ὁ μὲν οὖν ἐλάχιστον τῆς ὑπὸ τῶν πονηρῶν R. 265 ταύτης βλασφημίας τε καὶ ὀργῆς ἠσθάνετο καὶ ἐφρόντιζε. Voc. Ἰουλιανός.

ς'. Σαλουστίος, ὁ τῆς αὐλῆς ἑπαρχος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ, R. 311 βοᾷνθρ ἦν διαφερόντως περιττός εἰς φιλανθρωπίαν· ὧ γὰρ τοσοῦτον ἡμερότητας καὶ πραότητος ὑπῆρχεν εἰς ἅπαντας, ὥστε τὸν Μάρκελλον ἐκείνον, τὸν, ἡνίκα ἦν Καί-

et insigni rerum gerendarum audacia mortales terreret, omnes a latrocinio prohibebat.

5. Ad Iulianum multae causae deferebantur, quod homines affatim illius iudicis aequitate fruerentur. Neque enim dilationibus eiusmodi locus erat, quae lege sancitam e consuetis scriptis haberent iniquitatem, et hominibus iniustis alienaque detinentibus auxiliarentur; sed aut statim aequitas naturae consentanea demonstranda erat, aut mora et procrastinatio suspecta habebatur. Gravis igitur et molestus erat, et ob haec improborum et iniustorum natio exasperabatur. Nec enim iniuriam facere licebat, nec, qui iniuriam fecissent, latere poterant. Molestiorem etiam improbis illum reddebat adeundi facilitas. Cum enim saepe propter festa et sacrificia in publicum prodiret, omnibusque comem et affabilem se praeberet, quilibet eum adloqui poterat. Ille vero improborum maledicta et indignationem minime sentiebat aut curabat.

6. Salustius, aulae praefectus sub Iuliano, vir fuit insigni et eximia humanitate praeditus, qui adeo mansuetus et benignus erga omnes fuit, ut Marcellam illum, qui (quo tempore Caesar ipsum contumeliose tractarat) perterritus erat ob res ante

σαρ, ἔβριστικῶς αὐτῷ χρησάμενον, πάνυ περιδεῶ ὄντα διὰ τὰ προγεγενημένα, καίτοι τοῦ παιδὸς ἐλεγχθέντος ἐπανίστασθαι διὰ τὴν πρὸς Κωνσταντίον φιλίαν, τῷ νεανίσκῳ τὴν δίκην ἐπέθηκε, τὸν δὲ Μάρκελλον καὶ διαφερόντως ἐτίμησε. *In voc.* 5

ζ. Ὁ δὲ Ἰουλιανὸς καίπερ τοσούτοις ἐμβεβηκῶς, τῆς τε περὶ λόγους ἤπτετο φιλοτιμίας, καὶ τὸν τῆς Ἀντιοχείας σοφιστὴν, ᾧ Λιβάνιος ὄνομα, διαφερόντως ἐθαύμασεν, τὰ μὲν ἴσως ἐπαινῶν, τὰ δὲ ὅπως λυποίη τὸν μέγαν σοφιστὴν Προαιρέσιον, προτιμῶν ἑτερόν· Ἀκάκιος γοῦν τις αὐτῷ¹⁰ τῶν περὶ τὴν ῥητορικὴν δεινῶν, καὶ ὁ ἐκ Φρυγίας Τουσκιανὸς, αἰεὶ πρὸς ταῦτα ἐπεκάλουν καὶ διεμέμφοντο τὰς κρίσεις. *Voc. Λιβάνιος.*

η. Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρησμὸς ὁ δοθεὶς αὐτῷ, ὅτε περὶ Κτησιφῶντα διῆγε· 15

Γηγενέων ποτὲ φῦλον ἐνήρατο μητιέτα Ζεὺς
ἔχθιστον μακάρεσσιν Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
Ῥωμαίων βασιλεὺς, Ἰουλιανὸς θεοειδής,
μαρναίμενος Περσῶν πόλιας καὶ τείχεα μακρὰ
ἀγχεμάχων διέπερσε πυρὶ, κρατερῷ τε σιδήρῳ.
νωλεμέως δ' ἐθάμασσε πόλεις τε καὶ ἔθνη πολλά. 20

gestas, quamvis puer convictus esset seditionis, ob amicitiam, qua Constantium persequeretur, humane exceperit, et illi quidem adolescentulo poenas inflixerit, ipsum vero Marcellum insigni honore affecerit.

7. Iulianus autem Parabates, quamvis tantam negotiorum molem sustineret, tamen et eloquentiae gloriam expetebat, et Antiochenum illum sophistam, cui Libanio nomen, supra modum admirabatur, partim fortasse, quod eum probaret, partim vero, ut magnum illum sophistam Proaeresium dolore afficeret, alterum anteponebat. Acacius tamen, vir dicendi valde peritus, et Phryx Tuscianus ob haec semper eum accusabant, et iudicia eius reprehendebant.

8. Exstat et oraculum ipsi datum, quum iuxta Ctesiphontem commoraretur.

Gigantum quondam nationem delevit consiliis pollens Iupiter,
Inimicissimam diis beatis Olympicas domos habitantibus.
Romanorum vero imperator Iulianus Deo similis
Persarum cominus pugnantium urbes et moenia longa
Pugnans vastavit igne validoque ferro;
Adsidueque domuit urbes et gentes multas.

ἀλλὰ καὶ ἐσπερίων ἀνδρῶν Ἀλαμανικὸν οὐδας
 ὑσμίναις πυκινᾷσιν ἐλὼν ἀλάπαξεν ἀρούρας. *Voc.*
 Ἰουλιανός.

9. Μουσαῖος. ἐπὶ Ἰοβιανοῦ ἦν βασιλέως· πάντα, R. 270
 5 ὄσα ἦν ἄριστα, μικρὰ ἐφαίνοντο πρὸς τὸν ὄγκον Μουσαίου
 καὶ τὴν σὺν τῷ δραστηρίῳ τῆς γνώμης βαδύτητα· δι' αὐτὴν
 κατὰ λόγον εὐδοκίμων τὴν τε ἄλιτενῆ χώραν τῆς Ἀσίας ἐ-
 πῆλθε, καὶ ὁ τὴν ἀνθύπατον ἔχων ἀρχὴν πρὸς τὰς ἐπι-
 δημίας ἐξίστατο, κἀκεῖνος ἅπαντα ἐπιὼν ἐν ὀλίγαις ἡμέ-
 10 ραις τὴν θάλασσαν ἐπλήρωσε τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰσφο-
 ρῶν· ἐπεκάλει δὲ οὐδεὶς ἄδικον οὐδὲν τοῖς γινομένοις· ἀλ-
 λά παιδιὰ τις ἦν ἅπασι τοῖς καταβάλλουσι τὰ εἰσφερόμενα· R. 371
 Εὐνάπιος γὰρ ὁ ἐκ Φρυγίας ῥήτωρ ἐπεστάτει τοῖς πραττο-
 μένοις. *In voc.*

15 ι'. Σμωνίδης· οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ τοῦ βασιλέως R. 311
 διὰ φιλοσοφίαν ἐπισημότατος. *In voc.*

ια'. Πατρίκιος· οὗτος ἤκμασεν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέ-
 ως· ἦν δὲ ἐκ Λυδίας· ὃς τῆς ἀπὸ τῶν φαινομένων ἢ
 παρατηρούμενων σημείων τεκμάρσεως ἀκριβῆς ἦν ἐξεταστής.
 20 *In voc.*

ιβ'. Ἰάριος ὁ ἐκ Φρυγίας· ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέως Ῥω-
 μαίων· κατὰ παιδείαν μὲν ἦν ἀνὴρ οὐ γνώριμος, κοινωνεῖν
 δὲ αὐτῷ θεὸς ἐδόκει τῆς τοῦ μέλλοντος προηνώσεως, ὥστε ἦν
 μάντις ἄριστος. *In voc.*

Quia etiam occidentalium Alamannorum regione
 Procliis crebris domita, arva illorum vastavit.

9. Quaecunque optima erant, si quis ea cum Musonii gra-
 vitate et actiosa ingenii profunditate contulisset, parva videbantur.
 Propter quae iure meritoque laudatus, maritimam Asiae regionem
 peragravit, et proconsul ob eius adventum obstupescerat. Cum au-
 tem ille omnia regionis illius loca adisset, intra paucos dies mare
 tributis Asianis implevit. Nullus vero de rebus illis, quae fiebant,
 ut iniustis, querebatur: sed illa, quae tributorum causa confereban-
 tur, omnibus, qui ea pendebant, ludus quidam erant. Eunapius
 enim, Phrygius orator, negotio illi praeerat.

10. Simonides. Hic Imperatoris Ioviani temporibus ob philoso-
 phiam erat celeberrimus.

11. Patricius. Hic floruit sub Ioviano Imperatore, fuit autem
 ex Lydia. Qui ex occurrentium aut apparentium signorum conie-
 ctura Censor fuit accuratus.

12. Hilarius Phryx, sub Ioviano Romanorum Imperatore. Fuit
 autem vir doctrina quidem non celebris: sed Deus ipsi futurorum
 praescientiam impertiri videbatur. Quare fuit praestantissimus vates.

ιγ'. Οὗτος (Φῆστος) περὶ τοὺς χρόνους Ουάλεντος εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκπέμπεται ἀνθύπατος· τὴν δὲ βασιλικὴν γλῶσσαν ἐπεπίστευτο· πέμπεται δὲ ὁμοῦ, τὸν ποιητικὸν καὶ μυθώδη ἔχοντα, καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἐκ Θεσσαλίας ἢ Σικελίας τοιοῦτος, χρυσὸν ἀποδείξων καὶ πανήγυριν· ἦν δὲ μαγία οὐδὲ θύραθεν, ἀλλ' ἐνδοθεν ἐλύσσα καὶ ἐμαίνετο, ἀνὴρ φύσει κτηνὸς, καὶ ἐξουσίαν ἔχων, καὶ τὴν ἐν ταῖς κολάσεσιν ἀγριότητα καταλιπὼν εὐδοκιμοῦσαν ἐν τοῖς βασιλείοις, οὐκ ἔστιν ὅτι παρανομίας ἀπέλιπε καὶ ἀσελείας, ἀλλ' ἐπὶ τοσούτοις πα-
 R. 312 ραφορᾶς ἐρῶν καὶ φόνων, ὥστε καὶ Μάξιμον ξίφει διέφθει-
 ρε, Κοίρανον Αἰγύπτιον ἐπισφάξας αὐτῷ· καὶ ἔτι θερμοῦ ὄντος καὶ ζέωντος τῷ λύθρῳ πάντας συνανήρει καὶ κατέφλεγε.
 Voc. Φῆστος.

ιδ'. Οὗτος (Σεβαστιανός) ἐπὶ Ουάλεντος ἦν· ἐγένετο δὲ ἐπὶ τούτου ἀνδρῶν πολεμικῶν ζήτησις· εὐρέθη δὲ οὗτος οὐδὲν ἀνὴρ πάσης ἐλπίδος κρείττων, οὐδεμιᾶς ἀρετῆς ἀποδέων· οὐδενὸς γὰρ μὴ ὅτι τῶν καθ' αὐτὸν ἀνθρώπων*, ἀλλὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς δίκαιος ἦν παραβάλλεσθαι, καὶ τούτων τοῖς ἔργων εὐδοκιμοῦσιν εἰς ἅπαντας· ὅς γε φιλοπόλεμος μὲν ὢν, ἥκιστα φιλοκίνδυνος ἦν· οὐδὲν αὖτε ἐαυτὸν, τῶν ἀρχομέ-
 20 νων δὲ ἔνεκεν· χορημάτων δὲ αὐτῷ πλῆθους ἔμελεν, ὅσα τὸ σῶμα διὰ τῶν ὄπλων κοσμήσειν ἔμελλε· τροφὴν δὲ

13. Festus. Hic temporibus Valentis in Asiam proconsul emit-
 titur. Regia vero lingua eius fidei commissa fuerat. Sic tamen ab-
 legatur, ut illi poetico et fabuloso Echeto similis, et si quis alius
 aut Thessalus aut Siculus talis tyrannus fuit; demonstraturus hoc,
 omnes tyrannos secum comparatos esse aurum aut ludum. Eius au-
 tem insania non erat foris, sed intrinsecus rabie actus furebat et
 insaniebat, homo natura malus et potestate praeditus. Cum autem
 suppliciorum immanitatem in Palatio florentem reliquisset, nullum
 iniquitatis et insolentiae genus praetermisit: sed ad tantam insa-
 niam et caedium crudelitatem est proventus, ut et Maximum gladio
 interficeret, Coerano Aegyptio super ipsum iugulato. Cum autem
 adhuc illo caedis cruore caleret et ferret, omnes una caedebat et
 cremabat.

14. Sebastianus. Hic tempore Valentis fuit. Sub hoc autem
 virorum bellicosorum delectus est habitus. Hic autem vir omni spe
 melior est inventus, nullius virtutis expertus. Nullus enim erat non
 solum illius aetatis hominum, sed ne priscorum quidem et eorum,
 qui apud omnes valde celebrantur, cum quo non posset iure com-
 parari. Qui, cum bellorum amans esset, minime tamen periculorum
 amans erat, non propter se, sed propter eos, quibus imperabat. Pe-
 cuniae vero copiam curabat, tantum ut corpus armis ornaret. Victa

προηρείτο σκληρὰν καὶ τραχεῖαν, καὶ ὄση καμῶντι ἤρκει, καὶ ὀρωμένῳ πρὸς κάματον οὐκ ἦν κάλυμα· φιλοστρατιώτης δὲ ὢν διαφερόντως, στρατιώταις οὐκ ἐχαρίζετο, ἀλλὰ πᾶσαν τε ἀφῆρει πλεονεξίαν τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων, καὶ ἔτο ἄρπακτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔτρεπεν· ἐκόλαζε δὲ ἰσχυρῶς τοὺς παραβαίνοντας ταῦτα, καὶ τοῖς πειδομένοις εἰς τὸ εἶναι συνηγωνίζετο· ἀπλῶς δὲ εἰπεῖν, ὑπόδειγμα καὶ χαρακτῆρα παρεῖχεν ἑαυτὸν ἀρετῆς· γεγονὼς δὲ ἐπὶ μεγάλας καὶ λαμπραῖς στρατηγίαις, ὥσπερ ὁ Ῥοδίῳν κοιολοσσός, διὰ μέγεθος καταπληκτικὸς ὢν, οὐκ ἔστιν ἐράσμιος, κἀκεῖνος διὰ τὸ ἀφιλοχρήματον θυμαστός ὢν, οὐκ ἔσχε χάριν· προσκεκρονκὼς δὲ διὰ γνώμης ὀρθότητα τοῖς κατακοιμισταῖς εὐνούχοις τῶν βασιλέων, εὐκολος ὢν διὰ πηνίαν καὶ κοῦφος εἰς μετανάστασιν, διεδέχθη τῆς στρατηγίας. *In vos.*

ιέ. Καὶ Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκμελῆς ἦν καὶ πάση ἔαθθυμία ἐκκείμενος. *Vos. ἐκμελής.*

ιζ. Τσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακὰ, ὥστε χρυσὸς ἦν αὐτοῖς καὶ λευκὴ τις ἡμέρα κρατῆσαι τοὺς βαρβάρους. *20 Vos. ἐπέκλυσεν.*

ιζ. Ἀβρογάστης Φράγγος· ὃς κατὰ ἄλλην σώματος καὶ θυμοῦ τραχύτητα φλογοειδῆς ἦν, δευτεραγωνίστης τυγχάνων

21. Praestaret Ἀβρογάστης.

vero volens utebatur duro et aspero et eo, qui ipsi defatigato sufficiebat, et qui ad laborem eunti non erat impedimento. Cum autem insigniter militum amans esset, militibus tamen non gratificabatur, sed omnem pluri habendi cupiditatem a suis auferebat, rapacitatem in hostes convertebat. Illos vero, qui haec violassent, graviter puniebat: obtemperantibus vero pro viribus erat adiumento. Denique, ut ita loquar, se ipsum virtutis exemplum et formam praestabat. In magnis autem et splendidis praeturis versatus, ut Rhodiorum Colossus ob magnitudinem formidabilis est, non autem amabilis, sic et ille propter virtutem ab avaritia prorsus alienam, admirabilis quidem erat, sed nullam habebat gratiam. Cum autem propter mentis rectitudinem offendisset eunuchos, Regum conspicientes, ipsi, qui propter paupertatem expeditus et ad locum mutandum facilis erat, imperii successorem habuit.

15. Theodosius Imperator negligens erat et omni socordiae deditus.

16. Tanta et talia mala ad ipsos affluerant, ut barbaros vixisse ipsis esset aurum et quidam albus dies.

17. Abrogastes Francus fuit, qui robore corporis et animi asperitate flammae similis erat, qui in certaminibus obeundis secundum

Βαυδωνος· ἄλλως τε ἦν καὶ πρὸς σωφροσύνην πεπηγώς τε καὶ διηθρωμένος, καὶ πρὸς χρήματα πόλεμον πολεμῶν ἄσπονδον· διέφερα γοῦν τῶν εὐτελῶν στρατιωτῶν ὅσον γε εἰς πλοῦτον οὐδέν· καὶ διὰ τοῦτο ἐδίδκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ χρήσιμος, ὃς τε πρὸς τὸν Οὐαλεντινιανοῦ τρόπον ἀρξένω-5 πὸν ὄντα καὶ δίκαιον, καὶ τὸ παρ' ἑαυτοῦ βάρος ἐπέτιθει καθάπερ ὄρθον καὶ ἀστραβῆ τινὰ κανόνα τοῖς βασιλείοις, πρὸς τὸ μηδὲν τῶν περὶ τὴν αὐτὴν παραβλάπτεσθαι ἢ ἀμαρτάνεσθαι. *In voc.*

17. Οὗτος (Ρουφῖνος) ἐπὶ Θεοδοσίῳ ἦν, βυθυγνώμων¹⁰ ἄνθρωπος καὶ κρυψίνους· ἦσαν δὲ οὗτος τε καὶ Στελίχων ἐπίτροποι τῶν Θεοδοσίῳ παιδῶν. ἄμφω τὰ πάντα συνήραζον, ἐν τῷ πλούτῳ τὸ κράτος τιθέμενοι, καὶ οὐδεὶς εἶχεν ἴδιον οὐδὲν, εἰ μὴ τούτοις ἔδοξε· δίκαι τε ἅπασαι πρὸς τούτων ἐδικάζοντο, καὶ πολὺς ἦν ὄχλος τῶν περιθεόντων. εἶπου¹⁵ τινὶ χωρίον ὑπάρχοι παντομιγῆς τε καὶ εὐκαρπον, καὶ ὁ δε-
 R. 313 σπότης εὐθὺς συνήραστο, κατηγορίας πεπλασμένης εὐλόγου, διὰ τινων ὑφειμένων ἐνηδρευμένος, καὶ ὁ ἀδικούμενος ἠδικεῖτο, τοῦ ἀδικούντος κρίνοντος· ἐς τοῦτο δὲ ὁ Ρουφῖνος ἐχώρησεν ἀμετροκάκου πλεονεξίας, ὥστε καὶ ἀνδράποδα δη-²⁰ μόσια ἀπημπόλει, καὶ ὅσα δημόσια δικαστήρια, Ρουφῖνῳ πάντες ἐδίκάζον· καὶ ὁ κολάκων ὄχλος περὶ αὐτὸν ἦν πολὺς· οἱ δὲ κολακες χθῆς μὲν καὶ πρώην δεδρακότες τοῦ κα-

locum a Baudone obtinebat. Alioqui constans et accuratus erat in servanda modestia, et bellum irreconciliabile cum pecunia gerebat. Quamobrem etiam a vilibus militibus, saltem quod ad divitias attinet, nihil differebat. Quapropter etiam Caesari Theodosio videbatur utilis, quippe qui ad Valentiniani mores viriles et iustos suam quoque gravitatem adiungebat, tanquam rectam et immotam quandam columnam regiae sustentandae aptam, ne quid detrimenti res aulicae caperent, aut ne quid in iis administrandis peccaretur.

18. Hic (Rufinus) sub Theodosio fuit. Homo profundo consilio praeditus, et occultator animi. Hic autem et Stelicho erant tutores filiorum Theodosii. Ambo omnia rapiebant, in divitiis potentiam suam collocantes. Nec quisquam quidquam habebat proprium, nisi his placuisset. Omnesque causae apud hos iudicabantur, magnaue multitudo circumcursantium erat, si forte alicui praedium aliquod fuisset locuples et fertile. Nam dominus confestim corripiebatur, accusatione speciosa adversus eum conficta per quorundam emissariorum subornatorum insidias. Et ille, cui fiebat iniuria, iniuriam patiebatur, ipso iniuriae auctore iudicante. Rufinus autem eo immensae et improbae avaritiae processit, ut vel ipsa pu-

πηλείου καὶ τοῦ τὰ βίβρα καλλύειν καὶ τοῦδαφός κερεῖν,
ἄρτι δὲ χλαμύδας τε εὐπαρύφους ἐνδεδυκότες καὶ περόναις
χρυσαῖς διαπεπερονημένοι, καὶ σφραγῖσι χρυσοδέτοις διασφι-
γμένοι. *Ἦοι. Ῥούφινος.*

5 *Ἦ.* Ὁ δὲ τὴν καρδίαν ταῖς τιμαῖς ἤδη κέκαρωμένους
παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν ὁδόν. *Ἦοι. καρωθεῖς.*

κ'. Ὁ δὲ εὐνυῆχος κατεκράτει τῶν βασιλείων, καὶ πε-
ρισπειρωσάμενος τὰς αὐλὰς, συνέσφιγγεν ἅπαντα, καθάπερ
τις γενναῖος ὄφις, καθελίττων εἰς τὴν ἑαυτοῦ χρεῖαν. *Ἦοι.*
10 *Ἦοι. περιωπειρωθεῖς.*

κα'. Οὗτος (Τιμάσιος) ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ βασιλέως ἦν,
ὃν Εὐτρόπιος ἐπιστήσῃ τοῖς πράγμασι βουλόμενος, ἐκ τῆς
Ἀσίας μετακαλεῖται πρὸς τὰ βασιλεία· ὁ δὲ γαυρόδης τε ὢν
ἀγῆρ καὶ ἀγέρωχος καὶ στρατείαις ὁμιληκὸς καὶ τοῦτο προῦ-
15 *Ἦοι.* ζῆτον ἀγαθὸν ἠγούμενος τῶν ἐν ἀνθρώποις, τιμὴν καὶ δόξαν
καὶ πλοῦτον ἐπικλυζόντα, καὶ τὸ ἔχειν ἑαυτῷ ὅτι βούλοιο
χρησθῆναι καὶ ἀδεῶς, διὰ τε μέθην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ εἰ-
δέναι, οὔτε ἀνατέλλοντα καὶ δύόμενον τὸν ἥλιον καθορᾶν,
ἴσα καὶ οὐρανῷ εἶναι νομίσας τὴν μετάκλησιν, ἐκ τῶν ἀλύ-
20 *Ἦοι.* ρωπων καὶ διακεχυμένων πρὸς ὀλιγοῦσαν διατριβῶν ἀπορῶ-
ξας ἑαυτὸν καὶ κατατείνας τὴν ψυχὴν εἰς φιλοδοξίαν, βαρὺς
ἀνασταῖς ἐκ Παμφυλίας ἐπὶ Λυδίαν ἀνέστρεφεν, ὡς ἂν εἴη

blica mancipia venderet, et quotquot publica dicasteria, indices
omnes in Rufini gratiam iudicarent. Et adulatorum turba circa eum
magna fuit. Adulatores vero heri quidem et nudius tertius caupo-
nis inservi erant, ut et subsellia purgarent et pavimenta verterent:
iam vero chlamydes egregie prætextatas gestabant; et aureis fibulis
vestes constrictas ferebant et sigillis atro inclusis digitos orabant:

19. Ille vero cor honoribus tanquam veterno gravatum habens,
in iter se dedit.

20. Eunuchus autem obtinebat regiam, aulaque involuta con-
stringebat omnia, ut quidam generosus robustusque serpens in suum
usum omnia contorquens.

21. Hic (Timasius) sub Theodosio Imperatōre fuit. Quē
Eutropius rebus præficere volens ex Asia ad regiam revocavit. Ille
vero cum esset vir insolens et superbus et in rebus bellicis versatus,
et hoc summum rerum humanarum bonum existimaret; honorem
et gloriam et affluentem opes et arbitratu sub vivendi licentiam et
secure propter ebrietatem noctem et diem absceire; neque orientem
neque occidentem solem adspicere, quibusque revocationem il-
lam coelo parem duxisset, et a iucundissimis exercitiis et a
dissolutis et ignavis vitæ studiis se avulsisset, et animum ad glo-
riam cupiditatem intendisset, ex Pamphylia gravis surrexit, et in Ly-

Decippus, Eunapius etc.

τις βασιλεύων ἢ τὸν γε βασιλέα καὶ τὸν εὐνούχον κατὰ πάρεργόν τι παιδιὰν θησόμενος, εἰ βούλοιο. Voc. Τιμάσιος ἐτ γαῦρος.

κβ. Οὗτος (Λέων) στρατηγὸς ἐπέμφθη παρὰ Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου κατὰ τῶν βαρβάρων, εὐκλὸς ὢν καὶ διάδ+ μελέτην μέθης εὐπαράγωγος· ἦν γὰρ αὐτῷ τὸ ἀνδρεῖον ἐπὶ τοῦτο συνενεγκάμενος, πλείους ἔχειν παλλακίδας τῶν στρατιωτῶν, καὶ πλείονα πίνειν ἢ ὅσα πάντες οἱ ἄνθρωποι πίνουσι. Voc. Λέων.

κγ. Οὗτος (Σουβαρμάχιος) τῶν δορυφόρων ἦν ἡγεμῶν,¹⁰ πιστότατος τῷ εὐνούχῳ Εὐτροπίῳ, εἴπερ τις ἄλλος· ἔπινε δὲ οἶνον πλείονα ἢ ὅσον ἡδύνατο χωρεῖν· ἀλλ' ὅμως τὰ πε+ ρὶ γαστέρα διὰ τὴν σνήθειαν εὐτῷ καὶ γυμνασίαν ἰσχυρὰν καὶ νεανικὴν πάντα φέρειν ἐπὶ τὴν φυσικὴν τῶν ἡγρῶν ἐκκρισιν· ἀεὶ γοῦν ἦν, πεπωκὼς τε καὶ οὐ πεπωκὼς, μεθύων.¹⁵ τὴν δὲ μέθην παρεκάλυπτε οὐ σφαλερῶν διαβαίνων τοῖς ποσὶ, R. 314 καὶ πρὸς τὴν πτώσιν πολεμῶν ὑφ' ἡλικίας διὰ νεότητα καὶ συνιστάμενος· ἦν δὲ βασιλικῷ μὲν γένους, Κόλχος ἀκριβῆς τῶν ὑπὲρ Φάσιον καὶ Θεσμῶδοντα, τεξότης ἄριστος, εἴ γε μὴ κατετόξευεν αὐτὸν τὸ περιττὸν τῆς τροφῆς. Voc. Σουβαρμάχιος.²⁰

κδ. Οὗτος (Φράβιθος) στρατηγὸς ἦν τῆς ἀνατολῆς, ὃς ἀκμάζων τὴν ἀρετὴν ἐνόσει τὸ σῶμα, τῆς ψυχῆς ὑγιαίνουσης πλέον· καὶ τὸ γε σῶμα διαλυόμενον ἤδη καὶ ἀποκολλώ-

diam rediit, tanquam quidam rex, aut ut ille, qui vel ipsum Imperatorem et eunuchum obiter ut quendam ludum facturus esset, si vellet.

22. Hic (Leo) ab Eutropio eunuchō belli dux missus est contra barbaros. Fuit autem homo levis et ob studium ebrietatis facilis deceptus. Suam enim fortitudinem in hoc contulerat, ut plures haberet pellices, quam milites, et plus biberet, quam bibant omnes homines.

23. Hic (Subarmachius) fuit satellitum dux, fidelissimus eunuchō Eutropio, si quis alius: sed plus vini bibebat, quam capere poterat. Sed tamen eius venter propter consuetudinem et exercitationem adeo robustam et iuvenilem omnia ferebat ad naturalem humorum excretionem. Semper igitur erat ebrius, sive potasset, sive non potasset. Ebrietatem vero tegebat non incerto pedum incessu, et propter iuvenilem aetatem casui resistens et gressum firmans. Erat autem regii generis Colchus germanus ex iis, qui ultra Phasidem et Thermodontem habitant, optimus sagittarius, nisi luxus immodicus ipsum suis sagittis confecisset.

24. Hic (Fravitta) fuit Orientis imperator, qui virtute florens corpore laborabat, quoniam animus maiore sanitate frueretur. Et

μενον εις την λυσιν συνεγόμφου και συνεπλεκεν εις πηξίν
τινα και αρμονίαν, ὅπως ἂν ἀρκέσειεν τῷ καλῷ· ὃς τοὺς
ληστὰς φραδίως συνείλεν, ὥστε μικροῦ και τὸ ὄνομα τῆς λη-
στείας ἐκ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων ἐκπεσεῖν· ἦν δὲ Ἑλλην
5τὴν Θρησακίαν. Voc. Φράβιδος.

κε'. Πηξάμενος δρομάδας τριακοντῆρεις Λιβερνίδων τύ-
πω. Voc. Λίβερνα.

κς'. Ὁ δὲ βάρβαρος οὐδὲ ἐπὶ τὴν νεωτερίζουσαν τὰ
κράγματα τύχην ἔσχεν ἀνευγαλίειν τὴν αἰτίαν, ὡς ἂν ἔννο-
ιμόν τινα και ὑπαιθρον ἀγωνισάμενος μάχην. Voc. νεωτε-
ρίζειν.

κζ'. Εὐτόκιος ἀπὸ Θράκης ἐλθὼν οὔτε γνώμης ἐπιεικῆς
τις ἦν, οὔτε γένους εὐ ἦκων, ἀλλὰ και στρατιώτης μὲν ὁ τυ-
χῶν· πολλὰ δὲ χρήματα κοινὰ τοῦ ἰδίου τάγματος ὑποκλέ-
15ψας, ὤχετο εἰς τὴν Παλαιστίνην· ἐπεχείρησε μὲν οὖν Ἑλευ-
θεροπολίταις ἑαυτὸν ἐγκαταλέξαι, τῆς βουλῆς μετασχὼν ἐπὶ
χρήμασι μεγάλοις, και ἐγλίχετο τὴν τύχην μεταβαλεῖν ἐς τὸ
εὐγενέστερον· καίτοι ἔδει πρότερον μετατίθεσθαι τὴν προ-
αίρεσιν εἰς τὸ κρεῖττον· ἀλλ' ὁμως οἱ Ἑλευθεροπολίται τὸ
20πλήθος ὑπειδόμενοι τῶν χρημάτων οὐ προσεδέξαντο τὸν Εὐ-
τόκιον· ὃ δὲ μετεχώρησεν ἐς τὴν Ἀσκάλωνα· και ὁ τότε
πρωτεύων Κρατερός εὐμενῶς αὐτὸν ὑπέδεξατο μετὰ τῶν

Fr. 27. Kusterum secutus ad Eunapium retulit Boissonadius: ve-
rumtamen dubitans. Ab hoc Eutocio mathematicum, qui sub
Iustiano scripsit, genus duxisse suspicor. N.

corpus, quod iam dissolvebatur et in dissolutionem ruebat, ipse co-
argumentabat et in quandam compagem et commissuram cogebat et
quasi clavis quibusdam compingebat, ut honestati conservandae suf-
ficeret. Hic latrones adeo facile simul sustulit, ut vel ipsum, latro-
cinii nomen ex hominum memoria propemodum exciderit. Fuit au-
tem religione Graecus.

25. Celetibus cum triginta remis Liburnicarum modo con-
structis.

26. Barbarus vero nec in ipsam fortunam, quae res innovare
solet, culpam conferre poterat, quasi iustum aliquod proelium aper-
to Marte commisisset.

27. Eutocius e Thracia profectus, nec animo probo, nec genere
nobili, sed gregarius miles erat. Multam autem publicam pecuniam
suae cohortis suffragatus in Palaestinam abiit. Magnis autem largi-
tionibus conatus est apud Eleutheropolitanos in civium numerum
receptus in ordinem etiam Senatorium recipi, et fortunae mutatio-
nem in melius affectabat. Sed tamen Eleutheropolitani Eutocium
non receperunt. Ille vero transiit Ascalonem. Tunc autem Crate-
rus, qui principatum apud Ascalonitas obtinebat, ipsum cum pecu-

χορημάτων, καὶ πολιτικῆς μετέδωκεν ἐλευθερίας· οἱ δὲ Θραῶ-
 κες ὑστέρω χρόνῳ κατὰ πίστιν ἤκοντες ἐπὶ τὸν Εὐτόκιον,
 ἀπήτουν τὸν Κρατερὸν τὸν Εὐτόκιον καὶ τὰ χρήματα· ὁ δὲ
 οὐ μεθίει τὸν ἄνδρα· τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐπὶ δίκην ἐλθόν-
 των, ὁ Κρατερός ὑπεραγωνίζεται τοῦ Εὐτοκίου καὶ περιγί-
 νεται τῶν Θρακῶν· ἐφ' ᾧ καὶ χορησμός ἐξέπεσεν, ἔχων ὡδε.
Voc. Εὐτόκιος.

κη. Ἔτερα δὲ οὐ πολὺ τι μείω ἀνωρδαῦτο καὶ διηυ-
 χενίζετο, ἀλλὰ τούτων βαρύτερα καὶ κεραυνῷ προσεμφερεῖ.
Voc. διηυχενίζετο. 10

κθ'. Τὸ κόσμιον καὶ ἡσύχιον μετὰ τοῦ δραστηρίου αὐ-
 τῷ ἐτέτακτο καὶ τοῦ ἀνδρώδους· ἐπιεικῆς γὰρ ὢν καὶ πρὸς
 γ' ἔτι ἀπράγμων, ὅμως εἰς ἀγῶνα πραγμάτων ἐμβεβηκῶς ἐξ
 ἀνάγκης, οὐδενὸς ἐλείπετο τῶν περὶ ταῦτα καλινδουμένων.
Voc. δραστήριον. 15

λ'. Περικαῶς τῆς γυναικὸς ἔχων. *Voc.* περικαῶς.

λα'. Μεσαιπόλιος. *In voc.*

III. *Fragmenta, quae sine Eunapii nomine apud Suidam leguntur, a Maio addita.*

R. 315 α'. Ἐδόκει γὰρ τότε σῶμα γιγαντώδης εἶναι, καὶ τὸν 20

nis benigne suscepit, et libertate civili donavit. Thraces vero postea, quum ad Eutocium ivissent, audito loco, in quo degebat, Eutocium et pecunias, quas furatus fuerat, a Cratere repetiverunt. Ille vero virum non dimisit. Cum autem milites in ius ivissent, Craterus Eutocium defendit et Thraces vicit. Qua de re tale oraculum editum est.

28. In aliis vero quibusdam non multo minoribus caput erigebat et cervicem in altum tollebat. Sed his graviora et fulmini similia.

29. Modestia et tranquillitas in ipso coniuncta erat cum industria et fortitudine. Quamvis enim modestus esset et praeterea tranquillus, tamen in negotiorum tractandorum certamen ingressus, propter ipsam necessitatem, nullo eorum, qui in his volutantur, erat inferior.

30. Illius mulieris ardenti amore flagrans.

31. Semicanus.

1. Videbatur enim et corpore gigantis esse et animo ferine

Θυμὸν Θηριώδης, καὶ ἐς ἀγχνίονιαν τῶν σύλλησ τευόντων ἀπάντων πολυπλοκώτερος. Voc. γιγατωδης.

β'. Ὁ δὲ Θεοδοσίος τὴν βασιλισσαν Θανοῦσαν ἐπ' ἡματι σχεδὸν τι ἐδάκρυσεν· ἀνάγκη γὰρ καὶ ὁ προκείμενος πό-5 λεμος συνεσκίαζεν αὐτοῦ τὸ περὶ τὴν γυναῖκα πάθος. Voc. ἐπ' ἡματι.

γ'. Ὁ δὲ Εὐτρόπιος καιροῦ καὶ τύχης ἀμέτρως τε καὶ χανδὸν ἀρούμενος, καὶ κατεμφορούμενος καὶ πολυπραγμονῶν, ὥστε οὐκ ἔλαθε πατὴρ παῖδα μισῶν, ἢ ἀνὴρ γυναῖκα, ἢ μή-10 ιοτηρ τέκνον· ἀλλ' ἐξηκοντίζετο ἅπαντας πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην. Voc. χανδόν.

δ'. Ὁ δὲ Γαῖνᾶς ἐξεχώρει τῆς πόλεως, καταλιπὼν αὐτὴν πολυάνδριον καὶ πολυτελῆ τάφον, οὐπω τεθαμμένων τῶν ἐνφωκηκότων. Voc. πολυάνδριον.

15 ε'. Ἀρβαζάκιος Ἰσαυρος, ἐπὶ Ἀρκαδίον τοῦ βασιλέως, ὃν Ἀρπαζάκιον ἐκάλουν διὰ τὸ πλεονεχτικὸν, ἣν μὲν ἐξ Ἀρμενίας, τοῖς τρισὶν ἅμα συγκατελλημμένος πάθεισιν, ὥσπερ ἠφαιστειοῖς δεσμοῖς ἀρῆήκτοις, καὶ ἐμενέ γε ἐν αὐτοῖς ἐμπε- R.316 δόν· ταῦτα δὲ ἦν ἐρωτομανία καὶ μέθη καὶ πλεονεξία· οὐ-20 τω δὲ εἰς ἔσχατον ὄρον τὰς ἑαυτῶ δοκούσας ἀρετὰς ἐπετή- δευεν, ὥστε οὐκ ἂν τις ἐπίστευσε πειραθεῖς, ὅτι τὰς τρεῖς ἐκείνας οὕτως εἰς ἄκρον ἐξήσκησε· μουσουργοῖς μὲν γὰρ

21. μὴ πειρ. conl. N.

et ingenii acumine et dolis omnes latrociniorum suorum socios longe superare.

2. Theodosius autem Imperatricem defunctam fere per unum diem deflevit. Nam ipsa necessitas et praesens bellum obumbrabant ipsium dolorem, quem ex uxore sentiebat.

3. Eutropius vero occasionem et fortunam immodice et afatim hauriens et se ingurgitans et multis aliorum negotiis se immiscens ita vivebat, ut pater filium odio prosequens aut maritus uxorem aut mater filiam minime lateret, sed omnes eiacularetur ad illius sententiam.

4. Gaiinas autem exivit ex urbe, quam reliquit, ut esset multorum virorum sepulcrum et sumtuosum sepulcrum, quod illius urbis incolae nondum sepulti fuissent.

5. Arbazacius Isaurus, sub Arcadio Imperatore, quem propter rapacitatem Harpazacium i. e. Rapacem appellabant. Fuit enim ex Armenia oriundus, simul his tribus affectionibus, ut firmissimis Vulcaniis vinculis constrictus, et in ipsis constanter perseveravit. Hae autem affectiones fuerunt insanus amor et ebrietas et avaritia. Sic autem illas, quas virtutes existimabat, summo studio exercebat, ut nullus non expertus crederet, quia tres illas virtutes summo

συνέζησε τσααύταις, ὄσας οὔτε ἐκείνος ἀριθμεῖν εἶχεν, οὔτε ἕτερός τις τῶν διακονουμένων· καὶ οἷγε προσήκοντες αὐτῷ λογισταὶ τῶν στρατιωτικῶν ἔργων τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἤδεσαν, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἐταιρῶν καὶ τὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἀριθμὸν αὐτοῦ διέφυγεν· ὥσπερ οὖν Ὀρόντην τὸν Πέρσην φασὶν εἰπεῖν, ὅτι τῶν δακτύλων ὁ μικρότατος καὶ μύρια σημαίνει καὶ ἕνα ἀριθμὸν, οὔτω ἀκείνοι τὰς ἐταίρας κατὰ μονάδας καὶ μυριάδας ἠρίθμουν. *In voc.*

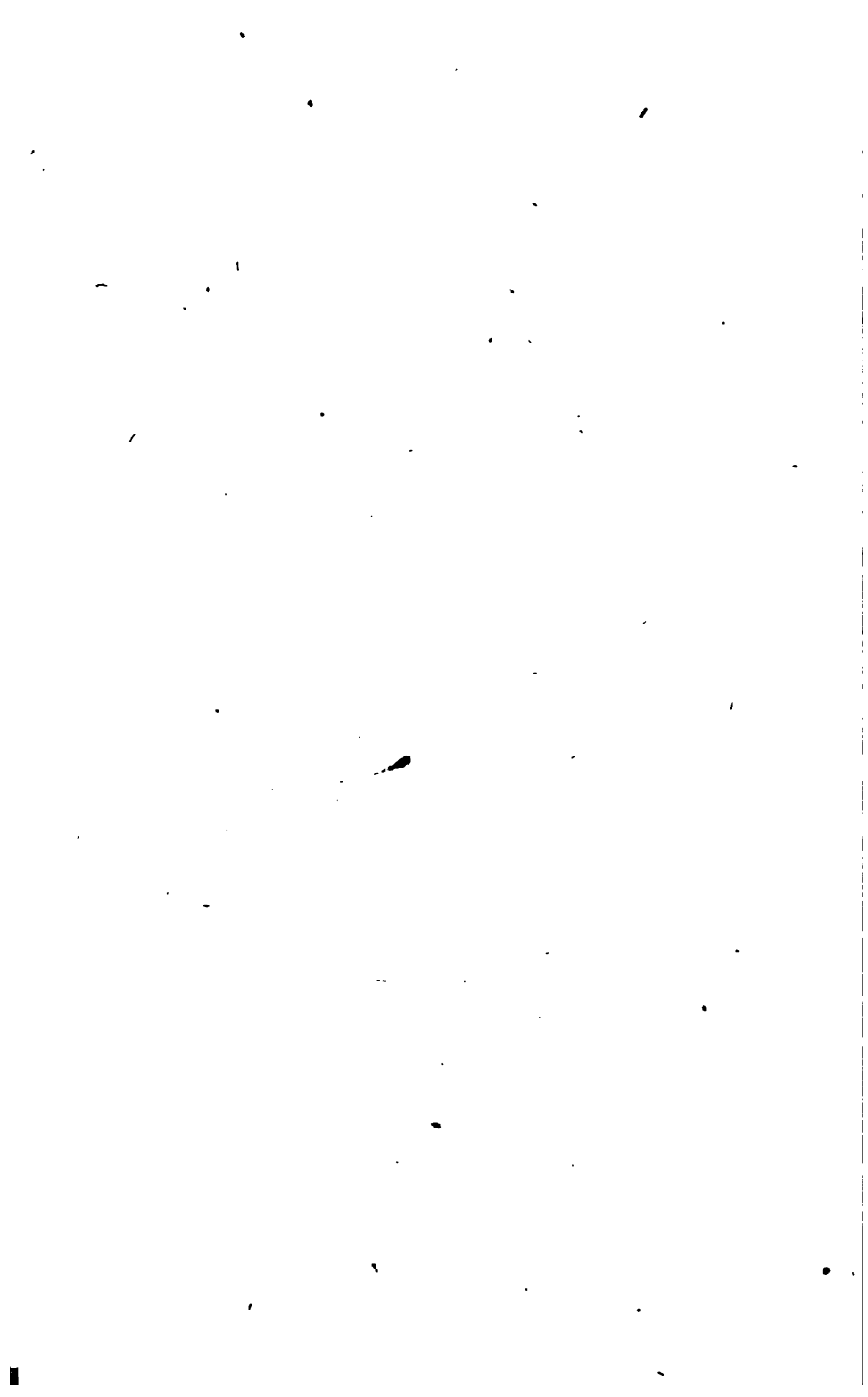
5: αὐτοῦς conl. N. Omsi fragmentum de Theodosio minore et Antiocho patricio, quod Maius p. 315. sub 77. §. 3. posuit; etenim Eunapius, Photio teste, ante exitum Arcadii finem operis fecerat. N.

studio exercuit. Nam cum tot musicis mulieribus vixit, ut nec ipse, nec ullus alius de ministris ipsius eas numerare posset. Et familiares quidem ipsius, militarium rerum ratiocinatores, militum quidem numerum notabant, ipsa vero scortorum multitudo vel ipsum manuum ipsius numerum fugiebat. Quemadmodum igitur Orontem Persam dixisse ferunt, minimum manus digitum et decem millia et unum tantum numerum significare, sic etiam illi scorta et singulatim et per dena millia numerabant.

ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

EX HISTORIA
PETRI PATRICII
ET MAGISTRI
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Tiridates a Tiberio in Parthorum regno constitutus ab Artabano expellitur (1). Cotys pro Mithridate fratre rex Iberorum factus (2). Deceballi, Dacorum regis, superbia (3). Idem supplex legatos ad Traianum mittit (4). Nova eiusdem legatio ad Traianum (5). Longobardi Istrum transgressi, pacem petunt (6). Quadis data pax a Marco Antonino (7). Astizgi Romanis auxilio veniunt (8). Menophilus, Moesiae praefectus, Carpos superbe tributum postulantes repudiat (9). Sapores, Persiarum rex, re male gesta adversus Odenathum, in regnum suum revertitur (10). Vandali pacem ab Aureliano impetrant (11). Aharban legatus a Narsaeo victo ad Galerium missus (12). Mesvianus, Licinii legatus ad Constantinum (13). Legatio a Magnentio ad Constantium de pace missa (14). Persiarum legatio ad Constantium (15). Iulianus cum Chamavis de pace agit (16).

α. ^ο *Οτι οι Παρθοι προς Τιβεριον επρεσβειοντο, βασι-* A. C. 35
λεα σφισιν εκ των δημηροντων δουναι. και δεδωκεν αυ- Tiber. 22
την. P. 23
V. 17

1. επρεσβειοντο N., επορευοντο vulg.

1. Parthi petierunt a Tiberio, ut sibi regem ex obsidibus daret, et dedit ipsi Phrahatem, Phrahatis filium. Cum autem in iti-

A. C. 35 τοῖς Φραάτην τὸν τοῦ Φραάτου υἱόν. ζεινίου δὲ κατὰ τῆς
Tiber. 22 ὁδοῦ τελευτήσαντος, Τιριδάτην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἔπεμ-
ψε, καὶ ὅπως ἔαον τὴν βασιλείαν παραιάβοι, ἔγραψε Μι-
θριδάτῃ τῷ Ἰβήρων βασιλεῖ εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐμβαλεῖν, ἵνα
ὁ Ἀρτάβανος τῷ υἱῷ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας παρῆ. καὶ
εἰσελθὼν δὲ Τιριδάτης τὴν βασιλείαν κετέσχεν· οὐ μέντοι
Β καὶ ἐπὶ πολὺ ἐβασίλευσεν· ὁ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας προσ-
λαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ
Πάρθους.

A. C. 47 β. Ὅτι Μιθριδάτης δὲ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς ἐνεωτέρω-10
Claud. 8 σε, καὶ παρεσκευάζετο εἰς τὸν κατὰ τῶν Ῥωμαίων πόλεμον. τῆς
δὲ μητρὸς ἀντιλεγούσης, καὶ φυγεῖν, ἐπειδὴ μὴ κείθειν αὐ-
τὸν ἠδύνατο, βουλευθείσης, βουλόμενος ἐπικαλῆσαι τὸ σπου-
δαζόμενον, αὐτὸς μὲν παρεσκευάζετο, πέμπει δὲ Κότυν τὸν
ἀδελφὸν εἰς πρεσβείαν, φίλους λόγους τῷ Κλαυδίῳ κομίζον-15
τα. ὁ δὲ παραπρεσβεύσας πάντα αὐτῷ κατεμήνησε, καὶ βα-
σιλεὺς Ἰβηρίας ἀντὶ Μιθριδάτου γίνεται.

A. C. 86 γ. Ὅτι Δεκέβαλος ὁ Λακῶν βασιλεὺς ἐπεκηρυκεύετο
Domit. 6 πρὸς Δομετιανὸν, εἰρήνην ὑπισχνούμενος· ἐφ' οὗ ἔπεμψε
P. 24 Δομετιανὸς Φοῦσκον μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ὅπερ μαθὼν 20
ὁ Δεκέβαλος ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν ἀδῆρις ἐν χλευ-
σμαῖ, λέγων, ὡς, εἰ ἔλοιτο ἕκαστος Ῥωμαίων δύο ὀβολοὺς Δε-
κεβάλλῳ ἕκαστου ἔτους τελεῖν, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν τίθεσθαι·

1. κατὰ τὴν ὁδὸν vel πρὸ τῆς καθόδου con. B. 2. Τιριδάτην
mg. H. 5. οἰκείας vulg.

nere vitam morte commutasset, Tiberius misit Tiridatem ex genere regio. Et quo facilius regnum capesseret, scripsit Mithridati, Ibero-
rum regi, ut in Armeniam incursionem faceret, quo se Artabanus
conferret suppetias filio laturus. Et Tiridates quidem regnum ob-
tinuit. Sed non diu regnavit. Nam Artabanus Scythas assumens,
minimo negotio eum regno expulit. Et haec de Parthis.

2. Mithridates, Iberorum rex, novas res tentavit, et se ad bel-
lum Romanis inferendum praeparavit. Huic mater contradixit, et
quoniam non persuadebat, fugere voluit. At ille, quamvis in ap-
paratu esset, volebat tegere, quod susceperat. Itaque Cotyn fratrem
mittit legatum ad Claudium, qui gratulationes deferret, sed non ex
fide legationem obiit, et omnia, quae frater animo volverat, enun-
tiavit, et rex Iberiae Mithridatis loco constituitur.

3. Decebalus, Dacorum rex, legationem pacis causa ad Domitia-
num misit. Quo facto Domitianus Fuscum misit cum magna manu.
Hoc ubi Decebalus didicit, ad eum rursus legatum misit, qui cum irri-
sione illi diceret, se pacem facturum, si unusquisque Romanorum vel-

εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἔλοιτο, πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς προσ-
τρίψασθαι κακά.

δ'. Ὅτι Δεκέβαλος πρὸς Τραιανὸν πρέσβεις ἔπεμψε πρὸς A. C. 103
λοφόρους· οὗτοι γὰρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ τιμιώτεροι. πρό- Traian. 6
5τερον γὰρ κομήτας ἔπεμπεν, εὐτελεστέρους δοκούντας παρ' B
αὐτοῖς εἶναι. ἐκεῖνοι δὲ ἐλθόντες ἐπὶ τοῦ Τραιανοῦ ἔρρι-
ψαν καὶ τὰ ὄπλα, καὶ τὰς χεῖρας ὀπισθεν δήσαντες ἐν αἰ-
χμαλώτων τάξει ἐδέοντο τοῦ Τραιανοῦ εἰς λόγους ἐλθεῖν Δε-
κεβάλῳ.

10 ε'. Ὅτι πάλιν ὁ Δεκέβαλος πρεσβείαν ἔπεμψε πρὸς
Τραιανὸν, τῶν παρόντων ἀνακωχὴν κομιζόμενος. ὑπισχνε-
το δὲ τὰ τε ὄπλα πάντα καὶ τὰ μηχανήματα παραδίδοναι
τῷ Τραιανῷ καὶ τοὺς μηχανοποιούς τοὺς Ῥωμαίους τοὺς
παρ' αὐτῷ ὄντας, καὶ τοὺς αὐτομόλους, καὶ τὰ ἐρύματα
15 πάντα ὅσα κατεσκεύασεν καθαιρεῖν, παραχωρεῖν δὲ καὶ τῆς
γῆς, ἣν ἐκράτησεν ὁ Τραιανός, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ
τῶν Ῥωμαίων οἰκείους ἐχθροὺς νομίζειν, καὶ αὐτομόλους μὴ
ἐποδέχεσθαι, μηδὲ στρατιώτην Ῥωμαίων ἔχειν ἐγγὺς ἐαυ-
τοῦ. προσεδέξατο οὖν τὴν πρεσβείαν ὁ Τραιανός ἐπὶ ταύ- C
20ταις ταῖς συνθήκαις. ἰδὲ δὲ Δεκέβαλος τὰ ὄπλα ἔρριψεν ἐπὶ
αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν γῆν πεσῶν προσεκίνησε, καὶ εἰς Ῥώμην
πρέσβεις ἔπεμψε, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τὰς χεῖρας ἔδθησαν ὡς ἐν
αἰχμαλώτων τάξει.

1. προστρίψασθαι vulg. 5. κόμητας vulg. 7. καὶ τὰ] τε τὰ B.
8. Δεκεβάλῳ vulg. 11. κομισόμενος N. 17. αὐτόμολον H.

let illi quotannis pendere duos obolos, sin minus, bellum et magna
mala se illis illaturum.

4. Decebalus misit ad Traianum legatos ex his, qui pileos fe-
runt: hi enim apud Dacos sunt honoratiores. Prius autem comatos
miserat, qui apud eos viliores habentur. Hi cum ad Traianum venis-
sent, abiecerunt arma et, manibus post terga victis captivorum in-
star, Traianum orarunt, ut cum Decebalo in colloquium veniret.

5. Rursus Decebalus legationem ad Traianum misit, quae belli
finem peteret. Pollicebatur se omnia arma et bellica instrumenta
Traiano traditurum et Romanos machinarum fabricatores et trans-
fugas, qui apud ipsum essent, et omnia praesidia et castella, quae
exstruxisset, diraturum. Cessurum quoque omni terra, qua Traianus
potitus esset, et eius et Romanorum hostes pro suis hostibus habi-
turum, neque posthac ullos transfugas admissurum, neque ullum
militem Romanorum retenturum. His conditionibus hanc legationem
Traianus accepit. At Decebalus in conspectu Traiani arma abiecit,
et in terram cadens eum salutavit. Legatos etiam Romam misit, qui
captivorum more erant manibus victi.

- A. C. 167? *ε'*. Ὅτι Λαγγιβάρδων καὶ Ὀβίων ἑξακισχιλίων Ἴστρον
 Marc. 8? *περαιωθέντων, τῶν περὶ Βίνδικα ἰππέων ἑξελασάντων καὶ*
 V. 18 *τῶν ἀμφὶ Κάνδιδον πεζῶν ἐπιφθασάντων, εἰς παντέλῃ φυγῇ*
οἱ βάρβαροι ἐτρέποντο. ἐφ' οἷς οὕτω πραχθεῖσιν ἐν δέει
καταστάντες ἐκ πρώτης ἐπιχειρήσεως οἱ βάρβαροι, πρέσβεις
παρὰ Αἴλιον Βάσσον τὴν Παιονίαν διέποντα στέλλονσι,
 D *Βαλλομαρίον τε τὸν βασιλέα Μαρκομάννων καὶ ἑτέρους δέκα,*
κατ' ἔθνος ἐπιλεξάμενοι ἕνα. καὶ ὄρκους τὴν εἰρήνην οἱ πρέ-
σβεις πιστωσάμενοι οἴκαδε χωροῦσιν.
- A. C. 175 *ζ'*. Ὅτι Κούαδοι πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς Μάρκον εἰρή-
 Marc. 16? *νην αἰτούμενοι, καὶ ἔτυχον. καὶ πολλοὺς μὲν ἵππους, πολ-*
λοὺς δὲ βόας δεδώκασι, καὶ αἰχμαλώτους τότε μὲν μυρίους
καὶ τρισχιλίους, ὕστερον δὲ καὶ ἑτέρους πλείστους ἀπέλυσαν.
ἦ. Ὅτι ἦλθον καὶ Ἀστιγγοὶ καὶ Λακριγγοὶ εἰς βοήθει-
αν τοῦ Μάρκου. 15
- c. A. C. 230 *θ'*. Ὅτι Κάρποι τὸ ἔθνος φθονοῦντες τοῖς καθ' ἕκαστον
 Alex. Sev. *ἐγναντῶν τελευτούμενοις τοῖς Γότθοις, ἔπεμψαν πρὸς Τούλλιον*
 Imp. 9 *Μηνόφιλον πρεσβείαν μεθ' ὑπερηφανείας ἀπαιτοῦντες χρε-*
 P. 25 *ματα. οὗτος δὲ δοῦξ ἦν Μυσίας, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν*
τὸν στρατὸν ἐγύμναζε, καὶ προμαθῶν τὴν ὑπερηφάνειαν αὐ-
τῶν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὐκ ἐδέξατο αὐτοὺς, διδούς αὐτοῖς
ἄδειαν ὄρεῃ ταύς στρατιώτας γυμναζομένους. καὶ ἕνα τῶ
παρελκυσμῶ καθέλοι αὐτῶν τὰ φρονηματα, καθίσας ἐπὶ βή-

6. *Παγονίαν* Par. 7. *Μαρκεμάνη* mg. H. 17. *Ἰουλίον* N.

6. Sex millia Longobardorum et Obiorum Istrum traiecerunt, in quos Vindicis equites, et pedites, quorum dux erat Candidus, irruerunt et in fugam verterunt. Prima statim invasione terrore barbari porculsi, legatos ad Aelium Bassum, qui Pannoniam provinciam obtinebat, mittunt Ballomarium, regem Marcomannorum, una cum aliis decem, ex unaquaque gente uno electo. Sic pace iureiurando firmata, legati domum redierunt.

7. Quadi legatos miserunt ad Marcum pacem petituros, et consecuti sunt. Itaque multos equos et multas boves dederunt: et tredecim millia captivorum, et plures etiam postea libertati restituerunt.

8. Venerunt et Astingi et Lacoragi in auxilium Marci.

9. Carporum gens invidia flagrabat, quod Gothi stipendia a Romanis accipiebant. Itaque legationem miserunt ad Tullium Menophilum, et arroganter pecunias ab illo petierunt. Erat ille dux Moesiae et singulis diebus exercitum ad bellum exercebat: et cum Carpos insolentes et superbos esse accepisset, per plures dies eos non admisit, sed tamen potestatem eis fecit, cum exercitus exercebatur, ut milites conspicerent: et cum satis prorogatione tempo-

ματος δηηλοῦ καὶ παραστήσας τοὺς μεγίστους τοῦ στρατοῦ-c. A.C. 230
πέδου ἐδέξατο αὐτοὺς, μηδένα λόγον αὐτῶν ποιούμενος, ἀλλ' Alex. Sev.
ἐν τῷ μίσῳ λεγόντων αὐτῶν τὴν πρεσβείαν συνεχῶς ἐτέροις Imp. 9
διελέγετο, ὡς δὴ ἄλλα τιμιώτερα πράγματα ἔχων. οἱ δὲ πε-
5 ριδεεῖς γενόμενοι οὐδὲν ἄλλο εἰρήκασιν, εἰ μὴ, ὅτι „διὰ τί οἱ
Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμβάνουσιν, καὶ ἡμεῖς B
οὐ λαμβάνομεν;” ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι „αὐτοκράτωρ πολλῶν χρη-
μάτων κύριός ἐστι, καὶ τοῖς δεομένοις αὐτοῦ χαρίζεται.” οἱ
δὲ ἐπήγαγον, ὅτι „καὶ ἡμᾶς ἐχέτω εἰς τοὺς δεομένους, καὶ
10 δότω ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γὰρ κρείττονες ἐκείνων ἐσμέν.”
καὶ γελάσας ὁ Μηνόφιλος εἶπε· „καὶ περὶ τούτων μηνῦσαι
δέομαι τῷ αὐτοκράτορι. καὶ μετὰ τέσσαρας μῆνας δεῦτε
εἰς τόνδε τὸν τόπον, καὶ λαμβάνετε ἀπόκρισιν.” καὶ μετῆλθεν
ἐκεῖ, καὶ πάλιν τοὺς στρατιώτας ἐγύμναζε. καὶ ἦλθον οἱ
15 Κάρποι μετὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας, καὶ τὸ ὄμοιον σχῆμα
ποιήσας αὐτοῖς ἐτέραν εὔρεν ἀναβολὴν τριῶν μηνῶν. καὶ C
πάλιν εἰς ἕτερον στρατόπεδον ἐδέξατο αὐτοὺς ὁμοίως, καὶ
ἔδωκεν αὐτοῖς ἀπόκρισιν, ὅτι „ὅσον ἐξ ὑποσχέσεως οὐδὲν ὑ-
μῖν παντελῶς δίδωσιν ὁ βασιλεὺς. εἰ δὲ δέεσθε συγκρο-
20 τήσεως, ἀπελθόντες ῥέψατε ἑαυτοὺς πηρηεῖς καὶ δεήθητε αὐ-
τοῦ· καὶ εἰκός ἐστι συγκροτηθῆναι ὑμᾶς.” οἱ δὲ μετὰ ἀ-

19. δ post ὑμῖν expunxit N.

ris diem de die ducens superbos illorum spiritus fregisset et retu-
disset, sedens in alto suggestu, primarios totius exercitus viros cir-
ca se adhibuit, et Carpos excepit, nullaque illorum habita ratione in
medio militum; dum legationem suam exponerent, tanquam aliud
agens et longe sibi essent graviora negotia, sermonem cum aliis habe-
bat. At illi despectui habiti nihil aliud dixerunt nisi: „Quia Gothi,
inquiunt, a vobis stipendium accipiunt, cur nos quoque non accipi-
mus?” Quibus Menophilus: „Cum Imperator noster multarum pec-
uniarum sit dominus, liberalitatem suam exercet erga eos, qui, ut
sibi gratificetur, suppliciter petunt.“ Tum illi: „Nos quoque sup-
plicantium numero habeat, et nobis eadem largiatur. Sumus enim
Gothis praestantiores.“ Ridens Menophilus, „Meum est, ait, de his
ad Imperatorem referre. Redite igitur intra quatuor menses in
hunc eundem locum, et responsum accipietis.“ Et simul illinc abiit
et milites exercuit. Post quatuor menses Carpi redierunt. In qui-
bus admittendis cum eadem forma, qua prius usus fuisset et rationem
negotium in alios tres menses reiiciendi reperisset, cum tandem
iterum eos, ut prius, coram alio exercitu excepisset, illis hoc respon-
sum dedit: „Nihil prorsus Imperator vobis ex conventionem dabit.
Sed si gratificatione indigetis, accedite ad eum, et ad eius pedes
procumbite, et ei supplicate, et verisimile est, cum vestras preces ad-

γανακτήσεως ἀνεχώρησαν, καὶ τὴν τοῦ Μηροφίλου ἀρχὴν εἰς τρία ἔτη ἀνυσθεῖσαν ἡσυχίαν ἔσχον.

c.A.C. 261

Gallien.^b

D

ί. Ὅτι Σαπώρης ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Εὐφράτην διαβάς μετὰ τοῦ οἰκείου στρατοπέδου, . . . ἠσπάζοντο ἀλλήλους καὶ ἔχαιρον ὡς ἀπωγμένον κινδύνου* φυγόντες. πρὸς δὲ τοὺς ἐν Ἐδέσῃ στρατιώτας ἔπεμπεν, ὑποσχόμενος αὐτοῖς δίδοιαι πᾶν τὸ Σύριον νόμισμα τὸ ὄν παρ' αὐτῷ, ἐν ἀνετόχλητον αὐτὸν συγχωρήσωσι παρελθεῖν, καὶ μὴ ἔλονται κίνδυνον εἰς ἀμφιβολίαν αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀσχολίαν αὐτῷ περιποιῆσαι καὶ βραδυτήτα. οὐ γὰρ δεδιώς αὐτοὺς ταῦτα ἐπιδιδόμει ἔφη, ἀλλ' ἐπειγόμενος τὴν ἐορτὴν εἰς τὰ οἰκεία ποιῆσαι, καὶ μὴ βουλόμενος τριβὴν καὶ ὑπέρθεσιν γενέσθαι τῇ ὁδοιπορίᾳ αὐτοῦ. καὶ εἴλοντο οἱ στρατιῶται λαβεῖν τὸ χρυσίον ἀκινδύνως καὶ παραχωρῆσαι αὐτοῖς παρελθεῖν.

c.A.C. 270

Aurel. 1

P. 26

ια. Ὅτι Οὐανδαλοὶ ἠτηθέντες ἔπεμψαν πρεσβείαν πρὸς Ἰούλιον Αὐρηλιανόν, παρακαλοῦντες εἰρήνην. Αὐρηλιανὸς δὲ ἀσμένως ἐδέξατο, καὶ πακτεύσας πρὸς αὐτοὺς ἀνεχώρησεν.

A. C. 297

Diocl. 14

ιβ. Ὅτι Ἀφφαρβᾶν, φίλατος ὢν ὡς μάλιστα τῷ Ναρσαίῳ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, εἰς πρεσβείαν πεμφθεὶς σὺν ἱκετεία τῷ Γαλερίῳ ὑπήντησεν. ὅστις ἄδειαν τοῦ λέγειν λαβὼν εἶπε, „φανερὸν ἐστὶ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ὡσπερανεὶ

V. 19 δύο λαμπτήρες εἰσιν ἢ τε Ῥωμαϊκὴ καὶ Περσικὴ βασιλεία.

1. καὶ κατὰ τὴν conī, Val. 4. οἱ μὲν στρατιῶται excidisse susp. N. 5. ἀποδιωχομένου H. 6. ἔπεμπεν N, πέμπειν vulg. 7. αὐτῷ N., αὐτῶν vulg. 17. ἀνεχώρησεν N., ἀνεχώρησαν vulg. 21. ὡσπερανεὶ H., ὡσπερ ἂν εἴη vulg.

missurum.“ At illi indignati recesserunt et per tres annos, quibus Menophilus in provincia cum imperio fuit, quieverunt.

10. Sapore, Persarum rex, ut cum suis est Euphratem transgressus . . . sese amanter amplexi, sibi invicem gratulati sunt, quod imminens periculum effugissent, et ad eos, qui Edessae stipendia faciebant, mittit, qui promitterent, se illis daturum omnes quos secum portaret, Syrios nummos, ut sine ulla molestia ipsum iter pergere sinerent, neque se ipsos in dubiam periculi aleam conicerent, sibi moram et negotium facessentes. Neque vero se, tanquam ipsos timeret, haec daturum esse dixit, sed domum festinare, ut festum ageret et minime cupere ullam moram suo itineri interponi. Milites autem satius duxerunt pericula evitare et eos sinere transire et aurum accipere.

11. Vandali victi miserunt legationem ad Aurelianus, pacem poscentes, Aurelianus lubenti animo eos excepit, et pactione pacis cum ipsis facta, rediit.

12. Appharban cum amicissimus Narsaeo, Persarum regi, esset missus ad legationem; suppliciter Galerio occurrit. Is, data potestate loquendi, dixit, Romanum et Persicum imperium esse tanquam duo

καὶ χρῆ καθάπερ ὀφθαλμοὺς τὴν ἑτέραν τῇ τῆς ἑτέρας κο-
 σμειοῦσθαι λαμπρότητι, καὶ μὴ πρὸς ἀναίρεσιν ἑαυτῶν ἀμοι-
 βαδὸν μέχρη πωτὸς χαλεπαίνειν. τοῦτο γὰρ οὐκ ἀρετὴ
 μᾶλλον, ἀλλὰ κοφότης νομίζεται ἢ μαλακία· τοὺς γὰρ με-
 βταγενεστέρους οἰμενοι μὴ δύνασθαι ἑαυτοῖς βοηθεῖν σπου-
 δαῖζουσι τοὺς ἰντιτεταγμένους ἀνελεῖν. μὴ χρῆναι μέντοι
 μηδὲ Ναρσαῖον ἀσθενέστερον πάντων τῶν ἄλλων βασιλέων
 νομίζεσθαι· ἀλλὰ τοσοῦτον τῶν ἄλλων βασιλέων Γαλέριον
 ἐπερέχειν, ὥστι αὐτὸν τούτῳ μόνῳ δικαίως Ναρσαῖον ἡττη-
 100σθαι, καίτοι τίς τῶν οἰκείων προγόνων ἀξίας καταδέστε-
 ρον οὐ γενόμενον." πρὸς τοῦτοις ἔλεγεν ὁ Ἀφφαρβᾶν ἐντε-
 τάλθαι αὐτῷ περὶ Ναρσαίου, ὡς ἔχοντες ἐπιείκειαν, τὸ τῆς
 οἰκείας βασιλείας δίκαιον τῇ Ῥωμαίων ἐπιτρέψαι φιλανθρω-
 πία. τοιγαροῦν μηδὲ τοὺς ἕρκους κομίζεις, ἐφ' οἷς χρῆ γέ-
 150νεσθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὸ ὄλον τῇ γνώμῃ τοῦ βασιλέως
 δίδόναι. πλὴν ὅτι παρακαλεῖ τοὺς παῖδας μόνον καὶ τὰς
 100 γαμητὰς αὐτῷ ἰποδοθῆναι, διὰ τῆς τούτων ἀποδόσεως πλεόν
 εὐεργεσίαις ἔνοχος εἶναι λέγων ἢ ὄπλοις περιῶν οὐδὲ νῦν δύ-
 200νασθαι κατ' ἀξίην χάριτας ὁμολογεῖν, ὅτι ἐν ἀλχημαλωσίᾳ γενό-
 μενοι τῆς ἐντεῶθεν οὐκ ἐπειράθησαν ὑβρεως, ἀλλ' οὔτω μετε-
 χειρίσθησαν ὡς τῇ οἰκείᾳ εὐγενείᾳ ὅσον οὐπω ἀποδοθησόμενοι.
 ἐν τοῦτοις εἰς ρῆμην ἤγε καὶ τὸ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων
 εὐμετάβλητον. ὁ δὲ Γαλέριος πρὸς ταῦτα δόξας ὀργιζοσθαι,
 12. ἔχοντος 7. 18. περιῶν Valesius, περι ὧν vulg.

luminaria; et oportere alterum alterius, sicut oculos, luce et splen-
 dore illustrari, neque ad extinctionem et eversionem invicem sibi
 molestos et graves esse. Hoc enim non virtus, sed magis levitas et
 mollities censetur. Nam qui inferiores nihil sibi prodesse posse
 putant, conantur eos, qui sibi adversantur, tollere et evertere. Non
 oportere autem Iarsaeum omnibus aliis regibus imbecilliorum exi-
 stimare; sed Gabrium tanto reliquis regibus superiorem esse, ut
 ab eo solo meriti Narsaeus victus sit, tametsi ne Narsaeus quidem
 a suorum majorum virtute absit. Praeterea dixit Appharban man-
 datum sibi fuisse a Narsaeo, omnia proprii regni iura Romanorum
 humanitati committi, ipsum aequum esse ducere: neque ideo condi-
 tionibus, quibus pacem fieri vellet, ipsum ferre, sed id omne Impera-
 toris arbitrio permittere. Hoc solum ipsum hortari, ut sibi uxorem
 et filios redderet, quos si reciperet, multo devinctiorem se illi fore
 beneficiis, quam si armis vicisset; ne nunc quidem satis pro merito
 gratias agere possit, quod captivi haud quicquam contumeliae passi
 sint, sed ita habiti, ut pristinae suae nobilitati primo quoque tem-
 pore se restitutum iri sperarent. Hic legatus Persarum in memoriam
 revocavit rerum humanarum inconstantiam. Ad quae visus est Ga-
 percius subitasci, et toto corpore commotus, „non recte Persas, ait,

- A. C. 297 συγκινήσας τὸ εἰαυτοῦ σῶμα, ἀπεκρίνατο λόγων, οὐ καλῶς
 Diocl. 14 Πέρσας ἀξιούν τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνδραπίνων πραγμάτων
 D ἐτέρους μεμνησθαι, ὁπότε αὐτοὶ καιροῦ ἐπιλαμβανόμενοι οὐ
 παύονται ταῖς τῶν ἀνθρώπων συμφοραῖς ἐπικείμενοι. „κα-
 λῶς γὰρ καὶ ἐπὶ Βαλεριανοῦ τὸ μέτρον τῆς νίκης ἐφυλάξατε, 5
 οἷτινες δόλοισι αὐτὸν ἀπατήσαντες κατέσχετε καὶ μέχρι γή-
 ρως ἐσχάτου καὶ τελευτῆς ἀτίμον οὐκ ἀπελίσσατε, εἴτα μετὰ
 θάνατον μυσαρᾷ τινὲ τέχνη τὸ δέρμα αὐτοῦ φυλάξαντες θνη-
 τῷ σώματι ἀθάνατον ὕβριν ἐπηγάγετε.” τῆντα διεξελθὼν ὁ
 βασιλεὺς, καὶ εἰπὼν ἑαυτὸν ἐπικαμφοθῆναι οὐχ οἷς Πέρσαι 10
 διὰ τῆς πρεσβείας ὑπέμνησαν, ὡς θεὸν πρὸς τὰς ἀνθρωπίνους
 ἀφορᾷν τύχας, (διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον καὶ πρὸς ὄργην προσ-
 P. 27 ἤκειν κινεῖσθαι, εἴ τις πρὸς ἃ Πέρσαι πεπιάχασιν ἀποβλέ-
 ψειεν,) ἀλλὰ τοῖς τῶν οἰκειῶν προγόνων ἔχουσιν ἀκολουθεῖν,
 οἷς ἔθος φεῖδασθαι μὲν τῶν ὑπηκόων, καταγωνίζεσθαι δὲ τῶν 15
 ἀντιταττομένων, ἐκέλευσε τῷ πρεσβενομένῳ τῷ ἰδίῳ βῆσιλεϊ
 ἀπαγγεῖλαι τὴν Ῥωμαίων καλοκαγαθίαν, ὣν τῆς ἀρετῆς ἐπει-
 ράθη, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον προσελπίσειεν ταρ' αὐτὸν ἀφι-
 ζόμενος κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως.
- A. C. 314 17. Ὅτι Λικίνιος πέμπει πρεσβευτὴν πρὸς Κωνσταντῶ-20
 Const. 9 νον Μεστριανὸν κόμητα. ἐλθόντα δὲ τὸν Μεστριανὸν ὁ βα-
 σιλεὺς ἐπὶ τινα χρόνον διέσυρε. μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τὸ

5. Βαλεριανοῦ Ν., Γαλεριανοῦ vulg. 12. πρὸς ἔχει vulg. 13.
 ἀποβλέψειεν H., ἀποβλέπειεν vulg.

petere, ut alii varietatis et inconstantiae rerum humanarum me-
 minissent, quippe qui ipsi, cum secundae res illis contigerint, ho-
 minum calamitatibus ultro instare non desisteret. „Belle scilicet
 adversus Valerianum moderationem in victoria tenuistis. Nam dolo
 eum cepistis, et usque ad extremam senectutem et mortem turpem et
 foedam non dimisistis. Etiam post mortem nefaria arte cutem eius
 custodientes, mortali corpori immortalem ignominiam inussistis.“ Im
 ista digressus est Imperator, et dixit, se quidem fieri non his, quo-
 rum Persae in legatione mentionem fecerant, oportere in rerum hu-
 manarum varietatem intueri; (ob hoc enim si quis ad ea, quae Per-
 sae commiserint, advertat, oportere in iram ferri;) sed se vestigiis
 maiorum insistere, quibus mos fuerit parcere subiectis et debellare
 superbos. Itaque iussit eum, qui legatione sumebatur, regi suo
 Romanorum mansuetudinem et clementiam, quorum virtutis pericu-
 lum fecisset, renuntiare, et spem facere, non malto post fore, ut,
 impetrata ab Imperatore venia, captivi ad ipsum redirent.

13. Licinius legatum ad Constantinum Mestrianum Comitem
 mittit, quem Constantinus, cum ad se venisset, longo tempore deti-
 nuit. Tandem quum ad incertos belli casus animum adieceret, quis

ἀδελφον τοῦ πολέμου ἀποβλέπων, ἅμα δὲ καὶ ὅτι οἱ τοῦ Λικιν- A. C. 314
 νίου ἐφόδῳ λαθρανόσῃ χρησάμενοι τὴν βασιάνην αὐτοῦ Const 9
 μετὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον, δέχεται αὐτὸν. ὁ
 δὲ τῶς δυοῖ βασιλευσὶ τὴν εἰρήνην ἐπροσβέυετο, μὴ χρῆναι
 ἕλγαν τὸν τοὺς ὀμφύλους νενικηκότα κατ' αὐτῶν χαλπαί-
 νειν. ὅ,τι γὰρ ἂν ἀπόλοιτο, τοῦτο λοιπὸν τῷ νενικηκότι, ἀλλ'
 οὐχὶ τοῖς ἡττωμένοις ἀπόλλυσθαι· καὶ ὅτι ὁ ἐνὶ τὴν εἰρή-
 νην ἀρνούμενος πολλῶν ἐμφυλίων πολέμων γίνεται αἴτιος. ὁ
 δὲ βασιλεὺς τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ τοῦ σώματος κινήσει τὸ
 10 μέγεθος τῆς ὀργῆς δηλῶν, καὶ μόλις φωνὴν ἀφείξ, εἶπεν·
 „οὐχ οὕτω μέχρι τοῦ παρόντος διαγενομένα, οὐδὲ διὰ τοῦτο
 ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ μέχρι τῶν ἐνταῦθα πολεμοῦντες καὶ νικῶν- C
 τες ἀφικόμεθα, ὥστε μὴ ἐθέλειν τὸν οὐκ εἰδὸν γαμβρὸν κοινω-
 ρὸν ἔχειν διὰ τὰ μύση αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγχιστείαν ἀπαγορεύ-
 15 σαι, εὐτελὲς δὲ ἀνδράποδον μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ βασίλεια προσ-
 δέξασθαι.” ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μεστριανὸν τούτου τοῦ μέ-
 ρους τῆς πρεσβείας σχολάζοντα, εἴ τι ἕτερον αἰτεῖν βούλοι-
 το, λέγειν· καὶ ἔδοξε τὸν Βάλεντα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας.

14. Ὅτι Μαγνέντιος καὶ Βετρανίων πέμπουσι πρέσβεις A. C. 350
 πρὸς Κωνσταντίον. πέμπονται δὲ Ρουφίνος καὶ Μαρκέλλ- Const 14
 20 ρος, ὁ μὲν ὑπαρχος ὢν τῶν πραιτωρίων, ὁ δὲ ἕτερος στρα-
 τηλάτης, καὶ Νουνέχιος συγκλητικὸς ὑπαρχος, καὶ Μάξιμος
 πρὸς τούτοις, ὑπομνήσοντες τὸν Κωνσταντίον ὅπλων ἀπο- D

5. αὐτὸν vulg. 10. τῆς om. vulg. 11. διαγεγενημέθα
 conl. B. 17. σχολάζοντος vulg. 19. Βετρανίων N., Βρεττα-
 νίων vulg.

manus militum Liciniani iumenta sarcinalia cum regia suppellectili ad se tendentem clandestina incursione interceperat, legatam admisit. Ille vero de pace inter utrumque Imperatorem componenda agens dicebat, non oportere eum, qui de civibus suis victoriam reportasset, iis irasci. Quicquid enim intereat, victori, non victo interire, et si nunc uni pacem denegaverit, multorum bellorum civilium causam fore et auctorem. At Imperator et vultu et motu corporis acerbitatem irae suae demonstrans, et segre vocem emittens dixit: „Non ita nos ad hoc usque tempus gessimus, neque ideo ab Oceano huc bellum gerentes et vincentes pervenimus, ut generum nostrum propter nefaria flagitia a societate regni excludamus et affinitatem eius dissolvamus, et vile mancipium cum ipso in imperium introducamus.” Iussit igitur Mestrianum, hac legationis parte ommissa, si quid aliud vellet promere. Et visum est Valentem ab imperio deicere.

14. Magnentius et Vetrano mittunt legatos ad Constantium. Mittuntur autem Rufinus et Marcellinus, hic praefectus praetorio, ille alterius agminis ductor, et Nunechius Senatus Princeps, et Ma-

Dexippus, Eunapius etc.

- A. C. 350 σχέσθαι καὶ πρώτην ἔχειν ἐν τῇ βασιλείᾳ τμηθῆναι. ὁ δὲ Μα-
 Const. 14 γνέντιος δι' αὐτῶν τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῷ Κωνσταντίῳ ὑπι-
 σχνεῖτο δίδοναι γαμετὴν ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸς τὴν Κωνσταντίαν
 λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κωνσταντίου. ἐδέξατο οὖν ὁ βασι-
 λεὺς τοὺς Βετρανίωνος καὶ Μαγνεντίου πρέσβεις, ἐν οἷς ὁ Βασι-
 λεὺς Νουνέχιος εὐθύς ἔφη τῷ προοιμίῳ εἰρήνην αἰτεῖν τὸν Μα-
 γνέντιον, καὶ πολλάκις τῆς περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων κα-
 ταστάσεως τὸν Κωνσταντίον ὑπεμίμνησκε, φάσκων μὴ χρῆ-
 ναι αὐτὸν ἀπροόπτως καὶ κεκμηκότα ἤδη τοῖς πολέμοις δύο
 κατ' αὐτὸν βασιλεῖς, στρατιωτικῆς τε ἐπιστήμης ἐμπείρους 10
 καὶ ὁμόνοους ἀλλήλοις καὶ ἔτι ἀκεραίους ὄντας, εἰς πόλε-
 μον προκαλεῖσθαι· ὅτινες, εἰ μὴ περὶ εἰρήνης συνδόξαιεν,
 P. 28 [ὡς] ὅποιοι καὶ πηλικοί κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἔσονται
 παραταττόμενοι, εἴτε εἰς μόνος, εἴτε ὁμοῦ ἄμφω παραγένοι-
 το, μὴ θέλειν αὐτὸν ἐτέρωθεν μαθεῖν ἢ ἐκ τῶν ἡδὴ πεπρα- 15
 γμένων αὐτοῖς, ὅτε ταῖς ἐκείνων παρατάξεσιν αὐτῷ τε καὶ
 τῷ γένει αὐτοῦ θράϊαμβοι καταρωθῶντο. ταύτης τῆς πρεσβείας
 ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐν φροντίσι πολλὰς ἦν. καὶ εἰς ἕκρον
 Β' τραπεῖς εἶδεν ὄψιν, ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ὡσπερ ἐξ ἕβρους κα-
 τιῶν καὶ τῇ χειρὶ κατέχων τὸν Κωνσταντα, ὃν ἀνείλε Μα- 20
 γνέντιος, τοῦτον αὐτῷ προσφέρων ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐδόκει τὰ

5. Βρετανίωνος vulg. ὁ Νουνέχιος—τὸν Μαγνέντιον, καὶ]
 Haec verba, quae vulgo perperam lin. 17. post voc. καταρωθῶν-
 το legebantur, in locum suum reduxit Cl., particula καὶ ab ini-
 tio in finem transposita. 9. καὶ N., μὴ vulg. πολέμοις B.,
 πολέμοις vulg. 10. αὐτοῦ coni. B. 13. ὡς uncis inclusit B.

ximus cum ipsis, qui adhortarentur Constantium, ut ab armis ab-
 tineret, et primum honoris gradum in imperio obtineret; Magnen-
 tius Constantio filiam desponderet, et ipse uxorem acciperet Con-
 stantiam, Constantii sororem. Itaque Imperator Constantius admisit
 Vetranionis et Magnentii legatos, quorum unus, Nunechius, initio
 statim Maguentium pacem petere praefatus est, et Constantium, quo
 in statu res in praesentia essent, monuit dicens, non oportere ipsum
 inconsiderate, praesertim quum bellis iam confectus esset, duos
 contra se Imperatores, rei militaris peritos et inter se concordēs
 et integris viribus, ad bellum provocare. Qui, nisi nunc de pace in-
 ter eos conveniret, quales quantique in bello civili futuri essent,
 sive unus solus, sive uterque simul, non aliunde ipsi discedendum
 esse, quam ex egregiis facinoribus, quae ante edidissent, quando
 ipsi et generi eius prospere rebus gestis triumphos peperissent. Cum
 hanc legationem audisset Imperator, magnam illi ea res curam et
 sollicitudinem attulit. Itaque ad somnum conversus, vidit in somnis
 patrem tanquam ex alto descendentem. In manu tenebat Constan-
 tem a Magnentio peremtum, quem Constantio ostendens haec illi

ἤματα φθέγγεσθαι· „Κωνσταντίε, ἰδοὺ Κώνσταντς ὁ πολλῶν A. C. 350
 βασιλέων ἀπόγονος, ὁ ἐμὸς υἱὸς καὶ σὸς ἀδελφός, τυρανν- Const. 14
 πῶς ἀπολλύμενος. μήτε οὖν τὴν βασιλείαν διακοπτομένην, μή-
 τε τὴν πολιτείαν ἀνατρεπομένην περιιθῆς, μήτε εὐλαβηθῆς
 ὑπεριλάς, ἀλλὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐσομένην σοι δόξαν πάσης ἐκ-
 βάσεως προτίμησον, καὶ μὴ ἴδῃς ἀνεκδίκητον ἀδελφόν.” με-
 τὰ ταύτην τὴν ὄψιν ἀφυπνισθεὶς ὁ Κωνσταντίος, τῶν πρέ-
 σβων πλήν Ῥουφίνου φυλακῇ παραδοθέντων . . . .

15. Ὅτι ἐπὶ Κωνσταντίου πρέσβεις ἦλθον Περσῶν. ὁ A. C. 358
 15 Const. 22
 ὁδὲ τῆς πρεσβείας ἡγεμῶν Ναρσῆς τὸ τραχὺ τῶν γραμμάτων Iul. C. 4
 ὧν ἐπεφέρετο τῇ τῶν οἰκείων ἡμερότητι τρόπων συγκεράσας,
 ἔδωκε πρὸς ἀνάγνωσιν.

15. Ὅτι οἱ βάρβαροι ἐπὶ Ἰουλιανῷ τοῦ παραβάτου
 εἰρήνην ἤτουν· ὁ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ σπείσασθαι αὐτοῖς, καὶ
 15 ἐξήτει ὁμηροὺς λαβεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι πάνν πολλοὺς ἔλεγον
 ἔχειν πολέμῳ, ἀλλ' οὐ παρ' ἐκείνων δεδομένους· νῦν δὲ ζη-
 τεῖν εἰρήνης ἐνέχυρα, εἴ τινες εἴεν πρὸς τοῦτο παρ' αὐτοῖς D
 ἐπιτήδειοι. ἐκείνων δὲ οὐδὲν ἀπαρνούμενων, ἀλλὰ δώσειςιν
 συνπιθεμένων οὓς ἂν αὐτὸς ἐπιλέξειτο, τὸν τοῦ βασιλέως υἱ-
 20 οὐν ἤξιον λαβεῖν ὡς ἀντὶ πολλῶν μόνον ἀρκοῦντα, ὃν εἶχεν
 αἰχμάλωτον. οἱ δὲ βάρβαροι ἤδη τεθνάμει αὐτὸν ὑπολαμ-

3. ἀπολόμενος conī. B. 16. ἔχειν. πολέμῳ μὲν ἐφη, ἀλλ' Bois-
 sonad. Eunap. 1. p. 459, — ἔχειν αὐτὸν αἰχμάλωτους. καὶ ἐκείνος
 ἀπεκρίνατο τούτους ἔχειν πολέμῳ, ἀλλ' N.

dicere visus est: „Constanti, ecce Constans, multorum regum pro-
 genes, meus filius, frater tuus nefarie necatus; neque imperium
 labefactatum, neque rempublicam eversam negligas, neque si quis
 tibi minetur, terrore afficiaris, sed gloriam, quae inde te manet, cui-
 cumque oppugnationi praeponas, neque inultum fratrem tuum relin-
 quas.“ Hoc ostento viso, est expergefactus et legatos praeter Rufi-
 num in vincula coniecit.

15. Sub Constantio legati a Persis venere, cuius legationis prin-
 ceptus Narses asperitatem litterarum, quas adferebat, lenitate morum
 suorum temperavit, easque legendas tradidit.

16. Barbari sub Iuliano Apostata pacem petierunt, ille vero
 profectus est, ut cum illis transigeret, et obsides sibi dari petiit. Bar-
 bari responderunt, multos iam in eius potestate esse. Tum ille hos
 belli iure, non ab ipsis traditos habere se dixit: nunc quaerere pa-
 cis pignora; viderent, si qui essent apud ipsos huic rei apti et ido-
 nei. Cum nihil abnuerent, sed daturus se promitterent, quos ele-
 gisset, regis filium poscit, quem unum pro multis obsidem detine-
 ret; is autem iam inter captivos a Romanis custodiebatur. Sed bar-
 bari ipsum perisiisse existimantes, ad luctam et moerorem una cum

A. C. 358 βάνοντες, μετὰ τοῦ σφῶν βασιλέως ὀδυρόμενοί τε καὶ στέ-
 Const. 22 γοντες, ἐδέοντο τοῦ Καίσαρος ἀδύνατα μὴ ζητεῖν, ἀπαιτοῦν-
 Jul. C. 4 τα τοὺς ἤδη τεθνεῶτας ὀμήρους· τοῦτο δὲ τεκμήριον εἶναι
 τοῦ σπονδᾶς αὐτὸν μὴ ἐθέλειν ποιήσασθαι.

rege conversi, obtestati sunt Caesarem, ne a se ea, quae praestare non possent, peteret: quod faceret, cum eos, qui iam fato functi erant, sibi dari postularret, quo satis se foedera facere nolle indicaret.

ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ

EX HISTORIA
PETRI PATRICII
ET MAGISTRI
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Valerianus frustra a Sapore pacem petit (1). Sapore Odenathi legatos et dona superbe remittit (2). Conditiones pacis inter Diocletianum et Narsaeum compositae (3).

α'. ^ο *Οτι Βαλεριανός εύλαβηθείς την έφοδον των Περ- A. C. 260
σων, (έλίμωξε γάρ το στρατεύμα αυτού, και μάλλον οι Μαν- Valer. 8
ρούσιοι,) χρυσίον άφατον συναγαγών έπεμψε πρέσβεις προς V. 29
Σαπώρη, επί μεγάλας δόσεσι τον πόλεμον καταλύσαι βου-
5λόμενος. ό δέ τά τε περί του λιμου μαθών, τή τε παρακλή-*

1. **V**alerianus, ne a Persis oppugnaretur, timens, (fame enim eius exercitus laborabat, et maxime Maurusii,) ingentem auri vim accumulans, misit legatos ad Saporem, et magnis largitionibus bel-

A. C. 260 *σει Βαλεριανού πλέον ἐπαρθεῖς, τοὺς πρέσβεις παρελεύσας,*
 Valer. 8 *ἀπράκτους αὐτοὺς ἀπολύσας, εὐθύς ἐπικολούθησεν.*

A. C. 261 β. "Ὅτι Ὀδενάθος τὸν Σαυῶρην πολὺ ἐθεράπευσεν ὡς
 Gall. 9 β ὑπερβεβηκότα κατὰ πολὺ τοὺς Ῥωμαίους. βουλόμενος δὲ αὐτὸν
 ὑπαγαγέσθαι, πέμπει δῶρα μεγαλοπρεπῆ καὶ ἄλλα ἀγώγιμα, 5
 ὧν ἡ Περσίς οὐκ ἦν εὐφορος, καμῆλοις ἐπιθεῖς. καὶ γραμ-
 ματα πέμπει δεήσεως δύναμιν ἔχοντα, καὶ ὅτι οὐδὲν Πέρ-
 σαις ὑπεναντίον αὐτὸς εἰργάσατο. ὁ δὲ τοὺς οἰκέτας ὑπέ-
 τασσε δεξαμένους τὰ δῶρα ῥίπτειν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὰς
 ἐπιστολάς διαρρήξας συνέτριψε, καὶ ἐδήλωσε, "τίς ὧν καί το
 πόθεν ἐτόλμησε πρὸς τὸν οἰκεῖον δεσπότην γράφαι; καὶ νῦν
 εἰ βούλεται ἐλαφροτέρας κολάσεως τυχεῖν, ὀπίσω τὰς χεῖρας
 C δῆσας προσπεσέτω. εἰ δὲ μὴ, ἴστω ὡς καὶ αὐτὸν καὶ τὸ γέ-
 νος καὶ τὴν πατρίδα ἀπολώ."

A. C. 297 γ. "Ὅτι Γαλέριος καὶ Διοκλητιανὸς εἰς Νίσιβιν συνηλ-15
 Diocl. 14 θον, ἐνθα κοινῇ βουλευσόμενοι στέλλουσιν εἰς Περσίδα πρε-
 σβευτὴν Σικόριον Πρόβον ἀντιγραφῆα τῆς μνήμης. τοῦτον ὁ
 Ναρσαῖος τῇ τῶν ἐπαγγελθέντων ἐλπίδι φιλοφρόνως ἐδέξατο.
 χρῆται δὲ καὶ τινι ἀναβολῇ ὁ Ναρσαῖος. ὡς γὰρ βουλόμενος
 δῆθεν τοὺς περὶ Σικόριον πρέσβεις, οἷα δὴ κεκοπωμένους, ἀ-20
 νακτῆσασθαι, μέχρι τοσούτου περὶ τὸν Ἀσπροῦδιν ποταμὸν
 1. παρελεύσας H., παρεκλύσας vulg. 3. Ὀδενάθος Val., ὁ Ἀ-
 νατος vulg.

lum solvere voluit. Sed Sapores inopiae Romanorum haud ignarus et precibus Valeriani elatus, legatos distinctet, deinde re infecta dimittit, eosque subsequitur.

2. Odenathus Saporem, tanquam longe Romanis praestantiorem, multum coluit et observavit, et cupiens eum sibi devincere, dona magnifica camelis imponens earum rerum, quarum Persis non erat ferax, ad eum mittit cum litteris, quibus cum multis precibus se nihil unquam contrarium Persarum rationibus fecisse testabatur. At ille iussit servos suos, postquam recepissent munera, ea in proximum fluentem proicere, et eius litteras laceratas pedibus conculcare. Haec quoque palam protulit: „Quis et unde iste est, qui eo temeritatis devenit, ut audeat ad suum dominum scribere. Nunc si velit leviori poena affici, manibus a tergo revinctis, prosternat se ante me. Si non faciat, sciat me illum et omne eius genus perditurum et extincturum.“

3. Galerius et Diocletianus Nisibi convenerunt. Ibi communitato consilio, mittunt legatum in Persidem Sicorium Probum, magistrum memoriae. Hunc Narsaeus, quia ex his, quae sibi nuntiata fuerant, spem se optata consecuturum conceperat, benigne et comiter excepit. Antea tamen callide moras nectebat. Quum enim speraret, se legatos longo itinere fessos facilius sibi conciliaturum esse, eo usque Sicorium, qui consilii ipsius non ignarus erat, circa

τῆς Μηδικῆς τὸν Σικόριον παρείλκυσεν, οὐκ ἀγνοοῦντα μὲν- A. C. 297
 τοι τὸ γινόμενον, ἕως οἱ τῆδε κάκεισε διὰ τὸν πόλεμον σκορ- Diocl. 14
 πιωθέντες συνελέγησαν. καὶ τηρικαῦτα ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τῶν P. 30
 βασιλείων πάντας τοὺς ἄλλους χωρίσας, καὶ ἀρκεσθεὶς τῇ
 5 παρουσίᾳ Ἀφάρβα καὶ Ἀρχαπέτου καὶ Βαρσαβώρσου, ὃν
 ὁ μὲν ἕτερος ὑπαρχος ἦν πραιτωρίων, ὁ δὲ ἕτερος τὴν τοῦ
 Συμίου εἶχεν ἀρχὴν, ἐπέτρεψε τῷ Πρόβῳ τὴν πρεσβείαν διεξ-
 10 ἰέναι. ἦν δὲ τὰ κεφάλαια τῆς πρεσβείας ταῦτα, ὥστε κα-
 τὰ τὸ ἀνατολικὸν κλίμα τὴν Ἰντηληνὴν μετὰ Σοφηνῆς καὶ
 15 Ἀρζανηνὴν μετὰ Καρδουηνῶν καὶ Ζαβδικηνῆς Ῥωμαίους
 ἔχειν, καὶ τὸν Τίγγριν ποταμὸν ἑκατέρας πολιτείας ὁροθεσίον
 εἶναι, Ἀρμενίαν δὲ Ζίνθα τὸ κάστρον ἐν μεθορίῳ τῆς Μη-
 δικῆς κείμενον ὀρίζειν, τὸν δὲ Ἰβηρίας βασιλεῦ τῆς οικείας
 βασιλείας τὰ σύμβολα Ῥωμαίοις ὀφείλειν, εἶναι δὲ τόπον τῶν
 20 συναλλαγμάτων Νίσιβιν τὴν πόλιν παρακειμένην τῷ Τίγγρι-
 δι. τούτων ὁ Ναρσαῶς ἀκούσας, ἐπειδὴ πρὸς μηδὲν τούτων ἢ
 παροῦσα τύχη ἀρνεῖσθαι αὐτὸν συνεχώρει, συνέθετο τούτοις
 ἅσασιν· πλὴν ἵνα μὴ δόξη ἀνάγκη πάντα ποιεῖν, διηρησάτο
 μόνον τὸ τόπον εἶναι τῶν συναλλαγμάτων τὴν Νίσιβιν. ὁ δὲ
 25 Σικόριος, „ἐνδεωκέναι χρὴ πρὸς τοῦτο. οὔτε γὰρ αὐτοκρά-
 τωρ ἢ πρεσβεία, καὶ περὶ τούτου ἐκ τῶν αὐτοκρατόρων οὐ-
 δὲν ἐπειτέτραπτο.“ τούτων οὖν συντεθέντων, ἀπεδόθησαν τῷ

1. ἀγνοοῦντα Cl., ἔγνω οὖν τὰ vulg. 3. τῶν βασιλείων N.,
 τῶν βασιλέων vulg. 10. Ἀρζανηνὴν et Καρδουηνῶν N., Ἀρζακη-
 νην et Καρδουηνῶν vulg. 20. οὔτε γὰρ αὐτοκράτωρ ἢ B.,
 τότε γὰρ αὐτοκράτωρ vulg.

Aspradam, Mediae fluvium, detinuit, donec milites, qui hic illic per bellum dispersi erant, convenissent. Tum in interiori conclavi regis admissas, reliquis omnibus abire iussis, contentus praesentia Apharbae et Archapeti et Barsaborsi, quorum alter erat praefectus praetorio, alter Sumii dignitatem obtinebat, iussit Probo suam legationem referre. Erant autem capita legationis haec, ut Romani in Oriente haberent Intilenen cum Sophene, Arzanenen cum Carduene et Zabdicene, et Tigris fluvius utriusque imperii limes esset: ut Zintha castellum, in confinibus Mediae situm, Armeniam terminaret, rex Iberiae regni sui insignia a Romanis accepta susciperet; commerciorum locus Nisibis esset, ad Tigrim amnem sita. Quae ubi audivit Narsaeus, quandoquidem, quae erat eius fortuna, nihil quicquam eorum licebat illi denegare, consensit et approbavit, praeterquam quod, ne ista omnia videretur necessitate coactus facere, solummodo abnuvit, commerciorum locum esse Nisibim. Sed Sicorius hoc quoque ab illo concedendum esse dixit; neque enim legatos libera auctoritate instructos esse, neque Imperatores quicquam de hac re

A. C. 297 *Ναρσαίῳ αἴτε γαμεταὶ καὶ οἱ παῖδες, μετὰ φιλοτιμίας τῷ*
 Diocl. 14 *βασιλέων τῆς σωφροσύνης αὐταῖς καθαρᾶς φυλαχθείσης.*

2. *καθαραῖς vulg.*

praecepisse. His igitur conditionibus acceptis, Narsaeo restituae sunt eius uxores et liberi, debita erga illas temperantia cum summa Imperatorum fide observata.

E lexico Segueriano *περὶ συντάξεως*, edito in Bekkeri anecdotis, Vol. I. p. 117. seqq.

Πέτρον εἰς τὰ περὶ Ἀντωνίου „πολλὰ οὖν θωπεύσας αὐτόν.” s. v. θωπεύω, αἰτιατικῇ.

Πέτρον εἰς τὰ τῆς μοναρχίας Καίσαρος „ἀπέπε τοῖς βουλευταῖς ἐκδημεῖν ἔξω Ἰταλίας.” s. v. ἀπέπε, δοτικῇ.

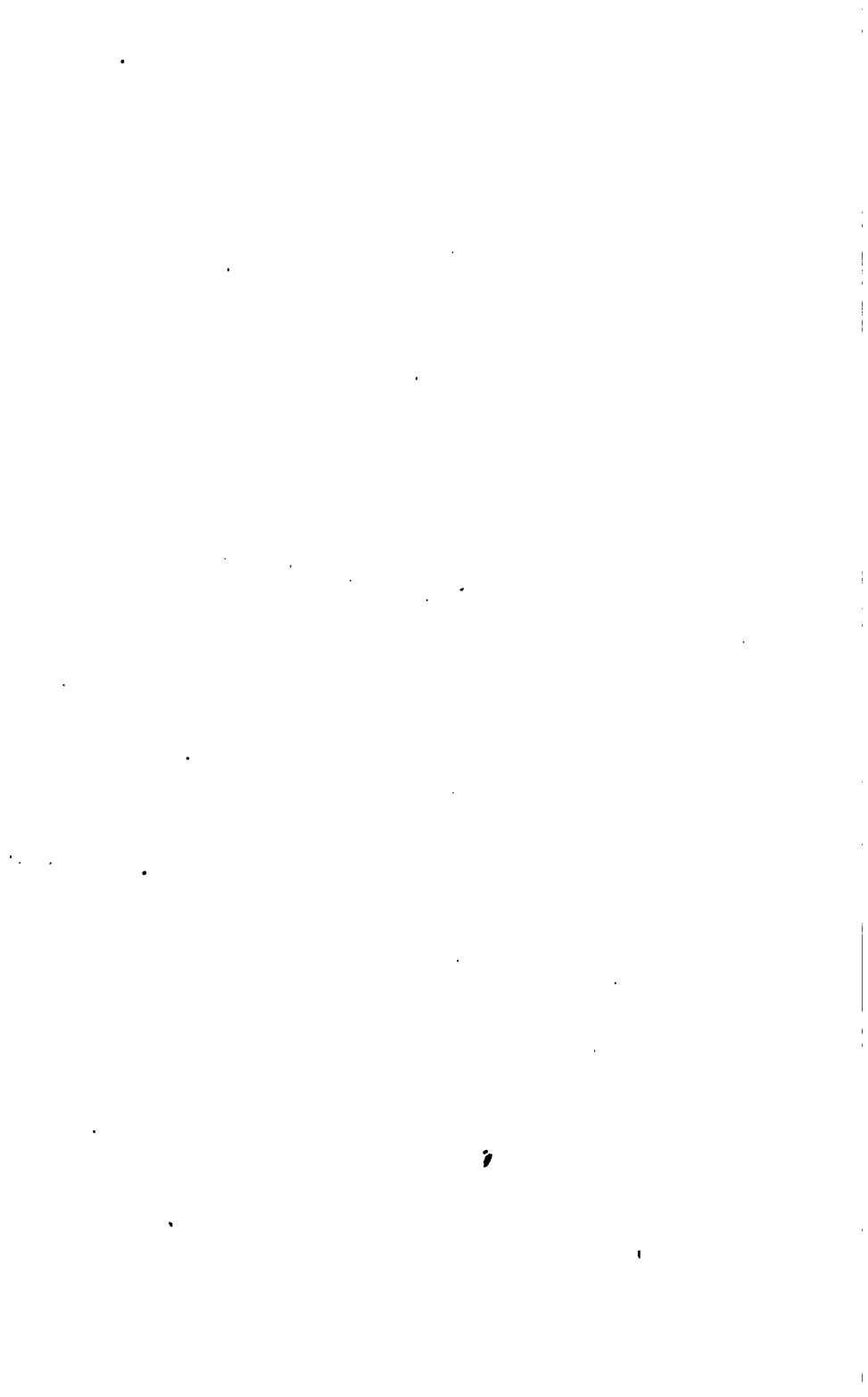

Quas ex Petri Patricii libro περὶ καταστάσεως τῆς βασιλείας apud Constantinum de ordine aulae Byzantinae servatae extant, hic non repetenda videbantur.

ΠΡΙΣΚΟΥ ΠΑΝΙΤΟΥ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΠΡΙΣΚΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΣΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

EX HISTORIA BYZANTINA
PRISCI RHETORIS
ET SOPHISTAE
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Margus oppidum episcopi fraude a Scythis capitur (1). Attilas, Scytharum transfugis incassum a Theodosio repetitis, in fines Romanos irrumpit (2). Durae pacis a Romanis cum Hunnis initas conditiones: pactae pecuniae severe per imperium Romanum exiguntur. Asimuntii ad pacem accipiendam ab Hunnis adiguntur (3). Attilas Romanos vanis legationibus fatigat (4). Chrysaphius eunuchus consilium inquit Attilae per Edeconem eius legatum interimendi (5). Compertis insidiis, Attilas Chrysaphium ad supplicium exposcit (6). Idem bellum parat adversus occidentem (7). Belli inter Attilam et Aetium coorti causae (8). Attilas Orienti bellum minatur (9). Ardaburius bellum gerit cum Saracenis (10). Maximinus cum Blemmyis et Nubadibus pacem componit, quae post mortem eius solvitur (11). Gobazes, Colchidis rex, Byzantium vocatur (12). Maiorianus in Africam traicere constituit (13). Marcellinus in Gallia cum Gothis bella gerit. Genserichus Siciliam et Italiam vastat. Legatio Saragurorum ad Leonem (14). Persarum ad Leonem legati de iniuriis Romanorum queruntur. Tatianus legatus ad Vandalos mittitur (15). Gobazes benigne a Leone excipitur (16). Sciri auxilia petunt a Romanis adversus Gothos (17). Attilae filii societatem cum Leone inire frustra conantur (18). Fines Persarum a Saraguris aliisque gentibus infestantur (19). Dengizich bellum contra Romanos molitur (20). Gothi a ducibus Romanis in dedicationem accepti trucidantur (21). Suani a Persis vexati Romanos auxilium poscunt (22).

A. C. 442 α'. Ὅτι τῶν Σκυθῶν κατὰ τὸν τῆς πανηγύρεως καιρὸν
 Ind. 10 καταστρατηγησάντων Ῥωμαίους καὶ πολλοὺς ἀνελόντων, οἱ
 Theod. 35 Ῥωμαῖοι ἐπέστειλλον πρὸς τοὺς Σκύθας, ἐν αἰτία ποιούμενοι
 P. 33 τῆς τοῦ φρουρίου αἰρέσεως ἔνεκεν καὶ τῆς τῶν σπονδῶν ὀλι-
 V. 23 γωρίας. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, ὡς οὐκ ἀρξάμενοι, ἀλλ' ἀμυνόμε-
 5 νοι ταῦτα δρᾶσειαν τὸν γὰρ τῆς Μάργου ἐπίσκοπον εἰς ἐαν-
 τῶν ἀναβεβηκότα γῆν καὶ διερευνησάμενον τὰς παρὰ σφισιν
 βασιλείους θήκας, σεσυληκέναι τοὺς ἀποκειμένους θησαυρούς.
 B καὶ εἰ μὴ τοῦτον ἐκδοῦεν, ἐκδοῦεν δὲ καὶ τοὺς φυγάδας κατὰ
 τὰ ὑποκείμενα, (εἶναι γὰρ παρὰ Ῥωμαίοις πλείστους,) τὸν 10
 πόλεμον ἐπάξειν. Ῥωμαίων δὲ τὴν αἰτίαν οὐκ ἀληθῆ φημέ-
 νων εἶναι, ἐν τοῖς σφετέροις λόγοις τὸ πιστὸν οἱ βάρβυροι
 θέμενοι κρίσεως μὲν τῶν ἀμφιβόλων κατολιγῶρον, πρὸς
 πόλεμον δὲ ἐτράπησαν, καὶ περαιωθέντες τὸν Ἴστρον πόλεις
 καὶ φρουρία πλείστα ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐκάκωσαν. ἐν οἷς καὶ 15
 τὸ Βιμινάκιον εἶλον· πόλις δὲ αὕτη τῶν ἐν Ἰλλυριοῖς Μυ-
 σῶν. ὧν γινομένων, καὶ τινῶν λογοποιούντων, ὡς ὁ ἐπίσκοπος
 ἐκδοθῆναι, ὥστε μὴ ἑνὸς ἀνδρὸς περὶ τῷ παντὶ Ῥωμαίων τὸν
 ἐκ τοῦ πολέμου ἐπαχθῆναι κίνδυνον, ὑποτοπήσας ὁ ἄνθρωπος
 P. 34 ἐκδοθῆσεσθαι, λαθῶν τοὺς ἐν τῷ ἄστει πρὸς τοὺς πολεμίους 20
 παραγίνεται, καὶ αὐτοῖς παραδώσειν ὑπισχνεῖται τὴν πόλιν,
 εἶγε ἐπιεικὲς τι οἱ τῶν Σκυθῶν βουλευσίαινο βασιλεῖς. οἱ δὲ

1. Scythae, quo tempore mercatus Scytharum et Romanorum frequenti multitudo celebrabatur, Romanos cum exercitu sunt adorti, et multos occiderunt. Romani ad Scythas miserunt, qui de praesidii expugnatione et foederum contemptu cum eis expostulerent. Hi vero se non ultro bellum inferentes, sed factas iniurias ulciscentes, haec fecisse responderunt. Margi enim episcopum in suos fines transgressum, fiscum regium et reconditos thesauros indagatum expilasse. Hunc nisi dederent una cum transfugis, ut foederibus convenerit, (esse enim apud eos plures,) bellum illaturos. Quae cum Romani vera esse negarent, barbari vero in eorum, quae dicebant, fide perastarent, iudicium quidem de his, quae in contentione posita erant, subire minime voluerunt, sed ad bellum conversi sunt. Itaque transmissis Istro, oppidis et castellis ad ripam sitis plurima damna intulerunt, et inter cetera Viminacium, quae Mocsorum urbs est in Illyrico, ceperunt. His gestis, cum multi in sermonibus dicitarent, episcopum dedi oportere, ne unius hominis causa universa Romanorum respublica belli periculum sustineret: ille se deditum iri suspicatus, clam omnibus civitatem incolentibus ad hostes effugit, et urbem traditurum, si sibi Scytharum reges liberalitate sua consularent, pollicitus est. Ad ea cum beneficium omni

ἔφασαν πάντα ποιήσῃν τὰ ἀγαθὰ, εἰ τὴν αὐτοῦ ἄγοι ἐς ἔρ- A. C. 442
 γον ὑπόσχεσιν. δεξιῶν τε καὶ ὄρκων ἐπὶ τοῖς εἰρημένους δο- Ind. 10
 θέντων, μετὰ βαρβαρικῆς πολυπληθείας ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐ- Theod 35
 πάνεισι γῆν, καὶ ταύτην προλοχίσας ἀντικρὺ τῆς ἕχθρης νυ-
 5 κτὸς διανίστησιν ἐκ συνθήματος, καὶ ὑπὸ τοῖς ἀντιπάλοις τὴν
 πόλιν ποιεῖ. δηρωθείσης δὲ τῆς Μάργου τὸν τρόπον τοῦτον,
 ἐπὶ μείζον ἠῤῥήθη τὰ τῶν βαρβάρων πράγματα.

β. Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ μικροῦ βασιλέως Ἀττήλας
 ὁ τῶν Οὐγγῶν βασιλεὺς τὸν οἰκελὸν στρατὸν ἀγείρας γράμμα- B
 10 τα πέμπει παρὰ τὸν βασιλέα τῶν τε φρυγᾶδων καὶ τῶν φό-
 ρων πέρι, ὅσοι προφάσει τοῦδε τοῦ πολέμου οὐκ ἐδέδοντο,
 τὴν ταχίστην οἱ ἐκπέμπεσθαι παρακελεύομενος· συντάξεως
 δὲ ἕνεκα * μέλλοντος φόρου παρ' αὐτὸν πρέσβεις τοὺς διαλε-
 15 ξομένους ἀφικνεῖσθαι, ὡς, εἰ μελλήσειαν ἢ πρὸς πόλεμον ὀρ-
 20 μήσειαν, οὐδὲ αὐτὸν ἔτι ἐθέλοντα τὸ Σκυθικὸν ἐφέξειν πλη-
 θος. ταῦτα ἀναγνόντες οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεια οὐδαμῶς τοὺς
 παρὰ σφῶς καταφυγόντας ἐκδώσειν ἔφασαν, ἀλλὰ σὺν ἐκεί-
 νοις τὸν πόλεμον ὑποστήσεσθαι, πέμψειν δὲ πρέσβεις τοὺς
 τὰ διάφορα λύσοντας. ὡς δὲ τῷ Ἀττήλα τὰ δεδογμένα
 25 Ῥωμαίοις ἠγγέλλετο, ἐν ὄργῃ τὸ πρᾶγμα ποιούμενος τὴν Ῥω- C
 μαϊκὴν ἐδήον γῆν, καὶ φρονύριά τινα καθελὼν τῇ Ῥατιαρίᾳ
 προσέβαλλε μεγίστη καὶ πολυανθρώπων.

3. ἐπανήσι vulg. 13. διαλεξαμένους vulg. 14. μελλήσειαν ἢ
 B., μελλήσειεν vulg.

ratione se repensuros promitterent, si rem ad exitum perduceret,
 datis dextris et dictis iureiurando utrinque praestito firmatis, ille
 cum magna barbarorum multitudine in fines Romanorum est rever-
 sus. Eam multitudinem cum ex adverso ripae in insidiis collocas-
 set, nocte dato signo exsiliit, et urbem in manus hostium traduxit.
 Et ab eo tempore barbarorum res in diem auctiores melioresque
 fuerunt.

2. Sub Theodosio Iuniore Imperatore Attilas Hunnorum rex
 delectum ex suis habuit, et litteras ad Imperatorem scripsit de trans-
 fugis et de tributis, ut, quaecumque occasione huius belli reddita
 non essent, quam citissime ad se mitterentur, de tributis autem in
 posterum pendendis legati secum acturi ad se venirent: nam si
 cunctarentur aut bellum pararent, ne se ipsum quidem Scytharum
 multitudinem diutius contenturam. His litteris lectis, Imperator
 nequaquam Scythas, qui ad se confugissent, traditurum dixit, sed
 una cum illis in animo sibi esse, belli eventum expectare. Cete-
 rum se legatos missurum, qui controversias dirimerent. Ea sicuti
 Romani decreverant, ubi Attilas rescivit, ira commotus Romanorum
 fines vastavit, et castellis quibusdam dirutis, in Ratiariam urbem
 magnam et populi multitudine abundantem irruptionem fecit.

A. C. 447 γ'. Ὅτι μετὰ τὴν ἐν Χερρόνησῳ μάχην Ῥωμαίων πρὸς
 Ind. 15 Οὐγγους ἐγένοντο καὶ αἱ συμβάσεις, Ἀνατολίου προσβευσά-
 Theod. 40 μένου. καὶ ἐπὶ τοῖσδε ἐσπένδοντο, ὅπως ἐκδοθεῖν μὲν αὖν τοῖς
 V. 24 Οὐγγοῖς οἱ φηγάδες, καὶ ἑξ̄ χιλιάδες χρυσοῦ λίτρων ὑπὲρ
 τῶν πάλαι συντάξων δοθεῖν αὐτοῖς. φόρον δὲ ἔτους ἑκα-5
 στου διαχιλλίας καὶ ἑκατὸν λίτρας χρυσοῦ σφισιν τεταγμένον
 εἶναι. ὑπὲρ δὲ αἰχμαλώτου Ῥωμαίου φεύγοντος καὶ ἐς τὴν
 Dσφετέραν γῆν ἄνευ λύτρων διαβαίνοντος δώδεκα χρυσοῦς εἶ-
 ναι ἀποτίμησιν· μὴ καταβάλλοντας δὲ τοὺς ὑποδοχομένους
 ἐκδιδόναι τὸν φεύγοντα· μηδένα δὲ βάρβαρον Ῥωμαίους¹⁰
 κατὰ σφᾶς φεύγοντα δέχεσθαι· ταύτας προσεποιούντο μὲν
 ἐθελονταὶ Ῥωμαῖοι τὰς συνθήκας τίθεσθαι· ἀνάγκη δὲ ὑ-
 περβάλλοντι δέει, ὅπερ κατεῖχε τοὺς σφῶν ἄρχοντας, πᾶν
 ἐπίταγμα καίπερ ὄν χαλεπὸν, τυχεῖν τῆς εἰρήνης ἐσπουδακό-
 τες, ἡσμένιζον, καὶ τὴν τῶν φόρων σύνταξιν βαρυντάτην οὐ-¹⁵
 σαν προσίεντο, τῶν χρημάτων αὐτοῖς καὶ τῶν βασιλικῶν θη-
 P. 35 σαυρῶν οὐκ εἰς δέον ἐκδεδαπανημένων, ἀλλὰ περὶ θείας
 ἀτόπου καὶ φιλοτιμίας οὐκ εὐλόγους καὶ ἡδονὰς καὶ δαπά-
 νας ἀνειμένας, ἃς οὐδεὶς τῶν εὐφρονούντων οὐδὲ ἐν εὐ-
 πραγίαις ὑποσταίη, μὴ τί γε δὴ οἱ τῶν ὄπλων ὀλιγορήσαν-²⁰
 τες, ὥστε μὴ μόνον Σκύθαις, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοῖς λοιποῖς βαρ-
 βάροις τοῖς παροικοῦσιν τὴν Ῥωμαίων ὑπακούειν εἰς φόρον

11. παρὰ σφᾶς conī. B. 12. δὲ καὶ ὑπερβ. N.

3. Post pugnam in Chersoneso commissam Romani cum Hunnis pacem per Anatolium legatum fecerunt, et in has condiciones convenerunt: profugos Hunnis reddi, sex millia auri librarum pro praeteritis stipendiis solvi; duo millia et centum in posterum singulis annis tributi nomine pendī. Pro unoquoque captivo Romano, qui in Romanorum fines, non soluto redemptionis pretio, evasisset, duodecim aureorum mulctam inferri. Quae si non solveretur, qui captivum recepisset, restituere teneri. Romanos neminem ex barbaris ad se confugientem admittēre. In has quidem foederum leges Romani sponte consensisse videri volebant: sed necessitate coacti, superante metu, qui Romanorum ducum mentes occupaverat, quantumvis duras et iniquas condiciones sibi impositas summo pacis consequendae studio ducti lubentibus animis, susceperunt, et gravissimum tributum pendere non recusabant, quamquam opes imperii et regii thesauri non ad necessarios usus, sed in absurda spectacula, in vanos honorum ambitus, in immodicas voluptates et largitiones consumptae fuerant, quales nemo sanae mentis vel in maxime affluentibus divitiarum copiis sustineret, nedum Romani isti, qui rei militaris studium adeo neglexerant, ut non solum Scythis, sed et reliquis barbaris, qui proximas imperii Romani regiones incolebant,

ἀπαγωγῆν. τούτων τῶν συντάξεων καὶ τῶν χρημάτων πέρι, A. C. 447
Ind. 15
Theod. 40
 ἄπερ ἔδει τοῖς Οὐννοις ἐκπέμπεσθαι, συνεισφέρειν πάντας
 ἠνάγκασε, δασμὸν εἰσπραττομένους καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τι- B
 νὰ τὴν βαρυτάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν εἴτε δι-
 5 καστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. συνεισέφερον δὲ
 ἔτηδον χρυσίον καὶ οἱ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἀναγεγραμμένοι ὑπερ
 σφῶν αὐτῶν ἀξίας. καὶ ἦν πολλοῖς ἢ λαμπρὰ τύχη βίου
 μεταβολή· ἐσεπράττοντο γὰρ μετὰ αἰκισμῶν ἄπερ ἕκαστον
 ἀπεγράψαντο οἱ παρὰ βασιλέως τοῦτο ποιεῖν ἐπιτεταγμένοι,
 10 ὥστε τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν καὶ τὰ ἐπιπλα τοὺς πάλοι εὐδαί-
 μονας προτιθέναι ἐν ἀγορᾷ. τοῦτο μὲν μετὰ τὸν πόλεμον τὸ
 κακὸν Ῥωμαίους ἐδέξατο, ὥστε πολλοὺς ἢ ἀποκατεργήσαν- C
 τας ἢ βρόχον ἀψαμένους τὸν βίον ἀπολιπεῖν. τότε δὲ ἐκ
 τοῦ παραχρηῆμα τῶν Θησαυρῶν ἐξαντληθέντων, τότε χρυσί-
 15 ον καὶ οἱ φυγάδες ἐπέμποντο, Σκόττα ἐπὶ ταύτην τὴν πρῶξιν
 ἀφικόμενοι· ὧν πλείστους Ῥωμαῖοι ἀπέκτειναν ἀπειθοῦντας
 πρὸς τὴν ἔκδοσιν. ἐν οἷς καὶ τῶν βασιλικῶν ὑπῆρχον Σκυ-
 θῶν, οἱ ὑπὸ Ἀττήλα τάττεσθαι ἀνηνάμενοι παρὰ Ῥωμαίους
 ἀφίκοντο. τοῖς δὲ αὐτοῦ ὁ Ἀττήλας προστιθεὶς ἐπιτάγμασι,
 20 καὶ Ἀσημουντίους ἐκέλευσεν ἐκδιδόναι. ὅσους αἰχμαλώτους
 ὑπῆρχον ἔχοντες εἴτε Ῥωμαίους, εἴτε βαρβάρους. Ἀσημοῦς D

3. ἠνάγκασαν conl. N. 5. δὲ B., καὶ vulg. 6. ἀναγεγραμμένοι
 Val., ἀνω γεγραμμένοι vulg. 15. τὴν add. B. 17. ὑπαρχον Par.

vectigales facti essent. Itaque tributa et pecunias, quas ad Hunnos deferri oportebat, Imperator omnes conferre coegit: nulla etiam eorum immunitatis habita ratione, qui terrae onere, tanquam nimis gravi ad tempus, sive Imperatorum benignitate, seu iudicum sententia, levati erant. Conferebant etiam aurum indictum qui in Senatum ascripti erant, ultra quam facultates ferre poterant, et multis splendida et illustris fortuna vitae commutationem attulit. Conficiebantur enim pecuniae, quae unicuique imperatae erant, cum acerbitate et contumelia ab iis, quibus huius rei cura ab Imperatore erat demandata. Ex quo, qui a maioribus acceptas divitias possidebant, ornamenta uxorū et pretiosam suam supellectilem in foro venum exponebant. Ab hoc bello tam atrox et acerba calamitas Romanos excepit, ut multi aut abstinentia cibi, aut aptato collo laqueo vitam finierint. Tunc igitur, parvo temporis momento exhaustis thesauris, aurum et exules (nam Scotta, qui susciperet, advenerat,) ad Scythas missi sunt. Romani vero multos ex profugis, qui dedi reluctabantur, trucidarunt, inter quos aliqui fuerunt e regniis Scythiis, qui militare sub Attila renuerant et Romanis se adiunxerant. Praeter has pacis conditiones Attilas Asimuntis quoque imperavit, ut captivos, quos penes se habebant, sive Romanos, sive barbaros, redderent. Est autem Asimus oppidum validum, non mul-

- A. G. 447 δὲ ἐστὶ φροῦριον καρτερόν, οὐ πολὺ μὲν ἀπέχον τῆς Ἰλλυ-
 Ind. 15 ρίδος, τῷ δὲ Θρακίῳ προσκειμένον μέρει· ὅπερ οἱ ἐνοικοῦν-
 Theod. 40 τες ἄνδρες πολλὰ δεινὰ τοὺς ἐχθροὺς εἰργάσαντο, οὐκ ἀπὸ
 τειχῶν ἀμνύμενοι, ἀλλ' ἔξω τῆς τάφρου μάχας ὑφιστάμενοι
 πρὸς τε ἄπειρον πλῆθος καὶ στρατηγούς μέγιστον παρὰ Σκύ-
 θαῖς ἔχοντα; κλέος, ὥστε τοὺς μὲν Οὐννοὺς ἀπορήσαντας
 τοῦ φρουρίου ὑπαναχωρῆσαι, τοὺς δὲ ἐπεκτρέχοντας καὶ πε-
 ραιτέρω τῶν οἰκείων γινομένους, ἥνικα ἀπήγγελλον αὐτοῖς οἱ
 σκοποὶ διέναι τοὺς πολεμίους λείαν Ῥωμαϊκὴν ἀπάγοντας,
 ἀδοκῆτοις τε ἐμπίπτειν καὶ σφέτερα τὰ ἐκείνων ποιεῖσθαι¹⁰
- P. 36 λάφυρα, πλήθει μὲν λειπομένους τῶν ἀντιπολεμούντων, ἀρε-
 τῇ δὲ καὶ βῶμῃ διαφέροντας. πλείστους τοίνυν οἱ Ἀσημονύ-
 τιοι ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ Σκύθας μὲν ἀπέκτειναν, Ῥωμαί-
 ους δὲ ἤλκυθέρωσαν, τοὺς δὲ καὶ ἀποδράσαντας τῶν ἐναν-
 τίων ἐδέξαντο. οὐκ ἀπάγειν οὖν ἔφη ὁ Ἀττήλας στρατὸν,¹⁵
 οὐδὲ ἐπικυροῦν τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας, εἰ μὴ ἐκδοθεῖεν
 οἱ παρ' ἐκείνους καταφυγόντες Ῥωμαῖοι, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν
 δοθεῖεν ἀποτιμήσεις, ἀφειθήσαν δὲ καὶ οἱ παρὰ Ἀσημονύτι-
 V. 25 ων ἀπαχθέντες αἰχμάλωτοι βάρβαροι. ἀντιλέγειν δὲ αὐτῷ
 ὡς οὐχ οἷός τε ἦν οὔτε Ἀνατόλιος πρεσβευόμενος, οὔτε Θεό-²⁰
 δουλος ὁ τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὸ Θρακίον ταγματῶν ἡ-
 Βγούμενος, (οὔτε γὰρ ἐπειθον, οὔτε τὰ εὐλόγα προτείνοντες,
 τοῦ μὲν [γὰρ] βαρβάρου τεθαρῶντος καὶ προχείρως ἐς τὰ
 6. ἔχοντες vulg. ἀπορήσαντας N., ἀπορῆσαντας vulg.
 15. τὸν στρ. N. 16. ἐκδοθεῖεν H., ἐκποθεῖεν vulg. 17. ἦ conl.
 B. pro καὶ. 21. στρατιωτῶν vulg. 23. γὰρ unciis inclusimua.

tum ab Illyrico distans, quod parti Thraciae adiacet, cuius incolae gravibus damnis hostes affecerunt. Non illi quidem se murorum ambitu tuebantur, sed extra propugnacula certamina sustinebant contra infinitam Scytharum multitudinem et duces magni apud eos nominis et existimationis. Itaque Hunni omissa spe ab oppugnando oppido destiterunt. Illi autem vagantes et a suis longius aberrantes, si quando hostes exisse et praedas ex Romanis egisse, exploratores denuntiabant, inopinantes aggressi parta ab eis spolia sibi vindicabant, numero quidem inferiores adversariis, sed robore et virtute praestantes. Itaque Asimuntii plurimos ex Scythis in hoc bello necaverunt, et multos Romanorum in libertatem asseruerunt, et hostium transfugas receperunt. Quamobrem Attilas, se exercitum non ante moturum, aut foederis conditiones ratas habiturum professus est, quam Romani, qui ad Asimuntios pervenissent, redderentur, aut pro his multa conventa solveretur, et liberarentur abducti in servitutem barbari. Quum, quae contra ea disiceret, non haberet Anatolius legatus, neque Theodulus, praesidiariorum Thraciae militum dux, (nihil enim rationibus suis barbarum movebant, qui re-

ἄλλα δρωάντος, αὐτῶν δὲ κατεκτηχότων διὰ τὰ προὔπαρξαν- A. C. 447
 τα,) γράμματα παρὰ τοὺς Ἀσημοντίους ἕστελλον ἢ ἐκδιδο- Ind. 15
 ναι τοὺς παρ' αὐτοὺς καταφυγόντας αἰχμαλώτους Ῥωμαί- Theod. 40
 ους, ἢ ἕπερ ἐκάστου δώδεκα τιθέναι χρυσοῦς, διαφεθῆναι
 5 δὲ καὶ τοὺς αἰχμαλώτους Οὐννοὺς. οἱ δὲ τὰ αὐτοῖς ἐπεσταλ-
 μένα ἀναγόντες ἔφασαν τοὺς μὲν παρ' αὐτοὺς καταφυγόντας
 Ῥωμαίους ἀφεῖναι ἐπ' ἐλευθερίᾳ, Σκυθὰς δὲ ὅσους αἰχμαλώ-
 τος ἔλαβον ἀγγηκέναι, δύο δὲ συλλαβόντας ἔχειν διὰ τὸ
 καὶ τοὺς πολεμίους μετὰ τὴν γενομένην ἐπὶ χρόνον πολιορ- C
 10 κίαν εἶς ἐνέδρας ἐπιθεμένους τῶν πρὸ τοῦ φρουρίου νεμόν-
 των παιδῶν ἀρκάσαι τινας, οὓς εἰ μὴ ἀπολάβοιεν, οὐδὲ τοὺς
 τόμῳ πολέμου κτηθέντας ἀποδώσειν. ταῦτα ἀπαγγειλάντων
 τῶν παρὰ τοὺς Ἀσημοντίους ἀφιγμένων, τῷ τε Σκυθῶν βα-
 σιλεὶ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἄρχουσιν ἐδόκει μὲν ἀναζητεῖσθαι
 15 οὓς οἱ Ἀσημοντίοι ἔφασαν ἠρπάσθαι παῖδας, οὐδενὸς δὲ
 φανέντος, οἱ παρὰ τοῖς Ἀσημοντίοις βάρβαροι ἀπεδόθησαν,
 πίστει τῶν Σκυθῶν δόντων ὡς παρ' αὐτοῖς οἱ παῖδες οὐκ
 εἶσαν. ἐπώμυντο δὲ καὶ οἱ Ἀσημοντίοι, ὡς οἱ παρὰ
 σφᾶς καταφυγόντες Ῥωμαῖοι ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἀφείδησαν. ὠ-
 20 μωννον δὲ, καίπερ παρὰ σφισιν ὄντων Ῥωμαίων· ὃ γὰρ ἐπι- D
 ορκον ᾤοντο ὄρκον ὀμνῆναι ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν ἐκ τοῦ σφε-
 τέρου γένους ἀνδρῶν.

δ. Ὅτι γενομένων τῶν σπονδῶν, Ἀτιήλας αὐθις παρὰ
 2 et 4. ὡς ἢ ἐκδ.— χρυσοῦς δεῖ, ἀφεθ. con. N. 6. αὐτοῖς vulg.
 18. εἶσαν vulg., εἰσίν con. H. ἐπωμύοντο vulg.

centi victoria elatus, promte ad arma ferebatur, ipsi contra propter
 recens acceptam cladem animis ceciderant,) Asimuntii per litteras
 significarunt, ut Romanos captivos, qui ad se perfugissent, resti-
 tuerent, aut pro unoquoque captivo duodecim aureos penderent,
 et Hunnos captivos liberarent. Quibus litteris lectis, Romanos, qui
 ad se confugissent, liberos se abire svisse, Scythas vero, quotquot
 in suas manus venissent, trucidasse responderunt. Duos autem
 captivos retinere, propterea quod hostes, obsidione ommissa, in insi-
 diis collocati, nonnullos pueros, qui ante munitiones greges pasce-
 bant, rapuissent, quos nisi reciperent, captivos iure belli sibi ac-
 quisitos, minime restituros. Haec renuntiarunt qui ad Asimuntios
 missi fuerant. Quibus auditis, Scytharum regi et Romanis princi-
 pibus placuit exquiri pueros, quos Asimuntii raptos esse querebantur.
 Sed nemine reperto, barbari ab Asimuntii capti sunt dimissi,
 prius tamen fide a Scythis accepta, non esse apud ipsos pueros, lu-
 raverunt etiam Asimuntii, se Romanos, qui ad se effugissent, liber-
 tate donasse, quamvis adhuc multos in sua potestate haberent. Nec
 enim sibi perferasse videbantur, modo suos a barbarorum servitute
 salvos et incolumes praestarent.

A. C. 447 τοὺς ἐφόους ἔπεμψε πρέσβεις, φηγάδας αἰτῶν. οἱ δὲ τοὺς
 Ind. 15 πρεσβευομένους δεξάμενοι καὶ πλείστοις δώροις. Θεραπέυσαν-
 Theod. 40 τες ἀπέπεμψαν, φηγάδας μὴ ἔχειν φήσαντες. πάλιν ἐτέροους
 ἔπεμψε. χρηματισαμένων δὲ καὶ αὐτῶν, τρίτη παρεγένετο
 πρεσβεία, καὶ τετάρτη μετ' αὐτήν. ὁ γὰρ ἐς τὴν Ῥωμαίων⁵
 ἀφορῶν φιλοτιμίαν, ἣν ἐποιοῦντο εὐλαβεῖα τοῦ. μὴ παραβα-
 P. 37 θῆναι τὰς σπονδάς, ὅσους τῶν ἐπιτηδείων εὖ ποιεῖν ἐβούλε-
 το, ἔπεμπε παρ' αὐτούς, αἰτίας τε ἀναπλάττων καὶ προφά-
 σεις ἐφευρίσκων κενάς. οἱ δὲ παντὶ ὑπήκουον ἐπιτάγματι,
 καὶ δεσπότου ἡγοῦντο τὸ πρόσταγμα, ὅπερ ἂν ἐκεῖνος παρα-10
 κελύσαιτο. οὐ γὰρ μόνον τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνελέσθαι πόλε-
 μον εὐλαβοῦντο, ἀλλὰ καὶ Παρθναίους ἐν παρασκευῇ τυγγά-
 νοντας ἐδεδέισαν, καὶ Βανδῆλους τὰ κατὰ θάλατταν ταράτ-
 τοντας, καὶ Ἰσαύρους πρὸς τὴν λησιεῖαν διανοισταμένους, καὶ
 Σαρακηνοὺς τῆς αὐτῶν ἐπικρατείας τὴν ἔσω κατατρέχοντας,¹⁵
 καὶ τὰ Αἰθιοπικὰ ἔθνη συνιστάμενα. διὸ δὴ τέταπεινωμέ-
 Bνοι τὸν μὲν Ἀττήλαν ἐθεράπευον, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἔθνη
 ἐπειρῶντο παρατάττεσθαι, δυνάμεις τε ἀδραῶλοι καὶ στρα-
 τηροὺς χειροτονοῦντες.

A. C. 448 ε'. Ὅτι καὶ αὐθις Ἐδέκων ἦκε πρέσβυς, ἀνὴρ Σκύθης,²⁰
 Ind. 1 μέγιστα κατὰ πόλεμον ἔργα διαπραξίμενος, σὺν Ὁρέστη, ὃς
 Theod. 41 τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γένους ὢν ᾤκει τὴν πρὸς τῷ Σαῖρ ποταμῷ
 9. ἀπήκουον Val., ἀπήκουον vulg. 10. ἐκεῖνος H., ἐκεῖνο vulg.
 - παρακελεύσαιτο B., παρεκελεύσατο vulg. 20. Alibi rectius Ἐδέκων.

4. Pace facta, Attilas rursus legatos ad Romanos Orientales mittit, qui transfugas repeterent. At illi legatos plurimis donis ornatos, cum nullos perfugas apud se esse asseverassent, dimiserunt. Misit et iterum Attilas alios, quibus non minus amplis muneribus ditatis, tertia ab eo, post illam itidem quarta legatio advenit. Ille enim Romanorum liberalitatem, qua utebantur, veriti, ne a foederibus barbari discederent, ludibrio habens, novas subinde causas fingeat, et vanas occasiones legatorum mittendorum excogitabat, et ad suos necessarios, quos liberalitate ornare volebat, eas legationes deferrebat. Romani vero in omnibus rebus Attilae dicto audientes erant, et quae praecipiebat, domini iussa ducebant. Non solum enim a bello contra eum suscipiendo eorum rationes abhorrebant, sed et Parthos, qui bellum apparabant, et Vandalos, qui maritimas oras vexabant, et Isauras, qui praedis et rapinis grassabantur, et Saracenos, qui regiones ad Orientem excursionibus vastabant, metuebant. Praeterea gentes Aethiopum in armis erant. Itaque Romani animis fracti Attilam colebant, sed ceteris gentibus resistere conabantur, dum exercitus comparabant, et duces sortiebantur.

5. Edecon, vir Scythia, qui maximas res in bello gesserat, venit iterum legatus cum Oreste. Hic genere Romanus Paeoniam re-

Παιόνων χώραν, τῷ βαρβάρῳ κατὰ τὰς Ἀετίου στρατηγῶν **A. C. 448**
 τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων συνθήκας ὑπακούουσαν. οὗτος δ' ^{Ind. 1}
 Ἐδήκων ἐς τὰ βασιλεία παρελθῶν ἀπεδίδου τὰ παρὰ Ἀττή- ^{Theod. 41}
 λα γραμματα, ἐν οἷς ἐποιεῖτο τοὺς Ῥωμαίους ἐν αἰτίαι τῶν
 ἔφυγάντων περὶ ἀνθ' ὧν ἠπεῖλει ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν, εἰ μὴ
 ἀποδοθεῖεν αὐτῷ, καὶ ἀφέξονται Ῥωμαῖοι τὴν δορυάλωτον **G**
 ἀρῶντες. εἶναι δὲ μῆκος μὲν αὐτῆς κατὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ
 Ἰστρου ἀπὸ τῆς Παιόνων ἄχρι Νοβῶν τῶν Θρακίων, τὸ δὲ
 βάθος πέντε ἡμερῶν ὁδόν. καὶ τὴν ἀγορὰν τὴν ἐν Ἰλλυριοῖς
 τομῇ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστρου ποταμοῦ γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ
 πάλαι, ἀλλ' ἐν Ναισσοῦ, ἣν ὄριον, ὡς ἐπ' αὐτοῦ δηλωθεῖσαν,
 τῆς Σκυθῶν καὶ Ῥωμαίων ἐτίθετο γῆς, πέντε ἡμερῶν ὁδόν
 εὐζώνῃ ἀνδρὶ τοῦ Ἰστρου ἀπέχουσαν ποταμοῦ. πρέσβεις δὲ
 ἐκέλευσε πρὸς αὐτὸν ἀφικνεσθαι τοὺς περὶ τῶν ἀμφιβόλων
 15 διαλεξομένους, οὐ τῶν ἐπιτυχόντων, ἀλλὰ τῶν ὑπατικῶν ἀν-
 δρῶν τοὺς μεγίστους· οὓς εἰ ἐκπέμπειν εὐλαβηθεῖεν, αὐτὸν **V. 26**
 δεξιόμενον σφᾶς ἐς τὴν Σαρδικὴν διαβήσεσθαι. τούτων ἀνα-
 γνησθέντων βασιλεὶ τῶν γραμμάτων, ὡς ὑπέξῃλθεν ὁ Ἐδήκων **D**
 σὺν τῷ Βιγίλῃ ἐρμηνεύσαντι ὅσα περὶ ὁ βύρβαρος ἀπὸ στό-
 20 ματος ἔφρασε τῶν Ἀττήλα δεδογμένων, καὶ ἐς ἑτέρους οἴ-
 κους παρεγένετο. ὥστε αὐτὸν Χρυσάφιῳ τοῦ βασιλέως ὑπα-
 σπιστῆ, οἷα δὴ τὰ μέγιστα δυναμένῳ, ἐς ὄψιν ἐλθεῖν, ἀπε-
 θαύμασε τὴν τῶν βασιλείων οἰκῶν περιφάνειαν. Βιγίλας δὲ,

17. δεξιόμενον conl. B.

gionem, ad Saum flumen sitam, incolebat, quae ex foedere inita
 cum Aetio, Romanorum Occidentalium duce, barbaro parebat. Ita-
 que Edecon in palatium admissus, Imperatori litteras Attilae tradi-
 dit, in quibus de transfugis non redditus querebatur, qui nisi red-
 derentur, et Romani a colenda terra abstinere, quam bello captam
 suae ditioni adiecerat, ad arma se iturum minabatur. Ea vero se-
 cundum Istrum a Paeonibus ad Novas usque in Thracia sitas in lon-
 gitudinem extendebatur. Latitudo autem erat quinque dierum iti-
 nere. Neque vero forum celebrari, ut olim, ad ripam Istri volebat,
 sed in Naïso, quam urbem a se captam et dirutam quinque die-
 rum itinere expedito homini ab Istro distantem, Scytharum et Ro-
 manorum ditionis limitem constituebat. Legatos quoque ad se ve-
 nire iussit controversa disceptaturos, non ex quolibet hominum ge-
 nere et ordine, sed ex consularibus illustriores, quos si mittere in-
 termiserint, se ipsum ad eos accensendos in Sardicam descensurum.
 His litteris lectis, digresso ab Imperatore Edecone, cum Bigila, qui
 ea, quae Attilas verbis Imperatori denuntiari voluit, interpretatus
 erat, cum reliquis quoque domos obiret, ut in conspectum
 Chrysaphii spatharii Imperat. veniret, qui plurimum auctoritate et
 gratia apud Imperatorem valebat, admirabatur barbarus regiarum

- A. C. 448 ὡς τῷ Χρυσάφῳ ἐς λόγους ἦλθεν ὁ βάρβαρος, ἔλεγεν ἐρμη-
 Ind. 1
 Theod. 41
 νεύων, ὡς ἐπαινοῖ ὁ Ἐδήκων τὰ βασιλεία καὶ τὸν παρὰ σφι-
 σιν μακαρίζοι πλοῦτον. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἔφασκεν ἔσεσθαι
 P. 38 καὶ αὐτὸν οἰκῶν τε χρυσοπέτρων καὶ πλοῦτον κύριον, εἶγε
 περιῖδοι μὲν τὰ παρὰ Σκύθαις, ἔλοιτο δὲ τὰ Ῥωμαίων. τοῦ5
 δὲ ἀποκριναμένου, ὡς τὸν ἑτέρου δεσπότου θεράποντα ἄνευ
 τοῦ κυρίου οὐ θέμις τοῦτο ποιεῖν, ἐπυνθάνετο ὁ εὐνοῦχος,
 εἶγε ἀκόλυτος αὐτῷ ἢ παρὰ τὸν Ἀττήλαν εἶη εἴσοδος, καὶ
 δύναμιν παρὰ Σκύθαις ἔχοι τινά. τοῦ δὲ ἀποκριναμένου,
 ὡς καὶ ἐπιτήδειος εἶη τῷ Ἀττήλα καὶ τὴν αὐτοῦ ἄμα τοῖς 10
 εἰς τοῦτο ἀποκεκριμένοις λογάσιν ἐμπιστεύεται φυλακῆν, (ἐκ
 διαδοχῆς γὰρ κατὰ ῥητὰς ἡμέρας ἕκαστον αὐτῶν ἔλεγε μεθ'
 ὄπλων φυλάττειν τὸν Ἀττήλαν,) ἔφασκεν ὁ εὐνοῦχος, εἴπερ
 πίστευς δέξοιτο, μέγιστα αὐτῷ ἔρεῖν ἀγαθά· δεῖσθαι δὲ σχολῆς·
 ταύτην δὲ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἶγε παρ' αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον 15
 Β 901 χωρὶς Ὀρέστου καὶ τῶν ἄλλων συμπερσεβευτῶν. ἔπο-
 σχόμενος δὲ τοῦτο ποιεῖν, ἐπὶ τὴν ἐστίασιν πρὸς τὸν εὐνοῦ-
 χον παραγενόμενος καὶ ὑπὸ τῷ Βιγίλᾳ ἐρμηγεῖ δεξιὰς καὶ
 ὄρκους ἔδωκαν, ὁ μὲν εὐνοῦχος, ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῷ Ἐδήκω-
 νι, ἀλλ' ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς τοὺς λόγους ποιήσοιτο, ὁ δὲ, ὡς 20
 οὐκ ἐξείποι τὰ αὐτῷ ῥηθησόμενα, εἰ καὶ μὴ πέρατος κυρη-
9. ἔχειν vulg.

domuum magnificentiam. Bigilas autem, simulatque barbarus in colloquium venit cum Chrysaphio, interpretans retulit, quantopere laudasset Imperatorias aedes, et Romanos beatos duceret propter affluentes divitiarum copias. Tum Edeconi Chrysaphius dixit, fore eum huiusmodi domuum, quae aureis tectis praefulgerent, competentem et opibus abundaturum, si, relicta Scythia, ad Romanos se conferret. „Sed alterius domini servum, Edecon ait, nefas est eo invito tantum facinus in se admittere.“ Quaesivit ex eo eunuchus, an facilis illi ad Attilam pateret aditus, et num qua potestate apud Scythas esset. Ille sibi necessitudinem intercedere cum Attila, respondit, et decretam sibi cum nonnullis aliis Scythiae primoribus eius custodiam. Nam per vices unumquemque eorum praescriptis diebus cum armis circa Attilam excubias agere. Tum eunuchus, si fide interposita se obstringeret, inquit, se maximorum bonorum illi auctorem futurum. Cui rei tractandae otio opus esse. Hoc vero sibi fore, si ad coenam rediret sine Oreste et reliquis legationis comitibus. Facturum se pollicitus barbarus coenae tempore ad eunuchum pergat. Tum per Bigilam interpretem datis dextris et iureiurando utrimque praestito, ab eunuchō, se de rebus, quae Edeconi minime damno, sed fructui et commodo essent, verba facturum, ab Edecone, se, quae sibi crederentur, non enuntiaturum, etiamsi exsequi nolle. Tunc eunuchus Edeconi dixit, si in Scy-

σοι. τότε δὴ ὁ εὐνούχος ἔλεγε τῷ Ἐδήκωνι, εἰ διαβὰς ἐς A. C. 448
 τὴν Σκυδικὴν ἀνέλοι τὸν Ἀττήλαν καὶ παρὰ Ῥωμαίους ἦξει, ^{Ind. 1}
 ἔσεσθαι αὐτῷ βίον ευδαίμονα καὶ πλούτον μέγιστον. τοῦ δὲ ^{Theod. 41}
 ὑποσχομένου καὶ φήσαντος ἐπὶ τῇ πράξει δεῖσθαι χρημάτων,
 508 πολλῶν δὲ, ἀλλὰ πενήκοντα λετρῶν χρυσίου, δοθησομέ- C
 νων τῷ ὑπ' αὐτὸν πλήθει, ὥστε αὐτῷ τελείως συνεργῆσαι
 πρὸς τὴν ἐπίθεσιν, καὶ τοῦ εὐνούχου τὸ χρυσίον παραχορήμα
 δώσειν ὑποσχομένου, ἔλεγεν ὁ βάρβαρος ἀποπέμπεσθαι μὲν
 αὐτὸν ἀπαγγελουῖντα τῷ Ἀττήλῳ περὶ τῆς προσβείας, συμ-
 10 ἀπέμπεσθαι δ' αὐτῷ Βιγίλαν τὴν παρὰ τοῦ Ἀττήλα ἐπὶ τοῖς
 φηγάσιν ἀπόκρισιν δεξάμενον. δι' αὐτοῦ γὰρ περὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ χρυσίου μηνύσειν, καὶ ὃν τρόπον τοῦτο ἐκπεμφθήσεται.
 ἀπεληλυθότα γὰρ, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους, πολυπραγμονῆσαι
 τὸν Ἀττήλαν, τίς τε αὐτῷ δωρεὰ καὶ ὅποσα παρὰ Ῥωμαίων
 15 δέδοται χρήματα· μὴ οἷόν τε δὲ ταῦτα ἀποκρύπτειν διὰ
 τοὺς συμπορευομένους. ἔδοξε δὴ τῷ εὐνούχῳ εὖ λέγειν, καὶ D
 τῆς γνώμης τὸν βάρβαρον ἀποδεξάμενος ἀποπέμπει μετὰ τὸ
 δεῖπνον, καὶ ἐπὶ βασιλείᾳ φέρει τὴν βουλήν. ὃς Μαρτιάλιον
 τὴν τοῦ μαγίστρου διέποντα ἀρχὴν προσμεταπημάνεμος
 20 ἔλεγε τὰς πρὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας. ἀνάγκη δὲ ἐθάῤῥξει
 τὸ τῆς ἀρχῆς· πασῶν γὰρ τῶν βασιλείως βουλῶν ὁ μάγι-
 στρος κοινωνός, οἷα δὴ τῶν τε ἀγγελιαφόρων καὶ ἐρμηνέων
 5. πολλῶν H., πολλῶν vulg. 11. δεξόμενον con. B. 13. πολυ-
 πραγμονήσειν con. B. 20. ἐθαῤῥξει τὸ B., ἐθαῤῥξίτο τῆς vulg.
 22. οἷα B., διὰ vulg.

thiam rediens Attilam sustulerit, et Romanorum partibus accesserit, vitam in magnis opibus beate tracturum. Eunuchus Edecon assensus est. Ad hanc rem peragendam opus esse pecuniis, non quidem multis, sed quinquaginta auri libris, quas militibus, quibus praesesset, qui sibi ad rem impigre exsequendam adiumento essent, divideret. Cum eunuchus, nulla mora interposita, dare vellet, dixit barbarus, se prius ad renuntiandam legationem dimitti oportere, et una secum Bigilam, qui Attilae de transfugis responsum acciperet; per eum enim se illi, qua ratione aurum sibi mitteret, indicaturum. Etenim Attilam se, simulatque redierit, percunctaturum, ut reliquos omnes, quae munera sibi et quanta pecuniae a Romanis dono datae sint. Neque id celare per collegas et comites licitum fore. Visus est eunuchus barbarus recta sentire, et eius est amplexus sententiam. Itaque eo a coena dimisso, ad Imperatoris consilium initum detulit, qui Martialium, magistri officiorum munere fungentem, ad se venire iussum docuit conventionem cum barbaro factam: id enim illi credi et committi iure magistratus, quem gerebat, necesse fuit. Nam omnium Imperatoris consiliorum magister est particeps, sub cuius cura sunt tabellarii, interpretes

στρατιωτῶν τῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτὸν
 ταιτομένων. ἔδωκε δὲ αὐτοῖς βουλευσαμένους τῶν προκει-
 μένων περὶ μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ Μαξιμίον ἐκ-
 πέμπειν προσβευόμενον παρὰ τὸν Ἀττίλαν.

Α. C. 419 §. Ὅτι φωραθέντα τὸν Βιγίλαν ἐπιβουλευόμενον τῷ⁵
 lud. 21 Ἀττίλῃ, καὶ τοῦ χρυσοῦ τὰς ἑκατὸν λίτρας τὰς παρὰ τοῦ
 Theol. 42 P. 39 Χρυσάφίου τοῦ εὐνούχου σταλείσας ἀφελόμενον, παρευθὺς
 ἔπεμπε Ὀρέστην καὶ Ἥσλαν ὃ Ἀττίλας ἐς τὴν Κωνσταντι-
 νου, ἐπιειλάμενος τὸν μὲν Ὀρέστην τὸ βαλάντιον, ἐν ᾧ περ
 ἐμβεβλήκει Βιγίλας τὸ χρυσοῖον Ἐδήκωνι δοθησόμενον, τῷ¹⁰
 σφετέρῳ περιθέντα τραχήλῳ ἔλθειν τε παρὰ βασιλέα, καὶ
 αὐτῷ ἐπιδείξαντα καὶ τῷ εὐνούχῳ ἀνερωτῆν εἴγε αὐτὸ ἐπι-
 γνώσκουσιν; τὸν δὲ Ἥσλαν λέγειν ἀπὸ στόματος, εἶ μὲν γε-
 γονότος εἶναι πατὴρ τὸν Θεοδοσίον παῖδα, εἶ δὲ καὶ αὐτὸν
 φύντα καὶ τὸν πατέρα Μουνδίονχον διαδεξάμενον διαφυλά-¹⁵
 ξαι τὴν εὐγένειαν· ταύτης δὲ τὸν Θεοδοσίον ἐκπεπτακότα
 V. 27 δουλεύειν αὐτῷ τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ὑφιστάμενον. οὗ
 δίκαιον οὖν ποιῆ τῷ βελτίονι καὶ ὃν αὐτῷ ἢ τύχη δεσπό-
 την ἀνέδειξεν, ὡς πονηρὸς οἰκέτης λαθροιδίως ἐπιτιθέμενος.
 οὐ λύσειν οὖν τὴν αἰτίαν ἔφη τῶν ἐς αὐτὸν ἡμαρτημένων,²⁰
 εἰ μὴ γε τὸν εὐνούχον ἐκπέμψοι πρὸς κόλασιν. καὶ οὗτοι
 μὲν ἐπὶ τοῖσδε ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρεγένοντο· συνηρέ-
 χθη δὲ τὸν Χρυσάφιον ἐξαιτεῖσθαι καὶ παρὰ Ζήνωνος. Μα-

1. τῶν om. vulg. 7. ἀφελόμενος Cl. 19. ἀπέδειξεν conl. B.

et milites, qui palatii custodiae deputati sunt. Imperatore autem
 et Martialio de tota re consultantibus placuit, non solum Bigilam,
 sed et Maximinum legatam mittere ad Attilam.

6. Bigila insidiarum in Attilam manifeste convicto, Attilas, ab-
 latis ab eo centum auri libris, quas a Chrysaphio acceperat, ex-
 templo Orestem et Eslam Constantinopolim misit, iussitque Orestem,
 crumena, in quam Bigilas aurum, quod Edeconi daretur, coniecerat,
 collo imposita, in conspectum Imperatoris venire atque eu-
 nuchum interrogare, num hanc crumenam nosset; deinde Eslam haec
 verba proferre, Theodosium quidem clari patris et nobilis esse fi-
 lium, Attilam quoque nobilis parentis esse stirpem, et patrem eius
 Mundiuchum acceptam a patre nobilitatem integram conservasse.
 Sed Theodosium tradita a patre nobilitate excidisse, quod tribu-
 tum sibi pendendo suus servus esset factus. Non igitur iustam rem
 facere eum, qui praestantiori et ei, quem fortuna dominum ipsi
 dederit, tanquam servus improbus clandestinas insidias parat. Ne-
 que se prius criminari illum eo nomine destitutum, quam eunuchus
 ad supplicium sit traditus. Atque hi quidem cum his mandatis
 Constantinopolim pervenerunt. Eodem quoque tempore accidit, ut

Ξιμόνον γὰρ εἰρηκέναι τὸν Ἀττήλαν ἀπαγγείλαντος χροῖνας A. C. 449
 βασιλέα πληροῦν τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ τῷ Κωνσταντίνῳ τὴν Ind. 2
 γυναῖκα διδόναι, ἣν οὐδαμῶς παρὰ τὴν ἐκείνου βουλήν Theod. 42
 ἔτε-
 ρον κατεγγυηθῆναι οἶόν τε ἦν. ἥ γὰρ ὁ τολμήσας ἐκδεδώκει C
 5δίκας, ἥ τοιαῦτα τὰ βασιλέως ἐστίν, ὥστε μηδὲ τῶν σφετέ-
 ρων κρατεῖν οἰκετῶν, καθ' ὧν συμμαχίαν, εἶγε βούλοιο, ε-
 τοιμον εἶναι παρασχεῖν. ἐδήχθη τε ὁ Θεοδοσίος τὸν Θνμόνον,
 καὶ δημοσίαν τὴν τῆς κόρης οὐσίαν ποιεῖ.

ζ. Ὅτι ὡς ἠγγέλθη τῷ Ἀττήλα, τὸν Μαρκιανὸν ἐς τὰ A. C. 450
 10κατὰ τὴν ἑω' Ῥωμαϊκῶν παρεληλυθέναι βασιλεία μετὰ τὴν Θεο- Ind. 3
 δοσίου τελευταίην, ἠγγέλθη δὲ αὐτῷ καὶ τὰ τῆς Ὀνωρίας περὶ Marcian. 1
 γεγενημένα, πρὸς μὲν τὸν κρατοῦντα τῶν ἐσπερίων Ῥωμαί-
 ῶν ἐστειλλε τοὺς διαλεξομένους μηδὲν Ὀνωρίαν πλημμελεῖ-
 σθαι, ἣν ἑαυτῷ πρὸς γάμον κατενεγγόησε· τιμωρήσειν γὰρ D
 15αὐτῇ, εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπολάβῃ σκήπτρα. ἔπεμ-
 πε δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐφίους Ῥωμαίους τῶν ταχθέντων φόρων
 ἑνεκα. ἀπράκτων δὲ ἕξ ἀμφοτέρων τῶν αὐτοῦ ἐπανελθόντων
 πρέσβειων — οἱ μὲν γὰρ τῆς ἐσπερίας ἀπεκρίναντο, Ὀνωρίαν
 αὐτῷ ἐς γάμον ἐλθεῖν μήτε δύνασθαι, ἐκδεδομένην ἀνδρὶ·
 20σκήπτρον δὲ αὐτῇ μὴ ὀφείλεσθαι· οὐ γὰρ θηλειῶν, ἀλλ' ἀρ-
 βῆρων ἢ τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ἀρχῆ. οἱ δὲ τῆς ἑω' ἔφα-
 σαν οὐχ ὑποστήσεσθαι τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν, ἣν ὁ Θεο-

4. ἦν] εἶναι con. B.

ἐκδεδώκει] ἐκδοῦναι δώσει con. B.

7. ἐδήχθη Val., ἐδείχθη vulg. τι ed. Par. 8. δημοσίαν mg.

H., δημόσιον vulg. 13. διαλεξαμένους vulg.

Chrysaphius a Zenone ad poenam deposceretur. Maximinus enim renuntiaverat, Attilam dicere; decere Imperatorem promissis stare, et Constantio uxorem, quam promiserit, dare, hanc enim, invito Imperatore, nemini fas fuisse desponderi: aut enim eum, qui contra ausus fuisset, poenas daturum fuisse, aut eo Imperatoris res deductas esse, ut ne servos quidem suos coercere posset, contra quos, si vellet, se auxilium ferre paratum. Sed Theodosius iracundiam suam palam fecit, cum bona puellae in publicum redegit.

7. Cum primum Attilae nuntiatum est, Martianum post Theodosii mortem ad imperium pervenisse, et quae Honoriae accidissent, ad eum, qui in Occidente rerum potiebatur, misit, qui contenderent, Honoriam nihil se indignum admisisse, quam matrimonio suo destinasset; seque illi auxilium laturum, nisi summa quoque imperii ei deferretur. Misit et ad Romanos Orientales tributorum constitutorum gratia. Sed re infecta legati utrimque sunt reversi. Etenim qui Occidentis imperio praeerat, respondit, Honoriam illi nubere non posse, quod iam alii nupsisset. Neque imperium Honoriae deberi. Virorum enim, non mulierum, Romanum imperium esse. Qui in Oriente imperabat, se minime ratam habere tributū

A. C. 450 δόσιος ἔταξε· καὶ ἠσυχάζοντι μὲν δῶρα δώσειν, πόλεμον δὲ
 Ind. 3 ἀπειλοῦντι ὄπλα καὶ ἄνδρας ἐπάξειν τῆς αὐτοῦ μὴ λειπομέ-
 Marcian. 1
 P. 40 νους δυνάμεως. ἐμερίζετο οὖν τὴν γνῶμην, καὶ διηπόρει
 ποίοις πρότερον ἐπιθήσεται, καὶ ἔχειν αὐτῷ ἐδόκει καλιῶς
 πείως ἐπὶ τὸν μελιζονα τρέπεσθαι πόλεμον καὶ ἐς τὴν ἐσπέρας
 στρατεύεσθαι, τῆς μάχης αὐτῷ μὴ μόνον πρὸς Ἰταλιώτας,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς Γότθους καὶ Φράγγους ἐσομένης, πρὸς μὲν
 Ἰταλιώτας ὥστε τὴν Ὀνωρίαν μετὰ τῶν χρημάτων λαβεῖν,
 πρὸς δὲ Γότθους χάριν Γεζερίχῳ κατατιθέμενον.

A. C. 451 ἦ. Ὅτι τῷ Ἀττήλα ἦν τοῦ πρὸς Φράγγους πόλεμον πρὸ-10
 Ind. 4
 Marcian. 2 φασις ἢ τοῦ σφῶν βασιλέως τελευτή καὶ ἢ τῆς ἀρχῆς τῶν
 ἐκείνου παιδῶν διαφορὰ, τοῦ πρεσβυτέρου μὲν Ἀττήλαν, τοῦ
 B δὲ νεωτέρου Ἀέτιον ἐπὶ συμμαχία ἐπάγεσθαι ἐγνωστός· ὃν
 κατὰ τὴν Ῥώμην εἶδομεν πρεσβευόμενον, μήπω λούλου ἀφ-
 χόμενον, ξανθὸν τὴν κόμην τοῖς αὐτοῦ περικεχυμένην διαί15
 μέγεθος ὥμοις. θετὸν δὲ αὐτὸν ὁ Ἀέτιος ποιησάμενος καὶ
 καὶ πλείστα δῶρα δοῦς ἅμα τῷ βασιλεύοντι ἐπὶ φιλίᾳ τε καὶ
 δμαιοχμία ἀπέπεμψε. τούτων ἕνεκα ὁ Ἀττήλας τὴν ἐκστρά-
 τειαν ποιούμενος, αὐθις τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἄνδρας ἐς τὴν Ἰτα-
 λίαν ἐπεμπεν ὥστε τὴν Ὀνωρίαν ἐκδιδοῖναι· εἶναι γὰρ αὐ-20
 τῷ ἤρμοσμένην πρὸς γάμον, τεκμήριον ποιούμενος τὸν παρ'
 C αὐτῆς πεμφθέντα δακτύλιον, ὃν καὶ ἐπιδειχθῆσομενον ἐστάλ-

14. πρεσβευόμενοι conl. N. 15. περικεχυμένον conl. B.

Illationem, quam Theodosius consensisset: quiescenti munera largi-
 turum; bellum miuanti viros et arma obiecturam ipsius opibus
 non inferiora. Itaque Attilas in varias distrahebatur sententias, et
 illi in dubio haerebat animus, quos primum aggredederetur. Tandem
 melius visum est ad periculosius bellum prius sese convertere, et
 in Occidentem exercitum educere. Illic enim sibi rem fore non so-
 lum cum Italis, sed etiam cum Gothicis et Francis: cum Italis, ut
 Honoriam cum ingentibus diuitiis secum abduceret: cum Gothicis,
 ut Genserichi gratiam promereretur.

8. Et Francos quidem bello lacessendi illi causa fuit regum
 ipsorum obitus et de regno inter liberos controversia, quam maior
 natu Attilam auxilio vocasset, Aëtium minor, quem Romae vidimus
 legationem obeuntem, nondum lanugine efflorescente, flava coma,
 et capillis propter densitatem et magnitudinem super humeros
 effusis. Hunc etiam Aëtius filii loco adoptauerat, et plurimis donis
 ornatum ad Imperatorem, ut amicitiam et societatem cum eo fa-
 ceret, miserat. Quamobrem Attilas antequam in eam expeditionem
 ingrederetur, rursus legatos in Italiam misit, qui Honoriam posce-
 rent: eam enim secum matrimonium pepigisse: cuius rei ut fidem
 faceret, annulum ab ea ad se missum per legatos, quibus tradide-

πει. παραχωρεῖν δὲ αὐτῷ τὸν Βαλεντινιανὸν καὶ τοῦ ἡμίσεως A. C. 451
 ὡς τῆς βασιλείας μέρους, ὡς καὶ τῆς Ὀνωρίας διαδεξαμένης ^{Ind. 4}
 μὲν παρὰ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, ταύτης δὲ τῆ τοῦ ἀδελφοῦ ^{Marctian. 2}
 ἀφαιρεθείσαν πλεονεξία. ὡς δὲ οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι τῆς
 Ἐπικρατείας ἐχόμενοι γνώμης πρὸς οὐδὲν τῶν αὐτῶ δεδογμένων
 ἐπήκουον, εἶχετο μᾶλλον τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, πᾶν
 τὸ τῶν μαχίμων ἀγείρων πλήθος.

3. Ὅτι ὁ Ἀττίλας μετὰ τὸ τὴν Ἰταλίαν ἀνδραποδί- A. C. 452
 σασθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀναξεύξας, τοῖς κρατούσιν τῶν ἐφών ^{Ind. 5}
 Ῥωμαίων πόλεμον καὶ ἀνδραποδισμόν τῆς χώρας κατήγγελλεν, ^{Marctian. 3}
 ὡς μὴ ἐκπεμφθέντος τοῦ παρὰ Θεοδοσίου τεταγμένου φόρου. D

i. Ὅτι Ἀρδαβούριος ὁ τοῦ Ἀσπαρος Σαρακηνοῦς ἐκο- p. A. C. 453
 λέμει κατὰ τὴν Λαμασκόν· καὶ ἐκεῖσε παραγενομένου Μα- ^{Marctian. I.}
 ξιμίτου τοῦ στρατηγοῦ καὶ Πρίσκοιο τοῦ συγγραφέως, εἶδον
 αὐτὸν τοῖς Σαρακηῶν πρέσβεισι περὶ εἰρήνης διαλεγόμενον.

ia. Ὅτι Βλέμμυες καὶ Νουβάδες ἠτηθέντες ὑπὸ Ῥω- p. A. C. 453
 μαίων πρέσβεις παρὰ τὸν Μαξιμίον ἐπεμπον ἐξ ἀμφοτέρων V. 28
 ἔθνων, εἰρήνης πέρι βουλόμενοι σπένδουσαι. καὶ ταύτην δια-
 τηρῆσαι ἔφασαν, ἐφ' ὅσον ὁ Μαξιμίνος τὴν Θηβαίων ἐγκα-
 20ταμένοι χώραν. τοῦ δὲ μὴ προαδεξαμένου ἐπὶ χρόνῳ σπέν-
 δεσθαι τοσούτῳ, ἔλεγον ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς μὴ κινήσειν
 ὄπλα. ὡς δὲ οὐδὲ τοὺς δευτέρους τῆς πρεσβείας προσίετο

9 ἀναξεύξας H., ἀναξεύξαι vulg.

rat, exhiberi mandavit. Etiam dimidiam imperii partem sibi Valentinianum debere, quum ad Honoriam iure paternum regnum pertinere, quo iniusta fratris cupiditate privata esset. Sed quum Romani Occidentales in prima sententia persisterent et Attilae mandata reicerent, ipse toto exercitu convocato maiore vi bellum paravit.

9. Attilas, vastata Italia, ad sua se retulit, et Romanorum Imperatoribus in Oriente bellum et populationem denuntiavit, propterea quod tributum sibi a Theodosio constitutum non solveretur.

10. Ardaburius, Asparis filius, ad Damascum Saracenos debellavit. Eo Maximino duce, et Prisco, huius historiae scriptore, adventibus, offenderunt Ardaburium cum Saracenorum legatis de pace tractantem.

11. Blemmyes et Nubades, a Romanis victi, legatos ex utraque gente ad Maximinum pacis exorandae gratia miserunt, quam se servaturos spondebant, quoad usque Maximinus in Thebanorum regione commoraretur. Illo vero ad id tempus abnuente foedus icere, subiecerunt, se, quamdiu Maximino vita suppeteret, in officio futuros nec moturos arma. Hac quoque conditione, quam legati offerebant, reiecta, centum annorum inducias fecerunt. His foederibus placuit captivos Romanos, qui et hoc, et superiore proelio capti erant, sine

Ρ.Α.Σ. 453 λόγους, ἑκατοντούτεις ἔθεντο σπονδὰς· ἐν αἷς δόκει Ῥωμαίων μὲν αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφείσθαι, εἴτε κατ' ἐκεί-
 P. 41 νην, εἴτε καθ' ἑτέραν ἔφοδον ἤλωσαν, τὰ δὲ τότε ἀπαχθέντα ἀποδοθῆναι βροσκήματα, καὶ τῶν δαπανηθέντων κατατίθεσθαι τὴν ἀποτίμησιν· ὁμήρους δὲ τοὺς εὖ γεγονότας παρὰ σφισὶν δίδουσαι πίστων ἕνεκα τῶν σπονδῶν. εἶναι δὲ αὐτοὺς κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἀκόλυτον τὴν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἰσίδος διάβασιν, τοῦ ποταμίου σκάφους Αἰγυπτίων ἐγόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐν ᾧπερ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ ἐπιτιθέμενον διαπορθεύεται. ἐν ᾧπερ γὰρ οἱ βάρβαροι χρόνῳ ἐς τὴν οὐκ εὖ κείαν διακομίζοντες τὸ ξόανον, πάλιν αὐτῷ χρηστηριασάμενοι ἐς τὴν νῆσον ἀποσώζουσιν. ἐμπεδωθῆναι τοίνυν ἐν τῷ ἐν Φιλαις ἱερῷ τὰς συνθήκας δόκει τῷ Μαξιμίνῳ ἐπιτηδεῖον Βόν. ἐπέμποντο μετεξέτεροι. παρεγίνοντο δὲ καὶ τῶν Βλεμμύων καὶ Νουβάδων οἱ τὰς σπονδὰς ἐν τῇ νήσῳ τιθέμενοι.¹⁵ ἐγγραφέντων δὲ τῶν συνδοξάντων καὶ τῶν ὁμήρων παραδοθέντων, (ἦσαν δὲ τῶν τε τυραννησάντων καὶ ὑπὸ τυράννων γεγονότων, ὅπερ οὐδὲ πώποτε ἐν τῇδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο· οὐποτε γὰρ Νουβάδων καὶ Βλεμμύων παρὰ Ῥωμαίοις ὁμήρευσαν παῖδες,) συνηνέχθη δὲ τὸν Μαξιμίνον ἀνωμάλως²⁰ διατεθῆναι τὸ σῶμα καὶ ἀποθανεῖν. τὴν δὲ τοῦ Μαξιμίνου τελευτὴν μαθόντες οἱ βάρβαροι τοὺς τε ὁμήρους ἀφείλοντο βιασάμενοι, καὶ τὴν χώραν κατέδραμον.

1. ἔθετο vulg. 2. αἰχμαλώτων vulg. 3. ἤλω vulg. 5. τοὺς] τριακασίους susp.N. 6. πίστων Cl., ὥστε ὧν vulg. 13. ἐν ante φ. add. Val.

ullo redemptionis pretio liberos dimitti: pecora tunc abacta reddi, et sumptuum aestimationem restitui. Ad firmandam fidem foederis obsides ex nobilioribus dari. Liberam esse ipsis secundum antiquam legem ad templum Isidis traiectionem, dum Aegyptii curam cymbae fluminalis haberent, in qua signum Deae impositum transveheretur. Certo enim tempore barbari statuum Deae e templo, in quo est collocata, domum importantes traiciunt, et oraculis ab ea sumtis, rursus in insulam reducant. Hanc pactionem Philis in templo affigi Maximino visum est, et ad eam rem missi ex eius necessariis nonnulli. Adfuerunt etiam ex Blemmyis et Nubadibus qui foedera in insula deponerent. Foedere perscripto et obsidibus traditis, (erant autem ex his, qui dominatum exercuerant, aut ex fillis eorum, quod in hoc bello minime adhuc contigerat, neque unquam antea Nubadam aut Blemmyorum filii obsides apud Romanos fuerant,) Maximinus in morbum incidit, et mortuus est. Postquam vero de eius obitu barbarie nuntiatum est, vi obsides eripuerunt, et regionem excursionibus vastarunt.

154. Ὅτι Γωβάζης πρᾶσβύεται παρὰ Ῥωμαίους. Ῥω- A. C. 456
 μαίνοι δὲ ἀπεκρίναντο τοῖς παρὰ Γωβάζου σταλαῖσι πρᾶσβε- Ind. 9
 σιν, ὡς ἀφ᾽εξόνται τοῦ πολέμου, εἴς τε ἢ αὐτὸς Γωβάζης ἀπό- Marcian. 7
 θύειτο τὴν ἀρχὴν, ἢ τὸν παῖδα τῆς βασιλείας ἀφέλοιτο· εὐ
 θυὰρ θέμις τῆς χώρας ἀμφοτέρους ἡγεμονεύειν παρὰ τὸν πα-
 λαιὸν Θεσμόν. ὥστε δὲ θάτερον βασιλεύειν, Γωβάζην ἢ τὸν
 αὐτοῦ παῖδα, τῆς Κολχίδος, καὶ τῆδε λυθῆναι τὸν πόλεμον,
 Εὐφῆμιος ἐσηγήσατο, τὴν τοῦ μαγίστρου διέπων ἀρχὴν· ἔς
 ἐπὶ συνέσει καὶ λόγων ἀρετῇ δόξαν ἔχων Μαρκιανοῦ τοῦ
 155 τοβασιλέως τὴν τῶν πραγμάτων ἔλαχεν ἐπιτροπήν, καὶ κλει-
 στων τῶν εὐ βουλευθέντων ἐκείνῳ καθηγητῆς ἐγένετο· ὃς D
 καὶ Πρίσκον τὸν συγγραφέα τῶν τῆς ἀρχῆς φροντιδίων ἐδέ-
 ξατο κοινωνόν. τῆς δὲ αἰρέσεως τῆς αὐτῷ δοθείσης ὁ Γω-
 156 βάζης εἴλετο τῆς βασιλείας παραχωρῆσαι τῷ παιδί, αὐτὸς
 ἵστα σύμβολα ἀποθέμενος τῆς ἀρχῆς. καὶ παρὰ τὸν κρατοῦν-
 τα Ῥωμαίων τοὺς δεησομένους ἐπεμπεν, ὡς, ἐνὸς Κόλχου
 ἡγεμονεύοντος, οὐκέτι δι' αὐτὸν χαλεπαίνοντα ἐπὶ τὰ ὅπλα
 χωρεῖν. βασιλεὺς δὲ διαβαίνειν αὐτὸν ἐς τὴν Ῥωμαίων ἐ-
 κέλευε, καὶ τῶν αὐτῷ δεδογμένων διδόναι λόγον. ὃς δὲ τὴν
 157 20 μὲν ἀφίξιν οὐκ ἠρηγήσατο, Διονύσιον δὲ τὸν ἐς τὴν Κολχίδε
 κάλαι διαπεμφθέντα τῆς τε αὐτοῦ Γωβάζου διαφορᾶς ἔνεκε
 πίστιν δώσοντα ᾗτησεν, ὡς οὐδὲν ὑποσταίῃ ἀνήκεστον. διο

4. τὸν N., γούν vulg. .6. δὲ] δέον H. 16. Κόλχων conl. N.
 20 Διονύσιον N., Διονύσιος vulg.

12. Gobazes legatos misit ad Romanos, quibus Romani respon-
 derunt, se a bello cessaturos, si regnum aut ipse deponeret, aut
 filio adimeret. Nec enim fas esse secundum antiquam regionis le-
 gem, duos simul dominari. Itaque oportere aut ipsum Gobazem,
 aut eius filium regnare in Colchide, atque ita bellum solutum iri.
 Haec Euphemius illis suaserat, qui magistri officiorum dignitatem
 adeptus, prudentia et eloquentia clarus, sub Marciano Imperatore
 reipublicae administrationem gerebat, et multorum optimorum con-
 siliiorum auctor illi fuit. Hic quoque Priscum huius historiae scripto-
 rem assessorem sibi adiunxit. Gobazes igitur, sibi delata optione, regni
 insignia deposuit, et regnum filio cedere constituit. Tum ad Impe-
 ratorem misit, quandoquidem uni solum iam pareret Colchidis re-
 gio, uti non amplius illi usque eo succenseret, ut etiam arma in-
 ferret. Imperator vero iussit Gobazem in Romanorum regionem
 transgredi, ut eorum, quae sibi facienda statuisset, rationem red-
 deret. Ille autem profectionem minime abnuñt; sed petit, ut
 Dionysius, qui iam olim Gobazis discordiarum causa in Colchidem
 missus erat, ad fidem praestandam ad se veniret, se nihil iniqui

A. C. 456 δὴ ἐς τὴν Κολχίδα Διονύσιος ἐστέλλετο, καὶ περὶ τῶν διαφορῶν συνέβησαν.

A. C. 460 *ιγ*. Ὅτι ὁ Μαῖοριανὸς ὁ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων βασιλεὺς, ὡς αὐτῷ οἱ ἐν Γαλατία Γότθοι σύμμαχοι κατέστησαν, ^{Ind. 13} καὶ τὰ παροικοῦντα τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν ἔβη τὰ μὲν ὁ- ^{Leon. 4} ^{P. 42} πλοῖς, τὰ δὲ λόγοις παρεστήσατο, καὶ ἐπὶ τὴν Αἰθῶν σὺν πολλῇ διαβαίνειν ἐπειρᾶτο δυνάμει, γηῶν ἀμφὶ τὰς τριακοσίας ἡθροισμένων αὐτῷ· πρόσβεις μὲν πρότερον παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Βανδήλων ἠγούμενος ἐπεμπε, λύειν τὰ διάφορα λόγοις βουλούμενος. ὡς δὲ οὐκ ἐπειθε, τὴν Μαυρουσίαν γῆν, ἐς ἣν τοὺς ἀμφὶ τὸν Μαῖοριανὸν ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας ἀποβαίνειν ἐχρῆν, πᾶσαν ἐδήλωσε, καὶ ἐκάκωσε καὶ τὰ ὕδατα.

p.A.C.461 *ιδ*. Ὅτι οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι ἐς δέος ἐλθόντες περὶ ^{ante 465} Β Μαρκελλίνου, μήποτε αὐξανομένης αὐτῷ τῆς δυνάμεως καὶ V. 29 ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγοι τὸν πόλεμον, διαφορῶς ταραττομένων αὐ-15 τοῖς τῶν πραγμάτων, τοῦτο μὲν ἐκ Βανδήλων, τοῦτο δὲ καὶ Αἰγυπτίου, ἀνδρὸς ἐκ Γαλατῶν μὲν τῶν πρὸς τῇ ἐσπέρᾳ ὀρμωμένου, τῷ δὲ Μαῖοριανῷ συστρατευσαμένου καὶ πλείστην ἀμφ' αὐτὸν ἔχοντος δύναμιν, καὶ χαλεπαίνοντος διὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν· ὃν τοῦ πρὸς Ἰταλιώτας τέως ἀπήγγατο πολέμου ἢ πρὸς Γότθους τοὺς ἐν Γαλατία διαφοραί. περὶ

6. παρεστήσατο N., παρεστήσαντο vulg. 17. Νιγιδίου vulg. ὀρμωμένου et συστρατευσαμένου Cantocl., ὀρμωμένων et συστρατευσαμένων vulg. 21. τοῦ vulg.

passurum esse. Eo igitur in Colchidem profecto, de rebus dubiis convenerunt.

13. Maioriano, Romanorum Occidentalium Imperatori, Gothi, qui in Gallia erant, socii confoederatique facti sunt, et gentes ditionis Romanorum accolae partim armis, partim verbis ad deditio- nem compulsi. Hic etiam in Libyam, trecentis fere navibus coactis, cum magno exercitu traicere tentavit. Sed Vandalorum dux prius legatos misit, qui illum, si quae essent inter eos controversa, amice transigere paratum esse dicerent. Quod ubi obtinere non potuit, Maurusiorum terram, in quam ex Iberia Maioriani navales copiae appul- surae erant, omnem igni ferroque vastavit, et aquas quoque infecit.

14. Romanis Occidentalibus in suspicionem venit Marcellianus, ne, si copiis augetur, in eos bellum transferret. Erant enim tunc temporis Romanorum res variis modis afflictas et perturbatas, hinc Vandalis, illinc Aegidio imminente. Hic vir ex Gallia occiden- tali oriundus, qui in Hispania cum Maioriano militaverat, et ma- gnum exercitum habebat, ob caedem Imperatoris erat illis infensus. Sed a bello appetendis Italis avocavit eum ortum cum Gothicis in Gal- lia dissidium. De contermina enim regione cum illis certans, for-

γὰρ τῆς ὁμῆρου πρὸς ἐκείνους διαφιλονεικῶν γῆς καρτερῶς ἔμαχετο, καὶ ἀνδρὸς ἔργα μέγιστα ἐν ἐκείνῳ ἐπέδειξατο τῷ πολέμῳ. τούτων δὴ ἕνεκα οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι παρὰ τοὺς ἑσπέρους πρόσβεις ἔστειλαν, ὥστε αὐτοῖς καὶ τὸν Μαρκελλῖνον καὶ τοὺς Βανδήλους διαλλάξαι. πρὸς μὲν τὸν Μαρκελλῖνον Φύλαρχος σταλείς ἐπίεισε κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα μὴ κινεῖν. ὃ δὲ παρὰ τοὺς Βανδήλους διαβάς ἄπρακτος ἀνεχώρει, τοῦ Γεζερίχου μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον καταθῆσειν ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ γε αὐτῷ τοῦ Βαλεντινιανοῦ καὶ Ἀκτίου περιουσία δοθῆι. καὶ γὰρ καὶ παρὰ τῶν ἑσπέρων Ῥωμαίων ἐκεκόμιστο μοῖραν τῆς Βαλεντινιανοῦ περιουσίας ὀνόματι Εὐδοκίας τῆς τῷ Ὀνωρίχῳ γεγαμημένης. διὸ δι' ἑτοὺς ἐκάστου ταύτην τοῦ πολέμου πρόφασιν ποιούμενος, εὐθὺς ἤρος ἀρχομένου σὺν στόλῳ τὴν ἐκστρατείαν ἐποίητο ἐπὶ τῆς Σικελίας καὶ τὰς Ἰταλικῶν καὶ τὰς μὲν πόλεσιν, ἐν αἷς μάχῃσι δυνάμειν τῶν Ἰταλικῶν εἶναι συνέβαιεν, οὐ ῥαδίως προσεφέρετο· καταλαμβάνων δὲ χωρία, ἐν οἷς μὴ ἔτυχεν οὕσα ἀντίπαλος δύναμις, ἐδήου τε καὶ ἠνδραποδίετο. οὐ γὰρ πρὸς πάντα τὰ προσβύσιμα τοῖς Βανδήλοις μέρη οἱ Ἰταλιῶται ἀρκεῖν ἐδύναντο, πολλῆς τῶν πολεμίων βιαζόμενοι καὶ τῷ μὴ παρεῖναι σφισι ναυτικὴν δύναμιν, ἣν παρὰ τῶν ἑσπέρων αἰτοῦντες οὐκ ἔτυχον διὰ τὰς πρὸς Γεζερίχον ἐκείνους τεθείσας σπονδὰς· ὅπερ ἔτι μάλιστα ἐκάκωσε τὰ ἐν τῇ ἑσπέρῳ Ῥωμαίων πρά-

3. οἱ add. B. 9. τοῦ] ἢ conl. B. 12. δι' Val., δὴ vulg. 18. προσβ. vulg.

titer bellum gerebat, in quo multa viri strenui et magnanimi opera edidit. Haec in causa fuerunt, ut Romani Occidentales legatos ad Orientales mitterent, ut Marcellinum et Vandalos secum in gratiam reducerent. Et ad Marcellinum quidem Phylarchus missus, ei persuasit, ne in Romanos moveret arma. Hinc ad Vandalos defectens, nihil quicquam profecit, et rediit. Genserichus enim se non alias bellum positurum minatus est, nisi sibi Valentiniani et Actii bona traderentur. Etenim ab Orientalibus quoque partem bonorum Valentiniani obtinuerat Eudociae nomine, quae Honoricho, eius filio, nupserat. Atque hanc belli renovandi occasionem singulis annis usurpabat. Itaque statim veris initio infesto exercitu Siciliam et Italiam invasit, et urbes quidem Italarum praesidiis firmatas non facile expugnavit, sed oppida militibus, qui resisterent, destituta facile capta evertit et diripuit. Nec enim ad omnia, quae Vandalorum invasioni patebant, tuenda sufficere poterant Itali, propterea quod hostium multitudine opprimebantur. Denique copiis navalibus carebant, quas cum a Romanis Orientalibus petiissent, non impetrarunt, quia foedus cum Gensericho fecerant. Ea res, divisa scilicet imperii administrandi ratio, magno detrimento Romanoꝝ

A. C. 448 καὶ στρατιωτῶν τῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτῶν
 Ind. 1 τὰττομένων. ἐδόκει δὲ αὐτοῖς βουλευσαμένοις τῶν προκει-
 Theod. 41 μένων περὶ μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ Μαξιμίνον ἐκ-
 πέμπειν πρεσβευόμενον παρὰ τὸν Ἀττήλαν.

A. C. 449 εἴ. "Ὅτι φωραθέντα τὸν Βιγίλαν ἐπιβουλευόμενον τῷ⁵
 Ind. 2 Ἀττήλῃ, καὶ τοῦ χρυσοῦ τὰς ἑκατὸν λίτρας τὰς παρὰ τοῦ
 Theod. 42 P. 39 Χρυσσαφίου τοῦ εὐνούχου σταλασίας ἀφελόμενον, παρευθὺς
 ἐπέμπευ Ὀρέστην καὶ Ἥσλαν ὁ Ἀττήλας ἐς τὴν Κωνσταντί-
 νου, ἐντειλάμενος τὸν μὲν Ὀρέστην τὸ βαλάντιον, ἐν ᾧ περ
 ἐμβεβλήκει Βιγίλας τὸ χρυσοῦν Ἐδήκωνι δοθησόμενον, τῷ¹⁰
 σφετέρῳ περιθέντα τραχήλῳ ἔλθειν τε παρὰ βασιλέα, καὶ
 αὐτῷ ἐπιδείξαντα καὶ τῷ εὐνούχῳ ἀνερωτῶν εἴγε αὐτὸ ἐπι-
 γινώσκουσιν; τὸν δὲ Ἥσλαν λέγειν ἀπὸ στόματος, εἶ μὲν γε-
 γονότος εἶναι πατρὸς τὸν Θεοδόσιον παῖδα, εἶ δὲ καὶ αὐτὸν
 φύντα καὶ τὸν πατέρα Μουνδίονχον διαδεξάμενον διαφυλά¹⁵

Βξαι τὴν εὐγένειαν· ταύτης δὲ τὸν Θεοδόσιον ἐκπεπτακότα
 V. 27 δουλεύειν αὐτῷ τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ὑφιστάμενον. οὐ
 δίκαιον οὖν ποιεῖ τῷ βελτίονι καὶ ὃν αὐτῷ ἢ τύχῃ δεσπό-
 την ἀνέδειξεν, ὡς πονηρὸς οἰκέτης λαθριδίως ἐπιτιθέμενος.
 οὐ λύσειν οὖν τὴν αἰτίαν ἔφη τῶν ἐς αὐτὸν ἡμαρτημένων,²⁰
 εἰ μὴ γε τὸν εὐνούχον ἐκπέμψοι πρὸς κόλασιν. καὶ οὗτοι
 μὲν ἐπὶ τοῖσδε ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρεγένοντο· συνηγέ-
 χθη δὲ τὸν Χρυσάφιον ἐξαιτεῖσθαι καὶ παρὰ Ζήνωνος. Μα-

1. τῶν om. vulg. 7. ἀφελόμενος Cl. 19. ἀπέδειξεν conl. B.

et milites, qui palatii custodiae deputati sunt. Imperatore autem et Martialio de tota re consultantibus placuit, non solum Bigilam, sed et Maximinum legatum mittere ad Attilam.

6. Bigila insidiarum in Attilam manifeste convicto, Attilas, ablati ab eo centum auri libris, quas a Chrysaphio acceperat, ex templo Orestem et Eslam Constantinopolim misit, iussitque Orestem, crumena, in quam Bigilas aurum, quod Edeconi daretur, coniecerat, collo imposita, in conspectum Imperatoris venire atque eunuchum interrogare, num hanc crumenam nosset; deinde Eslam haec verba proferre, Theodosium quidem clari patris et nobilis esse filium, Attilam quoque nobilis parentis esse stirpem, et patrem eius Mundiuchum acceptam a patre nobilitatem integram conservasse. Sed Theodosium tradita a patre nobilitate excidisse, quod tributum sibi pendendo suus servus esset factus. Non igitur iustam rem facere eum, qui praestantiori et ei, quem fortuna dominum ipsi dederit, tanquam servus improbus clandestinas insidias parat. Neque se prius criminari illum eo nomine destitutum, quam eunuchas ad supplicium sit traditus. Atque hi quidem cum his mandatis Constantinopolim pervenerunt. Eodem quoque tempore accidit, ut

ξιμόνου γὰρ εἰρηκέναι τὸν Ἀττήλαν ἀπαγγελίαντος χρῆνας A. C. 449
 βασιλέα πληροῦν τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ τῷ Κωνσταντίνῳ τὴν Ind. 2
 γυναῖκα διδόναι, ἣν οὐδαμῶς παρὰ τὴν ἐκείνου βουλὴν ἐτέ- Theod. 42
 ρη κατεγγυηθῆναι οἶόν τε ἦν. ἢ γὰρ ὁ τολμήσας ἐκδεδώκει C
 5δίκας, ἢ τοιαῦτα τὰ βασιλέως ἐστίν, ὥστε μὴδὲ τῶν σφετέ-
 ρων κρατεῖν οἰκετῶν, καθ' ὧν συμμαχίαν, εἶγε βούλοιο, ἔ-
 τοιμον εἶναι παρασχεῖν. ἐδήχθη τε ὁ Θεοδοσίος τὸν θυμόν,
 καὶ δημοσίαν τὴν τῆς κόρης οὐσίαν ποιεῖ.

ζ'. Ὅτι ὡς ἠγγέλθη τῷ Ἀττήλῳ, τὸν Μαρκιανὸν ἐς τὰ A. C. 450
 10κατὰ τὴν ἑωρῶμαϊκῶν παρεληλυθέναι βασιλεία μετὰ τὴν Θεο- Ind. 3
 δοσίου τελευταίην, ἠγγέλθη δὲ αὐτῷ καὶ τὰ τῆς Ὀνωρίας περὶ Marcian. 1
 γεγενημένα, πρὸς μὲν τὸν κρατοῦντα τῶν ἐσπερίων Ῥωμαί-
 ῶν ἔστειλλε τοὺς διαλεξομένους μὴδὲν Ὀνωρίαν πλημμελεῖ-
 σθαι, ἣν ἑαυτῷ πρὸς γάμον κατενεγγόησε· τιμωρήσειν γὰρ D
 15αὐτῇ, εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπολάβῃ σκήπτρα. ἔπεμ-
 πε δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἐφίους Ῥωμαίους τῶν ταχθέντων φόρων
 ἑνεκα. ἀπράκτων δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν αὐτοῦ ἐπανελθόντων
 πρέσβειων — οἱ μὲν γὰρ τῆς ἐσπερίας ἀπεκρίναντο, Ὀνωρίαν
 αὐτῷ ἐς γάμον ἐλθεῖν μῆτε δύνασθαι, ἐκδεδομένην ἀνδρὶ·
 20σκοπήπτρον δὲ αὐτῇ μὴ σφειλεσθαι· οὐ γὰρ θηλειῶν, ἀλλ' ἀρ-
 ρέων ἢ τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας ἀρχή. οἱ δὲ τῆς ἑω ἔφα-
 σαν οὐχ ὑποστήσεσθαι τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν, ἣν ὁ Θεο-

4. ἦν] εἶναι con. B.

ἐκδεδώκει] ἐκδοῦναι δώσει con. B.

7. ἐδήχθη Val., ἐδείχθη vulg. τι ed. Par. 8. δημοσίαν mg.

H., δημόσιον vulg. 13. διαλεξαμένους vulg.

Chrysaphius a Zenone ad poenam deposceretur. Maximianus enim renuntiaverat, Attilam dicere; decere Imperatorem promissis stare, et Constantio uxorem, quam promiserit, dare, hanc enim, invito Imperatore, nemini fas fuisse desponderi: aut enim eum, qui contra ausus fuisset, poenas daturum fuisse, aut eo Imperatoris res deductas esse, ut ne servos quidem suos coercere posset, contra quos, si vellet, se auxilium ferre paratum. Sed Theodosius iracundiam suam palam fecit, cum bona puellae in publicum redegit.

7. Cum primum Attilae nuntiatum est, Martianum post Theodosii mortem ad imperium pervenisse, et quae Honoriae accidissent, ad eum, qui in Occidente rerum potiebatur, misit, qui contenderent, Honoriam nihil se indignum admisisse, quam matrimonio suo destinasset; seque illi auxilium laturum, nisi summa quoque imperii ei deferretur. Misit et ad Romanos Orientales tributorum constitutorum gratia. Sed re infecta legati utrimque sunt reversi. Etenim qui Occidentis imperio praeerat, respondit, Honoriam illi nubere non posse, quod iam alii nupsisset. Neque imperium Honoriae deberi. Virorum enim, non mulierum, Romanum imperium esse. Qui in Oriente imperabat, se minime ratam habere tributū

A. C. 450 δόσιος ἔταξε· καὶ ἠσυχάζοντι μὲν δῶρα δώσειν, πόλεμον δὲ
 Ind. 3 ἀπειλοῦντι ὄπλα καὶ ἄνδρας ἐπάξειν τῆς αὐτοῦ μὴ λειπομέ-
 Marcian. 1
 P. 40 νους δυνάμεως. ἐμερίζετο οὖν τὴν γνώμην, καὶ διηπόρει
 ποίοις πρότερον ἐπιθήσεται, καὶ ἔχειν αὐτῷ ἐδόκει καλῶς
 εἶως ἐπὶ τὸν μελζονα τρέπεσθαι πόλεμον καὶ ἐς τὴν ἐσπέρανθ
 στρατεύεσθαι, τῆς μάχης αὐτῷ μὴ μόνον πρὸς Ἰταλιώτας,
 ἀλλὰ καὶ πρὸς Γότθους καὶ Φράγγους ἰσομένης, πρὸς μὲν
 Ἰταλιώτας ὥστε τὴν Ὀνωρίαν μετὰ τῶν χρημάτων λαβεῖν,
 πρὸς δὲ Γότθους χάριν Γεζερίχῳ κατατιθέμενον.

A. C. 451 ἦ. Ὅτι τῷ Ἀττήλα ἦν τοῦ πρὸς Φράγγους πόλεμον πρὸ-10
 Ind. 4
 Marcian. 2 φασις ἢ τοῦ σφῶν βασιλέως τελευτή καὶ ἢ τῆς ἀρχῆς τῶν
 ἐκείνου παιδῶν διαφορὰ, τοῦ πρεσβυτέρου μὲν Ἀττήλαν, τοῦ
 B δὲ νεωτέρου Ἀέτιον ἐπὶ συμμαχίᾳ ἐπάγεσθαι ἐγνωκότος· ὃν
 κατὰ τὴν Ῥώμην εἶδομεν πρεσβευόμενον, μήκω λούλου ἀφ-
 χόμενον, ξανθὸν τὴν κόμην τοῖς αὐτοῦ περιεχυμένην διαίψ
 μέγεθος ὥμοις. θετὸν δὲ αὐτὸν ὁ Ἀέτιος ποιησάμενος παῖδα
 καὶ πλείστα δῶρα δοὺς ἅμα τῷ βασιλεύοντι ἐπὶ φιλίᾳ τε καὶ
 δμαιομίᾳ ἀπέπεμψε. τούτων ἕνεκα ὁ Ἀττήλας τὴν ἐκστρά-
 τειαν ποιούμενος, αὐθις τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἄνδρας ἐς τὴν Ἰτα-
 λίαν ἐπεμπεν ὥστε τὴν Ὀνωρίαν ἐκδιδόναι· εἶναι γὰρ αὐ-20
 τῷ ἡρμοσμένην πρὸς γάμον, τεκμήριον ποιούμενος τὸν παρ'
 C αὐτῆς πεμφθέντα δακτύλιον, ὃν καὶ ἐπιδειχθῆσόμενον ἐστάιλ-

14. πρεσβευόμενοι coni. N. 15. περιεχυμένην coni. B.

Illationem, quam Theodosius consensisset: quiescenti munera largi-
 turum; bellum minanti viros et arma obiecturum ipsius opibus
 non inferiora. Itaque Attilas in varias distrahebatur sententias, et
 illi in dubio haerebat animus, quos primum aggredereetur. Tandem
 melius visum est ad periculosius bellum prius sese convertere, et
 in Occidentem exercitum educere. Illic enim sibi rem fore non so-
 lum cum Italis, sed etiam cum Gothis et Francis: cum Italis, ut
 Honoriam cum ingentibus divitiis secum abduceret: cum Gothis,
 ut Genserichi gratiam promerereetur.

8. Et Francos quidem bello lacessendi illi causa fuit regum
 ipsorum obitus et de regno inter liberos controversia, quum maior
 natu Attilam auxilio vocasset, Aëtium minor, quem Romae vidimus
 legationem obeuntem, nondum lanugine efflorescente, flava coma,
 et capillis propter densitatem et magnitudinem super humeros
 effusis. Hunc etiam Aëtius filii loco adoptaverat, et plurimis donis
 ornatum ad Imperatorem, ut amicitiam et societatem cum eo fa-
 ceret, miserat. Quamobrem Attilas antequam in eam expeditionem
 ingrederetur, rursus legatos in Italiam misit, qui Honoriam posce-
 rent: eam enim secum matrimonium pepigisse: cuius rei ut fidem
 faceret, annulum ab ea ad se missum per legatos, quibus tradide-

και. παραχωρεῖν δὲ αὐτῷ τὸν Βαλεντινιανὸν καὶ τοῦ ἡμίσε- A. C. 451
ως τῆς βασιλείας μέρους, ὡς καὶ τῆς Ὀνωρίας διαδεξαμένης Ind. 4
μὲν παρὰ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, ταύτης δὲ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ Marcian. 2
ἀφαιρεθείσαν πλεονεξία. ὡς δὲ οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι τῆς
Ἐπρωτέρας ἐχόμενοι γνώμης πρὸς οὐδὲν τῶν αὐτῷ δεδογμένων
ὑπήκουον, εἶχετο μᾶλλον τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, πᾶν
τὸ τῶν μαχίμων ἀγείρων πλήθος.

3. Ὅτι ὁ Ἀττίλας μετὰ τὸ τὴν Ἰταλίαν ἀνδραποδί- A. C. 452
σασθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀναξεύσας, τοῖς κρατοῦσιν τῶν ἐφῶν Ind. 5
10 Ῥωμαίων πόλεμον καὶ ἀνδραποδισμόν τῆς χώρας κατήγγελλεν,
ὡς μὴ ἐκπεμφθέντος τοῦ παρὰ Θεοδοσίου τεταγμένου φόρου. D

ι. Ὅτι Ἀρδαβούριος ὁ τοῦ Ἀσπαρος Σαρακηνοῦς ἐπο- p. A. C. 453
λέμει κατὰ τὴν Λαμασκόν· καὶ ἐκεῖσε παρωγενομένου Μα- Marcian. I
ξιμίνοῦ τοῦ στρατηγῶ καὶ Πρίσκοῦ τοῦ συγγραφέως, εἶδον
15 αὐτὸν τοῖς Σαρακηῶν πρέσβεισι περὶ εἰρήνης διαλεγόμενον.

ια. Ὅτι Βλέμμυες καὶ Νουβάδες ἠτηθέντες ὑπὸ Ῥω- p. A. C. 453
μαίων πρέσβεις παρὰ τὸν Μαξιμίνον ἐπεμπον ἐξ ἀμφοτέρων V. 28
ἔθνων, εἰρήνης περὶ βουλόμενοι σπένδεσθαι. καὶ ταύτην δια-
τηρηῆσαι ἔφασαν, ἐφ' ὅσον ὁ Μαξιμίνος τὴν Θηβαίων ἐγκα-
20 ταμέντοι χώραν. τοῦ δὲ μὴ προαδέξαμένου ἐπὶ χρόνῳ σπέν-
δεσθαι τοσούτῳ, ἔλεγον ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς μὴ κινήσειν
ὄπλα. ὡς δὲ οὐδὲ τοὺς δευτέρους τῆς πρεσβείας προσίετο

9. ἀναξεύσας H., ἀναξεύσαι vulg.

rat, exhiberi mandavit. Etiam dimidiam imperii partem sibi Valentinianum debere, quum ad Honoriam iure paternum regnum pertineret, quo iniusta fratris cupiditate privata esset. Sed quum Romani Occidentales in prima sententia persisterent et Attilae mandata reiicerent, ipse toto exercitu convocato maiore vi bellum paravit.

9. Attilas, vastata Italia, ad sua se retulit, et Romanorum Imperatoribus in Oriente bellum et populationem denuntiavit, propterea quod tributum sibi a Theodosio constitutum non solveretur.

10. Ardaburius, Asparis filius, ad Damascum Saracenos debellavit. Eo Maximino duce, et Prisco, huius historiae scriptore, adventicibus, offenderunt Ardaburium cum Saracenorū legatis de pace tractantem.

11. Blemmyes et Nubades, a Romanis victi, legatos ex utraque gente ad Maximinum pacis exorandae gratia miserunt, quam se servaturos spondebant, quoad usque Maximinus in Thebanorum regione commoraretur. Illo vero ad id tempus abnuente foedus icere, subiecerunt, se, quamdiu Maximino vita suppeteret, in officio futuros nec moturos arma. Hac quoque conditione, quam legati offerebant, reiecta, centum annorum inducias fecerunt. His foederibus placuit captivos Romanos, qui et hoc, et superiore proelio capti erant, sine

P.A.C.463 λόγους, ἑκατοντούτεις ἔθεντο σπονδὰς· ἐν αἷς ἐδόκει Ῥωμαί-
 ων μὲν αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφείσθαι, εἶτε κατ' ἐκεί-
 P.41 νην, εἶτε καθ' ἑτέραν ἔφοδον ἤλωσαν, τὰ δὲ τότε ἀπαχθέντα
 ἀποδοθῆναι βουκλήματα, καὶ τῶν δαπανηθέντων κατατίθεσθαι
 τὴν ἀποτίμησιν· ὁμήρους δὲ τοὺς εὖ γεγονότας παρά σφισι⁵
 δίδουσαι πίστεων ἕνεκα τῶν σπονδῶν. εἶναι δὲ αὐτοῖς κατὰ
 τὸν παλαιὸν νόμον ἀκώλυτον τὴν εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἴσιδος
 διάβασιν, τοῦ ποταμίου σκάφους Αἰγυπτίων ἔχόντων τὴν
 ἐπιμέλειαν, ἐν ᾧ περ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ ἐντιθέμενον δια-
 πορθμεύεται. ἐν ῥητῷ γὰρ οἱ βάρβαροι χρόνῳ ἐς τὴν οἰ-10
 κείαν διακομίζοντες τὸ ξόανον, πάλιν αὐτῷ χρηστηριασάμε-
 νοι ἐς τὴν νῆσον ἀποσώζουσιν. ἐμπεδωθῆναι τοίνυν ἐν τῷ
 ἐν Φιλαις ἱερῷ τὰς συνθήκας ἐδόκει τῷ Μαξιμίῳ ἐπιτήδειον
 Βῶν. ἐπέμκοντο μετεξέτεροι. παρεγένοντο δὲ καὶ τῶν Βλεμ-
 μύων καὶ Νουβάδων οἱ τὰς σπονδὰς ἐν τῇ νήσῳ τιθέμενοι.¹⁵
 ἔγγραφέντων δὲ τῶν συνδοξάντων καὶ τῶν ὁμηρῶν παραδο-
 θέντων, (ἦσαν δὲ τῶν τε τυραννησάντων καὶ ὑπὸ τυράννων
 γεγονότων, ὅπερ οὐδὲ πάποτε ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο·
 οὐποτε γὰρ Νουβάδων καὶ Βλεμμύων παρὰ Ῥωμαίοις ἀ-
 μήρευσαν παῖδες,) συνηνέχθη δὲ τὸν Μαξιμίον ἀνωμάλως²⁰
 διατεθῆναι τὸ σῶμα καὶ ἀποθανεῖν. τὴν δὲ τοῦ Μαξιμίον
 τελευτήν μαθόντες οἱ βάρβαροι τοὺς τε ὁμήρους ἀφείλοντο
 βιασάμενοι, καὶ τὴν χώραν κατέδραμον.

1. ἔθετο vulg. 2. αἰχμαλώτων vulg. 3. ἤλω vulg. 5. τοὺς]
 τριακοστούς susp.N. 6. πίστεων Cl., ὥστε ὧν vulg. 13. ἐν
 ante Φ. add. Val.

ullo redemptionis pretio liberos dimitti: pecora tunc abacta reddi,
 et sumptuum aestimationem restitui. Ad firmandam fidem foederis
 obsides ex nobilioribus dari. Liberam esse ipsis secundum anti-
 quam legem ad templum Isidis traiectionem, dum Aegyptii curam
 cymbae fluminis haberent, in qua signum Deae impositum trans-
 veheretur. Certo enim tempore barbari statuam Deae e templo,
 in quo est collocata, domum importantes traiciunt, et oraculis ab
 ea sumtis, rursus in insulam reducant. Hanc pactiōnem Philis in
 templo affigi Maximino visum est, et ad eam rem missi ex eius ne-
 cessariis nonnulli. Adfuerunt etiam ex Blemmyis et Nubadibus
 qui foedera in insula deponerent. Foedere perscripto et obsidibus
 traditis, (erant autem ex his, qui dominatum exercuerant, aut ex
 filiis eorum, quod in hoc bello minime adhuc contigerat, neque
 unquam antea Nubadum aut Blemmyorum filii obsides apud Romanos
 fuerant,) Maximinus in morbum incidit, et mortuus est. Postquam
 vero de eius obitu barbaris nuntiatum est, vi obsides eriperunt,
 et regionem excursionibus vastarunt.

ιβ. Ὅτι Γωβάζης πρᾶσβεύεται παρὰ Ῥωμαίους. Ῥω- A. C. 456
 μαῖοι δὲ ἀπεκρίναντο τοῖς παρὰ Γωβάζου σταλεῖσι πρᾶσβ- Ind. 9
 σιν, ὡς ἀπέξονται τοῦ πολέμου, εἶγε ἢ αὐτὸς Γωβάζης ἀπό- Marcian. 7
 σοιτο τὴν ἀρχὴν, ἢ τὸν παῖδα τῆς βασιλείας ἀφέλοιτο· εὐ
 δὲ γὰρ θέμις τῆς χώρας ἀμφοτέρους ἡγεμονεύειν παρὰ τὸν πα-
 λαῖδον θεσμόν. ὥστε δὲ θάτερον βασιλεύειν, Γωβάζην ἢ τὸν
 αὐτοῦ παῖδα, τῆς Κολχίδος, καὶ τῆδε λυθῆναι τὸν πόλεμον,
 Εὐφήμιος ἐσηγήσατο, τὴν τοῦ μαγίστρου διέπων ἀρχὴν· ἔς
 ἐπὶ συνέσει καὶ λόγων ἀρετῇ δόξαν ἔχων Μαρκιανοῦ τοῦ
 10 βασιλέως τὴν τῶν πραγμάτων ἐλαχεν ἐπιτροπὴν, καὶ πλεί-
 στων τῶν εὐ βουλευθέντων ἐκείνῳ καθηγητῆς ἐγένετο· ὃς D
 καὶ Πρίσκον τὸν συγγραφέα τῶν τῆς ἀρχῆς φροντίδων ἐδέ-
 ξατο κοινωόν. τῆς δὲ αἰρέσεως τῆς αὐτῷ δοθείσης ὁ Γω-
 βάζης εἴλετο τῆς βασιλείας παραχωρῆσαι τῷ παιδί, αὐτὸς
 15 τὰ σύμβολα ἀποθέμενος τῆς ἀρχῆς. καὶ παρὰ τὸν κρατοῦν-
 τα Ῥωμαίων τοὺς δεησομένους ἐπεμπεν, ὡς, ἐπὶ Κόλχων
 ἡγεμονεύοντος, οὐκέτι δι' αὐτὸν χαλεπαίνοντα ἐπὶ τὰ ὄπλα
 χωρεῖν. βασιλεὺς δὲ διαβαίνειν αὐτὸν ἐς τὴν Ῥωμαίων ἐ-
 κέλευε, καὶ τῶν αὐτῷ δεδομένων δίδόναι λόγον. ὃς δὲ τὴν
 20 ζομὴν ἀφίξιν οὐκ ἤρνησατο, Διονύσιον δὲ τὸν ἐς τὴν Κολχίδα
 πάλαι διαπεμφθέντα τῆς τε αὐτοῦ Γωβάζου διαφορᾶς ἐνεκα
 πίστιν δάσονται ἤτησεν, ὡς οὐδὲν ὑποσταίῃ ἀνήκεστον. διο

4. τὸν Ν., γούν vulg. 6. δὲ] δέον Η. 16. Κόλχων conl. Ν.
 20 Διονύσιον Ν., Διονύσιος vulg.

12. Gobazes legatos misit ad Romanos, quibus Romani respon-
 derunt, se a bello cessaturos, si regnum aut ipse deponeret, aut
 filio adimeret. Nec enim fas esse secundum antiquam regionis le-
 gem, duos simul dominari. Itaque oportere aut ipsum Gobazem,
 aut eius filium regnare in Colchide, atque ita bellum solum iri.
 Haec Euphemius illis suaserat, qui magistri officiorum dignitatem
 adeptus, prudentia et eloquentia clarus, sub Marciano Imperatore
 reipublicae administrationem gerebat, et multorum optimorum con-
 siliiorum auctor illi fuit. Hic quoque Priscum huius historiae scripto-
 rem assessorem sibi adiunxit. Gobazes igitur, sibi delata optione, regni
 insignia deposuit, et regnum filio cedere constituit. Tum ad Impe-
 ratorem misit, quandoquidem uni solum iam pareret Colchidis re-
 gio, uti non amplius illi usque eo succenseret, ut etiam arma in-
 ferret. Imperator vero iussit Gobazem in Romanorum regionem
 transgredi, ut eorum, quae sibi facienda statuisset, rationem red-
 deret. Ille autem profectionem minime abnuvit; sed petiit, ut
 Dionysius, qui iam olim Gobazis discordiarum causa in Colchidem
 missus erat, ad fidem praestandam ad se veniret, se nihil iniqui

A. C. 456 δὴ ἐς τὴν Κολχίδα Λιονύσιος ἐστέλλετο, καὶ περὶ τῶν διαφόρων συνέβησαν.

A. C. 460 *υγ*. Ὅτι ὁ Μαϊοριανὸς ὁ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων βασιλεύς, ὡς αὐτῷ οἱ ἐν Γαλατία Γότθοι σύμμαχοι κατέστησαν, καὶ τὰ παροικοῦντα τὴν αὐτοῦ ἐπικράτειαν ἔθνη τὰ μὲν ὀπίσθιοις, τὰ δὲ λόγοις παρεστήσατο, καὶ ἐπὶ τὴν Λιβύην σὺν πολλῇ διαβαίνεσθαι ἐπειρᾶτο δυνάμει, νηῶν ἀμφὶ τὰς τριακοσίας ἡδροισμένων αὐτῷ· πρέσβεις μὲν πρότερον παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Βανδῆλων ἡγούμενος ἔπεμπε, λύειν τὰ διάφορα λόγοις βουλούμενος. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε, τὴν Μαυρουσίαν γῆν, ἐς ἣν τοὺς ἀμφὶ τὸν Μαϊοριανὸν ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας ἀποβαίνειν ἐχρῆν, πᾶσαν ἐδήλωσε, καὶ ἐκάκωσε καὶ τὰ ὕδατα.

p.A.C.461 *ιδ*. Ὅτι οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι ἐς δόξας ἐλθόντες περὶ *ante 465* B Μαρκελλίνου, μήποτε ἀνξανομένης αὐτῷ τῆς δυνάμεως καὶ V. 29 ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγοι τὸν πόλεμον, διαφόρως ταραττομένων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, τοῦτο μὲν ἐκ Βανδῆλων, τοῦτο δὲ καὶ Αἰγυπτίου, ἀνδρὸς ἐκ Γαλατῶν μὲν τῶν πρὸς τῇ ἑσπέρᾳ ὀρμωμένου, τῷ δὲ Μαϊοριανῷ συστρατευσαμένου καὶ πλείστην ἀμφ' αὐτὸν ἔχοντος δύναμιν, καὶ χαλεπαίνοντος διὰ τὴν τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν· ὃν τοῦ πρὸς Ἰταλιώτας τῆος ἀπήγαγε πόλεμον ἢ πρὸς Γότθους τοὺς ἐν Γαλατίᾳ διαφορὰ. περὶ

6. παρεστήσατο N., παρεστήσαντο vulg. 17. Νηγιδίου vulg. ὀρμωμένου et συστρατευσαμένου Cantocl., ὀρμωμένων et συστρατευσαμένων vulg. 21. τοῦ vulg.

passurum esse. Eo igitur in Colchidem profecto, de rebus dubiis convenerunt.

13. Maioriano, Romanorum Occidentalium Imperatori, Gothi, qui in Gallia erant, socii confederatique facti sunt, et gentes ditionis Romanorum accolae partim armis, partim verbis ad deditio-nem compulsi. Hic etiam in Libyam, trecentis fere navibus coactis, cum magno exercitu traicere tentavit. Sed Vandalorum dux prius legatos misit, qui illum, si quae essent inter eos controversae, amice transigere paratum esse dicerent. Quod ubi obtinere non potuit, Maurusiorum terram, in quam ex Iberia Maioriano navales copiae appul-surae erant, omnem igni ferroque vastavit, et aquas quoque infecit.

14. Romanis Occidentalibus in suspicionem venit Marcellianus, ne, si copiis augetur, in eos bellum transferret. Erant enim tunc temporis Romanorum res variis modis afflictatae et perturbatae, hinc Vandalis, illinc Aegidio imminente. Hic vir ex Gallia occiden-tali oriundus, qui in Hispania cum Maioriano militaverat, et ma-gnum exercitum habebat, ob caedem Imperatoris erat illis infensus. Sed a bello appetendis Italis avocavit eum ortum cum Gothis in Gal-lia dissidium. De contermina enim regione cum illis certans, for-

γὰρ τῆς ὁμοῦρου πρὸς ἐκείνους διαφιλονεικῶν γῆς καρτερῶς ἔμαχετο, καὶ ἀνδρὸς ἔργα μέγιστα ἐν ἐκείνῳ ἐπεδείξατο τῷ ^{ante 465} πολέμῳ. τούτων δὲ ἕνεκα οἱ ἑσπέριοι Ῥωμαῖοι παρὰ τοὺς C ἐφῶν πρόσβεις ἔστειλαν, ὥστε αὐτοῖς καὶ τὸν Μαρκελλῖνον καὶ τοὺς Βανδήλους διαλλαῖσαι. πρὸς μὲν τὸν Μαρκελλῖνον Φύλαρχος σταλείς ἐπεισε κατὰ Ῥωμαίων ὄπλα μὴ κινεῖν. ὃ δὲ παρὰ τοὺς Βανδήλους διαβάς ἄπρακτος ἀνεχώρει, τοῦ Γεζερίχου μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον καταθήσειν ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ γε αὐτῷ τοῦ Βαλεντινιανοῦ καὶ Ἀκτίου περιουσία δοθῆι. ¹⁰καὶ γὰρ καὶ παρὰ τῶν ἐφῶν Ῥωμαίων ἐκεκόμεστο μοῖραν τῆς Βαλεντινιανοῦ περιουσίας ὀνόματι Εὐδοκίας τῆς τῷ Ὀνωρίχῳ γεγαμημένης. διὸ δι' ἔτους ἐκάστον ταύτην τοῦ πολέμου πρόφασιν ποιούμενος, εὐθὺς ἦρος ἀρχομένου σὺν στόλῳ D τὴν ἐκστρατείαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆ Σικελίᾳ καὶ τὰς Ἰταλίαις. ¹⁵καὶ ταῖς μὲν πόλεσιν, ἐν αἷς μάχιμον δύναμιν τῶν Ἰταλιωτῶν εἶναι συνέβαιεν, οὐ ῥαδίως προσεφέρετο· καταλαμβάνων δὲ χωρία, ἐν οἷς μὴ ἔτυχεν οὕσα ἀντίπαλος δύναμις, ἐδήου τε καὶ ἠνδραποδίετο. οὐ γὰρ πρὸς πάντα τὰ προσβύσιμα τοῖς Βανδήλοις μέρη οἱ Ἰταλιῶται ἀρκεῖν ἐδύναντο, ²⁰ποπλήθει τῶν πολεμίων βιαζόμενοι καὶ τῷ μὴ παρεῖναι σφισι ναυτικὴν δύναμιν, ἣν παρὰ τῶν ἐφῶν αἰτοῦντες οὐκ ἐτύχχανον διὰ τὰς πρὸς Γεζερίχον ἐκείνους τεθείσας σπονδάς· ὅπερ ἔτι μάλιστα ἐκάκωσε τὰ ἐν τῇ ἑσπέρῳ Ῥωμαίων πρῶ-

3. οἱ add. B. 9. τοῦ] ἢ conl. B. 12. δ' Val., δὴ vulg. 18. προσβ. vulg.

titer bellum gerebat, in quo multa viri strenui et magnanimi opera edidit. Haec in causa fuerunt, ut Romani Occidentales legatos ad Orientales mitterent, ut Marcellinum et Vandalos secum in gratiam reducerent. Et ad Marcellinum quidem Phylarchus missus, ei persuasit, ne in Romanos moveret arma. Hinc ad Vandalos defertens, nihil quicquam profecit, et rediit. Genserichus enim se non alias bellum positurum minatus est, nisi sibi Valentiniani et Actii bona traderentur. Etenim ab Orientalibus quoque partem bonorum Valentiniani obtinuerat Eudociae nomine, quae Honoricho, eius filio, nupserat. Atque hanc belli renovandi occasionem singulis annis usurpabat. Itaque statim veris initio infesto exercitu Siciliam et Italiam invasit, et urbes quidem Italarum praesidiis firmatas non facile expugnavit, sed oppida militibus, qui resisterent, destituta facile capta evertit et diripuit. Nec enim ad omnia, quae Vandalorum invasioni patebant, tuenda sufficere poterant Itali, propterea quod hostium multitudine opprimebantur. Denique copiis navalibus carebant, quas cum a Romanis Orientalibus petiissent, non impetrarunt, quia foedus cum Gensericho fecerant. Ea res, divisa scilicet imperii administrandi ratio, magno detrimento Romanorum

P. A. C. 461 γματα διὰ τὸ διεργῆσθαι τὴν βασιλείαν. ἐπροσβέβησαν δὲ
 ἀπὲρ 465 κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον κατὰ τοὺς ἔθους Ῥωμαίους Σαρά-
 P. 43 γουροι καὶ Οὐρωγοὶ καὶ Ὀνόγουροι, ἔθνη ἑξαναστάτα τῶν
 οἰκείων ἡθῶν, Σαβίρων ἐς μάχην σφισὶν ἐλληλυθίων, οὓς
 ἐξήλασαν Ἀβάρις, μετανάσται γενόμενοι ὑπὸ ἐθνῶν οἰκούν-
 των μὲν τὴν παρωκασωτίν ἀκτὴν, τὴν δὲ χώραν ἀπολιπόν-
 των διὰ τὸ ἔξ ἀναχύσεως τοῦ ὠκεανοῦ ὀμιχλωῶδες γενόμενον,
 καὶ γρυπῶν δὲ πλῆθος ἀναφανέν. ὅπερ ἦν λόγος μὴ πρότε-
 ρον παύσασθαι, πρὶν ἢ βορὰν ποιήσασθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων
 γένος· διὸ δὴ ἐπὶ τῶνδε ἐλαυνόμενοι τῶν δεινῶν τοὺς πλη-
 10 σιοχώρους ἐνέββαλον, καὶ τῶν ἐπιθεόντων δυνατωτέρων ὄντων
 οἱ τὴν ἔφοδον οὐχ ὑπιστάμενοι μετανίσταντο· ὥσπερ καὶ οἱ Σα-
 ράγουροι ἐλαθέντες κατὰ ζήτησίν γῆς πρὸς τοὺς Ἀκατίρους
 Οὐνοις ἐγένοντο, καὶ μάχας πρὸς ἐκείνους πολλὰς συστήσα-
 μενοι τότε φῦλον κατηγωνίσαντο καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἀφί-
 15 κοντο, τυχεῖν τῆς αὐτῶν βουλόμενοι ἐπιτηδειότητος. βασι-
 λεὺς οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν φιλοφρονησάμενοι καὶ δῶρα
 δόντες αὐτοὺς ἀπέπεμψαν.

A. C. 465 is. Ὅτι στασιασάντων τῶν φρυγῶν ἐθνῶν κατὰ τοὺς κατὰ
 Ind. 3 τὴν θῶ Ῥωμαίους, παρὰ τῶν Ἰταλῶν πρεσβεῖα ἀφίκετο λέγονσα, 20
 Leon. 9 ὡς οὐχ ὑποστήσονται, εἰ μὴ γέ σφισι τοὺς Βανδήλους διαλλά-
 4. ἡθῶν Cantocl., ἐθνῶν vulg. 5. Ἀβάρις] Ἀβάρης Suid. s. v.,
 Ἀβαροι vulg. 6. ἀκτὴν Suid. s. v. Ἀβάρης, αὐτὴν vulg.
 τὴν δὲ χώραν — μετανίσταντο. Omnia haec, omissa in ex-
 cerptis, e Suida s. v. Ἀβάρης restituit CL. In his v. 12 οὐχ
 add. N.

Occidentalium rebus fuit. Circa id tempus legatos ad Orientales Romanos miserunt Saraguri, Urogi et Onoguri. Hae gentes propriis sedibus eiectae, commissa pugna cum Sabiris, quos expulerant Abares, et ipsi quoque extorres facti a gentibus, quae Oceani littus accolebant, sed sedes suas reliquerant propter ingentes nebulas ex maris vaporibus ortas et propter magnam ingruentium gryphorum multitudinem, quos non prius recessuros esse fama erat, quam genus humanum devorasset: quibus calamitatibus excitati in finitimorum sedes irruerunt. Et omnes quidem, qui violentum eorum impetum sustinere non poterant, cesserunt, sicuti et Saraguri, qui ad novas sedes quaerendas coorti, ad Hunnos Acatiros pervenerunt et, multis proclis initis, gentem devicerant, et demum ad Romanos nanciscendae eorum societatis cupidi se contulerunt. Itaque Imperator legatos benigne excepit, et muneribus affectos remisit.

15. Dum gentes patria profugae cum Romanis in Oriente dissi- dent, legatio ab Italis advenit, quae doceret res Italas stare non posse, nisi sibi Vandalos reconciliarent. Venit et legatio a Persarum rege, quae multos e Perside ad Romanos confugere quere-

ζοιεν. ἀφίκετο δὲ καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν μονάρχου, τῶν τε A. C. 468
 παρ' αὐτοὺς καταφευγόντων ἐκ τοῦ σφετέρου ἔθνους αἰτίαν Ind. 3
 ἔχουσα, καὶ τῶν Μάγων τῶν ἐν τῇ Ῥωμαίων γῆ ἐκ παλαι- Leon. 9
 ῶν οἰκούντων χρόνων, ὡς ἀπάγειν αὐτοὺς τῶν πατρίων ἔθνων
 5 καὶ νόμων ἐθέλοντες καὶ τῆς περὶ τὸ θεῖον ἀγιστείας, παρεν-
 οχλοῦσι τε ἔσαι καὶ ἀνακαίεσθαι κατὰ τὸν θεσμόν οὐ συγ-
 χωροῦσι τὸ παρ' αὐτοῖς ἄσβεστον καλούμενον πῦρ. καὶ ὡς
 χρῆ τοῦ Ἰουροεπιαῆχ φρουρίου ἐπὶ τῶν Κασιῶν κειμένον
 πυλῶν χρήματα χορηγούντας Ῥωμαίους ποιῆσθαι ἐπιμέλει- C
 οιν, ἢ γοῦν τοὺς φρουρήσαντας αὐτὸ στρατιώτας στέλλειν,
 καὶ μὴ μόνους δαπάνη καὶ φυλακῇ τοῦ χωρίου βαρύνεσθαι.
 εἰ γὰρ ἐνδοῖεν, οὐκ εἰς Πέρσας μόνους, ἀλλὰ καὶ εἰς Ῥωμαί-
 οους τὰ ἐκ τῶν παροικούντων ἔθνων κακὰ ξαδίως ἀφικέσθαι.
 χρῆται δὲ αὐτοὺς ἔλεγον καὶ χρήμασιν ἐπικουρεῖν ἐπὶ τῇ
 15 πρὸς Οὐννους πολέμῳ τοὺς Κιδαρίτας λεγομένους. ἔσεσθαι
 γὰρ σφισιν αὐτῶν νικούντων ὄνησιν, μὴ συγχωρομένον τοῦ
 ἔθνους καὶ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν διαβαίνειν ἐπικράτειαν. πάν-
 των δὲ ἕνεκα Ῥωμαίων ἀποκριναμένων στέλλειν τὸν διαλε-
 ξόμενον τῷ Παρθυαίῳ μονάρχη· μήτε γὰρ φυγάδας εἶναι V. 30
 ἡπαρὰ σφισι, μήτε παρενοχλεῖσθαι τοὺς Μάγους τῆς Θρησκεί- D
 ας πέρι· τὴν φυλακὴν δὲ τοῦ Ἰουροεπιαῆχ φρουρίου καὶ
 πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Οὐννους ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀναδε-

B. τῶν ἐν Vales., καὶ τῶν ἐν vulg. 5. ἐθέλοντες et mox
 παρενοχλοῦσι τε N., ἐθέλοντας et παραχωροῦσι δὲ vulg. 6.
 ἔσαι καὶ B., καὶ ἔσαι vulg. 8. Ἰουροεπιαῆχ mg. H. h. l. et
 vulg. infra lin. 21. et pag. 161. lin. 21., Οὐροεπιαῆχ vulg. 12.
 μόνους] μόνους σφῆς coni B. 19. Παρθυαίων coni N.

batur, et quod Romani Magos, qui iam inde a priscis temporibus
 eorum finium incolae essent, a patriis moribus et institutis et
 antiquo religionis cultu abducturi, quavis ratione vexarent, et i-
 gnem, qui apud eos vocaretur inextinguibilis, in perpetuum ardere
 secundum legem non sinerent. Addebant, aequum videri, Romanos,
 castelli Ierouach, ad portas Caspiae siti, curam habere, et pecunias
 ad illud conservandum conferre, neque se solos sumptibus et arcis
 custodia gravari. Si enim cesserint, non solum in Persarum, sed
 etiam in Romanorum terras a finitimis gentibus facile vastationes
 inferri posse. Oportere etiam se iuvare pecuniis ad bellum contra
 Hunnos Cidaritas gerendum, ex quo Romani quoque essent utilita-
 tem reportaturi, si ea gens a finibus ipsorum arceretur. Romani
 responderunt, se quamprimum legatos missuros, haec omnia cum
 Parthorum rege disceptaturos. Neque enim ullos apud se esse fu-
 gitivos, neque Magos in suae religionis cultu impediri. Quum autem
 ipsi custodiam castelli Ierouach et bellum contra Hunnos Cidaritas

- A. C. 465 γμένους μὴ δικαίως χρήματα αἰτεῖν παρ' αὐτῶν. ἐπροσβύ-
 Ind. 3 σατο δὲ παρὰ μὲν Βανδήλουσ ἐπὲρ Ἰταλιῶν Τατιανὸς ἐν τῇ
 Leon. 9 τῶν πατρικίων ἀξία καταλεγόμενος, παρὰ δὲ Πέρσας Κων-
 σταντίος, τρίτον μὲν τὴν ὑπαρχον λαχὼν ἀρχὴν, πρὸς δὲ τῇ
 ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιοῦτος τυχῶν. 5
- A. C. 465 ιζ'. Ὅτι μετὰ τὸν ἐμπρησμόν τῆς πόλεως τὸν ἐπὶ Λέον-
 Ind. 3 τος ἦκεν ὁ Γωβαΐζης σὺν Διονυσίῳ ἐς τὴν Κωνσταντινού,
 Leon. 9 Περσικὴν ἔχων στολὴν καὶ τῷ Μηδικῷ δορυφορούμενος τρό-
 πῳ. ὃν οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεία δεξάμενοι πρότερον μὲν τοῦ
 P. 44 νεωτερισμοῦ κατεμέμψαντο, ἔπειτα δὲ φιλοφρονησάμενοι ἀπὲρ-10
 πεμψαν· εἶλε γὰρ αὐτοὺς τῇ τε θωπείᾳ τῶν λόγων, καὶ τὰ
 τῶν Χριστιανῶν ἐπιφερόμενος σύμβολα.
- c. A. C. 467 ιζ'. Ὅτι Σκίροι καὶ Γότθοι εἰς πόλεμον συνελθόντες καὶ
 Ind. 5 διαχωρισθέντες ἀμφοτέρω πρὸς συμμάχων μετακλήσιν πα-
 Leon. 11 ρεσκευάζοντο· ἐν οἷς καὶ παρὰ τοὺς ἐφόους ἤλθον. καὶ Ἄ-15
 σπαρ μὲν ἠγγέτο μηδετέροις συμμαχεῖν, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ Λέ-
 ων ἐβούλετο Σκίροις ἐπικουρεῖν. καὶ δὴ γράμματα πρὸς τὸν
 ἐν Ἰλλυριοῖς στρατηγὸν ἔπεμπεν, ἐντελλόμενός σφισιν κατὰ
 τῶν Γότθων βοήθειαν τὴν προσήκουσαν πέμπειν.
- c. A. C. 468 ιη'. Ὅτι ἦκε κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον παρὰ τῶν Ἀππύ-20
 Ind. 6 λα παίδων ὡς τὸν βασιλεῖα Λέοντα προσβεία, τὰς αἰτίας δι-
 Leon. 12 Βαλδύουσα τῆς προὔπαρξάσης διαφορᾶς, καὶ ὡς χρῆ αὐτοῦς

2. Hic et supra p. 146 et 158. Βανδήλουσ pro Βανδύλουσ scripsi, constantiae causa. N. 3. Κωνσταντίος Val., Κωνσταντίνος vulg. 13. Σκίροι Cant., Σκῦθαι vulg. 15. Ἄσπαρ Cant., ἄπερ vulg.

in se receperint, minime iuste eos ab ipsis pecuniam petere. Legationem ad Vandalos suscepit Tatianus, patriciatus dignitate ornatus: ad Persas vero Constantius, qui ter praefectus urbi fuerat, et ad consulatus patriciatusque honorem evectus.

16. Post incendium civitatis, quod accidit sub Leone, Gobazes venit Constantinopolim cum Dionysio, stola Persica indutus, et Medorum in morem satellitibus stipatus. Hunc Imperator excepit, et primum quidem ob novarum rerum studium vituperavit, deinde comiter eum amplexus dimisit. Gobazes enim Christianorum symbola ostentans, blanda oratione eum cepit.

17. Sciri et Gothi acie decertantes, et a pugna utrique recedentes, ad accersenda auxilia animum adiecerunt. Qua de re Romanos Orientales adierunt. Aspar quidem censuit, neutris opitulandum esse. Sed Imperator Leo statuit Sciris opem ferre. Itaque litteras ad praefectum Illyrici misit, iussitque quoad necesse esset, auxiliares copias Sciris adversus Gothos praebere.

18. Eodem tempore venit et ad Leonem Imperatorem legatio a filiis Attilae, ut omnibus omnino praeteritorum dissidiorum causis reseratis, pacem inirent, et inter se, ut olim erat in more positum,

ἐπὶ εἰρήνῃ σπένδεσθαι, καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος παρὰ τὸν c. A.C. 468
 Ἰστρὸν εἰς ταυτὸν ἰόντας Ῥωμαίοις προτιθέναι ἀγορὰν, καὶ ^{Ind. 6}
 ἀντιλαμβάνειν ὧν ἂν δεόμενοι τύχοιεν. καὶ ἡ μὲν σφῶν ἀν- ^{Leon. 12}
 τῶν πρεσβεία ἐν τοῖσδε οὕσα ἀπρακτος ἐπαγήει· οὐ γὰρ ἐ-
 5 δόκει τῷ βασιλεύοντι Οὐννους τῶν Ῥωμαϊκῶν συμβολαίων
 μετέχειν πολλὰ τὴν αὐτοῦ κακώσαντας γῆν. οἱ δὲ τοῦ Ἀτ-
 τήλα παῖδες τὴν ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀπόκρισιν δεξάμενοι πρὸς
 σφᾶς διεφέροντο· ὁ μὲν γὰρ Δεγγιζίχ, ἀπρακτως ἐπανελ-
 θόντων τῶν πρέσβεων, πόλεμον Ῥωμαίοις ἐπάγειν ἐβούλετο, G
 10 δὲ Ἡρναχ πρὸς ταύτην ἀπηγόρευε τὴν παρασκευὴν, ὡς
 τῶν κατὰ χώραν ἀπαγόντων αὐτὸν πολέμων.

18. Ὅτι Σαράγουροι Ἀκαθίροις καὶ ἄλλοις ἔθνεσιν eod. fere a.
 ἐπιθήμενοι ἐπὶ Πέρσας ἐστράτευσον. καὶ πρότερον μὲν ἐπὶ
 Κασπίας παρεγένοντο πύλας καὶ φρουρὰν Περσικὴν ἐν ἀν-
 15 ταῖς ἐγκαθεστῶσαν εὐρόντες ἑτέραν ὁδὸν ἐστράποντο, δι' ἧς
 ἐπὶ τοὺς Ἰβήρας ἐλθόντες τὴν τε αὐτῶν ἐδήουν καὶ τὰ Ἀρ-
 μενίων χωρία κατέτρεχον, ὥστε Πέρσας πρὸς τῷ πολέμῳ
 τῶν Κιδαριτῶν τῷ πάλαι αὐτοῖς σοστάντι καὶ ταύτην εὐλα-
 βουμένους ἐφοδὸν παρὰ Ῥωμαίους πρεσβευσασθαι, καὶ αἰ- D
 20 τεῖν χρήματ' ἐσφισιν αὐτοῖς δίδεσθαι ἢ ἄνδρας πρὸς φυλα-
 κὴν τοῦ Ἰουροεπικαύ φρουρίου, καὶ λέγειν ἄπερ αὐτοῖς πολ-
 λάκις εἰρητο πρεσβενομένοις, ὅτι, αὐτῶν ὑφισταμένων τὰς
 μάχας καὶ μὴ συγχωρούντων τὰ ἐπιόντα ἔθνη βάρβαρα πά-

11. πολέμων Val., πόλεμον vulg. 22. δεῖ et μοχ μὴ om. vulg.
 Negationem (οὐ) addi iubebat Val.

ad Istrum convenientes, mercatum celebrarent, ex quo invicem ea, quae sibi opus essent, desumerent. Et ea quidem legatio, quae circa haec versabatur, re infecta rediit. Nec enim Imperator commercium Romanorum cum Hunnis, qui eos tot damnis et cladibus affecerant, concedendum esse duxit. At vero Attilae filii, remanenti legatione, inter se dissenserunt. Etenim Dengisich, legatis nulla re impetrata reversis, bellum Romanis inferre volebat. Cui consilium Irnach repugnabat, quod in praesentia multa a bello avocarent.

19. Saraguri cum Acathiris aliisque gentibus coniuncti in Persas exercitum duxerunt. Primum quidem ad portas Caspiae accesserunt, ubi cum praesidium Persicum offenderent, ad aliam viam deflexerunt, qua ad Iberos conversi, regionem vastarunt, et excursionses in oppida Armeniorum fecerunt. At Persae, qui iam superiore bello cum Cidaritis hunc aditum communierant, legatos ad Romanos miserunt, qui ab illis pecunias aut milites ad custodiam arcis Ierouach peterent, et quod iam saepe per legatos egissent, docerent, si ipsi certamina sustinerent et barbaros aggredientes ab aditu prohiberent, tutos fore Romanorum fines. His vero respondentibus,

Dexippus, Eunapius etc.

- ε.Α.С.468ροδον ἔχειν, ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀδήατος διαμένει χώρα. τῶν
 Ind. 6 δὲ ἀποκριναμένων, ὡς ἕκαστον ἀνάγκη τῆς οἰκειίας ὑπερμα-
 Leon. 12 χούντα γῆς τῆς σφετέρως φρουρῶς ἐπιμελεῖσθαι, πάλιν ἀπρα-
 κτοι ἐπανεζεύξαν.
- A. C. 469 κ'. Ὅτι Δεγγιζιχ πόλεμον ἐπὶ Ῥωμαίους ἐπενεγκόντος
 Ind. 7 καὶ τῆ τοῦ Ἰστρου προσκαρτεροῦντος*, τοῦτο μαθὼν ὁ Ὀρ-
 Leon. 13 γίσκλου, (αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν πρὸς τῷ Θρακίῳ μέρει τοῦ πο-
 ταμοῦ φυλακὴν,) ἐκ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμψας ἐπυνθάνετο
 P. 45 ὅ,τι βουλόμενοι πρὸς μάχην παρασκευάζονται. ὁ δὲ Δεγγιζιχ
 τοῦ Ἀναγαστου κατολιγορήσας τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθέντας
 ἀπράκτους ἠφίει, παρὰ δὲ τὸν βασιλέα τοὺς διαλεξομένους
 ἔστειλεν, ὡς, εἰ μὴ γῆν καὶ χρήματα αὐτῷ καὶ τῷ ἐπομένῳ
 ὄψῃ στρατῷ, πόλεμον ἐπάξει. τῶν δὲ παρ' ἐκείνου πρέσβων
 ἐς τὰ βασίλεια ἀφικομένων καὶ τὰ αὐτοῖς ἐνταλθέντα ἀπαγ-
 γελάντων, ἀπεκρίνατο βασιλεὺς ἐτοιμῶς ἔχειν πάντα ποιεῖν,¹⁵
- V 31 εἰς ὑπακουσόμενοι αὐτῷ παραγέωνται. χαιρεῖν γὰρ τοῖς
 ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ συμμαχίᾳ ἀφικνουμένοις.
- A. C. 470 κα'. Ὅτι Ἀναγαστου καὶ Βασιλίσκου καὶ Ὀστρου
 Ind. 8 καὶ ἄλλων τινῶν ἑτρατηγῶν Ῥωμαίων τοὺς Γότθους ἕς τινα
 Leon. 14 Β ποῖλον χώρον συγκλεισάντων καὶ πολιορκούντων, λιμῷ τε πε-
 ζομένων τῶν Σκυθῶν σπάνει τῶν ἐπιτηδείων, πρεσβείαν παρὰ
 τοὺς Ῥωμαίους ποιήσασθαι, ὥστε αὐτοὺς ἐνδιδοῦσαι κευμέ-
 νους γῆν ὑπακούειν αὐτῶν ἐς ὅ,τι ἂν θέλοιεν. τῶν δὲ ἐπὶ

6. Post προσκ. excidit f. δχθρ. N. 12. καὶ τῷ add. N. 18.
 Ὀστρουῦ N., Ὀστρουῖ vulg.

ratiōni consentaneum esse, unumquemque sua tueri et defendere, et de suis arcibus sollicitum esse, rursus re non obtenta, legati ad suos revertere.

20. Dengisich bellum Romanis intulit, et Istro potiri institit. Quod ubi Ornigiscli filius comperit, (is in ea parte Thraciae, quae ad Istrum est, custodiae ripae fluminis praefectus erat,) per suos ex eo quaesivit, an acie decertare vellet. Sed Dengisich Anagastum contemnens, ab eo missos re infecta dimisit, et per legatos Imperatori denuntiavit, se bellum illaturum, nisi sibi suisque terram et pecunias subministraret. Legatis in regiam introductis et mandata exponentibus Imperator respondit, se omnia paratum esse facere, si suo imperio obsequi vellent. Sibi enim pergratum et iucundum esse, si quando inimici in foedus societatemque transirent.

21. Anagastus, Basiliscus et Ostrys et alii quidam duces Romani in locum abruptum et concavum Gothos inclusos obsederunt. Ibi Scythae victum inopia laborantes, Romanos missis legatis certiores fecerunt, se, facta deditioe, omnibus, quae staretur, paraturos, modo sibi terram ad inhabitandum concedant.

βασιλέα τὴν ἐκείνων φέρειν ἀποκριναμένων πρεσβείαν, καὶ A. C. 470
 τῶν βαρβάρων τοῦ λιμοῦ πέρι σφᾶς θέσθαι ἐθέλειν τὰς Ind. 8
 συμβάσεις φαιμένων, καὶ μὴ οἶδους τε εἶναι μακρὰς ποιεῖσθαι Leon. 14
 ἀναχωρᾶς, βουλευόμενοι οἱ τὰς Ῥωμαϊκὰς τάξεις διέποντες,
 βτροφᾶς χορηγήσειν αὐτοῖς ὑπέσχοντο ἄχρι τῆς βασιλείως ἐπι-
 τροπῆς, εἶγε σφᾶς αὐτοὺς διέλοιεν ὡσπερ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν ὁ
 διακέκριται πλῆθος· ἔσσεσθαι γὰρ αὐτῶν φραδίως οὕτως ἐπι-
 μέλειαν, ἐς τοὺς κληρουμένους καὶ οὐκ εἰς πάντας ἀποβλε-
 πόντων τῶν στρατηγῶν, οἵπερ ἐς φιλοτιμίαν ὁρῶντες πρὸς
 10 τὴν αὐτῶν πάντως ἀμιλληθήσονται κομιδῆν. τῶν δὲ Σκυθῶν
 τοὺς ἀπαγγελθέντας διὰ τῶν πρέσβων προσδεξαμένων λόγους
 καὶ ἐς τοσαύτας σφᾶς αὐτοὺς ταξάντων μοίρας, ἐς ὅσασπερ
 καὶ οἱ Ῥωμαῖοι διεκέκριτο, Χελχάλ, τοῦ Οὐννων γένους ἀ-
 νῆρ καὶ ὑποστράτηγος τῶν διεπόντων τὰ Ἄσπαρος τάγματα,
 15 παρὰ τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτοῖς βαρβαρικὴν μοῖραν ἐλθῶν, καὶ
 τῶν Γότθων (πλείονες δὲ τῶν ἄλλων ὑπῆρχον) μεταπεμψά-
 μενος τοὺς λογάδας τοιῶνδε ἐποίησατο λόγων ἀρχὴν, ὡς δῶ-
 σει μὲν αὐτοῖς γῆν ὁ βασιλεὺς, οὐκ εἰς σφέτεράν δὲ αὐτῶν
 ὄνησιν, ἀλλὰ τοῖς ἔν σφισιν Οὐννοις. τούτους γὰρ ὀλιγώρους
 20 γεηπονίας ἔχοντας δίκην λύκων τὰς αὐτῶν ἐπιόντας διαρπά-
 ζεσθαι τροφᾶς, ὥστε θεραπεόντων τάξιν ἐπέχοντας τῆς ἐκεί-
 νων ἔνεκεν ταλαιπωρεῖσθαι τροφῆς, καίπερ ἐς αἰεὶ ποτε τοῖς

10. ἀμιλληθήσονται] ἀμεληθήσονται conl. Cantocl. 12. ὅσας
 ἔσπερ vulg. 16. τῶν Γ. B., αὐτῶν Γ. vulg. 19. ὀλιγώρους vulg.

Romani responderunt, se ad Imperatorem eorum postulata delaturos.
 At Scythae propter famem, quae eos premebat, transigere velle
 dixerunt, neque longiores moras ferre posse. Tum Romanis ordini-
 bus praepositi, habito consilio, tantisper dum Imperator aliter sta-
 tueret, alimenta se praebituros polliciti sunt, si Scythae Romanorum
 more exercitus in partes se ipsos dividerent. Sic enim facilius eos,
 quum singuli ordines, non universi simul respiciendi essent, a du-
 cibus cufari posse, quippe qui cura et diligentia inter se sint certa-
 turi. Itaque Scythae his, quae legati renuntiarunt, paruerunt, se-
 que in totidem ordines distribuerunt, in quos Romani erant distri-
 buti. Quo facto Chelchal, genere Hunnus, qui secundum ab Aspare
 imperii gradum in eos, qui sub eo ordines ducebant, tenebat,
 barbarorum, quae suis ordinibus accesserat, cohortem obiens, in
 qua erant plures numero Gothi, quam reliqui, accitis primoribus
 huiusmodi orationem habere coepit. Terram quidem Imperatorem
 ad inhabitandum daturam, quae non illis fructui et commodo futu-
 ra esset, sed cuius utilitas ad solos Hunnos redundaret. Hos enim
 terrae cultum negligere, et luporum more bona Gothorum invaden-
 tes diripere, qui ipsi servorum conditione habitati ad victum illis
 comparandum laborare coacti essent: quamvis nullum unquam foe-

A. C. 470. Οὐννοις τοῦ Γότθων γένους ἀσπόνδου διαμείναντος, καὶ ἐκ
 Ind. 8 προγόνων τῆν αὐτῶν ἀποφυγεῖν ὀμαιχιμίαν ὁμοσαμένων, ἐφ'
 Leon. 14 ᾧ καὶ ὄρκων πατέρων πρὸς τῇ τῶν οἰκείων στερήσει κατα-
 P. 46 φρονεῖν. αὐτὸν δὲ, εἰ καὶ τὸ Οὐννων ἀνχεῖ γένος, δικαιο-
 σύνης πόθῳ τάδε πρὸς αὐτοὺς εἰπόντα δεδωκέναι περὶ τοῦ
 πρακτέου βουλήν. ἐπὶ τούτοις οἱ Γότθοι διαταραχθέντες,
 καὶ εὐνοία τῇ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα τὸν Χελχάλ εἰρηκέναι νο-
 μίσαντες, τοὺς ἐν αὐτοῖς Οὐννους [ὡς] συστάντες διεχειρίζον-
 το καὶ μάχῃ καρτερὰ ἀμφοτέρων συνίστατο τῶν ἐθνῶν
 ἐκ συνδήματος. ὁ Ἄσπαρ πυθόμενος, ἀλλὰ γὰρ καὶ οἱ τῶν
 λοιπῶν στρατοπέδων ἡγεμόνες μετὰ τῶν οἰκείων παραταξί-
 μνοι τὸν ἐπιτυχόντα τῶν βαρβάρων ἀνῆρουν. τοῦ δὲ δόλου
 καὶ τῆς ἀπάτης οἱ Σκύθαι λαβόντες ἔννοιαν σφῶς τε ἀνεκα-
 B. λούντο, καὶ ἐς χεῖρας τοῖς Ῥωμαίοις ἐχώρουν. ἀλλ' οἱ μὲν
 Ἄσπαρος τὴν σφισιν ἐπιλαχοῦσαν ἐφθασαν ἀναλώσαντες μοῖ-
 15 ραν· τοῖς δὲ λοιποῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀκίνδυνος ἡ μάχῃ ἐγένε-
 το, τῶν βαρβάρων καρτερῶς ἀγωνισαμένων, ὥστε τοὺς ἐξ
 αὐτῶν ὑπολειφθέντας τάς τε Ῥωμαϊκὰς τάξεις διώσασθαι
 καὶ τῆς τὴν πολιορκίαν διαφυγεῖν.

c. A. C. 472 καβ. Ὅτι μεγίστης πρὸς τὸ Σουάννων ἔθνος Ῥωμαίοις
 Ind. 10
 Leon. 16 τε καὶ Λαζοῖς ὑπαρχούσης διαφορᾶς, καὶ σφόδρα ἐς τὴν τοῦ

8. ὡς del. N. 10. δ Ἄσπαρ πυθόμενος B., οἶάπερ κειθόμενος
 vulg. 18. ὑποληφθέντας vulg. διώσασθαι N., δηώσασθαι vulg.

duz inter utramque gentem sancitum sit, et maiores iureiurando eos obstrinxerint, ut Hunnorum societatem fugerent. Quare non tantum suis eos privari, sed etiam patria sacramenta negligere. Se qui lem genere Hunnum, quo maxime gloriatur, sed aequitate motum haec illis dicere, ut, quae facienda essent, viderent. His dicitis Gothi commoti, et haec Chelchalem pro benevolentia, qua ipsos prosequeretur, suggestisse rati, Hunnos sibi immixtos trucidarunt. Deinde quasi ex compacto ingens pugna inter utramque gentem est commissa. Quod quum Aspari nuntiatum esset, ipse et reliqui duces acies suorum instruxerunt, et obvium quemque barbarorum occiderunt. Scythae, cognito dolo et fraude perspecta, sese collegerunt, et manus cum Romanis conseruerunt. Sed illi, qui sub Aspare stipendia faciebant, omnem barbarorum cohortem, quae illis obvenerat, ad internecionem usque ceciderunt: Reliquis ducibus non incruenta pugna fuit, barbaris strenue et fortiter pugnam capessentibus. Ex qua pugna qui superstites ex Scythiis fuerunt, perruptis Romanis legionibus, evaserunt.

22. Maxima intercedente Romanis et Lazis cum Suanorum gente controversia, * * Persas quoque cupido belligerandi incessit propter oppida, quae Suanis eripuerant. Itaque ad Romanum Imperatorem legationem misit, sibi auxilia mitti postulans ex militi-

† *σήματος τῶν Σουάνων συνισταμένων μάχην. καὶ Περσῶν δὲ* c.A.C.472
ἐθέλοντων αὐτῷ πολεμεῖν διὰ τὰ φρούρια, ἅπερ ὑπὸ τῶν Σου- Ind. 10
άνων ἀφήρητο, πρῆσβειαν ἔστειλεν, ἐπικούρους αὐτῷ δια- Leon. 16
πεμφθῆναι παρὰ βασιλέως αὐτῶν ἐκ τῶν παραφυλαττόντων C
5 στρατιωτῶν τὰ Ἀρμενίων ὄρια τῶν Ῥωμαίοις ὑποτελῶν, ἐφ'
ᾧ προσχώρων ὄντων ἐτοίμην ἔχειν βοήθειαν, καὶ μὴ κινδυ-
νεύειν τοὺς πόρρωθεν ἀπεκδεχόμενον, ἢ παραγενομένων ἐπι-
τριβεσθαι δαπάνῃ, τοῦ πολέμου, ἃν οὕτω τύχῃ, διαβαλλομέ-
10 κλειῖθ' ἀπεσταλμένης βοήθειας, καὶ Περσῶν καὶ Ἰβήρων τῶν
αὐτῷ ἐπαγόντων τὸν πόλεμον πρὸς ἐτέρων ἐθνῶν τότε ἀπα-
 † *σχοληθέντων μάχην, τὴν συμμαχίαν ἀπέπεμψεν ἀσχάλλων*
ἐπὶ τῇ τῶν τροφῶν χορηγίᾳ, ὥστε, αὐτίς τῶν Πάρθων ἐπ' V. 32
αὐτὸν ἀναξενζάντων, Ῥωμαίους ἐπικαλέσασθαι. τῶν δὲ στετ- D
15 λαι τὴν βοήθειαν ἐπαγγειλαμένων καὶ ἄνδρα τὸν αὐτῆς ἡγη-
σόμενον, παρεγένετο καὶ Περσῶν πρῆσβεια ἀγγέλλουσα, τοὺς
Κιδαρίτας Οὐννοὺς ὑπ' αὐτῶν κατηγωνίσθαι, καὶ Βαλαάμ
πόλιν αὐτῶν ἐκπεπολιορκηκέναί. ἐμήνυον δὲ τὴν νίκην καὶ
βαρβαρικῶς ἐπεκόμπαζον, τὴν παροῦσαν αὐτοῖς μεγίστην δύνα-
20 μιν ἀποφαίνειν ἐθέλοντες. ἀλλὰ αὐτοὺς παραντίκα, τούτων
ἀγγελθέντων, ἀπέπεμπε βασιλεὺς, ἐν μείζονι φροντίδι τὰ ἐν
Σικελίᾳ συνενεχθέντα ποιούμενος.

1. *Μάχην* nomen ducis Suanorum esse videtur Classeno, collato v. 12. 2. ὑπὸ add. B. 8. ἀναβαλλομένον con. B. 15. ἡγησάμενον vulg. 17. κατηγωνίσασθαι vulg. 19. ἐπεκόμπαζον N., ἀπεκόμπαζον vulg. 20. τούτων H., τῶν vulg.

bus, qui Armeniae oram Romanis subiectam tuebantur, ut, quia proximi erant, praesto essent, ne, dum longinqua auxilia exspectant, periculum incurraut, aut, si advenerint, sumptibus atterantur, producto ob eam causam bello, sicut iam antea evenerat. Missam enim cum Heraclio validam auxiliatorum manum, Persis et Iberis, quibuscum nunc illi bellum erat, alio bello tum adversus alias gentes occupatis, cum grave illi et molestum esset exercitum alere, remiserat. Sed rursus in eum Parthis redeuntibus, Romanos revocavit. Legati vero retulerunt, Romanos missuros ad eos auxilia et ducem. Quo tempore advenit etiam legatio a Persis nuntians, Hunnos Cidaritas ab ipsis devictos, et Balaam, Hunnorum urbem, expugnatam. Nuntiaverunt igitur legati victoriam, quam Persae obtinuerant et barbarorum in morem magnificis verbis extulerunt, maximas, quae illis adessent, copias ostentaturi. Sed legatos statim peractis mandatis Imperator dimisit. Nam illi res Siculae longe maiori curae erant.

ΠΡΙΣΚΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΣΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΟΤΘΙΚΗΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΒΘΝΙΚΟΥΣ.

EX HISTORIA GOTHICA
PRISCI RHETORIS
ET SOPHISTAE
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Legati Romanorum cum Attila post mortem Ruae de pace conveniunt (1). Altera legatio a Theodosio ad Attilam missa (2). Accurata narratio de legatione Maximini ad Attilam, cui Priscus comitem se adiunxerat, in qua Chrysaphii insidiae contra regem Hunnorum structas aperiuntur. Prisci colloquia cum quodam Romano apud Hunnos captivo de statu imperii Romani, et cum legatis Romanorum Occidentalium de bellicis Hunnorum opibus. Descriptio coenae regiae (3). Nomus et Anatolius ad Attilam mittuntur ad iram eius in Chrysaphium placandam (4). Felix eius legationis eventus (5). Apollonius tributis causa ad Attilam mittitur (6). Gensericus nullis neque Marciani, neque Aviti legationibus ab Italia et Sicilia vastandis retinetur (7). Romani bellum parant contra Lazos (8). Leo Imperator Balamerum a vastatione finium Romanorum dehortatur (9). Marcellini et Recimeri in Sicilia discordiae. Gensericus denuo Italiam invadit (10). Tatiani ad Vandalos, Constantii ad Persas legatio (11). Bella inter Persas et Hunnos Cidaritas paulum intermissa renovantur (12). Gensericus pacis conditiones a Leone oblatas reiicit (13).

A. C. 433

Ind. 1

Theod. 26

P. 47

α. Ὅτι Ῥοῦὰ βασιλεύοντος Οὐννων, Ἀμιλζούροις καὶ Ἰτιμάροις καὶ Τονώσουροι καὶ Βοϊάκοις καὶ ἑτέροις ἔδνεσι

1. Cum Ruae, Hunnorum rex, statuisset cum Amalsuris, Itimaris, Tonosaribus, Boiscis ceterisque gentibus, quae Istrum accolunt,

προσοικούσι τὸν Ἰστρον, καὶ ἐς τὴν Ῥωμαίων δμαιοχμίαν καταφυγάνουσιν, ἐς μάχην ἐλθεῖν προηρημένος ἐκπέμπει Ἡσλαν, εἰδοῦτα τοῖς διαφόροις αὐτῷ τε καὶ Ῥωμαίους διακονεῖσθαι, λύειν τὴν προϋπάρχουσαν εἰρήνην ἀπειλῶν, εἰ μὴ ὅγε πάντας τοὺς παρὰ σφῶν καταφυγόντας ἐκδοτεν. βουλευομένων δὲ Ῥωμαίων στείλαι πρεσβείαν παρὰ τοὺς Οὐννους, πρεσβεύειν μὲν ἤθελον Πλίνθας καὶ Διονύσιος, Πλίνθας μὲν τοῦ Σκυθικοῦ, Διονύσιος δὲ τοῦ Θρακίου γένους, ἀμφότεροι δὲ στρατοπέδων ἡγούμενοι καὶ ἄρξαντες τὴν ὑπατον παρὰ Ῥωμαίοις ἀρχήν. ἐπειδὴ δὲ ἐδόκει Ἡσλαν παρὰ τὸν Ῥούαν ἀφικνεῖσθαι πρότερον τῆς ἐκπεμφθησομένης πρεσβείας, συνεκπέμπει Πλίνθας Σηγγίλαχον, ἄνδρα τῶν ἐπιτηδείων, πεῖσαι τὸν Ῥούαν αὐτῷ καὶ μὴ ἑτέροις Ῥωμαίων ἐς λόγους ἐλθεῖν. τελευταίαντος δὲ Ῥούα καὶ περιστάσης τῆς Οὐννων βασιλείας ἐς Ἀττήλαν ἐδόκει τῇ Ῥωμαίων βουλῇ Πλίνθαν πρεσβεύεσθαι παρ' αὐτούς. καὶ κυρωθείσης ἐπ' αὐτῷ παρὰ βασιλέως ψήφου, ἐβούλετο καὶ Ἐπιγένην ὁ Πλίνθας συμ-πρεσβεύειν αὐτῷ ὡς μεγίστην ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἐπιφερόμενον καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα τοῦ κοιαιστορος. χειροτονίας δὲ καὶ ἀμφὸς αὐτῷ γενομένης, ἄμφω ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐξώρμησαν, καὶ παραγίνονται ἐς Μάργον. ἡ δὲ πόλις τῶν ἐν Ἰλλυρία Μυσιῶν πρὸς τῷ Ἰστροῦ κειμένη ποταμῷ ἄντικρυ Κωνσταντίας

3. Ἡσλαν vulg. 15. Ἀττήλαν] καὶ Βλήδαν add. N. 21. βυσῶν vulg.

quod ad armorum societatem cum Romanis iungendam confugissent, bello decertare, Eslam componendis Romanorum et Hunnorum controversiis adhiberi solitum misit, qui Romanis denuntiaret, se a foedere, quod sibi cum illis esset, recessurum, nisi omnes Scythas, qui ad eos se contulissent, redderent. Romanis vero consilium de mittendis ad Hunnos legatis capientibus, Plinthas et Dionysius, hic ex Thracia, ille ex Scythia oriundus, ambo exercituum duces, et qui consulatus dignitatem apud Romanos gesserant, hanc legationem obire voluerunt. Ut vero visum est non ante legatos proficisci, quam Eslas ad Ruam rediisset, Plinthas una cum Esla misit Singularum, unum ex suis necessariis, qui Ruae persuaderet cum nullo alio Romanorum, quam cum ipso, colloquium inire. Cum autem, Ruam mortuo, Hunnorum regnum ad Attilam pervenisset, Senatus decrevit Plintham legationem ad Attilam exsequi. Quo S. C. Imperatoris suffragio comprobato, Plintham cupido incessit, Epigenem, qui sapientiae laude celebris erat et quaesturae dignitatem obtinebat, socium legationis sibi adsciscere. Qua de re lato quoque suffragio ambo in eam legationem profecti sunt, et Margum pervenerunt. Est autem Margus urbs in Illyrico Mysorum ad Istrum sita, ex adverso Constantiae arcis, ad alteram fluminis ripam collocatae, quo et regni Scythae convenerant. Extra civitatem equia insidentes utrique con-

A. C. 433
Ind. 1
Theod. 26

- A. C. 433 φρουρίου κατὰ τὴν ἑτέραν ὄχθην διακειμένον, εἰς ἣν καὶ οἱ
 Ind. 1 βασίλειοι συνήεσαν Σκύθαι. καὶ τὴν σύνοδον ἔξω τῆς πόλε-
 Theod. 26 ως ἐποιούντο, ἐπιβεβηκότες ἵππων· οὐ γὰρ ἐδόκει τοῖς βαρ-
 βάρους ἀποβάσι λογοποιεῖσθαι, ὥστε καὶ τοὺς Ῥωμαίων
 πρόσβεις τῆς σφῶν αὐτῶν ἀξίας προνοουμένους ἀπὸ τῆς αὐ-
 τῆς προαιρέσεως ἐς ταυτὸν τοῖς Σκύθαις ἐλθεῖν, πρὸς τὸ μὴ
 τοὺς μὲν ἀφ' ἵππων, τοὺς δὲ πεζοὺς διαλέγεσθαι . . . . .
 τοὺς ἀπὸ τῆς Σκυδικῆς καταφεύγοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἦδη
 P. 48 πεφευγότας, σὺν καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις Ῥωμαίοις τοῖς ἄνευ
 λυτρῶν ἐς τὰ σφέτερα ἀφιγμένοις ἐκδίδοσθαι, εἰ μὴ γει
 V. 33 ὑπὲρ ἑκάστου· πεφευγότος τοῖς κατὰ πύλεμον κτησαμένοις
 ὀκτὼ δοθεῖν χρυσοῦ. ἔθνει δὲ βαρβάρῳ μὴ συμμαχεῖν Ῥω-
 μαίους πρὸς Οὐννοὺς αἰρομένους πόλεμον. εἶναι δὲ καὶ τὰς
 πανηγύρεις ἰσονόμους καὶ ἀκινδύνους Ῥωμαίοις τε καὶ Οὐν-
 νοῖς. φυλάττεσθαι δὲ καὶ διαμένειν τὰς συνθήκας ἐπτακο-
 15 σίων λυτρῶν χρυσοῦ ἔτους ἑκάστου τελουμένων παρὰ Ῥω-
 20 μαίων τοῖς βασιλείοις Σκύθαις. πρότερον δὲ πενήτηντα καὶ
 τριακόςαι αἱ τοῦ τέλους ἐτύγγανον οὔσαι. ἐπὶ τούτοις ἐ-
 σπένδοντο Ῥωμαῖοι τε καὶ Οὐννοὶ, καὶ πάτριον ὄρκον ὁμό-
 25 σαντες ἐς τὸ ἀμφοτέρα ἐπανήεσαν. οἱ δὲ παρὰ Ῥωμαίους
 καταφυγόντες ἔξεδόθησαν βαρβάρους, ἐν οἷς καὶ παῖδες Μά-
 30 μα καὶ Ἀτακάμ τοῦ βασιλείου γένους, οὓς ἐν Καρσῷ φρου-
 2. συνήεσαν N., συνῆσαν vulg. Σκύθαις vulg. 4. Ῥωμαίων
 H., Ῥωμαίους vulg. 7. Quae exciderunt partim ita suppl. N. . . .
 Ῥωμαίους οὐ μόνον εἰς τὸ μέλλον μὴ δεχεσθαι τ. α. τ. Σ. 13.
 αἰρουμένους vulg., αἰρομένῳ N. 20. ἀμφοτέρα] σφέτερα vel
 σφέτερα ἀμφοτέροι coni. B.

gressi sunt. Nec enim barbaris de plano verba facere placuit, et legati Romani suae dignitatis memores eodem quoque apparatu in Scytharum conspectum venire statuerunt, ne sibi peditibus cum equitibus disserendum foret. Itaque placuit, profugos omnes, etiam qui multo ante profugerant, una cum captivis Romanis, qui non soluto redemptionis pretio ad sua redierant, dedi: aut pro unoquoque captivo Romano his, qui eum bello ceperant, octo aureos dari, Romanos belli societatem cum barbara gente, quae bellum cum Hunnis gerat, non facere. Conventus ad mercatus paribus legibus celebrari, et in tuto Romanos et Hunnos esse. Foedera rata manere et observari, si quoque anno septingentae auri librae tributum annuum non fuisset nisi trecentarum quinquaginta librarum. His conditionibus pacem Romani et Hunni pepigerunt, qua iureiurando patrio ritu utrimque praestito firmata, utrique ad sua redierunt. Itaque qui ex barbaris ad Romanos transierant redditi sunt, de quorum numero erant filii Mama et Attacam ex regio genere,

οἱ Ἰσθακίῳ οἱ παρεληφότες ἐσταύρωσαν, δίκας αὐτοῦς A.C.433
πραττόμενοι τῆς φυγῆς. οἱ δὲ περὶ Ἀττήλαν καὶ Βλήδαν ^{Ind. 1}
τὴν εἰρήνην πρὸς Ῥωμαίους θέμενοι διεξήσαν τὰ ἐν τῇ ^{Theod.26}
Σκυθικῇ ἔθνη χειροῦμενοι, καὶ πόλεμον πρὸς Σορόσγους συν-
βαστήσαντο.

β. Ὅτι Θεοδοσίος ἔπεμπε Σηγάτορα, ἄνδρα ὑπατικόν, ^{c.A.C.441}
παρὰ τὸν Ἀττήλαν πρεσβευσόμενον. ὃς οὐδὲ τὸ τοῦ πρε- ^{Ind.9}
σβευτοῦ ἔχων ὄνομα ἐθάρῆσε περὶ τὸν Οὐννοῦς ^{Theod.34}
ἀφικέσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Πόντον καὶ τὴν Ὀδησσηῶν ἔπλευσε
ιοπάλιν, ἐν ᾗ καὶ Θεόδουλος στρατηγὸς ἐκπεμφθεὶς διέτριβεν.

γ. Ὅτι τοῦ Χρυσάφιου τοῦ εὐνούχου παραινέσαντος ^{A.C.448}
Ἐδέκων ἀνελεῖν τὸν Ἀττήλαν, ἐδόκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ^{Ind. 1}
καὶ τῷ μαγίστρῳ Μαρτυριῶν βουλευομένοις τῶν προκειμένων ^{Theod.41}
περὶ μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ Μαξιμίον ἐκπέμπειν πρεσβευό-
15 μνον παρὰ τὸν Ἀττήλαν, καὶ Βιγίλαν μὲν τῷ φαινομένῳ
τὴν τοῦ ἐρμηνεῶς ἐπέχοντα τάξιν πράττειν ἕπερ Ἐδέκων ^D
δοκεῖ, τὸν δὲ Μαξιμίον μηδὲν τῶν αὐτοῖς βουλευθέντων ἐ-
πιστάμενον τὰ βασιλέως ἀποδιδόναι γράμματα. ἐνεγέγραπτο
δὲ τῶν πρεσβευομένων ἀνδρῶν ἕνεκα, ὡς ὁ μὲν Βιγίλας ἐρ-
20 μνηνεύς, ὁ δὲ Μαξιμίος μελλωνός, ἤπερ ὁ Βιγίλας, ἀξίας,
γένους τε περιφανούς, καὶ ἐπιτήδειος ἐς τὰ μάλιστα βασιλεῖ.
ἔπειτα ὡς οὐ δεῖ παρασαλεύοντα τὰς σπονδὰς τῇ Ῥωμαίων

9. Ὀδυσσηῶν vulg. 12. Ἐδέκων, H., Ἐδέκωνα vulg. 16. Ἐδέκων
H., Ἐδέκων vulg. 18. ἐνεγέγρα. B., ἀναγ. vulg. 20. εἰπερ vulg.

quos Scythae receptos in Carso, Thraciae castello, crucis supplicio
affecerunt, et hanc ab his fugae poenam exegerunt. Pace cum Ro-
manis facta, Attilas et Bleda ad subigendas gentes Scythicas pro-
fecti sunt, et contra Sorosgos bellum moverunt.

2. Theodosius misit Senatorem, virum consularum, ad Attilam
legationem obiturum. Et ille quidem quamvis legati nomen adeptus
esset, minime tamen est ausus terrestri itinere Hunnos adire: sed
iter per Pontum Euxinum instituit, et in Odessenorum civitatem
navigavit, in qua Theodulus dux commorabatur.

3. Chrysaphius eunuchus suasit Edeconi Attilam de medio tol-
lere. Super ea re, habito ab Imperatore Theodosio cum Martialio
magistro consilio, decreverunt non solum Bigilam, sed et Maximinum
legatum ad Attilam ire, et Bigilam quidem specie interpretis,
quo munere fungebatur, quae Edeconi viderentur, executurum,
Maximinum vero, qui minime eorum, quae in consilio Imperatoris
agitata erant, conscius esset, litteras ab eo Attilae redditurum. Scripserat enim Imperator legatorum causa, Bigilam interpretis munus
obiturum, et Maximinum legatum mitti, qui quidem Bigilam digni-
tate superaret, et genere illustris et sibi valde familiaris esset. Ad
haec minime decere Attilam foedera transgredientem Romanorum re-

A. C. 448 ἐμβατεύειν γῆ. φρυγάδας δὲ μετὰ τοὺς ἤδη ἐκδοθέντας ἐ-
 Ind. 1 πακαίδεκα ἀπέσταλκά σοι, ὡς ἐτέρων οὐκ ὄτων. καὶ ταῦτα
 Theod. 41 μὲν ἦν ἐν τοῖς γραμμασι, φράζειν δὲ τὸν Μαξιμίον ἀπὸ
 στόματος τῷ Ἀττήλα, μὴ χρῆναι αἰτεῖν πρέσβεις μεγίστης
 ἀξίας παρ' αὐτὸν διαβῆναι· τοῦτο γὰρ οὐδὲ ἐπὶ τῶν αὐτοῦ

P. 49 προγόνων, οὐδὲ ἐπὶ ἐτέρων τῶν ἀρξάντων τῆς Σερδικῆς γενέ-
 σθαι, ἀλλὰ πρεσβεύσασθαι τὸν τε ἐπιτυχόντα στρατιωτὴν καὶ
 ἀγγελιαφόρον. εἰς δὲ τὸ διευκρινῆσαι τὰ ἀμφιβαλλόμενα
 ἐδόκει πέμπειν Ὀνηγήσιον παρὰ Ῥωμαίους· μὴ οἷόν τε γὰρ
 αὐτὸν, Σερδικῆς δημοδείσης, σὺν ὑπατικῷ ἀνδρὶ ἐς αὐτῆν
 προιέναι. ἐπὶ ταύτην τὴν πρεσβείαν ἐκλιπαρήσας πείθει με
 Μαξιμίος αὐτῷ συναπῆραι. καὶ δῆτα ἅμα τοῖς βαρβάροις
 ἐχόμενοι τῆς ὁδοῦ ἐς Σερδικὴν ἀφικνούμεθα, τρισκαίδεκα
 ὁδὸν ἀνδρῶν εὐζώνῳ τῆς Κωνσταντίνου ἀπέχουσαν. ἐν ἣ
 καταλύσαντες καλῶς ἔχειν ἠγγησάμεθα ἐπὶ ἐστίαν Ἐδέκωναι

Β καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ βαρβάρους καλεῖν. πρόβατα οὖν καὶ
 βόας ἀποδομένων τῶν ἐπιχωρίων ἡμῶν, κατασφάζαντες ἄρι-
 στοποιούμεθα. καὶ παρὰ τὸν τοῦ συμποσίου καιρὸν τῶν μὲν
 βαρβάρων τὸν Ἀττήλαν, ἡμῶν δὲ τὸν βασιλέα θανατοῦντων,
 ὁ Βιγίλας ἔφη, ὡς οὐκ εἶη θεὸν καὶ ἄνθρωπον δίκαια συγκ-
 κρίνειν, ἄνθρωπον μὲν τὸν Ἀττήλαν, θεὸν δὲ τὸν Θεοδοσίον
 λέγων. ἤσχαλλον οὖν οἱ Οὐννοι, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποδερ-
 2. ἀπέσταλκέ· vulg., ἀπέσταλξέν οἱ Val. 12. συναπῆραι N.,
 συνεπῆραι vulg.

gionem invadere. Et antea quidem ad eum plures, nunc vero decem
 et septem transfugas mittere. Nec enim plures apud se esse. Et
 haec quidem litteris continebantur. Coram autem Maximinum suis
 verbis iusserat Attilae dicere, ne postularet maioris dignitatis viros
 ad se legatos transire. Hoc enim neque ipsius maioribus datum
 esse, neque ceteris Scythiae regibus, sed quemlibet militem aut a-
 lium nuntium legationis munus obiisse. Ceterum ad ea, quae inter
 ipsos in dubietate versabantur, diiudicanda sibi videri, Onegesium
 mitti debere. Qui enim fieri posset, ut in Serdicam, quas diruta
 esset, Attilas cum viro consulari conveniret? In hac legatione
 Maximinus precibus mihi persuasit, ut illi comes essem. Atque ita
 cum barbaris iter facere coepimus, et in Serdicam pervenimus trium
 et decem dierum itinere expedito homini a Constantinopoli distan-
 tem. Ibi commorantes ad cibum nobiscum sumendum Edecona et
 ceteros barbaros invitandos duximus. Bobus igitur et ovibus, quas
 incolae nobis suppeditaverant, iugulatis, instructo convivio epulati
 sumus. Inter epulas barbari Attilam, nos Imperatorem admirari et
 extollere. Ad quae Bigilas dixit, minime iustum esse, deum cum
 homine comparare, hominem Attilam, deum Theodosium vocare. Id
 aegre tulerunt Hunni, et sensim ira accensi exasperabantur. Nos
 vero alio sermonem detorquere, et eorum iram blandis verbis leni-

μαινόμενοι ἐχαλέπαινον. ἡμῶν δὲ ἐς ἕτερα τρεψάντων τὸν A. C. 448
 λόγον καὶ φιλοφροσύνη τὸν σφῶν αὐτῶν καταπραυνόντων ^{Ind. 1}
 θυμὸν, μετὰ τὸ δεῖπνον ὡς διανέστημεν, δώροις ὁ Μαξιμί- ^{Theod. 41}
 νος Ἐδέκωνα καὶ Ὀρέστην ἐθεράπευσε, σηρικῶς ἐσθήμασι
 5 καὶ λίθοις Ἰνδικῶς. ἀναμείνας δὲ τὴν Ἐδέκωνος Ὀρέστης C
 ἀναχώρησιν, πρὸς τὸν Μαξιμίον φράζει, ὡς σοφός τε εἶη
 καὶ ἄριστος, μὴ ὅμοια σὺν τοῖς ἀμφὶ τὰ βασιλεία πλημμε-
 λήσας· χωρὶς γὰρ αὐτοῦ ἐπὶ δεῖπνον τὸν Ἐδέκωνα καλοῦν-
 τες δώροις ἐτίμων. ἀπόρου δὲ τοῦ λόγου ὡς μηδὲν ἐπιστα-
 10 μένους φανέντος, καὶ ἀνερωτήσασιν ὅπως καὶ κατὰ ποῖον
 καιρὸν περιώπται μὲν αὐτός, τετίμηται δὲ ὁ Ἐδέκων, οὐδὲν V. 34
 ἀποκρινάμενος ἐξῆλθε. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὡς ἐβαδίζομεν, φέ-
 ρομεν ἐπὶ Βιγίλαν ἄπερ ἡμῶν Ὀρέστης εἰρήκει. ὃς δὲ ἐκε-
 15 νον μὴ δεῖν χαλεπαίνειν ὡς τῶν αὐτῶν Ἐδέκωνι μὴ τυγχά-
 15 νοντα· αὐτὸν μὲν γὰρ ὁπάονά τε καὶ ὑπογραφέα εἶναι Ἄτ- D
 τῆλα, Ἐδέκωνα δὲ τὰ κατὰ πόλεμον ἄριστον, ὡς τοῦ Οὐν-
 νου γένους, ἀναβεβηκέναι τὸν Ὀρέστην πολὺ. ταῦτα εἰπὼν
 καὶ τῷ Ἐδέκωνι ἰδιολογησάμενος ἔφρασκεν ὕστερον πρὸς ἡμᾶς,
 εἴτε ἀληθιζόμενος, εἴτε ὑποκρινόμενος, ὡς εἶποι μὲν αὐτῷ τὰ
 20 εἰρημμένα, μόγις δὲ αὐτὸν καταπραῦναι τραπέντα ἐπὶ τοῖς
 λεχθεῖσιν εἰς ὄργην. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Ναισσὸν ἔρημον μὲν
 εὖρομεν ἀνθρώπων τὴν πόλιν, ὡς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀνατρα-

14. Ἐδέκων vulg. 17. εἰπὼν H., εἰπεῖν vulg. 19. εἶποι μὲν
 Cantocl., εἶπομεν vulg.

re. A coena ut surreximus, Maximinus Edeconem et Orestem don-
 nis conciliaturus, sericis vestibus et gemmis Indicis donavit. Ore-
 stes deinde praestolatus Edeconis discessum verba faciens cum Ma-
 ximino, sibi quidem, ait, illum probum et prudentem videri, qui
 non ut alii ministri regii peccasset. Etenim nonnulli, spreto Oreste,
 Edeconem ad coenam invitaverant et donis coluerant. Nos autem
 harum omnium rerum ignari, quo pertinerent Orestis verba, non sa-
 tis percipientes, cum ex eo sciscitaremur, quomodo et qua in re
 despectui esset habitus et Edecon honore affectus, nihil respondit,
 et discessit. Postridie cum iter faceremus, Bigilae, quae Orestes
 dixerat, retulimus. Ille vero ait, Orestem non debere iniquo
 animo ferre, si eadem, quae Edecon, minime esset consecutus. Ore-
 stem enim comitem et scribam Attilae, Edeconem vero bello cla-
 rissimum, ut in gente Hunnorum, longe illum dignitate antecellere.
 Quae cum loqueretur, patrio sermone Edeconem affatus, non multo
 post nobis confirmavit, seu vera proferret, seu fingeret, se Edeconi
 ea, quae prius illi dixeramus, exposuisse, et aegre iram eius ob
 dicta Orestis lenivisse. Venimus Naissum, quae ab hostibus fuerat
 eversa et solo aequata: itaque eam desertam hominibus offendimus,
 praeterquam quod in ruderibus sacrarum aedium erant quidam ae-

A. C. 448 πείσαν· ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς καταλύμασι τῶν ὑπὸ νόσων κατε-
 Ind. 1
 Theod. 41
 P. 50
 B
 χομένων τινὲς ἐτύγχανον ὄντες· μικρὸν δὲ ἄνω τοῦ ποταμοῦ
 ἐν καθαροῦ καταλύσαντες, (σύμπαντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ὄχθη
 P. 50 δοτέων ἦν πλέα τῶν ἐν πολέμῳ ἀναιρεθέντων,) τῇ ἐπαύριον
 πρὸς Ἀγίνθεον τῶν ἐν Ἰλλυριοῖς ταγματῶν ἡγούμενον ἀφικό-5
 μεθα, οὐ πόρρω ὄντα τῆς Ναιίσσου, ἐφ' ᾧ τὰ παρὰ βασιλέ-
 ως ἀγγεῖλαι καὶ τοὺς φυγάδας παραλαβεῖν· τοὺς γὰρ ἐ τῶν
 εἰς, περὶ ὧν Ἀττήλα ἐγγράπτο, αὐτὸν ἔδει παραδιδόναι.
 ἦλθομεν οὖν ἐς λόγους, καὶ τοὺς ἐ φυγάδας παραδοῦναι αὐ-
 τὸν τοῖς Οὐννοῖς παρεσκευάσαμεν οὓς φιλοφρονησάμενος σὺν 10
 ἡμῖν ἀπέπεμψε· διανυκτερεύσαντες δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ὀρίων
 τῆς Ναιίσσου τὴν πορείαν ποιησάμενοι ἐπὶ τὸν Ἰστρον ποτα-
 μὸν, ἔς τι χωρίον ἐσβάλλομεν συνηρηφές, καμπὰς δὲ καὶ
 Β ἐλίγμους καὶ περιαγωγὰς πολλὰς ἔχον· ἐν ᾧπερ τῆς ἡμέ-
 ρας διαφαινούσης, οἰομένοις ἐπὶ δυσμὰς πορεύεσθαι τοῦ ἡ-15
 λίου ἀνατολὴ κατεναντίον ὤφθη, ὥστε τοὺς ἀπείρως ἔχοντας
 τῆς τοῦ χωρίου θέσεως ἀναβοῆσαι, οἷα δὴ τοῦ ἡλίου τὴν ἐν-
 αντιάν ποιούμενον πορείαν καὶ ἕτερα παρὰ τὰ καθεστῶτα
 σημαίνοντος· ὑπὸ δὲ τῆς τοῦ τόπου ἀνωμαλίας ἐπὶ ἀνατο-
 λὰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔβλεπε τῆς ὁδοῦ· μετὰ δὲ τὴν δυσχωρίαν 20
 ἐν πεδίῳ καὶ αὐτῷ ὑλώδει παραγινόμεθα· ἐντεῦθεν βάρβαροι
 πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνον-
 τες καὶ διαγλύφοντες κατασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς καὶ

3. καθαροῦ Cantocl., καθαροῦ vulg. 5. τῶν B., τὸν vulg. 15.
 διαφαν. vulg., ἢ τοῦ ἡλ. conl. B. 18. κατεναντιον ὤφθη post
 ποιούμενον iterat vulg. παραγεν. vulg.

groti. Paulo longius a flumine ad vacua loca divertentes, (omnia enim circa ripam erant plena ossibus eorum, qui bello ceciderant.) postridie ad Agintheum, copiarum in Illyrico ducem, qui non longe a Naisso habitabat, accessimus, ut, traditis Imperatoris mandatis, reciperemus ab eo quinque transfugas, qui septemdecim numerum, de quibus ad Attilam scripserat, explerent. Hominem igitur convenimus, et quinque profugos Hunnos tradere praecepimus, quos verbis consolatus, nobiscum dimisit. Nocte transacta, a montibus Naisi Istrum versus pergentes, in angustam convallem per obliquos flexus et circuitus multos deferimur. Hic cum in ea opinione essemus, ut in occasum iter tendere existimarem, simulatque illuxit, sol exorirens sese ex adverso oculis nostris obiecit. Itaque qui loci situm ignorabant, exclamare, tanquam sol contrarium solito cursum conficeret, et abhorrentia a constituto rerum ordine designaret: sed propter loci inaequalitatem via ea parte ad Orientem spectat. Ex illo difficili et arduo loco ad plana et uliginosa devenimus. Hic nos barbari portitores in scaphis unico ligno constantibus, quas arboribus sectis et

διαπόρθημενον τὸν ποταμὸν, οὐχ ἡμῶν ἕνεκα παρασκευασά- A. C. 448
 μνοι, ἀλλὰ διαπορθημένουςαντες πλῆθος βαρβαρικὸν, ὅπερ ἡ- in l. 1
 μῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπηντήκει, οἷα δὴ βουλομένου ὡς ἐπὶ C. 11cod. 41
 θῆραν Ἀττήλα διαβαίνειν ἐς τὴν Ῥωμαίων γῆν. τοῦτο δὲ
 5 ἦν πόλεμον παρασκευὴν ποιουμένη τῷ βασιλεῖ τῷ Σκύθῃ, προ-
 φάσει τοῦ μὴ πάντας αὐτῷ τοὺς φηγάδας δεδῶσθαι. πε-
 ραιωθέντες δὲ τὸν Ἴστρον καὶ σὺν τοῖς βαρβάροις ὡς ὁ
 πορευθέντες σταδίους, ἐν πεδίῳ τινὶ ἐπιμένειν ἠναγκάσθη-
 10 μεν, ὥστε τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἐδέκωνα τῷ Ἀττήλα γενέσθαι τῆς
 κατὰ τὸν Ἰστρον μηνυτάς. καταμεινάντων δὲ σὺν ἡμῖν
 καὶ τῶν ξυναγασάντων ἡμῶς βαρβάρων, ἀμφὶ δειλὴν ὄψιαν
 δειπνον ἡμῶν αἰρουμένων, κρότος ἔππων ὡς ἡμῶς ἐρχομένων
 ἤκούετο. καὶ δὴ ἄνδρες δύο Σκύθαι παρεγίνοντο ὡς τὸν
 Ἀττήλαν ἡμῶς ἀπέναι παρακελευόμενοι. ἡμῶν δὲ πρότερον D
 15 ἐπὶ τὸ δειπνον αὐτοὺς ἐλθεῖν αἰτησάντων, ἀποβάντες τῶν
 ἔππων εὐωχῆθησαν, καὶ ἡμῖν τῆς ὁδοῦ τῇ ὑστεραίᾳ ἠγγή-
 σαντο. παραγενομένων δὲ ἐς τὰς Ἀττήλα σκηνας ἀμφὶ θ'
 τῆς ἡμέρας ὥρα, (πολλὰ δὲ αὐτῷ ἐτύγχανον οὐσαι,) ἐπὶ τῷ
 20 λόφῳ τινὸς σκηνοποιῆσαι βουληθέντων, οἱ ἐπιτυχόντες διε-
 κοκόλυσαν βάρβαροι, ὡς τῆς Ἀττήλα ἐν χθαμαλῷ ὑπαρχούσης
 σκηπῆς. καταλυσάντων δὲ ὅπου τοῖς Σκύθαις ἐδόκει, Ἐδέ-
 κων καὶ Ὀρέστης καὶ Σκόττας καὶ ἑτεροὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λο-

3. βουλόμενον vulg. 5. παρασκευὴ ποιουμένη conl. B. 11. ὁ-
 μῶς vulg. 17. τὰς B., τοῦ vulg. 18. αὐτῶ B., αὐτῶν vulg.

cavatis adornant, exceperunt, et flumen transmiserunt. Et lembi
 quidem minime ad nos traducendos, sed ad multitudinem barbaro-
 rum traiciendam erant praeparati, quae nobis in via occurreret,
 quia Attilas ad venationem in Romanorum fines transgredi volebat.
 Revera autem bellum contra Romanos paravit, cuius gerendi occasionem
 sumebat, quod transfugae non redderentur. Transmisso Istro, se-
 ptuaginta fere stadiorum iter cum barbaris emensi in campo quodam
 subsistere coacti sumus, tantisper dum Edecon Attilam nostri adven-
 tus certiorum faceret, manentibus interea nobiscum ex barbaris, qui
 nos erant deducturi. Circa vesperam nobis coenantibus, auditus est
 strepitus equorum ad nos venientium. Et duo viri Scythae adve-
 nerunt, qui nos ad Attilam venire iusserunt. Nobis vero prius eos
 ad coenam accedere rogantibus, de equis descendentes una convivi-
 um inierunt, et postridie viam praeceuntes demonstrarunt. Qua die
 hora fere nona ad Attilae tentoria pervenimus: nam erant ei plurima.
 Et cum in colle quodam tentoria figere vellemus, obvii barbari pro-
 hibuerunt, quoniam Attilae tentorium esset in planitie positum.
 Quamobrem ad barbarorum arbitrium locum tentorii collocandi
 cepimus. Huc Edecon, Orestes, Scotta et alii ex Scythis primores

- A. C. 448 γάδων ἦγον ἀνερωτῶντες τίνων τυχεῖν ἐσπουδακότες τὴν προ-
 Ind. 1 σβείαν ποιούμεθα. ἡμῶν δὲ τὴν ἄλογον ἀποθαιμαζόντων
 Theod. 41 ἐρώτησιν καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶντων, διετέλουν πρὸς ὄχλου
 P. 51 τῆς ἀποκρίσεως ἕνεκα γινόμενοι. εἰπόντων δὲ, Ἀττήλα καὶ
 οὐχ ἑτέροις λέγειν βασιλέα παρακελεύσασθαι, χαλεπήνας ὅς
 Σκόττας ἀπεκρίνατο τοῦ σφῶν αὐτῶν ἡγουμένου ἐπίταγμα
 εἶναι· οὐ γὰρ ἂν πολυπραγμοσύνη σφετέρᾳ παρ' ἡμᾶς ἐ-
 V. 35 ληλυθέναι. φησάντων δὲ μὴ τοῦτον ἐπὶ τοῖς πρέσβεισι κει-
 σθαι τὸν νόμον, ὥστε μὴ ἐντυγχάνοντας, μηδὲ ἐς ὄψιν ἐρ-
 χομένους παρ' οὓς ἐστάλησαν, δι' ἑτέρων ἀνακρίνεσθαι ὧν ἐ-10
 νεκα πρεσβεύοιτο, καὶ τοῦτο μηδὲ αὐτοὺς ἀγνοεῖν Σκύθας
 B θαμινὰ παρὰ βασιλέα πρεσβευομένους· χορῆναι δὲ τῶν ἴσων
 κυρεῖν, μὴ γὰρ ἄλλως τὰ τῆς πρεσβείας ἐρεῖν· ὡς τὸν Ἀτ-
 τήλαν ἀνέξενξαν, καὶ αὐθις ἐπανῆκον Ἐδέκωνος χωρὶς, καὶ
 ἅπαντα, περὶ ὧν ἐπρεσβεύομεθα, ἔλεγον, προστάττοντες τῆι 15
 ταχίστην ἀπιέναι, εἰ μὴ ἕτερα φράζειν ἔχοιμεν. ἐπὶ δὲ τοῖς
 λεχθεῖσι πλέον ἔτι ἀποροῦντες, (οὐ γὰρ ἦν ἐφικτὸν γινώσκειν
 ὅπως ἐκδηλα ἐγεγόνει τὰ θεῶν παρόβυστα δεδογμένα βασιλεῖ,
 συμφέρειν ἡγούμεθα μηδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρίνε-
 σθαι, εἰ μὴ τῆς παρὰ τὸν Ἀττήλαν εἰσόδου τύχοιμεν. διό 20
 ἐφάσκομεν, εἴτε τὰ εἰρημένα τοῖς Σκύθαις, εἴτε καὶ ἕτερα

1. ἀνερωτῶντες Cl., ἀνερῶντες vulg. 4. γινόμενοι vulg. 17.
 ἔτι ἀποροῦντες B., ἐναποροῦντες vulg. 18. τὰ ἐν παραβύ-
 στω N. pro τὰ θεῶν παρὰβ.

mox advenerunt, et ex nobis quaesierunt, quarum rerum consequen-
 darum gratia hanc legationem suscepissemus Nos vero invicem in-
 tueri, et tam ineptam percunctationem admirari. Illi nihilominus
 perseverare, et nobis, ut responderemus, instabant. At quum soli
 Attilae, non aliis Imperatorem mandata exponere iussisse respondis-
 semus, Scotta offensus, hoc sibi a suo duce praeceptum esse dixit,
 neque sua sponte se ad nos venisse. Nos vero obtestari, nusquam
 hanc legem legatis impositam, ut per alios mandata edant et palam
 faciant, antequam eos, ad quos missi sint, adierint, et in conspectum
 eorum venerint. Neque hoc Scythas nescire, qui saepenumero lega-
 tos ad Imperatorem miserint. Idem et nobis contingere par esse, ne-
 que aliter nos mandata esse dicturos. Quibus auditis ad Attilam per-
 rexerunt, unde non multo post sine Edecone reversi, omnia, quae
 cum illis agere in mandatis habebamus, dixerunt, confestimque,
 nisi quid aliud nobis cum illis rei esset, discedere iusserunt. Quae
 ubi audivimus, animis dubii suspensique haesimus. Nec enim satis
 intelligere poteramus, qua ratione occulta Imperatoris consilia pa-
 tetacta essent. Quamobrem potius esse duximus, nihil quicquam
 de mandatis nostris efferre, priusquam nobis Attilam adeundi po-
 testas fieret: itaque respondimus: „Sive ea, quae Scythae modo pro-

ἤκομεν πρεσβευόμενοι, τοῦ σφῶν αὐτῶν ἡγουμένου τὴν πεῦ- A.C. 448
 σιν εἶναι, καὶ μηδαμῶς ἄλλοις τούτου χάριν διαλεχθῆσεσθαι. Ind. 1
 οἱ δὲ ἡμᾶς παραχρῆμα ἀναχωρεῖν προσέταττον. ἐν παρα- C
 C Theod. 41
 σκευῇ δὲ τῆς ὁδοῦ γενομένους τῆς ἀποκρίσεως ἡμᾶς ὁ Βιγί-
 5 λας κατεμέμφετο, ἐπὶ ψεύδει ἀλῶναι ἄμεινον λέγων ἢ ἀπρά-
 κτους ἀναχωρεῖν. „εἰ γὰρ ἐς λόγους τῷ Ἀττίλῃ ἔτυχόν, φη-
 σιν, ἐληλυθὼς, ἐπεπέικεν ῥαδίως ἄν αὐτὸν τῆς πρὸς Ῥω-
 μαίους ἀποστῆναι διαφορᾶς, οἷα δὲ ἐπιτηδείου αὐτῷ ἐν τῇ
 κατὰ Ἀνατόλιον πρεσβείᾳ γεόμενος.” ταῦτα εὖνον αὐτῷ τὸν
 10 Ἐδέκωνα ὑπάρχειν ὥστε λόγῳ τῆς πρεσβείας καὶ τῶν ὀπωσ-
 οῦν, εἴτε ἀληθῶς, εἴτε ψευδῶς, ῥηθησομένων προφάσεως
 τυχῆν ἐπὶ τῷ βουλευσασθαι περὶ τῶν αὐτοῖς κατ' Ἀττίλῃ D
 δεδογμένων, καὶ ὅπως τὸ χρυσιόν, οὐπερ ἔφασκε δεῖσθαι ὁ
 Ἐδέκων, κομίσαι τὸ διανεμηθῆσόμενον ταττομένοις ἀνδράσι.
 15 Προδεδωμένος δὲ ἐλελήθει. ὁ γὰρ Ἐδέκων, εἴτε δόλῳ ὑπο-
 σχόμενος, εἴτε καὶ τὸν Ὀρέστην εὐλαβηθεῖς, μὴ ἐς τὸν Ἀτ-
 τίλῃ ἀγάγοι ἄπερ ἡμῖν ἐν τῇ Σερδικῇ μετὰ τὴν ἐστίασιν
 εἰρήκει, ἐν αἰτίᾳ ποιούμενος τὸ χωρὶς αὐτοῦ βασιλεῖ καὶ τῷ
 εὐνούχῳ ἐς λόγους αὐτὸν ἐληλυθῆναι, καταμηγνύει τὴν μελε-
 20 τηθελοῦσαν αὐτῷ ἐπιβουλήν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἐκπεμφθησομένου
 5. ψεύδει Cl., ψευδῆ vulg. 9. διὰ ταῦτα H., ταῦτα [δ' ἔ-
 λεγεν ἐλπίζων] εὖνον con. B. 14. κομίσαιτο διαν. Vales.
 male, διανεμ. [τοῖς ὑπ' αὐτὸν] ταττ. con. B. 15. προδε-
 δομένος Vales., προσδεδωμένος vulg. ἐλελήθει B., ἐληλύθει
 vulg. 18. ἐν αἰτίᾳ Cantocl., ἐναντία vulg.

tulerunt, sive alia nuntiaturi venerimus, neminem nisi ducem ve-
 strum quaerere decet, neque de his cum aliis ullo pacto disserere
 constituimus.“ Illi vero nos quam primum abire iusserunt. Dum
 reditum parabamus, Bigilas nos propter responcionem Scythis fa-
 etam increpavit. Longe enim potius fuisse in mendacio deprehendi,
 quam re infecta domum reverti. „Si enim, inquit, cum Attila col-
 locutus fuisset, facile illi a contentione cum Romanis discedere
 persuasissem, quippe qui antea familiaritatem cum illo in legatione
 per Anatolio suscepta contraxi.“ Atque inde Edeconem quoque bene
 sibi velle dixit, ideoque specie legationis et eorum, quae vere aut
 falso dicturi essent, ope viam se inventuros esse speravit, qua
 compositas in Attilam insidias exsequerentur, et anrum, quo Edecon
 sibi ad eam rem opus esse eunucho dixerat, adferretur, quod certis
 hominibus divideretur. Sed Bigilam latebat, se proditum: Edecon
 enim, sive simulate cum eunucho pactus, sive ut ab Oreste sibi
 caveret, ne ob eam causam, quam in Serdica inter coenandum no-
 bis indicaverat, iratus ad Attilam deferret, quod sine se secretos
 sermones cum Imperatore et eunucho habuisset, Attilae comparatam
 in ipsum coniurationem aperuit, et auri summam, quam in eam
 causa mitti convenerat, simul et ea, quae per nos in ista legatione

- A. C. 448 χρυσίου, ἐκλέγει δὲ καὶ ἐφ' οἷς τὴν πρεσβείαν ἐποιούμεθα.
 Ind. 1 τῶν δὲ φορτίων ἤδη τοῖς ὑποζυγίοις ἐπιτεθέντων, καὶ ἀνά-
 Theod. 41 κη τὴν πορείαν κατὰ τὸν τῆς νυκτὸς καιρὸν ποιεῖσθαι πει-
 P. 52 ρώμενοι, μετεξέτεροι τῶν βαρβάρων παραγενόμενοι ἐπιμείναι
 ἡμᾶς τοῦ καιροῦ χάριν παρακελεύσασθαι τὸν Ἀττήλαν ἐλε-5
 γον. ἐν αὐτῷ οὖν τῷ χωρίῳ, ὅθεν καὶ διανέστημεν, ἦγον ἡ-
 μῖν βοῦν ἄγοντές τινες καὶ ποταμίους ἰχθύας παρὰ τοῦ Ἀτ-
 τήλα διαπεμφθέντας. δειπνήσαντες οὖν ἐς ὕπνον ἐγράφημεν.
 ἡμέρας δὲ γενομένης ψόμεθα μὲν ἡμερόν τι καὶ πρῶον παρὰ
 τοῦ βαρβάρου μνησθήσεσθαι· ὁ δὲ πάλιν τοὺς αὐτοὺς ἔ-10
 B πεμπε, παρακελεύόμενος ἀπιέναι, εἰ μὴ ἔχοιμὲν τι παρὰ τὰ
 αὐτοῖς ἐγνωσμένα λέγειν. οὐδὲν οὖν ἀποκρινάμενοι πρὸς
 τὴν ὁδὸν παρασκευαζόμεθα, καίπερ τοῦ Βιγίλα διαφιλονει-
 κούντος λέγειν εἶναι καὶ ἕτερα ἡμῖν ῥηθησόμενα. ἐν πολλῇ
 δὲ κατηφεία τὸν Μαξιμίον ἰδὼν, παραλαβὼν Ῥουστίκιον¹⁵
 ἐξεπιστάμενον τὴν βαρβάρων φωνήν, ὃς σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὴν
 Σκυδικὴν ἐληλύθει — οὐ τῆς πρεσβείας ἔνεκα ἀλλὰ κατὰ πρῶ-
 ξίν τινα πρὸς Κωνσταντίον, ὃν Ἰταλιώτην ὄντα ὑπογραφέα
 Ἀττήλα ἀπεστάλκει Ἀέτιος ὁ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων στρα-
 τηγός, — παρὰ τὸν Σκότταν ἀφικνούμενος, (οὐ γὰρ Ὀνηγήσιος²⁰
 τηρικαῦτα παρῆν,) καὶ αὐτὸν προσειπὼν ὑφ' ἐρμηνεῖ τῷ Ῥου-
 C στικίῳ ἔλεγον δῶρα πλεῖστα παρὰ τοῦ Μαξιμίον ἰχθυσθαι,
 εἴπερ αὐτὸν τῆς παρὰ τὸν Ἀττήλαν εἰσόδου παρασκευάσοι

23. τοῦ Ἀττήλα vulg.

tractanda erant, enuntiavit. Iumentis iam adornatis et necessitate ad iter tempore noctis carpendum adacti, occurrere ex barbaris, qui dicerent, Attilam iubere nos propter tempus noctis intempestivum remanere. In eundem igitur locum, unde proficiscebamur, praesto fuere, qui bovem agebant et pisces fluviatiles nobis ab Attila missos adferebant. Cocnati nos dormitum contulimus. Luce orta in spem adducebamur; Attilam se ad lenitatem daturum, et aliquod mite responsum ad nos ab ipso emanaturum. Ille vero denno eosdem misit, iussitque abire, si nihil aliud negotii, nisi quod iam omnibus cognitum erat, nobis cum illo intercederet. Nullo dato responso ad iter nos accinximus, etsi Bigilas omni ope contenderet, ut responderemus ad nos alia dicenda habere. Ego vero cum Maximinum moerore confici viderem, assumpto Rusticio, qui barbarorum linguae peritus erat, et nobiscum in Scythiam venerat non legationis, sed privatae rei causa, ad Constantium ex Italia oriundum, quem ad Attilam Aëtius, Occidentalium Romanorum dux, ut illi ab epistotis esset, miserat, Scottam adii, (nec enim aderat Onegesius,) et cum illo per Rusticium interpretem collocutus, enim plurima dona a Maximino laturum dixi, si illi aditus ad Attilam copiam faceret. Le-

τυχεῖν. τὴν γὰρ αὐτοῦ πρεσβείαν οὐ μόνον Ῥωμαίοις καὶ A. C. 440
 Οὐννοις ξυνοίσειν, ἀλλὰ καὶ Ὀνηγησίῳ, ὃν παρ' αὐτὸν βασι- Ind. 1
 λεία λέναι βούλεται καὶ τὰ τοῖς ἔθνεσι διευκρινῆσαι ἀμφίβο- Theod. 41
 λα· ἀφικόμενον δὲ μεγίστων τεύξεσθαι δωρεῶν. χρῆναι
 50ὺν μὴ παρόντος Ὀνηγησίου ἡμῖν, μᾶλλον δὲ τὰδελφῶ ἐπὶ τῇ
 ἀγαθῇ συναγωνίζεσθαι πράξει. πείθεσθαι δὲ καὶ αὐτῷ τὸν V. 36
 Ἀττήλαν μεμαθημέναι ἔλεγον· οὐκ ἐν ἀκοῇ δὲ ἔσεσθαι βε-
 βαίως τὰ κατ' αὐτὸν, εἰ μὴ γε πείρα τὴν αὐτοῦ γνοίη δύνα-
 μιν. ὁ δὲ ὑπολαβὼν μηκέτι ἀμφιβόλους εἶναι ἔφη τοῦ καὶ
 10αὐτὸν ἴσα τῷ ἀδελφῷ παρὰ Ἀττήλα λέγειν τε καὶ πράττειν.
 καὶ παραχρημα τὸν ἵππον ἀναβάς ἐπὶ τὴν Ἀττήλα διήλασε
 σκηρῆν. πρὸς δὲ τὸν Μαξιμίονον ἐπανελθὼν ἀλύοντα ἄμα D
 τῷ Βιγίλα καὶ διαπορούμενον ἐπὶ τοῖς καθεστῶσιν ἔλεγον ἃ
 τε τῷ Σκόττα διειλεγμαι καὶ ἄπερ παρ' αὐτοῦ ἠκηκόειν, καὶ
 15ὡς δεῖ τὰ τῷ βαρβάρῳ δοθησόμενα παρασκευάζειν δῶρα καὶ
 τὰ αὐτῷ παρ' ἡμῶν ῥηθησόμενα ἀναλογίζεσθαι. ἀμφοτέροι
 οὖν ἀναπρήσαντες, (ἐπὶ γὰρ τοῖς δάφουσι καὶ τῆς πῶας κελ-
 σθαι σφᾶς συνβῆαιεν,) ἐπήνεσάν τε τὴν πράξιν, καὶ τοὺς
 ἦδη μετὰ τῶν ὑποζυγίων ἐξορμήσαντας ἀνεκάλουν, καὶ δι- P. 53
 20σκέπασαντο ὅπως τε προσείποιεν τὸν Ἀττήλαν, καὶ ὅπως αὐτῷ
 τὰ τε βασιλείως δῶρα δοῖεν καὶ ἄπερ αὐτῷ ὁ Μαξιμίονος ἐ-
 2. βασιλεὺς Ν. Ant βούλεσθαι Β. 8. γνοίημεν coni. Cl. 10.
 Ἀττήλαν vulg.

gatum enim venire de rebus, quae non solum Romanis et Hunnis
 maximam essent utilitatem allaturae, sed etiam ipsi Onegesio. Im-
 peratorem enim poscere, illum ad se legatum ab Attila mitti, qui
 diiudicaret controversias inter utramque gentem, unde nonnisi in-
 gentibus donis cumulatus esset rediturus. Oportere igitur illum,
 cum Onegesius non adsit, in tam praeclara actione nos aut potius
 fratrem ipsum adiuvari. Et ipsi quoque Attilam plurimum fidere
 dixi me accepisse. Sed non satis firma esse audita, nisi re ipsa
 notum faceret quantum illi Attila tribueret. Atque ille: „Ne am-
 plius, inquit, dubii sitis. Aequae ac frater apud Attilam valeo au-
 ctoritate, seu verbis, seu facto opus est.“ Et ascenso equo, ad
 Attilae tentorium contendit. Ego vero ad Maximinum rediens, qui
 una cum Bigila angebatur animo, et incertus erat quid constituendum
 esset, narravi sermones, quos habueram cum Scotta, et quae ab ipso
 audieram. Atque adeo illum excitavi ad praeparanda munera, quibus
 Scottam remuneraretur, et praemeditandum, quibus verbis Attilam affe-
 retur. Surrexerunt igitur (offenderam enim illos in solo herbido iacentes,)
 et operam a me egregie navatam laudarunt, et eos, qui se iam cum iu-
 mentis itineri accinxerant, revocarunt. Tum etiam qua oratione Attilam
 aggrederebantur, et quo modo dona Imperatoris, et quae Maximinus
 ipse adferebat, traderent, inter se agitarunt. Dum in harum rerum

A. C. 448 κόμιζεν. ἀμφὶ δὲ ταῦτα πονουμένους διὰ τοῦ Σκόιτα ὁ Ἄτ-
 Ind. 1 τήλας μετεπέμψατο, καὶ δῆτα ἐς τὴν ἐκείνου παραγενόμεθα,
 Theod. 41 ὑπὸ βαρβαρικοῦ κύκλι πεφρουρημένην πλήθους. ὡς δὲ εἰς-
 ὁδὸν ἐτύχομεν, εὗρομεν ἐπὶ Ξυλίνου δίφρου τὸν Ἄττηλαν
 καθήμενον. στάντων δὲ ἡμῶν μικρὸν ἄνωτέρω τοῦ θρόνου, 5
 προσελθὼν ὁ Μαξιμίνοσ ἠσπάσατο τὸν βάρβαρον, τὰ τε πα-
 ρὰ βασιλέωσ γράμματα δούσ ἔλεγεν, ὡς σὸν εἶναι αὐτὸν καὶ
 Βτούσ ἀμφ' αὐτὸν εὐχεται βασιλεύσ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἔσοσθαι
 Ῥωμαίοισ ἄπερ αὐτῷ βούλοιντο. καὶ ἐπὶ τὸν Βιγίλαν εὐ-
 θύσ τρέπει τὸν λόγον, θηρίον ἀναιδέσ ἀποκαλῶν, ὅτου χάρινιο
 παρ' αὐτὸν ἔλθειν ἠθέλησεν ἐπιστάμενοσ τὰ τε αὐτῷ καὶ
 Ἄνατολίῳ ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ δόξαντα, ὡσ εἶρητο μὴ πρότερον
 πρέσβεισ παρ' αὐτὸν ἔλθειν, πρὶν ἢ πάντεσ οἱ φυγάδεσ ἐκ-
 δοθεῖεν βαρβάροισ. τοῦ δὲ φήσαντοσ, ὡσ ἐκ Σκυθικοῦ γένουσ
 παρὰ Ῥωμαίοισ οὐκ εἶη φυγάσ, (τοῦσ γὰρ ὄντασ ἐκδεδό-15
 σθαι,) χαλεπήνασ μᾶλλον καὶ αὐτῷ πλεῖστα λοιδορησάμενοσ
 C μετὰ βοῆσ ἔλεγεν, ὡσ αὐτὸν ἀνασκολοπίσασ πρὸσ βορὰν οἰω-
 νοῦτ ἐδεδώκει ἄν, εἰ μὴ γε τῷ τῆσ πρεσβείασ θεσμοῦ λυμαι-
 νεσθαι ἐδόκει καὶ ταύτην αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἀναιδείᾳ καὶ τῇ τῶν
 λόγων ἰταμότητι ἐπιθεῖναι δίκην· φυγάδασ γὰρ τοῦ σφετέ-20
 ρου ἔθνουσ παρὰ Ῥωμαίοισ εἶναι πολλούσ, ὧν ἐκέλευε τὰ

2. μετεπέμψατο B., μετέπεμψε τε vulg. παραγεν. vulg. 3. κύ-
 κλου vulg. 8. βασιλεῦσιν vulg. 15. Ῥωμαίοισ vulg. 17.
 βορὰν Val., βορῶν vulg. 18. θεσμοῦ Val., θερμῶ vulg.
 19. τῷ pro και conl. Cl.

cura versabamur, Atilas nos per Scottam arcessivit: itaque ad eius tentorium iter direximus, quod barbarorum multitudine, qui in orbem excubias agebant, erat circumdatum. Introducti Atilam sedentem in sella lignea invenimus. Stetimus paulo remotius ab eius solio: mox processit Maximinus et salutavit barbarum. Et Imperatoris litteras tradens dixit, salvum et incolumem illum suosque precari Imperatorem. Et barbarus, „Sit et Romanis quemadmodum et mihi cupiunt,“ inquit. Statimque ad Bigilam convertit orationem, feram impudentem vocans, quaerebat, qua re impulsus ad ipsum venisset, cum sibi eorum, quae et ipse et Anatolius de pace sensissent, conscius esset: non enim prius ad se legatos accedere debuisse, quam omnes profugi, qui apud Romanos exstarent, redditi essent. Bigila vero respondente, nullum amplius apud Romanos reperiri transfugam Scythici generis; omnes enim redditos esse; magis exasperatus Atilas, in eum multa probra et convitia ingressit. Et cum clamore dixit, se illum in crucem acturum et praedam vulturibus praebiturum fuisse, nisi leges legationis hac impudentis eius orationis et temeritatis poena offendere vereretur. Etenim restare adhuc apud Romanos plures transfugas, quorum nomina, ut erant

θρόματα ἔγγεγραμμένα χάριτι τοὺς ὑπογραφέας ἀναγινώσκειν. A. C. 448
 ὡς δὲ διεξήλθον ἅπαντας, προσέτατε μηδὲν μελλήσαντα ἀ-^{Ind. 1}
 πέναι· συμπέμψειν δὲ αὐτῷ καὶ Ἦσλαν Ῥωμαίοις λέξοντα, ^{Theod. 41}
 πάντας τοὺς παρὰ σφισι καταφυγόντας βαρβάρους ἀπὸ τῶν
 5 Καρπιλιόνοσ χρόνων, ὃς ἀμήρευσε παρ' αὐτῷ, παῖς ὢν
 Ἀετίου τοῦ ἐν τῇ ἐσπέρῃ Ῥωμαίων στρατηγοῦ, ἐκπέμψαι D
 παρ' αὐτόν. καὶ γὰρ οὐ συγχωρήσειν τοὺς σφετέρους θερά-
 ποντας ἀντίον αὐτοῦ ἐς μάχην ἵεναι, καίπερ μὴ δυναμένους
 ὠφελεῖν τοὺς τὴν φυλακὴν αὐτοῖς τῆς οἰκειάς ἐπιτρέψαντας
 10 γῆς. τίνα γὰρ πόλιν ἢ ποῖον φρούριον σεσῶσθαι, ἔλεγεν,
 ὑπ' ἐκείνων, οὐπερ αὐτὸς ποιῆσαι τὴν αἵρεσιν ὤρμησεν; ἀ-
 παγγείλαντας δὲ τὰ αὐτῷ περὶ τῶν φυγάδων δεδογμένα, αὐ-
 θις ἐπανήκειν μὴνύοντας πότερον αὐτοὺς ἐκδιδόναι βούλονται
 ἢ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέχονται πόλεμον. παρακελευσάμενος
 15 δὲ πρότερον καὶ τὸν Μαξιμίον ἐπιμένειν, ὡς δὲ αὐτοῦ περὶ
 τῶν γεγραμμένων ἀποκρινοῦμενος βασιλεὺς, ἐπέτρεπε τὰ δῶ-
 ρα. δόντες τοίνυν καὶ ἐπανιόντες ἐς τὴν σκητὴν, ἐκάστον
 τῶν λεχθέντων περὶ ἰδιολογούμεθα. καὶ Βιγίλα θαναμάζον-P. 54
 τοσ ὅπως πάλαι αὐτῷ πρεσβευομένῳ ἤπιός τε καὶ πρῶος νο-
 20 μοσθεῖς τότε χαλεπῶς ἐλοιδορήσατο, ἔλεγον, μὴ ποτέ τινες
 τῶν βαρβάρων τῶν ἐν Σερδικῇ ἐστιαθέντων σὺν ἡμῖν δυσμε-
 νῇ αὐτῷ τὸν Ἀττήλαν παρεσκεύασαν, ἀπαγγείλαντες, ὡς θεὸν

2. ἔπαντας N., ἀπόντας vulg. 3. λέξαντα vulg. 7. οὐ
 add. N. 11. ἀπαγγείλαντες vulg. 21. ἐστιαθέντων Cl., αἰ-
 τιαθέντων vulg.

in charta descripta, iussit scribas recitare. Hi ubi omnia legerant,
 Attilas Bigilam una cum Esia sine mora proficiscii iussit Romanis
 denuntiatum, ut omnes transfugas Scythicae nationis, quotquot in
 eorum potestate essent, redderent, a tempore Carpilionis, filii Ae-
 tii, Romanorum Occidentalium ducis, qui obses apud eum fuerat.
 Non enim se servos suos secum manus conserere passurum esse,
 quampriusquam ne iis quidem, qui suae ditionis custodiam illis commi-
 serint, prodesse possint. Quae enim urbs, quod castellum ab illis
 possit defendi, quod evertere aut diruere apud se constitutum ha-
 buerit? Postquam exposuerint a se de transfugis decreta, redire
 eos quamprimum iussit renuntiatum, utrum transfugas reddere, an
 bellum eo nomine malint suscipere. Non multo ante Maximinum
 paulam exspectare iusserat, dum ad ea, quae Imperator scripserat,
 per se responsum daret, munera petiit. Quae postquam dedimus,
 in tentorium nostrum nos recepimus, et de singulis, quae dicta fue-
 rant, inter nos disseruimus. Cum autem Bigilas admiraretur, qui
 fieret, ut Attilas, qui sibi iampridem, cum legatus ad illum veniret,
 comis et perhumanus visus esset, tunc se acerbis contumeliis affe-

A. C. 448 μὲν τὸν Ῥωμαίων ἐκάλει βασιλέα, ἄνθρωπον δὲ τὸν Ἀττή-
 Ind. 1 λαν. τοῦτον τὸν λόγον ὁ Μαξιμίνος ὡς πιθανὸν ἐδέχετο, οἷα δὴ
 Theod. 41 V. 37 ἀμέτοχος ὢν τῆς συναμοσίας ἦν κατὰ τοῦ βαρβάρου ὁ εὐ-
 νοῦχος ἐποίησατο. ὁ δὲ Βιγίλας ἀμφίβολός τε ἦν, καὶ ἐμὲ
 Β ἐδόκει προφάσεως ἀπορεῖν, δι' ἣν αὐτῷ ὁ Ἀττήλας ἐλοιδόρη-5
 σατο. οὔτε γὰρ τὰ ἐν Σερδικῇ, ὡς ὕστερον ἡμῖν διηγεῖτο,
 οὔτε τὰ τῆς ἐπιβουλῆς εἰρῆσθαι τῷ Ἀττήλα ἐνόμιζεν, μη-
 δενὸς μὲν ἐτέρου τῶν ἐκ τοῦ πλήθους διὰ τὸν ἐπικρατοῦντα
 κατὰ πάντων φόβον ἐς λόγους αὐτῷ θαρρόυντος ἐλθεῖν, Ἐδέ-
 κωνος δὲ πάντως ἐχεμυθήσοντος διὰ τε τοὺς ὄρκους καὶ τῆρ10
 ἀδελφίαν τοῦ πράγματος, μὴ ποτε καὶ αὐτὸς, ὡς τοιούτων μέτοχος
 λόγων, ἐπιτήδειος νομισθεὶς, θάνατον ὑπέξει ζημίαν. ἐν τοι-
 αύτῃ οὖν ἀμφιβολία τυγχάνουσιν ἐπιστὰς Ἐδέκων, καὶ τὸν
 Βιγίλαν ἔξω τῆς ἡμετέρας ἀπαγαγὼν συνόδου, ὑποκρινάμε-
 C νός τε ἀληθίζεσθαι τῶν αὐτοῖς βεβουλευμένων ἕνεκα, καὶ τοῖς
 χρυσίον κομισθῆναι παρακελευσάμενος τὸ δοθησόμενον τοῖς
 ἅμα αὐτῷ περὶ τὴν πράξιν ἐλευσομένοις, ἀνεχώρει. πολυ-
 πραγμονοῦντα δὲ τίνες οἱ τοῦ Ἐδέκωνος πρὸς αὐτὸν λόγοι
 ἀπατῶν ἔσπευδεν ἠπατημένος αὐτὸς, καὶ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν
 ἀποκρυψάμενος ἔφασκε παρ' αὐτοῦ Ἐδέκωνος εἰρῆσθαι, ὡς καιρὸ
 αὐτῷ ὁ Ἀττήλας περὶ τῶν φυγάδων χαλεπαίνει. ἔδει γὰρ ἢ
 3. ἀμέτοχος Val., μέτοχος vulg. 9. αὐτοῦ vulg. Ἐδέ-
 κωνος Val., Ἐδέκων vulg.

cisset, dixi, vereri me, ne qui ex barbaris, qui in Serdica nobiscum
 epulati erant, Attilam infensum nobis reddidissent, et Bigilam Ro-
 manorum Imperatorem deum, Attilam vero hominem appellasse, retulissent. Quam orationem Maximinus ut verisimilem est amplectur, quia coniurationis in Attilam ab eunucho initae particeps non fuerat. Sed Bigilas ambiguus animi erat, neque causam suspicari posse videbatur, quare Attilas eum tam acerbis convitiis insectatus esset. Nec enim in animum suum inducere poterat, ut nobis postea retulit, enuntiata fuisse, quae in convivio in Serdica dicta fuerant, nec coniurationem in Attilam detectam, cum nemo ex omni multitudine, quae Attilam circumstabat, excepto Edecone, prae meta, qui omnium mentes pervaserat, cum Attila sermonem institueret, Edeconem autem studiose operam daturum censeret, omnia silentio transigere, tum propter iusiurandum, tum propter negotii gravitatem: ne, quia clandestinis in Attilam consiliis interfuerat, reus iudicatus, poena mortis afficeretur. Haec cum ambigua mente volveremus, Edecon supervenit, et abducto a nostro coetu Bigila, (sungebat enim velle vere et serio de praemeditatis inter eos insidiis agere,) ubi aurum adferri praecepit, quod his daretur, qui exsequendo facinori operam navaturi essent, discessit. Ego vero cum Bigilam curiosius inquirerem, quos sermones secum Edecon habuisset, deci-

πάντας ἀπολαβεῖν, ἢ πρέσβεις ἐκ τῆς μεγίστης ἔξουσίας A. C. 446
 ἀφικέσθαι πρὸς αὐτόν. ταῦτα διαλεγόμενοι παραγενόμενοι^{Ind. 1}
 τινες τῶν Ἀττήλα ἔλεγον, μήτε Βιγίλαν, μήτε ἡμᾶς Ῥωμαίων^{Theod. 41}
 αἰχμάλωτον ἢ βάρβαρον ἀνδράποδον ἢ ἵππους ἢ ἕτερόν τι D
 5 πλὴν τῶν εἰς τροφήν ἀνεῖσθαι, ἄχρισ ὅτου τὰ μεταξὺ Ῥω-
 μαίων καὶ Οὐννων ἀμφίβολα διακριθεῖη. σεσοφισμένως δὲ
 ταῦτα καὶ κατὰ τέχνην ἐγένετο τῷ βαρβάρῳ, ὥστε τὸν μὲν
 Βιγίλαν ῥαδίως ἐπὶ τῇ κατ' αὐτοῦ ἀλώναι πράξει ἀποροῦντα
 αἰτίας, ἐφ' ἧπερ τὸ χρυσίον κομίζοι, ἡμᾶς δὲ προφάσει ἀπο-
 10 κρήσεως ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ δοθησομένης Ὀνηγήσιον ἀπεκδέξα-
 σθαι, τὰ δῶρα κομιούμενον ἄπερ ἡμεῖς τε δίδοναι ἐβουλό-
 μεθα καὶ βασιλεὺς ἀπεστάλκει. συνέβαινε γὰρ αὐτὸν σὺν
 τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀττήλα παιδῶν ἐς τὸ τῶν Ἀκατζίρων
 ἔθνος ἐστάλθαι, ὃ ἔστι Σκυθικὸν ἔθνος, παρέστη δὲ τῷ Ἀτ- P. 55
 15 ττήλῃ ἐξ αἰτίας τοιαύτης. πολλῶν κατὰ φύλα καὶ γένη ἀρχόν-
 των τοῦ ἔθνους, Θεοδοσίος ὁ βασιλεὺς ἐπέμπεει δῶρα¹, ὥστε
 ὁμοιοῖα σφετέρᾳ ἀπαγορεῦσαι μὲν τῇ τοῦ Ἀττήλα συμμαχίᾳ,
 τὴν δὲ πρὸς Ῥωμαίους [συμμαχίαν] ἀσπάζεσθαι. ὁ δὲ τὰ
 δῶρα ἀποκομίζων οὐ κατὰ τάξιν ἐκάστῳ τῶν βασιλέων τοῦ
 20 ἔθνους δίδωσιν, ὥστε τὸν Κουριδάχον πρεσβύτερον ὄντα τῇ

3. τῶν B., τοῦ vulg. 13. Ἀκατζίρων Val., ἀκατζίρων vulg. 18.
 συμμαχίαν] εἰρήνην H. mg. 19. ἐκάστου vulg.

pere conatus est, deceptus et ipse, et veram causam occultans com-
 mentus est sibi Edeconem dixisse, Attilam illi quoque propter
 transfugas succensusse. Oportuisse enim aut omnes restitui, aut
 legatos summa auctoritate praeditos ad illum venire. Haec dum
 loquebamur, advenerit ab Attila, qui Bigilam et nos prohiberet,
 captivum Romanorum, aut barbarum mancipium, aut equos, aut quic-
 quam aliud emere, praeterquam quae ad victum necessaria erant,
 donec inter Romanos et Hunnos de rebus controversis convenisset.
 Haec callide et praemeditato consilio barbarus faciebat, quo faci-
 lius Bigilam in consilio contra se exsequendo deprehenderet, cum
 nullam satis idoneam causam comminisci posset, cur aurum adferret.
 Nos quoque praetenta causa responsi, quod ad legationem editurus
 erat, Onegesium opperiri coegit, ut munera, quae ad eum Impera-
 tor miserat, et tradere volebamus, acciperet. Etenim tum forte
 Onegesius una cum seniore ex Attilae liberis ad Acatziros missus
 fuerat. Ex gens est Scythica, quae in potestatem Attilae hac de
 causa venit. In eam gentem plures secundum populos et gentes
 imperium exercebant, quos Imperator Theodosius, firmata inter eos
 concordia, ab Attilae societate ad colendam cum Romanis pacem
 et societatem muneribus traducere conatus est. Qui ea munera
 attulerat non pro cuiusque gentis regis merito et gradu ea distri-
 buerat. Caridachus enim secundo loco acceperat, qui regum anti-

A. C. 448 ἀρχῆ, τὰ δῶρα δεξάμενον δεύτερον, οἷα δὲ περιφθάντα
 Ind. 1 καὶ τῶν σφετέρων στερηθέντα γερῶν, ἐπικαλέσασθαι τὸν Ἀ-
 Theod. 41 τήλαν κατὰ τῶν συμβασιλευόντων, τὸν δὲ μὴ μελλήσαντα
 Βπολλὴν ἐκπέμψαι δύναμιν, καὶ τοὺς μὲν ἀνελόντα, τοὺς δὲ
 παραστησάμενον καλεῖν τὸν Κουρίδαχον τῶν νικητηρίων με-5
 θέξοντα. τὸν δὲ ἐπιβουλὴν ὑποτοπήσαντα εἰπεῖν, ὡς χαλεπὸν
 ἀνθρώπῳ ἐλθεῖν ἐς ὄψιν Θεοῦ· εἰ γὰρ οὐδὲ τὸν τοῦ ἡλίου
 δίσκον ἀτενωῶς ἔστιν ἰδεῖν, πῶς τὸν μέγιστον τῶν Θεῶν ἀπαθῶς
 τις ὄψοιτο; οὕτως μὲν ὁ Κουρίδαχος ἔμεινε ἐπὶ τοῖς σφετέροις
 καὶ διεφύλαξε τὴν ἀρχὴν, τοῦ λοιποῦ παντὸς τοῦ Ἀκατζίρωνιο
 ἔθνους τῷ Ἀττήλα παραστάντος· οὐπερ ἔθνος βασιλέα τὸν
 πρεσβύτερον τῶν παιδῶν καταστῆσαι βουλόμενος Ὀνηγήσιον
 ἐπὶ ταύτην ἐκπέμπει τὴν πρᾶξιν. διὸ δὴ καὶ ἡμᾶς, ὡς εἶ-
 Cρηται, ἐπιμεῖναι παρακελευσάμενος, τὸν Βιγίλαν διαφῆκεν
 ἅμα Ἡσλα προφάσει μὲν τῶν φυγάδων ἐς τὴν Ῥωμαίωνι5
 διαβησόμενον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἐδέκωνι τὸ χρυσίον κομι-
 οῦντα.

Τοῦ δὲ Βιγίλα ἐξορμήσαντος, μίαν μετὰ τὴν ἐκείνου ἀνα-
 χώρησιν ἡμέραν ἐπιμείναντες, τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τὰ ἀρκτικώ-
 τερα τῆς χώρας σὺν Ἀττήλα ἐπορεύθημεν. καὶ ἄχρι τιῶσδε
 τῷ βαρβάρῳ συμπροελθόντες ἕτεραν ὁδὸν ἐτράπημεν, τῶν
 ξυναγούτων ἡμᾶς Σκυθῶν τοῦτο ποιεῖν παρακελευσαμένων,

g. οὕτως Cantocl., οὗτος vulg. 18. μετὰ B., κατὰ vulg. 22.
 ξυναγόντων vulg.

quior, primus accipere debuerat. Ille, tanquam contemptus et sibi
 debitis praemiis frustratus, Attilam contra ceteros reges auxilio vo-
 caverat. Is nihil cunctatus, magno exercitu emisso eorum alios
 sustulit, alios ad deditiōnem compulit. Deinde Caridachum ad se
 vocat, tanquam illi victoriam, et quae ex victoria consecutus fuerat,
 impertiturus. Sed iste dolum et insidias suspicatus, difficile et
 grave esse homini respondit, in dei conspectum venire. Si enim
 immotis oculis solis orbem intueri nemo potest, quomodo quis
 sine sensu doloris cum deorum maximo congregiatur? Atque ita
 Caridachus regnum suaque omnia sibi et integra conserva-
 vit, et reliqua omnis Acatzirorum regio in ius ditionemque Attilae
 concessit. Ei genti cum seniore ex filiis regem Attilam constituere
 decrevisset, ad hanc rem conficiendam Onagesium miserat. Itaque
 nos expectare, ut dictum est, iubens, Bigilam cum Esia ad Romanos
 amandavit, specie quidem transfugarum repetendorum, sed revera,
 ut aurum Edeconi promissum adferret.

Post Bigilae discessum unum tantum diem in his locis com-
 morati, postridie una cum Attila ad loca magis ad septentrionem
 vergentia profecti sumus. Haud longum viae spatium cum barbaris

ὡς τοῦ Ἀτιήλα ἕς κόμην τινα παρεσομένου, ἐν ἧ γαμεῖν A. C. 448
 θυγατέρα Ἑσκάμ ἐβούλετο, πλείστας μὲν ἔχων γαμετάς, ἀ- Ind. 1
 γόμενος δὲ καὶ ταύτην κατὰ νόμον τὸν Σκυθικόν. ἐνθὲνδε Theod. 41
 ἐπορευόμεθα ὁδὸν ὁμαλὴν, ἐν πεδίῳ κειμένην, ναυσιπόροις V. 38
 ὅτε προσεβάλομεν ποταμοῖς, ὧν οἱ μέγιστοι μετὰ τὸν Ἴστρον
 ὄντε Δρήκων λεγόμενος καὶ ὁ Τίγας καὶ ὁ Τιφήσας ἦν. καὶ
 τούτους μὲν ἐπεραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις, οἷς οἱ
 προσοικοῦντες τοὺς ποταμούς κέχρηται. τοὺς δὲ λοιπούς
 ταῖς σχεδίαις διεπλεύσαμεν, ἅς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν οἱ βάρβα-
 10 ροὶ διὰ τοὺς λιμνάζοντας φέρουσι τόπους. ἐχορηγοῦντο δὲ
 ἡμῖν κατὰ κόμας τροφαί, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρος, ἀντὶ δὲ
 οἴνου ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. ἐκομίζοντο δὲ καὶ οἱ
 ἐπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται κέγχρον καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγού-
 μενοι πόμα· κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό. μακρὰν δὲ P. 56
 15 ἀνύσαντες ὁδὸν περὶ δειλὴν ὄψιαν κατεσκευάσαμεν πρὸς λί-
 μνην τινὶ, πότιμον ὕδωρ ἐχούσῃ, ὑπερ οἱ τῆς πλησίον ὕδρευ-
 οντο κόμης. πνεῦμα δὲ καὶ θύελλα ἐξαπίνης διαναστάσα
 μετὰ βροντῶν καὶ συχνῶν ἀστραπῶν καὶ ὄμβρου πολλοῦ εὐ-
 μόνον ἡμῶν ἀνέτρειψε τὴν σκηνὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν
 20 σὺμπασαν ἕς τὸ ὕδωρ ἐκύλισε τῆς λίμνης. ὑπὸ δὲ τῆς κρη-
 τοσύσης τὸν ἀέρα ταραχῆς καὶ τοῦ συμβάντος δειματοθέντες
 τὸ χωρίον ἀπελείπομεν καὶ ἀλλήλων ἐχωριζόμεθα, ὡς ἐν

19. ἀνέτρειψε N., ἔτρειψε vulg.

progressi, alio iter vertimus, Scythis, qui viam ducebant, nos id facere iubentibus. Attilas interea in quodam vico substitit, in quo filiam Escam uxorem, etsi plures alias haberet, Scytharum legibus id permittentibus, ducere voluit. Illinc facili et aequali via, per planitiem iter fecimus, et in multos fluvios navigabiles incidimus. Quorum post Istrum maximi sunt Drecon dictus, et Tigas, et Tiphisas. Et hos quidem naviculis unico ligno confectis, quas in quotidiano usu habent qui ad flumina habitant, reliquos lembis ex propinquo desumptis, quos barbari curribus imponunt, et per loca restagnantia important, traiecimus. Congerebantur vero nobis ex vicis commeatus, pro frumento milium, pro vino medus; sic enim locorum incolae vocant. Servi quoque, qui nos comitabantur, milium secum portabant, potionem ex hordeo praebentes, quam eamum barbari appellant. Longa via confecta, die ad noctem inclinante, ad paludem quandam, ad quam aquatum (erat enim eius aqua potui apta) proximi vici incolae ibant, tentoria fiximus. Ingenus ventus et procella de repente exorta cum tonitru et crebris fulguribus et multo imbre tentorium nostrum disiecit, et omnia nostra utensilia in proximam paludem volvit. Turbinibus in aere excitatis, et casu, qui contigerat, perterrefacti, locum illum dese-

A. C. 448 σκότῳ καὶ ὑετῷ, τραπέντες ὁδὸν ἦν αὐτῷ ξαδίαν ἕκαστος
 Ind. 1 ἔσσεσθαι ἔσσο. ἐς δὲ τὰς καλύβας τῆς κώμης παραγεγόμε-
 Theod. 41 Βνοι (τὴν αὐτὴν δὲ πάντες διαφόρως ἐτραπήμεν,) ἐς ταῦτόν
 συνήειμεν, καὶ γῶν ἀπολειπομένων σὺν βοῇ τὴν ζήτησιν
 ἀποιούμεθα. ἐκηδησαντες δὲ οἱ Σκύθαι διὰ τὸν θόρυβον, 5
 τοὺς καλάμους οἷς πρὸς τῷ πυρὶ κέχρηται ἀνέκαιον, φῶς
 ἐργαζόμενοι, καὶ ἀνηρώτων ὅ,τι βουλόμενοι κεκράγαμεν. τῶν
 δὲ σὺν ἡμῖν βαρβάρων ἀποκριναμένων, ὡς διὰ τὸν χειμῶνα
 διαταραττόμεθα, πρὸς σφᾶς τε αὐτοὺς καλοῦντες ὑπεδέχοντο,
 καὶ ἄλλαν παρεῖχον καλάμους πλείστους ἐναυόντες. τῆς δὲ ἐπι-
 τῆ κώμῃ ἀρχούσης γυναικὸς (μία δὲ αὕτη τῶν Βλήδα γυναι-
 C κῶν ἐγεγόνει) τροφὰς ἡμῖν διαπεμψαμένης καὶ ἐπὶ συνουσίᾳ
 γυναικῆς εὐπροσπεῖς, (Σκυθικὴ δὲ αὕτη τιμῆ,) τὰς μὲν γυ-
 ναϊκᾶς ἐκ τῶν προκειμένων ἐδωδύμων φιλοφρονησάμενοι τῆ
 πρὸς αὐτὰς ὁμιλίᾳ ἀπηγορεύσαμεν· ἐγκαταμείναντες δὲ ταῖς 15
 καλύβαις ἅμα ἡμέρᾳ ἐς τὴν τῶν σκευῶν ἐτραπήμεν ἀναζή-
 τησιν, καὶ σύμπαντα εὐρηκότες, τὰ μὲν ἐν τῷ χωρίῳ, οὐπερ
 ἐν τῇ προτεραίᾳ καταλύσαντες ἐτύχομεν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τῆ
 ὄχθῃ τῆς λίμνης, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, ἀνελάβομεν.
 καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐν τῇ κώμῃ διετρίψαμεν ἅπαντα 20
 D διατερσαίνοντες· ὅ,τι γὰρ χειμῶν ἐπέπαυτο καὶ λαμπερὸς

15. ἀπηγορεύσαμεν H., ἀπαγορεύσαντες vulg.

ruimus, et dissociati, huc illuc palantes, viam unusquisque nostrum, quam sibi commodam duxit, sub tenebris et imbribus est percussus. Tandem tuguria vici subeuntes, (illuc enim divisio itineribus omnes diverteramus,) convenimus, et ea, quae nobis deerant, cum clamore perquisivimus. Ad quem strepitum Scythae exilientes, calamos, quibus ad ignem utuntur, usserunt: et accenso lumine, interrogarunt, quid nobis vellemus, qui tantos clamores ederemus. Barbari, qui nos comitabantur, responderunt, nos tempestate percussos turbari. Itaque nos liberaliter invitatos hospitio exceperunt, et calamis siccis ignem accenderunt. Vici domina una ex Bledae uxoris erat. Haec nobis cibaria et mulieres formosas, cum quibus amor indulgeremus, (hoc enim apud Scythas honori ducitur,) suppeditavit. Mulieribus pro cibis praebitis gratias egimus, et sub tectis nostris somnum capientes, ab earum consuetudine abstinuimus. Simul atque illuxit, ad ea, quae ex nostra suppellectile desiderabantur, perquirenda curam convertimus. Haec partim in eo loco, ubi pridie consederamus, partim in ripa paludis, partim in ipsa palude reperta recepimus. In his desiccandis totam diem in illo vico (tempestat enim desierat, et clarus sol apparebat,) contrivimus. Deinde curatis equis et reliquis iumentis, reginam salutatum invenimus. Hanc vicissim donis remunerati sumus tribus pateris

ἥλιος ἦν. ἐπιμεληθέντες δὲ καὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν λοιπῶν A.C. 448
 ὑποζυγίων παρὰ τὴν βασιλίδαν ἀφικόμεθα, καὶ αὐτὴν ἀσπα- Ind. 1
 σάμενοι καὶ δώροις ἀμειψόμενοι, τρισὶ τε ἀργυραῖς φιάλαις Theod. 41
 καὶ ἔρουθροῖς δέρμασι καὶ τῷ ἔξ Ἰνδίας πεπέρει καὶ τῷ καρ-
 δῶ τῶν φοινίκων καὶ ἑτέροις τρωγῆμασι διὰ τὸ μὴ ἐπιχω-
 ριάζειν τοῖς βαρβάροις οὕσι τιμίους; ὑπέξιμεν, εὐξάμενοι
 αὐτῇ ἀγαθὰ τῆς ξενίας πέρι. ἡμερῶν δὲ ζ' ὁδὸν ἀνύσαντες
 ἐν κόμῃ τινὶ ἐπαιμείναμεν, τῶν ξεναγούντων παρακελευσαμέ-
 νων Σευθῶν, οἷα δὴ τοῦ Ἀττήλα εἰς αὐτὴν ἐμβαλοῦντος τὴν
 ἰοδόδον καὶ ἡμῶν κατόπιν αὐτοῦ πορεύεσθαι ὀφειλόντων. ἔν-
 θα δὴ ἐνετυγχάνομεν ἀνδράσι τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων καὶ
 αὐτοῖς παρὰ τὸν Ἀττήλαν πρεσβευομένους ὧν Ῥωμύλος ἦν, ἀνὴρ
 τῇ τοῦ κόμητος ἀξία τετιμημένος, καὶ Προμοῦτος τῆς Νωρίκων P. 57
 ἄρχων χώρας, καὶ Ῥωμανὸς στρατιωτικοῦ τάγματος ἡγεμῶν.
 Ἰδουνην δὲ αὐτοῖς Κωνσταντίος, ὃν ἀπεστάλκει Ἀέτιος παρὰ τὸν
 Ἀττήλαν ἔπογραφέως χάριν, καὶ Τατοῦλος ὁ Ὀρέστου πατὴρ
 τοῦ μετὰ Ἐδέκωνος, οὐ τῆς πρεσβείας ἕνεκα, ἀλλὰ οικειότη-
 τος χάριν ἅμα σφίσιν αὐτοῖς τὴν πορείαν ποιοῦμενοι, Κων-
 σταντίος μὲν διὰ τὴν ἐν ταῖς Ἰταλίαις προὔπαρξασαν πρὸς
 150 τοὺς ἄνδρας γινῶσιν, Τατοῦλος δὲ διὰ συγγένειαν. ὁ γὰρ
 αὐτοῦ παῖς Ὀρέστης Ῥωμύλου θυγατέρα ἐγεγαμήκει, ἀπὸ
 Παταβίωνος τῆς ἐν Νωρίκῳ πόλεως . . . . ἐπρεσβεύοντο

5. τρωγῆμασι H., τρυγῆμασι vulg. 11. ἐνετυγχάνομεν H.,
 τυγχάνομεν vulg. 13. Προμοῦτος, qui infra p. 198., lin. 17.
 Προμοῦτος appellatur. Paulo rectius, puto: sc. Promotus. N.
 19. τὴν ἐν add. N.

argenteis, velleribus rubris, pipere Indico, palmulis et variis cu-
 pedis, quae omnia a barbaris, ut ignota, magni aestimantur. Nec
 multo post omnia fausta feliciaque illis hospitalitatis ergo precati,
 discessimus. Septem dierum itinere enzenso, Scythae, qui nos du-
 cebant, in quodam vico nos consistere iusserunt, quia post Attilam,
 qui hac via proficisceretur, iter nobis faciendum esset. Hic obvius
 habuimus legatos a Romanis occidentalibus, etiam ad Attilam mis-
 sos. Erant autem praecipui Romulus Comitibus dignitate decoratus,
 et Primutus, Noricae regionis praefectus, et Romanus, militaris or-
 dinis ductor. His aderat Constantinus, quem Aetius ad Attilam, ut
 illi in conscribendis epistolis deserviret, miserat, et Tatullus, Ore-
 stis eius, qui cum Edecone erat, pater, non legationis causa, sed
 privati officii et familiaritatis ergo. Constantio enim in Italiis agenti
 magnus cum illis usus intercesserat: Tatullum affinitas movebat.
 Orestes enim, eius filius, Romuli filiam e Patavione, Norici civitate,
 uxorem duxerat. Legati autem veniebant, ut Attilam lenirent, qui
 sibi Sylvanum, Armii mensae Romae praefectum, tradi postulabat,
 propterea quod pateras aureas a Constantio quodam acceperat. Hic

A. C. 448 ἐκμειλιττόμενοι τὸν Ἀττήλαν, ἐκδοθῆναι αὐτῷ βουλόμενον
 Ind. 1 Σιλβανὸν, Ἀρμίου τραπέζης κατὰ τὴν Ῥώμην προεστῶτα,
 Theod. 41
 Β ὡς φιάλας χρυσαῖς παρὰ Κωνσταντίου δεξάμενον, ὃς ἐκ Γα-
 λατῶν μὲν τῶν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ὠρμάτο, ἀπέσταλτο δὲ καὶ αὐ-
 V. 39 τὸς παρὰ Ἀττήλαν τε καὶ Βλήδαν, ὥσπερ ὁ μετ' αὐτὸν Κων-5
 στάντιος, ὑπογραφέως χάριν. κατὰ δὲ τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὑπὸ
 Σκυθῶν ἐν τῇ Παιόνων ἐπολιορκεῖτο τὸ Σίρμον, τὰς φιά-
 λαῖς παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου ἐδέξατο ἐφ' ᾧ αὐτὸν
 λύσασθαι, εἴ γε περιόντος αὐτοῦ ἀλῶναι τὴν πόλιν συμβαίη,
 ἢ ἀναιρεθέντος ὠνήσασθαι τοὺς αἰχμαλώτους ἀπαγομένους 10
 τῶν ἀστῶν. ὁ δὲ Κωνσταντίος μετὰ τὸν τῆς πόλεως ἀνδρα-
 C ποδισμόν ὀλιγορήσας τῶν συνθηκῶν ἐς τὴν Ῥώμην κατὰ
 πρᾶξιν τινα παραγίνεται, καὶ κομίζεται παρὰ τοῦ Σιλβανοῦ
 χρυσίον τὰς φιάλας δούς, ὥστε ῥητοῦ χρόνον ἐντὸς ἧ ἀπο-
 δόντα τὸ ἐκδανεισθῆν χρυσίον ἀναλαβεῖν τὰ ἐνέχυρα, ἢ αὐ-15
 τοῖς τὸν Σιλβανὸν ἐς ὅ,τι βούλοιο χρήσασθαι. τοῦτον δὲ
 τὸν Κωνσταντίον ἐν ὑποψίᾳ προδοσίας ποιησάμενοι Ἀττήλας
 τε καὶ Βλήδας ἀκεσταύρωσαν· μετὰ δὲ χρόνον τῷ Ἀττήλα
 ὡς τὰ περὶ τῶν φιαλῶν ἐμνηύθη, ἐκδοθῆναι αὐτῷ τὸν Σιλ-
 βανὸν, οἶα δὲ φῶρα τῶν αὐτοῦ γενόμενον, ἐβούλετο. πρὲ-20
 D σβεις τοίνυν παρὰ Ἀετίου καὶ τοῦ βασιλεύοντος τῶν ἐσπερίων

1. βουλόμενοι vulg. ἐκμειλιττόμενοι H., ἐκμειλιττόμενοι vulg.
 2. Ἀρμίου] ἀργυροῦ Val. 7. τῇ N., τῷ vulg. 9. περιόντος H.,
 περόντος vulg. 12. συνθηκῶν N., Σκυθικῶν vulg. 20. φῶρα
 H., φῶτα vulg. γενόμενον H., γενόμενοι vulg.

Constantius, ex Gallis Occidentalibus ortus, ad Attilam et Bledam, ut illis in conscribendis epistolis operam daret, quemadmodum et post illum alter Constantius, missus fuerat. Ille vero, quo tempore Sirmium oppidum, in Paeonia situm, Scythae obsidebant, aurea vasa a civitatis episcopo acceperat, ut ex eorum pretio, si se superstitie urbem capi contigisset, quoad satis esset, pro sua libertate solyeretur: sin periisset, cives in servitutum abducti redimerentur. Sed Constantius post urbis excidium de pacto illo parum sollicitus, Romam cuiusdam negotii causa profectus, vasa ad Sylvanum detulit, et aurum ab eo accepit, convenitque, ut, si intra tempus praefinitum aurum mutuo sumtum redderet, vasa reciperet: ni fecisset, Sylvanus vasa sibi haberet et his pro arbitrio uteretur. Hunc Constantium Attilas et Bleda, cum illis proditionis nomine suspectus esset, in crucem egerunt. Ex quo, ut de poculis aureis indicium ad Attilam est delatum, sibi tradi Sylvanum, tanquam furem eorum, quae sua essent, flagitavit. Legati igitur ab Aetio et Romanorum occidentalium Imperatore venerant, qui dicerent, Sylvanum Constantii creditorem vasa aurea pro credito oppignerata,

Ῥωμαίων ἐστάλησαν ἐροῦντες, ὡς χρήστης Σιλβανὸς Κων- A. C. 448
 σταντίου γενόμενος τὰς φιάλας ἐνέχυρα καὶ οὐ φάρια λαβῶν Ind. 1
 ἔχοι, καὶ ὡς ταύτας ἀργυρίου χάριν ἱερεῦσι καὶ τοῖς ἐπιτυ- Theod. 41
 χοῦσιν ἀπέδοτο. οὔτε γὰρ θέμις ἀνθρώποις εἰς σφετέραν
 ὁδοῦ ἀποκρίνομενος ἀποπέμψοι ἀνατεθείσι θεῶ. εἰ οὖν μὴ
 τῆς εὐλόγου προφάσεως καὶ εὐλαβείᾳ τοῦ θεοῦ ἀποστατή τοῦ
 τὰς φιάλας αἰτεῖν, ἐκπέμπειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν χρυσίον, τὸν
 Σιλβανὸν παραιτούμενος. οὐ γὰρ ἐκδώσειν ἄνθρωπον ἀδι-
 κούντα οὐθέν. καὶ αὕτη μὲν αἰτία τῆς τῶν ἀνδρῶν πρε-
 100 βείας, καὶ παρεῖποντο ὅτι καὶ ἀποκρινόμενος ἀποπέμψοι
 σφᾶς ὁ βάρβαρος. ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὖν ὁδοῦ γενόμενοι, προ- P. 58
 πορευθῆναι αὐτὸν ἀναμείναντες, σὺν τῷ παντὶ ἐπηκολουθή-
 σαμεν πλήθει. καὶ ποταμούς τινας διαβάντες ἐν μεγίστῃ
 150 παρεγγιόμεθα κόμῃ, ἐν ἧ τὰ τοῦ Ἀττήλα οὐκίματα περιφα-
 ρύσσονται τῶν ἀπανταχοῦ εἶναι ἐλέγετο, ξύλοις τε καὶ σανίσιν
 εὐξέστοις ἡρμοσμένα καὶ περιβόλῳ ξυλίνῳ κυκλούμενα, εὐ-
 πρὸς ἀσφάλειαν, ἀλλὰ πρὸς εὐπρέπειαν συλλαμβάνοντι. μετὰ
 δὲ τὰ τοῦ βασιλέως ἦν τὰ τοῦ Ὀνηγησίου διακρηπῆ, καὶ
 περιβόλον μὲν ἐκ ξύλων καὶ αὐτὰ ἔχοντα, οὐχ ὁμοίως δὲ
 200 ὡς περὶ ὁ Ἀττήλα πύργοις ἐκοσμεῖτο. βαλανεῖον δὲ ἦν οὐβ
 πόρρω τοῦ περιβόλου, ὅπερ Ὀνηγησίου μετὰ τὸν Ἀττήλαν
 1. ἐρῶντες vulg. 3. καὶ τοῖς καὶ οὐ τοῖς conl. B. 5. μετὰ
 pro μὴ conl. N. 8. παραιτούμενος conl. B., ἐκδώσειν Val.,
 ἐκδώσεις vulg.

non furto ablata, penes se habuisse, quae sacerdotibus, qui primi
 se obtulissent, nummis argenteis permutasset. Nec enim fas esse
 hominibus pocula Deo consecrata propriis usibus applicare. Itaque
 nisi tam iusta causa aut divini numinis reverentia a petendis po-
 culis dimoveatur, retento Sylvano, aurum se pro pateris praebitu-
 rum. Hominem enim, qui nihil deliquerit, minime se dediturum
 esse. Haec erat igitur horum virorum legationis causa, qui barbaram
 sequebantur, ut responsum ferrent, et dimitterentur. Cum vero
 nobis eadem via eundem esset, qua Attilas incedebat, parumper
 morati, dum praecederet, non multo post secuti, cum reliqua mul-
 titudine, traiectis quibusdam amnibus, ad quendam magnum vicum
 pervenimus. Hic erant Attilae aedes, quae reliquis omnibus ubi-
 quaque locorum praestantiores esse ferebantur. Erant haec ex li-
 gnis et tabulis eximie politis extractae et ambitu ligneo circum-
 datae, non ad munimentum, sed ad ornatum comparato. Proxima
 regiae erat Onegesii domus, et ipsa quoque ambitu ligneo constans,
 non tamen aequae, ac Attilae, turribus insignis. Haud longo inter-
 vallo a circuitu domus distabat balneum, quod Onegesius, qui se-
 cundum Attilam plurimum apud Scythas opibus valebat, lapidibus
 ex Paonia advectis aedificaverat. Nec enim apud eos, qui in ea

- A. C. 448 παρὰ Σκύθαις Ισχύων μέγα ἔφοδόμει, λίθους ἐκ τῆς Παιόνων
 Ind. 1 διακομίσας γῆς· οὐδὲ γὰρ λίθος, οὐ δένδρον παρὰ τοῖς ἐκεῖνο
 Theod. 41 τὸ μέρος οἰκοῦσι βαρβάροις ἐστίν, ἀλλὰ ἐπιστάκτω τῇ ἕλῃ
 κέχρηται ταύτη· ὁ δὲ ἀρχιτέκτων τοῦ βαλανίου ἀπὸ τοῦ
 Σιρμίου αἰχμάλωτος ἄχθεις, μισθὸν τοῦ εὐρέματος ἐλευθε- 5
 ρίαν λήψομαι προσδοκῶν, ἔλαθε μείζονι πόνῳ περιπεσὼν τῆς
 παρὰ Σκύθαις δουλείας· βαλανέα γὰρ αὐτὸν Ὀνηγησίος κα-
 τέστησε, καὶ λουομένην αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν διηκο-
 ρεῖτο. ἐν ταύτῃ τῇ κόμῃ εἰσιόντα τὸν Ἀττήλαν ἀπῆντων
 Κόρραι στοιχηδὸν προπορευόμεναι ὑπ' ὀθόνας λεπταῖς τε καὶ 10
 λευκαῖς, ἐπὶ πολὺ ἐς μῆκος παρατεινούσαις, ὥστε ὑπὸ μιᾷ
 ἐκάστη ὀθόνη ἀνεχομένη ταῖς χερσὶ τῶν παρ' ἐκάτερα γυ-
 ναικῶν κόρας ἑπτὰ ἢ καὶ πλείους βαδιζούσας (ἦσαν δὲ πολ-
 λαὶ τοιαῦται τῶν γυναικῶν ὑπὸ ταῖς ὀθόναϊς τάξεις) ἄδειν
 ἄσματα Σκυθικά· πλησίον δὲ τῶν Ὀνηγησίου οἰκημάτων γε- 15
 νόμενον, (δι' αὐτῶν γὰρ ἢ ἐπὶ τὰ βασίλεια ἦγεν ὁδός,) ὑπεξ-
 ελθούσα ἢ τοῦ Ὀνηγησίου γαμετῆ μετὰ πλήθους θεραπεύον-
 των, τῶν μὲν ὄψα, τῶν δὲ καὶ οἶνον φερόντων, (μεγίστη δὲ
 αὕτη παρὰ Σκύθαις ἐστὶ τιμὴ,) ἠσπάζετό τε καὶ ἡξίου με-
 ταλαβεῖν ὧν αὐτῷ φιλοφρονουμένη ἐκόμισεν. ὅς δὲ ἐπιτηδεί- 20
 οὐ ἀνδρὸς χαριζόμενος γαμετῇ ἠσθισεν ἐπὶ τοῦ ἵππου ἡμενος,
 V. 40 τῶν παρεπομένων τὸν πίνακα (ἀργύρεος δὲ ἦν οὗτος) ἐς

13. βαδιζούσας H., βαδιζούσαις vulg.

parte Scythiae, habitant, ullus est aut lapis, aut arbor, sed materia aliunde advecta utuntur. Huius autem balnei architectus, e Sirmio captivus abductus, mercedem operis sui libertatem se consecuturum sperans, falsus sua spe, cum nihil minus cogitaret, in longe duriorum apud Scythas incidit servitutum. Balneatorem enim eum Onegesius instituit, ut sibi totique suae familiae, cum lavarentur, operas praestaret. In hunc vicum adventanti Attilae puellae obviam prodierunt, quae per series incedebant, sub linteis tenuibus et candidis, quam maxime in longitudinem extensis, ita ut sub unoquoque linteo, manibus mulierum ab utraque parte in altum sublato, septem puellae aut etiam plures progredientes, (erant autem multi huiusmodi mulierum sub illis linteis ordines,) Scythica carmina canerent. Iam proxime Onegesii domum accesserat, (per ipsam enim via ducebat ad regiam,) cum foras prosilliret Onegesii uxor, magna ancillarum comitata multitudine, quae opsonia et vinum ferebant, qui maximus est apud Scythas honos. Haec Attilam salutavit rogavitque, ut ex cibis desumeret, quos cum summa testificatione suae erga illum voluntatis attulerat. Itaque uxori hominis sibi necessarii gratificaturus, comedit, equo insidens, barbaris, qui in eius comi-

ἄνθος ἀράντων βαρβάρων. ἀπογευσάμενος δὲ καὶ τῆς προσενης- A.C. 448
 χθείσης αὐτῷ κύλικος ἐς τὰ βασίλεια ἐχώρει, ὄντα τῶν ἄλλ- Ind. 1
 λων ὑπέρτερα καὶ ἐν ὑψηλῷ διακειμένα χωρίῳ. ἡμεῖς δὲ ἐν Theod. 41
 τοῖς Ὀνηγησίῳ, ἐκείνου παρακελευσαμένον, ἐγκατεμίναμεν
 5 ἐπανελθῦναι γὰρ σὺν τῷ Ἀττήλα παιδί. καὶ ἡριστοποιη-
 σάμεθα, δεξιωσαμένης ἡμᾶς τῆς τε γαμετῆς καὶ τῶν κατὰ γέ-
 νος αὐτῷ διαφερόντων· αὐτὸς γὰρ τῷ Ἀττήλα μετὰ τὴν
 ἐπάνοδον τότε πρῶτον ἐς ὄψιν ἐλθὼν, καὶ αὐτῷ τὰ ἐπὶ τῇ P. 59
 πράξει, ἐφ' ἣν ἔσταλτο, ἀπαγγέλλων, καὶ τὸ πάθος τὸ τῷ Ἀ-
 10 ττήλα παιδί συννεχθῆν, (τὴν γὰρ δεξιὰν χεῖρα ἐξολισθήσας
 κατέαξεν,) συννεωχῆσθαι ἡμῖν οὐκ ἦγε σχολήν. μετὰ δὲ τὸ
 δεῖπνον ὑπολιπόντες τὰ τοῦ Ὀνηγησίῳ οἰκήματα πλησίον τῶν
 Ἀττήλα κατεσκηνώσαμεν, ἣ παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐπιέναι τὸν
 Μαξιμίον, ἦγουν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐς λόγους
 15 δύναι ὀφείλοντα, μὴ πολλῷ κεχωρίσθαι διαστήματι. διαγα-
 γόντων δὲ ἡμῶν ἐκείνην τὴν νύκτα ἐν ᾗ περ κατελύσαμεν χω-
 ρίῳ, ὑποφαινούσης ἡμέρας ὁ Μαξιμίος στέλλει με παρὰ
 τὸν Ὀνηγησίον τὰ δῶρα δώσοντα, ἃ τε αὐτὸς ἐδίδου, ἃ τε B
 βασιλεὺς ἀπεστάλκει, καὶ ὅπως γνοίη, εἰ βούλεται αὐτῷ, καὶ
 20 δόποιε, ἐς λόγους ἐλθεῖν. παραγενόμενος δὲ ἅμα τοῖς κομί-
 ζουσιν αὐτὰ ὑπηρέταις προσεκαρτέρουν, ἔτι τῶν θυρῶν κε-

13. ἦ] ὅστε conl. B., ἦ conl. N. εἰσιέναι N. 15. διαγα-
 γόντων B., διαγόντων vulg. 19. εἰ B., οὐ vulg. βούλεται
 Val., βουλευται vulg. 21. αὐτῷ vulg.

tatu erant, suspensam tabulam (erat autem argentea) attollentibus. Deinde degustato calice, qui illi fuerat oblatu, in regiam se recepit. Erat autem illa reliquis conspectior et in altiori loco sita. Nos vero in aedibus Onegesii (sic ille praeceperat; redierat enim cum Attilae filio;) remansimus. Illic coenam sumpsimus, excipiente nos eius uxore comitata illustrioribus, qui eum genere contingebant. Illi enim animum nobiscum convivio exhilarare per otium minime licuit; quia quae gesserat in negotio, ad quod missus fuerat, et adversum, qui filio Attilae contigerat, casum (dextram enim delapsus frugerat) renuntiaturus, tum primum a relictu in Attilae conspectum venerat. Post coenam, aedibus Onegesii relictis, propius Attilae aedes tentoria posuimus, ut Maximinus, quem Attilam convenire, et cum his, qui ei a consiliis erant, colloquia facere oportebat, minime longo ab Attila distaret intervallo. Illic igitur, quo primum devertimus, noctem transegimus. Luoe orta misit me Maximinus ad Onegesium, ut illi tum quae ipse dabat, tum ab Imperatore missa munera traderem, et ut ipse cognosceret, an illi secum et quo tempore colloquium inire luberet. Perrexi igitur ad Onegesium cum famulis, qui dona portabant: quum ianuae clausae essent,

A. C. 448 κλεισμένων, ἄχρισ ἴτου τις ὑπέξελθὼν τὴν ἡμετέραν μνη-
 Ind. 1 σειεν ἄφιξιν.
 Theod. 41

Διατρίβοντι δὲ μοι καὶ περιπάτους ποιουμένῳ πρὸ
 τοῦ περιβόλου τῶν οἰκημάτων, προσελθὼν τις, ὃν βάρβαρον
 ἐκ τῆς Σκυθικῆς φήθησαν εἶναι στολῆς, Ἑλληνικῆ ἄσπαίξεταίς
 με φωνῆ, „χαῖρε“ προσειπὼν, ὥστε με θαναμάζειν, ὅτι γε δὴ
 ἔλληνίζει Σκύθης ἀνὴρ. ξύγκλυδες γὰρ ὄντες πρὸς τῇ σφετέρῃ
 βαρβάρῳ γλώσση ζηλοῦσιν ἢ τὴν Οὐρῶν ἢ τὴν Γότθων,
 C ἢ καὶ τὴν Αὐσονίων, ὅσοις αὐτῶν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιμιξία
 καὶ οὐ βραδίως τις σφῶν ἔλληνίζει τῇ φωνῇ, πλὴν ὧν ἀπὴ-
 10 γαγον αἰχμαλώτων ἀπὸ τῆς Θορακίας καὶ Ἰλλυριδος παραλίον.
 ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν γνώριμοι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐτύγχανον ἔκ-
 τε τῶν διεξῆρωγῶτων ἐνδυμάτων καὶ τοῦ αὐχμοῦ τῆς κεφαλῆς,
 εἰς τὴν χεῖρονα μεταπεσόντες τύχην· οὗτος δὲ τρυφῶντι ἐφ-
 κει Σκύθη εὐείμων τε ὧν καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλῆντις
 περιτρογάλα. ἀντασπασάμενος δὲ ἀνηρώτων τίς ὧν καὶ πό-
 15 θεν ἐς τὴν βάρβαρον παρῆλθε γῆν καὶ βίον ἀναιρεῖται Σκυ-
 θικόν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο ὅ,τι βουλόμενος ταῦτα γυνῶναι ἐσπού-
 D δακα, ἐγὼ δὲ ἔφην αἰτίαν πολυπραγμοσύνης εἶναι ἴδι τὴν
 Ἑλλήνων φωνήν. τότε δὴ γελάσας ἔφη Γραικὸς μὲν εἶναι
 τὸ γένος, κατ' ἐμπορίαν δὲ ἐς τὸ Βιμινάκιον ἐληλυθέναι τὴν
 πρὸς τῷ Ἰστροῦ Μυσῶν πόλιν. πλεῖστον δὲ ἐν αὐτῇ δια-

4. προσελθὼν τις H., προσελθόντες vulg. 8. ἢ Val., οὐ
 vulg. 14. εἰς B., ὡς vulg. 19. τὴν B., τῶν vulg.

expectavi, donec aperirentur, et aliquis exiret, qui cum mei adven-
 tus certiore faceret.

Itaque tempus mihi terenti et circa murorum ambitum do-
 mus Onegesii ambulanti, progressus nescio quis, quem barbaram
 ex Scythico vestitu esse rebar, Graeca voce me salutavit dicens
 „Χαῖρε.“ Mirari ego, qui fieret, ut Graece loqueretur vir Scythae:
 etenim ex variis gentibus commixti, barbaricam linguam colunt,
 sive Hunnorum, sive Gothorum, aut etiam Romanam, hi scilicet,
 quibus cum Romanis frequentius est commercium. Neque quisquam
 eorum facile loquitur Graece, nisi si qui sint captivi e Thracia aut
 Illyrico maritimo. Sed illi ab obvio quoque dignosci possunt et a ve-
 stibus laceris et capitis squalore, tanquam qui in miseram inciderint
 fortunam. Hic vero opulenti Scythae speciem prae se ferebat: erat
 enim bene et eleganter vestitus, capite in rotundum raso. Hunc resal-
 lutans interrogavi, quis esset, et unde in terram barbaram veniens,
 vitae Scythicae institutum sequi delegisset. Ille quam ob causam
 hoc ex ipso quaererem, rogavit. „Mibi vero, inquam, haec a te
 ut sciscitarer, causa fuit, quod Graece locutus es.“ Tum ridens
 ait, se Graecum esse genere, ad mercaturam faciendam Vimina-

τρέψαι χρόνον, καὶ γυναῖκα γήμασθαι ζάπλοτον. τὴν δὲ A. C. 448]
 ἐντεῦθεν εὐπραγίαν ἐκδύσασθαι, ὑπὸ τοῖς βαρβάροις τῆς πό- Ind. 1
 λεως γενομένης, καὶ διὰ τὸν ὑπάρξαντα πλοῦτον αὐτῷ Ὀνη- Theod. 41
 γησίῳ ἐν τῇ τῶν λαφύρων προκριθῆναι διανομῇ· τοὺς γὰρ
 5 ἄλόοντας ἀπὸ τῶν εὐπόρων μετὰ τὸν Ἀττήλαν ἐκκρίτους εἶ-
 χον οἱ τῶν Σκυθῶν λογάδες διὰ τὸ ἐπὶ πλείστοις διατιθε-
 σθαι. ἀριστεύσαντα δὲ ἐν ταῖς ὕστερον πρὸς Ῥωμαίους μά-
 χαις καὶ τὸ τῶν Ἀκατιζίων ἔθνος, δόντα τῷ βαρβάρῳ δεσπό-
 τη κατὰ τὸν παρὰ Σκύθαις νόμον τὰ κατὰ τὸν πόλεμον αὐτῷ P. 60
 10 κτηθέντα, ἐλευθερίας τυχεῖν. γυναῖκα δὲ γήμασθαι βάρβα-
 ρον, εἶναι τε αὐτῷ παῖδας· καὶ Ὀνηγησίῳ τραπέζης κοινω-
 νοῦντα, ἀμείνονα τοῦ προτέρου τὸν παρόντα ἡγεῖσθαι. τοὺς
 μὲν γὰρ παρὰ Σκύθαις μετὰ τὸν πόλεμον ἐν ἀπραγμοσύνη
 διατελεῖν, ἐκάστου τῶν παρόντων ἀπολαύοντας καὶ οὐδαμῶς
 15 ὀλίγα ἐνοχλουμένους, τοὺς μέντοι παρὰ Ῥωμαίοις ἐν μὲν
 πολέμῳ ῥαδίως ἀναλίσκεσθαι, εἰς ἑτέροισι τὰς τῆς σωτηρίας
 ἐλπίδας ἔχοντας, ὡς πάντων διὰ τοὺς τυράννους μὴ χρω-
 † μένων ὄπλοις. καὶ τῶν χρωμένων δὲ σφαλερωτέρα ἢ τῶν B
 στρατηγῶν κακία, μὴ ὑφισταμένων τὸν πόλεμον. ἐν δὲ
 20 κείρῃ ὀδυνηρότερα ὑπάρχειν τὰ συμβαίοντα τῶν ἐν τοῖς
 πολέμοις κακῶν διὰ τε τὴν βαρυτάτην εἰσπραξίν τῶν δα-
 σμῶν καὶ τὰς ἐκ τῶν πονηρῶν βλάβας, τῶν νόμων οὐ κα- V. 41

12. ἡγεῖσθαι] βιον add. B. 14. ἀπολαύοντας et ἐνοχλουμέ-
 νους B., ἀπολαύοντος et ἐνοχλουμένου vulg.

cium, Mysorum ad Istrum urbem, accessisse, in ea domicilium
 longo tempore habuisse, uxore quoque divitem duxisse; par-
 tita illi felicitate capta urbe exutum fuisse, et propterea quod dives
 erat, se suaque omnia in praedae divisione Onegesio cecidisse.
 Etenim esse apud eos in more positum, ut praecipui ab Attila
 Scythiae principes captivos ditiores sibi seponant, quoniam pluri-
 mum auctoritate valent. Postea ubi adversus Romanos et Acatziro-
 rum gentem fortissime dimicasset, libertatem se ex more Scytharum,
 omnibus, quae bello acquisierat, barbaro domino traditis, recupe-
 rasse. Uxorem quoque barbaram duxisse, et ex ea liberos sustu-
 lisse, et Onesii mensae participem, hoc vitae genus longe potius
 priore ducere. „Qui enim apud Scythas degunt, inquit, tolerato
 bellorum labore, sine ulla sollicitudine vitam peragunt. Tum u-
 nusquisque bonis, quae sibi fortuna indulset, fruitur, neque quis-
 quam illi ulla in re molestus est. Qui vero sub Romanis aetatem
 agunt, facile in bello pereunt. Hos enim in aliis sui conservandi
 spem collocare necesse est, quandoquidem per tyrannos minime li-
 cet arma, quibus unusquisque se tueatur, gestare. Atque adeo
 his, quibus id iure licet, valde est perniciose ducum ignavia, qui
 bellum minime gnauiter gerunt. At in pace longe acerbiora sunt,

A. C. 448 τὰ πάντων κειμένων, ἀλλ' εἰ μὲν ὁ παραβαίνων τὸν θεσμόν
 Ind. 1. τῶν πλουτούντων εἶη, ἔστι τῆς ἀδικίας αὐτὸν μὴ δίδόναι δι-
 Theod. 41 κας· εἰ δὲ πένης εἶη, οὐκ ἐπιστάμενος χρῆσθαι πράγμασι,
 ὑπομένει τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου ζημίαν, εἴπερ μὴ πρὸ τῆς κρί-
 σεως ἀπολείποι τὸν βίον, μακροῦ ἐπὶ ταῖς δίκαις παρατεινο-
 μένου χρόνον καὶ πλείστων ἐκδαπανωμένων χρημάτων. ὅπερ
 C τῶν πάντων ἀνιαρότατον εἶη, ἐπὶ μισθῷ τῶν ἀπὸ τοῦ νόμου
 τυγχάνειν. οὐδὲ γὰρ τῷ ἀδικουμένῳ τις δικαστήριον παρα-
 δώσει, εἰ μὴ τι ἀργύριον τῷ τε δικαστῇ καὶ τοῖς ἐκείνῳ δια-
 κονουμένοις καταδόιτο. τοιαῦτα καὶ πλείστα ἕτερα προτι-
 10 θέντος, ὑπολαβὼν ἔφασκον πρῶως αὐτὸν καὶ τὰ ἐξ ἡμοῦ
 ἀκούειν· καὶ δὴ ἔλεγον, ὡς οἱ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας εὐρε-
 ται σοφοί τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ὥστε τὰ πράγματα τρηλά-
 λως φέρεσθαι, τοὺς μὲν τῶν νόμων εἶναι φύλακας, τοὺς δὲ
 ποιεῖσθαι τῶν ὄπλων ἐπιμέλειαν ἔταξαν καὶ τὰς πολεμικὰς¹⁵
 μελέτας ἀσκεῖν, πρὸς μηδὲν ἕτερον ἐπαγομένους ἢ ὥστε εἶναι
 πρὸς μάχην ἐτοίμους καὶ ὡς ἐπὶ τὴν συνήθη γυμνασίαν δια-
 20 ρόοντας ἐπὶ τὸν πόλεμον ἵναί, προαναλωθέντος αὐτοῖς διὰ
 τῆς μελέτης τοῦ φόβου· τοὺς δὲ προσκειμένους τῇ γεωργίᾳ
 καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς γῆς ἑαυτοῦς τε καὶ τοὺς ὑπὲρ σφῶν²⁰

2. ἔστι B., ἐπὶ vulg. 4. ὑπομένη vulg. 5. μακροῦ N., μα-
 κρόν vulg. 7. ἀνιερώτατον vulg. 8. τις N., εἰς vulg. 9.
 τῷ τε δικ. H., τότε vulg. 13. ὥστε] οἷγε ἰδόντες conl. B. 14
 τρηλάλλ. conl. Cl. 18. προαναλωθέντος H., προσαν. vulg. 19. προσ-
 κειμ. H., προκειμ. vulg. 20. ἑαυτοῦς τε καὶ τοὺς ὑπὲρ,
 omissis μοχ δὲ καὶ τοὺς, B., ἑαυτοῦς ὑπὲρ vulg.

quae accidunt, quam calamitates, quae ex bello proveniunt et pro-
 pter duram exactionem tributorum, et propter improborum vexatio-
 nes, quum leges non in omnes valeant. Si quis dives aut potens
 eas sit transgressus, ille quidem iniquitatis suae poenas non luet:
 sin aliquis inops, qui negotia gerere nesciat, hunc poena a legibus
 statuta manet. Nisi forte eum priusquam sententia feratur, longo
 in litibus continuato tempore, multis praeterea exhaustis opibus,
 vita defecerit. At mercede et pretio, quod legum affecto iuris est obti-
 nere, omnium iniquissimum est. Nec enim iniuria effecto quisquam
 fori iudicialis potestatem faciet, priusquam pecuniam iudicis et
 eius ministrorum commodo cessuram deponat. Haec atque huius-
 modi multa cum in medium proferret, ego precatus, ut quod sentie-
 rem, patienter et benigne audiret, respondi, reipublicae Romanae
 auctores, sapientes et optimos viros, ne quidquam temere ageretur,
 alios legum custodes fecisse, aliis armorum curam commisisse, ut, ad
 nullam aliam rem intenti, quam ut se ad pugnam praeepararent, mi-
 litaria opera exercerent, et propulsata per assiduam belli medita-
 tionem omni formidine, consueta militiae exercitatione, animis fir-
 mati, in aciem descenderent. „Alios, inquam, qui agris colendis et

τούτων ἀγωνιζομένους τρέφειν ἔταξαν, τὸ στρατιωτικὸν εἰς- A.C. 448
 πραττομένους σιτηρέσιον· ἄλλους δὲ τῶν ἀδικουμένων προ- Ind. 1
 νοεῖν, καὶ τοὺς μὲν τοῦ δικαίου προῖστασθαι ὑπὲρ τῶν δι- Theod. 41
 ασθένειαν φύσεως μὴ οἶων τε ὄντων τὰ σφέτερα προῖσχεσθαι
 5 δίκαια, τοὺς δὲ δικάζοντας φυλάττειν ἄπερ ὁ νόμος βούλε-
 ται· μὴ ἑστερησθαι δὲ φροντίδος μηδὲ τῶν παραστάντων P. 61
 τοῖς δικασταῖς, ἀλλὰ κάκεινων εἶναι τοὺς πρόνοιαν ποιησο-
 μένους, ὅπως τοῦ τε δικαίου τεύξοιτο ὁ τῆς τῶν δικαστῶν
 10 τυχὼν κρίσεως, καὶ ὁ ἀδικεῖν νομιοθεῖς μὴ εἰσπραχθεῖη πλε-
 1000, ἢ περ ἢ δικαστικῆ βούλεται ψῆφος. εἰ γὰρ μὴ ὑπῆρχον
 οἱ ταῦτα ἐν φροντίδι ποιούμενοι, ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐτέ-
 ρας δίκης ἐγίνετο ἂν πρόφασις, ἢ τοῦ νενικηκότος χυλεπό-
 τερον ἐπεξιόντος, ἢ τῇ τοῦ χείρονος ἀπενεγκαμένου τῇ ἀ-
 δίκῳ ἐπιμένοτος γνώμῃ. εἶναι δὲ καὶ τούτοις τεταγμένον
 15 ἀργύριον παρὰ τῶν τὰς δίκας ἀγωνιζομένων, ὡς παρὰ τῶν B
 γεωργῶν τοῖς ὀπλίταις. ἢ οὐχ ὅσιον τὸν ἐπικουροῦντα τρέ-
 φειν καὶ τῆς εὐνοίας ἀμειβεσθαι; ὡς περ ἀγαθὸν ἵππεϊ μὲν
 ἢ τοῦ ἵππου κομιδῇ, ἀγαθὸν δὲ βουκόλῳ ἢ τῶν βοῶν καὶ
 20 θηρατῇ ἢ τῶν κυνῶν ἐπιμέλεια, καὶ τῶν ἄλλων, ὧν πρὸς
 200 σφετέρων φυλακῆν τε καὶ ὠφέλειαν ἔχουσιν ἄνθρωποι. ὅπό-
 τε τὴν δαπάνην τὴν ἐπὶ τῇ δίκῃ γενομένην ἀλόντες ἐκτίρου-
 σιν, ἀνατιθέντες ἀδικία σφετέρῃ καὶ οὐχ ἑτέρῳ τὴν βλάβην

1. Post ἔταξαν inser. vulg. δὲ καὶ τοῦς. 9. ἀδικῶν vulg. 13.
 ἢ τοῦ τὸ χείρον ἀπ. N. 22. ἀνατιθέτων Val.

culturae terrae operam darent, annona militari ab his exacta, eos
 alere voluerunt, quo pro sua salute dimicarent. Constituerunt quo-
 que, qui iniuria affectis prospicerent, et iura eorum, qui propter
 naturae infirmitatem sibi ipsi consulere non valerent, tuerentur,
 quique iure dicendo, quae leges iuberent, servarent. Neque vero
 sua providentia destitutos reliquerunt eos, qui iudicibus adsunt, sed
 horum esse partes prospicere, qua ratione ius assequatur, qui sen-
 tentia iudicum obtinuit, et iniurius iudicatus, id solum, quod iudicii
 calculus fert, et nihil praeterea, facere cogatur. Si enim non essent
 huic rei praepositi, aut victore insolentius insurgente, aut eo, qui
 adversam sententiam reportavit, in perversa mente perstante, ex una
 lite alterius litis nasceretur exordium. Est autem his constitutum
 argentum ab illis, qui litibus certant, ut militibus ab agricolis,
 Quid enim aequius, quam eum, qui opituletur et auxilium ferat,
 alere et officium mutuo officio rependere? quemadmodum equiti
 emolumento est equi, pastori boum et venatori canum cura, et re-
 liquorum animantium, quae homines custodiae et utilitatis causa
 alunt. Cum enim sumptus in litem factos qui causa cadunt sol-
 vant, damnum nulli alii rei, quam suae iniquitati, imputent oper-

A. C. 448 τὸν δὲ ἐπὶ ταῖς δίκαις μακρότερον, ἂν οὕτω τύχοι, χρόνον,
 Ind. 1 τῆς τοῦ δικαίου προνοίας γίνεσθαι χάριν, ὥστε μὴ σχεδιά-
 Theod. 41 ζῶντας τοὺς δικαστὰς τῆς ἀκριβείας διαμαρτεῖν, λογιζομένους
 ἄμεινον εἶναι ὄψθ' ἑτέρας ἐπιτεθῆναι δίκην, ἢ ἐσπουδακίως
 μὴ μόνον ἄνθρωπον ἀδικεῖν, ἀλλὰ εἰς τὸν τοῦ δικαίου εὐρε-
 τὴν θεὸν πλημμελεῖν. κείσθαι δὲ τοὺς νόμους κατὰ πάντων,
 ὥστε αὐτοῖς καὶ βασιλέα πείθεσθαι, καὶ οὐχ ὡς τῇ αὐτοῦ
 ἔνεστι κατηγορία, ὅτι γε δὴ οἱ εὐποροὶ τοὺς πένητας ἀκν-
 δύνως βιάζοντο, εἰ μὴ γε διαλαθῶν τις φύγοι τὴν δίκην. ὁ-
 περ οὐκ ἐπὶ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ πενήτων εὔροι τις ἂν¹⁰
 πλημμελοῦντες γὰρ οὐδὲ αὐτοὶ ἀπορία ἐλέγχων δοῖεν δίκας.
 D καὶ τοῦτο παρὰ πᾶσι, καὶ οὐ παρὰ Ῥωμαίοις μόνον συμ-
 βαῖνόν ἐστι. χάριν δὲ ὁμολογεῖν τῇ τύχῃ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ὑπαρ-
 ξίασῃ ἐλευθερία, καὶ μὴ τῷ ἐπὶ πόλεμον ἐξαγογεῖν δεσποτῆ,
 ὥστε αὐτὸν δι' ἀπειρίαν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθῆναι, ἢ¹⁵
 φεύγοντα ὑπὸ τοῦ κτησαμένου κολάζεσθαι. ἄμεινον δὲ καὶ
 τοῖς οἰκέταις διατελοῦσι Ῥωμαῖοι χρωόμενοι. πατέρων γὰρ
 ἢ διδασκάλων ἐς αὐτοὺς ἔργα ἐπιδεικνύντες, ἐφ' ᾗ τῶν φαν-
 λων ἀπεχομένους μετιέναι ἄπερ αὐτοῖς καλὰ νενομίσται, σω-
 φρονίζουσι σφᾶς ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν, ὥσπερ τοὺς οἰκέτους²⁰
 V. 42 παῖδας. οὗ δὲ γὰρ οὐδὲ αὐτοῖς θάνατον, ὥσπερ Σκύθαις,

5. τὸν om. vulg. 7. ὡς Val., δ B., δε vulg. 18. ἐπιδει-
 κνύντες Cl., ἐπιδείκνυνται vulg.

tet. Quod ad longum tempus attinet, quod in litibus consumitur, si quando id evenit, id iuris providentius dicendi gratia fit, ne iudices properantes ab accurata iudicandi ratione aberrent. Sic enim iudicant melius esse, tardius finem litibus imponere, quam festinantes non solum iniquum ius in hominem statuere, verum etiam in deum, iustitiae inventorem, peccare. Leges autem in omnes positae sunt, ut illis etiam ipse Imperator pareat. Neque, id quod tua accusatione continetur, potentiores si tenuioribus vim inferant, id illis est impune, nisi quis forte latens poenam effugerit; quod non solum divitibus, sed etiam inopibus plerumque usu venit: nam hi quoque, si argumenta deficiunt, peccatorum poenas non solvunt. Quod non solum apud Romanos, sed etiam ubique gentium accidit. Gratiam vero plurimam ipsum pro recepta libertate fortunae debere, neque eam domino acceptam referre. Cum enim eum in bellum eduxerit, potuisse ab hostibus propter rei militaris imperitiam occidi, aut si fugisset, ab eo, in cuius dominio erat, puniri. Longe autem Romani benignius servis consuluerunt. Patrum enim aut praeceptorum affectum erga eos exhibent, et ut a malis abstineant, curant, et eorum, quae honesta ducunt, participes efficiunt. Denique corrigunt eos in his, quae delinquant, sicut et suos liberos.

ἐπάγειν θέμις. ἐλευθερίας δὲ τρόποι παρ' αὐτοῖς πλεῖστοι, A. C. 448
 ἦν οὐ μόνον περιόντες, ἀλλὰ καὶ τελευτῶντες χαρίζονται, δι- Ind. 1
 ἀτάττοντες κατὰ τῆς περιουσίας δὲ βούλονται τρόπον. καὶ νό- Theod. 41
 μος ἐστὶν ὅπερ ἕκαστος τελευτῶν περὶ τῶν προσηκόντων βου- P. 62
 ζλεύσοιτο." καὶ ὃς δακρύσας ἔφη, ὡς οἱ μὲν νόμοι καλοὶ καὶ
 ἡ πολιτεία Ῥωμαίων ἀγαθὴ, οἱ δ' ἄρχοντες οὐχ ὅμοια τοῖς
 πάλαι φρονοῦντες αὐτὴν διαλυμαίνονται.

Ταῦτα διαλεγομένων ἡμῶν, προσελθὼν τις τῶν ἐν-
 δοθεν ἀνοίγει τὰς θύρας τοῦ περιβόλου. ἐγὼ δὲ προσδρα-
 10 μῶν ἐπυθόμην ὅτι πράττων Ὀνηγήσιος τυγχάνοι· ἀπαγγέλ-
 λαι γὰρ αὐτῷ με βούλεσθαι τι παρὰ τοῦ Ῥωμαίων ἡκοντος
 πρεσβευτοῦ. ὃς δὲ ἀπεκρίνατο, αὐτῷ μοι ἐντεύξεσθαι μικρὸν
 ἀναμείναντι· μέλλειν γὰρ αὐτὸν ὑπεξίναμι. καὶ δὴ οὐ πολλοῦ
 διαγενομένου χρόνου, ὡς προϊόντα εἶδον, προσελθὼν ἔλεγον,
 15 ὡς ὁ Ῥωμαίων αὐτὸν ἀσπάζεται πρεσβευτῆς, καὶ δῶρα δὲ
 αὐτοῦ ἦκω φέρων σὺν καὶ τῷ παρὰ βασιλέως πεμφθέντι
 χρυσίῳ. ἐσπουδακότε δὲ ἐς λόγους ἐλθεῖν ᾧ καὶ πότε βού-
 λεται διαλέγεσθαι. καὶ ὃς τό τε χρυσίον, τά τε δῶρα ἐκέ-
 20 λευσε τοὺς προσηκόντας δέξασθαι, ἐμὲ δὲ ἀπαγγέλλειν Μα- C
 ροξιμίνα, ὡς ἦζοι αὐτίκα παρ' αὐτόν. ἐμήνυον τοίνυν ἐπανελ-

11. παρὰ ante Ῥωμαίων excidisse, aut τοῦ παρὰ scribendum
 esse putat B. 17. φ] οἱ Val., ποῦ B. 18. καὶ ὃς B., ὃς καὶ
 vulg.

Nec enim servos morte afficere, sicut apud Scythas, fas est. Liber-
 tatis vero adipiscendae plures sunt modi. Non enim solum qui vita
 fruuntur, sed etiam qui e vivis excedunt, libertatem tribuere pos-
 sunt, quum de bonis suis, ut cuique placeat, statuere liceat, et
 quodcunque quis moriens de rebus domesticis iusserit, lex sit.
 Tam ille plorans inquit, leges apud Romanos bonas et rem pu-
 blicam praeclare constitutam esse, sed magistratus, qui non aequo
 ac prisci probi et prudentes sunt, eam labefactant et pervertunt.

Haec inter nos disserentibus aliquis ex domesticis Onegesii
 septorum domus aperuit. Ego statim currere et quaerere,
 quas res ageret Onegesius; me enim habere a Maximino, qui le-
 gatus a Romanis venisset, quod illi dicerem. Ille vero Onegesium
 mihi sui facturum copiam respondit, si paullum opperirer; exiturum
 enim esse. Nec multo temporis spatio interiecto, ut ipsum exun-
 tem vidi, progressus dixi: „Te Romanorum legatus salutat, et dona
 tibi ab ipso una cum auro ab Imperatore misso adfero.“ Et quum
 maxime ille eum convenire cuperet, ubi et quando vellet colloqui,
 quaesivi. Ille suos, qui aderant, iussit aurum et munera recipere,
 et me Maximino renuntiare, se protinus ad eum accedere. Reverti
 igitur ad Maximinum, et renuntiavi, Onegesium ad eum venturum
 esse: nec mora, in tentorium nostrum advenit, et Maximinum affatus

A. C. 448 θῶν, τὸν Ὀνηγήσιον παραγίνεσθαι· καὶ εὐθὺς ἦκεν ἐς τὴν
 Ind. 1 σκηνὴν. προσειπὼν δὲ τὸν Μαξιμίον ἔφρασκε χάριν ὁμολο-
 Theod. 41 γεῖν ὑπὲρ τῶν δώρων αὐτῷ τε καὶ βασιλεῖ, καὶ ἀνηρώτα ὁ,
 τι λέγειν βουλόμενος αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ ἔφρασκεν ἦ-
 κειν καιρὸν, ὥστε Ὀνηγήσιον μείζον ἐν ἀνθρώποις ἔξειν κλέ-
 5 ος, εἶπερ παρὰ βασιλέα ἐλθὼν διευκρινήσει τὰ ἀμφίβολα τῇ
 σφετέρᾳ συνέσει καὶ ὁμόνοιαν Ῥωμαίοις καὶ Οὐννοῖς κατα-
 στήσεται. γενήσεται γὰρ ἐνθένδε οὐ μόνον τοῖς ἔθνεσιν ἀμ-
 φοτέροις συμφέρον· ἀλλὰ καὶ τῷ σφετέρῳ οἴκῳ ἀγαθὰ πα-
 10 ρέξει πολλά, ἐπιτήδειος ἔσασι αὐτὸς τε καὶ οἱ αὐτοῦ παῖ-
 δες βασιλεῖ τε καὶ τῷ ἐκείνου ἐσόμενοι γένει. ὁ δὲ Ὀνηγή-
 σιος ἔφη· καὶ τί ποιῶντες κεχαρισμένως βασιλεῖ, ἢ ὅπως
 παρ' αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα λυθείη; ἀποκριναμένου δὲ, ὡς
 διαβὰς μὲν εἰς τὴν Ῥωμαίων βασιλεῖ τὴν χάριν καταθή-
 15 σει; διευκρινήσει δὲ τὰ ἀμφίβολα τὰς αἰτίας διερευνῶν
 καὶ ταύτας κατὰ τῆς εἰρήνης λύων θεσμόν, ἔφρασκεν ἐκεῖνα
 ἐρεῖν βασιλεῖ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, ὕπερ Ἀττήλας βούλε-
 ται. ἢ οἴεσθαι ἔφη Ῥωμαίους, τοσοῦτον ἐκλιπαρήσειν αὐτὸν,
 ὥστε καταπροδοῦναι δεσπότην καὶ ἀνατροφῆς τῆς παρὰ Σκυ-
 20 θαῖς καὶ γαμετῶν καὶ παιδῶν κατολιγορήσειν, μὴ μείζονα
 δὲ ἡγεῖσθαι τὴν παρ' Ἀττήλα δουλείαν τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις

5. μείζον ἐν ἀνθρ. ἔξειν H., μείζονα ἀνθρ. ἔξην vulg. 11.
 ἐσόμενοι B., ἐσομένῳ vulg. 20. κατολιγορήσειν H., κατολι-
 γωρήσειε vulg.

dixit, se Imperatori et illi pro muneribus gratias agere, et per-
 cunctatus est, quandoquidem se arcessisset, quid esset, quod illum
 vellet: tum Maximinus, instare tempus, ait, quo posset maiorem
 gloriam apud homines adipisci, si ad Imperatorem accedens, quae
 sunt inter Romanos et Hunnos controversa, sua prudentia compo-
 neret, et inter utramque gentem concordiam stabiliret: quae res
 non solum utilitati utriusque gentis esset cessura, sed etiam eius
 domui tanta bona praebitura, ut ipse una cum suis liberis in po-
 sterum Imperatori totique imperatorio generi in perpetuum devin-
 ctus foret. Tum Onegesius dixit, qua in re gratificaretur Impera-
 tori, et per se contentiones dirimeret. Maximinus respondit, si
 in rem praesentem descendens, Imperatori gratiam referret, et dissid-
 iorum causas sedulo perscrutans, de rebus controversis secundum
 conditiones foederibus adscriptas iudicium suum interponeret. Tum
 Onegesius dixit, se Imperatori et iis, qui ei a consiliis essent, ea
 dicturum esse, quae Attila sibi praeciperet. „An Romani existi-
 mant, inquit, se ullis precibus exorari posse, ut prodant dominum
 suum, et nihili faciat educationem apud Scythas, uxores et liberos
 suos, neque potiorum ducat apud Attilam servitutem, quam apud
 Romanos ingentes opes?“ Ceterum se domi remanentem maiori eo-

πλοῦτον; συνοίσειν δὲ ἐπιμένοντα τῇ οἰκείᾳ, (τὸν γὰρ τοῦ δε- A.C. 448
 σπότου καταπραῦνειν θυμὸν, ἐφ' οἷς αὐτὸν δογλιεσθαι κατὰ Ind. 1.
 ῥωμαίων συμβαίνει,) ἢ παρὰ σφῶς ἐλθόντα αἰτία ὑπάγε- Theod. 41
 σθαι, ἕτερα ἤπερ ἐκείνῳ δοκεῖ διαπραξάμενον. ταῦτα εἰρη- P. 63
 5κῶς, καὶ μὴ ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἡγησάμενος ἔντευξιν
 περὶ ὧν κινθάνεσθαι αὐτοῦ βουλόμεθα, (οὐ γὰρ τῷ Μαξι-
 μίνῳ, ὡς ἐν ἀξίᾳ τέλουσιν, συνεχῆς πρόσσδος ἦν εὐπρεπῆς,)
 ἀνεχώρει. ἐγὼ δὲ τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὸν Ἀττήλα περίβολον
 ἀφικνούμαι, δῶρα τῇ αὐτοῦ κομιζων γαμετῇ· Κρέκα δὲ ὀ-
 10νομα αὐτῇ, ἕξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγεγόνεσαν τρεῖς, ὧν ὁ προ-
 σβύτερος ἦρχε τῶν Ἀκατζίρων καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνῶν νεμο- B
 μέκων τὴν πρὸς τὸν Πόντον Σκυθικὴν. ἔνδον δὲ τοῦ περι-
 βόλου πλεῖστα ἐτύγγανεν οἰκήματα, τὰ μὲν ἐκ σανίδων ἐγ-
 γλῦφων καὶ ἡρμοσμένων εἰς εὐπρέπειαν, τὰ δὲ ἐκ δοκῶν
 15κεκαθαρμένων καὶ πρὸς εὐθύτητα ἐπεξεσμένων, ἐμβεβλημέ-
 νων δὲ ξύλοις ἀποτελοῦσιν. οἱ δὲ κύκλοι ἐκ τοῦ ἐδάφους
 ἀρχόμενοι ἐς ὕψος ἀνέβαινον μετρίως. ἐνταῦθα τῆς Ἀττήλα
 ἐνδιαιωμένης γαμετῆς, διὰ τῶν πρὸς τῇ θύρᾳ βαρβάρων ἔ-
 τυχον εἰσόδου, καὶ αὐτὴν ἐπὶ στρώματος μαλακοῦ κειμένην
 20κατέλαβον, τοῖς ἐκ τῆς ἑρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους σκε-
 πομένον, ὥστε ἐπ' αὐτῶν βαδίσειν. περιεῖπε δὲ αὐτὴν θερα- V. 43
 πόντων πληθος κύκλῳ· καὶ θεράπαινα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀν- C
 τικρὺ αὐτῆς καθήμενα ὀθόνας χρώμασι διεποικίλλον, ἐπι-

1. γὰρ] παρὰ coni. B., sublata interpunctione ante τὸν. 3. ὑπέγ.
 B., ἐπάγ vulg. 7. εὐπρεπῶς H., εὐπρεπεῖς vulg. 14. δοκῶν
 Cantocl., λόγων vulg. 16. ξύλοις κύκλους ἀποτελοῦσιν coni. B.

rum rebus adiumento futurum, quippe qui domini iram placaret,
 si quibus in rebus Romanis irasceret, quam si ad eos accedens
 criminationi se obiceret, si forte quid contra quam Attilae ratio-
 nibus commodum videretur faceret. Quae cum dixisset et mihi
 veniam dedisset eum de his, quae ex ipso intelligere cuperemus,
 adeundi, (Maximino enim in dignitate constituto parum decorus erat
 continuus congressus,) abiit. Postridie ad domus Attilae interiora
 septa me contuli dona ferens eius uxori, quae Cerca vocabatur.
 Ex ea tres illi liberi, quorum maximus natus iam tum Acatziro-
 rum et reliquarum gentium, qua Scythia ad Pontum patet, re-
 gnum tenebat. Intra illa septa erant multa aedificia, partim ex
 tabulis sculptis et eleganter compactis, partim ex trabibus opere
 puro et in rectitudinem affabre dolatis, in quibus ligna in cir-
 culos curvata imposita erant. Circuli autem a solo incipientes
 paulatim in altum assurgebant. Hic habitabat Attilae uxor, ad quam
 a barbaris, qui circa ianuas erant, nactus aditum, ipsam deprehen-
 di in molli stragula iacentem. Erat autem pavementum laneis tape-

A. C. 448 **Θών, τὸν Ὀνηγήσιον παραγίνεσθαι· καὶ εὐθὺς ἤκεν ἐς τὴν**
 Ind. 1 **σκηνήν. προσειπὼν δὲ τὸν Μαξιμίον ἔφασκε χάριν ὁμολο-**
 Theod. 41 **γεῖν ὑπὲρ τῶν δώρων αὐτῷ τε καὶ βασιλεῖ, καὶ ἀνηρώτα ὁ,**
τι λέγειν βουλούμενος αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ ἔφασκεν ἤ-
κειν καιρὸν, ὥστε Ὀνηγήσιον μείζον ἐν ἀνθρώποις ἔξειν κλέ-
ος, εἴπερ παρὰ βασιλέα ἐλθὼν διευκρινήσει τὰ ἀμφίβολα τῆ
σφετέρᾳ συνέσει καὶ ὁμόνοιαν Ῥωμαίοις καὶ Οὐννοῖς κατα-
στήσεται. γενήσεται γὰρ ἐνθένδε οὐ μόνον τοῖς ἔθνεσιν ἀμ-
φοτέροις συμφέρον· ἀλλὰ καὶ τῷ σφετέρῳ οἴκῳ ἀγαθὰ πα-
 D **ρᾶξει πολλά, ἐπιτήδειος ἔσαι αὐτός τε καὶ οἱ αὐτοῦ παῖ-**
δες βασιλεῖ τε καὶ τῷ ἐκείνου ἐσόμενοι γένοι. ὁ δὲ Ὀνηγή-
σιος ἔφη· καὶ τί ποιοῦντες κεχαρισμένως βασιλεῖ, ἢ ὅπως
παρ' αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα λυθεῖ; ἀποκριναμένου δὲ, ὡς
διαβάς μὲν εἰς τὴν Ῥωμαίων βασιλεῖ τὴν χάριν καταδή-
σει, διευκρινήσει δὲ τὰ ἀμφίβολα τὰς αἰτίας διερευνησῶν
καὶ ταύτας κατὰ τῆς εἰρήνης λύων θεσμὸν, ἔφασκεν ἐκεῖνα
ἔρειν βασιλεῖ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν, ἅπερ Ἀττήλας βούλε-
ται. ἢ οἴεσθαι ἔφη Ῥωμαίους, τοσοῦτον ἐκλιπαρήσειν αὐτὸν,
ὥστε καταπροδοῦναι δεσπότην καὶ ἀνατροφῆς τῆς παρὰ Σκύ-
θαις καὶ γαμετῶν καὶ παιδῶν κατολιγορήσειν, μὴ μείζονα
δὲ ἡγεῖσθαι τὴν παρ' Ἀττήλα δουλείαν τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις

5. μείζον ἐν ἀνθρ. ἔξειν H., μείζονα ἀνθρ. ἔξην vulg. 11.
 ἐσόμενοι B., ἐσομένῃ vulg. 20. κατολιγορήσειν H., κατολι-
 γωρήσειε vulg.

dixit, se Imperatori et illi pro muneribus gratias agere, et per-
 cunctatus est, quandoquidem se arcessisset, quid esset, quod illum
 vellet: tum Maximinus, instare tempus, ait, quo posset maiorem
 gloriam apud homines adipisci, si ad Imperatorem accedens, quae
 sunt inter Romanos et Hunnos controversa, sua prudentia compo-
 neret, et inter utramque gentem concordiam stabiliret: quae res
 non solum utilitati utriusque gentis esset cessura, sed etiam eius
 domui tanta bona praebitura, ut ipse una cum suis liberis in po-
 steriorum Imperatori totique imperatorio generi in perpetuum devin-
 ctus foret. Tum Onegesius dixit, qua in re gratificaretur Impera-
 tori, et per se contentiones dirimeret. Maximinus respondit, si
 in rem praesentem descendens, Imperatori gratiam referret, et dissi-
 diorum causas sedulo perscrutans, de rebus controversa secundum
 conditiones foederibus adscriptas iudicium suum interponeret. Tum
 Onegesius dixit, se Imperatori et iis, qui ei a consiliis essent, ea
 dicturum esse, quae Attilas sibi praeciperet. „An Romani existi-
 mant, inquit, se ullis precibus exorari posse, ut prodant dominum
 suum, et nihili faciat educationem apud Scythas, uxores et liberos
 suos, neque potiore ducat apud Attilam servitutem, quam apud
 Romanos ingentes opes?“ Ceterum se domi remanentem maiori eo-

πλοστος; συνοίσειν δὲ ἐπιμένοντα τῇ οἰκείᾳ, (τὸν γὰρ τοῦ δε- A. C. 448
 σπότου καταπραῦνειν θυμὸν, ἐφ' οἷς αὐτὸν δογλιεσθαι κατὰ Ind. 1.
 ῥωμαίων συμβαίνει,) ἢ παρὰ σφῶς ἐλθόντα αἰτία ὑπάγε- Theod. 41
 σθαι, ἕτερα ἤπερ ἐκείνῳ δοκεῖ διαπραξάμενον. ταῦτα εἰρη- P. 63
 5κῶς, καὶ μὲ ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἡγησάμενος ἔντευξιν
 περὶ ὧν πυνθάνεσθαι αὐτοῦ βουλόμεθα, (οὐ γὰρ τῷ Μαξι-
 μίνῳ, ὡς ἐν ἀξίᾳ τελοῦντι, συνεχῆς πρόσσδος ἦν εὐπρεπῆς,)
 ἀνεχώρει. ἐγὼ δὲ τῇ ὑστεραία εἰς τὸν Ἀττήλα περιβόλον
 ἀφικνοῦμαι, δῶρα τῇ αὐτοῦ κομίζων γαμετῇ. Κρέκα δὲ ὀ-
 10νομα αὐτῇ, ἕξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγεγένεσαν τρεῖς, ὧν ὁ πρε-
 σβύτερος ἦρχε τῶν Ἀκατζίων καὶ τῶν λοιπῶν ἔθνων νεμο- B
 μέσκον τὴν πρὸς τὸν Πόντον Σκυδικήν. ἔνδον δὲ τοῦ περι-
 βόλου πλεῖστα ἐτύγγανεν οἰκήματα, τὰ μὲν ἐκ σανίδων ἐγ-
 γλῶφων καὶ ἤρμοσμένων εἰς εὐπρέπειαν, τὰ δὲ ἐκ δοκῶν
 15κεκαθαρμένων καὶ πρὸς εὐθύτητα ἐπεξεσμένων, ἐμβεβλημέ-
 νων δὲ ξύλοις ἀποτελοῦσιν. οἱ δὲ κύκλοι ἐκ τοῦ ἐδάφους
 ἀρχόμενοι ἐς ὕψος ἀνάβαινον μετρίως. ἐνταῦθα τῆς Ἀττήλα
 ἐνδιαιωμένης γαμετῆς, διὰ τῶν πρὸς τῇ θύρᾳ βαρβάρων ἄ-
 20τυχον εἰσόδου, καὶ αὐτὴν ἐπὶ στρώματος μαλακοῦ κειμένην
 20κατέλαβον, τοῖς ἐκ τῆς ἑρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους σκε-
 πομένου, ὥστε ἐπ' αὐτῶν βαδίσειν. περιεῖπε δὲ αὐτὴν θρα- V. 43
 πόντων πλήθος κύκλῳ· καὶ θεράπαινα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀν- C
 25τικρὺ αὐτῆς καθήμενα ὀθόνας χρώμασι διεποικίλλον, ἐπι-

1. γὰρ] παρὰ coni. B., sublata interpunctione ante τὸν. 3. ὑπάγ. B., ἐπάγ. vulg. 7. εὐπρεπῶς H., εὐπρεπεῖς vulg. 14. δοκῶν Cantocl., λόγων vulg. 16. ξύλοις κύκλους ἀποτελοῦσιν coni. B.

rum rebus adiumento futurum, quippe qui domini iram placaret, si quibus in rebus Romanis irasceretur, quam si ad eos accedens criminationi se obliiceret, si forte quid contra quam Attilae rationibus commodum videretur faceret. Quae cum dixisset et mihi veniam dedisset eum de his, quae ex ipso intelligere cuperemus, adeundi, (Maximino enim in dignitate constituto parum decorus erat continuus congressus,) abiit. Postridie ad domus Attilae interiora septa me contuli domo ferens eius uxori, quae Cerca vocabatur. Ex ea tres illi liberi, quorum maximus natu iam tum Acatziro- rum et reliquarum gentium, qua Scythia ad Pontum patet, regnum tenebat. Intra illa septa erant multa aedificia, partim ex tabulis sculptis et eleganter compactis, partim ex trabibus opere puro et in rectitudinem affabre dolatis, in quibus ligna in circulos curvata imposita erant. Circuli autem a solo incipientes paulatim in altum assurgebant. Hic habitabat Attilae uxor, ad quam a barbaris, qui circa ianuas erant, nactus aditum, ipsam deprehen- di in molli stragula iacentem. Erat autem pavementum laevis tape-

A. C. 448 βληθησομένης πρὸς κόσμον ἐσθημάτων βαρβαρικῶν. προσελ-
 Ind. 1 θῶν τοίνυν καὶ τὰ δῶρα μετὰ τὸν ἀσπασμὸν δοῦς ὑπεξήειν,
 Theod. 41 καὶ ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐβιάδιζον οἰκήματα, ἐν οἷς διατρίβειν τὸν
 Ἀττήλαν ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχόμενος ὅποτε ἐπεξέλθοι Ὀνηγή-
 σιος· ἤδη γὰρ ὑπὸ τῶν αὐτοῦ οἰκημάτων ἐξεληλύθει καὶ ἐν-5
 δον ἦν. μετὰξὺ δὲ τοῦ παντὸς ἰστάμενος πλήθους, (γνώρι-
 μός τε γὰρ ὦν τοῖς Ἀττήλα φρουροῖς καὶ τοῖς παρεπομένους
 αὐτῷ βαρβάροις ὑπ' οὐδενὸς διεκωλύομην,) εἶδον πλήθος πο-
 ρευόμενον καὶ Θροῦν καὶ Θόρυβον περὶ τὸν τόπον γενόμενον,
 Δὴ τῷ Ἀττήλα ὑπεξιώντος. προήει δὲ τοῦ οἰκήματος βαδί-10
 ζων σοβαρῶς, τῆδε κάκει περιβλεπόμενος. ὥς δὲ ὑπεξελθὼν
 σὺν τῷ Ὀνηγησίῳ ἔστη πρὸ τοῦ οἰκήματος, πολλοὶ δὲ τῶν
 ἀμφιοβητήσεις πρὸς ἀλλήλους ἐχόντων προσήεσαν καὶ τὴν αὐ-
 τοῦ κρίσιν ἐδέχοντο· εἶτα ἐπανήει ὡς τὸ οἶκημα, καὶ πρέ-
 σβεις παρ' αὐτὸν ἤκοντας βαρβάρους ἐδέχετο. 15

Ἔμοι δὲ ἀπεκδεχομένη τὸν Ὀνηγησίον Ῥωμύλος καὶ
 Προμοῦτος καὶ Ῥωμανός οἱ ἐξ Ἰταλίας ἐλθόντες παρὰ τὸν
 Ἀττήλαν πρέσβεις τῶν φιαλῶν ἕνεκα τῶν χρυσοῶν, συμπα-
 ρόντος αὐτοῖς καὶ Ῥουστικίου τοῦ κατὰ Κωνσταντίον, καὶ
 Κωνσταντιόλου, ἀνδρὸς ἐκ τῆς Παιόνων χώρας τῆς ὑπὸ Ἀτ-20
 P. 64 ττήλα ταττομένης, ἐς λόγους ἦλθον, καὶ ἀνηρώτων πότερον
 διηφείθμεν, ἢ ἐπιμένειν ἀναγκαζόμεθα. καὶ ἐμοῦ φήσαντες,

4. ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχόμενος H., ἐτύγχανον, ἀπεκδεχόμενος
 vulg., συνέβαινε, ἀπεκδ. B. 9. γινόμενον coni. B.

tibus stratum, in quibus constitimus. Eam famulorum multitudo in orbem circumstabat, et ancillae ex adverso humi sedentes telas coloribus variegabant, quae vestibus barbarorum ad ornatum superiniiciuntur. Cerca salutata, et muneribus traditis, egressus, exspectans dum Onegesius regia exiret, (iam enim e domo sua illuc venerat) ad reliqua aedificia, ubi Attilas commorabatur, processi. Hic dum ego starem cum reliqua multitudine, (nec enim accessu ullius loci prohibebam, quippe qui Attilae custodibus et barbaris, qui eum assectabantur, eram notus,) vidi magnam turbam, qua prodibat, currentem, tumultum et strepitum excitantem. Attilas domo egressus, gravi vultu, omnium oculis quaquaversus in eum conversis, incedens cum Onegasio, pro aedibus substitit. Hic eum multi, quibus erant lites, adierunt, et eius iudicium exceperunt. Deinde domum repetiit, et barbararum gentium legatos, qui ad se venerant, admisit.

Me vero, dum Onesium exspectabam, Romulus, Promutus et Romanus, legati de vasis aureis ex Italia ad Attilam missi, una cum Rusticio, qui in comitatu Constantii erat, et Constantiolo ex Paconum regione, quae Attilae parebat, me sunt sermone adorti, et interrogaverunt, utrum dimissi, an manere coacti essemus. „Id ipsum,

ὡς τούτου χάριν πεισόμενος τοῦ Ὀνηγησίου τοῖς περιβόλοις A. C. 448
 προσκαρτερῶ, καὶ ἀντερωτήσαντος εἰ αὐτοῖς ὁ Ἀττήλας ἡμε- Ind. 1
 ρόν τι καὶ πρῶον περὶ* πρᾶξιας ἀπεκρίνατο, ἔλεγον μηδα- Theod. 41
 μῶς μετατρέπεσθαι τῆς γνώμης, ἀλλὰ πόλεμον καταγγέλλειν,
 5 εἰ μὴ γε αὐτῷ Σιλβανός ἢ τὰ ἐκπώματα πεμφθεῖη. ἀποθαν-
 μαζόντων δὲ ἡμῶν τῆς ἀπονοίας τὸν βάρβαρον, ὑπολαβὼν
 ὁ Ῥωμύλος, πρᾶξιας ἀνὴρ καὶ πολλῶν πραγμάτων ἐμ-
 πειρος, ἔλεγε τὴν αὐτοῦ μεγίστην τύχην καὶ τὴν ἐκ τῆς τύ- B
 χης δύναμιν ἐξαίρειν αὐτὸν, ὥστε μὴ ἀνέχεσθαι δικαίω
 10 λόγων, εἰ μὴ πρὸς αὐτοῦ νομίση ὑπάρχειν αὐτούς. οὐδενὶ
 γὰρ τῶν πώποτε τῆς Σκυθικῆς ἢ καὶ ἑτέρας ἀρξάντων γῆς
 τοσαῦτα ἐν ὀλίγῳ καταπεπρῶχθαι, ὥστε καὶ τῶν ἐν τῷ Ὀκεα-
 νῷ νήσων ἀρχεῖν, καὶ πρὸς πάση τῇ Σκυθικῇ καὶ Ῥωμαίους
 15 ἔχειν ἐς φόρον ἀπαγωγῆν. ἐφιέμενον δὲ πρὸς τοῖς παροῦσι
 15 πλείονων καὶ ἐπὶ μείζον αὔξοντα τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐς Πέρ-
 σας ἀπιέναι βούλεσθαι. τῶν δὲ ἐν ἡμῖν τινος πυθομένου ποι-
 αν ὁδὸν τραπεῖς ἐς Πέρσας ἐλθεῖν δυνήσεται, ἔλεγεν ὁ Ῥω-
 μύλος, μὴ πολλῶ διαστήματι τὴν Μήδων ἀφροσύνην τῆς Σκυ- C
 θικῆς, οὐδὲ Οὐννοῦς ἀπειρούς τῆς ὁδοῦ ταύτης εἶναι, ἀλλὰ
 20 πάλας ἐς αὐτὴν ἐμβεβληκῆναι, λιμοῦ τε τὴν χώραν κρατή-
 σαντος, καὶ Ῥωμαίων διὰ τὸν τότε συνιστάμενον πόλεμον μὴ

2. εἰ add. B., πότερον add. H. 3. τι N., τε vulg. 10. αὐ-
 τοῦ N., αὐτὸν vulg. οὐδενὶ N., οὐπω vulg. 12. καταπεπρῶ-
 χθαι B., κατεπράχθη vulg.

inquam, ut sciam ex Onegesio, intra ista septa opperior." Tum ego illos vicissim percunctari, an aliquod mite responsum ad ea, de quibus legati venerant, ab Attila tulissent. Nequaquam aiunt illum deduci a sententia, sed bellum minari et denuntiari, ni Sylvanus aut pocula dedantur. Nos vero cum barbari miraremur animi impotentiam, Romulus, vir multis honorificentissimis legationibus functus et multo rerum usu praeditus, ait, secunda fortuna et potentia inde collecta adeo illum efferrī, ut iustis sermonibus nullum apud se locum relinqueret, nisi eos ex re sua esse censeret. Nemo unquam eorum, qui in Scythia, vel alibi regnarunt, tantas res tam brevi tempore gessit. Totius Scythiae dominatum sibi comparavit, et ad Oceani insulas usque imperium suum extendit, ut etiam a Romanis tributa exigat. Nec his contentus, ad longe malora animum adiecit, et latius imperii sui fines protendere et Persas bello aggredi cogitat. Uno ex nobis quaerente, qua via e Scythia in Persas tendere posset, Romulus dixit, non longo locorum intervallo Medos dissitos esse a Scythiis, neque Hunnos hanc viam nescire, sed olim, fame per eorum regionem grassante, cum Romani propter bellum, quod tunc temporis gerebant, minime cum illis proelio decerarent, hac irrupisse, et ad Medos usque Bazicum et Cursicum, duces ipsorum,

- A. C. 448 μένου, Ὀνηγησίου ὑπεξελθόντος, παρ' αὐτὸν ἦλθουμεν, καὶ ἐ-
 Ind. 1
 Theod. 41
 D πρῶτερον βαρβάροις διαλεχθεὶς, πυθέσθαι με παρὰ Μαξιμί-
 νου ἐπέτρειπε τίνα Ῥωμαῖοι ἄνδρα τῶν ὑπατικῶν παρὰ τὸν
 Ἀττήλαν πρεσβευόμενον στέλλουσιν. ὡς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν
 σκηνὴν ἔφραζον, ἄπερ εἰρητό μοι, καὶ ὅ,τι δεῖ λέγειν ὦν χά-
 ριν ὁ βάρβαρος ἡμῶν ἐπύθετο ἅμα τῷ Μαξιμίνῳ βουλευ-
 σάμενος ἐπανῆλθον ὡς τὸν Ὀνηγήσιον, λέγων, ὡς ἐθέλουσι μὲν
 Ῥωμαῖοι αὐτὸν παρὰ σφῶς ἐλθόντα τῶν ἀμφιβόλων ἕνεκα
 διαλέγεσθαι, εἰ δὲ τούτου διαμάρτοιεν, ἐκπέμψειν βασιλείαι
 ὃν βούλεται πρεσβευσόμενον. καὶ εὐθύς μετιέναι με τὸν Μα-
 ξιμῖνον παρεκέλεύσατο, καὶ ἤκοντα αὐτὸν ἤγε παρὰ τὸν Ἀτ-
 τήλαν. καὶ μικρὸν ὕστερον ὑπεξελθὼν ὁ Μαξιμῖνος ἔλεγεν,
 ἐθέλειν τὸν βάρβαρον Νόμον ἢ Ἀνατόλιον ἢ Σενάτορα πρε-
 σβεύεσθαι· μὴ γὰρ ἂν ἄλλον παρὰ τοὺς εἰρημένους δέξασθαι. 15
 P. 66 καὶ ὡς αὐτοῦ ἀποκριναμένου, μὴ χρῆναι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν
 τοὺς ἄνδρας καλοῦντα ὑπόπτους καθιστῶν βασιλεῖ, εἰρηκέναι
 τὸν Ἀττήλαν, εἰ μὴ ἔλοιγτο ποιεῖν, ἃ βούλεται, ὅπλοις τὰ
 ἀμφίβελα διακριθῆσεσθαι. ἐπανελθόντων δὲ ἡμῶν ἐς τὴν
 σκηνὴν, ὁ τοῦ Ὀρέστου πατὴρ ἦκε λέγων, ὡς ἀμφοτέρους ὕ-20
 μᾶς Ἀττήλας ἐπὶ τὸ συμπόσιον παρακαλεῖ, γενήσεσθαι δὲ
 αὐτὸ περὶ 9 τῆς ἡμέρας. ὡς δὲ τὸν καιρὸν ἐφυλάξαμεν
 9 αὐτὸν N., τὸν vulg. 15. δέξασθαι vulg. 20. ἡμᾶς conl. B.

prodiit, ad quem, ut ex eo disceremus, quae nostrae curae com-
 missa fuerant, accessimus. Ille vero prius cum nescio quibus bar-
 baris collocutus, quaerere me ex Maximino iussit, quem Romani ex
 consularibus legatum ad Attilam essent missuri. Ut in tentorium
 veni, et Maximino, quae mihi Onegesius dixerat, retuli, habita de
 eo, quod barbaris respondendum esset, deliberatione, redii, dixi-
 que Onegiesio, Romanos magnopere desiderare, illum suarum cum
 Attila controversiarum disceptatorem ad se accedere. Qua spe si
 exciderint, Imperatorem, quem sibi libuerit, legatum missurum. Ex-
 templo me Maximinum arcessere iussit, quem, ut venit, ad Attilam
 deduxit. Unde non multo post Maximinus reversus, narravit, bar-
 barum velle, Imperatorem ad se mittere legatos aut Nomum, aut
 Anatolium, aut Senatorem, neque ullos alios praeter hos admissu-
 rum. Et cum Maximinus obiceret, minime convenire, legatos, qui
 ad se mittantur, designando suspectos Imperatori reddere, Attilam
 respondiisse, si haec abnuerint, armis se controversias disceptatu-
 rum. Reversis nobis in tentorium, ecce ad nos Orestis pater, „Vos
 ambos, inquit, ad convivium invitat Attilas, fiet vero illud ad non-
 nam diei horam.” Tempore condicto observato, ut venimus, et una
 quoque Romanorum Occidentalium legati, stetimus in limine coena-

καὶ ἐπὶ τὸ δειπνον κληθέντες παρεγενόμεθα ἡμεῖς τε καὶ οἱ A. C. 448
 ἀπὸ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων πρέσβεις, ἔσθημεν ἐπὶ τοῦ οὐ- Ind. 1
 δοῦ ἀντία Ἀττήλα. καὶ κύλικα οἱ οἰνοχόοι κατὰ τὸ ἐπιχώ- Theod. 41
 ριον ἐπέδωσαν ἕδος, ὡς καὶ ἡμᾶς πρὸ τῆς ἑδρας ἐπεύξασθαι.
 5 οὗ δὲ γενομένου, τῆς κύλικος ἀπογευσάμενοι ἐπὶ τοὺς θρό-
 νους ἤλθομεν, οὗ ἔδει καθεσθέντας δειπνεῖν. πρὸς δὲ τοῖς
 τοίχοις τοῦ οἰκήματος πάντες ὑπῆρχον οἱ δῖφροι ἐξ ἑκατέρας
 πλευρᾶς. ἐν μεσσησάτῳ δὲ ἦστο ἐπὶ κλίνης ὁ Ἀττήλας, ἐτέ-
 ρας ἑξόπισθεν κλίνης ὑπαρχούσης αὐτῷ, μεθ' ἣν βαθμοὶ τε-
 10 οὐκ ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ἀνήγον εὐνήν, καλυπτομένην ὀθόνησι καὶ
 ποικίλοις παραπετάσμασι κόσμου χάριν, καθάπερ ἐπὶ τῶν
 γαμούντων Ἕλληνας τε καὶ Ῥωμαῖοι κατασκευάζουσι. καὶ
 πρώτην μὲν ἐνόμιζον τῶν δειπνούντων τάξιν τὴν ἐν δεξιᾷ C
 τοῦ Ἀττήλα, δευτέραν δὲ τὴν εὐώνυμον, ἐν ἣ ἐτυγχάνομεν V. 45
 15 ὄντες, προκαθεσθέντος ἡμῶν Βερίχου, παρὰ Σκύθαις εὖ γε-
 γονότος ἀνδρός· ὁ γὰρ Ὀνηγήσιος ἐπὶ δίφρου ἦστο ἐν δεξιᾷ
 τῆς τοῦ βασιλέως κλίνης. ἀντικρὺ δὲ τοῦ Ὀνηγησίου ἐπὶ δί-
 φρου ἑκατέζοντο δύο τῶν Ἀττήλα παίδων· ὁ γὰρ πρεσβύτε-
 ρος ἐπὶ τῆς ἐκείνου ἦστο κλίνης, οὐκ ἔγγυς, ἀλλ' ἐπ' ἄκρου,
 20 αἰδοῦ τοῦ πατρὸς βλέπων ἐς γῆν. πάντων δὲ ἐν κόσμῳ κα-
 θεστώτων, παρελθὼν οἰνοχόος τῷ Ἀττήλα οἶνον κισσύβιον
 ἐπιδίδωσι. δεξιόμενος δὲ τὸν τῆ τάξει πρῶτον ἡσπάζετο. ὁ

3. κύλικα H., ἐπύλικα vulg.

culli coram Attila. Hic pincernae, ut mos est in illis regionibus, ca-
 licem tradiderunt, ut ante accubitus vota faceremus. Quo facto,
 et calice degustato, ipsa solia, in quibus nos sedentes coenare oportebat,
 ascendimus. Omnia sedilia circa parietes cubiculi ab utraque
 parte disposita erant: medius in lecto sedebat Attilas, altero lecto a
 tergo strato, pone quem erant quidam gradus, qui ad eius cubile
 ferebant, linteis candidis et variis tapetibus ornatus gratia conte-
 ctum, simile cubilibus, quae Romani et Graeci nubentibus adornare
 pro more habent. Et primum quidem convivarum locum eius habebant,
 qui ad Attilae dextram sedebat, secundum eius, qui ad laevam:
 in quo nos et Berichus, vir apud Scythas nobilis, sed Berichus superiore
 loco. Nam Onegesius in sella ad dextram regii thori, et e regione
 Onesii duo ex Attilae filiis sedebant. Senior enim in eodem,
 quo pater, throno, non prope, sed multum infra accumbebat, oculis
 prae pudore propter patris praesentiam semper in terram coniectis.
 Omnibus ordine sedentibus, qui Attilae erat a poculis ingrediens
 pateram vini tradit. Hanc ubi suscepit, proximum ordine salutavit,
 qui salutatione honoratus surrexit, neque prius eum sedere fas erat,
 quam merum degustans, aut etiam ebibens, poculum pocillatori red-
 deret. Sedenti autem Attilae eodem modo, qui convivio intererat,

- A. C. 448 δὲ τῷ ἀσπασμῷ τιμηθεὶς διανίστατο· καὶ οὐ πρότερον ἕξ-
 Ind. 1
 Theod. 41
 πικρῶν ἀπέδωκε τὸ κισσύβιον. καθεσθέντα δὲ αὐτὸν τῷ τρόπῳ
 οἱ παρόντες ἐτίμων, δεχόμενοι τὰς κύλικας καὶ μετὰ τὸν ἀ-
 σπασμὸν ἀπογευόμενοι. ἐκάστῳ δὲ εἷς οἴνοχόος παρῆν, ὃν δὲ
 εἶδει κατὰ στοίχον εἰσιέναι, τοῦ Ἀττίλα οἴνοχόου ὑπέξιόντος.
 τιμηθέντος δὲ καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τῶν ἑξῆς, καὶ ἡμᾶς τοῖς
 ἴσοις ὁ Ἀττίλας ἐδέξιόσατο κατὰ τὴν τῶν θύκων τάξιν. ὅ
 δὲ ἀσπασμῷ πάντων τιμηθέντων, ὑπέξῃσαν μὲν οἱ οἴνοχοοί,
 τράπεζαι δὲ μετὰ τὴν τοῦ Ἀττίλα παρετίθοντο κατὰ τρεῖς¹⁵
 καὶ τέτταρας ἄνδρας ἢ καὶ πλείους· ὅθεν ἕκαστος οἴος τε ἦν
 τῶν τῇ μαγίδι [τοδι] ἐπιτιθεμένων μεταλαβεῖν μὴ ὑπέξιων
 τῆς τῶν θρόνων τάξεως. καὶ πρῶτος εἰσήει ὁ τοῦ Ἀττίλα
 ὑπηρέτης, κρεῶν πλήρη πίνακα φέρων, καὶ οἱ πᾶσι διακο-
 P. 67
 νούμενοι μετ' αὐτὸν σίτον καὶ ὄψα ταῖς τραπέζαις ἐπέδωκαν.¹⁵
 ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις βαρβάροις καὶ ἡμῖν πολυτελεῆ δαίψνα
 κατεσκεύαστο, κύκλοις ἐπικείμενα ἀργυροῖς· τῷ δὲ Ἀττίλα
 ἐπὶ τοῦ ξυλίνου πίνακος ἦν οὐδὲν πλεον κρεῶν. μέτριον δὲ
 εἰς αὐτὸν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐδείκνυ. τοῖς γὰρ τῆς
 εὐωχίας ἀνδράσι κύλικες χρυσαῖ τε καὶ ἀργυραῖ ἐπέδιδοντο,²⁰
 τὸ δὲ αὐτοῦ ἔκπωμα ξύλινον ἦν. λιτὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἐσθῆς
 ἐτύγγανεν οὕσα, μηδὲν τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ καθαροῦ εἶναι
 διαφυλάττουσα· καὶ οὔτε τὸ παρηωρημένον αὐτῷ ξίφος, οὔτε

3. τῷ αὐτῷ τρ. con. B. 8. θύκων Val., Θρακῶν vulg. 12.
 Litteras τοδι uncis inclusimus, ἰδίε Val. 16. δαίψνον vulg.

pocula suscipientes et post salutationem degustantes, honorem exhibebant. Unicuique vero unus pocillator aderat, quem, quum pincerna Attilae exiret, introire suo ordine oportuit. Secundo et reliquis deinceps ad hunc modum honore affectis, Attilas nos quoque eodem modo salutavit secundum ordinem sellarum. Tum omnibus salutationis honore delato, pincernae recesserunt. Mensae vero iuxta Attilae mensam erant erectae, excipiendis tribus et quatuor, aut etiam pluribus convivis idoneae, quorum unusquisque poterat minime transgressus sedium ordines ex ferculis, quod sibi libitum erat, desumere. Deinde primus in medium accessit Attilae minister, patinam carnibus plenam ferens. Post ipsum qui panem ministrabant et opsonia mensis apposuerunt. Sed ceteris quidem barbaris et nobis lautissima coena praeparata erat et in discis argenteis reposta, Attilae in quadra lignea, et nihil praeter carnes. Moderatum pariter in reliquis omnibus sese praebebat. Convivis aurea et argentea pocula suppedabantur, Attilae poculum erat ligneum. Simplex admodum illius vestis nulla re, nisi munditiae, ornata erat. Neque eius ensis, neque calceorum barbarorum ligamina, neque eius

οἱ τῶν βαρβαρικῶν ὑποδημάτων δεσμοί, οὔτε τοῦ ἵππου δ' A. C. 448
χαλινός, ὡς περ τῶν ἄλλων Σκυθῶν, χρυσῶ ἢ λίθοις ἢ τινι Ind. 1
τῶν τιμίων ἐκοσμεῖτο. τῶν δὲ ὄψων τῶν ἐν τοῖς πρώτοις πί- Theod. 41
ναξιν ἐπιτεθέντων ἀναλωθέντων, πάντες διανέστημεν, καὶ οὐ
5 πρῶτον ἐπὶ τὸν δῆρον ἀναστὰς ἦλθε, πρὶν ἢ κατὰ τὴν
πρωτέραν τάξιν ἕκαστος τὴν ἐπιδιδομένην αὐτῷ οἶνον πλήρη
ἐξέπαι κύλικα, τὸν Ἀττήλαν σῶν εἶναι ἐπευξάμενος. καὶ
τοῦτον τιμηθέντος αὐτοῦ τὸν τρόπον ἑκαθέστημεν, καὶ δεύ-
10 τερὸς ἐκάστη τραπέζῃ ἐπετίθετο πίναξ ἕτερα ἔχων ἐδώδιμα.
ἰοῶς δὲ καὶ αὐτοῦ οἱ πάντες μετέλαβον, καὶ τῷ αὐτῷ ἐξανα-
στάντες τρόπῳ, αὐθις ἐκπιόντες ἑκαθέστημεν. ἐπιγενομένης
δὲ ἐσπέρας δᾶδες ἀνήφθησαν, δύο δὲ ἀντικρὺ τοῦ Ἀττήλα
παρελθόντες βάρβαροι ἄσματα πεποικημένα ἔλεγον, νίκας ἀν- C
τοῦ καὶ τὰς κατὰ πόλεμον ἄδοντες ἄρστας· ἐς οὓς οἱ τῆς
15 εὐωχίας ἀπέβλεπον, καὶ οἱ μὲν ἤδοντο τοῖς ποιήμασιν, οἱ δὲ
τῶν πολέμων ἀναμιμνησκόμενοι διηγείροντο τοῖς φρονήμασιν,
ἄλλοι δὲ ἐχώρουν ἐς δάκρυα, ὧν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἡσθένει
τὸ σῶμα καὶ ἡσυχάζειν ὁ θυμὸς ἠναγκάζεται. μετὰ δὲ τὰ
ἄσματα Σκύθης τις παρελθὼν φρενοβλαβῆς, ἀλλόκοτα καὶ
20 παρὰ ἴσθημα καὶ οὐδὲν ὑγιᾶς φθεγγόμενος, ἐς γέλωτα πάντας
παρεσκευάσας παρελθεῖν. μεθ' ὃν ὑπεισῆλθε Ζέρκων ὁ Μαν-
ρουσίος· ὁ γὰρ Ἐδέκων αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐλθεῖν πα-
ρέπεισεν, ὡς τῇ ἐκείνου σπουδῇ τὴν γαμετὴν ἀποληψόμενον,

6. πρωτέρου vulg. 21. δν B., ὧν vulg.

equi frena, ut reliquorum Scytharum, auro aut lapidibus aut alia
quacunq̄ue re pretiosa erant ornata. Ut opsonia primorum ferculo-
rum fuere consumpta, surreximus, neque prius quisquam nostrum
ad sedem suam est reversus, quam sibi traditam pateram vini ple-
nam, servato priore ordine, Attilam salvum et incolumem precatus,
ebibisset. Eo ad hunc modum honore culto, sedimus. Tum nova
fercula cuique mensae sunt illata, quae alia continebant esculenta,
ex quibus ubi omnes, quoad satis esset, comedissent, eodem modo
surreximus, et epoto calice rursus consedimus. Adveniente vespere,
facibusque accensis, duo Scythae coram Attila prodierunt, et versus
a se factos, quibus eius victorias et bellicas virtutes canebant, re-
citarunt. In quos convivae oculos defixerunt; et alii quidem versi-
bus delectabantur, aliis bellorum recordatio animos excitabat, aliis
manabant lacrymae, quorum corpus aetate debilitatum erat, et vigor
animi quiescere cogebatur. Post cantus et cirmina Scythae nescio
quis mente captus absurda et inepta nec sani quicquam habentia
effundens risum omnibus commovit. Postremo Zerkon Maurusius
introivit. Edecon enim illi persuaserat, ut ad Attilam veniret,
omnem operam et studium pollicitus, quo uxorem recuperaret. Hanc

- A. C. 448 ἦν κατὰ τὴν τῶν βαρβάρων εἰλήφει χώραν, τῷ Βλήδα πα-
 Ind. 1 ρισπούδατος ὦν. ἀπολελοίπει δὲ αὐτὴν ἐν τῇ Σκυθικῇ πα-
 Theod. 41 D ρὰ τοῦ Ἀτιήλα δῶρον Ἀετίῳ πεμφθεῖς. ἀλλὰ τῆς μὲν τοι-
 αῦτης διημαρτεν ἐλπίδος, τοῦ Ἀτιήλα χαλεπήναντος, ὅτι γὰρ
 δὴ ἐς τὴν αὐτοῦ ἐπανήλθε. τότε δὲ διὰ τὸν τῆς εὐωχίας⁵
 καιρὸν παρελθὼν τῷ τε εἶδει καὶ τοῖς ἐσθήμασι καὶ τῇ φω-
 νῇ καὶ τοῖς συγκεχυμένως παρ' αὐτοῦ προφερομένοις ῥήμασι
 τῇ γὰρ Ἀύσονίων τὴν τῶν Οὐννων καὶ τὴν τῶν Γότθων πα-
 ραμιγνύς γλώτταν πάντας διέχεεν καὶ ἐς ἄσβεστον ὀρμησά
 γέλωτα παρεσκεύασε, πλὴν Ἀτιήλα. αὐτὸς γὰρ ἔμεινε ἀ-¹⁰
 P. 68 στεμφῆς καὶ τὸ εἶδος ἀμετάτρεπτος, καὶ οὐδὲν οὔτε λέγων,
 V. 46 οὔτε ποιῶν γέλωτος ἐχόμενον ἐφαίνεται, πλὴν ὅτι τὸν νεώτα-
 τον τῶν παιδῶν (Ἡρνᾶς δὲ ὄνομα τούτῳ) εἰσιόντα καὶ παρε-
 σταῖτα εἶλκε τῆς παρειᾶς, γαληνοῖς ἀποβλέπων ὄμμασι πρὸς
 αὐτόν. ἐμοῦ δὲ θανατοῦστος ὄπως τῶν μὲν ἄλλων παιδῶν¹⁵
 ὀλιγοροίη, πρὸς δὲ ἐκεῖνον ἔχοι τὸν νοῦν, ὃ παρακαθήμενος
 βάρβαρος, συνιείς τῆς Ἀύσονίων φωνῆς καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ
 μοι ῥηθησομένων μηδὲν ἐκλέγειν προειπῶν, ἔφρασκε τοὺς μάν-
 τεις τῷ Ἀτιήλα προηγορευμέναι, τὸ μὲν αὐτοῦ πεσεῖσθαι γέ-
 νος, ὑπὸ δὲ τοῦ παιδὸς ἀναστήσεσθαι τούτου. ὡς δὲ ἐν τῷ²⁰
 συμποσίῳ εἶλλον τὴν νύκτα, ὑπεξήλθομεν, ἐπὶ πολὺ μὴ βου-
 ληθέντες τῷ πότῳ προσκαρτερεῖν.
 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἐπὶ τὸν Ὀνηγήσιον ἦλθομεν,

enim, cum illi Bleda faveret, in barbarorum regione acceperat, eam-
 que in Scythia, ab Attila ad Aetium dono missus, reliquerat. Sed
 hac spe frustratus est, quia Attilas illi succensuit, quod ad sua remi-
 grasset. Itaque tunc arrepta festivitatis occasione progressus, et forma
 et habitu et pronuntiatione et verbis confuse ab eo prolatis, Roma-
 nae Hunnorum et Gothorum linguam intermiscens, omnes laetitia im-
 plevit et effecit, ut in vehementem risum prorumperent. Sed Attilas
 semper eodem vultu, omnis mutationis expertus, et immotus per-
 mansit, neque quicquam facere, aut dicere, quod iocum, aut hilari-
 tatem prae se ferret, conspectus est: praeterquam quod inuiorem ex
 filiis introeuntem et adventantem, nomine Irnach, placidis et laetis
 oculis est intuitus, et eum gena traxit. Ego vero cum admirarer,
 Attilam reliquos suos liberos parvi facere, ad hunc solum animum
 adiacere, unus ex barbaris, qui prope me sedebat et Latinae linguae
 usum habebat, fide prius accepta, me nihil eorum, quae diceretur,
 evulgaturum, dixit, vates Attilae vaticinatos esse, eius genus, quod
 alioquin interiturum erat, ab hoc puero restauratum iri. Ut vero
 convivium ad multam noctem protraxerunt, non diutius nobis com-
 potationi indulgendum esse rati exivimus.

Die exorto, Onegesium adivimus dicentes, nos dimitti oportere,

χρῆναι ἡμᾶς διαφεθῆναι λέγοντες καὶ μὴ τηράλλως τρέβειν A. C. 448
 τὸν χρόνον. καὶ ὃς ἔφη ἐθέλειν καὶ τὸν Ἀττήλαν ἀποπέμ- Ind. 1
 πειν ἡμᾶς. καὶ μικρὸν διαλειπὼν ἅμα τοῖς λογάσιν ἐβουλεύ- Theod. 41
 ετο περὶ τῶν Ἀττήλα δεδογμένων, καὶ τὰ βασιλεῖ ἀποδοθη-
 ζόμενα συνέταττε γράμματα, ὑπογραφῶν αὐτῷ παρόντων
 καὶ Ῥουσιτικίου, ἀνδρὸς ὀρμωμένου μὲν ἐκ τῆς ἄνω Μυσί-
 ας, ἀλόγτος δὲ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ λόγων ἀρετὴν τῷ βαρ- C
 βάρῳ ἐπὶ τῇ τῶν γραμμάτων διαπονουμένου συντάξει. ὥς
 δὲ ἐκ τῆς συνόδου διανέστη, ἐδεήθημεν αὐτοῦ περὶ λύσεως
 10 τῆς Σύλλου γαμετῆς καὶ τῶν ἐκείνης παιδῶν, ἐν τῇ Ῥατι-
 αρίας ἀνδραποδισθέντων ἀλώσει. καὶ πρὸς μὲν τὴν αὐτῶν
 οὐκ ἀπηγόρευσε λύσειν, ἐπὶ πολλοῖς δὲ σφᾶς ἐβούλετο χρή-
 μασιν ἀπεμπολῆν. ἡμῶν δὲ ἐλεῆν αὐτοὺς τῆς τύχης ἰκετευ-
 σάντων, τὴν προτέραν εὐδαιμονίαν λογιζόμενον, διέβη τε
 15 πρὸς τὸν Ἀττήλαν, καὶ τὴν μὲν γυναῖκα ἐπὶ πεντακοσίοις
 διαφῆκε χρυσοῖς, τοὺς δὲ παῖδας δῶρον ἔπεμπε βασιλεῖ. ἐν D
 τούτῳ δὲ καὶ ἡ Ῥέκαν ἢ τοῦ Ἀττήλα γαμετῆ παρὰ Ἀδάμει
 τῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι δειπνεῖν ἡμᾶς
 παρεκάλε. καὶ παρ' αὐτὸν ἐλθόντες ἅμα τισὶ τῶν ἐκ τοῦ
 20 ἔθδονος λογάδων φιλοφροσύνης ἐτύχομεν. ἐδεξιούτο δὲ ἡμᾶς
 μειλχιόις τε λόγοις καὶ τῇ τῶν ἔδωδ' ἰμῶν παρασκευῇ. καὶ
 ἕκαστος τῶν παρόντων Σκυθικῇ φιλοτιμίᾳ κύλικα ἡμῖν πλήρη

17. Ῥέκαν supra pag. 197., l. 9. Κρέκα nominata est.

meque nobis diutius tempus terendum esse. Ille, Attilam quoque in
 ea esse voluntate, et nos dimittere constituisse, respondit. Itaque non
 multo post consilium procerum de his, quae Attilas statuerat, ha-
 buit, et litteras, quae Imperatori redderentur, digessit. Aderant
 quoque, quorum curae epistolas scribere incumberebat, inter quos erat
 Rusticius, vir e superiore Mysia ortus, qui ab hostibus captus, cum
 dicendi facultate valeret, barbaro operam in conscribendis epistolis
 navabat. Dimisso consilio, ab Onegesio precibus contendimus, ut
 Syllae uxori et eius liberis, qui in expugnatione urbis Ratiariae
 una cum matre in servitutem redacti erant, libertatem restitue-
 ret. Et vero ab his liberandis minime abhorrebat, sed eorum liber-
 tatem magna pecuniae summa a nobis emptam volebat. Itaque nos
 eum supplices orare et obtestari, ut, habita eorum pristinae fortunae
 ratione, praesentis calamitatis commiseratione moveretur. Ille, ut
 Attilam adiit, mulierem pro quingentis aureis liberam dimisit, et
 eius filios dono ad Imperatorem misit. Interea Recan, Attilae uxor,
 in aedes Adamis, qui eius res domesticas curabat, nos ad coenam
 invitavit. Ab eo una cum pluribus Scythiae principibus comiter ex-
 cepti sumus et iucundis sermonibus et magnifico epularum appa-
 ratu. Tum unusquisque eorum, qui aderant, surgens, Scythica co-

A. C. 448 **διανιστάμενος ἐδίδου, καὶ τὸν ἐκπιόντα περιβαλὼν καὶ φι-**
 Ind. 1 λήσας ταύτην ἐδέχετο. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἐπὶ τὴν σκηνὴν
 Theod. 41 ἐλθόντες ἐς ὕπνον ἐτράπημεν. τῇ δὲ ὑστεραία ἐπὶ συμπόσιον
 αὐτῆς ἡμῶς Ἀττήλας ἐκάλει, καὶ τῷ προτέρῳ τρόπῳ παρὰ
 τε αὐτὸν εἰσῆλθόμεν καὶ ἐς τὴν εὐχίαν ἐτράπημεν. συνή-5
 P. 69 βαινε δὲ ἐπὶ τῆς κλίνης ἅμα αὐτῷ μὴ τὸν πρεσβύτερον τῶν
 παιδῶν ἦσθαι, ἀλλὰ γὰρ Ὀμβάριον, θεῖον αὐτῷ τυγχάνοντα
 πρὸς πατρός. παρὰ πᾶν δὲ τὸ συμπόσιον λόγοις φιλοφρο-
 νούμενος φράζειν ἡμᾶς βασιλεῖ παρεκελεύετο τῷ Κωνσταντίῳ,
 ὃς αὐτῷ παρὰ Ἀετίου ἀπέσταλτο ὑπογραφῆως χάριν, δίδόναι 10
 ἦν αὐτῷ γυναῖκα καὶ ὑπέσχετο. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα Θε-
 οδόσιον ἅμα τοῖς σταλεῖσι παρὰ τοῦ Ἀττήλα πρέσβεσιν ἀφι-
 κόμενος ὁ Κωνσταντίος τὴν εἰρήνην Ῥωμαίοις καὶ Σκύθαις
 ἔφησε ἐπὶ μακρὸν φυλάττεσθαι χρόνον παρασκευάσειν, ἂν
 αὐτῷ γυναῖκα εὐπορον δοίη. καὶ πρὸς τοῦτο ἐπένευσε βασι-15
 Βλεὺς, καὶ Σατορνίλου περιουσίᾳ καὶ γένει κοσμουμένου θυγα-
 τέρα εἰρήκει δώσειν. τὸν δὲ Σατορνίλον ἀνηγήκει Ἀθηναῖς
 ἢ καὶ Εὐδοκία· ἀμφοτέροις γὰρ ἐκαλεῖτο τοῖς ὀνόμασιν. ἐς
 ἔργον δὲ τὴν αὐτοῦ οὐ συνεχώρησεν ἀχθῆναι ὑπόσχεσιν
 Ζήνων, ὑπατικὸς ἀνὴρ καὶ πολλὴν ἀμφ' αὐτὸν ἔχων Ἰσαύ-20
 ρων δύναμιν, μεθ' ἧς καὶ τὴν Κωνσταντίνου κατὰ τὸν του
 πολέμου καιρὸν φυλάττειν ἐπετέτραπτο. τότε δὴ τῶν ἐν τῇ

14 παρασκευάσειν, ἂν Η., παρασκευάσειεν ἂν vulg. 17. Ἀθη-
 ναῖς Val., Ἀθηναῖς vulg.

imitate poculum plenum nobis porrexit, et eum, qui ante se biberat, amplexus et exosculatus, illud excepit. A coena nos in tentorium nostrum recipientes, somnum cepimus. Postridie iterum nos Attilas ad coenam invitavit, et eodem, quo prius, ritu ad eum accessimus et ad hilaritatem nos convertimus. Tum autem non senior ex filiis Attilae in eius thoro una cum ipso accumbebat, sed Oebersius, eius patruus. Per totum convivii tempus nos blandis sermonibus appellans Imperator dicere iussit, ut Constantio, quem ad eum Aetius, ut ab epistoli esset, miserat, uxorem daret eam, quam illi promississet. Etenim Constantius una cum Attilae legatis ad Theodosium venerat, et se operam daturum, ut pax longo tempore inter Romanos et Hunnos servaretur, dixerat, modo sibi uxorem locupletem matrimonio copularet. Huic petitioni Imperator annuerat, et Saturnini filiam, viri et opibus, et genere clari et ornati, se illi nuptui daturum promiserat. Saturninum autem interemerat Athenais seu Eudocia, (utroque enim nomine vocabatur,) neque Imperatori ad exitum perducere, quod promiserat, per Zenonem, virum consularem, licuit. Is enim olim magna Isaurorum multitudine stipatus, urbi Constantinopoli, quae bello promebatur, praesidio fuerat. Qui quum

ἔφ' στρατιωτικῶν ἄρχων ταγματίων ὑπέξάγει τοῦ φρουρίου A. C. 448
 τὴν κόρην, καὶ Ρούφῳ τινί, ἐνὶ τῶν ἐπιτηδείων, κατεγγυᾷ. ^{Ind. 1}
 ταύτης δὲ ἀφρημένης, ὃ Κωνσταντίος ἐδεῖτο τοῦ βαρβάρου, ^{Theod. 41}
 ἐνυβρισμένον αὐτὸν μὴ περιορᾶσθαι, ἀλλ' ἢ τὴν ἀφαιρεθεῖ- C
 50σαν ἢ καὶ ἄλλην αὐτῷ δίδοσθαι γαμετὴν φέρην εἰσοίσουσας.
 παρὰ τὸν τοῦ δείπνου τοίνυν καιρὸν ὃ βάρβαρος λέγειν τῷ
 βασιλεύοντι τὸν Μαξιμίον ἐκέλευε, μὴ χρῆναι τῆς ἐξ αὐτοῦ V. 47
 τὸν Κωνσταντίον ἐλπίδος διαμαρτεῖν· οὔτε γὰρ βασιλεὺς τὸ
 ψεύδεσθαι. ταῦτα δὲ ὃ Ἀττήλας ἐνετέλλετο, ὑποσχομένου
 10 Κωνσταντίου χρήματα δώσειν, εἰ τῶν ζαπλόντων αὐτῷ πα-
 ρὰ Ῥωμαίοις κατεγγυηθεῖ γυνή.

Τοῦ δὲ συμποσίου ὑπέξελθόντες, μετὰ τὴν νύκτα ἡμε-
 ρῶν διαγενομένων τριῶν, διηφείθημεν δώροις τοῖς προσήκουσι
 15 ἐπιμηθέντες· ἐπεμπε δὲ ὃ Ἀττήλας καὶ Βέριχον τὸν ἡμῶν
 15 ἐν τῷ συμποσίῳ προκαθεσθέντα, ἄνδρα τῶν λογάδων κατὰ
 πολλῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ κωμῶν ἄρχοντα, παρὰ βασιλέα πρε-
 σβευσόμενον, ἄλλως τε καὶ αὐτὸν οἶα δὴ πρέσβει παρὰ Ῥω-
 20 μαίων δέξασθαι. ποιουμένων δὲ ἡμῶν τὴν πορείαν καὶ
 πρὸς κόμη καταλυσάντων τινί, ἦλθε Σκύθης ἀνὴρ κατασκο-
 20 πῆς ἕνεκα ἐκ τῆς Ῥωμαίων ἐς τὴν βάρβαρον διαβεβηκῶς χώ-
 ραν· καὶ αὐτὸν Ἀττήλας ἀνασκολοπισθῆναι παρεκλείεσαστο.
 τῇ δὲ ἐπιούσῃ δι' ἑτέρων κωμῶν πορευομένων ἡμῶν, ἄνδρες
 δύο τῶν παρὰ Σκύθαις δουλευόντων ἦγοντο, ὁπίσω τῷ χεῖρς

8. βασιλικὸν coni. B. 9. πρέπειν add. N. post ψεύδεσθαι.

orientalium exercituum dux esset, puellam custodia eduxit, et Ruso
 cuidam, uni ex suis necessariis, despondit. Hac puella sibi subtra-
 cta, Constantius barbarum orabat, ne sibi factam contumeliam ne-
 gligeret, sed perficeret, ut sibi uxor daretur aut ea, quae crepta fue-
 rat, aut etiam alia, quae dotem adferret. Quamobrem per coenae
 tempus barbarus Maximinum Imperatori dicere iussit, non oportere
 Constantium spe ab ipso excitata falli, et ab Imperatoris dignitate
 alienum videri, mendacem esse. Haec Attilas Maximino mandavit,
 propterea quod Constantius illi ingentem pecuniae summam pollicitus
 erat, si uxorem e Romanis puellis locupletem duceret. Sub nocte
 a coena discessimus.

Tribus deinde diebus elapsis, muneribus donati dimissi sumus.
 Attilas quoque Berichum, virum e Scythiae primoribus, multorum
 vicorum in Scythia dominum, et qui in convivio superiore loco se-
 derat, nobiscum legatum ad Imperatorem misit. Hunc enim et alias
 Romani pro legato admiserant. Nobis autem iter conficiantibus et
 in vico quodam commorantibus, captus est vir Scythae, qui a Roma-
 nis explorandi gratia in barbaram regionem descenderat, quem
 crucis supplicio affici Attilas praecepit. Postridie etiam dum per

Dexippus, Eunapius etc.

A. C. 448 δεδεμένοι, ὡς τοὺς κατὰ πόλεμον ἀνελόντες δεσπότας· καὶ
 Ind. 1 ἐπὶ ξύλων δυοῖν κεραίας ἐχόντων ἀμφοῖν τὰς κεφαλὰς ἐμ-
 Theod. 41 P. 70 βαλόντες ἀνεσταύρωσαν. ἐφ' ὅσον δὲ τὴν Σκυθικὴν διεξήει-
 μεν, ὁ Βέριχος ἐκοινώνει τε ἡμῖν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡσυχός τις
 καὶ ἐπιτήδειος ἐνομίζετο. ὡς δὲ τὸν Ἴστρον ἐπεραιώθημεν, 5
 ἐν ἐχθροῦ ἡμῖν ἐγένετο μοῖρα διὰ τινὰς ἐώλους προφάσεις
 ἐκ τῶν Ἱεραπόντων συνενεχθείσας. καὶ πρότερον μὲν τὸν
 ἵππον ἀφείλετο, ᾧ τὸν Μαξιμῖνον δωρησάμενος ἦν. ὁ γὰρ
 Ἀττήλας πάντας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν λογάδας παρεκελεύσατο
 δώροις τὸν Μαξιμῖνον φιλοφρονήσασθαι, καὶ ἕκαστος ἐπε-10
 πόμφει ἵππον αὐτῷ, μεθ' ὧν καὶ ὁ Βέριχος. ὀλίγους δὲ λα-
 B βῶν τοὺς ἄλλους ἀπέπεμπε, τὸ σῶφρον δηλώσαι ἐκ τῆς με-
 τριότητος ἐσπουδακῶς. τοῦτον οὖν ἀφείλετο τὸν ἵππον, καὶ
 οὔτε συνοδοιπορεῖν, οὔτε συνεσιῶσθαι ἠθέσχετο· ὥστε ἡμῖν
 ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ γενομένου συμβόλου, ἐς τοῦτο προ-15
 ελθεῖν. καὶ ἐντεύθεν διὰ τῆς Φιλίππου ἐπὶ τὴν Ἀδρια-
 νοῦ πόλιν τὴν πορείαν ἐποιησάμεθα. ἐν ἣ διαναπαυσάμενοι
 ἐς λόγους ἤλθομεν τῷ Βερίχῳ, καὶ αὐτὸν τῆς πρὸς ἡμᾶς
 σιωπῆς κατεμηνιάμεθα, ὅτι γε δὴ ὀργίζεται οὐκ ἀδικοῦσιν
 οὐδέν. Ἱεραπέυσαντες οὖν αὐτὸν καὶ ἐπὶ ἐστίᾳσιν καλέσαν-20
 τες ἐξωρμήσαμεν. καὶ τῷ Βιγίλᾳ ἐν τῇ ὁδῷ ἀπαντήσαντες
 ἐπὶ τὴν Σκυθικὴν ἐπαναζευγνύντι καὶ τὰ παρὰ Ἀττήλα ἡ-

alios vicos progredieremur, duo, qui apud Scythas serviebant, mani-
 bus vincti post terga trahebantur, quod his, quos belli casus domi-
 nos fecisset, vitam eripuisent. Hos, immissis inter duo ligna uncis
 praedita capitibus, in cruce necarunt. Berichus vero, quamdiu Scy-
 thiam peragravimus, eadem via nobiscum ierat, et placidus et
 amicus visus erat. Ut Istrum traiecimus, propter quasdam vanas
 causas, a servis ortas, nos inimicorum loco habuit. Et primum qui-
 dem equum, quem Maximino dono dederat, ad se revocavit. Ete-
 nim Attilas omnes Scythiae principes, qui in ipsius comitatu erant,
 donis Maximinum ornare iusserat, et unusquisque certatim illi equum
 miserat, inter quos et Berichus. At ille cum moderationis gloriam
 sibi comparare studeret, ex equis oblatis paucos acceperat, reliquos
 reiecerat. Berichus igitur equum, quem Maximino dederat, ademit,
 neque deinceps eadem via ire aut coenari nobiscum voluit. Itaque
 hospitalitatis tessera, in barbara regione contracta, eo usque pro-
 gressa est. Hinc per Philippopolim ad Adrianopolim nobis iter fuit.
 In hac civitate quiescentes, Berichum rursus allocuti cum eo, quod
 tamdiu erga nos silentium tenuisset, expostulavimus. Nec enim ul-
 lam fuisse causam cur nobis irasceretur, quandoquidem in nulla re
 eum offenderamus. Itaque eo placato et ad coenam invitato, ab
 Adrianopoli movimus. In itinere Bigilam, qui in Scythiam revertē-
 batur, obvium habuimus: quo edocto, quae Attilas ad legationem

μὲν τῆς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀποκρίσεως εἰρημένα ἀφηγησάμενοι, A. C. 448
 τῆς ἐπανόδου εἰχόμεθα. ὡς δὲ ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρε- Ind. 1
 γεγόμεθα, μεταβεβλήσθαι μὲν εἶόμεθα τὸν Βέριχον τῆς ὁρ- Theod. 41
 γῆς· ὃς δὲ τῆς ἀγρίας οὐκ ἐπελέληστο φύσεως, ἀλλ' ἐς δια-
 5 φορὰς ἐχώρει, καὶ ἐν κατηγορίᾳ ἐποιεῖτο τὸν Μαξιμίον, ὡς
 ἔφησεν εἰς τὴν Σκυδικὴν διαβάς τὸν Ἀρεόβινδον καὶ τὸν Ἀ-
 σπαρα, ἄνδρας στρατηγούς, μηδεμίαν παρὰ βασιλεῖ ἔχειν μοι-
 ραν, καὶ ὡς ἐν ὄλιγορῆ τὰ κατ' αὐτούς ἐποιήσατο, τὴν βαρ-
 βαρικὴν ἐλέγξας κουφότητα.

- 10 Ἀναζεύξαντα δὲ τὸν Βιγίλαν καὶ ἐν οἷς τὸν Ἀττήλαν
 τόποις διατρίβειν συνέβαινεν ἀφικόμενον περιστάντες εἶχον
 οἱ πρὸς τοῦτο παρεσκευασμένοι βάρβαροι, καὶ τὰ χρήματα, D
 ἄπερ τῷ Ἐδέκωνι ἐκόμιζεν, ἀφείλοντο. ὡς δὲ καὶ αὐτὸν πα-
 ρὰ τὸν Ἀττήλαν ἦγον, καὶ ἀνηρωτᾶτο ὅτου χάριν τοσοῦτον
 15 φέροι χρυσίον, ἔφη οἰκείας τε καὶ τῶν παρεπομένων προνοί-
 ας ἔνεκα, ὥστε μὴ ἐνδεία τροφῶν ἢ ἱππων σπάνει, ἢ καὶ
 τῶν φορητῶν ὑποζυγίων ὑπὸ τῆς μακρᾶς ἐκδαπανηθέντων
 ὁδοῦ, διαμαρτεῖν τῆς περὶ τῆς πρεσβείας σπουδῆς· παρε-
 σκευάσθαι δὲ αὐτῷ καὶ ἐς αἰχμαλώτων ὄνην, πολλῶν κατὰ
 20 τὴν Ῥωμαίων δεηθέντων αὐτοῦ, τοὺς σφίσι προσήκοντας
 λύσασθαι· καὶ ὁ Ἀττήλας „ἀλλ' οὗτοι,” ἔφη, „σὺ πονηρὸν
 21 θηρίον,” τὸν Βιγίλαν λέγων, „τὴν δίκην σοφιζόμενος λήσεις, P. 71
 οὐδὰ ἔσται σοι πρόφασις ἰκανὴ εἰς τὸ τὴν κόλασιν διαφυγεῖν,
 6. Ἀρεόβινδον et 11. διατριβὴν vulg. 11. συνεχὸν N. 22.
 λήσεις B., λύσεις vulg.

nostram responderat, coeptum iter continuavimus. Ut Constantino-
 polim venimus, Berichum existimabamus iram abiecit, sed agre-
 stis et ferac suae naturae minime est oblitus. Nam Maximinum in-
 simulavit dixisse, quum in Scythiam transisset, Areobindi et Asparis,
 exercituum ducum, auctoritatem apud Imperatorem nullius esse pon-
 deris, et cum barbarorum levitatem et inconstantiam notasset, eorum
 gesta in nullo pretio habuisse.

Reversum Bigilam, quum in iis locis advenisset, ubi tum Attilas
 commorabatur, circumstantes barbari ad id praeparati compre-
 henderunt, et manus in pecunias, quas Edeconi adferebat, iniece-
 runt. Quum ipsum ad Attilam adduxissent, is ex eo quaesivit,
 cuius rei gratia tantum auri asportasset. Ille respondit, ut suis et
 comitum suorum necessitatibus provideret, ne rerum necessariorum
 inopia, aut equorum, aut aliorum animalium vecturae aptorum pe-
 nuria, quae per longa itinera deperierant, a studio obeundarum lega-
 tionum avocaretur. Praeterea ad redemptionem captivorum pecuniam
 paratam esse. Multos enim ex Romanis a se magnopere petiisse,
 ut propinquos suos redimeret. Cui Attilas: „Sed neque iam, o tur-
 pis bestia, Bigilam appellans, ullum tibi tuis cavillationibus iu-

- A. C. 448 *μειζονος μὲν τῆς σῆς δαπάνης παρασκευῆς σοι χρημάτων ὑ-*
 Ind. 1 *παρχούσης, καὶ τῶν ὑπὸ σοῦ ἔππων καὶ ὑποζυγίων ὠνηθη-*
 Theod. 41 *σόμενων, καὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων λύσεως, ἣν ἂν Μαξι-*
 V. 48 *μίνῳ παρ' ἐμὲ ἀφικομένῳ ποιεῖν ἀπηγόρευσα." ταῦτα εἰπὼν*
τὸν υἱὸν (ἣν δὲ καὶ τῷ Βιγίλα τότε πρῶτον ἐς τὴν βαρβά-5
ρων ἠκολουθητικῶς χώραν) ἔξφει καταβληθῆναι παρεκελεύσατο,
εἰ μὴ φθάσας εἰποι ὅτι τὰ χρήματα καὶ δι' ἣν αἰτίαν
Βκομίζει. ὁ δὲ ὡς ἐθέασατο τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχον-
τα, ἐς δάκρυά τε καὶ ὄλοφνηροὺς ἐτρέπη, καὶ ἀνεβία τὴν
δίκην ἐπ' αὐτὸν φέρειν τὸ ξίφος, οὐκ ἐπὶ τὸν νέον τὸν ἀδι-10
κοῦντα οὐδέν. καὶ μηδὲν μελλήσας τὰ τε αὐτῷ καὶ Ἐδέκωνι
καὶ τῷ εὐνούχῳ καὶ τῷ βυσιλεῖ μελετηθέντα ἔλεγε, συνεχῶς
δὲ ἐς ἰκεσίαν τρεπόμενος, ὥστε αὐτὸν μὲν ἀναιρεθῆναι,
διαφεθῆναι δὲ τὸν παῖδα. γνοὺς δὲ ὁ Ἀττήλας ἀπὸ τῶν Ἐδέ-
κωνι εἰρημένων μηδὲν διεψεῦσθαι τὸν Βιγίλαν, ἐν δεσμοῖς 15
εἶναι προσέταπτεν, οὐ πρότερον λύσειν ἀπειλήσας πρὶν ἢ τὸν
 C *παῖδα ἐκπέμψας ἑτέρας αὐτῷ πενήκοντα χρυσίου λίτρας ὑπὲρ*
τῶν σφετέρων κομισοὶ λύτρων. καὶ ὁ μὲν ἐδέδετο, ὁ δὲ ἐς
τὴν Ῥωμαίων ἐπανήει. ἔεμπε δὲ καὶ Ὀρέστην καὶ Ἥσλαν
ὁ Ἀττήλας ἐς τὴν Κωνσταντίνου. 20
- A. C. 419 δ'. "Οτι ὑπ' ἀμφοτέρων, Ἀττήλα τε καὶ Ζήνωνος, αἰ-
 τούμενος ὁ Χρυσάφιος ἐν ἀγωνίᾳ καθεστῆκει. πάντων δὲ αὐ-
 1. σοι B., οἶα vulg.

dicii subeundi patebit effugium: neque ulla satis idonea causa erit, qua meritum supplicium evitare possis. Longe enim maior summa est, quam qua tibi sit opus ad sustentandam familiam, vel etiam quam impendas in emptionem equorum, vel iumentorum, vel liberationem captivorum, quam iamdudum Maximino, quum huc veniebat, interdixi." Haec dicens, filium Bigilae (is tum primum patrem secutus in barbaram regionem venerat) ense occidi iubet, nisi pater, quem in usum et quam ob causam tantum auri advexisset, aperiret. Ille ut vidit filium morti addictum, ad lacrymas conversus, ius implorare, et ense in se mitti debere, non in filium, qui nihil commeruisset. Nec cunctatus omnia clandestina consilia, quae a se, ab Edecone, ab eunucho et Imperatore in Attilam composita fuerant, aperuit, et ad preces prolapsus, orare et obtestari, ut se occideret, et filium nihil promeritum liberaret. Cum autem Attilas ex his, quae Edecon sibi detexerat, Bigilam nihil mentitum perspiceret, in vincula duci praecepit, e quibus non prius eum exsoluturum minatus est, quam eius filius in eam rem dimissus alias quinquaginta auri libras pro utriusque liberatione exsolvisset, et Bigilas quidem in vincula est coniectus, filius autem ad Romanos rediit. Misit etiam Attilas Orestem et Eslam Constantinopolim.

4. Hinc Attilas, illiuc Zeno Chrysaphium ad poenam deposce-

τῷ εὐνοϊᾷ τε καὶ σπουδῇ συνεισφερόντων, ἔδωκε παρὰ τὸν ^{A. C. 449} Ἀττήλαν πρεσβεύεσθαι Ἀνατόλιον καὶ Νόμον, τὸν μὲν Ἀνα- ^{Ind. 2} ^{Theod. 42} τόλιον τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἄρχοντα τελῶν καὶ τὰς συνθήκας τῆς ἐκείνου εἰρήνης προθέμενον, τὸν δὲ Νόμον τὴν τοῦ μα-
 κγίστρου τιμὴν ἄρξαντα καὶ ἐν τοῖς πατρικίοις σὺν ἐκείνῳ ^D καταλεγόμενον, οἱ δὲ τὰς ἀρχὰς ἀναβεβήκασι πάσας. συνε-
 πέμπετο δὲ Ἀνατολίῳ Νόμος οὐ διὰ μέγεθος τῆς τύχης μό-
 τον, ἀλλὰ ὡς καὶ τῷ Χρυσάφει εὐνοῦς ὦν καὶ φιλοτιμίᾳ
 τοῦ βαρβάρου περιεσόμενος· ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ
 10 τὸ μὴ φείδεσθαι χρημάτων, τὸ παρὸν διαδεῖναι ἐσπουδακίτι.
 καὶ οὗτοι μὲν ἐστέλλοντο τὸν Ἀττήλαν ἀπάζοντες τῆς ὄργης
 καὶ τὴν εἰρήνην ἐπὶ ταῖς συντάξεσι διαφυλάττειν πείσοντες,
 λέξοιτες δὲ καὶ, ὡς τῷ Κωνσταντίῳ κατεγγυηθήσεται γυνή
 οὐ μείων τῆς Σατορνίλου γένει τε καὶ περιουσίᾳ. ἐκείνην
 15 γὰρ μὴ βεβουλῆσθαι, ἀλλ' ἐτέρῳ κατὰ νόμον γήμασθαι· οὐ
 γὰρ θέμις παρὰ Ῥωμαίοις ἄκουσαν γυναῖκα κατεγγυᾶσθαι ^{P. 72}
 ἀνδρὶ. ἐπέμπε δὲ καὶ ὁ εὐνοῖχος τῷ βαρβάρῳ χρυσίον, ὥσ-
 τε αὐτὸν μελιχθέντα ἀπαχθῆναι τοῦ θυμοῦ.

ε'. Ὅτι οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀνατόλιον καὶ Νόμον τὸν Ἴστρον
 20 περαιωθέντες ἄχρῃς τοῦ Λορέγκωνος λεγομένου ποταμοῦ εἰς
 τὴν Σκυθικὴν διέβησαν· αἰδοῖ γὰρ τῶν ἀνδρῶν ὁ Ἀττή-
 λας, ὥστε μὴ τῷ τῆς ὁδοῦ ἐπιτριβεσθαι διαστήματι, ἐν

5. τιμὴν] ἀρχὴν marg. H.

bant. Omnium autem in eum animis et studiis inclinatis, visum est ad Attilam legatos mittere Anatolium et Nomum: Anatolium quidem magistrum militum praesentalem, et qui pacis cum barbaro in itae condiciones proposuerat: Nomum vero magistri dignitatem gerentem, et in numerum patriciorum una cum Anatolio allectum, quae dignitas ceteris omnibus antecellit. Missus vero est cum Anatolio Nomus non solum propter dignitatis amplitudinem, sed etiam quia erat benevolus in Chrysaphium animo, et apud barbarum gratia et auctoritate plurimum valebat. Nam si quid perficiendum sibi proposuerat, minime pecuniis parcendum esse censebat. Et illi quidem mittebantur, quo Attilam ab ira dimoverent et pacis conditiones observare persuaderent, illud quoque dicturi, Constantio nuptum datum iri puellam minime Saturnini filiae genere et opibus inferiorem. Illam enim minime gratum huiusmodi matrimonium habuisse: itaque secundam legem alteri nupsisse. Nec enim apud Romanos fas esse, mulierem invitam viro collocare. Misit et eunuchus aurum ad barbarum, quo mollitus ab ira deduceretur.

5. Anatolius et Nomus, Istro transmissis, ad Drenconem fluvium usque (sic enim appellant) in Scythiam penetrarunt. Illic Attilas reverentia tantorum virorum motus, ne longioribus itineribus defa-

A. C. 449 *ἔκλειψεν τῷ χωρίῳ πρὸς αὐτοὺς ἐποίησατο ἔντευξις. καὶ πρῶ-*
 Ind. 2 *τον μὲν ὑπερηφάνως διαλεχθεὶς ὑπήχθη τῷ πλήθει τῶν δώ-*
 Theod. 42 *ρων, καὶ λόγοις προσηνέσι μαλαχθεὶς φυλάττειν τὴν εἰρήνην*
Ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἐπώμυντο συνθήκαις, ἀναχωρεῖν δὲ καὶ τῆς
τῷ Ἰστροῦ ὀριζομένης Ῥωμαίων γῆς καὶ τοῦ πράγματα ἔτις
παρέχειν περὶ φυγάδων βασιλεῖ, εἰ μὴ γὰρ Ῥωμαῖοι αὐδὲς
ἑτέροισι καταφεύγοντας παρ' αὐτοῦ δέξοιντο. ἤφριε δὲ καὶ
Βιγίλαν, τὰς πεντήκοντα τοῦ χρυσοῦ λίτρας δέξάμενος, (ταῦ-
τας γὰρ αὐτῷ ἔκεκομῖκε ὁ παῖς σὺν τοῖς πρόεσβεισιν ἐς τὴν
Σκυθικὴν διαβάς,) καὶ αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφῆκε πλεί-
στον, Ἀνατολίῳ καὶ Νόμῳ χαρίζόμενος. δωροσήμενος δὲ
καὶ ἵππους αὐτοῖς καὶ θηρίων δορὰς, αἷς οἱ βασιλεῖοι κο-
σμοῦνται Σκύθαι, ὑπέπεμψε, συμπέμψας καὶ τὸν Κωνσταν-
τιον ὥστε [αὐτῷ βασιλεῖα εἰς ἔργον ἀγαγεῖν τὴν ὑπόσχεσιν.
 C. *ὡς δὲ ἐπανῆλθον οἱ πρόεσβεις, καὶ ἅπαντα τὰ τε παρ' αὐτῶν,¹⁵*
τὰ τε παρὰ τοῦ βαρβάρου διεξῆλθον, κατεγγυᾶται τῷ Κων-
σταντιῳ γυνὴ γαμετῆ Ἀρματίου γενομένη, παιδὸς Πλίνθου
τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις στρατηγήσαντος καὶ τὴν ὑπατον ἀρχὴν
ἄρξαντος. συνεβεβήκει δὲ τὸν Ἀρμάτον ἐς τὴν Λιβύων δια-
 V. 49 *βάνα ἐπὶ τῇ πρὸς Ἀδσοριανοὺς μάχῃ εὐημερῆσαι μὲν ἐν τῷ²⁰*
πρὸς ἔκλειψον πολέμῳ, νοσήσαντα δὲ τελευτῆσαι τὸν βίον. οὐ
δὲ τὴν γαμετὴν, καὶ γένει καὶ περιουσίᾳ διαπρέπουσαν, ἔπεισεν
ὁ βασιλεὺς τῷ Κωνσταντίῳ γήμασθαι. οὕτω καὶ τῶν πρὸς

9. Σκυθικὴν Val., συνθήκην vulg. 17. Ἀρμάτου coni. H.

tigarentur, cum illis convenit. Initio quidem multa superbe et insolenter disserens, tandem magnitudine munerum aequior factus est, et blanda legatorum oratione delinitus, se pacem servaturum secundum conventiones, iuravit; se quoque omni regione trans Istrum, tanquam Romanorum iuris ditionisque cedere, neque porro Imperatori de profugis reddendis molestum futurum, modo Romani in posterum a transfugis admittendis temperarent. Liberavit et Bigilam, numeratis quinquaginta auri libris, quas Bigilae filius cum legatis in Scythiam veniens attulerat. Tum et Anatolio et Nomo gratificans, quam plurimos captivos illis sine ullo pretio concessit. Postremo donatos equis et ferarum pellibus, quibus Scythae regii ad ornatum utuntur, dimisit. Comitem illis addidit Constantium, ut Imperator ipsi re confirmaret, quae verbis promiserat. Ut legati redierunt, et cum Attila ultro citroque acta retulerunt, Constantio nuptui datur quondam uxor Armatii, filii Plinthae, qui apud Romanos exercituum dux fuerat et consulatum inierat. Ille in Lybiam profectus acie cum Ausorianis decertaverat et prospere pugnarat: mox morbo correptus vitam finierat. Eius uxori, genere et divitiis conspicuae, post mariti obitum Imperator nubere Constantio persuasit.

Ἀττήλαν λυθέντων διαφορῶν, ὁ Θεοδοσίος ἐδεδίει, μή ποτε καὶ Ζήνων τυραννίδι ἐπιθήσεται.

ζ'. "Ὅτι τοῦ Ἀττήλα τὸν παρὰ Θεοδοσίου τεταγμένον φόρον ζητούντος ἢ πόλεμον ἀπειλοῦντος, τῶν Ῥωμαίων στέλλειν παρ' αὐτὸν πρέσβεις ἀποκριναμένων, Ἀπολλώνιος ἐπέμπετο, οὐπὲρ ὁ ἀδελφὸς τὴν Σατορνίλου γεγαμηῆκει θυγατέρα, ἣν ὁ Θεοδοσίος ἐβούλετο Κωνσταντίῳ κατεγγυᾶν, Ζήνων δὲ Ῥούφιῳ ἐδεδώκει πρὸς γάμον· τότε δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἐγεγόνει. τοῦ Ζήνωνος οὖν τῶν ἐπιτηδείων ὁ Ἀπολλώνιος γεγωνὸς καὶ τὴν στρατηγίδα λαχὼν ἀρχὴν, παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐπέμπετο πρεσβευσόμενος, καὶ τὸν μὲν Ἴστρον ἐπεραιούτο, οὐκ ἔτυχε δὲ τῆς πρὸς τὸν βάρβαρον προσόδου. ἐν ὄργῃ γάρ ἐκεῖνος ποιούμενος τὸ μὴ κεκομίσθαι τοὺς φόρους, οὓς ἔλεγεν αὐτῷ παρὰ τῶν βελτιόνων καὶ βασιλικωτέρων τετάχθαι, οὐδὲ τὸν πρεσβευσάμενον ἐδέχετο, τοῦ πέμψαντος κατολιγῶσάν. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀνδρὸς ἔργον κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν φαίνεται διαπραξάμενος. τοῦ γὰρ Ἀττήλα μὴ προσιεμένου τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν, μηδὲ ἐς λόγους αὐτῷ ἔλθεῖν βουλομένον, παρακλενομένου δὲ πέμπειν ἄπερ αὐτῷ ἐκ βασιλείως δῶρα ἐκόμιζε, καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ δοίη, ἔφησεν, „οὐκ αἰτεῖν προσῆκε σκύθαις ἄπερ αὐτοῖς ἔξεστιν ἢ δῶρα ἢ σκύλα λαβεῖν" παραδηλῶν δῶρα μὲν αὐτοῖς δοθῆ-

3. τὸν add. B. 12. προσόδου H., προόδου vulg. 17. πρεσι-
μένον H., προῖεμένου vulg.

rat. Sed sopitis omnibus ad hunc modum cum Attila controversiis, Theodosium novus timor occupavit, ne Zeno tyrannidem invaderet.

6. Cum Attilas tributum cum Theodosio conventum peteret, aut bellum minaretur, et Romani se illi per legatos satisfacturos respondissent, missus est Apollonius. Hic erat frater eius, qui Saturnini filiam duxerat uxorem, quam Theodosius Constantio promiserat, Zeno vero Rufo collocarat, qui tunc in vivis esse desiderat. Itaque Apollonius inter familiares Zenonis, et ducis dignitate auctus, legatione functurus ad Attilam missus erat. Sed transmisso Istro, minime aditum ad Attilam nactus est. Etenim Attilas ira aestuans, quod sibi tributum, quod ab optimis et nobilissimis viris sibi constitutum esse dixit, non solveretur, legatum minime admisit contemtu eius, a quo missus erat. Quo tempore Apollonius magnanimi viri facinus ausus esse dicitur. Etenim, quamvis Attilas minime ratam haberet eius legationem, neque sui conveniendi potestatem facere vellet, nihilo secius dona, quae ad eum ab Imperatore Apollonius attulerat, sibi tradi postulabat, ni daret, mortem illaturum minabatur. Apollonius autem respondit, non decere Scythas ea precibus expetere, quae aut pro donis aut tanquam spolia sibi sumere liceret: indicans

σεοσαι, εἰ αὐτὸν προσδέξοιτο πρεσβευόμενον, σκῦλα δὲ, εἰ
 Ῥῶνελόντες ἀφέλοιτο. οὕτω μὲν οὖν ἄπρακτος ἐπανήει.

A. C. 456 ζ. Ὅτι Γεζερίχου τὴν Ῥώμην πορθήσαντος, καὶ βασιλεύ-
 Ind. 9 οντος Ἀβίτου, Μαρκιανὸς ὁ τῶν τῆς ἑω Ῥωμαίων βασιλεὺς
 Marc. 7 παρὰ τὸν Γεζερίχον τὸν τῶν Βανδῆλων ἄρχοντα πρέσβεις 5
 ἔστειλεν, ὥστε τῆς Ἰταλῶν ἀπέχεσθαι γῆς καὶ τὰς βασιλεί-
 ουσ ἐκπέμπειν γυναῖκας αἰχμαλώτους ἀγομένας, τὴν τε Βα-
 λεντινιανοῦ γαμετὴν καὶ τὰς αὐτῆς θυγατέρας. καὶ οἱ πρέ-
 σβεις ἄς τὴν ἑω ἄπρακτοι ἐπανήσαν· οὐδενὶ γὰρ τῶν ἐπε-
 σταλμένων παρὰ τοῦ Μαρκιανοῦ ὁ Γεζερίχος ὑπήκουσεν, 10
 οὐδὲ μὴν λύειν τὰς γυναῖκας ἐβούλετο. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἔ-
 στερα πρὸς αὐτὸν διέπεμπε γράμματα καὶ τὸν πρεσβευσόμε-
 νον Βλήδαν· ἦν δὲ τῆς τοῦ Γεζερίχου αἰρέσεως ἐπίσκοπος·
 τῆς γὰρ τῶν Χριστιανῶν θρησκείας καὶ τοὺς Βανδῆλους εἶναι
 συμβαίνει. ὅς ἐπειδὴ παρ' αὐτὸν ἀφίκετο καὶ ἔγνω τῇ αὐ- 15
 τοῦ μὴ ὑπακούοντα πρεσβείᾳ, ἀνθαδεστέρων λόγων ἤπτετο,
 καὶ ἔφη μὴ συνοίσειν αὐτῷ, εἴπερ ὑπὸ τῆς παρουσίας εὐη-
 μερίας ἄρθεις καὶ τῶν κατὰ τὴν ἑω Ῥωμαίων βασιλέα πρὸς
 πόλεμον αὐτῷ ἀναστῆναι παρασκευάσοι, τὰς βασιλείους μὴ
 λύων γυναῖκας. ἀλλ' οὔτε τῶν προηγησαμένων ἐπὶ τῇ πρε- 20
 σβείᾳ ῥημάτων ἐπιείκεια, οὔτε ἀπειληθεῖς φόβος μέτρια τὸν
 Γεζερίχον φρονεῖν ἠνάγκασεν· ἄπρακτον γὰρ καὶ τὸν Βλή-
 D δαν ἀπέπεμψε, καὶ ἐς τὴν Σικελίαν ἀνῆκε καὶ ἐς τὴν πρόσ-
 θ. τῶν ἐπεσταλμένων N., ἀπεσταλμένων vulg.

dona iis cessura, si se tanquam legatum admitterent, spolia, si in-
 terfecto sibi eriperent. Et sic infecta re rediit.

7. Martianus, Romanorum Orientalium Imperator, ad Gense-
 ricum post Romam ab eo, Avito imperante, dirutum legatos mi-
 sit, qui iuberent eum ab Italia vastanda abstinere, et uxorem Va-
 lentiniani et eius filias in captivitate abductas libertati restituere.
 Sed legati, re infecta, in Orientem reversi sunt. Nam nihil
 eorum, quae a Martino imperata fuerant, facere, neque liberare
 mulieres voluit. Quamobrem Martianus iterum litteras ad Gense-
 ricum scripsit per Bledam legatum. Erat autem Bleda episcopus
 haereseos Genserici. Vandali enim Christianorum cultum et reli-
 gionem amplexi fuerant. Hic ubi ad Gensericum accessit, atque
 alienum a sua legatione perspexit, in verba superiora erupit. Non
 bene cessurum illi, si in praesentia rebus secundis elatus bellum
 cum orientalium quoque Romanorum Imperatore contraheret, regis
 mulieribus non in libertatem restitutis. Sed neque ulla verborum
 lenitas prius a legato usurpata, neque incensus timor, illum ad ul-
 lam animi moderationem pertrahere potuerunt. Nam Bledam irrita
 legatione dimisit, et rursus in Siciliam et proxima Italiae loca

οικον αὐτῇ Ἰταλίαν δύναμιν διαπεμφόμενος πᾶσαν ἐδῆον. A. C. 456
 ὁ δὲ Ἄβιτος ὁ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐπρεσβεύε-^{Ind. 9}
 το καὶ αὐτὸς παρὰ τὸν Γεζέριχον, τῶν πάλαι αὐτὸν ἕπομι-^{Marc. 7}
 μνήσκων σπονδῶν, ὡς εἰ μὴ φυλάττειν ἔλοιτο, καὶ αὐτὸν πα-
 5 ρασκευάσασθαι, πλήθει τε οἰκείῃ πίσυνον καὶ τῇ τῶν συμ-
 μάχων ἐπικουρίᾳ. ἔπεμπε δὲ καὶ τὸν πατρίκιον Ῥεκίμερ ἐς
 τὴν Σικελίαν σὺν στρατῷ.

η. Ὅτι τῶν Ῥωμαίων ἐς Κόλχους ἐλθόντων καὶ συμ-
 βαλόντων πόλεμον πρὸς Λαζούς, ὁ μὲν Ῥωμαϊκὸς στρατὸς
 10 ἐς τὰ σφέτερα ἐπανεξέστυξεν, καὶ οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεία πρὸς
 τὴν ἑτέραν μάχην παρεσκευάζοντο, βουλευόμενοι πότερον τὴν
 αὐτὴν ἢ τὴν δι' Ἀρμενίας τῆς Περσῶν χώρας προσοίκου
 πορευθέντες ὁδὸν τὸν πόλεμον ἐπάξουσι, πρότερον πρεσβεῖα
 τὸν μόναρχον τῶν Παρθυαίων πείσαντες· κατὰ γὰρ θάλαττα-Ρ. 74
 15 ταν ἄπορος αὐτοῖς πᾶν ἐνομιζέτο τὰς δυσχωρίας παραπλεῖν,
 ἀλιμένον τῆς Κόλχου τυγγανούσης. ὁ δὲ Γωβάζης ἐπρε-
 σβεύετο μὲν καὶ αὐτὸς παρὰ τοὺς Παρθυαίους, ἐπρεσβεύετο
 δὲ καὶ παρὰ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων. καὶ ὁ μὲν τῶν Πάρθ-Υ. 50
 θων μόναρχος, ὡς πολέμου αὐτῷ συνισταμένου πρὸς Οὐν-
 20 ρουοὺς τοὺς Κιδαρίτας καλουμένους, ἀπεσείσατο παρ' αὐτὸν
 τοὺς Λαζούς καταφεύγοντας.

θ. Ὅτι τοῦ Βαλάμερος τοῦ Σκύθου παρασπονδήσαντος P. A. C. 456
 καὶ πολλὰς πόλεις δηλωσάμενον καὶ χώρας Ῥωμαϊκὰς, ἔπεμ-
 6. τὸν πατρίκιον N., παρὰ τὸν vulg. 8. συμβαλλόντων vulg.
 15. ἄπορος αὐτοῖς πᾶν] ἄπορον αὐτοῖς εἶναι conl. N.

exercitum immittens, omnem regionem vastavit. Avitus quoque, Ro-
 manorum Occidentalium Imperator, ad eum legatos misit, qui mo-
 nerent, ut foederum pridem cum illo initorum meminisset, sin mi-
 nus, se, et domestico exercitu, et auxiliariis copiis fretum, bellum
 paraturum. Et misit sane Recimerum patricium cum exercitu in Si-
 ciliam.

8. Romani in Colchidem profecti bello adversus Lazos decertant,
 nec multo post Romanorum exercitus ad sua rediit. Cum autem Im-
 perator denuo bellum repetere praepararet, consilium habuit, an ea-
 dem via insistens, an per Armeniam Persarum regno confinem, fide
 prius a Parthorum rege accepta, bellum inferret. Etenim cum Col-
 chidis ora esset importuosa, neque loca vadosa praeternavigare pos-
 set, mare sibi undequaque infestum existimabat. Gobazes quoque
 legatos misit ad Parthos et ad Imperatorem Romanorum. Et Par-
 thorum quidem rex, quia bellum illi erat cum Hunnis, quos Cida-
 ritas vocabant, Lazos ad se confugientes reiecit.

9. Cum Balamerus Scythia foedera violaret et Romanorum re-
 giones depopularetur, et multas urbes everteret, Romani ad eum

p.A.C. 456 πον παρ' αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι πρέσβεις, οἱ αὐτῷ τοῦ νεωτε-
Leon. im-ρισμοῦ κατεμέμφοντο, καὶ, ὥστε μὴ αὐθις τὴν χώραν κατα-
peril in it.

Βδραμεῖν, τριακοσίας λίτρας φέρειν αὐτῷ ἐκάστου ἔτους ἑξα-
ξαν· σπάνει γὰρ τῶν ἀναγκαίων ἔφραζε πρὸς πόλεμον τὸ
οἰκεῖον διανασηῆναι πληθῶς. 5

c.A.C. 465 ἰ. Ὅτι ὁ Γεζέριχος οὐκέτι ταῖς πρὸς Μαϊουριανὸν τε-
Ind. 3 θελοῖσιν σπονδαῖς ἐμμένων Βανδῆλων καὶ Μαυρουσίων πλη-
Leon. 9 θος ἐπὶ δηλώσει τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας ἔπεμπε, Μαρκελ-
λίνου ἤδη πρότερον τῆς νήσου ἀναχωρήσαντος διὰ τὸ Ῥεκι-
μερα παρελθεῖν αὐτὸν τῆς δυνάμεως ἐδελήσαντα, τοὺς κα-10
ροπομένους αὐτῷ Σκύθας (ἦσαν δὲ ἐν πλείστοις ἀνδράσι)
παραπειθεῖν χρήμασιν, ὥστε ἐκείνον μὲν ἀπολιπεῖν, ἀφικέ-
σθαι . . . . εὐλαβηθέντα τὴν ἐπιβουλήν (οὐ γὰρ ἀντιφιλιτι-
C μωδοῦται τῷ Ῥεκιμερος ἐδύνατο πλούτῳ) τῆς Σικελίας ἔπο-
νοσησάτω. ἐστέλλετο οὖν καὶ παρὰ τὸν Γεζέριχον πρεσβεία, 15
τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ Ῥεκιμερος, ὡς οὐ δεῖ καταλιγοῦρῆναι αὐ-
τὸν τῶν σπανδῶν, τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τοῦ κρατοῦντος τῶν
ἐν τῇ ἔσθ' Ῥωμαίων, ἐφ' ᾗ τῆς Σικελίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἀ-
πέχεσθαι καὶ τὰς βασιλείους ἐκπέμπειν γυναικας. Γεζέρι-
χος δὲ, πολλῶν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν κατὰ διαφόρους στα-20
λέντων χρόνους, τὰς γυναικας οὐ πρότερον διαφῆκε πρὶν ἢ
τὴν πρεσβυτέραν τῶν Βαλεντινιανοῦ θυγατέρων (Εὐδοκία δὲ

13. ἀφικέσθαι δὲ πρὸς αὐτόν. τοῦτ' ἐποίησε τὸν Μαρκελλίνον
εὐλαβ. N. 16. αὐτόν H., αὐτῶν vulg. 21. χρόνων vulg.

legatos miserunt, qui de pace violata quererentur. Et ut deinceps
a vexanda incursionibus Romanorum regione abstineret, trecentas
auri libras illi quotannis solvi constituerunt. Dicebat enim suae
gentis multitudinem rerum necessariorum inopia ad bellum se con-
vertiasse.

10. Gensericus, cum non amplius foederibus cum Maioriano
pactis stare constitisset, Vandalorum et Maurusiorum multitudinem
ad vastationem Italiae et Siciliae immisit. Marcellinus enim, iam
ante insula cesserat, propterea quod Recimerus, qui eius imperium
in se trahere studebat, militibus eius pecunias largitus erat, (erant
autem fere omnes Scythae,) quo illis persuaderet a Marcellino defi-
cere. Itaque Marcellinus Sicilia excesserat, veritus insidias, quae
opibus cum Recimero minime certare poterat. Missa est igitur ad
Gensericum legatio: tum a Recimero, ne foedera violaret: tum ab
eo, qui apud Romanos in Oriente rerum potiebatur, ut ab Italia
et Sicilia abstineret et regias mulieres redderet. Gensericus vero,
multis ad eum ex diversis partibus legatis missis, non ante mulieres
liberavit, quam maiorem natu filiarum Valentiniani, Eudociam no-
mine, Honoricho filio desponderet. Tunc enim Eudociam, Theodo-

ἦν ὄνομα αὐτῇ) Ὀνορίῳ τῷ ἑαυτοῦ παιδὶ κατενεγγύησε. τό-ε. Α. C. 465
 τε γὰρ καὶ τὴν Εὐδοξίαν τὴν Θεοδοσίου θυγατέρα ἀπέπεμπε ^{Ind. 3}
 σὺν Πλακιδίᾳ τῇ ἑτέρᾳ αὐτῆς θυγατρὶ, ἣν ἐγεγαμήκει Ὀλί- ^D
 βριος. τοῦ δὲ τὰς Ἰταλίας καὶ Σικελίαν δηοῦν ὁ Γεζέριχος
 5 οὐκ ἀπέστη, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὰς ἐξεπόρθει, μετὰ τὸν Μαι-
 οριανὸν βουλευθεὶς βασιλεύειν τῶν ἐν τῇ ἐσπέρῳ Ῥωμαίων
 Ὀλύβριον διὰ τὴν ἐξ ἐπιγαμίας συγγένειαν.

ια'. Ὅτι ἐπὶ Λέοντος βασιλέως Ῥωμαίων ἐπροσβέυτο
 παρὰ μὲν Βανδήλους ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανός, ἐν τῇ τῶν
 10 πατρικίων ἀξίᾳ καταλεγόμενος, παρὰ δὲ Πέρσας Κωνσταν-
 τιος, τρίτον μὲν τὴν ἐπαρχον λαβὼν ἀρχὴν, πρὸς δὲ τῇ ὑπα-
 τικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιοῦτος τυχών. καὶ Τατιανὸς μὲν
 ἐκ Βανδήλων εὐθὺς ἀπρακτος ἀνεχώρησε, τῶν αὐτοῦ ὑπὸ
 τοῦ Γεζέριχου μὴ παραδεχθέντων λόγων. ὁ δὲ Κωνσταν-
 15 τιος τῇ Ἐδέσῃ, Ῥωμαϊκῇ πόλει, προσοικῶ δὲ τῆς Περσῶν
 χώρας, ἐγκατέμεινε, ἐσδέξασθαι αὐτὸν ἐπὶ πολὺ διαναβαλ- ^{P. 75}]
 λομένον τοῦ Παρθναίου μονάρχου.

ιβ'. Ὅτι τὸν Κωνσταντίον τὸν προσβευτὴν ἐν τῇ Ἐδέσ-
 σῃ χρόνον ἐπιμείναντα, ὡς εἴρηται μοι, τῆς προσβείας πέρι,
 20 τότε ἐδέξατο ὁ Περσῶν μονάρχος ἐς τὴν σφετέραν, καὶ παρ'
 αὐτὸν ἀφικέσθαι προσέταξεν, οὐκ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλὰ γὰρ
 ἐν τοῖς μεθουροῖς αὐτῶν τε καὶ Οὐννων τῶν Κιδαριτῶν τὰς
 διατριβὰς ποιούμενος . . . αὐτῷ συνίστατο αἰτίαν ἔχων, ὡς

7. Ὀλύβριον N., Ὀλύβριος vulg. 11. τὴν om. vulg. ἐπαρχον
 Val., ἑπατον vulg. 23. πρὸς οὐς πόλεμος αὐτῷ conl. N.

sii filiam, remisit cum Placidia, eius sorore, quam duxit Olybrius. Neque eo secius Italiam et Siciliam Gensericus vastare destitit, sed multo magis saeviebat post mortem Maioriani, cum Olybrium ad imperium Occidentis provehere propter affinitatem ex nuptiis cogitaret.

11. Sub Leone, Romanorum Imperatore, legatus pro Italis ad Vandalos profectus est Tatianus, in patriciorum numerum conscriptus, ad Persas vero Constantius, tertium praefectus, et una cum consulatu patriciatus dignitatem sortitus. Et Tatianus quidem a Vandalis intra breve tempus, re infecta, reversus est repudiatis a Genserico pacis conditionibus. Constantius vero Edessae, quae urbs est in Romanorum ditioe posita et Persis contermina, substitit, in qua longo tempore commoratus est, cum diu eum admittere Parthorum rex differret.

12. Tandem Persarum rex Constantium legatum, qui longo tempore, ut diximus, legationis causa Edessae subtitlerat, in suam regionem admisit et ad se venire iussit. Et rex quidem tunc temporis non in urbibus, sed in confinibus regionis suae et Hunnorum Cidaritarum moratus cum Hunnorum rege bellum gerebat, pro-

c. A. C. 465 τούς φόρους τῶν Οὐννων μὴ κομιζομένων, οὓς οἱ πάλαι μὲν
 Ind. 3 τῶν Περσῶν καὶ Πάρθων βασιλεύοντες ἔθεντο. ὧν ὁ πατήρ
 Leon. 9 B [τὴν τοῦ φόρου] ἀπαρνησάμενος ἀπαγωγὴν τὸν πόλεμον ὑπε-
 δέξατο, καὶ τοῦτον μετὰ τῆς βασιλείας παρέπεμψε τῷ παιδί,
 ὥστε ταῖς μάχαις ἐπιτριβομένους τοὺς Πέρσας ἀπάτη ἐθε-5
 λῆσαι τὴν τῶν Οὐννων λῦσαι διαφορὰν, καὶ δῆτα διαπέμ-
 ψασθαι τὸν Πειρώζην (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ τότε Περ-
 σῶν βασιλεύοντι) πρὸς τὸν Κούγγχαν τὸν Οὐννων ἡγούμενον,
 ὡς τὴν πρὸς αὐτὸν ἀσμενίζων εἰρήνην ἐπὶ τε συμμαχίᾳ σπέν-
 δεσθαι βούλοιο, καὶ τὴν αὐτοῦ κατεγγυᾶ ἀδελφῆν. νεώτα-10
 τον γὰρ αὐτὸν εἶναι συνέβαινε, καὶ μηδέπω παίδων εἶναι
 πατέρα. τὸν δὲ προσδεξάμενον τοὺς λόγους γήμασθαι οὐ
 τοῦ Πειρώζου ἀδελφῆν, ἀλλ' ἐτέραν γυναῖκα βασιλικῶς δια-
 σκωμηθεῖσαν, ἣν ὁ Περσῶν μόνναρχος ἐξέπεμψε, παρεγγυή-
 σας, ὡς οὐδὲν μὲν ἀνακαλύπτουσα τῶν ἐσχηματισμένων βα-15
 σιλείας καὶ εὐδαιμονίας μεθέξει, ἐκλέγουσα δὲ τὴν ὑπόκρισιν
 θάνατον ἔξει ζημίαν· οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι τὸν Κιδαριτῶν ἄρ-
 V. 51 χοντα θεράπαιναν ἔχειν γαμετὴν ἀντὶ τῆς ἐθ' γενομένης. τού-
 του χάριν σπεισάμενος ὁ Πειρώζης πρὸς τὸν τῶν Οὐννων ἡ-
 γούμενον οὐκ ἐπὶ πολὺ τῆς ἀπάτης ἀπώνατο· εὐλαβηθεῖσα20
 γὰρ ἡ γυνή, μὴ ποτε ὁ ἄρχων τοῦ ἔθνους ὑπὸ ἐτέρων πυθό-
 μενος τὴν αὐτῆς τύχην χαλεπῶ αὐτὴν ὑφέξει θανάτῳ, μη-
 Δυνεῖ τὸ μελετηθέν. ὁ δὲ Κούγγχας ἐπαινέσας τὴν γυναῖκα τῆς

9. αὐτὸν H., αὐτῶν vulg. 17. ἀνέξεσθαι N., ἔξεσθαι vulg.,
 ἔξεστι H. 22. χαλεπῶ N., χαλεπῶς vulg.

pterea quod Hunni minime tributum inferebant, quod illis olim Persarum et Parthorum reges imposuerant. Et regis Hunnorum pater, tributum illationem renuens, bellum exceperat, quod quidem una cum regno ad filium transmiserat: donec Persis longiori bello defatigatis venit in mentem bellum cum Hunnis fraude finire. Itaque Peroses (sic enim Persarum rex vocabatur) ad Concham, Hunnorum regem, misit, tanquam vellet cum illis pacem firmare et armorum societatem iungere et illi suam sororem dare uxorem. Ille enim erat tum forte adhuc iunior, neque dum liberos ullos sustulerat. Quibus sermonibus cum Conchas esset assensus, non tamen Perosis sororem in matrimonium duxit, sed aliam mulierem regio cultu adornatam. Hanc autem Persarum rex misit, ut, si nihil eorum, quae fingebantur, enuntiaret, regiae felicitatis participem futuram: sin minus, et simulata detegeret, mortis supplicium subituram. Non enim passurum Cidaritarum regem, uxorem se habere servillis conditionis pro ingenua et nobili. Cum igitur his conditionibus Peroses pacem cum Hunnorum rege sanxisset, non illi diu sua fraus utilitati et fructui fuit. Mulier enim timens, ne, si forte per alios

ἀληθείας αὐτὴν μὲν ἔμεινεν ἔχων γαμετὴν, τίσασθαι δὲ τοῦ δούλου Πειρώζην ἐθέλων πόλεμον πρὸς τοὺς δμόρους ἔχειν ὑπεκρίνετο, δεῖσθαι τε ἀνδρῶν οὐ τῶν πρὸς μάχην ἐπιτηδείων, (μυρίον γὰρ αὐτῷ παρεῖναι πληθός,) ἀλλὰ τῶν στρατηγῶν αὐτῷ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ τ' αὐτῷ τῶν λογάδων ἐξέπεμψε. καὶ τοὺς μὲν ὁ τῶν Κιδαριτῶν ἄρχων ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ λωβησάμενος παρὰ τὸν Πειρώζην ἀπέπεμψεν ἀπαγελοῦντας, ὡς τῆς ἀπάτης ταύτην ἔδωκε δίκην. οὕτως αὖθις αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἀνεζωπυρώθη, καὶ ἐμάχοντο καρτερῶς. 10^{ον} Γόργα τοίνυν (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ περ συνέβαινε τοὺς Πέρσας στρατοπεδεύεσθαι) τὸν Κωνσταντίον ὁ Πειρώζης ἐδέχετο, καὶ τινὰς ἡμέρας φιλοφρονησάμενος διαφῆκεν, δεξιὸν οὐδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρινάμενος. P. 76

17. Ὅτι Λέων ὁ βασιλεὺς στέλλει πρὸς τὸν Γεζέριχον 15 Φύλαρχον τὴν τοῦ Ἀνθεμίου βασιλείαν μηνύσων καὶ πόλεμον ἀπειλήσων, εἰ μὴ γε τῆς Ἰταλίας καὶ βασιλείας ἀφέξοιτο. ἐπανῆκε δὲ ἀγγέλλων, μὴ ἐθέλειν αὐτὸν τοὺς τοῦ βασιλέως προσέειπαι λόγους, ἀλλὰ ἐν πολέμῳ εἶναι παρασκευῆ, ὡς ὑπὸ τῶν ἐφῶν Ῥωμαίων παρασπονδούμενον. A. C. 467 Ind. 5 Leon. 11

4. μυρίων vulg. 16. βασιλείας] Σικελίας conl. B. 18. προέσθαι vulg. 19. ἐφῶν B., γέων vulg.

de sua conditione certior fieret, pessima se morte mulctaret, commentum indicavit. Conchas vero mulierem ob veritatem detectam laudans, eam in matrimonio habere perstitit, sed dolum sibi factum ulturus, contra finimitos bellum se gerere simulavit, in quo sibi viris opus esse, non quidem ad militiam aptis, (infinitam enim horum sibi adesse multitudinem,) sed his, qui bellum sibi administrarent. Peroses vero trecentos principum ad eum misit, quorum alios Cidaritarum rex trucidavit, alios truncatos ad Perosem remisit, qui renuntiarent, has illos commissae ab eo fraudis poenas luisse. Itaque inter ipsos multo acrius, quam antea, bellum est excitatum, et omnibus viribus depugnarunt. In Gorga igitur, (hoc enim erat loco nomen, in quo tunc forte Persae castra habebant,) Constantium Peroses excepit. Quem postquam per quosdam dies laute tractasset, nullo idoneo ad legationem dato responso, dimisit.

13. Leo Imperator Gensericum per Phylarchum legatum de Anthemii imperio certiozem fecit, eique bellum indixit, nisi Italia cederet, et imperium ipse appetere desisteret. Rediit autem nuntius, et retulit, nolle ipsum denuntiationi parere, imo eo magis bellum apparare, quod Romani orientales foedera transgressi essent.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΙΣΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

α. Ὅρκοι δὲ ἐπὶ τῇ ἀμοιβαίᾳ σφῶν ἐδίδοντο πῶστει οὐ μόνον αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς παραγνομήνοις ἐκ τῶν βασιλείων τῆς Ῥωμαίων διαλλαγῆς ἕνεκα τῶν ἀνδρῶν· Πρίσκος φησὶν. *Suidas s. v. ἀμοιβαία.*

β. Πρίσκος λέγει περὶ Χαρύβδεως· παραπλέουσι δὲ τὴν Σικελίαν πρὸς τῇ Μεσσήνῃ κατὰ τὸν πορθμὸν τῆς Ἰταλίας, ἐν ᾧ περὶ ἡ Χάρυβδις, πνευμάτων ἐπιλαβόντων δυσαῶν αὐτοῖς ἀνδράσι κατέδυσαν. *Idem s. v. Χάρυ-10 βδις.*

γ. Σάλωναι, πόλις Δαλματίας, ὧν Σαλωνεὺς τὸ ἔθνη κόν, ὡς Πρίσκος ἐν ἔπιθ. *Stephanus s. v. Σάλωνα.*

δ. Μαρκιανὸς τοίνυν καὶ ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ μὴν καὶ Πρίσκῳ ἰστόρηται τῷ ῥήτορι. *Evagrius hist. eccl. 15 II. 1.*

FRAGMENTA

E PRISCI HISTORIA.

1. Fides mutua iureiurando confirmata est quum aliis, tum etiam illis, qui ex aula Romanorum venerant pacis componendae causa. Sic Priscus dicit.

2. Priscus de Charybdi dicit: Quum autem Siciliam praeter navigarent iuxta Messanam in freto Italiae, ubi Charybdis est, ingentibus coortis procellis naves cum ipsis viris submersae sunt.

3. Salonae oppidum Dalmatiae, quarum gentile Σαλωνεὺς, ut Priscus in sexto.

4. De Marciano et alii plurimi et Priscus quoque rhetor tradiderunt.

ε'. Ἱστορεῖ γοῦν Πρίσκος ὁ ῥήτωρ φθῆναι τῆρικαῦτα ἐς
 τὴν Ἀλεξάνδρου ἐκ τῆς τῶν Θηβαίων ἐπαρχίας, ἰδεῖν τε τὸν
 δῆμον ὁμόσε κατὰ τῶν ἀρχόντων χωροῦντα, τῆς τε στρα-
 τιωτικῆς δυνάμεως τὴν στάσει διακωλύειν βουλομένης λίθων
 5 βολαῖς αὐτοὺς χρῆσασθαι. τρέψασθαι τε τούτους ἀνὰ τὸ
 ἱερὸν τὸ πάλαι Σαράπιδος, καὶ ἀναδραμόντας ἐκπολιορκῆσαι,
 καὶ πυρὶ ζῶντας παραδοῦναι. ταῦτά τε τὸν βασιλέα μαθόν-
 τα δισχιλίους νεολέκτους ἐπέμψαι, καὶ τοῦ πνεύματος ἐπι-
 τυχόντας οὐριοδρομῆσαι, ὡς ἀνὰ τὴν ἕκτην τῶν ἡμερῶν τῇ
 10 μεγάλῃ τῶν Ἀλεξανδρέων προσσχέιν πόλει. κἀντεῦθεν τῶν
 στρατιωτῶν παροινούντων ἐς τε τὰς γαμετὰς καὶ θυγατέρας
 τῶν Ἀλεξανδρέων τῶν πρώτων πολλὰ δεινότερα προσελθεῖν.
 ὕστερόν τε δεηθῆναι τὸν δῆμον τοῦ Φλώρου τῶν στρατιωτι-
 κῶν ταγματῶν ἡγουμένου, ἑμοῦ τε καὶ τὴν πολιτικὴν διέ-
 15 σποντος ἀρχὴν, ἀνὰ τὴν ἵπποδρομίαν ἀλιθοῦντα· ὥστε κατα-
 πρᾶξασθαι αὐτοῖς τὴν τοῦ σιτηρεσίου χορηγίαν, ἣν περ παρ'
 αὐτῶν ἀφῆρητο, τὰ τε βαλανεῖα καὶ τὴν θῆαν καὶ ὄσα διὰ
 τὴν γενομένην αὐτῶν ἀταξίαν ἀπεκόπησαν. καὶ οὕτως τὸν
 Φλώρον ἐσηγήσει τῇ αὐτοῦ φανέντα τῷ δήμῳ ὑποσχέσθαι
 20 τε αὐτῷ καὶ τὴν στάσει πρὸς βραχὺ διαλύσαι. *Idem II. 5.*

5. Tradit igitur Priscus rhetor se ex praefectura Thebarum
 Alexandriam venisse, plebemque adversus magistratus ad arma con-
 citatam vidisse. Quam cum milites compeacere anniterentur, sedi-
 tiosos lapidibus iactis eos in fugam vertisse, et in templum quod
 olim Serapidis fuerat compulsos, ad deditionemque adactos, vivos
 combussisse. His compertis Imperator bis mille tirones in Aegyptum
 misit, qui, secundo vento vecti, sexto die Alexandriam appule-
 runt. Protinus igitur milites matronis et puellis principum in urbe
 familiarum libidinose illuserunt, et infandae crudelitatis exempla
 ediderunt. Ad ultimum denique pop. Alexandrinus in circo congregatus
 Florum, legionum praefectum provinciaeque praesidem, ora-
 vit, ut sibi annonae distributio, quae subiecta erat, baluaeque et
 theatrum, et reliqua quae propter turbas amiserat redderentur.
 Haec Florus, a quo edocta plebs istas preces fuderat, se facturum
 annuit; atque ita seditionem composuit.

6. Tali ergo Hunni stirpe creati, Gothorum finibus ad-^{P. 21}
 venere. Quorum natio saeva, ut Priscus historicus refert,^{V. 22}
 in Maeotide palude ulteriorem ripam inedit, venatione tantum

nec alio labore experta, nisi quod, postquam crevisset in populos, fraudibus et rapinis vicinam gentem conturbavit. *Iordan. Cap. XXIV.*

7. Ad quem in legationem remissus a Theodosio iuniore Priscus, tali voce inter alia refert. Ingentia siquidem flumina, id est Tysiam Tibisiamque et Driccam transeuntes, venimus in locum illum, ubi dudum Vidicula, Gothorum fortissimus, Sarmatum dolo occubuit. Indeque non longe ad vicum, in quo Rex Attila morabatur, accessimus: vicum inquam, ad instar civitatis amplissimae, in quo lignea moenia ex tabulis nitentibus fabricata reperimus, quarum compago ita solidum mentiebatur, ut vix ab intento posset iunctura tabularum comprehendi. Videres triclinia ambitu prolixiore distenta, porticusque in omni decore dispositas. Area vero curtis ingenti ambitu cingebatur, ut amplitudo ipsa regiam aulam ostenderet. Hae sedes erant Attilae Regis Barbariam totam tenentis: haec captis civitatibus habitacula praeponerat. *Cap. XXXIV.*

8. Qui [Attila] quamvis huius esset naturae, ut semper magna confideret, addebat ei tamen confidentiam gladius Martis inventus, apud Scytharum reges semper habitus. Quem Priscus historicus tali refert occasione detectum. Quum pastor, inquiring, quidam gregis unam bubulam conspiceret claudicantem, nec causam tanti vulneris inveniret, sollicitus vestigia cruoris insequitur: tandemque venit ad gladium, quem despiciens herbas bucula incaute calcaverat, effossumque protinus ad Attilam defert. Quo ille munere gratulatus, ut erat magnanimus, arbitratur se totius mundi principem constitutum, et per Martis gladium potestatem sibi concessam esse bellorum. *Cap. XXXV.*

9. Quum ad Romam animus fuisset eius [Attilae] attentus accedere, sui eum, ut Priscus refert historicus, removere, non urbi, cui inimici erant, consulentes, sed Alarici quondam Vesegotharum Regis obiiicientes exemplum, venit
 P. 32 Regis sui fortunam, quia ille post fractam Romam diu non supervixerat, sed protinus rebus excessit humanis. *Cap. XLII.*

10. Id accessit mirabile, ut Marciano, Principi Orientis, de tam feroci hoste sollicito in somnis divinitas adsistens, arcum Attilae in eadem nocte fractum ostenderet, quasi quod gens ipsa eo telo multa praesumat. Hoc Priscus historicus vera se dicit adtestatione probare. *Cap. XLIX.*

Sequentia, quae sine auctoris nomine apud Suidam leguntur, Prisco tribuenda esse videntur.

ια'. Ζέρκων, Σκύθης οὕτω καλούμενος, Μανρούσιος τὸ γένος, διὰ δὲ κακοφυΐαν σώματος καὶ τὸ γέλωτα ἐκ τῆς τραυλότητος τῆς φωνῆς καὶ ὄψεως παρέχειν· βραχὺς γάρ τις ἦν, κυρτός, διώτροφος τοῖς ποσὶ, τὴν ὄψιν τοῖς μυκτῆρσι παραφαίνων διὰ σιμότητος ὑπερβολῆν· Ἀσπαρι τῷ Ἀρδαβουρίῳ ἐδεδώρητο, καθ' ὃν ἐν Λιβύῃ διέτριβε χρόνον· ἦλω δὲ τῶν βαρβάρων ἐς τὴν Θρακῶν ἐμβάλλοντων καὶ παρὰ τοὺς βασιλείους ἤχθη Σκύθας, καὶ Ἀτιλάς μὲν οὐδὲ τὴν αὐτοῦ ἄνεγκεν ὄψιν· ἡ δὲ Βλήδας ἤσθη τε ἰσὼν αὐτῷ φθεγγόμενῳ οἰομόνον γέλωτος ἄξια καὶ βαδίζοντι καὶ περιτιτῶς κινουῦντι τὸ σῶμα· συνῶν δὲ αὐτῷ εὐωχομένην καὶ ἐκστρατεύοντι πεποιημένην πρὸς τὸ γελοιώτερον ἀναλαμβάνων ἐν ταῖς ἐξόδοις

11. Hoc fragmentum Valesius ad cap. 3. Exc. Legg. Rom. ad gentes Prisco vindicavit. 5. Ἀρδαβουρίῳ vulg. 7. βασιλεῖς vulg.

11. Zerkon Scytha sic vocatus, genere Maurusius. Qui propter corporis foeditatem, et quod balbutie vocis et forma sua risum movebat, nam brevis erat, gibbosus, distortis pedibus, naribus adeo depressis, ut nasum inter eas vix apparentem haberet propter nimiam similitatem. Aspari Ardaburii donatus erat, quum in Africa degebat; captus autem, quum barbari in Thraciam irrupissent, et ad Scytharum reges adductus est. Et Attila ne visum quidem eius tulit; sed Bledas magnopere eo delectabatur, quod non solum risu digna verba faceret, sed etiam ridicule incederet et corpus iactanter moveret. Cum ipso autem et epulante et ad militiam proficiscente versabatur, in expeditionibus armaturam assumens factum ad risum movendum. Quamobrem Bledas ipsum plurimi faciens, quum fugisset cum Romanis captivis, ceteros quidem neglexit,

Desippus, Eunapius etc.

παποπλίαν. διὸ δὴ περισπούδαστον αὐτὸν ὁ Βλήδας ποιού-
μενος μετὰ αἰχμαλώτων ἀποδράντα Ῥωμαίων, τῶν μὲν
ἄλλων κατωλιώρησεν, αὐτὸν δὲ μετὰ πάσης φροντίδος ἀνα-
ζητεῖσθαι προσέταξεν. καὶ ἀλόγιστα καὶ παρ' αὐτὸν ἀχθέντα
ἐν δεσμοῖς ἰδὼν ἐγέλασεν. καὶ καθυφείς τῆς ὀργῆς ἐπυν-5
θάνετο τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς, καὶ ὕτου χάριν νομίζοι τὰ Ῥω-
μαίων τῶν παρὰ σφισιν ἀμείνονα. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἁμάρτημα
μὲν τὴν φυγὴν εἶναι, ἔχειν δὲ τοῦ ἁμαρτήματος λόγον τὸ μὴ
γαμετὴν αὐτῷ δεδόσθαι. τῷ δὲ γέλῳτι μᾶλλον ὁ Βλήδας ὑ-
παχθεὶς δίδωσιν αὐτῷ γυναῖκα τῶν εὖ γεγονότων καὶ τῇ βα-10
σιλίδι διακονησαμένων, ἀτόπου δὲ τινος πράξεως ἕνεκα οὐκ-
εἶναι παρ' ἐκείνην φοιτῶσαν. καὶ οὕτω διετέλει ἅπαντα τὸν
χρόνον τῷ Βλήδᾳ συνῶν, μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευταίαν Ἀτ-
τήλας Ἀετίῳ τῷ στρατηγῷ τῶν ἑσπερίων Ῥωμαίων δῶρον
τὸν Ζέρκωνα δίδωσιν, ὃς αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀσπαρα ἐπεμψεν.15
Suid. voc. Ζέρκων.

ιβ. Θεοδοσίος, βασιλεὺς Ῥωμαίων ὁ μικρός. οὗτος δια-
δεξάμενος παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, ἀπόλεμος ὢν καὶ
δειλὴν συζῶν, καὶ τὴν εἰρήνην χεῖρασιν, οὐχ ὄπλοις κτη-
σάμενος, πολλὰ προὔξενησε κακὰ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ.20
ὑπὸ γὰρ τοῖς ἐθνόχουσι τραφεὶς πρὸς πᾶν σφισιν ἐπίταγμα
εὐπειθῆς ἦν, ὥστε καὶ τοὺς λογάδας τῆς ἐκείνων δεισθαι
ἐπικουρίας, καὶ πολλὰ νεοχμεῖσθαι ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ

20. προεξένησε vulg.

illum vero summa cura inquiri iussit; et captum et ad se adductum
in vinculis conspicatus risit, et remissa ira causam fugae quaesivit,
et cuius rei gratia res Romanorum suis meliores putaret. Ille vero
respondit, se quidem peccasse, quod fugisset, sed se peccati causam
habere, quod nulla uxor sibi data fuisset. Bledas autem in maio-
rem risum prorumpens ipsi dat uxorem, unam de nobilibus et quae
fuerat inter reginae ministras, sed ob quoddam insolens facinus ad
ipsam non amplius accedebat. Sic autem perpetuo cum Bleda vixit.
Post culus mortem Attilas Aëtio, Romanorum Occidentalium duci,
Zerconem dono mittit, qui ipsum ad Asparem remisit.

12. Theodosius minor, Romanorum Imperator. Hic suscepto
principatu, quem a patre per successionis ius acceperat, cum esset
imbellis, et vitam ignaviae deditam viveret, et pacem pecunia, non
armis sibi parasset, multa mala reipublicae Romanae conciliavit.
Nam sub eunuchis educatus, ipsis valde obsequens erat ad omnia
illorum imperata facienda, adeo ut vel ipsi legionarii milites ip-
sorum ope indigerent, multaque in civilibus et militaribus ordina-
bus ac institutis innovarentur, quod ad magistratus non accede-
rent viri, qui eos gerere possent, sed qui aurum suppeditarent,

στρατιωτικῶς τάγμασι, μὴ παριόντων εἰς τὰς ἀρχὰς ἀνδρῶν τῶν διέπειν ταύτας δυναμένων, ἀλλὰ τῶν χορηγούντων χρῆσιον, διὰ τὴν τῶν εὐνούχων πλεονεξίαν, καὶ τῶν Σεβαστιανοῦ δορυφόρων πειρατικῶν συστάσεων, ἧ τὸν τε Ἑλλησποντον καὶ τὴν Προποντιδα διετάραξαν, ἐς τοῦτο τὰ πρᾶγματα ὑποτίας οἱ εὐνούχοι παρεσκεύασαν, ἀποβουκολούντες τὸν Θεοδοσίον, ὥσπερ τοὺς παῖδας ἀθύρμασιν, * οὐδὲν ὅ,τι καὶ ἄξιον μνήμης διαπραῖξασθαι παρεσκεύασαν. ἀλλ' εἰς ν' ἔτων ἡλικίαν ἠηλυθῶς, διετέλεσε βαναύσους τέ τινας μετιῶν τέχτωνας, καὶ θήρα προσκαρτερῶν, ὥστε τοὺς εὐνούχους καὶ τὸν Χρυσάφιον ἔχειν τὸ τῆς βασιλείας κράτος. ὄνερ ἡ Πουλχερία μετῆλθε τοῦ ἀδελφοῦ τελευτήσαντος. *Idem s. v.*

ιβ'. Ἀντίοχος ὁ πραιπόσιτος, οὗτος διαβληθεὶς Θεοδοσίῳ τῷ μικρῷ καθηρέθη τῆς τιμῆς, καὶ δημοσιευθεὶς ἐν τοῖς ἱερεῦσι κατετίγνη, διατάξεως ἐκφωνηθείσης παρὰ τοῦ βασιλέως, εὐνούχων ἐν τοῖς πατρικίσι μὴ τελεῖν. *Idem s. v. et πατρικίσις*

ιδ'. Ἀρδαβύριος υἱὸς Ἀσπαρος, γενναῖος τὸν θυμὸν καὶ τοὺς τὴν Θράκην πολλαῖς καταδραμόντας βαρβάρους εὐρώστως ἀποκρουσάμενος. τούτῳ οὖν γέρα ἀριστεῶν τοῦ βασιλεὺς Μαρκιανὸς παρέσχετο τὴν ἐφ' αὐτὸν στρατοπεδαρχίαν. καταλαβὼν δὲ ἐν εἰρήνῃ ταύτην ὁ στρατηγὸς πρὸς ἀνέσιν ἐτρόπη καὶ ῥαστώνῃν θηλυδριῶτιν. ἔχαιρε γὰρ μίμοις

4. ἢ add. N. 6. παρήγαγον coni. N.

propter eunuchorum avaritiam, Sebastianique satellites piratarum manum confissent, qua Hellespontum, et Propontidem perturbarent. Eo turpitudinis, et infamiae res deduxerunt eunuchi, Theodosium, tanquam pueros, ludicris fallentes, ut effecerint, ne quidquam prorsus memoria dignum gereret. Cum enim ad quinquagesimum aetatis annum pervenisset, quasdam sordidas artes perpetuo sectabatur et exercebat, et venationi operam dabat sedulam, ita ut eunuchi, Chrysaphius inprimis, imperii summam potestatem haberent, summaque rerum potirentur: quem Chrysaphium Pulcheria fratre defuncto ulta est.

12. Antiochus praepositus. Hic apud Theodosium minorem delatus, honore privatus est, et publicatis ipsius bonis in sacerdotum ordinem cooptatus: edicto promulgato, ne eunuchus inter patricios censeretur.

13. Ardaburius, Asparis f.; animo generoso praeditus, qui barbaros Thraciam incursionibus vexantes saepe fortiter repulit. Huius igitur fortitudinis praemia Marcianus Imp. orientalem praeturam praebuit. Cum autem hic belli dux hanc provinciam in pace constitutam accepisset, ad otium et muliebrem mollitiem se convertit. Gaudebat enim mimis et praestigiatoribus et omnibus scenicis ludis

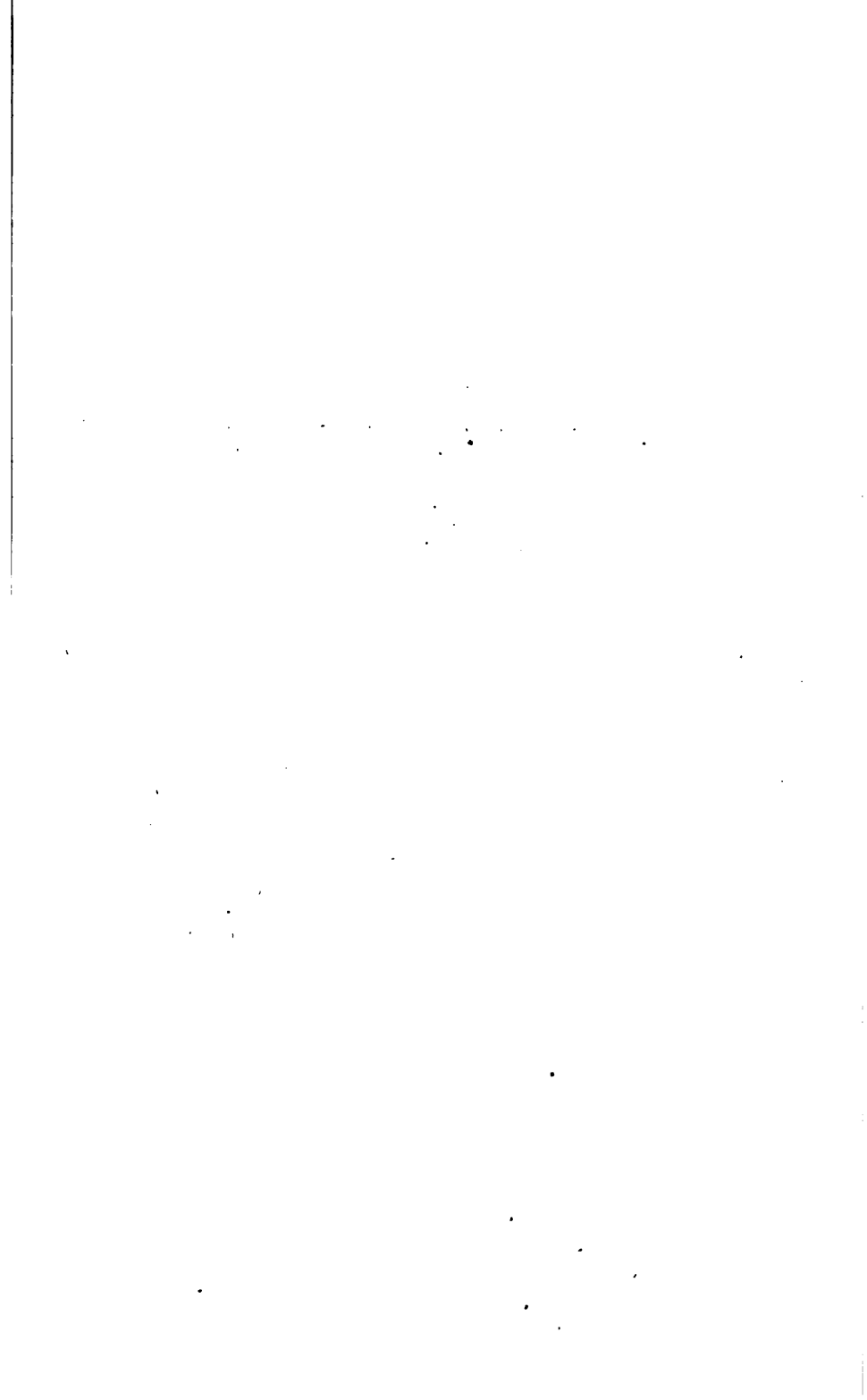
καὶ θανατοποιοῖς καὶ πᾶσι σκητικοῖς ἀθύρμασι, καὶ τοῖς τοιούτοις διημερεύων αἰσχροῖς ἠλόγει πάντων τῶν πρὸς εὐκλειαν τεινόντων. Μαρκιανῷ δὲ τοῦ βασιλέως στρατηγῷ μὲν γεγονότος, θᾶττον δὲ ἐκβεβιωκότος, αὐτοκελεύστω γνάμη Ἄσπαρ Λέοντα διάδοχον αὐτοῦ γενέσθαι παρεσκεύασεν
Idem s. v.

cris, et in huiusmodi foedis rebus vitam degens ea, quae ad gloriam spectabant, omnino negligebat. Cum autem Marcianus Imp. dux quidem belli strenuus esset, sed citius de vita decessisset, Aspar proprio motu effecit, ut Leo ipsius fieret successor.

ΜΑΛΧΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΑΛΧΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

EX HISTORIA
MALCHI RHETORIS
PHILADELPHENSIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Amorcesus Byzantium vocatus a Leone Arabiae parti praeficitur (1). Theuderichus, Arcadiopoli in deditionem accepta, pacem et foedus cum Leone componit (2). Odoacer et Nepos, legationibus eodem tempore Byzantium missis, Zenonis amicitiam ambiunt (3). Legati Theuderichi tributum a Romanis petentes cum indignatione remittuntur (4). Honorichus legatos de pace mittit ad Zenonem (5). Utroque Theudericho foedere inter se coniunctis, Zeno bellum acriter contra eos susceptum brevi omittit (6).

α. "Οτι ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέ-Α. C. 473
ουτος τοῦ Μακέλλη, πάντων πανταχόθεν τεταράχθαι δοκούν- P. 91
των, ἀφικνεῖται τις τῶν σκημιτῶν Ἀράβων, οὓς καλοῦσι Σα- V. 62

1. Septimo decimo imperii Leonis Macelli anno, cum ingens undique rerum perturbatio esse videretur, advenit quidam Arabum scenitarum, quos vocant Saracenos, sacerdos eorum, qui sunt apud

- A. C. 473 ρακηνούς, ἱερέυς τῶν παρ' ἐκείνους Χριστιανῶν, ἐξ αἰτίας
 Ind. 11 τοιαύτης. Πέρσαι καὶ Ῥωμαῖοι σπονδὰς ἐποιήσαντο, ὅτι δ
 Leon. 17 μέγιστος πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ Θεοδοσίου συνεβῆ ἡ πόλεμος, μὴ
 προσδέχσθαι τοὺς ὑποσπόνδους Σαρακηνούς, ἀ τις ἐς ἀπό-
 στασιν νεωτερίσαι προέλοιτο. ἐν δὲ τοῖς Πέρσαις ἦν ὁ Ἄ-5
 μόρκεσος τοῦ Νοκαλίου γένους· καὶ εἴτε τιμῆς οὐ τυγχά-
 νων ἐν τῇ Περσίδι γῆ, ἢ ἄλλως τὴν Ῥωμαίων χώραν βελτίω
 νενομικῶς, ἐκλιπῶν τὴν Περσίδα εἰς τὴν γείτονα Πέρσαις
 Ἀραβίαν ἐλαύνει. κἀντεῦθεν ὀρμώμενος προνομὰς ἐποιεῖτο
 P. 92 καὶ πολέμους Ῥωμαίων μὲν οὐδενί, τοῖς δὲ αἰεὶ ἐν ποσὶν εὐ-10
 ρισκομένοις Σαρακηνοῖς. ἀφ' ὧν καὶ τὴν δύναμιν αὖξων προ-
 ῆει κατὰ μικρὸν. μίαν δὲ τῶν Ῥωμαίων παρεσπάσατο νῆσον
 Ἰωτάβην ὄνομα· καὶ τοὺς δεκατηλόγους ἐκβαλὼν τῶν Ῥωμαίων
 αὐτὸς ἔσχε τὴν νῆσον, καὶ τὰ τέλη ταύτης λαμβάνων χρημά-
 των εὐπόρησεν οὐκ ὀλίγων ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλας δὲ ὁ αὐτὸς 15
 Ἀμόρκεσος τῶν πλησίον ἀφελόμενος κωμῶν, ἐπεθύμει Ῥω-
 μαίοις ὑπόσπονδος γενέσθαι καὶ φύλαρχος τῶν κατὰ Πητραί-
 B αν' ὑπὸ Ῥωμαίοις ὄντων Σαρακηνῶν. πέμπει αὖν πρὸς Λέ-
 οντα τὸν βασιλέα Ῥωμαίων Πέτρον ἐπίσκοπον τῆς φυλῆς
 τῆς ἑαυτοῦ, εἰ πως δύναίτο ταῦτα πείσας ποτὲ διαπραΐσασθαι. 20
 ὡς δ' ἀφίκετο καὶ διελέχθη τῷ βασιλεῖ, δέχεται τοὺς λόγους
 ὁ βασιλεὺς, καὶ μετ'ἀπεμπτον εὐθύς ποιεῖται τὸν Ἀμόρκεσον

11. ἀφ' B., ἐφ' vulg. 17. κατὰ B., ἐπὶ Val., ὑπὸ vulg.

eos Christiani; eius adventus haec fuit causa. Cum tempore Theodosii exortum esset inter Persas et Romanos maximum bellum, foedere rem transegerunt. Eo foedere cavebatur, ne alterutri admitterent Saracenos, qui in eorum fide et ditione essent, si forte quis deficiens res novas moliri tentaret. Apud Persas erat Amorcesus genere Nocalius: is, sive quod nullo honore apud eos haberetur, sive Romanorum regionem incolere potius duceret, Persidem relinquens, in vicinia Persis Arabiam migravit. Hinc excurrens, rapinas et cetera hostilia exercebat in Romanorum quidem neminem, sed in Saracenos, quos passim ante pedes suos offendebat. Sic potentiam suam augens, paulatim crevit, et unam ex insulis, quae Romanis parebant, sibi subiecit Iotabem nomine, qua, expulsis decimarum exactoribus, potius est. Itaque tributa colligens, cum etiam ex proximis vicis multas praedas egisset, non parvam pecuniarum summam sibi paravit. Deinde Romanorum confederatus et Saracenorum, qui in Arabia Petraea sub Romanis degunt, princeps esse magnopere cupiebat. Quamobrem ad Leonem Imperatorem mittit Petrum, eius gentis episcopum, qui, si qua ratione posset, ab Imperatore haec impetraret. Ut venit, et cum Imperatore verba fecit, sermones eius Imperator excipit, et Amorcesum statim ad se vocat.

ἄλθειν πρὸς αὐτὸν, ἀβουλότατα τοῦτο διαανοησάμενος καὶ A. C. 473
 ποιήσας. εἰ γὰρ δὴ καὶ φύλαρχον χειροτονῆσαι προήρητο, ^{Ind. 11}
 ἔδει πόρρωθεν ὄντι τῷ Ἀμορκεσῶ τοῦτο προστάζει, ἕως καὶ ^{Leon. 17}
 τὰ Ῥωμαίων ἐνόμιζε φοβερά, καὶ τοῖς ἄρχουσιν αἰεὶ τοῖς τυ-
 5 χοῦσι Ῥωμαίων ἐμελλεν ἤκειν ὑποπεπτηχῶς, καὶ τὴν γε προσ-
 ηγορίαν βασιλέως ἀκούων αὐτήν. καὶ γὰρ διὰ πολλοῦ C
 κρείττον τι τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ἄλλων ἐνόμιζε. νῦν δὲ
 πρῶτον μὲν αὐτὸν διὰ πόλεων ἤγεν, αἷς ἐμελλεν ὄψεσθαι τρυ-
 φῆς μόνον γεμούσας, ὄπλοις δὲ οὐ χρωμένας· ἔπειτα δὲ, ὡς
 10 ἀνῆλθεν εἰς Βυζάντιον, δέχεται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀσμένως,
 καὶ τραπέζης κοινωνὸν βασιλικῆς ἐποιήσατο, καὶ βουλῆς προ-
 κειμένης μετὰ τῆς γερουσίας συμπαραεῖναι ἐποίησε. καὶ τό γε
 δὴ αἰσχιστον ὄνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τὴν
 πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε σχηματισάμενος ὁ βα-
 15 σιλεὺς, ὅτι δὴ Χριστιανὸς ἀνεπίσθη γενέσθαι· καὶ τέλος
 ἀπέπεμψεν αὐτὸν, ἰδίᾳ μὲν παρ' αὐτοῦ εἰκόνα τινα χρυσοῦν
 καὶ κατάλιθον λαβῶν, σφόδρα τε οὖσαν πολυτελεῆ, καὶ τῶν D
 ἄλλων κελύσας ἕκαστον εἰσενεγκεῖν, ὅσοι ἐτέλουν εἰς τὴν βου-
 λήν. τὴν δὲ νῆσον ἐκείνην, ἧς ἐμνήσθημεν πρόσθεν, οὐ μόνον
 20 κατέλιπεν αὐτῷ ἔχειν βεβαίως, ἀλλὰ καὶ ἄλλας αὐτῷ
 κόμας προσέθηκε πλείονας. ταῦτα παρασχὼν Ἀμορκεσῶ
 ὁ Λέων καὶ τῶν φυλῶν ἄρχοντα, ὧν ἦθελε, ποιήσας, ἀπὲ V. 63

6. διὰ] δὴ coni. Val. 11. Ante καὶ inser. δε N. 16. ἰδίᾳ B.,
 ἰδίαν vulg. 17. λαβόντα coni. N.

Quae sane Inconsultissime et sensit et fecit. Etenim, si ipsum eius gentis principem creare constituisset, oportuerat eum e longinquo hoc mandare, ut Romanorum imperium illi semper formidini esset, et ad solum nomen Imperatoris, quibuslibet Romanorum magistratibus ad se accedentibus, tremere. Nam remotiora homines et potentiora habere solent. At ille hominem per urbes circumduxit, quas visurus erat armis vacuas et deliciis plenas. Hunc, ut Byzantium venit, Imperator benigne excipit, et regiae mensae participem fecit. Senatui quoque, quem indixit, interesse, et illi, quod foedissimum Romanorum probrum fuit, sellam iuxta se poni ante omnes patricios iussit, ficta causa, quod Christianus fieri persuasus esset. Postremo dimisit eum, postquam ipse imaginem auream, magnifice gemmis exornatam, ei donaverat, et in eum etiam omnes, qui in senatum erant adscripti, alia munera conferre iussit. Insulam vero, cuius supra mentionem fecimus, non solum eius potestati permisit, ut eam sine controversia possideret: sed et plures alios vicos adiecit. Quum his illum beneficiis ornasset et phylarchum, ut optaverat, constituisset, elatum et superbientem

A. C. 473 *πεμψεν ὑψηλόν, καὶ ὅσος οὐκ ἔμελλε τοῖς δεξάμενοις λυσι-
Ind. 11 τελεῖν.*
Leon. 17

β'. Ὅτι ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Θράκῃ βαρβάρους πρεσβευτὴν Τελόγιον τὸν σιλεντιάριον. οἱ δὲ βάρβαροι τοῦτον ἀσμένως δεξάμενοι ἀντιπέμψουσι πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, φηλοὶ Ῥωμαίων εἶναι βουλόμενοι. ἤτήσαντο δὲ τρία, πρῶτον Θευδέριχον τὸν κατάρχοντα αὐτῶν τὴν κληρονομίαν ἀπολαβεῖν, ἣν ἀφῆκεν αὐτῷ. P. 93 Ἀσπαρ, δεύτερον νέμεσθαι τὴν Θράκην συγχωρηθῆναι αὐτῷ, τρίτον καὶ στρατηλάτην γενέσθαι τῶν ταγμάτων, ὥνπερ καί το Ἀσπαρ ἤγησάτο. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς πρὸς τὰ δύο παντελῶς ἀπέλιπετο, μόνον δὲ περὶ τῆς στρατηγίας κατένευσε, εἰ φίλος αὐτοῦ γένηται ἀδόλως. καὶ οὕτω τοὺς πρέσβεις ἀπέπεμψε. ὁ δὲ Θευδέριχος ὁ τῶν βαρβάρων ἀρχηγός, τοὺς πρέσβεις αὐτοῦ δεξάμενος ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπράκτους, τὸ μὲν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐς Φιλίππους ἐκπέμπει, τῷ δὲ προσεκάθητο τὴν Ἀρκαδιούπολιν μηχανῇ πάσῃ πολιορκῶν. καὶ ταύτην παραλαμβάνει οὐχ ὄπλοις, ἀλλὰ λιμῷ τοὺς ἔνδον τοῦ Β ἄσπετος ἰσχυρῶς στενοχωρήσαντι. καὶ γὰρ καὶ ἵππων καὶ ὑποζυγίων καὶ νεκρῶν σωματίων ἦσαντο, καρτεροῦντες εἰ ποθεν αὐτοῖς ἔλθοι βοήθεια. τῆς δὲ μὴ παρούσης, ἀπῆλπισαν καὶ ἐνέδωκαν. οἱ δὲ ἐκπεμφθέντες ἐπὶ Φιλίππους τὰ πρὸ τοῦ

4. Τελόγιον] Πελάγιον vel Εὐλόγιον con. N. 7. πρῶτον ἵνα Θευδ. vulg. 13. ἀδόλως B., ἀδόλος vulg. 22. ἐνέδωκαν N., συνέδωκαν vulg.

et talem, qui non esset iis, qui benigne eum exceperant, profuturus, dimisit.

2. Leo Imperator misit Pelagium silentiarium legatum ad barbaros, qui in Thracia erant. At barbari lubenti animo legatum exceperunt, et legatos quoque ad Imperatorem, Romanorum amici esse cupientes, miserunt, per quos tria ab eo petierunt: primum ut Theuderichus, eorum dux, omni hereditate, quam illi reliquerat Aspar, frueretur: secundum, ut liceret illi in Thracia habitare: tertium, ut et eorum ordinum, quorum Aspar fuerat, dux esset. Prima duo omnino denegavit Imperator. Solum tertium, ut dux fieret, dummodo sine fraude eius amicus esset, concessit, et ita legatos dimisit. Sed Theuderichus, barbarorum princeps, ubi legatos suos ab Imperatore re infecta reversos excepit, suarum copiarum partem Philippo misit: cum altera parte Arcadiopolim omni apparatu oppugnaturus obsedit. Neque tamen eam armis cepit, sed fame, quae oppidanos adeo premebat, ut equis et aliis iumentis et mortuorum corporibus, expectantes, si qua ex parte auxilium adveniret, vescerentur. Quo non adveniente, in extremam desperationem ad-

ἄσπετος ἐνέπρησαν· μόνον, οὐδὲν δὲ ἄλλο δεινὸν εἰργάσαντο. A. C. 473
καὶ τούτων οὕτω λυμαινομένων τὴν Θράκην, ὅμως καὶ αὐτοὶ ^{Ind. 11}
οἱ βάρβαροι ὑπὸ τοῦ λιμοῦ συνεχόμενοι πρεσβείαν πέμπουσι ^{Leon. 17}
περὶ εἰρήνης πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ γίνεται ἡ σύμβασις τῶν
5 ὄρκων ἐπὶ τούτοις, τοῖς μὲν Γότθοις δίδουσαι κατ' ἔτος χρυ-
σίον λίτρας διαχιλίας, τὸν δὲ Θευδέριχον καθίστασθαι στρα-
τηγὸν δύο στρατηγιῶν τῶν ἀμφὶ βασιλέα, αἵπερ εἰσι μέγιστα
εἰς τὴν ἑτέραν γῆν· αὐτῶν δὲ τῶν Γότθων αὐτοκράτορα
εἶναι, καὶ μηδένας ἐξ αὐτῶν ἀποστῆναι θέλοντας τὸν βασι-
10 λέα δέχεσθαι. συμμαχεῖν δὲ τῷ βασιλεῖ εἰς πᾶν, ὅ,τι κε-
λεύει, πλὴν ἐπὶ μόνων τῶν Βανδήλων.

γ'. Ὅτι ὁ Αὐγουστος ὁ τοῦ Ὁρέστου υἱὸς ἀκούσας Ζή- A. C. 476
νωνα πάλιν τὴν βασιλείαν ἀνακεκτῆσθαι τῆς ἕω, τὸν Βασι- ^{Ind. 14}
λίσκον ἐλάσαντα, ἠνάγκασε τὴν βουλὴν ἀποστεῖλαι πρεσβείαν ^{Zenon. 3}
15 Ζήνωνι σημαίνουσαν, ὡς ἰδίας μὲν αὐτοῖς βασιλείας οὐ δέοι,
κοινὸς δὲ ἀποχρήσει μόνος ὢν αὐτοκράτωρ ἐπ' ἀμφοτέροις
τοῖς πέρασιν. τὸν μέντοι Ὀδοάχον ὑπ' αὐτῶν προβεβλησθαι
ικανὸν ὄντα σώζειν τὰ παρ' αὐτοῖς πράγματα, πολιτικὴν ἔ- D
χοντα σύνεσιν ὁμοῦ καὶ μάχιμον· καὶ δεῖσθαι τοῦ Ζήνωνος
20 πατρικίου τε αὐτῷ ἀποστεῖλαι ἄξιαν, καὶ τὴν τῶν Ἰταλῶν

8. εἰς τὴν ἑτέραν γῆν] εἰς τὴν σφετέραν γῆν Val., idque post θέ-
λοντας. αὐτὸν vulg. 12. ὁ Αὐγ. ὁ τ. Ὁ. v. l. male, culpa
eclogarii, pro Odoacro. N. 19. μάχιμον] ὄντα add. N. 20.
τε B., δὲ vulg.

ducti deditionem fecerunt. Qui vero missi erant Philippos solum ea,
quae circa urbem erant, combusserunt, neque quicquam praeterea
atrox aut grave commiserunt. His ita in Thracia grassantibus, ni-
hilo secius ipsi barbari fame coacti legatos ad Imperatorem mise-
runt, qui de pace agerent, quae his conditionibus est facta: ut duo
millia librarum auri Gothis singulis annis penderentur: Theuderi-
chus magister equitum et peditum praesentis militiae constitueret,
quae dignitas maxima habetur, ipsorumque rex Gothorum es-
set, neque quisquam eorum, qui ab eo deficere voluerint, ab
Imperatore in regionem suam admitteretur; denique ut contra quem-
cumque voluerit Imperator, exceptis Vandalis, a parte Imperatoris
pugnaret.

3. Augustus, Orestis filius, ut audivit, Zenonem iterum Orien-
tis imperium, expulso Basilisco, recuperasse, senatum veteris Ro-
mae legationem ad Zenonem mittere coegit, quae illi significaret,
proprio Imperatore se non indigere. Unum Imperatorem sufficere,
qui utriusque Imperii fines tueretur: Odoacrum se elegisse, qui hanc
partem tutam praestaret. Hunc enim et scientia reipublicae admi-
nistrandae, et rei militaris peritia praestare. Itaque orare, ut illum
Zenon patriciatus dignitate ornaret, et Italiam regendam ei committat.

A. C. 476 τούτω ἐρεῖναι διοίκησιν. ἀφικνούνται δὴ ἄνδρες τῆς βου-
 Ind. 14 λῆς τῆς ἐν Ῥώμῃ τούτους ἐς Βυζάντιον κομίζοντες τοὺς λό-
 Zenon. 3 γους, καὶ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἐκ τοῦ Νέπωτος ἄγγελοι, τῶν

τε γεγενημένων συνηθισμένοι τῷ Ζήνωνι, καὶ δεόμενοι ἅμα
 ταῖς ἴσαις τῷ Νέπωτι συμφοραῖς χρησαμένην συσπουδάσαι⁵
 προθύμως βασιλείας ἀνάκτησιν, χρήματά τε καὶ στρατὸν ἐπὶ
 ταῦτα δίδοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις, οἷς δέοι, συνεκπονοῦντα τὴν

P. 94 κάθοδον. ταῦτά τε λέξοντας ὁ Νέπωσ ἀπέστελλεν. Ζήνων
 δὲ τοῖς ἤκουσι, τοῖς μὲν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἀπεκρίνατο ταῦτα,
 ὡς δύο ἐκ τῆς ἑω βασιλέας λαβόντες τὸν μὲν ἐξηλάκασιν,¹⁰
 Ἄνθήμεον δὲ ἀπέκτειναν· καὶ νῦν τὸ ποιητέον αὐτοὺς ἐφη-
 γινώσκειν· οὐ γὰρ ἂν βασιλέως ἔτι ὄντος ἑτέραν ἠγήσεσθαι
 γνώμην ἢ κατιόντα προσδέχεσθαι. τοῖς δὲ ἐκ τοῦ βαρβάρου
 ὅτι καλῶς πράξοι παρὰ τοῦ βασιλέως Νέπωτος τὴν ἀξίαν
 τοῦ πατρικίου δεξιόμενος Ὀδοάχος. ἐκπέμψειν γὰρ αὐτὸν,¹⁵
 εἰ μὴ Νέπωσ ἐπεφθάκει. ἐπαινεῖν δὲ, ὡς ἀρχὴν ἐπιδέδει-
 Βκται ταύτην τοῦ τὸν κόσμον φυλάττειν τὸν τοῖς Ῥωμαίοις
 προσήκοντα· καὶ πιστεύειν ἐντεῦθεν, ὡς καὶ τὸν βασιλέα τῶν
 ταῦτα τιμήσαντα καταδέξοιτο θῦττον, εἰ ποιεῖν θέλοι τὰ δέ-
 καια. καὶ βασιλείον γράμμα περὶ ὧν ἠβούλετο πέμπων τῷ²⁰

V. 64 Ὀδοάχῳ, πατρικίον ἐν τούτῳ τῷ γράμματι ἐπωνόμασε. ταῦ-
 τα δὲ συνεσπουδάσε τῷ Νέπωτι ὁ Ζήνων ἐκ τῶν ἑαυτοῦ κα-
 4. συνηθισμένοι Cantocl., συνηθισμένοι vulg. 12. εἰσηγήσε-
 σθαι coni. B. 13. κατιόντα Val., κατιόντι vulg. 14. πράξοιε vulg.

Profecti sunt igitur ex senatu Romano viri, qui hos sermones By-
 zantium deferrent. Iisdem diebus venerunt et a Nepote nuntii, qui
 Zenoni restitutum imperium gratularentur, et ipsum obtestarentur,
 ut omni opera et studio illum, qui eodem tempore eodem, quo ipse,
 casu afflictus esset, in recipiendō imperio adiuvaret, et pecunias et
 exercitus et alia, quae opus forent, suppeditaret, quo illi reditum
 ad pristinam fortunam pararet. Haec qui dicerent Nepos misit. At
 Zeno his, qui venerant, haec responsa dedit: senatoribus, illos ex
 duobus quos ab Oriente accepissent, Imperatoribus unum expulisse,
 et Anthemium occidisse. Nunc quid sibi facto opus esset, ipse
 dixit perspicere. Imperatore enim superstitute non aliam debere va-
 lere sententiam, quam ut illum redeuntem exciperent. Ad ea vero,
 quae barbarus nuntiarat: recte et iuste facturum, si a Nepote Impera-
 tore Odoacer patriciatus dignitatem susciperet. Eam se illi missu-
 rum, nisi Nepos praevenierit. Laudare se eum, quod iam morem
 Romanis convenientem servare inceperit ideoque confidere, fore, ut
 Imperatorem, qui illum hoc honore affecerit, si quidem iusta facere
 vellet, quam primum reciperet. Et in litteris regis, quibus Odoacro
 voluntatem suam significaret, eum patricium nominavit. Quae Zeno

πάν τὰ ἐκείνου οὐκ εἰρων καὶ τό γε κοινὸν τῆς τύχης εἰς ὑπό- A. C. 476
 θεσιν ἔχων τῷ δυστυχοῦντι συνάχθεσθαι. ἅμα δὲ καὶ Βη- Ind. 14
 ρίνα συνεπτώτρυνε τοῦτον, τῇ Νέπωτος γυναικὶ συγγενεῖ οὐ- Zenon. 3
 ση συσπεύδουσα.

5 δ'. Ὅτι ἐν τῷ ἕξῃς ἔτει ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἦλθον A. C. 477
 ἐκ Θράκης τῶν ὑποσπόνδιων Γότθων, οὓς δὴ καὶ φοιδερά- Ind. 15
 τούς οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσιν, ἀξιοῦντες Ζήνωνα Θευδερίχου C
 σπεύσασθαι τῷ παιδὶ Τριαρίου, ἥσυχον ἐθέλοντι διεξάγειν
 τὸν βίον καὶ μηδένα πόλεμον τοῖς κοινοῖς αἰρεσθαι πράγμα-
 10 σιν. ἤξιον δὲ καὶ σκοπεῖν, ὅσα πολέμοις ὧν κατέβλαψε Ῥω-
 μαίους, καὶ ὅσα Θευδέριχος ὁ τοῦ Βαλαμήρου παῖς στρα-
 τηγὸς ὧν καὶ φίλος ταῖς πόλεσιν ἐλυμήνατο, καὶ μὴ νῦν ἀ-
 πεχθείας παλαιᾶς ὄρεῖν μᾶλλον, ἢ ὅπως τι τῷ κοινῷ γένοιτο
 παντελῶς ὠφέλιμον. εὐθύς οὖν ὁ βασιλεὺς τὴν βουλὴν συγκα-
 15 λέσας γνώμην αὐτοῖς προὔθηκεν ὅ,τι δεοὶ ποιῆσαι. οἱ δὲ D
 ἀμφοτέρους μὲν οὐκ ἔφασαν ἱκανὸν τὸ δημόσιον εἶναι συντά-
 ξεις τε καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι προχείρους, ὅποτε γε μηδὲ αὐ-
 τοῖς μόνοις τοῖς στρατιώταις ἀμέμπτους ὑποτελεῖν τὰς χρη-
 γίας δυνάμεθα. ἄπτερον δὲ αὐτῶν δεῖ φίλον προσέσθαι,
 20 τοιοῦτον κύριον αὐτὸν βασιλεῦα καθίστασθαι. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν αὐλὴν
 τοὺς τε κατὰ τὴν πόλιν στρατιώτας κελεύσας καὶ τὰς σχολὰς

1. τό γε N., καὶ τό Val., τὸν τε vulg. 8. Τριβρίου vulg.
 διεξάγειν B., διεπάγειν vulg. καθίστασθαι H., καθίστασαι
 vulg. 21. καλέσας Val.

Nepotis causa instituit, propter sua Nepotis malorum miseritis, et communem hominum sortem reputans ad aliorum commiserationem adductus. Eo quoque illum impulit Verina, quae Nepotis uxori, cuius erat consanguinea, favebat.

4. Insequenti anno Zenonem legati a Gothis adierunt, qui in Thracia conserant et foedere cum Romanis coniuncti erant: hos foederatos Romani vocant. Orabant, ut reconciliari vellet Theudericho, Triarii filio, cui nihil esset optatius, quam tranquillam et quietam vitam ducere neque armis rempublicam vexare. Illud etiam eum considerare iusserunt, quanta mala ipse, cum hostis exstitisset, Romanorum rebus attulisset, et quot urbes Theuderichus, Balameri filius, qui dux et amicus appellatus esset, evertisset; neque tam veterem inimicitiam respiciendam esse, quam communem omnium utilitatem. Confestim igitur Imperator senatum convocavit, et haec illis proposuit, ut sibi consilium darent, quid facto opus esset. Senatores vero dixerunt, reditus publicos minime sufficere ad stipendia prompte utrisque suppeditanda, quum ne tum quidem militibus victus commode praestari posset. Cum quo vero ex duobus amicitiam instituire praestaret, id in solius Imperatoris arbitrio consistere. In aulam quoque convocatis militibus et omnibus scholis, ascensio sug-

- A. C. 477 *δοίκεσαν ὑπόψιαν πόλεμον, καὶ μετὰ τὸν θάνατον Γυνζιρίχου*
 vel 478 *πεσόντες ἐς πᾶσαν μαλακίαν οὔτε τὴν αὐτὴν φρόνην ἐς πρᾶ-*
 Ind. 1
 Zenon. 5 *γματα ἔσχον, οὔτε τὰς αὐτὰς ἔτι συνείχον παρασκευάς, ἃς*
ἐκείνος πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν εἶχεν ἐφόρμους, ὡς θᾶπτον αἰεὶ
 P. 96 *πράττειν, ἢ ὡς ἂν ἄλλος βουλευσάιτο. δεξάμενος δὲ αὐτοῦ*
φιλοφρόνως ὁ Ζήνων τιμῆς μὲν ἠξίωσε δεούσης τοὺς πρέ-
σβεις, καὶ δῶροις ἀπέπεμψε τοῖς πρέπουσι κοσμήσας, Ἀλέ-
ξανδρον δὲ ποιεῖ τῶν πριβάτων κόμητα.
- A. C. 479 *ζ'. Ὅτι συνθήκας πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι Θευδέρι-*
 Ind. 2
 Zenon. 6 *χος καὶ ὁ Τριαρίων οἱ Γότθοι μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις, πέμ-10*
πουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, ὁ μὲν τοῦ Βαλα-
μήρου τῷ βασιλεῖ ἐγκαλῶν, ὅτι προδεδομένος ὑπ' ἐκείνου τυγ-
χάνει, καὶ ὡς τῶν συντεθέντων οὐδὲν εὐρῶν ἀληθῆς Θευδε-
 B *ρίχῳ συμβαίη, αἰτῶν δὲ χώραν αὐτῷ, ἐν ἣ μένοι, δοθῆναι,*
καὶ σίτον, ὅστις αὐτῷ καὶ μέχρι καρποῦ τὸν στρατὸν ἐξαρκέ-15
σει διάγειν, καὶ τοὺς προαγωγέας τῶν λημμάτων τῆς ἀρχῆς,
οὓς δομεστίχους καλοῦσι Ῥωμαῖοι, ἐκπέμπειν ὡς τάχιστα,
λόγον δίδοντας ὧν ἔλαβον· ἢ μὴ ταῦτα ποιουμένων πρὸς
αὐτὸν τῶν Ῥωμαίων, οὐ δυνήσεσθαι αὐτὸς πολὺν ὄχλον κα-
 20 *τέχειν τοῦ μὴ ὄθεν δύναιτο δι' ἀρπαγῆς ἑαυτοῖς ἐπανορ-*
θῶσθαι τὴν ἔνδειαν. ταῦτα μὲν ὁ ἕτερος Θευδέριχος ἔλε-

5. ἄλλος βουλευσάιτο B., ἄλλοι βουλευσάιντο Val., ἄλλοις βου-
 λεύσαιντο vulg. 10. Τριαρίος vulg. 18. ἢ Val., εἰ vulg. 20.
 τοῦ N., τῷ vulg.

in omnem mollitiem devenerant; neque pristina fortitudine ad bella gerenda vigeant, neque eosdem exercitus alebant, quos Gensericus ad omnes occasiones instructos habebat, ut semper celeritate exsequendi aliorum consilia praeveniret et anteverteret. Legatos Zeno liberaliter excepit et honore debito est prosecutus, et muneribus pro merito ornatos dimisit, et Alexandrum comitem privatarum rerum fecit.

6. Theuderichus, Triarii, et Theuderichus, Balameri filius, Gothi, foedere caventur, ne inter se bellum gererent, et legatos Byzantium mittunt. Balameri filius Imperatorem accusabat, quod se prodidisset, et quia nihil fidei inesse his, quae promiserat, reperisset, id causae fuisse, ut cum Theudericho conveniret. Petere autem regionem sibi, in qua commoretur, dari, et frumentum suppeditari, quod alendo exercitui usque ad messem satis esset. Ut etiam redituum imperii coactores, quos domesticos Romani vocant, quam primum mittat, qui rationem redderent eorum, quae receperint. Ni ea Romani fecerint, in sua potestate non esse tam magnam turbam continere, quin rapinas et praedas agant, ex quibus suam inopiam possint sublevare. Haec quidem alter proposuit: alter Theuderichus, Triarii, po-

γεν, ὃ μέντοι Τριαρίου τά τε ἐπὶ Λέοντος συντεθέντα ἤξιόν A. C. 479
 αὐτῷ πάντως γενέσθαι, καὶ τῶν προτέρων χρόνων τὰς συν- Ind. 2
 τάξεις λαμβάνειν, τοὺς τε κηδεστάς αὐτῷ ζῶντας ἀποδοθῆ- Zeno. 6
 ναι· εἰ δὲ καὶ ἄρα τεθνήκασι, τὸν Ἰλλοῦν περὶ τούτων ἐπο-
 5 μόσαι καὶ ἄλλους, οἷς αὐτὸς ἐπὶ τούτων τῶν Ἰσαύρων πι-
 στεύει. Ζήνων δὲ πυθόμενος, πρὸς μὲν τὸν Βαλαμήρου ἀπε-
 κρίνατο, ὅτι αὐτὸς εἶη προδότης καὶ πάντα ἐναντία οἷς ὑπέ-
 σχετο δράσας, ὅστις διαπολεμεῖν ὑποσχόμενος μόνος εἶτα
 καὶ βοήθειαν προσκαλέσεται ἄλλην, πάλιν δὲ τὴν δύναμιν
 10 τῶν Ῥωμαίων καλέσας κρύφα πρὸς Θεοδέριχον πράττει περὶ
 φιλίας· οὗ δὴ καὶ αἰσθόμενον τὸν στρατηγὸν τῆς Θράκης
 καὶ τοὺς ἄλλους, ὅποσοι τὰ Ῥωμαίων φρονοῦσι, μήτε ἀπην-
 τηκῆναι, μήτε συμβάλλειν αὐτῷ τὰς δυνάμεις θαρσῆσαι, φο-
 βουμένους ἐνέδραν. νῦν τε εἰ θελήσαι πρὸς αὐτὸν πολεμῆ-
 15 σαι, ἐπαγγέλλεσθαι αὐτῷ ταῦτα δώσειν νικῶντι, χρυσοῦ Δ
 λίτρας. χιλίας, μυριάδας δ' ἄργυρίου, πρόσδοδόν τε πρὸς
 τούτοις νομισμάτων μυρίων· καὶ γάμον αὐτῷ δώσειν τῆς
 Ὀλυβρίου παιδὸς ἢ ἄλλης τῶν ἐνδόξων γυναικῶν ἐν τῇ πόλει.
 ταῦτά τε ἅμα λέγων τῶν τε ἀποσταλέντων παρ' αὐτοῦ τοὺς
 20 ἀπλείονας ἀξίαις ἐτίμησε, καὶ πρέσβεις ἀπέστειλε πρῶτον μὲν
 Φιλόξενον, εἶτα Ἰουλιανόν, εἰ πως ἄρα δύναιντο μεταπεῖσαι
 ξυρῶαγγῆναι ἐκεῖνον. ὡς δὲ οὐδὲν ἐπειθε, πέμψας τοὺς στρα-

16. δ' N., δὲ vulg.

20. ἀξίαις ἐτίμησε N., ἀξίας ἠτίμησε vulg.

etulabat, ut omnia sibi a Leone promissa praestarentur, et prae-
 teritorum annorum stipendia solverentur, et affines sui superstites
 sibi redderentur; de his autem, qui mortui essent, illum et ex Isau-
 ris alios, quorum curae et custodiae commissi fuerant, iurare iussit.
 Haec ubi Zeno audivit, Theudericho Valamiri responsum dedit, eum
 esse proditorem, qui omnia contra, quam promiserat, fecisset; qui
 cum se solum bellum gesturum fidem dedisset, aliunde auxilia sibi
 accersisset: et cum Romanorum copias, quae suppetias ferrent, acci-
 visset, clam, et illis insciis, cum Theudericho amicitiam contraxis-
 set. Quae cum dux Thracliae et alii, quicumque a Romanorum par-
 tibus etarent, vidissent, veritas insidias ad illum accedere aut suas
 copias eius copiis coniungere ausos non esse. Nunc etiam si velit
 cum Theudericho bellum facere, se polliceri haec, si victoriam re-
 portarit, illi daturum: auri mille, argenti quadraginta millia libra-
 rum, et redditum decem millium aureorum et nuptum illi colloca-
 turum Olybrii filiam, aut aliam ex illustrioribus mulieribus civita-
 tis. Quae quam dixisset, plerosque eorum, qui missi erant, digni-
 tatibus ornavit, et ipse legatos misit primum quidem Philoxenum,
 deinde etiam Iulianum, si qua ratione possent eum adducere, ut

Dezirpus, Eunapius etc.

16

- A. C. 479 **τιώτας** ἐς τὸν πόλεμον ὄρημα, καὶ παρεκάλει **Θαρσεῖν** ὡς
 Ind. 2
 Zenon. 6 **αὐτὸς** ἐκστρατεύσων καὶ κοινῇ σὺν ἐκείνοις ὅ,τι ἂν δέοι πει-
 σόμενος. οἱ δὲ ὡς ἐπήκουσαν, ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἐξάγειν
 P. 97 **ἐθέλοι**, οὕτως ἕκαστος αὐτῶν ἠπειύετο ἑαυτὸν ἐπιδείξαι βα-
 σιλεῖ πολλοῦ ἄξιον ὄντα, ὥστε καὶ οἱ πρότερον τοῖς ἡγεμόσιν⁵
 αὐτῶν, ἐφ' ᾗ μὴ στρατεύοιντο, ἀργύριον διδόντες πάλιν εἰς
 τὸ μετέχειν τῆς ἐξόδου παρεῖχον. καὶ πάντες ἀνθήπτοντο τοῦ
 πολέμου ὀργῶντες· καὶ τοὺς τε κατασκόπους τοὺς παρὰ Θεου-
 δερίχου πεμφθέντας ἐζώγησαν, καὶ τῆς τοῦ Βαλαμήρου
 φυλακῆς μοῖραν ἐλθοῦσαν ἐπὶ τὸ μακρὸν τεῖχος οἱ ἐκεῖ φν-10
 λάττοντες διαπρεπῶς ἀπεκρούσαντο. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν αὐτοῦ
 φερόμενος ὁ Ζήνων ἀνεχώρησε φύσιν, καὶ ὑπὸ τῆς συμφύ-
 του ἀπεσβέσθη δειλιάς, ἐνταῦθα ὀργίζονται καὶ χαλεπῶς
 B ἔφερον, κατὰ συστάσεις τε γινόμενοι ἐμέμφοντο ἀλλήλους
 τῆς ὄλης ἀτολμίας, εἰ χειρὰς τε ἔχοντες καὶ βαστάζοντες¹⁵
 ὄπλα μαλακίας τοιαύτης ἀκούειν ἀνέχονται, δι' ἧς πόλεις
 ἅπασαι καὶ ἡ πᾶσα Ῥωμαίων ἰσχύς ἐξαπόλωλε, πάντων ἐπ'
 ἐξουσίας περικοπτόντων, ἃ βούλοιντο. τοῦτον ὁ Μαρτιανὸς
 συνελόμενος τὸν Θροῦν, πέμπει Ζήνωνι λέγων, ὅτι δεῖ τὸ
 στρατόπεδον ὡς τάχιστα διαλύειν, μὴ τι καὶ νεώτερον συνε-20

6. ἀργύριον H., ἀργυρίου vulg. 7. τοῦ N., τοῦτο vulg., τοῦ
 τε H. 15. εἰ N., εἰς vulg.

foedus cum Theudericho solveret. Cum nihil eum moveret, evoca-
 tis militibus bellum suscepit, quos hortatus est, ut bono animo
 essent. Se enim communiter cum illis belli pericula, ubi opus fue-
 rit, aditurum. Haec cum milites audiissent, Imperatorem huic bello
 interesse statuisse, ita se ad hoc compararunt, ut talem se unus-
 quisque ostendere studeret, quem Imperator merito suo plurimi fa-
 ceret. Et tam ardentibus animis ad pugnandum profecti sunt, ut
 qui antea militiae vacationem a ducibus pecunia redemerant, pecu-
 nias, ut sibi in hostes exeundi potestatem facerent, numerarent.
 Itaque et exploratores, a Theudericho praemissos, vivos ceperunt,
 et cohortem, quae Valamiri filii custodiam agebat, et usque ad lon-
 gos muros progressa erat, opportune depulerunt. Sed non multo
 tempore res steterunt, quin Zeno ad pristinam naturam rediret, et
 ad insitam ignaviam delaberetur. Ex quo milites indignati, per tur-
 bas coeuntes, sese invicem ignaviae accusabant, quod manus haben-
 tes et arma gestantes tantae mollitiei, quae omnes civitates et
 omnes Romanorum vires pessumdaret, obsequi sustinerent, neque
 quisquam omnis generis contumeliis abstinuit. Hunc motum cum
 Martianus intellexisset, ad Zenonem mittit suadens, ut quam citissi-
 me fieri posset, exercitum, ne quid novarum rerum moliretur, dis-
 solveret. Ad quem Zeno remisit, et iussit, ut unusquisque militum,

στηκότες ἐργάσσονται. πέμπας οὖν ἐκέλευεν ἀπιέναι ἐκάστους A. C. 479
 ἐπὶ τὰ χειμάδια, ὡς πρὸς τὸν Θευδέριχον ἰσομένης εἰρήνης. ^{Ind. 2}
 οἱ δὲ τὸν χάρακα ἔλυσαν· καὶ ἀπῆλθον οἱ πλείους τῆ δια- ^{Zenon. 6}
 λύσει ἀχθόμενοι, καὶ ὅτι θᾶττον αὐτοῖς χωρισθῆναι συνέβη, ^{V. 66}
 ἤπρὶν ἄνδρα σκεψαμένους τοῖς κοινοῖς ἐπιστῆσαι, ὅς τῆς πα-
 ρούσης λύμης ἀνακτᾶσθαι τὴν πολιτείαν ὀπωσοῦν δυνήσεται.

3. δὲ add. N.

6. ἀνακτᾶσθαι Val., ἀντικτᾶσθαι vulg.

tanquam cum Theudericho pax futura esset, in hiberna concederet.
 Itaque castra solverunt, quam castrorum solutionem plerique iniquo
 animo ferentes abierunt: maxime quod discedere cogentur, ante-
 quam virum summae rerum praefecissent, qui rem publicam ab ever-
 sione et interitu vindicare posset,

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΑΛΧΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ.

EX HISTORIA
MALCHI RHETORIS
PHILADELPHENSIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Adamantius legatus ad Theuderichum, Valamiri filium, in Epirum missus, finibus Romanorum eum decedere iubet: Sabinianus magnum barbarorum exercitum fugat et caedit (1). Theuderichus, Triarii filius, magnis muneribus impensis, a Byzantio oppugnando revocatur (2). Severus, a Zenone in Africam ad Vandalos missus, multos captivos pretio redimit (3). Heraclius a Zenone ex captivitate solutus in itinere a Gothis interficitur (4. 5). Pecuniae summa, quam praefectus Aegypti muneris obtinendi causa solvebat (6). Zeno, foedere frustra Theudericho oblato, magna ope bellum parat (7). Theuderichus, Valamiri filius, Romanorum auxilio destitutus cum altero Theudericho pacem inicit (8). Zeno cum filio Triarii pacem et foedus contra Valamiri filium componit (9).

Ρ. 78 α'. Ὅτι ὁ Βαλαμήρου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων στρατηγῶν
V. 53 πολλοὺς τῶν ἰδίων ἀποβαλῶν, οὐ μικρὰν ἔχων ὄργην τῷ

1. Βαλάμηρος vulg. 2. πολλοὺς H., πολλῶν vulg. τῷ] ἐπιτῷ N.

1. Theuderichus, Valamiri filius, multis suorum a Romanis dā-
eibus caesis, non parum iracundiae ob acceptam cladem animo com-

πάθει ἀπέδραμεν, ἀφειδῶς δὲ ἐν ποσὶν εὗροι καίον τε καὶ A. C. 479
 φρονεῖων, καὶ τὴν πρώτην τῆς Μακεδονίας πόλιν, τοὺς Στό- ^{Ind. 2}
 βους, ἐπόρθησε, καὶ τῶν γε στρατιωτῶν τῶν ταύτῃ ἐμφρου- ^{Zenon. 6}
 ρούτων τοὺς ἀντιστάνας ἀπέκτεινεν. ὡς δὲ τῇ Θεσσαλονί-
 5κη ἐγγύθεν ἐφεδρεῦον ἠγγέλθη ὁ βάρβαρος, αὐτίκα οἱ πολί-
 ται νομίσαντες ἐκ δόλου τὰ ἐν τῇ προτεραιᾷ ἀνεγνώσθαι
 γράμματα καὶ τὴν πόλιν βούλεσθαι Ζήνωνά τε καὶ αὐτὸν B
 ἐκείνῳ παραδοῦναι, συστραφέντες ἐν σφίσιν αὐτοῖς τὰς τοῦ
 Ζήωνος στήλας καταβάλλονσι πάσας, καὶ αὐτὸν ὀρμήσαντες
 10τὸν ὑπαρχον ἔτοιμοι διασπάσαι ἦσαν. οἱ δὲ κομισάμενοι πῦρ
 ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον ἐμπιρᾶναι ἔμελλον, εἰ μὴ ὑποφθάσαντες τὰ
 τε ἱερὰ γένη καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀξίαις ἐξήρπασάν τε αὐτὸν τῆς
 ὄργῆς τῆς τοῦ δήμου, καὶ τὸ ἀτακτοῦν λόγοις πράξει κατέ-
 15σταίλαν, λέγοντες, οὔτε αὐτὸν αἴτιον εἶναι τούτου, οὔτε τὸν
 βασιλέα τῇ πόλει τι δυσχερὲς ἢ κακὸν βεβουλεύσθαι, τῆς P. 79
 τε πόλεως χρῆναι ποιήσασθαι φυλακὴν, ὅτῳ ἂν ἐθέλωσι καὶ
 ἐν ἡγουμένῳ πιστὸν ἐπιτρέποντες ταύτην. οἱ δὲ τὰς κλεῖς
 τῶν πυλῶν ἐκ τοῦ ὑπαρχου λαβόντες τῷ ἀρχιερεὶ ἔδωκαν,
 καὶ ἀπὸ τῶν ἐνότων φρουρᾶν ἐπενόησαν, ὡς ἡδύναντο, πλεί-
 20στην, καὶ τὸν στρατηγὸν ἔστεργον. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ζήνων
 πυθόμενος τὸν κατέχοντα κίνδυνον, καὶ ἰδὼν, ὡς, οὐδενὸς
 βουλομένου μάχεσθαι, ἄριστον εἶη σπονδαῖς ὡς ἐν κακοῖς με-

2. Στόβους N., τόβους vulg. 10. Ἐπαρχον N., Ἐπαρχον vulg.

scivit, et fugiens quicquid ante pedes suos offendit, ussit et necavit, et primam, quae illi obvia fuit, Macedoniae urbem, Stobos, evertit, et militum, qui illic in praesidiis erant, omnes, qui resistere audebant, interfecit. Ut vero nuntiatum est, barbarum Thessalonicensem petere, statim urbis incolae ad fraudem faciendam litteras pridie recitatas esse suspicati, et Zenonem ipsumque praefectum habere in animo, urbem barbaro tradere, seditione facta, eius statuas deliciunt, et praefectum aggressi, ad ipsum mulcandum parati erant, et praetorium, igne illato, incendissent, nisi ordo sacra procurantium et magistratus praevenerint, populi irae praefectum subduxissent et furorem plebis blandis verbis compescuissent. Dicebant enim, eum non esse horum malorum causam, neque Imperatorem male consultum civitati velle, aut illi adversa cupere. Oportere sane diligentem custodiam civitatis agere, eamque committere cui voluerint quemque sibi fidum esse cognoverint. Itaque claves civitatis a praefecto acceperunt. et archiepiscopo tradiderunt, tum ex his opibus, quae sibi tum temporis suppetebant, quam diligentissimam potuerunt custodiam instituerunt et ducem elegerunt. Interea Zeno cum audiret imminens periculum, et videret, optimum esse, quandoquidem nemo pugnae volebat, conditionibus ut in dubiis rebus acquissimis bar-

- A. C. 479 τριῖς τῆς τῶν πόλεων φθορᾶς ἐπισχεῖν τὸν βάρβαρον, Ἄρ-
 Ind. 2
 Zenon. 6 τεμίδωρον πέμπει καὶ Φωκᾶν τὸν ὅτε ἦν στρατηγὸς γραμ-
 Βματέα αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ὄντα. οἱ ἐλθόντες ἔλεγον, ὅτι „ὁ
 ὁ βασιλεὺς φίλον ἐποίησατο, καὶ ἀξίαις, αἱ εἰσι λαμπρότα-
 ται Ῥωμαίοις, σεμνῶς ἐπεκόσμησε, καὶ ἄρχειν τῶν μεγίστων
 ταγμάτων ἐποίησεν, οὐδὲν οἷαπερ ἀνδρὶ ἀπιστήσας βαρβάρ-
 ρου. σὺ δὲ, οὐκ ἴσμεν ὅπως, ταῖς τῶν κοινῶν δυσμενῶν
 ἀπάταις ὑπαχθεῖς τὰ τε ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ διέφθιρας,
 καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς σῆς ἄλλον ἐποίησας, ὥς οὐκ ἴδεις,
 κύριον. οὐκ ἂν δίκαιος εἴης τῷ βασιλεῖ ἐγκαλῶν, ὧν εἰς ἐαν-
 10 τὸν ἅμα καὶ εἰς ἐκεῖνον ἐξήμαρτες. νῦν οὖν ἐπειδὴ σαντὸν εἰς
 τοῦτο κατέστησας, ὑπόλοιπόν σοι ἔστιν ἐκ τῆς παρούσης τύχης
 τῆς τε κατὰ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν πόλεων βλάβης ἐπισχεῖν οἷόν
 Cτε, πέμποντα δὲ πρεσβείαν πειρᾶσθαι τι μέτριον παρὰ τοῦ
 βασιλέως ἀγαθοῦ ὄντος εὐρίσκεισθαι.” ὁ δὲ πεισθεὶς ἀνδρασί-
 μὲν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον σὺν αὐτοῖς ἀποπέμπει, αὐτοὺς δὲ τοῦ
 V. 54 μὲν καίειν ἢ φρονεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἀνεῖργε τὸ στρατεύ-
 μα, οὐ μέντοι ἐδύνατο πάντων ὄντας ἀπόρους τὰ γοῦν ἐπι-
 τήδεια ἐκπορίσαι κωλύειν. καὶ δὴ προῖων ἤλθεν ἐπὶ τὴν
 Ἡράκλειαν τὴν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἐπο-
 ταύτη τῇ πόλει πολλὰ καὶ παντοδαπὰ τῇ στρατιᾷ καὶ αὐτῷ
 ἀποστείλαντος δῶρα, τὴν τε χώραν ἀπαθῆ πᾶσαν διεφύλαξε,
 ρ. ἴδεις Val., ἴδεις σε B. 13. οἷόν] ὡς οἷόν τε conl. N. 18.
 ὄντων vulg. 21. τῆ ante πόλει add. B.

barum ab urbium ruinis et excidiis avertere, Artemidorum mittit et Phocam, qui Zenonis, cum dux erat, scriba fuerat. Hi progressi tali sunt oratione usi: „Te Imperator amicum conciliavit, et dignitatibus, quae sunt apud Romanos clarissimae, magnifice ornavit, etiam imperare maximis exercitibus dedit, tibi homini, licet barbaro, minime diffidens. Tu vero, nescimus quomodo, communium inimicorum fraude et dolo inductus, in discrimen te fortunisque tuas coniecisti et eas ad alium, ad quem non debebas, detulisti. Et vero haud quaquam iure Imperatori imputes ea, quae in te ipsum et in illum deliquisti. Nunc igitur, quoniam eo te redegisti, hoc tibi quantum ad praesentem fortunam reliqui est, ut ab iniuria et damnis urbibus et gentibus inferendis, quantum in te erit, temperes, et legationem mittas, qua apud Imperatorem, qui bonus est, moderatum quid et aequum obtinere coneris.” Ille vero persuasus, viros quosdam una cum ipsis Byzantium mittit. Et ipse quidem exercitum suum urere et occidere homines vetuit, etsi suos, cum omnium rerum essent egeni, quominus res necessariae sibi compararent, prohibere non potuit. Hinc movens ad Heracleam Macedoniae pervenit. Huius urbis Archiepiscopus, cum quam plurima et diversi generis munera ad eum et eius exercitum misisset, omnem regio-

καὶ οὐδὲν τοὺς οἰκοῦντας ἐνταῦθα παραλυπῶν ἐκ τῶν ταύτη A. C. 479
 μόρων τὸ πλῆθος ἐπεικῶς ἐπειρᾶτο διάγειν. εἰς δὲ τὸ Βυ- Ind. 2
 ζάντιον ὡς ἤλθον οἱ παρ' αὐτοῦ σταλέντες πρέσβεις, ἔλεγον, Zenon. 6
 D ὅτι δέοι ταχέως περὶ πάντων αὐτοκράτορα αὐτῷ πρεσβευτὴν
 5 ἀποστείλαι, ὡς οὐχ οἶψ τε πλῆθος ἄπειρον εἶργειν ἐπὶ πλεί-
 ονα χρόνον τῆς ἀφ' ᾧ ἂν δύναιτο βλάβης. ὁ δὲ Ἀδαμάν-
 τιον τὸν Βιβιανοῦ παῖδα, πατρικίον τε ὄντα καὶ πολιαρχή-
 σαντα, προσθεῖς αὐτῷ καὶ τιμὴν ὑπατικὴν, ἐπεμψε παραγ-
 γείλας, χάραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Πανταλία, ἣ τῆς μὲν
 10 Ἰλλυρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐπαρχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν P. 80
 εἰσβολῶν τῆς Θρακίας, ὅπως, εἴτε Θευδέριχος ὁ Τριαρίου ἐγ-
 χειροίη τι κινεῖν, ἐφεδρον ἔχοι αὐτὸν ἐγγύθεν κατ' ἐκείνου,
 εἴτε αὐτὸς ταράττειν τὰ συγκείμενα θέλοι, ἐν μέσῳ αὐτὸν
 ἔχων τῶν τε Ἰλλυρικῶν καὶ τῶν Θρακίων δυνάμεων εὐκολώ-
 15 τερον αὐτοῦ περιεῖναι δύναιτο. εἰ δὲ τροφῶν ἀπορεῖν τῷ
 στρατεύματι λέγοι τὸν παρόντα ἐνιαυτὸν, ὥτε μήτε ἐν σπό-
 ροῖς μήτε καρποῦ ἐλπίδα ἔχων ἐν Πανταλία, ἔδωκε λίτρας
 χρυσοῦ ἀπὸντι διακοσίας, ἃς ἐκέλευε δόντα τῷ ὑπάρχῳ τῷ
 ἐκεῖ ποιῆσαι τὴν δαπάνην αὐτοῦ εἰς Πανταλίαν χορηγήσαι.
 20 τὴν ἐπαρκοῦσαν. ἔτι δὲ τοῦ πρεσβευτοῦ ὄντος ἐν Βυζαντίῳ, B

1. παραλυπῶν H., παραλιπῶν vulg. 2. μόρων] φόρων conl.
 N., μερῶν H. 5. οἶψ τε N., οἰοί τε vulg. 6. δύναιτο] δύ-
 ναιτο ἀφελείσθαι et μοx ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀδ. conl. N. 9.
 Πανταλία vulg. 16. σπόροις H., σπείροις vulg.

nem a direptione illaesam conservavit, neque quicquam molestiae exhibens locorum incolis, copias suas ex reditu huius regionis alere operam dedit. Legati autem ab eo missi simulatque Byzantium accesserunt, Imperatorem monuerunt, oportere quam celerrime fieri posset, legatum mittere idonea auctoritate instructum. Nec enim in eius potestate esse, longo tempore tantam militum turbam a damnis pro libidine inferendis continere. Quamobrem Imperator misit Adamantium, Viviani filium, patricium et olim urbi praefectum, quem etiam dignitate consulari auxit, iussitque regionem in Pautalia illi assignare, quae Illyricae partis est provincia non longo intervallo distans ab ingressu Thraciae. Quod eo consilio faciebat, ut, si qua Theuderichus, Triarii filius, se commovere susciperet, illum adversarium hujc oppositum sciret, atque etiam, si alter pacta violare et pacem turbare vellet, cum inter duos exercitus, Illyricum et Thracicum, degeret, cum facilius opprimere posset. Quodsi hoc anno exercitum suum inopia laborare Theuderichus diceret, propterea quod nullum semen terris mandatum esset, neque ullam spem percipiendorum in Pautalia fructuum haberet, dedit Adamantio proficiscenti ducentas auri libras, quas iussit regionis illius praefecto tradere, ut eas ad convehendos in Pantaliam commeatus, qui illis alendis satis essent, impenderet. Cum legatus adhuc esset Byzan-

A. C. 479 στρατιῶται συστάντες ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ τὸν ὑπαρχον Ἰωάν-
 Ind. 2 νην προϊόντα φυλάξαντες ξιφήρεις ὤρμησαν· καὶ ὠρίσθη παρὰ
 Ζεαροῦ. 6 τῶν Ζήνωνος Ἀδαμάντιος, καὶ ταῦτα κατέστησεν. ὁ δὲ Βα-
 λαμήρου, ἐν ᾧ τὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐγένετο, περὶ Ἡράκλειαν
 ἔμενεν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἠπειρον πέμπει πρὸς Σιδιμουῦνδον, ἐκ
 μὲν τῆς αὐτῆς φυλῆς τὸ ἀνέκαθεν ὄντα, δοκοῦντα δὲ τότε
 εἶναι Ῥωμαίοις ὑπόσπονδον, καὶ ἐν τῇ κατ' Ἐπίδαμον Ἠ-
 πείρῳ χώραν τε νεμόμενον καὶ εὐδαίμονα κλῆρον, καὶ παρὰ
 βασιλέως δεχόμενον συντάξεις. ἀνεψιὸς δὲ ἦν οὗτος Αἰδοῦ-
 C γου, Βηρίνης τε μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτου καὶ τὴν τῶν λε-¹⁰
 γομένων ρομεστικῶν ἀρχὴν ἄρχοντας, μεγάλην τινὰ οὖσαν
 τῶν περὶ βασιλέα. πρὸς τοῦτον οὖν ἐπέμπε, τῆς τε παλαιᾶς
 αὐτὸν συγγενείας ἀναμιμνήσκων, καὶ ἀξιῶν ἐξευρεῖν καὶ συμ-
 προᾶσαι τρόπον, δι' οὗ τῆς τε Ἐπιδάμου καὶ τῆς ἄλλης Ἠ-
 πείρου δυνηθεῖη κρατήσας σιῆναι τῆς πολλῆς πλάνης, καὶ ἰ-¹⁵
 δρύσας ἑαυτὸν ἐν πόλει καὶ τείχεσιν ἐντεῦθεν ὡς ἂν διδῶ
 δέχεσθαι τὸ συμβαῖνον. Σιδιμουῦνδος δὲ ταῦτα παρ' αὐτοῦ
 δεξάμενος, καὶ βάρβαρος βαρβάρῳ συνοικεῖν ἢ Ῥωμαίοις
 ἡγησάμενος κρεῖττον, ἐλθὼν εἰς Ἐπίδαμον καὶ ἰδίᾳ μετῶν
 D τῶν πολιτῶν ἕκαστον ὡς δῆθεν κατ' εὐνάιαν συνεβούλευετο
 αὐτοῖς, ἃ τε ἕκαστος ἔχει, θάπτον ὑπεκτίθεσθαι, καὶ αὐτοῦς
 ἢ εἰς νήσους ἢ πόλιν ποι σῶζεσθαι λέγων, ὡς βάρβαρος ἐπὶ

3. τοῦ Ζ. conl. B. Βαλαμήρου Val., τὸν Βαλαμήρου vulg.
 10. Βηρίνης Val., Γηρήνης vulg. 14. τε B., τοῦ vulg.

III, milites, qui Thessalonicae in praesidiis erant, Ioannem praefectum, qua exiret, observantes gladiis aggressi sunt. Huic negotio finem imposuit Adamantius ex praescripto Zenonis et haec pacavit. Dum haec Thessalonicae gerebantur, Theuderichus, Valamiri filius, circa Heracleam commoratus, in Epirum ad Sidimundum mittit. Is, ex eodem genere et maioribus ortus, tunc temporis credebatur Romanorum amicus esse. Etenim regionem circa Epidamnum incolebat, quae illi ex hereditate opulenta obvenerat, et sub Imperatore stipendia merebat. Erat hic Aedoingi patruclis, qui valde familiariter Berina utebatur, et eos, qui domestici vocantur, regebat, quae dignitas magnam habet in regia auctoritatem. Ad hunc igitur misit, antiquam cognationem in memoriam revocabat et orabat, ut viam reperiret et efficeret, qua Epidamno et reliquae Epiri dominatu potiretur, ubi post tot errores consistere posset, et suis rebus urbe et moenibus firmatis, casus quos fortuna daret, expectaret. Ut Sidimundus haec ab illo accepit, barbarus cum barbaro coniungi, quam cum Romanis, satius esse duxit. Itaque Epidamnum venit, et privatim unumquemque civium circumiens, tanquam ipsorum salutis providens, consilium dedit, ut omnia, quae quisque haberet, exportaret, et se suaque omnia in insulas, aut in aliquam aliam urbem

ταύτην ὄρμηται, καὶ ὅτι τῷ βασιλεῖ ταῦτα δοκοῦντά ἐστι, A. C. 479
καὶ ὡς Ἀδαμάντιος ἐπὶ ταῦτα πεμφθεῖη • κρείττον οὖν εἶναι ^{Ind. 2}
αὐτοῖς, ἕως ἔτι ἄπεισιν, κατὰ πλείονα σχολὴν τὰ κατ' αὐ- ^{Zenon. 6}
τοὺς διοικήσασθαι. ταῦτα καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς ἐκεῖ
5φυλαίτουσιν, οὖσιν ὡς δισχιλίους, οἳ καὶ ἀμύνασθαι ἐπιόντα
πρὸς γε τὸ παρακρήμα θραδίως ἠδύναντο, ἔπεισεν ὁμοῦ πάν- P. 81
τας ἐκλιπεῖν Ἐπίδαμνον, καὶ λέγων καὶ ταράττων, καὶ φήμην
ἀεὶ καινὴν πειρώμενος ἐμβάλλειν, καὶ ὅτι βασιλεῖ ἀπεχθῆ-
σονται μᾶλλον ἀντιστῆναι θέλοντες, καὶ πρὸς τὸν Βαλαμή-
10ρου εὐθέως ἐπέστελλεν, ὡς τάχος ἐπειγέσθαι. ὁ δὲ τὸ τοῦ
Σιδιμούνδου ἐπέμενε δῆλωμα, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν νόσφ V. 55
κατεχομένην, ἕξ ἧς ἐτελεύτησε. φανερὰν μέντοι τῆς καθέ-
δρας πρόφασιν ἐποιεῖτο τὴν τοῦ πρεσβευτοῦ παρὰ Ζήνωνος
ἄφιξιν καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅπως πρὸς αὐτὸν ἔχει τὰ
15ἐκ τοῦ βασιλέως. ἐπεὶ δὲ τὴν ἀδελφὴν μὲν ἀποθανοῦσαν ἔθα-
ψεν, τὰ δὲ παρὰ Σιδιμούνδου ἀπήντησε καλοῦντα, πρὸς τοὺς B
Ἡρακλειώτας ἐκλιπόντας μὲν τὴν πόλιν, ἐς φρουρίον δὲ ἰσχυ-
ρὸν ἀνασκευασμένους, πέμψας ἀπήγει σῆτον πολὺν τινα καὶ
οἶνον, ὅπως τῷ στρατῷ ἔχοι ἀπιῶν ἐφόδια. οἱ δὲ οὐδὲν
20ἔφασαν αὐτῷ δύνασθαι. . . . ἐν τοσαύταις ἡμέραις λέγοντες, †
δσον εἶχον ἐπὶ φρουρίῳ γε μικρῷ δεδρανησθαι. ὁ δὲ πρὸς
ὄργην τὰ πλείοστα τῆς πόλεως ἐμπρήσας, ἀνδρῶν οὕσης ἐρή-

3. Ἰωσ Val., εὐ vulg. 4. στρατ. λέγων τοῖς conl. N.

conferret: barbarum enim quam primum Epidamnum invasurum: sic enim Imperatorem decrevisse, qui ad eam rem exsequendam Adaman-
tium miserit. Itaque melius esse per otium, dum nondum adesset,
rebus suis prospicere. Erant quoque in ea urbe in praesidiis mili-
tum duo millia, qui barbari primum impetum repellere potuissent.
His quoque multum dicendo et terrorem iniiciendo et quotidie no-
vos rumores spargendo persuasit, ut urbem Epidamnum desertam
relinquerent. Aiebat enim, eos, si resistere auderent, magis Imper-
atoris voluntati adversaturos. Mox quo celerius Theuderichus ac-
cederet, ad eum misit: is circa Heracleam consederat, et quid sibi
nuntii a Sidimundo veniret, et propter morbum sororis, quae paullo
post decessit, exspectabat. Suae autem morae causam palam lega-
tum esse simulavit, quem ad eum Zeno miserat, quia ex eo, quo
animo in se esset Imperator, intelligere cuperet. Nec multo post,
cum sororem suam mortuam efferret, a Sidimundo nuntius occurrit,
qui eum accesseret. Tum ad Heracleotas, qui urbem reliquerant et
se in arcem munitissimam receperant, misit qui peterent magnam
frumenti vim et vini, ut discedens viaticum, quod alendo exercitui
sufficeret, haberet. Illi autem responderunt, nihil sibi restare com-
meatum, quos largiri possent, etenim quos habuissent tot diebus
in parvo castello consumpsisse. Ille. ira exarsit, et urbis, quae ab

A. C. 479 μον, εὐθύς ἀπανίσταται. καὶ κατὰ τὴν δύσοδον καὶ στενὴν
 Ind. 2 ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν νέαν λεγομένην Ἠπειρον ἀπάγουσαν ἀνα-
 Zenon. 6 στήσας ἤλαυνε, καὶ προπέμπει τοὺς ἰππεῖς τὰ ἄκρα τῆ στρα-
 Cτιῶ προκαταληφθέντων, καὶ ἕως ἀνέλπιστοι εἰσι κατ' ἐκεῖνα
 χωρήσειν, ἕξ ἐφόδον ἀθρόας ἐκκρούοντες τὴν φυλακὴν, ἥτις
 ἦν αὐτόθι. οἱ δὲ ὡς ἀνέβησαν, οἱ ἐπὶ τῇ τειχίῳ φρουροῦν-
 τες στρατιῶται τότε πλήθος ἰδόντες καὶ πρὸς τὸ αἰφνίδιον
 αὐτῶν καταπλαγέντες οὔτε ἐς ἄλλην ἔτι τραπέσθαι ὑπέμει-
 ναν, οὔτε λογισμὸν ἔσχον ἀποζεῦξαι τὸ τεῖχισμα, ἀλλ' ὤρ-
 μησαν φεῦγειν, ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως ἀπερίοπτοι πάντων τῶν
 εἰς τὸν τότε καιρὸν ὠφελῆσαι δυναμένων. οἱ δὲ κατὰ πολ-
 λὴν ἐρημίαν προσιόντες ἐχώρουν, ἐπὶ τοῦ στόματός αὐτοῦ ὁ
 Θευδέριχος, Σόας δὲ ὁ μέγιστος τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν
 D κατὰ τὸ μέσον εἶχε, Θευδιμοῦνδος δὲ ὁ ἕτερος τῶν Βαλαμῆ-
 ρον παίδων ἐπὶ τῆς αὐραγίας. Θευδέριχος μὲν οὖν προκα-15
 ταβὰς καὶ θαρσῶν, ὡς οὐδεὶς ἦν αὐτοῖς ἐφεπόμενος, τοῖς
 ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν καὶ τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις εἶπεν προχω-
 ρεῖν αὐτοῦ δὲ ἠπέιγετο φθάσαι προκαταλαβὼν ἢ ἂν δύνατο
 πόλιν. καὶ πρὸς μὲν τὴν Λυχνηδὸν ἐπελθὼν ἀπεκρούσθη,
 ἐπὶ ὄχυροῦ κειμένην καὶ πηγῶν ἔνδον πλήρη, καὶ αἵτου προ-20
 ενόντος. ἀναστὰς δὲ ἐκεῖθεν τὴν τε Σκαμπίαν αἶρει, τῶν
 ὠκιστόρων αὐτὴν πύλαι ἐκλελοιπότεων, καὶ ἕξ αὐτῆς ὀρμήσας

2. ἐπὶ N., ὑπὸ vulg. 4. ἐκεῖνα vel ἐκεῖνων N., ἐκεῖνον vulg. 6.
 τοιχίῳ vulg. 8. ἀλλήν N., ἄλλην vulg. 11. πολλήν Val., πολὺ
 vulg. 20. παρόντος con. H. 21. Σκαμπίαν N., καρπίαν vulg.

hominibus vacua erat, quam plurima loca incendit, et confestim motis
 castris, via ardua et angusta, quae ad novam Epirum ducebat, per-
 rexit. Tum equites praemittit, qui iuga montium prius occuparent,
 ut, cum nemo suspicari posset, eos per ea loca progressuros, praes-
 idia, si qua essent, impetu repente facto depellerent. Qui pro
 moenibus urbis praesidia agebant, ut multitudinem hostium con-
 spexerunt, subito casu perterriti, neque resistere ausi sunt, neque
 illis tantum animi et prudentiae fuit, ut propugnaculum occluderent,
 sed in fugam conversi prae pavore nihil, quod illis utile esset, attende-
 runt. Hostes autem per loca hominibus vacua et deserta progrediebantur.
 Theuderichus erat inter primos, Soas a Theudericho secundum in
 exercitu gradum tenebat, et medium agmen ducebat, Theudemundus,
 alter ex Valamiri filiis, extremum. Theuderichus valde audax et confi-
 dens, ut neminem, qui sibi resisteret, obviam fieri vidit, eos, qui apud
 currus et cetera impedimenta erant, procedere iussit. Ipse praecipit,
 ut quaecumque posset urbem praeveniendo caperet. Ad Lychnidum
 accedens est repulsus. Erat enim difficili loco, sita et fontium sca-
 turigine plena, et convecto prius frumento abundabat. Hinc mo-
 vens, Scampiam, quam iamdudum incolae reliquerant, diruit, et inde

Ἐπίδαμνον λαμβάνει. Ἀδαμάντιος δὲ πάντα πυθόμενος προ- A. C. 479
πέμπει τῶν ἰππέων τῶν βασιλείων τινὰ, οὓς μαγιστριανοὺς Ind. 2
καλοῦσι, μεμφόμενός τε αὐτῷ παρὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς πρε- Zenon. 6
σβείας ποιῶντι, καὶ κελεύων ἡρεμεῖν καὶ μήτε πλοῖα λαβεῖν, P. 82
5 μήτ' ἄλλο τι τῶν παρόντων κλέον νεωτερίσαι, ἕως ἂν αὐτὸς
ἔλθῃ· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ἄνδρα, ὅστις τὰ πιστὰ δώσει τῆς
μετὰ τὴν πρεσβείαν αὐθις ἀναχωρήσεως καὶ τῆς ὅλης ἀδείας.
ταῦτά τε πρὸς ἐκεῖνον ἐπέστελλε, καὶ αὐτὸς ἄρας ἀπὸ Θεσ-
σαλονίκης ἔρχεται εἰς Ἐδεσσαν, ὅπου ἦν Σαβινιανός, σὺν δὲ
10 αὐτῷ καὶ Φιλόξενος. καὶ τὰς τε δέλτους αὐτῷ παρέχουσι,
καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσι, καὶ περὶ τῶν κυρόντων εὖ διεβου- B
λεύοντο. καὶ τὸ μὲν ἐπιχειρεῖν τοῖς βαρβάροις πορονομένοις
οὐκ ἀσφαλὲς ἔδοκει, ὀλίγων μὲν συνόντων αὐτῷ Σαβινιανῶ
μισθοφόρων οἰκείων, τῆς δὲ δημοσίας στρατιᾶς καὶ τῶν κοι-
15 γῶν ταγματῶν τῶν μὲν δισπαρμένων κατὰ πόλεις, τῶν δὲ
μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὀνούλφου ἀκολουθοῦντων. ἔδοκει δὲ πέμ-
πειν ἀπανταχοῦ προστάγματα συγκαλοῦντα τοὺς στρατιώτας,
καὶ τὸν στρατηγὸν δηλοῦντα προπέμπειν τὸν πρεσβευτήν. ἤδη
δὲ ὀρμωμένοις ὁ παρὰ τοῦ Ἀδαμαντίου προαπεσταλμένος ἰπ-
20 πεύς ἀπαντᾷ, τὸν τῶν βαρβάρων ἔχων ἰσρέα, ὃν οἱ Χριστι- C
ανοὶ καλοῦσι πρεσβύτερον, ὡς πίστιν τῆς ἀδείας αὐτῷ ἐπι-
θήσονται. ἔχοντες οὖν αὐτὸν σὺν αὐτοῖς ἤπειγοντο, καὶ ἀφι-

8 ἐπὶ vulg. 16. Ὀνούλφου Val., ὁ Εδούλφου vulg. 20. ἀ-
παντᾷ H., ἀπαντα vulg. 22. ἔχοντες B., ἄγοντες Val., λέ-
γοντες vulg.

progressus impetu factu Epidamnum occupat. Quod ubi cognovit Adamantius, mittit unum ex equitibus Imperatoris, qui cum eo ex-
postularet, quod contra id, quod missa legatione promiserat, faceret,
et iuberet ab incepto desistere neque naves sumere, aut quicquam
aliud novarum rerum tentare, donec adventaret: denique virum ad
se mittere, qui sibi tuti post peractam legationem reditus et reli-
quae securitatis fidem praestaret. Haec cum ad eum Adamantius
mandata dedisset, ipse, Thessalonica relicta, Edessam venit et una
cum eo Philoxenus. Erat Edessae Sabinianus, cui litteras Imperato-
ris reddiderunt quemque ducem crearunt ceteraque omnia ordine
administrarunt. Sed barbaros recedentes persequi minime tutum vi-
sum est. Sabiniano enim pauci milites mercenarii ex eius dome-
sticis et familiaribus aderant. Nam qui publice merebant et ordi-
nariis legionibus adscripti stipendiis faciebant, cum per urbes di-
persi, tum Onulfum, ducem suum, secuti, abierant. Itaque visum
est edicta, quibus milites undique evocarentur, proponere, et du-
cem legatum, qui ea promulgaret, praemittere. Eo ipso tempore
eques ab Adamantio missus reversus, una secum adducens barbaro-
rum sacerdotem, quem Christiani presbyterum vocant, qui tuto Ada-

A. C. 479 κρούονται εἰς Λυχνῆδον. τῶν δὲ ἐκ τῆς πόλεως τῶν ἐν ταῖς
 Ind. 2 ἄξιαῖς (παλαιόπλουτός τε γὰρ αὐτῆ καὶ εὐδαίμων ἢ πόλις)
 Zenon. 6 καὶ τῶν ἄλλων ἀπαντησάντων, εἰσέρχονται ἐνταῦθα. καὶ ἀπο-

V. 56 στέλλει πάλιν Ἀδαμαντίος εἰς Ἐπίδαμνον, κελύων ἢ αὐτὸν
 τὸν Θευδέριχον εἰς τι τῶν περὶ Λυχνῆδον χωρίων ἀπαντῆ-
 σαι μετ' ὀλίγων διαλεξόμενον αὐτῷ περὶ ὧν ἀπέσταλτο, ἢ εἰ
 βούλοίτο, αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς Ἐπίδαμνον, πέμψαι ὁμήρους εἰς
 Λυχνῆδον Σόαν τε τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν καὶ Δαγίσθειον, φυ-
 λαχθησομένους ἕως ἂν αὐτὸς ἐπανέλθῃ. ὁ δὲ πέμπει μὲν
 D τούτους, ἐκέλευσε δὲ αὐτοὺς περιμεῖναι ἐν Σκαμπία καὶ προ-10
 αποστεῖλαι ἄνδρα, ὃς τὸν Σαβινιανὸν ὀρκώσῃ, ἢ μὴν ἐπαπ-
 ῆντος σώου τοῦ Ἀδαμαντίου καὶ αὐτὸν τοὺς ὁμήρους ἀπα-
 θεῖς ἀποπέμψαι. ὁ δὲ Σαβινιανὸς οὐκ ἂν ἔφη ὁμοῦσθαι·
 οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὁμομοκέναι ἐπ' οὐδενὶ πρά-
 γματι, καὶ τὸ πάλαι αὐτῷ δόξαν οὐκ ἂν νῦν καταλύσειν. καί τις
 τοῦ Ἀδαμαντίου λέγοντος, ὡς ἀνάγκη συγχωρῆσαι τῷ καιρῷ
 ἢ ἀπρακτὸν εἶναι τὴν πρεσβείαν, (οὐ γὰρ αὐτὸν ἀπελθεῖν μὴ
 P. 83 τι καὶ ἐνέχυρον τοῦ σώματος λαβόντα,) οὐδὲν μᾶλλον ἐπί-
 σθη, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἔφη εἰδέναι τὸ ἑαυτῷ πρακτέον, αὐτὸν
 δὲ οὐδὲν ποιήσειν παρὰ τὸν αὐτοῦ νόμον. ἐνταῦθα Ἀδαμάν-20

10. Σκαμπία Val., καμπία vulg. προσαποστεῖλαι vulg.

13. ὁμεισθαι B. 19. αὐτὸν H., αὐτοῦ vulg.

mantium ad barbarum accedere fide sua interposita iuberet, adven-
 rat. Quem Sabinianus et Adamantius secum ducentes protinus dis-
 cedunt et Lychnidum veniunt. Erat haec urbs iam olim opulenta
 et divitiis abundans: cuius magistratus et alii cives obviam illis pro-
 ferunt, et eos in eam introduxerunt. Hinc Adamantius denuo Epi-
 damnum mittit petitque, ut Theuderichus ad se circa Lychnidum
 cum paucis veniret, et de rebus, de quibus ad eum missus erat, se-
 cum colloqueretur, aut si illi videretur, ipsum Epidamnum acces-
 surum, modo Soam, ipsius ducem, et Dagistheum obsides Lychnidum
 mitteret, qui illic asservarentur, dum salvus et incolumis remitte-
 retur. Hos quidem barbarus mittit, sed Scampiae subsistere et ho-
 minem ad Sabinianum praemittere iussit, qui Sabinianum inarci-
 rando adigeret, si salvus et incolumis Adamantius rediret, se quo-
 que salvos et incolumes obsides dimissurum. Sed Sabinianus ac-
 gavit se iuraturum. Nec enim ulla de re antea se iurasse, neque
 opinionem apud animum suum a tam longo tempore inveteratam
 depositurum. Cum Adamantius diceret, necesse esse tempori cedere
 aut legationem irritam fore: nec enim se profecturum, nisi prius
 aliquod vitae et salutis suae pignus accepisset: Sabinianus tamen
 nihil movebatur. Et illum quidem ait scire, quid sibi facto opus
 sit, se quidem nihil quicquam contra legem, quam colat, commis-
 surum. Hic cum Adamantius in dubio haereret, ademptis ducentis
 militibus, per ripas inaccessas et viam multis incognitam neque an-

τιος καταστάς εἰς ἄπορον, λαβὼν στρατιώτας διακοσίους, δι' A. C. 479
 ὄχθων τε ἀβύτων καὶ ὁδοῦ ἀδήλου μὲν τοῖς πολλοῖς, στενῆς ^{Ind. 2}
 δὲ καὶ ἀτριβοῦς καὶ τότε πρῶτον ἵππους, ὡς ἐλέγετο, δεξα- ^{Zenon. 6}
 μένης, ἀφ' ἑσπέρας ὁρμήσας καὶ κύκλω περιελθὼν ἔρχεται
 5 εἰς φρούριον Ἐπιδάμνου πλησίον ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κείμενον
 καὶ ἄλλως ἄμαχον, ᾧ φάραγξ ὑπέκειτο βαθεῖα, καὶ παρὰ
 τὴν φάραγγα ποταμὸς βαθὺς ἔρρει. ἐνταῦθα μεταπέμπεται
 τὸν Θευδέριχον. καὶ ὁ μὲν ὑπακούσας ἔρχεται, καὶ τὴν ἄλ-
 λην στρατιὰν πόρῳ καταστήσας σὺν ὀλίγοις ἵππεῦσι πρὸς B
 10 τὸν ποταμὸν ἀφικνεῖται. Ἀδαμάντιος δὲ κύκλω περὶ τὸν λό-
 φον τάξας στρατιώτας, ὅπως μὴ κύκλωσις παρ' ἐκείνου γέ-
 νηται, ὑποκαταβὰς εἰς πέτραν, ἀφ' ἧς ἦν ἀκουστόν, καὶ κε-
 λεύσας κἀκεῖνῳ τοὺς ἄλλους ἀποπέμψαι, μόνος διελέγετο
 μόνῳ. καὶ καταστάς ὁ Θευδέριχος κατηγορεῖ Ῥωμαίων, ὡς
 15 ἐδόκει, δίκαια, λέγων, ὅτι „ἐγὼ μὲν ἔξω τῆς ὕλης Θρακῆς
 διατρέβην ἡρούμην, πόρῳ πρὸς τὴν Σκυθίαν, ὅπου μένων
 οὔτε ἐνοχλεῖν ἐνόμιζον οὐδένα, ἐτοιμῶς δὲ βασιλεῖ ὑπακού-
 σσθαι ἐντεῦθεν ἐς ὅ,τι προστάξειεν. ὑμεῖς δὲ καλέσαντες
 ὡς ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Θευδέριχον, πρῶτον μὲν ὑπέ- C
 20 ρεσθε τὸν τῆς Θρακῆς στρατηγὸν μετὰ τῆς δυνάμειος ἐδύς
 μοι παρέσσεσθαι, ὃς οὐδαμῶ ἐφάνη, ἔπειτα καὶ Κλαύδιον
 τὸν τοῦ Γοτθικοῦ ταμίαν σὺν τῷ ξενικῷ ἤξειν, ὃν οὐδὲ αὐ-
 τὸν εἶδον, τρίτον καὶ ἡγεμόνας ὁδῶν μοι δεδώκατε, οἱ τὰς

10. παρὰ vulg.

tea initam, et quae tunc primum equites admisisse dicitur, sub ve-
 speram profectus circumeundo pervenit ad castellum Epidamno pro-
 ximum, in praerupto tumulo situm, cui suberat fossa profunda, in
 quam altus fluvius influebat. Illuc Theuderichum arcessivit; et ille
 quidem obtemperans venit, et instructo longe a tergo cetero exer-
 citu, cum paucis equitibus ad fluvium accessit. Adamantius autem,
 ne ullae insidiae tentarentur, undique in orbem circa collem mi-
 nes collocavit, et descendens in saxum, unde exaudiri posset, et
 iubens barbarum omnes alios dimittere, solus cum solo est colloca-
 tus. Hic cum Theuderichus constitisset, Romanos iure, ut videbatur,
 accusat „Ego quidem“, inquit, „extra Thraciae fines Scythiam versus
 vitam transigere constitueram. Hic mihi manenti et Imperatori in
 omnibus obtemperare parato neminem vexare in mentem veniebat. Vos
 me ad bellum contra Theuderichum, Triarii filium, evocastis, et primum
 quidem Thraciae ducem cum exercitu mihi praesto futuram promi-
 sistis: is nullibi gentium apparuit: deinde Claudium, procuratorem
 stipendii Gothici, cum extero milite adventurum, quem quoque nus-
 quam vidi. Tertio mihi viarum duces dedistis, qui, tutis et expedi-
 tis omissis, per eas, quae ad hostem ferebant, per praerupta et

- A. C. 479 εὐπορωτέρας τῶν ὁδῶν ἐάσαντες τὰς εἰς τοὺς πολεμίους φε-
 Ind. 2 ρούσας ἀπήγαγον δι' ὀρθίας ἀτραποῦ καὶ κρημνῶν ἀμφιρρό-
 Zenon. 6 πων, ἐν οἷς παρὰ μικρὸν ἤλθον, σὺν ἰππεῦσί τε ἰὼν, ὡς εἰκός,
 καὶ ἀμάξαις καὶ στρατοπέδων κατασκευῇ, ἐπιθεμένων ἡμῖν
 ἄφρω τῶν πολεμίων ἕμα τῷ ἑμῷ πλήθει παντὶ ἀπολέσθαι⁵
 D καθάπαξ. ἐνταῦθα ἀναγκαίαν ἐβιάσθη σύμβασιν πρὸς αὐ-
 τοὺς ποιήσασθαι· οἷς χρηὴ πολλὴν χάριν ἔχειν, ὅτι ὑφ'
 ἡμῶν προδοθέντα δυνάμενοι καὶ διαφθεῖραι διέσωσάν γε
 ὅμως." Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ βασιλέως τιμῶν αὐτὸν
 ἀνεμίμησθε, καὶ ὅτι πατρίκιον καὶ στρατηγὸν ποιήσας, αἰο
 τοῖς πλεῖστα καμοῦσι παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἔστι, καὶ τῶν
 ἄλλων δωρεῶν καὶ πλοῦτου ἐνέπλησεν, ἀνθ' ὧν ἔδει μηδέ-
 ποτε πρὸς αὐτὸν ἄλλως πως ἢ πρὸς πατέρα φρονεῖν τε καὶ
 διατίθεσθαι. καὶ τὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκλήσεων (ἦν γὰρ
 οἶμαι ἀληθῆ) διακρούεσθαι ἐπειράτο. καὶ ὅτι οὐκ ἀνεκταῖ¹⁵
 ποιήσειεν ἐν πρεσβείας ἐλπίδι καταλαβὼν τὰ Ῥωμαίων, οἱ
 P. 84 καὶ ἀποκεκλεισμένον ἐν Θράκῃ ἔχοντες ὄρεσι καὶ ποταμοῖς
 καὶ περιβολῇ στρατοπέδων, ὅμως συνεχώρησαν ἐκόντες διεξ-
 ελθεῖν· οὐ γὰρ ἂν μὴ βουλομένων αὐτὸν ἐκείθεν κινήσῃναι,
 οὐδὲ εἰ δεκαπλασίαν εἶχε δύναμιν τῆς παρούσης. τῶν τε²⁰
 συμβουλευέειν αὐτῷ μετριώτερον ἑαυτὸν τῷ βασιλεῖ παρέχειν
 3. ἰὼν Val., ἰώνων vulg. 13. ἄλλως πως Val., ἀλλ' ὡς πῶς
 vulg. 16. καταλαβὼν τὰ Val., καταλαβόντα vulg.
 praecipitia loca me deduxerunt, in quibus parum abfui, quam cum
 equitibus et curribus et alio castrorum apparatus iter facerem et
 hostes in me derepente irruerent, quin cum toto exercitu meo fun-
 ditus interirem. Ex quo necessariam cum illis pactionem facere
 sum coactus, quibus magnam gratiam habere oportet, quod me, a
 vobis proditum, cum occidere possent, tamen servarunt." Ad haec
 Adamantius illi in memoriam revocavit, quibus illum Imperator ho-
 noribus affecisset, ut patricium et ducem creasset, quae essent apud
 Romanos praemia his, qui strenuam rei publicae navaverint operam,
 constituta amplissima, ut eum multis donis et muneribus cumulas-
 set, pro quibus decuerat Imperatorem haud secus, quam patrem,
 colere et revereri. Ceterum ea, de quibus Imperatorem insimulabat,
 (et erant opinor vera,) diluere et refutare conatus est. Sane mi-
 nime toleranda commississe, qui per speciem legationis Romani im-
 perii partem invaserit et occuparit, praesertim quum illi, tametsi
 copiae eius in Thracia montibus et fluviis inclusae et militum manu
 septae tenerentur, tamen libere exire concesserint. Etenim si no-
 luissent et restitissent, etiamsi eius copiae decies numero superas-
 sent eas, quas nunc haberet, nunquam tamen inde pedem referre
 potuissent. Nunc igitur se illi suadere, ut se summissius erga Im-
 peratorem gerat. Nec enim tandem in eius potestate fore Roma-
 norum, qui illi undique imminerent, manus effugere. Oportere igitur

οὐ γὰρ ἂν δυνήθηται τὴν Ῥωμαίων εἰς τέλος ὑπερβάλλειν A. C. 479
 χεῖρα πανταχοῦθεν ἐφρασετηκότων. δεῖν οὖν, εἰ αὐτῷ πειθόιτο, ^{Ind. 2}
 ἐκλιπεῖν μὲν τὴν Ἑπειρον καὶ τὰς αὐτόθι πόλεις, (οὐδενὶ γὰρ ^{Zenon. 6}
 εἶναι φορητὸν πόλεις οὕτω μεγάλας, τῶν οἰκητόρων ἐκβληθέν-
 5των, ὑπ' αὐτοῦ κατέχεσθαι,) ἐλθεῖν δὲ εἰς τὴν Δαρδανίαν, B
 ἐν ἣ χώραν εἶναι πολλὴν παρὰ τὰ οἰκούμενα, καλὴν μὲν καὶ V. 57
 εὐγείον, ἐνδεᾶ δὲ οἰκητόρων, ἣν δύναται γεωργῶν ἐν πᾶσιν
 ἀφθόνοις αὐτοῦ τὴν στρατείαν διάγειν. ὁ δὲ Θευδέριχος αὐ-
 τὸς μὲν ἐπώμνυε ταῦτα βούλεσθαι, οὐ μέντοι ἀνέξεσθαι
 10 αὐτοῦ τὸ πλῆθος, πολλὰ μὲν προτεταλαιπωρηκὸς, μόλις δὲ
 ἀναπαύσεως νῦν ἐπιλαβόμενον· οὐς οὐ δύνασθαι μήπω ἀνα-
 πνεύσαντας ἄγειν μακρὰν οὕτω πορείαν. ἀλλὰ νῦν μὲν αὐ-
 τοὺς ἔαν αὐτοῦ ἐπιχειμᾶσαι, μήτε πρόσω χωροῦντας ὧν
 ἔχουσι πόλεων, μήτε ἐπιφθείροντας· συνθέμενον δὲ περὶ πάν- C
 15 τῶν ἐπὶ τούτοις ἅμα τῷ ἤρι πέμψαι τὸν ἄξοντα ἐπὶ τὴν Δαρ-
 δανίαν, ἔμβως ἐπακολουθήσοντας. ἔλεγε δὲ, ὡς ἔτοιμος εἶη
 τὴν αὐτοῦ κατασκευὴν καὶ τὸ ἅμαχον πλῆθος καταθέμενος
 ἐν πόλει, ἣ βούλοιο βασιλεὺς, καὶ ὁμήρους παρασχῶν τῆς
 ἀπάσης πίστεως τὴν τε μητέρα καὶ ἀδελφὴν, μετὰ ἑξακισχι-
 20 λούτων τῶν μάλιστα μαχίμων ἐλθεῖν ὡς τάχιστα ἐς Θράκην·
 καὶ ὑπισχεῖσθαι σὺν τούτοις καὶ τοῖς Ἰλλυριοῖς στρατιώταις
 4. ἐκβληθέντων B., ἐκλυθέντων vulg. 13. ὧν add. N. 14. μή-
 τε τι φθεῖρ. N. συνθέμενος vulg. 16. ἔτοιμως coni. B., pro
 ἔμβως ἐπεικῶς N.; cf. 247. 2., ἐκ ποδός Schopenus. ἐπακο-
 λουθήσαντας vulg.

tur, si se audiat, Epiro et eius regionis urbibus cedere. Nec enim ullo modo ferendum, tam magnas urbes, expulsis incolis, eum tenere. Abeat igitur in Dardaniam, ubi regio sit praeter eam, quae habitatur, ampla, amoena et fertilis, quae incolis indigeat; quam si colat, omnium rerum abundantia exercitum suum alere et sustentare possit. Theuderichus iureiurando affirmavit, id quidem sibi cordi esse: sed exercitum suum reluctatum esse, qui tot mala perpessus, vix nunc quiete frueretur. Fieri enim non posse, ut milites, nondum a laboribus respirantes, tantum itineris ducerentur. Sed oportere ipsos sinere in his locis hiemare ea conditione, ut non ultra in tentandis urbibus aliis, quam quas haberent, aut populationibus faciendis progredierentur. Quibus ita compositis, ab Imperatore petiit, ut ineunte vere virum, qui eos in Dardaniam deduceret, mitteret; ipsos enim libenter secuturos esse. Addidit, se omnem suum apparatus bellicum et omnem imbellem turbam paratum esse in ea urbe, quam Imperator praescripserit, relinquere. Quin, matre quoque et sorore ad fidem confirmandam obsidibus datis, se ipsum Thraciam cum sex hominum fortissimorum millibus quam celerrime petiturum. Cum his et Illyricis militibus et aliis, quos Imperatori mittere placuerit, se tota Thracia Gothos extermin-

A.C. 479 καὶ ἄλλοις, ὁπόσους ἂν βασιλεὺς ἀποστείλῃ, τοὺς ἐν τῇ
 Ind. 2 Θράκη Γότθους ἀναλώσειν ἅπαντας, ἐφ' ᾧ τε, εἰ τοῦτο
 Zenon. 6

Ἐποιήσοι, αὐτόν τε ἀντὶ Θευδερίχου στρατηγὸν γενέσθαι, καὶ εἰσερχθῆναι εἰς τὴν πόλιν τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτεύοντα τρόπον· ἔτοιμος δὲ, εἰ προστάξειε βασιλεὺς, καὶ εἰς Δαλματίας ἀπελθεῖν, ὡς Νέπωτα κατὰξων. Ἀδαμάντιος δὲ οὐκ ἔφη κύριος εἶναι οὐδὲν αὐτῷ συνθέσθαι μένοντι ἐν τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ δεῖν βασιλέα πρῶτον περὶ τούτων πείθεσθαι. ἀνοίσειν οὖν ἐκείνῳ, καὶ αὐτὸς ἐπιμενεῖν, ἕως τὴν τοῦ κρατοῦντος διαπύθῃται γνώμην. ἐπὶ τούτοις διελύθησαν ἀπ' ἀλλήλων.¹⁰ ἐν ᾧσφ δὲ Ἀδαμάντιος ἀμφὶ ταῦτα ἦν, συνελήλυθει μὲν πολλὰ τῶν ταγματῶν εἰς τὴν Λυχνηδὸν κατὰ τὴν τοῦ στρατηγῶ
 P. 85 ἀγγελίαν, λέγει δὲ τις τῷ Σαβινιανῷ, ὡς οἱ βίβραροι καταφρονήσαντες σχολαίτερον κατἴασιν ἀπὸ τῆς Κανδαβείας, οἳ τε σκευοφόροι αὐτῶν καὶ τῶν ἁμαξῶν αἱ πλείους καὶ αἱ ἐπιπύ
 τῆς οὐραγίας, ἐν οἷς καὶ Θευδίμουδος ἦν ὁ τοῦ Θευδερίχου ἀδελφὸς, καὶ ἡ μήτηρ ἢ τούτων, καὶ ὅτι ἔστιν ἐλπὶς τῶν πλειόνων κρατήσειν. ὁ δὲ τότε ἵππικὸν μεθ' ἑαυτοῦ συντάξας καὶ πεζοὺς οὐκ ὀλίγους κύκλῳ διὰ τῶν ὄρων περιπέμψας καὶ προειπὼν ὁπότε δεῖ καὶ πόθεν ἐκφανῆναι, δειπνήσας καὶ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα ἀφ' ἑσπέρας ἐχώρει. καὶ Βᾶμα τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῖς ἐπιτίθεται ἤδη πορευομένοις. καὶ ὁ μὲν Θευδίμουδος καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς εἶδον τὴν ἔφοδον,

8. πυθέσθαι coni. Val. 14. Κανδαβείας Val., Κανδαμείας vulg.

naturum polliceri. Quae si exsecutus fuerit, petere, ut dux loco Theuderichi creetur, et civitate donetur et Romanorum more rem publicam sibi administrare liceat. Imo si Imperator iusserit, paratum esse et in Dalmatiam ire, ut inde Nepotem expellat. Adamantius respondit, non sibi mandatum quicquam cum illo pacisci, quamdiu in ea regione maneret; Imperatori haec omnia esse probanda. Quare se illi haec relaturum et exspectaturum esse, dum eius sententiam compererit. Post haec discesserunt. Interea dum haec gerebat Adamantius, complures milites Lychnidum ad edictum ducis convenerant, et ad officium redierant. Quo tempore nescio quis Sabiniano nuntiavit, barbaros securos solutio agmine a Candavia descendere, cum his impedimenta et plerosque currus, et extremum exercitus agmen, in quo Theudemundus, Theuderichi frater, et mater eorum versaretur. Spem esse horum maxima parte potiundi. Sabinianus equites, quos habebat, certo loco disposuit, et pedites non paucos per montem, quem circumeundo superarent, immisit, tum, quando et ubi apparere oporteret, praemonuit. Ut coenaverat, cum exercitu suo sub vesperam movet, et prima luce hostium agmen invadit. Theudemundus autem et eius mater, ut in se impetum fieri vide-

ταχὺ διεκπεσόντες ὑπέφυγον εἰς τὸ πεδίον, καὶ τὴν γέφυραν, A. C. 479
καθ' ἣν ὑπερέβησαν, εὐθέως ἀνελόντες, ἢ φάραγγι βαθείᾳ ^{Ind. 2}
ἐπέβησαν, μέσης οὐσῆς τῆς ὁδοῦ, τὴν δίωξιν ἐκείνοις ἐπὶ τοῖς ^{Zenon. 6}
καταβάντας ἐποίησαν ἄπορον, καὶ μέντοι καὶ τοῖς ἑαυτῶν
5 ἀδύνατον τὴν φυγὴν, ὥστε πρὸς ἀπόνοιαν ὀλίγοι ὄντες ὁμοίως
τοῖς ἱππεῦσιν ἐχώρουν. ὡς δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ πέζοι ἐφά-
νησαν κατὰ τὸ συγκείμενον, οὕτω διετράποντο, καὶ οἱ μὲν
εἰς τοὺς ἱππεῖς, οἱ δὲ εἰς τοὺς ὀπλίτας ἐμπέπτοντες ἔθνησκον.
καὶ τὰς ἀμάξας αὐτῶν λαβὼν Σαβινιανὸς, οὐσας ὡς διαχι- C
10 λίας, αἰχμαλώτους τε πλείους ἢ πεντακισχιλίους καὶ λείαν
οὐκ ὀλίγην, τινὰς δὲ τῶν ἀμαξῶν καὶ κατακαύσας ἐν τῷ ὄ-
ρει, ἃς ἦν ἔργον ἐκλῦσαι διὰ κρημῶν τοσοῦτων, ἐς τὴν Λυ-
χνηδὸν ἀφικνεῖται. καὶ εὕρισκει Ἀδαμάντιον ἐκ τῆς πρὸς
Θευδέριχον συνοουσίας ἐπανελθόντα· οὐ γὰρ πῶ Θευδέριχος
15 ἐπέπεστο οὐδὲν τῶν ὑπὸ Σαβινιανοῦ ἐν τῷ ὄρει πραχθέντων.
τοὺς μὲν οὖν αἰχμαλώτους τοὺς εὖ γεγονότας ἐν φυλακῇ
ποιεῖται, τοὺς δὲ ἄλλους μετὰ τῆς λείας διέδωκε τοῖς στρα-
τιώταις. ἀμάξας μὲντοι πολλὰς κελεύσας ταῖς πόλεσι πρὸς
τὰς τοῦ στρατοπέδου κατασκευάσαι χρείας, ὡς ἐλήφθησαν D
20 αὐταί, ἀπέπε ταῖς πόλεσι μηδὲν ἐνοχλεῖσθαι, ὡς τὰς ἀρ- V. 58
κούσας ἔχων. μετὰ δὲ ταῦτα γράφει μὲν Ἀδαμάντιος τῷ βα-
σιλεῖ, ὡς ὑπέσχετο, τὰ πρὸς Θευδέριχον αὐτῷ διειλεγμένα·

2. ἀναλόντες conl. N. 3. ἐπέβησαν N., ὑπέβησαν vulg. 10.
te add. N. 14. που vulg. 15. οὐδενὶ vulg.

runt, celeriter in planitiem elapsi et pontem, cui suberat fossa in-
genti profunditate, transgressi sunt, quo dissoluto persecutionem eo-
rum, qui in alteram ripam pervenerant, hostibus intercluserunt;
reliquis autem suorum a ponte exclusis fugam impeditam reddide-
runt. At illi prae desperatione, cum pauci essent, in Romanos equi-
tes irruerunt, sed ubi Romanorum pedites ex composito prorupe-
runt, ita hostes terga verterunt, ut partim in equites, partim in
pedites inciderent et trucidarentur. Sabinianus curruum duo, ca-
ptivorum plures, quam quinque millia, cepit, et non parum praedae.
Curribus tamen aliquot, quos difficile fuisset per tot praerupta loca
agere, in monte incensis, Lychnidum revertitur: hic Adamantium
reperit, qui a colloquio cum Theudericho redierat. Nondum enim
Theuderichus, quae in monte a Sabiniano gesta erant, cognoverat.
Captivorum autem nobiliores custodiae tradidit, reliquos militibus
cum praeda distribuit. Et cum non multo ante per civitates ad
usum exercitus currus praeparandos imperasset, ut istis est potius,
vetuit civitates amplius de curribus laborare, quia quod satis erat
habebat. His ita gestis, scribit Adamantius Imperatori, ut Theude-
richo promiserat, sermones, quos cum eo habuerat. Scribunt et

Dexippus, Eunapius etc.

- A. C. 479 γράφει δὲ καὶ Σαβινιανὸς καὶ Ἰωάννης ὁ ὑπαρχος τὰ γεγενημένα ἐπὶ μείζον ὀγκοῦντες καὶ λέγοντες, μὴ χρῆναι τι τῷ βαρβάρῳ συνθέσθαι, ὡς ἐλπίδος οὕσης ἢ κατὰ κράτος αὐτὸν ἐξελάσειν τῆς χώρας ἢ αὐτοῦ μένοντα κατατρίψειν. ταῦτα δεξάμενος βασιλεὺς καὶ νομίσας, πόλεμον εἰρήνης αἰσχροῦς εἶναι βελτίω, πέμψας ἀνεκάλεσε τὸν πρεσβευτὴν, κελύσας μηδὲν ἔτι πρὸς ἐκείνον συνθέσθαι, ἀλλ' εἰπεῖν Σαβινιανῷ
- P. 86 καὶ Γέντον, Γότθῳ μὲν ὄντι ἀνδρὶ, γυναῖκα δὲ Ῥωμαίων τῶν περὶ τὴν Ἥπειρον γεγαμηκότι καὶ δύναμιν ἔχοντι, ἔχουσαι τοῦ πολέμου πάσῃ χειρὶ, ὡς οὐδὲν βασιλέως πρὸς ἐκείνους συνθησομένου. καὶ συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας ὁ Ἀδαμάντιος ἐπήγεσε αὐτοὺς τῆς προθυμίας, καὶ ἐκέλευσε γενναίως, ὡσπερ πατέριον αὐτοῖς, ἔχουσαι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ ἐκ βασιλέως ἐπανέγνω πρόσταγμα. ταῖς τ' ἐλπίσιν αὐτοὺς μετεώρους ποιήσας, ὡς βασιλέως αἰεὶ πᾶσι τὴν προθυμιαί¹⁰ ὄνκ ἄκαρπον ἐῶντος, εὐφημίας ἔτυχε καὶ μετὰ τιμῆς παρεπέμφθη. καὶ ὁ μὲν ἀπηλλάγη μηδὲν πλέον ποιήσας.
- A. C. 481 β'. Ὅτι ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως στασίσεως γενομένης
- Ind. 4 παρὰ Μαρκιανοῦ καὶ ἄλλων τινῶν, Θεουδεριχος ὁ Τριαρίων
- Zenon. 8 Βμαθῶν τὰ γεγονότα, καὶ ὑπολαβὼν καιρὸν νῦν αὐτῷ παρεστάναί τῃ πόλει ἐπιθέσθαι καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῷ, πᾶν εὐθύς ἀναστήσας τὸ βαρβαρικὸν ἤκε, δῆθεν μὲν ὡς βουλόμενος αὐτῷ τε τῷ βασιλεῖ καὶ τῃ πόλει ἀμῦναι, πρόδηλος δὲ ὢν

Sabinianus et Ioannes praefectus res a se gestas, et omnia in maius extollentes, suadebant, ut pacem cum barbaro non faceret. Spem enim esse vi eum regione depelli, aut si manserit, opprimi posse. Haec ubi Imperator rescivit, bellum turpi pace potius ducens, misit qui legatum redire, neque quicquam rei amplius cum barbaro contrahere iuberet, sed verbis suis Sabiniano diceret et Gentoni, (is erat vir Gothus, et mulieri Romanae in Epiro nupserat, et copias ducebat,) ut cum omnibus copiis, quae ipsis adessent, bellum gererent, nec enim sibi ulla in re cum barbaro convenire. At Adamantius, convocatis militibus, eorum fortitudinem laudavit, et ut fortes esse pergerent, ut mos patrius ferret, hortatus est. Tum Imperatoris mandatum illis recitavit, et in magnas spes eos erexit, Imperatorem fortitudinem et navitatem eorum non sine magnis praemiis esse praetermissurum. Haec illum magno cum plausu locutum honorifice milites prosecuti sunt. Et sic quidem, legatione haud feliciter peracta, discessit.

2. Zenone imperante Marcianus et alii nonnulli seditionem moverunt. Ubi ea res ad Theuderichum Triarii fil. est delata, sibi oblatam occasionem urbem et Imperatorem ipsum adoriendi existimans, magnam barbarorum manum coegit simulans, se ad Imperatorem et

πᾶσιν ἐφ' ὅτῃ ἠπειγέτο. βασιλεὺς δὲ ἀκούσας ἰπέα ἐξέ- A. C. 481
 πεμψε καὶ βασιλεία γράμματα, τῆς μὲν προθυμίας αὐτὸν ἐ- Inl. 4
 παινῶν, κελεύων δὲ ἀπελθεῖν, ὡς οὐκέτι οὔσης χρείας, μὴ Zenon. 8
 μόλις καταστᾶσαν ἐκ τοιούτου σάλου τὴν πόλιν αὐτῆς εἰς
 ὕπνόνιον ἐμβαλόντες ἕτερον τὸ θορυβεῖσθαι φιλοῦν εἰς χεῖρω C
 καὶ μείζονα ἐκταράξωσι στάσιν. ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἔφη τῷ βα-
 σιλεὶ πειθεσθαι, τὸ δὲ πλῆθος οὐκέτι δύνασθαι ἀναστρέφειν,
 τοσοῦτόν τε συλλεγὲν καὶ μέρος τι οὐ βραχὺ διαναπαύων.
 ὑπὲρ τε γὰρ τειχῶν οὐδένα ἐνόμιζεν αὐτῷ ἀντιστήσεσθαι,
 10 μῆτε ἐπάλξεως μηδεμιᾶς μῆτε πύργου ἐστῶτος, καὶ εἰσελθόν-
 τι πάντα τὸν δῆμον προσέσεσθαι τῇ τῶν Ἰσαύρων ἀπεχθείᾳ.
 ἃ δὲ καὶ φοβούμενος Ζήνων ἐπέμπει Πελάγιον χρήματα
 ἔχοντα πολλά· τὰ μὲν αὐτῷ Θεουδερῖχῳ, τὰ δὲ καὶ τῷ Γοτ-
 θικῷ τῷ παντὶ διδώσι, καὶ ἄλλας ὑποσχέσεις δωρεῶν οὐκ
 15 δόλγας. ἐλθὼν δὲ Πελάγιος καὶ τὰ μὲν ἀπειλήσας, τὰ δὲ D
 ὑποσχόμενος, τὰ δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν οὐκ ὀλίγοις [τε] οὔσι
 τὸ φύσει φιλαργυρον τοῦ τρόπου μετελθὼν, διαπέμπει. καὶ
 ἔδοξε δὲ τοῦτο τοῦ φοβου τοῦ πλείονος ἀναφέρειν τὴν πόλιν.
 οὐδὲν γὰρ ἦν ἐλπίσαι εἰσιόντος ἢ πόλεμόν τε ἔνδον καὶ τοῦ
 20 παπᾶτος ἔμπρησιν. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἰσαυροὶ ἀπλῶς ἀναχωρῆσαι

6. ἐκταράξωσι στάσιν H., ἐκταράξω σύστασιν vulg. 8. διανα-
 παύων] μὴν ἀπειθές coni. N. 13. καὶ ante τὰ μὲν ins. H.
 14. διδόναι coni. N. 16. τε uncis inclusimus. 19. ἐλίπας vulg.

urbem a periculo liberandum accedere; sed manifestum erat omni-
 bus, qua de causa accurreret. Itaque Imperator, ubi hoc audivit,
 ad eum cum litteris regis equitem mittit, animum et voluntatem
 erga se laudat, sed iubet eum recedere, quia illo non amplius sibi
 opus esset, ne civitatem vix a tanto aestu liberatam homines nova-
 rum rerum cupidi in aliam perturbationem et suspicionem coniec-
 rent et longe perniciosiorem et maiorem priore excitarent seditio-
 nem. Ille vero respondit, se Imperatori obsecuratum, neque tamen
 posse exercitum reducere tantum et maximam partem dicto suo
 parum audientem. Sperabat enim, neminem, qui resisteret pro mo-
 nibus, quae nullo propugnaculo aut turre munita erant, sibi oc-
 cursurum, et ad se in urbem ingredientem omnem popularem tur-
 bam defecturam propter odium, quo Isauros prosequabatur. Idem
 Zeno veritas mittit Pelagium cum multis pecuniis, quas partim Theu-
 dericho, partim Gothis, in universum divideret, et alia non parva
 munera se daturum sponderet. Itaque ut Pelagius venit, partim
 minis, partim promissis, partim ingentibus pecuniis barbaros, iusi-
 tam eorum avaritiam adortus, ad recedendum commovit. Ex quo
 existimatus est non parvo metu civitatem levasse. Nam Theuderi-
 cho in civitatem introducto, nihil aliud, quam bellum intestinum et
 universum incendium, exspectare oportebat. Statutum enim apud

- A. C. 481 βιαζόμενοι ἐπερούουν, ἀλλὰ κοντούς ὑψηλοὺς προπαρασκευά-
 Ind. 4 σαντες, λίνον ἐπὶ ἄκροις αὐτοῖς προσδήσαντες καὶ θεῖον, πολ-
 Zenon. 8 λούς εἶχον ἐτοιμούς, εἴ ποτε βιασθεῖεν, ἅπασαν ὑφάψαι τὴν
 P. 87 πόλιν. καὶ ὁ μὲν Θευδέριχος οὕτως ἀπεχώρησε. τοὺς δὲ
 περὶ Προκόπιον καὶ Βούσαλβον πολλάκις ἀποστέλλων παρὰ
 Θευδερίχου ἐξήτει, ἐνδειγμα τῆς εὐνοίας καὶ εὐπειθείας αὐ-
 τὸν τοῦτο ἀξιῶν παρασχέσθαι. ὁ δὲ πάντα μὲν ἔλεγε πεῖθε-
 σθαι τῷ βασιλεῖ, μὴ μέντοι ὅσιον Γότθοις, ὥσπερ οὐδὲ ἄλ-
 λοις ἀνθρώποις, ἰκέτας καὶ σωτηρίας δεομένους ἀνθρώπους
 τοῖς λαβεῖν βουλομένοις ἐκδιδόναι προχείρως. ἔῃν οὖν αὐ-
 10 τοὺς ἤξιον, μηδενὶ πλὴν ἢ ὅσα ζῆν ὀχληροὺς ἐσομένους. καὶ
 οἱ μὲν οὕτω βραχὺ τι γήδιον νεμόμενοι παρὰ Θευδερίχου
 διῆγον.
- A. C. 475 γ'. Ὅτι Ζήνων ἀνὴρ ὢν ἀπόλεμος ἄγαν, καὶ πολλῆς
 Ind. 13 πανταχόθεν ταραχῆς ἐφεστώσης, ἔγνω πρὸς τὸν Βάνδηλον¹⁵
 Zenon. 2 Β εἰς Καρχηδόνα πρεσβένσασθαι. καὶ Σευῆρον ἐκ τῆς βουλῆς
 πρεσβευτὴν αἰρεῖται, ἄνδρα καὶ σωφροσύνη διαφέρειν δο-
 V. 59 κοῦντα καὶ τῷ ἐθέλειν τὰ δίκαια. καὶ πατρίκιον αὐτὸν ποι-
 ῆσας ἀποπέμπει, ὅπως ἐκ τῆς ἀξίας τῆς πρεσβείας τὸ σχῆμα
 κατασκευάσοι σεμνότερον. καὶ ὁ μὲν ἐξέπλευσεν, ὁ δὲ Βάν-
 20 δηλος μαθὼν, ὅτι ἤξοι πρεσβεία, φθίσας ἐκπλουν ποιεῖται,
 καὶ Νικόπολιν εἶλεν. ὁ δὲ πρεσβευτῆς Σευῆρος διαβάς ἀπὸ
 6. ἐξήτει B., ἐξήτει vulg. 10. ἔῃν N., ἐᾶν vulg. 18. τῷ H.,
 τὸ vulg.

animum suum Isauri habebant, si vi cogerentur, haud placide urbe cedere. Itaque contos praegrandes praeparaverant, quorum in extrema parte linum cum sulphure alligaverant, et si sibi vis inferretur, multorum auxilio, quos sibi consociaverant, urbem incendio cremare constituerant. Et ita Theuderichus discessit. Procopium vero et Busalbum saepius a Theudericho sibi tradi petebat, ut in hoc suam erga se benevolentiam et obsequium declararet. Sed ille respondit, se quidem in omnibus dicto audientem fore Imperatori, tamen nefas esse Gothis, sicut et ceteris mortalibus, supplices et eos, qui salutem precentur, his, qui eos comprehendere velint, prodere. Eos igitur ut omitteret, orabat, praesertim cum nulla re, nisi quod viverent, essent molesti futuri, et illi quidem apud Theuderichum, quod reliquum vitae fuit, modicum agrum colentes, transegerunt.

3. Cum multi undique tumultus exorti essent, Zenoni, homini admodum imbelli, venit in mentem ad Vandalum legationem Carthaginem mittere, et Severum ex senatu legatum deligit, virum, qui temperantia et iustitia praestare existimabatur: itaque, ut legationis dignitati maius decus adderet, patricium eum creavit. Et ille quidem navigavit. Sed Vandalus, ubi didicit legationem ad se venire,

Σικελίας εἰς Καρχηδόνα ἀφίκτο, καὶ πολλὰ διὰ τὸν ἔκπλον A. C. 475
 ἐμέμφετο τὸν Βάνδηλον. ὁ δὲ τὰ μὲν ἔλεγεν ὡς πολέμιος Ind. 13
 προᾶσαι τὸν δὲ περὶ τῆς εἰρήνης, ἐπειδὴ πρεσβεύοιτο, νῦν C
 ἔφη λόγον προσδέχεσθαι. τοῦ δὲ Σευήρου τότε σῶφρον τοῦ
 5 βίου θανατάσας καὶ τῶν λόγων ἡγάσθη, καὶ τῆς δικαιοσύνης
 αἰετὴν λαμβάνων πᾶν ἔτοιμος ἦν ποιεῖν, ὅπερ ἐκείνος
 προβάλλοιτο. μάλιστα δὲ ἔδοξεν αὐτῷ δίκαιος εἶναι, ὅτι, τὰ
 χρήματα αὐτῷ τοῦ βαρβάρου διδόντος καὶ τὰ πρέποντα δῶ-
 10 ρα πρεσβευτῆ δωρούμενος, ἀπεσεύσατο πάντα, εἰπὼν ὡς ἀντι-
 15 οτούτων δῶρόν ἐστιν εὐσχημον πρεσβεύοντι ἀνθρώπῳ τοὺς αἰ-
 χμαλώτους κομίσασθαι. ὁ δὲ τῆς διανοίας ἐπαινέσας τὸν ἄν-
 δρα, „οὓς μὲν,“ ἔφησε „σὺν τοῖς ἑμοῖς νείσει τῶν αἰχμαλώτων D
 ἀπέλαχον, τούτους σοὶ πάντα ἀφήμι· ἦν δὲ τὸ πλῆθος
 αὐτῶν κατενειμάτῃ μοῖραν, τούτους σοὶ μὲν ἐξέσται παρ' ἐ-
 15 κόντων, εἰ βούλει, πρίασθαι τῶν ἐχόντων, αὐτὸς δ' ἂν οὐ
 δυναίμην οὐκ ἐθέλοντας ταῦτα τοὺς εἰληφότας βιάσασθαι.“
 ἔνταῦθα ὁ Σευήρος ἀπέλυσε μὲν προῖκα οὓς αὐτὸς εἶχεν ὁ
 Βάνδηλος· ἃ δὲ εἶχε χρήματα, καὶ ἐσθῆτα καὶ σκευὴ πάντα
 ἐπὶ κήρυκι δημοσίᾳ πωλήσας, τούτοις ὅσους ἴσχυσε τῶν αἰ-
 20 χμαλώτων ἐπρόρατο.

δ'. Ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Γότ-

3. πράξειν vulg. 4. λόγους vulg. 9. ἀπεσεύσατο H., ἀπε-
 σάσατο vulg. 14. αὐτῶν N., αὐτὸ vulg.

prius cum classe traiecit, et Nicopolim cepit. Severus autem legatus, solvens a Sicilia, Carthaginem venit, et magnopere questus est cum Vandalo, quod classe transmisisset. Ille vero dixit, se haec ut hostem fecisse. Nunc cum de pace ad se legatus missus sit, conditiones eius se excipere. Severi autem vitam frugi et modestam admiratus, eius consuetudine et colloquio delectabatur, quippe qui eius iustitiae quotidie periculum faceret, ex quo omnia exsequi, quae proponebat, paratus erat. Maxime illi visus est iustus esse in eo, quod, quum ei barbarus pecunias largiretur et munera legato debita daturus esset, omnia reiecit dicens, nullum donum viro legato dignius et convenientius, quam captivos in libertatem vindicare. At barbarus, humanitate eius collaudata: „Omnes, inquit, captivos, qui mihi et filiis meis sorte obtigerunt, tibi permitto; reliquos vero inter exercitum sorte divisos per me tibi licet, ut lubet, ab his, qui eos possident, si modo consenserint, redimere. Nec enim possem eos, quorum dominio cesserunt, invitos cogere. Itaque Severus eos, quos Vandalus possidebat, sine pretio in libertatem restituit, et pecunia omni, quam habebat quamque ex vestibus et suppellectile publice a praecone venditis solvebat, captivos quoscumque potuit redemit.

4. Zeno Imperator per legatos summum Gothorum ducem roga-

A. C. 475 θων προσβενσάμενος περὶ Ἡρακλείου τοῦ στρατηγοῦ τοῦ
Ind. 13 κρατηθέντος παρὰ τῶν Γότθων, ὑπέσχετο ἐπὶ λύτροις ἀφή-
Zeno. 2 σειν, καὶ τὰ λύτρα ἑκατὸν συνωμολόγησε τάλαντα. ταῦτα
 P. 88 τοὺς προσήκοντας Ἡρακλείῳ Ζήνων ἐκέλευσε παρασχεῖν, ἵνα
 μὴ δεκοίῃ λελυμένος ὑπ' ἄλλων ἐν δούλου γενέσθαι σχήματι. 5
 πέμπεται δὲ εἰς Θράκην τοῖς Γότθοις τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἐ-
 δέξαντο μὲν, καὶ δῆθεν ἐκ τῆς φρουρᾶς ἀνιασίν Ἡράκλειον
 προῖοντι δὲ αὐτῷ ἐν Ἀρχαδίῳ πόλει προστρέχουσί τινες Γότ-
 θοι, καὶ βαδίζοντι τῷ Ἡρακλείῳ τις ἐκ τῶν Γότθων βία τὸν
 ὄμον ἔπαισε. τῶν δὲ περὶ τὸν Ἡράκλειόν τις ἐπέπληξε τῷ 10
 Γότθῳ, καὶ πῶς, εἶπεν „οὔτε σαντὸν οἶδας, ἄνθρωπε, οὔτε
 γινώσκεις ὃν ἐπληξας.” ὃ δὲ πάνυ γινώσκειν ἔφη τὸν ὑπ'
 αὐτοῦ κάκιστα ἀπολούμενον· καὶ ἅμα σπασάμενοι ὁ μὲν τις
 Βτὴν κεφαλὴν τοῦ Ἡρακλείου, ὃ δὲ τὰς χεῖρας ἀπέτεμε. καὶ
 φασιν, ὅτι κατὰ ἀνταπόδοσιν ἔπαθεν Ἡράκλειος· ἐλέγετο γάρ 15
 τινὰς τῶν ὑπ' αὐτῷ τελούτων στρατιωτῶν, δόξαντίς τι
 πλημμελεῖν οὐκ ἄξιον θανάτου, εἰς βόθρον καταβαλὼν πᾶν
 τὸ στρατεύμα ἀναγκάσαι αὐτοὺς καταλεῦσαι. ἔκτοτα οὖν ἦ
 τοῦ θεοῦ ἀγανάκτησις εἰς αὐτὸν ἐτηρέϊτο.

εἰ. Ὅτι φεύγειν τε καὶ πλανᾶσθαι καὶ μηδαμῶς δύνα- 20
 σθαι τῶν κακῶν ἀναπνεῦσαι, παρ' οἷς μοι τοῦ πταίσματος
 ἠλπίζον εἶναι παραψυχὴν.

8. προτρέχουσι vulg. 9. τὸν ὄμον ἔπαισε H., τῶν ὄμων ἔπεισε
 vulg. 10. ἐπέπληξε H., ἐπληξε vulg. 20. δτι] συμβαίνει
 μοι add. N.

vit, ut Heraclium ducem, qui in hostium erat potestate, soluto redem-
 tionis pretio liberaret, et pro redemptione pollicitus est se daturum
 centum talenta. Ea Zeno Heraclio propinquitate coniunctos persolvere
 iussit, ne ab aliis redemptus, servi loco haberetur. Missae sunt igitur
 pecuniae Gothi in Thraciam, quas receperunt, et Heraclium e
 custodia liberum abire siverunt. In hunc, cum iter Arcadiopolin
 tenderet, incurrunt nonnulli Gothi, quorum unus Heraclium humero
 vulneravit. Quamobrem aliquis ex his, qui cum Heraclio erant, in
 Gothum invectus: „Et quid tibi vis? ait; satin tu te ipsum nosti et
 eum, quem vulnerasti?” At Gothus, probe se nosse eum dixit, quem
 male perditurus esset. Et simul Gothi enses stringentes, unus caput,
 alter manus Heraclio abscidit. Et illi quidem aiunt, ea, quae meruis-
 set, repensa. Fertur enim quosdam, qui sub eo stipendia faciebant,
 iudicatos, aliquod facinus, non tamen morte dignum, commisisse,
 in foveam coniectos lapidibus ab omni exercitu obrui iussisse; ex eo
 dei iram in eum commotam fuisse, observatum est.

5. In perpetua fuga fui et erravi, neque unquam a malis respi-
 rare mihi datum est, ne quidem apud eos, apud quos malorum me
 consolationem reperiturum sperabam.

ζ'. Ὅτι τὸν ἄρχοντα Αἰγύπτου ἐπὶ μόλις χρυσοῦ λί-
τραις ὕπερπεμπόμενον, ὥσπερ εὐδαιμονοσετέρας γενομένης ἡ
πρόσθεν, ἐπὶ πεντακοσίοις ὁμοῦ λίτραις ἀπέστειλεν. C

ζ. Ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Ζήνων αἰσθόμενος, ὡς τὰ c.A.C.477
5 μὲν Θεουδερῖχον τοῦ παιδὸς Βαλαμῆρου αἰεὶ ἀσθενέστερα Ind. 15
καὶ ἐλάττονα γίγνουντο, ὁ δὲ τοῦ Τριαρίου ἔθνη τε συναθροί- Zenon. 4
ζει καὶ συστρέφει δυνάμεις, ἐνόμισε βέλτιον ἐπὶ μετρίοις
αὐτῷ, εἰ συμβῆναι βούλοιο, καταλῦσαι τὴν ἔχθραν. καὶ
πρέσβεις ἀποστείλας ἡξίου τὸν τε υἱὸν παραδοῦναι ὁμηρον,
10 ὡς πάλαι προὔκαλετο, καὶ ἰδιώτην ὄντα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέ-
νειν, μηδὲν ἐνοχλούμενον, ὥσπερ ἤτησε τότε, λαβεῖν τε τὴν
οὐσίαν δπόσης ἀφήρητο, καὶ τἄλλα ἡσυχάζειν, οὐδὲν ἔχοντα
κακὸν οὐδὲ ἐτέρῳ παρέχοντα. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτε τὸν D
υἱὸν ἔτι ὁμηρον δώσοι, οὔτε δύνασθαι ἔτι ἐκ μόνης τῆς οὐ-
15 σίας ἰδιώτης διαίγειν. ἕως μὲν γὰρ ἦν μόνος, μήπω ἔθνη το-
σαῦτα περὶ αὐτὸν ἔχων, μόνην ἂν τὴν οὐσίαν σφόδρα συ- V. 60
στελλομένῳ ἴσως ἂν ἐπαρκέσαι· νῦν δὲ, ἐπειπερ αὐτὸν ἐς
ἀνάγκην τοῦ ἔθνη συλλέξαι κατέστησαν, ἐκ τῆς ἀνάγκης εἶναι
ἢ τρέφειν τοὺς ἐλθόντας ἢ σὺν αὐτοῖς πολεμεῖν, ἕως παθῶν
20 ἢ δράσας ἐν ἀναμφισβήτητον τῷ παντὶ πέρας ἔξοίσειεν. ταῦ-
τα ὡς ἀπηγγέλη, ἔδοξεν εἰς ἀκριβῆ κατασκευάζεσθαι πόλε-
μον. καὶ τάγματα μὲν πάντα, ὅσα τε πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ P. 89

13. οὔτε add. Val. 16. συστελλομένῳ Val., συστελλόμενον vulg.

6. Praefecto Aegypti, qui vix quinquaginta auri libras conficere solebat, tanquam uberiore facta provincia, quingentas tribuit.

7. Eodem tempore cum Zeno Imperator praesentiret, Theoderichum, Valamiri filium, opibus et potentia sibi et minui, contra Theoderichum Triarii varias gentes sibi conciliare et copias suas colligere, inimicitias aequis conditionibus, si convenire vellet, deponere melius esse, existimavit. Itaque per legatos, quos misit, petiit, ut filium, quod iam pridem poposcerat, obsidem daret, ut privatam vitam ageret, et sine ulla molestia in sua potestate maneret; ut omnia, quae rapuerat, sibi haberet, ceterum quiesceret, a nemine mala passurus, nemini quoque inferret. At ille, se neque filium obsidem daturum, respondit, neque privatam vitam agentem, solis suis opibus casus suos sustentare. Cum enim solus neque tanta multitudine circumseptus fuerit, bona quidem, quae tunc possidebat, si ea diligenti ratione administrasset, privato fortasse sufficissent. Nunc quoniam in ea se necessitate constituerint, ut milites colligeret, necesse esse, ut aut omnes, qui ad se venerint, aleret, aut una cum ipsis bellum gereret, dum victus aut victor certum denique rei finem imponeret. Haec ubi nuntiata sunt, censuit Imperator bellum omni cura et diligentia apparandum. Itaque omnes legiones, quae erant

- a. A. C. 477 κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ ὄσα τοῖς ἑφοῖς ἐνίδρυντο μέρεσι, κατὰ
 Ind. 15 τάχος ἐκάλει. καὶ παρῆν πανταχόθεν οὐκ ὀλίγον τι πλῆθος.
 Zenon. 4 κατασκευάζοντο δὲ ἡμαῖαι σκευοφόροι, καὶ βόες ἐωνοῦντο,
 καὶ σιτός τε καὶ ὄσα χρήσιμα στρατοπέδῳ πάντα ἐγένετο ἐ-
 τοιμα, ὡς αὐτοῦ γε μέλλοντος Ἰλλοῦ ἐξιέναι. 5
- A. C. 478 ἦ. Ὅτι ὁ Ζήνων Μαρτινιανὸν προβαλλόμενος στρατηγὸν,
 Ind. 1 καὶ τοῦ στρατοῦ ἐς ἀταξίαν ἐλθόντος, ὡς ταῦτα καλῶς ἔχειν
 Zenon. 5 ἐδόκει, πέμπει ἄνδρας αὐτίκα παρὰ τὸν Βαλαμήρου λέγοντας,
 ὅτι οὐ δεῖ τρίβειν ἔτι τὴν μάχην, ἀλλ' ἔργου νῦν ἔχεσθαι
 καὶ πληροῦν τὰς ἐλπίδας, ἐφ' αἷς τῆς στρατηγίας ἤξιώθη Ῥω-10
 Β μαίων. ὁ δὲ ἀκούσας ἀντιπέμπει καὶ αὐτὸς ἐς Βυζάντιον
 πρέσβεις, λέγων, ὡς οὐ πρότερον ἐγγειρήσοι τῷ ἔργῳ, εἰ μὴ
 καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος αὐτῷ ἐπομόσαιο πᾶσα, ὡς
 οὐδέποτε ἐπὶ τῷ Τριαρίῳ συμβήσονται. οἱ μὲν οὖν ἀπὸ βουλῆς
 καὶ οἱ ἄρχοντες ὤμοσαν μὴ συμβαίνειν, εἰ μὴ βασιλεὺς θε-15
 λοι· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς μηδὲν ἀποστήσεται τῶν ἤδη συγ-
 κειμένων, εἰ μὴ πρῶτον ἐκεῖνον παραβαίνοντα ἴδοι. τούτων
 δὲ ὁμοθέντων, αὐτὸν μὲν Θευδέριχον ἔδοξε κινήσαντα τὴν
 αὐτοῦ δύναμιν, ἐν Μαρκιανοῦ πόλει τὴν πᾶσαν ἰδρυμένην,
 εἰς τὸ εἶσω ἐλαύνειν· ἐπειδὴν δὲ γένηται πρὸς ταῖς πύλαις 20
 C τοῦ Αἴμου, τότε τὸν τῆς Θρακίης στρατηγὸν δισχιλίους ἰπ-

6. προβαλλόμενος vulg.

14. ἔτι conl. B.

circa Pontum et quas ad Asiam et Orientis partes collocarat, quan-
 ta potuit celeritate evocavit, ut undique praesto fuit non parva
 multitudo. Comparabantur currus, qui veherent utensilia, et boves
 emebantur et frumentum et quaecumque necessaria erant alendo
 exercitui, ea omnia praeparabantur diligenter, quoniam illus ipse
 intra breve tempus copias educturus erat.

8. Cum exercitus, Martiniano duce creato, in magnam licen-
 tiam incidisset, Zeno ad Theuderichum, Valamiri filium, mittit,
 qui dicerent, non iam amplius oportere differre pugnam, sed tem-
 pus esse proelio decertandi et expectationem, quam excitasset, cum
 ducia Romanorum dignitate decoratus esset, explendi. His cognitis,
 Valamiri filius mittit quoque Byzantium legatos, qui dicerent, illum
 non prius id operis aggressurum, quam Imperator et senatus iura-
 mento fidem dedissent, nunquam se in gratiam redituros cum Theu-
 dericho, Triarii filio. Itaque senatores et duces sacramenta dixe-
 runt, nunquam se in gratiam cum illo, nisi Imperator voluerit, redi-
 turos. Et Imperator, se nunquam a foedere recessurum, nisi prius
 ea ipse esset transgressus. His iuramentis praestitis, Theuderichum
 movere cum omnibus copiis, quas ad Martianopolim in castris ha-
 bebat, et ulterius progredi iussit: ubi ad portas Haemi montis per-
 venisset, Thraciae praefectum cum duobus equitum millibus et de-

πεῦσι καὶ ὀπλίταις μυρίοις ἀπαντῶντα συμμῖξαι· ὑπερβάντι A. C. 478
 δὲ Αἴμον ἄλλην ἀπαντήσεσθαι δύναμιν πρὸς τῷ Ἐβρω καὶ Ind. 1
 Ἀδριανοῦ πόλει, πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ἑξακισχιλίους δὲ με- Zenon. 5
 τὰ τούτων ἱππέας. ἀπὸ δὲ Ἡρακλείας καὶ τῶν πρὸς Βυζαν-
 5 τίῳ πόλεον καὶ φρουρίων ἄλλην ἔλεγον εἶναι δύναμιν, εἰ
 δεῖσοι, ὥστε μηδὲν ἐλλείπειν τῶν ἐς ἐλπίδα χρηστὴν συν-
 τελούτων τῷ ἔργῳ. ταῦτα ὑποσχόμενος ὁ Ζήνων τοῖς πρέ-
 σβεισι κατὰ τάχος ἐκπέμπει. ἄρας δὲ ὁ Θευδέριχος τῷ αὐτοῦ
 στρατεύματι ἦει ἐπὶ τὰς πύλας, καθάπερ συνέκειτο. ἐρχο-
 10 μένῳ δὲ αὐτῷ οὔτε ὁ στρατηγὸς τῆς Θρακίης ἀπήντα, οὔτε αἱ D
 πρὸς τῷ Ἐβρω ὑποκαθῆσθαι λεγόμενοι, ἀλλὰ δι' ἐρημίας
 διελθὼν τὰ ἐν μέσῳ εἰς τοὺς περὶ Σονδὸν παραγίνεται χω-
 ρους. ὄρος δὲ ἐστί τοῦτο ὑψηλὸν ἔτε καὶ ἰμέγα καὶ ἀπο-
 ρον ἐπελθεῖν, εἴ τις ἄνω κωλύει· ἐν ᾧ στρατοπεδεύων ὁ
 15 Τριαρίου ἐτύγχανε. κἀντεῦθεν προσβάλλοντες ἐξ ἐφόδων ἀλ-
 λήλοισι ποίμνιά τε καὶ ἵππους καὶ λείαν ἄλλην ἀφῆραπαζον.
 ὁ δὲ τοῦ Τριαρίου συνεχῶς προσιππεύων ἐπὶ τὸ στρατοπέ-
 δον τὸ ἐκείνου, ὑβρίζε καὶ ὠνειδίζει πλεῖστα, ἐπίορκόν τε κα-
 λῶν καὶ παῖδα καὶ ἄφρονα καὶ τοῦ γένους τοῦ κοινοῦ ἐχθρόν P. 90
 20 τε καὶ προδοτὴν, ὅστις αὐὸ συνήσει τῆς γνώμης τῆς Ῥωμαίων,
 μηδὲ ὀρᾷ τὴν σκέψιν, ὅτι αὐτοὶ βούλονται καθήμενοι ἡσυχῇ
 αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς κατατρίψαι τοὺς Γότθους. „κἀκείνου

2. ἀπαντήσεσθαι vulg. Ibid. et 11. Ἐβρω Val., εἶρω vulg.
 11. ἡρεμίας Val. 12. Σούκιον Val. 15. Τριάριος vulg. 21.
 σκέψιν mg. H., ὄψιν vulg. 22. κἀκείνο vulg.

cem millibus gravis armaturae se illi coniuncturum esse; Haemum transgresso alias illi copias ab Hebro flumine et Adrianopoli obviam ituros, peditum viginti, equitum sex millia. Ceterum Heracleae et in aliis civitatibus et locis munitis circa Byzantium dicebant esse alias copias, si opus foret, ita ut nulla re, quae ad felicem eventum sperandum faceret, destitueretur. Haec Zeno promittens legatis, statim eos dimisit. Itaque Theuderichus movens cum suo exercitu, ut convenerat, ad fauces Haemi montis venit. Cum illuc accessisset, neque dux Thraciae obvius fuit, neque hi, qui ab Hebro venturi dicebantur. Interea percurrrens deserta, quae in medio erant, ad loca circa Sondis pervenit. Est autem Sondis mons altus et praeruptus, qui ascendit minime potest, si quis sit, qui ex alto impediatur. In eo Theuderichus, Triarii filius, castra posuerat, ibique levibus proeliis inter se, cum pabulatum ibant, congregientes, armenta, equos et aliam praedam mutuo sibi eripiebant. Sed Triarii filius crebro obequitans circa castra alterius exercitus, eum contumeliose insectabatur, et multa convicia in eum iaciebat, perierum eum vocans, puerum, dementem et sui generis hostem et proditorem, qui

A. C. 478 μὲν τὴν νίκην ἀκονιτὶ ἔχουσιν, ὁπότεροι πέσοιμεν· ἡμῶν δὲ
 Ind. 1 ὁπότεροι τοὺς ἑτέρους φθείρουσι, τὴν τοῦ λόγου Καδμείαν
 Zenon. 5 ἀποφέρονται νίκην, ἐλάττους λειπόμενοι πρὸς τὴν Ῥωμαίων
 ἐπιβουλήν. νῦν γοῦν σὲ καλέσαντες καὶ ἐπαγγελλόμενοι πα-
 ρέεσθαι καὶ αὐτοὶ καὶ κοινῇ συστρατεύειν, οὔτε ἐνταῦθα
 πάρευσιν, οὔτε ἐπὶ τὰς πόλεις ἀπήντησαν, ὡς εἶπον, μόνον
 B δὲ ἀπέλιπον ἀπολέσθαι κάκιστα καὶ τῆς γε θρασυήτους δοῦ-
 ναι δίκην ἄξιαν ᾧ προέδωκας γένει." ταῦτα ἐπακούσαστες
 πολλοὶ τοῦ αὐτοῦ πλήθους συνῆδον τοῖς λόγοις, καὶ τῷ σφε-
 τέρῳ αὐτῶν στρατηγῷ προσιόντες ἔλεγον, ὡς εἰκότα ὀνειδίζοιτο
 ἐκεῖνος, καὶ ὅτι οὐ προσήκει φθεῖρεσθαι περαιτέρω, οὐδὲ
 τῆς συγγενείας τῆς κοινῆς ἀμελοῦντα τοῖς προδοῦσι προσέχειν.
 τῇ δὲ ὑστραίᾳ πάλιν ἀναβὰς Θευδέριχος ἐπὶ τινα γήλοπον
 ὑπὲρ τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐκείνων ἐβόα· „τί τοὺς ἔμοὺς συγ-
 V. 61 γενεῖς, ᾧ κάκιστε, ἀπόλλυς; τί τοσαύτας γυναῖκας ἐποίησας¹⁵
 χηρεύειν; ποῦ δὲ οἱ τούτων ἄνδρες; ἢ πῶς ἐξαπόλωλε πάν-
 C των ἢ εὐπορία, ἣν ἔχοντες οἴκοθεν συνεστράτευσάν σοι; καὶ
 σύνδυο καὶ σύντριες ἕκαστος ἵππους ἔχων, νῦν ἀνιπποὶ χω-
 ροῦσι καὶ πεζοὶ, καὶ διὰ Θράκης ὥσπερ ἐν ἀνδραπόδων ἐπό-
 μνοι μερίδι· ἀλλὰ κ' ἐλεύθεροὶ τε καὶ γένους οὐ χείρονος,²⁰

1. ἡμῶν vulg. 2. Καδμείαν Val., καὶ εἰς μίαν vulg. 5. αὐ-
 τοὶ Val., αὐτῷ vulg. 7. δὲ B., τε vulg. 8. προέδ. Val.,
 προσέδ. vulg. 9. τοῦ B., τῶν vulg.

Romanorum mentem non nosset, neque quo tenderent eorum consilia, videret. „Etenim volunt, inquit, ipsi otiosi efficere, ut Gothi per Gothos deleantur et conficiantur, quo sine ullo labore, utrius nostrum ceciderint, victores exsistant. Quicumque nostrum adversarios opprresserint, Cadmeam, quam dicunt, victoriam reportabunt, ipsi scilicet viribus attritis Romanorum insidiis magis obnoxii. Nunc postquam te advocarunt, et se ipsos quoque venturos et, ut cum tuo exercitu coniunctos, bellum gesturos esse promiserunt, neque quisquam hic adfuit, neque ad urbes, sicuti dixerant, occurrerunt, teque solum, ut male perires et poenas temeritatis tuae his, quos prodidisti, dares, reliquerunt." Hacc ubi audierunt, plures ex multitudine, quae cum Theudericho erat, ea, quae dicta erant, probarunt, et adversus suum ducem insurgentes dixerunt, merito hunc illi convicia dicere, nec oportere diutius in mutuum perniciem armatos pergere, et nulla habita cognationis ratione, se ad eorum causam, qui ipsos proderent, adiungere. Postridie iterum ascendens Theuderichus collem hostium castris imminemtem, clamabat: „Cur, pessime, meos cognatos perditum isti? cur tot mulieres viduas effecisti? ubinam locorum sunt eorum viri? quomodo consumtae sunt facultates, quas habuerunt, cum domo ad militandum sub te profecti sunt? Unusquisque eorum duos aut tres equos habebat,

ἢ μεδίμνῳ χρυσοῦν ἐλθόντες ἀπομετρήσονται;” ταῦτα ὡς A. C. 478
 ἐπήκουσε τὸ στρατόπεδον ἅπαν, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἁμοῦ ^{Ind. 1}
 πάντες ἦσαν ἐπὶ τὸν Θευδέριχον τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, κραυ- ^{Zenon. 5}
 γῆ τε καὶ θορύβῳ ἀξιούντες συμβαίνειν· εἰ δὲ μὴ, ἀπολεί-
 5 ψειν αὐτὸν ἔφασαν πάντες, ἐς τὸ συμφέρον χωρήσαντες.
 ἐνταῦθα ἀποστέλλει πρὸς Θευδέριχον πρέσβεις, καὶ συνέρ-
 χονται ἄμφω παρὰ ποταμὸν τινα ἐφ’ ἑκατέρας ὄχθης. μέσον D
 δὲ ποιησάμενοι τὸν ποταμὸν διελέγοντο, καὶ ποιοῦνται συν-
 θήκας, μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις καὶ ὅσα ἡγήτο συμφέροντα. καὶ
 10 ταῦτα ὁμόσαντες πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.

9. “Ὅτι Ζήνων, ἐπεὶ διέλυσε τὴν στρατιάν, πέμπει πρὸς A. C. 479
 Θευδέριχον, τὴν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως καὶ ^{Ind. 2}
 δύναιτο. ἐν δὲ τούτῳ συστρέψας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὁ παῖς ^{Zenon. 6}
 ὁ Βυλαμήρου ἐπὶ τὰ πρὸς Ῥοδόπην παραγίνεται μέρη, καὶ
 15 κατατεινόμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας τῶν Θρακῶν ἅπαντα,
 καὶ εἴ τι ἦν κτηνικὸν ἀφαρπάζει. ἐξέτριψε δὲ ἅπαν τὸ αὐ-
 τόθι γεωργοῦν, κτεινὼν τε καὶ εἰσπράττων, ὅσα μὴ φέρειν
 ἠδύνατο. Θευδέριχος δὲ ταῦτα ἀκούσας γινόμενα, ἤδουσαι P. 91
 μὲν ἔλεγεν, ὅτι φίλος αὐτῶν καὶ υἱὸς λεγόμενος ταῦτα ἀν-
 20 τοῦς δρώῃ, ἄχθεσθαι μέντοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ἀνοίας ἐν τοῖς
 γεωργοῖς βλέπει γινομένην τὴν δίκην, ὣν οὐδὲ φθειρομένων
 Ζήνωνά γε ἢ Βηρίαν οὐδ’ ὅπως οὖν ἐπιστρέφουσαι. ὡς δὲ

1. οὐ μεδίμνῳ χρυσοῦν ἐλθ. ἀπεμετρήσαντο con. H. 3. ἦ-
 εσαν N., ἴεσαν vulg. 9. καὶ ante ὅσα add. N. 15. κατα-
 σινάμενος con. Val. 17. σπαράττων — ἠδύνατο con. B.
 21. οὐδὲ — γε B. οὐδὲν — δὲ vulg., ὡδε — τε Val.

nunc equis destituti pedites incedunt, et te per Thraciam mancipiorum instar sequuntur, quamvis liberi sint neque deteriore genere, quam tu;” et venerint, ut aurum modio admictiantur.“ Haec ubi totus exercitus audivit, tam viri, quam mulieres, Theuderichum, ducem suum, adierunt, et cum tumultu et vociferatione oraverunt, ut paci studeret; sin minus, se quod sibi utile erit amplexuros et eum deserturos. Ob eam causam mittit ad Theuderichum legatos, et ambo convenerunt ad fluvium quendam, ab utraque ripa. Deinde medio interiecto flumine, collocuti statuunt, non amplius bellum se gesturos, et quicquid utile sibi videbatur. Haec ubi uterque iuravit, mittunt legatos Byzantium.

9. Zeno, exercitu misso facto, mittit ad Theuderichum, ut pacem inter se, quomodo possent, facerent. Inter haec Valamiri filius, contractis copiis suis ad Rhodopem montem processit, et fertilissima quaeque Thraciae loca vastans, omnia pecora rapuit; agricolis agris suis expulit. occidens et exigens, quae praestare non poterant. Haec ubi facta Theuderichus audivit, se quidem lactari dixit, cum, qui amicus et filius ab iis appellaretur, talia in ipsos perpe-

A. C. 479 ἦλθον οἱ πρέσβεις, τίθενται τὴν εἰρήνην ἐφ' ᾧ τε μυρίοις
 Ind.² μὲν καὶ τρισχιλίοις ἀνδράσιν, οἷς θέλοι Θεοδέριχος, συντά-
 Zenon. 6 ξεις τε καὶ τροφὴν χορηγεῖν βασιλέα, δυοῖν δὲ αὐτὸν σχολαῖν
 προβάλλεσθαι ἄρχοντα, ἀπολαβεῖν δὲ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν, ὅσην
 B πρότερον εἶχεν, λαβεῖν δὲ τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγιῶν
 τῶν περὶ βασιλέα, καὶ ἔχειν τὰς ἀξίας, εἰς ἃς ἤδη προῆκτο
 ὑπὸ τοῦ Βασιλίσκου. περὶ δὲ τῶν κηδεστώων, εἰ μὲν ἐτελεύ-
 τησαν, ὡς ἔλεγεν ὁ Ζήνων, μηδὲν εἶναι οἱ πράγμα· εἰ δὲ
 ζῶσι, λαβόντας ἤνεργον εἶχον οὐσίαν, οἰκεῖν πόλιν, ἣν αὐτὸς
 δοκιμάσειε Ζήνων. ταῦτα ὡς συνέδοξε, παύσας τὸν Βαλαμη-ιο
 ρου τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς στρατηγὸν ἀντ' ἐκείνου Θεοδέρι-
 χον ποιεῖται, καὶ χρήματα ἐπεμψεν, ὅσα ἔδει αὐτίκα δια-
 νεῖμαι τοῖς Γόθοις.

6. προσῆκτο vulg.

trare, tamen moleste ferre, quod videret agricolas ob illorum de-
 mentiam plecti et poenas dare, quos in summam calamitatem redigi
 nihil morari Zenonem aut Verinam. Ut vero legati venerunt, pacem
 fecerunt: ut tredecim hominum millibus, quos Theuderichus vellet,
 Imperator stipendia et commeatus praeberet: duabus scholis ipse
 dux praeficeretur: ut omnes facultates, quas prius habuerat, illi
 restituerentur; et ut alteram ex duobus exercitibus, qui circa Im-
 peratorem sunt, acciperet, et eandem dignitates, quas sub Basilisco
 obtinuerat, recuperaret. De affinibus, si mortui essent, ut Zeno di-
 ceret, nihil amplius negotii esse; si superstites, omnia bona, quae
 eorum fuissent, eos recuperaturos, et eam civitatem, quam Zeno
 arbitratus fuerit, habitaturos esse. Haec ubi conventa sunt, Impera-
 tor, abrogato Theudericho, filio Valamiri, magistratu, in eius lo-
 cum suffecit Theuderichum, Triarii filium. Et pecunias misit, quae
 confestim debebant distribui Gothia.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ

ΤΗΣ ΤΟΥ ΜΑΛΧΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ

α'. Οἱ δὲ κερδαίνειν οἰόμενοι ἐπετίμων, ὡς λιμώττοντι, ἕτον σίτον· ὁ δὲ οὐδὲν ἤτιον ἠγόραζε. *Suidas s. v. ἐπετίμα.*

β'. Λέπρα δὲ ἐπήνθει τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. *Idem s. v. λέπρα.*

γ'. Λέων βασιλεὺς Ῥωμαίων, ὁ Μακέλλης. ὃς ἔδοξε ἰστών πρὸ αὐτοῦ βασιλέων ἀπάντων εὐτυχέστατος εἶναι καὶ φοβερός ἅπασι τοῖς τε ὑπ' ἐκείνον τὴν βασιλείαν τελοῦσι, καὶ τῶν βαρβάρων αὐτῶν ὅσοις εἰς φήμην ἀφίκετο. καὶ ταύτην μὲν τοῖς πολλοῖς καταλέλοιπε τὴν δόξαν. ἐγὼ δέ, φησι Μάλχος, εὐτυχίαν οὐκ οἶμαι, εἴ τις τῶν ἀρχομένων τὰ

FRAGMENTA

EX HISTORIA MALCHI

E SUIDA.

1. Illi vero quaestum facere cupientes frumenti pretium augebant ut fame laboranti: ipse autem nihilominus frumentum emebat.

2. Lepra autem in eius facie efflorescebat.

3. Leo Lanio, Imperator Romanorum, qui omnium Imperatorum, qui ante ipsum fuerunt, felicissimus esse visus est et formidabilis omnibus, tam ipsius imperio subiectis populis, quam ipsis barbaris, ad quos eius fama pervenit. Et hanc quidem de se opinionem vulgo reliquit. Ego vero, inquit Malchus, felicitatem non existimo, si

ὄντα διασουλῶν, καὶ μισθούμενος αἰεὶ συκοφάντας εἰς τοῦτο, καὶ κατηγορῶν αὐτὸς, ὅτε μὴ ἄλλον ἀνῆύρισκε, καὶ τὸν χρυσὸν ἐξ ἀπάσης τῆς γῆς συλλεξάμενος, ἐαυτῷ μόνῳ κατά-θοιτο, ἐρήμους μὲν τὰς πόλεις ἥσπερ ἔμπροσθεν εἶχον εὐπορίας ποιήσας, ὡς μηκέτι τοὺς φόρους, οὓς ἐτέλούν, δύνασθαι μετ' εὐχερείας ἀπενεγκεῖν. καὶ ἀπλῶς πάσης κακίας ἀπισχυρίζετο ὁ Μάλχος γενέσθαι αὐτὸν καταγωγίον. ὃς γε καὶ Ἰπερέχιον τὸν γραμματικὸν ἐφυγάδευσε. καὶ ποτε τῷ *Εὐλόγιῳ* τῷ φιλοσόφῳ σιτηρέσιον εἰπὼν δοθῆναι, τινὸς τῶν εὐνούχων λέγοντος, ὅτι ταῦτα εἰς στρατιώτας προσήκει δι-10 πανᾶσθαι, εἶπεν· „εἶθε γένοιτο ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ χρόνου, ὥσ-τε τὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς διδασκάλους παρέχεσθαι.” *Idem* s. v.

δ'. Παιμπρέπιος. οὗτος μέγα παρὰ Ζήνωνι ἐδυνήθη. γένος μὲν ὢν Θηβαῖος τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον, φύσει δὲ 15 πρὸς ἅπαντας δεξιᾷ χρησάμενος, ἔρχεται εἰς Ἀθήνας, καὶ παρὰ τῆς πύλειος γραμματικὸς αἰρεθεὶς, συχνὰ τε ἐπαίδευσεν ἔτη, καὶ ἐπαιδευθὴ ὁμοῦ ὅσα ἦν σοφώτερα ὑπὸ τῷ μεγάλῳ Πιρόκλῳ. διαβολῆς δὲ αὐτῷ πρὸς Θεαγένην τινὰ τῶν ἐκεῖ γενομένων συστάσης, ὑβρισθεὶς ὑπ' ἐκείνου 20 καὶ μείζονος, ἢ ἔχρην διδάσκαλον, ὑπ' αὐτοῦ πειραθεὶς σκευωρίας, ἦλθεν εἰς Βυζάντιον, τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθὸς καὶ

16. *ἅπαντα* coni. Portus.

quis populorum imperio suo parentium fortunas diripiens, et ad hoc sycophantas semper mercede conducens, et ipse accusans, quum alios non invenit, qui hoc faciant, et aurum ex universo terrarum orbe colligens, sibi soli reponit; et urbes rerum copia, quam prius habebant, spoliens, ut non possint amplius facile pendere tributa, quae pendebant. Denique Malchus affirmabat, ipsum omnis improbitatis diversorium fuisse, qui et Hyperechium grammaticum in exilium egerit. Cum autem quondam Eulogio philosopho stipendium dari iussisset, et quidam ex eunuchis dixisset, hanc pecuniam in milites impendendam esse, dixit: „Utinam aevo meo contingat, ut stipendia militum in doctores conferantur.”

4. Pamprepus. Hic apud Zenonem multum potuit. Genere quidem Thebaeus, Aegyptius. Sed ingenio praeditus ad omnia apto. Venit Athenas, et a civitate delectus grammaticus, multos ibi docuit annos: simul autem sub magno Proclo eruditus est in omnibus reconditae sapientiae partibus. Cum autem calumnia adversus ipsum apud quendam Theagenem, illius loci civem, conflata fuisset, et apud illum ille fuisset delatus, ab illo contumelia affectus et maioribus, quam decebat magistrum, contumeliis ab illo vexatus, Byzantium iit. Ac in ceteris quidem rebus bonus et probus vide-

χρηστός φαινόμενος, ὡς δὲ ἐν Χριστιανούς πάντας ἐχούση πόλει, τὸ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ τῆς θρησκείας οὐκ ἔχον ὑπόκρισιν, ἀλλὰ μετὰ παρρησίας προδήλως δεικνύμενον, εἰς τὴν τοῦ καὶ ἕτερα τῆς ἀρετῆτου σοφίας εἰδέναι ὑπόνοιαν ἤγε. Ἐυσταθέντα δὲ αὐτὸν ὁ Ἴλλους ἠδέως δέχεται. καὶ τι καὶ δημοσίᾳ ποίημα ἀναγνόντα λαμπρῶς τε ἐτίμησε, καὶ σύνταξιν ἐδωρήσατο, τὴν μὲν αὐτὸς ἰδίᾳ, τὴν δὲ ὡς διδασκάλῳ καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου. καὶ ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, οἱ βασκαίνοντες αὐτῷ συνθέντες διαβολὴν, τὴν τε 10εκ τῆς θρησκείας, καὶ ὅτι μαγγανεύει καὶ μαγτεύειτο τῷ Ἴλλῳ κατὰ τοῦ βασιλέως, πείθουσι τὸν Ζήνωνα καὶ τὴν Βηρίαν τότε μέγιστα δυναμένην τῆς πόλεως ἐκπέμψαι. καὶ ὁ μὲν ἐς Πέργαμον ἔρχεται τῆς Μυσίας. Ἴλλους δὲ πνθόμενος, κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόφασιν ἐληλάσθαι τὸν ἄνδρα, πέμψας 15ἀναλαμβάνει αὐτὸν ἐς Ἰσαυρίαν. καὶ σύμβουλόν τε αὐτὸν καὶ σύνοικον ποιεῖται. καὶ (ἦν γὰρ πολιτικῆς συνέσεως ἐμπλεως) τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, πρὸς ἃ μὴ σχολὴν ἤγε, διοικεῖν ἐπέτρπευεν, ἐλθὼν τε ἐς Βυζάντιον συμπαρέλαβεν αὐτόν. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ Μαρκιανοῦ σύστασις, ἀποροῦντα τὸν 20Ἴλλουν αὐτὸς ἐπεθάρσυνε. καὶ τοσοῦτόν γε εἰπὼν, ὅτι „τὰ τῆς προνοίας μεθ' ἡμῶν ἔστι τεταγμένα,“ παρέσχεν ὑποψίαν τοῖς τότε ὑπακούουσιν, ὡς ἐκ τινος ἀδήλου ταῦτα θεάζοι

5. Ἴλλος ubique vulg. 7. ἐδωρήσατο Suidas s. v. σύνταξις.

batur: sed, ut in urbe, quae incolae habebat omnes Christianos, ipsius Graeca religio, quam ille nullo modo dissimulabat, sed quae confidenter et palam ostentabatur, effecit, ut opinionem afferret hominibus, ipsum et alia arcana sapientia praeditum esse. Illum igitur sibi commendatum Illus humaniter suscepit. Quin etiam eum, cum publice quoddam poema recitasset, splendide et honorifice tractavit, et stipendium ei dedit, partim quidem de suo, partim vero e publico, ut doctore. Cum autem ipse in Isauriam abiisset, illi, qui invidabant Pamprepio, confata calumnia tum ex ipsius superstitione, tum etiam, quod incantationibus uteretur, et adversus Imperatorem Illo vaticinaretur, persuadent Zenoni et Verinae, quae tunc plurimum poterat, ut ex urbe expelleretur. Quamobrem ille quidem Pergamon, urbem Mysiae, se confert. Illus vero, cum audisset, hominem sua causa pulsum esse, eum per tabellarios in Isauriam vocatum recepit, et consiliarium et contubernalem fecit, et (erat enim vir ille civilis prudentiae plenus.) eas sui principatus res, ad quas administrandas otium ipse non habebat, gerendas ipsi permittebat, et Byzantium profectus, eum secum adduxit. Cum autem Marciani conspiratio exorta est, Illum dubitantem ipse confirmavit, tantumque effatus: „Providentia nobiscum facti,“ suspi-

προγνώσεως. καὶ ἐκβάντος, ὥσπερ δὴ καὶ ἐξέβη, τοῦ τέ-
λους, πρὸς τὴν τύχην τὸν ἐκείνου λόγον συμβάλλοντες, αὐ-
τὸν πάντων αἰτίον (οἷα φιλεῖ ὄμιλος) μόνον ὑπελάμβανον τῶν
παραδόξως αὐτοῖς ἀποβαίνειν δοκούντων. οὕτω μὲν οἱ σώ-
φρονες περὶ αὐτοῦ εἰκάζον. εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἦν, οὔτε ἰ-5
σχυρῶς ἀνελεῖν ἔχω, οὔτε πείθεσθαι. ἀλλ' ὅμως καὶ μέγα
καὶ ἐλάχιστον αὐτῷ πρῶτῳ ἀνεκοινοῦτο. καὶ τότε τοίνυν λα-
βὼν αὐτὸν, εἰς Νίκαιαν ἦκε χειμάσων, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ δή-
μου δυσχέρειαν ἐκκλίνων, εἴτε ἐπὶ ταῖς σφαγαῖς τὸν ἔχοντα
τὴν πόλιν ἐκτρέπεσθαι δαίμονα πρὸς ὀλίγον ἐθέλων. *Suid. l. 10*
s. vv. σύνταξις et Παμπρόπιος. Quae autem sub eadem hac
voce deinde sequuntur ad diversum pertinent scriptorem.

ε'. Τῶν συντάξεων στερηθέντες πολλάκις οἱ στρατιῶται
καὶ παρακοπτομένης τῆς τροφῆς τῆς συνήθους εἰς ἀπόνοιαν
ἦλθον. *Idem s. v. σύνταξις.* 15

Quae sub vv. ἀμαξιτόν et ὑπολαβὼν sub Malchi nomine leguntur,
Xenophonitis sunt ex Anabasi. Classenus.

cionem praebuit iis, qui auscultarant, quasi ex quadam praenotio-
ne divinitus haec dixisset. Cum autem res evenisset, sicut evenit,
eius sermonem cum eventu comparantes, ipsum, ut vulgus solet,
omnium, quae praeter communem opinionem ipsis accidere videban-
tur, solum auctorem existimabant. Sic quidem de eo sapientes con-
fliciebant. Si quid vero aliud in illo viro fuit, nec pertinaciter negare,
nec affirmare possum. Sed tamen Illus et maxima et minima quae-
que cum illo primo communicabat. Tunc igitur illo assumpto,
Nicaeam hibernaturus ivit, sive populi gravem offensionem decli-
nans, sive fatum illud, quod urbem caedibus infestabat, evitare
paulisper volens,

5. Milites stipendiis saepe privati, victu etiam consueto fraudati
in desperationem venerunt.

Quae sequuntur, sine auctoris nomine prolata, itidem ex Malchi
historia ducta esse videntur.

α'. Ἀρμάτος. ὅτι Βασιλίσκος ὁ βασιλεὺς, ἐπιτίπερ ὡς
συνγγενεῖ τῷ Ἀρμάτῳ ἀδελῶς ἐπέτρεπεν ἐντυγχάνειν Ζηνωνίδι

1. Armatus. Quoniam Basiliscus Imperator Armato, ut cognato,
liberum aditum ad uxorem Zenonidem permittebat, cum illa consueta-

τῇ βασιλίδι, τριβομένης σφισὶ τῆς ὀμείλας, καὶ τοῦ κάλλους αὐτῶν οὐκ εὐπαροδεύτου ὄντος, ἄμφω ἀλλήλων ἐκτόπως ἤρων. εἴψεις οὖν ὀμμάτων ἐπ' ἀλλήλους ἐγίνοντο καὶ παρεκτροφαὶ συνεχεῖς προσώπων καὶ μειδιαμάτων μεταδόσεις, πόνος τε μετὰ ταῦτα ἔρωτος ὑπ' ὄψιν στεγομένου. ἐπεὶ δὲ κοινωσάμενοι τὸ πάθος Λανιὴλ εὐνούχη καὶ Μαρία μαιὰ ἰάσαντο τοῦτο μόλις τῇ τῆς μίξεως ἰατρείᾳ, Ζηνωνὶς Βασιλίσκον διὰ θωπείας ἤγε τοῦ τὸν ἑραστὴν ἔχειν ἐν τῇ πόλει τὰ πρωτεῖα. ὄρων δὲ Θευδέριχος τιμώμενον ἐκ πάντοτων Ἀρμάτων, ἤσαλλεν ὡς παρευδοκίμουμένος ἐκ νέου, τριχῶν μόνον καὶ τῆς ἄλλης φροντίζοντος σωμαστικής. ὁ δ' Ἀρμάτος ἐκ τε φορᾶς χρημάτων καὶ τιμῆς ἀπλέτου τυφωθείς, οὐδένα αὐτοῦ ᾤστο διοίσειν ἐπ' ἀνδρείᾳ. καὶ τοσοῦτον αὐτοῦ ἦδε ἡ ἄλη ἐπεκράτει, ὡς σκευὴν ἀναλαμβάνειν Ἀχιλλέως, οὕτω τε περιβαίνειν εἰς ἵππον καὶ κατὰ τὸν ἵπποδρομον φρουάττεσθαι τοῦ οἴκου. ἐξῆρε δὲ τοῦτον πλείω πρὸς τοιαύτην δόξαν μαινεσθαι τὸ ὑπὸ δήμου σύρφακος ἐν εὐφημίαις ἀνακαλεῖσθαι Πύρρον. ὃς εἰ μὲν οὕτως ἐβόα διὰ τὸ ἐρυθροπρόσωπον εἶναι, ἔλεγεν εἰκότα· εἰ δ' ὡς πρὸς ἔπαινον ἀνδρείας, ἔθελγεν ὡς νέον. οὐ γὰρ ἤρωας ἔβαλλεν, ὡς Πύρρος, ἀλλὰ γυναιμανῆς ἦν, ὡς Πάρις. *Suid. s. v.*

do diutius duraret et utriusque forma non vulgaris esset, ambo mutuo amore vehementer ardere coeperunt. Oculos igitur in se vicissim coniciebant, et vultus subinde convertent, et inter se arridebant. Hinc autem dolor ex amore natus vultu tegebatur. Cum autem suum morbum Danieli eunucho et Mariae obstetrici declarassent, et hunc ipsa coitus medicina vix sanassent, Zenonis Basilisco blandiri coepit, ut amator principem in urbe locum teneret. Theodoricus autem animadvertens, Armatum ab omnibus colli, quod gloria superaretur ab adolescente, qui capillos tantum et alias corporis exercitationes curabat, indignabatur. Armatus vero cum propter pecuniarum affluentiam, tum ob honoris amplitudinem infatus, neminem fortitudine se praestantiorem fore putabat. Atque hic ipsius error et falsa opinio, quam de se conceperat, in eo tantum obtinuit, ut Achillis habitum et cultum assumeret, et equo euectus per urbem ita circumiret, et in Hippodromo instar equi fremeret, hianiret, se iactaret atque ferociter efferret. Hunc autem ad huiusmodi gloriae insaniam magis impellebat ipse plebis abiectae favor, quae laetis acclamationibus ipsum appellabat Pyrrhum. Quae, si quidem ipsum ita vocabat, quod rubicunda facie praeditus esset, verisimilia dicebat. Si vero ut ad fortitudinis laudem haec dicebat, ut adolescentem deliniebat. Neque enim heroes telis petebat, ut Pyrrhus: sed insano mulierum amore flagrans erat easque deperibat, ut Paris.

Daxiprus, Eunapius etc.

β. Ἀρμάτιος. οὗτος μέγιστον ἴσχυος παρὰ τῆ Ζήνωνίδι τῆ βασιλίσσῃ καὶ αὐτῇ Βασιλίσκῳ. ἐσφάγη δὲ ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ ὑπερήσθησαν οἱ πολλοὶ τῆ τούτου σφαγῆ. ἐπὶ γὰρ Λέοντος πρὸς τοὺς στασιάζοντας, ὄσους λάβοι τῶν Θρακῶν, τὰς χεῖρας ἐπέμνωσ' ἀπέπεμπε. Ὀνόουλφος δὲ αὐτὸν διεχρήσατο, ὄντινα ὁ Ἀρμάτιος πένητα καὶ ἄρτι ἐκ βαρβάρων ἤκοντα προσλαβὼν φιλοφρόνως, τὸ μὲν πρῶτον κόμητα ἐποίησεν, ἔπειτα καὶ στρατηγὸν Ἰλλυριῶν, καὶ εἰς ἐστίασιν ἔχειν πολὺν ἄγρον παρέσχε. ἀντέδωκε δὲ τούτῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀπιστίαν μετὰ χεῖρὸς μαιφόνου. *Idem s. v.*

γ. Βασιλίσκος, Βηρίνης ἀδελφὸς τῆς βασιλίδος, ἐπὶ Λέοντος τοῦ βασιλέως ἀντὶ Ῥουστικίου στρατοπεδάρχου ἤρθη, εὐεπίτευκτος μὲν ὢν ἐν μάχαις, βραδύνουσι δὲ καὶ φενακίζουσι ῥαδίως ὑπαγόμενος. *Idem s. v.* 15

δ. Βασιλίσκος, ὁ Ῥωμαίων τῶν ἑφῶν βασιλεὺς, τῶν ἐκκλησιῶν τοὺς ἐπισκόπους εἰσέπραττε χρήματα, καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον μικροῦ δέει ἀπόσαστο, εἰ μὴ τῷ πλήθει τῶν λεγομένων μοναχῶν ἀπεκρούσθη. πολὺς τε ἦν εἰς ἐπιθυμίαν χρημάτων, ὡς μηδὲ αὐτῶνδ' τὰς εὐτέλεις καὶ βαναύσους μετιόντων ἐπιστήμιας ἀπέχεσθαι.

6. Ὀνόουλος vulg. 11. Hoc fragmentum aut Priscum auctorem habet aut Malchum.

2. Harmatius. Hic plurimum potuit apud Zenonidem Imperatricem et ipsum Basiliscum. Occisus autem fuit a Zenone Imperatore, eiusque caede cives admodum sunt laetati. Nam sub Leone quoscumque de Thracibus, qui seditionem moverant, cepisset, eos manibus amputatis dimiserat. Onulphus vero quidam ipsum interfecit, quem Harmatius pauperem et a barbaris recens venientem humaniter susceptum, primum quidem comitem fecerat, deinde vero praefectum Illyriorum, et ad convivia multum argentum magnamque pecuniae vim ipsi prae buerat. Ille vero barbaricam perfidiam sanguinaria manu ipsi pro gratia retulit.

3. Basiliscus. Verinae Imperatricis frater, sub Leone Imperatore in locum Rusticii, castrorum praefecti, delectus est. In pugnis quidem felix, at ingenio tardus et impostoribus opportunus, ita ut ab illis facile deciperetur.

4. Basiliscus. Romanorum Orientalium Imperator, pecuniam ab ecclesiarum episcopis exigebat, et Acacium, Constantinopolis episcopum, propemodum pepulisset, nisi a multitudine eorum, qui monachi dicebantur, repulsus fuisset. Magnaque pecuniae congerendae cupiditate flagrabat, et insigni avaritia praeditus erat, ut ne illis quidem parceret, qui viles et sordidas artes exercebant. Quam-

καὶ ἦν ἅπαντα μεστὰ δακρύων τῇ τῶν τοιούτων ἐκπορῶν
πράξει. *Idem s. v.*

ε'. Ερύθριος, ἑπαρχος γεγονώς ἐπὶ Ζήνωνος. ὃς ἐπεὶ
μήτε τὰ κοινὰ διαρκούντα ἑώρα, μήτε βέρος προσθεῖνας
ἕπλεον τοῦ τεταγμένου τοῖς τέλεσιν ἠείχετο, μήτε τι ποιεῖν
πονηρὸν, ὡς ὢν φιλόανθρωπος, ἡδύνατο, τῶν ὀφειλομένων
χάριν αἰτησάμενος παρὰ Ζήνωνος ταύτης τῆς ἀρχῆς ἐπαύσα-
το. λύπην δὲ τῇ πόλει παρέσχεν, ἠνίκα ταύτην ἀπέθετο.
μόνος γὰρ τῶν τελούντων τότε εἰς τὴν πολιτείαν οὗτος ἐπὶ
10 τῷ πάντων ἀγαθῷ ἐπεφύκει, θάπτους μὲν τὰς χάριτας παρέ-
χων τοῖς αἰτουμένοις, οὐκ ἔχων δὲ τινα παντάπασι τῶν
πρόσθε προσκεκρουκότων ἀμύνεσθαι. τὸ δὲ κοινὸν τότε εἰς
πᾶσαν ἀπορίαν κατήλθεν, ὡς μηδὲν ἔχειν ὑπόλοιπον. ἃ τῷ
γὰρ ἐν τῷ κοινῷ ταμεῖν Λέων κατέλιπεν ἀποθνήσκων ὑπὸ
15 Ζήνωνος ταχὺ ἐκεκένωτο πάντα, πολλὰ μὲν χαριζομένου τοῖς
φίλοις, ὡς ἔτυχεν, οὐκ ὄντος δὲ ἀκριβοῦς, ὥστε αὐτὰ γι-
νώσκειν, εἴ πη καὶ ἄλλως κλέπτοιτο. *Idem s. v.*

ς'. Ζήνων, βασιλεὺς Ῥωμαίων, τὴν μὲν ὠμότητα, ἣ
ἐκέχρητο Λέων, ἐν τῇ φύσει οὐκ εἶχεν, οὐδὰ τὸ θυμούμε-
20 νον ἀπαραίτητον αὐτῷ καδεισθήκει ἐσάπαξ, ὅλον τοῦ Λέον-
τος διέμενε. καὶ τὴν γε προαίρεσιν ἐν πολλοῖς εἶχε φιλότι-
μον, καὶ ἃ ἔπραττε δόξης ἐνεκεν καὶ τοῦ θαυμάζεσθαι ἔ-

3. Hoc fragmentum ad Malchum referendum esse vidit Val.
6. φιλ. τ. ὄφ. ἡδ. vulg. 18. Malchi haec esse vidit Val.

obrem propter huiusmodi tributorum exactiones omnia lacrimarum
erant plena.

5. Erythrius praefectus sub Zenone, qui, cum neque fiscum suf-
ficere videret, nec sustineret addere tributis onus maius eo, quod
fuerat constitutum, neque ullum improbum facinus facere vellet,
quippe quod esset humanus, eorum, quae debebantur, condonatio-
nem cum a Zenone petiisset, hoc magistratu abiit. Dolorem autem
civibus gravem attulit, cum officium suum deponeret. Ex iis enim,
qui tunc in re publica versabantur, solus ad omnium commune bo-
num natus erat. Nam petentibus quidem beneficia celeriter dabat,
nullam vero de veteribus inimicis ulcisci volebat. Fiscus autem
ad summam penuriam tunc devenit, ut in eo nihil esset reliquum.
Nam quae Leo moriens reliquerat in publico aerario, omnia a Ze-
none celeriter exhausta erant, quod multa quidem amicis inconsulte
largiretur, ipse vero non esset accuratus, ut cognosceret, si quae
etiam alia ratione subriperentur.

6. Zeno, Romanorum Imperator, crudelitatem quidem, qua Leo
fuerat usus, natura non habebat, nec iracundia ipsi in perpetuum
erat inexorabilis, ut illa Leonis, quae perpetuo durabat. In taul-

πραττεν, ἐπιδεικτικῶς μᾶλλον, ἢ ἀληθῶς. οὐ μὴν οὕτε ἐμ-
πειρος τῶν πραγμάτων ἦν, οὕτε εἶχεν ἐπιστήμην, δι' ἧς
ἔστιν ἀσφαλῶς τὰς βασιλείας ἰθύνεσθαι. πρὸς δὲ κέρδος
καὶ λῆμμα οὐχ οὕτω μὲν ἐμμανῶς ὡς ὁ Λέων διέκειτο,
οὐδὲ ἐπλαττε μὴ ὄντα τοῖς κεκτημένοις ἐγκλήματα, οὐ μὴ οὐδὲ
οὐδὲ παντελῶς κρείττων ὑπῆρχε τοῦ πράγματος. καὶ χρη-
στῆς ἂν βασιλείας ἔτυχον Ῥωμαῖοι, εἰ μὴ Σεβαστιανὸς ὁ
τότε παραδυναστεύων ἤγεν αὐτὸν ἐς ὅ,τι ἐβούλετο, καπηλεύ-
ων, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς, ἅπαντα, καὶ μηδὲν ἄπρατον ἔων ἐν
τῇ βασιλείᾳ ἀλλῇ διαπράττεσθαι, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχὰς ἀπε-
10 δίδοδοτο πάσας, ἰδίᾳ μὲν ἑαυτῷ, ἰδίᾳ δὲ λαμβάνων τῷ βασι-
λεῖ τὰ τιμήματα καὶ εἰ προσῆλθεν ἕτερος βραχὺ τι προστι-
θεις, ἐκείνος ἦν αἰρετώτερος. τῶν δὲ ἐν τοῖς ἀρχαῖς γι-
νομένων ἀπάντων οὐδὲν ἦν, ὃ μὴ λαβῶν ὑπεπίπρασκεν.
εἰ δὲ τινα ἀρχὴν τῶν περὶ αὐτὸν ὄντων ἐχαρίσατο Ζήνων,¹⁵
ὥσπερ πολιτοκάπηλος, αὐτὸς ταύτην ὀλίγον παρ' ἐκείνων
λαμβάνων, ἄλλοις παρέϊχε τοῦ πλείονος, Ζήνωνι τὰ κλέμ-
ματα παρέχων. *Idem s. v.*

ζ. Ζήνων ὁ βασιλεὺς, πυθόμενος τῶν οἰκείων τὴν
ἤτταν, ἐς φρουρίον καταφεύγει ἐπὶ λόφου κείμενον, ὃ Κων-
20 σταντινούπολιν οἱ πρόσχωροι ἐκάλουν. ὅπερ γνοὺς τοῖς συν-

tis autem rebus animum honoris cupidum habuit: et quae faciebat, gloriae et admirationis captandae causa faciebat, per ostentationem potius, quam re vera, quinetiam non erat rerum peritus, nec illam scientiam habebat, per quam regna tuto gubernari possunt, sed in quaestum ac emolumentum non adeo furenter, ut deo, propensus erat: nec falsa crimina in possessores fingebat, haud tamen omnino superior erat hac re. Et bonam imperii administrandi rationem Romani sensissent, nisi Sebastianus, qui tunc secundam ab Imperatore potestatem habebat, illum arbitrata suo quovis impulsisset, omnia velut in foro cauponans, nec quidquam in aula caesarea sine pretio confici sinens. Sed omnes magistratus vendebat, partim quidem ipsa pretia sibi reservans accepta, partim vero cum Imperatore communicans. Si quis autem alius accessisset, qui paulum quiddam a didisset, ille ceteris anteponebatur. In ipso autem regio palatio nihil erat rerum omnium, quod ille acceptum non venderet. Si quem vero magistratum Imperator suis familiaribus largitus fuisset, ipse tanquam manceps hunc ab illis exiguo pretio accipiens, aliis praebebat pluris venditum, Zenoni furta praebens.

7. Zeno Imperator, audita suorum clade, in castellum in colle situm confugit, quod vicini Constantinopolin vocabant. Quo cognito, suis cum gemitu dixit: „Ergo homo est Dei ludibrium, si qui-

οὔσι στενάξας, „Θεοῦ παίγνιον ἄρα,” εἶπεν, „ὁ ἄνθρωπος, εἶγε καὶ ἐμὲ οὕτω παίζειν φιλεῖ τὸ δαιμόνιον. ἐμοὶ γὰρ δὴ οἰλιμάντεις τὸν Ἰούλιον μῆνα ἐξανάγκης ἐν Κωνσταντινουπόλει διατεινόμενοι προὔλεγον. κἀγὼ μὲν ἐνόμιζον ἐς Κωνσταντινουπόλιν ἀναβῆσθαι, νῦν δὲ πάντων ἔρημος καὶ φυγὰς εἰς λόφον ἦλθον, εὐρηκὼς ὁ δεῖλαιος προσηγορίαν ὁμώνυμον.” *Id. s. v.*

ἦ. Ζήνων, βασιλεὺς Ῥωμαίων. ὃς Ζήνωνα τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν διάδοχον καταλιμπάνειν θέλων κομιδῇ νέον, προηγέ τε δι’ ἀξιώων, καὶ σωμασκειῖσθαι ἐκέλευεν εἰς ἐπίδοσιν τῆς 10 ἡλικίας. οἱ δὲ βασιλικοὶ ἐν ἐξουσίᾳ γενόμενοι τοῦ ἄδδην τὰ δημόσια καταναλίσκειν, σβαριτικῶς τὸν νέον κραιπαλᾶν ἐνήργουν, καὶ μαστροπεύοντες αὐτῷ τοὺς συνήβους πρὸς τοὺς τῶν ἀρξένων ἔρωτας λυσσᾶν ἐπαίδευσαν ἐκτόπως. διαίτης οὖν ἐν ἡδοναῖς καὶ τύφῳ τιθεμένης, τῶν καλῶν ἕκασ γενό- 15 μενος, καὶ τὴν ὑποτυφομένην ἀλαζονείαν ἐπὶ τῇ βασιλικῇ καρδοκίᾳ διὰ τοῦ προσώπου ὑπεμφαίνων, ἀκροβατεῖν τε ἤρξατο καὶ μετέωρον τὸν αὐχένα αἶρειν καὶ, συλλήβδην φά- ναι, προσέχειν πῦσιν ὡς οἰκέταις ἀνθρώποις. ἀλλ’ ὁ πάντων ἔφορος τὴν φυσικὴν καὶ διδακτὴν κακότητα αὐτοῦ τε- 20 θεαμένος, διαρξέυσαντα τῇ γαστρὶ καὶ ἀναισθητῶς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐς τὴν εὐνὴν ἀποπατοῦντα, πρόωρον τῶν ἀνθρω- πείων ἐδικαίωσεν ἐκβῆναι. *Idem s. v.*

dem me sic ludificari placuit numini. Vates enim constanter mihi praedixerunt, Iulium mensem illum esse, quo me Constantinopoli necessario esse oporteret. Atque ego quidem arbitrabar, me Constantinopolim ascensurum. Nunc vero ab omnibus destitutus et exul in collem veni, inventa miser appellatione consimili.

8. Zeno, Romanorum Imperator, qui Zenonem, suum filium, admodum adolescentem, imperii successorem relinquere cupiens, per varias dignitates provehebat, et corpus exercere iubebat ad incrementum staturae. Sed Imperatorii proceres, nacti potestatem fisci abunde exhanthendi, operam dabant, ut adolescens ille Sybaritico more crapulae et foedis voluptatibus indulgeret, et suis lenociniis conciliantes ipsi eiusdem aetatis puberes, quibuscum versabatur, ipsum turpiter instituerunt, ut in marium amores furore correptus ferretur. Cum igitur vitae genus in voluptate et superbia traduceretur, ab omnibus studiis honestis remotus et succensam arrogantiam ob imperii expectationem e vultu elucentem prae se ferens, summis pedum digitis incedere et sublimem cervicem erigere, et (ut paucis rem totam complectar) cum omnibus hominibus, ut cum servis, ag re coepit. Sed ille rerum omnium inspector naturalem et edocim ipsius improbitatem contemplatus, ipsum iuste punivit, ita ut ventris profluvio et sine sensu per dies multos in lecto alvum exonerans immatura aetate ex humanis rebus excederet.

9. Ἡράκλειος, στρατηγὸς γεγονὼς ἐπὶ Ζήνωνος, οἶος μὲν τολμῆσαι καὶ πρόθυμος ἐγχειρεῖν ἐς πολέμους ἐτοιμῶς, οὐ μέντοι τὸ προμηθεὺς εἶχεν ἐν τοῖς κινδύνοις, οὐδὲ βουλὴν πρότερον ποιησάμενος, ὥρμα πρὸς ὃ ἔσπευδὲ πρᾶττειν, ἀλλ' ἔξω τοῦ λογισμοῦ πρὸς τὰ ἔργα ἐχώρει. καὶ τὸ ἐμπλήκτως ὄξυ ἐν ἀνδρὸς μοίρα ἐτίθετο. ὕπερ δὴ καὶ μάλιστα αὐτὸν ὕστερον ἔσφηλεν. *Idem s. v.*

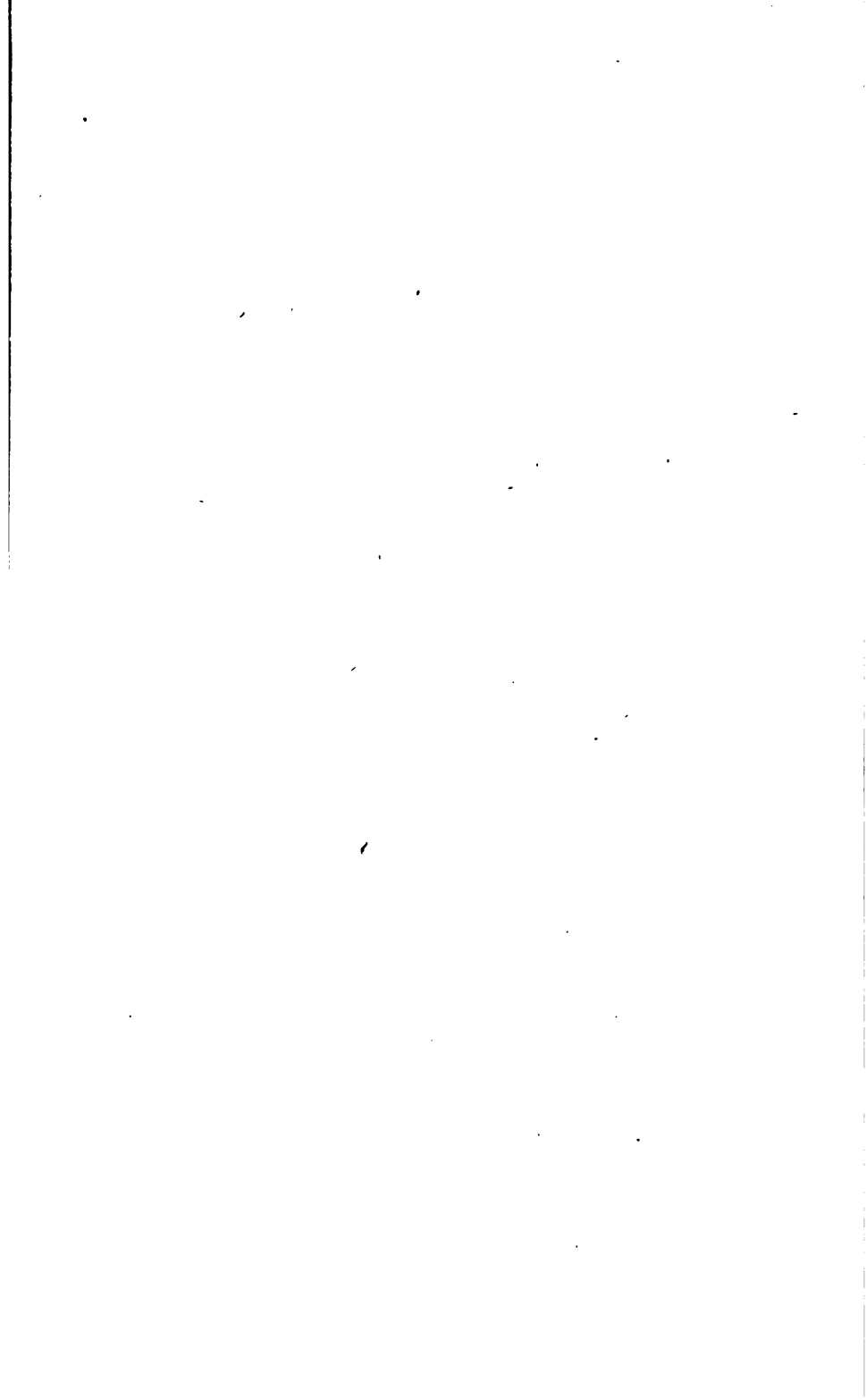
1. Hanc quoque particulam Malchi esse perspexit Val.

9. Heraclius. Fuit sub Zenone copiarum dux, homo quidem audax et paratus ad manus cum hostibus in bellis alacriter conserendas: nullam vero prudentiam in periculis habebat, neque consultatione prius habita, sed sine consilio et temere ad res gerendas accedebat, et celeritatem furore percitam fortitudinem esse iudicabat. Quod etiam postea ipai gravissimorum casuum causa fuit.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΤΟΡΟΣ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΤΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS BARBARORUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Avares a Iustiniano sedes petunt intra fines imperii Romani (1). Iidem a Iustiniano instigati bella gerunt cum Hunnicis gentibus (2). Mezamirus, Antarum ad Avars legatus, ab his interimitur (3). Legati Avarum ad novas sedes petendas missi Byzantii detinentur (4). Iustinus Avarum condiciones superbe respuit (5). Post mortem Zichi, Persarum legati, Mebodes Byzantium mittitur: neque ipse nec Saracenorum legati, quorum causam apud Imperatorem agit, quae cupiunt, impetrant (6). Turcorum legati a Persis spreto Byzantium proficiscuntur ad commercia cum Romanis petenda (7). Zemarchus a legatione ad Turcos rediens magnis itineris difficultatibus et periculis laborat (8. 9). Avars et Franci foedus insunt (10). Longobardorum legati Avars contra Gepidas et Romanos sollicitant (11). Longobardi nunc ab Avaribus, nunc a Romanis auxilia petunt (12). Baianus, Avarum chaganus, legatos Romanorum in vincula conicit (13). Idem post multas disceptationes cum Bono, Romanorum duce, iratus ab obsidione Sirmii recedit (14). Superba Targitii postulata a Iustino cum contemptu repudiantur (15). Turci Iustinum ad bellum cum Persis renovandum incitant (16). Iustinus nullas Avarum condiciones admittit (17). Pax componitur inter Romanos et Avars (18). Avarum legati a latronibus expulsi res suas a Tiberio repetunt (19). Sebochthes legatus a Chosroë ad Iustinum missus ad foedus inter Persas et Romanos instaurandum (20). Iacobus insolentem Chosrois epistolam Tiberio et Sophiae Augustae tradit (21). Sabirum et Alanorum legati de pace agunt cum Tiberio Caesare (22). Romanorum et Persarum legati in confiniis utriusque imperii conveniunt (23). Zacharias et Mebodes de pace inter Romanos et Persas restituenda agunt: Romani Persarum

nia et Iberia cedunt, sed Daras oppidum a Persis sibi reddi possunt. Sclavini in Thraciam irrumpunt (24). Tiberius Caesar pecunias ad aliquos e principibus Longobardorum conciliandos mittit (25). Persae ex improvise castellum Romanorum expugnant (26). Tanchosdro in fines imperii incursionem facit (27). Mauricius Chlo-maron, Persarum oppidum, obsidione premit (28). Tiberius, ut Italiam adversus Longobardos tueatur, multos eorum donis in partes suas traducit (29). Baianus, rex Avarum, usque ad Sirmium progressus, Savum traicere conatur, bellum contra Sclavinos praetendens (30). Idem a Tiberio, ut Sirmium sibi concedat, postulat (31). Theognis, dux Romanorum, Sirmium fortiter obtinet (32).

p.A.C.558 a'. [Περὶ Ἀβάρων.] ὡς πολλὰ περινοστήσαντες ἦσαν ἐς
 Ind.6 Ἀλανούς, καὶ ἰκέται ἐγένοντο Σαρωσίου τοῦ Ἀλανῶν ἡγευμένου,
 Justin. 32 ὡς ἂν δι' αὐτοῦ γνώριμοι ἔσονται Ῥωμαίοις. ὁ δὲ Ἰουστίνῳ τῷ
 P. 99 Γερμανοῦ, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῶν ἐν Λαζικῇ καταλόγων ἐξη-
 V. 67 γομένων, τῶν Ἀβάρων πέρι ἐδήλωσεν, ὁ δὲ Ἰουστίνος Ἰου-5
 στιανῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ ἐνεκελεύσατο ὁ βασιλεὺς τῷ στρα-
 τηγῷ στέλλειν ἐς Βυζάντιον τὴν πρεσβείαν τοῦ ἔθνους. καὶ
 οὖν Κανδίχ ὄνομά τις ἠρέθη πρεσβευσόμενος ὑπὲρ Ἀβάρων
 πρῶτος, ὃς ἐσφοιτήσας ἔλεξε τῷ αὐτοκράτορι, ὡς πάρεστι τὸ
 μέγιστόν τε καὶ ἀλκιμώτατον τῶν ἔθνῶν, καὶ ὡς τὸ φύλον¹⁰
 οἱ Ἀβαροι ἀκαταμάχητοί τε εἰσι καὶ τὸ ἀντιστατοῦν οἷοί τε
 ἐαδίως ἀπώσασθαι τε καὶ διαφθεῖρειν, καὶ ὡς προσήκον
 ἔστι τῷ βασιλεῖ ἐς ὁμαιχμίαν σφᾶς ἐταιρίσασθαι, ἀλεξήτηράς
 τε ἔχειν ἀγαθοῦς, καὶ ὡς οὐκ ἄλλως εὐνοῦστατοι ἔσονται
 τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ ἢ δώροισι ἐς τὰ μάλιστα τιμωτάτοις¹⁵

4. τῶν N., τῷ vulg. 8. πρεσβευσόμενος vulg. 9. δι' ἐσφοι-
 τέσας H., ἐσφοιτήσας vulg. 14. καὶ add. B.

1. Avars quum diu multumque incerti errassent, tandem ad Alanos accesserunt, et Sarosium, eorum ducem, suppliciter orarunt, ut per eum in notitiam et amicitiam Romanorum venirent. Is Iustino, Germani filio, qui tunc temporis militibus, qui in Lazico in praesidiis erant, praeerat, eam rem nuntiavit, et Iustinus ad Iustinianum retulit, qui illi mandavit, ut eius gentis legatos ad se Byzantium transmitteret. Electus vero fuit ab ea gente quidam Candich nomine, qui cum primus legatus ad Imperatorem venisset, dixit, adesse gentem omnium maximam et fortissimam, Avars, genus hominum invictum, qui eius omnes hostes repellere et funditus extinguere possent. Illius rationibus valde conducere cum eis armorum societatem facere et auxiliarios optimos sibi adsciscere, qui tamen non alia conditione Romano imperio servirent, quam si donis pretiosis, annuis etiam stipendiis et fertili regione, quam habi-

καὶ χρήμασιν ἐτησίοις καὶ γῆς εὐφορωτάτης οικήσει. ταῦτα A.C.558
 τῷ αὐτοκράτορι ἐπειδὴ ἤγγειλεν ὁ Κανδίχ, αὐτίκα — οὐ γὰρ Ind. 6
 ἐσφρίγα οἱ τὸ σῶμα, οὐδὲ ἤκμαζεν ἢ ἀλκή, ὥσπερ ἀμέλει, Iustin. 32
 ἤνικα Γέλμερά τε τὸν Βάνδηλον καὶ Οὐτίγγιν τὸν Γότθον P. 100
 5 ἄμφω ἔτι νεᾶζων ἔθετο δορυάλοτον· ἀλλ' ἦδη γηραλέος τε
 ἦν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο φρόνημα καὶ φιλοπόλεμον μετα-
 βέβλητο ἐς τὸ θαθυμότερον. ταῦτα ἔγνω ἕτερον τρόπον καὶ
 οὐχὶ πολέμῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀποκρούσασθαι δύναμιν. καὶ
 10 κατηγωνίσαστο ἂν καὶ ἄρδην ἠφάνισεν, εἰ καὶ μὴ πολέμῳ,
 οὐδ' οὐδ' εὐβουλία, εἰ γε μὴ τῷ ὑφειλομένῳ τέλει πρότερον
 ἠφανίσθη αὐτός· οὐ γὰρ πολλῶ ὕστερον ὄχλητο ἐκέϊσε. ἐπεὶ B
 οὐδ' ἠκίστα ἦν οἴος τε περιεῖναι, τὴν ἕτεραν ἐτρέπετο.

β. Ὅτι δημηγορήσας ὁ βασιλεὺς, τοῦ τε ἱεροῦ ξυλλόγου
 τὸ ἀγγίνουν τε καὶ βουλευτικὸν τοῦ βασιλέως ἐπαινέσαντος,
 15 παραχρῆμα τὰ τε δῶρα ἔστειλε, σειρὺς τε χρυσῶ διαπεποι-
 κιλμένας καὶ κλίνας, ἐσθῆτάς τε σιρικός καὶ ἕτερα πλείστα
 ἐκμαλθακῶσαι οἷα τε ὄντα ἀλαζονείας ἀνάπλευ φρονήματα,
 πρὸς τοῖς καὶ πρεσβευσόμενον Βαλεντίνον· (εἰς δὴ οὗτος τῶν
 βασιλικῶν μαχαιροφόρων·) καὶ προτρέπετο τὸ πῦλον ὁμαι-
 20 χμίαν ἐσάγειν Ῥωμαίοις καὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ὀπλιζε-
 σθαι, ἐμφρονέστατα οἶμαι προμηθευσόμενος ὁ βασιλεὺς, ὡς
 ἦ νικῶντες οἱ Ἄβαραοι ἢ καὶ ἡσσωμένοι ἐξ ἀμφοῖν περιθῶσι C
 2. οὐ Val., δ vulg. 17. φρονήματα N., φρονήματος vulg.
 19. καὶ deest vulg. 22. περιθῶσι N.; παραθῶσι H., περι
 θῶσι vulg.

tarent, donarentur. Haec Candich Imperatori. Erat ea tempestate
 Imperator effoeto corpore: non eadem illi vis animi, qua florebat,
 cum iuvenis adhuc Gelimerem Vandalum et Vittigem Gothum ca-
 ptivos fecit. Itaque iam senex exacta aetate, cum animi robur et
 belli amorem desidia et otio commutasset, barbarorum exercitum
 non bello, sed alia ratione a finibus imperii depellere constituit. Et
 sane vicisset eum et penitus exstinxisset, si minus proeliis, at pru-
 dentia et consilio, nisi ipse debito fine prius exstinctus esset. Ete-
 nim non multo post ex vita migravit. Quum igitur vi barbaros su-
 perare non posset, aliam viam ingressus est.

2. De ea re Imperator coucionem apud sacrum senatum ha-
 buit, qui eius prudentiam et in rebus gerendis consilii vim et acer-
 rimum iudicium valde collaudavit. Hoc facto statim Imperator dona
 ad legatos misit, catenas auro variegatas et lectos et sericas vestes
 et alia quam plurima, quibus leuaret et demulceret animos superbiae
 et insolentiae plenos. Misit quoque legatum Valentium, (is erat
 unus ex imperatoris satellitibus,) cui praecepit, ut gentem Roma-
 nis societate coniungeret et essiceret, ut suos inimicos bello aggre-
 derentur. Sic enim valde prudenter, opinor, Imperator sentiebat,

p.A.C.558 Ῥωμαίοις τὸ συνοῖσον. τοῦ δὲ Βαλεντίνου ἐκεῖσε ἀφικόμενον
 Ind. 6 καὶ τὰ δῶρα παρασχομένου, καὶ ὅσα ἐσήμηνεν ὁ βασιλεὺς
 Iustin. 32 ἐξειπόντος, πρῶτον μὲν ἐξεπολεμήθησαν Οὐτιγούροις, εἶτα
 Ζάλοις, Οὐννικῶ φύλῳ· καὶ Σαβείρους δὲ καθείλον.

γ'. Ὅτι ἐπεὶ οἱ ἄρχοντες Ἀντῶν ἀθλίως διετέθησαν
 καὶ παρὰ τὴν σφῶν αὐτῶν ἐλπίδα ἐπεπτώκεσαν, ἀντίκα οὖν
 Ἄβαροι ἔχειρόν τε τὴν γῆν καὶ ἐληΐζοντο τὴν χώραν. πει-
 V. 68 ζόμενοι δ' οὖν ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς ὡς οἶόν τε,
 ἐπρεσβεύσαντο ὡς αὐτοὺς Μεζάμηρον τὸν Ἰδαριζίου, Κε-
 λαγαστοῦ ἀδελφόν, ἐπὶ τὴν πρεσβείαν χειροτονήσαντες· ἐδέ- 10
 Δοντό τε πρίασθαι τῶν τινος τοῦ οἰκείου φύλου δορυαλώτων.
 καὶ τοίνυν Μεζάμηρος ὁ πρεσβευτὴς, σταμύλος τε ὢν καὶ
 ὑπαγόρας, ὡς Ἀβάρους ἀφικόμενος ἀπέρριψε ῥήματα ὑπερ-
 ἤφρανα τε καὶ θρασύτερά πως. ταῦτά τοι ὁ Κοτράγηθος
 ἐκεῖνος, ὁ τοῖς Ἀβάροις ἐπιτήδειος, ὁ κατ' Ἀντῶν τὰ ἐχθι- 15
 στα βουλευσάμενος, ἐπεὶ ὁ Μεζάμηρος ὑψηλότερον ἢ κατὰ
 πρεσβευτὴν διελέγετο, εἶπεν ὡς τὸν Χάγανον· „οὗτος ὁ ἀνὴρ
 μεγίστην ἐστί περιβέβληται δύναμιν ἐν Ἀνταῖς, οἷός τε πέ-
 φυκε κατὰ τῶν ὀπωσοῦν αὐτῷ πολεμίων ἀντιτάττεσθαι. δεῦ
 τοιγαροῦν ἀποκτανθῆναι τοῦτον, καὶ τὸ λοιπὸν ἀδεῶς ἐπιδρα- 20
 μείσθαι τὴν ἀλλοτρίαν.” τούτῳ πεισθέντες οἱ Ἄβαροι πα-
 ρωσάμενοι τὴν τῶν πρέσβων αἰδῶ, ἐν οὐδενί τε λόγῳ θέμε-

3. Οὐτιγούροις vulg. 5. Ἀντῶν Val., τῶν vulg. 8. ὡς οἶόν τε
 B., οἶονται vulg. 14. Κοτράγιουρος conl. N. 15. et p. 285. 2.
 Ἀντῶν Val., αὐτῶν vulg. 18. Ἀνταῖς Val., αὐταῖς vulg.

sive Auares vincerent, sive vincerentur, in utramque partem, et ut
 res cecidisset, ea, quae evenirent, suo commodo cessura. Cum igitur
 Valentinus ad eos profectus esset et munera praebuisset et man-
 data Imperatoris exposuisset, primum quidem Utiguros, tum Salos,
 Hunnicam gentem, debellarunt, et Sabiros everterunt.

3. Cum duces Antarum parum prospere res gessissent et spe
 sua excidissent, confestim Auares hostium terram vastarant, et re-
 gionem sunt depopulati. Hi vero inimicorum excursionibus vexati
 ad Auares legationem miserunt, ad quam gerendam Mezamiram,
 Idarisii filium, Celagasti fratrem, suffragio elegerunt, et ab eo pe-
 tierunt, ut captivorum aliquos gentis suae redimeret. Mezamirus
 igitur legatus, vir vanus et magniloquus, ubi ad Auares pervenit,
 in verba superbiora et arrogantiora prorupit. Cotragesus autem ille,
 Auarum perquam familiaris et necessarius, cum Mezamirus insolentius,
 quam legatum decebat, esset locutus, Chagano dixit: „Vir
 ille magnae est apud Antas auctoritatis, et in quoscumque voluerit
 inimicos vim parare potest. Oportet igitur ipsum de medio tollere,
 deinde intrepide in regionem inimicam excursiones facere.“ Ab illo

νοι τὴν δίκην, ἀναιροῦσι τὸν Μεζάμηρον. ἔξ ἐκείνου πλέον, p.A.C.558
ἢ πρότερον, ἔτεμον τὴν γῆν τῶν Ἄντων, καὶ οὐκ ἀνέσαν P. 101
ἀνδραποδιζόμενοι καὶ ἀγοντές τε καὶ φέροντες.

δ'. Ὅτι ἐδέξατο Ἰουστινιανὸς παρὰ Ἀβάρων πρέσβεις, A.C. 562
ἕφ' ᾧ σφᾶς περιθρῆσαι γῆν, ὅποι τὸ φύλον θήσονται τὰς Ind. 10
οἰκήσεις. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς, Ἰουστίνου τοῦ στρατηγοῦ Justin. 36
μήναντός οἱ, ἐν βουλῇ ἐποίησατο ἐς τὴν Ἐρούλων χώραν κα-
τοικίσαι τὸ ἔθνος, ἔνθα πρὸ τοῦ ἔχουν οἱ Ἐρούλοι· δευτέρα
δὲ προσαγορεύεται Παιονία· καὶ εἴ γε θυμῆρης αὐτοῖς ἐγέ-
ιογετο, καὶ κατένευσεν ἂν ὁ βασιλεὺς. ἀλλ' ἐκείνοι Σκυθίας
οὔ τι ᾔοντο δεῖν ἔσσεσθαι ἐκτός· αὐτῆς γὰρ δήπουθεν ἐσὶτι
ἐφιλέντο. τοῦτο μὲν οὖν οὐ προὔβη, ἔστειλε δὲ ὁμοως Ἰουστίνος B
ὁ στρατηγὸς τοὺς πρέσβεις ἐς τὸ Βυζάντιον, ἐδήλωσέ τε τῷ
βασιλεῖ, ὡς ἂν αὐτοῦ ἐν κατοχῇ ἔσοινο ἐπὶ πολὺ. ἐφιλοποιή-
15σατο γὰρ τῶν πρέσβεων ἓνα ὄνομα Οἰκονιμίμων· ἐν ἀπορρήτῳ
τέ οἱ ἔλεγεν ὁ Οἰκονιμίμων, ὡς ἕτερα διαλεγόμενοι ἕτερα γνω-
ματεύουσι, καὶ ὡς λόγους μὲν ἐς τὰ μάλιστα μετρίοις χρῶν-
ται καὶ [ὡς] τὴν ἐπιείκειαν παραπέτασμα προβαλλόνται τοῦ
δόλου, τῷ ἐμπεδῶσαι δῆθεν τὸ εὖνον ὡς τοὺς Ῥωμαίους,
20ὡς ἂν ταύτῃ διαπεραιωθεῖεν τὸν Ἴστρον, τὸ δέ γε βουλόμε-
νον αὐτοῖς τῆς γνώμης ἔχει ἐτέρως, καὶ ὡς, εἶγε διέλθοιεν

2. ἢ πρότερον H., τε πρότερον vulg. 3. καὶ ante ἀγοντές om.
vulg. 7. Ἐρούλων et mox Ἐρούλοι N., Ἐλουθων et Ἐλουροι
vulg. 10. ἂν post κατένευσεν pos. B., ἐγ. ἂν x. kat. vulg.
14. ἐφιλοποιήσατο Cant., ἐφιλοποιήσαντο vulg. 19. δούλου vulg.

adducti Avars, spreta ea, quae legatis debetur, reverentia, nulla
habita iuris ratione, Mezamirum necant. Et ab eo tempore latius et
liberius depopulari Antarum terram coeperunt, neque captivos aut
praedas agere cessaverunt.

4. Iustinianus legatos ab Avaribus excepit, qui postulabant, ut
illis liceret circumspicere terram, in qua eorum gens sedes et do-
micilia poneret. Et Imperator quidem, Iustino duce suadente, in
ea terra, ubi prius habitabant Heruli, quae secunda Pannonia voca-
tur, eos collocare animum induxit, et, si illis placuisset, ipse non
esset adversatus. Sed Avars Scythia sibi exeundum non censue-
runt, quasi huius desiderio valde tenerentur. Hoc igitur etsi irritum
cecidit, tamen Iustinus legatos misit Byzantium et Imperatore eos
aliquamdiu custodia retinere iussit. Iustinus enim sibi conciliaverat
unum ex legatis, Oecunimonem nomine, qui secreto eum monuit,
Avars aliud in ore habere et aliud sentire. Eos blanda quam ma-
xime oratione uti et suae fraudi obtendere simulatam erga Roma-
nos benevolentiam, tantisper dum Istrum traiciant, sed longe aliter
id, quod in mente gerant, se habere. Etenim simul atque Istrum
transmiserint, omnibus copiis eos in bellum erupturos. Quae cum

A. C. 562 τὸν ποταμὸν, βούλονται παροτρατεῖ ἐπιθέσθαι. τούτων οὖν
 Ind. 10° Justin. 36° Ἰουστινὸς ἐγνωσμένων, αὐτῷ τῷ βασιλεῖ ἐσήμησεν, ὡς ἂν οἱ
 C πρέσβεις τῶν Ἀβάρων ἐγκαθειργημένοι ὧσιν ἐν Βυζαντίῳ·
 ταίτη γὰρ οὐκ ἀνέξοιτο διελθεῖν τὸ ῥεῖθρον, πρὶν ἢ ἀφε-
 θῶσιν οἱ πρέσβεις. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐπρασσειν ὁ Ἰουστινὸς, 5
 οὐχ ἥτιον παρεσκευάζετο ἅμα φυλάξων τὰς διαβάσεις τοῦ
 ποταμοῦ· Βῶνον γὰρ τὸν πρωτοστάτην τοῦ θητικοῦ καὶ οἰ-
 κητικοῦ τῆ τοῦ ποταμοῦ ἀπένευμε φυλακῆ. οἱ δὲ πρέσβεις
 τῶν Ἀβάρων ἐπεὶ οὐδὲν τι ὦνησαν ὥπερ αἰτοῦντες πρὸς
 βασιλέα ἀφίκοντο, δῶρα, ὥσπερ σύνθητες ἦν αὐτοῖς, παρ' 10
 αὐτοῦ εἰληφότες, καὶ μὲν οὖν ὦνησάμενοι τὰ ὅσα χρεῶν,
 τοῦτο δὲ καὶ ὄπλων, ἀφέθησαν μὲν· ὁμοῦ δὲ οὖν Ἰουστίνῳ
 D λάθρα ἐνεκελεύσατο ὁ βασιλεὺς τρόπῳ τῷ τὰ ὄπλα ἀφελῆσθαι
 παρὰ σφῶν. καὶ οὖν ὁ στρατηγὸς ἐπεὶ ἐδέξατο γε αὐθις
 ἐπανιόντας τοὺς πρέσβεις, κατὰ ταῦτα ἐποίησεν. ἐντεῦθεν ἡρ- 15
 ξατο ἡ δυσμένεια Ῥωμαίων τε καὶ Ἀβάρων, ἥδη ἐκ πολλοῦ
 ὑποτυφομένη, καὶ μάλιστα τῷ μὴ ὡς θᾶπτον ἀφεθῆναι τοὺς
 πρέσβεις. συνεχέστατα γὰρ ἐσήμησεν ὁ Βαϊανὸς, ὡς ἂν ἐπα-
 γέλθοιεν· τὸ μελετώμενον δὲ σάφα ἐπιστάμενος ὁ βασιλεὺς
 ἄλλοτε ἄλλως διετιθεῖ τὸ παρὸν, ὅπως ἐς τὴν βασιλίδά πό- 20
 λιν ἐγκαθειργημένοι εἶεν.

A. C. 566 ε'. Ὅτι ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ νέου οἱ τῶν Ἀβάρων πρέ-
 σβεις παρεγένοντο ἐν Βυζαντίῳ, τὰ συνήθη δῶρα ληφόμενοι,

12. ὄπλων] πλῆθος add. N. 20. ἄλλοτε B., ἄλλο vulg. 21.
 εἶεν Val., εἶναι vulg.

cognovisset Iustinus, eorum omnium Imperatorem certiore fecit, ut legatos Avarum Byzantii quamdiu posset retineret. Nec enim Avars Istrum prius traiecturos, quam legati dimissi essent. Ea cum Iustinus mandaret, non minus curae et operae impendebat, quo Avars fluvii traiectione prohiberet. Bonum enim, domesticarum copiarum ducem, fluminis custodiae praefecit. At vero Avarum legati, ubi nihil profecerunt eorum, quae ab Imperatore petitum venerant, munera, ut consuetum erat, acceperunt, et ea, quae sibi opus erant, compararunt, arma etiam emerunt, et ita dimissi sunt. Verum Imperator secreto mandavit Iustino, ut quacumque ratione et via posset, in reditu arma illis eriperet. Itaque dux cum legatos exciperet, Imperatoris mandata est executus. Hinc coeperunt inter Romanos et Avars inimicitiae multis antea ex causis accensae: maxime, quod non statim legati eorum dimissi essent. Praeceperat enim Baianus, ut quamprimum redirent. Sed Imperator cum sciret, quid cogitarent, varia identidem tentaverat, ut aliquamdiu eos in urbe detineret.

5. Iustino Iuniore imperante Avarum legati Byzantium venerunt,

ἄπερ τῷ κατ' αὐτούς ἔθνεϊ Ἰουστινιανὸς ὁ πρὸ τοῦ βασιλεὺς A. C 566
 εἶδον· ἦσαν δὲ καλωδία τε χρυσοῦ διαπεποικλιμένα, ἔς τὸ ^{Ind. 14}
 εἶργειν τι τῶν ἀποδιδρασκόντων ἐπινενοημένα. καὶ κλῖναι ὁ- ^{Iustini 2}
 μοίως καὶ ἄλλα τινὰ ἔς τὸ ἀβρότερον ἀνειμένα. τότε δὴ P. 102
 5οῦν οἱ πρέσβεις τῶν Ἀβάρων ἔς πείραν λέναι τοῦ βασιλέως
 ἐβούλοντο, εἶς οὐκ ἄλλως δῶρα λαμβάνειν αὐτοῖς, καὶ τῇ
 Ῥωμαίων ῥαθυμία ἐπεντροφῆν, καὶ τὸ ἀμελὲς αὐτῶν οἰκεῖον
 τίθεσθαι κέρδος. καὶ δὴ παρὰ βασιλέα φοιτῆν ἤξιουν. καὶ V. 69
 οὔν τοῦτο ἐφειμένον αὐτοῖς, ἔτι γὰρ μὴν καὶ διὰ τῶν ἐρημη-
 10νέων ὅτι βούλονται λέγειν, τοιοῦτος ἐχρήσαντο λόγοις „χρε-
 ῶν, ὃ βασιλεῦ, κληρονομοῦντά σε τῆς πατρώας ἀρχῆς καὶ B
 τοὺς πατέρας φίλους οὐκ ἄλλως, ἤπερ ὁ πατήρ ὁ σὸς, εὖ
 ποιῆν, καὶ ταύτη φαίνεσθαι μᾶλλον διὰδοχον εἶναι τετελευ-
 τηκότος τῷ μηδὲν ἐναλλάττειν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε περιῶν.
 15οῦτω γὰρ καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς ἀνθεξόμεθα γνώμης, καὶ οὐχ
 ἤτιον τὸ τῆς εὐεργεσίας ὄνομα μεταθήσομεν, εἰ σὲ καὶ μετ'
 ἐκεῖνον εὐεργέτην ἀποκαλέσοιμεν· πρὸς γὰρ καὶ αἰσχυνηθσό-
 μεθα τῷ πεπονθέναι καλῶς μὴ τοῖς ὁμοίοις ἀμείβεσθαι τὸν
 δεδρακότα. καὶ γὰρ πατέρα τὸν σὸν δώροισι ἡμᾶς φιλοφρο-
 20νοῦμενον ἀντεδωρούμεθα τῷ καὶ δυνάμενοι μὴ κατατρέχειν
 τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἀλλὰ πλεον ἐνδείκνυσθαι τι. τοὺς γὰρ ἐκ C
 γειτόνων ὑμῶν βαρβάρους, τὴν Θράκην αἰεὶ περικόπτοντας,

3. κλῖνας vulg. 6. οὐκ ἄλλως] οὐδαμῶς ἐξέσται coni. N. 16.
 σὲ Cantocl., δὲ vulg. 19. ὑμᾶς vulg.

ut consueta munera acciperent, quae Iustinianus, qui ante eum
 imperium tenuerat, conferre erat solitus; erant autem catellae auro
 variegatae, quasi ad vincendos fugientes comparatae, lecti et alia
 quaedam ad delatiorum cultum spectantia. Tunc Avars voluntatis
 Imperatoris periculum facere statuerunt, an forte ampliora munera
 capere et, inertia Romanorum decepta, sua sibi commoda inde compa-
 rare possent. Itaque Imperatoris ad eundem sibi potestatem fieri peti-
 erunt, quod illis est permissum, quin et per interpretem, quicquid libi-
 tum esset, proponere. Hac vero usi sunt oratione: „Oportet, o Imperator,
 te, qui imperium paternum hereditate suscepisti, paternos quoque
 amicos aequae, ac ille, beneficiis augere, teque in eo maxime pa-
 tris successorem praebere, si nihil eorum, quae vivus statuit, eo
 mortuo immutes. Ita fiet, ut nos eandem erga te voluntatem con-
 servemus, neque minus in te beneficentiae nomen transferamus,
 te post ipsum auctorem nostrarum fortunarum nuncupantes. Et sane
 erubesceremus, si a te commodis ornati non eadem tibi retribuere-
 mus. Sic enim patrem tuum, qui in nos liberalis et magnificus fue-
 rat, remunerati sumus. Etenim cum eius regiones vastare posse-
 mus, non modo abstinuimus, verum etiam, quo nos propensiores
 erga ipsum ostenderemus, vicinos barbaros Thraciam invadentes

- A. C. 566 ἤφανίσαμεν ἄθροον, καὶ οὐδεὶς ὄπισσόν αὐτῶν περιέλειπται
 Ind. 14 τὰ Θρακῶν ὀρίσματα καταδραμούμενος· δεδίασι γὰρ τῶν Ἀ-
 Iustini 2 βάρων τὴν δύναμιν φιλίως ἔχουσαν πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἀρ-
 χήν. πεπείσμεθα δὴ οὖν, ὡς ἐν τούτῳ μόνῳ καινοτομήσεις
 ἡμᾶς τῷ πλεόν παρέχειν ἡμῖν, ἢ ὁ σὸς ἐδίδου πατὴρ· ἀνδ⁵
 ὦν καὶ ἡμεῖς ἤπερ ἐκεῖνῳ γενησόμεθα σοὶ κατὰ τὸ πλεόν
 ὑπεύθυνοι, καὶ μείζονας ἐποφλήσομέν σοι τὰς χάριτας. πα-
 ρέσμεν οὖν ληψόμενοι τὰ κατὰ τὸ εἰωθός. γινώθι γὰρ, ὡς
 ἄλλως οὐκ ἔστι δυνατόν τὸν καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνα σοὶ τε καὶ
 Dτῆ Ῥωμαίων εὐνούστατον εἶσεσθαι πολιτείᾳ, εἴ γε μὴ ἐγχει-10
 ρισθεῖ πρότερον αὐτῷ τὰ ἐφ' οἷς οὐ κινεῖν ὄπλα κατὰ Ῥω-
 μαίων ἔγνω." οἱ μὲν τῶν Ἀβάρων πρόσβεις τοιαῦτα διεξήλ-
 θον, ἐπαμφοτερίζοντες τῇ γνώμῃ· τοῦτο μὲν γὰρ ἐδόκουν
 ἱκετεύειν, τοῦτο δὲ ἀπειλεῖν. ὦντο γὰρ, ὡς ταύτῃ δεδίξον-
 ται τε καὶ ἐκφοβήσουσι τὸν βασιλέα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναγ-15
 κασθήσονται Ῥωμαῖοι ὡσπερ ὑπόφοροι εἶναι Ἀβάρων. ὁ δὲ
 βασιλεὺς οὐδὲν ἕτερον ἢ ψόφον ἠγησάμενος τῶν Ἀβάρων ῥή-
 ματα, ἀντέλεξεν οὕτω· „προβαλλομένων ὑμῶν σὺν ἱκετείᾳ
 τὴν μεγαληγορίαν, οἰομένων τε τῇ συγκράσει ταύτῃ τῶν λό-
 P. 103 γων τὸ σπουδαζόμενον ὑμῖν ἀνύσειν, ἀμφοτέρως, ὡς εἰπεῖν, 20
 ἐκπετώκατε τῆς ἐλπίδος· οὐδὲ γὰρ ὑποθωπεύοντες ἡμᾶς ἀ-
 πατήσαστε, οὐδὲ μὴν ἀπειλοῦντες ἐκφοβήσαστε. πλείονα δὲ ὑμῖν

8. ὡς ἄλλους H., ἐς ἄλλως vulg. 14. δεδίξονται H., δεδει-
 ξονται vulg. 17. ψόφον B., ψόγον vulg. 18. ἡμῶν vulg.

uno impetu delevimus, neque quisquam eorum postea est inventus, qui Thraciae fines populationibus vexaret. Metuebant enim Avarum potentiam, qui amicitiam colebant cum Romanis. Persuasum igitur habemus, te nulla alia in re ab iis, quae a patre statuta sunt, discessurum, nisi in eo, quod nobis maiora largiturus sis, quam pater largitus est. Pro quibus et nos multo tibi, quam patri, devinctiores erimus, et tibi multo quoque maiores gratias retribuemus. Adsumus igitur, qui consueta munera accipiamus. Sed scito, non aliter fieri posse, ut noster dux tibi et Romanorum rei publicae sit amicus, quam si ea acceperit, quibus receptis contra Romanos arma non movere constituit." Haec Avarum legati disseruerunt, et modo se in hanc, modo in aliam partem vertebant: modo precibus agebant, modo minas ingerebant. Existimabant enim, se Imperatorem perterrefacturos, et ex eo coactum iri Romanos illis quasi tributarios esse. Verum Imperator quum nihil aliud, quam vanos clamores, Avarum orationem esse existimaret, sic respondit: „Vos quidem humiles preces magna cum arrogantia in medium profertis et in spem adducimini, hac sermonis commitione facilius quod cupitis consequi. Sed ex utraque spe, ut verum aperte dicam, excidistis. Nam neque blandimentis me decipietis, neque minis terrebitis. Atque ego multo plura vobis tri-

ἔγω παρέξω τοῦ ἡμετέρου πατρὸς τὸ πέρα τοῦ δέοντος ἐπηρ- A. C. 566
 μένους ὑμᾶς τῷ πρόποντι σωφρονίζειν· ὁ γὰρ μεταρῥυθμί- Ind. 14
 ζων τοὺς ἀτάκτους τῶν λογισμῶν, καὶ ὡσπερ παιδεύων τε Iustini 2
 καὶ ἀνακόπτων τῆς ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν ἀνθαδιζομένων ὁρμῆς,
 ὅφρα θήσεται κατὰ τὸ μᾶλλον εὐεργέτης ἤπερ ὁ χορηγὸς τῆς
 τραφῆς, ὃς φιλεῖν μὲν δοκεῖ, προφάσεως δὲ μικρᾶς ἐπιλα-
 βόμενος τὸν δῆθεν εὐεργετούμενον ἠφάνισεν εὐθέως. ἄπιτε B
 τοιγαροῦν πλεῖστον πριάμενοι παρ' ἡμῶν κἂν γοῦν ἐν ζῶσι
 τελεῖν, καὶ ἀντὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρημάτων τὸν καθ' ἡμᾶς φό-
 10 βον εἰς σωτηρίαν εἰληφότες. οὔτε γὰρ δεηθεῖην ποτὲ τῆς καθ'
 ὑμᾶς συμμαχίας, οὔτε τί λήψεσθε παρ' ἡμῶν ἢ καθύσον ἡμῖν
 δοκεῖ, ὡσπερ δουλείας ἔρανον, καὶ οὐχ ὡς οἴεσθε, φορολο-
 γίαν τινά." τοιοῦτον ἐπισείσαντος φόβον τοῦ βασιλέως τοῖς
 πρέσβεσι τῶν Ἀβάρων, κατεγνώκότες ἐκ τῶν εἰρημένων οἱ
 15 Βυζάρβαροι, ὡς οὐκ ἀνέξεται σφῶν τῆς πλεονεξίας, καὶ ὡς οὐ-
 δὲν αὐτοῖς ἔτι δοθήσεται ὧν ἐκομίζοντο πρὸ τοῦ, καὶ ὡς τὸ C
 λοιπὸν ἀδεῶς οὐκ ἐπιδραμοῦνται τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἐν δυσθυ-
 μίᾳ τε ἐτύγχανον πολλῇ, καὶ ἀναλογιζόμενοι ἦσαν ὅποι τὰ
 παρόντα ἐκβήσεται καὶ ὅποι τύχης αὐτοῖς χωρήσοι τὰ πρά-
 20 γματα· οὐδὲ γὰρ μένειν ἐν Βυζαντίῳ ἀνόνητα ἤθελον, οὔτε
 μὴν ἄπρακτοι ἀπιέναι ἐβούλοντο. ὅμως δ' οὐδ' τῶν κακῶν
 αὐτοῖς αἰρετώτερον ὑπῆρχεν ἀπονοστήσαι ὡς τοὺς ὁμοφύλους.

11. ἡμᾶς vulg.

16. ἔτι δοθήσεται B., ἐκδοθήσεται vulg.

buam, quam pater meus: etenim vos ad maiores, quam par est, spiritus sublato ad aequitatem et saniora consilia reducam. Qui enim hominum in exilium voluntarium ruentium turbatos affectus cohibet et obediens rationi facit, beneficentior est eo, qui sumptus in deliciis praebet, et amare videtur, sed minima captata occasione, eum, quem beneficio affecti, statim perdit et tollit. Abite igitur, qui magni pretii rem a nobis obtinetis, quod vobis salvis licet vitam peragere, et pecuniarum loco, quas a Romanis accipere vultis, nostri timorem ad salutem vestram reportate. Neque enim nos unquam vestro egebimus auxilio, neque quicquam a nobis accipietis, nisi quantum nobis visum fuerit, idque tanquam mercedem servitutis, non pro tributo, ut vos falso existimatis." Postquam Imperator tantum sui terrorem legatis Avarum incussit, et cognoverunt ex his, quae dixerat, minime eum superbiam ipsorum toleraturum, neque quicquam eorum, quae prius accipere consueverant, daturum, nec vero ipsos impune posthac incursiones in fines Romanos facturos, in magnam animi anxietatem inciderunt, et secum cogitarunt, quo tandem res casurae essent, et quis futurus esset earum exitus. Nec enim Byzantii, quandoquidem nihil proficere poterant, manendum diutius statuebant, neque re infecta discedere vo-

Desrippus, Eunapius etc.

19

A. C. 566 καὶ τοῦτοις ἐνωθέντες ἐς τὴν τῶν Φαράγγων χώραν ἀφίκοντο, Ind. 14 τοῦ βασιλέως τὴν ἀπολογίαν θανατάσαντες. Iustini 2

ζ'. Ὅτι ἠγγέλθη Ἰουστίνῳ, ὡς ἐκ τῆς Περσῶν ἐπικρατίας V. 70 ἐξώρμησεν ὁ Ζίχ πρεσβευσόμενός τε καὶ διαλεχθῆσόμενος D περὶ Σουάνων ἐν ταύτῳ καὶ φιλοφροσύνης ῥήματα ἀποκομίσων βασιλεῖ, ἔτι τε καὶ τὰ ἐφ' οἷς Ῥωμαῖοι προσεγκαλοῦσιν εἰς διαθησόμενος. ὁ δὲ Ἰουστίνος ἐν βουλῇ ἐποιεῖτο ἢ μὴ προσδέξασθαι τὴν πρεσβείαν, ἢ προσδεχόμενον εἰδέναι τὸν Ζίχ, ὡς τὰ κατὰ νόον αὐτῷ ἀνυσθῆσεται οὐδαμῶς. καὶ δὴ ξυγκροτηθείσης αὐτῷ ἐκκλησίας, δοκεῖ κατάδηλον γενέσθαι 110 ἔτι ὁδοιποροῦντι τῷ Ζίχ διὰ συλλαβῶν Ἰωάννου, ὡς τὸ παράπαν οὐδὲν τῶν δοκηθέντων προσεδέξατο ὁ βασιλεὺς. τοῦτου γενομένου, τὸ γράμμα ἐνεχειρίσθη Τιμοθέῳ τῶν ἅμα Ἰωάννη γενομένων ἐνὶ κατὰ δὴ τὴν Περσῶν πρὸ τοῦ. καὶ οὖν Τιμοθέῳ ἐνεκελεύσατο βασιλεὺς ῥήματα μὲν δῆθεν τῆς 15 P. 104 ἑς Ῥωμαίους φιλίας ἀποκομίσαι βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ὑπαντιάζοντι δὲ, ὡς περ εἰκός, τῷ πρεσβευτῇ ἐπιδειξαι τὴν Ἰωάννου ἐπιστολὴν, ὡς ἂν ἔσοιτο ἐξεπιστάμενος ὁ Ζίχ καὶ σαφέστατα προγινώσκων τὴν βασιλέως βουλήν. Τιμόθεος οὖν, τοῦτο ἐπιτετραμμένον αὐτῷ, παρεγένετο ἐν τοῖς ὁρίοις. γινούσης δὲ, ὡς οὐπω πάρεστιν ὁ Περσῶν πρεσβευτῆς, ἐπορεύετο ὁ γε αὐτίκα πρὸς Χοσρόην. ξυμβάν δὲ οὕτω, τοῦ Ζίχ δι' ἑ-

5. Σοάνων vulg. 13. τῶν — γενομένων ἐνὶ κατὰ δὴ τὴν Val., τῷ — γενομένῳ ἐνίκα τὰδε τὴν vulg., ἐνὶ κατὰ γε τὴν H. 22. οὕτω B., αὐτῷ vulg. τῷ Z. vulg.

lebant. Tutius tamen visum illis est a Romanis discedere et ad suos se recipere. Sic illi Imperatoris responsum admirati coniuncti cum suis in Francorum regionem abierunt.

6. Iustino nuntiatum est a Persarum imperio, Zichum legatum ad se missum esse, qui de Suanis ageret, Persarumque erga Imperatorem benevolentiam testificaretur, et ea, de quibus Romani quererentur, amice componeret. Iustinus vero, aut minime legationem admittere, aut si admitteret, Zicho significare constituit, nequaquam rem optatum exitum habituram. Et accedente senatus auctoritate censuit, ut Ioannes per litteras Zicho adhuc iter peragenti pareretur, Imperatorem in nullo eorum, quae speraret, assensurum. Quo facto Timotheo, ex numero eorum, qui iam antea cum Ioanne in Perside fuerant, litterae traditae sunt. Iusserat Imperator Timotheo, ut regi Persarum ob significationem in se benevolentiae gratias ageret, litteras vero Ioanni legato, quem obvium in itinere, sicut itineris ratio ferebat, habiturus esset, traderet, ut Zichus exploratam perspectamque Imperatoris voluntatem haberet. Haec ubi Timotheo sunt imperata, ad limites contendit. Illie cum cognovisset, nondum advenisse Persarum legatum, confestim ad Chosroem est profectus. Forte

τέρας ἀτραποῦ ἐς τὴν Νίσιβιν ἀφικομένον, ἐκεῖ τε διατρί- A. C. 566
ψαντος τῷ διατεθῆναι τὸ σῶμα ἀρξέωστος, ἐν τοσούτῳ Τι- Ind. 14
μόθεος πρὸς τῶν Περσῶν βασιλέως ἀφειδείς, ἐπεὶ κατέλαβε B
τὸν Ζίχ ἐπανερχόμενος κατὰ δὴ τὴν Νίσιβιν ἔτι νοσῶδη, τὰ
5τε γραφέντα οἱ πρὸς Ἰωάννου ἐνεχείρισεν. ὁ δὲ καταμαθὼν, †
ὡς ἐς τοῦναντίον αὐτῷ τῶν ἐλπισθέντων ἡ ὁδὸς γίνεται καὶ
ὡς οὐκ αἰσίως οἱ προβήσεται τὰ τῆς πρεσβείας, δυσθυμία
περιπεσῶν καὶ τῇ νόσῳ κάτοχος ὧν κατέστρεψε τὸν βίον. καὶ
μὲν δὴ καὶ Ἰωάννην ἀντίκα συνέβη τεθνάναι. μετὰ ταῦτα
10ἀγγέλλεται ἐν Βυζαντίῳ, ὡς ἕτερος ἦξει πρεσβευτῆς ὁ προσα-
γορευόμενος Μεβῶδης. οὗτος ἐς τὴν βασιλίδα ἐπορεύετο ἐξογ-
κούμενος καὶ μάλα βρενθόμενος, καὶ ἐλπίδα ἔχων, ὡς περὶ
Σουανίας αὐτῷ κινήθησονται λόγοι καὶ ὅτι Πέρσας ἀρέσκου- C
σαι γενήσονται ξυνθήκαι. τοιαύτη διανοία ἐπηρμένος ἐν Βυ-
15ζαντίῳ ἦει, ἀνθαδέστερον ἢ κατὰ πρεσβευτὴν θέμενος τοῖς
κατὰ τὴν ὁδοιορίαν. παραγενομένου δὲ, (βασιλεὺς γὰρ ἦδη
ἐπέπυστο Μεβῶδου τῆς ἀλαζονείας πέρι, καὶ ὅποια ἄττα ἐλ-
πίτων τὴν ἀφίξιν ἐποίησατο,) τὰς μὲν ἐκ βασιλέως Περσῶν
ἔδοξε δέχεσθαι προσρήσεις κατὰ τὸν εἰωθότα θεσμόν, περι-
20οσφρόνησε δὲ ὅμως τὸν Μεβῶδη καὶ ἀπεφλαύριζε μὴδὲ τὴν
οἴανουσιν συνουσίαν ὡς αὐτὸν ποιούμενος. ὡς δὲ ἐς τοῦναντίον,
ἤπερ ἐβούλετο, τὰ τῆς πρεσβείας οἱ ἐχώρει, καὶ τὸ παράπαν
οὐδὲν αὐτῷ ἔλεξε περὶ Σουανίας ὁ βασιλεὺς, ἔπειτα ἐξελιπά- D

4. νοσῶδης vulg. 11. ἐξογκούμενος vulg. 14. τοιαύτη B., ταύ-
τη vulg.

enim contigerat, ut Zichus alia via Nisibim diverteret, ibique valedudinis causa detineretur. Interea Timotheus a Persarum rege dimissus rediens Nisibi Zichum adhuc aegrotantem assecutus, ei Ioannis litteras tradidit. Is cum intellexisset, iter suum haud prospere cedere, neque ex voto legationem peractum iri, animo cecidit, et ex morbo, quo detinebatur, vitam morte commutavit. Nec multo post Ioannes quoque mortuus est. Post haec Byzantium nuntiat, advenire alium legatum, Mebodem nomine. Is vana confidentia inflatus in regiam pervenit magnam spem habens, sermonem motum iri de Suania, seque foedus ex Persarum sententia facturum. Hac cogitatione elatus, dum Byzantium iter habet, arrogantius, quam legatum decebat, erga omnes, quibuscum convenit, se gessit. Ut venit, Imperator, qui hominis arrogantiam et importunitatem, et quorum obtinendorum spe iter instituisset, iam didicerat, gratulationes a Persarum rege benigne, ut mos erat, excepit. Sed Mebodem Imperator contemptui habuit, neque illi ullum familiaritatis signum exhibuit. Sic illi praeter spem legatio cessit, neque ullum omnino verbum Imperator de Suania fecit. Deinde Mebodes magnopere petiit, ut

A. C. 566 ρει ὁ Μεβώδης τοὺς ἅμα οἱ Σαρακηνοὺς ἐς λόγους ἵνα τῷ
 Ind. 14 αὐτοκράτορι. εἶποντο γὰρ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα οἰκίῳ
 Iustini 2 τινὶ πρεσβευτῇ ταπτόμενοι. ὁ γὰρ τῶν Σαρακηῶν φύλαρχος
 Ἄμβρος ἐκπέμψας ὑπῆρχε καὶ ὁ γε ζὺν τῷ Μεβώδῃ πρε-
 σβείαν διαλεχθσομένους περὶ ὧν χρημάτων πρὸς Ἰουστινι-
 5 ανοῦ ἐκομίζοντο. Μεβώδης οὖν τοῦ σκοποῦ τοῦ περὶ Σου-
 ανίας ἀμαρτῶν, ὡς ἂν μὴ πάντῃ ἄπρακτος ἀναχωρήσοι, ἐπι-
 μελέστατά πως ἠντιβόλει τῆς ὡς βασιλέα τυχεῖν εἰσόδου τοὺς
 Σαρακηνοὺς. καὶ τοίνυν ὑπολαβὼν ὁ αὐτοκράτωρ, „τί γὰρ
 δῆτα,” εἶφη, „βούλονται οἱ καθ’ ὑμᾶς Σαρακηνοί;” ὡς δὲ ἐγκει-
 10 μενον ἑώρα, κατένευσε μόνῳ εἰσιέναι τῷ ἐκείνων πρεσβευτῇ.
 ἠπίστατο γὰρ, ὡς ἀπαυθαδιαζόμενος οὐκ ἂν ἔλοιτο ἄνευ τῶν
 P. 105 ἐπομένων ὡς βασιλέα φοιτῆσαι, ἀλλ’ ὥσπερ ἠίκα παρὰ Ἰου-
 στινιανὸν ζὺν ἅπασι τοῖς ἅμα αὐτοῖς τῶν Σαρακηῶν οἱ πρέ-
 σβεις ἐγίνοντο, καὶ τὸν οὕτω βούλεσθαι τὸ σύνηδες διασώ-
 ζοντα ποιήσειν. ἐντεῦθεν τε εὐπρόσωπον ὤετο ἔξειν αἰτίαν,
 ὡς αὐτὸς μὲν τὰ ἀρμόδια βασιλεῖ διεπράξατο, ὁ δὲ Σαρα-
 κηνὸς ἥκιστα ἐγνώ τὰ δέοντα· εἶτα κατὰ δὴ τοῦ βαρβάρου
 ἀντιστραφήσεται τὸ ἐπίκλημα. καὶ οὐκ [ἂν] ἄλλως ἀπέβη, ἢ
 βασιλεὺς ἐστοχάσατο. ὁ γὰρ δὴ Σαρακηνὸς ἀπρεπὲς εἶναι το
 παρῆναι οἱ μόνῳ ὡς βασιλέα ὑποτοπήσας, καὶ τὸ κρατῆ-
 10 σαν δῆθεν καταλύειν οὐχ αἰρετέον αὐτῷ, ἀπηνήγατο τὴν ἐς
 10. ἡμᾶς vulg. 15. καὶ τόνδε H. 19. ἢ N., τε vulg., ἢ δ, τε H.
 21. τὸ H., τῷ vulg.

Saracenis, qui cum eo erant, Imperatorem ad eundem potestas esset. Erant enim in eius comitatu circiter quadraginta proprio legato parentes. Miserat autem cum Mebode Ambrus, Saracenum phylarchus, et ipse legatos, qui de pecuniis, quas a Iustiniano impetraverant, agerent. Itaque cum Mebodes, quantum ad Suaniam attinebat, spe sua excidisset, ne nulla re obtenta discederet, cura omni contendit, ut Saracenum legati aditum ad Imperatorem nanciscerentur. De ea re cum Mebodus orationem Imperator excepisset, „Quid nobis volunt, inquit, Saraceni?” ut instantem vidit, concessit eorum legato, ut solus ad se accederet. Neque enim legatum, qui superior erat, toleraturum existimabat, ut remotis comitibus in Imperatoris conspectum veniret: sed quemadmodum quondam Imperatorem Iustinianum eorum legati cum omnibus comitibus suis adissent, hunc quoque pertinacius in eo perstiturum esse, ut mos solitus observaretur. Qua in re Imperator se optimi iuris precium prae se laturum esse speravit, quod ipse quae Imperatorem decerent, fecisset, Saracenus autem minime, quae fieri oportuisset, intellexisset: se igitur omnem culpam in barbarum coniecturum. Neque aliter res cecidit, quam suspicatus fuerat Imperator. Etenim Saracenus haud decorum sibi esse existimans, solum sine ullo comitatu ad

βασιλέα παροδον. τότε ὁ βασιλεὺς τὸν μὲν Σαρακηνὸν τελε- A C. 566
 ώτατα περιεφρόνησεν, ὁ δὲ ἐς τὸν Μεβώδη παρήγαγε τὰς Ind. 14
 αἰτίας. ὁ δὲ τῶν Περσῶν πρεσβευτῆς, „ὦ δέσποτα,“ ἔλεξεν, v. 71
 „οὐ πάρεμιμ συνεπαμύμων, εἶγες ὁ Σαρακηνὸς ἐπλημμέλησέ B
 5τι, ἄλλως δὲ ἀκουσόμενος, ὅπως, εἰ μὲν ἀρμόδια τῷ δικαίῳ
 λέγοι, μὴ περιόψομαι, εἰ δὲ γε ἐς τούναντίον ὀφθῆσεται ἀδί-
 κως ἐπεγκαλῶν, αὐτὸς ἐγὼ καταδικαιήσω τοῦ Σαρακηνοῦ.“
 ὁ βασιλεὺς ἐπιτωθάζων „ἦχεις, ὡς εἶοικεν, οὐχὶ πρεσβευσό-
 μενος, ἀλλὰ δικάσω.“ ὁ Μεβώδης αὐτίκα ὁ γε τῷ πληκτικῷ
 10τοῦ λόγου συγγέας τὸ πρόσωπον ἐφοινίττετο. τοιγαροῦν πα-
 ραρημα τὸν αὐτοκράτορα προσεῖπων ἤπερ θέμις, οὕτως ἀνε- C
 χώρησεν. ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις αὐθις ἐς τὰ βασιλεῖα
 παρελθὼν παρηγεῖτο λιπαρῶς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν εἰσό-
 δου. τοῦ δὲ βασιλέως ἀνανεύοντος, οὐχ ὅσιον ἔφασκεν εἶναι
 15μὴ τὰ ὅσα ἐπιτέλει πρὸ τοῦ παρὰ Ῥωμαίους πρεσβευόμενος
 ὁ Ζίχ, καὶ ἐμὲ αὐθις ἐπιτελεῖν. „οἱ γὰρ καθ' ἡμᾶς Σαρα-
 κηνοὶ ἅμα αὐτῷ παρὰ βασιλέα ἐγίνοντο. δεῖ οὖν καὶ ἐμὲ τῶν
 ἴσων ἐκείνῳ ἀπολαύειν, ὡς ἂν μὴ ὡσπερ λελωβημένοι ὄσιν
 αἱ μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν συνθῆκαι.“ ὁ βασιλεὺς
 20πρὸς ταῦτα ὀργίλως ἔχων „τί οὖν, εἰ καὶ πεφώραται ὁ Ζίχ
 ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ ἐτέρῳ ὄτῳ πλημμελήματι τῶν ἀνηκέστων D
 ἀλόους, καὶ σοὶ κατ' ἔχνος ἐκείνῳ ἰτέα; ἢ οὐ ξυναισθάνη βα-

8. ἦχεις N., ἦκειν vulg. 15. μὴ τὰ Val., μετὰ vulg.

Imperatorem accedere, neque a more, qui iam dudum obtinuerat,
 sibi recedendum esse ratus, Imperatoris aditum renuit. Tunc Impe-
 rator valde despexit Saracenum, de qua re cum apud Mebodem que-
 stus esset, Persarum legatus Imperatori dixit: „Ego quidem, domi-
 ne, adsum, haud defensionem suscepturus Saraceni, si in aliquo
 deliquerit, sed rem cogniturus, ut, si verum ad me detulerit, cau-
 sam eius non deseram, sin iniuria accusasse apparebit, ego ipsum
 condemnem.“ Cui Imperator mordens: „Venisti igitur non legatio-
 nis munus obiturus, sed iudicis officio functurus.“ At Mebodes a-
 cerba et mordaci Imperatoris responsione confusus erubuit vultu, at-
 que confestim Imperatore, sicut fas erat, salutato, recessit. Paucis
 post diebus iterum Mebodes Imperatorem adiit, et suppliciter pos-
 tulavit, Saracenum ad eum introduci, et Imperatore abnuente, mi-
 nime iustum esse, dixit Mebodes, sibi non eadem perficere ficere,
 quae Zichus ante se legatus perfecisset. „Nam nostra memoria, in-
 quit, Saraceni ad Imperatorem una cum ipso accesserunt. Itaque
 oportet me iisdem frui, quibus ille, ne in aliquo inter Romanos et
 Persas induciae sint quodammodo violatae.“ Ad quae Imperator ira-
 cundia percitus: „Si igitur Zichus in adulterio, aut aliquo alio gra-
 vi crimine deprehensus esset, tu illius vestigiis tibi insistendum pa-

A. C. 566 σιλει 'Ρωμαίων καὶ Ἰουστίνῳ διαλεγόμενος;" τότε κατορῶ-
 Ind. 14 δήσας ὁ Μεβώδης, περιδεὴς τε γινόμενος, προηὴς ἔκειτο
 Iustini² ἐπ' ἐδάφους, πρὸς ἄρρησίν τε καταφεύγων καὶ ἀναινόμενος
 εἰρησθαί οἱ τὰ τοιαῦδε. τοιαύτη ἀπολογία χρωμένῳ, ὁ αὐτο-
 κράτωρ ἔδοξεν ὑπάγεσθαι τῇ πειθοῦ, ἔλεξέ τε · „ἔοικεν οὖν ὅς
 ἐρμηγεὺς ἡμῖν ἕτερα ἂνθ' ἑτέρων φράσαι. εἰ τοίνυν οὐδὲν
 λέλεχται σοι παρὰ τὸ προσῆκον, ἴσθι τὸ ἐπίκλημα ἀπονηνά-
 μενος." οὕτως ὁ βασιλεὺς ἐκοντὶ ἀποπροσπονησάμενος τὰ λε-
 χθέντα πρὸς αὐτοῦ εἰδέναί, τῶν εἰρημένων τὴν ἄγνοιαν ὑπε-
 κρίνετο, καὶ δὴ ἐς τὸ ἡπιώτερον μετηνέχθη, ὡς ἂν μὴ θρα-10
 P. 106 σύτερός τε καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑψαγόρας ἔσοιτο ὁ Μεβώδης
 τῷ ἐς ἔγνοιαν ἔχειν συνειδέναί τὸν ἀντακράτορα τῇ ῥημάτων
 τραχύτητι. οὕτω δὴ οὖν τοῦ βασιλέως παρακρουσαμένου τὴν
 ὑπόνοιαν, „οἰμωζέτω," ἢ δὲ ὁ Μεβώδης, „καὶ τὰ Σαρακηνικὰ
 φύλα ἅπαντα καὶ Ἄμβρος αὐτὸς καὶ ἡ πρεσβεία ἢ κατ' αὐ-15
 τούς· ἐμοὶ γὰρ σιγὴ ἔσοιτο ἕκατ' τε αὐτῶν, οὐδ' εἰποιμί τι
 λοιπόν." τούτων οὕτω κεινημένων, πλείστα μὲν καὶ ἄλλα ὁ
 βασιλεὺς τὸν Σαρακηνὸν εἶπε κακῶς, καὶ ὡς μεταβολεὺς τα
 καὶ παλιγκάπηλος ἦκοι. πρὸς τοῖς δ' ἔφρασκεν, ὡς σὺχ οἶός
 τε πέφυκε λήσειν, ὅτου ἔνεκα βασιλεὺς ἔντευσόμενος ἀφίκετο.20
 B „φησὶ γὰρ, ὡς ἐθέλοι τὰ συνήθη χρήματα κομίσασθαι πρὸς
 ἡμῶν, ἂνθ' ὧν οἶμαι κομίζεται ξυμφορὰς ὁ κατάρατός τε

4. τοιαύτη B., ταύτη vulg. 14. ἢ δὲ B., ἕδη vulg.

tares? Annon sentis, te cum Romanorum Imperatore et Iustino ser-
 monem habere?" Tum consternatus Mebodes prae pavore pronus
 in terram se ad eius pedes prostravit et ad mendacia confugiens
 negavit, a se talia prolata fuisse. Quae excusatione cum uteretur,
 Imperator fidem habere videbatur, et dixit: „Videtur igitur inter-
 pres nobis alia pro aliis suggestisse. Itaque si nihil a te dictum
 est ab officio et decore alienum, scito te crimen purgasse." Ad hunc
 modum Imperator sponte ea, quae dicta fuerant, cum eorum igno-
 rationem simularet, dissimulatione transegit, et ad animi aequitatem
 est delapsus, ne forte Mebodes in posterum fieret audacior, aut
 verbis elatior, quum recordaretur, Imperatorem sermonis eius impu-
 dentiam animadvertisse. Itaque quum sic Imperator quod sensit,
 repressisset, Mebodes exclamavit: „Abeant in malam rem et Sara-
 cenicæ gentes omnes et Ambrus ipse et legatio eorum: mihi vero de
 ipsis silentium sit neque quidquam in posterum dicam." Quae quum
 dixisset, Imperator quoque maledicta in Saracenum coniecit, eum-
 que institorem et cauponem appellavit. Ad haec dixit, se silentio
 praeterire non posse, qua de causa Imperatoris congressum tantope-
 re concupisset. „Scilicet dicit, se a nobis solitas pecunias accipere
 velle, pro quibus calamitates, opinor, scelestus et improbus feret.

καὶ ἀπολούμενος. γελοιῶδες γὰρ, εἰ Σαρακηῶν ἔθνη, καὶ A. C. 566
 ταῦτα νομάδων, Ῥωμαῖοί γε ὄντες τεταξόμεθα ἐς φόρων Ind. 14
 ἀπαγωγὴν." ὁ Μεβῶδης, „εἶεν," ἔφη, „ὡ δέσποτα· εἰ καὶ Iustini 2
 ἄπρακτον, ὅμως ἀπόπεμψον αὐτόν." ὁ βασιλεὺς „καὶ εἰ μὴ
 ἔπαρεγένετο, ὅσον τό γε ἐφ' ἡμῖν, ἀλλ' οὖν ἀπίτω." „καὶ ἐμὲ
 ζὺν αὐτῷ κέλευσον," ἦ δὲ ὁ Μεβῶδης. εἰς τέλος ἐλθούσης
 τῆς πρεσβείας ἐν τούτοις, τὸν τε Περσῶν πρεσβευτὴν καὶ
 τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ βασιλεὺς ἅμα ἀφῆκεν ἐς τὰ πάτρια ἦθη
 ἀπονοστήσοντας. οὕτω δὲ ἀπεισιγήθη ἅπαντα τῇ τοῦ αὐτο-
 ιοκράτορος νουνεχείᾳ τὰ ὅσα Ἰωάννης ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ διεπρά-
 ξατο οὐ κατὰ τὸ προσῆκον. ὥς δὲ οἱ Σαρακηνοὶ ἔνδον τῆς C
 ἑαυτῶν ἐγένοντο, ἀπήγγειλάν τε τῷ Ἀμβρω τὴν τοῦ βασι-
 λέως βουλὴν περὶ τοὺς μηδίζοντας τῶν Σαρακηῶν, τότε ὁ
 Ἀμβρος Καμβῶσῃ τῷ ἀδελφῷ, ὃς Ἀλαμουνδάρῳ τῷ τῶν ὑπὸ
 15 Ῥωμαίους Σαρακηῶν ἡγουμένῳ ἀντικαθιστάμενος ἦν, ση-
 μαίνει καταδραμεῖν τὴν Ἀλαμουνδάρου γῆν. ἦδε δὲ ἡ γῆ
 ὑπὸ Ἀραβίαν τελεῖ.

ζ. Ὅτι ἀρχομένου τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς Ἰουστίνου A. C. 568
 βασιλείας πρεσβεία τῶν Τούρκων ἀφίκετο ἐν Βυζαντίῳ. ὥς Ind. 1
 10 γὰρ τὰ τῶν Τούρκων ἐπὶ μέγα ἦρθη, οἱ Σογδαῖται οἱ πρὸ Iustini 4
 τοῦ μὲν Ἐφθαλιτῶν, τῆνικαῦτα δὲ Τούρκων κατήκοοι, τοῦ
 σφῶν βασιλέως ἐδέοντο πρεσβείαν στείλαι ὡς Πέρσας, ὡς V. 72
 αὖ ἐκεῖσε ἀπύοντες οἱ Σογδαῖται ὄνιον παράσχοιντο τὴν μέ- D

1. ἀπολλύμενος vulg. 1. 2. τοῦτ' καὶ ν. vulg. 4. ἀπρα-
 κτιον et ἀπόπεμψον B., ἀπρακτοὶ et ἀποπέμψεν vulg. 6. ἡ δὲ
 N., ἦδε vulg. 14. Καβῶσῃ mg. H.

Ridiculum enim esset, si nos Romani tributum Saracenicis gentibus
 iisque nomadibus penderemus." Tum Mebodes, „Esto, inquit, o
 domine; at tu illum, licet re infecta, dimitte." Et Imperator,
 „Quamvis melius non venisset, quantum in me est, abeat tamen."
 „Et me quoque iube, inquit Mebodes, cum ipso abire." In his fi-
 nivit legatio. Itaque Persarum legatum et Saracenos ad sua reditu-
 ros Imperator dimisit. Atque ita Imperatoris prudentia pacata sunt
 et emendata omnia, quae Ioannes in sua legatione perperam egerat.
 Ut vero Saraceni domum reverterunt, consilium Imperatoris de Sa-
 racenis, qui Medorum partibus adhaerebant, Ambro retulerunt. Tunc
 Ambrus Camboso fratri, qui Alamanduro, Saracenorum partes Ro-
 manas foventium duci, erat oppositus, mandavit, ut Alamanduri
 terram, quae Arabiae contermina erat, excursionibus vexaret.

7. Initio quarti anni imperii Iustini legatio Turcorum Byzan-
 tium accessit. Ut enim Turci opibus et potentia creverunt, Sogdae-
 tae, qui prius quidem Ephthalitarum, tunc verò Turcorum subditi
 erant, a rege suo precibus contenderunt, ut legationem ad Persas
 mitteret, quo Sogdaëtis eo proficiscentibus sericum venum exponere

A. C. 568 ταξαν τοῖς Μήδοις. καὶ οὖν πείθεται ὁ Διζάβουλος, ἀφήσιν
 Ind. 1 τε πρεσβευσομένους Σογδαίτας. ἔξηγεται δὲ τῆς πρεσβείας
 Iustini 4 **Μανιάχ.** ἀφικόμενοι δὴ οὖν παρὰ βασιλεία Περσῶν ἐδέοντο
 τῆς μετάξης πέρι, ὅπως ἄνευ τινὸς κωλύμενης αὐτοῖς προέλ-
 θοι ἐπ' αὐτῇ τὰ τῆς ἐμπορίας. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς (οὗ-
 5 δαμῶς γὰρ αὐτῷ ἤρσακε τὰ τοιαῦτα, ὡς ἂν μὴ ἐνθένδε ἄδεια
 ἔσοιτο Τούρκοις τοῖς Περσῶν ἐμβατεύειν ὁρίοις) ἀνεβίβατο ἐς
 τὸ αὐριον. καὶ μὲν οὖν αὐθις ἀναβολῇ ἐχρητο πάλιν ἐτέρω-
 10 ὡς δὲ ἄλλοτε ἄλλως τὸ παρὸν ἀπεκρούετο, τῶν Σογδαίων
 P. 107 ἐκλιπαρούντων τε καὶ ἐγκειμένων, τότε Χοσρόης ἐκκλησιάζασαι
 ἀνελογίζετο. καὶ οὖν ὁ Κάτουλφος ἐκεῖνος ὁ Ἐφθαλίτης, ὃς
 διὰ τὴν ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως γεγεννημένην βιαιάν μι-
 ξιν τῇ γυναικὶ προὔδακε τὸ ὁμόφυλον τοῖς Τούρκοις, οὗτος
 γοῦν (μετανάστης γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγεγόνει τοῦ χρόνου καὶ
 ἐμήδιζεν ἤδη) παρήνεσε βασιλεὺς τῶν Περσῶν τὴν μεταξάν¹⁵
 σὺδαμῶς ἀποπέμψασθαι, ἀλλὰ γὰρ καὶ ὠνήσασθαι καὶ τὰ
 ὑπὲρ αὐτῆς μὲν καταθέσθαι τιμήματα, θεωμένων δὲ αὐτῶν
 τῶν πρέσβων ταύτην ἀφανίσαι πυρὶ, ὡς ἂν μήτε ἀδικεῖν
 B δόξῃ, μήτε μὴν βούλεσθαι χρῆσθαι τῇ ἐκ Τούρκων μεταξῆ·
 καὶ ἡ μὲν μέταξα ἐπυρπολήθη· αὐτοὶ δὲ ἐς τὰ πάτρια ἤθησαν
 ἀνεχώρησαν, τῷ γεγεννημένῳ ἤκιστα χαίροντες. ἐπειδὴ δὲ τῷ
 Διζαβούλῳ τὰ ξυγκυρήσαντα ἐφρασαν, αὐτίκα ὁ γε καὶ ἐτέ-

7. Τούρκοις B., τούτοις vulg. 9. ἄλλοι τε vulg. 10. ἐκκλη-
 σιάσας B., ἐκκλησιάζασαι vulg. 13. οὗτος H., οὕτως vulg. 17.
 αὐτῶν N., ἄλλων vulg. 18. ἀδικεῖν H., ἀδικῆ ἐν vulg.

apud Medos liceret. Disabulus eorum precibus obtemperans permi-
 sit Sogdaitis legationem mittere, cuius princeps fuit Maniach. Pro-
 fecti igitur ad Persarum regem precati sunt, ut liberum illis esset
 sine ullo impedimento apud ipsos serici commercium. At Persarum
 rex, cui minime hoc gratum erat, ne impune illis esset Persarum
 fines ingredi, responsum distulit in crastinum, deinde alia atque
 alia dilatione iterum usus est. Cum diem ex die traxisset, et ob-
 nixe Sogdaitae peterent et urgerent, Chosroes, consilio convocato,
 deliberavit. Catulfus autem ille Ephthalites, qui propter stuprum, a
 rege uxori suae per vim illatum, gentem Turcis prodiderat et dein-
 de ad Medorum partes transierat, hortatus est Persarum regem, ut
 sericum minime praetermitteret, sed emto eo, pretium traderet; tum
 autem ante oculos legatorum illud in ignem iniiceret, ne iniuste age-
 re, neve Turcorum serico uti velle videretur. Et sericum quidem
 igni crematum est, legati vero haud lacti ad proprias sedes remea-
 runt. Deinde quum Disabulo, quae decreta fuerant, renuntiassent,
 is confestim alia legatione ad Persas usus est, qua rei publicae suae
 eos conciliare studebat. Ubi vero iterum legatio a Turcis advenit,

ρα πρεσβεία ἐχρήτο ὡς Πέρσας, φιλοποιήσασθαι τὴν κατὰ A. C. 568
 σφᾶς πολιτείαν βουλόμενος. ἐπεὶ δὲ ἡ Τούρκων πρεσβεία αὐ-^{Ind. 1}
 θις ἀπέκτο, ὁ βασιλεὺς ἅμα τοῖς ἐν τέλει Περσῶν καὶ τῷ ^{Iustini 4}
 Κατούλῳ ἐγνωμάτευσεν, πάντῃ ἀξύνμορον εἶναι Πέρσαις φι-
 5λίαν θέσθαι ὡς Τούρκους· τὸ γὰρ Σκυθικὸν εἶναι καλίμβο-
 λον. ταύτῃ τοι καὶ παρενεγγύησε δηλητηρίῳ φαρμάκῳ ἐπίουσι
 διαφθαρεῖν τῶν πρέσβεων, ὅπως ἀπέποιεν τῆς ἐκείσε με-
 τέπειτα παρουσίας. καὶ δὴ οἱ πλείστοι τῶν πρεσβευσασμένων C
 Τούρκων τῇ περὶ τὴν ἐδωδὴν μίξει τῶν ἀναιρετικῶν φαρμά-
 10κων αὐτοῦ πευ τὸν βίον κατέλυσαν, πλὴν τριῶν ἢ τεσσάρων.
 Θροῦς δὲ ἐφοίτησε Πέρσαις, ὡς διώλοντο τῷ πνιγερῷ τῶν
 Περσῶν ἀνὰ τῶν Τούρκων οἱ πρέσβεις, ἅτε τῆς αὐτῶν
 χώρας θαμὰ νιφετῷ παλυννομένης, καὶ ἀδύνατον ὄν αὐτοῖς
 ἄνευ κρυμώδους καταστήματος βιοτεύειν. ταύτῃ τοι καὶ ἄλ-
 15λως ὑποτοπήσαντες, οἳ γε τὴν ἐπιβουλὴν διέφνον, οὕτω
 ξυμβὰν εἰς τὴν πατρίαν ἐπανελθόντες τὰ ἅπαν οἱ Πέρσαι
 καὶ οἱ διεψιδύρισαν ταῦτα. ὅμως ὁ Διζάβουλος (ἀγγίλους γὰρ
 τις καὶ δεινός) οὐκ ἠγγόησε τὸ πραχθὲν, φήθη δὲ, ὅπερ καὶ
 ἦν, ὡς ἐδολοφονήθησαν οἱ πρέσβεις. ἔνθεν τοιγαροῦν ἡ δυσ- D
 20μένεια ἤρξατο Περσῶν τε καὶ Τούρκων. καὶ λαβόμενος ὁ
 Μανιάχ, ὃς τῶν Σογδαϊτῶν προεστῆκει, τοιοῦδε καιροῦ ξυμ-
 βουλεύει τῷ Διζαβούλῳ, ἅμεινον εἶναι Τούρκοις ἀσπάσασθαι

9. ἀναιρετικῶν Val., αἰρετικῶν vulg. 14. βιοτεύειν H., βιο-
 τεῦον vulg. 21. τοιοῦδε B., τοῦδε vulg.

Persarum rex una cum primoribus Persarum et Catulfo censuit, mi-
 nime e re Persarum esse, amicitiam iungere cum Turcis. Omne
 enim Scythicum genus perfidum et mutabile. Quin etiam iussit, ve-
 neficio tolli nonnullos legatorum, ut in posterum aversarentur ad
 suas regiones accessum. Sic evenit, ut fere omnes legati, exceptis
 tribus aut quatuor, mixto cibus letali veneno, sint perempti. Rumor
 ex eo inter Persas dissipatus est, Turcorum legatos nimis calido et sicco
 terrae Persidis situ periisse: quia, cum Turcorum regio crebris nivibus
 contacta sit, non nisi in frigida aëris temperie vivere possent. Quin et
 illi, qui insidias evaserant, quamvis aliter suspicarentur, eandem, quae per
 Persidem percrebuerat, famam quoque apud suos divulgaverunt. Sed
 Disabulus, homo callidus et versutus, quae patrata erant, non
 ignorabat. Credebat enim, sicut erat, legatos dolo necatos esse. Hinc
 inimicitiae Turcorum et Persarum originem ceperunt. Et hanc oc-
 casionem Maniach, qui Sogdaitis praecerat, arripit, Disabulo per-
 suasit, utilius esse Turcis Romanos colere, et eorum amicitiam am-
 plecti, et ad illos serici commercium transferre, qui illud in fre-
 quentiori usu haberent, quam reliqui homines, seque paratissimum
 esse dicebat Maniach, una cum legatis Turcorum ad eam legationem

- A. C. 568 τὰ Ῥωμαίων, καὶ παρ' αὐτοὺς ὄντιον ἀποκομίζειν τὴν μετα-
 Ind. 1 ξαν, ὡς γέ καὶ κατὰ τὸ πλεόν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων χρωμέ-
 Iustini 4 ρους. ἐτοιμότητα δὲ ἔχειν ἔφη ὁ Μανιάχ καὶ αὐτὸς συνα-
 παίρειν τοὺς πρέσβεις τῶν Τούρκων· καὶ ὡς ταύτη φίλοι
 ἔσονται Ῥωμαῖοί τε καὶ Τούρκοι. τούτοις δὴπου κατανεύσας⁵
 τοὺς ῥήμασιν ὁ Διζάβουλος ἐκπέμπει αὐτὸν τε καὶ ἑτέρους
 τινὰς ὡς βασιλέα Ῥωμαίων πρεσβευσομένους, προσρήσεις
 τε ἀποκομοῦντας καὶ δῶρα μετάξῃς, οὐκ ὀλίγον τι χρῆμα,
 P. 108 καὶ συλλαβὰς τινὰς. τοιάσδε τινὰς ἐπιστολάς ἐπιφερόμενος
 ὁ Μανιάχ ἀπήρξατο τῆς ὁδοπορίας. καὶ δὴ ἐς τὰ μάλιστα¹⁰
 πολλὴν διανίσας ἀτραπὸν, χώρους τε διελθὼν ἐστὶ πλεί-
 στους, ὄρη τε μέγιστα καὶ ἀγγιγεφῆ καὶ πεδία καὶ νάπας,
 λίμνας τε καὶ ποταμοὺς, εἶτα τὸν Κανύκασον αὐτὸν τὸ ὄρος
 ὑπερελθὼν, τὸ τελευταῖον ἀφίκετο ἐς Βυζάντιον. καὶ τοίνυν
 εἰς τὰ βασιλεία παρελθὼν καὶ παρὰ βασιλέα γενόμενος ἄπαν-¹⁵
 τα ἔπραξε τὰ ὅσα ἔπεται τῷ τῆς φιλίας θεσμῷ, τό τε γράμ-
 μα καὶ τὰ δῶρα ἐνεχείρισε τοῖς ἐς τοῦτο ἀνειμένους, καὶ
 Β δέδειτο μὴ ἀνονήτους αὐτῷ γενέσθαι τοὺς τῆς ὁδοπορίας
 ἰδρωτάς. ἀτὰρ ὁ βασιλεὺς ἀναλεξάμενος διὰ τῶν ἐρμηνέων
 V. 73 τὸ γράμμα τὸ Σκυθικὸν ἀσμενέστατα προσήκατο τὴν πρε-²⁰
 σβείαν. τοιγαροῦν ἤρETO τοὺς πρέσβεις περὶ τῆς τῶν Τούρ-
 κων ἡγεμονίας τε καὶ χώρας. οἱ δὲ γέ ἔφασαν τέτταρας αὐ-
2. ὡς γέ B., ὡστε vulg. 3. δὲ B., καὶ vulg. αὐτὸς συνα-
 παίρειν B., αὐτὸν οὖν ἀπαίρειν vulg. 7. πρεσβευσομένους ed.
 Par. 13. αὐτὸν B., αὐτό vulg.

proficisci, ut Romani et Turci hac conditione fierent amici. His verbis Disabulus assensus mittit ipsum et quosdam alios, qui legationem obirent apud Imperatorem Romanum, eique gratulationes et dona serici non parvi pretii una cum litteris deferrent. Hanc epistolam ferens Maniach in viam se dedit. Cum longum itineris spatium confecisset multasque regiones peragrasset, montes praeruptos et undique nivibus coopertos, loca plana et silvosa, paludes et flumina, deinde Caucasum superasset, Byzantium pervenit, et in regionem introductus ad Imperatorem accessit. Hic omnia exsecutus est, quae inter socias gentes observari solent, et litteras et dona in manus tradidit eorum, quorum hoc officium erat, et precatus est, ne sibi irriti fierent tam longi itineris sudores. Imperator autem, ubi legit per interpretem litteras Scythice scriptas, legationem lubenti animo admisit. Itaque legatos percunctatus est de Turcorum principatu et regione: illi vero responderunt, quatuor apud eos praefecturas, sed summum totius gentis imperium penes solum Disabulum esse. Ad haec dixerunt subegisse Ephthalitas eosque tributum pendere coegisse. „Omnia igitur, inquit Imperator, a vobis est eversa Ephthalitarum

τοὺς εἶναι ἡγεμονίας· τὸ δὲ γε κράτος τοῦ ξύμπατος ἔθρους A. C. 568
 ἀνεῖσθαι μόνῳ τῷ Διζαβούλῳ. πρὸς γε ἔλεξαν, ὡς παρεστῆ-^{Ind. 1}
 σαντο καὶ Ἐφθαλίτας μέχρι καὶ ἐς φόρον ἀπαγωγῆν. „πᾶ-^{Iustinian 4}
 σαν οὖν,” ἔφη ὁ αὐτοκράτωρ, „τὴν τῶν Ἐφθαλιτῶν ἐκποιή-
 50σασθαι δύναμιν.” „πάνυ μὲν οὖν” ἔλεξαν οἱ πρέσβεις. αὐ-
 θις ὁ βασιλεὺς „κατὰ πόλεις ἢ που ἄρα κατὰ κόμιας ὄκονοι
 οἱ Ἐφθαλίται;” οἱ πρέσβεις „ἄστικοί, ὧ δέσποτα, τὸ φύλον.”
 „εὐδὴλον οὖν,” ἢ δὲ ὁ βασιλεὺς, „ὡς ἐκείνων δῆπου τῶν πό-
 λεων κύριοι καθεστήκατε.” „καὶ μάλα” ἔφασαν. ὁ βασιλεὺς
 10 „ἄρα ἡμᾶς ἀναδιδάξατε ὅση τῶν Ἀβύρων πληθὺς τῆς τῶν
 Τούρκων ἀφηνίασεν ἐπικρατείας, καὶ εἴ τινες ἔτι παρ’ ὑμῖν;”
 „εἰσὶ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἱ γε τὰ ἡμέτερα στέργουσι ἐτι· τοὺς
 δὲ δῆπουθεν ἀποδράσαντας οἶμαι ἀμφὶ τὰς εἴκοσιν εἶναι
 χιλιάδας.” εἶτα ἀπαριθμησάμενοι οἱ πρέσβεις ἔθνη κατήκοα
 15 Τούρκων, τὸ λοιπὸν ἠντιβόλουν αὐτοκράτορα εἰρήνην τε ξυν-^D
 εστάναι καὶ ὁμαιχιμίαν Ῥωμαίους τε καὶ Τούρκοις. προσε-
 τίθεσαν δὲ, ὡς καὶ ἐτοιμότερα ἔχουσι καταπολεμῆσαι τῆς
 Ῥωμαίων ἐπικρατείας τὸ δυσμενὲς, ὁπόσῃ ἐς τὴν κατ’ αὐ-
 τὸν ἀγελίζονται ἡπειρον. ἐπὶ τούτοις ἅμα τῷ λέξει τὸ
 20 χεῖρε ὑποῦ ἀνατείνας ὁ Μανιάχ οἱ τε ξὺν αὐτῷ ὄρκῳ ἐπι-
 στώσαντο μεγίστῳ, ἢ μὴν ὀρθογνώμονι διανοίᾳ ταῦτα εἰρη-
 σθαι. πρὸς γε καὶ κατέχεον ἀρῶς σφίσιν αὐτοῖς, ἔτι γε μὴν
 καὶ τῷ Διζαβούλῳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ παντὶ τῷ ἔθνει, εἴ γε οὐχὶ

4. ἰδιοποιήσαθε aut ἐκείωσαθε conl. B. 6. κατὰ κόμιας Val.,
 κατὰ κόμιας vulg., καὶ τὰ x. mg. H. 8. ἢ δὲ B., ἡδη vulg. 10.
 ὅση B., ὡς ἡ vulg. 11. ἀφηνίας ἐν ἐπικρατεία vulg., Val. em.
 ἡμῶν vulg. 18. αὐτὰς vulg. 20. τε N., γε vulg.

potentia.“ Adnventibus legatis, Imperator rogavit: „Utrum in urbi-
 bus, an vicatim habitabant Ephthalitae?” „Gens, o domine, urbes
 colit.“ „Ergo, subiecit Imperator, manifestum est, vos omnium
 urbium, quae illorum fuerunt, factos esse dominos.“ „Sic est,
 Imperator,” dixerunt. „Sed nos docete, quanta sit Avarum mul-
 titudo, quae vestri imperii frenum excussit, et num pars etiamnum
 vobis subiecta sit.“ „Sunt qui nostro imperio adhuc pareant. Qui
 vero a nobis defecerunt, arbitror esse circiter viginti millia.“ Po-
 stremo Imperatori dinumerarunt gentes Turcis subditas. Deinde ab
 eo, ut pax et armorum societas Romanis et Turcis esset, petierunt.
 Addiderunt, se paratissimos esse, pugnare contra omnes, qui Roma-
 nae dominationi infesti, eos prope ipsorum fines bello appeterent.
 Haec simulatque pronuntiarunt, Maniach, manibus in coelum sub-
 latis, et qui cum ipso erant, iureiurando maximo, sese ex animi
 sui sententia bona fide haec omnia dicere et promittere affirmarunt;
 nisi ea vera essent, aut si scientes fallerent, neque ea observarent,

- A. C. 568 τὰ ἐπηγγελμένα ἀληθῆ τε εἶη καὶ πρακτέα. οὕτω μὲν οὖν
 Ind. 1 τὸ φῦλον οἱ Τοῦρκοι φίλοι ἐγένοντο Ῥωμαίοις, καὶ τῆ κατ'
 Iustini 4 ἡμᾶς οὐχὶ ἄλλως ἐφοίτησαν πολιτεία.
- A. C. 569 ἦ. Ὅτι διαθρυλληθὲν κατὰ τὴν Τουρκίαν, ὅσοι ἀγχι-
 Ind. 2 θυροὶ ἦσαν, ὡς Ῥωμαίων ἐνδημοῦσι πρέσβεις καὶ ὡς πο-5
 Iustini 5 ρεύονται τὴν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἅμα πρεσβεία Τούρκων, ὃ
 P. 109 τῶν ἐκείνη ἐθνῶν ἡγεμῶν ἐδήλωσε τῷ Διζαβούλω ξὺν ἐκε-
 τεία, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ σφετέρου τινας ἀποστείλαι
 ἔθνοὺς ἐπὶ θέαν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας. καὶ τοίνυν ὁ Δι-
 ζάβουλος ἐφίετο. καὶ ἕτεροι δὲ προεσιτώτες ἐθνῶν ταῦτα ἐξή-10
 τουν· ὃ δὲ οὐδενὶ ξυνεχώρησε τῶν πάντων, ἧ μόνον τῷ τῶν
 Χλιατῶν ἡγεμόνι. καὶ οὖν καὶ τοῦτον παρειληφότες οἱ Ῥω-
 μαῖοι διὰ τοῦ λεγομένου ποταμοῦ Ὠήχ*, καὶ ἀτραπὸν δια-
 πύσαντες οὐδαμῶς ὀλίγην, ἐγένοντο κατὰ δὴ τὴν λίμνην τὴν
 ἄπλετον ἐκείνην καὶ εὗρεσαν. ἐνταῦθα ὁ Ζήμαρχος ἐνδια-15
 Β ἐπιτομωτέρων συλλαβῶν ἀπαγγελίαν, προδηλώσοντα τῷ βα-
 σιλεῖ τὴν σφῶν αὐτῶν ἐκ Τούρκων ἐπάνοδον. καὶ οὖν ὁ
 Γεώργιος ἅμα Τούρκοις δέκα πρὸς τοῖς δύο ἀπήρξατο τῆς
 ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ὁδοῦ, ἀνύδρου τε μάλα οὐσης καὶ πάντητο
 ἐρήμον, ὅμως δ' οὖν ἐπιτομωτέρας. ὃ δὲ Ζήμαρχος κατὰ
 δὴ τὸ ψαμαθῶδες τῆς λίμνης παροδένων ἐπὶ ἡμέρας δέκα

5. ἐνδημοῦσι N., ἐνδήμους vulg. 7. ἐκείνη N., ἐκείνης vulg.
 10. ἐφίετο N., ἐφίκετο vulg. ἕτεροις vulg. 15. εὗροσαν
 vulg. Iaxartes fluvius, lacus Aral N.

sibi ipsis et ipsi Disabulo totique genti diras sunt imprecati. Ad hunc modum gens Turcica Romanis amica est facta.

8. Postquam fama ad finitimas Turciae gentes pervenerat, legatos Romanorum advenisse, eosque una cum Turcorum legatis Byzantium redire, eius regionis dux Disabulum supplex oravit, ut reipublicae Romanae visendae gratia sibi quoque legatos mittere liceret. Quod Disabulus non recusavit. Sed quum aliarum quoque gentium duces idem peterent, nulli alii, quam soli Chliatium duci, concessit. Itaque hunc etiam Romani assumentes, trajecto flumine Oich, haud breve viae spatium emensi, ad illam ingentem et latam paludem pervenerunt. Hic Zemarchus tres dies commoratus, mittit Georgium, cui munus breviores epistolas perferendi delatum erat, ut Imperatori legatorum a Turcis reditum significaret. Georgius igitur cum duodecim Turcis desertam quidem et inaquosam, sed brevioram viam Byzantium versus ingressus est. Zemarchus autem per arenosa paludis iter faciens per duodecim dies, loca praerupta praetergressus, attingit ripas non solum fluminis Hichi, sed etiam Daichi, et rursus per alias paludes ad Attilam pervenit, inde ad Uguros,

καὶ δύο, δυσβάτους τέ τινας χώρους παραμειψάμενος, ἐγέ- A. C. 569
νετο κατὰ τὰ ῥεῖθρα τοῦ Ἰχ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Ind. 2
Λαῖχ, καὶ διὰ λιμνῶν ἐτέρων αὐθις ἐς τὸν Ἀττίλαν· πάλιν Iust. 5
ὡς Οὐγούρους, οἳ δὴ καὶ σφισιν ἀπήγγειλαν, ὡς εἰς τὰ περὶ C
Ἑτὸν Κωφῆνα ποταμὸν ἐς τὰ λάσια τέσσαρες χιλιάδες Περ-
σῶν ἐπιτηροῦσι προλελοχισμένοι, ὡς ἂν χειρῶσονται παριόν-
τας αὐτούς. ταύτῃ τοι ὁ τῶν Οὐγούρων ἡγούμενος, ὃς διέ-
σωζεν ἐκεῖσε τοῦ Διζαβούλου τὸ κράτος, πληρώσας ὕδατος
ἄσχοις παρέσχετο τοῖς περὶ Ζήμαρχον, ὡς ἂν ἔχοιεν ὄθην
150f δὴ ἀνιχνεύσαντες ἀπήγγειλαν μηδένα ἰδεῖν. ὅμως ζὺν με- D
γίστω φόβῳ ἀφίκοντο ἐς Ἀλανίαν, κατὰ τὸ μᾶλλον δεδιότες
τὸ φῦλον τῶν Ὀρομοσχῶν.

9. Ὅτι γενόμενοι ἐν Ἀλανίᾳ παρὰ Σαρῳδίον τὸν ἐκεί-
νων ἡγεμόνα, καὶ ἅμα τοῖς ἐπομένους Τούρκους ἐσφοιτῆσαι V. 74
20βουλόμενοι, ὁ Σαρῳδῖος τὸν μὲν Ζήμαρχον καὶ τοὺς ἐπομέ-
νους ἐδέξατο ἀσμένως, τοὺς δὲ δὴ πρέσβεις τῶν Τούρκων
ἔφρασκε μὴ πρότερον τῆς ὡς αὐτὸν εἰσόδου τυχεῖν, ἢ κατα-
2. 3. 5. Iemba, Iaik, Volga (Ethel), Kuma, flavii. N. 3. διὰ
λιμνῶν H., διὰ λιμνῶν vulg. 4. Οὐτιγούρους ἐτ 7. Οὐτιγούρων
coni. N. 6. παριόντας Cantocl., παρόντας vulg. 7. ὁ om. vulg.

qui Romanos monuerunt, in densis et arboribus consitis locis circa Cophenem flumen latere in insidiis collocata Persarum quatuor mil-
lia, qui praetereuntes eos captivos facerent. Uгурorum dux, qui
illic ex auctoritate Disabuli imperium habebat, utres aqua imple-
vit et praebuit Zemarcho et eius comitibus, ut, cum per deserta
irent, haberent unde aquarentur. Invenerunt et paludem et ma-
gnum illud stagnum praetergressi, pervenerunt ad eas paludes, in
quas immixtus Cophen amnis sese effundit. Ex eo loco mittunt qui
explorarent, an verum esset, Persas in insidiis esse. Hi isdem to-
tam regionem perscrutati renuntiarunt, se neminem vidisse. Nihilo
secius in Alaniam magna cum trepidatione, propterea quod metue-
bant gentem Oromoschorum, properarunt.

9. Quum in Alaniam pervenissent, et Sarodium, Alanorum du-
cem, una cum Turcis adire vellent, Sarodius quidem Zemarchum et
qui cum eo erant benigne et comiter excepit, sed Turcorum lega-
tos prius, quam arma deposuissent, in suum conspectum venire no-
luit. Maximo igitur inter ipsos super hac re orto et continuato per
tres dies certamine, dissidentium arbiter fuit Zemarchus. Tandem,
armis depositis, ut Sarodio placuerat, eum adierunt. Sarodius au-

- A. C. 569 *Θεμένους γὰ ὄπλα. τοιγάρτοι καὶ ἄμιλλα αὐτοῖς ἐγένετο περὶ*
 Ind. 2 *τούτου ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, καὶ Ζήμαρχος ἦν τῶν φιλονεικουμέ-*
 Iustini 5 *νων διαιτητής. τέλος ἀποθέμενοι τὰ ὄπλα οἱ Τούρκοι, ὡς Σα-*
ρωδίῳ ἐδόκει, ὡς αὐτὸν ἐσφοδίστησαν. ὁ δὲ δὴ Σαρῳδίος παρενε-
γύησε τοὺς περὶ Ζήμαρχον διὰ τῆς τῶν Μινδιμιανῶν ἀτραποῦ ἧ-5
κιστα ἰέναι, τῷ κατὰ τὴν Σουανίαν τοὺς Πέρσας ἐνεδρεύειν·
ἄμεινον δὲ εἶναι διὰ τῆς λεγομένης Δαρεινῆς ἀτραποῦ οἴκου
 P. 110 *ἀποχωρεῖν. ταῦτα ἐπεὶ ἔγνω ὁ Ζήμαρχος, διὰ τῆς Μινδιμι-*
νῆς ἔστειλεν ἀχθοφόρους δέκα μεταξὺν ἐπιφερομένους, ἀπα-
τήσουτας Πέρσας τῷ προεκπεμφθῆναι τὴν μεταξὺν καὶ προ-10
τερῆσαι τῇ ὁδῷ, ἐκ τούτου τε ὑποποτῆσαι ὡς ἐς τὸ αὐριον
παρέσται καὶ Ζήμαρχος. καὶ οἱ μὲν ἀχθοφόροι ἄχοντο ἄπι-
όντες, ὁ Ζήμαρχος δὲ διὰ τῆς Δαρεινῆς παρεγένετο ἐς Ἀψι-
λίαν, τῇ Μινδιμιανῇ χαίρειν εἰπὼν, ἐς τὰ εὐώνυμά τε ἐά-
σας αὐτὴν, ἣ ἐπίδοξοι ἦσαν ἐπιθήσεσθαι οἱ Πέρσαι. καὶ 15
ἦκεν ἐς τὸ Ῥογατόριον, εἶτα κατὰ δὴ τὸν Εὐξείνιον Πόντον,
εἶτα ναυτιλίᾳ χρησάμενος ἐς Φᾶσιν ποταμόν· πάλιν ἐς Τρα-
 B *πεζοῦντα. οὕτω τε δημοσίῳ ἵππῳ ἐς Βυζάντιον παρὰ βασι-*
λέα εἰσελθὼν ἔφρασε τὸ πᾶν. Ζημάρχῳ μὲν οὖν ἐν τοιοῦτοδὲ
ἔληξεν ἡ πορεία καὶ ἀποπορείας ἐπὶ Τούρκους. 20
- c.A.C.565 *ι. Ὅτι Ἀβάρων καὶ Φράγκων σπεισαμένων πρὸς ἀλλή-*
 Ind. 13 *λους, καὶ τῆς εἰρήνης ἐμπεινώτατα ἐχούσης, ἐσήμηνεν ὁ Βα-*
 Iustini 1 *ϊανὸς Σιγισβέρτῳ τῷ τῶν Φράγκων ἡγεμόνι ὅλα λιμῶν πιεζο-*
μένης αὐτῷ τῆς στρατιᾶς, καὶ ὡς χρεῶν εἴη βασιλέα καθε-
 5. Misimiani Agathiae. N. 9. ἐπιφερομένους, ἀπατήσουτας B,
 ἀποφερομένους, ἀπαντήσουτας vulg. 17. εἶτα del. N. χρη-
 σάμενος mg. H., χρησάμενοι vulg. 20. ἀποπορεία conl. B.

tem monuit Zemarchum, ne per Mindimianos iter faceret, propterea quod Persae circa Suaniam in insidiis essent: consultius faceret, si per Darinem iret. His cognitis, Zemarchus per Mindimianam decem equos misit, serico onustos, qui Persas fallerent, quasi sericam praemissum esset, et ipsi praeirent, unde coniiicerent, Zemarchum crastino die secuturum. Et hi quidem profecti sunt. Zemarchus vero per Darinem in Apsiliam venit, Mindimiana ad laevam relicta, (haec enim parte suspicio erat Persas insidias struere,) et Rogatorium accessit, deinde ad Pontum Euxinum, et navibus usus usque ad Phasin, tam Trapezuntem pervenit, unde equo publico Byzantium ad Imperatorem delatus, illi omnia narravit. Hic igitur profectio et reditus Zemarchi finem accepit.

10. Quum Avarae et Franci foedera invicem sanxissent, et pax firma inter eos esset, Baianus, Avarum dux, significavit Sigisberto, Francorum duci, suum exercitum commeatus inopia laborare. Decere eam, qui rex esset et inter suos, minime negligere exercitum sibi

στώτα, καὶ πρὸς γε αὐτόχθονα, μὴ περιδεῖν στράτευμα ἐν- c.A.C.565
 σπονδον. ἔφασκε δὲ, ὡς, εἶγε ἐπιβρώσει τῶν Ἀβάρων τὸ Ind. 13
 στράτευμα τοῖς ἀναγκαίοις, οὐ πλέον ἢ τρεῖς ἡμέρας αὐτοῦ Iustini 1
 ἐνδιατρίψει, εἶτα ἀπαλλαγῆσεται. ταῦτα ἐπειδὴ ἀπήγγελετο C
 5τῷ Σιγισβέρτῳ, παραχρῆμα ὃ γε ἄλευρά τε ἔστειλε τοῖς
 Ἀβάροις καὶ ὄσπρια καὶ οἶς καὶ βόας.

ια'. Ὅτι Ἀλβούιος ὁ τῶν Λογγιβάρδων μόναρχος (σὺν A. C. 566
 γὰρ αὐτῷ ἀπέληγεν ἢ πρὸς Κοιμοῦνδον ἀπέχθεια, ἀλλ' ἐκ Ind. 14
 παντὸς τρόπου ᾔετο δεῖν καταστρέψασθαι τὴν τῶν Γηπαίδων Iustini 2
 10ἐπικρατίαν) ταύτη τοι πρέσβεις ἐξέπεμψεν ὡς τὸν Βαϊανόν,
 ἐς ὁμαιχμίαν παρακαλῶν. παραγενομένων δὲ τῶν πρέσβεων,
 ἠντιβόλον μὴ περιδεῖν σφᾶς ὑπὸ Γηπαίδων τὰ ἀνήκεστα
 πεπονθότας, μάλιστα καὶ Ῥωμαίων τῶν ἄγαν ἐχθίστων
 Ἀβάροις συμμαχοῦντων τοῖς Γηπαισιν. ἐδίδασκον δὲ, ὡς οὐ
 15κατὰ τοσοῦτον πρὸς Γήπαιδας τὸν πόλεμον ἀναρξίψωσι, κα- D
 θόσον Ἰουστίνῳ μαχήσονται, βασιλεὺς τῷ τῶν Ἀβάρων ἔθνει
 ἐς τὰ μάλιστα δυσμενεστάτῳ γε ὄντι, ὃς παρωσάμενος τὰς Ἰου-
 στινιανοῦ τοῦ μητραδέλφου σπονδὰς πρὸς Ἀβάρους ἐκ πολ-
 20λοῦ γεγενημένας τῶν εἰωθότων ἐστέρησε. προσετίθεσαν δὲ,
 ὡς, εἴ γε ἔοιντο ἅμα Λογγοβάρδοις, ἀκαταμάχητοι γενή-
 σονται πως, καὶ ὡς καταστρεφόμενοι Γήπαιδας τοῦ τε πλου-
 του σφῶν, ἔτι γε μὴν καὶ τῆς ἐκείνων κοινῇ κρατήσουσι χεί-
 ρας, καὶ ὡς ἢ Σκυθία τὸ λοιπὸν αὐτοῖς εὐήμεροῦσί γε ἐς
 αἰεὶ, καὶ μὲν οὖν ἡ Θράκη αὕτη ἔσται εὐεπίβατος, καὶ

8. Κοιμοῦντον vulg 23. εὐήμεροῦσι H., εὐμεριοῦσι vulg.

foedere coniunctum. Promittebat autem, si exercitum Avarum necessariis rebus recreasset, se tertio die castra moturum, neque diutius in his locis commoraturum. Haec ubi Sigisberto sunt nuntiata, statim farinam, legumina, oves et boves ad Avaros misit.

11. Alboinus, Longobardorum rex, qui inimicitias, quas cum Cunimundo, Gepidarum rege, exercebat, minime deponebat, sed quacun- que ratione Gepidarum opes sibi evertendas ducebat. Itaque legatos ad Baianum misit, quibus eum ad armorum societatem adhortabatur. Legati cum advenissent, precibus cum Balano agebant, ne se contemneret, qui nefanda omnia a Gepidis passi essent, praesertim quum etiam Romani, Avarum genti quam infestissimi, Gepidas bello invasissent. Neque tam in Gepidas bello ferri dicebant, quam contra Iustinum pugnare cuperent, regem Avarum genti inimicissimum, qui foedera cum Iustiniano, eius avunculo, iam pridem transacta pro nihilo habens Avaros consuetis muneribus privaret. Adiecit, si cum Longobardis se coniungerent, fore, ut invicti essent, et, Gepidis exterminatis, eorum opibus et regione communiter potirentur. Tum pacatis et con- iunctis ipsis facile fore Scythiam et ipsam Thraciam occupare, et

A. C. 566 ἀπλῶς ξὺν οὐδενὶ πόνῳ ἐκ γειτόνων ὁρμώμενοι τὴν Ῥωμαίων καταδραμοῦνται, καὶ ὡς ἄχρῃς αὐτοῦ γε δὴ που τοῦ Βυζαντίου ἐλάσουσιν. ἔφασκον δὲ οἱ τῶν Λογγιβάρδων πρέσβεις, ὡς καὶ συνοίσει τοῖς Ἀβάρους τὴν πρὸς Ῥωμαίους P. 111 ἀσπίασθαι μάχην· ἢ γὰρ ἂν ἐκεῖνοι προτερήσουσι, καὶ ἐξ παντὸς τρόπου καθελοῦσι τὴν Ἀβάρων δύναμιν, ὅπου καὶ γῆς τυγχάνουσιν ὄντες.

ιβ. Ὅτι ὁ Βαϊανὸς τοὺς τῶν Λογγιβάρδων πρέσβεις δεξάμενος ἔδοκει τούτους περιφρονεῖν, τῷ βούλεσθαι γε αὐτὸς κερδαλεώτερον θέσθαι ὡς αὐτοὺς τὴν συμμαχίαν, καὶ πῆϊο μὲν τὸ μὴ δύνασθαι, πῆ δὲ τὸ δύνασθαι μὲν προῖωχτο, μὴ βούλεσθαι δέ. ξυνελόντα δὲ εἰπεῖν, ἅπαντα τρόπον B ἀπάτης τοῖς δεομένοις ἐπισείσας ἔδοξε μὲν πείθεσθαι μόλις, V. 75 οὐκ ἄλλως δὲ ἢ εἰ τὸ δεκατημόριον τῶν τετραπόδων ἀπάντων, ὅσα παρὰ Λογγιβάρδοις ὑπῆρχεν, αὐτίκα κομίσαιντο, 15 καὶ ὡς, εἰ γένοιτο καθυπέριτεροι, ἥμισυ μὲν τῆς λείας ἔξουσιν αὐτοὶ, τὴν δὲ τῶν Γηπαίδων χώραν εἰς τέλεον. ἂ δὴ καὶ ἐγένετο. καὶ ἐχώρουν Γῆπαισι πολεμήσοντες. ἐπειδὴ δὲ ἐπύθετο Κοιμοῦνδος, λέγεται δεῖσας, ὡς καὶ αὐθις παρὰ βασίλειά Ιουστινὸν ἐπεμψε πρέσβεις, καὶ ὡς οὐδὲν ἤττον, ἦ20 πρότερον, ξυνεπιλαβέσθαι οἱ τοῦ κινδύνου ἰκέτευσεν, καὶ πάλιν τὸ Σίρμιον καὶ τὴν εἰσῶ Δράου ποταμοῦ χώραν ἐπηγγέλλετο 3. ἐλάσουσι H., ἐκλάβουσι vulg. Λογγοβάρδων vulg. 9. αὐτὸς B., αὐτὸν vulg. 10. αὐτοὺς N., αὐτῆ vulg. 14. εἰ add. N. 19. ἐπειθετο vulg.

ex vicinis locis moventes minimo negotio Romanorum regiones armis percurrere et Byzantium usque ferri. Dixerunt quoque Longobardorum legati, Avaribus expedire Romanos ultro bello petere: alioquin enim illos praeventuros, et quoquo terrarum Avarum constituerint, eos persecuturos et quacumque ratione deleturos.

12. Baianus legatos quidem Longobardorum excepit, sed eos parvi facere decrevit, ut ea ratione conditionibus, quae suis rationibus utiles essent, ad armorum societatem secum contrahendam pelliceret. Et modo se non posse, modo posse, iactabat, sed nolle. Cumque se precantes omni fraudis genere, ut breviter dicam, concussisset, tandem eorum petitioni assentiri videbatur, sed non alia conditione, quam si decimam partem quadrupedum, quae tunc temporis apud Longobardos essent, confestim acciperet, si superiores evaderent, dimidium manubiarum et tota Gepidarum regio eius iuri cederet. Atque haec cum ita conventa essent, bellum inferre Gepidibus deinceps instituerunt. Quae ubi Conimundus intellexit, dicitur timore percussus legatos quoque misisse ad Iustinum Imperatorem, et eum esse obtestatus, ut non minus, quam antea, in partem periculi veniret. Tum rursus, se illi Sirmium et omnem regi-

δῶσειν, αἰδώς τε αὐτὸν οὐκ εἶχεν ἤδη περὶ τῶν αὐτῶν δ- A. C. 566
 μωμοκότα ἀπαξ καὶ τοῖς ὄρκοις οὐχὶ ἐγκατερέησαντα. διό Ind. 14
 δὴ καὶ βασιλεὺς Ἰουστίνος εἰδώς τε καὶ τεκμαιρόμενος C Iustini 2
 τοῖς φθάσασιν, ὡς Κοιμοῦνδῳ ἔνεστι πίστεως οὐδὲν ὀτιοῦν,
 δᾶνῆσασθαι μὲν οὐ τι ᾤετο χρῆναι τὴν ξυμμαχίαν, ἀναβολῇ
 δὲ ὁμως παρεκρούσατο τοῦ βαρβάρου τὴν αἴτησιν· ἔφη γὰρ,
 ὡς διεσκεδασμένα τὰ Ῥωμαϊκὰ ὑπάρχει στρατεύματα, ξὺν
 σπουδῇ δὲ ὡς οἶόν τέ ἐστιν ἀθροίσας αὐτίκα ἐκπέμψοι. ἀ-
 κήκοα δὲ περὶ Κοιμοῦνδου καὶ τοιαύδα, ἐμοὶ δὲ οὐ πιστά·
 10 ἰολίαν γὰρ ἀναιδὲς ὑπῆρχε τὸν παρασπονδήσαντα περὶ τῶν αὐ-
 τῶν δεῖσθαι καὶ πάλιν. λέγεται δὲ, ὡς καὶ Λογγίβαρδοι τη- D
 νικαῦτα ἐπρεσβεύσαντο παρὰ Ἰουστίνον, καὶ ὅτι Γήπαιδας
 τῆς ὡς Ῥωμαίους ἀγνωμοσύνης πλείστα ὅσα κατηγορήσαντες,
 τὴν ἐκ Ῥωμαίων μὲν θηρώμενοι συμμαχίαν ἤνυσαν οὐδὲν,
 15 κατεπράξαντο δὲ ὁμως πρὸς τοῦ βασιλέως μηδὲ ἑτέρους τῆς
 Ῥωμαίων ὑπολαῦσαι ἐπικουρίας.

11. Ὅτι Βυϊανὸς ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγούμενος, ἐν ᾧ χρόνῳ f. A. C. 568
 τὸ Σίρμιον ἠβούλετο πολιορκήσῃν, Βιταλιανόν τε τὸν ἐρμηνεύα Ind. 1
 καὶ Κομιτᾶν εἶχεν ἐν δεσμοῖς. ἄμφω γὰρ τῷ ἄνδρῳ τοῦτω Iustini 4
 20 Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς ἤδη στείλας ὑπῆρχεν ὡς αὐτὸν, αἰτή-
 στοντας αὐτοῦ, ὡς ἂν ἄττα διαλεχθεῖη γε αὐτοῖς. ὁ δὲ παρὰ
 τὸν κοινὸν τῶν πρέσβων θεσμὸν εἶχεν ἐν δεσμοῖς.

11. καὶ B., μὴ vulg. 12. Ἰουστίνον N., Ἰουστίνου vulg. Γήπαι-
 δες vulg. 20. αἰτήσαντες vulg. 21. ἄττα ἐγκαλοῖη διαλ. conl. N.

onem, quae intra Dravum fluvium est, concessurum esse pollicitus est. Neque pudore afficiebatur, quod idem iam semel iurasset, neque iureiurando stetit. Ex quo cum Imperator perspiceret et coniceret ex his, quae evenerant, nihil inesse Conimundo fidei, minime quidem illi denegandum auxilium, sed dilatione et procrastinatione petitionem eius ducendam existimavit. Respondit enim, per varias provincias dispersos esse Romanorum exercitus: cum celeritate et studio illos coacturum et quam citissime suppetias missurum. Haec quoque mihi de Conimundo audita: sed minime verisimilia videntur. Mihi enim satis impudens videtur is, qui cum foedera ruperit, eadem rursus petit. Dicitur vero, non solum tunc temporis Longobardos legatos ad Iustinum misisse, sed quavis ratione eos Gepidas apud Romanos ingrati erga illos animi insimulatos esse, quo magis ipsi auxilio digni viderentur, sed nihil profecerunt. Hoc tamen ab Imperatore consecuti sunt, ut neutra gens a Romanis auxiliis iuvaretur.

13. Baianus quo tempore de obsidendo Sirmio cogitabat, Vitallianum interpretem et Comitani in vincula coniecit. Hos autem duos viros Iustinus Imperator dudum ad illum miserat, ut aditum ad colloquendum cum illo de quibusdam rebus peterent. Is autem contra fas et commune ius gentium eos in vinculis habuit.

Dezirpus, Eunapius etc.

f. A. C. 569
 Ind. 2
 Iustini 5
 P. 112

15. Ὅτι ὁ Βαϊανὸς μετὰ τὴν τειχομάχην πτέλλει τινὰς ἀμφὶ τῆς εἰρήνης διαλεχθῆσομένους. ἐνιοὶ δὲ τῶν ἐν Σαρμῖν ἀνὰ τὸ ἡλίβατον τοῦ βαλανείου, ὃ δῆτα τῷ δήμῳ ἐτύχχανεν ἀνειμένον, ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν πολεμίων κατὰ τὸ συνῆδες ἐνίζοντες, καὶ ἐν ἀπόπτῳ καρδοκοῦντές τε καὶ θεώμενοι εἴ που ἐπήλυσις ἔσται βαρβαρική, ὡς κατενόησαν τοὺς τῶν Ἀβάρων ἀγγελιαφόρους ἤδη προσιόντας, τῷ μῆκει τῆς ἀτραποῦ ἀποπλανηθέντες καὶ οὐπω κατεγνωκότες τὸ ἀκριβὲς ὑπετόησαν εἶναι πληθὺν Ἀβαρικὴν, ἐδήλωσάν τε αὐτίκα, καὶ τὸ σημεῖον καθεῖλον. ὁ δὲ Βῶνος πρὸς τοῦτο δυσχεράνας σαφέστερον ἔσπευσε καταμαθεῖν τάληθές. γγούς δὲ ὀλίγους εἶναι τοὺς Ἀβάρους καὶ βούλεσθαι οἱ ἐπικηρυκεύσασθαι, ἐξέπεμψε καὶ αὐτὸς τοὺς ποιησομένους τὰς καταλλαγὰς ἐς τὰ ἔξω τοῦ τείχους. ἔτι γὰρ ἐκ τοῦ ἔλκουσ περιώδυνος ἦν, καὶ ὁ Θεόδωρος ὁ ἱατρὸς οὐκ εἶα τὸν στρατάρχον ἐν φανερωῖ γίνεσθαι τοῖς ἐναντίοις. εἰκὸς γὰρ μηδὲ ἔφρασκε τοὺς πολέμιους ὡς ἐβλήθη. εἰ δὲ τοῦτο κατάδηλον ἔσται αὐτοῖς, τότε ἀνάγκη μὴ ὑποκρύπτειν, ὡς ἂν μὴ ὑπόνοια γένηται σφισι τοῦ ἀποβεβιωκέναί αὐτόν. οἱ δὲ, ἐπεὶ ἕτεροι περὶ τῆς εἰρήνης ἤλθον διαλεχθῆσομένοι καὶ οὐχὶ αὐτὸς, ὑπενόησαν, ὡς αὐτὸς διώλετο ὁ στρατηγός, καὶ αὐτῷ ἐθέλειν ἔφρασκον ἐν συνουσίᾳ γενέσθαι. τότε ὁ Θεόδωρος, τοῦ συνοίσοντος εὖ μάλι-

6. ἐπήλυσις H., ἐπίλυσις vulg.
 τοῖς πολέμοις (sic) H.

16. μηδὲ] μηδὲ εἰδέναι B.

14. Baianus post murorum oppugnationem misit, qui de pace agerent. Nonnulli ex his, qui Sirmii erant, ad summum fastigium balnei, quod populi usui erat destinatum, ad speculandos hostes, ut moris est, ascenderunt. Hi ex specula circumspicientes, si qua barbari eruptionem facerent, adverterunt Avaram nuntios, qui iam se in viam dederant, e longinquo per iter vagantes. Hos cum certo dignoscere non possent, suspicati sunt, esse ex hostium exercitu. Itaque illico signo dato adventum eorum nuntiaverunt. At Bonus, cum illi in dubio haereret animus, re diligentius explorata, cognovit barbaros esse parvo numero, et pacis condiciones esse laturos. Itaque et ipse misit, qui extra muros cum illis colloquia screrent. Decumbebat enim ex vulnere, neque illi per Theodorum medicum licebat hostibus obviam ire. Neque vero hostes eum vulneratum esse scire suspicabatur. Nam si id rescissent, tum non amplius illi latendum esse dixit, ne suspicionem iniiceret, ducem e vivis excessisse. Sed hostes ubi viderunt alios, qui de pace discerparent, venire, suspicati sunt, ducem perisae. Itaque colloquium coram eo fieri velle dixerunt. Tunc Theodorus, qui quod utile foret, praecipue spectabat, dixit non iam tempus postulare, ut dux

στα στοχασάμενος, ἔλεξεν, ὡς τὸ λοιπὸν οὐδ' ἰσχυρῶν ἀποκρύ- f. A. C. 569
 πτεσθαι τὸν στρατηγὸν, μᾶλλον μὲν οὖν ἐς τὰ ἔξω ἵκναι τῆς Ind. 2
 πόλεως καὶ ἐς ὄψιν γίνεσθαι τῶν βαρβάρων. καὶ φαρμάκη C
 τινὶ τὸ ἔλκος περιστείλας ἀφήσιν αὐτόν. καὶ δὴ προσελθὼν
 5δ Βῶνος, ἀγγοῦ τε τῶν βαρβάρων γενόμενος, ἐφάνη σφισί.
 τότε οἱ πρέσβεις τοιάδε ἀμοιβαίῳ τῷ λόγῳ ἔφασαν· „ταῦτα
 ἡμῖν, ὧ Ῥωμαῖοι, διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς ὁ τῶν Ἀβάρων
 ἐκέλευσε δεσπότης· μὴ μοι μέμψιν τινὰ ποιήσασθαι πόλεμον
 ἀραμένῳ· ὑμεῖς γὰρ πρῶτοι τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου δεδώ-
 10κατε. πολλοὺς γὰρ πόνους ὀμιλήσας, καὶ ἀποδημίας οὐκ ἤκι-
 στα ποιησάμενος, μόλις ἐχειρωσάμην ταύτην τὴν χώραν, καὶ V. 76
 ὑμεῖς ὑφειλεσθέ μοι βιαίως αὐτήν. πρὸς τοῖς καὶ τὸν Οὐ- D
 σθήβαδον τῷ τῶν δορυβαλῶτων ἀνήκοντά μοι νόμῳ ἔχετε λα-
 βόντες. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὕβρεις ἐς τὰ μάλιστα πικρὰς ὁ καθ'
 15ὑμᾶς κατέχευέ μοι βασιλεὺς, οὐ μόνον ἀπαξ ἢ δις, ἀλλὰ
 καὶ πολλάκις· τῶν δεόντων τε οὐδὲν ἠβουλήθη διαπραΰνα-
 σθαι. εἰ τοίνυν τοιαῦτα πρὸς ὑμῶν ἠδίκημένος τοῖς ὅπλοις
 ἐχρησάμην, οὐδαμῶς ὑπάρχω μεμπτός. καὶ νῦν οὖν εἴ γε
 βούλεσθε περὶ σπονδῶν τε καὶ εἰρήνης ἡμῶν θέσθαι λόγους,
 20ἴτοιμότητά ἐχωμεν· ἐν ἡμῖν τε κείσθω προτιμῆσαι τὸ συνοῖ-
 σεν καὶ τὰ εἰρηναῖα πρὸ τοῦ πολέμου ἐλέσθαι.” πρὸς ταῦ-
 τα ἀπεκρίνατο ὁ Βῶνος· „πρότερον μὲν ἡμεῖς οὐκ ἠξίσαμεθα
 πολέμου· οὐδὲ γὰρ καθ' ὑμῶν ἠλάσαμεν. ἐς τοῦναντίον

15. ἡμᾶς vulg. μοι] μου B. τὰ μεμπτός H., μεμπτός vulg.

domi in occulto se contineret, sed potius, ut extra civitatem prodiret, et in conspectum barbarorum veniret. Itaque vulnere unguento illito, Bonus a medico dimissus cum barbaris convenit. Tunc legati mutuo sermone, huiusmodi verbis sunt usi: „Avarum dominus, o Romani, apud vos haec proponere iussit. Ne illi succenseretis, si contra vos bellum suscepit. Etenim priores bello causam dedistis. Multis exhaustis laboribus et non minoribus itinerum fatigationibus toleratis vix istam, inquit, regionem ceperam, cum mihi illam vi eripuisitis. Praeterea Udebatum, qui iure captivorum dominio meo cesserat, mihi ereptum retinetis. Multas quoque alias acerbas contumelias in me effudit Imperator vester, neque id semel atque iterum, sed saepius, neque quicquam eorum, quae iusta erant et aequitati consentanea, facere voluit. Itaque si tot tantisque iniuriis et damnis a vobis affectus et lacessitus, armis sum usus, in nullo sum reprehendus. Quod si vultis nunc etiam de foedere et pace nobiscum verba facere, prompto animo id faciemus. Vestri igitur arbitrii est, quod expedit, praeoptare, et pacem bello praeponere.” Ad quae Bonus respondit: „Priores quidem nos minime bellum occepimus, aut in vos grassati sumus: e contrario tu prior

f. A. C. 569 μὲν οὖν σὺ κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἤλασας, λοιπὸν δὲ, ὅτι καὶ
 Ind. 2 ὁ βασιλεὺς ἐν βουλῇ ἐποίησατο χρήματά σοι ἐπιδοῦναι· τοι-
 Iustini 5
 P. 113 γαρὺν καὶ παρέσχε τοῖς κατὰ σὲ πρέσβεισιν. ἐπεὶ δὲ κα-
 τενόησεν ἀθθαδιαζόμενον καὶ ὑπὲρ αὐτὴν δὴ πού τὴν βαρ-
 βαρικὴν ἀλαζονείαν ἐξογκούμενον, ῥήματά τε ὑπερήφανα ση-5
 μαίνοντα καὶ τῆς σῆς δυνάμεως καθυπέριτερα, τηρικαῦτα καὶ
 αὐτὸς ἄτε ἀγγίχονους ἐπετέλεσε τὰ οἰκεία. καὶ τὸ νῦν δὲ ἔχον,
 ἡμέτερόν ἐστιν ὡς βασιλέα στείλαι οὓς ἂν σὺ βουλευθείης
 πρέσβεις τοὺς βεβαιώσοντας τὰ περὶ τῆς εἰρήνης. μηδὲ
 γὰρ ἐν ἡμῖν εἶναι νόμιζε κἂν γοῦν φθέγγασθαι τι, μῆτι γε 10
 Β καὶ ἐτέρως ἢ κατὰ βασιλεῖ τῷ ἡμέτερῳ δοκεῖ διαπραΰσασθαι."
 ταῦτα Βώνου εἰρηκότος, εὖ ἔχειν ἔδοξε τῷ Βαϊανῷ τὰ ῥή-
 ματα. ἐσήμανε δὲ αὐτῷς „ἐπειδὴ τὰ ἐς ὀμαιχμίαν ἐπάμενά
 μοι ἔθνη αἰσχύνομαι, αἰδῶς τέ με ἔχει, εἴ γε πάντῃ ἄ-
 πρακτος ἐνθένδε ἀναχωρήσω, μηδὲν τι ὀνήσας ἔμαυτὸν· ὡς 15
 ἂν μὴ οὖν δόξω μάτην πεποιηκέναι καὶ ἀκροδῆ τὴν ἐπιχεί-
 ρησιν, βραχέα μοί τινα πέμψατε δῶρα. καὶ γὰρ ἐν τῇ Σκυ-
 θίᾳ περαιωθεῖς οὐδὲν ὀτιοῦν ἐκομισάμην, καὶ τῶν ἀδυνάτων
 ὅτι κἂν τεῦθεν ἥμιστα ἀφελήθεντά με ἀπελεύσεσθαι." Βώνου
 δὲ τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ὅσοι γε ἄμφ' αὐτὸν (ἦν δὲ ὁ τῆς 20
 C πόλεως μέγιστος ἱερεὺς) ἔδοξεν εὐλογον μὲν εἶναι τὸ προτει-
 νόμενον· αὐτὸς γὰρ πλεῖστα ἐβούλετο κομίσασθαι, ἀλλ' ἄχρη

5. ἐξογκούμενον vulg. 9. βεβαιώσαντας vulg. 11. ἡ add. B.

in Romanos irruisti. Quin etiam Imperator dona tibi mittere ani-
 mum induxit, idque legatis ad te missis mandavit. Sed cum te au-
 dacio rem factum cerneret, et ultra barbaricam insolentiam vana
 gloriā elatum et tumentem, ita ut illi verba arrogantiora, longe
 suas vires excedentia, denuntiaret: nimirum prudens et cautus rebus
 suis prospexit. Et ut nunc sunt res, nostrum est ad Imperatorem
 legatos, quos tibi videbitur, mittere, qui de pace convenient. Nec
 enim existimes velim, in nostra potestate esse quicquam aliter,
 quam Imperator praescripserit, dicere aut facere." Haec ubi Bonus dixit,
 recta quidem eum et iusta dixisse Baianus censuit: sed haec subiecit:
 „Sane ego propter gentes, quae me ad bellum secutae sunt, vere-
 eundia ducor, si nulla re effecta recedere, neque quicquam operae
 pretii fecisse videar. Ne igitur videar frustra tantum laboris pertulisse
 et sine ulla emolumento expeditionem suscepisse, parva munuscula ad
 me mittite. Etenim e Scythia hic transmittens, nihil quicquam me-
 eum extuli neque mihi, si nihil rei, quod me iuvet, percepero, hinc
 excedere licet." Bono quidem duci et ceteris, qui cum eo erant, in-
 ter quos erat supremus urbis sacerdos, visum est, Baianum iusta
 et rationi consentanea proponere. Nec enim immoderata munera
 Baianus sibi dari petebat, solum unam pateram ex argento factam,
 nec multum auri, praeter haec togulam Scythicam. Verum Bonus

δίσκου ἐνδὸς ἀργυροποιήτου καὶ ὀλίγου χρυσίου, ἔτι γέ. A. C. 569
 μὴν καὶ ἀμπεχονίου Σκυθίου. πλὴν ἐδεδίεσαν οἱ περὶ ^{Ind. 2}
 Βῶνον ἰδιοβουλῆσαι καὶ οὐχὶ γνώμη τοῦ αὐτοκράτορος ἀ- ^{Iustini 5}
 παντα διαπραΰξασθαι. ἀντεσήμαναν τοιγαροῦν αὐτῇ, ὡς
 5 „νῦν ἔχομεν βασιλέα φοβερόν τε καὶ ἐμβριθέστατον, καὶ οὐκ
 ἀνεξόμεθα, οὐδὲ ὅσα οἶόν τέ ἐστι διαλαθεῖν αὐτὸν ἐπιτελέ-
 σαι ἀνθαιρέτως, ἄλλως τε καὶ ἡμεῖς, ἅτε ἐν στρατεύματι
 τυγχάνοντες, οὐκ ἐπιφερόμεθα χρημάτων περιουσίαν ἢ μόνον
 στρατιωτικὴν ἐφestsριδα, ἣν γε δὴ πού καὶ περιβεβλήμεθα, D
 10 ἔτι τε τὰ ὄπλα. δωροφορήσαι δὴ οὖν τῷ τῶν Ἀβάρων ἡ-
 γουμένῳ ἔξ ὧν ἐνταῦθα ἤκομεν ἔχοντες εὐτελῶν, ἄθρει, ὃ
 Χάγανε, μὴ καὶ ὕβρις πέφυκέ τις. ἀξιοτίμον δὲ, καθὰ ἔ-
 φην, ὡδὶ οὐκ ἔχομεν· τὰ γὰρ τιμαλφέστερα τῶν ἐφοδίων
 ἡμῶν ἐν ἑτέροις ὑπάρχουσι τόποις καὶ ὡς πορθέωτάτω ἡμῶν.
 15 εἰ οὖν ὁ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ φιλοφρονῆσεται ὄμοις,
 οὐκ ὀκνήσομεν δὴ πού καὶ ἡμεῖς γεγηθότες τε καὶ τῷ βασι-
 λεῖ ἐπόμμενοι ταῦτα διαπραΰξασθαι, καθόσον οἰοί τέ ἐσμεν,
 ὥσπερ φίλῳ προσφερόμενοι καὶ ὁμοδούλῳ.” πρὸς ταῦτα ἀ-
 γανακτήσας ὁ Βαϊανὸς σὺν ὄρκῳ ἠπειλήσεν, ἥ μὴν στρατεύματα
 20 ἐκπέμψειν τὴν Ῥωμαίων ἐπιδραμούμενον. καὶ δὴ τοῦ P. 114
 στρατηγοῦ κατάδηλον αὐτῷ πεποιηκότος, ὡς ἐξέσται μὲν οἱ
 ποιεῖν ὅσα ἂν δυνήσοιτο, εἰδέναι δὲ, ὡς οὐ πάντως ἐπ' ἀ-

2. Σκυθίου] σηρικὸς conl. B. ἐδεδίεσιν (sic) vulg. 8. τυγ-
 χάνον vulg. 12. πέφυκέ τις H., πεφυκότες vulg.

et qui ei adstabant aliquid proprio consilio inconsulto Imperatore
 facere timebant. Itaque Baiano contra respondit: „Habemus nunc
 Imperatorem, qui facile ad iracundiam adducitur; quare ne ea qui-
 dem, quae fortasse eum laterent, nostra sponte et proprio animi
 iudicio facere sustinebimus. Praeterea quum in castris degamus, pec-
 unias nisi numerato minime habemus, neque quicquam nobiscum
 ferimus nisi castrensem suppellectilem, et ea, quibus induimur.
 Denique Avarum duci ex iis, quibus modice instructi huc venimus,
 dona offerre vide, o Chagane, ne iniuria et ignominia aliqua sit:
 nam nihil tanto honore digni habemus. Pretiosiora enim viaticorum
 nostrorum suat in aliis locis et longe a nobis remotis posita. Quod-
 si vos Imperator duci ex iis, quibus modice demeris voluerit, non cuncta-
 bimur, tibi et nobis gratulantes, et Imperatoris iussa facere, et
 omne, quoad eius fieri poterit, quod tibi conducet, exsequi, tan-
 quam amici et eius, qui una nobiscum uni domino parat, utili-
 tatibus inservientes.” Ob haec indignatus Baianus iurans minatus
 est, se immisurum exercitum in Romanorum ditionis regiones, qui
 populationes faceret. Ad quae cum dux palam praedicaret, illi qui-
 dem licere omnia, quae posset, aggredi et tentare, sed persuasum

f.A.C.569 γαθῆ τῶν στελλομένων ἔσται ἡ ἐπιδρομή, αὐτὸς ἔφη, ὅτι
 Ind. 2 „τοιούτους ἐπαφῆσω τῇ Ῥωμαϊκῇ, ὥς, εἰ καὶ συμβαίῃ γέ σφισι
 Iustini 5 θανάτῳ ἀλῶναι, ἀλλ' ἔμοι γε μὴ γενέσθαι συναίσθησιν.” καὶ
 δὴ παρεκελεύσατο δέκα χιλιάδας τῶν Κοντριγούρων λεγομέ-
 νων Οὐννων διαβῆναι τὸν Σάον ποταμὸν καὶ δηῶσαι τὰ ἐπί-
 Δαλματίαν, αὐτὸς δὲ ζὺν πάσῃ τῇ κατ' αὐτὸν πληθύνι δια-
 θῶν τὸν Ἴστρον ἐς τὰ τῶν Γηπαίδων διέτριβεν ὄρια.

B ιε'. Ὅτι αὐθις ἤλθε Ταργίτιος βουλόμενος προσβεύσα-
 σθαι ὡς βασιλέα, ἐκεῖνά τε ἔφη τῷ βασιλεῖ καὶ ἤκουσε πρὸς
 αὐτοῦ ἄπερ καὶ ἄλλοτε. τῆν τε γὰρ πόλιν τὸ Σίρμιον ἐβούλετοιο

V. 77 πρὸς Ῥωμαίων κομίσασθαι, ἄτε οἰκετον ὃν αὐτῷ κτήμα ἔξοτε
 τὰ τῶν Γηπαίδων ὑπ' αὐτοῦ διέφθαρτο πράγματα· ἔτι τε
 καὶ χρήματα, ἄπερ Ἰουστινὸς τοῖς Οὐννοις ἐφ' ἐκάστῳ ἐνιαυ-
 τῷ ἐδίδου· καὶ, οἷα μηδὲν εὐληφότεων αὐτῶν ἐκ τῶν παροι-
 χομένων ἐτῶν, ἅπαντα ὁμοῦ Ταργίτιος εἰσπρόκτιται ἡξίου, σὺ-15
 τω τε λοιπὸν τὰς ἐνιαυσιαίας συντάξεις ἐρῶμένας κατατι-
 θέναι Ῥωμαίοις. πρὸς γε καὶ τὸν Οὐσδήβαδον ἐξήτει οἷα
 προσήκοντα τῷ τῶν δορυλήπτων αὐτῷ θεσμῷ. καὶ ἕτερα
 C δὲ τινα προσβάλλετο ὁ Ταργίτιος ὑπερηφανίας ἀνάπλα, ὃν
 οὐδένα λόγον ἐποιεῖτο ὁ βασιλεὺς, ἀλλὰ γὰρ τὰ τε λεγόμενα 20
 πρὸς αὐτοῦ ἄπεφλαύριζε, καὶ μὲν οὖν βασιλικῶς ἐχρῆτο τοῖς
 ῥήμασιν. ἐπὶ τούτοις οὖν διάφοροι προσβεβαί φατήσασαι,

2. τοσοῦτους H. 4. Cotriguri Agathiae. 11. ἔξοτε B., καὶ
 δετι vulg. 17. ἐξήτει B., ἐξήτει vulg. 18. προσήκοντα B.,
 προσήκον vulg.

habere, fore, ut istae excursionses his, qui in eas mitterentur, non bene verterent, respondit, se tales missurum, qui si perferint, damnum nullum ex eorum exitio ad eius sensum esset perventurum. Itaque iussit dena millia Hunnorum, qui Contriguri dicebantur, traicere Saum et vastare Dalmatiam. Ipse vero cum omni suo exercitu, transmisso Istro, in finibus Gepidarum substitit.

15. Venit denuo Targitius, ut legatione fungeretur apud Imperatorem. Eadem vero dixit Imperatori, et audivit ab Imperatore, quae et antea. Petebat enim a Romanis sibi tradi Sirmium oppidum, tanquam quod esset sua privata et domestica possessio, quia ab ipso Gepidarum res essent eversae; tum etiam pecunias, quas Iustinus Hunnis quotannis pendebat, postulabat, et quasi superioribus annis nihil accepissent, omnes simul Targitius sibi persolvi volebat, et ita in posterum annua cum Romanis foedera se rata habiturum dixit. Usdibatum quoque poscebat, tanquam qui suus captivitatibus iure et lege esset. Plurima alia etiam in medium proferebat Targitius, insolentiae et superbiae plena, quorum omnium Imperator nullam rationem habuit, sed elusit et contempsit, et verbis Imperatoriam maiestatem decentibus est usus. Denique cum per di-

ὡς διηγήσθη πλέον οὐδέν, διαφῆκε τὸν Ταργίτιον ὁ βασιλεὺς, A. C. 569
 εὐρηκῶς αὐτῷ στέλλειν ἐκεῖσε Τιβερίον αὐτοκράτορα στρατη- Ind. 2
 γόν, περὶ τοῦ παντός διαλεχθῆσόμενον καὶ βεβαιώσοντα τὰ Iustini 5
 ἕκαστα.

5 15. Ὅτι ἄλλα τε πολλὰ αἷτια ἐγένοντο τοῦ πολέμου Ῥω- f.A. C. 570
 μαίων τε καὶ Περσῶν, τὸ δὲ μᾶλλον ἀναπτρωῶσαν Ἰουστινόν Ind. 3
 ὃ κινήσαι κατὰ Περσῶν τὸ ἔθνος οἱ Τούρκοι ἐγένοντο. οἶδα Iustini 6
 γὰρ ἐσβάλλοντες ἐς τὴν Μηδικὴν τῆς τε γῆς ἔτεμον, ἔστει-
 λαν δὲ καὶ ὡς Ἰουστίνου πρεσβείαν ἐφ' ᾧ συνεκολεμῶσαί
 10 γοις αὐτὸν Πέρσαις, κοινῇ τε καθελεῖν ἑξατιούοντας ἀμφοτέρων D
 τοὺς δυσμενεῖς, καὶ τῶν Τούρκων μᾶλλον ἀσπίσασθαι. οὐ-
 τω γὰρ ἂν τῇ μὲν Ῥωμαίων, τῇ δὲ Τούρκων ἐπιθεμένων ἐν
 μέσῳ τὰ Περσῶν διαφθαρῆναι. ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐπηρ-
 μένος Ἰουστίνος ῥαδίως ᾤετο τὴν Περσῶν καταστρέψεσθαι
 15 δύναμιν καὶ ἐς τὸ μὴ εἶναι ξυνελάσειν. καὶ οὖν, ὡς οἶόν
 τε ἦν, ἐν βεβαίῳ ἔξειν αὐτοῦ τὴν πρὸς Τούρκους φιλίαν ἀ-
 παντα παρεσκευάζετο.

15. Ὅτι αὐθις οἱ Ἄβαροι πρεσβείαν ἔστειλαν ὡς Ῥω-
 μαίους, καὶ περὶ ὧν πολλάκις, περὶ τῶν αὐτῶν ἐπρεσβεύον-
 20 το. ὡς δὲ οὐδὲν ἐπήκουον οἱ Ῥωμαῖοι, (οὐ γὰρ Ἰουστίνου P. 115
 τὸν αὐτοκράτορα ἤρεσκε,) τὸ τελευταῖον τοῦ Ἀψιχ ἐς πρε-
 σβείαν ἐληλυθὸς, ξυνήρεσε Τιβερίῳ καὶ τοῖς περὶ τὸν Ἀψιχ

1. διηγήσθαι vulg. 7. καὶ κινήσαν N. 11. καὶ τὰ τῶν
 conl. N. 20. Ἰουστίνου vulg.

versas et multas legationes super his commeantes nihil quicquam effectum esset, Targitium dimisit Imperator, et illi dixit, se illum missurum Tiberium, qui summum in exercitu habebat imperium, qui de omnibus rebus ageret, et singula pacaret et firmaret.

16. Multae quidem aliae belli causae inter Romanos et Persas existerunt, maxime vero Turcorum gens impulit Imperatorem, ut contra Persas arma moveret. Etenim Turci Mediam invaserant et depopulati erant. Itaque Iustinum missa legatione, ut bellum Persis secum inferrent, quo communibus hostibus exitio essent, sollicitabant. Etenim ex una parte Romanis, ex altera Turcis ingruentibus, Persas, qui in medio constituti erant, facile opprimi posse. Harum rerum fiducia elatus Iustinus, facile fore existimabat, ut Persarum potentiam everteret, et ad interitum adduceret. Itaque quantum in illo erat, omnia curabat, quo sibi Turcorum amicitiam fidam et tutam conservaret.

17. Avarae legationem de iisdem rebus, de quibus saepius antea, ad Romanos miserunt, cui legationi cum Romani minime aures praeberent: (nondum enim Iustino placuerat:) tandem Apsicho legationem obeunte, Tiberius et Apsich in ea sententia constiterunt, ut

f. A C. 570 παρασχεθῆναι γῆν τοὺς Ῥωμαίους, ἵνα κατοικίεσθαι μέ-
 Ind. 3 λωεν οἱ Ἀβαροί, εἴ γε τῶν παρὰ σφισιν ἀρχόντων λήψονται
 Iustini 6 τοὺς παῖδας ὀμηρεύοντας. καὶ οὖν τὰ τοιαύδε Τιβέριος ἐση-
 μνησε βασιλεῖ. ἀλλὰ γὰρ τῷ αὐτοκράτορι οὐ τι ἐδόκει τοῖς
 πράγμασι τῶν Ῥωμαίων εἶναι λυσιτελεῖς· οὐκ ἄλλως δὲ εἰ-5
 ρηνεύσειν ἔφασκεν, εἴ γε μὴ αὐτοῦ δῆτα τοῦ Ἀβάρων ἦγου-
 Β μένον λάβοι τῶν παιδῶν τινὰς ἐς ὀμήρους. Τιβερίῳ δὲ οὐ
 ταῦτά ἐδόκει· ἐγνωμάτευσεν γὰρ, ὡς, εἴ γε τῶν παρὰ Σκύθαις
 ἀρχόντων λήψονται τοὺς παῖδας, οἷα εἰκὸς, βουλευομένου
 τοῦ Χαγάνου τὰ ξυντεθειμένα παρῴσασθαι, οὐ συγχορήσειν 10
 τῶν ὀμηρευόντων τοὺς πατέρας. Τιβέριος μὲν τοιαῦδε ὁ-
 πῆρχε γνώμης, βασιλεῖ δὲ οὐχ οὕτως ἐδόκει. ἀλλὰ γὰρ δὴ
 πον καὶ ἐνεμέσιζε τοῖς Ῥωμαίων στρατιάρχαις τὸν πόλεμον
 ἀναβαλλομένοις, συλλαβαῖς τε ἐχρῆτο ὡς αὐτοὺς διαγορευ-
 ούσαις, ὡς δέοι τοῖς βαρβάροις ἐνδείκνυσθαι, ὅτι γε δὴ πῶσι 15
 Ῥωμαίοις οὐχὶ ἐς τὸ ἀβροδίατον ὁ βίος . . ., ἄλλως δὲ ὡς
 C φιλοπόλεμοί τε εἰσι καὶ φερέπονοι. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἔριδος
 ἐνίκα καὶ ὁ πόλεμος ἤπειλετο, Τιβέριος ἐσημνησε Βῶνῳ ἐν
 γράμμασι φυλάσασθαι τὰς διαβάσεις τοῦ ποταμοῦ.

ιη. Ὅτι μετὰ τὴν νίκην τῶν Ἀβάρων, ἡττηθέντος Τι- 20
 βερίου τοῦ στρατηγοῦ, μετὰ τὰς ξυνηθήκας συνηρσεσε πρεσβεύ-

6. Ἀβάρων Ν., Ῥωμαίων vulg. 8. ταῦτα vulg. 14. διαγο-
 ρευούσαις Β., διαγορευσας vulg. 16. ἀβροδίατον ὁ βίος ἐστίν
 Η. mg., ἀβροδίας τὸν ὄβριονος vulg.

Avaribus Romani terram, in qua habitarent, darent, si obsides fili-
 os eorum, qui apud ipsos imperia gerebant, acciperent. Quae Ti-
 berius Imperatori significavit. Quod tamen minime rationibus Ro-
 manorum conducere Imperator censuit, neque aliter se pacem fa-
 cturum dixit, nisi aliquos ex liberis ipsius ducis Avarum obsides
 numeret. Tiberio vero non ista probantur. Sic enim iudicabat, si
 aliquos liberos eorum, qui apud Scythas imperitabant, obsides ha-
 beret, fore, ut, si Chaganus a pace recedere vellet, patres haud
 dubie eorum, qui apud Romanos obsides essent, non permitterent.
 Tiberii igitur haec erat sententia. Sed Imperatori pacem omnino
 minime faciendam videbatur. Quinimo ipsis exercituum ducibus
 succensus, quod bellum gerere cunctarentur, litteris quoque eos
 admonuit, oportere, ut barbaris ostenderent, Romanorum mores non
 in mollitiem et inertiam degenerasse, sed se laborum patientes et
 belli cupidus esse. Ut discordia praevaluit et bellicum cani coe-
 ptum est, Tiberius litteris Bonum admonnit, ut diligentem fluvii
 custodiam faceret.

18. Tiberio victo, et victoria potitis Avaribus, conventum est,
 legationem per inducias ad Imperatorem mitti. Ad quam Tiberius

σασθαι ὡς τὸν Ῥωμαίων αυτοκράτορα. καὶ δὴ Τιβέριος f. A. C. 570
 ξυναπέστειλε τῇ πρεσβείᾳ Λαμμανὸν ταξίαρχον, ἐσήμηνέ τε ^{Ind. 3}
 τῷ βασιλεῖ ἅπαντα τὰ ξυνεχθέντα, καὶ περὶ ὧν βούλεται ^{Iustini 6}
 τὸ Ἀβαρικόν. καὶ ἐσπέισαντο τελῶς Ῥωμαῖοί τε καὶ Ἀβα-
 590ι.

ιβ. Ὅτι τῶν Ἀβάρων σπεισαμένων καὶ ἐς τὰ οἰκεῖα ἀ-
 περομένων, οἱ Σκαμάρεις ἐγχωρίως ὀνομαζόμενοι ἐνεδρεύ-
 σαντες ἀφείλοντο ἵππους τε καὶ ἄργυρον καὶ ἕτεραν ἀπο-
 σκευήν. τούτων ἕνεκα πρεσβείαν ἔστειλαν αὐθις ὡς Τιβέ-
 10ριον, τῶν κεκλοφύτων περὶ ἐπιμεμφόμενοι, ἔτι καὶ τὰ ἀ-V. 78
 φαιρέθέντα ἀνακομίσασθαι βουλόμενοι. καὶ δὴ ἀνερευνη-
 θέντες οἱ τὴν κλοπὴν εἰργασμένοι ἐν φανερωῷ τε γενόμενοι,
 μοῖραν τινα ἀπεκατέστησε τοῖς Ἀβάροις.

ιγ. Ὅτι τοῦ δεκάτου ἔτους ἀνωσθέντος τῶν πεντηκον- A. C. 571
 15τουτιδῶν σπονδῶν, μετὰ τὴν σφαγὴν Σουρήνα, ἐν τούτῳ ^{Ind. 4}
 Περσῶν βασιλεὺς στέλλει Σεβόχθην, ἄνδρα Πέρσην, ἐς πρε- ^{Iustini 7}
 σβείαν ὡς Ἰουστινὸν τὸν βασιλέα, τῶν ἐν Περσαρμενίᾳ μὲν
 ξυνεχθέντων ἄγνοιαν δῆθεν ὑποκρινόμενος, ἄλλως δὲ τὸ
 20δὴ τῆς δεκαετίας περαιοθείσης, ἧς τὰ χρήματα ὑφ' ἐν ἐκο-
 μίστατο, εἶτα ἐμπεδωτάτα ξυνεστάναι τὴν εἰρήνην, καθά που
 ἐνεγέγραπτο ἐν ταῖς ξυνηθήκαις. σφόδρα γὰρ ἐν ἀρχαῖς ἐ-
 τύραξε Χοσρόην αἰσθόμενον, ὡς βασιλεὺς Ῥωμαίων πρὸς P. 116

3. ξυνεχθέντα vulg. 13. ἀπεκατέστησαν H. (male).

Damianum, ordinis ductorem, misit, qui illum eorum, quae conti-
 gerant et quae Avarae vellent, certiozem faceret. Tandem foedus
 inter Romanos et Avarae est factum.

19. Foedere inito, cum Avarae ad sua redirent, Scamares pa-
 trio nomine dicti, ex insidiis illis vim fecerunt, et equos, argen-
 tum et reliquam suppellectilem eripuerunt. Quapropter legationem
 ad Tiberium miserunt, quae de rebus ablatis quereretur et rapta
 repeteret. At deprehensis, qui latrocinium fecerant, et in apertum
 adductis, partem aliquam Avaribus restituit.

20. Exacto decimo quinquaginta annorum induciarum anno,
 post Surinae caedem, Persarum rex Sebochthem, virum Persam, le-
 gatum ad Iustinum Imperatorem mittit. Ille quidem ignorationem
 eorum, quae in Persarmenia gesta erant, fingebat, et cum decem
 anni praeteriissent, quorum tributa in usam collata, fuerant solu-
 ta, deinceps Romanos aurum, de quo convenerant, solvere, ut foede-
 ribus scriptum erat, et pacem constare petebat. Nam cum initio
 Chosroes suspicaretur, Romanorum Imperatorem a conditionibus pa-
 cis recedentem ad bellum ferri, valde perturbatus fuerat. Vereba-
 tur enim, ne ex improvise Imperator cum magno apparatu se bello

f. A C.57ο παρασχεθῆναι γῆν τοὺς Ῥωμαίους, ἵνα κατοικήσονται μέλ-
 Ind. 3 λουσιν οἱ Ἀβαροι, εἴ γε τῶν παρὰ σφισιν ἀρχόντων λήψονται
 Iustini 6 τοὺς παῖδας ὀμηρεύοντας. καὶ οὖν τὰ τοιαῦτα Τιβέριος ἐση-
 μνησε βασιλεῖ. ἀλλὰ γὰρ τῷ αὐτοκράτορι οὐ τι ἐδόκει τοῖς
 πράγμασι τῶν Ῥωμαίων εἶναι λυσιτελέσ· οὐκ ἄλλως δὲ εἰ-5
 ρηνεύσειν ἔφασκεν, εἴ γε μὴ αὐτοῦ δῆτα τοῦ Ἀβάρων ἡγου-
 Β μένου λάβοι τῶν παιδῶν τινας ἐς ὀμήρους. Τιβερίῳ δὲ οὐ
 ταυτὰ ἐδόκει· ἐγνωμάτευσ γὰρ, ὡς, εἴ γε τῶν παρὰ Σκύθαις
 ἀρχόντων λήψονται τοὺς παῖδας, οἷα εἰκός, βουλευομένου
 τοῦ Χαγάνου τὰ ξυντεθειμένα παρῴσασθαι, οὐ συγχωρήσειν
 τῶν ὀμηρευόντων τοὺς πατέρας. Τιβέριος μὲν τοιαῦτα ἐ-
 πῆρχε γνώμης, βασιλεῖ δὲ οὐχ οὕτως ἐδόκει. ἀλλὰ γὰρ δῆ-
 που καὶ ἐνεμέσισε τοῖς Ῥωμαίων στρατιάρχαις τὸν πόλεμον
 ἀναβαλλομένοις, συλλαβαῖς τε ἐχρήτο ὡς αὐτοὺς διαγορευ-
 ούσαις, ὡς δέοι τοῖς βαρβάροις ἐνδείκνυσθαι, ὅτι γε δῆ ποῦ15
 Ῥωμαίους οὐχὶ ἐς τὸ ἀβροδίατον ὁ βίος . . ., ἄλλως δὲ ὡς
 C φιλοπόλεμοί τε εἰσι καὶ φερέπονοι. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἔριδος
 ἐνίκα καὶ ὁ πόλεμος ἠπειλείτο, Τιβέριος ἐσημίησε Βῶνῳ ἐν
 γράμμασι φυλάσασθαι τὰς διαβάσεις τοῦ ποταμοῦ.

ιη. Ὅτι μετὰ τὴν νίκην τῶν Ἀβάρων, ἡττηθέντος Τι-20
 βερίου τοῦ στρατηγῶ, μετὰ τὰς ξυνηθῆκας συνήρσεσε πρῶσβεύ-

6. Ἀβάρων Ν., Ῥωμαίων vulg. 8. ταυτα vulg. 14. διαγο-
 ρεούσαις Β., διαγορευσας vulg. 16. ἀβροδίατον ὁ βίος ἐστίν
 Η. mg., ἀβροδίας τὸν ὀβίονος vulg.

Avaribus Romani terram, in qua habitarent, darent, si obsides fili-
 os eorum, qui apud ipsos imperia gerebant, acciperent. Quae Ti-
 berius Imperatori significavit. Quod tamen minime rationibus Ro-
 manorum conducere Imperator censuit, neque aliter se pacem fa-
 cturum dixit, nisi aliquos ex liberis ipsius ducis Avarum obsides
 sumeret. Tiberio vero non ista probantur. Sic enim iudicabat, si
 aliquos liberos eorum, qui apud Scythas imperitabant, obsides ha-
 beret, fore, ut, si Chaganus a pace recedere vellet, patres haud
 dubie eorum, qui apud Romanos obsides essent, non permetterent.
 Tiberii igitur haec erat sententia. Sed Imperatori pacem omnino
 minime faciendam videbatur. Quinimo ipsis exercituum ducibus
 succensuit, quod bellum gerere cunctarentur, litteris quoque eos
 admonuit, oportere, ut barbaris ostenderent, Romanorum mores non
 in mollitiem et inertiam degenerasse, sed se laborum patientes et
 belli cupidos esse. Ut discordia praevaluit et bellicum cani coe-
 ptum est, Tiberius litteris Bonum admonuit, ut diligentem fluvii
 custodiam faceret.

18. Tiberio victo, et victoria potitis Avaribus, conventum est,
 legationem per inducias ad Imperatorem mitti. Ad quam Tiberius

σασθαι ὡς τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα. καὶ δὴ Τιβέριος f. A. C. 570
 ξυναπέστειλε τῇ πρεσβείᾳ Λαμμιανὸν ταξίαρχον, ἐσήμηνέ τε ^{Ind. 3}
 τῷ βασιλεὶ ἅπαντα τὰ ξυνεχθέντα, καὶ περὶ ὧν βούλεται ^{Iustini 6}
 τὸ Ἀβαρικόν. καὶ ἐσπέισαντο τελῶς Ῥωμαῖοί τε καὶ Ἀβα-
 590ι.

ιβ. Ὅτι τῶν Ἀβάρων σπεισαμένων καὶ ἐς τὰ οἰκεῖα ἀ-
 περχομένων, οἱ Σκαμάρεις ἐγχωρίως ὀνομαζόμενοι ἐνεδρεύ-
 σαντες ἀφείλοντο ἵππους τε καὶ ἄργυρον καὶ ἕτεραν ἀπο-
 10σκευὴν. τούτων ἕνεκα πρεσβείαν ἔστειλαν αὐθις ὡς Τιβέ-
 ἰοριον, τῶν κεκλοφόντων περὶ ἐπιμεμφόμενοι, ἔτι καὶ τὰ ἀ- V. 78
 φαιρέθέντα ἀνακομίσασθαι βουλόμενοι. καὶ δὴ ἀνερευνη-
 θέντες οἱ τὴν κλοπὴν εἰργασμένοι ἐν φανερωῷ τε γενομένοι,
 μούραν τινα ἀπεκατέστησε τοῖς Ἀβάροις.

κ. Ὅτι τοῦ δεκάτου ἔτους ἀνοσθέντος τῶν πεντηκον- A. C. 571
 15τουτίδων σπονδῶν, μετὰ τὴν σφαγὴν Σουρήνα, ἐν τούτῳ ^{Ind. 4}
 Περσῶν βασιλεὺς στέλλει Σεβόχθην, ἄνδρα Πέρσην, ἐς πρε- ^{Iustini 7}
 σβείαν ὡς Ἰουστίνον τὸν βασιλέα, τῶν ἐν Περσαρμανίᾳ μὲν
 ξυνεχθέντων ἄγνοιαν δῆθεν ὑποκρινόμενος, ἄλλως δὲ τὸ
 20συντεταγμένον Ῥωμαίους κατατιθέναι χρυσίον βουλόμενος, οἷα
 δὴ τῆς δεκαετίας περαιοθείσης, ἧς τὰ χρήματα ὑφ' ἐν ἐκο-
 μίσασατο, εἶτα ἐμπεδώτατα ξυνεστάναι τὴν εἰρήνην, καθά που
 ἐνεγέγραπτο ἐν ταῖς ξυνήκαις. σφόδρα γὰρ ἐν ἀρχαῖς ἐ-
 τύραξεν Χοσρόην αἰσθόμενον, ὡς βασιλεὺς Ῥωμαίων πρὸς P. 116

3. ξυνεχθέντα vulg. 13. ἀπεκατέστησαν H. (male).

Damianum, ordinis ductorem, misit, qui illum eorum, quae conti-
 gerant et quae Avarae vellent, certiozem faceret. Tandem foedus
 inter Romanos et Avarae est factum.

19. Foedere inito, cum Avarae ad sua redirent, Scamares pa-
 trio nomine dicti, ex insidiis illis vim fecerunt, et equos, argen-
 tum et reliquam suppellectilem eripuerunt. Quapropter legationem
 ad Tiberium miserunt, quae de rebus ablatis quereretur et rapta
 repeteret. At deprehensis, qui latrocinium fecerant, et in apertum
 adductis, partem aliquam Avaribus restituit.

20. Exacto decimo quinquaginta annorum induciarum anno,
 post Surinae caedem, Persarum rex Sebochthem, virum Persam, le-
 gatum ad Iustinum Imperatorem mittit. Ille quidem ignorationem
 eorum, quae in Persarmenia gesta erant, fingebat, et cum decem
 anni praeterissent, quorum tributa in usam collata, fuerant solu-
 ta, deinceps Romanos aurum, de quo convenerant, solve, ut foede-
 ribus scriptum erat, et pacem constare petebat. Nam cum initio
 Chosroes suspicaretur, Romanorum Imperatorem a conditionibus pa-
 cis recedentem ad bellum ferri, valde perturbatus fuerat. Vereba-
 tur enim, ne ex improvise Imperator cum magno apparatu se bello

A. C. 571 πόλεμον ὄρμα τὰ εἰρηναῖα παρωσάμενος. ἐδεδοκίει τε, μὴ
 Ind. 4 πῶς ἐκ μεγάλης παρασκευῆς ἐπιθοιτό τε αὐτῷ. καὶ ἄλλως
 Iustini 7 οὐχ ἥκιστα φροντίδα ἐτίθειτο, εἰς ἔσχατον γῆρας ἐληλακῶς
 καὶ ἤδη ἐκλελυμένος ταῖς ὀρμαῖς τοῦ πολέμου, ὥστε ἐρῆσθαι
 τὰ εἰρηναῖα, καὶ ὥσπερ ἀμέλει πατριῶν κτήμα τοῖς γεῖ
 αὐτοῦ παισὶ ἀσάλευτά τε καὶ ἄτρωτα καταλιπεῖν. Σεβό-
 χθην μὲν οὖν Ἰουστινὸς φοιτήσαντα ἐς τὸν βασιλεῖα οὐ τι
 μάλα προσίετο, ἐπεὶ καὶ ἄλλως, ἡνίκα εἰσῆλθε κατὰ δὴ τὸ
 εἰσῶδος τὸν αὐτοκράτορα προσκνήσων, χαμαὶ ῥίψαντος ἐαυ-
 Βτόν, οὕτω ξυμβῶν, ὁ πῖλος ὃς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κατὰ τὸ νενο-10
 μισμένον Πέρσαις ἐπέκειτο ἐς τοῦδαφος ἔπεσε. τούτῳ αἰ-
 σίῳ τινὶ συμβόλῳ χρησάμενοι οἱ ἐν τέλει καὶ ὁ δῆμος ταῖς
 κολακείαις τὸν βασιλεῖα ἐπτέρωσαν, ὡς ὅσον οὐπω ἔποπε-
 σείται αὐτῷ ἢ Περσίς. τῷ τοι ἄρα Ἰουστινὸς ἐπηρμένος ἦν
 ταῖς ἐλπίσι καὶ μετεωρίζετο τῇ διανοίᾳ, τὰ κατὰ νοῦν ῥᾶστα15
 ἐκβήσεσθαι οἰόμενος. Σεβόχθην δὴ οὖν ἀγγειλαντα ἐφ' οἷς
 παρεγένετο, ὁ βασιλεὺς περιεφρόνησέ γε αὐτὸν, καὶ ἐν οὐδενὶ
 λόγῳ ἐποιεῖτο τὸν ἄνδρα. ἔφη τοιγαροῦν ὡς αὐτὸν, ὡς ἡ φι-
 λότης χρήμασι βεβαιουμένη οὐκ ἀγαθῆ· ἀισχρὰ γὰρ καὶ ἀν-
 C δραπεδώδης ἀνητή τε ἢ τοιάδε. φιλίαν δὲ τὴν ἰσορροπὸν τε20
 καὶ οὐχὶ κερδαλίαν δρίζεσθαι, ἐν ἧ καὶ τὸ βέβαιον πέπηγε
 φύσει τινί. πρὸς τοιοῦτο ἀνεπνθάνετό γε πρὸς αὐτοῦ, μὴ τε
 καὶ περὶ τῆς κατὰ σφᾶς Ἀρμενίας βούλοιο διαλέγεσθαι. Σε-

1. ὄρμα N., ὥστε vulg. 21. πέπηγε H., πέπειγε vulg.

aggrederetur. Et omnino illi maxime curae erat, cum iam ad extre-
 mam senectutem pervenisset, et bellorum consilia omisisset, pacem
 inviolatam servare, et nullis bellis interturbatam et impeditam re-
 gni paterni possessionem liberis suis relinquere. Imperator autem
 Sebocthem ad se venientem non magni faciebat, praesertim quum
 accidisset, simulatque ingressus est Imperatorem, ut moris erat,
 venerans, et ad pedes eius humi procubuit, ut pileus, quem in ca-
 pite, ut Persarum leges ferunt, gestabat, in terram caderet. Hoc
 omine principes viri et cetera turba, tanquam divinitus immisso,
 uti, et foeda adulatione Imperatorem extollere, et dicere, fore, ut
 Persis brevi ei submitteretur. Hac cogitatione mente elatus Iusti-
 nus, in spem adducebatur, omnia, quae animo volebat, ad opta-
 tum exitum ventura. Itaque cum Sebocthes ea, quorum causa
 venerat, renuntiaret, Imperator eum contempsit, et nullo numero
 habuit, dixitque, amicitiam pecuniis contractam haud probari. Tur-
 pem enim et servilem esse, quippe quae pretio empta esset. Ami-
 citiam autem, cuius ratio constans et natura bene fundata esset,
 aequalem, non quaestu comparatam definiri. Deinde ex ipso quae-
 sivit, numquid vellet de his, quae in Armenia, quae eorum iuris

βόχθης δὴ οὖν ἀπεκρίνατο, ἀκηκόεσθαι μὲν τὸν αὐτοῦ βασιλέα, A. C. 571
Ind. 4
Iustini 7
ὡς ἀνὰ τὰ ἐκείνη βραχεῖά τις ἐγένετο ταραχὴ, στείλαι δὲ ὁ-
μῶς τινὰ τὸν δυνάμενον ἐν κόσμῳ θέσθαι τὰ γεγενημένα καὶ
τὸν θόρυβον καταπαύσαστα. Ἰουστίνος δὲ Περσαρμενίους
5προφανέστατα ἔφη εἰσδέξασθαι Περσῶν ἀποχωρήσαντας, καὶ
οὐ περιόψεσθαι σφᾶς ἀδικουμένους, οἷα δὴ ὁμογνώμονας τὰ
εἰς θεόν. Σεβόχθης δὴ οὖν ἐν Πέρσαις ἀγχείους τε ἅμα D
καὶ νομίζων τὰ περὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλλως ἢ καθὰ νομίζουσα
Χριστιανοί, ἐπιμελέστατά πως ἔδειτο τοῦ βασιλέως Ἰουστι-
10νου μὴ κινήσαι τι τῶν ἐν κόσμῳ, ἐν γῶν τε βαλέσθαι τὸν πό-
λεμον, οὕτως ἄδηλον πρᾶγμα καὶ οὔτε ἐπὶ ῥητοῖς εἰωθότα
χωρεῖν. καὶ ὅτι δὴ, εἶγε οὕτω τύχοι, καὶ κρατούντων Ῥω-
μαίων, ἐς τοῦναντίον αὐτοῖς περισταίῃ τὰ τῆς νίκης. ἐσιόν-
τες γὰρ ἐς τὴν Περσῶν καὶ ἐπὶ μικρότατον ὁδοπορίας ἐλαύ-
15νοντες εὐρήσουσιν ἀπαντὰς γε δὴ που περὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλ-
λως, ἥπερ αὐτὸν, ἐσπουδακότας· ὡς, εἶγε ἐλοινοτοὺς τοιοῦσ-
δε ἀποκινῦναι, οὐδὲν ἤττον αὐτοὶ πάλιν ἤτηθήσονται. P. 117
οὐ δῆτα οὖν χρεῶν κατὰ Χριστιανῶν τοὺς ὁμοδόξους θήγειν
τὰ ξίφη. ἀλλὰ γὰρ τοῖς οὕτω λίαν ὁμαλοῖς τε καὶ ἐπιεικέσσι
20λόγοις Ἰουστίνος οὐκ ᾔετο χρῆναι ἔσσεσθαι πειθῆνιος. ἔφη
δὲ, ὡς, εἶγε παραθεῖῃ δάκτυλον ἓνα, κινήθησεται, καὶ ὡς ἐς
τὴν Περσῶν ἐλάσοι· θαρῆσεν τε, ὡς, εἰ πρὸς πόλεμον ὁρμή-
10. τε add. N. 14. μακρότατον con. N.

erat, contigerant, disserere. Et ille quidem regem suum accepisse, respondit, exortum quemdam in illa provincia tumultum, levem et exiguum; ad eum sedandum misisse, qui comprimeret et res pristino statui restitueret. Iustinus vero palam dixit, se Persarum, qui a Persis defecissent, in fidem tutelamque suam recepisse, neque si quis eos iniuria afficeret, neglecturum, quippe qui eadem, quae ipse, de religione sentirent. Sebochthes autem, qui apud Persas prudentia excellabat, cum eandem, quam Christiani, de religione opinionem haberet, etiam atque etiam vehementer Iustinum orabat, ne ea, quae se bene haberent, moveret, et ut animum induceret, bellum esse rem valde incertam neque certis legibus fluere. Quod si forte fortuna contingeret, ut Romani victoria potirentur, ipsam victoriam fortasse in contrarium casuram. Etenim qui Persarum regionem vel brevissimo itinere cognoverint, eos compertum habere, omnes non alio ritu religionem, quam ipse colat, colere et amplecti. Hos si occidere susceperint, nihilominus postea longe ipsis inferiores fore. Proinde iniuste eos contra homines eadem cum Christianis religione utentes enses esse stricturos. His tam aequis et lenibus sermonibus Iustinus minime sibi acquiescendum existimavit, sed dixit, etiamsi unum digitum apponeret, se expeditionem suscepturum et Persidem invasurum. Confidere, se, si in bellum eru-

A. C. 571 σοι, καθελὲς τε Χοσρόην καὶ αὐτὸς βασιλεὺς χειροτονήσῃσι Πέρσαις. οὕτω τοίνυν ὑπερόβρια εἰπὼν ἀπέπεμψε Σεβόχθην.

A. C. 575 καί. "Ὅτι ἐπεὶ Ἰουστίνος τὰς φρένας παρεκόπη καὶ Τι-
Ind. 8 βέριον ἀνεδέξατο διοικεῖν τῆς πολιτείας τὰ πράγματα, ἐν ἁ-
Iustini 11 πρόφῃ ἦσαν αὐτὸς τε Τιβέριος καὶ ἡ βασιλὶς Σοφία ὅπως διὰ-5
P. 118 V. 79 θοῖντο τὰ τῶν πολέμων. ἀλλὰ γὰρ ἔλυσε τὸ ἄπορον σφῶν
βασιλεὺς ὁ Περσῶν ὡς τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα στείλας
Ἰάκωβον, ὃς τὰ Περσικὰ ῥήματα τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ διασα-
C φηρίζειν ἠπίστατο. συννοήσας γὰρ, ὡς εἰς ἔσχατον νῦν ἔλ-
πίδος οἱ Ῥωμαῖοι κατολισθήσαντες ἥδιον μὲν ἂν ἔχουσι, 10
ἐπὶ ταῖς οἰαισοῦν ξυνθήκαις διαλύσαι τὸν πόλεμον, οὐ μὴν
θαυρῶσαι πρεσβείαν τινὰ στείλαι διὰ τὸ οὐκ εὐπρόσωπον εἶναι
τὸν ἀρξάμενον πόλεμον ἀπάρξασθαι καὶ ἰκετείας· προτερή-
σας οὖν ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὴν αἰσχύνην προανείλε, καὶ
τῷ κατεπτηχότι τῆς γνώμης αὐτῶν ἐπενόησε πρόφασιν, ὡς 15
ἂν ἔλθοιεν ἐς λόγους αἰτησόμενοι μεθ' ἰκετηρίας εἰρήνην.

Ὅστελλει τοίνυν Ἰάκωβον, ἄμεινόν πως βουλευσάμενος, ὡς οὐ
V. 80 πώποτε ἂν εὐκλεέστερον Πέρσαι τὸν πρὸς Ῥωμαίους κατὰ-
θιοῖντο πόλεμον· τσαῦτα γὰρ ἐνδώσειν Ῥωμαίους, ὅσα ἂν
ἐθελήσωσι Πέρσαι αὐτοί. ἡ δὲ σταλείσα πρὸς αὐτοῦ ὡς 20
Ἰουστίνον ἐπιστολὴ οὕτε τῆς ἡλικίας ἢ τοῦ Περσῶν βασιλέ-

Post fragm. 20. sequuntur in vulg. duo ex Simocatta petita, et lemma ex τῆς β' βιβλου, quod ad eundem pertinet. 3. Τι-βέριος coni. B. 4. ἀνεδέξατο coni. N. 9. ὡς εἰς ἔσχατον νῦν N., ὡς ἔσχατον ὡς νῦν vulg. 12. θαυρῶσαι coni. B. 20. αὐ-τοῦ N., αὐτῶν vulg. 21. Ἰουστίνον H. mg., Ἰουστινιανόν vulg.

perit, Chosroem de medio sublaturum, et regem Persis daturum. Ad hunc modum insolenter locutus, Sebochthem missum fecit.

21. Cum Iustinus mentis imbecillitate laboraret, et Tiberium reipublicae administrandae praefecisset, Tiberius et regina incerti erant, quid de rebus bellicis statuerent; sed dubitationem exemit Persarum rex, qui Iacobum legatum ad Romanorum Imperatorem misit. Is Persica verba Graece exprimere noverat. Nam Persarum rex, Romanorum res in ultimum discrimen adductas esse ratus, et nihil iucundius et opportunius illis contingere posse, quam quibusvis conditionibus bellum pace finire, cuius rei gratia tamen eos puderet legationem mittere, quod indecorum existimarent, eum, qui bellum suscepisset, initium supplicandi facere, hunc pudorem praeveniendo sustulit. Et quoniam consternati animo erant, rationem et occasionem excogitavit, ut per speciem colloquii pacem supplices orarent. Itaque mittit Iacobum, Persas nunquam gloriosius bellum contra Romanos deponere posse existimans, quia Romani omnia, quae Persae voluerint, essent concessuri. Atque haec missa per Iacobum ad Iustinum epistola neque aetati regis Persarum accomodata erat, (nam puerilem in modum conscripta erat,) neque alte-

ως, μειρακιώδης ούσα παντοίως, οὔτε δὲ ἄλλον τινὸς οἶμαι A. C. 575
 ἐμφρονεστάτου. ἔττερον γὰρ τὸν ὄντιναοῦν ἀπαυθαδίξασθαι ^{Ind. 8}
 οὐκ ἀπὸ τρόπου ἦν· ἐκείνον μέντοι οὐ βρενθύεσθαι ἴσως ἐ- ^{Iustini 11}
 χρῆν, οὐδὲ ὑπαγόραν τινὰ εἶναι καὶ ἀπειρόκαλον. ἡ γὰρ
 5 ἐπιστολὴ ὑβρεῶς τε μεστὴ καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ μεμεθυμένων
 φημάτων ὑπῆρχε. καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ ὑπερηφανίας τε ἦν P. 119
 καὶ ἀλαζονείας πλήρης· εἰσάγεται δ' οὖν Ἰάκωβος, οὐ μὴν
 ὡς Ἰουστίνον, ἄτε νοσῶδη τυγχάνοντα, ἀλλὰ γὰρ ὡς τὴν βα-
 σιλίδα, ἐπεὶ αὐτὴ ξὺν Τιβερίῳ ἅπαντα ἐπραττεν. ἀναλεξα-
 10 μὲν τούτων τὰ γράμματα ἐπηγγείλατο καὶ αὐτὴ στέλλειν τὸν
 πρεσβευσόμενον ὡς βασιλέα Περσῶν καὶ ἀμφὶ τῶν ὀπωσοῦν
 κεκινημένων διαλεχθῆσόμενον. στέλλεται δ' οὖν Ζαχαρίας,
 ἐν τοῖς βασιλείοις καταταττόμενος ἰατροῖς, ἐπιφερόμενος
 γράμμα ἐκ τῆς βασιλίδος.

15 κβ. Ὅτι ἐπὶ Τιβερίῳ Καίσαρος οἱ τῶν Ῥωμαίων A. C. 576
 στρατηγοὶ εἰσβολὴν ἐς Ἀλβανίαν ποιησάμενοι, καὶ ὁμῆ- ^{Ind. 9}
 ρους λαβόντες Σαβείρων καὶ ἄλλων ἐθνῶν, ἦσαν ἐς Βυ- ^{Iustini 12}
 ζάντιον. ἀφικομένους δὲ ἐν Βυζαντίῳ τοὺς πρέσβεις τῶν
 ἐνδεδωκότων ἑαυτοῦς Ἀλανῶν τε καὶ Σαβείρων ὁ Καίσαρ
 20 δέχεται ἐπιεικῶς καὶ πάνυ φιλανθρωπῶς πυνθόμενός τε
 παρ' αὐτῶν ὅποσα χρήματα αὐτοῖς ἐδίδου ὁ Περσῶν βασι-
 λεύς, δεδωκώς τε ἐξουσίαν σφισὶν ἐς ὅσον ἠβούλοντο ἐξῆραι
 5. ἕβρεως N., ἕβρων vulg. 10. στέλλειν H., στέλλει vulg.
 22. ἐξουσίαν B., ἐξουσίας vulg.

rūs opinor viri prudentia praediti fuit. Alium enim quempiam insolentem esse, non alienum fuisset, sed illum minime superbire aut audacius loqui decebat. At epistola contumeliae et probri et verborum insolentium plena fuit. Itaque etiamsi epistola arrogantiae et contemptus plena esset, tamen introductus est Iacobus, non quidem ad Iustinum, qui gravi morbo afflicto erat, sed ad reginam, quae omnia imperii negotia cum Tiberio curabat. Lecta epistola, regina respondit, se quoque missuram legatum ad regem Persarum, qui de omnibus, de quibus inter ipsos controversia mota erat, ageret. Itaque mittitur Zacharias inter Imperatoris medicos adscriptus, qui talit litteras reginae.

22. Sub Tiberio Caesare Romanorum duces, impetu in Albaniam facto, obsidibus a Sabiris et aliis gentibus acceptis, Byzantium venerunt. Eo cum legati Alanorum et Sabirorum venissent, qui se Romanis dederant, Caesar eos benigne et humaniter excepit. Cum autem ex eorum verbis audisset, quantas pecunias illis Persarum rex largitus fuisset, facta potestate, quantum vellet oratione rem exaggerare, et verum dicendo obscurare, „Duplo maiora praemia vobis largiar, inquit, non solum viris in dignitate constitutis, sed etiam unicuique vestrum.” Haec barbaris laetitiam attulerunt, et visi

A. C. 576 τῆ ψευδολογίᾳ τὸ χρῆμα καὶ τῷ κόμπῳ τάληθδς ἐπικαλύψαι,
 Ind. 9 „διπλάσια τούτων ἔγωγς παρέξω,” ἔφη, „τοῖς τε ἐν τέλει ὑμῶν,
 Iustini 12, πρὸς δὲ δὴ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς.” ἐπὶ τούτοις ἤσθησαν τε οἱ
 βαρβαροὶ, καὶ ἐδόκουν χάριν εἶδέναι τῷ κρείττονι ἀνδρῶν
 C δῆπνοοι Ῥωμαίων ἐγένοντο. ἠγγελον δὲ, ὡς ὁ Ἀβείρ ἀπέ-5
 στη οὐκ ἐς μακρὰν, ὀλίγα τε φροντίσας τῶν ὁμῆρων Πέρ-
 σαις προσετέθη. τοῖς μὲν οὖν πρέσβεσιν αὐθις ἐν συνουσίᾳ
 γενόμενος ὁ Καῖσαρ τὰ ὅσα ἀρμόδια διελέχθη, καὶ ἔφη τοὺς
 τε προσχωροῦντας αὐτῷ ἐκοντὶ μάλα εὐεργετήσειν, τοὺς δὲ
 γε οὐ βουλομένους καὶ ἄκοντας ἔξειν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ χεῖρα 10
 βία καὶ δυνάμει.

κγ. Ὅτι τῶν στρατηγῶν δρῶντων τὴν Περσῶν Ἀρμε-
 νίαν, ἐν τούτῳ παρεγένετο Ναδώης, ἐς τὴν λεγομένην σμυ-
 κρὰν χειροτονηθεὶς πρεσβείαν, πρὸς Χοσροῦ ἐκπεμφθεὶς-
 δς τῆς διὰ Θεοδώρου τοῦ Βάκχου πρεσβείας ἔδοξεν ἀμοι-15
 βαίαν ἀποκομῆσαι ἐκ τοῦ Χοσροῦ ἀγγελίαν, κυρίως δὲ ὡς
 D ἐτοιμότητά ἐχει καὶ αὐτὸς στείλαι τοὺς ἄρχοντας κατὰ δὴ τὰ
 ὄρια τῆς ἔω, ὡς ἂν ἐν τῷ αὐτῷ γενόμενοι τοῖς ἐκ Ῥωμαί-
 ῶν ἐκπεμφθησομένοις σκοπήσοιεν τε καὶ διασκέψοιντο ὅπως
 χερὶ τὰ ὄπλα καταθέσθαι. ἀνακρινόμενου τούτου πρώτου 20
 τίς ἄρα πολιτεία τῆς λύσεως τῶν πεντηκοντουτίδων σπονδῶν
 αἰτία ἐγένετο; ὧτινί γε δὴ πον ἐμφρονέστατά πως ἀπεκρί-
 5. Σαβεῖρ Val. 15. δς τῆς H., ὅστις vulg. 21. τίς ἀρα
 πολιτεία H., τῆς ἀρα πολιτείας vulg.

sunt Deo gratiam habere, quod subiecti facti essent Romanis. Re-
 tulerunt autem, Abirem paullo ante defecisse et, nulla obsidum habi-
 ta ratione, cum Persis se coniunxisse. Deinde Caesar cum legatis
 congressus, quae apta videbantur, disseruit et dixit, erga eos,
 qui sponte in eius potestatem venirent, se liberalem futurum, et
 eos, qui se suae potestati submittere recusarent, vi et armis
 imperio parere coacturum.

23. Dum Romanorum duces Persarum Armeniam populati-
 onibus vexarent, advenit Nadoes electus et a Chosroe missus ad
 minorem obeundam. Hunc responsum ferre ad legationem Theodori Bacchi iussit Chosroes, et nomina-
 tim nuntiare Romanis, sese paratum esse mittere primarios viros
 ad fines Orientis, ut cum his, quos Romani mitterent, prospici-
 erent et viderent, qua ratione arma deponerent. Quum ille pri-
 mum quaereret, quae causa et ratio fuerit quinquaginta an-
 norum inducias violandi: prudenter Caesar respondit, se quidem
 regem Persarum, qui senior esset, quippe qui, se adhuc puero,
 in flore aetatis suae constitutus foret, secuturum, et sive arma,
 sive pacem vellet, utrum elegisset, gratum acceptumque habi-
 turum. His dictis Caesar Nadoem dimisit, nec multo post dele-

νατο ὁ Καῖσαρ, ὡς πρεσβυτέρῳ τυχάνοντι βασιλεὶ Περσῶν A. C. 576
 αὐτὸς ἐτι νέος ὢν, καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας Χοσρόου Ind. 9
 παῖς καθεστῶς, ἔτοιμος εἶη ἐφ' ὅπερ ἂν ἐκεῖνος ἡγήσοιτο ἔ- Iustini 12
 πεσθαί οἱ, καὶ, εἴτε τὰ ἕξιφη βούλοιο εἴτε τὴν ἡσυχίαν, ἀ-
 5 σκολουθήσειν. ἀποπέμψας οὖν ἐπὶ τοιοῦσδε τὸν Ναδῶν ὁ
 Καῖσαρ οὐκ ἐς μακρὰν καὶ αὐτὸς ἔστειλε κατὰ τὴν εἰρῆν
 τοὺς εὖ διαθήσοντας τὰ ἀμφίβολα, ἐς ταυτὸν συνελυσομέ- P. 120
 νους τοῖς Περσῶν ἡγεμόσιν. ἦσαν δὲ οἱ σταλάντες Θεοδώ-
 ρος ὁ Πέτρου, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐτῇ καταλόγων πρὸ τούτου
 10 γενόμενος ἡγεμὼν τηρικαῦτα τῶν βασιλεῖ ἀνειμένων προσι-
 στήκει θησαυρῶν, οἳ γε ἀπὸ τῆς δαυιλείας τῇ Ῥωμαίων
 προσαγορεύονται φωνῇ, (Λαργούς γὰρ οἱ Λατίνοι τὸ δαυι-
 λές ὀνομάζουσιν,) Ἰωάννης τε καὶ Πέτρος, ἄμφω τῇ τῶν
 ὑπάτων τετιμημένοι ἀξία, πρὸς γε καὶ Ζαχαρίας ἐν τοῖς βα-
 15 σιλείοις καταταττόμενος ἱατροῖς. οἳ δὲ γενόμενοι ἐς Κων-
 σταντίναν πόλιν, τὴν μεταξὺ τῶν ποταμῶν, ἀνέμενον ἐλευσό-
 μενον ἐκ τοῦ Χοσρόου ἐς τὰ περὶ Νίσιβιν καὶ τὸ Δάρας B
 Μεβῶδην τὸν Σανναχοεργάν, ᾧ δὲ τὸ κῦρος τῶν περὶ τὴν
 εἰρήνην ἐπέθηκε Χοσρόης. κατ' αὐτὸν δὲ τὸν χρόνον
 20 καὶ Ἀστέριος, εἷς τῶν βασιλείων διαιτητῶν, οὗς δὲ ἀντι-
 γραφεάς ἀποκαλέσους, δορυάλωτος ὢν ἀνηρέθη ὑπὸ Χοσρό-
 ου, φωραθεὶς ὡς κρύβδην ἐγεγράφει βασιλεῖ τῶν Ῥω- V. 81
 μαίων ἐπιπέσειν κεκακωμένοις νῦν Πέρσαις. Μεβῶδου
 δὲ ἀφικομένου ἐν τοῖς ὄριοις ἄμιλλα μὲν τις γέγονε πρό-
 25 τερον αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφὶ Θεοδώρῳ καὶ Ζαχαρίᾳ περὶ
 2. αὐτὸς H., αὐτοῖς vulg. 12. τοὺς δαυιλεῖς conl. N. 15.
 Κωνσταντίνου πόλιν τὴν H. (male).

gavit ad partes Orientis, qui controversias componeret et cum
 Persarum principibus convenirent. Fuerunt vero qui missi sunt a
 Romanis Theodorus, Petri filius, ante dux numerariorum, tunc
 temporis thesaurorum comes, quos largitiones Romana lingua vocant,
 (largos enim eos, qui liberalius sua profundunt, Latini vocant,)
 Iohannes et Petrus ambo consulatus dignitate oruati: praeterea Zache-
 rias in regionum medicorum numerum relatus. Hi vero ubi Con-
 stantinam urbem in Mesopotamia sitam advenerunt, Mebodem San-
 nachoerigam, qui a Chosroe in loca circa Nisibin et Daras missus
 erat, expectarunt. Huic enim plenam pacis confirmandae auctorita-
 tem Chosroes commiserat. Eodem fere tempore Chosroes Asterium
 (is erat unus ex Imperatoris iudicibus, quos contrascribas vocave-
 ris,) occidit, quia deprehensus est, dum captivus esset, clam litte-
 ras scripsisse ad Imperatorem Romanorum, ut, dum res Persarum
 afflictae essent, eos adoriretur. Mebodes cum ad limites accessis-
 set, certamen illi cum Theodoro et Zacharia imprimis fuit, quo in

A. C. 578 τοῦ ὅποι δέον ποιήσασθαι τὴν ξυνέλευσιν. Ῥωμαῖοι μὲν
 Ind. 9 γὰρ ἤξιόν ἐν τοῖς τελοῦσιν ἐπὶ τὸ Δάρας χωρίοις, οἷα δὲ
 Iustini 12 C οἰκείοις καθεστῶσι, ξυγκροτεῖσθαι τὴν ἐκκλησίαν· ἀτὰρ οἱ
 Πέρσαι ἔφασκον, ἐπεὶ ἡ πόλις αὐτοῖς τῷ θεσμῷ τοῦ πολέ-
 μου ὑπεκλίθη, οὐκ ἀπὸ τρόπου, καὶ τὰ ὅσα γε ὑπὸ τὴν πό-
 λιν ἀρμόζειν αὐτοῖς, καὶ οὐ δέον ἐκείσθε ξυνιέναι, οἷα μὴ κα-
 θεστώτων ὁροθεσιῶν. μετὰ γοῦν ταῦτα, οὕτω δοκοῦν ἀμφο-
 τέροις τοῖς μέρεσι, ξυνηλθόν ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ Ἀθραήλων
 πρὸς τοῖς καὶ οἱ ἐπιχώριοι ἄρχοντες πολιτείας ἀμφοτέρας.
 καὶ τοίνυν προὔτιθεσαν ἅς γε δῆπουθεν ὄντιο κατ' ἀλληλων 10
 τὰς πολιτείας ἔχειν αἰτίας, ὡς τῆς ἐτέρας τὴν ἐτέραν ἄδικά
 τε καὶ οὐχ ὅσα εἰργασμένης, παρασπονδυσάσης τε καὶ πό-
 D λεμον ἄδικον ἐλομένης. πλείστων δὲ ὅσων ῥημάτων ἐξ ἀμ-
 φῶν τοῖν μεροῖν, ὡς πη ἔτυχεν, ἐρῶμιμένων, χυδὴν τε πε-
 ριουσῶν τῶν δικαιολογιῶν τῷ ἕκαστον ἐθέλειν τῇ κατ' αὐτόν 15
 πολιτεία, οἷα εἰκὸς, εὐνόστατον ἑαυτὸν ἀποφῆναι, τέλος ἐς
 δημηγορίαν πρώτοι Ῥωμαῖοι κατέστησαν.

κδ'. Ὅτι οἱ πρόσβεις ξυνηλθόντες τε καὶ εἰς ἐν γενόμε-
 νοι κατὰ δὴ τὰ ὄρια τῆς ἑω ἐξ ἀμφοτέρας πολιτείας, τὴν
 εἰρήνην ὅπως βεβαιωθῆναι δέον διασκευσόμενοι, γλαφυρά τε 20
 καὶ ποικίλα ῥήματα ἕκαστοι ἀπορῥίψαντες, εἰπόντες τε καὶ
 ἀκηκοῦτες τὰ ὅσα χρεῶν, τυχὸν καὶ τὰ ὅσα μὴ χρεῶν, τέ-

2. ὑπὸ B., ἐπὶ vulg. 6. καὶ om. ed. Par. 7. ὁροθέσιον
 vulg. 10. ἅς B., ὡς vulg. 11. τῆς πολ. vulg.

loco convenirent. Romani petebant, conventum agi in finitimis
 Daras locis, quippe quae sua essent. Contra Persae dicebant, quan-
 doquidem ea urbs iure belli Romanis subiecta esset, non a verisi-
 militudine alienum esse, omnem regionem circa illam eorum parti-
 bus adhaerere, neque illis ad colloquium convenire oportere, quia
 minime regio illa esset inter limitaneas censenda. Post haec, sic
 enim utrisque visum, ad colloquendum convenerunt in loco, qui
 dicitur Atraelon, et cum illis quoque utriusque rei publicae princi-
 pes, qui eas regiones incolebant. Illic in medium proposuerunt,
 quas ultro citroque existimabant habere se mutuo accusandi causas,
 quae alter populus alteri damna intulisset aut bellum facere prae-
 occupasset. Itaque cum utriusque plures sermones super hac re ia-
 ctassent, et unusquisque abunde, quo se suae patriae, ut decebat,
 amantem et studiosum ostenderet iustas, rationes, quibus eam tue-
 retur et defenderet, attulisset, tandem primi Romani concionem apud
 conventum habuerunt.

24. Legati convenientes et in unum congressi ad fines Orien-
 tis ab utroque regno, ut dispicerent, quomodo pacem firmam fa-
 cerent, lubrica et ambigua verba utrimque emisissent, et quae dici
 oportuit, dixerunt et audierunt, et forte quae minime dici debue-

λος ξυνήκαν οἱ πρέσβεις περὶ μὲν τοῦ διαῤῥαγῆναι τὰς σπον- A. Q. 577
 δὰς τίς αἴτιος καὶ οὐ, τὸ τοιόνδε σιγηθῆναι, διερευνησάμενοι δὲ Ind. 10
 τρόπον, ὅτω ἐμπεδωθῆσεται τὰ εἰρηναῖα τοῦ λοιποῦ καὶ αἱ Iustini 13
 ἀμφήριστοι πολιτεῖαι κατάθουνο τὰ ὄπλα. εὐθὺς οὖν Μεβώδου P. 121
 5 κατὰ τὰς πρώην ξυνήκας, αἱ ξυνέστησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος
 Ἰουστινιανοῦ, τὰς τριάκοντα χιλιάδας τῶν νομισμάτων φή-
 σαντος χρῆναι τοὺς Ῥωμαίους τῇ πολιτεῖᾳ Περσῶν κατατι-
 θέναι ἂν ἔτος, ἔτι γε μὴν ἀποχωρῆσαι Περσαρμενίας τε
 καὶ Ἰβηρίας, πρὸς δὲ γε καὶ αὐτοὺς τοὺς ὅσοι γε αἴτιοι τῆς
 10 ἀποποτασίας ἀποδοθῆναι βασιλεῖ τῶν Περσῶν χρησομένην
 σφισὶ ταῖς προσηκούσαις φωναῖς. τσαῦτα τοῦ Μεβώδου κα-
 τατείναντος, οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις, τὸ τοιόνδε ἐκ τοῦ
 Καίσαρος παρεγγυηθὲν αὐτοῖς, ἀντίκα οἱ γε τοῦτο αὐτὸ B
 οὐδὲ τὸννομα προσιεσθαι ἔφασαν τῆς εἰρήνης, εἴπερ ἐπὶ
 15 συντελείᾳ τινὶ καὶ ἄτε ἐς φόρον ἀπαγωγὴν Πέρσαι ἐλπίζουσιν
 Ῥωμαίους ἔξειν τοῦ λοιποῦ· μηδὲ γὰρ ἀνέξεσθαι τοῦ τοιοῦδος
 τὸν Καίσαρά τι παρασχέσθαι, μήτε μὴν ὥσπερ ἀμέλει ὄνιον
 τι χρῆμα πρῖεσθαι τὴν εἰρήνην. οὕτω δὲ γὰρ εἰ ἔσοιτο, οὐ
 20 εἶναι μόνιμον οὐδὲ βεβαίαν. χρῆναι τοίνυν Ῥωμαίον
 ἀλεγον οἱ πρέσβεις πρότερον τοῦ τοιοῦδος ἀπειπεῖν, οὕτω τε
 ἐφ' οἷς δέοι τὰ τῆς εἰρήνης προΐεναι διασκέψασθαι. καὶ αὐ-
 θις ἕκατι τοῦ τοιοῦδος τερθρείας λόγων ἀπεῤῥιμμένης πολ- C
 λῆς ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν, καὶ οὐχ ὑπογαλόντων ἐν ἀρχῇ
 3. 8ον vulg. 8. Περσαρμενίας B., περὶ Ἀρμενίας vulg. 11,
 φωναῖς] ποιναῖς con. B.

runt. Tandem illud disquirere supersederunt, utri populo foederis
 violatio attribuenda esset, et rationem investigare conati sunt, quo-
 modo in posterum pax firmis conventionibus stabiliretur, et inimi-
 cae gentes ab armis discederent. Statim Mebodes suggestit, aequum
 esse, Romanos pendere Persarum reipublicae quotannis triginta mil-
 lia aureorum. Sic enim conventionibus cautum esse, quae tempore
 Iustiniani Imperatoris factae erant. Praeterea Persarmenia et Iberia
 cederent, et omnes defectionis auctores regi Persarum redderent,
 quos merita morte afficeret. Haec et alia huiusmodi Mebode propo-
 nente, Romanorum legati secundum Caesaris mandata contra disse-
 ruerunt, et confestim responderunt, se hoc ne pro nomine quidem
 pacis admittere, si cum tributū pensitatione Persae sperarent in po-
 sterum Romanos sibi obnoxios constituere. Nec enim Caesarem
 quicquam pendere, neque pacem, tanquam rem venalem, emere
 velle, quae, si ita contingeret, non diu permaneret, neque firma
 foret. Oportere igitur imprimis totum hunc sermonem omittere, et
 tum demum, quibus conditionibus pax vincienda sit, advertere. Rur-
 sus super his cum utraeque partes in multas altercationes erupissent,
 et Persae minime cederent, sed obnixae contenderent, iustum esse,

- A C. 577 τῶν Περσῶν, ἀλλ' ἢ τὰς ἀνέκαθεν τριάκοντα χιλιάδας τοῦ
 Ind. 10 χρυσοῦ νομισμάτος ἢ προσάπαξ ὡς χροῖ μὲγα τι καταθέσθαι
 Iustini 13 δικαιολογουμένων, τὸ τελευταῖον ἔδοξεν ὁ Μεβώδης ἐπιδει-
 κνύναι δῆθεν αὐτοῖς ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως γράμμα
 ἄρι σιαλὲν, ἐν ᾧ περιείχετο, ὡς χάριν τῆς πρὸς Καίσαρα⁵
 φιλίας ἀνέξοιτο καὶ χρημάτων ἐκτὸς ἐξ ἰσοτιμίας ἀναρῶσαι
 τὴν εἰρήνην. τοῦτο ἐπεὶ [οἱ] κατὰ τὴν βασιλίδά διεθρυλλήθη
 D πόλιν, ἅπαντες ἀνεπετρῶθησάν τε, καὶ δόδουν οἱ τε ἐν τέ-
 λει καὶ ὅσος ἕτερος ὄμιλος ἤδη ἀργήσειν τὰ ξίφη καὶ ἐμπε-
 δῶτατα καθέξειν τὴν εἰρήνην, ἐπεὶ ὁ Καῖσαρ Περσαρμενίας¹⁰
 τε καὶ δὴ Ἰβηρίας αὐτῆς ἐτοιμότητα εἶχε παραχωρῆσαι Πέρ-
 σαις, σαφέστατα ἐξεπιστάμενος ὡς οὐ πώποτε ἐνδώσοιεν
 τσαυτῆς ἑστρημένοι χώρας, οὐδέ γε εἰ τελέως κατολισθή-
 σοι καὶ ἐξίτηλα ἔσοιτο τὰ πράγματα Περσῶν. τοὺς μέντοι
 V. 8α γενεάρχας Περσαρμενίων, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς τῆ γενεῖ σφῶν¹⁵
 ἠνωμένους, καὶ ἀπλῶς τὸν ὄντιναοῦν οἱ γε αὐτομολήσαντες
 ἦσαν ὡς Ῥωμαίους, οὔτε ἐκδώσειν· ἀλλ' οὐδὲ ἑτέρως ἐμ-
 πεδώσειν ἔφασκε τὴν εἰρήνην, εἴ γε μὴ ἄδεια ἔσοιτο τοῖς
 βουλομένοις Περσαρμενίων τε καὶ Ἰβήρων, τὴν σφετέρην
 ἐκλιπόντας, ἀνασκενάσασθαι ἐς τὴν Ῥωμαίων. λόγον γάρ²⁰
 οὐχ ἦκιστα ἐποιεῖτο πολὺν ὁ Καῖσαρ τῶν ὁμωμοσμένων· ὑπὸ
 6. ἀναρῶσαι N., ἀναθαβῶσαι vulg. 7. οἱ uncis inclusit B.
 9. ὅσος B., ὄσοι vulg. ἐμπεδῶτατα H., ἐμπεδῶ ταῦτα vulg.
 11. παραχωρῆσαι Cantocl., παραβῆσαι vulg., παραρῶσαι Πέρ-
 σας mg. H. 13. εἰ Val., ἦ vulg.

Romanos aut constitutum triginta millium aureorum tributum quot-
 annis pendere, aut semel magnam aliquam pecuniae summam, tam-
 dem Mebodi Romanis litteras Persarum regis nuper ad se scriptas
 ostendere placuit, quibus se propter Caesaris amicitiam etiam nul-
 la pecuniarum habita ratione aequis conditionibus pacem facturum
 esse indicavit. Huius rei fama simulatque ad regiam urbem perla-
 ta est, omnes laetati sunt et Senatus et plebs, eamque animo opi-
 nionem praeceperunt, tempus advenisse, quo ensibus quietem indi-
 cerent, et firmiter pacem colerent: maxime cum Caesar Persarum-
 eniam et Iberiam Persis cedere paratus esset. Sic enim statuebat,
 Persas, etiamsi eorum res perditae forent et ad nihilum redactae,
 nunquam quieturos, quamdiu his tantis regionibus privarentur. Prin-
 cipes tamen Persarum, et qui illis genere coniuncti erant,
 et omnes, qui a Persis ad Romanos confugissent, nullo modo tra-
 dendos esse statuit: imo non alia conditione pacem servandam, nisi
 liberum sit Persarum et Iberis, qui suam patriam reliquerint,
 ad Romanorum partes transire. Etenim Caesar multum in eo ser-
 mone versatus est, a Iustiniano Imperatore iureiurando fidem da-
 tam esse Persarum et his, qui ex Iberia migraverant. Atque

Ἰουστινιανῶ τοῦ βασιλέως τοῖς Περσαρμενίοις καὶ τοῖς με- A. C. 577
 ταχώρησασιν Ἰβήρων. ὁμοιωθεὶς γὰρ ὁ βασιλεὺς, ὡς καθύσσον ^{Ind. 10}
 οἰόντες ἔστιν αὐτῷ, ἅπαντα ἀνακινήσειν τρόπον, ὡς ἂν καὶ ^{Iustianus 13}
 αὐτὴν γε δῆπου τὴν θρηψαμένην σφᾶς ποιήσεται ὑποχείριον
 5εὶ δὲ γε ἄχρι τέλους οὐ τι ἔσοιτο δυνατὸς πρὸς τὸν πόλεμον
 ἀνθέξειν, ἀλλὰ τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως καὶ τοὺς τῷ
 αἵματι σφισι προσήκοντας, ξυνελόντα δὲ εἰπεῖν τοὺς ὄσοι
 βούλονται Ῥωμαϊκῆς μετασχῆν πολιτείας, οὐ πώποτε ποι-
 ῆσεσθαι ἐκδότους. ἐδόκει δὲ καὶ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἡδε-
 10σθαι ἐπὶ τοῖσδε, ὡς ἂν Ῥωμαῖοι μὲν ἐκστήσοιντο τῆς
 Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας, ἔξουσίαν δὲ αὐτὸς προσνέμοι, B
 ὅποι ἐθέλουσιν οἱ τῆδε οἰκήτορες ἵεναι, οὐ τι ἀπὸ τρόπου
 γε οἴμαι. ἡπίστατο γὰρ, πλὴν ὀλιγίστων τῶν ἐν τέλει, οἱ
 τῆς ἀποστάσεως ἤρξαν, ὡς οὐδεὶς Περσαρμενίων καὶ Ἰβήρων,
 15πόθῳ τῆς θρηψαμένης ὅς φύσει τοῖς ἀνθρώποις ἐνίζάνει τε
 καὶ προσπέπηγεν, ἀνασκευάσοιτο ἐς τὴν ὀθνεῖαν. ἄλλως τε
 καὶ ἅμα ἠλίχιζε, τοῦ πολέμου λωφῆσαντος ἐν δέοντι θέσθαι
 τὰ Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας· αἶδε γὰρ αὐτῷ αἱ γῆραι
 πάμποροί τε ὑπῆρχον, καὶ πλεῖστα ἔσσιτι ἔδασμοφόρον.
 20τοιγαροῦν διὰ ταῦτα ἠρέσκετο βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ τοῖσδε
 τὸν πόλεμον καταθέσθαι. προσῆλθε δὲ τῷ Καίσαρι διανο-
 εῖσθαι, ὡς ἂν τὸ λοιπὸν μηδεμίᾳ ὑπολείποιτο τοῦ πολέμου C

7. ξυνελόντα δὲ N., ξύνολον τὰδε vulg. 11. Περσαρμενίας Val.,
 Περσῶν Ἀρμενίας vulg. 16. ἀνασκευάσοιντο vulg. 20. ἠρέ-
 σκετο βασιλεὺς B., ἤρεσκε τοῦ βασιλέως vulg.

adeo ipsum Imperatorem iurasse, quantum in se esset, omni ope
 annisurum, quo ferram, quae ipsos aluerat, sibi subiectam efficeret.
 Neque tamen si bellum ad finem usque perducere non posset, de-
 fectionis auctores, aut qui ex eorum genere et consanguinitate es-
 sent, aut alium quemquam, et ut omnia verbo complecteretur, qui
 particeps reipublicae Romanae fieri vellet, unquam deditum iri.
 Grata et iucunda res Persarum regi contigit, Romanos Armenia et
 Iberia cedere, modo harum regionum incolis, quo vellent ire ha-
 bitatum, potestatem faceret. Nec sine ratione, meo quidem iudi-
 cio. Satis enim noverat, paucis exceptis ex principibus, qui defectio-
 nis ad Romanos auctores fuerant, fore, ut reliqui amore et deside-
 rio terrae altricis capti, (hoc enim natura omnibus hominibus in-
 natum est,) minime ad externos demigrarent. In spem etiam addu-
 cebatur, bello posito in commodiorem statum res Persarmeniae et
 Iberiae redactum iri. Nam hae regiones erant foecundae et omnium,
 quae ad vitam necessaria sunt, feraces, unde ampla tributa et ve-
 ctigalia colligi poterant. Itaque Persarum regi placuit his conditio-
 nibus a bello discedere. Ad haec, ne qua in posterum restaret belli
 causa, Caesar venit in mentem cogitare, ut pro Persarmenia et Ibe-

A. C. 577 αἰτία, τῆς Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας ἕκατι τὴν πόλιν τὸ
 Ind. 10 Δάρας παρὰ σφῶν ἀντιλήψεσθαι, ἥκιστα μὲν τοῦ κερδαλέου
 Iustini 13 χάριν· οὐ γὰρ δὴ τι τὸ Δάρας ἢ πόλις ἐς ἕτερόν τι ὄνησι-
 φόρος ἢ τῷ ἀσφαλέστατα ἔχειν καὶ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίους ἐνάς
 ὥσπερ τι ἔρμημα προβεβλήσθαι. ἅμα οὖν τὸ ἀτύχημα ἀκεί-
 σασθαι βουλόμενος τῷ ἀπειληθέναι Ῥωμαίους τὰ οἰκεῖα,
 ἅμα δὲ καὶ μηδένα σπινθήρα τοῦ πολέμου καταλιπεῖν ἐδέ-
 λων, ἔγνω ἀνασώσασθαι τὸ Δάρας ἢ χρήμασιν ἤγουν ἑτέρῳ
 τρόπῳ τινί. περὶ μὲν οὖν τοῦ χρῆναι ἐξ ἰσοτιμίας τὴν εἰ-
 ρήνην προελθεῖν, πρὶν ἢ διακριθῆναι τὸν ἐν Ἀρμενίᾳ πό- 10
 λεμον ἐδόκει καὶ ξυνέθεντο Πέρσαι. μελλόντων δὲ ὅσον οὐκ ὄ-
 νησιν παραχωρῆσαι Ῥωμαίοις καὶ τοῦ Δάρας ἢ οὐδενὸς ἤγουν
 ἀλιγίστης χρυσοῦ ποσότητος, εὐδηλον ὃν πρότερον ἀφιστα-
 μένων Ῥωμαίων Περσαρμενίας καὶ Ἰβηρίας, ἐν ᾧ τὰ τοι-
 αῖα οἱ ἐξ ἑκατέρων διαλεγόμενοι πρέσβεις, γέγονε τὰ κατὰ 15
 τὴν Ἀρμενίαν ξυμπλοκὴν, ἐν ἣ προσπταίσαντες οἱ Ῥωμαῖοι
 μεγάλως παρὰ πολὺ τῆς ἐλπίδος ἐς τὸ ἤττον ὠλίωθησαν.
 διὸ δὴ τῶν Περσῶν ταῖς εὐπραγίαις ἐπηρεμένων, ὁ σφῶν
 βασιλεὺς ἔφρασκεν ὅπως περὶ τὸ τὴν πόλιν τὸ Δάρας ἐνδοῦναι
 Ῥωμαίοις μὴ ἐνδέξασθαι λόγον τινά. αὐτὸς μὲν γὰρ κατὰ 20
 τὸν κοινὸν τοῦ πολέμου θεσμὸν βία καὶ δυνάμει ἐξελεῖν καὶ
 P. 123 προσκλήσασθαι τὸ Δάρας ἐπισχυρίζετο· τοὺς δὲ γε Ῥωμαί-

13. εὐδηλον δν] δηλονότι conl. B.

15. διαλέγονται conl. B.

ἢ κατὰ τ. Α. συμπλοκὴ conl. B.

21. θεσμὸν Cantocl., θερ-

μὸν vulg.

ria oppidum Daras a Persis vicissim acciperet: non quod in eo oppido quaestum faceret: nam nihil aliud utilitatis hoc oppidum praebet, quam quod munitissimum est et propugnaculi loco Orientali Romani imperii parti: sed hoc adversis Romanorum rebus solatio esse voluit, quod sua recuperarent, simul et nullam belli scintillam relinquere cupiebat. Ea de causa Daras recipere aut pecuniis aut alio quovis modo studebat. Pacem igitur facere aequis conditionibus, antequam bello in Armenia decertaretur, lubebat, et assentiebantur Persae. Sed quum Persae iam in eo essent, ut Romanis oppidum Daras cederent, aut nulla, aut quantulumcumque accepta pecuniae summa, simulac constaret, Romanos Armenia et Iberia excessisse, et quum haec legati inter se disceptarent, pugnatum est in Armenia, in qua pugna multum sua spe exciderunt Romani: nam victi caesique sunt. Itaque cum Persae ex secundis suis rebus spiritus sumpsissent, rex eorum dixit, se nunquam passurum, ullam mentionem de oppido Daras Romanis dedendo fieri, quod vi et virtute ex eorum belli lege cepisset et obtinuisset. Romanos vero contra foedera Persarmeniam et Iberiam ad defectionem excitasse, et earum regionum incolas, qui a Persis deficiebant, tueri et suscipere. Itaque barbarum

ους Περσαρμενίαν τε καὶ Ἰβηρίαν ἀποστῆσαι παραπονοδῆ- A. C. 577
σαντας, πρὸς δέ γε καὶ ἀφηνιάσαντας τοὺς ταύτη οἰκοῦντας Ind. 10
ἀπὸ Περσῶν ὑποδέξασθαι. καὶ τοίνυν αὐτῆς ὁ βάρβαρος Iustini 13
Θρασύς τε καὶ ὑψαύχην ἦν, καὶ μὲν οὖν ἐπὶ τοῖς ξυνε-
5 χθεῖσιν ἐβρενθύνετο μέγα. ἤπειλει τε καὶ πρὸ τοῦ πέρατος τῶν
τριῶν ἐτῶν τῆς ἡδὴ ξυνεστῶσης ἐκχειρίας, ἧς ἐντὸς ἐδόκει
τὴν εἰρήνην ἀνὰ τὴν ἕω ἐρῶσθαι, τὰ ὄπλα κινήσειν, καὶ
κατ' αὐτὴν γε δῆπου τὴν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα χώραν ξυγ-
κροτήσειν τὸν πόλεμον, πρότερον κατατιθέμενον Ῥωμαίοις τὸ B
10 οὐπὲρ τῆς τοιαύτης ἀνακωχῆς δεδομένον χρυσίον, ἥνικα Ζα-
χαρίας ὁ λατρός καὶ τότε ἐμπεδῶσας ὑπῆρχεν. ἔφασκε δὲ
τὰ χρήματα ἀποδώσειν κατὰ τοσοῦτον, καθόσον ἐνέλιπε τῆ V. 83
15 τριετία· εἶτα οὕτως πόλεμον ἀπάρξασθαι αὐτῆς. ταύτην οὖν
Μεβῶδου οἷα δὴ ἐκ βασιλέως Περσῶν ἀπαγγελίαντος τὴν
15 γνῶμην, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἄρχοντες παραβήσεσθαι μὲν οἶδε
τὰς ξυνθήκας ἥκιστα ἔλεγον· οὐδὲ γὰρ ξυντετάχθαι ἐν ταῖς
ἔξεσιν αὐτῶν βουλομένῳ τῶν μερῶν ἢ τοῦ χρυσοῦ παντὸς
ἦγον μοίρας τινὸς ὡς τὴν παρασχόμενον ἀναδραμούσης
διαρρήγνυται τὰς σπονδάς. ὁμοῦ δ' οὖν περὶ τούτων αὐτῆς C
20 ἐν ἀπορρήτῳ ἀλλήλοις Μεβῶδης τε καὶ Ζαχαρίας ἐν τῷ αὐ-
τῷ ξυνερχομένῳ διελεγέσθην, ἐκοινολογοῦντό τε, καὶ προῦ-
τίθεσαν τὰ ὅσα ἄμφω τῷ ἄνδρι ὦντο χρήναι εἰρησθαι·
ἐπειρωτό τε ἕτερος ἑτέρου, ὅπως ξυνέλθοισιν ἐς καταλλαγὰς

1. ἐπιστῆναι vulg. 5. τε B., θί τε vulg. 6. ἧς B., οἷς vulg.
7. τῆς ἕω vulg. 13. ἀπάρξασθαι vulg. 15. παραβήσασθαι vulg.
17. ἢ B., ἐκ vulg. 18. ἀναδραμούσης Val., ἀνδρα μούσης
vulg. 21. διελεγέσθην B., διελέσθην vulg., διελέχθησαν H.

secundae res, quae illi evenerant, superbiosem et ferociorem redde-
bant. Minabatur etiam, antequam tres anni elaberentur, quibus indu-
ciae tunc temporis durabant, intra quos pacem fieri per Orientem pla-
cuerat, fore, ut arma moveret, immo et bellum in Occidentales
regiones inferret: sed prius aurum, quod Romani pro induciis im-
petrandis, quas Zacharias pepigerat, pependerat, ad rationem eius
temporis, quod de triennio superesset, restitutum, et ita se bellum
renovaturum. Hanc cum regis Persarum sententiam esse Mebodes
renuntiaret, Romanorum principes, se quidem minime inducias et
foedera transgressuros esse, dixerunt: nec pactum esse, ut liceret al-
teri partium, restituto omni auro aut aliqua eius parte, foedera
rumpere. De hac re tamen secreto Mebodes et Zacharias ibidem
convenientes collocti disseruerunt. Deinde hi duo viri, communi-
cato consilio, inter se proposuerunt, quae ad eam rem pertinere
existimaverunt. Tum etiam alter alterum percunctatus est, quibus
conditionibus inter utramque gentem pax et concordia esset Et

A. C. 577 αὐτὸ πολιτείας. καὶ Μεβώδης μὲν ἰσχυρότατά πως ἀπομύμνε-
 Ind. 10
 Iustini 13
 νος ἦν, ὡς βούλεται τῷ Καίσαρι χρησιμώτατα ἐξεπιεῖν * αἰ-
 τήσασθαι, καὶ μὲν δὴ ἐπιτηδειότατος εἶναι οἱ. Ζαχαρίας
 δὲ, εἰ οἴοντες εἴη λαθραίοτατα καὶ ἥκιστα ἐξεπισταμένον
 τινὸς ὑπὲρ τῆς πόλεως τοῦ Δάρας ῥητόν τι παρασχέσθαι⁵
 χρυσίον. Ζαχαρίας δὲ ἔφασκε τὰ τοιαῦτα, ἐπιτετραμμένον
 Δαυτῷ πρὸς τοῦ Καίσαρος, οὐκ ἐς τὸ ἐμφανές, οὐδὲ μὴν
 ἑτέρου ἐξεπισταμένου τινός, ἢ Μαυρικίου τοῦ Παύλου, τὰ
 μάλιστα εὐνούστατα ὡς τὸν Καίσαρα ἔχοντος, ὃς ἐν τῷ
 τότε τὸν βασιλεῖον ἰθύνειν ἐκληρώσατο λόγον· ὥστε ἀμέλει¹⁰
 μὴδὲ πρὸς τῶν βασιλείων γραφῶν τὰ περὶ τοῦ τοιοῦτος γε-
 γράφθαι, τῷ μάλα ἐν παραβύστῳ εἶναι τὰ βεβουλευμένα
 τῷ Καίσαρι. γράφει δ' οὖν Ζαχαρίας, ὡς εἶποις σὺ Με-
 βώδης λύτρα δῆθεν τοῦ Δάρας τὸν βασιλέα κομίσασθαι Περ-
 σῶν, αὐτῷ πεισθήσεται ὁ Καῖσαρ τὰ χρήματα καταθήσειν,¹⁵
 καὶ δὴ οὐκ ἐς ἀναβολήν. ταῦτα τοίνυν Ζαχαρίου, εἰ καὶ μὴ
 ἀναφανδόν, ὑπαιμιττομένον δὲ ὁμως τῷ Μεβώδῃ, οὐδὲν ὄγε
 ἔφασκε περὶ τούτου ἐπιτετραφῆναι πρὸς τοῦ βασιλέως Περ-
 σῶν, οὐδὲ μὴν ἀνέξεσθαι ὅλως ἐπὶ χρήμασι μεταθεῖναι τὸ
 Δάρας. διεβεβαιοῦτο ἔμπης, καὶ ὄρκους τισὶν ἐπέτιθει τὸ²⁰
 P. 124 πιστόν, ὡς νῦν εἰ προσέλθοιεν αἱ ξυνηθῆσαι, ὕστερον αἰτοῦντι
 τῷ Καίσαρι δώσειν ὡσπερ ἐξαίρετόν τι δῶρον τὸν βασιλέα

1. ἐπομν. Val. 3. οἱ εἶναι H. πρ. 4. Post δὲ Ins. ἤρετο N.
 εἴη N., εἰ vulg. 7. μὴν Val., μείναι vulg. 9. ὡς vulg. pro
 ὃς. 13. Ζαχαρία, ὡς, εἰ λέγοι σοι Μεβ. N. 20. δὲ ante
 ἔμπης Ins. N.

Mebodes asseveranter affirmavit, sibi in animo esse, quae maxime
 Caesari expedirent proponere, et illi quam maxime morem gerere.
 Zacharias autem rogavit, an fieri posset, ut aurum, si quod esset
 conventum pro civitate Daras, clam omnibus et nemine id rescien-
 te solveretur. Zacharias dixit hoc, quia a Caesare hoc mandatum
 occultissime sibi creditum erat, neque ullo alio conscio, quam Mau-
 ricio, Pauli fillo, qui Caesari bene ex animo cupiebat, et tunc tem-
 poris principis rationes curabat, ut ne ullus quidem Imperatoris
 scribarum quicquam de ea re scriptum haberet, quo Caesaris consi-
 lia secretiora essent. Itaque scripsit ad Zachariam, si ipsi Mebo-
 des polliceretur, regem Persarum accepturum pecunias pro redem-
 ptione urbis Daras, Caesarem nulla mora interposita pecuniam nu-
 meraturum esse. Haec cum non aperte quidem, sed obscurioribus
 verbis Zacharias Mebodi indicaret, respondit Mebodes, nihil sibi a
 rege Persarum de ea re mandatum, neque omnino regem Daras pro
 pecuniis restitutum esse. Nihilominus tamen conventa res
 est et quibusdam iuramentis fides praestita: si conventiones, ut tunc

Περσῶν τὴν πόλιν. πρόδηλος οὖν ἦν ἐπιτεῦθεν μὴ εἰρησώμενα A. C. 577
 φρονῶν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ἀλλὰ πόρρω τῆς ἀληθείας φθεγ- Ind. 10
 γόμενος, βουλούμενός τε Ῥωμαίους μὲν ἀμαχητὶ ὑπαναχω- Iustini 13
 ρῆσαι τῆς Περσαρμενίας καὶ Ἰβηρίας, τελευταῖον δὲ ἐμφε
 5 τοῦ Δάρας αἰτεῖν καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἥκιστα τυγχάνειν,
 εἶτα τὴν ἐν ὑστέρω βουλῇν, καθὰ δῆπου τὸ περιφερόμενον
 ἐκεῖνό φησι, μὴ ἔχειν ἰσχὺν, ὥσπερ καὶ Σουανίας πέρι ἐν
 τῷ πρώτῳ ἠπατήθη Πέτρος ὑπὸ τοῦ Ζίχ. ὁμοίως οὖν καὶ B
 ὁ Μεβώδης ἠβούλετο δράσειν. ἐπεὶ δὲ ἑώρα Ζαχαρίαν ἐσῶτι
 10 ἐμφρονέστατον καὶ οὐχ οἷόν τε ὄν αὐτῷ παρακρούσασθαι
 τὸν ἄνδρα, ὁ δὲ τὴν ἑτέραν ἐτράπετο, ὡς ἂν τρέπῃ τῇ ἀπά-
 τη περιέλθοι τοὺς Ῥωμαίους. ἐπὶ χρόνον γὰρ τινα ξυνηεὶ δε
 ταυτὸ τοῖς ἀμφὶ Ζαχαρίαν, ἐλπίσι ὑποστρωνῆς, ὡς ἔσοιτο
 εἰρήνη καὶ ὡς ἐπιπνύσοι ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐνδοῦναι Ῥω-
 15 μαίοις τὸ Δάρας, ταυτῇ οἰόμενος ἐκλύσειν τὴν εἰς τὸν πόλεμον
 προθυμίαν τοῦ Καίσαρος. καὶ οὖν ἐν τοιοῖσδε τριβομένου τοῦ
 χρόνου, καὶ τῶν ἐξ ἑκατέρως πολιτείας πρέσβεων περὶ ταῦτα
 ἐνησχολημένων, οὕτω τε φερομένου τοῦ ἔθρου πολέμου ἐπ' ἀδή- C
 λους, κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος Τιβερίου Κωνσταντίνου Καί-
 20 σαρος βασιλείας ἐν τῇ Θράκῃ ξυνηγέθη τὸ Σκλαβηνῶν ἔθνος
 μέχρι πού χιλιάδων ἑκατὸν Θράκην καὶ ἄλλα πολλὰ ληίσασθαι.
 κέ. Ὅτι ὁ Καίσαρ ἔστειλε κατὰ τὴν Ἰταλίαν χρυσίον
 συχρὸν, ἄχρι κεντηναρίων τριάκοντα, αὐτὰ γὰρ δὴ πού Παμ-

11. τῆ] τῷ conī. B. 13. ἐλπὶδα conī. B. 16. τοῖσδε H. mg.

se habebant, manebant, regem deinceps Caesari petenti Daras tan-
 quam peculiare donum traditurum. Qua in re satis apparcbat, eum
 minime salutaria Romano imperio sentire, et quae a vero abhorro-
 bant, dicere. Nam eo tendebat, ut Romani sine ulla pugna Per-
 sarmenia et Iberia excederent: deinde sibi Daras tradi peterent, quod
 minime obtinerent, nimirum quia quae in posteriori colloquio con-
 stituta essent, tritissima illa excusandi formula, nullam vim haberent:
 sicut et prius de Suania Petrus deceptus fuerat a Zicho. Idem quoque
 Mebodes volebat facere. Ubi vero vidit Zachariam cautiorem esse,
 neque se posse hominem quo volebat pertrahere, alia aggressus est
 via, ut aliquo modo fraude Romanos circumveniret. Itaque paullo
 post Zachariam convenit et spem ei subdidit, pacem futuram, et re-
 gem Persarum consensurum Daras reddere, eo consilio, ut Caesarib
 alacritas et belli cupiditas langueretur. Dum in istis sermonibus
 legati utriusque gentis occupati tempus terunt, intereaque bellum
 in Oriente in suspenso fuit, circa quartum imperii Tiberii Con-
 stantini annum centum fere millia Sclavorum in Thraciam irrupe-
 runt et Thraciam multasque alias regiones praedati sunt.

25. Caesar misit in Italiam magnam auri vim ad triginta cen-

- A. C. 577 φρόνιος ὄνομα, ἀξίωμα βασιλέως πατήρ, ἐκομίσατο ἐκ τῆς
 Ind. 10 προσβυτέρως Ῥώμης, κατὰ δὴ τὴν βασιλίδα τηρικαῦτα ἀφ-
 Iustini 13 γμένος ἐπὶ τοῦτῳ, ἐφ' ᾧ δεήσεις τῷ Καίσαρι προσαγαγεῖν
 Διτῇ Ἰταλίᾳ ἐκτετροχωμένη ταῖς τῶν Λογγιβάρδων ἐπιδρομαῖς
 ἀπαμῦναι. ὁ δὲ Καῖσαρ, ἐπεὶ αὐτῷ ὁ πόλεμος ὁ Περσικὸς
 ἅπαντα ἦν καὶ ἐνέκειτό γε ὄλος, ἐκείσε στρατιὰν οὐχ οἶός
 τε ἦν ἐκπέμπειν. οὐδὲ μὴν ἅμα τῇ εἶν καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν
 πολεμητέα γε αὐτῷ εἶναι ἐδόκει. χρήματα δὲ ἄλλως ἐπέδωκε
 V. 84 Παμφρονίῳ, ἐφ' ᾧ τινὰς τῶν ἡγεμόνων τοῦ Λογγιβάρδων
 ἔθνος, εἰ πως γε ἔσται αὐτῷ δυνατὰ, πείσοι τοῦ κέρδους
 ἡμίραντας μεταβαλέσθαι ὡς Ῥωμαίους ζῦν τῇ κατ' αὐτοὺς
 δυνάμει, καὶ τοῦτο μὲν τῇ Ἰταλίᾳ μὴ ἐνοχλεῖν, τοῦτο δὲ καὶ
 κατὰ τὴν ἔω πολεμησεύοντα καὶ τῇ Ῥωμαίων ἐπικρατεῖᾳ
 ἐπικονορῆσαι. ἀπειθούντων δὲ τῶν Λογγιβάρδων, οἷα εἰκὸς,
 τὴν ἐτέραν ἰέναι, καὶ τινὰς τῶν Φραγγικῶν ἡγεμόνων διαί
 15 τῆς τῶν χρημάτων ἐπιδόσεως ἐταιρίσασθαι, καὶ ταύτῃ * σε-
 λειῆναί τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν.
- A. C. 578 κς'. Ὅτι οἱ Μῆδοι δεδιότες τὴν τῶν Ῥωμαίων εἰσβο-
 Ind. 11 λῆν κατὰ τῆς Περσῶν ὅσον οὐπω ἔσομένην, καὶ ἐπανιόντες
 Iustini 14 τὸ λεγόμενον Θαυνάριος φρούριον, χρηεῖον Ῥωμαϊκῆς ἐπι-
 P. 125 κούριας, ἐν κατοχῇ ἐποιήσαντο· καὶ ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησαν,
 μηδὲν τὸ παράπαν τῆς ἀναισχύντου τῶν σπονδῶν ζυγχύσεως
11. ἡμίραντας B., ἡμίραν τοσδ vulg., ἡμίροντας H. 12. μὲν
 om. vulg. 16. δὲ λεῖναί H., σαλευεῖν N. 18. εἰσβολῆν
 N., ἐκβολῆν vulg. 22. σπογδῶν — πορισάμενοι N., Περσῶν
 — πορισάμενοι vulg.

tenaria, quae Pamphronius nomine, dignitate patricius, a vetere Roma ad Imperatorem attulerat. Is tunc ad regiam venerat, ut precibus a Caesare impetraret, ut Italiam a Longobardorum excursionibus oppressam in libertatem vindicaret. Caesar vero, cui omnia prae bello Persico nullius momenti erant, quippe qui totus in illud incumberet, exercitum mittere non potuit, neque bellum in Oriente et in Occidente simul sibi gerendum statuit. Sed pecunias dedit Pamphronio, quibus, si qua posset, aliquos Longobardorum commoveret, ut ad mercedem sibi transirent una cum eorum exercitu, et Italiam minime turbarent. Quod efficerent, si in Orientem arma vertere vellent et Romanis auxilium ferre. Si Longobardi renuerent, ut verisimile erat, aliam viam eum ingredi iussit, Francorum ducum aliquos mercede sibi socios adiungere, et hac ratione Longobardorum potentiam labefactare et infringere.

26. Persae veriti, ne Romani in fines suos irrumperent, Thaurerium castellum, nudatum praesidio Romanorum, invadentes, occuparunt et domum reverterunt, cum nihil dignum tam turpi fo-

ἄξιόν τε πορισάμενοι, μήτε μὴν μέγα τι Ῥωμαίους βλάβαν- A. C. 578
τες, ὡς ὑποκατεύθησαν τὴν ἀρχήν. Ind. 11

Iustini 14

κζ'. Ὅτι Ταχοσδρῶ σαφῶς ἄξειπιστάμενος καὶ αὐτὸς τὴν
Χοσροῦ βουλὴν, ὡς Μεβώδης ἀναπερώσας αὐτὸν εἶη
5 μὴ μείναι τὸ πέρασ τῶν τριετηρίδων σπονδῶν, αἶ γε
ἀμφὶ τῆς ἔω ἐμπεδωθεῖσαι ἐτύγχανον, καὶ ὅτι οὕτω δοκοῦν
αὐτῷ ἀναμφιβόλως ἐμβαλεῖν αὐτὸν τε Μεβώδην καὶ Σαπώ-
ην τὸν Μαιράνου κατὰ τῆς πρὸς τὴν ἔω τῶν Ῥωμαίων
ἐπικρατείας, εἴτε προστετραγμένον οἱ τοιαύδε ἐκ Χοσροῦ, εἴτε B
10 καὶ αὐτομάτως τοῦτο σκοπῶν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὥσπερ ἀμέλει δευ-
τέραν ἀφείδς ἄγκυραν, ἐκτραπείς ἀπὸ τοῦ Κιθαρίζων ὄρμησε
καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐν ἀνατολῇ χώρας ἀπὸ τῶν
Ἀρμενίας ἐμβολῶν, διπλὴν ἐκείσε τὴν ταραχὴν ποιησόμενος.

κη'. Ὅτι πολιορκούντων Ῥωμαίων τὸ Χλωμάρων, καὶ A. C. 579
15 ἵπποσβολὰς ἐν κύκλῳ ποιουμένων, τὰς τε ἐλεπόλεις μηχανὰς Ind. 112
περιστησάντων, πρὸς δέ γε καὶ ὑπονόμους ἐνερθεν ὑπορυ-
τόντων ἐς τὸ ἀφανές, στέλλει Βιγγάνης ὡς Μαυρίκιον τὸν
[τε] τοῦ φρουρίου ἀρχιερέα. Χριστιανοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τῆς
Ἀρξανηνῆς ἅπαντες. ταύτῃ τοι, ὡς αἰδοῦς ἀξιοθροσόμενον C
20 πρὸς Ῥωμαίων Χριστιανῶν ὄντων τὸν προεστώτα τῶν ἱερῶν
τοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύειν ἐπέτρειψε τῷ μυσταγωγῷ, εἰληφότας

3. Ταχοσδρῶ Val., τὰ Χοσδρῶ vulg. 5. μείναι N., μείνας
vulg. 10. ἀφ' ἑαυτοῦ H. 11. Κιθαρίζων Val., κιθαρίζειν
vulg. 19. Ἀρξανηνῆς vulg.

deris violatione fecissent, et minime tanta damna, quanta initio
sibi proposuerunt, Romanis intulissent.

27. Quum Tachosdro quoque Chorois consilia rescivisset, Me-
bodem Chosroem in eam mentem impulsisse, ut non exspectaret diem,
qua finiebant tricennales induciae, quae in Oriente conventae fue-
rant, et illum imperasse Mebodi et Saporis, Merani filio, invadere
Romanorum ditionem in Oriente, ipse, sive hoc mandatum fuerat a
Chosroe, sive sua sponte apud se eandem rem animo volvisset, tan-
quam scilicet secundam anchoram iniiciens, a Citharizon castello
egressus, in Romanorum ditionis regiones, quae ad Orientem erant,
impetum fecit, circa Armeniae aditus duplicem tumultum et terro-
rem oblaturus.

28. Cum Romani Chlomarum oppidum obsiderent et armatis
hominibus cingerent, et machinas, quibus urbes capiuntur, admove-
rent, cuniculi quoque subterranei in occulto subter terram ducerentur,
Biganes misit urbis Episcopum, (erant enim Christiani omnes
incolae Arzanenae,) quem Romanos, quia Christiani erant, maiore
reverentia et honore excepturos, tanquam sacrorum antistitem, exi-
stimavit, ad Mauricium, eumque orare iussit, ut accepto quicquid
apud obsessos erat auri et argenti, Romani obsidionem solverent,

A. C. 579 ὁπόσος ἦν αὐτοῖς χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀπαραστήναι καὶ
 Ind. 12 μὴ πέρα πονεῖν. οὐτε γὰρ ἐνδώσειν ποτὲ, Βιγγάνου τὸν
 Tiber. 2 ἥλιον ὀρῶντος, τοὺς ὅσοι γε ἐς τὸ Χλωμάρων εἰσὶ Ῥωμαίους
 ἑαυτοὺς· προσμενόντων τε τῇ πολιορκίᾳ Χριστιανῶν ἔσονται
 τὸ διαφθειρόμενον πλήθος, καὶ ἀσεβήσιν Ῥωμαίους πρὸς
 Θεὸν περιορῶντας ἀναιτίως τοὺς ἔνδον ἀπολλυμένους. ταῦτα
 Βιγγάνης ἐδήλου. Μαυρίκιος δὲ πολλὰ τε καὶ ἐπαγωγὰ τῷ
 Διέρει διαλεχθεῖς καὶ τοῖς ἅμα αὐτῷ πρὸς ἰκετεῖαν ἀφικομέ-
 νοις, πίστεις τε εὐνοίας πρὸς τοῦ ἱερέως εἰληφῶς, ἀπαγγέ-
 λειν ἐκέλευσε Βιγγάνη, ὡς, εἴπερ ἑαυτὸν ἐνδώσει Ῥωμαίοις, το
 ἀξιώματός τε μείζονος ἤπερ ἐφ' οὗ νῦν ἐστι παρὰ Πέρσαις
 ἀξιοθήσεται πρὸς Ῥωμαίων, κτήσεώς τε διπλασίας καὶ ἄλ-
 λης εὐπορίας γενήσεται κύριος. καὶ ἕτερα δὲ, ὅποσα ἦν
 ἐφορκὰ, εἰπὼν ἀρήσιν αὐτῶν ἔνδον τοῦ φρουρίου γενέσθαι
 τὸν ἱσρέα καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ. ἀλλὰ γὰρ ὁ Βιγγάνης εὐνοῦ-15
 στατα ἔχων ὡς βασιλέα Περσῶν καὶ ἐς τὴν κατ' αὐτὸν πο-
 λιτείαν, ἔτι γε μὴ τῷ χώρῳ πίσυρος, ἥμιστα ταῖς μεγίσταις
 P. 126 ὑποσχέσσει Μαυρικίου τὰ ὅσα ἐπέσχε, καὶ ταῦτα βάρβαρος
 ὢν οὐκ ἀφηνίασε τοῦ πρέποντος, τὴν δὲ ἐξ ἀρχῆς δουλείαν
 τιμιωτέραν ἠγήσατο πλοῦτου. στέλλει δὲ αὐτῶν τὰ ἐς ἀγ-20
 στείαν τοῦ Θεοῦ ἀνειμένα, περιρῶντήριά τε καὶ ἐκπώματα
 καὶ ἄλλα ὅσα τιμαλφέστατα σκευή, ὡς Μαυρικίου, καθάπερ

γ. ἀπαγωγὰ vulg. 13. ἐμπορίας vulg. 17. ἔτοιμοί γε vulg.,
 εἰ γε μὴ Η.

neque ultra in vanum laborarent. Neque enim unquam, quamdiu Bigani solem intueri liceret, Christianos, qui in oppido essent, Romanis sese tradituros. Quodsi obsidionem continuarent, fore, ut Christianorum multitudo periret. Ex quo fieret, ut Romani impii erga deum essent, qui Christianos, qui intra oppidum essent, sine ulla sua culpa misere perire paterentur. Haec Biganes praedicavit. At Mauricius, cum comiter multa cum episcopo esset collocutus, et cum his, qui una ad exorandos Romanos venerant, bona fide utrinque iureiurando firmata, eum renuntiare iussit Bigani, si se Romanis traderet, in maiore honore eum apud Romanos futurum, quam nunc apud Persas sit, et possessionem duplo amplioerem et omnium rerum affluentiam nacturum; pluraque alia, quibus illum alliceret, dictitans, dimisit sacerdotem et eos, qui cum eo erant, ut in urbem reverterentur. Sed Biganis summa erat erga regem et rem publicam Persarum voluntas, et magna loci fiducia. Itaque quamvis barbarus esset, maximis Mauricii pollicitationibus minime aures praebuit, neque ab honesto recessit. Iustam enim et legitimam servitutem erga eum, qui regno praeerat, longe divitiis honorificentioerem duxit. Quamobrem iterum aquimmaria et pocula et alia pretiosiora vase,

ἀμέλει λύτρα τούτου τοῦ φρουρίου ταῦτα ὑποδέχεσθαι ἀντι- A. C. 579
 βολῶν, τὴν πολιορκίαν καταλύοντα. ἀτὰρ ὁ στρατηγός Ind. 12.
 ἐπειδὴ ταῦτα ἐθεάσατο, οὐ προσήκατο, καίτοι ἐρίτιμα τυγχά- Tiber. 2
 νοντα· ἤξειν γὰρ ἔφασκεν οὐ τὰ ἱερὰ σκυλεύσων οὔτε μὴν
 5 Χριστῷ μαχησόμενος, ἀλλὰ σὺν Χριστῷ πολεμήσων, καὶ
 μᾶλλον ἐξαιρησόμενος τοὺς ὁμοδόξους πρὸς τῶν οὐκ ὀρθῶν B
 φρονούντων Περσῶν. εἶτα ἐν ἀποῤῥήτῳ ἔλεξε τῷ ἱερουργῷ V. 85
 ὅσα ἐχρῆν, συνεχώρησέ τε αὐτίς εἰσω γενέσθαι τοῦ φρου-
 ρίου. ὡς δὲ ἐπανάηκε τὸ τελευταῖον ὁ ἱερεὺς ὁ βάρβαρος,
 10 καὶ οὐδὲν ὀτιοῦν ἐς τὸ ἰθὺ τῆς γνώμης ἐφθέγγατο, ἐς τοῦ-
 νατίον μὲν οὖν τὰ Περσῶν ἐπεφόρατο ἀσπαζόμενος, ξυλ-
 λαμβάνεται μὲν ὄγε καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ, αὐτίς δὲ ἐγκαλεσσα-
 μένου τοῦ στρατηγοῦ, εἶχοντο τῆς πολιορκίας οἱ Ῥωμαῖοι.

κθ'. Ὅτι Ἰταλία ἐπὶ τῶν Λογγιβύρδων σχεδὸν ἅπασα
 15 ἐπεκόρητο. διὸ δὴ καὶ ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς τῆς πρε-
 σβυτέρας Ῥώμης ἅμα ἱερεῦσιν ἐκ τοῦ προσετώτος [τῆς] ἐν C
 Ῥώμῃ τῶν ἱερῶν πεμφθέντων τινῶν, παρεγένοντο πρεσβευ-
 ὄμενοι ὡς τὸν αὐτοκράτορα, τοῖς ἐκείσε μέρεσιν ἐπαρκέσαι.
 ἀλλ' ὁ Περσικὸς πόλεμος ἐν Ἀρμενίᾳ τε κατὰ ταυτὸν καὶ ἐς
 20 τὰ περὶ τὴν ἐῶαν ξυνεστηκῶς τε καὶ οὐκ ἀπολήγων, μᾶλλον
 μὲν οὖν ἐπὶ τὰ μείζονα δυσχερῆ ἐκτεινόμενος, οὐδεμίαν ἀξι-
 ὄλογον συνεχώρησε στρατιάν τε τὸν αὐτοκράτορα, οὐδὲ μὴν
 ἀποχρῶσαν τοῖς ἐκείσε πράγμασι δύναμιν στείλαι. ὁμῶς δὲ

3. ἐρίτιμα H, ἐρύτιμα vulg. 12. δὲ om. vulg. 14. ὑπὸ N.

quae Dei cultui inserviebant, ad Mauricum misit, orans, ut ea pro oppidi redemptione sumeret et ab obsidione desisteret. Sed dux ubi haec vidit, quamvis magni pretii essent, tamen contempsit. Il- luc enim dixit se venisse, non ut sacra expilaret, aut Christo bel- lum faceret, sed potius ut Christo opitulante et favente bellum gereret, et recta de fide sentientes contra Persas, qui a vera Dei cognitione aberrabant, tueretur. Deinde quaedam secreto cum sacer- dote, quae ad negotium, quod inter eos tractabatur, pertinebant, collocutus, concessit, ut rursus in oppidum rediret. Postremo ut rursus sacerdos exiit nihil quicquam, quod ex re esset, asserens, sed aperte Persarum rebus faveret, ipse et qui cum eo erant iussu ducis in vincula coniecti sunt. Romani vero obsidionem continuarunt.

29. Italia tota fere a Longobardis est eversa et diruta. Itaque nonnulli ex Senatu veteris Romae cum quibusdam sacerdotibus; quos qui summae sacrorum praecrat delegaverat, ad Imperatorem legati venerunt orantes, ut his partibus subveniret. Sed Persicum bellum hoc tempore in Armenia et in Oriente erat, quod non mo- do non intermittebat, immo in ardentiore contentionem ingrave-

A. G. 579 καὶ ἐκ τῶν παρόντων τε καὶ ἐνδεχομένων στρατεύματα ζυγα-
 Ind. 12 γείρας ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς· καὶ τὴν ἄλλην ἐτίθετο ἐπιμέ-
 Tiber. 2 λειάν τε καὶ σπουδὴν, εἴ πῶς τινὰς τῶν ἡγουμένων τοῦ

D Λογγυβάρδων ἔθρους δεξιώσεται δώροις ὑποπέιθων καὶ μεγί-
 στας ἐπαγγελόμενος χάριτας. ἤδη τε πλείστοι τῶν δυνατῶν
 μετετίθεντο ὡς Ῥωμαίους, τὴν ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος ἀφέ-
 λειαν προσδεχόμενοι.

λ'. Ὅτι Βαϊανὸς ὁ τῶν Ἀβάρων Χαγάνος οὐδεμιᾶς
 ἀφορμῆς ἢ σκήψεως λαβόμενος, οὐδὲ ψευδῆ γοῦν κατὰ Ῥω-
 μαίων αἰτίαν ἀξιόσας τινὰ συνθεῖναι, ἀλλὰ γὰρ καὶ κατὰ το
 τότε ὁμοίως τὸ ἔτος Ταργίτιον πρὸς βασιλέα στείλας, ὡς τὰ
 συνταχθέντα κομίσαιτο τῶν χρημάτων, (ὄγδοήκοντα δὲ χιλι-
 άδες ἔπῃρχον εἰς ἔτος ἕκαστον νομισμάτων,) ἐπειδὴ τὸν τε
 ἄλλον φόρτον, ὃν ἐκ τῶν χρημάτων ἀνεπορεύσατο, καὶ τὸ
 χρυσιὸν ἔχων ἐπανῆκεν ὡς αὐτὸν, ἐκεῖνος ἀναισχυντότατα 15

P. 127 καὶ βαρβαρώτατα ἄφνω παραλύσας τὰς συνθήκας, ὡς πρὸς
 Τιβέριον τῆς Καίσαρος ἐπιβάντα τύχης εὐθύς ἐν ἀρχαῖς
 ἐποίησατο, καὶ πανστρατιᾷ κινήσας, ἀφικνεῖται κατὰ δὴ
 τὸν Σάον ποταμὸν, μεταξὺ Σιρμίου πόλεως καὶ Σιγγηθόνος.
 καὶ γεφυροῦν ἐπεχείρει τὸν ῥοῦν, ἐπιβουλεύων μὲν Σιρμίω 20
 τῇ πόλει καὶ παραστήσασθαι ταύτην βουλόμενος· δεισας δὲ,
 μὴ διακλωυθεῖν πρὸς τῶν Ῥωμαίων τῶν ἐπιφυλαττόντων ἐν
 Σιγγηθῶνι καὶ τὴν ἐκ πολλοῦ τοῦ χρόνου πείραν τε καὶ ἐπι-

8. Ἀβάρων H., Ἀράβων vulg. 23. Σιγγηθῶνι passim vulg.

scēbat. Eo factum est, ut Imperator nullas idoneas copias, quae il-
 larum partium rebus sublevandis sufficerent, mitteret. Verumtamen
 delectu, ut res tulit, habito, exercitum, quem potuit, misit, at-
 que etiam omne studium et diligentiam adhibuit, quo Longobardo-
 rum duces donis demereretur, quos magna illis praemia retribu-
 tus, ad suas partes traduceret. Itaque plerique ex Longobardorum
 principibus, largitione Imperatoris accepta, ad Romanos defecerunt.

30. Baianus, Avarum Chaganus, eodem anno Targitium ad Im-
 peratorem, qui praestari solita stipendia exigeret, misit, (erant au-
 tem octoginta millia nummorum, quae quotannis pendebantur,) et
 ubi cum reliquis mercibus, quas emerat, et cum auro ad illum red-
 ierat: barbarus, nulla occasione aut causa conficta, ne falsam qui-
 dem accusationem in Romanos comminisci dignatus, impudentissime,
 qui barbaris mos est, foedera, quae cum Tiberio initio eius impe-
 rii fecerat, rupit, et cum omni exercitu movens ad Savum fluvium
 inter Sirmium oppidum, (hoc ex insidiis capere cogitabat,) et Singe-
 donem castra ponit, et fluvium ponte iungere suscipit. Cum au-
 tem timeret, ne a Romanis impediretur, qui Singedone in praesi-

στήμην ἐν ταῖς τοῦ ποταμοῦ ναυσὲν ὑφειδόμενος, βουλόμε- A. G. 579
 νός τε πρὸ τοῦ τὴν βουλὴν ἐς τὸ φανερόν ἐκπεσεῖν τὸ ἐγγεί- Ind. 12
 ρημα τελεώσασθαι, πλοῖα συναγείρας κατὰ τὴν ἄνω Παννο- Tiber. 2
 νίαν εἰς τὸν Ἴστρον πολλὰ βαρέα, καὶ οὐ κατὰ λόγον τῆς
 5 ναυπηγικῆς τέχνης, ὅμως ἐκ τῶν ἐνότων μακρὰς συμπηξά-
 μενος στρατιώτιδας ναῦς, καὶ πολλοὺς ἐν αὐταῖς ἐπιβιάσας
 ὀπλίτας ἐρέτας τε, οὐ κατὰ κόσμον ἀλλὰ βαρβαρικῶς τε καὶ
 ἀνωμάλως ταῖς κώπαις τύπτοντας τὸ ὕδωρ, κινήσας ἀθρόον,
 ταῖς τε ἐπακτρίσι τὸν ποταμὸν, καὶ αὐτὸς μετὰ πάσης τῆς
 10 Ἀβάρων στρατιᾶς περὶ διὰ τῆς Σιρμιανῆς πορευόμενος νή-
 σον, παραγίνεται κατὰ τὸν Σάον ποταμὸν. διαταραχθέντων
 δὲ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις Ῥωμαίων καὶ τὸ ἐγγεῖρημα
 συνοησάντων, τοῦ τε ἐν Σιγγηδόνι στρατηγοῦ, Σήθου τοῦνο- C
 μα, στείλαντος πρὸς τὸν Χαγάνον, καὶ ἐπερωτῶντος ὅτι δὴ
 15 καὶ βουλόμενος, εἰρήνης βεβαίας τε καὶ φιλίας συνεσιώσης
 αὐτῷ τε καὶ Ῥωμαίοις, πρὸς τὸν Σάον ἀφίκετο ποταμὸν;
 ἅμα δὲ λέγοντος, ὡς οὐ περιόψεται γεφυροῦν ἐπιχειροῦντος
 αὐτοῦ τὸν ποταμὸν, οὐκ ἐπιτρέποντος ὅλως τοῦ αὐτοκράτο-
 ρος· οὐ κατὰ Ῥωμαίων τι μηχανώμενος ἔφη βούλεσθαι πη-
 20 γογγύναι τὴν γέφυραν, ἄλλως δὲ κατὰ Σκλαβηνῶν χωρεῖν, καὶ
 διαπεραιούμενος τὸν Σάον ἐπιβαίνων τε ἐς τὴν * Ῥώμην αὐθις
 τὸν Ἴστρον διαβήσεσθαι κατ' αὐτῶν, πλοίων αὐτῷ πολλῶν παρὰ

2. πρὸ τοῦ N., πρὸς vulg., πρὶν Val. 5. συμπηξάμενος H.,
 ἀμπηξάμ. vulg. 13. Σιγγηδόνι H. mg., Σιγγιδόνι vulg.
 14. δὴ H. δεῖ vulg. 21. διαπερανούμενος vulg.

diis erant, maxime quod multum usum et scientiam navium flumi-
 nis habebant; consilium suum, antequam in vulgus innotesceret,
 executurus, multa vectoria graviaque navigia in Istro per superio-
 rem Pannoniam coegit, ex quibus, quaecumque nancisci potuit, non
 quidem ad artis navium aedificandarum rationem, tamen naves ea
 magnitudine, ut ad bellum aptae essent, extruxit, et eas homini-
 bus armatis et remigibus instruxit, qui barbarum in morem incon-
 ditis ictibus aquam verberabant. Ita simul classe magno motu flu-
 mine devecta, cum omnibus Avarum pedestribus copiis per Sirmia-
 nam insulam cursum tenuit, et ad Saum fluvium pervenit. Hoc
 conspecto apparatu, Romani, qui in urbibus in ea parte habi-
 tabant, vehementer sunt perturbati. Erat Sethus Singedone praefe-
 ctus. Is ad Chaganum misit, qui ex ipso quaereret, quoniam pax
 et amicitia illi cum Romanis esset, quid sibi vellet, quod ad
 Saum venisset, quem si ponte iungere inconsulto Imperatore ten-
 taret, non passurus esset. Ille, non ut quicquam mali Romanis
 machinaretur, pontem se struere ait, sed ut contra Sclavinus
 expeditionem susciperet. Se transmissis Sao, et finibus Romano-
 rum percursis, rursus Istrum traiecturum, multis ad traiectionem

- A. C. 579 τῶν Ῥωμαίων αυτοκράτορος ἐς τὴν διάβασιν παρασκευαζομένου.
 Ind. 12 τοῦτο γὰρ ἦ καὶ πρότερον πρὸς χάριν τοῦ Ῥωμαίων βασι-
 Tiber. 2
 V. 86 λέως πρᾶξαι, καὶ πολλὰς αἰχμαλώτων μυριάδας ἐκ τῆς Ῥω-
 Dμαίων γῆς Σκλαβηνοῖς δεδουλωμένων ἐλευθέρως αὐτοῖς Ῥω-
 μαίοις ἀποδοῦναι. νῦν δὲ ὑβρίσθαι μὲν ἔλεγε πρὸς αὐτῶν⁵
 οὐ βουλομένων τὸ συνταχθὲν τηλικαῦτα τέλος παρὰ σφῶν
 καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπ' αὐτὸν κατατιθέναι· καὶ πρέσβεις δὲ
 Ἀβάρων σταλέντας πρὸς αὐτῶν ἀνηρῆσθαι. διὰ ταῦτα τε
 ἤκειν ἐς τὸν Σάον, καὶ ἐπὶ τούτῳ πρέσβεις ἐκέλευσε δέξα-
 σθαι παρ' αὐτοῦ τὸν Σῆθον σταλησομένους δι' αὐτοῦ ὡς τὸν 10
 αὐτοκράτορα, καὶ αἰτήσοντας παρασκευάσαι κατὰ τὸν Ἰστρον
 αὐτῷ τὰ πλοῖα διαπεραιοῦσθαι μέλλοντι κατὰ Σκλαβηνῶν.
 ὁμνύειν τε ἔλεγεν ἔχειν ἐτοιμῶς τοὺς νομιζομένους μεγίστους
 παρὰ τε Ἀβάροις καὶ Ῥωμαίοις ὄρκους, ὡς οὐδεμίαν τιπὴ
 P. 128 κατὰ Ῥωμαίων ἢ κατὰ τῆς Σιρμίου πόλεως μηχανώμενος 15
 βλάβην, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ ἔθνους τῶν Σκλαβηνῶν ἐφόδῳ τὴν
 γέφυραν βούλοιο πῆξασθαι. ταῦτα οὐ πιστὰ μὲν οὔτε Σῆθῳ
 αὐτῷ οὔτε τοῖς ἐν Συγγηδόνι ἐδόκει Ῥωμαίοις. ὁμως δὲ οὔτι πα-
 ρασκευὴν ἰκανὴν ἔχειν οἴμενοι, στρατιωτῶν τε ὀλίγων αὐτοῖς
 παρόντων καὶ δρομάδων νεῶν πολλῶν οὐ παρουσῶν, οἷα τῆς 20
 κινήσεως ταύτης ἐξαίφνης τε καὶ ἀπροσδοκῆτως γενομένης· ἅμα
 τε τοῦ Χαγάνου διαπειλεῖν ἀρξαμένον καὶ διαμαρτύρασθαι,
 ὡς αὐτὸς μὲν ταῖς πρὸς Ῥωμαίους συντεθειμέναις αὐτῷ
 1. τῶν] τοῦ conl. B. 5. αὐτῶν Val., αὐτὸν vulg. 10. Σῆ-
 θον H., δῆθον vulg., δῆθεν mg. H. 21. τε N., τῷ vulg.

ab Imperatore Romanorum impetratis navibus. Idem se iam antea in gratiam Romanorum Imperatoris fecisse, et multa Romanorum millia, qui in servitutem a Sclavinis redacti fuissent, libertate donata, Romanis restituisse. Nunc vero dicebat, se a Sclavinis iniuria affectum, quia nollent tributum quotannis illo tempore indictum sibi solvere, tum etiam quia Avarum legatos a se missos sustulissent, et eam esse causam, cur ad Saum accessisset. Itaque Sethum excipere iussit legatos, quos ad Imperatorem mittebat, qui peterent, ut sibi in Sclavinis traiecturo naves per Istrum praepareret. Adiecit, se per ea, quae et apud Romanos, et Avars sanctissima habentur, paratum iurare, se nullum damnum cogitare aut Romanis, aut oppido Sirmio inferre, sed tantum, quo sibi aditum ad Sclavinis patefaciat, pontem facere instituisse. His quidem Sethus et Romani, qui Singedone erant, minime fidebant. Sed se idoneo exercitu instructos, aut militibus (paucos enim habebant) aut navibus velocibus minime satis paratos esse cogitabant. Hic enim motus de improvise et praeter spem acciderat. Praeterea Chaganus minitari coepit et testificari, se solum conventis inter se et Romanos pacis

περὶ τῆς εἰρήνης ἐμμένοι συνθήκαις, κατὰ δὲ τῶν ἑαυτοῦ A. C. 579
 τε καὶ Ῥωμαίων πολεμίων Σκλαβηῶν χωρῶν οὐκ ἀφῆξται Ind. 12
 τοῦ ἔργου τῆς γεφυρώσεως· εἰ δὲ τις θαυρῆσοι Ῥωμαίων Tiber. 2
 ἐν γοῦν ἀφείναι βέλος κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων πηγνῆναι τὴν
 5 γέφυραν, γινώσκειν αὐτοὺς, ὡς αὐτοὶ τῆς αἰτίας τῆς τῶν
 σπονδῶν ἤρξαντο καταλύσεως, καὶ τὸ ἐντεῦθεν, ὥς ἐκπολε-
 μώσαντας αὐτοὺς τὸ Ἀβάρων ἔθνος, μὴ μέμψοσθαι, ὅ,τι ἂν
 παρ' αὐτῶν ἢ Ῥωμαίων ἡγεμονία πάθῃ. ταῦτα δείσαντες
 οἱ ἐν Σιγγηδόνι τοὺς ὄρκους γοῦν αὐτὸν ὀμνῦναι προεκα-
 10 λοῦντο. καὶ ὅς παραντίκα τοὺς τε Ἀβαρικῶν ὤμνηεν ὄρ-
 κους, ξίφος σπασάμενος καὶ ἐπαρσάμενος ἑαυτῷ τε καὶ C
 τῷ Ἀβάρων ἔθνει παντὶ, ὡς, εἰ κατὰ Ῥωμαίων τι μηχανώ-
 μενος γεφυροῦν βουλεύοιτο τὸν Σάον, ὑπὸ ξίφους μὲν αὐτός
 τε καὶ τὸ Ἀβάρων ἦπαν ἀναλωθεῖν φῦλον, τὸν δὲ οὐρανὸν
 15 ἄνωθεν αὐτοῖς καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θεὸν πῦρ ἐπαφήσειν,
 καὶ τὰ πέριξ ὄρη καὶ τὰς ὕλας αὐτοῖς ἐπιπεσεῖσθαι, καὶ τὸν
 Σάον ποταμὸν ὑπερβλύσαντα συγκαλύψειν αὐτούς. τοιαῦτα
 βαρβαρικῶς ἀπομοσάμενος ὁ Χαγάνος, „νῦν,” ἔφη, „καὶ τοὺς
 Ῥωμαίους ὄρκους ὀμνῦναι βούλομαι.” καὶ ἅμα ἤτει παρ'
 20 αὐτῶν, τί δὴ πιστόν τε καὶ σεβάσμιον ἔχειν νομιζοιεν, καθ'
 οὗ τοὺς ὀμνύοντας τὴν τοῦ θεοῦ μῆνιν, ἣν ἐπιπορκοῖεν, οὐκ D
 ἐκφεύξοσθαι. παραχρῆμα οὖν ὁ τῆς Σιγγηδόνος πόλεως τὴν

12. παντοίως, εἰ H. mg. 13. ὑπὸ om ed. Par. 16. αὐτοῖς
 H., αὐτῆς vulg. 21. οὗ τοὺς B., αὐτοὺς vulg. ἦν] ἂν
 ἦ, ἦν H.

conditionibus stare, et quoniam in communes suos et Romanorum
 hostes pergat, minime se opus pontis construendi intermissurum.
 Quodsi quis Romanorum audeat vel unum telum conicere in eos,
 qui ponti aedificando manum admoverent, ab ipsis foederum violan-
 dorum initium factum esse, meminisse eos iussit, et quum ipsi Ava-
 res in bellum impulsissent, si quid inde Romanorum res publica de-
 trimentum ceperit, de eo queri vetuit. Hoc veriti Romani, qui Sin-
 gedone erant, Chaganum ad iusiurandum provocarunt. Itaque con-
 festim Avarico ritu iusiurandum ad hunc modum praestitit. Ense
 educto, sibi et Avarum genti dira est imprecatas, si quid mali com-
 minisceretur Romanis in eo, quod pontem super Sao flumine facere
 susceperit, ut ipse et universa gens ad interneccionem usque ferro
 periret, coelum ex alto super ipsis, et Deus, qui in coelo est,
 ignem immitteret, silvae et montes casu et ruina illos obtereret,
 et Saus fluvius inundatione eos submergeret. Haec ubi barbaro more
 Chaganus emisit, „Nunc ego, inquit, iusiurandum Romanorum iu-
 rare volo. Tum quaesivit ex ipsis, quid esset, quod sanctum et
 religiosum ducerent, per quod iurantes, si fallerent, dei iram mi-
 nime evitatos crederent. Tum qui in Singedone urbe summam

- A. C. 579 *ἀρχιερωσάνην δικίων τὰς θεοσεσίας βίβλους ἀντιῶ διὰ τῶν*
 Ind. 12 *ἐν μέσῳ τὰς ἀγγελίας διακομιζόντων ἐνεχείρισε. καὶ ὅς, δολα-*
 Tiber. 2 *ρώτατά πως ἐπικρουσάμενος τὸν νοῦν, ἀνίσταται τε ἐκ τῆς*
καθέδρας, καὶ σὺν φόβῳ δῆθεν πολλῷ καὶ σεβασματι ταῦτα
προσποισσάμενος δέχεσθαι, καὶ προσκυνήσας προθυμώτατα, 5
ὄμνυσι κατὰ τοῦ λαλήσαντος τὰ ἐν ταῖς ἀγίαις διφθέραις
ῥήματα θεοῦ, μηδὲν τῶν εἰρημένων παρ' αὐτοῦ διαψεύσεσθαι.
δέχεται τοιγαροῦν ὁ Σῆθος τοὺς παρ' αὐτοῦ πρέσβεις, καὶ
ἀποστέλλει εἰς τὴν βασιλίδαν Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ἕως
δὲ οἱ τε πρέσβεις τὴν εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ὁδὸν 8-10
ἦνον, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἔμελλε ταῦτα ἀκούσεσθαι, ὁ Χα-
 P. 129 *γάνος ἐν μέσῳ διαμελλήσας οὐδὲν, πάσῃ σπουδῇ καὶ πολυ-*
χειρίᾳ, συμπάσης ἀντιῶ τῆς Ἀβάρων, ὡς εἶπεν, στρατιῶς
συμπονούσης, ἐγεφύρου τὸν ποταμὸν, θεῖναι βουλόμενος
πρὶν ἢ ὁ αὐτοκράτωρ αὐτοῦ συννοήσας τὸ βούλευμα δια-15
κωλύειν αὐτὸν ἐκ τῶν ἐνότων ἐπιχειρήσει.

λα'. "Οτι ἀφικομένων τῶν πρέσβειων τῶν Ἀβάρων εἰς τὴν βασιλίδαν, καὶ αἰτούντων τὸν αὐτοκράτορα παρασκευάσαι τὰς ναῦς τῷ Χαγάνῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῶν Ἀβάρων ἐς τὸν Ἰστρον διαβησομένη κατὰ Σκλάβηνῶν, (θαρσύνοντα γὰρ ἤδη) τὸν Χαγάνον ἐς τὴν φιλίαν τὴν αὐτοῦ τὴν γέφυράν τε ἐς τὸν

V. 87 Σάον ἐργάζεσθαι ποταμὸν, καὶ βούλεσθαι τοὺς κοινούς

2. ἐνεχείρισε add. H. 5. προθυμώτατα vulg. 6. ὄμνυμι
 vulg. 7. τῶν add. N. 10. εἰς τὴν add. N. διήνον
 H., διδῶνου vulg., διώδευον N. 14. θεῖναι] πέρας ἐπιθεῖναι N.

sacrorum potestatem habebat, statim sancta Biblia per internuntios tradi iussit. Et ille quidem occultans ea, quae menteolvebat, multo cum tremore et magna cum reverentia se ea suscipere simulans, procedit e cathedra, et alacri animo in genua provolutus, iuravit per deum, qui sacrorum librorum verba emisisset, se in nullo eorum, quae dixisset, mentiri et fallere. Itaque Sethus admisit legatos ab eo missos, et ad Imperatorem Tiberium in regiam urbem transmisit. Dum legati iter peragunt, et Imperator eosmittere parat, Chaganus interea opus non intermisit, sed omni cura, studio et diligentia, toto Avarum exercitu in eam rem incumbente, pontem super Sao flumine absolvit. Etenim perficere opus statuerat, antequam ea res ad Imperatoris cognitionem veniret, ne, si resciret, aedificationem disturbare tentaret.

31. Itaque profecti Avarum legati in regiam urbem, ab Imperatore petierunt, ut naves praepararet Chagano et Avarum exercitui, quibus Istro traiecto in Slavinos moverent. Etenim Chaganum fidentem amicitia, quae illi cum Romanis erat, iam pontem struere super Sao flumine propositumque habere, communes suos hostes et Roma-

ἐχθρὸς αὐτοῦ τε καὶ Ῥωμαίων Σκλαβηνοῦς ἐκρίναι,) — A. C. 579
ταῦτα ἀπαγγελλάντων εὐθὺς μὲν τὸ ἐπιχείρημα καὶ τὴν ἐν-
νοίαν τοῦ Χαγάνου διέγνω σαφῶς ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς τὴν Β
πόλιν τὸ Σίρμιον ἐξελεῖν βουλόμενος ἐργάζοιτο τὴν γέφυραν,
ἑλπίσκων βουλόμενος τὴν τῶν ἀναγκαίων εἰσπομιδὴν, ὅπως
λιμῶ παραστήσοιτο τὴν πόλιν. οὐ γὰρ ἦν ἀποχρῆσας δαπάν-
νας ἐς αὐτὴν προαιποθέμενος, τῇ συνστάσει πρὸς Ἀβάρους
εἰρήνη θαρσύνων. ἀπορῶν δὲ στρατιᾶς, οὐ τι λέγω πρὸς τὴν
Ἀβάρων δύναμιν ἀνταξομένης, ἀλλ' οὐδὲ ὀλιγίστης ὄλως.
10 ὑπάρχουσας αὐτῷ, πάντων τῶν στρατιωτικῶν καταλόγων ἐς C
τὸν πρὸς Πέρσας πόλεμον ἐν Ἀρμενίᾳ τε καὶ τῇ μέσῃ τῶν
ποταμῶν ἐνησχολημένων, ἀπεπροσποιεῖτο δῆθεν ὡς οὐ συννο-
ήσας τὸ βουλευθῆν τῷ Χαγάνῳ. ἔφρασκε δὲ βούλευσθαι μὲν
καὶ αὐτὸς κατὰ Σκλαβητῶν αὐτοὺς χωρῆσαι, πολλὰ τῆς Ῥω-
15 μαιῶν ἐπικρατίας δηρύντων· οὐκ εἶναι δὲ τῆς ἐπιχειρήσεως
τὸν καιρὸν Ἀβάρους συμφέροντα, Τούρκων ἤδη περὶ Χερ-
σῶνα ἑστρατοπεδευμένων καὶ ταχέαν αἰσθήσιν αὐτῶν, ἦν
τὸν Ἴστρον διαπεραιωθῶσι, δεξομένων. ἀλλὰ βπισχεῖν γὰρ
νῦν εἶναι καλὸν αὐτοὺς, καὶ ὑπερβαλέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν.
20 αὐτὸς δὲ οὐ πολλοῦ τὴν διάνοιαν γνώσεσθαι Τούρκων, ὅποι
δὴ καὶ τῆς ἐφόδου τὴν ἔννοιαν ἔχοιεν, καὶ ταύτην δῆλην D
ποιήσειεν τῷ Χαγάνῳ. ταῦτα οὐκ ἔλαθε τὸν Ἀβάρων πρε-

4. ἐργάζοιτο B., ἐργάζοι vulg. 8. ἀπορῶν H. mg., ἀπορῶν
vulg. 15. οὐκ εἶναι N., οὐ μίσηται vulg.

norum contere et labefactare. Haec legatis nuntiantibus, statim aperte Imperator cognovit conatum et mentem Chagani. Cum enim oppido Sirmio potiri cuperet, pontem fecerat, ut oppidi incolae omnium rerum commatu intercluderet et fame ad deditionem compelleret. Nam cum Imperator minime paci cum Avaribus compositae diffideret, in urbem commeatu ad obsidionem tolerandam idoneos invehi non curaverat. Praeterea copias, non dico quae satis essent ad resistendum Avaribus, sed ne minimas quidem omnino habebat. Etenim omnes exercitus, quos conscripserat, Persico bello in Armenia et Mesopotamia occupati erant. Quae tamen omnia dissimulabat, tanquam non intelligeret, quo Chaganus tenderet. Itaque Imperator respondit, se quoque velle Sclavinos, quoniam plerasque Romanorum regiones praedati fuerant et latrocinii vexaverant, bello persequi. Sed tunc temporis non opportunum esse Avaribus eam expeditionem suscipere, quia Turci iam circa Chersonem agent, et si illi Istrum traicerent, celeriter eius rei nuntios accepturi essent. Itaque commodius illis esse supersedere et differre expeditionem in aliud tempus. Quid velint Turci et qua parte progressuri sint, se brevi cognituras, de quibus omnibus Chaganum certiore facturum. Haec non latebat Avarum legatum, e

A. C. 579 σβευτήν ἐξεπίτηδες πρὸς τοῦ βασιλέως συμπεπλασμένα, καὶ
 Ind. 12 ὡς τὸν ἀπὸ Τούρκων αὐτοῖς προβαλλόμενος φόβον ἐφέξειν
 Tiber. 2 ἤλπιζε τῆς ἐπινοίας αὐτούς. ἔδοξε δ' οὖν πεῖθεσθαι, καὶ
 αὐνεγίθετο πάντως ἐπισχῆσειν τὸν Χαγάνον. ἦν δὲ οὗτος
 ὁ μάλιστα ἐνάγων αὐτὸν αἰεὶ καὶ παροτρύνων ἐς τὸν κατὰ
 Ῥωμαίων πόλεμον. καὶ οὗτος μὲν δῶρα, ἐφ' οἷς ὑπέσχετο,
 πολλὰ κομισάμενος ἐξώρμησε τῆς βασιλίδος· καὶ συνέβη κατὰ
 τὴν Ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύοντα μετὰ τῶν προπεμπόντων ὀλίγων
 Ῥωμαίων πρὸς τῶν κατατρεχόντων τὴν χώραν Σλαβηρῶν
 ἀναιρεθῆναι. οὐ πολλαὶ δὲ διέδραμον ἡμέραι, καὶ παρα-10

P. 130 τίκα ἕτερος ἦκεν ἐκ τοῦ Χαγάνου σταλείς ἐς τὴν βασιλίδε
 πρὸς σβευτῆς, Σόλαχος τὸν ὄνομα, ὃς εἰσόδον πρὸς βασιλέα τυ-
 χῶν φανερώτατα ἤδη καὶ μετὰ γυμνῆς τῆς ἀναιδείας ἔφη
 ὦδε· „ὡς ὁ Σάος μὲν ἤδη διαπέφρακται ποταμὸς γυφουρα-
 θεῖς, ἡλίθιον τι νομίζω διαβεβαιουῦσθαι· τὸ γὰρ προδηλοῖ-15
 ται ἐν εἰδόσι λέγειν ψόγος τῷ λέγοντι· καὶ οὐδέμια μη-
 χανῆ Ῥωμαίους ἐπαρκέσαι Σιρμίῳ τῇ πόλει, μήτε τροφῆς
 μήτε μὴν ἑτέρας τινὸς βοηθείας διὰ τοῦ ποταμοῦ τὸ λοιπὸν
 ἐς αὐτὴν ἐσπλευσομένης, πλὴν εἰ μὴ τοςάντη Ῥωμαίων
 ἀφίκοιτο πληθὺς, ὡς δυνάμει καὶ βίᾳ τὴν τε τῶν Ἀβαρῶν
 Β ἀπελάσαι στρατιάν καὶ διαλύσαι τὴν γέφυραν.” χρεῖται γοῦν
 τὸν αὐτοκράτορα μηδαμῶς ἐκπολεμῶσαι μιᾶς ἐνεκα πάλης
 εὐτελοῦς, μᾶλλον δὲ χύτρας, (ταύτη γὰρ αὐτῇ δῆκοντεν

3. δ add. B. 8. διοδεύοντα Val., διοδεύειν τὰ vulg. 10. ποι-
 λαὶ — ἡμέραι B., πολλὰς — ἡμέρας vulg. 16. οὐδέμια μη-
 χανῆ vulg.

re nata ab Imperatore conficta, qui obiecto Turcorum metu Cha-
 ganum abducere ab incoepto opere sperabat. Sed idem se sentire
 simulavit et promisit, se effecturum, ut ab ea mente Chaganus de-
 sisteret. Itaque legatus, qui praecipue Chaganum ad bellum Roma-
 nis inferendum impulerat, amplissimis donis acceptis, quae pro mer-
 cede postulaverat, e regia urbe proficiscitur. Sed cum per Illyrium
 iter faceret cum paucis Romanis ad eum tutandum praemisissis, a
 Sclavinis, excursions in eas partes facientibus, occisus est. Non
 multis interiectis diebus, ecce alter legatus venit a Chagano in re-
 giam urbem, Solachus nomine, qui apertissima et nuda impudentia
 ita locutus est: „Ponte iunctum fluvium Saum, supervacuum existi-
 mo affirmare. Manifesta enim is, qui probe scienti narrat, vitupe-
 ratione dignus est. Neque vero ulla arte Romani Sirmium oppidum
 ab obsidione liberare, neque commeatum, aut aliam ullam rem,
 quae obseseis levamento sit, flumine in urbem invehere possunt,
 nisi tantam multitudinem illuc mittant, quae vi et fortitudine pos-
 sit Avarum exercitum ab obsidione depellere et pontem delicere.
 Itaque Imperatorem consultius facturum, si pro una minime opa-

ἐχρήσατο τῇ λέξει,) Ἀβάρους τε καὶ τὸν τῶν Ἀβάρων Χαγάνον· ἄλλ' ἐξαγαγόντα σώους ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῇ στρατιώ-
 τας τε καὶ οἰκητορας, οὐ μὴν ἄλλα καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς
 τῶν φέρεσθαι δυναμένων κτημάτων, παραχωρῆσαι τῷ Χα-
 γάνῳ τῆς πόλεως, γυμνῆς τε καὶ ἐρήμου τὸ λοιπὸν καθεστῶ-
 σης. δεδοικέναι γὰρ αὐτὸν, μὴ νῦν μὲν ταῖς τῆς εἰρήνης ἐμ-
 μένειν προσποιοῦντο Ῥωμαῖοι συνθήκαις, μέχρι τὸν κατὰ
 Περσῶν διαθίετο πόλεμον, διαθήμενοι δὲ μετέπειτα πανστρα-
 τιῶ κατὰ Ἀβάρων χωρήσοιεν, ἐτοιμότερον ἐπιτείχισμα ταύτην
 1098 εἰς δὴπου τὴν πόλιν ἔχοντες κατ' αὐτῶν, καὶ οὔτε ποταμῶ
 μεταξὺ μείγιστῳ οὔτε μὴν ἑτέρῳ τινὶ δυσχωρίᾳ παντελῶς δι-
 ειργόμενοι. σαφές τε εἶναι καὶ φανερώτατον, ὡς οὐκ ἐπὶ
 καλῶ τῷ Ἀβάρων, εἰρήνης τῷ αὐτοκράτορι πρὸς αὐτοὺς
 σταθερᾶς συνθεστώσης, τηλικαῦτα περὶ τὴν πόλιν τὸ Σίρμιον
 15 ἔφροδομήσατο τείχη. χαίρειν μὲν γὰρ ἐφασκε τὸν Χαγάνον
 καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστον ἔτος στελλομένους ἀπ' αὐτῶ βα-
 σιλέως δώροις. καλὸν γὰρ ὑπάρχειν κτήμα, καὶ χρυσὸν καὶ
 ἄργυρον καὶ μὴν οὖν ἐσθῆτα σηρικὴν· ἀπάντων δ' οὖν ἀξιο-
 κτητότερον εἶναι τούτων καὶ τιμιώτερον τὴν ψυχὴν, περὶ 11
 20 ἧς φοβούμενον αὐτὸν καὶ ἀναλογιζόμενον ὡς τὰ πολλὰ τῶν V. 88
 εἰς τὸν φθάσαντα χρόνον κατ' ἐκείνην δὴπου τὴν χώραν
 ἐπελθόντων ἔθνων τοιούτοις δώροις Ῥωμαῖοι προκαλέσαντες,
 τέλος ἐς καιρὸν ἐπιθέμενοι πανωλεθρίᾳ διέφθειραν, οὐκ

8. διαθήμενοι: B., διατιθέμενοι vulg. 17. καλὸν N., κῶν vulg.

lenta urbe, magis pro una olla, (ea enim dictione usus fuerat,) non
 bellum in Avares et Avarum Chaganum susciperet, sed si contentus
 educere salvos et incolumes omnes milites Romanos et urbis incol-
 las una cum suis rebus, quicquid earum efferre potuerint, urbem
 nudam et desertam Chagano cederet. Hunc enim veritum esse, ne
 Romani stare pacis conditionibus in animo haberent tantisper dum
 bellum, quod cum Persis gererent, confecerint, eoque confecto,
 omnibus viribus in Avares impetum facere, quum hanc urbem prom-
 ptissimum adversus ipsos propugnaculum haberent, neque interiecto
 fluvio maximo aut alia loci difficultate impedirentur. Ceterum per-
 spicuum et apertum esse, Imperatorem commodi Avarum nullam
 habuisse rationem, qui, etiam pace constituta, oppidum Sirmium
 validioribus moenibus cinxerit. Frui quidem Chaganum donis, quae
 singulis annis accipiat ab Imperatore; nam magni pretii bona esse
 aurum, argentum et sericam vestem, sed carissimum et pretiosissi-
 mum omnium bonorum esse vitam, cui quum timeret, et animo
 repeteret, Romanos multas gentes in his locis donis et muneribus ad
 se accivisse et pertraxisse, quas deinde tempore procedente subege-
 rint et funditus everterint, neque donis, neque promissis, neque

A. C. 579 σβευτήν ἐξεπίτηδες πρὸς τοῦ βασιλέως συμπε-
 Ind. 12 ὡς τὸν ἀπὸ Τούρκων αὐτοῖς προβαλλόμενον
 Tiber. 2 ἤλιψε τῆς ἐπινοίας αὐτούς. ἔδοξε δ'
 ἀνυπερβίβητος πάντως ἐπισχῆσαι τὸν Χρυσῆν
 ὁ μάλιστα ἐνάγων αὐτὸν αἰεὶ καὶ πρὸς
 Ῥωμαίων πόλεμον. καὶ οὗτος μὲν
 πολλὰ κομισάμενος ἐξώρμησε τῆς
 τῆν Ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύοντα μὲν
 Ῥωμαίων πρὸς τῶν κατατρε-
 ἀναιρεθῆναι. οὐ πολλαὶ δὲ
 P. 130 τίνα ἕτερος ἦκεν ἐκ τοῦ
 πρῶσβευτῆς, Σόλαχος τοῦ
 χῶν φανερώτατα ἦδη
 ὡς ὅτι ὁ Σάος μὲν
 θεῖς, ἠλιθίων τι
 τῶν ἐν εἰδόσι
 χανῆ Ῥωμαίους
 μήτε μὴν ἔτερος
 ἐς αὐτὴν ἐσπ
 ἀφίκοιτο πλ
 Βαπέλασαι
 τὸν αὐτὸν
 εὐτελοῦς.

E. MENANDRI

δικαιοτάτα Val.,
 φθόντων coni. N. 11. 6.

re, ut desistat ab incepto, neque quie-
 et omnem Sirmianam insulam propriam
 e id facere, quia Gepidarum prius haec in-
 res et urbes iustius Auares sibi vindicare pos-
 devicerint, quam Romani. Haec Imperatorem valde
 et graviter eius mentem ira et dolore perculerunt,
 onea et ipse, quantum potnit, oratione usus ita respon-
 Neque copia, neque fortitudine manus, neque prudentia nos
 ganus circumvenit, sed eum pacem et deum, per quem iuravit,
 elusisse, omnibus manifestum est. Nihilominus illi perfidiam par-
 rum profuturam esse spero. Sed potius unam ex filiabus, quas duas
 habeo, illi desponderem, quam Sirmium oppidum volens traderem.
 Quod si vi expugnari, ego deum ultorem expectans, cuius nomen
 violavit, imperio Romano me non defuisse existimabo. Tem di-
 misso legato, urbi suppetias ferre quoad potuit, paravit. Etenim,
 ut superius dixi, nullas habebat copias, itaque exercituum praefec-
 tos, duces et turmarum ductores, hos per Illyrium, alios per Dal-
 matiam mittit, ut urbem, quoad fieri posset, custodirent.

Θεός τις ἐπεὶ ἐν Κασίᾳ καὶ Καρβωναρίᾳ ταῖς A. C. 580
λόγων αὐτῷ κινήσεων περὶ σπονδῶν, προσ- Ind. 13
μένου τοῦ Βαϊανοῦ καὶ τοῦ ἵππου Tiber. 3

Ἰσθμοῦ οἱ καθέδρας χρυσοῦς ἐνίζαναι αὐτοῦ,
ἵππων σκευασθείσης αὐτῷ ὥσπερ καλύβης
ἵππων περ ἀντ' ἐρύματος πρὸ τῶν στέρνων C
προϋβάλλοντο θυρεοὺς, διὰ τὸ μὴ
οὕτω δὴ ἀθρόον ἐς αὐτόν. ἀτὰρ
ἵππων, βραχὺ τι ἀφιστοιῶτες τοῦ
ἵππου, ἵππος ἦν, διελέγετο ἐρμηγέων
ἵππων περὶ σπονδῶν. καὶ ἔ-
πειτα οἱ Ῥωμαῖους ἀμαχητὸς
ἵππου, ἵππου ὑπολαειμμένης.
ἵππων τῷ καὶ τῶν ἀναγ-
μῶν ἐξ ἀμφοῶν τοῖν
ἵππων, τοῦτο δὲ καὶ τῆς
ἵππων ὀχλώσεως, ἵππων
ἵππων ἐτο δὲ καὶ τινα D
ἵππων ἵππων, διὰ
ἵππων, ἵππων, ἀγχιθύρου
ἵππων Ῥωμαῖοις. τούτων οἱ

...; quod in scriptore VI. saeculi ex-
...antiquae in eodem nomine rationis non
...αἰθων H. mg., δύο λίθων vulg. 9. τι B.,
...διελέγετο] δι' B., διελέγοντο H. 14. τὸ
...καὶ σπάνει N. 15. ἀποκλεισθήσεσθαι B. pro ὑπο-
22. αὐτός N., αὐτῷ vulg.

Theognis ubi in Casiam et Carbonariam insulas pervenit,
armatus ad se, ut foedera fierent, delatos excepit: itaque Baianus
advenit, et de equo descendens, in sella aurea consedit, quae stragulis
gemmis ornatis in formam tentorii comparata erat. Aute pectus
illius et vultum propugnaculi modo erat obiectum scutum, ne a Ro-
manis forte in eum tela iaculantibus appeteretur. Etenim qui cum
Theogni erant, non longo intervallo distabant a loco, ubi Baianus
sedebat: itaque Huni interpretes clara voce fidem datam de indu-
ciis pronuntiarunt. Tum Baianus dixit, oportere Romanos illi sine
pugna Sirmium cedere, quia nihil illis opis iam reliqui erat, quo-
minus oppidum caperetur. Nam praeterquam quod urbem res ne-
cessariae deficerent, impedita ab utraque parte frumenti invectione,
etiam Avarum multitudinem nullis laboribus defatigatum iri, usque
dum urbem suae potestati subiiciant. Proposuit etiam aliquam ver-
isimilem causam, cur desideraret urbis dominium adipisci, ne trans-
fugae ex Avarico exercitu, quia urbs esset illis contermina, ad Ro-
manos receptum haberent Cum haec ad hunc modum locuti essent,

E MENANDRI HISTORIA.
ἵππων ἵππων, ἀφιστοιῶτες τοῦ
ἵππου, ἵππος ἦν, διελέγετο ἐρμηγέων
ἵππων περὶ σπονδῶν. καὶ ἔπειτα
οἱ Ῥωμαῖοις ἀμαχητὸς ἵππου,
ἵππου ὑπολαειμμένης. ἵππων
τῷ καὶ τῶν ἀναγμῶν ἐξ ἀμφοῶν
τοῖν ἵππων, τοῦτο δὲ καὶ τῆς
ἵππων ὀχλώσεως, ἵππων ἐτο δὲ
καὶ τινα ἵππων ἵππων, διὰ τῆς
ἵππων, ἵππων, ἀγχιθύρου ἵππων
Ῥωμαῖοις. τούτων οἱ ἵππων

333

333

A. C. 579 ἀποστήσομαι τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐ δόξοις, οὐκ ἐπαγγελί-
 Ind. 12 αῖς, οὐχ ἑτέρῳ τινὶ τῶν πάντων, πρὶν ἂν τὴν πόλιν τὸ Σίρ-
 Tiber. 2 μιον χειρωσάμενος τὴν Σιρμιανὴν ἅπασαν οἰκειώσεται ἡσόν,
 ἣν δικαιοτάτα καὶ προσήκειν αὐτῷ. Γηπαίδων πρότερον κτή-
 μα γενομένην, αὐτῶν δὲ ὑπὸ Ἀβάρων πολεμηθέντων, ὡς
 ἐπεῦθεν καὶ τὰ κτήματα κατὰ τὸ εἶκος αὐτῷ μᾶλλον καὶ
 οὐ Ῥωμαίοις ἀρμόζειν. ταῦτα ἐτάραξε μὲν, καὶ τὴν δια-
 P. 131 νοιαν δεινῶς ὑπὸ τε ὀργῆς καὶ λύπης συνέχευε τοῦ αυτοκρά-
 τορος· τοῖς εἰκόσι δὲ, ὡς ἐνῆν, λόγοις καὶ αὐτὸς χρησάμενος
 ἀντέλεξεν ὧδε· „ὡς οὕτω δυνάμει καὶ ἀνδρείᾳ χειρὸς οὐτείο
 σοφίᾳ περιήλθεν ἡμᾶς ὁ Χαγάνος, ἀλλὰ εἰρήνας τε καὶ συν-
 θήκας καὶ θεὸν τὸν ὁμοθέτη καθευθρίσας, παντὶ που δῆλον.
 πλέον δὲ ὅμως οὐδὲ αὐτῷ τὴν ἀπιστίαν οἶμαι παρέξειν· οὐ-
 τὸν γὰρ ἂν αὐτῷ μίαν τῶν θυγατέρων κατεργήσω, δοῦν
 ἔπαρχουσῶν, ἣ τὸ Σίρμιον τὴν πόλιν ἐκὼν παραδώσω. εἰ 5
 δὲ γὰρ δυνάμει καὶ βίᾳ ταύτην ἐξέλθοι, καὶ οὕτω τὸν ἔβρι-
 σμένον παρ' αὐτοῦ θεὸν ἐδικὸν ἀναμένων αὐτὸς ἤμιστά τι
 B καταπροέσθαι τῆς Ῥωμαίων πολιτείας ἐννοηθεῖν ποῖ.“ ἐπὶ
 τούτοις τὸν προσβεβητὴν ἀποπεμψάμενος, παρεσκευάζετο ἐκ
 τῶν ἐνόντων τῇ πόλει ἀμύνειν, στρατιὰν μὲν, ὡς ἔφθην
 εἰρηκῶς, οὐδὲ βραχέαν τινα ἔχων, στρατηγὸς δὲ καὶ ἡγε-
 μόνας καὶ λοχαγούς στέλλων, τοὺς μὲν διὰ τῆς Ἰλλυριῶν,
 τοὺς δὲ διὰ Δαλματίας, ὡς ἂν τὴν πόλιν διὰ φρουρᾶς ἔχοιεν.

3. Σιρμιανὴν H., Σιρμισιανὴν vulg. 4. ἢν δικαιοτάτα Val.,
 ἦν δικαιοτάτα vulg. 5. καταπολεμηθέντων conl. N. 11. ἔ-
 μάς vulg.

ulla alia re illum moveri posse, ut desistat ab incepto, neque quieturum donec urbem ceperit, et omnem Sirmianam insulam propriam sibi fecerit. Seque iure id facere, quia Gepidarum prius haec insula fuerit, quorum res et urbes iustius Avares sibi vindicare possent, qui eos devicerint, quam Romani. Haec Imperatorem valde perturbarunt, et graviter eius mentem ira et dolore perculerunt, tamen idonea et ipse, quantum potuit, oratione usus ita respondit: „Neque copias, neque fortitudine manus, neque prudentia nos Chaganus circumvenit, sed eum pacem et deum, per quem iuravit, delusisse, omnibus manifestum est. Nihilominus illi perfidiam parum profuturam esse spero. Sed potius unam ex filiabus, quas duas habeo, illi desponderem, quam Sirmium oppidum volens traderem. Quod si vi expugnarit, ego deum ultorem exspectans, cuius numen violavit, imperio Romano me non defuisse existimabo.“ Tum dimisso legato, urbi suppetias ferre quoad potuit, paravit. Etenim, ut superius dixi, nullas habebat copias, itaque exercituum praefectos, duces et turmarum ductores, hos per Illyrium, alios per Dalmatiam mittit, ut urbem, quoad fieri posset, custodirent.

λβ. Ὅτι Θεόγνις ἐπιεί ἐν Κασκῇ καὶ Καρβωναρίῃ ταῖς A. C. 530
 νήσοις ἐγένετο, λόγων αὐτῷ κινήθεντων περὶ σπονδῶν, προσ- Ind. 13
 εδέξατο. παραγενομένου τε τοῦ Βαϊανοῦ καὶ τοῦ Ἰππου Tiber. 3
 ἀποβεβηκότος, τεθείσης οἱ καθέδρας χρυσοῦς ἐπιζῆσαι αὐτοῦ,
 5 ἕκ διαλιθῶν ὑψισμύτων σκενασθείσης αὐτῷ ὡσερ καλύβης
 τινός. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὡσερ ἀντ' ἐρύματος πρὸ τῶν στέρνων C
 αὐτῷ καὶ τοῦ προσώπου προῦβάλλοντο θυρεοὺς, διὰ τὸ μὴ
 ἐκτοξεῦσαι Ῥωμαίους τυχὸν οὕτω δὴ ἀθρόον ἐς αὐτόν. ἀταρ
 οἱ γε ἄμφι Θεόγνιν παραγεγόμενοι, βραχὺ τι ἀφιστάστας τοῦ
 10 χωρίου, ἵνα ὁ Βαϊανὸς ἐφεζόμενος ἦν, διελέγετο ἐρηγέων
 Οὐννων τὴν πίστις διεσαφηνίζοντο περὶ σπονδῶν. καὶ ὁ
 μὲν Βαϊανὸς ἔφασκε δεῖν ὑπέικειν οἱ Ῥωμαίους ἀμαχητῆ
 τοῦ Σιρμίου, οἷα δὴ τὸ λοιπὸν μηδεμιᾶς ὑπολειμμένης
 μηχανῆς ἐς τὸ μὴ ἀλῶναι τὸ ἄστυ. πρὸς τῷ καὶ τῶν ἀναγ-
 15 καίων θῆττον ὑποβληθῆσθαι, τοῦτο μὲν ἐξ ἄμφοῖν τοῦν
 μεροῖν κεκωλυμένης αὐτῇ τῆς σιτοπομπίας, τοῦτο δὲ καὶ τῆς
 τῶν Ἀβάρων δυνάμεως τῷ πολέμῳ μὴ ὑποχαλώσης, ἄχρις
 οὗ ὑποχείρισον ποιήσουντο τὴν πόλιν. προῦβάλλετο δὲ καὶ τινα D
 εὐπρόσωπον αἰτίαν τοῦ ἱμελεῖν δεσπύσαι τοῦ ἄστεως, διὰ
 20 τὸ μὴ αὐτομόλους ἐκ τῆς Ἀβαρικῆς στρατιᾶς, ἀγχιθύρου
 οὔσης τῆς πόλεως, ἑαυτοὺς ἐδιδόναί Ῥωμαίοις. τούτων οἱ

1. Θεόγνις, sic, παροξυτόνως; quod in scriptore VI. saeculi ex-
 euntis mutare nolui, antiquae in eodem nomine rationis non
 nescius. N. 5. διαλιθῶν H. mg., δύο λίθων vulg. 9. τι B.,
 τε vulg. 10. διελέγετο] δι' B., διελέγοντο H. 14. τὸ
 vulg. καί] καὶ σπάνει N. 15. ἀποκλεισθῆσθαι B. pro ὑπο-
 βληθ. 22. αὐτὸς N., αὐτῷ vulg.

32. Theognis ubi in Casiam et Carbonariam insulas pervenit,
 sermone ad se, ut foedera fierent, delatos excepit: itaque Baianus
 advenit, et de eoque descendens, in sella aurea consedit, quae stragulis
 gemmis ornatis in formam tentorii comparata erat. Aute pectus
 illius et vultum propugnaculi modo erat obiectum scutum, ne a Ro-
 manis forte in eum tela iaculantibus appeteretur. Etenim qui cum
 Theogni erant, non longo intervallo distabant a loco, ubi Baianus
 sedebat: itaque Hunni interpretes clara voce fidem datam de indu-
 ciis pronuntiarunt. Tum Baianus dixit, oportere Romanos illi sine
 pugna Sirmium cedere, quia nihil illis opis iam reliqui erat, quo-
 minus oppidum caperetur. Nam praeterquam quod urbem res ne-
 cessariae deficerent, impedita ab utraque parte frumenti invectione,
 etiam Avarum multitudinem nullis laboribus defatigatum iri, usque
 dum urbem suae potestati subiciant. Proposuit etiam aliquam ve-
 risimilem causam, cur desideraret urbis dominium adipisci, ne trans-
 fugae ex Avarico exercitu, quia urbs esset illis contermina, ad Ro-
 manos receptum haberent. Cum haec ad hunc modum locuti essent,

- A. C. 580 *διαλεγομένων, ἀντίπε Θεόγνις, ὡς πρῶτον μὲν οὐδὲ αὐτὸς*
 Ind. 13 *ἐνδύσει τῷ πολέμῳ πρότερον, ἢ τὸ Ἀβαρικὸν ἐνδοῦναι· ἀλ-*
 Tiber. 3 *λως τε μὴ ἐλπίζειν τὸν Βαϊανὸν τοιούτους εὐρήσειν Ῥωμαί-*
ους, ὁποίους καὶ βούλεται. ταῦτα αὐτῶν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπο-
φραμένων, καὶ ἑυμφωνησάντων οὐδαμῶς πρὸς εἰρήνην, δι-
αβῆδην Θεόγνις ἀπειρηκῶς τῶν σπονδῶν ἔφη ὡς τὸν Βαϊανὸν
 P. 132 *ἀναχωρεῖν τε αὐτὸν καὶ πρὸς πολέμου παράταξιν ἐξοπλιζε-*
σθαι, ἅτε αὐριον καὶ οὐκ ἐς ἀναβολὴν ἀναρῶντος αὐτοῦ
τὴν μάχην. ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν.

contra respondit Theognis, se non prius a bello recessurum, quam Avaricus exercitus cesserit, neque alia conditione Baianum sperare debere, se faciles Romanos ad ea, quae velit, reperturum. Haec inter se altercantibus et concertantibus, aperte foedus Theognis icere recusavit et dixit Baiano, ut se ab oculis Romanorum subduceret, et arma ad pugnam capessendam caperet, tanquam crastina die sine ulla dilatione manus illi secum conserendi potestatem facturus. His dictis abierunt.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΤΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ.

EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Iustinianus Hunnos Utiguros contra Cotriguros excitat (1). Ammigus, dux Francorum, Romanis bellum minatur (2). Petrus Patricius, Iustiniani legatus, et Zichus, a Chosroë missus, in conspectu utriusque imperii congressi de pace inter Romanos et Persas firmiter componenda agunt. Quum Suaniam provinciam poscenti Romano nequaquam concederet legatus Persarum, Petrus ad Chosroëm ipsum proficiscitur, ut ab eo aequiores condiciones impetret (3). Petrus de Suania nihil amplius precibus consecutus pacem componit: Byzantium reversus moritur (4). Iustinus Imperator Ioannem legatum ad Chosroëm mittit, qui de cedenda Suania ageret: verum is infecta re Byzantium redit (5). Ioannes ob rem male gestam omnibus honoribus exuitur (6). Zemarchi legatio ad Turcos (7). Descriptio itineris eius et congressus cum Disabulo, Turcorum duce (8). Targitius, Avarum legatus, Sirmium oppidum et pecunias sibi tradi petens, superbe a Iustino dimittitur (9). Zacharias medicus a Sophia Imperatrice ad Chosroëm missus annuas inducias cum Persis componit (10). Traianus post Zachariam missus quinque annorum inducias paciscitur (11). Quas quum Tiberius accipere detrectet, Persae in fines Romanorum incursiones faciunt (12). Legatio Theodori, Bacchi filii, ad Chosroëm, quem in Armenia beligerantem comitatur (13). Valentinus, Romanorum ad Turcos legatus, a Turxatho, duce eorum, contumeliis afficitur (14). Turci bellum Romanis inferunt (15). Baianus, Avarum dux, a Tiberio Caesare instigatus cum magno exercitu in sedes Selavinorum irrumpit (16). Chosroës inter ipsas pacis actiones bellum cum Ro-

manis renovat (17). Eodem tempore Zacharias ad Chosroem et Pherogdathes ad Tiberium de pace legati mittuntur (18). Zacharias et Theodorus cum aequis pacis conditionibus ad Persas missi, ab Hormisda, post Chosroem Persarum rege, indigne excepti, infectis rebus domum revertuntur (19). Zacharias iterum a Tiberio ad pacem componendam in Persiam missus in confiniis cum Andigan legato Persarum, convenit, sed longis disceptationibus nihil efficitur (20). Romani Sirmium urbem Baiano, Avarum duci, dedere coguntur (21).

p.A.C.558
Ind. 6
Iustin. 32
P. 132
V. 89
B

α. Ὅτι ἐπειδὴ Μῆδοι τῇ περιμαχίῳ τῶν Κόλχων
χώρᾳ προσκαθεζόμενοι, ὡς ἂν ποιήσονται γε αὐτὴν κα-
τήκοον, μετὰ πολλοὺς ὄσους ἀγῶνας, χρόνου τε συγροῦ
τριβέντος αὐτοῖς, οὐδὲν τι περαιτέρω ἔδρασαν· ἀλλὰ γὰρ
τά τε πλείονα τῆς Λαζικῆς καὶ ὁ Φάσις ἡ πόλις, ἐνθα
λέγεται εἶναι τὰ τοῦ Αἰήτου βασιλεία, οὐδὲν ἤττον ὑπὸ
Ῥωμαίους ἐτύγχανον ὄντα· τέλος δὲ ἔδοξε Ῥωμαίοις τε
καὶ Πέρσαις, ὧν μὲν ἐν κατοχῇ ὑπῆρχον, εἴτε φρουρία
εἴτε ἕτερα ἄλλα, οὔτε μεταθεῖναι, εἶναι δὲ ἐν τῇ αὐτῇ
μέχρις οὐ ἀσφαλέστερον διευκρινηθεῖν τὰ τῆς διαφορᾶς. καί τοι
τοῖννυν ἔδοκει οὐκ ἄλλως, ἐκεχειρία τέ τις ἐγεγόνει ὅσον οὐ-
πω τελεωτάτης εἰρήνης ἔχουσα ἐλπίδα, τὰ τε μέγιστα τῶν
πολιτευμάτων ἡσυχίαν ἤγον. ἐπεὶ οὖν ταῦτα τῆσδε ἐχώρει
καὶ οἱ γε ἀμφὶ τὸν Ζαβεργὰν Ὀῦνοι πόρρω που τῆς Ῥω-
μαίων ἐπικρατείας ἀπεληλαμένοι ἐτύγχανον, τῆρικαῦτα Ἰου-
στινιανὸς (ἐν γῶ γὰρ εἶχεν, ὡς ἐλεύσονται καὶ αὐθις οἱ Κο-
τρίγουροι δηλώσοντες τὰ ἐπὶ Θράκης,) ἐγκείμενός τε ἦν τῶ
10. τὰ τῆς Η., τε τῆς vulg. 14. Ζαβέργαν vulg. 16. ἐν γῶ
Η., ἐν φῶ vulg. Κοτρίγουρος Ν., v. Agath. pag. 301, 6,
Κοτράγγροι vulg. hic et infra.

1. **M**edi in Colchorum regionem, de qua certabatur, irruerunt, ut ipsam sibi subiicerent, et post multa et varia certamina multumque temporis consumptum nihil quicquam profecerunt. Etenim maxima pars Lazicae regionis, maxime vero Phasis urbs, ubi quondam, ut aiunt, Aetis regia fuit, nihilominus semper remanserunt in fide et potestate Romanorum. Itaque Romanis et Persis a possessione sive oppidorum munitorum, sive aliarum rerum, quae quisque bello occupaverat, discedere minime placuit, sed ut omnia in eodem statu manerent, donec controversia prorsus diiudicaretur. Quod quum utrinque decretum esset, induciae factae sunt, quae spem praebebant, fore, ut brevi perfecta pax componeretur: quo facto maxima illa duo imperia quiescebant. Haec quum ita gesta essent et Hunni, qui Zabergani parebant, longe ab imperii Romani finibus fuissent repulsi, Iustinianus suspicans, Cotriguros iterum

Σανδίλχῳ τῷ τῶν Οὔτιγούρων ἡγεμόνι, ἀνίει δὲ οὐδαμῶς p.A.C.558
 παραινῶν, πρῶσβείας τε συχνὰς ἐκπέμπων καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ ^{Ind. 6}
 τρόπῳ ἀνερεθίζων, ὡς ἂν ἀμωσγέπως ἐκπολεμώσῃ γε αὐτὸν D
 ὡς τὸν Ζαβεργάν. προσετίθει δὲ ταῖς ὡς τὸν Σανδίλχον
 Ὑάγγελιαις ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς, εἴ γε καταγωνίσοιτο τοὺς Κο-
 τριγούρους, καὶ τὰ ὅσα ἐτήσια χρήματα ἐκ τῆς Ῥωμαίων
 ἐπικρατείας ἀπονεμηθέντα ἦσαν τῷ Ζαβέρῳ, μεταθήσειν
 ὡς αὐτόν. καὶ τοίνυν ὁ Σανδίλχος (Ῥωμαίοις γὰρ ἐπιτή-
 δειος ἐβούλετο εἶναι) βασιλεῖ ἐσήμηνεν, ὡς „πέφυκεν οὐχ.
 10 ἰούσιον μὲν οὐδὲ ἄλλως εὐπρεπὲς τοὺς ὁμοφύλους ἀφανίσαι
 ἄρδην, μὴ ποτε ὁμόγλωσσοί τέ εἰσι καὶ ὁμόσκενοι ἡμῖν, καὶ
 ὁμοίᾳ χρώνται στολῇ καὶ διαίτῃ, ἀλλ' ὅτι καὶ συγγενεῖς καὶ P. 133
 ἑτέροις τισὶ τετάχεται ἡγεμόσιν. ὅμως δ' οὖν (Ἰουστινιανὸς
 μὲν γὰρ ὁ τὰ τοιαῦτα ἐγκελευσάμενος) καὶ αὐτίκα τὴν ἔπρον
 15 τοὺς Κοτριγούρους ἀφελόμενος οἰκεῖον ποιήσομαι κτῆμα, ὡς
 ἂν μὴ ἔχοιεν ὄτῳ ὀχούμενοι σίνοιτο τοὺς Ῥωμαίους.”

β. Ὅτι Ἀμμίγος ὁ Φράγγος ἐστρατοπεδεύσατο ἀντικρῶ f.A.C.561
 τοῦ ποταμοῦ Ἀττίσου, ἧ προσδόκιμοι ἦσαν οἱ Ῥωμαῖοι δια- ^{Ind. 9}
 βήσεσθαι. ὁ δὲ Ναρσῆς τοῦτο ἐγνωκῶς Παμφρόνιον, ὃς ἐν ^{Iustin. 35}
 20 τοῖς βασιλέως πατράσιν ἐτέλει, καὶ Βούνον, προεσιῶτα τῆς
 αὐτοῦ βασιλείως περιουσίας, ἐκπέμπει πρῶσβευσόμενῳ ἄμφω B
 ὡς Ἀμμίγον, ἐδήλωσέ τε αὐτῷ ἐκ ποδῶν γενέσθαι καὶ μη-

1. Οὔτιγούρων vulg. δὲ] τε conl. B. 4. προσετίθει H., προσ-
 τίθει vulg. 9. ἐσήμηνεν H., σεσήμηνεν vulg. 11. ποτε] δε
 conl. B. ὁμόσκενοι H., ὁμόσκενοι vulg. 12. κἂν ἑτέροις] N.
 18. ἧ H., ἦ vulg. 20. Βώνον conl. N. 21. πρῶσβευσάμενῳ vulg.

Thraciam populationibus vexatum venturos, totus in Sandilchum, Utigurorum ducem, incubuit, quem frequentibus legationibus hortari non destitit, et omni ratione ad bellum contra Zaberganem excitare conatus est. Praeter alias condiciones Imperator Sandilcho pollicitus est, si Cotriguros debellasset, ad ipsum annuas pecuniarum pensiones, quae quotannis Zabergani pendebantur, redituras esse. Itaque Sandilchus, tametsi necessitudinem sibi cum Romanis esse cuperet, Imperatori significavit, minime sibi pium aut decens fore omnes suos contribules ad internecionem usque delere. „Nam non solum, inquit, illi eadem nobiscum lingua et vivendi ratione utuntur, sed etiam sunt nostri consanguinei, quamvis aliis ducibus parent. Nihilominus (Iustinianus enim est, qui hoc nobis imperet,) omnes Cotrigurorum equos illis ademptos nostros faciemus, ne habeant, quo vecti et insidentes Romanis amplius noceant.

2. Ammigus Francus castra locavit ex adverso fluminis Athesis, quod Romani transire constituerant. Hoc cognito Narses Pamphronium, qui unus ex Patriciis erat, et Bonum, comitem rei privatae Imperatoris legatos ad Ammigum mittit. Per hos denuntiavit

f.A.C.561 δαμῶς πόλεμον αὐθις κινήσαι κατὰ Ῥωμαίων· ἐπεχειρία
 Ind. 9 γάρ τις ἐγεγόνει μεταξὺ τοῦ χρόνου Φράγγοις τε καὶ Ῥω-
 Iustin. 35 μαιοῖς. ὁ δὲ Ἀμμίγος διὰ τῶν πρέσβειων ἀπεκρίνατο, ὡς
 οὐκ ἐνδώσοι ποτὲ εἶναι αὐτῷ τὸ ἀκόντιον οἷατέ ἐστι κρα-
 δαίνειν ἢ χεῖρ. 5

A. C. 562 γ'. Ὅτι ἀνὰ τὴν ἑω τε καὶ Ἀρμενίαν τελευτάτη τις
 Ind. 10 εἶναι εἰρήνην ἐδόκει, κατὰ δὲ τὴν Λαζικὴν ἐπεχειρία ἦν Ῥω-
 Iustin. 36 μαιοῖς τε καὶ Πέρσαις. ἐπεὶ οὖν ὥσπερ ἡμιτελῆ τὰ τῆς εἰ-
 ρήνης ὑπῆρχεν, ἐδόδοκτο δὲ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν τοῖς
 C βασιλευσὶ πληρεστάτην ἡσυχίαν ἄγειν, τούτου ἕνεκα Ἰουστι-10
 νιανὸς στέλλει Πέτρον, ὃς τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ταγματῶν
 V. 90 ἦγγετο, διαλεχθῆσόμενον Χοσρόῃ περὶ τῶν καθύλου σπον-
 δῶν. καὶ τοίνυν ἀφικόμενον ἐν τοῖς ὄρεισι τοῦ Λάρας, κα-
 τὰ δὴλόν τε ποιήσαντος τῷ τῶν ἐξῶν βαρβάρων βασιλεῖ, ὡς
 πάρεστιν ἐπικηρυκευσόμενος ἀμφὶ τοῦ καταθέσθαι τὰ ὄπλα 15
 ἕκασταχόσε, ἐκπέμπεται αὐτόθι καὶ Περσῶν πρεσβευτῆς,
 ᾧ δῆτα ὑπῆρχε μὲν ἀξίωμα τὸ Ζιχ, μέγιστόν τι τοῦτο παρὰ
 τοῖς Πέρσαις γέρας, προσηγορία δὲ αὐτοῦ Ἰεσδεγουνσάφ-
 οὔτος δὲ παρενασστήρ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως ὑπῆρχε. καὶ
 τοίνυν ἐν ταύτῃ γενόμενοι οἱ πρέσβεις, καὶ τῶν κατ' αὐτῶν 20
 D ἐπιχωρίων ἀρχόντων εἰς ἓν ξυναθροισθέντων, κατέστησαν ἐς
 ἐκκλησίαν. καὶ Πέτρος ὁ τῶν Ῥωμαίων πρεσβευτῆς, ἀπο-
 χρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας καὶ τῆς τῶν νόμων,

2. τις H., τι vulg.

15. ἐπικηρυκευσόμενος B., ἐπικρυκευ-

σόμενος vulg., ἐπικηρυκευσάμενος Val.

17. ἀξίωμα τὸ H.,

ἀξιώματι vulg.

19. αὐτὸν H., αὐτῷ vulg.

20. ἐν ταύτῃ B., ἐν

αὐτῷ vulg.

Ammigo, ut decederet, neque iterum bellum contra Romanos gere-
 ret. Induciae enim per id tempus inter Francos et Romanos factae
 erant. Ammigus vero respondit, se non cessurum, quamdiu manus
 telum iacnari posset.

3. Per Orientem et Armeniam perfecta pax esse videbatur.
 At per Lazicam Romani inducias cum Persis pepigerant. Itaque
 quum ad perfectam pacis constitutionem non multum desideraretur,
 et utriusque populi reges quietem penitus restituere cuperent, Iu-
 stinianus Petrum, magistrum officiorum, ad Chosroën mittit, qui
 de pace in universum ageret. Is ad fines circa Daras oppidum ac-
 cedens significavit Orientalium barbarorum regi, se illic adesse, ut
 de armis ab utraque parte ponendis foedere conveniret. Illuc quo-
 que missus a Persis legatus dignitate Zichus, quae maximae est
 apud Persas auctoritatis, nomine Iesdegusnaph, qui erat etiam re-
 gis cubicularius, advenit. Legati igitur convenerunt, et una quoque
 cum illis ipsarum regionum viri primarii, ut de his rebus delibera-
 rent, sunt congregati. Apud quos Petrus, Romanorum legatus,

ελεξεν ὧδε· „πάρεσμεν, ὃ ἄνδρες Πέρσαι, πρὸς τοῦ Ῥω- A. C. 56a
 μαιῶν βασιλέως σταλέντες, ὁποῖος δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς, ^{Ind. 10}
 περιττὸν ἂν εἶη λέγειν, πραγμάτων τὸν ἄνδρα διηγουμένον ^{Iustin. 36}
 ὑμῖν. πάρειμι μὲν οὖν ἐφ' ᾧ τὰ τῆς ἤδη γεγενημένης ἐς τε-
 5 λειωτάτην εἰρήνην μετασκευάσαι. ἀναδιδάξαι δὲ βούλομαι
 πρότερον πρὸς οἷαν ὑμῖν πολιτείαν καὶ ὄσσην αἰ σπονδαὶ βε-
 βαιωθήσονται. ἀλλ' εἰ καὶ τις μεγαλορῥήμων εἶναι δόξω,
 τὸ συνοῖσον ἀμφοτέραις ταῖς πολιτείαις θηρώμενοι μὴ ἀχθε-
 σθῆτε τῇ περιτολογίᾳ. οὐκ ἐς μακρὰν γὰρ ἐν δέοντι δόξει
 10 τὰ τοιαῦτα λελέχθαι, ἐπαινεθήσομαι τε πρὸς ὑμῶν, τῶν
 πραγμάτων ὑμᾶς ἀναδιδασκόντων τὴν ἐκ τῶν λόγων ἀφέ- P. 134
 λειαν. γενήσονται τοίνυν ὑμῖν αἱ ξυνηθῆκαι πρὸς Ῥωμαίους.
 ἀρκέσει δὲ Ῥωμαίους εἰπεῖν· δηλοὶ γὰρ ἡ προσηγορία τὰ
 λειπόμενα. χρεῶν οὖν ὑμᾶς, ὡς πρὸς τσσαύτην πολιτείαν
 15 ὑποπεισομένους καὶ οὐ περὶ βραχέων βουλευομένους, τὰ κάλ-
 λιστα τε καὶ συνοῖσοντα μᾶλλον ἐλέσθαι, καὶ ἀντὶ τῶν ἀδή-
 λων τοῦ πολέμου τὸ προδηλότατον πᾶσιν ἀνθρώποις, τὴν
 εἰρήνην, ἀγαθὸν ἀσπάζεσθαι. καὶ μὴ τις ὑμᾶς ἀπατάτω
 λογισμὸς, ὡς νενικήκατε Ῥωμαίους, ἐπηρμένον τῷ τὴν
 20 Ἀντιόχειαν ἕλωσθαι πρὸς ὑμῶν καὶ ἅττα Ῥωμαϊκὰ χωρία. B
 τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τῆς Ῥωμαϊκῆς εὐτυχίας ὁ θεὸς ἐκόλασεν
 ἐν τούτῳ, τῷ μὴ νομίζειν ἄνθρωπον ἀνθρώπου διαφέρειν

6. οἷαν H., οἷα vulg.

9. δόξει Cl., δείξει vulg.

quum omnibus disciplinis valde excultus, tum praecipue in iure ver-
 satus, „Adsumus, o viri Persae, inquit, a Romanorum Imperatore
 missi. Quis vero et qualis sit noster Imperator, supervacuum est
 dicere. Etenim eius opera vobis virum demonstrant et indicant.
 Adsum igitur, ut iam initas et factas conventiones ad perfectam et
 absolutam pacem traducam. Ego vero primum quali et quam potenti
 cum populo amicitiam contracturi sitis, vobis ostendere volo.
 Quodsi multus in dicendo esse videbor, tamen quod Romanis et
 Persis conducat respicientes, quaeso ne orationis longitudine offen-
 damini. Nam brevi, haec opportuno dicta esse, apparebit et lau-
 dem a vobis consequar, cum res ipsae vos docuerint eam quam ex
 oratione mea capietis utilitatem. Vos igitur foedus et amicitiam
 contrahetis cum Romanis; sufficit vero dicere Romanos. Etenim
 hac sola denominatione reliqua facile intelliguntur. Oportet igitur,
 quandoquidem vos cum tam potenti gente foedus initis, neque de rebus
 parvi momenti consilium habetis, honestissima et utilissima quae-
 que capessere et pro incertis belli certissimum omnibus mortalibus
 bonum, pacem, amplecti et servare. At ne qua blanda cogitatio
 vos deludat, tanquam Romanos viceritis, elati, quod Antiochiam et
 alia quaedam ignobilia loca, quae Romanorum erant, cepistis, in

A. C. 562 πολὺ. καὶ εἰ μὲν τὸ φύσει δίκαιον ἐκράτει, οὔτε ἠπτόρων
 Ind. 10 οὔτε νόμων ἀκριβείας οὔτε μὴν ἐκκλησίας καὶ τῆς περὶ ταῦτα
 Iustin. 36 ποικιλίας τῶν λόγων ἔδει· ἀνθαίρετα γὰρ τοῖς βιωφελέσιν
 τῶν πραγμάτων προσετέθημεν. ἐπειδὴ δὲ πάντες ἄνθρωποι
 δίκαια καθεστάναι νομίζομεν, προσδεῖ καὶ τῆς ἐκ τῶν λόγων
 τερθρείας ἡμῖν. τοιγαροῦν καὶ ἐς ἐκκλησίαν ξυνελθόντες, ὡς
 ἂν πείσοιμεν ἕκαστοι τοὺς δεινότητι λόγων ἐπιεικεῖς εἶναι.
 ὅτι μὲν εὖν ἀγαθὸν εἰρήνη καὶ τοῦναντίον πονηρὸν ὁ πόλε-
 μος, οὐδεὶς ἀντερεῖ. εἰ γὰρ καὶ παρὰ τὴν κοινὴν τῶν ἀν-
 θρώπων δόξαν βέβαιον ἡγησόμεθα τὸ νικᾶν, οἴμαι τὸν νε-
 10 νικητότα κάκιστα ζῆν ἔξ ὧν δακρύουσι ἕτεροι. οὕτω δὴ-
 που καὶ τὸ κρατεῖν λυπηρὸν, μὴ τί γε τὸ κρατεῖσθαι λυπη-
 ρότερον. διὸ τοίνυν ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἀπέσταλκε σπει-
 σομένους ἡμᾶς καὶ προτέρους ἰκετεύοντας καταθέσθαι τὸν
 πόλεμον, οὐχ ὡς δεδιῶς μὲν τὰ πολέμια, φοβούμενος δὲ, μὴ 15
 Dπροφθάσοιτε διαλεγόμενοι πρότεροι περὶ τῆς εἰρήνης τῆς
 †φιλιτάτης ἡμῖν. μὴ δῆτα οὖν, ὡς πρὸς τῆς τῶν θορύβων
 ἀπαλλαγῆς, τὰς κατ' ἀλλήλων ἐπεκτείνωμεν δυσμενεῖας. πο-
 λιτείας γὰρ εἰς πολιτευομένης ἀλλότριον πέφυκε πῶς τὸ μὴ
 στοχάζεσθαι τῶν συμβησομένων ἐκ τοῦ πολέμου. διαγραφέ-20

4. προσετέθη μὲν vulg. 5. νομίζομεν] τὰ κεχαρισμένα add.
 N. προσδεῖ N., πρὸς δὴ vulg. 7. πείσομεν ed. Par. ἕκα-
 στοὶ τοὺς] ἡμᾶς αὐτοὺς con. B., ἄλλους add. N.

hoc deus felicitatem Romanorum, quae nimia erat, punivit, neque hominem homini multum praestare debere indicavit. Quodsi quod natura iustum est dominaretur, nihil opus esset neque rhetorum, neque legum cultu et diligentia, nec concionibus, aut orationum ubertate, quae in his usurpatur. Sponte enim rerum utilitatem sequeremur. Sed quum omnes mortales, quae sibi placent, iusta esse velint: etiam orationis illecebris nobis opus est. Hanc ob causam convenimus, ut unusquisque nostrum evincat orationis vi et gravitate, se iustum esse. Pacem vero bonam esse, bellum autem rem malam, nemo dubitat, etiamsi, contra id, quod vulgo homines opinantur, certum exploratumque haberemus nos victoriam adepturos, opinor tamen, eam, qui vicit, infelicitate agere, quod alterum graviter afflictum videt. Sic igitur vincere quoque molestum est, etsi vinci est molestius. Itaque noster Imperator misit nos, ut foedera vobiscum iniremus, et priores deprecaremur, ut bellum deponatis: non quod timeat adversam belli fortunam, sed ne eum praeveniatis in pace, quae nobis tam cara est, petenda. Itaque non amplius foveamus inimicitias nostras, ut tandem aliquando belli curis et molestiis liberemur. Alienum est enim ab omni re publica bene constituta, non providere casus, qui in bello accidere possunt. Unusquisque vestrum quaeso ante oculos ponat, et apud animum

τω τις ἑμῶν ἐν ταῖς ψυχικαῖς θεωρίαις ὅσπερ παρόντας A. C. 56a
 τοὺς πεπτωκότας καταλοφρυρομένους· ἀναλογιζέσθω καὶ τὰς Ind. 10
 καιρίας τῶν πληγῶν ἐπιδεικνύοντας ἀποικτιζομένους τε καὶ Iustin. 36
 ἐπεγκαλοῦντας ὡς τῇ κρατούντων ἀβουλίᾳ διέφθαρται τὸ
 5 ὑπῆκοον· εἶτα τοὺς περιόντας εἰσπράττοντας ἡμᾶς τοὺς ἀπο-
 λωλότας τυχὸν μὲν γονεῖς, τυχὸν δὲ παῖδας, ξυμβάν δὲ V. 91
 τοὺς φιλιτάτους, ἢ τὸν ὄντιναοῦν καὶ ἀπλῶς ἄνθρωπον. ἐν-P. 135
 θυμηθῶμεν χηρωθείσας τὰς οἰκίας ἀνδρῶν, καὶ τὴν νεωτά-
 την ἡλικίαν ὀρφανισθεῖσαν, καὶ πανταχοῦ μεριζόμενον τὸν
 10 θρηῆνον, ἐφ' ἑκάστῳ συγγενείας ὀνόματι. εἰ γὰρ καὶ δοίημεν
 τὸ πίπτειν ὑπὲρ πατρίδος εἶναι καλόν, πάσης ἀφροσύνης
 ἔστιν ἀνάπλεων δύνασθαι μὲν ἄνευ κινδύνων χάριν ἐκτίθειν
 τῇ θρησαμένῃ, τῷ δὲ δοκεῖν μειονεκτεῖσθαι τῶν ἀντιπάλων
 μὴ βούλεσθαι. οἶμαι καὶ τὴν Περσίδα γῆν καὶ τὴν Ῥώμην
 15 αὐτὴν, εἴπερ ἡδύναντο φωνᾶς ἀφιέναι, ταῦτα δήπουθεν
 ἡμᾶς ἀντιβολεῖν. μὴ οὖν αἰσχυρθῶμεν τοῦ πολέμου κατα-
 θέσθαι τὸ φορτίον. τὸ γὰρ ἐπικαίρως ἅπαντα πράσσειν μάλ- B
 λον ἡμῖν προσοίσει τῆς ἀνδρείας τὴν εὐκλειαν. μηδὲ τις ἡμῖν,
 ἅς προκάλυμμα τοῦ μὴ ἐθέλειν κατατιθέναι τὰ ὄπλα, τοῦτο
 20 δὲ τὸ κάλλιστον τὴν εἰρήνην δυσέυρετον εἶναι τι χρῆμα καὶ
 δυσπόριστον εἴποι. οὐ γὰρ, ὡς οἴονται πολλοὶ, τὰ κάκιστα
 μὲν προχειρότατα καὶ ἀνθαίρετα προσίπταται τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, τὰ δὲ ἀβέλτεστα τῶν πράξεων διαδιδράσκει τε καὶ

18. προσοίσει H., πρόσσεισι vulg. τις ἑμῖν vulg.

sum contemptetur, tanquam praesentes, eos, qui cum acerbo dolore cadunt; recordetur eorum, qui letalia vulnera ostendentes lamentantur, et dominantes incusant, quasi pravo eorum consilio subditi pereant: deinde etiam superstites consideremus, qui a nobis repetunt eos, quos in bello amiserunt, forte parentes, forte liberos, ut plurimum certe amicissimos quosque, aut alium quemvis hominem. Denique animo lustremus viduatas viris domos et infirmisimam aetatem, patribus et matribus orbatam, et passim diffusum per omne cognationis nomen luctum. Nam etsi dederimus, honestam esse mori pro patria, tamen summae dementiae est, quum possimus sine periculo terrae altrici gratiam referre, id recusare, quia nobis non idem cum adversariis consecuti esse videmur. Opinor Persidem terram et Romanam, si possint vocem emittere, hoc a nobis postulaturas fuisse. Quare neminem nostrum pudeat deponere belli onus. Nam prudenter omnia instituendo melius famae nostrae consulemus, quam bellica virtute. Ne vero quisquam hanc nobis belli non omittendi causam obiciat, quod pulcherrimum illud pacis beneficium haud facile inveniri et comparari possit. Non enim, ut multi existimant, pessima quaeque prompte et ultro in sinum hominum

A. C. 562 διολισθαίνετε καὶ δυσάλωτα πέφυκέ πως. πᾶν γὰρ ἀγαθὸν
 Ind. 10 εἰρήνη δοκεῖ . . . ἐγὼ δὲ κατεπλάγην ἂν ταῖς κομψολογί-
 Iustin. 36 αῖς, εἰ μὴ Ῥωμαῖοι μὲν ὑμεῖς, ἡμεῖς δὲ Πέρσαι ἐτυγχά-
 C γομεν ὄντες. μὴ οὖν οἴεσθε περιόδῳ ῥημάτων λήσειν ἡμᾶς,
 ὅποιοι τινες καθιστώτες ἤκετε τευξόμενοι τοῦ συνοίσοντος,⁵
 ἐπειδὴ δὲ προβάλλεσθε τὴν εἰρήνην ὡσπερ παραπέτασμα τῆς
 δειλίας, καὶ ταύτῃ τὸ φανερώτατον τῆς ἀτιμίας ἐπισκιάζειν
 οἴεσθε, βραχέα διαλεχθεῖην· οὐ γὰρ σύνηθες ἀνδρὶ Πέρσῃ
 περιττολογία διεξέσθαι τῶν πραγμάτων τὰ καιρία. Χοσρόης
 δὲ πάντων ἀνθρώπων, εἴπερ βούλεται, βασιλεὺς, οὔτε τῆν¹⁰
 Ἄντιοχείας ἄλωσιν ἐγκαλλώπισμά τι καὶ ἐγκώμιον ἑαυτῷ πε-
 ριτίθῃσιν. εἰ γὰρ καὶ φοβερὸν ἔμην καὶ ἐργωδέστατον εἶναι
 δοκεῖ τὸ παρ' ἡμῶν πραχθὲν, ὅμως ἡμεῖς πάρεργον ἡγού-
 μεθα τὸν ὄντιναοῦν τῶν πολεμίων νικᾶν. πεπαιδευμέθα γὰρ
 ἀκριβῶς τὸ κρατεῖν, καθόσον τὰ λοιπὰ τῶν ἀνθρώπων γένη¹⁵
 D κρατεῖσθαι μεμαθήκασιν ὑφ' ἡμῶν. οὔτε μὴν ἑτέρας Ῥω-
 μαϊκῆς πόλεως καταστροφή πρὸς ὄγκον ἡμᾶς ἐξαίρει ποτέ·
 τὸ γὰρ προχειρότατον ἡμῖν οὐ θαναμαστόν. καὶ ταῦτα μὲν ἀφ-
 κέσει πρὸς ἔλεγχον τῆς μάτην ἀπερῆμιμμένης παρ' ὑμῶν ἀδο-
 λεσχίας. Ῥωμαῖοι δὲ τὸ σύνηθες πράττουσι, περὶ σπονδῶν²⁰
 πρότεροι διαλεγόμενοι Πέρσαις. ἤσηθῆναι πρὸς ἡμῶν νεμ-

2. Deest initium orationis legati Persarum. 3. τυγχάνομεν
 vulg. 5. τευξόμενοι H., εὐξόμενοι vulg. 19. τῆς] τοῦ vulg.
 21. ἤσηθέντες N.

advolant, optima diffugiunt, et sese a nobis subtrahunt; tanquam
 natura ita comparata sint, ut vix apprehendi et teneri possint.
 Pax enim ex omni parte bonum censetur. . . . Ego quidem
 vestris verborum praestigiis moverer, nisi vos Romani, et nos Persae
 essemus. Itaque ne existimetis vestras orationis ambages nos cela-
 turas, vos vestrae utilitatis causa huc venisse. Quemadmodum au-
 tem per pacem, quam proponitis, colorem timiditati vestrae quae-
 ratis, et ita vestrum dedecus, quod satis undique patet et mani-
 festum est, tegi posse putetis, paucis ostendam. Etenim viro Per-
 sae insolens est, superfluis verborum ambagibus extra propositum
 egredi et excurrere. Chosroes omnium hominum, si illi lubet, rex,
 quod Antiochiam cepit, haud id sibi ornamento et laudi tribuit.
 Vos quidem quod gessimus, magnum aliquid, et quod nostri terrorem
 pariat, existimatis, nos vero non item. Non enim rem operae pre-
 tii ducimus, si qualemcumque hostem devicerimus. Etenim vicimie
 vincere didicimus, cum reliquum hominum genus a nobis vicici di-
 dicerit. Neque alterius ex Romanis urbibus expugnatio nos unquam
 ad altiores spiritus tollet. Hoc enim in nobis minime mirum, quippe
 quod usitatum et in promptu est. Atque hoc sufficiat ad reprehensio-
 nem nugarum, quas frustra effudistis. Romani vero, quod consueverunt,

κῆκατε τῷ τάχει, προτερήσαντες τὴν εἰρήνην αἰτεῖν. καὶ A. C. 562
Ind. 10
Instiu. 36
ταύτη τὴν ἐν τοῖς πολέμοις ἀδοξίαν ἐπικαλύπτετε, τῷ δῆθεν P. 136
μὴ ἐφιέμενοι μάχης ἐπιεικεῖς εἶναι δοκεῖν. ὅπερ ἂν ἡμεῖς,
εἴθερ ἐμελλήσατε, καὶ κρατοῦντες ἐπράξαμεν. ὅμως δεχσά-
μεθα τοὺς λόγους, τὴν εἰρήνην περὶ κλειστόν ποιοῦμεθα.
φρόνημα γὰρ εὐγενὲς τῷ πρόποντι ξυμμεταρρυθμίζειν τὰ
πράγματα." οὕτω δὲ καὶ τοῦ Ζίχ εἰπόντος, οἱ ἀμφοτέρων
ἐρμηνεῖς διασαφηνίσαντες ἐφ' ἑκάτερα μέρη τὰ ῥήματα δι-
δάσκαλοι τῶν νοημάτων ἐγίνοντο, πλείστον καὶ ἑτέρων
ἰσάπερδύμμενων λόγων, νῦν μὲν αὐτοῦ τοῦ χροισίου χάριν,
νῦν δὲ καὶ κόμπου ἕνεκα καὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἦττον ἔχοντας
τῆς εἰρήνης ἐφίεσθαι. Πέρσαι μὲν διηγεκεῖς ἤξιον ἔσεσθαι
τὰς σπονδάς, πρὸς δὲ γε καὶ χροισίον ῥητὸν ἐφ' ἑκάστῳ ἐνι-
αυτῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ κεχρηῆσθαι τοῖς ὅλοις κομίζεσθαι ἀπὸ
15 Ῥωμαίων· καὶ τεσσαράκοντα μὲν ἑτῶν, τὸ γοῦν ἐλάχιστον B
τριάκοντα, προεληθότας ἐκτὸς συντελεσθησομένων ἐν ἐνὶ
ξυναδρουισμῷ, οὕτω βούλεσθαι κατατιθέσθαι τὰ ὄπλα. Ῥω-
μαῖοι δὲ τούναντιον ὀλιγοχροσίους τὰς ξυνθήκας εἶναι ἐβού-
λοντο, πρὸς τοῖς μήτε μὲν κατατιθέσθαι τι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης.
20 ἀμίλλης δὲ περὶ τούτου ἐπὶ μέγα κινήσεως καὶ λόγων προ-
ελθόντων ἥκιστα ὀλίγων, τέλος ἔδοξεν ὥστε ἀπὸ πεντήκοντα
μὲν ἔτη ξυνεστάναι τὴν εἰρήνην, Ῥωμαίους δὲ ἐπιδοθῆναι

16. ἐκτὸς συντ.] πᾶν τὸ συντελεσθησόμενον N. 19. πρὸς τῷ
μήτε μὴν B. 20. προσελθόντων vulg.

faciant, qui primi cum Persis de pace colloquium instituunt. Vos alioqui victi in eo vincitis, quod pacis petendae celeritate praevenitis, et acceptum ex bellis dedecus hac ratione tegitis, et in eo humanitatis laudem affectatis, quod a pugnando abhorretis. Id quidem et nos, si quando tardius mentionem pacis fecissetis, etiam vincentes fecissemus. Itaque et pacem magui aestimamus, et sermones pacis admittimus. Nam generosi animi est, honestatis leges in omnibus rebus sequi." Haec Zichus et amborum legatorum interpretes, ab utrisque prolata explicantes ea, quae unaquaeque pars sentiebat, exposuerunt, cum in multos quoque alios sermones erupissent, quum utilitatis, tum ornatus causa, et ne pacis desiderio minus teneri viderentur. Persae autem pacem continuam esse et certam auri quantitatem, ne armis uterentur, singulis annis accipere volebant. Praeterea quadraginta aut ad minus triginta annorum auri praestationem uno cumulo coacervatam sibi dari, ut ab armis discederent, postulabant. Romani contra ad breve tempus foedera fieri aequum censebant, et quicquam pro pace solvere recusabant. Magno super hoc certamine exorto, cum pluribus verbis inter se discussissent, tandem decreto sancitum est, ut per quinquaginta annos pax esset, Romanis Lasicam Persae redderent: ut pacis condiciones vale-

A. C. 562 τὴν Λαζικήν· στερῶς τε εἶναι καὶ ἐβρῶμενας τὰς συνθη-
 Ind. 10 κας, καὶ κρατεῖν ἕκασταχόσε, τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔω,
 Iustin. 36 C τοῦτο δὲ καὶ [κατὰ τὴν] ἐν Ἀρμενίᾳ, ἄλλὰ γὰρ καὶ ἐν αὐτῇ
 δῆπου τῇ Λαζικῇ, οὕτω μέντοι ὡς τριάκοντα χιλιάδας
 ἑτησίας χρυσίου νομίσματος ἀποφέρεσθαι Πέρσας τῆς εἰρή-5
 V. 92ης ἕνεκα ἀπὸ Ῥωμαίων. ἐβεβαιώθη δὲ τοῦτο, ὥστε Ῥω-
 μαίους ἐν ὀμᾷδε δεκαετίας ποσότητα προπαρασχεῖν οὕτω,
 παραχρῆμα μὲν ἐνιαυτῶν ἑπτὰ, καὶ μετὰ τὴν τῶν ζ' ἐτῶν
 παραδρομὴν, οὐκ ἔς ἀναβολὴν, κατατιθέναι τῶν λοιπῶν
 τριῶν ἐτῶν τὴν συντέλειαν· εἰδ' οὕτω καθ' ἕκαστον ἔτος 10
 πορίζεσθαι Πέρσας τὸ ὠρισμένον ἐνιαυσιαθόν. ἔδοξε δὲ καὶ
 περὶ τοῦ κατασκαφῆναι τὸν μοναστήριον οἶκον τὸν λεγόμενον
 Σεβανὸν καὶ ἰδρυμένον ἐν τοῖς μεθωρίοις, καὶ ἀπολήψεσθαι
 D' Ῥωμαίους τὸν τόπον, Ῥωμαίων μὲν καθεστῶτα ἀπ' ἀρχῆς,
 Περσῶν δὲ παρασπονδῆσάντων καὶ ἐν κατοχῇ τούτου ἡδη 15
 γενομένων, τείχει τε κατησφαλισμένων τὸ ἰλαστήριον. οἱ δὲ
 ἀλλὰ γὰρ οὔτε ἔς τέλος κατέσκαψαν, οὔτε μὴν ἐνεχείρισαν
 Ῥωμαίους. ταῦτά τοι οὐδὲ ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐμφέρεται. ἐστέρ-
 χθη δὲ ὥστε τὰς λεγομένας τῇ Λατίνων διαλέκτῳ σάκρας
 εἰς ἀμφοῖν τοῖν βασιλείοις αὐτοῦ ἐπικομισθῆναι, ἐπιβεβαιού-20
 σας ἅπαντα, ὅσα πρὸς τῶν πρέσβειων ἐμπειδωθέντα ἐτύγχανε.
 καὶ τοίνυν τὰ τοιαῦτα ἐστάλη αὐτόθι. ξυνέβησαν δὲ καὶ ἔς

3. κατὰ τὴν unciis inclusit B.

5. Πέρσας H., Πέρσαις vulg.

7. ἐν ὀμᾷδε Val., ἐνομᾷδε vulg. 8. ἐνιαυτῶν Val., ἐνια τῶν
 vulg. 11. πορίζεσθαι] κομίζεσθαι conl. B. Πέρσαις conl.

N. 17. ἐνεχείρισαν H., ἐνεχείρησε vulg.

rent et ubique observarentur, et per Orientem, et per Armeniam
 et per ipsam quoque Lazicam: sic tamen ut triginta aureorum millia
 singulis annis pro pace Romani Persis praestarent: de eo quoque
 convenerunt, ut decem annorum tributum una prius solveretur, ita
 ut septem annorum summa praesenti pecunia, trium reliquorum
 annorum, qui restabant ex decem, statim post peractum septennium
 penderetur; deinde per reliquos singulos annos ex conventionione so-
 lutio fieret. Actum quoque est de fruenda monastica domo, quae
 Sebanus vocatur, aedificata in confinibus, cuius arcem Romani
 acciperent. Etenim ab initio Romanorum fuerat: sed eam Persae,
 cum pacem rapissent, occupaverant, et cum in eius possessione diu
 fuissent, hanc aedem moenibus sepserrant. Non tamen illi eam
 funditus demoliti sunt, neque Romanis tradiderunt. Foedera enim
 de ea re nihil quicquam continebant. Convenit etiam fuit, ut
 litterae, quas sacras Latina lingua vocant, ab utriusque, et ab Impera-
 tore, et a rege, adferrentur, quibus ratas haberent et confirmarent
 pacis conditiones, de quibus legati consenserant. Et haec confestim
 illuc sunt missae. Conditionibus quoque adscriptum erat, ut separatim

τοῦτο, ὥστε κατὰ μίαν μοῖραν προελθεῖν τὴν καλουμένην A. C. 56a
 σάκραν ἐκ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, ἐπισηφιζομένην περὶ ^{Ind. 10}
 τῶν προδοθησομένων χρημάτων τῆς τριετίας μετὰ τὸν ἔβδο- ^{Iustin. 36}
 μον ἐνιαυτὸν, ὡς καταθήσουσι ταῦτα Ῥωμαῖοι Πέρσαις.
 Ἐκυρώθη, ὥστε καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως Περσῶν ὁμολογίαν ἐν P. 137
 γράμμασι προελθεῖν, ὡς, ἥνικα πορίσαιντο Πέρσαι τῶν τριῶν
 ἐτῶν τὸ ὀφειλόμενον χρυσίον, βασιλεῖ Ῥωμαίων τὸ περὶ
 τοιοῦδε βεβαιωτικὸν ἀναδοθήσεται γράμμα. ἡ μὲν τοῦ Ῥω-
 μαίου αὐτοκράτορος περὶ τῆς εἰρήνης ὁμολογία, τὴν συνή-
 103η φέρουσα προγραφὴν, γνώριμος ἦμιν ἐς τὰ μάλιστα τυγ-
 χάνει. ἡ δὲ τοῦ Περσῶν βασιλέως γράμμασι μὲν ἐγγράφη Περ-
 σικοῖς, τῇ δὲ Ἑλληνίδι φωνῇ κατὰ ταῦτα δήπουθεν ἰσχύει τὰ
 ῥήματα „θεῖος, ἀγαθός, εἰρηνοπάτριος, ἀρχαῖος Χοσροῆς, βα-
 σιλεὺς βασιλέων, εὐτυχῆς, εὐσεβῆς, ἀγαθοποιός, ᾧ τιτι θεοὶ B
 15 μεγάλῃν τύχῃν καὶ μεγάλῃν βασιλείαν δεδώκασι, γίγας γι-
 γάντων, ὃς ἐκ θεῶν χαρακτηρίζεται, Ἰουστινιανῷ Καίσαρι,
 ἀδελφῷ ἡμετέρῳ.” ἡ μὲν οὖν προγραφὴ οὕτω πη ἐδήλου,
 ἀτὰρ ἡ δύναμις τῶν λεχθέντων τοιάδε ὑπῆρχεν. εἶποιμι δὲ
 αὐτὴν γε δήπου τῶν λόγων τὴν συνθήκην· ἀναγκαῖον γὰρ
 20 οἴωμαι ᾧ ῥήθην χρῆσθαι οὐκ ἄλλως, ὡς ἂν μὴ ὑποτοπήσοι
 τις ἑτέρα φράσει παρατετράφθαι τι τῶν ἀληθῶς . . . εἶχεν
 οὕτω „χάριν ἀπονέμομεν τῇ ἀδελφότητι τοῦ Καίσαρος περὶ

1 et 6. προελθεῖν B., προσελθεῖν vulg. 5. ἐκυρώθη δὲ ὥστε
 conl. N. 6. κομίσαιντο conl. B. 15. μεγάλῃν τύχ. N.,
 μετὰ τύχ. vulg. 21. τῶν] ὧν H. ἀληθῶν. ἢ δ' ἀρ' εἶχεν N.

sacra sanctio ab Imperatore Romano emitteretur, qua pecunias pen-
 sionis trium reliquorum annorum, qui restabant ex decem, se sta-
 tim exeunte septimo anno Persis numeraturum caveret. Pactum
 quoque est, ut Persarum rex cautionem interponeret, se, simulat-
 que aurum, quod stipulatus erat, pro tribus annis recepisset, se-
 curitatis litteras Imperatori Romano traditurum. Et Romani Impe-
 ratoris pacis ratihabitio solitam prae se ferebat inscriptionem, quae
 satis nota est. Persarum vero regis Persica lingua scriptae verba
 Graece haec sonant: „Divinus, bonus, pacificus, summus Princeps,
 Chosroës, rex regum, felix, pius, beneficus, cui Dii magnum im-
 perium cum magnis opibus indulserunt, Gigas Gigantum, ad deo-
 rum exemplar compositus, Iustiniano Caesari, fratri nostro.” At-
 que inscriptio erat huiusmodi. Vis autem eorum, quae compre-
 hensa sunt litteris, talis fuit. Referam ego ipsam verborum stru-
 cturam et dispositionem. Necessarium enim esse duxi non aliter
 facere, ne quis suspicaretur, ex veritate aliquid a me immutatum.
 Haec sic se habent: „Gratias agimus Caesaris fraternitatis pro pace
 inter ista duo regna constituta. Nos quidem Iesdegusnapho, divi-

A. C. 562 τῆς χρείας τῆς εἰρήνης τῆς μεταξύ τούτων τῶν δύο πολιτει-
 Ind. 10 ὠν. ἡμεῖς μὲν Ἰεσδεγουσνάφ, θεῖω κουβικουλαρίω, ἐκέλευ-
 Iustin. 36 σασμεν καὶ ἐξουσίαν δεδώκαμεν· ἡ ἀδελφότης τοῦ Καίσαρος
 Πέτρω μαγίστρῳ τῶν Ῥωμαίων καὶ Εὐσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ
 ἐπέτρεψε καὶ ἐξουσίαν δέδωκε λαλῆσαι καὶ τραπαῖσαι. καὶ⁵
 ὁ Ζίχ καὶ ὁ λεγόμενος παρὰ Ῥωμαίοις μάγιστρος καὶ Εὐ-
 σέβιος τὰ περὶ τῆς εἰρήνης κοινῶς ἐλάλησαν καὶ ἐτραπαῖσαν,
 καὶ ἐτύπωσαν τὴν εἰρήνην πεντήκοντα ἐνιαυτῶν, καὶ ἔγγραφα
 πάντες ἐσφράγισαν. ἡμεῖς οὖν καθ' ἃ ὁ Ζίχ καὶ ὁ μάγι-
 στρος τῶν Ῥωμαίων καὶ Εὐσέβιος ἐποίησαν, βεβαίως ἔχομεν
 τὴν εἰρήνην, καὶ ἐμμένομεν αὐτοῖς." οὕτω μὲν ἐπὶ λέξεως
 εἶχεν. ὁμοιοτρόπως δὲ καὶ ἡ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως ἐτύ-
 χανεν οὕσα ὁμολογία, ἄνευ τῆς προγραφῆς ἧς εἶχε τὸ βασι-
 Δλιον γράμμα τὸ Περσικόν. καὶ ἐν τοιοῦσδε ὁ ξύλλογος διε-
 λύθησαν. ἐν δὲ δὴ ἐτέρα ξυνηλεύσει μεγαλαυχόντος τοῦ Ζίχ¹⁵
 καὶ ἐπὶ Χοσρόῃ βασιλεῖ κομπολογία χρωμένον, φάσκοντός τε,
 ὡς ἀμαχώτατός τέ ἐστι καὶ νίκας περιεβάλετο πολλὰς, καὶ
 ὡς ἐξ οὗ χρόνου τὴν κίδαριν ἀνεδήσατο, ἀμφὶ τὰ δέκα ἔθνη
 καταγωνισάμενος κατέστησεν ἐς φύρον ἀπαγωγὴν, καὶ ὅτι
 τὴν τῶν Ἐφθαλιτῶν κατεστρέψατο δύναμιν, καὶ μὲν οὖν βα-²⁰
 σιλεῖς ἐχειρώσατο πλείστους, καὶ ὡς ἄγανταί τε αὐτὸν καὶ
 τεθήπασιν οἱ ἐκείνη βάρβαροι, καὶ ὡς κατὰ τὸ προσῆκον καὶ

9. καθ' add. N. 22. ἐκείνη Val., ἐκείνοι vulg.

no cubiculario nostro, iussimus et potestatem dedimus, id negotii
 conficere. Fratrnitas autem Caesaris eius procurationem Petro, Ro-
 manorum magistro, et Eusebio commisit, ut de pace colloquium ha-
 berent et tractarent. Et quidem Zichus, et qui a Romanis magister
 dicitur, et Eusebius, re inter se deliberata et perpensa, tractave-
 runt et in scriptis redegerunt pacem in quinquaginta annos Persis
 et Romanis esse, et quae scripta sunt, suis sigillis impressis appro-
 baverunt. Itaque nos omnia, quae Zichus et magister Romanorum
 et Eusebius de pace convenerunt, rata firma valere volumus, et
 conditionibus dictis stamus." Et ista quidem ad verbum ita scri-
 pta se habebant. Eodem sensu Romanorum Imperatoris ratihabitio
 scripta fuit, sed sine inscriptione illa, quam litterae regis Persarum
 habebant. Super his solutum est inter legatos colloquium.
 Cum denuo ad colloquium venissent et Zichus magnificis verbis ia-
 ctaret, et attolleret Chosroën, et diceret, illum invictum esse et
 multas victorias retulisse, et ab eo tempore, quo cidari redimitus
 fuisset, decem gentes, cum quibus dimicasset, tributum pendere
 coegisse, et Ephthalitarum potentiam evertisse, et multos reges sub-
 egisse, et omnes illarum terrarum barbaros ipsum colere et vene-
 rari, unde iure et merito regis regum appellationem sibi sumeret:

οὐκ ἀπεικὸς αὐτῷ ἢ ἐπωνυμία κεκόμψεται τὸ βασιλεῖα προ- A. C. 562
 αγορεύεσθαι βασιλέων, ταῦτα καὶ τὰ τοιάδε τοῦ Ζίχ περι- Ind. 10
 Χοσροῦ μεγαλληγορία χρησαμένον ἐν διηγήματι ἐξῆλθεν ὁ V. 93
 Πέτρος τοιάνδε ιστορίαν τινά· ὡς ἐγένετό τις ἐν τοῖς πάλαι P. 138
 5τε καὶ ἀνωτάτω χρόνοις βασιλεὺς Αἰγύπτιος, ὄνομα Σέσω-
 στρις, καὶ οὖν γε συμπνεούσης αὐτῷ τῆς τύχης μεγάλη
 ἐφύσα καὶ ἔθνη μέγιστα καθεῖλεν, ὡς δουλαγωγῆσαι καὶ βα-
 σιλεῖς, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀρθῆναι ἀλαζονείας, ὡς καὶ ὄχημα
 χρυσοκόλλητον συμπῆξασθαι, καὶ ἀνθ' ὧν ἵππους δέον ἢ
 10ἰστέρα ἐλκυστήρια ζῶα, τοὺς δοριαλώτους ἐκείνους βασιλεῖς
 ὑπαγαγεῖν τῷ ζυγῷ, οὕτω τε διφρενόμενον διὰ τῶν λεωσφέ-
 ρων ἐπιφέρεσθαι τοῖς ὑπηκόοις. τοῦτο ἐπεὶ ὀσημέραι ἐπε- B
 τέλει, τῶν τις βασιλέων τὸ ὄχημα ἐκόντων κατὰ τὸ ἄκρον
 ἐξενυγμένον, συνεχέστατά πως καὶ λεληθότως εἰς τοῦπίσω τὸ
 15βλέμμα ἐπιστρέφων, ἐθεάτο τὸν τροχὸν κυλινδούμενον τε καὶ
 τῇ τῆς κινήσεως συνεχεῖα ἐν ἑαυτῷ περιελπιτόμενον. ἐπο-
 χούμενος δὲ οὖν ὁ Σέσωστρις, (ἐπέσκηψε γὰρ,) „τί δῆτα,”
 ἔφη, „τοῦτα ποιεῖς, ὦ οὔτος;” ὁ δὲ ἀμοιβιδὸν ἔφη „ὦ δέ-
 σποτα, ὄρων τὸν τροχὸν, ὡς θαμὰ περιδινόμενος οὐκ ἐπὶ
 20τῆς αὐτῆς βάσεως μέκει ὄδε, ἀλλὰ γὰρ ἄνω κάτω φερόμενος
 τὴν ἀρματοτροχίαν ἐργάζεται.” τοῦτο ἀπηκῶς ὁ Αἰγύπτιος,
 καὶ μὲν οὖν τεκμηράμενος, ὡς ὑπαινίττεται τὸ ἀσάθμητόν
 τε καὶ παλίμβολον τῆς τύχης καὶ ὡς τροχῷ κυλιόμενῳ ἔοικε C

12. ἐπιφαίνεσθαι conl. B.

14. πεπηγότως conl. B.

cum haec et huiusmodi Zichus de Chosroë praedicaret, et magnifice loqueretur, Petrus paulum a proposito digrediens, hanc historiam recitavit. Erat, inquit, olim priscis temporibus quidam Aegyptiorum rex, nomine Sesostris. Is, cum illi fortunae aura afflaret, magnos spiritus sumpsit, et potentes gentes domuit, et earum reges captivos fecit, eoque devenit arrogantiae, ut currum deauratum fabricaret, et equorum et aliorum animalium vecturae aptorum loco reges illos captivos iugo aptaret. Et ita vectus per vias publicas sese subditis exhibebat. Quae cum quotidie facitasset, accidit, ut quodam die unus ex illis regibus, qui erat summo iugo aptatus, inerte et defixe vultum retorquens, spectaret rotam se circumvolventem et continuatione motus in se ipsam revertentem. Cum id Sesostris, qui vehebatur, animadvertisset, eum increpans, „Quid rerum agis?” inquit. „Contemplor, respondit ille, domine, hanc rotam, quae se alternis frequenter in orbem circumagit, quae nunquam eodem loco manet, sed fertur modo superius, modo inferiorius, et ita currus agitationem facit et operatur.” Haec quum audisset rex Aegyptius, et sentiret, illum indicare fortunae inconstantiam et volubilitatem, quae semper volvitur, neque eodem loco

A. C. 562 τὰ ἀνδρείαα, ξυνηκε, μὴ ἄρα καὶ αὐτὸς χρόνη ποτὲ τοι-
 Ind. 10 οὐτῷ προσπταίση δυστυχήματι, τοῦ λοιποῦ τε ἐπαύσατο κατὰ
 Justin. 36 τὸν προλεχθέντα τρόπον ἀρματηλατεῖν πρὸς τοῖς δεδουλω-
 μένους οἱ βασιλεῖς ἀφῆκε καὶ ταῖς σφῶν αὐτῶν ἡγεμονίας
 ἐνεβίβασεν αὐθις. ἐνταῦθα Πέτρω ἐπαύσατο τῆς ἱστορίας
 ὁ λόγος, ἐγχαλινώσαντι τὴν τοῦ Ζίχ περὶ Χοσρόου μεγαλη-
 γορίαν. εἶτα διελέγοντο αὐθις περὶ τῶν πρακτέων. ἅπαντα
 μὲν γὰρ, ὡς ἐνῆν, ἀμφίβολα ἐν τάξει καὶ κόσμῳ καθειστή-
 κει. τὰ οὖν περὶ Σουανία²⁰ ἔτι ἐν μετεώρῳ ὑπῆρχε, καὶ
 D ὑπελέλειπτό σφισι μόνῃ ἐπ' ἀμφιβόλῃ. τῷ τοι ἔλεξεν ὠδεῖο
 Πέτρος „πλείστον ἐπαύων ἀξίός ἐστιν ἀνὴρ, ὃς τέλεια βου-
 λευόμενος τέλειον ἐπιθήσει ταῖς πράξεσι τὸ πέρασ. εἰ γὰρ
 ἄλλοί τι τῶν δεόντων, ἄλλοι οἶμαι καὶ τῷ βουλευομένῳ
 φρόνημα. οὐκ εἰκῆ δὲ καὶ μίτην εἶρηται νῦν ἡμῖν ὁ λόγος
 πρὸς σὲ δὲ φερόμενος, ὃ Ζίχ, Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις¹⁵
 φανήσεται λυσιτέλεστερος. εἶπομι δὲ πως φανερότερον.
 Σουανία Ῥωμαίοις ὑπῆρχε, καὶ Ῥωμαῖοι Σουάνοις ἐκέλευον.
 ἀμέλει Τζαθίου Σουάνων ἐξηγουμένου Δεΐτατος τις Ῥωμαῖος
 ἀνὴρ τῶν ἐκεῖσε Ῥωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε προεστώς
 ἀλλὰ καὶ ἕτεροί τινες Ῥωμαίων ἐν Σουάνοις ἐποιούντο τὰς²⁰
 διατριβάς. δυσμενείας δὲ τινος . . . μεταξύ τοῦ Λαζῶν

3. πρὸς γε τοὺς conl. B., πρὸς τοῖς τοὺς δ. conl. N. 10. μόνῃ
 H. μόνῃ vulg. 18. Δεΐτατος: idem mox p: 357., 7. Ἐξίστατος
 nominatur. 21. τινος] excidit participium οὐδης, quod H.
 supplet, vel γενομένης.

permanet, et rotæ semper volventi res humanas similes esse: verit-
 tus, ne ipse posthac in aliquam calamitatem incideret, abstinuit
 deinceps eo modo, quo diximus, vehi, et reges apud se servitu-
 tem servientes in sua regna, ut illic, quemadmodum antea, regnarent,
 dimisit." Hic finem accepit Petri sermo historiam recitantis, quo
 Zichi magniloquentiam repressit. Deinde disseruerunt de his, quæ
 agenda restabant. Cetera enim omnia, quoad eius fieri potuerat,
 quæ in controversia fuerant, composita transactaque erant, excep-
 ptis quæ ad Suaniam pertinebant, quæ sola in suspenso adhuc et
 incerta manebant. Itaque Petrus Zicho dixit: „Multis laudibus vir
 ille dignus est, qui perfecte utilia suadet, eademque perfecte ad
 exitum perducit. Etenim, si quid in his deest, imbecillitati opi-
 nor iudicii eius, qui negotium suscepit, attribuitur. Non immeri-
 to neque temere hæc a me habetur oratio, quæ ad te directa, o
 Ziche, tandem in magnam Romanorum et Persarum utilitatem est
 redundatura. Dicam ego paulo apertius. Suania ditionis Romano-
 rum fuit, et Suanis Romani imperarunt. Quo tempore autem Tza-
 theus eorum dux erat, Ditatus quidam, Romanus, præerat Roma-
 nis militibus, qui illic in præsidis agebant: tum quoque muki

βασιλέως καὶ Μαρτίου τοῦ Ῥωμαίου τῆρκαῦτα ἐκείσε στρα- A. C. 562
 τηγούντος, τούτου ἕνεκα ὁ Κόλχος οὐκ ἀπέστειλε Σουάνους Ind. 10
 τὸ σύνθηδες σιτηρέσιον· ἔθος γὰρ πέμπεσθαι οἶτον ἐκ τοῦ P. 139
 Κόλχων βασιλέως. διὸ δυσάνασχετοῦντες οἱ Σουάνοι τῷ τῶν
 5 *δυσνομισμένων στερηθῆναι, κατάδηλον ἐποίησαντο Πέρσαις,*
ὡς, εἰ γενήσονται αὐτοῦ, Σουανίαν ἐγχειρίσουσιν αὐτοῖς. ἐν
ποσούτῳ Ἑξιασῶν καὶ τοῖς ἐτέροις ἡγεμόσιν τῶν Ῥωμαϊκῶν
ταγματῶν ἔφησαν, ὅτι „πολυπληθία Περσῶν ἀγγέλλεται χω-
ροῦσα κατὰ Σουάνων, πρὸς ἣν αξιόμαχον οὐκ ἔχομεν δύνα-
 10 *μοιν. ἀλλὰ τὸ συνοῖσον βουλευσασθε, ζῆν τοῖς ἐνταῦθα Ῥω-*
μαίων καταλόγοις ὑποχωροῦντες τῇ Μηδικῇ στρατιᾷ.” το-Β
σοῦτῳ χρησάμενοι Σουάνοι δόλω, καὶ δώροις ἀναπείσαντες
τοὺς τῶν καταλόγων ἐπιστάτας, ἀπεβάλοντο παρὰ σφῶν τὴν
Ῥωμαίων φυλακὴν. οἱ δὲ Πέρσαι ζῆν τάχει πιραγενόμενοι
 15 *Σουανίαν ἔλαβον. ληπτέον οὖν ἐντεῦθεν, ὡς καὶ Ῥωμαίων*
ἀνέκαθεν ὑπῆρχεν, καὶ Ῥωμαίοις ἀρμόζει τήμερον. εἰ γὰρ
δικαιότατα Λαζικῆς κύριοι καθεστήκαμεν, κατὰ δῆπουθεν
ἑμεῖς ἐψηφίσασθε, Σουανίας τῆς ὑπὸ Λαζικὴν οὐκ ἀπὸ τρό-
 20 *που δεσπόσομεν.” ὁ δὲ Σουρήνας ἔφη „ἄχθεσθε μᾶλλον Ῥω-*
μοῖοι, ὅτι ἔθνος αὐθαίρετα καὶ ἐκουσίως προσεπέλασεν ἡμῖν.”

4. Τουάνοι H., Σαυνοὶ vulg. 5. στερηθῆναι B., ὑστερηθῆναι
 vulg. 6. Σουανίαν H., Σουανίων vulg. 8. ἀγγέλλεται N., ἀ-
 γάλλεται vulg. 10. βουλευσασθαι vulg. 12. Σουάνοι H., Σου-
 άνιοι vulg. 13. καταλόγων N., λόγων vulg., λόγων Cantocl.
 ἀπεβάλλοντο vulg. 16. ὑπῆρχον vulg.

Romani inter Suanos domicilium habebant et commorabantur. Or-
 ta quadam inter Lazorum regem et Martinum, Romanorum tunc tem-
 poris in his partibus ducem, discordia, Colchus mittere Suanis
 praestari solitum frumentum recusavit. Mos enim erat mitti a rege
 Colchorum frumentum. Suani graviter et iniquo animo tulerunt,
 se privatos esse his, quae sibi ex conventionione debebantur. Quam-
 obrem significarunt Persis, se, si illuc accederent, eorum manibus
 Suaniam tradituros. Eodem tempore Exisato et reliquis Romanis
 ordinum ducibus dixerunt, magnam Persarum manum Suanis bellum
 inferre nuntiari. Quamobrem cum non idoneas ad resistendum ha-
 berent copias, petere, ut ipsorum salutis causa cum Romanorum
 copiis exercitui Persarum obviam irent. Hoc dolo Suani usi, et
 donis demeriti legionum nostrarum duces, Romanorum praesidium
 eiecerunt. Persae autem celeriter accedentes, Suaniam suae potesta-
 tis fecerunt. Hinc facile est intelligere, olim Romanorum iuris fuisse
 Suaniam, hodieque iure illis competere. Nam si optimo iure
 constituti sumus domini Lazicae, (sic enim et vos iampridem ae-
 quum censuistis,) non absque ratione Suania, quae infra Lazicam
 sita est, in nostrum ius dominiumque cedere debet. Cui Surenas
 respondit: „Eo iniquiori animo et gravius ista fertis, o Romani,

A. C. 562 δ Ζίχ ὑπολαβὼν εἶπεν „αὐτόνομοι γέγονασι Σουάνοι, καὶ σὸ
 Ind. 10 πάποτε τῇ Κόλχων ὑπεκλίθησαν ἀρχῇ.” αὐτίς ὡς τὸν Ζίχ
 Justin. 36 εἰλέξεν ὁ Πέτρος „εἶγε μὴ βούλει, ὦ Ζίχ, ἐν τοῖς τῆς εἰρή-
 V. 94 νης συμβουλαίοις ὄνομα τὸ Σουανίας ἐγκαρᾶσαι, σήμανον, ὡς
 ἀποδίδως μοι Λαζικὴν ζῆν τοῖς ὑποταγαμένοις ἔθνεσιν αὐτῇ.”⁵
 ὁ Ζίχ, „εἰ τοῦτο,” εἶπεν, „ποιήσω, ἅδεια σοι δοθήσεται καὶ
 περὶ Ἰβηρίας ἀμφισβητεῖν, κατ' ἐξουσίαν τε εἶποις ἂν, ὡς καὶ
 αὐτὴ κατήκοος ἐγεγόνει Λαζῶν.” „ἐν δηλώσει δὲ,” ὁ Πέτρος,
 „γεγένησαι, ὦ Ζίχ, ὡς οὐ βούλει πᾶσαν ἡμῖν ἀποδοῦναι Λα-
 ζικὴν, ἀλλὰ τινα μοῖραν αὐτῆς.” πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἑστραίο
 Ῥωμαῖοί τε καὶ Πέρσαι εἰπόντες τε καὶ ἀκηκόετες Σουανίας
 πέρι, ὁμως οὐ ζυνέβησαν. δοκεῖ τοιγαροῦν αὐτοῖς περὶ τοῦ
 Διοιοῦδε τὸν βασιλεῖα ἐπισκοπῆσαι Περσῶν. καὶ ὄρχη ἐπι-
 στώσατο ὁ Ζίχ, ἧ νενόμισται Πέρσαις ὀμνύειν, ζυνεπιλαβέ-
 σθαι Πέτρῳ ὡς Χοσροῆν ἀφικνουμένῳ ἔνεκα Σουανίας. εἰται 15
 τοῦ Ζίχ τοὺς περὶ Ἄμβρου τοῦ Ἀλαμουνδάρου τοῦ τῶν
 Σαρακηνῶν ἡγουμένου κινήσαντος λόγους, φάσκοντός τε, ὅτι
 γε δήπου καὶ αὐτὸν, ὥσπερ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἡγεμόνα
 τοῦ Σαρακηνικοῦ, κομιζέσθαι χρῶν τὰς ἑκατὸν χρυσίου λί-
 τρας, ἀντιεῖπεν ὁ Πέτρος, ὥστε „τὸν πρὸ Ἄμβρου ἡγεμόνα 20
 δωρεᾷ τινι ἀγράφῳ, ὅσῳ ἂν ἠβούλετο χρυσίῳ καὶ ὀπηνίκα, ὁ
 4. ὄνομα τὸ Ν., ὀνόματι vulg. 14. ἢ Η., ἡ vulg. 16. Ἀλα-
 μουνδάρου Ν., Ἀλαμάνδρου vulg. 19. Σαρακηνοῦ ed. Par.

quod ea gens sua sponte et ultro sese nostrae potestati permisit.”
 Zichus eius verba suscipiens: „Suani suis legibus sunt usi, inquit,
 neque unquam Colchorum imperio paruerunt.” Tum Petrus: „Si
 tu, o Ziche, Suaniae nomen in conventionem pacis omitti mavis,
 hoc tamen commemora, te mihi Lazicam reddere cum gentibus, quae
 huic regioni subiectae sunt.” — „Sic hoc facio, inquit Zichus, ad-
 itus tibi aperietur de Iberia quoque controversiam movere. Nam in
 tuo arbitrio erit dicere, ipsam quoque subiectam fuisse Lazis.” „Ma-
 nifestum est igitur, o Ziche, te nolle nobis integram Lazicam re-
 stitnere, sed eius partem.” — Multa etiam alia ultro citroque Per-
 sae et Romani et dixerunt et audierunt de Suania, neque tamen
 convenire potuerunt. Sed totam rem ad regis Persarum arbitrium
 reiecerunt, apud quem Zichus se Petro neque studio neque gratia
 defuturum, quum primum ad Chosroem rediisset, iureiurando,
 quod apud Persas sacrosanctum habetur, fidem suam obstrinxit.
 Deinde Zichus sermonem movit de Ambro, Alamundari filio, Sarace-
 norum duce, dixitque illi debere centum auri libras et aequum esse,
 ut eas acciperet, sicut et is, qui ante Saracenorum dux fuerat.
 Contra dixit Petrus: „Saracenorum ducem, qui ante Ambram fue-
 rat, Imperator noster libero auri dono nullis litteris obstricto, quan-
 do ipsi placebat, ornare solebat. Mittebatur igitur ad Saracenum

καθ' ἡμᾶς ἐφιλοφρονεῖτο δεσπότης, τοιγαροῦν ἐστέλλετο τῇ τα- A. C. 362
 χυτῆτι τῶν δημοσίων ἱππων ὀχοῦμενος ἀνὴρ ἀγγελιαφόρος ὡς ^{Ind. 10}
 τὸν Σαρακηνόν, ἀποκαταστήσων οἱ τὸ ὄπερ ἐτύγγχανεν αὐτῷ ^{Iustini 36}
 πεμφθῆν πρὸς τοῦ Ῥωμαίου βασιλέως. οὕτω τε ἐς τοῦ μπα- ^{P. 140}
 5 λιν ἐκ τοῦ Σαρακηνοῦ ὡς βασιλέα τὸν ἡμεδαπὸν ἐπέμπετο
 δωροφορῶν πρὸς βενετίας. εἶτα ἀντιδώρῳ αὐθις ἐφιλοφρονεῖτο
 τὸν Σαρακηνόν ὁ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ. εἰ βούλεται οὖν
 † καὶ Ἄμβρος. κατὰ ταῦτα ποιεῖν, εἰ δοκεῖ καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς
 βασιλεῖ. εἰ δέ γε οὐ βούλεται, κινεῖ τὴν ἀλλῶς, πρὸς γε καὶ
 10 ὀηλιδιώτατα φρονεῖ. ἀποίσεται γὰρ οὐδὲν ὀτιοῦν." τούτων
 διαμφισβητηθέντων καὶ ἑτέρων, ἐγράφησαν αἱ πεντηκοντούτι- B
 δες σπονδαὶ Περσιῶσι καὶ Ἑλληνισί, μετεβλήθη τε τὸ Ἑλλη-
 νικὸν εἰς Περσίδα φωνὴν καὶ τὸ Περσικὸν εἰς Ἑλληνίδα. οἱ
 δὲ τὰς ξυνθήκας βεβαιοῦντες Ῥωμαίων μὲν Πέτρος ὁ τῶν
 15 περὶ βασιλέα καταλογῶν ἡγεμῶν καὶ Εὐσέβιος καὶ ἑτεροί,
 Περσῶν δὲ ὁ Ἰεσδεγουσνάφ καὶ Σουρήνας καὶ ἑτεροί. τῶν
 οὖν ἄξ' ἑκατέρου μέρους ὁμολογιῶν ἐν συλλαβαῖς ἀναληφθει-
 σῶν, ἀντιπαραβλήθησαν ἀλλήλαις τῷ ἰσοδυνάμῳ τῶν ἐθνυ-
 20 μμάτων τε καὶ ῥημάτων. ὅσα δὲ ἐσήμηνε τὰ τῆς εἰρήνης
 σογραμματαῖα, λελέξεται. καὶ δὴ δόγμα ἐγράφη πρῶτον, ὡς
 διὰ τῆς στενοπορίας τῆς εἰσόδου τοῦ λεγομένου Χοροσιτζόν C
 καὶ τῶν Κασπίων πυλῶν μὴ ἄφειναι Πέρσας ἢ Οὐννοὺς ἢ
 Ἄλανοὺς ἢ ἑτέροισι βαρβάροις πάροδον ποιῆσθαι κατὰ τῆς
 Ῥωμαίων ἐπικρατείας. μήτε δὲ Ῥωμαίους ἐν αὐτῷ δήπου

nuntius, qui vectus celeritate equorum publicorum, redderet quod illi Imperator donatum volebat. Sed ante Saracenus per legatum, quem mittebat, Imperatorem nostrum donis sibi conciliabat. Tunc iterum Imperator vicissim aliqua liberalitate Saracenum sibi devincire studebat. Si Ambrus igitur ita facere decreverit, et Imperatori nostro idem placuerit, bene est; si minus, frustra contendit, et demens est, neque quicquam impetrabit." Haec et alia multa cum inter se agitassent, foederum in quinquaginta annos conditiones sunt perscriptae Graece et Persice. Deinde Graeca in sermonem Persicum, et Persica in Graecum sunt translata. Foederibus autem scribendis et faciendis affuerunt e Romanis Petrus, dux militum, qui circa Imperatorem militabant, Eusebius et alii, ex Persis Iesdegusnaph, Surenas et alii. Quum igitur conventiones ab utraque parte litteris mandatae essent, utramque inter se compararunt, ut verba et sententiae idem valerent. Quae autem pacis libelli continerent, dicuntur. Primum igitur decretum fuit: ne per angustias eius introitus, qui Chorutson appellatur, et portas Caspiae Persis, aut Hunnis, aut Alanis, aut aliis barbaris in Romanorum

A. C. 562 τῆ γῶρῃ, μήτε μὴν ἐν ἄλλοις Μηδικοῖς ὄρτοις στρατεύματα
 Ind. 10 στέλλειν κατὰ Περσῶν. δεύτερον, ὡς ἂν οἱ σύμμαχοι Σαρα-
 Justin. 36 κηνοὶ ἑκατέρας πολιτείας ἐμμένοιεν καὶ οἱ τοῖς βεβαιωθεῖσι,
 καὶ μήτε τοὺς Περσῶν κατὰ Ῥωμαίων, μήτε τοὺς Ῥωμαίων
 ὀπλιζέσθαι κατὰ Περσῶν. κατὰ τρίτην τάξιν, ὥστε τοὺς⁵
 ἐμπόρους Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν τῶν ὀποιουνοῦν φορτίων,
 Δτούτους δὲ καὶ τοὺς τοιούτους ποριστὰς κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς
 κρατῆσαν ἔθος ἐμπορεύεσθαι διὰ τῶν εἰρημένων δεκατεντη-
 ρίων. δ', ὡς ἂν οἱ πρόσβεις καὶ οἱ τῆ ταχυτῆτι χρώμενοι
 τῶν δημοσίων ἵππων πρὸς τὰς ἀπαγγελίας, ὃ μὲν ἐς τὰ¹⁰
 Ῥωμαίων, ὃ δ' ἐς τὰ Περσῶν ἦθη ἀφικνούμενοι, κατὰ τὰν-
 τὴν ἀξίαν καὶ τὸ προσῆκον ἕκαστοι τιμηθεῖεν, καὶ τῆς δεού-
 σης τεύξονται ἐπιμελείας· ἀπαλλάττεσθαι τε σφᾶς μὴ χρονο-
 τριβοῦντας. ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰς ἐμπορίας, αἷς ἐπιφέρονται, ἀμοι-
 βάζειν ἀκωλύτως τε καὶ ἄνευ συντελείας τινός. ε' διατυπώθη,¹⁵
 ὥστε τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ τοὺς ὀποιουσοῦν βαρβάρους ἐμπό-
 ρους ἑκατέρας πολιτείας μὴ διὰ ξένων ἀτραπῶν ποιεῖσθαι τὰς
 πορείας, μᾶλλον μὲν οὖν διὰ τῆς Νισίβεως καὶ τοῦ Λάρας,
 μήτε μὴν ἄνευ κελύσεως ἀρχικῆς ἵνα κατὰ τὴν ἀλλοδαπήν.
 εἰ μέντοι παρὰ τὸ δοκοῦν τολμήσωσι τι, ἧγουν, τὸ λεγόμενον,²⁰
 P. 141 κλεπτοτελωνήσουσιν, ἀνιχνευομένους ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὄρτοις
 V. 95 ἀρχόντων, ζῦν τοῖς ὄσα ἐπιφέρονται, εἴτε Ἀσσύρια φορτία
 11. ὃ δ' ἐς H., ὃ δὲ vulg. 14. χρονοτριβοῦντες vulg. 21.
 ὑπὸ H., ἀπὸ vulg.

fines transire liceret, neve Romani in ea loca aut in aliam quam-
 cunque partem finium Medicorum exercitum contra Persas mitterent;
 ut Saraceni, utriusque civitatis socii, eadem pacta servarent, neque
 hi, qui Romanorum partium essent, contra Persas, neque qui Per-
 sarum, contra Romanos arma ferrent; tertio capite cavetur, ut Ro-
 mani et Persae, quaecumque mercium mercatores et negotiato-
 res, secundum veterem morem neque in aliis locis, quam in quibus
 decimarum solutio est indicta, mercaturas faciant; ut legati et re-
 liqui, qui, cum quid nuntii perferant, equis publicis utantur, tum
 qui per Romanorum, tum qui per Persarum regiones iter habe-
 ant, pro cuiusque gradu et dignitate honore afficiantur, et debita
 cura excipiantur, neque cunctentur, et merces si quas adferant, per-
 mutant sine ullo impedimento aut tributii exactione; sancitum
 praeterea est, ne mercatores Saraceni aut alii quicumque barbari in
 amborum regum regionibus per incognitas et minime tritas vias in-
 cedant, sed Nisibim aut Daras petant, neque sine iussu principum
 alienam regionem adeant. Si quid tamen praeter quod statutum est
 audeant, aut, ut dicitur, vectigalia fraudaverint, si deprehendantur
 ab his, qui limitibus praesunt, una cum mercibus, quas vehunt, sive
 sint merces Assyriacae, sive Romanae, poenae et multae a legibus

εἶεν εἴτε Ῥωμαῖα, παραδίδοσθαι εὐθύνας ὑφέξοντας. ζ', ὡς A. C. 56a
 εἰ' τινες, ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ πόλεμος ξυνειστήκει, ἠντομόλησαν, ^{Ind. 10}
 τοῦτο μὲν ὡς Πέρσας ἀπὸ Ῥωμαίων, τοῦτο δὲ ἀπὸ Περ- ^{Iustiu. 36}
 σῶν ὡς Ῥωμαίους, εἶγε βούλοιντο οἱ προσκεχωρηκότες ἐς
 5 τὰ οἴκοι ἐπαναστρέφειν, μὴ γίνεσθαι σφισιν ἐμποδῶν μῖτε
 μὴν κωλύμη χρῆσασθαι τινι. τοὺς μέντοι ἐν καιροῦ εἰρήνης
 αὐτομόλους ἤγουν καταφεύγοντας ἐξ ἐτέρων εἰς ἐτέρους μὴ
 ὑποδέχεσθαι, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου καὶ ἄκοντας ἐγχειρίζε-
 σθαι τοῖς ἐξ ὧν καὶ ἀπέδρασαν. ζ' μέρος τῶν σπονδῶν,
 10 ὥστε τοὺς ἐπεγκαλοῦντας περὶ τοῦ σίνεσθαι τι σφᾶς τοὺς B
 ἀντιπολιτευομένους δίκη τέμνεσθαι τὸ φιλονεικούμενον, ἢ δι'
 ἑαυτῶν τῶν τὴν βλάβην πεπονθότων ἢ δι' οἰκείων ἀνθρώπων
 ἐν τοῖς μεθουρίοις παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ἑκατέρας πολιτείας
 ξυνιόντων· οὕτω δὲ τὸν ζημιώσαντα ἀκέσασθαι τὸ σκᾶζον.
 15 ἦ', ὥστε τοῦ λοιποῦ μὴ ἐγκαλεῖν Πέρσας Ῥωμαίοις ἐνεκα
 τοῦ ἐπικλιέσθαι τὸ Δάρας, ἔδοξε καὶ ἀμφοτέραν πολιτείαν
 τοῦ λοιποῦ μηδαμῶς ἐπιτειχίζειν, ἤγουν περιοχῆ τινι κατα-
 σφαλιζειν τι τῶν ἐν τοῖς ὄροθεσίοις χωρίων, ἵνα μὴ πρό-
 φασις ἐντεῦθεν ἔσοιτο ταραχῆς, καὶ ἐκ τούτου διαλυθήσονται
 20 αἱ σπονδαί. θ', μὴ ἐπιέναι ἢ πολεμεῖν ὑπήκῳ ἔθνεϊ ἢ χώρῃ
 τινὶ ἄλλῃ τοὺς ἐτέρας πολιτείας· μᾶλλον μὲν οὖν ἄνευ βλά- C
 βης καὶ κατ' οὐδὲν ὄτιοῦν πημαινομένους ἐν τῷ αὐτῷ μέ-

3. ἀπὸ ante Περσῶν ex con. addidisse videtur H. 4. προ-
 κευωρηκότες vulg. 9. τοῖς ἐξ H., τοὺς ἐξ vulg. 22. πημαι-
 νομένους N., πη μενομένους vulg.

statutas luant; ut his, qui, dum bellum erat, sive a Romanis ad Persas, sive a Persis ad Romanos transierunt, si regredi et ad sua redire voluerint, nullum impedimentum aut molestia fiat; sed qui per pacem deinceps aufugient et migrabunt ex alterius ditionis terris, in alterius regionem minime admittantur, sed omni modo etiam inviti reddantur his, a quorum dominatu effugerunt; pars quoque foederis fuit, ut, si qui quererentur, sibi quid damni illatum esse a contrariae partis civibus, iudicio dirimatur controversia sive per eos ipsos, qui iniuriam passi sint, sive per certos homines, qui in confiniis apud utriusque partis praefectos conveniant, et ita, qui peccaverit, damno medeatur; ut in posterum Persae Romanis non succenseant, quod Daras muniant, placuit, utramque rem publicam a muniendis locis prope fines sitis porro abstinere, neque ea muris et propugnaculis circumdare, ne inde barbarum occasio nascatur, et foedera dissolvantur; neminem invadere aut bello lacessere gentem aut regionem, quae sub alterutrius imperio sit, sed potius omnes nulla iniuria lacessitos eodem statu manere, ut illis quoque pace frui liceat; ne magna militum manus Daras ultra quam custo-

A. C. 562 *νειν*, ὡς ἂν καὶ οἶδε ἀπολαύουσιν τῆς εἰρήνης. *ί*, ὥστε μὴ
 Ind. 10 πολυπληθίαν στρατοῦ ἐς τὸ Δάρας ἐνιζάνειν, πλὴν ὅση γε
 Iustin. 36 ἀρκέσει πρὸς φυλακὴν τοῦ ἄστεος. μήτε δὲ τὸν τῆς ἔω
 στρατηγὸν κατὰ ταύτην ἐνιδρῦσθαι, τοῦ μὴ ἐκ τοῦ τοιοῦδε
 ἐπιδρομᾶς ἢ βλάβας γίνεσθαι κατὰ Περσῶν. εἰ δέ γε ἄρα
 τι τοιοῦτον ξυνενεχθεῖη, ἐπαγιάθη τὸν ἄρχοντα τοῦ Δάρας
 διατιθέναι τὸ πλημμεληθέν. μία πρὸς τῇ δεκάτῃ τῶν σπον-
 δων βεβαίωσις, ὥστα, εἰ πόλις ἐτέραν ζημιώσει πόλιν ἢ
 ὅπως οὖν διαφθεῖρει τι τῶν αὐτῆς, μὴ τῷ νόμῳ τοῦ πολέμου
 D μήτε μὴν δυνάμει στρατιωτικῇ, ἄλλως δὲ δόλω τινὶ καὶ ἰο
 κλοπῇ — εἰσὶ γὰρ τοιοῖδε τινὲς ἀνοσιουργοὶ οἱ ταῦτα πράσ-
 στοντες, ὡς ἂν πολέμου ἔσοιτο πρόφασις · ἐβεβαίωθη τοιγαρ-
 οῦν τὰ τοιοντότροπα ἀναζητεῖν ἐς τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἐπανορ-
 θουῖσθαι τοὺς δικαστὰς τοὺς ἐν τοῖς πέρασιν ἐκατέρως πολι-
 τείας ἰδρυμένους. εἰ δέ γε αὐτοὶ οὐκ ἔσονται ἱκανοὶ ἀνα-15
 στέλλειν τὰς πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστυγειτόνων φθορὰς; ἐστέ-
 ρθη, ὥστε τὴν διαδικασίαν ἀναπέμπεσθαι ὡς τὸν τῆς ἔω
 στρατηγὸν, ὡς, εἴ γε εἴσω μηνῶν ἕξ μὴ τμηθεῖη τὰ τῆς
 ἀμίλλης καὶ ὁ ζημιωθεὶς μὴ λήψεται τὸ ἀπολωλὸς, τὸν ἀδι-
 P. 142 κήσαντα λοιπὸν ἐπὶ ποινῇ ἐς τὸ διπλάσιον τῷ ἡδικημένῳ εἶναι α20
 ὑπεύθυνον. ὡς, εἴ γε μηδὲ οὕτω πέρας ἔξοι, διειτυπώθη τὸ
 πονοῦν μέρος πρεσβείαν στέλλειν ὡς τὸν βασιλέα τοῦ ἡδικη-
 κότες. εἴτα εἰ μηδὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως γενήσεται οἱ τὸ ἀπο-
 8. ἐτέραν B., ἐτέρα vulg. 17. διαδικασίαν H., διὰ δικαίαν
 vulg.

diendo oppido satis sit, conveniat, neque dux Orientis circa ea loca commoretur, ne fiant inde excursiones in Persas, et damna illis inferantur. Quodsi quid tale contigerit, statutum est, ut praefectus Daras oppidi damnum rependat. Undecima foederis conditio haec est: Si una civitas alteri detrimento fuerit, et quocunque modo, non legitimo bello, neque exercitus vi, sed dolo et clandestina invasione damnum intulerit, (sunt enim multi homines ad huiusmodi facinora perpetranda admodum proclives, quo belli inde occasio oriatur,) statutum est, ut in eiusmodi iniurias diligenter inquiretur, et iudices, qui in utriusque regni confiniis iuri dicundo sunt praepositi, in eos animadvertant. Qui si coercendis finitimorum dissidiis non sufficient, sancitur, ut disceptatio ad praefectum Orientis transmittatur, qui si intra sex menses concertationes illas non reseuerit, et damno affectus non receperit, quod perdidit, eum, qui iniuriam intulit, obnoxium fore alteri in duplum. Si ne sic quidem res finem acceperit, pars, quae oppressa fuerit, legationem mittat ad regem eius, qui vim fecerit, a quo rege damnum si non rependatur, neque duplicem iniuriae restitutionem laesus intra praescriptum anni tempus acci-

χρῶν καὶ διπλοῦν τὸ ὄφληθὲν ἀναλήψεται κατὰ τὸ ὄρισμένον A. C. 562
 ἐπὶ τὸς ἐνιαυτοῦ, ὅσον ἐπ' ἐκείνῳ τῷ δόγματι διαλελύσθω τὰ ^{Ind. 10}
 τῶν σπονδῶν. δευτέραν πρὸς τῇ δεκάτῃ μοῖραν τῶν σπον- ^{Iustin. 36}
 δῶν κατανοήσεις τὰς πρὸς θεὸν ἰκετείας, ἔτι τε καὶ τὰς
 5 ὑμῶν, οἷον τῷ μὲν στέργοντι τὴν εἰρήνην εἶναι τὸν θεὸν ἔλα- B
 ῶν τε καὶ ξύμμαχον διὰ παντὸς, τῷ δὲ ἀπατηλῷ τῶν τε
 ἐμπεδωθέντων νεοχμῶσαι τι βουλομένην τὸν θεὸν ἔσσεσθαι
 ἀντίπαλόν τε καὶ πολέμιον. τρίτῃ πρὸς τῇ δεκάτῃ τῶν νομι-
 σθέντων ἰσχὺς, πεντηκοντούτιδας εἶναι τὰς σπονδάς, ἐρῆω-
 10 οῦσαι τε τὰ τῆς εἰρήνης ἐπὶ πενήκοντα ἐνιαυτοῦς, ἀριθμου-
 μένου τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ἐκάστου ἔτους
 τῇ τριακωσιοστῇ καὶ ἐξηκοστῇ καὶ πέμπτῃ ἡμέρᾳ περατου-
 μένου. ἰσχυῖσαι δὲ καὶ τοῦτο, καθὰ ἐφην, ὥστε ἐξ ἀμφοῖν
 ἀποκομισθῆναι συλλαβὰς ἐκεῖσε, δηλούσας ὡς καὶ ἄμφω
 15 στέρξαι ταῦτα ἀφ' οἷς ἐβεβαίωσαν οἱ πρόσβεις. πέρας τε
 δεξαμένων τῶν συνθηκῶν, ἀντεδόθησαν αἱ λεγόμεναι σάκραι
 τούτων δὲ δοξάντων καὶ ἰσχυροποιηθέντων ἐκτὸς ἐνομίσθη C
 τὰ περὶ τῶν ἐν Περσίδι Χριστιανῶν, ὥστε καὶ νεῶς οἰκο-
 δομεῖν καὶ ἐπιθειάζειν ὑφ᾽ ἁδεῶς, καὶ τοὺς χαριστηρίους
 20 ὕμνους, καθὰ νενομίσται ἡμῖν, ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν, ἀλλὰ V. 96
 γὰρ μήτε καταναγκάζεσθαι μαγικὴν μεινῆναι θρησκείαν, μήτε
 μὴν θεοκλυτεῖν ἀκουσίως τοὺς παρὰ Μήδοις νενομισμένους
 θεοὺς. καὶ οἱ Χριστιανοὶ δὲ, ὥστε ἥκιστα καὶ οἶδε τολμῶεν

15. ταῦτα H., τὸν τὰ vulg.
 inseritur, sed uncis inclusum.

21. Ante μαγικὴν vulgo eis

plat, foedus hoc quidem capite violatum erit. In duodecima
 foederum parte videbis ad decem preces, et execrationes quoque,
 scilicet ut deus pacem colenti sit propitius et perpetuus adiutor:
 contra decipienti et aliquid in conditionibus novare cupienti hostis
 et inimicus. Tertio et decimo capite additur, quinquagenarias esse
 pactiones, et in quinquaginta annos durare pacem: annum nume-
 randum esse, secundum morem antiquum, qui terminatur trecente-
 simo sexagesimo quinto die. Illud quoque obtinere, ut utrumque,
 sicuti dictum erat, adferrentur litterae, quae declararent, utrumque
 regem approbare ea, quae a legatis gesta transactaque erant. Con-
 stitutis igitur pacis conditionibus, mutuo sunt traditae, quae vocan-
 tur sacrae. His ita decretis et confirmatis, separatim pacta sunt in-
 terposita de Christianis, qui in Perside vivunt, ut illis liceret templa
 construere, et sine nullo timore sacra peragere, et gratiarum actiones
 per hymnos ☩ο, sicut apud nos fieri solet, canere, neve cogeren-
 tur magicis ceremoniis interesse, aut invitos colere et venerari, qui
 apud Medos deorum numero habentur. Neque tamen ideo Christiani
 audent conari magica sectantes in nostram religionem pertrahere.

- A. C. 562 μετατιθέσθαι μάγους ἐς τὴν καθ' ἡμᾶς δόξαν. ἐκράτησε δὲ
 Ind. 10 ὥστε καὶ τοὺς θνήσκοντας τοῖς Χριστιανοῖς ἐπ' ἐξουσίας εἶναι
 Iustin. 36 θάπτειν ἐν τύφοις, ἢ νενόμισται παρ' ἡμῶν. τούτων οὕτω
 προσελθόντων καὶ ἐν κόσμῳ καὶ τάξει γενομένων, ἐπεὶ ἀνε-
 D δέξαντο οἱ γε ἐς τοῦτο τεταγμένοι τὰς συλλαβὰς τοῖν δυοῖν⁵
 βιβλίοις, καὶ ἀπηκριβώσαν τῷ ἰσορρόπῳ τε καὶ ἰσοδυνάμῳ
 τῶν ῥημάτων τὰ ἐνδυμήματα, ἀντίκα οἷγε ἰσόγραφα ἕτερα
 ἐπετέλουν. καὶ τὰ μὲν κυριώτερα ξυνειληθέντα τε καὶ κατα-
 σφαλισθέντα ἐκμαγείοις τε κηρίοις, ἑτέροις τε οἷς εἰώθασαι
 Πέρσαι χρῆσθαι, καὶ ἐκτυπώμασι δακτυλίων ὑπὸ τῶν πρέ-10
 σβειων, ἔτι μὴν καὶ ἐρμηνέων δέκα πρὸς τοὺς δύο, ἔξ μὲν
 Ῥωμαίων, οὐχ ἦττον δὲ Περσῶν, ἀμοιβαίᾳ τῇ δόσει τὰ
 τῆς εἰρήνης βιβλία παρέσχοντο ἀλλήλοις. τὸ μὲν τῇ Περσῶν
 φωνῇ γεγραμμένον ἐνεχείρισε Πέτρῳ ὁ Ζιχ, καὶ Πέτρος
 δὲ τῷ Ζιχ τὸ τῇ Ἑλληνίδι· καὶ αὐθις τοῦ Ζιχ τὸ ἰσορ-15
 ῥόπουν τῇ Ἑλληνίδι βιβλίον γράμμασι Περσικοῖς διασεση-
 μασμένον, ἄνευ τῆς τῶν ἐκτυπωμάτων ἀσφαλείας, εἰληφό-
 P. 143 τος, τὸ σωθήσεσθαι οἱ τὰς μνήμας, καὶ Πέτρος οὐκ ἄλλως
 ἐπετέλεσεν ἀμοιβαίως. εἶτα ἐπὶ τούτοις διελύθησαν, τῶν τε
 δριῶν ἀπο ἐγένοντο, καὶ ὁ Ζιχ εἰς τὰ πάτρια ἦδη ἐπορεύετο. 20
 ἀτὰρ ὁ Πέτρος ἔμεινεν αὐτοῦ, ἐπιθειάσων τῇ γενεθλίᾳ ἑορτῇ
 Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ· ἦδη γὰρ προσεπέλαζε τῆς ἡμέρας τὸ σέ-
 βας. ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἀγιστεύ-
 3. ἦ H., ἦ vulg. 18. τὸ] ἐς τὸ N.

Obtinuit quoque, ut Christianis potestas esset mortuos sepulcris condere, et illis ad nostrum morem iusta persolvere. Haec cum ita rite et ordine gesta administrataque fuissent, litteras hi, quibus eius rei cura demandata erat, duobus libellis exaratas susceperunt, et earum vim et sensum accurate inter se contulerunt, quarum statim altera exempla confecerunt. Et quidem eae tabulae, quibus plenior fides haberetur, diligenter involutae, et securitatis causa cera iterum expressae, et aliis rebus, quae apud Persas sunt in usu, firmatae sunt: tum etiam legatorum sigilla annulis impressa, et duodecim interpretum, sex Romanorum, et totidem Persarum. Sic mutua traditione inter se sibi pacis tabulas Zichus Petro Persarum lingua scriptas, et Graeca Petrus Zicho tradiderunt. Rursus cum Zichus accepisset a Petro aliud illius pactionis exemplum Graeca lingua, sed litteris Persicis exaratum, sine ulla sigillorum impressione, quod ad solam rei gestae memoriam valeret, eadem iudem Petrus a Zicho pari forma accepit. His transactis seorsim alter ab altero procul a confiniis abierunt, et Zichus quidem ad sedes patrias remeavit: sed Petrus illic remansit, ut festum Nativitatis Christi dei (instabat enim veneranda dies,) sancte et religiose col-

σας, μετὰ ταῦτα ἐπέβη τῆς Περσῶν. καὶ ἐν τοιαύτῃ πέρασ A. C. 562
 εἰλήφει τὰ τῶν ξυνηκῶν. πρὸ δὲ δὴ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Ind. 10
 πρέσβεων, παραγενομένων τινῶν Περσῶν εἰς τὸ Δάρας, οἷς Iustini 36
 τὸ τοιοῦνδε ἐν φροντίσιν ὑπῆρχεν, ἅμα ἐνίοις τῶν ἐρμηγέων B
 5 καὶ τοῖς τῶν πλαστήγγων ἐπιστάταις, ἀπεκατέστη τοῖς περὶ
 τὸν Ζίχ τὰ ὀφειλόμενα χρήματα τῶν ζ' ἐνιαυτῶν, ἐφ' οἷς αἱ
 ξυνηκῆται προῆλθον. ὡς δὲ Πέτρος ἀφίκετο πρὸς βασιλέα
 Περσῶν ἐν τῷ προσαγορευμένῳ Βιθαρμαῖς, διαλεχθῆσόμενός
 οἱ περὶ Σουανίας, ἐς τὰ βασίλεια προελθὼν ἔλεξεν ὧδε
 10, ἤκομεν, ὦ βασιλεῦ, παρὰ σέ, τὸ μὲν ἐν βεβαίῃ τὴν εἰρή-
 ἴην ἔχειν εὐτυχήσαντες ἤδη, τὸ δὲ καὶ ὄψε γοῦν τευξόμενοι
 τῶν δικαιοτέρων παρὰ σοῦ μὴ ἀχθῆσόμενοι. ὁ γὰρ τὸ παρὸν
 εὖ διαθείς καὶ σχεδιάσας, ὡς εἰπεῖν, τὸ συνοῖσον πῶς οὐχὶ
 τῶν μελλόντων προμηθεύεται πολλῷ τῷ διαφῶρῳ, καθύσον C
 15 καὶ χρόνῳ τῷ πλείονι; μεγίστου τοίνυν πέφυκε βασιλέως τὸ
 δύνασθαι μὲν πλεον ἔχειν, μὴ βούλεσθαι δέ· τὸ γὰρ ὑπερ-
 βάλλον τῆς ἰσχύος ἐν σώφρονι κολάζεται λογισμῷ. ἐπεὶ οὖν
 τὸ ζέον τοῦ πολέμου κατέσβεσται νῦν ἡμῖν καὶ ὥσπερ ἀνε-
 πνεύσαμεν, εἷς δὲ μόνος ὑπολείπεται σπινθήρ, (φημί δὲ σπιν-
 20 θῆρα κακῶν τὴν Σουανίαν, ἀπειλοῦσαν ἡμῖν μεγίστην ἔσε-
 σθαι δυσμενείας ἐμπύρωσιν,) γενοῦ κώλυμα τῶν δεινῶν,
 καὶ προκατάπαυσον ἡμῖν ἄλπιδα τῶν κακῶν. ἐν σοὶ γὰρ τῶν
 6. αἱ ξυνηκῆται H., ἔξυνηκῆται vulg. 9. Σουανίας et προελ-
 θῶν H., Σουάνας et προελθεῖν vulg.

ret. Nec multo post illic adhuc Epiphaniae festum solenni more
 celebravit: deinde ad Persas profectus est. Et sic quidem pacis
 transactio ad finem perducta est. Ante protectionem legatorum, cum
 ex Persis hi, quibus ea res curae erat, ad Daras accessissent una
 cum interpretibus et iis, qui trutinas adferebant, repraesentatae
 sunt quae Zicho pro septem annorum pensionibus promissae fue-
 rant pecuniae. Petrus vero ad regem Persarum accessit in loco, qui
 Bitharmais appellatur, ut de Suania cum illo ageret, et in regiam
 introductus sic locutus est: „Venimus, o rex, ad te, quum magna
 ex parte pacis beneficium iam adepti simus, ut in reliquis quoque
 quamvis sero iustitiam a te impetremus; nec nos deceptum iri spe-
 ramus. Nam qui praesentem rerum statum recte composuit, et in-
 stantia commoda respexit, quanto magis is futuris providebit, quia
 et diuturniora sunt? Magni regis est posse quidem plus habere,
 sed nolle. Quicquid enim potentiae superat, cohibetur et comprimitur
 prudenti moderatione. Itaque cum fervens belli inter nos
 ardor iam deferbuerit et quodammodo respiremus, una scintilla
 relicta est: Suaniam dico scintillam malorum, quae minatur nobis
 maximum inimicitiarum incendium. Sis igitur obstaculo et impe-
 dimento gravissimis qui impendent casibus, et restingue malorum

A. C. 562 ἀμηχάνων τὸ ἄπορον ἀνεθέμεθα, μηχανησαμένῃ τὰ δέοντα.

Ind. 10 μία γὰρ τίς ἐστι τελεωτάτη τοῦ πολέμου κατάλυσις, τὸ προσ-
Iustiani 36

Ῥτεθῆναι καὶ Σουανίαν ἡμῖν, εἶπερ Λαζικῆς κύριοι καθε-
στήκαμεν. ὁ γὰρ δεσπόσας τοῦ ἡγεμονικοῦ πῶς οὐχ ἔξει
τὸ ὑποβεβηκός; οὔτε γὰρ Λαζοὶ οὔτε μὴν αὐτοὶ Σουάνοις
πρὸς ἀμφισβήτησιν ἴοιεν, ὡς οὐχ ὑπήκοος ἡ Σουανία Λαζῶν
ἀνέκαθεν ἦν, καὶ ὅτι ψήφῳ τοῦ Λαζῶν βασιλέως ὁ Σουανίας
ἄρξων τὸ κύρος ἐδέχετο." ταῦτ' εἰπὼν Πέτρος ἐν γράμμασιν
ἐπεδείκνυ Χοσρόῃ παλαιτέρους Λαζῶν βασιλεῖς, καὶ ἄλλους
ὑπὸ ἄλλων χειροτονηθέντας Σουάνων βασιλέας. εἶτα καὶ 10
αὐτῆς ἔλεξε: „τοῦ δικαίου τοίνυν ἡμῖν, ὦ βασιλεῦ, καὶ Σουα-

P. 144 νίαν παρέχοντος, οὐχὶ σὺ προτηρήσας ἐν κέρδει σχέσεις ἀμ-
φότερα, καὶ τὸ δόξαι μὴ ἀδικεῖν καὶ τὸ δοκεῖν δωρεῖσθαι
τὸ προσήκον πᾶσιν; οὔτω γὰρ ἂν καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς
οἶοιτο ἀδικεῖσθαι, εἰς τὸ οἰκεῖον ὥσπερ δῶρον λήψεται παρ'
ὑμῶν, ἐπεὶ καὶ Λαζικὴν οἶεται οὐκ ἄλλως ἔχειν. διαβεβαι-

V. 97 ουμένων γὰρ ἡμῶν καὶ ἐναργέστατα δεικνύντων ὡς Ῥωμαίων
ἐκ πλείστου χρόνου κτῆμα, ἀντεῖπας αὐτὸς τῷ τοῦ πολέμου
νόμῳ Λαζικὴν οἰκειώσασθαι, καὶ ὁμῶς, τῷ βούλεσθαι τῆν

1. τὸν πόρον H., τὸ εὔπορον B. μηχανησαμένῃ H. mg.,
μηχανησαμένων vulg. 6. ἴοιεν N., εἴποιεν H., ἴδοιεν vulg.
8. κύρος H., κύριος vulg. 10. βασιλέας | ἡγεμόνας H. mg.,
βασιλείας ed. Par. 11. καὶ τῆν N. 14. οὔτε pro οὕτω conl.
N. 15. οἶοιτο] οὐκ add. Val.

imminentium expectationem. Nos enim dubia et controversa, quae
secare non potuimus, ad te reiecimus, ut quae convenirent statueres.
Unica enim et sola belli prorsus finiendi ratio est, si quidem do-
mini Lazicae sumus, ut Suaniam quoque nobis restituas. Qui enim
dominium assequitur eius, quod imperat, qui fieri potest, ut non
quoque dominus sit eius, quod alteri pareat? Atqui Lazi, sed ne
quidem ipsi Suani, minime in dubium revocaverint, Suaniam olim
subiectam fuisse Lazicae, et regi Lazorum ius fuisse arbitrio suo,
qui Suaniam regeret, constituere." Quae cum diceret Petrus, ex
tabulis Chosroem docuit, Lazorum reges antiquiores esse, et reges
Suanorum ab iis subinde esse creatos: deinde sic dicere pergit:
„Quum igitur ipsa iustitia, o rex, Suaniam nobis attribuat, nonne
tu magni facies, prius concedendo utrumque assequi, ut et nemini
iniuriam intulisse, et omnibus, quae debes, largitus esse videaris?
Sic enim rex noster minime se laesum esse existimabit, si quod
suum est, tanquam dono acceperit, cum et Lazicam non alio modo
suam effectam putaverit. Cum enim asseveranter contenderemus,
quod etiam aperte ostendebamus, Lazicam a longo tempore a Ro-
manis possessam fuisse, tu contra eam tibi belli iure propriam effe-
ctam dixisti, nihilominus illaesam iustitiam esse voluisti, et tempe-
ratam habere cogitationem, quam manum potentem potius duxisti.

δίκην ἄτρωτον εἶναι, προυργιαίτερον ἔθου σώφρονα κεκτη- A. C. 562
 σθαι λογισμὸν ἢ χεῖρα δυνατήν. τοιγαροῦν ἐποιήσω τὴν οὐκ Ind. 10
 ἀνάγκην ἀνάγκην, καὶ τῷ γενναίῳ τῆς μεγαλοφροσύνης ἐψηφίσω B
 Iustin. 36
 κατὰ σαυτοῦ, καὶ νικᾷν ἠξίωσας ἠττημένος τοῦ πρέποντος, καὶ
 5 ἄπλωσ ἀπεκατέστησας ἡμῖν Λαζικὴν ὥσπερ οἰκεῖον τι κτῆμα
 μεταθεῖς καὶ τὴν ἔξουσίαν μεταγαγὼν ἐφ' ἡμᾶς. οὐκ ἄλλως
 δὲ καὶ περὶ Σουανίας ἀντιβολοῦμεν, τὸ οἰκεῖον προῖκα λα-
 βεῖν· καὶ χάριν δὲ ὁμολογήσειν ἡμᾶς ὑμῖν, τῷ μὴ ἐζημιώ-
 σθαι τὸ οἰκεῖον· ὑμᾶς δὲ τῷ κρείττονι, τῷ δύνασθαι τοσοῦτον
 10 ὥσπερ δωρεῖσθαι δοκεῖν καὶ τὸ μὴ ὑμέτερον." καὶ ὁ βασιλεὺς
 ἔλεξεν ὧδε· „οὕτω δῆτα ψυχὴν λόγων χηρεύουσας καὶ τοῦ
 πείθειν ἔρημον εὐροῦσα ἢ τῆς σοφίας δύναμις, περιφρονοῦσα C
 τὸ ἀσθενὲς καταγωνίζεται, ὥσπερ φάρμακον ἐν ἔλκει προσ-
 πλαττόμενον καταβιβρώσκει μὲν τὸ νοσοῦν, συναναζωπυρεῖ
 15 δὲ τὴν ὑγίαν τῷ κάμνοντι. εἰ γὰρ τὸ δίκαιον οὐκ εἰπέ-
 τισιν, εἴ πη δὲ τὸ ἀρμόδιον, οὐδὲν ἦττον καὶ οὕτω κινήσει.
 τοιγαροῦν ἢ σοφία τούτου ἔνεκα τῆς ἰσχύος τῶν ὀκλων κρα-
 τεῖ, ὅτι πολέμου μὲν δύναμις οὐχ οἶσται πέφυκε τοῦ πρα-
 κτέον γενέσθαι, εἰ μὴ πω καὶ ἑαυτὴν αὐτῇ διαχρήσεται,
 20 τὸ δὲ τῆς σοφίας ἀσώματον καὶ φρούριον καθέστηκεν ἑαυ-
 τῆς· πρὸς γε καὶ φρουρεῖ τὸν κεκτημένον αὐτῆν. ἐντεῦθεν

8. δὲ ὁμολογήσειν H., σε ὁμολ. vulg. 10. ὑμέτερον N.,
 ἕστερον vulg. 16. εἴ πη] εἴποι conī. N. 19. περιγενέσθαι
 N. αὐτῇ N., αὐτῆ vulg.

Quare, quae nulla erat necessitas, eam sponte tibi necessitatem
 imposuisti, et generoso iudicio contra te ipsum pronuntiasti: ab
 honestate te victum esse confessus, plane nobis Lazicam restitui-
 sti, et tanquam nostrum proprium patrimonium eam tradens eius possi-
 dendae potestatem in nos transtulisti; quod et idem de Suania sup-
 plices petimus, ut gratis quod nobis proprium est, recipiamus,
 et ut nos vobis gratias habeamus, quod eo, quod nostrum est, mi-
 nime nos multaveritis: vos autem summo numini, quod tantum
 potestis, ut etiam quae vestra non sunt, dono dare videamini." Rex
 autem ita respondit: „Equidem sapientiae vis si offenderit ani-
 mum ratione destitutum et persuadendi facultate orbatum, quod
 infirmum et imbecillum est, prosternit et conterit, quemadmodum
 medicamentum ulceri adhibitum depascitur, id quod dolorem facit,
 et sanitatem restituit aegrotanti. Quamvis enim minime iusta sit
 ea, quae apud huiusmodi hominum genus habetur oratio, si tamen
 apte et concinne quis dicat, dicendo evincit. Ea de causa sapien-
 tia longe armorum vim superat, quod bellica virtus non possit ali-
 quod egregium facinus edere, nisi se ipsam quoque consumat, pru-
 dentia autem et suum ipsius praesidium constitutum est, et eum,

A. C. 562 οὐδ' αὐτὸς σὲ, ὡς Ῥωμαίων πρεσβευτὰ, ὡσπερ εἰκὸς

Ind. 10 ἐν τοσούτῃ φιλοσοφίᾳ τεθραμμένον, ἢ περιεῖναι τοῖς ῥήμασι
Justin. 36

D μεμιάθηκας, μεμφθεῖν πρός τιος ἔγωγε μὴ πείθειν μαθῶν
πλὴν ὡς ἂν οἴσῃτε ὧ, κἄν εἰ μὴ τοῖς ῥήμασι τηλαυγῶς,
ἀλλ' ὅμως τῷ βουλομένῃ τῆς γνώμης, ὡς ἔνεστιν, ἐν φανερωθῆ5
προθεῖν τὸ δίκαιον· δοῖήμεν, ὡς ἐδικαιολογήσω περὶ Σουα-
νίας, τὴν ἀλήθειαν οὕτως ἔχειν. Λαζικήν μὲν χειρῶσάμην,
Σουάνοις δὲ οὐδὲ προσέβαλον, ἢ μόνη ἀκοῇ τῷ τὸν Μερμε-
ρόν ἡμῖν σημῆναι, ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόλογος οὐδὲ μὴν περι-

P. 145 μάχης ἢ χώρα, οὐδὲ βασιλικῆς ἔργον ἐκστρατείας, ἀλλ' 10
ἐν ὑπάρχει τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ τὸν Καύκασον, καὶ ὡς
ἔχουσι βασιλικόν, καὶ ὡς ὁ χῶρός ἐστι Σκυθῶν πάροδος·
ὑπερὶ Μερμερόης, εἶτα ὁ Ναχοεργαν ὑπῆλθε τῇ στρατη-
γίᾳ. γέγραφε ταῖνυν ἡμῖν καὶ αὐτὸς οὐκ ἄλλως περὶ αὐτῶν,
ὅτι τοῦ Καυκάσου τὰς ἀκρωρείας οἰκοῦσι, καὶ ὅτι δῆται 15
κλωπές τε καὶ λαφυραγωγοὶ καὶ χαλεπῶν ἔργων καὶ ἀνοσιῶν
καθεστῆκασιν ἐργάται. ἠβουλόμην οὖν κατὰ σφῶν ἐλάσαι
στρατείαν, οἱ δὲ κατορθώδησαντες ἀντὶ Σουάνων ἐγένοντο
Πέρσαι. ὡς εἶναι δῆλον ἐντεῦθεν ἀνήκει μοι τὴν χώραν,
καὶ ἔχειν οὐκ ἀρνούμαι. καὶ ταῖνυν δηλοῦσιν ὑπακούοντες 20

B ἡμῖν ἀσμενέστατα τῷ καὶ τοῖς δούλοις ἄρχεσθαι τοῖς ἡμῶν.

1. σὲ add. N. 2. τεθραμμένον N., τεθραμμένος vulg. ἢ
περιεῖναι N., εἴπερ εἶναι vulg., ἢπερ εἶναι H. 4. εἰ μὴ
τοῖς H., εἰμὶ τοῖς vulg. 13. Ναχοεργαν Agathiae. 15. ἢ
ὅτι H. 16. χαλεπῶν H., χαλεπῶς vulg.

qui ipsam possidet, salvum et incolumem servat et praestat. Quam-
obrem nolim hoc mihi vituperio dari, o Romanorum legate, si
ego, qui a nemine didici, tibi non persuadeam, qui philosophicis
disciplinis adeo innutritus et imbutus fueris, ut oratione superiorem
esse didiceris: tamen quantum in me erit, etsi non luculento ver-
borum artificio, ex animi mei sententia quod iustum est promam.
Demus, de Suania te vera dixisse, et ita se rem habere: at Lazi-
cam bello subegi; Suanos nunquam bello appetii. Solo auditu a
Mermeroe accipi, qui significavit, regionem non esse dignam nostra
cura, neque pro qua certaremus, neque regem decere huic terrae
bellum inferre. Sitam esse inter eas gentes, quae circa Caucasum
habitant, habere regulum, et esse transitum Scytharum. Decessit
Mermeroes, administrationem exercitus suscepit Nachoergan. Scri-
psit ille nobis eadem: Suanos iuga Caucasi habitare, esse latrones,
praedarum abactores et quorumcumque gravium et immanium scele-
rum patratore. Constituimus adversus illos exercitum mittere, sed
subito metu compulsi ex Suanis Persae facti sunt: unde satis aper-
tum est, hanc regionem in nostra potestate esse, et eam me tenere
minime inficior. Nec obscurum est, illos nobis lubenti animo

ἀμέλει καὶ τοῦ Ζιχὲν ἐν γράμμασι δηλώσαντος, ὡς Ῥωμαῖοι A. C. 56a
 Σουανίαν ἐπιζητοῦσι λαβεῖν, τοσοῦτον πόρρωθεν φήθη ἡμᾶς ^{Ind. 10}
 τοῦ δικαίου φῆσαι, καθόσον οὐ πλησίον ἐγενόμην τοῦ πεί- ^{Iustin. 36}
 θεσθαι τῷ παραλόγῳ τῆς ἀκοῆς. πλὴν ἤτηθήσομαι τοῦ δυ-
 βνατοῦ, καθόσον οἰηθεῖν περιέσεσθαι, μὴ οὐχὶ ταῦτά φρο-
 νεῖν τῷ καθ' ἡμᾶς βασιλεῖ." ταύτας δῆπουθεν αὐτὰς ἀπε-
 κύησε τῷ νῦν τὰς ἐννοίας ὁ Περσῶν βασιλεὺς, καὶ ἐν τού-
 τοις ὁ λόγος ἐπέπαντο πρὸς βραχὺ περὶ Σουανίας αὐτῆ. καὶ
 ἀθῆς, ὡς περ ἐν μεταξυλογίᾳ τινὲ, περὶ Ἀμβρον τοῦ Ἀλα-
 10 μουνδάρου τοῦ Σαρακηνοῦ διελεγέσθην ἄμφω, τοῦ βασιλέως C
 οὔτω πως ἀρξάμενον. „ὁ καθ' ἡμᾶς Ἀμβρος ὁ Σαρακηνὸς
 οὐχ ἥμισυ ἐπιμέμφεται τῷ Ζιχ, καὶ καταβολὴν πεποιήται
 τάνδρὸς οὐκ ἐλαχίστην, ἅτε οὐδέν τι ὄνησαντός γε αὐτόν,
 ἦνίκα ἀσπενδόμεθα ὡς ἡμᾶς." καὶ ὁ Πέτρος, „ἐν οὐδενὶ χρό-
 15 νῳ πώποτε," ἔφη, „ῥητόν τι χρυσίον ἐκομίσαντο ἐκ Ῥωμαίων
 οἱ καθ' ἡμᾶς Σαρακηνοὶ, οὔτε μὴν ἀνάγκη τινὲ, οὔτε καθ'
 ὁμολογίαν τινά· ἀλλὰ δῆτα ὁ πατὴρ Ἀμβρου Ἀλαμούνδαρος
 ἄστελλε δῶρα τῷ Ῥωμαίων ἀντοκράτορι, καὶ ὁ γε δεχόμενος
 ἀντεδωρεῖτό γε αὐτόν. ὅπερ ἔφ' ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ τὸ τοιοῦδε
 20 ἐγγίγνεται οὐδαμῶς, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πέντε παρρηχημένων ἐτῶν. V. 98
 τοῦτο γοῦν διεσώθη τε καὶ διεφυλάχθη Ἀλαμουνδάρῳ τε D
 5. φηθείην vulg. ταῦτα vulg. 12. καταβολὴν B., καταβολῆν
 vulg. 16. ἡμᾶς vulg. ,

parere, et a nostris servis regi. Postremo Zichus nos per litteras certiores fecit, Romanos repetere Suaniam, in quo tam longe vos ab eo, quod iustum erat, discedere existimavi, quantum abfui a fide adhibenda his, quae ad me contra rationem deferebantur. Sed cedam, quantum fieri potest, rerum necessitati, quamquam me victurum esse speraveram, quo minus a rege vestro dissentiam." Has igitur cogitationes e mente sua effudit rex Persarum: et tam paulum quievit disceptatio de Suania. Mox autem, veluti medio quodam colloquio rursus de Ambro Saraceno inter eos exortus est sermo. Rex sic iacepit: „Qui apud nos est Ambrus, Alamundari filius, Saracenus, non parum Zicho succenset, neque parvam querelam de eo instituit, quod illius rationibus consulere, cum inter nos pacem fecit, praetermisit." Et Petrus, „Nullo unquam tempore, inquit, Saraceni, qui apud vos sunt, certam auri summam a Romanis abstulerunt. Nec enim id nostrarum rerum necessitas unquam postulavit, neque nobis cum his quocquam convenerat. Sed pater Ambri, Alamundarus, misit dona ad Romanorum Imperatorem: is cum ea accepisset, vicissim eum donis est remuneratus, quod tamen unoquoque anno nequaquam factum est, sed aliquando interpositum est spatium quinquenni. Hoc igitur inter Alamundarum et nos usurpatum et observatum est non brevi tempore. Deus autem no-

A. C. 562 καὶ ἡμῖν ἐπὶ χρόνον ἤκιστα ὀλίγον. ἐξεπίσταται δὲ τὸ κρεῖτ-
 Ind. 10 τον, ὅτι οὐχὶ δῆτα ἐρῶμενα φρονῶν ἐς Πέρσας τὰ τοιαῦδε
 Iustin 36 ἐπρασσεν Ἀλαμούνδαρος. τοιγαροῦν διεβεβαιοῦτο, ὡς, εἰ καὶ
 ὑμεῖς πόλεμον κινήσοιτε καθ' ἡμῶν, Ἀλαμουνδάρῳ γε ἄπρα-
 κτός τε καὶ ἀνενέργητος ἔσται ἢ μάχαιρα τῆς Ῥωμαίων ἑκα-5
 τι πολιτείας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τινα διέμεινε χρόνον. νῦν
 δὲ ὁ σὸς μὲν ἀδελφός, δεσπότης δὲ ἐμὸς, ἔθετο ἐν νῆ ἔμφο-
 νέστατα οἶμαι, ὃ βασιλεῦ, ἔφη τε, ὡς, εἰ βεβαίως ἔχει τὰ
 πολιτεύματα τὴν εἰρήνην, τί δήποτε ἄρα λυσιτελήσει μοι
 τοῦ λοιποῦ ὑπηκόοις τε καὶ δούλοις προσφθέγγεσθαι Περ-10
 σῶν, ὡς ἂν καταπρόοιντο τῶν κεκτημένων τὰ πράγματα,
 P. 146 ἢ γοὺν πορίζειν τι αὐτοῖς ἢ πορίζεσθαι παρὰ σφῶν;” „εἰ πρό
 τῆς εἰρήνης,” ἔλεξεν ὁ βασιλεὺς, „ἐκατέρωθεν ἐστέλλοντο προ-
 σβεῖαι καὶ ἀμοιβαίως ἐφιλοφρονεῖσθε ἄλλήλους, χρη-
 ναί οἶμαι ἄτρωτα εἶναι τὰ ὅσα ἐστέροχθη πρό τοῦ.” ταῦται 15
 μὲν οὖν αὐταῖς καὶ περὶ Ἀμβρου ταῖς δικαιολογίαις ἐχρη-
 σάσθη, καὶ αὐδῖς ἀντελογίζοντο περὶ Σουανίας. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς εἶπεν. „ὀπηνίκα ἔγωγε παρεστησάμην Σκένδεῖς τε καὶ
 Σάραπα καὶ Λαζικὴν, ὑμεῖς οὖν φάτε ὅτι τῆνικαῦτα Σουανίαν
 B ἐν ὑπηκόων εἶχετε μοῖρα. εὐδῆλον οὖν ἐντεῦθεν, ὡς οὐκ 20
 ἐτύγχανον ὄντες ὑπὸ Λαζῶν. ἢ γὰρ ἂν καὶ αὐτοὶ ξὺν τοῖς
 κρατοῦσιν ἡμῖν προσχώρησαν.” ὁ Πέτρος ἔφη ἀμοιβαδύν·

6. τινα H., τινι vulg. 11. καταπρόοιντο H., κατὰ πρό-
 ην τῶ vulg. 19. ὅτι deest vulg. 21. ἢ γὰρ ἂν N., ἢ γὰρ
 ἦν vulg., τοιγαροῦν H.

vit, Alamundarum hoc fecisse, cum rebus Persicis minime studeret. Conventum enim fuit, si bellum contra nos moveritis, ut Alamundariensis ensis adversus rem publicam Romanam quiesceret et ab omni bellico opere immunis esset. Haec igitur aliquo tempore durarunt. Nunc vero frater tuus, meus dominus, o rex, prudenter, opinor, in animum induxit suum, et ait: Si pacem ista duo regna observent, quid mihi porro proderit, subditos et servos Persarum sollicitare, ut dominos suos prodant, et quicumque illis largiri, aut ab illis accipere? „Si ante pacem, respondit rex, mutuo missae sunt legationes, et vos invicem donis amice coluistis, existimo inviolata et illaesa permanere debere, quae inter vos sunt prius constituta.” His igitur quo suam quisque causam de Ambro tueretur, argumentis usi sunt: deinde rursus inter se de Suania contenderunt, et rex dixit: „Cum occupavi Scendes, Serapa et Lazicam, tum ipsi negatis nos Suaniam quoque sub nostra ditione habuisse. Ex quo apparet, eam nunquam subiectam fuisse Lazis. Si enim ita se res habuisset, una cum Lazis, quippe qui imperium eius tenerent, in nostram potestatem venisset.” Petrus contra respondit: „Hoc fa-

„τοῦτο οὐ γέγονεν, ἀπεὶ ὁ Σουάνος οὐκ ἀπέστη, καθὼ δὴ- A. C. 30a
 πουθεν οὐ δούλος ἦν ὁ Λαζός. φημί δὲ, ὡς τοῦ καθ' ἡμᾶς Ind. 10
 δούλου ὁ δούλος ἀφῆλυσεν οὐδαμῶς.” „τῆμερον,” εἶπεν ὁ
 βασιλεὺς, „δέκα ἤδη παρῳχῆκασιν ἐνιαυτοί, ἐξ οὗ Σουανίαν
 5 ἐν κατοχῇ ἐποιήσαμην· πρόσβεις πολλάκις ἐδέξαμεθα· τε καὶ
 ἐξπέμψαμεν ὡς Ῥωμαίους· καὶ τί δῆτα ἐξ ἐκείνου τὸν ὄν-
 τισαοῦν οὐ κενινήκατε λόγον ἐνεκα Σουανίας;” „ἐπειδὴ ἐπι-
 καῦτα,” ἔλεξεν ὁ Πέτρος, „καὶ Λαζικῆς κύριος ἐγεγόνεις. καὶ
 εἶπερ ἔφην ὡς δεῖ παραχωρῆσαι μοι Σουανίας, ἀντέλεξας C
 10 ἄν· τίνος χάριν· καὶ εἶπερ αὐδὶς ἔφην· ἐπεὶ Λαζικῆς ἐστὶ
 κατήκοος, ἀπεκρίνω τίνα γὰρ σε γνωρίζομεν Λαζικῆς; καὶ
 λοιπὸν ἀντρεῖν εἶχομεν τὸ παράπαν οὐδέν.” „τοῦτο φῆς;”
 εἶπεν ὁ βασιλεὺς, „ὅτι Σουανία Λαζῶν ὑποχείριος ἔν· εἶπερ
 ἐν γράμμασιν οἴοσθε εἰ τεκμηριῶσαι τὸ τοίνυν, ἥκιστα
 15 ἀποτεύξῃ τοῦ δέσποτος.” καὶ ὁ Πέτρος „οὐ τι μελλήσω, ἀνα-
 διδάξω δέ σε τάληθές. ἀρχαῖον ἔθος, ὃ δέσποτα, τότε ἐκρά-
 τησε παρὰ Λαζοῖς. ὁ Σουανίας ἡγεμὼν ἐπήκουε τῷ Λαζῷ,
 καὶ ἀνάγκη οἱ ἐπεφύκει ἐς δασμοφορίαν. καὶ τοίνυν
 ἐκομίζετο παρ' αὐτοῦ ὁ Λαζὸς καρπούς τε μελιτῶν καὶ δέφ-
 20 φεις καὶ ἕτερα ἅττα. ὀπηρῖκα δὲ οὖν ὁ Σουάνος ἀρχὼν ἀπε-
 βίω, ἐχειροτόνει ὁ τοῖς Λαζοῖς ἐφροσῶς τὸν διαφυλάξοντα
 τοῦ ἀποικομένου τὴν ἀρχήν. ἐν τούτῳ γράμμασιν ἐχρῆτο

2. οὐ N., ὁ vulg. 3. εἶπεν M., εἶδεν vulg. 9. δεῖ M., δὲ
 vulg. 21. ὑφροσῶς vulg.

etum non est, quia Suani a nobis non defecerunt, quemadmodum
 Lazi, quibus subiecti erant. Hoc igitur affirmo, servos servorum
 nostrorum nunquam a nobis descivisse. At rex: „Hodie praeterie-
 runt decem anni, ex quo Suaniam occupavimus. Legatos saepius
 a vobis excepimus, et ad vos misimus. Cur tandem nullam unquam
 mentionem de Suania fecistis?” „Quia, Petrus ait, Lazices dominium
 vras adeptus. Etenim si te adissem, ut mihi Suaniam cederes,
 causam, cur id faceres, interrogasses; quam si reddidissem: quia
 Lasis est subdita: An nescis me Lazicae dominum effectum esse?
 respondisses, neque nobis quicquam reliqui fuisset, quod ultra
 eloqui potuissemus.” „Ain tu, inquit rex, Suaniam Lasis fuisse
 subiectam? Hoc si tu tabulis scriptis probare poteris, impetrabis
 quod iustum est.” Et Petrus: „Haud cunctabor. Docebo te verum.
 Vetus mos, o domine, obtinuit, apud Lazos hicce: quum Suaniae
 dux subesset Lazo, inter hos, qui illi tributa pendebant, adscriptus
 erat. Quamobrem Lazus accipiebat ab ipso fructus, mella, pelles
 et alia quaedam. Quando autem Suaniae princeps vita excedebat,
 suffragio eius, qui Lazis praeerat, eligebatur, qui in locum defuncti
 regionis administrationem susciperet. Tunc Lazorum praefectus lit-

- A. C. 562 ὡς τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα τῶν ζυμβεβηκότων περὶ καὶ
 Ind. 10 αὐτὸς ἀντιγράφῃ ἐπιστολῇ ἐνεκελεύετό οἱ ἐκπέμψαι τὰ σύμ-
 Justin. 36 βολα τῆς τῶν Σουάνων ἡγεμονίας ὅτι μὲν βούλοιο, Σουάνῃ δ' ὅμως ἀνδρὶ. τοῦτο τὴν ἰσχὺν ἔλαβεν ἐκ τῶν Θεοδοσίου τοῦ καθ' ἡμᾶς βασιλέως χρόνων μέχρι Περόζου τοῦ ἡμετέρου πάππου καὶ Λέοντος τοῦ καθ' ἡμᾶς." εἶτα ἐκ τῆς χλαμύδος ὁ Πέτρος ἐν φανερωῷ προκομίζει βιβλιδίον τι, ἐν ᾧ στοιχηθὼν τε καὶ διηρημένως ἐδηλοῦντο Λαζῶν βασιλεῖς, οἱ Σουάνων ἀχειροτόνησαν ἡγεμόνας. εἶχε δὲ οὕτω τοῦ γραμματείου ἡ δύναμις, εἰ καὶ μὴ οὕτω τὰ ῥήματα. „οἶδε Λα-
 P. 147ζων βασιλεῖς, οἳ γε βασιλίσκους ἐπέστησαν Σουάνοις, ἐξ οὗ χρόνου Θεοδόσιος τὸ Ῥωμαίων διήνησε κράτος καὶ Οὐαράνης τὸ Περσῶν ἄχρι Λέοντος αὐτοκράτορος καὶ Περόζου." καὶ διεξελθὼν ὁ Πέτρος ἔφη „ἄχρι τούτων ἴσμεν ἐν γράμμασι Λαζῶν τε βασιλεῖς καὶ τοὺς ὅσοι ὑπὸ Λαζοῖς ἄρχοντες 15 ἐγένοντο Σουάνων." καὶ ὁ βασιλεὺς „εἰ ξυγχορήσομέν σοι τὸ παρὰ σοῦ προκομισθὲν γράμμα ξυναιρόμενον τῇ κατὰ σὲ πολιτείᾳ ἔχειν τὸ πιστόν, ἄρα καὶ τὰ ἡμέτερα συμβόλαια πιστευθήσονται δικαιοτάτα;" — „οἶμαι." — „πλὴν," ἣ δὲ Β ὁ βασιλεὺς, „ὅπερ ἔφη, ἔχεται πειθοῦς, ὅτι δῆτα οὗτοι οἶο
 V. 99 βασιλεῖς οἱ μὲν οὕτως, οἱ δὲ ἄλλως ἐγένοντο. ἐπειδὴ δὲ νῦν περὶ ἀμφηρότου διαλεγόμεθα δούλου, εἰ μὲν ἐναργέστατά
 19 ἢ δὲ N., βδεν vulg., εἶπεν H.

teris Imperatorem certiolem faciebat de his, quae evenerant. Et Imperator Lazicae praefecto per epistolam iubebat ipsam mittere insignia praefecturae Suaniae cui vellet, modo Suanus esset. Quod iam a tempore Theodosii, Imp. nostri, usque ad Perosem, avum vestrum, et Leonem, qui apud nos imperavit, invaluit. Deinde e chlamyde Petrus in medium protulit libellum, in quo numerabantur ordine et distincte Lazorum reges, qui Suanis duces elegerant. Haec autem erat huius tabulae vis: verba enim non id expresse continebant: „Hi erant Lazorum reges, qui regulos Suanis constituerunt a tempore, quo Theodosius Romanum rexit imperium, et Varanes Persarum, ad Leonem Imperatorem et Perosem usque.“ Hos postquam Petrus recitaverat, dixit: „Ad hos usque habemus in scriptis Lazorum rex, et omnes, qui ab eis Suaniae praefecti constituti fuerunt.“ Et rex: „Si concesserimus, libellum a te exhibitum, qui vestrae rei publicae causam tuetur, fidem facere, nonne nostris quoque fidem haberi acquirissimum est?“ — „Opinor.“ — „Quare, sicut illi reges creati sint. Sed quoniam de servo inter nos contentio est, qui cuius sit, dubium est: si claris et manifestis argumentis probare potes tuum esse, accipies: sin minus id potes, et Suanus

πως δυναθείης ἀποφῆναι, ὡς πέφυκε σός, λήψη γε αὐτόν· εἰ A. C. 562
 δὲ τὸ τοιόνδε οὐχ οἴοιτο εἰ πιστώσασθαι, καὶ ἄλλως βού- Ind. 10
 λεται ὁ Σουάνος ὑποτετάχθαι τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ἥμισα Iustin. 36
 ἔσομαι ἐμποδῶν. τούτου περαιτέρω οὐδὲν δτιοῦν δυνήσομαι
 ἕποιεν." ὁ δὲ Πέτρος· „οὐχὶ πένση, ᾧ δέσποτα, πρὸς τοῦ
 Σουάνου, ὅποι βούλεται εἶναι; ἔξουσιάζει γὰρ αὐτὸς, ὅσον
 ἐπὶ ταύτῃ γε δήπου τῇ μοίρᾳ." „ἄθρει δέ," ὁ βασιλεὺς, „ὡς C
 οὐ βούλομαι περὶ Σουανίας τῆς χώρας τι πνθέσθαι πρὸς
 τῶν Σουάνων, ἐπεὶ οὐδὲ ὅσιον οὔτε μὴν ἄλλως δίκαιον [τὴν]
 10 περὶ τῆς γῆς αὐτῆς ἐν δούλου κινδυνεύσθαι κρίσει." οἶδε
 μὲν οὖν οἱ λόγοι προῆλθον ἐξ ἀμφοῶν.

δ. "Οτι οὐδὲν προέβη περὶ τῆς Σουανίας, ἀλλ' ὁ Πέ-
 τρος ἄπρακτος ἀνεχώρησε τῶν Μηδικῶν ὄριον. ὁμοῦ δ' οὖν
 ἐσπέισατο Πέρσαις, καὶ κατέθεντο τὸν πόλεμον ἀμφοτέραι
 15 πολιτεῖαι. καὶ οἱ μὲν Μῆδοι ἐκ τῆς τῶν Κόλχων γῆς ἐπ'
 οἶκον ἀνεχώρησαν· ἀτὰρ ἐς τὸ Βυζάντιον ἀφικόμενος ὁ Πέ-
 τρος οὐ πολλῶ ὕστερον κατέλυσε τὸν βίον.

ε. "Οτι Ἰουστίνος ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ κατ' ἐκεῖνο και- A. C. 565
 ροῦ Ἰωάννην τὸν Κομεντιόλον ἐς τὰ Περσῶν ἤθῃ ἔστειλε πρὸ- Ind. 13
 20 σβευσόμενον. παρενεγγήσῃ δὲ οἱ ἐκ μὲν τοῦ ἐμφανοῦς ἀνακῆ- Iustini 1
 P. 148
 ρυξιν ποιήσασθαι τῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀναγορεύσεως V. 100
 V. 100
 κατὰ τὸ εἰωθὸς Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις, ἐν ταυτῷ δὲ, εἶγε

2. οἴοιτο H., οἴοιτο vulg. 6. ὅποι] δτου Cantocl. 9. τὴν
 uncis inclusimus. 11. Sequebantur quae exstant in ecl. 11. de
 sent. p. 428, 17. 14. ἐσπέισατο Val., ἐπίστατο vulg. 20. Δο-
 μενετιόλου vulg., Κομεντιόλου Labb. ad Theoph. ap. Photium
 cod. 61. 21. οἱ Val., μοι vulg.

tamen velit Romanorum imperio subesse, non intercedam. Nec
 est ultra id quicquam, quod facere possim." Tum Petrus: „Non
 percontaberis e Suano, o domine, cuius velit esse? hac enim condi-
 tione delata se in libertatem assereret." „Noli hoc rogare, respon-
 dit rex; non enim in animo habeo, quantum ad regionem Suaniam,
 quicquam Suanorum voluntati credere. Etenim neque fas, neque
 iustum est, de terra ipsa servi iudicii periculum subire." Atque
 hi inter utrosque habiti sunt sermones.

4. Nihil vero quicquam Petrus de Suania obtinuit, sed infecto
 negotio a finibus Medorum recessit; pacem tamen cum Persis com-
 posuit, et utraque regna bellum deposuerunt, et Medi quidem a
 Colchorum finibus domum reverterunt. Nec multo post Petrus cum
 Byzantium rediisset, mortuus est.

5. Iustinus minor, Iustiniani nepos, illo tempore misit Io-
 annem Comentiolum in Persiam, ut legatione fungeretur. Manda-
 vit ei, ut ad speciem quidem pro more inter Romanos et Persas
 recepto nuntiaret, Iustino imperium delatum: simul autem, si

- A. C. 565 καλέσοι καιρὸς, καὶ ἀμφὶ Σουανίας κινήσαι λόγους. ταύτην
 Ind. 13 γὰρ οὐπω Χοσρόης ἀπεκατέστησε Ῥωμαίους, καίτοι τῆς Λα-
 Iustini 1 Βζικῆς παραχωρήσας, ἧς ὑπήκοος οὖσα ἡ Σουανία ἐτύχχανεν.
 ἀλλ' αἱ μὲν πεντηκοντούτιδες σπονδαὶ ἦσαν, ἃς ἔθετο Πέτρος
 ὁ τῶν περὶ βασιλεία καταλόγων ἡγεμῶν· τὰ δὲ περὶ Σουανίας
 ἐπ' ἀμφιβόλῳ ἦν. Ἰουστίνος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐνεκελεύσατο
 Ἰωάννην, ὡς, εἶγε βούλοιντο Πέρσαι καὶ ὦνιον ἀποδίδουσαι
 C τὴν χώραν, ἐτοιμότατα φῆσαι ἔχειν. ἡ γὰρ Σουανία ἀξιό-
 λογος μὲν οὐδαμῶς, ὅμως δὲ ἐπιτηδείως ἔχουσα θέσεως ἐς
 τὰ μάλιστα ὀνήνησι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν τῷ μὴ δι' αὐτῆς
 ἐπιτιθεμένους Πέρσας τὰ τῶν Κόλχων ὄρια λυμαίνεσθαι.
 Ἰωάννης οὖν ἐκ Βυζαντίου ἄρας, καὶ ὡς τάχιστα τὴν πο-
 ρεῖαν ἀνύσας, ἐν ταῖς κατὰ τὴν πάροδον πόλεσι τῶν ἀναγ-
 P. 149 καίων φροντίδα θέμενος πολλήν, τοῦτο προειρημένον αὐτῷ
 ἐκ βασιλέως, ἀφίκετο εἰς τὸ Δάρας. ἐνταῦθα τὸν κατὰ πό-
 15 λιν ὄκλῶν τοῦ ὕδατος ἐπεσκεύασε καὶ ὕδρογοεῖα ἐπενόησε,
 καὶ μὲν οὖν ἄλλα ἅττα τῶν ἐν ἄστει ἀναγκαῖα εἰργάσατο.
 διήγαγε δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα τῷ τὴν ἐν τῇ Νισίβει τῇ
 πόλει πανηγυρίζειν τε καὶ ἄγειν ἑορτὴν, καὶ τούτου τὴν προ-
 σβείαν μὴ ὑποδέξασθαι. ὁ δὲ Ἰωάννης δεχθεὶς μετὰ τὴν
 20 ἑορτὴν τὴν Φουρδίαν προσαγορευομένην, ὃ ἐστὶν Ἑλληνιστὶ

2. ἀπεκατέστησε B., ἀπεκράτησε vulg. 3. παραχωρήσας ἧς N.,
 παραχωρησάσης vulg. 5. καταλόγων H., κατὰ λόγον vulg.
 6. ἐνεκελεύσατο B., ἐνεκαλέσατο vulg. 10. δι' αὐτῆς Val., διὰ
 τοὺς vulg. 17. ἀναγκαίων conl. B. 18. τὴν] τοὺς N. 18. et
 p. 375, 1. Νισίβη vulg.

se offerret occasio, in sermonem de Suania incideret. Nondum enim eam iuri Romanorum Chosroës cesserat, quamvis Suania ditioni Lazicae subiecta esset, quae ipsa Romanis tradita erat. Foedera quidem, quae in quinquagesimum annum Petrus, magister officiorum, pepigerat, observabantur: sed quoad Suaniam res adhuc in suspensio remanserant. Iustinus vero Imperator Iohanni in mandatis dederat, si Persae illam regionem vendere vel- lent, ut se paratum esse diceret. Erat Suania non ipsa quidem magni momenti aut pretii, sed situ valde commodo et apto, ut magnum adiumentum adferret ad arcendos Persas ab invadendis Colchorum finibus. Itaque Iohannes Byzantio profectus, cum urbium, per quas iter illi erat, ut ab Imperatore praescriptum fuerat, multa cura et diligentia rebus subvenisset, ad Daras pervenit. Illic aquae ductum reficiendum curavit, et aquae receptacula condidit, et alia quaedam opera necessaria exstruxit. Ibi per decem dies est commoratus, tantisper dum Nisibi festum celebraretur et perageretur. Haec causa erat, cur legatio admitti non poterat. Festo peracto, quod apud eos Furdizan dicitur, feralia diceret, exceptus Iohannes a

νεκρία, ἐκ τῶν ἐν τῇ Νισίβει ἀρχόντων ἐξεπέμφθη σὺν τῇ A. C. 565
 νομιζομένη τιμῇ πρεσβεύειν ἐς τὰ βασιλεια Περσῶν· καὶ Ind. 13
 ἅπαντα, ὧν ἕνεκα ἔσταλτο, ἐν δέοντι καταστησάμενος, ἐν B
 τούτοις ὑπῆρχεν. ὁ δὲ Χοσρόης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῶν
 5 Σαρακηῶν περὶ αὐτῷ ἐκίνησε λόγους. τὰ γὰρ Σαρακηικὰ
 φῦλα μυριάδες ταῦτα, καὶ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐρημονόμοι
 εἰσὶ καὶ ἀδέσποτοι· καὶ μὲν οὖν τῆς Ῥωμαίων, ἐστὶν ἂ
 καὶ τῆς Περσῶν ὑπήκοα πολιτείας. οὕτω δὲ διακεκριμένον
 αὐτῶν, Ἰουστινιανὸς, μεγαλόφρων ἀνὴρ καὶ βασιλικώτατος,
 10 τοὺς μηδίζοντας Σαρακηῶν δόξοις ἐδέξιοτο κρατούσης εἰ-
 ρήνης. ὁ δὲ Ἰουστίνος, ἐμβροιδῆς τε ὢν καὶ βαρβάρων φρο-
 νήματι ἤκιστα ὑποχαλῶν, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποίησατο τοὺς
 ὅσοι ἐμῆδιζον τῶν Σαρακηῶν. οἱ δὲ (πλεονεκτικώτατον γὰρ C
 τὸ φῦλον) ἀποκοπὴν τοῦτο ἡγησάμενοι τῷ βασιλεῖ ἐνέκειντο
 15 Περσῶν μὴ περιδεῖν αὐτοὺς αὐτῷ ἀνακειμένους. τῷ τοι
 ἄρα καὶ Πέτρου ἐκέλευε πρεσβευσαμένον, ὥσπερ τοῖς Σαρα-
 κηνῶς ὑπεκθύνους ὄντας Ῥωμαίους ἔλεγε δεῖν ὁ Χοσρόης
 ἀποδίδουσαί σφισι τὸ χρέος. εἶτα καὶ Ἰωάννου αὐτόσε ἀφι-
 κομένου τοῖς αὐτοῖς ἐχρήσατο ῥήμασι. δισχυρίζοντο γάρ
 20 πως οἱ Σαρακηνοὶ, ὡς ὑπὲρ τοῦ εἰρήνην ἄγειν καὶ μὴ κατα- V. 101
 θεῖν τὴν Ῥωμαίων τὰ τοιαῦτα ἐκομίζοντο χρήματα, ἐντεῦ-
 θεν τε ἐβιάζοντο τὴν τοῦ πράγματος φύσιν. ὁ δὲ Ἰωάννης,

3. ἅπαντα, ὧν B., ἂ πάντων vulg. 6. μυρία δὲ τ. Val. 7.
 καὶ μὲν] τὰ μὲν conl. B. 11. Ἰουστίνος Val., Ἰουστινιανὸς
 vulg. 14. ἀνέκειντο vulg.

primoribus Nisibis cum solenni honore ad exsequendam legationem in regiam Persarum est dimissus. Is eo accessit, et omnibus, quorum causa missus fuit, rite peractis, responsum manebat. Chosroes autem quadam die sermonem movit de Saracenis. Gentes enim Saracenicæ innumerae sunt, quarum maxima pars per deserta pascentes et sine domino vagantur, aliae Romanorum, aliae Persarum imperio parent. Ita divisae cum essent, Iustinianus, magni iudicii vir, et qui magnum usum regiae administrationis habebat, Saracenos, qui in Medorum partibus erant, per pacem donis persecutus fuerat. Sed Iustinus, vir gravis et constans neque quidquam barbarorum superbiae cedens, Saracenos, qui Persis favebant, contemptui habuit, et nihili fecit. At illi (est enim gens avidissima) cum tanquam quod suum esset, sibi eripi existimarent, Persarum regem, ne se ad sua genua prostratos contemneret, supplices orarunt. Itaque Chosroës, cum Petrus apud eum legatum ageret, Romanos Saracenis debitum solvere aequum censebat. Deinde cum Ioannes ad eum accessisset, iisdem verbis est usus. Saraceni enim asseverabant, se ob eam causam, ut quietem agerent, neque Ro-

A. Q. 605 ὡς ἑώρα σφᾶς οὐ κατὰ τὸ δέον τὸ ἐπέκλημα ποιουμένους,
 Ind. 13 εἶπεν „εἰ μὲν ἕτερός τις, καὶ οὐχὶ Χοσροῆς ὁ πάνυ, ξυνε-
 Iustini 1
D πελαμβύνητο τοῖς ἀδίκως ἐπεγαλοῦσι Σαρακηνοῖς, ἦτιον ἂν
 ὑπῆρχε δεινόν. τοσοῦτον δὲ βασιλέα Περσῶν, περὶ κλειστόν
 ποιούμενον τὰ μὴ ἐναντία τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως, προσ-5
 θῆσω δὲ καὶ τὰ Ῥωμαίων ἀσπαζόμενον, συνηγοροῦντα τοῖς
 ἐθέλουσιν ἀδικεῖν θανατάσαιμι λίαν καὶ ὑπερεκπλαγεῖν. ὅμως
 δὲ θρασύμην τὸν νοῦν οὐκ ἐπιτρέψω, Ῥωμαῖος πεφουκῶς,
 ἀναδιδάξω δὲ τὸ πᾶν, καίτοι τοῦ βασιλέως οὐ δεομένου δι-
 δασκαλίας, ἀλλ' ἐν εἰδόσι τῆς διηγήσεως προοιούσης. ὁ γὰρ ἰο
 προειγνακῶς ἤδη τὰ ὅσα τῷ δικαίῳ ξυνάδει, ταῦτα κάλιν
P. 150 ἀναδίδαχθῆς ἐπιθρῶσει τῷ ἀδεκάστῳ τὸ συνειδός. Πέτρος
 μὲν γὰρ ὁ πρὸ ἡμῶν πρεσβευτῆς, ὃς ἔναγχος παραγενόμενος
 ἐβεβαίωσε τὰ τῆς εἰρήνης, ἐμπειρία λόγων καὶ δεινότητι
 πειθοῦς καὶ τὰ περὶ τῶν νῦν ἐπεγαλοῦντων Σαρακηνῶν, 15
 καὶ ἑτερα ὅσα διημφισβητήθη, οἷος ἐγένετο παρακρούσασθαι.
 ἐγὼ δὲ ῥητορεύειν τε καὶ παίδειν ἡσχημένος οὐδαμῶς, ὅμως
 τῷ περιεῖναι τῇ δίκῃ τῶν Σαρακηνῶν εἴσω πρὸς ἡμῶν, τῷ
 μὴ στέργειν ἡμᾶς ἀντὶ Ῥωμαίων Σαρακηνοῦς, καὶ ταῦτα
 τοῦς ἀδικωτάτους, καὶ ἀντὶ τοῦ συνοίοντος τοῖς καθ' ἡμᾶς 20

2. μὲν Cl., μὴ vulg. 11. ξυνάδει H., ξὺν αἰδεῖ vulg. 18. τὸ
 περ. τ. δ. τ. Σ. εἴσω conl. H., πρὸς τῷ περ. et τὸ μὴ στέργειν N.
 20. ἡμᾶς conl. B.

manorum terris infesti essent, eas pecunias accipere, et hac ratione in causa defendenda maxime nitebantur. Itaque Ioannes, ut vidit Saracenos, praeterquam quod fas erat, criminari et accusare Romanos, dixit: „Si quis alius, quam Chosroës, Saracenorum causam, qui Romanos iniuste criminantur, tueretur, minus id quidem grave et molestum esset. Persarum vero tantum regem, qui quae rerum naturae consentanea sunt, plurimi facit, addam etiam, qui bene de Romanis rebus sentit, consentire his, qui volunt iniusta facere, simul et admirarer, et quererer: sed animum non socordiae dabo: Romanus enim sum: et docebo omnia: tametsi regem doceri minime necesse est, sed ad haud incios narratio mea convertitur. Qui enim semel ea, quae iustitiae et aequitati sunt consentanea, cognovit, si eadem iterum docetur, immutata veritate perspecta, conscientiam suam firmabit. Petro quidem, qui ante me legatus fuit, et pacem stabilivit, facile fuit, cum eloquentia et persuadendi vi polleret, ea, quae nunc obiciuntur de Saracenis, et reliqua, quaecumque adhuc controversa erant, diluere et refutare. Ego vero, qui nunquam eloquentiae et persuadendi arti operam dedi, tamen et causae nostrae aequitate Saracenos vincam, et hoc saltem a vobis impetrabo, ut ne Romanis Saracenos, omnium mortalium iniustissimos, neque vestrae utilitati manifesta incommoda

πολιτεύμασι τὸ ἀξίμφορον. οἱ καὶ ἡμᾶς γὰρ Σαρακηνοὶ A. G. 665
Ind. 13
Iustinian 1
(ὅταν δὲ λέγω Σαρακηνούς, ἀναλογίζεσθε, ὃ Μῆδοι, τὸ ἄλλο-
κοτόν τε καὶ παλίμβολον τοῦ ἔθνους,) οὗτοι δῆτα οὐκ πρὸς Β
βασιλέως Ἰουστινιανοῦ δῶρα μὲν λαμβάνειν εἰώθεισαν, τὸ
5 δὲ ἔθος αὐτοῖς τῷ τοῦ παρέχοντος ἐβεβαιούτο βουλήματι.
ὑπερηδόμενος γὰρ τῇ εἰρήνῃ, καὶ οἷς οὐκ ἔχρην τὸ μεγαλό-
δωρον ἐπεδείκνυτο. καὶ μᾶλλον ἐκαίνιζεν ἔκουσίως φιλαν-
θρωπίας ὑπερβολῇ πρὸς τὸ μὴ ἀναγκαῖον τὰ πράγματα,
ἥπερ ἀκουσίως, εἰ θέμις εἰπεῖν, ἐποιεῖτο τῶν ἀναγκαίων τὴν
10 οὐσίτασιν. μαρτύριον δὲ μοι σαφέστατον τοῦ δῶρα τοὺς Σα-
ρακηνούς, καὶ οὐχ ὡς ὑπὲρ σπονδῶν, ὡς φασι, κομίζεσθαι
τὰ τοιαῦτα χρήματα, καὶ αὐτοὺς ἀντιδωροφορεῖν τὸν καὶ C
ἡμᾶς βασιλέα. καὶ πρὸς ταῦτα μὲν οἶμαι μηδ' ὄντιναοῦν
ἀντρεῖν. εἰ δὲ καὶ δοίημεν, ὡς Ἰουστινιανὸς αὐτοὺς κατὰ
15 ξυνθήκας ἐφιλοφρονεῖτο τοῖς χρήμασι, συνμετρήθη τῷ βίῳ
τοῦ δωρουμένου βασιλέως καὶ συναναπαύσατο τούτου τῇ τε-
λευτῇ τὸ δωρούμενον. οὐ γὰρ ἐνὸς ἀνδρὸς ἔδει, φημί δὲ
(τὸ πλεόν) καὶ νόμῳ μὴ λυσιτελοῦντι, καὶ εἰ πέφυκε βασι-
λέυς ὁ τὸ ἔθος ἰσχυροποιήσας ἤγονν νομοθετήσας, πολιτεία
20 καταδικασθήσεται ποτε. ἡμεῖς δὲ τοσοῦτον ἀπέχομεν τοῦ δι-
δόναι τι τὸ λοιπὸν Σαρακηνούς, καθύσον Ἰουστινιανὸς μὲν

1. ἡμᾶς vulg. 5. ἔθος N., ἔθνος vulg. 6. ὑπερηδ. Val.,
ὑπεριεδ. vulg. 9. ἥπερ Val., εἶπερ vulg. 14. δὲ B., γε vulg.

praefertis. Qui enim apud vos sunt Saraceni, (cum Saracenos dico, animo perpendite, o Medi, gentis perfidiam et inconstantiam,) dona quidem ab Imp. Iustiniano accipere consueverant; sed haec consuetudo liberalitate eius, qui dabat, invaluit. Cum enim pace magnopere lactaretur, se quoque liberalem erga eos, quos non oportebat, exhibebat, et eo tempore liberalitatis modum sponte sua, cum minime opus erat, excedere maluit, quam ut invitus, si dicere fas est, necessitati rerum cederet. Sed manifestissimum argumentum eius rei, quod pecunias non ex conventionione, ut dicunt, sed dono acceperunt, illud est, quod illi vicissim Imperatore nostro muneribus coluerunt. Neque quemquam istis contradicendum puto. Quodsi concederemus, Imperatorem Iustinianum ex conventionione illis pecunias largitum, haec conventio spatio vitae eius, qui pecunias solveret, esset terminata et circumscripta, et morte eius donatio finem accepisset. Neque unius hominis consuetudine, aut lege minime utili, (dico autem ut plurimum,) licet rex ipse sit, qui hanc consuetudinem aut legem constituerit, tota gens aut res publica teneri debet. Nos vero eo magis abest, ut quicquam dono dare Saracenis velimus, quod quantum Imperator Iustinianus erga barbaros benignus et beneficus fuit, is, qui nunc Romanis imperat, tanto magis constituit se cunctis praebere formidandum. Ita-

- A. C. 565 καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἡπιώτατος, ὁ δὲ νῦν Ῥωμαίων ἀ-
 Ind. 13 τοκρατῶρ πρὸς πάντας εἶναι βούλεται φοβερώτατος. οὐ χρεῶν
 Iustini 1 D οὖν ταῦτα τοὺς Σαρακηνοὺς ὄνειροπολεῖν· οὐ γάρ τι τοιοῦ-
 τον ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἐλοιτο ποιεῖν. εὐκτὸν δὲ ἔμην
 γενήσεται τὸ τὴν εἰρήνην αὐτὸν ἐθέλειν ἐρῶσθαι, καὶ μὴ
 οἶσθαι γε αὐτὸν ἐλαττον ἔχειν Ῥωμαίους ἐν ταῖς ἡδὴ γεγε-
 νημέναις σπονδαῖς. ταύτῃ γὰρ ἀνέξεται μὴ ὄπλα κινεῖν.”
 οὗτος μὲν οὖν οὕτως ἔλεξε. καὶ περὶ μὲν τῶν Σαρακηνῶν τὸ
 λοιπὸν σὺδεμία τις ἐφέρετο μνήμη. ἐπιτηρήσας δὲ τῷ δο-
 κεῖν οὐκ ἐργωδῶς ἀμφὶ Σουανίας ἀπέρῳιψε λόγους, ὡς δέον 10
 ὑπὸ Ῥωμαίους αὐτὴν καθεστάναι, εἴ γε καὶ Λαζικῆς ἐπε-
 P. 151 λάβοντο ἐννομώτατα αὐτοῖ. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς τοὺς
 περὶ Σουανίας μὲν λόγους ἔδοξε παραδέχεσθαι, χρῆναι δὲ
 αὐτὸν ἔφη περὶ ταύτης ἅμα τοῖς ἐν τέλει τῶν Μήδων βου-
 λεύσασθαι. μετὰ ταῦτα ὁ Ἰωάννης λόγους προσήγαγε τῷ Ζίχι 15
 τῷ καὶ Ἰεσδεγουσάφ, καὶ μὲν οὖν ἑτέροις τισὶ τῶν παρὰ
 Πέρσαις ἡγεμόνων. οἱ δὲ ἔλεξαν, ὡς ἐτοιμώτατα ἔχοιεν Σου-
 ανίας παραχωρῆσαι Ῥωμαίοις, οὕτω μέντοι ἐφ' ᾧ χρήματα
 λήψεσθαι καὶ ὄνιον θέσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν. καὶ πρὸς γε
 V. 102 συνθήκας ἄλλας τινὰς δεῖν ἔπρασκον γενέσθαι, ἀλοχράς τε 20
 καὶ ἀναξίας τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς, καὶ βεβαιούσας οὐδαμῶς
 B τὴν περὶ βασιλείας Ἰουστίνου κρατήσασαν δόξαν, ὡς ἐστὶ
 μᾶλα ἐμβριθῆς τε καὶ κατηκριβωμένος. Ἰωάννης δὲ τὰ τοι-
 . 4. ἡμῶν vulg. 9. τὸ conl. N.

que non oportet Saracenos haec sibi somnia fingere. Nunquam enim Imperator haec facere sustinebit. Vobis autem optandum est, ut pacem servare in animum suum inducat, neque existimet foederum conventiones in aliqua re Romanorum maiestatem laedere et minuere. Si enim id existimaret, ab armis inferendis non abstineret.” Atque hic ad hunc modum est locutus, neque deinceps ulla mentio de Saracenis est facta : sed mox devenit in sermonem de Suania : cum magnopere cavisset, ne id de industria facere videretur, quandoquidem Lazica optimo iure illis restituta esset, oportere quoque ipsam Suaniam Romanorum potestati permitti. Visus est autem Persarum rex sermones de Suania excipere, et sibi amplius de ea re cum principibus Medorum deliberandum dixit. Nec multo post Ioannes colloquium habuit cum Zicho, qui etiam Iesdegusanaph nominabatur, et reliquis Persarum primoribus. Illi quidem dixerant, paratos se esse Romanis cedere Suaniam hac conditione, ut pretium eius acciperent et eius cessionem venderent, multasque alias conventiones in medium proponebant turpes et indignas Romani imperii maiestate, et quae minime existimationi, quam Iustidus ad-
 eptus erat, consentiebant. Gravis enim et elati animi vir, et qui

ἀδὲ ἀηκῶς, καὶ οὐ σφόδρα τῆς τοῦ αὐτοκράτορος στοχα- A. C. 565
ζόμενος γνώμης, ἀβουλότατα διεπράξατο· ἔστειλε γὰρ παρὰ Ind. 13
Σουάνους, τὸν σφῶν βασιλέα βουλόμενος δεξιῶσασθαι, δειλο- Iustini 1
ύσαντος οὖν αὐτὸν ἐς τοῦτο ἀτοπίας ἐλθεῖν αὐτοῦ Χοσρόου,
ἤσκηπτετο δὲ τὸ τοιόνδε καὶ ἐμηχανᾶτο, ὅπως ἔσοιτό γε αὐ-
τῷ ἐς δικαιολογίαν τινα, ὡς αὐτοὶ Σουάνοι, καίτοι προτρα-
πέντες, οὐκ ἀνάσχετα ποιοῦνται Ῥωμαίοις ὑπακούειν. ἐξη-
πίστατο γὰρ ὅτι οὖν ᾤνησαν οἱ πρὸς Ἰωάννου σταλέντες.
μετὰ ταῦτα ἐπηγγελάτο Χοσρόης στέλλειν πρεσβευτὴν ὡς C
10 βασιλέα Ῥωμαίων, τὸν ταῦτα ἅπαντα ἐν δέοντι καταστησό-
μενον· καὶ ἀνέβλεψεν Ἰωάννης ἐς τὸ Βυζάντιον.

ς'. Ὅτι Ἰουστινὸς ὁ βασιλεὺς ἐπεὶ ἐπύθετο, ὡς ἐν Σου- A. C. 566
ανίᾳ εἶη πέμψας, καὶ ὅτι τοῖς Ῥωμαίων οὐ προσέθεντο Σου- Ind. 14
άνοι, ἐχαλέπαινε, ὅλα εἰκός. καὶ παραπρεσβείας ἐκρίνετο Iustini 2
15 Ἰωάννης, ἅτε οὐ πρὸς τὸ συνοῖσον τῇ πολιτείᾳ διαπραξάμε-
νος. οὐδὲ γὰρ χρῆναι αὐτὸν ἔφασκε στείλαι, εἴγε μὴ τοῦτο
ἐνεκελεύσατο ὁ βασιλεὺς· καὶ τούτου δοῦναι πρόφασιν Πέρ-
σαις τὸ ἀδίκημα ἔξυσκιάζειν, καὶ προφέρειν λόγους, ὡς αὐτοὶ D
Σουάνοι ἀπηγήναντο τὰ Ῥωμαίων. ἀλλ' οὐδὲ ἐν ἀρχῇ τὴν
20 τοιοιαύτην προσδέξασθαι πρόκλησιν, ἣ Σουάνους προτρέψασθαι
εἶναι ὑπὸ Ῥωμαίους, ἣ τούτου γε ἕνεκα πρεσβευτὴν ἐν Βυ-
ζαντίῳ γενέσθαι. οὐδέτερον γὰρ ἐξ ἀμποῶν εὐπρεπὲς εἶναι

5. ἔσοιτό Val., ὄσοι τὸ vulg.

10. ἐν δέοντι H., ἐνδέον vulg.

21. πρεσβευτῆς vulg.

omnia diligenter perpenderet, habebatur. Quae cum Ioannes au-
disset, neque satis ad ea, quae Imperator illi praeceperat, advertis-
set, imprudenter fecit, et ad Suanos misit, qui regem eorum saluta-
rent eiusque gratiam conciliarent. Eo absurditatis eum pellexerat
Chosroës. Qui callide hoc commentus ita instituit, ut haberet, quod
quasi iure suo diceret, Suanos ipsos quamvis rogatos Romanis pa-
rere recusasse. Noverat enim, quantum qui a Ioanne missi fuerant,
efficerent. Nec multo post Chosroës pollicitus est, se legatum ad Ro-
manorum Imperatorem missurum esse, qui haec omnia componeret
et reversus est Ioannes Byzantium

6. Iustinus Imperator ubi accepit, Ioannem legatos in Suaniam
misisse, Suanos autem se non imperio Romanorum subiecisse, gra-
viter molesteque tulit et Ioannem legationis non ex utilitate rei
publicae gestae condemnavit. Nec enim se inscio, aut non iubente,
debuisset mittere et ex hoc occasionem Persis praeberet, qua suam in-
iustitiam tegerent, et palam praedicarent, Suanos ipsos Romano-
rum imperium detrectasse. Nec enim hanc ab imperio suscepiisse
provinciam, ut aut Suanis suaderet, ut se Romanis subderent, aut
huius rei gratia Byzantium legatus veniret. Neutrum enim imperio

A. C. 566 τῇ πολιτείᾳ ἡγήσατο. Ἰωάννην οὖν περιφρονήσας ὁ αὐτοκρά-
 Ind. 14 τωρ ἐν τῇ τῶν ἀνεπιτηθείων ἔταξε μοίρα, ἐγνωμάτευσσε δὲ
 Iustini 2 ὅπως τὰ ἡμαρτημένα εὖ διαθείη.

A. C. 568 ζ. Ὅτι τῶν Τούρκων, τῶν Σακῶν καλουμένων τὸ πᾶ-
 Ind. 2 λαι, πρεσβείας ποιησυσμένων πρὸς Ἰουστίνον περὶ εἰρήνης, 5
 Iustini 4 ἐν βουλῇ ἐποίησατο ὁ βασιλεὺς ἐκπέμψαι πρεσβείαν ὡς Τούρ-
 κους. καὶ δὴ Ζημάρχη τῇ Κίλικι ἔλεγε παρασκευάζεσθαι
 ἐπὶ τούτῳ, ὃς τῶν πρὸς ἑω πόλεων τηρικαῦτα ὑπῆρχε στρα-
 τηγός. ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ τὰ ὄσα πρὸς μακρὰν ὁδὸν ἐξηρ-
 τυμένα ἦν, ἡνίκα πρὸς τὸ πέρας ἡνύετο τῆς Ἰουστίνου βασι- 10

P. 152 λείας τὸ τέταρτον ἔτος, τῷ δευτέρῳ ἐνιαυτῷ τῆς πεντεκαί-
 δεκαετηρίδος περιφορᾶς, περὶ τὰ προόμια τοῦ παρὰ Λατί-
 νους Αὐγούστου μηνός, ὃ μὲν Ζήμαρχος ἀπῆρεν ἐκ Βυζαν-
 τίου ζὴν αὐτῷ Μανιάχῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν.

η. Ὅτι πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν διανύσαντες οἱ περὶ Ζή- 15
 μαρχον, ἐπειδὴ παρῆσαν ἐν τοῖς τῶν Σογδαῖτῶν τόποις,
 ὀπηνίκα τῶν ἵππων ἀπέβησαν, τῶν Τούρκων ἔνιοι (ὡς ἔοικεν,
 ἐς τοῦτο ἀνειμένοι,) ὠνιόν σφισι προῖσχοντο σίδηρον, οἶμαι
 τῷ ποιήσασθαι ἐνδειξίν τινα ὡς μέταλλα αὐτοῖς ὑπάρχει σι-
 δήρου. λέγεται γάρ, ὡς παρ' αὐτοῖς οὐκ εὐπόριστόν τι χρῆμα 20
 ὁ σίδηρος· ταύτῃ ἐνεστι τεκμηριῶσαι, ὡς ὑπαινιττόμενοι
 ἔχειν γῆν σιδηροφόρον τῷ τοιῷδε ἐχρήσαντο κόμπῳ. ἕτεροι

9. ἐξηρημένα vulg.

14. αὐτῷ] αὐ τῷ H.

Μανιάχῳ H.,

Μανιάχον vulg. 16. ἐν τοῖς N., αὐτοῖς vulg.

22. κόμπῳ H.,

κόμπῳ vulg.

Romano dignum esse existimabat. Itaque Ioannem Imperator a se
 abalienatum dimisit et eorum numero habuit, qui minime commodi
 suis rebus essent: tum excogitavit, qua ratione inconsulte facta
 in melius corrigeret.

7. Iustinus, cum Turci, qui Sacae antiquitus vocabantur, le-
 gatos ad eum de pace misissent, consilium cepit legationem quo-
 que ad eos mittere. Itaque Zemarcho Cilici, qui tunc temporis erat
 praefectus urbium Orientis, iussit, ut ad eam se praepararet. Is
 cum necessaria ad tam longum iter comparasset, circa finem quarti
 anni imperii Iustini, exacto secundo quindecennalis periodi anno,
 initio mensis, qui Latinis vocatur Augustus, profectus Byzantio, viam
 ingressus est una cum Maniacho et suis comitibus.

8. Multorum dierum itinere peragrato, Zemarchus et qui cum
 eo erant, cum in regionem Sogdaitarum pervenissent, ut ex equis
 descenderunt, obvios habuerunt ex Turcis nonnullos, ad id missos,
 qui ferrum vendendum offerrent, opinor, ut indicarent, apud eos
 reperiri ferri fodinas. Ferebatur enim ferrum apud eos esse rem
 minime paratu facilem. Ea de causa hoc commentó usi sunt, ut

δέ τινες τοῦ φύλου τὸ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἀναφανέντες, οὗς A. C. 568
 εἶναι ἔλεγον τῶν ἀπαισίων ἐλατῆρας, ἀγχοῦ ἦλθον τῶν περι^{Ind. 2}
 Ζήμαρχόν. καὶ τοίνυν ἅπαντα ὅσα ἐπεφέροντο φορτία ἀρά^{Iustini 4}
 μνοι, ἔθεσαν ἐν μέσῳ. εἶτα τοῖς τοῦ λιβάνου κλάδοις πῦρ
 5 ἀνάψαντες, τῇ Σκυδικῇ φωνῇ βάρβαρα ἄττα ῥήματα ὑπεψιδύ-
 ριζον, ἐπιπαταγοῦντες δὲ κώδωνί τιμι καὶ τυμπάνῳ ὑπερθεν
 τοῦ φόρτου περιέφερον τὸ φυλλῶδες τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ
 λακίζόμενον, καὶ ἅμα γινόμενοι μανιώδεις καὶ ἐμβριμούμενοι
 τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν· οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοι τινες
 τοῖναι καὶ ἀλέξικακοὶ ἐδόκουν. ἀποδιοπομπησάμενοι ἰδὴ οὖν,
 ὡς ᾤοντο, τὰ δυσχερῆ, Ζήμαρχόν τε αὐτὸν δι' αὐτῆς πα-
 ρήγαγον τῆς φλογός· ὧδέ τε ἔδοξαν καὶ σφᾶς ἀφαγιζέειν.
 τούτων δὲ ταύτῃ γεγενημένων, ἔπειτα ἐπορεύοντε ξὺν τοῖς
 ἐς τὸ τοιόνδε τεταγμένοις, ἵνα ὁ Χαγάνος αὐτὸς ἦν, ἐν ὄρει C
 15 τινὶ λεγομένῳ Ἐκτάγ, ὡς ἂν εἴποι χρυσοῦν ὄρος Ἑλλην ἀνήρ.
 καὶ τοίνυν αὐτοῦ ἀφικόμενοι, ὅπη τηνικαῦτα τῷ Διζαβούλῳ
 ἦσαν αἱ διατριβαί, κατὰ δὴ κοιλάδα τινὰ τοῦ προσαγορευ-
 ομένου χρυσοῦ ὄρους· ἐπεὶ οὖν οἱ περὶ Ζήμαρχον ἐκείσε
 ἐφοίτησαν, μετὰ κλητοὶ γινόμενοι παραχορῆμα τοῦ Διζαβούλου
 20 ἦλθον ἐς ὕψιν. ἦν δὲ ἄρα ἔνδον σκηνῆς, καθῆστο δὲ ἐπὶ δι-
 τρόχου καθέδρας χρυσῆς, ἔλκομένης, ὀπηνίκα ἔδει, ὕψ' ἑπ-V. 103
 πον ἐνός. προσσιπύοντες δὲ τὸν βάρβαρον, ὡς ἔθος αὐτοῖς,
 τὰ δῶρα προῖσχυοντο. καὶ τοίνυν οἷς γε τοῦτο ἐν φροντίσιν

2. ἀπαισίων N., ἀπουσίων vulg. 3 — 5. Verba ἐπεφέροντο — βάρβαρα, quae in Ecl. exciderunt, ex Suida s. v. φορτία restituit Toupius l. p. 552. (ed. L.) N. 5. ἔαττα vulg. εἶατο H. Recte Val.

ostenderent, in sua regione ferri fodinas esse. Alii quoque homines ex eadem gente se ipsos sponte exhibuerunt, quos dicebant esse averruncos. Hi cum ad Zemarchum accessissent, sarcinis depositis, thuris folia incenderunt, Scythicaque lingua nescio quae verba susurrarunt, et tintinnabulis atque tympanis resonantes, folium thuris igne cum strepitu laceratum circumferebant, et furore perciti frementesque, daemones depellere videri volebant. Adversa igitur, ut existimabant, alio aversuri, Zemarchum ipsum per flammam duxerunt, quo ritu se ipsos quoque lustrasse sibi videbantur. His ita confectis, deducentibus quibus hoc munus incumbebat, ad locum, ubi erat Chaganus, in monte, qui vocatur apud ipsos Ectag, montem aureum diceret, profecti sunt. In huius convalle tum temporis erat Disabuli domicilium. Illuc cum venissent, vocati statim ad Chaganum accesserunt. Is vero intra tentorium suum sedebat in sella duabus rotis suffulta, quae, si opus esset, uno equo trahabatur. Quem cum salutassent, munera, ut mos est, protulerunt, quae hi, quibus hoc mandatum erat, susceperunt. Tum Zemarchus: „Tibi, inquit, ●

A. C. 568 ἦν ὑπεδέξαντο. ἀτὰρ ὁ Ζήμαρχος, „σοὶ δῆτα,” ἔφη, „ὡ το-
 Ind. 2
 Iustini 4 σουτῶν ἐθνῶν ἡγεμῶν, ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ὁ μέγας, ἀγ-
 D γελοφόρῳ χρησάμενος ἐμοί, ἐσήμηνεν εἶναι ἔσασαι τὴν τύχην
 αἰσίαν τε καὶ ἀγαθὴν, ἐν ἡδονῇ ποιουμένων σοι τὰ Ῥωμαίων,
 καὶ πρὸς γε φιλοφρονουμένῳ ἡμᾶς. ἔστω δέ σοι κρατεῖν αἰεὶς
 τῶν δυσμενῶν καὶ λαφυραγωγῶν τὸ πολέμιον. ἀπέστω δὲ
 βασκανία τις ὡς πορθέωτάτω ἡμῶν, οἷα τε οὐσα διαβρῆγγνύ-
 ναι τοὺς τῆς φιλίας θεσμούς. ἐπιτήδεια ἔμοιγε τῶν Τούρκων
 τὰ φύλα, καὶ ὅσα κατήκοα Τούρκων· ἔξετε δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς
 καὶ ἡμεῖς οὐκ ἄλλως.” τοιαῦτα ἅττα ἔλεξεν ὁ Ζήμαρχος· οἷο
 δὲ δὴ Διζάβουλος καὶ αὐτὸς προσρήσειν ἐχρήσατο ὁμοίως.

P. 153 εἶτα τὸ λοιπὸν ἐτρόπησαν ἐς θοίνην, καὶ πανημερία εὐωχοῦμενοι
 διετέλουν ἐν αὐτῇ δῆπου τῇ σκηνῇ. κατεσκευάστο δὲ αὐτῶ
 ἐξ ὑφασμάτων σηρικῶν τε καὶ διαπεποικιλμένων τοῖς χρω-
 μασιν ἀτέχνως. οἶνω μὲν οὖν ἐχρήσατο, οὐχ ὁμοίῳ δαί5
 τῶ παρ' ἡμῖν ἐκθλιβομένῳ ἐκ τῆς ἀμπέλου· οὐ γὰρ δὴ ἀμπε-
 λοφόρος αὐτοῖς ἦ γῆ, οὐδὲ μὴν ἐγχωριάζει παρ' αὐτοῖς τὸ
 τοιόνδε γένος· ἐτέρου δὲ τινος βαρβαρικοῦ ἐνεφορήθησαν
 γλεύκους. καὶ ἀνεχώρησαν, ὅποι αὐτοῖς ἡ κατάλυσις ἦν. εἶτα
 ἐς τὸ αὐριον ἐν ἑτέρῳ τινὶ καλύβῃ ξυνηλθόν, ἡμφιεσμένη δὲ20
 καὶ καταπεποικιλμένη οὐκ ἄλλως ἐξ ἱματίων σηρικῶν· ἐνθα
 B καὶ ἀγάλματα διάφορα τῇ μορφῇ εἰστήκει. ὁ δὲ Διζάβουλος
 ἐνίζανεν ἐπὶ κλίνης τινὸς, ὄλης ἐκ χρυσοῦ. κατὰ δὲ δὴ τὸ

2. καθ' B., παρ' vulg. 9. τὰ κ. ἦ. conī. N. 12. πανημέ-
 ριοι conī. B. 15. εὐτέχνως et mox ἐχρήσαντο conī. N. δὲ vulg.
 ponitur post οἶνω, deest post ὁμοίῳ. 17. μὴν B., μὲν vulg.

tot gentium dux, quia Romanos diligis, et eorum te secundae res
 delectant, noster magnus Imperator, me interruuntio, precatur, ut in
 perpetuum felix sis, faustaque fortuna utaris. Detur tibi inimicos sem-
 per superare, et praedas agere ex hostibus. Invidia autem quam longissi-
 me a nobis absit, quae amicitias dissolvere potest. Equidem Turcos
 et gentes illis subditas necessariorum loco habeo: et vos eodem
 erga nos animo eritis." Cum Zemarchus huiusmodi orationem ha-
 buisset, Disabulus ad eandem sententiam respondit. Inde se ad
 convivium converterunt, et quod reliquum fuit diei in eodem ten-
 torio genio indulgentes transegerunt. Erat autem illud tentorium
 instructum sericis tapetibus, affabre per colores variegatis. Vinum
 praebitum quidem illis est, non autem id genus, quod ex uvis ex-
 primitur: neque enim eorum regio vitium ferax est, neque huius
 generis potu uti assueti sunt; sed alio barbaricae potionis genere,
 ad musti similitudinem factae satiati ad hospitium, quo diverterant,
 redierunt. Postridie etiam in alio tugurio convenerunt, quod erat
 simili tapetum sericorum genere adornatum, et in quo effigies varia

μέσον τοῦ ἠδιδαιτήματος κάλπεις τε χρυσαί καὶ περιφανήρια, A. C 568
 ἔτι τε πίθοι χρυσοί. θοινησάμενοι δ' οὖν καὶ αὐθις, καὶ τὰ Ind. 2
 ὅσα ἐχοῖν ἐν πότῳ εἰπόντες τε καὶ ἀκηκοότες, ἀνεχώρησαν. Iustini 4
 τῇ ἐξῆς ἐν ἑτέρῳ ἐγένοντο διαίτη, ἔνθα ξύλινοι κίονες ἤσαν
 ὅστινες, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ, χρυσηλατός τε κλίση ὁμοίως, ἦν-
 τιῶν γε δῆπου καὶ τάωνες χρυσοί τέτταρες ἤωρον. κατὰ
 δὲ δὴ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς διαίτης ἐπὶ πολὺ παρατέταντο ἁμα-
 ξαι, ἐν αἷς πολὺ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν, δίσκοι τε καὶ κανῶ· C
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τετραπόδων ἰνδάλματα πλεῖστα, καὶ αὐτὰ
 ἵογα δῆπουθεν ἀργυροποίητα, οὐδέν τι ἀποδέοντα τῶν παρ'
 ἡμῖν. τοῦτο μὲν οὖν τῷ τῶν Τούρκων ἡγεμόνι ἔνεστι χλιδῆς-
 τῶν δὲ περὶ Ζήμαρχον ἔτι ἐκείως ἠδιδαιτριβόντων, ἔδοξε τῷ
 Διζαβούλῳ, ὥστε αὐτὸν μὲν Ζήμαρχον ἅμα εἴκοσι θεραπευ-
 ταῖς τε καὶ ὀπαδοῖς ἐπεσθαί οἱ ἐκστρατευομένην κατὰ Περ-
 150ῶν, τοὺς δὲ ἄλλους Ῥωμαίους ἐπαναστρέφοντας κατὰ δὴ
 τὴν χώραν τῶν Χολιατῶν ἀναμένειν τὴν Ζημάρχου ἐπᾶνο-
 δον. καὶ δὴ ὅς [τῷ] προὔβη, δώροις τε φιλοφρονησάμενος
 αὐτοὺς ἀφῆκε· τὸν δὲ Ζήμαρχον καὶ θεραπεύειν ἐτίμησε δο- D
 ριαλώτῳ, ἣ δὲ ἦν ἐκ τῶν λεγομένων Χερχίς. καὶ ὁ Ζήμαρ-
 χοχος σὺν τῷ Διζαβούλῳ ἐπορεύετο μαχησομένην Πέρσαις. ἐν
 ταύτῃ δῆπου τῇ πορείᾳ γενόμενοι, ἐν χώρῳ τινὶ καταλυ-
 σάντων αὐτῶν ἐπικαλουμένῳ Τάλας ὑπαντιάζει τῷ Διζαβού-

11. τοῦτο H., οὕτω vulg. 11. μέτεστι conl. Cl. 16. Χολια-
 τῶν] Χολιατῶν H. lidem supra pag. 300., 12. Χλιατάι dice-
 bantur. 17. τῷ unciis inclusit H.

Forma cernebantur. Sedebat autem ipse Disabulus in lecto, qui totus erat ex auro confectus, et in medio conclavis erant urnae, aquiminaria et dolia aurea. Postquam iterum convivati erant, et inter potandum quae convivio conveniebant dixerant et audierant, discesserunt. Postridie in alio tentorio convenerunt, in quo erant columnae lignae, auro involutae: auratum etiam cubile, quatuor pavonibus aureis fultum. Ad vestibulum eius loci, ubi commorabatur, disposita erant plaustra, quibus inerat multa argentea suppellex, disci et lanceae, et plurimae statuae animalium argento elaboratae, quae venustate et elegantia non concedebant nostris. Eo usque opulenta ducis Turcorum processit. Quum Zemarchus et qui cum eo erant illic moram traherent, placuit Disabulo, ut se proficiscentem contra Persas Zemarchus sequeretur cum viginti ex suis, qui illi ministrarent: interea reliqui Romanorum eius reditum in Chliatarum regione opperirentur. Atque is eos in discessu muneribus donatos a se dimisit. Zemarchum quoque honoravit captiva concubina ex his, quae Cerechis dicuntur. Ita Zemarchus cum Disabulo bellum cum Persis gesturo profectus est. Iter emensi in loco, qui dicitur Talas, conederunt.

- A. E. 568 λφ Περσῶν πρεσβευτῆς. καὶ ταίνον ξυνεπάλασε παρ' αὐτῶν
 Ind. 2 ἔστιασομένους τούς τε Ῥωμαίων καὶ Περσῶν πρόσβεις. καὶ
 Iustini 4 δὴ παραγενομένων αὐτῶν, τοὺς Ῥωμαίους ὁ Διζάβουλος ἐν
 τιμῇ πλείονι ἐποιήσατο, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐπικνδεοτέρων ἀνα-
 κλναι στιβιάδα πρὸς γε καὶ πλείοτα ἐπιμεμφόμενος ἦν τοὺς 5
 Πέρσας, ἅτε δὴ πρὸς αὐτῶν ἄδικα πεπονθῶς, καὶ ὡς τοῦ-
 του ἐνεκα ἔρχεται πολεμήσων. ὁ δὲ Περσῶν πρεσβευτῆς,
 τοῦ Διζαβούλου σεντωνώτερον ἐπεγαλοῦντος, περιφρονήσας
 τὸν νόμον τῆς σιωπῆς τὸν ἰσχύοντα παρ' αὐτοῖς ἐν ταῖς ἐστι-
 άσειν, ἐπιτροχάδην ἤρξατο διαλέγεσθαι, τοῦ Διζαβούλου 10
 P. 154 γενναίως τὰ ἐπικλήματα ἀποκρούμενος, ὡς καὶ θανατῶσαι τοὺς
 παρόντας τὸ ὑπερβάλλον τῆς αὐτοῦ ὀργῆς, ὡς παρ' οὐδὲν
 θέμενος τὸν νόμον πολλοῖς τε καὶ ἀκολάτοις ἐχρήσατο. ἐν
 τούτοις ἀπαλλαγέντων, ὁ μὲν Διζάβουλος παρεσκευάζετο τὴν
 ἐπὶ Πέρσας. τῷ τοι ἄρα τοὺς ἀμφὶ Ζήμαρχον μετακαλεσά- 15
 μενος, καὶ ὡς ἐνῆν, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους φιλίαν ἐμπεδῶ-
 σας, ἀφῆκεν αὐθις ἀπονοστήσοντας, ἕτερον πρεσβευτὴν αὐ-
 τοῖς συναποστείλας τῷ τὸν πρότερον λεγόμενον Μανιάχ τε-
 θνάται. ἦν δὲ ἐπὶ κλήσις τῷ μετ' ἐκεῖνον πρεσβευτῆ Ἰάγμα
 αὐτῷ, ἀξίωμα δὲ Ταρχάν. οὗτος δὴ οὖν ἐστάλη ὑπὸ Διζα- 20
 Ββούλου ὡς Ῥωμαίους πρεσβευσόμενος. καὶ μὲν οὖν σὺν αὐ-
 τῷ ὁ τοῦ ἤδη ἀποιχομένου παῖς, φημὶ δὴ τοῦ Μανιάχ, κο-

16. πρὸς et φιλίαν N., περὶ et φιλίαν vulg. 17. ἀπονο-
 στήσοντας B., ἀπονοστήσαντας vulg. 19. ἐκεῖνον vulg. πρε-
 σβευτῆ H., πρεσβευτὴν vulg. 22. ὁ τοῦ H., ὅτου vulg.

Hic obviam venit Disabulo Persarum legatus, quem una cum Ro-
 manorum legato ad coenam invitavit. Ad eam cum accessissent,
 multo plus honoris detulit Disabulus Romanis, quam Persicis le-
 gatis, et Romanorum legatum honoratiore loco accumbere iussit.
 Quin etiam multum de Persis est questus, tanquam ab his multa iniusta
 passus esset, quae ut bello et armis vindicaret, venerat. Cum Di-
 sabulus acerbius inveheretur, Persarum legatus legem silentii apud
 ipsos in conviviis observari solitam transgressus, summatum coepit
 disserere et magno animo Disabuli criminationes refutavit, ut qui ade-
 rant mirarentur, cum in tam violentam iram exardescere, ut, nulla
 habita legis ratione, multis intemperantibus verbis uteretur. Post
 haec cum discessissent, Disabulus in Persas contendit. Et Zemarcho
 et eius comitibus ad se vocatis, ubi amicitiam cum Romanis con-
 firmasset, eos, ut ad sua redirent, missos fecit. Cum his quoque
 alium a se ad Romanos legatum misit, quia Maniach, de quo su-
 pra diximus, vita excesserat. Huic legato nomen erat Tagma, di-
 gnitas vero Tarchan. Hic igitur ut legationem apud Romanos obi-
 ret, a Disabulo missus est: una cum eo Maniach eius, qui super

μιδῆ μειράκιον, ὅμως δὲ τὸ πατρῶον διαδεξάμενος γέρας, **A C. 568**
 ἔτι μὴν καὶ τὴν μετὰ τὸν Ταγματάρχην κληρωσάμενος ἀξίαν. ^{Ind. 1}
 οἶμαι δὲ τῷ ἐπιτηδεϊοτάτῳ τε καὶ εὐνούστατον γενέσθαι τῷ Δι- ^{Iustini 4}
 ζαβούλῳ τὸν Μανιᾶχ τοῦ πατρῶου τὸν παῖδα τυχεῖν ἀξιώματος.
 Ἔπειδ' οὖν ὁ Διζάβουλος διαφῆκε τοὺς περὶ Ζήμαρχον, ἐπικατα-
 λαμβάνουσι τοὺς πρότερον ἀφεθέντας Ῥωμαίων, οὗ ἦν ξυντε-
 θεμένον αὐτοῖς, καὶ τοίνυν ἐν τῷ αὐτῷ γενόμενοι τῆς ἐς τὰ οὐ-
 κεια ὁδοιπορίας ἀπῆρξαντο. καὶ δὴ καταλελοιπότες τὴν προ-
 τεύουσαν πόλιν τῶν Χοαλιτῶν, διὰ φρουρίων ἐπορεύοντο.

10 **9.** Ὅτι ὁ Βαϊανὸς ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγεμὼν ἐν βουλῆ. **A.C. 568**
 ἐποιήσατο πρεσβεύασθαι καὶ περὶ σπονδῶν λόγους προσαγα- ^{Ind. 1}
 γεῖν. τὸν δὲ Βιταλιανὸν ἐζήτηι χρυσίον οἱ παρασχεῖν, ὡς ^{Iustini 4}
 ἂν μὴ ληλασίᾳ χρῆσοιτο κατὰ δὴ τὸν τῆς ἐκχειρίας καιρὸν.
 ὁ δὲ Ἰοβουλήδας, καὶ εἰληφῶς ἐκ τοῦ τῆς Ἰλλυρίδος ὑπάρ-
 15 χον νομίσματα οὗ μείον ἢ ὀκτακόσια, παρέσχετο τῷ Βαϊανῷ.
 ταύτη τοι καὶ ἔστειλε τὸν Ταργίτιον ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγού-
 μενος, ξὺν τῷ καὶ Βιταλιανὸν τὸν ἐρμηνεῖα, τῷ βασιλεῖ λέ-
 ξοντας ὥστε τὸ Σίρμιόν οἱ ἐνδοθῆναι, καὶ τὰ συνήθη χρῆ-
 20 δόματα, ἃ Κουτρίγουροι καὶ Οὐτίγουροι πρὸς Ἰουστινιανῷ
 ἀποκόμιζοντο βασιλέως, οἷα δὴ αὐτοῦ ἄμρω τὸ φίλω τούτῳ
 καθελόντος· πρὸς τοὺς καὶ Οὐσδίβαδον τὸν Γήπαιδα. ἔφασκε
 γὰρ τοὺς Γήπαιδας ἅπαντας αὐτῷ ἀνηκεῖν, αἵτε δὴ καὶ αὐ-
 τοὺς πρὸς αὐτοῦ καταπολεμηθέντας. ἀφικομένων δὴ οὖν τῶν

1. γῆρας vulg. 3. τῷ ἐπιτ. Val., τὸ ἐπιτ. vulg. 16. ταύτη H.,
 ταύτην vulg. 19. ἃ N., οἱ vulg. Κουτρίγουροι vulg. 22. αὐ-
 τοὺς Cl., αὐτοῦ vulg. 23. καταπολεμηθέντος vulg.

mortuus erat, filius admodum adolescens. Is patri in magistratu successerat, et dignitate proxime ad Tagma Tarchan accessit. Ideo, puto, hic honor puero obtigit, quia pater eius Disabulo carissimus et fidelissimus fuerat. Dimissus a Disabulo Zemarchus, assumptis his ex Romanis, quos certo loco consistere iusserat, cum primum coniuncti erant, vias se commiserunt, et Chliatarum primaria urbe relicta, per castella iter direxerunt.

9. Baianum, Avarum ducem, voluntas coegit legatos ad Romanos mittere, qui de foederibus verba facerent. A Vitaliano etiam sibi aurum dari petiit, ut a praediis agendis per inducias abstineret. At Iobulides, acceptis a praefecto Illyrici nummis non minus octingentia, ea Baiano tradidit. Quamobrem Avarum dux misit Targitium, qui una cum Vitaliano interprete Imperatori denuntiarent, ut Sirmium et pecunias, quas Cotriguri et Utiguri a Iustiano accipere soliti erant, quia utramque gentem subegerat, illi traderet, et praeterea Usdibadam etiam Gepidam. Dicebat enim, et omnes Gepidas in suum ius dominiumque venisse, quia eos devicerat. Itaque legati

- f. A.C. 568 πρόσβρων κατὰ δὴ τὴν βασιλίδαν πόλιν, παρελθόντων τε ὡς
 Ind. 1 τὸν αὐτοκράτορα, ἔφη ὁ Ταργίτης· „ὦ βασιλεῦ, πάρειμι στα-
 Iustini 4 λείς ὑπὸ τοῦ σοῦ παιδός· πατήρ γάρ αὐτός ἀληθῶς Βαϊα-
 νοῦ τοῦ καθ' ἡμᾶς δεσπότη. πέποιθα δὴ οὖν, ὡς ἐπιδειξα-
 σθαι προθυμηθεῖς τὴν περὶ τὸν παῖδα στοργὴν τῷ διδόναις
 τὰ τοῦ παιδός. οὕτω τοίνυν ἐχόντων ἡμῶν, τάχα δὲ σοῦ
 καὶ ἡμῶν, ἄρα οὐχὶ παραχωρήσεις αὐτῷ τῶν γερωῶν; οὐ γὰρ
 ἔς ἀλλότριον οὔτε μὴν πολέμιόν τινα τὰ διδόμενα μεταδη-
 σοις σχεδόν· οὐδὲ μεταβήσεται τῶν παρεχομένων ἡ κυριότης,
 ἢ πάλιν εἰς σὲ ἀναδραμεῖται διὰ τοῦ παιδός, εἶγε παρὰ-10
 P. 155 σχοις αὐτῷ τὰ ἐφ' οἷς ἤκω, τὴν τε πόλιν τὸ Σίρμιον καὶ τὰ
 χρήματα κατ' ἔτος, ὅσα βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς τοῖς Κουτρι-
 γούροις καὶ Οὐτιγούροις ἐδίδου [οἱ], Βαϊανοῦ τήμερον δεσπό-
 ζοντος τούτων γε δήπου τῶν ἐθνῶν. ἔτι καὶ Οὐσδίβαδον τὸν
 Γήπαιδα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν· οὐδὲ γὰρ περὶ τούτων ἀπερῆ-15
 τις, ὡς οὐχὶ πεφύκασιν ἀνδράποδα Βαϊανοῦ.” ταῦτα ὁ Ταργίτης
 ἔλεξεν. ἀτὰρ ὁ βασιλεὺς· „οὐ πρεσβευσόμενος ἦκεις, ὡς ἔοικεν,
 ὦ Ταργίτα· μᾶλλον μὲν οὖν πρὸς ἀγνοοῦντας ἡμᾶς τεκμηριώ-
 σασθαι βουλόμενος τῶν Ἀβάρων τοὺς τρόπους. εἰ γὰρ, ὡς
 Β φαστε, δοίημεν ὑμῖν τὰ ὅσα τοῖς πρώην Οὐννοις, οἵκτω μᾶλ-20
 λον καὶ οὐ φόβῳ, τῷ μὴ ἐθέλειν αἷμα ἐκχεῖν, Ἰουστινιανὸς
 ἐδίδου, γελοῖόν γε ἂν εἴη, καὶ οἷς τὸ φιλάνθρωπον ἀπονέ-

12. Κουτραγούροις vulg. 13. οἱ uncis inclusimus.

ubi in regiam urbem ad Imperatorem venerunt, Targites sic eum
 est affatus: „O Imperator, adsum a tuo filio missus. Tu enim
 vere pater es Baiani, eius, qui apud nos dominatur. Confido igitur,
 te affectum paternum exhibiturum esse filio in eo, quod reddes
 ea, quae filii sunt. Cum igitur nos hoc animo simus, et fortasse
 tu aequae ac nos, nonne tu illi sua praemia praebebis? Quod si
 feceris, ea non in extraneum, neque in hostem contuleris, neque
 earum rerum mutabitur dominium. Etenim rursus ad te redibit
 per filium, si ea iudulseris, quae a te petitum venio. Scilicet Sir-
 mium et pecunias, quotannis quas dabat Imperator Iustinianus Uti-
 guris et Cotriguris, cum Baianus hodie dominium sit adeptus ha-
 rum omnium gentium; deinde Usdibadam et eius comites sibi tradi
 poscit. Nec enim Usdibadam quisquam negarit factum esse Baiani
 mancipium.” Haec Targites; cui Imperator: „Tu quidem, ut vi-
 detur, minime, ut legationem faceres, venisti, sed magis, ut mo-
 res Avarum, antea nobis penitus ignotos, cognitos perspectosque
 efficeres. Si enim, ut dicitis, concesserimus vobis ea, quae nu-
 per Iustinianus, commiseratione potius quam terrore adductus, quia
 ab effundendo sanguine abstinere volebat, Hunnis largitus est, ri-
 dicula res sane erit, * si etiam liberalitatem et humanitatem in eos

ἴμεν δὲ, καὶ οἷς ἀντιτίθεσθαι φανῶμεν οἱ αὐτοί· ὅποτε οἱ f. A.C. 568
 δειλαιοὶ Κοτρίγουροί τε καὶ Οὐτίγουροί, οἷς διαβεβαιοῦσθε ^{ind. 1}
 πρὸς ἡμῶν κομίζεσθαι χρήματα, τοῦτο μὲν φυγόντες ἡμᾶς, ^{Iustini 4}
 τοῦτο δὲ πεπτωκότες ὑφ' ἡμῶν τυγχάνουσιν ἄρδην ἠφρατισμέ-
 νου. τί οὖν παράσχοιμεν ὑμῖν τὰ τῶν ἠσσωμένων; ἀλλ' οὐ
 τῇ φύσει ξυνάδει τῶν πραγμάτων καὶ κρατεῖν ἅμα, καὶ
 ὑπὲρ τῶν κεκρατημένων ἑτέροις χρήματα καταδεῖναι. οὐ
 γὰρ ἀποχρῶν, εἰ φανείημεν ἅπαξ τοῦ τὰ δέοντα φρονεῖν
 ἐστρημένοι, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς συνήθειαν ἔλκειν τὴν ἀφρο-
 ροσύνην οἴεσθε δεῖν; τί οὖν ποιῶμεν τὸν Οὐσδίβαδον; ὑμῖν
 ἀποδοίημεν; οὐχ οὕτω πεφύκαμεν ἡλίθιοι, ὥστε τὰ ἡμέτερα
 καταπροῦσθαι, καὶ ταῦτα βαρβάρους καὶ λυμαινομένοις τῇ καθ' V. 105
 ἡμᾶς πολιτεία. ὁ γὰρ πρὸ ἡμῶν τὸ βασιλεῖον ἀναδεγμέ-
 νος κράτος Γήπαιδας ἐπήλυδας ὄντας εἰσποιοῦσατο, καὶ χῶ-
 15ραν αὐτοῖς ἀπένειμε τὴν περὶ τὸ Σίρμιον, εἶτα καὶ πολέμου
 κινήθέντος αὐτοῖς ὡς Λογγοβάρδους, ὥσπερ εἰκός, ξυνπε-
 λαβόμεθα τοῦ κινδύνου τοῖς οἰκείοις. καὶ ἂν ἐκράτουσιν οἱ
 Γήπαιδες τῇ Ῥωμαίων χειρὶ, εἶγε μὴ ἀνδραποδώδεις ὥφθη-
 σαν καὶ τῷ τῆς γνώμης δολερῷ τοὺς εὐεργέτας ἐλύπησαν. D
 20 αὐτῶν ὧν ἐπιβουλεύσαντας ἡμῖν ἀσύγγνωστα οὐ Ῥωμαίοις ἔδο-
 ξε μετελθεῖν τοὺς ἀγνωμονήσαντας, οἷς ἔνεστι μὴ ἀντιτιθέ-
 ναι τὰς τιμωρίας ἰσοῤῥόπους τοῖς πλημμελήμασι, μᾶλλον
 2. Κοτρίγουροι vulg. 10. οἴεσθε N., οἴεσθαι vulg. 14. ἐ-
 πήλυδας H., ἐπελύδας vulg.

exercere oporteat, contra quos in acie stare, nemo est, qui nos
 non viderit, quando miseri Cotriguri et Utiguri, quos affirmatis a
 nobis accepisse pecunias, modo fugientes, modo caesi, a nostro
 exercitu sunt ad internecionem usque deleti. Cur igitur vobis
 largiemur bona eorum, quos vicimus? Hoc enim abhorret a com-
 muni sensu, simul et vincere, et eorum, quos viceris, bona aliis
 tribuere. Nonne satis est, si semel visi sumus prudentia destituti?
 An censetis, imprudentiam nobis etiam ad consuetudinem trahen-
 dam esse? Quid igitur de Usdibado faciemus? vobisne eum red-
 demus? non sumus adeo dementes et stolidi, ut nostra profundamus,
 maxime in barbaros, et eos, qui nostrae rei publicae gravia damna
 intulerunt. Qui enim Imperatoriam maiestatem ante nos admini-
 stravit, Gepidas vagantes excepit, et illis regionem circa Sirmium,
 quam incolerent, distribuit. Deinde exorto inter ipsos et Longobar-
 dos bello, sociis nostris, ut par erat, opem tulimus, et Romanorum auxi-
 lio Gepidae vicissent, nisi servilem animum prodidissent. Nam mala
 mente benefactoribus suis infesti fuerunt, et pro beneficiis in eos
 collatis insidias, in quo nulla venia digni sunt, nobis struxerunt;
 Romanis tamen minime visum est homines ingratos persequi, qui
 nunquam dignas poenas pro peccatis dare possunt; sed potius pati,

f A.C.568 μὲν οὖν περιμελεῖν, ὡς ἂν ὑφ' ἑτέρων ἐς τὸ παντελὲς δια-
 Ind. 1 φθαρήσονται. εἰ τοίνυν ἄλλως οὐκ ἔχει ταῦτα, ἐπείπερ
 Iustini 4 ἡμεῖς ἐπεγκαλεῖν ἄξιοι καθεστήκαμεν, ὅτι τοὺς ἡμῖν ἀνήκον-
 τας ἔχετε Γήπαιδας, ἀντέστραπται καθ' ἡμῶν τὰ τῶν ἐγκλη-
 μάτων. ὑμεῖς μὲν γὰρ τὸν Οὐσδίβαδον, ἡμεῖς δὲ καὶ τοὺς
 Γήπαιδας ὑμᾶς τοὺς λοιποὺς εἰσπράξομεν. Ῥωμαῖοι γὰρ
 P. 156 ἄνωθ' ἐν τε καὶ ἐξ ἀρχῆς σωφρονίζειν ἐτάχθημεν τὸ ἀνόητον,
 οὐ μὴν ἀνόητοί τινες εἶναι νομίζεσθαι. ἀλλὰ τὸ Σίρμιον
 ἐγχειρίσωμεν βαρβάροις; οὐκ ἀρκέσει γὰρ ὑμῖν τὸ περιεῖναι
 μέχρις ὄπλα κινεῖν οὐ βούλοιντο Ῥωμαῖοι. ἀλλ' ἔρεῖς, ὡς
 10 Ταργίτα, ὅτι διαβήσεται Ἰστρὸν ὁ Χαγάνος, ἔτι γε μὴν καὶ
 τὸν Ἐβρον· καὶ ὅτι τὰς ἐπὶ Θράκης αὐτοβοεὶ παραστήσε-
 ται πόλεις. ἀλλὰ προφθάσουσιν αἱ Ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις, καὶ
 Βιτῆς ἐλπίδος αὐτὸν ἀφαιρήσονται, καὶ μᾶλλον αὐτοὶ σκευα-
 γωγήσουσι τὰ Ἀβάρων. καὶ οὐ παυσόμεθα καταβάλλοντές
 15 τε καὶ χειρούμενοι, ἕως ἂν ἐφρυβρίσῃ τὸ βάρβαρον. λυσι-
 τελήσει δὲ Ῥωμαίοις ἀντὶ τῆς εἰρήνης ὁ πόλεμος. Ἀβάρων
 γὰρ τῶν νομάδων τε καὶ ἐπηλίδων καθεστάναι φίλους τῆς ὡς
 αὐτοὺς δυσμενείας βαρύτερον, ἄλλως τε καὶ φιλίας ὑπόουλον
 καθεστώσης. κρεῖσσον ἐν τοῖς σώμασι καὶ οὐχὶ ταῖς ψυχαῖς
 20 φέρειν τὰ τραύματα. πρὸς ταῦτα, ὡς Ταργίτα, καὶ τόξα
 C καὶ ἵπποι καὶ μυρία δυνάμεις ὀπλιτῶν ἔστωσαν ἐν παρα-
 σκευῇ· οὐ γὰρ ἡσυχία τοῦ συνοίσοντος αἰρετώτερον." τσαῦ-

12. Ἐμβρον vulg.

18. καὶ om. Par.

ut ab aliis funditus everterentur. Cum igitur non aliter se res ha-
 beant, si nobis iure de vobis conqueri licet, quod eos, qui nostri
 optimo iure fuerunt, possideatis, nunc a vobis eadem in nos re-
 torquentur. Vos enim Uadibadam, nos Gepidas, qui reliqui sunt,
 a vobis repetimus. Etenim nos Romani ab initio et ab omni ho-
 minum memoria imprudentes coercere officium nostrum duximus,
 non ipsi imprudentes habebamur. Nosne Sirmium barbaris trade-
 mus? Non igitur satis vobis superesse videtur, quousque Roma-
 nis nondum arma ferre placuit? Sed ais, o Targita, Chaganum
 Istrum traiecurum et Hebrum quoque, et Thraciae urbes primo
 impetu occupaturum. At praevencient et occurrent Romanorum co-
 piae, et cum spe depellent sua, imo agent et rapient quae Ava-
 rum erunt. Neque grassari et praedas agere cessabimus, dum bar-
 bari superbient; et certe longe Romanis utilius bellum quam pax.
 Etenim cum Avaribus et Nomadibus et advenis amicitiam tenere gra-
 vius et acerbius est, quam eos hostium numero habere. Nam sub-
 dola est eorum amicitia, et praestat vulnera corpore, quam ani-
 mo, gerere, Quamobrem, o Targita, et arcus et equi et infinitae
 copiae armatorum in apparatu erunt. Nec enim quies utilitate po-

τα εἰπὼν ὁ αὐτοκράτωρ, μεγαλληγορία τε χρησάμενος πολλῇ, f. A. C. 568
 τῶν Ἀβάρων ἀφῆκε τοὺς πρέσβεις, πρότερον Βῶνῳ τῷ στρα- Ind. 1
 τηγῷ ἐν γράμμασι πλείστα ἐπιμεμψάμενος, ὅτι γε ὄλωσ ὡς Iustini 4
 αὐτὸν τοιαύδε προῖσχομένους ἔστειλεν ἐς Βυζάντιον· πρὸς γε
 5 καὶ σημήνας ἔργου ἔχεσθαι καὶ πάντα τὰ πολεμιστήρια ὄρ-
 γανα ἐπισκευάζειν, σαφῶς ἐπιστάμενον, ὡς ξυγκροτηθήσεται
 ὁ πρὸς Ἀβάρους πόλεμος καὶ μάλα αὐτίκα. καὶ δὴ ὁ Βῶ-
 νος, ἐπεὶ τὸ βασιλεῖον ἀνελέξατο γράμμα, τὰ πρὸς τὸν πό-
 λεμον ἐξηρτύετο.

10

Ἐκ τοῦ ε' λόγου.

ι. Ὅτι ἡ βασιλῆς Σοφία Ἰουστίνου πρέσβυν στέλλει ὡς A. C. 574
 τῶν Περσῶν βασιλέα Χοσρόην, ἐν τοῖς βασιλείοις ἰατροῦς Ind. 7
 καταταπτόμενον. καὶ οὗτος μὲν αὐτοῦ ἀφικόμενος, τεσσα- D
 ρικοντυπέντε χιλιάδας χρυσοῦ νομίσματος παρασχῶν, τίθε-
 15 ται τὰς ξυνθήκας ἀνὰ τὴν ἑὸν ἐνιαυσιαίας, ὡς ἂν ἔσοιτο
 ἐμχειρία. ἐν τοσούτῳ γὰρ ἔφρασκε σταλήσεσθαι πρὸς τῆς
 βασιλίδος μέγιστον πρεσβευτὴν τὸν τελεωτέρα πως περὶ
 ἀπάντων διαλεχθῆσόμενον, ἔτι μὴν καὶ τὸν πόλεμον διαλύ-
 σοντα, τυχὸν ἐν μέσῳ καὶ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως μεταβα-
 20 λόντος ἐς τὸ ἐρῶμενον. οὕτω μὲν τὰς ἐπ' ἐνιαυτὸν ποιησά-
 μενος σπονδὰς περὶ τῆς κατὰ τὴν ἑὸν Ῥωμαίων ἐπικρατείας,
 οὐ μὴν καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ, καταθέμενος δῆπουθεν

3. ὡς αὐτὸν H., αὐτὸν vulg. 5. ἔργου H., ἔργον vulg. 11.
 πρέσβυν] Ζαχαρίαν πρέσβυν N. 20. ποιησάμενον vulg.

tior." Haec cum Imperator alto spiritu dixisset, Avarum legatos dimisit. Prius tamen Bonum ducem per litteras magnopere increpavit, quod ad se illos legatos, qui talia proponerent, Byzantium misisset. Ad haec illum monuit, quia certus erat, quamprimum bellum contra Avaros erupturum esse, ut omni opera et studio bellicas machinas praepararet. Et Bonus, lectis Imperatoris litteris, omnia, quae ad bellum pertinebant, diligenter curavit.

Ex libro secundo.

10. Imperatrix Sophia Iustini (Zachariam) legatum misit ad Chosroem, Persarum regem, ex medicis Imperatoris. Is ubi ad Persas accessit, quadraginta quinque millia aureorum dedit et inducias annuas per Orientem fecit, tantisper, ut dicebat, dum ab Imperatrice maximus legatus mitteretur, qui de omnibus rebus accuratius ageret et bello finem imponeret, si forte etiam interea accideret, ut Iustinus convalesceret. Itaque in Oriente, qua Romanis parebat, excepta tamen Armenia, per annum, ut ab armis cessaretur, est

A. C. 574 αὐτοῦ καὶ μόνου ἕνεκα μὲ χιλιάδας χρυσῶν νομισμάτων,
 Ind. 7 ἐπανήκεν. ἐμπεδωθέντων δὲ ἄρα τῶν τοιούτων Εὐσέβιος ὁ
 Iustini 10 στρατηγὸς ἐς Βυζάντιον μεταστέλλεται.

P. 157 ια'. Ὅτι δὴ στέλλεται κατὰ τὴν Περσῶν χώραν πρε-
 σβευτῆς Τραιανὸς, ἐν τοῖς βασιλείοις πατρίσι τελῶν καὶ τῆς
 λεγομένην τοῦ Κοιαιστορος διέπων ἀρχῆν, ἣν οἶμαι ἐκ τοῦ
 ἀναζητεῖν ὧδε λελέχθαι Ῥωμαίοις. Ξυναπεστάλη δὲ καὶ Ζα-
 χαρίας, οὗ ἔναγχος ἐμνήσθη, ἐφ' ᾧ, εἰ μὲν οἷοίτ' ἔσονται,
 ἅμα ἐμπεδῶσι κατὰ τὴν τε ἑβάν καὶ τὴν Ἀρμενίαν ἐντὸς

V. 106 τριῶν ἐνιαυτῶν ἐκεχειρίαν. ἐν τσοσούτῳ Ξυνέλθοιεν ἐξ ἑκα-10
 τέρας πολιτείας ἐν τοῖς ὄριοις, οἳ διαλύσουσι τὰ ἀμφίβολα,
 βουλευσαιντό τε καὶ τρόπῳ τῷ καταδήσουσι τὰ ὄπλα ἐς τέ-
 λεον· εἰ δὲ γε μὴ οὕτω προχωροίη, τοῖς γούν πρὸς ἧλιον
 Β οἰκοῦσιν τὴν τοιάνδε ἐκεχειρίαν παντὶ τρόπῳ ποιήσασθαι.
 παραγενόμενοι τοίνυν οἱ πρέσβεις πρὸς βασιλέα Περσῶν, ἐς 15
 ἐκκλησίαν τε καταστάντες, ἐλεξάτην τοιάδε. — πολλῶν δὲ
 κεινημένων λόγων, καὶ τῶν μὲν Περσῶν μακροτέραν ποιεί-
 σθαι τὴν εἰρήνην ἱεμένων, ἄχρι δὲ πέντε ἐνιαυτῶν βεβαιοῦν
 τὴν ἐκεχειρίαν, τῶν δὲ Ῥωμαίων τριετηρίδας εἶναι βουλομέ-
 νων τὰς σπονδὰς, τέλος οὗτ' ἴσχυσαν οἱ πρέσβεις, καθά 20
 ἔπετέτραπτο, σφῶς ποιήσασθαι τὰς συνθήκας· ἐπὶ πέντε
 ἐνιαυτοὺς εἶναι ἐβδωμένας συνήρσεν ἀμφοτέρῃ πολιτεία,

8. οἷοίτ' H., οἷοι (sic) vulg. 10. ἐν] ὡς ἂν ἐν conl. B. 11.
 οὗ N.; δ vulg. 16. In margine codicis adscriptum est: Ζήτει ἐν
 τῷ περὶ δημηγοριῶν. 20. οὐχ conl. N. 21. ἐπὶ δὲ πέντε N.

statutum. Cum igitur huius rei tantummodo consequendae gratia
 quadraginta quinque aureorum millia numerasset, rediit. Et his
 transactis Eusebius dux Byzantium accessit.

11. Mittitur deinde in Persarum regionem legatus Traianus, inter
 patricios ascriptus, qui quaestoris magistratuungebatur, quem a quae-
 rendo a Romanis sic dictum esse puto. Missus est una quoque Za-
 charias, cuius antea meminimus, ut, si possent, trium annorum in-
 ducias per Orientem et Armeniam facerent, tantisper dum alii ex
 utroque regno in finibus convenirent, qui controversias dirimerent
 et consilium haberent, qua ratione in perpetuum arma deponerent:
 si hoc minime succederet, induciae saltem tanti temporis pro his,
 qui ad Orientem incolunt, omni ratione obtinerent. Legati ubi ad
 regem Persarum accesserunt, in concionem vocati haec dixerunt. —
 Multis ultro citroque motis sermonibus Persae in quinquennium in-
 ducias, Romani per triennium tantum valere volebant. Postremo
 legati Romanorum, sicut ipsis mandatum erat, in eo non perstite-
 runt, ut trium annorum induciae fierent; sed in quinquennium in-
 ducias esse placuit utrique civitati tantummodo per Orientem, ab

κατὰ δὴ τὴν ἑξὸς μόνον, τριάκοντά τε χιλιάδας νομισμάτων A.C. 574
 χρυσῶν κατατιθέναι. Ῥωμαίους ἔτει ἐκάστω. ξυνήρσεις δὲ τὰ Ind. 4
 τοιαῦτα, εἰ βασιλεὺς ὁ Ῥωμαίων ἐπιψηφίσειτο. Iustini 10
 C

ιβ'. Ὅτι ἐπειδὴ Τιβερίῳ ἤδη τὰ τῆς πολιτείας περιεπέ- A.C. 575
 5 χυτο πράγματα, Τραϊανός τε καὶ Ζαχαρίας τὸ πρέσβει ὡς Ind. 5
 αὐτὸν ἐγγράφασαν μὴ βούλεσθαι Πέρσας ἄχρι τριῶν ἐτῶν Iustini 11
 ποιήσασθαι τὰς ξυνηθίας, πενταετηρίδας δὲ εἶναι μᾶλλον.
 καὶ οὐκ ἐπινεύσας (οὐ γὰρ αὐτὸν ἤρθεσκε μακροτέραν ποιεί-
 σθαι τὴν ἐκχειρίαν,) ἐσήμαιεν ὡς αὐτοὺς μάλιστα μὲν ἄχρι
 10 δύο ἐνιαυτῶν τὰς τοιαύτας βεβαιῶσαι σπονδάς· εἰ δὲ γε ἀδύ-
 νατα ἔχοιεν, περαιτέρω μὴ ἀνέξασθαι ἢ τριετίας. σταλείσης
 δὴ οὖν [ὡς] τοῖς πρέσβεσι τῆς τοιαύτης ἐπιστολῆς, καὶ δὴ D
 ἀναλεξαμένων ὅτι ἐδήλου τὸ γράμμα, Μεβόδου ἐπὶ τούτῳ
 ἀφικομένου ἐν τοῖς ἀμφὶ τὸ Δάρας ὄρισις, αἰσθανομένου τε
 15 ὡς ταῖς ἤδη ὑπὸ Τραϊανοῦ καὶ Ζαχαρίου δοκιμασθεῖσαις
 σπονδαῖς οὐ στέγγουσι Ῥωμαῖοι, ἐπαφίησι τὸν Ταχόσδρω
 κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας. καὶ ὅς ἀθρόον ἐπιδραμῶν
 ἐνέπηρσε τὰ ὅσα πλησιόχωρα τοῦ Δάρας, ἕως ἐπέισθη Με-
 20 βώδης δέξασθαι τὰς τριάκοντα χιλιάδας τῶν χρυσῶν νομι-
 σμάτων ἀν' ἔτος τῆς τριετηρίδος ἕνεκα εἰρήνης, ἐφ' ᾗ ἐν
 τοσοῦτῳ τοὺς ἄρχοντας ἑκατέρας πολιτείας εἰς ἐν ξυνιόντας
 βουλευσάσθαι ὅπως δὴ τὰ ὄπλα καταθέσθαι τελῶς. προνοίᾳ
 δὲ δὴ τινι στοχαζόμενος τοῦ συνοίσοντος, τὰ τοιαῦτα ἐπετέλει
 ὁ Καῖσαρ· ἡπίστατο γὰρ, ὡς ἄχρι ἐνιαυτῶν τριῶν ἀποχρῶσα
 6. ἐγγραφεῖτην Par. 12. ὡς uncia inclusimus. 14. αἰσθα-
 νομένου vulg.

quas quotannis Romani triginta millia aureorum penderent; quae
 pacta tamen non alia conditione, nisi ea Imperator suffragio suo
 comprobasset, rata forent.

12. Ut Tiberius negotiorum administrationem suscepit, Traianus
 et Zacharias legati ad eum rescripserunt, Persas nolle ad tres
 annos, sed ad quinque inducias pacisci. Quae cum non approbas-
 set, (nec enim ei in tam longum tempus inducias facere placebat,)
 mandavit, ut in duos annos paciscerentur, si non obtinere possent,
 nihil ad tres annos adiicerent. Missa est igitur haec ad legatos epi-
 stola, et cum ea, quae continebat, legissent, Mebodes, qui ad res-
 ponsum accipiendum ad fines Daras venerat, satis intellexit, Ro-
 manos inducias, quas Traianus et Zacharias fecerant, non approbare.
 Itaque Tachosdronem immisit, qui terras ditionis Romanorum su-
 bito invasit, et propinqua loca Daras igne vastavit. Sed fide Me-
 bodi data, illi numeratum iri quotannis per tres annos triginta
 millia aureorum pro induciis, statutum est, ut interea principes viri
 utriusque regni in unum convenirent, et aliqua ratione firmam pa-
 cem constituerent. Id utile suis rationibus fore Caesar existimabat,

A. C. 575 ἀντὶ ἔσται ἡ παρασκευὴ Πέρσαις τε ἀξιόμαχος ἀναφανήσασ-
 Ind. 8 ται. ξυνησθάνοντο δὲ καὶ Πέρσαι τῆς τοιαύτης προμηθείας
 Iustini 11 τοῦ Καίσαρος, ὡς οὐδενὸς ἑτέρου ἕνεκα γίνεται ἀντι-
 F. 158 βολὴ ἢ προορωμένῳ τοῦ μέλλοντος, ὅπως ἐς τὸ δέον ἀντὶ
 προπαρασκευασθήσονται αἱ δυνάμεις. καταφρόνονν δὲ ὅμως
 τῶν Ῥωμαίων, ἄτε ἀναμαχήσασθαι οὐ δυναμένων, εἰ καὶ
 πλείων αὐτοῖς ἐνδοθεὶ χρόνος. ἐπεὶ οὖν ἀνακομὴ ἐγγέγονε
 ἀνὰ τὴν ἔω, μετενήνεκτο δὲ ἅπας ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν ὁ θύ-
 ρυβος, ἄλλον ἄλλα αὐτῆς διακληρωσαμένων, ἥρος ἀρχομένου
 συνέστη πόλεμος.

A. C. 576 ιγ'. Ὅτι ὁ Τιβέριος ὁ Καῖσαρ στέλλει Θεόδωρον τὸν
 Ind. 9 Βάχχου πρεσβευσόμενον ὡς βασιλέα Περσῶν, τῷ δοκεῖν μὲν
 Iustini 12 ὁμολογήσοντα χάριτας ἀνθ' ὧν τὸν μέγιστον Ῥωμαίων πρε-
 B σβευτὴν ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε Τραιανόν, ἠήλικα ἐναγχός γε δή-
 που τὴν δι' αὐτοῦ ἐδέξατο πρεσβείαν, ἔκπαλαι τὸ τοιοῦτον
 νομισθὲν ὡς ἀμφοτέρως πολιτείας, ὥστε μετὰ τοὺς μεγάλους
 πρέσβεις στέλλεσθαι ἑτέρους ἡσσοντας τῆς τῶν μεγίστων πρέ-
 σβεων ἀποδοχῆς τε ἕκατι καὶ φιλοφροσύνης. ἅμα δὲ ἐνετεί-
 λατό οἱ διαλεχθῆναι, ὡς ἐτοιμότερα ἔχοι, κατὰ τὸ ἦδη ἐμ-
 πεδωθὲν, ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἔω στείλαι τοὺς Ῥωμαίων
 ἄρχοντας γνωματεύοντας ζῆν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκπεμφθησο-
 μένοις ἡγεμόσι Περσῶν ἀμφὶ τῆς εἰρήνης καὶ τὰ ἀμφίβολα
 C διευκρινήσοντας. Θεόδωρον μὲν αὐτοῦ ἀφικόμενον, βασιλεὺς

2. ξυνησθάνοντο N., ξυνιστάνοντο vulg.

et providentia quadam faciebat: confidebat enim, se intra tres an-
 nos idoneas copias coacturum, quibus se satia munitum et instru-
 ctum ad Persis resistendum ostenderet, ut etiam ex aequo cum eis
 pugnare posset. Praesenserant et Persae hanc Imperatoris providen-
 tiam, quod nulla alia ratione tantopere de hac dilatione impetranda
 laboraret, quam ut per id temporis spatium idoneas copias prae-
 pararet. Contemnebant tamen Persae Romanos, tanquam qui ad-
 versum se in acie stare et pugnando pares esse non possent, etiam si
 longius tempus iis indulgissent. Quamobrem postquam belli cessa-
 tio ad tempus rata per Orientem fuit, omnis motus in Armeniam
 est translatus, et cum alius aliud munus in illa regione obiret,
 incunte vere bellum est exortum.

13. Tiberius Theodorum, Bacchi filium, legatum ad regem Per-
 sarum mittit, specie quidem gratias agendi causa, quod Traianum,
 mobilissimum Romanorum legatum, summo honore affecisset, cum
 paulo ante legationem eius accepisset. Iam diu enim in more erat
 apud utrumque principem, post magnos legatos mittere alios mino-
 res, qui gratiam agerent ob priores legatos benigne receptos, et
 amicitiam testificarentur. Huic autem simul praeceperat, ut regi
 exponeret, se esse paratum, (iam enim id convenerat,) mittere in
 fines utriusque dititionis viros nobiles, qui de pace cum his, quos

ὁ Περσῶν καταλέλοιπεν ἐν τῷ Δάρας τῇ πόλει τοὺς τε τὸν A. C. 576
 ἄνδρα ἄξοντας, ἐγκλευσάμενος, ἔνθα ἂν μάθοιεν τὸν βα-^{Ind. 9}
 σιλέα εἶναι, ἐπικαταλαβεῖν, ὡς ἂν μὴ τὰ εἰδισμένα ἐπὶ ^{Iustiniana}
 πρεσβευτῇ πράσσω ἀναβολῇ χρήσοιτό τι. ἅμα γὰρ ἤβού-
 5λετο καὶ πολέμοις ὁμιλεῖν καὶ δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν·
 ταύτη γὰρ ἐκφοβήσεν ὤτε εἰς τὰ μάλιστα Ῥωμαίους. τῷ τοι
 ἄρα τὴν ὁδοποιρίαν διανύσας διὰ τοῦ λεγομένου Ἀρῆεστῶν V. 107
 κλίματος καὶ τοῦ Μαρπητικῶν ἀφίκετο ἐν Περσαρμενίᾳ, οὐκ
 οἰομένων τῶν Ῥωμαίων οὕτω γε δήπου θάπτον ἦξειν αὐτόν.
 10εἰωθότων γὰρ τῶν Περσῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀμφὶ
 τὸ πέρας τοῦ τὴν ἐπωνυμίαν Αὐγούστου κληρωσαμένου μη- D
 νόδ ἀναφαίνεσθαι κατὰ δὴ τῆς Περσῶν Ἀρμενίας καὶ τηρι-
 καῦτα τὸν πόλεμον συγκροτεῖν, προτερήσας αὐτὸς εἰσήγγησεν
 αὐτόθι. ξυνηχέθη τοιγαροῦν ἅπαξ προκατελιημμένους καὶ
 15ἐφυστερήσαντας τοὺς Ῥωμαίους δι' ὄλου τοῦ ἔτους οὐδὲν
 ὄτιοῦν σφᾶς διαπράξασθαι ἐν καιρῷ. οὔτε γὰρ τὸ στρατεύμα
 ξυνηθροιστο τὸ Ῥωμαϊκόν, ἀλλ' οἱ μὲν περὶ Κοῦρσον καὶ
 Θεόδωρον τοὺς στρατιώτας, ἐπειδὴ αὐτοῖς ἀπήγγελο, ὡς νε-
 μεσᾶ τε καὶ ἀγανακτεῖ ὁ Καῖσαρ, ὅτι δὴ ἐσβαλόντες ἐν Ἀλ-
 20βανίᾳ μὴ ἀνέστησαν ἅπαντας Σαβείρους τε καὶ Ἀλβανούς,
 ἀλλ' ὅτι ὁμηροῖς πεποιθότες ἐξεχώρησαν· κατεγνώκότες τε ἐξ
 αὐτῆς τῆς πείρας, τῷ ἀφηνιάσαι αὐτίκα ἀπὸ Ῥωμαίων τὸν P. 159

2. ἐγκλευσάμενος B., ἐγκαλεσάμενος vulg. 15. ἐφυστερήσαν-
 τας vulg. 17. περὶ om. ed. Par. 18. στρατηγούς conl. B.
 ἀπήγγελο B., ἀπήγγελλον vulg.

ipse eo ad id mitteret, agerent et controversias dirimerent. Quum Theo-
 dorus ad Daras accessisset, Persarum rex ibi reliquerat, qui eum eo
 deducerent, ubi regem commorari comperissent, ne, ulla re, quae le-
 gato praestari solebat, omissa, moram illi faceret. Volebat enim
 simul bellum gerere et legationem excipere: sic enim se Romanis
 terrorem iniecturum esse sperabat. Qua de causa cum iter per re-
 gionem, quae Arestorum et Marepticorum dicitur, fecisset, in Per-
 sarmeniam pervenit, inopinantibus Romanis, qui tam cito eo illum
 perventurum, nunquam credidissent. Solebant enim Persae antea
 circa finem mensis, qui Latinis vocatur Augustus, in Persarmenia
 apparere, et inde ad bellum accingi: nunc autem Chosroës prius
 illuc accessit. Accidit autem, ut Romani semel praeventi, cum tar-
 dius rebus suis prospexissent, nihil toto illius anni spatio feliciter
 et opportune gererent. Nec enim exercitus Romanorum collectus
 erat; sed militibus, qui sub Curso et Theodoro merebant, nun-
 tium erat, Imperatorem iratum esse propterea quod in Albaniam
 irruentes, Sabiros et Albanos non penitus sustulissent et extermi-
 nassent, sed obsidibus confisi discessissent: quod quam impruden-
 ter fecerint, ipsos ex eventu cognitum habere: etenim confestim Sa-

A.C.576 Σαβείρα, ὡς οὐ κατὰ τὸ δέον ἐπεπράχισαν, παρώφθη τε
 Ind. 9 ἐπὶ σφῶν τὸ συνόλεον, ὡσπερ ἀμέλει ἐκ μεταμελείας αὐθις
 Iustini 1,2 ἐλάσαντες ἐν Ἀλβανίᾳ * πρεσβείας ἤγον τοὺς Σαβείρους τε
 καὶ Ἀλβανούς, πανοικίᾳ σφῶς μετοικίζοντες ἐς τὰ τῆδε τοῦ
 Κύρου ποταμοῦ, ὡς λοιπὸν ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ διαιτᾶσθαι χῶ-5
 ρα. ἔτι οὖν Θεόδωρός τε καὶ Κοῦρσος ἐν τούτοις ἐνησχολη-
 μένοι ἐτύχχανον. εἶτα ἐγκალεσαμένου τοῦ Καίσαρος Ἰουστινια-
 νὸν τὸν τῆς ἑω στρατηγὸν μεταφοιτῆσαι καὶ ἐν Ἀρμενίᾳ γε-
 νέσθαι αὐτὸν ἠγησόμενον τοῦ πολέμου, οὐδὲν ἤττον καὶ Ἰου-
 στινιανὸς οὐπω παρῆν, τῷ σημῆναι τοῦτο αὐτῷ τὸν Καίσα-10
 Βρα ὁπὲρ καὶ οὐκ ἐν καιρῷ τοῖς πράγμασι χρῆσασθαι, πρὸς
 γε καὶ τῆς συνήθους διανομῆς τοῦ χρυσοῦ τοῖς ἑξῆσι κατα-
 λόγοις γεγενημένης οὐκ ἐπικαιρῶς, ἀλλὰ δῆτα ἐφυστερησάσης.
 ἐπ' ἀδείας οὖν οὕτω πως καὶ ἀκονιτὶ ἐλάσαντος ἐν Περσαρ-
 μενίᾳ Χοσρόου, μηδενοῖς οἱ ἀντικαθισταμένοι, οἱ μὲν δα-15
 σμοφόροι τῆς ἤττονος Ἀρμενίας οὕτε ἐχρήσαντο φνυγῇ, ἐκλε-
 λοιπότες τοὺς ἀγροὺς οἶγες, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰ ὄσα ἐπιτήδεια
 ξυνεκόμιζον τῷ στρατῷ. προβαίνοντι δὲ Χοσρόῃ ἀνὰ τὰ πρό-
 σω οἱ ἐν τῷ κλίματι Μακραβανδῶν καὶ Ταραννῶν ἥμιστα
 ἔμμενον, ὡς μηδένα πάμπαν, μήτε ἄνθρωπον μήτε μὴν ἴπο-20
 ζύγιόν τι ὀφθῆναι. ἄτε γὰρ πολεμίου βασιλέως ἐπελθόντος
 Καπέδρασε πᾶν τὸ γεηπονοῦν, καὶ πάντη τὰ ἐκείνη ἐχῆρευεν

21. τε pro τε vulg.

biri a Romanis defecerant. Itaque rebus tam male gestis, poenitentia commoti, rursus in Albaniam impetum fecerunt, et legationibus Sabiros et Albanos suis sedibus excitos citra ripas Cyri amnis collocarant, ut in posterum in Romanorum ditionis regionibus habitarent. Quibus rebus peragendis Cursus et Theodorus adhuc occupati erant. Itaque Caesar Iustinianum ducem per Orientem proficisci, et in Armenia bello gerendo praeesse iussit. Nihilominus neque Iustinianus venit, quia hoc illi serius Caesar significarat, neque rei in tempore gerendae opportunitate usus fuerat. Ad haec auri distributio, quod orientalibus exercitibus debebatur, non suo tempore, sed tardius facta fuerat. Itaque Chosroës Armeniam liber ab omni metu sine ulla difficultate occupavit, cum nemo inventus esset, qui illi resisteret. Neque vero etiam minoris Armeniae incolae, qui Romanis vectigales erant, fugam ceperunt, neque agros dereliquerunt, sed commeatus exercitui subministrarunt. Sed cum Chosroës ulterius progredederetur, qui in regione Macrabandorum et Tarannorum habitabant minime manebant, ut nemo mortalium, neque vero etiam ullum animal vecturac aptum in his locis conspiceretur. Cum enim rex hostiliter irrumperet, omnes agricolae aufugerunt et omnia late hominibus vacua erant, * neque

† ἀνθρώπων. ἀλλὰ καὶ γηράσαι βουλόμενον μηδὲν τῶν A. C. 576
 πάντων ζώων ἐντυχεῖν. ἐν τούτῳ καὶ Θεόδωρος ὁ Βάκχου Ind. 9
 ἐφοίτησεν ὡς αὐτὸν, ἐδέξατό τε τὸν ἄνδρα καὶ ξυνόμιλός οἱ Iustini 12
 ἐγένετό [πως] ἡμερώτατά πως, τὸν μὲν Καίσαρα δι' εὐφη-
 μίας ἄγων, φάσκων τε ἀσπάζεσθαι τὴν ὡς αὐτὸν εἰρήνην τε
 καὶ φιλοφροσύνην· μηδὲ γὰρ γεγονέναι τῆς ἔχθρας τῶν
 σπονδῶν αἴτιον· Ἰουστίνον δὲ τὸν βασιλέα ἐς τοῦναντίον
 λέγων κακῶς. εἶτα ἐς τὰ πρόσω ἤλαυνε διὰ τῆς καλουμέ-
 νης Βαδιανῆς, ἐπομένον οἱ καὶ Θεοδώρου· ἐσβάλλει τε εἰς
 1017η Ῥωμαίων Ἀρμενίαν κατὰ Θεοδοσιούπολιν, λήγοντος ἤδη D
 τοῦ ἔαρος· ὥστε κατὰ ταῦτόν ξυνερχθῆναι τοὺς τε ἀγγελια-
 φόρους ἀφικέσθαι ἐν Βυζαντίῳ τοὺς δηλώσοντας, ὡς ἀπροσ-
 δόκητα ἐπέστη τῇ Ῥωμαίων Ἀρμενίᾳ βασιλεὺς ὁ Περσῶν
 καὶ ὅσον οὐπω προσερχθῆσεται Θεοδοσιούπολει, καὶ αὐτὸν
 15 ἐκέλευε παρεῖναι. ἐπεὶ οὖν ἐγένετο αὐτοῦ, ἐστρατοπεδεύσατο
 ἐς τὸ Ἀραβησῶν ἐπικεκλημένον χωρίον, ἀμφὶ τὸ μεσημβρι-
 νὸν κλίμα τοῦ ἄστεος, τὸ δὲ δὴ Ῥωμαίων στράτευμα, αὐτό
 γε δήπου τὸ συναθροισθὲν, ὡς πρὸς ἄρκτον περὶ τὸ κλίμα
 τὸ καλούμενον * συναγόμενον, ἐς ὑπώρειάν τινα ὄρους. ἀτὰρ
 20 ὁ Χοσρόης αὐτοῦ περὶ Θεοδοσιούπολιν, ἐπ' ὄψεσι Θεοδώρου,
 ἐξέταττε τὰς ἵππικὰς δυνάμεις, ἐς λόχους τε καὶ φάλαγγας P. 160
 διακρίνων τε καὶ μετακοσμῶν. καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον διελαύ-

1. θηράσαι conl. Cantocl. 2. ζώων H., ζῶων vulg. ἔτυχεν H.
 6. ἔχθρας] λύσεως N. 7. δὲ add. B. 11. κατὰ ταῦτόν B.,
 κατ' αὐτόν vulg. 21. λόχους N., λόγους vulg., λοχαγούς H.

usquam aliquid vivi conspicietur. Interea Theodorus, Bacchi filius, venit ad eum; is hominem benigne excepit, et cum eo familiariter conversatus de Caesare bene locutus est, seque cum illo et pacem et amicitiam cupere dixit: nec enim eum inimicitiarum, quae ex violato foedere ortae erant, auctorem esse; Iustinum autem Imperatorem sermonibus male habebat. Deinde ulterius per Vadianam progressus est, et eum sequebatur Theodorus. Vere iam exacto, Armeniam, quae Romanis parebat et Theodosiopolis proxima erat, invasit: quo factum est, ut eodem tempore nuntii Byzantium pervenirent Persarum regem Armeniam, qua Romani dominabantur, ex improvise adortum, Theodosiopolim usque penetrasse nuntiarent; et ipse in his locis esset. Eo cum advenisset, e regione oppidi ad meridiem sita quae Abaessorum vocatur, castra posuit: Romanorum vero exercitus, quantum militum cogi potuit, septentrionali parte in regione * vocata, in radice cuiusdam montis constitutus est. Ceterum Chosroës in conspectu Theodori equitatum in aciem eduxit, quem in turmas et phalangas divisit, et ipse, equo conscenso, quasi id inopi-

A. C. 576 *γων ἐνδεικνύμενος ἦν, οἷα δὴ οὐκ ἐκ προνοίας τινός, ὡς ἔτε*
 Ind. 9 *ἔρρωται αὐτῷ καὶ σφριγᾷ τὸ σῶμα. διενόετο δὲ πως Θεο-*
 Iustini 12 *δοσιούπολιν ἐκπολιορκῆσαι· ἔννοια γάρ οἱ ἐσεφοίτησε μὴ οἶ-*
όντες ἐσεσθαι ἂν ἄλλως τὴν Περσῶν Ἀρμενίαν ἀνακτιήσω-
σθαι καὶ Ἰβηρίαν, εἰ μὴ πῶ ὀχυρωτάτην ἐστί· Ῥωμαίων

V. 108 *χειρῶσοιτο πόλιν, ἐκεῖσέ τε καθεδούμενος ἀνασώσεται τὴν ἐς*
τοῦπίσω λοιπὸν ἐγκαταλελειμμένην Περσαρμενίαν τε καὶ Ἰβη-
ρίαν. τοιγαροῦν ἀναμφιβόλως εἶχε Θεοδοσιούπολιν αἰρήσειν.
 B *ῶστε ὑποφαίνων τε καὶ αἰνιττόμενος, ὡς ἀλώσεται γε αὐτῷ*
πάντως ἢ πόλις, ἤρητο Θεόδωρον ὅποια δὴ κατὰ τὸ μᾶλλον
ἀνάλωτος εἶναι δοκεῖ πόλις, τὸ Δάρας ἢ δῆλα ἢ Θεοδοσιού-
πολις; ὡς, εἶγε οὕτως ἀσφαλεστάτην, ἐδήλου δὲ τὸ Δάρας, ἐξ-
εἶλε, πόσῳ μᾶλλον τὴν οὐχ οὕτως ἰσχυρὰν παραστήσοιτο
Θεοδοσιούπολιν. Θεόδωρος μὲν οὖν ὑπεκρίνατο ἐμφρονέστα-
τά πως, ἀνάλωτον εἶναι ἐκείνην φήσας τὴν πόλιν τὴν ἐσαεῖ
 15 *φρουρουμένην ὑπὸ Θεοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ Περσῶν, πρὶν ἢ*
Θεόδωρον πρὸς αὐτοῦ ἀφεθῆναι, ὡς ἐγένετο ἀγχοῦ Θεοδο-
σιουπόλεως, κατενόησε τὴν πόλιν εὖ μάλα καὶ ὡς ἀληθῶς ἐς τὰ
 C *πολέμια παρεσκευασμένην. καὶ τινων μεταξὺ γενομένων ἀφίησι*
βασιλεὺς ὁ Περσῶν Θεόδωρον ἐς Βυζάντιον ἐλευσόμενον, ἐν
 20 *γράμμασι μὲν κατὰδῆλον ποιήσας τῷ Καίσαρι, ὡς ἦδεται καὶ*

6. ἀνασώσεται B., ἀναδώσει τε vulg. 11. ἀσφαλεστάτην N.,
 ἀσφαλεστάτη vulg. 12. εἶγε οὕτως et ἐδήλου δ' εἰ τὸ H.

nato et casu, non de industria faceret, quam valido et vigenti corpore esset, ostentabat. Sperabat autem, Theodosiopolin se aliquo modo expugnare posse: haec enim cogitatio illius animo occurrebat, se non alia ratione Persarmeniam et Iberiam posse sibi subiicere, quam si unam ex Romanis urbibus eamque munitissimam caperet, in qua belli sedem constituens, quod Persarmeniae et Iberiae post tergum esset, tueretur. Nec enim illi dubium erat, se Theodosiopolim expugnaturum. Idque indicans et iactans, se illam omni modo capturum, Theodorum interrogavit, quae illi urbs expugnata difficilior videretur? Daras, an Theodosiopolis? Quibus verbis significare volebat, quum Daras, oppidum munitissimum, cepisset, quanto magis Theodosiopolim, quae non aequae munita erat, caperet. Theodorus autem valde prudenter respondit: eam demum urbem esse inexpugnabilem, quam deus in suam custodiam tutelamque in perpetuum recepisset. At Persarum rex, priusquam Theodorum a se dimitteret, satis perspexit, urbem iis rebus omnibus, quae ad resistendum hostibus necessariae erant, egregie paratam esse. Cum autem multa interea contigissent, Theodorum Persarum rex Byzantium rediturum dimisit. Litteris Caesari significavit, se quoque pace delectari, et si antequam exercitum comparasset, Theodorus

αὐτὸς τῇ εἰρήνῃ, καὶ ὡς, εἰ πρὶν ἐκστρατεύουσι ἀφίκετο Θεό- A. C. 576
 δωρος, οὐδὲ ἐξετάξατο ἂν αὐτὸς οὐδέ γε ἐκίνησε τὰς δυνά- Ind. 9
 μεις. γῶν δὲ ἀκλεῆς αὐτῷ εἶναι δοκεῖ ἐκστρατευσαμένῳ ἤδη Iustini 12
 διαλύσαι τὸ στράτευμα· τοὺς γὰρ ἀνθρώπους ἢ τοῦ κερδα-
 5 λείου γε ἑκατὶ ἢ δόξης ὀρεγομένους ἅπαντα πράσσειν. ἐπι-
 γέλλετο δὲ, ὡς ἀπονοστήσας ἐς τὰ οἰκεῖα ἐκπέμψοι τοὺς ἐπι-
 τηδείους αὐτῷ ἄρχοντας ἐν τοῖς ὀρίοις τῆς ἔω, διαλεχθῆσο-
 μένους τε καὶ διαδῆσοντας τὰ περὶ τῆς εἰρήνης ἅμα τοῖς D
 ἐκπεμφθῆσομένοις Ῥωμαίων ἡγεμόσιν. ταῦτα μὲν οὖν ἐση-
 10 μνηε τῷ Καίσαρι. ἐκλιπαροῦντος δὲ αὐτὸν Θεοδώρου ὥστε
 ἐπισχεῖν τὴν εἰσβολὴν, ἔδοξεν ἐπινεύειν, εἰ γε ἄχρι λ' ἡμε-
 ρῶν ἀγγελία φοιτήσοι ὡς αὐτὸν σταλεῖσα ἐκ τοῦ Καίσαρος
 τὰ δέοντα βουλευσαμένον. ἐπειδὴ δὲ Θεόδωρον ἀφῆκεν, ὡς
 ἔγνω μῆτε ἐξ ἐφόδου τὴν Θεοδοσιούπολιν οἴοντες ὃν αὐτῷ
 15 ἐξελεῖν, μῆτε γε μὴν πολιορκίᾳ τε καὶ μηχανήμασιν ἔσσεσθαι
 οἱ ἐς τὸ λυσιτελεῖς ἀποπειραθῆναι τοῦ τείχους, (ξυνηλεύσεσθαι
 γὰρ ἐν τοσούτῳ τὰς Ῥωμαϊκὰς δυνάμεις,) καὶ δὴ ἀφῆκε τὴν
 Θεοδοσιούπολιν.

Ἐκ τοῦ γ' λόγου.

P. 161

20 ιδ'. Ὅτι περὶ τὸ δευτέρον ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος A. C. 575

1. γρ. τῇ εἰρήνῃ mg. H., τὴν εἰρήνῃ vulg. 3. ἐκστρατευσα-
 μένῳ N., ἐκστρατευσαμένῳ vulg. 14. ὃν N., ὄντα vulg. 16.
 ξυνηλεύσεσθαι Cantocl., ξυνηλέσθαι vulg. 19. Errorem in nu-
 mero libri esse apparet, siquidem legatio ad Turcas anno se-
 cundo Tiberii Caesaris, superstite Iustino, missa est. N.

advenisset, neque ipsum in aciem descensurum fuisse, neque copias educturum. Nunc quoniam cum exercitu moverit, sibi dedecori fore, si exercitum solvat et missum faciat. Omnia enim mortales facere aut quaeustus gratia, aut quo sibi gloriam quaserant. Promisit autem, simulatque domum revertisset, se missurum in fines Orientis ex principibus sibi necessitudine coniunctis, qui cum primariis viris ex Romanis, quos Caesar eius rei gratia delegaret, de his, quae ad pacem facerent, inter se disceptarent et statuerent. Haec igitur ad Caesarem misit. Cum vero Theodorus eum suppliciter oraret, ut ab incursionibus abstineret, id quidem concedendum censuit, si intra quadraginta dies nuntius ad se a Caesare veniret, qui illum, quid suae voluntatis esset, certiorum faceret. Dimisso Theodoro, ut cognovit in sua potestate minime situm esse, improvisa invasione Theodosiopolim capere, neque si obsidione aut machinis muros tentaret, quicquam profecturum esse, (Romanorum enim copias inter id temporis spatium conventuros,) ab obsidione Theodosiopolis discessit.

Ex libro octavo.

14. Secundo Tiberii Caesaris imperii anno, paulo ante, quam

A. C. 575 ἡγεμονίας, μικρῆ πρότερον ἢ τὰς ξυνηνεχθῆσας τὰ περὶ
 Ind. 8 Χοσρόην, πρεσβεία ἐστάλη αἰθίς ἀπὸ Ῥωμαίων ὡς Τούρ-
 Iustini 11 κους, Οὐαλεντίνου ἐς τοῦτο χειροτονηθέντος· εἰς δὲ οὗτος
 τῶν βασιλείων ξιφηφόρων. καὶ οὖν ἐπεὶ αὐτῷ ἐπετέθη ἡ
 Βκαὶ Τούρκοι ἑκατὸν πρὸς τοὺς ἔξ. ἐνεδήμουν γὰρ τηρικαῦτα
 Τούρκοι κατὰ τὸ Βυζάντιον ἤδη ἐκ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ σφετέ-
 ρου ἄλλοτε ἄλλοι ἐκπεμφθέντες ἔθρους. ἐνίους μὲν γὰρ αὐ-
 τῶν Ἀναγκάστης ἐνταῦθα ἐπεκόμισεν, ἐς πρεσβείαν ἐκείσας
 ἀφικόμενος· τινὰς δὲ ἅμα Εὐτυχίῳ τὴν ἀφιξὴν ἐποιήσατο 10
 κατὰ τὴν βασιλίδαν πόλιν· ἄλλοι δὲ ἐτύγγανον κατὰ τὸ Βυ-
 ζάντιον διατρίβοντες μετ' αὐτοῦ δῆτα Οὐαλεντίνου πρότερον
 ἀφιγμένοι, (δὶς γὰρ Οὐαλεντίνος ἐπρεσβεύσατο ὡς Τούρκους,)
 ἄλλοι δὲ σὺν Ἡρωδιανῷ, ὁμοίως δὲ καὶ ἅμα Παύλῳ τῷ
 CΚίλικι, ὡς ἔξ ἀπάντων τούτων ξυναθροισθῆναι Σκύδας ἀν-15
 δρας ἐκ τοῦ φύλου τῶν ἐπιλεγόμενων Τούρκων ἔξ πρὸς τοὺς
 ρ'. οὓς δὲ ἅπαντας ἀναλαβὼν Οὐαλεντίνος ἀπῆρε τοῦ βασι-
 λείου ἄσπεος. χρησάμενος δὲ ταῖς ταχυπλόοις τῶν ὀλακίδων,
 διὰ τε Σινώπης καὶ Χερσῶνος, ἣ ἐστὶν ἀντικρὺ ἢ ἰὸν τοῦ
 ἡλίου ἀνατολῶν πέρυεν ἰδρυμένη· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Ἀπα-20
 τούρας, ἔτι τε καὶ διὰ φύλων. κατὰ δὲ τῆς ψαμαθῶδες
 τῆς . . . . . παρέθει τὰ ὄρη τῆς Ταυρικῆς τὰ νεύοντα

17. ἀπῆρε H., ἀπειρε vulg. 19. Locum fractum et foedissime depravatam, ita ut ab Hoeschelio editus est, relinquere cogor: nihil enim de Apatura et Phylis, locisve, quorum nomina in has formas mutari potuissent, equidem invenio. De Chersonese tamen suspicor scriptum fuisse: ἣ ἐστὶν ἀντικρὺ Σινώπης [καὶ τῶν τοῦ Ἰστροῦ στομάτων πρὸς τῶν ἰσημερινῶν] τοῦ ἡλίου κ. τ. λ. N. Ἡῦνος pro ἣ ἰὸν H. 21. τὸ ψαμαθ. H.

ea, quae de Chosroë narravimus, gererentur, legatio demuo missa est a Romanis ad Turcos. Valentinus (is erat unus ex Imperatoris satellitibus) ad id muneris est delectus, quod ubi illi demandatum fuit, cum his, qui eum comitabantur, profectus est. Una quoque centum sex Turcos assumpsit. Turci enim Byzantii iamdudum consederant, a sua gente alii alia de causa missi. Nonnullos Anan-castes, cum illuc ad legationem profectus esset, secum adduxerat. Alii cum Eutychio ad imperatoriam urbem accesserant; alii circa Byzantium commorabantur, qui cum ipso Valentino prius venerant. Bis enim Valentinus legatus ad Turcos est profectus. Erant et alii, qui cum Herodiano et cum Paulo Cilice illuc devenerant. Ex his omnibus igitur collegit centum sex Turcos, et a regia urbe citis navibus profectus . . . . . Tauricae montes, qui ad meridiem vergunt, praetervectus est. Inde Valentinus campos, circa quos stagnantes aquae decurrebant, equis perequitavit, et alios plures arum-

ἐπὶ μεσημβρίαν. ἐκεῖνα δὴ οὖν τὰ ἐκ τῶν λιμναίων ὑδάτων A. C. 575
 περιθεόμενα πεδία οἱ γε ἀμφὶ Οὐαλεντίνον ἵππασάμενοι, καὶ Ind. 8
 ἑτέρους δὲ πλείστους δονακώδεις τε καὶ λοχμώδεις, ἔτι τε Iustini 11
 καὶ ὑδατώδεις διεληλυθότες χώρους, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ διὰ D
 575 ἡ λεγομένης Ἀκκάγας, (ὄνομα δὲ γυναικὸς ἀρχούσης τῶν
 ἀπὸ τὰ ἐκείνη Σκυθῶν, χειροτονηθείσης τηρικαῦτα ἐς τοῦτο
 ἐπὶ Ἀναγαίου, ὃς ἐκράτει τοῦ φύλου τῶν Οὐτιγούρων,) ὡς
 δὲ ξύμπαν εἶπεν, πολλαὶ ἀτραποὶς ὁμιλήσαντες καὶ δυσ-
 χωραίας, παρεγένοντο ἔνθα τὰ πολεμικὰ σύμβολα τοῦ Τουρ-
 10 ξάνθου ἐτύχανεν ὄντα· οὗτος δὲ εἰς τῶν παρὰ Τούρκους
 ἡγεμόνων. ἐν ὅτῳ γὰρ μοίραις διεδάσαντο τὰ ἐκείνη ἅπαν-
 τα, οἷς γε τοῦ φύλου τῶν Τούρκων ἔλαχε προεστάναι. Ἄρ-
 σίλας δὲ ὄνομα τῷ παλαιτέρῳ μονάρχῃ Τούρκων. ὁ γοῦν
 Οὐαλεντίνος παρὰ τὸν Τούρξανθον ἀφικόμενος, ὃς πρὸ τῶν
 15 ἄλλων ἡγεμόνων ὑπαντιάζων ἐτύχανε τοῖς ἐκείσε παραγενο-
 μένοις, εἶτα συνηοθῆναι φράσας τῷ Καίσαρι Ῥωμαίων. ἐς
 τοῦτο γὰρ ἀφίκετο ἐκεῖσε, προσφθεγξόμενος τοὺς προεστῶτας
 τοῦ φύλου τῶν Τούρκων, Τιβερίου ἤδη ἐς τὸ τῶν Καισάρων
 ἀναβεβηκότες κράτος· πρὸς τοῖς καὶ ὡς ἂν ἡ φιλοφροσύνη
 20 οὐχ ἦτρον ἐν βεβαίῳ ἔσοιτο καὶ αἱ μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ P. 161
 Τούρκων προελθοῦσαι σπονδαί, ὡς ἔθετο Διλλίβουλος τε καὶ
 Ἰουστίνος ὁ βασιλεὺς, Ζημάρχου πρώτου ἐκείσε φοιτήσαντος,
 ἡνίκα ἐσήμανεν ὁ Διλλίβουλος, ὡς Ῥωμαίων φίλος οὐχ ἦτ-

2. Οὐαλεντινιανὸν vulg. 6. τὰ om. ed. Par. 7. Οὐτιγούρων
 vulg. 9. Τουρξάνθου vulg. 11. διεδάσαντο N., διεδαίσαστο
 vulg. 14. Τούρξανθον vulg. 21. ἔθεντο N. Διλλίβουλος
 idem est, qui supra cap. 8. Διζάβουλος dicebatur.

dinosos, fruticosos et palustres locos superavit. Regionem quoque, quae dicitur Accagas peragravit, (est autem nomen mulieris quae illius partis Scythis imperabat, suffragio Anagaili, qui Utiguris praerant, regnum adepta,) et ut breviter dicam, multa et difficilia itinera emensi, ad ea loca pervenerunt, ubi Turxanthi bellicae stationes erant. Erat hic unus ex Turcorum ducibus: etenim in octo partes regnum diviserant qui Turcorum principatum tenebant; seniori autem Turcorum duci nomen erat Arcesilas. Itaque Valentinus ad Turxanthum accessit, qui primus Turcorum ducum obvius factus erat venientibus, eumque gaudere iussit novo Romanorum Caesare creato: idcirco enim venerat, ut Turcorum duces salutaret, Tiberio ad Caesarum potentiam evecto; ad haec, ut non minor inter eos benevolentia esset, et foedera eadem valerent, quae inter Disabulum et Iustinum per Zemarchum, qui primus ad eos venerat, pacta conventaque fuerant. Disabulus enim Romanorum amicos sibi quoque amicos fore, et hostes itidem, idque immutatum et firmum

A.C. 575 τον καὶ αὐτῷ ἐπιτήδειος καὶ δυσμενῆς ὁμοίως, καὶ ὅπως τὰ
 Ind. 8 τοιαῦδε ἄτρωτά τε καὶ ἀπερίσπαστα μένοι. τῷ τοι ἄρα ἐπει-
 Iustini 11 δὴ τηρικαῦτα Ῥωμαῖοι Πέρσας ἐπολέμου, ἐπὶ τῇ προσρή-
 σει ἔφη Οὐαλεντίνος, δέον εἶναι ἐν καιρῷ καὶ αὐτὸν ἐπιθέ-
 σθαι Πέρσας. ταῦτα πρεσβεύοντος αὐτίκα ὁ Τούρξανθος, 5
 „ἄρα οὖν οὐχὶ ὑμεῖς,” ἔφη, „οὔτοι ἐκεῖνοί ἐστε Ῥωμαῖοι, δέ-
 κα μὲν γλώσσαις, μᾶ δὲ χρώμενοι ἀπάτη;” καὶ ἅμα λέγων
 Βέπεβυσε τοῖς δέκα δακτύλοις τὸ στόμα τὸ ἑαυτοῦ. εἶτα ἔλε-
 ξεν αὐθις „ὥσπερ νῦν ἐπὶ τῷ κατ’ ἐμὲ στόματι δάκτυλοί
 εἰσι δέκα, ὡσαύτως δὲ καὶ ὑμεῖς οἱ Ῥωμαῖοι πλείοσι κέχηρη- 10
 σθε γλώσσαις· καὶ ταύτη μὲν ἐμὲ ἀπατάτε, τῇ δὲ ἄλλῃ τὰ
 κατ’ ἐμὲ ἀνδράποδα τοὺς Οὐαρχωνίτας. καὶ ἀπλῶς ἀπαντα τὰ
 ἔθνη, ἔθνη μάλιστα τε ποικιλίᾳ καὶ τῷ δολερῷ τῆς διανοίας, εἰ-
 ρωνονόμενοι τε καὶ ὑποθωπεύοντες αὐτὰ μὲν ὥσπερ ἐπὶ κε-
 φαλῇν ὠσθέντα τῇ βλάβῃ περιφρονεῖτε, ὑμῖν δὲ αὐτοῖς τὸ 15
 λυσαιτέλες ἐκπορίζετε. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὑμεῖς οἱ πρόσβεις ἡμ-
 φισμένοι τὸ ψεῦδος ἤκετε ὡς ἐμὲ, καὶ ὁ σταίλας ὑμᾶς οὐχ
 ἦκιστα πέφικεν ἀπατεῶν. καὶ ὑμᾶς μὲν διαχειρίσομαι πα-
 20
 25
 30
 35
 40
 45
 50
 55
 60
 65
 70
 75
 80
 85
 90
 95
 100
 105
 110
 115
 120
 125
 130
 135
 140
 145
 150
 155
 160
 165
 170
 175
 180
 185
 190
 195
 200
 205
 210
 215
 220
 225
 230
 235
 240
 245
 250
 255
 260
 265
 270
 275
 280
 285
 290
 295
 300
 305
 310
 315
 320
 325
 330
 335
 340
 345
 350
 355
 360
 365
 370
 375
 380
 385
 390
 395
 400
 405
 410
 415
 420
 425
 430
 435
 440
 445
 450
 455
 460
 465
 470
 475
 480
 485
 490
 495
 500
 505
 510
 515
 520
 525
 530
 535
 540
 545
 550
 555
 560
 565
 570
 575
 580
 585
 590
 595
 600
 605
 610
 615
 620
 625
 630
 635
 640
 645
 650
 655
 660
 665
 670
 675
 680
 685
 690
 695
 700
 705
 710
 715
 720
 725
 730
 735
 740
 745
 750
 755
 760
 765
 770
 775
 780
 785
 790
 795
 800
 805
 810
 815
 820
 825
 830
 835
 840
 845
 850
 855
 860
 865
 870
 875
 880
 885
 890
 895
 900
 905
 910
 915
 920
 925
 930
 935
 940
 945
 950
 955
 960
 965
 970
 975
 980
 985
 990
 995

10. κέχηρησθε H., κερησθαι vulg. 12. Οὐαρχωνίτας H., ὄντας
 vulg. 15. ὠσθέντα H., ὡς θέντα vulg.

esse pronuntiaverat. Quare quum Romani eo ipso tempore bellum cum Persis gererent, Valentinus oratione sua ostendit, oportere illum quoque, cum tempus opportunum venerit, Persas bello aggredi. Haec legato dicente, confestim Turxanthus, „Num, inquit, vos estis illi Romani, qui decem quidem linguis, sed una fraude utimini?” Haec simul ut dixit, decem digitos in ora suam coniecit, deinde rursus sic est locutus: „Ut meo ori decem meos digitos nunc admoveo, ita et vos Romani pluribus et variis utimini linguis, quibus modo me, modo eos, qui mea mancipia sunt,* decipitis. Et sane omnino omnes gentes verborum illecebris et ingenii versutia demulcetis et deluditis, deinde eas, ubi damnis afflictis sunt, negligitis, et ipsi partis eorum labore commodis fruimini; et vos quoque legati undique fraude et dolo succincti ad me venitis, et nihilo secius is, qui vos ad me mittit, fraudulenter et insidiosae mecum agit. Ego vero vos statim interficiam, neque cunctabor: inusitatum enim et a gente nostra alienum, ut homo Turcus mentiatur et fallat. Qui autem apud vos regnat, mihi debitas persolvat poenas. Dum enim mecum amica verba loquitur, foedera iniit cum Var-

σπονδος. οἱ μὲν Οὐαρχωνῖται, ἄτε κατήκοοι Τούρκων, ἤντι- A. C. 575
 κα βούλομαι, ὡς ἐμὲ ἤξουσιν· καὶ εἴγε τὴν καθ' ἐμὲ ἰππεύ- Ind. 8
 αν ἐσαθρήσουσι μάλιστα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ Iustini 11
 κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς· ἀντιβλέποντες δὲ ἡμῖν, ὡς
 δεῖκός, οὐ φονευθήσονται ξίφεσι, μᾶλλον μὲν οὖν ταῖς ὀπλάς
 καταπατηθήσονται τῶν ἡμετέρων ἰππων, καὶ δίκην ἀπολοῦνται D
 μυρμηκῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν Οὐαρχωνιτῶν ταῦτα ὑμῖν ἐν βεβαίῳ.
 ὑμεῖς δὲ, ὦ Ῥωμαῖοι, τί δῆτα ἄρα τοὺς καθ' ἐμὲ πρέσβεις διὰ
 τοῦ Κυνκάσου ὁδοιποροῦντας ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἄγετε, ὡς
 τοῦ μὲ φάσκοντες μὴ εἶναι ἑτέραν ἀτραπὸν, δι' ἧς αὐτοῖς ἔσται
 ἡ πορεία; ταῦτα δὲ ἐπιτελεῖτε, ὡς ἀπείπομι διὰ τὰς δυσχω-
 ρίας ἐπιθέσθαι τῇ Ῥωμαίων ἐπικρατείᾳ. πλὴν ἔγωγε ἐξέπι-
 σταμαι μάλα ἀκριβῶς ὅποι τε ὁ Δύναπρις ποταμὸς, οὐ μὴν
 ἀλλὰ καὶ ὁ Ἴστρος ἔνθα καταρρέει, καὶ ἵνα ὁ Ἔβρος, ὁπό-
 159εν τε ἐπεραιώθησαν ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν τὸ ἡμέτερον δουλι-
 κὸν οἱ Οὐαρχωνῖται. οὐκ ἀγνοῶ τὴν καθ' ὑμᾶς δύναμιν.
 ἐμοὶ γὰρ ὑποκέκλιται πᾶσα ἡ γῆ, ἀρχομένη μὲν ἐκ τῶν τοῦ
 ἡλλίου πρώτων ἀκτίων, καταλήγουσα δὲ ἐς τὰ πέρατα τῆς P. 163
 ἑσπέρας. ἐσαθρήσατε, ὦ δεῖλαιοι, τὰ Ἀλανικὰ ἔθνη, ἔτι
 20γε μὴν καὶ τὰ φύλα τῶν Οὐτιγούρων, οἱ γε ἐπὶ πολὺ θαρ-
 ξαλέοι τέ τινες ὄντες καὶ τῇ οἰκείᾳ πίσυνοι δυνάμει ἀντετά-
 ξαντο μὲν τῇ ἀκαταμαχῆτι τῶν Τούρκων, οὐκ ἀπώναντο δὲ
 τῶν ἐλπίδων. ταύτην τοι καὶ ὑπακούουσιν ἡμῖν, καὶ ἐν μοίρᾳ V. 110

3. ἐσαθροῖσουσι vulg. 11. ἀπείπομι Val., ἀν εἰπομι vulg.
 20. Οὐτιγούρων vulg. 23. ὑμῖν vulg.

chonitis, servis nostris, (indicabat autem Avares,) qui a dominis suis aufugerunt. Et Varchonitae quidem, tanquam Turcorum subditi, cum volucro, ad me redibunt, et si flagellum meum, quo eques impello, conspexerint, aufugient, et in interiora terrae se abdent: si consistere ausi fuerint, caedentur, ut par est, non gladiis, sed formicarum instar conterentur unguibus equitatus nostri; de Varchonitis igitur res sunt in tuto. Vos autem Romani, quid est quod legatos meos per Caucasum iter Byzantium instituere iubetis, et dicitis aliam viam non esse? Id vero facitis, ut propter itineris difficultatem ab invadendis Romanorum finibus abistam. Sed ego probe scio, qua Danapris fluvius, qua Ister, qua Hebrus fluat, qua transferint in Romanorum ditionem Varchonitae, servi nostri, ut ipsam invaderent. Neque ego sum nescius vestrarum virium. Omnis enim terra inde a primis solis radiis usque ad ultimos occidentis terminos mihi paret: vobis, o miseri, ob oculos ponite Alanorum gentem atque Utigurorum. Hi insigni fortitudine et audacia pradii et domesticis copiis fracti contra invictam Turcorum gentem acie congressi, nihil quicquam eorum, quae speraverant, con-

A. C. 575 καθεστήκασι δούλου." τοσαῦτα μὲν οὖν τῷ Τουρξάνθῳ δια-
 Incl. 8 κόμπαστο· ὑπαγόρας γάρ τις ἀνὴρ καὶ ἀλαζονεῖα χαίρων. ὁ
 Iustini 11 δὲ Οὐαλεντίνος ἀκηκῶς ἔλεξεν ὧδε· „εἰ μὴ χαλεπώτατον
 πῶς καὶ ἀνιαρὸν ὑπῆρχεν, ὃ Τούρκων ἡγεμῶν, καὶ παντὸς ὀλε-
 Β θρωώτερον θανάτου τὸ τεθνᾶναι ἡμᾶς ὑπὸ σοῦ, ζῶσαν δὲ
 παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τὴν κακηγορίαν περινοστεῖν καὶ τοῦ-
 το δὴ μὴ πώποτε πραχθῆν, καινοτομούμενον ὑπὸ σοῦ, τῇ
 πράξει τὴν μαρτυρίαν διασαφηνίζειν ἔμελλεν, ὡς ἀπέκτεινας
 ἄνδρας πρέσβεις, καὶ τὸ τῇ ἀκοῇ καὶ μόνῃ φοβερὸν ἔργον
 δειχθῆσεται φοβερώτερον εὐξαίμην ἂν τῷ κατὰ σὲ ἕψει τῆ-10
 μερον τὴν τελευταίαν ἰδεῖν, τοῦτο μὲν ψευδολογία χαίρειν
 ἀκηκῶς τὸν κατ' ἐμὲ βασιλέα, τοῦτο δὲ ψευδομένους αὐ-
 τῷ τοὺς πρέσβεις. διὸ δὴ ἐκλιπαροῦμεν πρῶτερον ἡμῖν προσ-
 βλέψαι, καὶ ὑποχαλᾶν τῆς ὀργῆς, καὶ τὸ λίαν ὀξύθυμον
 C φιλανθρώπων καταμαλάττειν, ἔτι γε μὴν τῷ κοινῷ τῶν πρέ-15
 σβων πεῖθεσθαι νόμῳ. εἰρήνης γὰρ ἔσμεν ἐργάται, καὶ
 πραγμάτων ὀσίων ταμίαι καθεστήκαμεν. ἄλλως τε δεῖ σὲ
 καὶ τῆς πατρίδας κληρονομοῦντα γῆς τε καὶ τύχης καὶ
 τοὺς πατρίους διαδέχεσθαι φίλους, καὶ ὡσπερ ἡγεῖσθαι καὶ
 αὐτοὺς κτήμα πατρῶν εἶναι, ὁπότε καὶ Διλιζιβουλος ὁ πα-20
 τῆρ ὁ σὸς, ἀνθαίρετα προσδραμῶν τῇ κατ' ἡμᾶς πολιτείᾳ,
 τὸ φιλορῶμαιος μᾶλλον ἢ φιλοπέρης ἡσπάσατο. μεμένηκς
 4. ἡγεμὸν conl. B. 7. καινοτομούμενον H., καινοτονούμενον
 vulz. 17. ταμίαι Val., ταμίαι vulg. 22. ἡσπάσατο] εἰνε
 ἡσπάσατο N.

secuti sunt, sed nobis parent, nostrorumque servorum numero ha-
 bentur." Haec Turxanthus cum magno fastu iactavit et effudit;
 erat enim homo vanae gloriae cupidus: cui Valentinus ita respon-
 dit: „Nisi gravissimum foret et maxime nefandum, o Turcorum
 dux, et qualibet morte perniciosius, nos a te occidi, ex quo nun-
 quam interitura apud omnes homines te maneret infamia, et quo
 facto tu facinus nunquam antea commissum ausus, si legatos neca-
 res, re ipsa omnibus notum testatumque relinqueres, quod audita
 ipso horrendum, facto longe horribilius et detestabilius appareret;
 ego hic ense tuo traiectus optarem extremum diem videre, cum au-
 dio a te dici, tum Imperatorem nostrum mendacio delectari, tum pos-
 legatos eius. Itaque te supplices oramus atque obtestamur, ut nos
 benignis oculis intuearis, et tuae irae modum faciens, acerbio-
 rem animi tui motum aequitate et humanitate mitiges et places,
 et legi, quae sacrosanctos legatos esse constituit, parcas. Su-
 mus enim pacis ministri et sanctis rebus dispensandis praesumus.
 Atque etiam cum tui patris morte eius regni et omnium fortunarum
 hereditas ad te pervenerit, paternos quoque amicos, tanquam pa-
 ternam possessionem, tibi ex eius successione obvenisse existimes

τογαροῦν ἑμὲν τὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἄχρι καὶ τῶν ἀφθαρτὰ τε A. G. 575
καὶ ἀσάλευτα, καὶ δὴ τῆς αὐτῆς ἐχόμενοι φιλοφροσύνης δι- Ind. 8
ατελοῦμεν ἡμεῖς. οὐκ ἄλλως δὲ καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς, εὖ οἶδα, Iustinus 11
τῷ βεβαίῳ στήσεται· ὀρθότατα γὰρ διάνοια προσφερομένη
ἔπρος τὸν πέλας, καὶ μὴ ἐκτραπέυσα τοῦ πρέποντος, οὐκ ἀ-
γνωμονηθήσεται τῷ ἀδήλῳ τῆς ψυχῆς ἀνταλλάγματι." Οὕτω
δὲ Οὐαλεντίνου εἰρηκότος, ὁ Τούρξανθος ἔφη, ὡς „δέον ὑμᾶς
ἐνταῦθα ἀφιγμένους, ὡς Ῥωμαῖοι, ἐν μεγίστῳ τε πένθει
εὐρόντας ἐμὲ, (ἀρτιθανῆς γὰρ μοι Διλλζιβούλος, ὁ πατήρ,) κα-
τοισαχαράττειν τὰ πρόσωπα ταῖς μαχαίραις, ἐπομένους τῷ
παρ' ἡμῖν ἐπὶ ταῖς τεθνεῶσιν ἰσχύοντι νόμῳ." καὶ δὴ αὐτίκα
Οὐαλεντίνος, καὶ ὅσοι γε αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, τοῖς αὐτῶν
ξίφειδιόις διεχαράξαντο τὰς σφῆς αὐτῶν παρειάς. τότε δὲ ἐν
μῦ τῶν πενθίμων ἡμέρᾳ τέτταρας δορυαλώτους Οὐννους
15δεσμώτας ἀγαγὼν κατοικομένην ἤδη τῷ πατρὶ, (δόχια δὲ τῇ P. 164
οἰκείᾳ γλώττῃ προσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι νόμιμα,)
τούτους δὴ οὖν τοὺς δευλαίους ἐς μέσον ἀγαγὼν ἅμα τοῖς
πατρίοις ἵπποις, τῇ βαρβάρῳ ἐνεκελεύετο φωνῇ ἐκεῖσε ἀκι-
οῦσιν ἀναγγεῖλαι Διλλζιβούλῳ τῷ πατρὶ, ὅπόσῃν αὐτῷ . . . .
20ἐπειδὴ δὲ τὰ τῆς πατρίδος ταφῆς ἐπετέλεσεν ὁ Τούρξανθος,

1. ἡμῖν vulg. τοῦ del. B. Verum post ἡμᾶς inser. βασιλέως N.
4. Haec verba: ὀρθότατα — ἀνταλλάγματι in Excc. de senten-
tiis p. 361, ed. Rom. leguntur: quo loco in nostra editione prae-
termissa sunt. 6. ἀδήλῳ H. et ed. Rom., ἀδείλω vulg. ψυχῆς]
εὐχης coni. B. Non var. ed. Rom. 13. διεχαράξαντο N., διε-
χάραξαν τε vulg. 19. ἔπως ἦν αὐτῷ Cantoci.

oportet. Etenim pater tuus sponte sua ad nostrae rei publicae ami-
citiā accurrens, magis Romanorum amicus, quam Persarum esse
cupiebat. Itaque et vobis foedera nobiscum ad hoc usque tempus
inviolata manebant, et nos in eadem benevolentiae voluntate persta-
mus. Vos quoque in nos eodem animo perseveraturos esse confidimus.
Nam vera animi probitas, quae nunquam ab honesto aberravit, non
propter incertam aliquam iudicii mutationem fidem fallit." Haec
Valentinus, et Turxanthus, „Quandoquidem, ὁ Romani, inquit, huc
venientes me in maximo luctu constitutum offendistis, (nuper enim
pater meus est mortuus,) oportet vos facies vestras gladiis dera-
dere, et legi, quae apud nos in iustis mortuorum invaluit, obtem-
perare." Tum confestim Valentinus et omnes, qui cum eo erant, gla-
diolis genas suas lacerarunt. Uno etiam ex luctus diebus quatuor capti-
vos Hunnos vinctos adducens, patri mortuo (dochia eorum lingua vo-
cant, quae in iustis mortuorum observari apud eos solent,) illos,
inquam, miseris in medium proferens una cum paternis equis, bar-
bara voce iussit hinc abeuntes patri suo renuntiare, quantam ipsi
. . . . Funere patris curato, Turxanthus multos alios sermones ha-
buit cum Valentino, et eum dimisit in interiora dominatus Turco-

A. C. 575 ἕτερα πλεῖστα ὄσα διαλεχθεὶς Οὐαλεντίνῳ, εἶτα ἀφῆκεν ἐς τοὺς
 Incl. 8 ἐνδοτέρῳ ἡγεμόνας Τούρκων, ἐτι τε καὶ ὡς τὸν αὐτοῦ ὄμαιμον,
 Iustini 11 τὸν λεγόμενον Τάρδου, ποιούμενον τὰς διαίτας κατὰ δὴ τὸ Ἐκτέλ
 ὄρος· δύναται δὲ τὸ Ἐκτέλ χρυσοῦν. ἐκείσε τοίνυν κατὰ τὸ
 Β Ἐκτέλ ὄρος ἀπιόντος Οὐαλεντίνου, ἠπειλήσεν ὁ Τούρξανθος ἡ5
 † μὴν αὐτίκα ἐκπολιορκῆσειν τὸν Βόσπορον ἀρξαμένον. τοιγαροῦν
 παραχορῆμα ὄγε σὺν πλείστῃ δυνάμει Τούρκων ἐξέπεμψε τὸν
 Βώχανον καθαιρήσοντα Βόσπορον, Ἀναγαίου ἤδη περὶ τὰ
 ἐκείσε στρατοπεδευομένου σὺν ἑτέρῃ δυνάμει Τούρκων.
 ιε'. Ὅτι ἐν ἧ ἡ πόλις [καί] ὁ Βόσπορος ἦλω, οἱ πρε-10
 σβεις ἔτυχον παρὰ Τούρκοις οἱ τῶν Ῥωμαίων, καὶ τούτου γέ-
 γονε δῆλον, ὡς Τούρκοι ἐξεπολεμῆθησαν Ῥωμαίοις. τῷ τοι
 ἄρα καὶ τοὺς σταλέντας, ἐν οἷς Οὐαλεντίνος ὑπῆρχε, κατέσχεν
 ὁ Τούρξανθος, ἐφρυβρίζων τε ἐς αὐτοὺς καὶ ἀποφεινακίζων, καὶ
 Ὅτι ἄλλα κακῶς χρώμετος, εἶτα οὕτως ἀφῆκεν. 15

A. C. 576 ιε'. Ὅτι κεραιζομένης τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Σκλαβηρῶν
 Incl. 9 καὶ ἀπανταχόσε ἀλλεπαλλήλων αὐτῇ ἐπηροτημένων τῶν
 Iustini 12 κινδύνων, ὁ Τιβέριος οὐδαμῶς δύναιμι ἀξιώμαχον ἔχων οὐ-
 V. 111 δὲ πρὸς μίαν μοῖραν τῶν ἀντιπάλων, μὴ τί γε καὶ πρὸς
 πᾶσαν, οὔτε μὴ οἶδότε ὧν πολέμοις σφισὶν ὑπαντιάζειν τῷ20
 ἀνὰ τοὺς ἐφόους πολέμους τὰς Ῥωμαίων τετράφθαι δυνάμεις,
 πρὸςβέβηται ὡς Βαϊανὸν τὸν ἡγεμόνα τῶν Ἀβάρων, τῆν-

10. καὶ unciis inclusit N.

11. Τούρκοις N., Τούρκους vulg.

12. ἐξεπολεμώθησαν conl. Cl.

13. σταλέντας H., ταλέντας

vulg. 20. πᾶσαν] πάντας B.

rum, et ad Tardu, consanguineum suum. In sedes suas habebat in monte Ectel; Ectel autem significat aureus. Eo cum Valentinus proficisceretur, ei minatus est Turxanthus, se quam primum Bosporum expugnaturum. Et revera Bochanum statim cum valida Turcorum manu miserat, qui Bosporum caperet. Praeterea Anagaeus iam dudum cum alio Turcorum exercitu castra in his locis habebat.

15. Dum Bosporus oppidum caperetur, erant Romanorum legati apud Turcos; ex eo inde tempore Turci adversum Romanos aperte bellum gerebant. Eos igitur, qui missi fuerant, inter quos erat et Valentinus, Turxanthus retinuit, neque prius dimisit, quam omni ludibrii genere eos illuserat et exagitaverat.

16. Quum a Sclavinis Graecia vastaretur, et undique alia ex aliis pericula imminerent, neque Tiberius satis copiarum haberet, quibus ne unam quidem partem hostium, nedum coniunctas eorum vires sustineret, neque ullo modo hostibus obviam ire posset, propterea quod Romanorum vires ad Orientis bellum conversae erant, legatum misit ad Baianum, Avarum ducem. Is tunc temporis non erat erga Romanos male animatus, imo quo tempore primum Tiberius imperium suscepit, iure rei publicae nostrae frui cupiebat. Huic igitur persuasit, ut cum Sclavinis bellum susciperet, quo illi, qui Romano-

καὐτὰ οὐ δυσμενῶς ἔχοντα πρὸς Ῥωμαίους, ἄλλως δὲ τῇ A. C. 576
καθ' ἡμᾶς πολιτεία χαίρειν ἐθέλοντα δῆθεν εὐθὺς ἐκ προου- Ind. 9
μίων τῆς αὐτοῦ Τιβερίου βασιλείας, ταύτη τοι καὶ πείθει Iustini 12
γε αὐτὸν κατὰ Σκλαβηῶν ἄρασθαι πόλεμον, ὡς ἂν ὁπόσοι D
5 τὴν Ῥωμαίων δημοῖσι, τοῖς οἰκειοῖς ἀνθελκόμενοι κακοῖς,
ἐπαρκέσαι τε βουλόμενοι τῇ πατρῴᾳ κατὰ τὸ μᾶλλον, παύ-
σαιντο μὲν τοῦ τὴν Ῥωμαϊκὴν λεηλατεῖν, οἱ δὲ περὶ τῆς
οἰκείας τὸν κίνδυνον ἀναδέχονται. τοῦ Καίσαρος τοίνυν τὴν
τοιαύδε ὡς αὐτὸν στείλαντος πρεσβείαν, οὗ τι ἠπεύθηεν
10 Ἰοῦ Βαϊανός. ἐκπέμπεται δ' οὖν ἐπὶ τούτῳ Ἰωάννης, ὃς δὴ
τῶν νῆσων διήνευε τὴν ἀρχὴν τηνικαῦτα καὶ τὰς Ἰλλυρίδος
ἰθύνειν ἔλαχε πόλεις. οὗτος παραγενόμενος ἐν Παιονίᾳ τῇ
χώρᾳ, μετήγαγεν ἐς τὴν Ῥωμαίων αὐτὸν τε τὸν Βαϊανὸν
καὶ τὰς τῶν Ἀβάρων δούλους, ἐν ταῖς δὴ λεγομέναις ὀκτά-
15 σι μακρᾶς τὰ βαρβαρικά διαβιβάσας πλήθῃ. καὶ λέγεται
ἀμφὶ τὰς ἑξήκοντα χιλιάδας ἰσπεῶν θωρακοφόρων ἐς τὴν Ῥω-
μαίων διαπορθμευθῆναι. ἐνθένδεν αὖθις διὰ τῆς Ἰλλυριῶν P. 165
διαγαγὼν, εἶτα ἐς τὴν Σκυθῶν ἀφικόμενος, ἔμπαλιν διελθεῖν
παρασκεύασε τὸν Ἰστρον ἐν ταῖς καλομέναις ἀμφιπρῦμόνοις
20 τῶν νεῶν. ἐπειδὴ δὲ ἐπεραιώθη ἐς τὸ κατάντικρον τοῦ ρεί-
θρου, παραχρῆμα τὰς τε κόμας ἐνεπίμπρα τῶν Σκλαβηῶν
καὶ εἰσίνετο τοὺς ἄγρους, ἠγέ τε καὶ ἔφερεν ἅπαντα, οὐδε-
νός πω τῶν ἐκεῖσε βαρβάρων θυρῶσαντός οἱ ἐς χεῖρας ἐλ-
θεῖν, ἐς τὰ λάσια δὲ καὶ κατηρεφῆ τῆς ὕλης καταπεφευ-
10. τοῦτῳ B., τούτων vulg. 11. Ἰλλυρίδας coni. N.

rum terras invaserant, ad sua defendenda propriis malis revocarentur, et cum patriae suae opitulari potius ducerent, rapinas agere ex Romanae ditionis terris desinerent. Hac igitur legatione ad Baianum a Caesare decreta, ei nequaquam non obtemperavit. Ad ea procuranda Ioannes mittitur. Huic tunc insularum, quae in eo tractu erant, praefectura et Illyricarum urbium administratio erat demandata. Is cum Paeoniam accessisset, Baianum et Avarum copias, longis navigiis flumine trajecto, in Romanorum fines traduxit. Sexaginta fere equitum armatorum millia transiisse dicuntur: quae ubi huc perduxerat, ea rursus per Illyricum Scythiam versus iter facere, et iterum Istrum navigiis, quae utrimque puppim habebant, transvehii iussit. Baianus in ulteriorem fluminis ripam transgressus, confestim vicos et pagos Sclavinorum igni ferroque vastavit, et cum nemo barbarorum auderet cum illo manus conserere, (etenim in silvas et cavernas aufugerant,) omnia, quae potuit, rapuit. Atque huic Avarum in Sclavinorum eruptioni non solum Caesaris legatio causam dedit, aut quod Baianus Romanis gratiam referre vellet, quod eum Caesar liberalitate prosecutus fuerat, sed etiam eum privatae inimicitiae movebant, quia Baianus Sclavinis vehementer erat in-

Δ. 6. 576 γότων. ἢ δὲ τῶν Ἀβάρων κίνησις κατὰ Σκλαβηνῶν οὕτω γρ
 Ind. 9 μόνον τῆς τοῦ Καίσαρος ἔνεκα πρεσβείας καὶ τῆ βούλευσθαι
 Iustini 12 τὸν Βαϊανὸν Ῥωμαίοις ἐκτίσαι χάριν ἀνθ' ὧν ἐς τὰ μάλιστα
 ἐφιλοφρονεῖτό γε αὐτὸν ὁ Καίσαρ, ἀλλ' ὅτι γε αὐτῶ καὶ
 Βῆχθιστοι ὑπῆρχον ἰδίᾳς ἔκατι δυσμενεῖας. ἔστειλε γὰρ ὡς 5
 αὐτὸν Δαυρέντιον καὶ τοὺς ὅσοι ἐν τέλει τοῦ ἔθνους ὁ τῶν
 Ἀβάρων ἠγούμενος, σπᾶς τε ὑπακούειν κελεύων Ἀβάροις,
 καὶ ἐς φόρου ἀπαγωγὴν ἔσεσθαι ἀναγράπτους. Δαυρέτας δὲ
 καὶ οἱ γε ξὺν αὐτῶ ἠγεμόνες, „καὶ τίς ἄρα,“ ἔφασαν, „οὗτος
 πέφυκεν ἀνθρώπων, καὶ ταῖς τοῦ ἡλίου θέρεται ἀπτίσιν, ὡς 10
 τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπήκουσιν ποιήσεται δύναμιν; κραιπνὴν γὰρ
 ἡμεῖς τῆς ἀλλοτριᾶς εἰώθαμεν, καὶ οὐχ ἕτεροι τῆς ἡμεδαπῆς.
 καὶ ταῦτα ἡμῖν ἐν βεβαίῳ, μέχρι πολέμοι τε, ὡσι καὶ ἔξφῃ“
 οὕτως ἀπαυθαδιασμένων τῶν Σκλαβηνῶν, οὐκ ἄλλως καὶ οἱ
 Ἀβανοὶ διετέλουν χρώμενοι μεγαληγορίαις. εἶτα ἐκ τούτοις 15
 προσηλακισμοὶ καὶ ὕβρεις. καὶ ἄτε βάρβαροι, τῆ σκληρά τε
 καὶ ὀγκώδη φρονήματα ἔχειν, τὴν ὡς ἀλλήλους ἀνεσώβησαν
 ἔρειν. καὶ οἱ Σκλαβηνοὶ τὸ σφῶν αὐτῶν ὀργίλον οὐχ οἰοῖτε
 ὄντες ἐγαλινωσαὶ τοὺς ἐκείσε ἀφικμένους πρέσβεις ἀναιροῦ-
 σιν, ὡς ἐτέρωθεν ἀμέλει ἔκπυστα γενέσθαι ταῦτα Βαϊανῶ. 20
 τοῦτο τοιγαροῦν κατὰ Σκλαβηνῶν ἐπίκλημα ποιούμενος ἐκ
 πολλοῦ ὁ Βαϊανὸς, καὶ ὑποκρύφειον ἔχων ὡς αὐτοὺς τὸ ἔ-
 χθος, καὶ ἄλλως ἀσφάλων, οἱ αὐτῶ ὑπήκουοι οὐκ ἐγένοντο,
 μὴ τί γε πρὸς αὐτῶν καὶ τὰ ἀγῆκεστα πεπονθέναι, καὶ ἄρα
 4. ἐγένετο post Καίσαρ add. N. 6. et 8. Δαυρέντιον et Δαυ-
 ρέτας sine causa dedit Parisina. 9. ἠγεμόνες B., ἠγεμόνων
 vulg. οὗτος. H., οὕτως vulg. 15. μεγαληγορίας vulg. 16.
 τῆ B., τὰ vulg.

sensus. Miscrat enim Avarum dux ad Daurentium, Sclavinorum
 ducem et eos, qui apud gentem auctoritatem habebant, ut Avari-
 dus dicto audientes essent, et eorum numero se adscribi sinerent,
 qui tributa illis pendebant. At Dauritas et gentis principes: „Quis
 hominum, inquit, est? num quis solis radiis tepescit, qui no-
 stram potentiam possit sibi subigere et domare? Aliorum enim re-
 gionis dominatum acquirere solemus, non alii nostrae; hoc nobis
 certum manet, donec erunt bella et enses.“ Ad hunc modum su-
 perbe et arroganter loquentibus Sclavenis, non minori superbia et
 arrogantia erga eos Avars sunt usi. Hinc in probra et convicia
 itum, et ut barbarorum est ferox et impotens ingenium, in rixas
 et contentiones inter se praecipites ferri. Sclavini cum irae moderari
 nequirent, legatos, qui ad se venerant, occiderunt, quod ipsum per alios
 Baianus rescivit. Cum igitur a multo inde tempore hoc haberet, quod
 illis obiceret, reconditum odium in pectore gerebat, atque adeo, quia
 imperata facere noluerant, moleste ferebat, praeterquam quod summam

μὲν χάριν εἶδέναι βουλόμενος τῷ Καίσαρι, ἅμα καὶ πολυ- A. C. 576
 χρήματων τὴν χώραν εὐρήσειν οἰόμενος, ἅτε ἐκ πολλοῦ τῆς Ind. 9
 Ῥωμαίων ὑπὸ Σκλαβηνῶν . . . , τῆς δὲ κατ' αὐτοὺς γῆς D Iustini 12
 πρὸς ἕτερον πινὸς πάντων ἐθνῶν οὐδαμῶς.

5 ιζ. Ὅτι ἤνικα Τραϊανὸς καὶ Ζαχαρίας ὁ βασιλεῖος Ια- A. C. 578
 τρὸς τὰς σπονδὰς ἐτίθεντο, παρ' ἕκαστον τηρικαῦτα τῶν δ- Ind. 11
 πωσοῦν προκρίντων λόγων ἢ καὶ γραφομένων ἐν ταῖς ξυνθή- Tiber. 1
 καίς, εἶγε Τραϊανὸς ἢ Ζαχαρίας, ἐφ' οἷς οἱ Πέρσαι ἐπρασ-
 σον, οἷος οὐκ ἠβούλοντο ξυνομολογεῖν, Μεβώδου τηρικαῦτα

10 ἢ σιωπᾶν καὶ μόνον τὸ προσταττόμενον δέχεσθαι κελεύοντος,
 ἢ τουτονὶ τὸν ἄνδρα ἀπειλοῦντος αὐτοῖς ἐπαφήσειν, καὶ ἅμα
 τῷ λόγῳ ἐπιδεικνύντος τὸν Ταναχοσρῶ τηρικαῦτα τοῖς ὀφεί-
 δεσθηκότα τῆς ἐφίας, καὶ δὴ τέλος ἐπαφέντος, καὶ πλεί-
 στας ὄσας κόμιας τε καὶ ἄγρονς ἐμπρήσαντος, ἕως οἷ γα P. 166

15 ἄμφι Τραϊανὸν αὐτοὶ τὸ χρυσίον ἦκον κομιζοντες τῶν σπον-
 δῶν. καὶ τοσαύτη δῆπου χρησαμένον κατὰ Ῥωμαίων ὕβρι
 Μεβώδου, ὡς μηδὲ ἀξιώσαι τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἐν τοῖς V. 112
 μεθροίοις κομίσασθαι, ἐγκαλεῦσασθαι δὲ Ῥωμαίοις ἐς τὴν Νίσιβιν
 ἀποσῶσαι, ἑτερά τε οὐκ ἀνεκτὰ περὶ τὴν τοῦ χρυσίου παράλη-
 ψοψιν καταυθαδισαμένου τε καὶ ἐπεντροφήσαντος αὐτοῖς ὕστερον
 δὲ ἐς τοῦτο αὐτὸ περιελθεῖν καὶ δεηθῆσεσθαι Ῥωμαίους Κοσ-

3. Σκλαβηνῶν] πεπορθημένης add. N. 4. ἑτέρου H., ἕτερον
 vulg. 12. Ταναχοσρῶ: idem, qui p. 329. l. 3. et 416. l. 3.
 Tachosdro dicitur. 16. χρησαμένου H., χρησαμένοι vulg. 18.
 Νίσιβιν H., Νίσιμιν vulg. 21. Ῥωμαίοις Par.

infuriam ab illis acceperat; tum quoque Caesari gratificari volebat. Accedebat quod multum auri se in eorum regione reperturum sperabat, quia Sclavi vicinas Romanorum terras saepe vastaverant, ipsorum autem fines a nulla alia gente unquam infestati erant.

17. Traianus et Zacharias, Imperatoris medicus, quum de Induciiis componendis agerent, neque ullam conditionum earum, quae tum a Persis verbis aut scripto paciscendi causa proponebantur, sive Traianus sive Zacharias, probarent, Mebodes tandem aut silere eos et praescripta accipere iussit, aut se hunc hominem (demonstrabat autem Tachosdrum) immisurum minatus est, qui tum prope fines Orientis, qua Romanis parebat, constitutus erat. Postremo immisus Tachosdrus, plurimos vicos incendit, et agros populatus est, donec Traianus ipse cum comitibus advenit, qui auram pro foederibus adferrent. Et Mebodes tanta erga Romanos usus est contumelia, ut non dignaretur pecunias pro foederibus conventas in limbitibus accipere, sed iuberet Romanos ipsorum periculo Nisibim deportare, multaque alia non toleranda in exactione pecuniae erga Romanos superbe et contumeliose se gercns, commisit. Choroës

A. C. 578 ρόης ἐλπίσας, εἶς καταπροτερήσοι τὸν τῆς ἐφόδου καιρὸν
 Ind. 11 τῶν σπονδῶν ἀφροντιστήσας, ἢ καὶ δράσειν ἴσως τι μέγα,
 Tiber. 1 Β καὶ καταπλεγντα τὸν Καίσαρα τελείως τῆς Περσῶν Ἀρμε-
 νίας τε καὶ Ἰβηρίας καὶ τῶν ἐκείνη χωρίων ἀποστήσασθαι,
 παρὰ πολὺ τὴν τῆς ἔω δῆωσιν τῆς Περσαρμενίων τε καὶ 5
 Ἰβήρων προσχωρήσεως ἡγούμενον· ἅμα δὲ καὶ ἐπέκυστο
 Χοσρόης παρασκευάζειν στρατιὰν ἐς τὰ μάλιστα πολλὴν τὸν
 Καίσαρα, καὶ ἤδη στέλλειν κατὰ τὴν ἑψῶν ἱππαγωγούς ὀλκάδας·
 ὀλίγη πρότερον ἢ αἰ τριετηρίδες σπονδαὶ τελευτήσασθαι ἐμελλον,
 πρὸ ἡμερῶν δῆπου τεσσαράκοντα ἐπαφίησι κατὰ τῆς Ῥωμαίων 10
 ὡν γῆς τῆς ἐκ τῶν ὄριων τοῦ Δάρας ἐς τὴν μέσην τῶν πο-
 σταμῶν στρατιὰν ἱππικὴν, ἀμφὶ τὰς εἴκοσι χιλιάδας, ἧς περὶ
 τὰς δώδεκα μὲν ἦσαν Πέρσαι, θυρεοφόροι τε καὶ ἱπποτοξό-
 ται, Σαρακηνοὶ δὲ καὶ Σαβεῖροι.... σὺν τοῖς Ῥωμαίων ἄρχουσιν 15
 περὶ τοῦ πῶς δεῖ προελθεῖν τὴν ἐν γένει ὄρεινὴν διασκεπτό-
 μνοι. ὃ δὲ καὶ μάλιστα ἀλαζονείας τε καὶ ἀναισχυντίας οὐ
 μικρὰν προσῆψε τῷ Χοσρόῃ δόξαν, τὰς τε ξυνθήκας οὕτω
 πῶς ἀναίδην οὐκ ὀκνήσαντι ξυγγέαι, καὶ ταῦτα ὀλίγης πρὸς
 τὸ πέρασ ἀντὶ ἔνδρασιλευσμένης παραδρομῆς ἡμερῶν· καὶ
 ὅτι γε τὸν αὐτὸν, ἅτε δὲ ἐπεγγελῶν Ῥωμαίοις, ἅμα τε καιροῦ
 Δ περὶ εἰρήνης διαλεχθῆσόμενον ἐν τοῖς ὄροις ἐχειροτόνησεν, καὶ

5. Περσαρμενίων Η., περὶ σαρμενίων vulg. 14. Σαβῆροι
 vulg. 14. Post Σαβεῖροι excidisse coni. N. ὡν ξυμπάντων ἡ-
 χον οἱ, et 15. scr. τὴν ἐν γένει (ut sit idem quod γενική) εἰ-
 ρήνην. 18. ἀναίδην Η., ἀναίδειν vulg.

enim in spem adducebatur, si, neglecto foedere, opportune in-
 cursiónem facere auderet, fore, ut eodem quoque postea res recide-
 ret, et Romani supplicarent, aut si forte aliquod egregium facinus
 ederet, Caesarem perterrefaceret, qui tandem Persarmenia et Ibe-
 ria et locis finitimis cederet, et pluris vastationem Orientis Per-
 sarmeniorum et Iberorum cessione faceret. Certior etiam Chosroës
 factus erat, Caesarem quam maximum praeparare exercitum, et iam
 navigia ad equites transvehendos in Orientem mittere. Itaque paulo
 antequam triennales induciae finiturae essent, quadraginta fere dies,
 Chosroës ex finitimis locis Daras immittit in mediam regionem flu-
 viorum viginti millia equitum, quorum duodecim millia erant Persae
 scatiferi et sagittarii; Saraceni autem et Sabiri.... cum ducibus Ro-
 manorum, qua breviorē per montes viam ingrederentur, dispi-
 ciebant. Hoc autem non parvam attulit Chosroi vanae gloriae et
 impudentiae apud omnes opinionem, quod inducias, tametsi pauci ad-
 modum dies usque ad exitum restabant, impudenter violare non
 est cunctatus. Accedebat quod, quasi Romanos irridens, eundem de-
 legerat, qui in confiniis cum iis de pace ageret, quique in iisdem
 locis eodem tempore et belli et tumultus et violandarum inducia-

ἄμα ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις, ἐν αὐταῖς ὡς εἶπεν ταῖς ἡμέ- A. C. 578
 ραῖς πολέμου τε καὶ ταραχῆς καὶ σπονδῶν συγχύσεως αἴτιον. Ind. 11
 τούτου δὴ οὖν τὸν Μεβῶδη βουλευμάτων τε ἡγούμενον καὶ τοῦ Tiber. 1.
 πατρὸς ἔχοντα κύρος ὄπλισας ἐξέπεμψε πρὸς γε καὶ Σαπῶν
 5 τὸν Μεαιράνου, ἀνδρὸς οὐκ ἀγεγνούς ἀπενεγκάμενον δόξαν.

17. Ὅτι ὁ Τιβέριος καὶ ἕτερόν τι προστίθησι τῷ δεδο- A. C. 579
 γμένῳ, καὶ ἐς τὰ μάλιστα Θεῷ κεχαρισμένον, πολλοὺς γὰρ Ind. 12
 τῶν παρὰ Ῥωμαίοις δορυκτῆτων Περσῶν, μάλιστα τοῦς Tiber. 2
 ἐν τέλει, ὧν ἐνιοὶ καὶ τῷ βασιλεῖ γένει ζυνημμένοι
 10 ἦσαν, ἔστειλε Χοσρόη δωροφορήσας. εἶτα πρέσβεις ἐπὶ τῷ
 τοιῷδε ἐξέπεμψε Ζαχαρίαν τε αὐθις, τὸν βασιλεῖον ἰα-
 τρὸν, ἕτε πολλὰκις χρησιμώτατά τε καὶ εὐνούοτατα ἐξυπη-
 15 ρετησάμενον ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον τούτου πρεσβείαις. τοῦ-
 τον δὴ οὖν τὸν ἄνδρα τῇ λεγομένη ἀπὸ ἐπάρχων ἀξία δια-
 18 κκοσμήσας ἐχειροτόνησε καὶ πάλιν, καὶ δὴ πρεσβευσόμενον
 ἀφῆκεν, οἷα δὴ καὶ αὐτοῦ Ζαχαρίου τὴν πρεσβείαν ταύτην P. 167
 γενέσθαι ζυνωθήσαντος· σὺν τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἕνα
 τῶν βασιλείων μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ στρατηγοῦ
 περιθίς. ταύτω τῷ ἄνδρι πρεσβευσομένῳ ἀπονείμας Χοσρόη
 20 ἐξέπεμψεν, ἔγραψέ τε ἐπιεικείας ἀνάπλευ ῥήματα. ὁ δὲ νοῦς
 τῆς ἐπιστολῆς „ἐγὼ καὶ βούλομαι τὴν εἰρήνην καὶ διὰ τὸ
 Θεόδοτον οὖσαν ἀσπάζομαι καὶ ὡς περ φύσει τινὶ προσιζά-
 νει μοι τὰ τῆς φιλίας ὑμῶν. τοιγαροῦν ἐτοίμως ἔχω τῆς

5. Μαιράνης supra appellatus est p. 329. l. 8. 22. πρῶσι-
 ζάνοι vulg.

rum auctor esset. Is erat Mebodes, dux et auctor omnium eorum
 consiliorum. Hunc, qui summam omnium rerum haberet auctorita-
 tem, cum exercitu misit, et una cum ipso Sapoem Meaerani, viri,
 qui magnam virtutis laudem reportaverat, filium.

18. Tiberius addidit decreto aliud deo maxime gratum. Mul-
 tos enim Persarum Romanorum captivos, praecipue ex primariis viris,
 quorum numero erant nonnulli ex regio genere orti, dono dedit
 Chosroï. Deinde legatos ad haec misit, inter eos Zachariam iterum,
 regium medicum. Hic plures et admodum Romanorum rebus utiles
 legationes in hoc bello fecerat. Itaque eum ad hanc legationem
 Imperator elegit, et dignitate exconsulis ornatum ad illam obeun-
 dam dimisit, quod et ipse Zacharias legatos mittendos esse, inpr-
 mis admonuerat, una quoque Theodorum quendam ex Imperatoris
 satellitibus, quem ad ducis dignitatem extulit. Hos igitur duos vi-
 ros, quibus hanc legationem attribuit, ad Choesroën misit, ad quem
 quoque litteras humanitatis plenas scripsit. Sententia huius epistolae
 haec fere erat: „Ego pacem opto, et a deo datam colo et tamquam
 naturali quodam instinctu ad vestram amicitiam feror. Itaque pa-

- A. C. 579 Περσαρμενίας τε πάσης ἀφίστασθαι καὶ Ἰβηρίας, οὐ μὴν
 Ind. 12 τῶν βουλομένων ἡμῖν ὑπακούειν Περσῶν Ἀρμενίας τε καὶ
 Tiber. 2 Ἰβηρῶν. ἀναδίδωμι δὲ καὶ τὸ Ἀρσινούων φρουρίον, καὶ τῆς
 Β Ἀρζακητῆς ἑμῖν παραχωρήσω, τὸ Δάρας μόνον ἀντὶ τοσού-
 των ἀνακομιζόμενος πρὸς ἑμῶν." ταῦτα Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ 5
 Χοσρόη σημήνας, ἐφῆκε Ζαχαρία τε καὶ Θεοδώρῳ καὶ με-
 γίστων πρέσβεων ἔχειν ἰσχὴν καὶ τὴν εἰρήνην ὡς ἂν οἰοίτε
 ἔσονται διατιθέσθαι. μετὰ ταῦτα τῆς ὁδοπορίας ἔτι σχομένῳ,
 σταλέντε ἄνδρες οὕτω παρασχόν, καὶ Χοσρόης ὁ Περσῶν βα-
 σιλεὺς καταπλαγείς τοῖς ξυμβεβηκόσι, προφθιάσας ἐπέμπευ 10
 Cὼς τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα πρεσβευτήν, καὶ ἀφικνεῖται
 χειμῶνος ἀρχομένου ἤδη ὃς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἐχειροτονήθη
 Πέρσης ἀνὴρ, τοῦνομα Φερογδάθης, οὐχ ἦττον καὶ αὐτὸς
 V. 113 φιλανθρωποπιάτους ἐν ἐπιστολῇ διακομιζῶν λόγους πρὸς τοῦ
 Περσῶν βασιλέως, ἐν ᾗ ἐγγράπτο ὧδε, „εἰ μὲν τὸ δίκαιον 15
 ποιῆσαι βουλευθείης, ὡς Ῥωμαίων βασιλεῦ, καλῶς ἂν πρά-
 ξοις τοὺς τε τὴν ἀποστασίαν τῆς Περσαρμενίας βουλευσαν-
 τας γενεάρχας ἐκδιδοὺς ἡμῖν ὑφέξοντας κοινὰς, ἐν τοῖς ὀρί-
 οῖς τε τῆς Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων ἀναρτηθσομένους δι-
 δούς δὲ καὶ τὴν ἐντεῦθεν συμβῶσαν ζημίαν Πέρσαις. εἰ δὲ 20
 D πρὸς ταῦτα ἐναντιῶς ἔχεις, πράξαι τὸ φίλοις πρόπον τοῦ-
 το δὲ ἐστὶ ξυνδραμεῖν ἐν τοῖς ὀρίοις αὐθις τοὺς ἐκατέρως
 4. Ἀρζακητῆς vulg. 9. παρέσχην mg. ed. Par. 11. τὸν Β.
 κῶν vulg.

ratus sum, omnem Persarmeniam et Iberiam vobis concedere, prae-
 ter eos Persarmenios sive Iberos, qui nobis parere malint. Restituo
 et Afamum castellum, et Arzanenem vobis cedo, modo oppidum Da-
 ras pro his omnibus a vobis obtineam." Haec Tiberius Imperator,
 per Zachariam et Theodorum, quibus maximorum legatorum pote-
 statem dedit, Chosroï litteris significavit. His etiam pacem pro
 arbitrio, ut res ferrent, facere permisit. Et illi quidem, dum ad-
 huc iter faciebant, accidit, ut Chosroës quoque, Persarum rex, iis,
 quae illi contra sententiam evenerant, percussus, prope ad Roma-
 norum Imperatorem legatum mitteret, qui iam hieme ineunte pro-
 fectus erat. Is erat vir Persa, qui ad hanc legationem fuit delectus,
 nomine Pherogdates, et a Persarum rege ad Imperatorem litteras
 non minus humanas et officiosas detulit. Hae sic se habebant :
 „Siquidem rem iustam facere velles, imperator Romanorum, recte
 quidem te gereres, si Persarmenios genearchas defectionis auctores
 nobis traderes, ut meritas poenas mihi darent, et in finibus Persarum
 et Romanorum suspenderentur; et si damna Persis illata rependeres.
 Si ista improbas, amicis officia debita ne deneges. Hoc feceris, si de-
 deris operam, ut utriusque rei publicae primarii viri in confiniis con-
 veniant et pacem; si fieri possit, inter utramque gentem statuam et

ἄρχοντας πολιτείας, τὰ τῆς εἰρήνης, ὡς ἂν φένοιτο, με- A. C. 579
 ταξὺ τῶν ἀλλήλων διαθησομένους. ἐφ' ᾧ δὲ τὰ τοιαῦτα Ind. 12
 προσελθεῖν, ἀνακωχὴν γενέσθαι τινά." ὥδε μὲν οὖν καὶ ἡ Tiber. 2
 Χοσροῦ ἐδήλου ἐπιστολὴ πλείστων δὲ ἡμερῶν κατὰ τὴν βα-
 5σιλίδα πόλιν διαγενομένων ἐν ταῖς ἐν μέσῳ συνοουσίαις Τιβερίου
 τοῦ βασιλέως καὶ Φερογδάθου τοῦ Περσῶν πρεσβευτοῦ, γρά-
 φεται μὲν ἀπιοῦσιν ἐπὶ τὴν πρεσβείαν Ζαχαρία τε καὶ Θεο-
 δώρῳ τοῖς πρέσβειν ἐνδιατρίψαι κατὰ τὴν ἔω, καὶ οὐ τι
 μῦλα ἐν σπουδῇ θέσθαι δηλώσαι σφῶν αὐτῶν τὴν παρου-
 10σίαν βασιλεῖ τῶν Περσῶν, πρὶν ἢ ἐκ τῆς βασιλίδος ἀφελθεῖν
 Φερογδάθης ὁ Περσῶν πρεσβευτῆς. προσελόντων δὲ καὶ κε-
 κινημένων ἐσῶτι πλείστων λόγων, ἐκπέμπει τὸν Φερογδάθην
 ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τούτοις, οἷς δὴ καὶ πρὸ τοῦ ἐγγράφει διὰ P. 168
 τῶν Ῥωμαίων πρέσβειον. ἐκεχειρίαν δὲ οὐ τι ᾤετο δεῖν ἐπὶ
 15μήκιστον χρόνον ἐνδιδόναι Πέρσαις ἀποχερὴν γὰρ ἔφρασε τῷ
 βουλομένῳ τὴν εἰρήνην καὶ μὴ διὰ τῆς τοῦ χρόνου πλείονος
 ἀπάτης προμηθευομένῳ παρυσκευῆς ἀφορμῆν, καὶ δύο μη-
 νῶν ἢ τριῶν παραδρομῆν. καὶ οὖν ἀπῆρσεν ἐπὶ τοῖς τοιοῦ-
 δε ὁ Φερογδάθης ἐκ τοῦ Βυζαντίου.

20 19. "Οτι Ῥωμαῖοι καὶ Πέρσαι ξυνεστήσαντο ἂν τὴν εἰ- A. C. 580
 ρήνην, εἰ μὴ Χοσρόης ᾤχετο ἐξ ἀνθρώπων καὶ Ὁρμισδάς Ind. 13
 ὁ Χοσρόου, ἀνοσιουργὸς ὄντως ἀνὴρ, τὴν κίδαριν ἀνεδήσα- Tiber. 3
 το. οἶμαι μὲν οὖν ἔγωγε οὐκ ἄλλως, πλὴν ἀλλὰ καὶ ὡς B
 2. τῶν del. N. 15. ἀπεχερὴν vulg. 22. ὄντως H., οὕτως vulg.
 23. ὡς vulg.

stabiliant. Quae, ut ad exitum perducantur, oportet belli inter-
 missionem fieri." Atque haec epistola Chosrois continebantur. Dum
 Pherogdates, Persarum regis legatus, in regia urbe cum Tiberio Im-
 peratore plures dies transigit, Zachariae et Theodoro, qui in le-
 gationem profecti erant, per litteras significatur, ut in Oriente sub-
 sistant, neque suum adventum Persarum regi indicare festinent,
 priusquam a regia urbe Pherogdates sit dimissus. Tandem Impera-
 tor Pherogdaten dimittit, cum multos cum illo habuisset sermones
 de his, quae prius ad Romanorum legatos scripserat. Inducias in
 longissimum tempus Persis concedendas esse non putabat. Sufficere
 enim duorum aut trium mensium spatium ei, qui bona fide pacem
 tueri instituisset, neque per fraudem longioris temporis apparatus
 faciendi occasionem quaereret. His ita confectis discessit a Byzantio
 Pherogdates.

19. Romani et Persae sane pacem fecissent, nisi Chosroës ex
 hominum numero sublatus, et Hormisdas, eius filius, ferocis in-
 genii vir, cidari redimitus fuisset. Sed tum quoque opinor, nihil
 aliud decernitur, quam ut Zacharias et Theodorus, tamquam adhuc
 superstite Chosroë, Persidem intrarent. Etenim tunc temporis non-

A.C. 580 *ἐκυρώθη*, ὡς Χοσρόου ἔτι περιόντος, Ζαχαρίαν τε καὶ †
 Ind. 13 Θεόδωρον ἐσφοιτῆσαι ἐς τὴν Περσῶν πρεσβυσομένους. οὐπω
 Tiber. 3 γὰρ τὴν τῶν Σύρων παραμειψάμενοι ἦσαν, καὶ οὐδὲν ὅτι
 τῆς Ῥωμαίων ἐνηλλάγη πρεσβείας. διὸ καὶ ἐκ βασιλέως αὐ-
 τοῖς γράμματα ἐστάλη ἔχεσθαι τῆς ὁδοιπορίας ἐπὶ τοῖς αὐ-5
 τοῖς γνῶναι μὲν γὰρ ἐν μέσῳ τὴν Χοσρόου τελευταίην, ὁμοῦ
 δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐκείνου παῖδα οὐκ ἄλλως φρονεῖν, ἐτοιμῶς δὲ
 ἔχειν τὸν πόλεμον ἐπὶ τοῖς ἤδη Χοσρόῃ γραφεῖσι καταλῦσαι.
 Ὅστι γε μὴν καὶ τοὺς ἀφειδέντας αἰχμαλώτους ὡς ἂν ἐγχειρέ-
 σωσι τῷ Περσῶν βασιλεῖ. προσημῆσαντες τοῖνυν οἱ Ῥωμαίωνιο
 πρέσβεις σὺν πολλῇ τε τιμῇ καὶ εὐφημίᾳ κατὰ τὴν Νίσιβιν
 ἐγένοντο ἐν θαύματι τε μεγίστῳ ἐποιοῦντο Πέρσαι τὴν Ῥω-
 μαίων ἀμφὶ τοὺς δοριαλώτους φιλανθρωπίαν. ἐν τούτῳ δὲ
 καὶ Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ στέλλει αὐθις, τοῦ ἥρος ἀρ-
 χομένου, Μαυρίκιον κατὰ τὴν πρὸς ἀνίσχοιτα ἤλιον ἀπο-15
 παραδοκῆσοντα τὸ ἐσόμενον, ἐγκελευσάμενός οἱ, πρὸς ὅπερ
 ἂν ὁ Περσῶν βασιλεὺς τραπῆ, ὑπαντιάζειν τε καὶ παρα-
 σκευάζεσθαι πρὸς ἑκατέραν τῶν πραγμάτων ῥοπῆν. καὶ ὁ μὲν,
 καθὰ βασιλεῖ ἐδόκει, ἀνά τὴν ἔω ἔμενε, τὸ πρακτέον ἐπιτη-
 20 ρῶν προϊόντων δὲ τῶν πρέσβων ἐς τὰ ἤδη Περσῶν, ἐπει-

γομένων τε θεύσασθαι τὸν ἄρτι τῷ βασιλεῖ θρόνον ἐπιβεβη-
 κότα, οιομένων τε ἐς τὰ μάλιστα τεύξεσθαι τιμῆς, οὐ μὴν

1. *ἐκυρώθη* ἂν εἶτε X. Val. 2. Post Θεόδ. ins. *συνέβαιεν* Val.
 22. *τεύξασθαι* vulg.

dum Syriam transgressi erant, neque quicquam ideo ex eorum legatione mutatum est. Itaque litterae ab Imperatore illis redditae sunt, ut continuarent iter: sibi quidem nuntiatum esse, inter id temporis Chosroem mortem obiisse. Verumtamen, se esse eodem in filium animo, et paratum secundum ea, quae a Chosroë scripta erant, a bello discedere; neque propterea omitterent Persas captivos, libertate donatos, in manus regis Persarum tradere. Itaque Romanorum legati, nuntiis praemisissis, cum honore et faustis acclamationibus Nisibim pervenerunt. Et Persae quidem Romanorum erga captivos humanitatem magnopere sunt admirati. Interea Tiberius Imperator, vere incunte, rursus misit Mauricium in orientalem imperii partem, qui, quod eveniret, exspectaret, et illi imperavit, ut regi Persarum, quocumque se verteret, occurreret: et in quamcumque partem res caderent, ad omnes casus se praepararet. Et ille quidem, ut rex praeceperat, in Oriente substitit, et observabat, quid facto opus esset. Cum igitur legati in Persidem venissent, Persarum regem, qui recenter in regium solium ascenderat, salutare magnopere cupiebant, et spem habebant, sibi non solum multum honoris et humanitatis impertitum iri, sed etiam, quae peterent, sese impetraturos. Etenim post tam insignem victoriam sermones adferbant ab Imperatore Romano comitate et humanitate plenos et ab omni inso-

ἀλλὰ καὶ τῶν σπουδαζομένων οὐτε ἀποτεύξεσθαι, (οἷα μετὰ A. C. 580
 τοσαύτην νίκην πρᾶνους τε καὶ πάσης ἀνθαδείας ἀπηλλαγμέ- Ind. 13
 νους τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως ἐπικομιζόμενοι λόγους· καὶ ὡς Tiber. 3
 οὐ μόνον ἄχρη ξημάτων αὐτῷ τὸ φιλάνθρωπον, μᾶλλον μὲν
 50 εἶναι ἔργοις ἐπιδεικνυμένου, τῇ τοσοῦτους δοριαλάτους τοῖς
 Πέρσαις αὐτοὺς ἐπαναγαγεῖν,) τούτων ἐλπίζοντων γε αὐ-
 τῶν κερῆσαι ἀναμφιβόλως, ἐς τοῦναντίον ξυνέβη ἅπαν· προῶ-
 τον μὲν γὰρ κατὰ μέσον τῆς ὁδοπορίας τῶν τις παρὰ
 Πέρσαις τοῖς βασιλικοῖς τε καὶ δημοσίοις πράγμασιν ἐξυ-
 10 ἰορητουμένων (οὓς, εἴ τις τῇ Λατίνων χρήσοιτο φωνῇ;
 ἀσηκοῦντίς τε προσαγορεύσειεν,) ὑπαντιάσας ἤρετο σφᾶς ὅ,τι p. 169
 βούλοιντο τε καὶ ὅ,τι ἤκοιεν, καὶ ὅποιον ἀποκομιζοίεν ἀγγε- N. 114
 λίαν. ἀλλὰ τοῖσι μὲν οἶγε ἄμφι Ζαχαρίαν τε καὶ Θεόδω-
 ρον ὧδε ἀπεκρίναντο, ὡς τὰ τοιαῦτα τῇ παρὰ Πέρσαις μα-
 15 γίστρῳ (καθὰ τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι) ἤγτεον, καὶ οὐχ ἔ-
 αὐτῷ. ταῦτα εἰπόντες εἶχοντο τῆς ὁδοῦ. ἔξ ἐκείνου ἦκεν ἑτε-
 ρός τις ἐκ Περσῶν, ὃς ἔτριβε τὴν ὁδοπορίαν αὐτοῖς καὶ
 διαμέλλειν ἐποίει, βραδυτήτος χρώμενος ἐπινοίαις, ἰέναι τῷ
 ἐς τὰ πρόσω μὴ συγχωρῶν. σταθμοῖς τε γὰρ πλησιαιτέροις
 20 καὶ παρασύγγαις ὀλίγοις ἐχρῆτο, ἄλλοτε ἄλλους χώρους πε-
 ριφέρων τε καὶ ἀποπλανῶν, κακὰ τούτου τὰ κάκιστα σφισι B
 προεδίηλον, καὶ ἐδείκνυ τῇ περὶ τὴν ὁδοπορίαν πλάνη οὐ-
 δέν τι φιλοφροσύνης ἐχόμενον ἢ τῆς προσηκούσης αἰδοῦς
 πρέσβειαν. ἦν δὲ τὸ πραττόμενον ἐξ ἐπιβουλῆς τε καὶ μελέ-
 1. οὐδενὸς coni. N. 11. τε del. N. 21. κάκιστα σφισι H.,
 κάκιστα πρῆσι cod.

lentia remotos. Neque vero solum se verbis comem et benignum praebebat Imperator, verum etiam re ipsa, cum tot captivos Persis restitueret. Et ex eo putabant fore, ut quae sperabant, sine controversia consequerentur. Sed universa res in contrarium vertit. Primum enim unus ex his, qui regi in negotiis et regis et publicis ministerium praebeant, quos Latini a secretis vocant, obvium se media via legatis tulit, et eos est percunctatus, quid vellent; qua de causa venirent, et quid nuntii adferrent. Huic Zacharias et Theodorus responderunt, id non illi, sed magistro (ut loquitur Romani) dicendum. Haec ubi dixerant, viam perrexerunt. Post hunc alius quoque ex Persis venit, qui peregrinationem illis impediebat: tardius enim de industria incedebat, et eos cunctari faciebat, neque ulterius progredi sinebat; propiores stationes eligebat et paucas parasangas conficiebat, et ex aliis locis in alia loca huc illuc errantes et palantes traducebat: et in eo se illis male cupere satis indicabat. Etenim eos nulla humanitate colebat, et nulla habita ratione observantiae, quae legatis debetur, viarum erroribus fatigabat. Et id quidem Persae data opera et praemeditato consi-

A. C. 580 της, ὥστε ἐπισχεῖν σφῶς ὅσον ἂν χρόνον οἴοιτο εἶναι, ἐν
 Ind. 13 τούτῳ τὴν κατὰ δύναμιν ποιησομένους τοῦ πολέμου παρα-
 Tiber. 3 σκευὴν, τὰ ἐπιτήδεια τε συναθροίζοντας ἀποτεθησόμενα κα-
 τὰ δὴ τὸ ὅσον οὐπω ἀναγκυλὸν ἐς Νίσιβίν τε καὶ τὸ Δάρας
 τὰς πόλεις, ἔτι γε μὴν καὶ τὰ πέραν τοῦ Τίγριδος ποτα-⁵
 μῶν καὶ τὰ τῆδε φρούρια ἀνάπλεα θέσθαι τῶν ἐδωδύμων,
 C ὡς ἀκρίδος οὕτω ζυμβάν καταδηλησαμένης τοὺς ἐκείνη καρ-
 πούς, καὶ ἅμα ἐρημωθέντων κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Ῥωμαίων
 ἐπιδρομὴν ἀπάντων τῶν κατὰ ταῦτα χωρίων, λιμοῦ τε σφο-
 δρατάτου τοῖς ἐκεῖσε ἐνσκήψαντος, πρὸς δέ γε ἐφ' ἧ καί¹⁰
 στρατολογῆσαι, ἅτε πολεμησείοντος ἐς τὸ ἐμβριθὲς τοῦ βα-
 σιλέως Περσῶν. ἐπεὶ δὲ ταῦτα αὐτοῖς ἐβεβούλευτο, μόλις
 μετὰ πλείστας ὄσας ἡμέρας ἐδόθη τοῖς πρέσβεσιν ἐς τὰ βα-
 σιλεία ἐσφοιτῆσαι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, κυθὰ τῆ συνηθείας
 ἔδοκει, θοινησάμενοι καὶ τὸ ἐκ βασιλείας γράμμα ἐγχειρί-¹⁵
 D σαυτες, πρὸς γε καὶ τοὺς δοριαλώτους ἀποδεδωκότες, ἐνθὲνδε
 ἀνεχώρησαν, φιλοφροσύνης μηδὲν ἰδίῳν εὐρηκότες. τῆ δὲ
 ἑσπεραία ὁ παρὰ Πέρσαις τῆς αὐλῆς ἡγεμὼν καὶ Μεβώδης
 ἐπυθανέσθη τὴν δύναμιν τῆς πρεσβείας. τῶν δὲ εἰπόντων,
 ὅτι δὴ περὶ εἰρήνης ἤκοιεν πρεσβευσόμενοι, αὐτίκα οἱ γέ οὐδ'²⁰
 δὴ προσίεντο τοὺς περὶ τούτων αὐτῶν λόγους, φάσκοντες
 οὐκ ἐπιτετραφῆναι τι τοιοῦτον δὲ, ἀλλὰ συλλαβὰς ἀποδόντας

3. ἀποτεθεισόμενα vulg. 11. ἅτε πολεμησείοντος H., ἤτε πο-
 λεμήσει δντος vulg. 17. εὐρηκότες N., εἰρηκότες vulg. 22.
 τοῖσινδε H.

lio faciebant, quo legatos morarentur, et quam diutissime detine-
 rent, ut maximum interea belli apparatus facerent, et copias
 frumenti ad quamvis necessitatis occasionem paratas in urbibus
 Nisibi et Daras congererent, atque etiam ultra Tigrim amnem ca-
 stella necessariis copiis impleant; quia locustae in illis regionibus
 omnes agrorum fruges consumserant, et proximis Romanorum incur-
 sionibus agri desolati permanserant. Itaque acerbissima fames in-
 stabat, praesertim quum rex Persarum ad grave bellum suscipiend-
 um exercitus pararet. Cum Persae hoc consilii cepissent, vix post
 multos dies permissum est legatis, in regiam pedem inferre. Et
 primum quidem, ut moris est, sunt convivio excepti, quo facto,
 postquam litteras ab Imperatore tradidissent, et captivos reddidissent,
 cum eos Persae nullo liberali et benigno sermone dignati essent,
 discesserunt. Postridie aulae apud Persas praefectus et Mebodes eos
 interrogaverunt, quae esset ipsorum legationis potestas. Cum legati
 respondissent, se, ut de pace agerent, venisse, nullos de ea re ser-
 mones Persae admiserunt, nihil eiusmodi sibi demandatum esse,
 dicentes. Itaque litteras eos proferre, et vicissim accipere, et quam

ἀντιλαβεῖν χρῆναι, καὶ ὡς θῦτόν γε δήπου τῆς Περσῶν A. C. 580
 ἀπαλλαγῆναι. ἐν φανερῷ τοίνυν ποιησαμένων τὴν ἐφιέσαν ^{Ind. 13.}
 αὐτοῖς τοῦτο κέλευσιν, ἐγνώσαν ἐν βραχεῖ, ὅ,τι δύναται ἢ ^{Tiber. 3}
 ἐπιστολῇ τοῦ Ῥωμαίων αυτοκράτορος, καὶ τὴν ἀφίξιν τῆς προ-
 βουλεύσεως ἅπασαν, ὡς ἔτοιμος εἶη κατασβεσθῆναι τὰ ἐκ τοῦ πολέμου
 χαλεπὰ, καὶ τὴν περιμάχητον αὐτοῖς Ἀρμενίαν ἅπασαν ἀμα-
 χητὶ ἐνδύουσαι, παραχωρῆσαι δὲ σφισι καὶ Ἀρζασηνῆς, ἀν-
 τιχαριζόμενος τοῦ Δάρας τὸ Ἀφουμῶν φρουρίον. ἐδέξατο P. 170
 μὲν οὖν καὶ αὐθις αὐτοὺς βασιλεὺς ὁ Περσῶν, τραχύτητι
 10 δὲ χρώμενος πρὸς ἕκαστα τῶν φιλανθρώπως γεγραμμένων
 οὔτε ἀποστήσομαι ἔφη πώποτε τοῦ Δάρας, οὐ μᾶλλον γε ἢ
 τῆς Νισίβιος ἢ Σηγγάρων, ἄπερ καὶ αὐτὰ ἐκ Ῥωμαίων
 ἀπισχυρίζετο ἔχειν Περσας, οὔτε μὴν ἐλαττώσειν τι τῶν
 πατρῶων κτημάτων, ἀλλ' εἰ μὲν οἴοντέ ἐστιν, ἐς αὐξήσιν
 15 αὐτὰ ἐνεγκεῖν, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ γὰρ καταλελειμμένα φυλά-
 ξειν. Χοσρόην μὲν γὰρ τὸν πατέρα ἔφη, ὡς, εἶγε περιῆν,
 ἕως τὸ τοιόνδε ἐπραξεν ἂν καὶ τὸ Δάρας ἀφῆκε Ῥωμαίοις.
 τῷ γὰρ προσκτησαμένῳ τι καὶ τοῦτο ἀποβεβληκότι οὐχ οὐ-
 20 τως ἀισχρὸν ἀισχύνη δὲ ὁμοίως ἄπυσιν ἀνθρώποις κατα-
 προέσθαι τὰ πατρῶα. ταῦτα εἰρηκῶς, διὰ Μεβόδου πάλιν
 αὐτοῖς ἐποίησε κατάδηλον ὡς „ἐπὶ τίνι μέγα φρονοῦντες
 ἀξιοῦσι πρὸς ἡμῶν ἀνακομιζέσθαι τὸ Δάρας; ποῖον νενικη-

2. ὑπαλλαγῆναι vulg. 13. μὴ B., μὴ vulg. 17. ἀφῆκε N,
 ἐφῆκε vulg. 21. ἐπὶ τίνι vulg.

primum a Persarum finibus excedere iusserunt. Et cum legati man-
 data sua exhibuissent, Persae omnia, quorum causa legatio decreta
 esset, cognoverunt: ut Imperator paratus esset, mala ex bello orta
 sopire et Armeniam, de qua tot certamina fuissent, sine proelio
 eorum iuris et potestatis facere; quin et Arzanensem cedere, et pro
 Daras oppido Asumorum castellum illis tradere. Denuo Persarum
 rex legatos excepit, et ad ea, quae Imperator ad illum perhumane
 scripserat, acerbè admodum et arroganter respondit, se nunquam
 urbe Daras cessurum non magis, quam Nisibi aut Singaris, quas
 urbes a Romanis per vim captas haberent Persae, neque quicquam
 ex possessionibus, quas illi pater reliquerit, se diminuturum, sed pot-
 tius, si non auctiores faciat, saltem quantum in se esset, intacta
 conservaturum. „Pater Chosroës, inquit, si vixisset, fortasse eo
 descendisset, et Daras Romanis restituisset. Ei enim, qui ipse im-
 perii fines protendit, parta rursus amittere, non tam turpe est.
 Pudori autem est omnibus hominibus paterna profigare.” Haec ubi
 dixisset, rursus per Mebodem alia fere huiusmodi suggessit: qua-
 nam de causa elati Romani Daras ab ipsis recipere possant, qua
 victoria potiti, quibus tropaeis se iactantes? ubi denique superiores

A. C. 580 κότες πόλεμον; ποίοις ἐγκαλλωπιζόμενοι τροπαίοις; ποῦ δῆτα
 Iud. 13 καθυπέρτεροι γεγόμενοι Περσῶν; ἀλλ' ὅτι ἀπειρίας δραξά-
 Tiber. 3 μνοι τοῦ Ταχοδρῶ, καὶ περιαγαγόντες αὐτὸν ἐς ἄλλοτε
 ἄλλους χώρους, ἐπειδὴ περιπλανώμενον ἐξ Ἀρμενίας ἐκείνου
 εἰς Ἀρζανηγὴν καὶ ἀπὸ Ἀρζανηγῆς ἐς Ἀρμενίαν ἄδειαν
 ἔσχον οἱ Ῥωμαῖοι καταδραμεῖν τὴν ἐν Περσῶν τῇ τοι ἄρα
 C βρενθύονται ἴσως καὶ μεγαλαυχούσιν, ὑποτοποῦντες ἐν ἐλατ-
 V. 115 τονι μοῖρα τὰ ἡμέτερα κείσθαι. Ἰτωσαν οὖν, ἔφη, Ῥωμαῖοι,
 ὡς οὐδὲ ἄλλως ἀνέξομαι τῆς εἰρήνης, εἰ μὴ πῶ κατατιθέσθαι
 μέλλοιεν καὶ τὰ ὅσα πρὸς βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐκομίζο-
 10 μεθα χρήματα ἀν' ἔτος." τοσαύτη μεγαληγορία χρησαμένου
 Ὁρμισδα, μόλις ἀφείθησαν Ζαχαρίας τε καὶ Θεόδωρος, ἄκρι
 τριῶν ἤδη φθινότων μηνῶν ἐκεῖσε ἐνδιατρίψαντες, κέντων
 δὲ τῶν δυσχερῶν ἐς πείραν ἐλθόντες καὶ γὰρ οὐδὲ ὅσον
 ἀέρα καθαρὸν ἀναπνεῦσαι, οὐ μὴν προκύναι ἐκ τοῦ τέγουσ,
 15 Δίνα ἐνδαιτώμενοι ἦσαν, ξυνεχώρουν οἷς ἡ φυλακὴ τῶν πρέ-
 σβων ἀνεμμένη ἐτύγγανε· τό τε δωμάτιον αὐτὸ ζοφῶδες τε
 ἦν καὶ διάπνευστον καὶ ὥρα θέρους ἐς τὰ μάλιστα ἀναρμό-
 διον, ὡς δοκεῖν εἶναι τὸ χρῆμα εἰρκτῆν. τοῖς τοιοῖσδε τοίνυν
 δεινοῖς ἐκτετριμμένους διαφῆκαν, πολλῷ δυσκολώτερον αὐθις
 20 πρὸς τὴν ἐπάνοδον αὐτοῖς χρησάμενοι, ὡς μῆτε τῶν ἀναγκαί-

7. βρενθύονται H., βρενεύονται vulg. 9. ἄλλως N., ἄλλων
 vulg. 10. βασιλέως H., βασιλέα vulg. 11. ἀν' ἔτος H., ἀνε-
 τος vulg. 14. ἐλθόντων vulg. 18. διάπνευστον H., ἀδιάπνευ-
 στον N.

Persis evaserunt? Imperitia quidem et imprudentia Tachodri res bene gesserunt, dum ipsam ex una regione in aliam circumagunt, et modo ex Armenia in Arzanenem, modo ex Arzanene in Armeniam excurrere cogitur, regionem Persarum, quae est ad Orientem, depopulati sunt. Hoc est fortasse, quod magnos spiritus gerunt, quo superbiunt, existimantes deteriore conditione res nostras prostratas iacere. „Sciant Romani, inquit, me non aliis conditionibus pacem fieri permissurum, quam si persolvant omnes pecunias, quas Iustinianus singulis annis nobis pendere erat solitus.” Hac insolenti oratione Hormisda uso, vix tribus demum post mensibus elapsis, Zacharias et Theodorus difficillima et gravia quaeque experiendo perpassi, missionem obtinuerunt. Neque enim purum aëra haurire, neque lihere ex tecto, sub quo diversabantur, in apertum exire eorum custodiae praepositi permittebant. Domus vero, in qua habitabant, erat obscurior, et cum in eam ex omni parte venti perflarent, aestate inprimis valde molesta erat; denique re vera domus carcer esse videbatur. His igitur malis et incommodis attritos et confectos multo graviora in reditu passuros dimisit. Nam nec illis rerum necessarium copiam, quoad satis esset, administrabant,

ων ἐς τὸ ἀποχωρῶν σφισι μεταδιδόναι, τριβειν τε τὸν χρό- A. C. 580
νον καὶ μακροτέραν αὐτοῖς τὴν πορείαν ἐργάζεσθαι. μιῦς ^{Ind. 13.}
γὰρ ἡμέρας ὁδὸν σφᾶς ἀγαγόντες ἐπὶ τὰ πρόσω, τῇ ἐφε- ^{Tiber. 3.}
ξῆς δι' ἐτέρας ἀτραποῦ ἐς τοῦμπαλιν ἐπανῆγον, ἕως πολλῶν
5 ἄννιαρῶν αὐτοὺς ἀναπλήσαντες, ὡς καὶ ἑκάτερον ἀμέλει νό-
σῳ βαρυτάτῃ περιπεσεῖν, ἐξώθησαν τῆς Περσῶν. ἀφικομέ-
νης δὲ ταύτης τῆς ἀγγελίας παρὰ βασιλέα Ῥωμαίων καὶ P. 171
παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα προσπεσοῦσης, (οὐ γὰρ φήθη πώ-
ποτε Πέρσας ἐπὶ σμικροῖς οὕτω καὶ λίαν συμμετροῖς τὴν
10 εἰρήνην μὴ προσδέξασθαι,) Μαυρικίῳ μὲν εἰκότως ἐσημαινεν
ἔχεσθαι τοῦ πολέμου κατὰ τὸν προχωροῦντα τρόπον, καὶ τὰ
ἄλλα περιεσκόπει, ὡς ἂν ἀμνητέπη οἴοσται ἔσοιτο βοηθῆσαι
τοῖς πράγμασιν. οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ εἶχε κακῶς τὸ στρα-
τευμα· καὶ γὰρ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων ἐπεποιήτο.

15 κ'. Ὅτι παρεσκευάζετο ὁ Τιβέριος διαλύσαι τὸν πρὸς A. C. 581
Πέρσας πόλεμον. τοιγαροῦν οὕτως ἀρέσαντα βασιλεῖ, ἀφίη- ^{Ind. 14.}
σιν ἐπὶ τούτῳ Ζαχαρίαν ἐν τοῖς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν B ^{Tiber. 4}
μεθοριοῖς πρεσβευσόμενον καὶ ἀνθις· ὃν δὴ καὶ πολλάκις ἐπι-
ταῖς τοιαύταις ἐχειροτόνησε χρεΐαις. ὁ δὲ ἀφικόμενος, καὶ
20 ὀδῆλον καταστήσας ἐφ' ᾧ ἐποιήσατο ὡς Πέρσας τὴν ἀφίξιν,
ὁ μὲν ὑπῆρχεν ἐν τούτοις, βασιλεὺς δὲ Περσῶν ἐκπέμπει
Ἄνδιαν. οὗτος δὲ ἀνὴρ κατὰ τοσοῦτον ἐχέφρων τε ἦν καὶ

5. Quae vulgo post verbum ἀναπλήσαντες ex proxime superio-
ribus absurde repetuntur: ἐπὶ τὰ πρόσω, τῇ ἐφεξῆς, del. B.
6. ἐξώθησαν] ἐξώσθησαν H.: at ne hoc quidem verum videtur.
13. οἱ] τῷ coni. B.

diem de die ducebant, et longioribus itineribus eos fatigabant. Etenim quam viam uno die confecerant, eam postridie retro eos ducebant, donec multis aerumnis confictati, ita ut uterque in gravissimum morbum incideret, tandem Perside excesserunt. Cuius rei nuntius quum ad Imperatorem afferretur, et praeter omnem expectationem illi accideret, (non enim existimaverat, cum Romani ita faciles et moderatos se praebuissent, fore, ut Persae a pace abhorrerent,) iure et merito Mauricio praecepit, ut bellum strenuo pararet, et cetera omnia ita instituit, ut omni modo suis rebus consuleret. Neque vero exercitus quoad cetera male habebat. Stipendia enim persoluta fuerant.

20. Tiberius bellum contra Persas finire in animo habebat. Itaque, hoc consilio capto, iterum Zachariam elegit, quem ad limites Romanorum et Persarum legaret. Iam enim et saepius antea eius opera in huiusmodi rebus usus fuerat. Is quum advenisset, quaque de causa ad Persas profectus esset, exposuisset, ipse in iis locis manebat, et Persarum rex Andigan eodem mittit. Hic vir erat admodum prudens, et multorum

A. C. 581 *πράγμασι πλείστοις ἡμιλήσας, καθύσον τε αὐτῷ ἐπὶ μακρο-*
 Ind. 14 *τατον καὶ τὰ τοῦ χρόνου ξυνέβαινε ἐπισφραγίζοντι τῷ πᾶν*
 Tiber. 4 *γγραλέῳ τὸ νουνεχέσ. ἐπειδὴ δὲ συνηλθέτην ἀγγοῦ τῆς πό-*
 C *λεως τοῦ Δάρας, ξὺν τοῖς καὶ οἱ τῶν ἐκείνη πόλεων Ῥωμαί-*
 ων *τε καὶ Περσῶν ἡγεμόνες, οἱ μὲν δὴ ἐξηρτύοντο ἑκα-5*
 στοι *διαλεχθῆσόμενοι περὶ τοῦ ὅπως δεόν καταθέσθαι τῶν*
 πόλεμον· *ὁ δὲ γε τῶν μεθουρίων λεγόμενος προτίκτωρ (δηλοῖ*
 δὲ *παρὰ Ῥωμαίοις τὸν ἐς τοῦτο καταλεγόμενον αἰτίας, τὸν*
 βασιλειον *προσκεπαστήν,) οὗτος δὴ οὖν κατεσκεύασε καλύβας,*
 ἐν *αἷς ἔμελλον ἑκατέρας πολιτείας πρέσβεις τὰ εἰρημένα δια-10*
 σκέπτεσθαι· *τοῦτο γὰρ τὸ λειτούργημα ἄνωθ' ἐν τε καὶ ἔξ ἀρ-*
 χῆς *τῷ προτίκτωρι ἐπιτέτραπται. παρασκευασθέντων οὖν τῶν*
 τοιαῶνδε *ἐνδιατηρημάτων, καὶ γενομένων ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Ἄν-*
 D *δύγαν τε καὶ Ζαχαρίου καὶ τῶν τῆς περιουκίδος ἀρχόντων,*
 τοῦ *μὲν Ἄνδύγαν τὴν συνέλευσιν ποιουμένου ἐκ τοῦ Δάρας, 15*
 Ζαχαρίου *δὲ ἐκ τοῦ Μάρδης, καὶ αὐτοῖς οὐχ ἦτον ταῖς*
 αὐταῖς *χρωμένον δικαιολογίαις, αἴσπερ καὶ ἐν ταῖς προτέραις*
 πρεσβείαις· *καὶ τῶν μὲν Περσῶν βουλομένων κομίζεσθαι*
 ἀπὸ *Ῥωμαίων τὰ ὅσαπερ ἐκ πλείστου χρόνου εἰώθεσαν χρή-*
 ματα *τοῦ διομολογηθέντος ἐπὶ τῶν Ἰουστινιανοῦ χρόνων, πρὸς 20*
 τούτοις *ἔχειν καὶ τὸ Δάρας· τῶν δὲ δὴ Ῥωμαίων ἐξεναν-*
 τίας *ἀπισχυριζομένων ὥστε μηδὲν κατατιθέσθαι μήτε μὴν*
 ὥσπερ *τιμῆματός τινος πρίασθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ γὰρ καὶ*

1. καθύσον H., καθόν vulg.

20. Ἰουστινιανῶν vulg.

3. ἐπειδὴ δὲ H., ἔπει δεῖ δὲ

negotiorum peritissimus, quia diuturnum temporis spatium (erat enim aetate longe provectus) senectute ipsa sapientiam eius firmaverat. Postquam autem ad Daras convenerunt, et cum his urbium tam earum, quae Romanis, quam earum, quae Persis parebant, primarii viri: utrique in ea disquisitione versati sunt, quomodo bello finis imponi posset. Ille, qui confinium protector erat, (sic Romani eum appellant, qui ad dignitatem praefecti regii electus est,) ille, inquam, tentoria praeparanda curavit, (hoc enim munus est illius magistratus a primis inde temporibus,) sub quibus ab utraque re publica missi convenirent et colloquerentur. Itaque istic praeparatis diversoriis, cum in illis Andigan et Zacharias et principes confinium viri congressi essent, (eo enim Andigan ex Daras, et Zacharias ex Mardis oppido venerant,) iisdem rursus rationibus ius suum ab utraque parte defenderunt, quibus in superioribus colloquiis erant usi. Volebant enim Persae a multo tempore pecunias, quas soliti erant ex conventionem et pacto temporibus Iustiniani inuito, a Romanis accipere, et praeterea retinere Daras. Romani vero contra, ne quid pecuniarum darent, pugnabant; neve quasi poena et multa

ἀνασώσασθαι ἀπὸ Περσῶν τὸ Δάρας, ἀντάλλαγμα μὲντοι A. C. 581
 παρέχοντας τὴν ἐξ ἀρχῆς Περσαρμενίαν τε καὶ Ἀρζανην, Ind. 14
 ἄνευ τῶν ἀμφοτέρων χωρῶν οἰκητόρων τῶν ὅσοι τῇ Ῥωμαί- Tiber. 4
 ῶν προσεχώρησαν πολιτείᾳ, — πλείστον οὖν, ὡσπερ εἰκὸς, ἐπὶ P. 172
 5τῆλικῶν πράγματι προενηνεγμένων λόγων καὶ ἥκιστα εἰς ἔργον
 ἀχθέντων, μήτε μὴν τῇ συμφωνίᾳ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν ξυμ-
 βαίνοντων ἀλλήλοις, τὸν Ἀνδίγαν κυρακρούσασθαι Ζαχα-
 ρίαν ὑποτοπήσαντα ἐφ' ᾧ θέσθαι συνθήκας οὐκ ἐς τὸ εὐπρε-
 πές, ἀλλὰ γὰρ πάντῃ ἀσυμφόρους τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, φάναι
 10λέγεται τοιαῦδε „τείχη καὶ πύλαι, καὶ εἶτι τοιοῦτον, ὃ ἄν-
 δρες, φυλακτήριον, φυλάττειν μὲν, ὡς εἰκὸς, δυνήσεται καὶ
 πόλιν καὶ πολιτείαν ὅλην. ἐν οἷς δὲ τυχάνουσιν οἱ τούτοις
 περιπεφραγμένοι, κρύπτειν οὐ ἴσῆδιον. φήμη γὰρ αἰεὶ χει-
 ροῦται τὰ πράγματα, καὶ τὰ δοκοῦντά πως ἄδηλα καθεστᾶ- B
 15ναι προτίθῃσι ταῖς ἀκοαῖς, ὡσπερ ἐπ' ἀγορᾶς ἐν φανερωῇ τῇ
 βουλομένῃ πρῖσθαι ὦνια. τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἐξεπιστάμε-
 θα τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν πολέμοις ἀντερείδουσιν πλείστοις,
 καὶ πολλαχόσε τῆς οἰκουμένης ὄπλα κινουῦσαν, καὶ τῇ δυνά-
 μει μεμερισμένην σχεδὸν ἐφ' ἑκάστῃ βαρβάρῳ γένει, καὶ τὴν
 20καθ' ἡμᾶς πολιτείαν οὐκ ἀπο τρόπου Ῥωμαῖοι γινώσκουσι
 μηδενὶ τῶν πάντων ἀνθρώπων νῦν πολεμοῦσαν ἢ Ῥωμαίοις
 μόνοις. ὡς οὖν ὑμῶν μὲν πολλοὺς ἔθνεσι μαχομένον, ἡμῶν δὲ

7. Ζαχαρίαν Ν., Ζαχαρία vulg. 13. οὐ add. N. Verba:
 φήμη — — ὦνια in Excc. de sent. p. 363. ed. Rom. paulam
 mutilata exstant.

quadam pacem redimere viderentur. Daras quoque recuperare cupiebant, et eam Persarmenia et Arzanene commutare volebant, modo earum provinciarum incolae, qui se ad rei publicae Romanae auctoritatem contulissent, ea deditioe non continerentur. Quum multi de ea re sermones habiti essent, neque ulla res ad finem pervenisset, quia neutiquam partes inter se conveniebant: Andigan in Zachariam, qui illum pacis conditiones minime honestas, imo Romanorum rebus ex omni parte damnosas et inutiles ferre, suspicatus erat, his verbis invecus esse fertur: „Moenia et portae et aliud, o viri, munimentum poterit quidem et urbem et universam rem publicam tueri: sed qua conditione ii se habeant, qui inclusi continentur, non facile occultari potest. Fama enim in omnibus rebus dominatur, et vel ea, quae abscondita esse videbantur hominum auribus, sicut merces in foro emtoribus, exponit. Quamobrem et nos certo scimus, Romanum imperium cum multis populis bello contendere, et per plerasque terrae oras arma circumferre. Ex quo fit, ut eius copiae late dispersae sint adversus unumquodque fere barbarorum genus. At vero Romani sciunt nostrum imperium, non sine ratione, cum nullo alio hominum genere, quam cum Romanis,

A. C. 58: *μόνοις ἔμην, οὕτω καὶ τὰς ξυνθήκας ἀνάγκη διατιθέναι. βέ-
Ind. 14 βαιον γὰρ ἂν γένοιτο Ῥωμαίους τε τὸ περιεῖναι καὶ πρὸς
Tiber. 4*

Ἐπολλὰ διαγωνιζομένοις ἔθνη καὶ πρὸς μίαν τῶν Περσῶν πο-
λειαν, καθάπερ καὶ ἡμῖν ἐν βεβαίῳ γενήσεται τὸ κρατεῖν
πρὸς οὐδένα τῶν ἄλλων ἢ πρὸς Ῥωμαίους μόνους ἔχουσι τῆς⁵
διαφορὰν, καὶ τῷ πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν παρατάττεσθαι
πόλεμον." ταῦτα ἐπεὶ ἔλεξεν ὁ Ἀνδίγαν, ἀκηκοῦτα Ζαχαρίαν
λέγεται ὑπομειδιᾶσαι καὶ ὧδε εἰπεῖν „εἰ σοι γένοιτο, ὃ
Ἀνδίγαν, καὶ Πέρσῃ πεφυκότι καὶ μαρτυροῦντι Ῥωμαίους
τῆς ἀνδρείας καὶ πυρατρῶσαντι τὴν ἀλήθειαν οὐδαμῶς. εἶτο

D γὰρ μὴ, ὡς ἔφη, ἡ Ῥωμαίων περιεσπᾶτο δύναμις, καὶ τὴν
πολυχειρίαν τοῦ κατ' αὐτὴν στρατοῦ κατὰ πολλὰ τῆς οἰκου-
μένης ἐξέτεινεν ἔθνη, καὶ ὡς ἐγεφύρωσε τῇ δυνάμει τὴν
θάλατταν καὶ τὰς ἡπείρους ἐξευξε τῷ πανταχοῦ παρεῖναι τε
καὶ περιεῖναι, τί ἂν οἶε πεπονθέναι Πέρσας ἢ ἐπὶ πόσον¹⁵
ἀντισχεῖν τῷδε τῷ πολέμῳ; οἶμαι μὲν οὖν ἔγωγε καυτὸ γε
δήπου τοῦνομα συμφθαρῆναι Πέρσας, καὶ μόνῳ νικῆσαι
τῷ μηδέποτε φέρεσθαι τῇ μνήμῃ." τούτων Ζαχαρία εἰρη-
μένων ὁ Ἀνδίγαν τῇ σιγῇ ἐδήλωσε τὸ νενικῆσθαι τῷ λόγῳ.
τοιαῦτα μὲν οὖν ἄμφω διελεγέσθην. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ταχσο-²⁰
δρῶ, Περσῶν στρατηγός, ἅμα τῇ Περσικῇ στρατιᾷ ἐς τὰ ἰππά-
R. 173 σιμα τὰ περὶ τὴν Νίσιβιν ἐστρατοπεδεύετο κατὰ τὸν Μνυδόσιον

12. τῆς om. vulg. 14. ἡπείρους ἐξευξε H., ἡπειριεξευξε vulg.
19. τὸ νενικῆσθαι H., τῷ γεν. vulg. 22. Μαγδόσιον vulg.

bellum gerere. Itaque quoniam vos cum multis gentibus bello de-
certatis, nobis autem cum vobis solis bellum est, ad hunc modum
etiam induciae faciendae sunt. Nam Romani se victuros esse con-
fidunt, etiam cum multis nationibus, et contra unum Persarum im-
perium bellum gerentes, sicut nobis certa explorataque erit victoria,
quandoquidem cum nullis aliis, quam cum solis Romanis, nobis
erit certamen; et contra unum eundemque hostem unum idemque
bellum instruemus." Quae cum Andigan dicentem Zacharias audis-
set, dicitur subrisisse et ita locutus: „Bene tibi sit, o Andigan, et
homini in Persia nato, qui fortitudinis et virtutis testimonium Ro-
manis praebes, neque a veritate aberras. Nisi enim, ut dicis, Ro-
mani ingentem multitudinem suorum exercituum ad tam multas gen-
tes terrae extendissent, et copiis, tanquam ponte, mare iunxissent,
et omnes terras praesenti imperio continuissent; quid existimas Per-
sas passuros, aut quandiu hoc bello tolerando pares futuros fuisse?
Iam nunc ipsum nomen Persicum cum Persis interiturum eosque
nulla alia re, quam aeterna oblivione, victuros fuisse." Haec ubi
dicta sunt a Zacharia, Andigan satis silentio indicavit, se dicendo
a Zacharia superatum. Dum autem inter se colloquerentur, Tachos-

ποταμόν. Μανυρίκιος δὲ χαρακώσας ὑπῆρχε τὰς ἀμφ' αὐτὸν δυνάμεις ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ Μονόκαρτον, ἐν ἀγχιθῦρῳ Κωνσταντίνης τῆς πόλεως. ἔστι γὰρ δῆπου τὰ περὶ τὸ Μονόκαρτον ἅπαντα ἐνυδρά τε καὶ ἰππόβωτα καὶ στρατιῶ ἐνακηνήσασθαι ἀγαθὰ. 50ῦτω μὲν οὗτοι ἀπεταφρεύοντο. ἀτὰρ ὁ Ἄνδιγαν ἔτι ξυνοστώσης τῆς ἐκκλησίας ἐχρᾶτο καὶ πτοίαις τισὶ καὶ φενακισμοῖς, Ζαχαρίᾳ ὑποδηλῶν, ὡς αὐτὸς εἶη μόνος ὁ διακολίων τὸν Β Ταχοσδρῶ τὴν Ῥωμαϊκὴν γῆν κατασεῖσαι ἅπασαν. τυχὸν γὰρ, ἐν ᾧ διαλεγόμενος ἦν, ἀνεφαίνετό τις τούτων δὴ τῶν ἐς 10 τῶν ἰππαζομένων τε καὶ τὰς ἀγγελίας τῶ τάχει τῶν ἰππων διακομιζόντων, πλαττόμενος ἐκ τοῦ Ταχοσδρῶ ἐστάλθαι. καὶ δὴ τὸν Ἄνδιγαν ἰδίᾳ λαμβάνων ἐνεχείριξέ εἰ ἐπιστολὴν, ἐν ᾗ ἐνεφέρετο, ὡς Ταχοσδρῶ δῆθεν γεγραφότος, οἷα ἀκαθέκτου οὔσης τῆς Περσῶν στρατιᾶς, μάλα τε δρωμύσης μὲν δὴ ἐμ- 15 βαλεῖν ἐς τὴν Ῥωμαϊκὴν. τοιαῦτα ψευδομένης τῆς ἐπιστολῆς, συνεψεύδετο τοῖς γεγραμμένοις καὶ ὁ κονιορτός, ὃς τῶ ἀγγελιαφόρῳ, ἄτε ἄρτι ἀφιγμένῳ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, συμπεπλα- 20 σμένος τε καὶ ἐνιζάνων πολὺς περὶ τὴν κόμπην ὑπῆρχεν. ἅμα V. 117 δὲ καὶ ὁ Ἄνδιγαν διαλεγόμενος τῷ ἤθει ὑπεκρίνετο, καὶ τῇ 20 ἄλλῃ κινήσει τοῦ σώματος ὑπεφαίνετο οἷα μὴ ἐφιέμενος πολέμου. τὸ μετὰ ταῦτα κατὰ δὴ τὸν ξύλλογον ἑαυτὸν ἀναμι-

4. ἰππόβωτα Pat. 13. ἀκαθέκτου H., καθέκτου vulg.

drus, Persarum dux, cum exercitu Persico castra habebat ad Mygdonium amnem, circa Nisibim in campis equestri pugnae et alendo equitatu perquam opportunis. Mauricius vero vallo continebat suos milites in loco, quem vocant Monocartum, prope portas urbis Constantinae. Sunt enim omnia loca circa Monocartum aquosa et equorum pastioni commoda, et exercitui sub pellibus habendo apta. Ad hunc modum illi se fossa et vallo munierant. Ceterum Andigan, dum adhuc in concilio essent, exterrere Zachariam et deludere eum aggressus: se enim impedimento fuisse praedicabat, quominus Tachosdrus omnes Romanorum agros igni ferroque proscinderet. Tum forte eodem tempore, quo cum illo verba faciebat, ex composito in eorum conspectum venit unus ex his, quorum sunt partes citis equis adequare, et nuntios equorum velocitate perferre, qui se a Tachosdro missum fingeat. Is Andigan secreto abducit, et epistolam, tanquam a Tachosdro scriptam, tradit. Hac continebatur, exercitum Persarum minime contineri posse, quin Romanorum terras invadat et in eas impetum faciat. Huic mendacis, epistolae et his, quae in illa scripta erant, congruebat pulvis, qui nuntio, tanquam recens de via adventanti, ex fictione capillis multus inerat Andigan quoque cum nuntio disserens, vultum componebat, et omni corporis motu simulabat, se minime bellum appetere. Et paulo post quum ad colloquium redisset, Zachariae dixit,

- A. C. 58: γγνός, καὶ ἔφρασκε Ζαχαρίας, ὡς ἐνοχλοῦτο ὑπὸ τοῦ Ταχοσδροῦ
 Ind. 17 καὶ ὡς ἐσημηγνέν οἱ, τὴν προθυμίαν τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀφό-
 Tiber. 4 ρητον, ἐγχαλιτοῦσθαί τε ἀδύνατον, τοῦτο μὲν ἐν πολλαῖς
 μυσταῖσι ξυνοισταμένης τῆς Περσικῆς δυνάμεως, τοῦτο δὲ καὶ
 ἐς τὰ μάλιστα ἰεμένης τὴν Ῥωμαίων ἄπασαν καὶ δὴ παραν-5
 D τίκα πυρπολήσειν καὶ ὡς, εἰ μὲν Ῥωμαῖοι ἐλοῖντο, καθ' ὃν
 ἂν βούλοιντο τρόπον Πέρσαι, ἐμπεδῶσαι τὰς σπονδὰς, ἀφέ-
 ξεσθαι τῶν ὄπλων· εἰ δέ γε οὐ βούλοιντο, ξυγχωρήσειν αὐτῶ ἐμ-
 βαλεῖν παραχρημα ἐς τὴν ἔψαν Ῥωμαίων· οὐδὲ γὰρ ἀνδέξειν
 αὐτοὺς κἄν γοῦν τὸν κτύπον τῶν φαρετρῶν τοῦ Περσικοῦ 10
 ἀκούεσθαι πληθόνους, ἄλλως τε δὲ δεδιέναι τὴν τοῦ κατ'
 αὐτοὺς βασιλέως ὄργην ἐς χρόνον τοσόνδε ἀναβαλλομένου
 τὸν πόλεμον. οὕτω μὲν οὖν ὁ Ἀνδίγαν δολερώτατά τε καὶ
 ἀλαζονικώτατα τῷ κόμπῳ χρησάμενος τῶν ῥημάτων, ἐπλά-
 τετε ἔκοντι μὴ προσίεσθαι τοῦ πολέμου τὸ αὐτεξούσιον. συν-15
 εἰς δὲ καὶ Ζαχαρίας τὸ ἀπατηλὸν τῶν εἰρημένων, καὶ τὴν
 κομπολογίαν παραπέτασμα εἶναι τοῦ ψεύδους, „ὦ Ἀνδίγαν,
 P. 17 ἔφη, „οὐκ ἐν τῷ ἀπατῶν τὸ ἐχέφρον δηλοῦται, μάλιστα τοῦ
 ἀπατωμένου ξυνειδότος. ἢ γὰρ οἶε με μὴ ἐξελίστασθαι, ὡς
 πλάσματα ἔστι τὰ ὑπὸ Περσῶν πραιοσόμενά τε καὶ λεγό-20
 μενα, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἢ δόκησις καὶ ἀποσκιάσματα καὶ
 φανακισμοί; καὶ ὡς σὺ αὐτὸς ἅπαντα ταῦτα ἐδραματούργη-

sibi molesta esse, quae a Tachosdro nuntiarentur: etenim per lit-
 teras significare, incredibile esse Persici exercitus ad pugnandum
 alacritatem, quae nullo modo comprimi posset. Constare Persarum
 aciem multis hominum millibus, quibus nihil aliud sit in animo,
 quam in Romanorum fines impetum facere, eosque igni ferroque
 vastare; illos quidem armis temperaturos, si Romani ea conditione,
 qua Persae voluerint, foedera fecerint. Sin recusarint, se illis per-
 missurum, ut Romanos ad Orientem aggredierentur. Quod si accidat,
 Romanos ne auditu quidem ipso strepitum pharetrarum Persicae mul-
 titudinis sustenturos esse. Ni faciant, timere ne in se iram regis
 sui commoveant, quod tanto tempore distulerint bellum gerere.
 Ad hunc modum Andigan doloso et magniloquo verborum fastu
 utens, simulabat minime se volente bellum fieri, quod sponte
 erupturum esset. Cum autem Zacharias satis intelligeret fraudem,
 quae suberat his, quae Andigan dixerat, et exquisito verborum
 ornatu quae colorem et praetextum mendacio, „O Andigan, inquit,
 non in decipiendo prudentia declaratur, maxime si is, qui decipi-
 tur, id, quod agitur, intelligat. Num enim existimas me igno-
 rare, ista omnia, quae Persae dicunt et faciunt, esse res fictas,
 neque aliud, quam simulationem, et artes et tectas fraudes, quas
 tu ipse commentus es, ut Romanos perterrefacias? Sed non faciam,

σας, ἐνοῶν ἐκφοβήσιν Ῥωμαίους; ὡς ἂν οὖν βούλει καὶ A. C. 581
 ἀρεστόν σοι εἶη, ἐφίημι ποιεῖν. πλὴν εὖ ἴσθι, ὡς ἐν ἀρχαῖς Ind. 14
 τοῦδε τοῦ πολέμου Ῥωμαίοις τε ὄπλοφορεῖν φορτικώτατόν τι Tiber. 4
 ἐφαίνετο· ὥστε ἀμέλει καὶ ἰκτεταίαις χρώμεθα ὡς ὑμᾶς, μὴ
 δάναγκασθῆναι σφᾶς ἐπιλαβέσθαι ὄπλων. κατὰ τοσοῦτον γὰρ
 ἐς τὸ ἀπὸλεμον ἐπιρρέεπτατα εἶχον, ὡς καὶ ἄχρις Ἀπαμει- B
 ας ἐλάσαι Πέρσας, καὶ μὲν οὖν ἄχρι αὐτῆς γε δῆπου Ἀν-
 τιοχείας. ὑμῶν τε πρὸς ταῦτα μὴ ἕποχαλασιάντων, ἀφ' οὗ
 ἠσπάσαντο Ῥωμαῖοι τὸ ἐθελουκίνδυνον, οἶμαι μὴ ἀγνοεῖν Πέρ-
 110 σας, ὡς οὐδὲ μέχρις αὐτῶν τῶν μεθορίων ἀναιμωπὶ οἶοι ἐγέ-
 νεσθε ἀφικέσθαι. νῦν γοῦν πεπαιδευμένων ἀκριβῶς Ῥωμαίων
 τὸν πόλεμον, θαρσάλαιοι τὲ ἴσμεν καὶ εὐελπίδες, ὡς, εἴγε
 κινήσοι ὁ Ταχσδρῶ, ὑπαντιάσειν οἱ ἐν αὐτοῖς γε δῆπου
 τοῖς ὄρεισις δόρον Ῥωμαϊκὸν εὖ μάλα τέθηγμένον, διατιτρεῖν
 15 τὰς λαπίρας οἴοντε ὃν αὐτοῦ. ὡς οὖν εὖ ἐξεπισταμένον
 Ῥωμαίων τοὺς Περσῶν δόλους, πρῶττε οὕτω." τοῦτων οὖν C
 καὶ ἑτέρων πλείστων εἰρημένων μὲν, μάτην δὲ ὅμως, (προηλ-
 θε γὰρ οὐδὲν ὀτιοῦν,) τότε Μαυρικίῳ ἐν γραμμασι δηλοῖ
 Ζαχαρίας ἀφικέσθαι ἐς τὰ πρὸ Κωνσταντίνης πεδία, οἷα δὴ
 20 εἰπέτε τὸν πόλεμον ξυγκροτήσονται. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Τα-
 χσδρῶ κινήσας τὰ Περσικὰ στρατεύματα ἐπαγόμενος ἦει ἐς
 τὰ περὶ Κωνσταντίνην.

13. ὑπαντιάσει N.

14. διατιτρεῖν τὰς H., διατιτρεῖντα vulg.

mihi crede, quod voles et tibi libitum erit. At tu scito, initio quidem
 huius belli Romanis grave et durum fuisse ad arma gestanda deve-
 nire. Etenim vos deprecati sumus, ne eo rem adduceretis, ut nos
 arma capere coerteretis. Tunc enim Romani ad cessationem a bello
 tam propense ferebantur, ut Apameam, immo et Antiochiam usque
 Persae cum manu militari progressi sint. Cum autem Romani, vo-
 bis non cedentibus, sponte periculum subirent, scire vos opinor,
 vos non sine sanguine ne ad fines quidem pervenire potuisse. Nunc
 enim artes bellicas necessarie edocti, audaciores facti sumus, et
 spe ducimur, si se commoverit Tachosdrus, obviam eius conatibus
 in ipsis confinibus ituram Romanorum acutam hastam, quae latus
 eius facile transfigat. Quare sic age, ut memineris, Romanos probe
 nosse Persarum dolos." Hos et plures huiusmodi inter se habue-
 rant sermones, sed frustra, nihil enim inde est consecutum. Tum
 Zacharias Mauricium per litteras monuit, ut in planitiem, quae est
 ad Constantinam, descenderet, et proelium committeret. Similiter Ta-
 chosdro movens cum omnibus Persarum copiis, eas ad Constanti-
 nam adduxit.

A. C. 581 κα', ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας πόλεμος Ῥωμαίοις καὶ Ἀβα-
 Ind. 14 ροῖς συνεκροτήθη, μηδεμιᾶς δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς κατὰ τὴν
 Tiber. 4 πρὸς Δαλματία γέφυραν ἐπιφανείσης, καίτοι σαθρότατα
 ἔχουσαν. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὁ Ἀψίχ καὶ τὸ κατ' αὐτὸν Ἀβαρι-
 D κὸν αὐτοῦ ἐφεδρεύοντες πρότερον τοσαύτην καταφρόνησιν ἐπέ-
 δεῖξαντο κατὰ Ῥωμαίων, ὥστε μετενεχθῆναι σφᾶς κατὰ δὲ
 τὴν ἑτέραν γέφυραν, ἄλλην τε δύναμιν προστεθῆναι τῇ δυ-
 νάμει Βαϊανοῦ, πιεζομένων τοιγαροῦν τῶν ἐν τῷ Σιρμίῳ λι-
 μῷ μεγίστῳ, ἤδη τε ἀπτομένων ἀδεμίτων τροφῶν τῷ ἐστε-
 ρῆσθαι τῶν ἀναγκαίων καὶ γεγεφυρωῶσαι τὴν διάβασιν τοῦ ἱα
 Σαοῦ, καὶ Σολομῶνος τηνικαῦτα προσοτώτος τοῦ Σιρμίου
 ἐκμελέστατά πως διατελοῦντος, καὶ μηδὲν ὀτιοῦν στρατηγίας
 ἔχόμενον ἐπιδεικνυμένον· πρὸς γε καὶ τῶν τῆς πόλεως ἀπει-
 ρηκῶν τοῖς χαλποῖς, δλοφυρομένον τε καὶ ἐς τὰς ἐσχάτας
 ἐλπίδας ἐξωλισθηκῶτων, καταμεμφομένων τε τοῖς Ῥωμαίων 15
 P. 17 ἡγεμόσι· Θεόγνιδός τε αὐτοῦ ὀλιγοχειρίαν νοσοῦντος· ταῦτα
 V. 118 Τιβέριος ὁ βασιλεὺς κατέμαθεν, αἰρετώτερον ἡγησάμενος μὴ συν-
 αιμαλωτισθῆναι τῇ πόλει τῶν οἰκητόρων τὸν ὄμιλον, ἐν γράμ-
 μασι κελεύει Θεόγνιδι καταλῦσαι τὸν πόλεμον ἐπὶ σπονδαῖς,
 ὡς ὑπέξελεθεῖν παμπληθεῖ τοὺς τῆδε οἰκοῦντας, μηδὲν ἐπιφε- 20
 ρομένους τῶν οἰκείων ἢ μόνον τὸ ζῆν καὶ παρασχὸν οὕτω πε-
 ριβόλαιον ἐν. καὶ δὴ συνέβησαν ἐπὶ ταῖς τοιαῖσδε ζυνθῆ-

1. τρεῖς ἐνιαυτούς N. 4. ἔχουσαν B., ἔχούσης vulg. 8. τῶν
 add. N. λοιμῷ vulg. 11 τοῦ τηνικ. N. 16. ταῦτα ἐπεὶ T. B. N.

21. Romani et Avaras per tres dies in exspectatione decertandi fuerunt, sed cum nullae Romanorum copiae apparerent, quae pontem, qua itur in Dalmatiam, tametsi parum munitus esset, oppugnarent, Apsichus et qui cum eo erant Avaras, qui illic prius ad pontis custodiam condecorant, tam parvi Romanos faciebant, ut ad alium pontem se conferrent, et novas copias copiis Baiiani adicerent. At qui in Sirmio erant ingenti fame oppressi, cibis nefandis se sustentabant, quia rerum necessarium inopia laborabant, et hostes pontem in Sao fecerant. Praeterea Salomon, qui tunc temporis Sirmio praeerat, parum diligenter res administrabat, neque se ullum rei militaris usum habere ostendebat. Itaque cives et urbis incolae hac calamitate afflicti, eiulabantur, et cum ad extremas spes redacti essent, omnium istorum malorum causam in duces Romanos reiciebant. Postremo Theognis paucitate militum laborabat. Haec ubi Tiberius didicit, potius esse duxit, civium multitudinem non cum ipsa urbe in deditionem venire: itaque per litteras iussit Theognidem bellum his conditionibus solvere, ut liceret omnibus, qui in urbe habitabant, salvis et incolumibus exire, neque quicquam suarum rerum inde asportare praeter vitam et unam vestem.

καις, και τὰ τοῦ πολέμου ἐλάφησεν, ἐφ' ᾧ παραχωρήσαι μὲν A. C. 581
 Ῥωμαίους Ἀβάροις τῆς πόλεως, Ἀβάρους δὲ Ῥωμαίους τοῦ Ind. 14
 ἐν τῇ πόλει πλήθους, ἄνευ τῶν ὅσα ἐκάστῳ ἐν περιουσίᾳ Tiber. 4
 ὑπῆρχεν. ἐπεζητεῖ δὲ ὁ Χαγάνος καὶ τριῶν ἐτῶν παρρηχη-
 ὤμενων χρυσίον, ὧν οὐκ εἰλήφει τι κατὰ τὸ σύνηδες, τῶν
 παρεχομένων αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ χρῆσθαι ὄπλοις. ἦσαν δὲ
 τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἐκάστῳ ἕτοι ἀμφὶ χιλιάδας ὀγδοήκοντα
 χρυσίον νομισμάτων. ἔτι γε μὴν καὶ ἕνα τινὰ τῶν ὑπ' αὐτῷ
 ταττομένων, ὃς προσεχώρησε τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, καθὰ
 ἰολέγεται, τῇ γυναικὶ τοῦ Βαϊανοῦ ἐς ἀφροδίσια συνελθῶν.
 ταύτῃ τοι κατάδηλον ἐποίησε Θεόγνιδι ἐκδοθῆναι οἱ τὸν αὐ- C
 τόμολον ἢ γὰρ ἂν ἄλλως μὴ ἀνέξεσθαι ἰδεῖν ἐς σπονδάς ὁ
 δὲ γε ἀντεσημήνηεν, ὡς ἢ γῆ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως μεγίστη
 τὴ ἐστὶ καὶ ἄπλετος, καὶ ὡς δυσεύροτον τι φρυγὰς ἀνὴρ ἐν
 5 αὐτῇ ἀλώμενος, τυχὸν δὲ ὅτι καὶ ὀλέθρῳ ἦλω. πρὸς ταῦτα
 ἀντέλεξεν ὁ Βαϊανὸς ὀμνῆναι τοὺς Ῥωμαίων ἡγεμόνας, ὡς
 ἀναμαστεύσωσι, καὶ εἴ τι εὔροιεν τὸν φρυγάδα, ἀποκρύ-
 ψοιντο σὺδαμῶς, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπον ἐγχειριεῖν αὐτὸν τῶ
 τῶν Ἀβάρων μονάρχῳ. εἰ δὲ γε τετελευτηκῶς εἶη, καὶ οὕτω
 20 σημήναι.

1. ἐλόφησε vulg. 9. προσεχώρησε Val., προσειώρησε vulg.'

Itaque in has conventiones consenserunt, et bellum his conditionibus desit, ut Romani Avaribus urbem dederent, et Avares Romanis omnem, quae in ea erat, multitudinem absque his, quae unusquisque eorum in bonis habebat, concederent. Exegit etiam Chaganus trium praetitorum annorum aurum, quod non acceperat, et illi Romani solvere solebant, ut armis abstineret. Erant vero pecuniae, quae pro pace unoquoque anno pendebantur, ad octoginta millia nummorum aureorum. Praeterea unus ex his, qui sub eo militabant, in Romanorum regiones fugerat, quia dicebatur adulterium cum Baiani uxore commisisse. Hoc significavit Theognidi, et sibi transfugam reddi postulavit, seque non aliter foederum conditiones ferre posse affirmavit. Theognis respondit, Romani Imperatoris ditionem longe lateque patere, in qua, propterea quod amplissima et vastissima esset, res difficilis inventu foret vir exul in ea errans, qui fortasse etiam iam perijt. Ad ea Baianus dixit: „Iurent igitur Romani duces, se perquisituros, et si transfugam repererint, non occultaturos, sed omnino eum in manus Avarum regi tradituros; sin autem fato functus sit, eius rei ipsum certiore facturos esse.”

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΤΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE SENTENTIIS.

ARGUMENTUM.

Fragmentum prooemii (1). Silsibulus adversus Ephthalitas et Avars bellum parat (2. 3). Prudentia Catulphi Ephthalitae (4). De victoriae inconstantia, de libertate dicendi, de animi constantia (5 — 10). Petri Patricii uberior historia de legatione ipsius ad Chosroem laudatur (11). Breves sententiae de inconstantia fortunae, de periculis belli civilis, de providentiae commodis (12 — 20). Baiani impudentia adversus Romanos (21. 22). De maledicentiae turpitudine (23). Menandri epigramma in Isaozitam Magum, qui ad fidem Christianam se convertit (24). Isaozitae constantia inter mortis cruciatus (25). Sententia (26). Procopii laudes (27). Variarum sententiarum (28 — 34). Romani poenas luunt pro iniustitia adversus populos vectigales (35). Mauricius in Iberia rem male gerit (36. 37). Variarum sententiarum (38 — 41). Tachosdro Persa graviter vulneratur (42). Mauricius a Persis vincitur (43).

R. 353 α'. . . . λέξεως εὐγενεῖ ὅσον τῇ τῶν πραγμάτων ἀφη-
Cod. 34¹ γήσει καρποῦσθαι θαρρότητας· πῶς γὰρ οἴοντε ἦν ἐμὲ ἐς το-
σοῦτον ἀφελθαι παιδείας, ὡς καὶ ἐς τὸ συγγράψαι ἵέναι;

1. λέξεως] οὐ τοσοῦτον τῷ τῆς λέξεως N.

1. *Nequaquam tantum elocutionis nobilitate, quantum rebus narrandis me consecuturum esse speravi. Nam qui fieri potest, ut*

ἀμέριμος γὰρ ἐστί μοι γε ὁ βίος καὶ ἐκδεδιγημένος ὑ-
πῆρχεν.

β'. Ὅτι ὁ πρὸς τοῦ κρατοῦντος ἡδικομημένος χαλεπαίνει B. 354
ὡς τὰ πολλὰ τῷ κοινῷ.

5 γ'. Ὅτι ὁ Σιλζιβουλος ὁ τῶν Τούρκων ἡγεμῶν, (ἡκηόσει
γὰρ ἤδη τῶν Ἀβάρων τῆς φυγῆς πέρι, καὶ ὡς τὰ Τούρκων
διαδηλησάμενοι ἄγοντο,) οἷα φύσει φρονήματι ἐπεται βαρ-
βάρῳ, ἀπαυθαδισάμενος ἔφη, ὡς „οὔτε ὄρνεις πεφύκασιν;
10 φη, οὔτε μὴν ἰχθύες, ὡς ἂν ὑποβρύχιοι γενόμενοι ἐς τὰ
κατώτατα τοῦ θαλαττίου ἀφανισθήσονται κλύδωνος, ἀλλ' ὑ-
περθε περινοστοῦσι τῆς γῆς· καὶ ἤνικα μοι ὁ κατὰ τῶν
Ἐφθαλιτῶν διανυσθήσεται πόλεμος, ἐπιθήσομαι καὶ Ἀβάροις
15 κομπάσαντα τὸν Σιλζιβουλον ἔχεισθαι τῆς ἐπ' Ἐφθαλίτας
ὁρμῆς.

δ'. Ὅτι ὁ Κάτουλφος κωλύων τὸν τῶν Ἐφθαλιτῶν ἡγε-
μόνα τῆς πρόσω πορείας, ἐφθέγγετο βαρβαρικὸν μὲν τι καὶ R. 355
παροιμιῶδες, ὅμως δ' ἐχόμενον παιδοῦς, ἓνα κύνα ἐν τοῖς
20 οἰκίαις ὀθνεῖαν δέκα ῥωμαλεώτερον εἶναι.

ε'. Ὅτι περ οὐδὲν οὕτω βέβαιον ὡς τὸ τῆς νίκης ἀβέ-
βαιον.

5. Σιλζιβουλος: idem, qui in Exec. de Legg. *Διλζιβουλος* vo-
catur. 7. φρονήμα τι ed. 8. ἀπαυθαδισάμενος ed. 13. Ἀβά-
ροις corr. M., Ἀζμιοῖς cod. 15. ἔχεισθαι N., ἔλεισθαι ed.
19. δ'] γ' ed.

ego eruditionem adquisiverim historiae componendae necessariam,
qui rudem vitam et sine disciplina duxi?

2. Qui a principe iniuriam passus est, is rem publicam ple-
rumque odit.

3. Silzibulus, Turcorum dux, audita Avarum fuga, in qua hi
res Turcorum detrimentis adfecerant, solita barbarorum superbia
iactanter ait: neque aves eos esse, ut aërio volatu Turcorum gladios
effugere possent: neque pisces, ut profundo pelago submersi undis
occultarentur, sed supra terram eos vagari. Quare, inquit, simul-
atque Ephthaliticum bellum absolvero, Avaros adgrediar, qui meis
perfecto viribus non resistent. Haec aiunt iactantem Silzibulum,
adversus Ephthalitas esse profectum.

4. Catulphus ut averteret Ephthalitarum ducem, quominus
agmen ulterius duceret, dixit barbaricum quidem proverbium, aptum
tamen ad persuadendum, unum canem in propriis aedibus ceternis
decem esse validiorem.

5. Nihil est adeo constans ut victoriae inconstantia.

ε'. Ὅτι ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις πολλὰκις παραπέση γε τῇ τόλμῃ τὸ ἐπιζῆσθαι.

ζ'. Οὐ γὰρ ἐμοί γε τάληθῃ σιγητέον, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς χάριν ἂν εἴποιμι τῶν μέγα δυναμένων. οἷς γὰρ οὐκ ἔνεστι τὸ εὐκλεές, τούτοις ἐγκώμια προσφέρων τις παρὰ τὴν πάντων δόξαν καταγέλαστον τίθησι τὸν ἐπαινούμενον, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἐπισκιάζειν βουλόμενος καὶ τοῖς ὁμολογουμένοις ψεύδεσθαι δόξει.

η'. Ὅτι ἀναπερωτόν τι χρῆμα ἢ νίκη, καὶ διαδιφράσκειν οἶατε οὔσα ῥαδίως. ταῦτά τοι καὶ Ὅμηρος αὐτήνιο φησιν ἐπαμείβεσθαι τοὺς ἄνδρας.

θ'. Ὅτι ψυχὴ τυραννουμένη πρὸς φόβου τῶν δεόντων κατ' οὐδὲν ὀτιοῦν προμηθεύσεται.

ι'. Πᾶν γὰρ ἀγαθὸν τε καὶ κακὸν τῇ ἀνθρωπίνῃ τάλαντεύεται γνώμῃ, καὶ τῷ βουλομένῳ προσδέχεται τὴν ἴσῃ ῥοπήν.

A. C. 562
Ind. 10
Justin. 36
Cod. 342
B. 356

ια'. Ὅτι φησὶ Μέγανδρος ὁ ἱστορικὸς περὶ Πέτρου τοῦ πρέσβεως καὶ Χοσρόου. „οἷδε μὲν οὖν οἱ λόγοι προῆλθον. ἔξ ἀμφοῦν, καὶ οὐχ ἕτερα νοήματα ἐλέχθη Σουανίας περὶ. οὐδὲ μὴν ἀνθ' ἑτέρων ἑτέροις λέξεσιν ἐχρησάμην, ἢ τὸ χθα-το μαλωτέρον πως ἔστιν ἢ τῶν λόγων, καθόσον οἰόντέ μοι, μετέφρασα ἐς τὸ Ἀττικώτερον. οὐ γὰρ ἐμοί γε θυμηρὲς τὰ

1. παρέπεται τῇ τόλμῃ τὸ λογίεσθαι con. B. 4. ἂν om.
ed. 9. ἀναπερωτόν B., ἀναπερωτάτον ed. 18. οἷ add. B.
21. ἔστιν ἢ N., ἔστιν ἢ ed.

6. In maximis periculis saepe audacia spem superat.

7. Neque a me veritas reticenda est, neque ad gratiam potentium loquendum. Etenim si hominibus, qui nihil commendabile habent, laudes contra omnium sententiam quisquam tribuat, tum is, qui laudatur, ridiculus evadit, tum qui veritati fucum facere nititur, in manifestis etiam rebus mentiri postea videbitur.

8. Volucris admodum victoria est, et facile aufugere solet; atque ob id mihi videtur ipsa ab Homero dici inter homines alternare.

9. Animus timore oppressus nullum officii respectum habebit.

10. Namque omne bonum malumque in humano libatur iudicio, atque a voluntate inclinationem accipit.

11. Menander historicus de Petro legato et de Chosroë sic loquitur: „Hi ergo utrimque habiti sunt sermones, neque aliis sententiis actum est de Suania. Neque enim ego alia aliis verba substitui; neque siquid humiliter dictum fuit, id ego conatus sum pro meis viribus in Attici sermonis elegantiam transferre: neque mihi libuit, quae proprie dicta sunt quaeque ad me incorrupta, ut arbitror, de-

εἰρημμένα κυρίως· καὶ ἐς ἀμὲν ἦγοντα, ὡς αἶμαι, ἐς τὸ ἀκριβές, A. C. 562
 μεταφέρειν ἐς ἑτερολογίαν, καὶ τῷ γλαφυρῷ τῶν ῥημάτων ^{Ind. 10}
 οὐχὶ τὰ ὅσα ἐρρήθη, ἀλλὰ γὰρ τὴν τῆς ῥητορικῆς ἐπιδεικνυ- ^{Iustin. 36}
 σθαι δύναμιν, μάλιστα καὶ περὶ σπονδῶν οὕτω μεγίστοις
 5 δυνάμει βασιλεύειν καὶ πολιτείας ποιουμένων μοι τὴν ἀπαγγελί-
 αν. εἰ δέ γε ἄρα βούλεται τις τὰ ὅσα Περσῶν βασιλεὺς
 καὶ Πέτρος, τῆνικαῦτα ἀκριβολογησαμένω ἦσθην εἰδέναι, ἀ-
 ναλεξάσθω ταῦτα ἐκ τῆς αὐτοῦ Πέτρου συναγωγῆς· ἀπαν-
 τα γὰρ αὐτῷ ἀναγράφεται ἐς τὸ ἀκριβές ὅποσα Χοσροῆς
 10 καὶ πρόσβεις Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ἔλεξαν τε καὶ ἤκουσαν, αὐ-
 τοῖς τοῖς λόγοις τῶν φθεγξαμένων εἰρημμένα, εἴτε κατὰ θωπεί-
 αν τινὰ ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν τυγχάνουσι λεγόμενα, εἴτ' οὖν
 κατασοβαρευόμενοι σφῶν ἔλεξαν ἅττα ἢ εἰρωνευόμενοι ἢ καὶ
 ἐπιτωθιάζοντες ἢ καὶ ἀποφλανρίζοντες· καὶ ἀπλῶς ὅσα ἐνῆν
 15 καὶ ὅπως περὶ τόσου πράγματος διαλεγόμενους τοὺς ἀμφοτέ-
 ρας πολιτείας ἄνδρας εἰπεῖν, ἐνθὲνδε ἀναλεκτέον. τεύχος γὰρ
 μέγιστον ἐστί τι τῶν τοιῶνδε πεπλήρωται, οἶμαι, ζῦν ἀληθεί-
 ῶν λόγων, εἰ μὴ Πέτρῳ κεκόμψεται τι τῆς αὐτοῦ χάριν εὐκλείας,
 ὡς ἂν τοῖς μετέπειτα δειχθεῖ ὡς μάλα ἐμβριθῆς καὶ ἀνάλωτος
 20 ἐν τῷ ῥητορεύειν τῷ καταμαλάξαι φρονήματα βαρβαρικὰ σκλη- R. 357
 ρά τε καὶ ἀγκώδη. ἀπαντα δὴ οὖν ἐν τῇ τούτου βίβλῳ [τ']
 ἀναλεγόμενος ὅστισιν εὐρήσει· οὐ γὰρ ἐμοὶ γε ὑπῆρχεν

4. μεγίστων ed. 5. ἐπαγγελίαν ed. 7. ἀκριβολογησάμενος
 ed. 10. πρεσβεύς ed. 18. κομψεύεται ed. 20. τὸ κα-
 ταμαλάξαι ed. 21. τούτων ed.

venerunt, ea deinde in alia verba convertere: ita ut splendore vo-
 cabulorum non singula, quae reapse dicta fuerunt, sed rhetoricam
 potius vim repraesentarem: praesertim quum foedera narrem tan-
 torum duorum regum atque imperiorum. Quodsi quem scire etiam
 delectat, quidquid diserte inter Persarum regem Petrumque actita-
 tum est, is adeat Petri ipsius commentarios, in quibus cuncta dili-
 genter scripsit, quaecumque Chosroës legatiquae tum Romanorum
 tum Persarum locuti sunt vel audierunt, conceptis ipsis loquentium
 verbis: sive haec adsentatione quadam utrimque dicta fuerunt, sive
 serio, sive ironice, sive etiam irridenter et contemptim: atque
 omnino quae de re tanta et quomodo dicenda habuerint utriusque
 imperii viri, ea indidem repetere oportet: est enim volumen maxi-
 mum, plenum veridicorum, ut puto, sermonum: nisi forte Petrus
 aliquantulum ostentat se, famae suae gratificans; ut nimirum poste-
 ritati demonstret, se fuisse praevalidum atque invictum in arte
 rhetorica ad emolliendos duros atque elatos barbarorum spiritus.
 Lector igitur omnia eo in libro inveniet. Neque enim mihi ne-
 cessarium, immo neque concinnum est, scribenti historiam lon-

A. C. 36, ἀνεγκαθόν οὐδὲ ἄλλως ἀρμόδιον ἐν ξυγγραφῇ περιτολογία
 Ind. 10 χρῆσθαι τὸ ἐφ' ἐνὶ κεφαλαίῳ ἐμφιλοχωρεῖν· ὡς, εἴ γε ἄ-
 Iustin. 36 παντα ἀνεγραψάμην τὰ ὅσα κατ' ἐκείνην γε δήπου φέρεται
 τὴν διφθέραν, ἀπέχρησέ μοι ἂν ἢ τῶν σπονδῶν ῥαψωδία
 ἐς μεγίστης ἱστορίας ὑπόθεσιν. ἐγὼ δὲ ἐκεῖθεν ἀρυσάμενος
 ὅ,τι χρειώδες ἐν ὀλίγῳ ἔλεξα."

ιβ'. "Ὅτι ἐν ταῖς εὐπραγίαις τῶν δυσμενῶν διπλασιάζε-
 σθαι πέφυκε τὸ ἔχθος.

ιγ'. "Ὅτι τὸ εὐτυχεῖν οὐδ' οὐκ ἐχρῆν ὑπόθεσις γίνεται
 Cod. 351 τοῦ μὴ τὰ δέοντα φρονεῖν τοῖς μὴ λογισμῶ βεβηκότι χρωμέ-
 10 τοις τῇ τύχῃ.

ιδ'. "Ὅτι φιλοτάραχον χρῆμα ὁ δῆμος, καὶ φύσις αὐτῶ
 ἢ προπέτεια.

ιε'. "Ὅτι χαλεπὸν ἀμελούμενον τὸ χρῆμα καὶ δυσκατα-
 γώνιστον ἐμφύλιος πόλεμος. 15

ις'. "Ὅτι ἀνδρείας ἐπίδειξις προερχομένη κατὰ τῶν φύ-
 σει δυσμενῶν καὶ οὐ κατὰ τῶν ὁμοδιαίτων ἐνδοξότερον τί-
 θησι τὸν ἐπιδεικνύμενον.

ιζ'. "Ὅτι οἱ Γότθοι παντελῶς ὑπὸ Ῥωμαίων ἠττηθήσαν.
 καὶ ἐγὼ γε τὰ τοιαῦτα ἄγαμαι οὐδαμῶς χρόνον γὰρ συμμερο-
 20 φοῦσθαι πέφυκε τὰ ἀνθρώπεια, εὖροις τε σχεδὸν ἅπασαν
 ἱστορίαν τῶν τοιῶνδε χαλεπῶν ἀνάπλεων, γένη τε μέγιστα

2. τὸ] καὶ vel ἢ v. τῆ v. τοῦ con. B. 3. ἀν ἐγραψάμην ed.
 14. ἀμελούμενος παραχρῆμα con. B. 20. συμμεμορφουσθαι ed.
 21. ἀν πάσαν con. B.

gis sermonibus uti, atque in uno rerum capite tamdiu versari.
 Nam si omnia referrem, quae membranarum illis continentur, suffice-
 ret foederis illius tractatus ad copiosissimae historiae argumentum.
 Ego igitur illinc haustis, quae utiliora esse videntur, breviter rem
 expedivi."

12. Sicubi res prospere eveniunt, tunc malivolorum odium
 duplicari solet.

13. Indignorum hominum felicitas in causa est, quominus illi
 congruus spiritus mente agitent, qui non satis firmo animo fortunam
 suam ferunt.

14. Populus tumultuandi amans est et natura sua temerarius.

15. Incuria difficile et vix superabile bellum civile.

16. Ea demum fortitudo facit hominem inclytum, quae adver-
 sus naturales hostes, non quae contra cives exseritur.

17. Gothi a Romanis penitus domiti fuerunt. Neque ego id mi-
 ror: nam aequae, ut tempus, res humanae mutabiles sunt. Cunctam
 vero propemodum historiam gravium huiusmodi caesum plenam
 invenies: et quidem maximas gentes urbesque modo felicissimas,

καὶ πόλεις νῦν μὲν ἐς ἄγαν εὐημερήσαντα, νῦν δὲ ἐς τὸ μὴ εἶναι κατολισθήσαντα παντελῶς. ταῦτα μὲν οὖν καὶ τοιαῦδε ἢ R. 358 περιφορὰ νεοχμοῦσα τοῦ χρόνου καὶ πρὸ τοῦ ἐπεδείξατο, καὶ μὴν ἐπιδείξεται αὐθις, καὶ ἐπιδεικνυμένη οὐ παύσεται, ἔστ' ἂν ἄνθρωποι τε ᾧσι καὶ μάχαι.

ιη'. Ὅτι μέχρι τοσοῦτου δέον πονεῖν, ἄχρι τῆς ἐκ τῶν πόνων ὠφελίας ἐν ἀπολαύσει καθεστάναι δύναίτο τις· ὁ γὰρ μὴ οὕτω βιοτεύων, εἰ καὶ πλεον ἔσχε τῶν ἄλλων, ἦττον ἔχει τῶν ἀγαθῶν.

10 ιθ'. Ὅτι ὁ ξὺν τῇ δυνάμει τῶν πέλας νικήσας οὐδὲν ἦττον ὥσπερ νενικηκῶσι τοῖς ἡσσημένοις παραχωρήσει μεγαλαυχεῖν τῷ πρὸς διττὴν αὐτοῦς ἀγωνίζεσθαι δύναμιν.

κ'. Ὅτι κινδύνων ἐλπίς ἄνευ κινδύνων τίθησι τὸν ἐλπίζοντα τῷ προησφαλισθαι τῶν δυσχερῶν τῇ δοκῆσει τὰ πρῶτα 15 γυμνατὰ. πολλάκις γὰρ καὶ τό γ' ἀληθὲς ἐν ὑπονοίᾳ γενόμενον ἀσφαλές.

κα'. Ὅτι καὶ αὐθις ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγούμενος ταῖς πρώην ἐχρήσατο ἀπειλαῖς. καὶ ἐπειδὴ κομπάζων καὶ μεγαλορῶμων ἐσῶτι ὑπάρχων οἷόςτε οὐκ ἐγένετο ἐκδειματῶσαι τοὺς 20 Ῥωμαίους· οὗτοι γὰρ δὴ πρὸς οἷς οὐκ ὀρθῶδιά τις αὐτοῖς ἐνέσκηψε, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπεφλαυρίζον καὶ περιεφρόνουν τὸν βάρβαρον, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κομπωδεστέραις ἐχρῶντο ταῖς ἀντιλογίαις.

4. μὲν ed.

modo ad nihilum redactas. Haec et similia, inquam, temporis circumactio ac perpetua novitas tum ante nos demonstravit, tum et deinceps, donec hominum genus erit et bellandi usus, spectanda exhibebit.

18. Eatenus laborandum est, quatenus laborum utilitate frui quis potest: nisi enim ita vivit, is etiamsi ceteros divitiis superet, ubertate tamen verorum honorum inferior est.

19. Qui finitiorum viribus adiutus vicit, is occasionem praebebit victis, ceu si essent victores, gloriandi, quasi ipsi contra vires duplo suis maiores pugnaverint.

20. Periculorum expectatio extra periculum expectantem collocat; propterea quod suspicione malorum rebus suis cavet: saepe enim id etiam, quod reapse impendet, si suspicione praeoccupetur, tuto cavemus.

21. Avarum dux praedictas denuo minas intentavit: neque tamen iactantia tumidisque verbis Romanos territare potuit. Porro hi, nullo timore correpti, non solum barbarum contemnebant ac flocci faciebant, sed ultro etiam iactantioribus responsis non temperabant.

κβ. "Οτι μείσσηται τυραννίς, και αντίπαλος εἴη ὁ τυραννόμενος.

κγ. "Οτι τῆ κακῆγορίᾳ ἐνεστιν ὡς τὰ πολλὰ ἐπιχειρε-
R. 359 κάκῃ ἰούσῃ ἀόκνωσ περινοστεῖν τε και ὑπευρύνεσθαι. τὸ
ἐαυτῆς οὖν ἐπιτελοῦσα ἐφότου ψιθυρίζουσα κατα τούτου.5
Cod. 352 τον τούτου ἐκτραγωδοῦσα, οἱ . . . . . ὑπήκοον ἤχθοντο,
και περιέφερον ἐν στόματι τὸν ἡγεμόνα ἄτε ἀνοσιουργόν.

κδ. "Οτι ὁ ιστορικός φησι Μένανδρος περὶ Ἰσαοζίτου
τοῦ ἐν Περσίδι σταυρωθέντος, τραγωδίαν θέμενος και τὸν 10
ἄνδρα, ὁσὺτι ἀγαθεῖς· „ἐν νῷ ἐβαλόμην, ὡς και ἄξιον τῷ
τοῦ Θεοῦ θεραπευτῆ τῷ βαρβάρῳ ἐν ἐξαμέτρῳ ἐπίγραμμα
λέξαι. και δὴ λέλεκται μοι ἐπίγραμμα ὧδε

Ἦν πάρος ἐν Πέρσῃσιν ἐγὼ μάγος Ἰσαοζίτης
εἰς ὄλοῃν ἀπάτην ἐλπίδας ἐκκρεμίσας. 15

εὔτε δὲ πυρσὸς ἔδαπτεν ἐμὴν πόλιν, ἦλθον ἀρῆξαι,
ἦλθε δὲ και Χριστοῦ παροσθενός θεράπων.
κεῖνῳ δ' ἐσβέσθη δύναμις φλογός, ἀλλὰ και ἐμπης
νικηθεῖς νίκην ἦνυσα θειοτέρην."

1. εἴη] αἰεὶ B. 3. ἐπιχειρεκάκῃ οὖσῃ N., ἐπὶ χαιρεκάκῃ
ῶσῃ ed. 5. ἐφότου] ἐφοῖτα con. B. 7. οἱ ... ὑπήκοον]
οἱ κατὰ τὴν Περσῶν Ἀρμενίαν και Ἰβηρίαν ὑπήκοοι con. N.
10. τοῦ N., τούτου ed. 11. ἐς τό τε ed. ἐβαλόμην N., ἐβου-
λόμην ed. 14. Hoc epigramma editum est in Anthologia Gr.
T. I. p. 27., ubi hominis nomen scribitur Ἰσοζήτης.

22. Tyrannis invisa est, sitque inimicus, qui tyrannidem patitur.

23. Maledicentia, quae aliorum miseriis gaudere solet, impu-
denter grassatur, atque in eo suum officium exsequitur, quod alie-
nae famae obrectat. Postquam vero aures hominum insedit,
inconstantiam et iniquitatem eius supra modum incusans; (*qui Per-
sarmeniam et Iberiam incolebant,*) cum oderant, ac veluti scelestum
differebant sermonibus ducem.

24. Ait historicus Menander de Isaozita, qui apud Persas in
crucem actus est, postquam multa de luctu suo et de laudibus ho-
minis praemisit: „Eidem destinaveram sex versiculorum epigramma,
prout famulo Dei, quamquam barbaro, dignum erat, inscribere.
Est autem epigramma hoc:

Eram olim inter Persas magus ego Isaozita,

Qui perniciose in fraude spem collocaveram.

Cumque urbem meam ignis corripuit, veni auxiliaturus;

Venitque simul Christi invicti famulus.

Ille sane vim igneam extinxit; sed tamen ego

Victus victoriam retuli diviniorem."

κβ'. "Οτι δ αὐτὸς Ἰσαοζίτης, παραινούτων αὐτὸν ἱστορωμένον ὄντα ἐς τὰ πατρία μεταθεῖναι νόμιμα καὶ σώζεσθαι, ἔφ' μεταμελεῖσθαι οὐχ ὅτι ἐς τοῦτο ἔγνω σωτηρίας ἐλθεῖν, R. 360 ἀλλ' ὅτι ἔγνω ὀψέ. ταῦτα ἔλεγε γλιχόμενος κατὰ τὸ ἰατρικόν τε καὶ καρτερόν τῶν οὐρανίων ἐκ . . . διὰ παλαιῶν στεφάνων τὰ ἀκήρεια ἀνακεῖσθαι νικητήρια, καὶ ἡξίου τὸ βραχὺ καὶ ἀνόνητον τοῦ βίου δοκεῖν τίθεσθαι ἐπὶ ῥῆ . . . δια . . . ἐς αἰέ.

κγ'. "Οτι ἡ εἰς τὰ μέγιστα τῶν ἐγχειρημάτων δορμὴ πλέ-
1000 ον πέφυκε τὸ ἀναχαιτίζον τοῦ παρορμῶντος ἔχειν, ἄλλως
τε καὶ ἦν ἀδιδις ὥσιν οἱ ἐς προὔπτον κίνδυνον ἐθέλοντες
ἀφιέναι.

κδ'. "Οτι περὶ Προκοπίου τοῦ ἱστορικοῦ καὶ δικηγόρου
φησὶν ὁ Μένανδρος, „ὄν γὰρ ἐμοί γε δυνατὸν, οὐδὲ γε ἄλ-
15 λως πέφυκε θυμῆρες, τοσαύτη λόγων ἀκτενὴ τὴν ἐμανταῦ θρυ-
αλλίδα ἀντανασχεῖν. ἀρκέσει δέ μοι ἐν μικροῖς [πάγκαλον
δεῖσθαι] τοῖς ἐμαντοῦ, καὶ τῷ Ἀσκραίῳ [ἔπεσθαι] ποιητῇ
ἡλίθιον τινα καὶ παράφρονα εἶναι φάσκοντι, τὸν ἐς τοὺς
κρεῖττονας ἀμιλλώμενον.”

20 κη'. "Οτι μετὰ τὴν τῶν Ἀβάρων ἡ . . . λέγεται καὶ
τὴν . . . ὁ τῶν Ἀβάρων . .
. . . μον ἐπενεγκεῖν ἐτόλμησ . . . γράμματά τε καὶ διφ . . .

15. Pro ἐμαντοῦ θρυαλλίδα membr. exhibere visae sunt ἐκάστου
θρύαμδα., μισημβρινὴν δῆδα ed. 16. 17. uncis inclusa Mainus
ita edidit. 20. Ἀβάρων ἦτιαν conl. N. 22. καὶ συμφέρας
conl. N.

25. Idem Isaozita, quum quidam hortarentur eum cruci iam
adfixum, ut ad patria sacra revertens satum supremum declinaret,
poenitere se ait, non quod salutis adoptandae consilium cepisset,
sed quod sero cepisset. Haec aiebat cupiens per suam firmitatem
atque constantiam coelestes coronas adipisci . . . et brevem hanc
et inutilem vitam parvi aestimare videri volebat.

26. Magna ausa animum potius reprimere, quam excitare, so-
lent; idque praecipue si il praesentes sint, qui ad apertum discrimen
hominem impellunt.

27. De Procopio historico et iuridico ait Menander: „Neque
mihī possibile est, neque alioquin animo destinatum, ut contra
tantum eloquentiae splendorem exiguam meam candelam attollam.
Satis erit mihī tenuitas mea; Ascræoque poetae audiens ero, qui
cum potioribus certantem stultitiae insimulat atque dementiae.”

εἶπεν· ὄθεν ἀναλεγόμενοι γινώ . . . .

χρησάτω ἐς τὰ φύλα . . Τιβέριον δὲ φάσαι ἀμοιβαίῳ . . .

R. 361 κθ'. . . εἶναι ἐπιτήδειον.

Cod. 321

λ'. Ὅτι ἐλπίδι τοῦ νικῆν τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος, τῆς ἀδήλου ἰσοπῆς ἀναλογισάμενος τὸ σφαλερὸν, ἔξει τὴν αὐτοῦς δόκησιν ἀβουλίας ὑπόθεσιν.

λα'. Ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὐ καθ' αὐτοὺς ἀδικουῦνται μόνον, ἀλλὰ συναδικουῦνται καὶ φίλων, ὡς εἰκὸς, ἐφ' ἑτέρων πασχόντων κακῶς.

λβ'. Ὅτι οὐχ ὅστις ἀντεπιβουλεύει τοῦ δικαίου κατόπιν οἰοῦται ἀφθῆσται, ἀλλ' ὅς ἐπιβουλεύει τῶν χαλεπῶν ὑπόθεσις γίνεται.

R. 362 λγ'. Ὅτι ἀφιλοπρωτεία μόνη καὶ φθόνου κατάλυσις τὰ καιριώτατα συνιστᾷ.

λδ'. Ὅτι τὸ εὐδαιμον οὐκ ἐξ αὐτομάτου τινὸς ἐπιρρεῖ, 15 ἀλλ' ὅτι τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας οἱ πόνοι γονεῖς· ὄθεν καὶ ἡδυτέρα τις ἢ ἐκ τῶν πόνων ἀπόλαυσις.

c.A.C.580

Ind. 13

Tiber. 3

λε'. Ὅτι ὡς ἔοικε, πρὶν ἢ Μαυρίκιον ἡγεμονεῦσαι τοῦ στρατοῦ, τὰ κατὰ τῶν δασμοφορούντων ἀδικήματα ἔσφηλε Ῥωμαίους. ταύτη· τοι κατὰ τινα θεήλατον ὀργὴν τὰ δοκη- 20 θέντα οὐκ ἐτελέσθη, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπέσκηψεν εἰς τούναντιον· φιλεῖ γὰρ πῶς τὸ θεῖον τοῖς ἄδικα πεπραχόσιν οὐτ'

5. κατὰ N., αὐτὴν ed.

6. ἀβουλίας cod., εὐβουλίας ed.

22. οὐδ' conl. Cl.

28. . . . .

29. . . . esse idoneum.

30. Qui spe victoriae animum ad plura cupienda adiicit, is si incertorum eventuum lubricitatem secum reputet, falsa de se ipso opinione ad prava consilia ducetur.

31. Homines non in propria tantum persona laeduntur, veram etiam in aliena, cum amici nostri videlicet ab aliquo iniuriam patiantur.

32. Non qui insidias pari astu repellit, iustitiam deserere videtur; sed qui prior insidiatur, is mali causa est.

33. Sola ambitionis fuga et invidiae omissio res deploratissimas corrigunt.

34. Felicitas haud a caeco eventu fluit, sed reapse bonae fortunae parentes labores sunt. Quare et suavior est post exantlatum laborem voluptas.

35. Antequam Mauricus ductaret exercitum, iam iniuriae, ut arbitror, adversus stipendiarios populos rem Romanam labefactaverant. Eam ob rem atque ob coelestem nescio quam iram suscepta consilia successu caruerunt, immo contrarium exitum nacta sunt.

ολομένοις τὰς ποινὰς ἐπιφέρειν, ὡς ἂν τῷ παραλόγῳ τῶν c.A.C. 580 ἀποβάτων σωφρονίζοντο πλέον.

λζ'. Ἀφροειχὸς γὰρ ἔτι τοῦ τῶν πολεμίων στρατοῦ καὶ τὸ πλήθος τῆς Ῥωμαϊκῆς δεδιότος, καιροφυλακοῦντος δὲ 5εῖ πῃ διασπασθεῖεν καὶ δώσοιεν αὐτοὶ τῆς καθ' ἑαυτῶν ἐφόδου καιρὸν ἀσύμφορον· ἔδοξε δὲ τισι τοὺς ἅμᾳ πάντας ἀπροσμάχους νομιζομένους, τούτους κατὰ τὴν πολεμίαν διαιρεθέντας εὐεπιχειρήτους ποιῆσαι.

λζ'. Ὅτι εἰπὼν περὶ τῶν ὀκτακοσίων λευκῶν ἵππων τῶν 10 ἐπὶ Ἀζαρέφθου ἀλόντων καὶ ἐς Θριάμβον ἀχθέντων, φησὶν ὁ ἱστορικὸς Μένανδρος „ταῦτα μὲν ἢ ἀβουλία καὶ ἢ καταφρόνησις ἤλικα κατεργάζονται κακὰ παραστῆσαι βουλομένη 15 λέλεκται, καὶ ὡς ὁ θεὸς, ἤλικα ἂν οὐ ξυνεπιλαμβάνηται, καὶ τὰ δοκοῦντα εὐ βεβουλεῦσθαι περιίγεται ἐς τούναντίον, καὶ 15 ὡς ἄγαν χαλεπὸν καὶ πολιτείαν διαφθεῖραι δυνάμενον τὸ τῶν ὑπηκόων ἀνῆκον. Μαυρίκιος μὲν γὰρ ὁ τῶν Ῥωμαίων R. 363 στρατηγὸς εὐ βεβουλεμένος, καὶ καθ' ὅσον οἶοντε ἦν ἀνδρῶν προέγνω τὰς ἀδήλους τῶν πράξεων ἀποβίσεις, τῇ δὲ τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἀκοσμία τὸ μὴ φυλάξαι τὰ πρὸς αὐτοῦ εἰρημένα τε καὶ παρεγγυθέντα ἐς ἔσχατον κινδύνου τὰ Ῥωμαίων ἤλασε πράγματα. καὶ οὐχ ἢ σταλεῖσα μὲν πρὸς Cod. 322 τοῦ ἡγεμόνος κατὰ τε τὸ Δούβιον καὶ Ἰβηρίαν ταῦτα ἐδυσ-

4. Ῥωμαϊκῆς] δυνάμεως add. B. 7. κατὰ N., καὶ τὸ ed. 9. τῶν post ἵππων add. B. 12. κατέργαζον τὰ κακὰ ed. 18. δὲ B., τε ed. 19. τὸ] τῷ conl. B.

Solet enim nunquam iniquis nec opinantibus poenas infligere, ut subitis casibus modestiores reddantur.

36. Nam quum adhuc hostilis procul esset exercitus, copia- rumque Romanarum numerum pertimesceret, atque idoneum tempus expectaret, dum haec fortasse dispergerentur, atque incursioni hostili cum ipsorum damno patescerent; visum est nonnullis optimum fore, si, qui coniunctim invicti essent, eos per hostilem agrum palantes periculis irretirent.

37. Postquam narravit de octingentis albis equis ab Azarephtho captis atque in triumpho ductis, Menander historicus ait: „Quanta quidem mala a stultis consiliis et negligentia manaverint, intelligentibus satis demonstratum est: quodque deus, nisi in partibus nostris sit, ea quoque, quae recte excogitata videntur, in contrarium vertat: et quod gravis sit ac pessumdandae rei publicae idonea subditorum inobedientia. Mauricius enim, Romanorum dux, quamquam consilio praestans, et quantum homini licet, incertos rerum exitus praevideos; tamen ducum ceterorum incomposito ordine, qui eius dicta et monita neglexerunt, res Romanas in extremum discri-

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α Τ Ι Α
 ΤΗΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
 ΕΚ ΤΟΥ ΣΟΥΙΔΑ

B. 352 α. *Μένανδρος* Προτίκτωρ, ιστορικός, ὃς λέγει περὶ ἑαυτοῦ· „ἐμοὶ πατὴρ *Εὐφρατᾶς* ἐκ *Βυζαντίου* ὀρμώμενος ἦν· οὗτος δὴ οὖν ἤκιστα τῆς τῶν λόγων μετεilhχει παιδείας· *Ἡρόδοτος* μὲν οὖν μοι ὁμόγνιος, τῆς πρὸς τὸν νόμον ἀπογευσάμενος παιδείας· εἶτα ἀφηγίασε τῆς περὶ ταῦτα σπουδῆς· ἀλλ' ἔγωγε οὔτι χρῆναι φόβην μὴ καὶ νόμοις ὁμιλῆσαι, καὶ ἐς τέλος ἰκέσθαι τῶν πόνων· καὶ δὴ ἀφικέμεν, ἵσως μοι ἐπῆρχε δυνατόν· ἤκιστα δὲ ἐχρησάμεν τῇ ἐπαγγελίᾳ

F R A G M E N T A

HISTORIAE MENANDRI

E S U I D A.

---

1. *Menander* Protector, historicus, de se ipso ita scribit: „Pater mihi fuit *Euphratas*, *Byzantio* oriundus; minime ille quidem eruditus. *Herodotus* vero mihi frater germanus erat, qui legum doctrina degustata, statim ab harum studio recessit. Ego vero et leges minime negligendas esse, et ad finem laborum perveniendum mihi esse existimavi: idque feci, ut licuit. Minime tamen huius

τοῦ ἐπιτηδεύματος· οὐ γὰρ μοι θυμῆρες ἦν ἀγωνίζεσθαι δίκας, οὔτε μὴν ἐν τῇ βασιλείῳ στοᾶ θαμίζειν, καὶ δεινότητι λόγων τὰς τῶν ἐντυγχανόντων οἰκειοῦσθαι φροντίδας· καὶ τὰ σπουδαῖα τοιγαροῦν παρῆς καὶ τὰ χεῖριστα ἐλόμενος, κεκηνῶς περιβενόστον· καὶ μοι καταθύμιοι ἦσαν οἱ τε θύρῳβοι τῶν χρωμάτων καὶ οἱ ἀμιλλητήριοι τῶν ἵππων ἀγῶνες, ἔτι γε μὴν καὶ ἡ παντόμιμος ὄρχησις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παλαιστραῖς ἐναπεδύομην· καὶ ἐς τοσοῦτον ἐξώκειλα ἀφροσύνης, ὡς καὶ τὸν φαινόλην ἀποδύσασθαι, συναποδύσασθαι δὲ αὐτῷ καὶ τὸ νουν- R. 353
 10εχῆς, καὶ ἄλλο ὅ,τι ἐς βίον ἀγλαΐσμα· ἐπεὶ δὲ Μαυρίκιος τὸ βασίλειον διεδήσατο κράτος, τοῦτο μὲν προμηθέστατα ἔχων ἐς τοὺς ἐπηκόους, τοῦτο δὲ καὶ Μουσῶν ἑραστής, ποιημάτων τε καὶ ἱστορίας ἡδίστα ἐπαῖων, ὡς καὶ τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς μέρος καταναλίσκειν περὶ τὰς τοιαύτας φροντίδας,
 15καὶ παρορμῶν ἐντεῦθεν καὶ ὄξυνειν τοῖς χρήμασι τοὺς ἀμβλυτέρους τὸν λογισμὸν, ἀγαπητῶς ἐν τῷ τότε ἔγωγε ἀλύων, καὶ δυσανασχετῶν τῷ μὴ τὰ δέοντα ἔχειν, ἀναλογιζόμενος ἦν ὡς οὐκ ἦν χρεῶν ἀνόνητά με περινοστεῖν· ὡς οὖν ἂν μὴ διὰ παντὸς κενεμβατοίην, ὠρμήθην ἐπὶ τήνδε τὴν συγ-
 20ογραφὴν, ἄρξασθαι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀγαθίου, καὶ τῆς ἱστορίας ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν.”

β. Μένανδρος ἐν τῇ πρώτῃ. — ἐν ταύτῃ τῇ γῆ πρὸς βεβύς τις ἀκοντιοθεὶς διὰ τοῦ στήθους ἀπώλετο· καὶ ἐντεῦ-

11. προμηθέστατον cod. Vatic. 18. ὡστ' οὖν ἂν cod. Vat.

studii professione sum usus. Haud enim mihi cordi fuit causas in foro agere, vel regiam porticum frequentare, et eloquentiae facultate aliorum studia mihi conciliare. Quare neglectis rebus seriis, deteriora sectari, et otiosus circumire coepi. Ac placuere mihi strepitus musici, et decursiones equestres: praetereaue saltationes pantomimorum. Ad haec et in palaestris frequenter me exercui, et eo amentiae processi, ut paenulam quoque, et cum ea sanam mentem omnemque modestiam, quae vitam ornat, exuerem. Posteaquam vero Mauricius imperium capessivit, princeps, qui et populi salutem provide curabat, et Musas amabat, poematibusque et historiis audiendis quam plurimum delectabatur, utpote qui magnam noctis partem ipse in iis studiis consumeret, et ingenia hebetiora munificentia excitaret atque acueret: tunc ego merito doleas et animo aeger, quod ea, quibus opus esset, non haberem; necum reputare coepi, non oportere me vitam adeo inertem et otiosam traducere. Quare ne prorsus nihil agerem, ad hanc historiam animum appuli, eiusque conscriptionem ab obitu Agathiae auspiciatus sum.”

2. Menander libro primo. — Hac in regione legatus quidam

- R. 354 *Θεν Ἴωσι καὶ Αἰολεῦσιν αἰνγμα ἐγένετο· Θραῖκες ὄρκια οὐκ ἐπίστανται. voc. Θραῖκες.*
- R. 364 *γ'. Εἰς τοῦτο ἀβελτηρίας ἤλασεν αὐτοῖς ὁ νοῦς, ὥστε θάτερον μέρος τὴν κατὰ θάτερον μᾶλλον, ἢ τὴν κατὰ τῶν πολεμίων, εὐχεσθαι νίκην. voc. ἀβέλτερος; 5*
- R. 365 *δ'. Ἄλλ' οὐκ αἰσίως αὐτοῖς ἐπέπνευσεν ἡ τύχη· οἱ γὰρ ἐθελοκαχοῦντες οὐχ ὑπεστάλησαν. — καὶ τοῦτο οὐκ αἰσίου δόξαι ἂν βασιλεῖ. voc. αἰσιος.*
ε'. Ὀδύγαρ Οὐννων ἡγεμῶν μέγιστος ἔτυχεν ἀναπαύ- λης. voc. ἀνάπαυλον. 10
- R. 360 *ς'. Κατιόντων τῶν Ἀβάρων κατ' ὀλίγους, οἱ στρατη- γοὶ γνώμη ἐχρῶντο παραχρῆμα ἐπιθέσθαι υφισί, καὶ τούτου ἀνάρροπον τιθέναι τὴν τῶν Ἀβάρων κατάβασιν. voc. ἀνάρ- ροπον.*
- R. 364 *ζ'. Οἱ Ῥωμαῖοι γὰρ οὐκ ἀπετάφρυνον τὸ πρότερον, 15 οὔτε μὴν ἐν ἐπιστήμῃ κάμπαν τὸ τοιόνδε εἶχον πρότερον, ἢ Μαυρίκιον τὸν Παύλου ἡγήσασθαι τοῦ ἔφου πολέμου· ἐπει- θὴ δὲ, ὅτε τὴν στρατηγίαν εἶχεν ἡγεμονεύουσαν αὐτῷ τῆς ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀτραποῦ, τὸ τοιόνδε βραθυμία παροφθὰν εἰς τὸ δέον ἐπανήγαγε· Ῥωμαίοις γὰρ μὴ βουλομένοις ἦν τὸ 20 χρῆμα, καὶ εἰς λήθην κατώλισθεν· πόνος γὰρ ἄκνη πολέ- μιος. voc. ἀπετάφρυσεν.*

6. ἐπέπνευσεν N., ἀπέπν. vulg. 7. οὐχ delendum censet Küst.
 9. Ὀδύγαρ e conl. N., ὀδι γὰρ vulg. 18. ὅτε ed. Küst.

iaculo per pectus transfixo interiit. Atque hinc apud Ionas Acoles- que proverbium ortum est: Thracas foedera nesciunt.

3. Eo vesaniae progressi sunt, ut a sese invicem magis, quam ab hostibus, victoriam reportare optarent.

4. Verumtamen iis feliciter non adspiravit fortuna; refractarii enim milites obsequium et operam denegaverunt. — Hoc sane regi decorum non videbitur.

5. Odigar, maximus Hunnorum dux, quietem mortis conse- cutus est.

6. Quum Avaras manipulatim descenderent, visum est duci- bus illico eos adgredi, atque ita retrogradam efficere illorum in- cursionem.

7. Romani antea castra sua fossis non muniebant, nec rei eius rationem ullo modo norant, priusquam Mauricius, Pauli filius, in oriente belli dux constitueretur. Ille vero imperio recepto, quod ipsi viam ad imperium munivit, rem praedictam per socordiam iam- diu intermissam in usum revocavit. Quippe Romani laborem eius- modi defugiebant, remque oblivioni tradiderant. Labor enim igna- viae inimicus est.

η. Ὁ δὲ ἐπετοξάζετο κατὰ τοῦ βαρβάρου, καὶ μάλα εὐ- R. 365
στοχάτατα τὸ κέρας ἐκτείνας ἀφήσει τὸν ἄτρακτον κατὰ τοῦ
Κῶχ· τὸ δὲ βέλος ἀνεπηγμένον προφθάσαν τὸ στόμα, ἐκεί-
σε ἐμπεσὼν, κατέπαυσε τὴν πτῆσιν· καὶ δὴ ὁ Κῶχ εὐθνω-
5 ρὸν ἀπεβίω. *voc.* ἄτρακτον, εὐθνωρὸν *et* Κῶχ.

θ. Μαθῶν ὡς ταῖς ἤδη ὑπὸ Ζαχαρίου δοκιμασθεῖσαις
σπονδαῖς οὐδ' στέργουσι Ῥωμαῖοι, ἐπαφήσει τὸν Ταγχοσδρῶ
κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπικρατείας. *voc.* δοκιμάσας.

ι. Ὁ δὲ Ταγχοσδρῶ, ὁ τοῦ Χοσρόου στρατηγός, οὐχί
10 ἐλέφαντάς τε καὶ ἀγροίκων ὄμιλον καὶ ἑτερα ἄττα φόβητρα,
κόμπῳ μὲν ἀρμόδια, ἐνεργά τε καὶ ἐμβριθῆ οὐδαμῶς, ἀλλὰ
τοὺς μαχιμωτάτους τε καὶ εὐοπλοτάτους ἀγείρας, πλήθους τε
ἀγενοῦς ἀντάλλαγμα τοὺς τὰ πολέμια δεινούς ἀποκρίνας. *voc.*
ἐμβριθῆ νοῦν *et* Ταγχοσδρῶ.

15 Καὶ αὐτίς ἐσιάναι τε ἐμβριθέστατα καὶ ἐπαμύνειν
τῇ πόλει. *itidem s. voc.* ἐμβριθῆ νοῦν.

ια. Ὁ δὲ ἡγεμῶν ἐν ἐνὶ τῶν ἐπτά λόφων ἀνελθὼν, ἐπε-
θείαζε ἐήμασι βαρβάροις, καὶ γαυρῶ τῷ φρονήματι μεγαλη-
γορία ἐχρήτο. *voc.* ἐπεθείαζε.

20 ιβ. Οἱ δὲ Ἄβαραοι κατὰ τὴν τοῦ πολέμου κίνησιν ἐβού- R. 366
λοντο ἤχον ἐγειραι ζυμμιγῆ τε καὶ ἄγριον, ἔτι δὲ οὖν ζὺν
τῷ ἀλαλάγματι ἐπιδουπῆσαι τοῖς τυμπάνοις, ὅπως ἂν ἐς το-

6. Menandri haec esse, quum sine auctoris nomine prolata sint, perspexit Valesius. 7. τὸν Χοσδρῶ vulg. 11. ἐνεργά s. v. Ταγχοσδρῶ, ἐναργῆ s. v. ἐμβριθῆ νοῦν. 15. Hoc fragmentum Menandri esse affirmare non ausim.

8. Ille vero arcum in barbarum intendens, iactu haud vano sagittam in Cochum emisit. Porro telum, cum per os apertum intrasset, in gutture haesit. Cochus vero statim vita excessit.

9. Comperto Romanos non acquieturos legibus foederis, quod Zacharias sancierat, Tanchosdrum provinciis Romanis immittit.

10. Tanchosdro autem, Chosrois copiarum dux, non elephantas turbamque rusticorum, et huius generis terculamenta, ad ostentationem quidem apta, verum nullo modo firma et secura, collegit, sed viros bellicosos et egregie armatos: selectis his, qui in re bellica excellenter imbellis multitudinis loco.

Et rursus: Firmiter stare in acie, et pugnare pro moenibus.

11. Dnx vero in unum e septem collibus conscendit, et lymphatici instar barbara verba proloquens, insolenti fastu orationem iactantiae plenam habuit.

12. Avaras autem sub initium proclii dissonum et horridum clamorem tollere, et cum fremitu bellico tympana quoque pulsare statuerant, ut inopino illo vehementique strepitu Romanos percelle-

- R. 361 σουτον αυτοις ο κτύπος εξαρθείη, ως καταπληξαι τε και δε-
 διξασθαι το 'Ρωμαϊκόν· ταῦτα ἐπει προέγνω ὁ Βωῶνας, προ-
 αφηγήσατο τοις στρατιώταις, ὥστε αὐτοὺς τῷ ἀθρόῳ μὴ
 καταπληγῆναι, ἀλλὰ προαναυποῦντας ὑπερ ἔμελλεν ἔσσεσθαι
 ἐθίξασθαι τῇ δοκῆσει και τῷ μήπω παρόντι πρὸς τὸ ἐσόμενον·⁵
 και ὅταν αἰσθῶντο τὸν πάταγον τῶν τυμπάνων, ἀντικαταγεῖν
 και αὐτοὺς ταῖς ἀσπίσι, και ἐπαλαλάζειν τὸ ἐνούλιον, και
 παιανίζειν, και τοις ὑδροχόοις ἀγγελοῖς ξυλῆνοις οὕτω ἐπι-
 κτυπεῖν. voc. ἐπιδουπῆσαι et δεδιξασθαι.
- R. 358 ιγ'. Ὁ δὲ Ναρσῆς, ὃς εἰώθει τῶν πολεμίων αἰε κρα-10
 τεῖν, κατὰ τινα θεήλατον ὄργην ἔφυγε προτροπάδην. voc.
 θεήλατος.
- R. 365 ιδ'. Ταύτη τοι, και τῆς Νισίβιος πολιορκίας ἐν μέλον
 αὐτῷ. voc. οὐ μέλον αὐτῷ.
 ιε'. Δεδιότες και διανοούμενοι μηχανᾶσθαι τι 'Ρωμαί-15
 ους, και προκαλύμματι ἀποδράσεως περιπέτειν ὅ,τι ἂν εἴη
 αὐτοῖς τὸ πανούργημα. voc. περιπέττονσι.
- R. 354 ις'. Ἐσήμησε Σιλξίβουλος ὁ Τούρκων ἡγεμῶν, ἐπὶ
 τῇ προσρήσει, ὡς ὁ 'Ρωμαίων φίλος οὐχ ἦτον και αὐ-
 τῇ ἐπιτηδεῖος, και ὁ δυσμενῆς ὁμοίως. ἐπειδὴ οὖν τηνι-20
 καῦτα 'Ρωμαῖοι Πέρσαις ἐπολέμουν, δεόν εἶναι ἐν καιρῷ
 και αὐτὸν ἐπιθέσθαι Πέρσαις. voc. προσρήσει et Σιλ-
 ξίβουλος.

11. ὄργην conl. Küst. 18. Σιλξίβουλος] Idem, qui supra Σιλ-
 ξάβουλος et Σιλξίβουλος vocatur. Verba ἐπὶ τῇ προσρήσει
 vulg. post tres versus, inter ἐπολέμουν et δεόν, ponuntur. N.

rent ac territarent. At Bonus id praecognitum militibus iam praedixerat, ne re subitanea consternerentur; sed opinione praecipientes id, quod futurum erat, assuescerent ei, quod nondum acciderat: et ubi strepitum tympanorum audissent, ipsi quoque vicissim scutis concreparent, et paesana canerent, et situllis ligucis inter se collisis strepitum ederent.

13. Narses autem, qui semper hostes vincere consueverat, tunc immisso divinitus impetu tergum hostibus dedit.

14. Hac de causa, quum Nisibenae urbis obsidio ipsi curae non esset.

15. Timentes autem suspicantesque, ne quid forte Romani molirentur, fugaeque sub obtentu fraudem aliquam occultarent.

16. Turcarum dux Silzibulus significaverat, Romanorum amicos et hostes sibi etiam non minus tales esse. Quoniam igitur tunc Romani bellum cum Persis gererent, illum quoque ex foedere Persas pro oblata occasione adgredi debere.

ιζ. Παρὰ δὲ Μενάνδρῳ σπαλίωνές εἰσι μηχανήματα, R. 366
 καλύπτραι τινὲς βοείοις δέρμασιν ἐκτάδην ξυντεθειμέναι, ξύ-
 λοις τε ἀνδρομήκεσιν αἰωρούμενοι· ὧν ἐνερθεὶν ὑπεισδύνας
 δπλῆται, ἐν χρωῖ τε τῷ τείχει προσπελάζοντες, ὄργανά τε
 βλαστόμα καὶ τοιχωρύχα μεταχειριζόμενοι ὑπὸ γῆν ἀυλῶνας
 ἐργάζονται, ἐγκείμενοί τε καὶ διορύττοντες, εἰ που τείχους τε
 μέρος καταρρίψαιεν, ἢ ἄλλῃ τινὶ τρόπῳ ἐντὸς κενωμάτων
 γενόμενοι, δυοῖν ἀνύσουσι γὰρ τὸ ἕτερον, ἢ τὴν γῆν ἀναρρή-
 ξαντες τοῦ περιβόλου γένοιτο εἶσω· ἤγουν κατὰ τοῦ ἐνδον
 10 φρέατος τοὺς σήραγγας ἀγαγόντες, ἐπ' εὐθείας ἐκκενώσαιεν
 ἐφελκυσάντες τὸ ὕδωρ εἰς τὰ γλαφυρά τε καὶ κοίλα τοῦ ὀ-
 ρύματος. voc. σπαλίωτες.

ιη. Τὸ γὰρ φίλερι τῆς φιλοπρωσίας μεταξὺ αὐτῶν συμ- R. 365
 πσόν, διέλυσεν τὰς δυνάμεις. voc. φιλεριστῆσαι.

15 ιθ. Πολλοὶ γὰρ ἐκλελοιπότες τὸν χάρακα, τὰς κόμας R. 366
 ἐπόρθον. voc. χάρακα.

---

*Praeterea Valerius cum magna veri specie ad Menandrum scripto-
 rem refert quae apud Suidam de Mauricio Imperatore leguntur,
 sequentiâ :*

20 Οὗτος προχειρίζεται στρατηγὸς τῆς ἐφίας ὑπὸ Τιβερίου
 Καίσαρος. ὅς, Μαυρίκιος, ἐν πολέμοις μὲν καὶ ἀγῶσιν οὐκ

17. Apud Menandrum autem σπαλίωτες sunt machinae, seu
 tecta quaedam ex pellibus bubulis expansis confecta, quae contis
 viri longitudinem habentibus attolluntur. Ea cum milites armati
 subierunt, ad moenia accedentes, et instrumenta lapidibus caeden-
 dis murisque subruendis tenentes, sub terra cuniculos agunt, ter-
 ram continuo fodientes, ut vel partem aliquam murorum deliciant,
 vel si alio aliquo modo in loca excavata penetrarint, duorum alte-
 rum efficiant; aut, terra perfossa, intra muros perveniant; aut cun-
 culis ad puteum intra urbem situm perductis, aquam recta indo
 eliciant, et in excavatas fossas derivent.

18. Nam contentio de principatu inter eos orta, copias belli-
 cas dissolvit.

19. Multi enim derelicto vallo pagos diripiebant.

Hic a Tiberio Caesare dux copiarum per Orientem constitutus
 est: non ille quidem in bellis atque certaminibus innutritus, sed

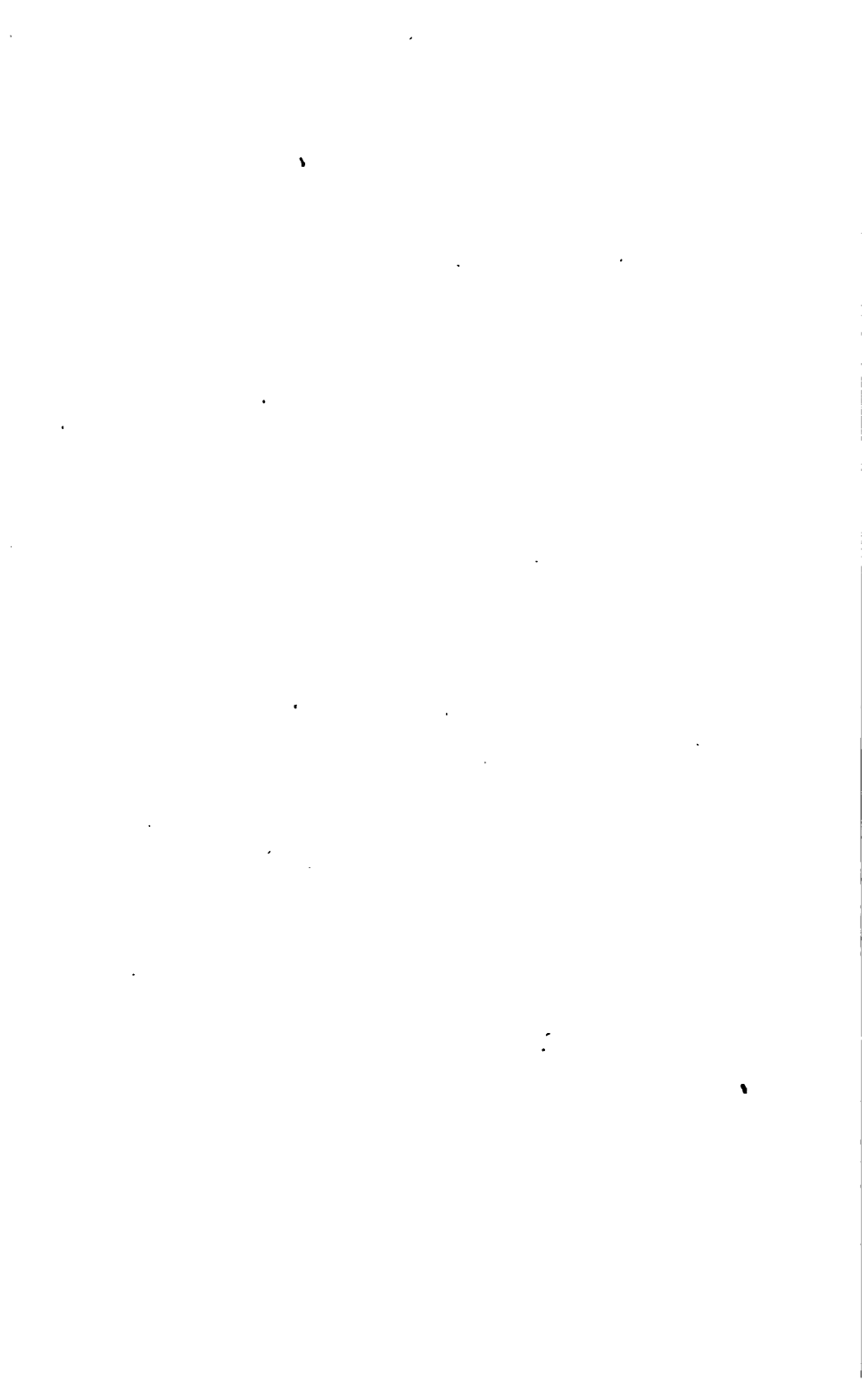
ἦν ἐπιθραμμένος, ἔμφρων δὲ ἄλλως καὶ ἐμβριθῆς, καὶ κα-
τηκριβωμένος, ξυγχερώσας τε ἐν ἑαυτῷ ἄμφω τὰ ἐναντίως
ἔχοντα ἀλλήλοις, ὄγκον φρονήματος, καὶ πραότητος, πάσης
ὑπεροψίας τε καὶ ὑφρούς ἐλευθέρων. τοιοῦτον δὴ τινα τὸν
Μαυρίκιον ὄντα ἢ τῶν πραγμάτων ἡγεμονία παραλαβοῦσα,⁵
δνέδειξέ πως εὐκλεέστερον τῆ πείρα. voc. Μαυρίκιος — α
ὄγκος.

prudens vir et gravis, eruditusque. Qui duas res maxime inter se
contrarias in se coniunxit, summam dignitatem et mansuetudinem
arrogantia et supercilio plane liberam. Talis quum esset Mauricius
natura, adepto imperio magis etiam inclaruit.

Quae Suidas sub vocibus ἀνδριστος et εὐψυχος Menandro histo-
rico iribuit, Polybii Appianique esse iam monuit Kusterus. At ne-
que eum, neque Porium vidisse, quae sub voce ἀπ' ἐχθρῶν legun-
tur, transcripta esse e Scholiis ad Aristophanis Aves v. 375 seqq.
et ita quidem, ut ipsi versus 378—380 appareant, id vero in viris,
quorum uterque poetam cum Scholiis ediderat, levitatem arguit viz
credibilem. Menander, cuius verba afferuntur, comicus est.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΤΟΥ ΦΩΤΙΟΥ
ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ,
ΚΑΝΔΙΔΟΥ ΙΣΤΥΡΟΥ,
ΝΟΝΝΟΣΟΥ
ΚΑΙ
ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ.

EX HISTORIA
OLYMPIODORI
EXCERPTA.

Ἀνεγνωσθησαν Ὀλυμπιοδώρου ἱστορικοὶ λόγοι κβ'. ἄρχεται A. C. 407
 ἀπὸ τῆς Ὀνωρίου τοῦ βασιλέως Ῥώμης τῆς ὑπατείας τὸ Ind. 5
 βδομον, καὶ Θεοδοσίου τὸ δευτερον, κατέρχεται δὲ μέχρις Hon. 13
 οἱτου Βαλεντιανοῦ ὁ Πλακιδίας καὶ Κωνσταντίου παῖς εἰς A. C. 425
 5τὴν βασιλειον τῆς Ῥώμης ἀνεῳξήθη ἀρχὴν. οὗτος ὁ συγ- Ind. 8
 γραφεὺς Θεβαλός μὲν ἐστίν, ἐκ τῶν πρὸς Αἴγυπτον Θεβῶν Theodos. Jun. 18
 τὸ γένος ἔχων· ποιητὴς, ὡς αὐτὸς φησι, τὸ ἐπιτήδευμα P. 3
 "Ἕλλην τὴν θρησκείαν· σαφῆς μὲν τὴν φράσιν, ἄτονος δὲ καὶ
 ἐκλελυμένος, καὶ πρὸς τὴν πεπατημένην κατενηνεγμένος χυ-
 1οδαιολογίαν. ὥστε μηδ' ἄξιός ἐστι συγγραφὴν ἀναγράφουσαι
 ὁ λόγος· ὁ καὶ αὐτὸς ἴσως συνιδῶν, οὐ συγγραφὴν αὐτῷ
 ταῦτα κατασκευασθῆναι, ἀλλ' ὄλην συγγραφῆς ἐκπορισθῆναι
 διαβεβαιουῖται· οὕτως ἄμορφος καὶ ἀνίδεος καὶ αὐτῷ τοῦ

Lecti sunt Olympiodori historiarum libri duo et viginti, ducto ini-
 tio ab Honorii, Romani Imperatoris, consulatu septimo, et Theodosii
 secundo: deducitque historiam ad id usque tempus, quo Valentini-
 anus, Placidiae et Constantii filius, Romanus Imperator declaratus est.
 Scriptor hic ortum ducit Aegyptiacis Thebis, poeta, ut de se ipse pro-
 fitetur, religione vero gentium imbutus. Dictio illi clara, remissa tamen
 ac dissoluta, et in protritiam devoluta verborum affluentiam. Oratio ita-
 que indigna, ut historiae adnumeretur: cuius ipse fortasse conscius,
 non historiam hanc a se adornari, sed materiam dumtaxat, seu com-
 mentarium historiae suppeditari contendit: adeo informis ac specie

λόγου δ̄ χαρακτηρ̄ κατεφαίνετο. καὶ γὰρ οὐδεμιᾶ τῶν ἰδεῶν καλλωπίζεται, πλὴν εἴ τις ἐν τισὶ τῇ ἀφελείᾳ πλησιάζειν ἐκ-
 P. 4 βιάσσοιτο. τῷ γὰρ λίαν ταπεινῷ καὶ ἐξευτελισμένῳ καὶ ταύ-
 της ἐκπίπτων, εἰς ἰδιωτισμὸν ὄλωσ̄ ὑπερήνεκται. ὕλην δὲ
 αὐτὸς ἱστορίας ταῦτα καλῶν ὁμως καὶ λόγοις διαιρεῖ, καὶ
 προοιμίους πειραῖται κοσμεῖν. καὶ πρὸς Θεοδοσίον τὸν βασι-
 λέα, ὃς ἀνεψιὸς ἐχρημάτιζεν Ὀνωρίου καὶ Πλακιδίας, Ἀρ-
 καδίου δὲ πατρ̄ς, πρὸς τοῦτον τὴν ἱστορίαν ἀναφωνεῖ.

- A. C. 395 Διαλαμβάνει τοίνυν περὶ Στελίωνος, ὅσην τε περιεβέ-
 Ind. 8 βλητο δύναμιν, καταστάς ἐπίτροπος τῶν παιδῶν Ἀρκαδίου τοῦ
 Honor. 1 καὶ Ὀνωρίου ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς αὐτῶν Θεοδοσίου τοῦ
 μεγάλου· καὶ ὡς Σερήναν νόμιμ̄ γάμου ἠγάγετο, Θεοδοσίου
 B καὶ ταύτην αὐτῷ κατεγγυήσαντος. ὅτι τε μετὰ ταῦτα Στελί-
 χων εἰς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Θεερμαντίαν τὸν βασιλέα Ὀ-
 νόριον γαμβρὸν ἐποίησατο. καὶ ὡς ἐπὶ πλείστον ἔτι μᾶλλον¹⁵
 ἤρθη δυνάμειος, καὶ πολλοὺς πολέμους ὑπὲρ Ῥωμαίων πρὸς πολλὰ
 τῶν ἔθνῶν κατώρθωσε. καὶ ὅτι μαιφόνῳ καὶ ἀπαθρῶπῳ
 A. C. 408 σπονδῇ Ὀλυμπίου, ὃν αὐτὸς τῷ βασιλεὶ προσφκείωσε, τὸν
 Ind. 6
 Honor. 14 διὰ ξίφους ὑπέμεινε θάνατον.
 A. C. 410 Ὅτι Ἀλάρικος ὁ τῶν Γότθων φύλαρχος, ὃν Στελίων²⁰
 Ind. 8 μετεκαλέσατο ἐπὶ τῷ φυλάξαι Ὀνωρίῳ τὸ Ἰλλυρικόν (τῇ γὰρ
 Honor. 16 αὐτοῦ ἦν παρὰ Θεοδοσίου τοῦ πατρὸς ἐκνευμημένον βασι-

carens etiam ipsimet dictionis suae character visus est. Et vero nulla idea hic enitet, nisi quis eum alicubi simplicitati accedere contendat. Etsi neque hanc attingat, dum nimis humili ac vili dictionis genere usus, in idiotismum plebeiumque sermonem prorsus delabitur. Et licet silvam suam ipse opus appellet, libris tamen distinguit, praefationibusque ornare nititur. Historiam inscribit Theodosio [Minori] Imperatori, qui Arcadii filius, Honorii ac Placidiae patruelis fuit.

Narrat itaque Stilichonem ad magnam pervenisse potentiam, cum eum Theodosius Magnus parens ipse suis liberis, Arcadio atque Honorio, tutorem imposuisset, ac praeterea uxorem Serenam duxisset, a Theodosio aequae ipsi desponsam. Post etiam, filia sua Thermantia nuptui Honorio Imperatori data, illum sibi generum adscivisse: indeque ad summam prorsus evectum potentiam. Multa pro Romanis cum variis gentibus bella gessisse feliciter, donec sanguinaria immanique Olympii opera, qui per Stilichonem Imperatori familiaris factus fuerat, ferro mortem excepit.

Addit, Alarichum, Gothorum praefectum, quem olim evocarat Stilicho, ut Honorio Illyricum armis teneret, (haec enim illi provincia a parente Theodosio in partitione regni obvenerat,) tum ob Stilichonis caedem, tam quod promissum illi datum non esset, cin-

λεία· οὗτος δ' Ἀλάριχος, διὰ τε φόνον Στελίχωνος, καὶ A. C. 410
 ὅτι ἂ συνέκειτο αὐτῷ, οὐκ ἐλάμβανε, πολιορκεῖ καὶ ἐκπορ- Ind. 8
 θεῖ τὴν Ῥώμην. ἐξ ἧς χρήματά τε ἄπειρα ἐξεκόμισε, καὶ Honor. 16
 τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίον, Πλακιδίαν, ἐν Ῥώμῃ διάγουσαν, ἡ-
 5 χμαλώτισε. καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως δὲ ἓνα τινὰ τῶν κατὰ τὴν
 Ῥώμην ἐπιδόξων, (Ἄτταλος ἦν ὄνομα αὐτῷ,) τὴν ἐπαρχότητα
 τότε διέποντα εἰς βασιλέα ἀνηγόρευσε. ἐπράχθη δ' αὐτῷ
 ταῦτα διὰ τε τὰς προειρημένας αἰτίας, καὶ ὅτι Σάρρον, καὶ
 αὐτὸν Γότθον ὄντα, καὶ πλήθους μὲν ὀλίγου ἐπάρχοντα, (ἄ-
 10 χρι γὰρ διακοσίων ἢ καὶ τριακοσίων ὁ λαὸς ἐξετείνεται,) ἄλλως
 δὲ ἠρωϊκὸν τινα καὶ ἐν μάχαις ἀκαταγώνιστον, τοῦτον ὅτι
 Ῥωμαῖοι ἠταιρίζαντο δι' ἐχθρας Ἀλαρίχῳ ὄντα, ἄσπονδον D
 ἐχθρὸν Ἀλάριχον ἐποιήσαντο.

Ἔστι ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ῥώμης ἀλληλοφαγία τῶν ἐνοι- A. C. 408
 15 σκούντων γίνετο. Ind. 6

Ἔστι Ἀλάριχος, ἔτι ζῶντος Στελίχωνος, τεσσαράκοντα Honor. 14
 κεντηνάρια μισθὸν ἔλαβε τῆς ἐκστρατείας.

Ἔστι μετὰ θάνατον Στελίχωνος ἀναιρεῖται. ἐναποπνι-
 γεῖσα καὶ Σερῆνα ἡ τούτου γυνή, αἰτία νομισθεῖσα τῆς
 20 ἐπὶ Ῥώμην ἐφόδου Ἀλαρίχου. ἀναιρεῖται δὲ πρότερον με-
 τὰ τὴν ἀναίρεσιν Στελίχωνος ὁ ταύτης κάκεινον παῖς ὁ
 Εὐχέρους.

Ἔστι τὸ Βουκελλάριος ὄνομα ἐν ταῖς ἡμέραις Ὀνωρίου
 ἐφέρετο κατὰ στρατιωτῶν οὐ μόνων Ῥωμαίων, ἀλλὰ καὶ

xisse et cepisse Romam, in eaque urbe incredibilem argenti vim
 praeda avertisse. Quin et Honorii Placidiam, Romae tum agentem,
 captivam habuisse. Ante captam vero urbem illustrem tum virum,
 cui Attalo nomen, summam praefecturam gerentem, Imperatorem
 renuntiassse. Actaque esse haec ob eas, quas diximus, causas, et ob
 Sarum, Gothum item genere, sed paucorum hominum praefectum,
 (vix enim ducentos, aut summum trecentos ductabat,) cetera ge-
 nerosum virum armisque invictum, quem quod socium sibi Romani
 adiunxissent, Alaricho exosum, hunc sibi implacabilem fecerunt
 inimicum.

In hac urbis obsidione mutua carne pastos obsessos.

Alarichum, vivente etiamnum Stilichone, militiae mercedem
 centenarios quadraginta accepisse.

Post Stilichonis interitum suffocatam perisse et Serenam, eius
 coniugem, quod Alarichi ad urbem adventus causa exstitisse puta-
 retur, interfectum antea, interempto iam Stilichone, filium eius ex
 Serena, Eucherium.

Buccellarii vocabulum Honorii Imperatoris temporibus tributum

Dexippus, Eunapius etc.

Γότθων τιπῶν· ὡς δ' αὐτως καὶ τὸ φοιδεράτων κατὰ δια-
φόρου καὶ συμμιγοῦς ἐφέρετο πλήθους.

P. 5 Ὅτι Ὀλύμπιος ὁ ἐπιβουλευσας Στελίχωνα μάγιστρος
τῶν ὀφφικίων γέγονεν· εἶτα ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς, εἶτα πάλιν
ἐπέβη ταύτης. ἔπειτα ἐξέπεσεν. εἶτα ἐκπεσὼν, ῥοπάλοις
ὑστερον ὑπὸ Κωνσταντίου, ὃς ἠγάγετο Πλακιδίαν, παιόμε-
νος ἀναίρεται, τὰς ἀκοὰς πρότερον ἐκκοπεῖς. καὶ ἡ δίκη
τὸν ἀνοσιουργὸν εἰς τέλος οὐκ ἀφῆκεν ἀτιμώρητον.

A. C. 406 Ὅτι τῶν μετὰ Ῥοδογαῖσον Γότθων οἱ κεφαλαῖοι ο-
Ind. 4 πτίματοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας, οὗς 10
Honor. 12 καταπολεμήσας Στελίχων Ῥοδογαῖσον προσηταιρίσατο.

A. C. 410 Ὅτι Ἀλαρίχον νόσω τελευτήσαντος, διάδοχος αὐτοῦ Ἀ-
Ind. 8 δάουλφος καθίσταται ὁ τῆς γυναικὸς ἀδελφός.

Honor. 16 B Ὅτι τὸν ξηρὸν ἄρτον βουκέλλατον ὁ συγγραφεὺς καλεῖ-
σθαί φησι· καὶ χλευάζει τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐπωνυμίαν, 15
ὡς ἐκ τούτου Βουκελλαρίων ἐπικληθέντων.

Ὅτι Κωνσταντῖνος εἰς τυραννίδα ἀρθεῖς πρεσβεύεται
πρὸς Ὀνόριον, ἕκων μὲν καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν βιασθεῖς
ἀπολογούμενος ἄρξει, συγγνώμην δὲ αἰτῶν, καὶ τὴν τῆς
βασιλείας ἀξιών κοινωνίαν. καὶ βασιλεὺς διὰ τὰ ἐνεστηκότα 20
δυσχερῆ τέως καταδέχεται τὴν τῆς βασιλείας κοινωνίαν, κατὰ
τὰς Βρετανίας δὲ ὁ Κωνσταντῖνος ἐτύγχανεν ἀνηγορευμένος,

militibus, non Romanis solum, sed et Gothis quibusdam. Eodem modo et foederatorum nomen attributum inconditae et e diversis constatae multitudini.

Olympium illum, qui Stilichoni insidiatus erat, officiorum magistrum factum, ea post dignitate excidisse. Dehinc iterum potitum, rursum privatum esse: tandem fustibus a Constantio, qui Placidiam uxorem duxerat, mactatum occubuisse, cum ei ante caedem auriculac resectae fuissent. Ita impium illum non impunitumobiisse.

Gothorum, qui cum Rodogaiso erant, primarios viros Optimatos appellatos ait, duodecim fere millium numero, quibuscum Stilichonem, Rodogaiso debellato, societatem iniisse.

Alaricho morbi vi extincto, successorem datum Adaulphum, uxoris fratrem.

Panem siccum scriptor hic buccellatum vocari tradit, illudisque militum cognominari, ut qui hinc Buccellarii sint appellati.

Constantinus ad imperium tyrannice sublatus, ad Honorium legatos mittit excusantes, invitum illum et a militibus coactum imperium suscepisse. Veniam igitur postulare societatemque imperii. Imperator propter impendentes molestias tantisper suscepit in societatem. Constantinus hic in Britannia renuntiatus fuerat, militari tumultu ad imperium adactus. Etenim ante Honorii consula-

στάσει τῶν ἐκέλευε στρατιωτῶν εἰς ταύτην ἀνηγμένος τὴν ἀρχήν· καὶ γὰρ ἐν ταύταις ταῖς Βρεττανίαις, πρὶν ἢ Ὀνωριον τὸ ἕβδομον ὑπάτευσαι, εἰς στάσιν ὄρμησαν τὸ ἐν αὐ-
A. C. 407
Ind. 5
Honor. 12
 ταῖς στρατιωτικῶν, Μάρκον τινα ἀνεῖπον αὐτοκράτορα. τοῦ
 5 δὲ ὑπ' αὐτῶν ἀνααιρεθέντος, Γρατιανὸς αὐτοῖς ἀντικαθίσταται. C
 ἐπεὶ δὲ καὶ οὗτος εἰς τετράμηνον, αὐτοῖς προσκορῆς γεγωνῶς, ἀπεσφάγη, Κωνσταντῖνος τότε εἰς τὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀναβιβάζεται ὄνομα. οὗτος Ἰουστίνον καὶ Νεοβιγιάστην στρατηγούς προβαλόμενος καὶ τὰς Βρεττανίας ἐάσας, περαιουῖται
 10 ἰοῦμα τῶν αὐτοῦ ἐπὶ Βονωνίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραθαλασσίαν καὶ πρώτην ἐν τοῖς τῶν Γαλλίων ὄρεισι κειμένην. ἔνθα διατρίψας, καὶ ὅλον τὸν Γάλλον καὶ Ἀκύτανον στρατιωτῆν ἰδιοποιησάμενος, κρατεῖ πάντων τῶν μερῶν τῆς Γαλατίας μέχρι τῶν Ἀλπεων τῶν μεταξὺ Ἰταλίας τε καὶ
 15 Γαλατίας. οὗτος δύο παῖδας ἔσχε, Κώνσταντα καὶ Ἰουλιανόν· ὧν τὸν μὲν Κώνσταντα καίσαρα χειροτονεῖ, εἴτα ὕστε-
D
 ρον κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ τὸν Ἰουλιανὸν νοβελίσσιμον.
 "Οτι Ἀτταλος βασιλεύσας κατὰ Ὀνωρίου ἐπὶ Ῥάβενναν
A. C. 409
Ind. 7
Honor. 15
 20 ἔκοτρατεύεται, καὶ πέμπεται πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐκ βασιλέως
 Ὀνωρίου πρὸς βασιλέα, Ἰοβιανὸς ἑπαρχος καὶ πατρικίος, καὶ Οὐάλης στρατηγὸς ἐκατέρως δυνάμεως, καὶ Ποτάμιος ὁ κοι-
 αίστωρ, καὶ Ἰουλιανὸς πριμικῆριος τῶν νοταρίων· οἱ ἐδή-
 λουν Ἀττάλῳ ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς βασιλείας ἀπεσάλθαι παρὰ Ὀνωρίου. ὁ δὲ ἀπένευσεν, ἀλλὰ νῆσον οἰκεῖν ἢ ἑτερόν τινα

tum septimum in seditionem illic versus exercitus, Marcum quendam Imperatorem creatat: quo ab ipsis sublato, Gratianus suffectus est. Hic ubi menses quatuor, illis iam fastidio ductis, praefuisset, interficitur. Tum Constantinus Augusti nomine salutatur. Is Iustinum et Neovigasten militarium copiarum duces creans, relicta Britannia, cum suis traiecit, venitque Bononiam, maritimam urbem sic dictam, primam in Galliae sinibus positam. Ibi moratus, Gallum omnem et Aquitanum militem sibi adiungens, omni est Gallia potitus ad Alpes usque, quae Italiam a Gallia separant. Huic filii duo erant, Constans et Iulianus. Illum Caesarem constituit, Iulianum deinde eo ipso tempore Nobilissimum nominavit.

Attalus contra Honorium imperans, ad Ravennam castrametatus est, missusque ad illum tamquam ab Honorio Imperatore ad Imperatorem Iovianus, praefectus atque patricius, et Valens, utriusque militiae dux, et Potamius quaestor, et Iulianus, notariorum primicerius. Hi Attalo significant, ab Honorio sese missos, ut cum illo de imperii societate tractent; abnuvit vero ille: concedere tamen se, ut insulam inhabitet malorum experts Ho-

- A. C. 409 τόπον, ὃν ἂν βούλοιο, συγχωρεῖν Ὀνωρίον, κακῶν ἀπαθῆ.
 Ind. 7 ἀποκρίνεται δὲ Ἰοβιανὸς ἡσθεὶς, ἐπαγγελλόμενος καὶ σιωπῶσαι
 Honor. 15 καθ' ἐνὸς μέλους τὸν βασιλέα Ὀνωρίον. ἐφ' ἧ ἐπετίμησεν
 P. 6 Ἄτταλος Ἰοβιανῷ, ὡς οὐθενὸς ἔθους ὄντος σινοῦσθαι βασιλέα,
 V. 147 ἔκοντὶ τὴν βασιλείαν ἀποτιθέμενον. ἀλλὰ Ἰοβιανὸς μὲν πολλὰ-5
 κίς πρὸς βεβύσας, καὶ μηδὲν ἀνύσας, καταμένει πρὸς Ἄτταλον,
 πατρικίως Ἀττάλον ὀνομασθεὶς. μετέρχεται δὲ κατὰ τὴν
 Ῥάβενναν ἐπὶ τὸν πραιπόσιτον Εὐσεβίον ἢ δυναστεία. ὃς
 μετὰ ἱκανὸν χρόνον Ἀλλοβίχου ἐπηρεία καὶ ὑποθήκη δημο-
 σία καὶ ἐπ' ὄψεσι τοῦ βασιλέως ῥάβδοις ἀναιρεῖται· χρό-10
 νος ἔρρηξεν ἱκανὸς, καὶ μὴ πειθόμενος Ἄτταλος Ἀλαρίχῳ,
 σπονδῇ δὲ μάλιστα Ἰοβιανῷ, ὃς ἦν τὴν Ὀνωρίου πρὸς βεβίαν
 προδεδωκὸς, καθαιρεῖται τῆς βασιλείας· καὶ μένει, τὸν ιδιω-
 τὴν παρὰ Ἀλαρίχῳ βίον ἀνθηρημένον. ἔπειτα μετὰ χρόνον
 Β τινὰ βασιλεύει. εἶτα καθαιρεῖται, καὶ μετὰ ταῦτα ὕστερον 15
 A. C. 412 ἐπὶ Ῥάβενναν παραγεγονῶς, καὶ τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δε-
 Ind. 10 κτύλους ἀκρωτηριασθεὶς ἔξορίᾳ παραπέμπεται.
 Honor. 18

Ὅτι Ἀλλόβιχος μετὰ βραχὺ, τὴν ἐφ' ἧ τὸν πραιπόσιτον
 Εὐσεβίον ἀνείλε δίκην τιννὺς, γνώμῃ τοῦ βασιλέως κατὰ
 πρόσωπον αὐτοῦ ἀναιρεῖται. καὶ Κωνσταντῖνος ὁ τύραννος 20
 τὸν Ἀλλοβίχου θάνατον μαθὼν, ἐπειγόμενος πρὸς Ῥάβενναν,
 ὥστε σπείσασθαι Ὀνωρίῳ, φοβηθεὶς ὑποστρέφει.

Ὅτι τὸ Ῥήγιον μητρόπολις ἐστὶ τῆς Βρεττίας, ἔξ ο ὅ

norius, vel alium certe, quem velit, locum. Respondet ad haec
 laetabundus Iovianus, indicatque, exutum iam ab Attalo una re-
 gni parte Honorium Imperatorem. Quare Iovianum Attalus incre-
 pandum, nullum ferre morem dixit, ut spoliari dicendus sit Imperator,
 qui sponte sua imperio abdicaret. Verum Iovianus saepe numero
 legatione obita, neque quidquam proficiens, mansit tandem apud
 Attalum, illiusque patricius est appellatus. Ravennae interim de-
 labitur ad Eusebium praepositum potestas: qui post non diu Allo-
 vichi violentia ac decreto publico in oculis Imperatoris fustibus
 est occisus. Post etiam dum Alaricho non acquiescit Attalus, et
 vero maxime Ioviani opera, qui Honorii legatos prodiderat, imperio
 deicitur: manetque privatam apud Alarichum vitam degens. Deinde
 non multo post iterum imperavit, ac rursus abdicare coactus est.
 Post haec tandem ad Ravennam profectus et summis dexterarum ma-
 nus digitis truncatus proscibitur.

Allovichus item post paulo, quod Eusebinum praepositum sustu-
 lisset, Imperatoris sententia poenas dedit, atque in eius conspectu
 occiditur. Constantinus tyrannus, cognita Allovichi morte, Rave-
 nnam accedens, ut cum Honorio foedus iniret, metu percussus revertit.
 Rhegium metropolim esse Bruttiorum, e qua refert historicus

φησὶν ὁ ἱστορικὸς Ἀλάριχον ἐπὶ Σικελίαν βουλόμενον πε-
 ραιωθῆναι ἐπισχεθῆναι. ἄγαλμα γὰρ φησι τετελεσμένον
 ἱσταμένον ἐκώλυσε τὴν περαιώσειν. τετέλεστο δὲ, ὡς μυθολο-
 γεῖ, παρὰ τῶν ἀρχαίων, ἀποτρόπαιόν τε τοῦ ἀπὸ τῆς Αἴ-
 5της πυρὸς καὶ πρὸς κώλυσιν παρόδου διὰ θαλάσσης βαρβάρων.
 ἐν γὰρ τῷ ἐνὶ ποδὶ πῦρ ἀκοίμητον ἐτύγχανε, καὶ ἐν
 τῷ ἑτέρῳ ὕδωρ ἀδιάφθορον. οὗ καταλυθέντος ὕστερον ἐκ
 τε τοῦ Αἰτναίου πυρὸς καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων βλάβας ἡ Σι-
 κελία ἐδέξατο. κατέστρεψε δὲ τὸ ἄγαλμα Ἀσκληπίος ὁ τῶν
 10 ἐν Σικελίᾳ κτημάτων Κωνσταντίου καὶ Πλακιδίας διοικητῆς
 καταστάς.

Ὅτι Κωνσταντίνου τοῦ τυράννου καὶ Κώνσταντος τοῦ Α. C. 411
 παιδὸς, ὃς πρότερον μὲν καῖσαρ, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς ἐξε-
 χειροτόνητο, τούτων ἡττηθέντων καὶ πεφηνγόντων, Γερόντιος
 15 ὁ στρατηγός, τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀμεινείας εἰρήνην,
 Μάξιμον τὸν ἑαυτοῦ παῖδα, εἰς τὴν τῶν δομεστικῶν τάξιν D
 τελούντα, βασιλέα ἀναγορεύει· εἶτα ἐπιδιώξας Κώνσταντα,
 κατεπρόξαστο ἀναιρεθῆναι, καὶ κατὰ πόδας εἶπετο, διαίκαν
 καὶ τὸν πατέρα Κωνσταντίνου. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, Κων-
 20 σταντίος καὶ Οὐλφιλᾶς ἀποστέλλονται παρὰ Ὀνωρίου κατὰ
 Κωνσταντίνου. καὶ καταλαβόντες τὴν Ἀρήλατον, ἔνθα τὰς
 διατριβὰς ἐποιεῖτο Κωνσταντῖνος σὺν Ἰουλιανῷ τῷ παιδὶ,
 ταύτην πολιορκουσι. καὶ Κωνσταντῖνος καταφυγὼν εἰς εὐ-

Alarichum, dum in Siciliam traicere parat, retentum fuisse. Sta-
 tua enim, inquit, inaugurata, ibi stans, traiectionem vetabat. Fuerat
 vero haec, ut fabulatur, ab antiquis inaugurata, cum ut Aetnae
 montis ignes averteret, tum ut maris transitu barbaros prohiberet.
 Altero enim pede perpetuum ignem, altero vero perennem aquam
 gestabat. Ea igitur statua confrica, tandem ex Aetnaeo igne et
 a barbaris detrimentum Siciliam cepisse. Eversam vero statuam
 ab Aesculapio, qui in Sicilia possessionum Constantii et Placidiae
 curator erat.

Constantino tyranno et Constante filio, qui primum quidem
 Caesar, post etiam Imperator creatus fuerat, victis fugaque dilapsis,
 Gerontius, belli dux, cum barbaris pace libens inita, filium suum
 Maximum, qui inter domesticos numerabatur, Caesarem renuntiat.
 Constantem deinde insecutus, e medio sustulit, et vestigia conseq-
 uens, Constantinum quoque patrem persequabatur. Dum haec ge-
 runtur, Constantius et Ulphilas ab Honorio adversus Constantinum
 missi: cumque Arelatem pervenissent, ubi Constantinus cum Iuli-
 ano filio agebat, hanc obsident. Constantinus ad templum confu-
 giens, sacerdos ordinatur, iureiurando de salute illi dato. Sic urbis

- A. C. 411 κτήριον πρεσβύτερος τότε χειροτονεῖται, ὄρκων αὐτῷ ὑπὲρ σε-
 Ind. 9 τηρίας δουθέντων καὶ τοῖς πολιορκουῶσιν αἱ πύλαι τῆς πό-
 Honor. 17 λεως ἀναπετάσσονται· καὶ πέμπεται σὺν τῷ υἱῷ Κωνσταν-
 P. 7 τίνος πρὸς Ὀνώριον. ὁ δὲ μνησικακῶν αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν ἀ-
 νεπιῶν αὐτοῦ, οὓς ἐτύγχανε Κωνσταντῖνος ἀνελεῖν, πρὸ τριά- 5
 κοντα τῆς Ῥαβέννης μιλίων παρὰ τοὺς ὄρκους προστάττει
 τούτους ἀναιρεθῆναι. Γερόντιος δὲ, παραγενομένων Οὐλφιλά
 καὶ Κωνσταντίου, φεύγει· καὶ καταληφθεὶς, ὅτι ἐγκρατῶς
 ἦρχε τοῦ οἰκείου στρατοῦ, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἐπιβουλεύεται.
 πῦρ γὰρ κατὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἀνῆψαν. ὁ δὲ πρὸς τοὺς 10
 ἐπαναστάτας κρατερῶς ἐμάχετο, ἕνα συναγωνιστὴν ἔχων
 Ἄλανόν τὸ γένος, εἰς δούλους αὐτοῦ ἀριθμούμενον. τέλος
 τὸν τε Ἄλανόν καὶ τὴν γυναῖκα, τοῦτο προθυμονόμενους,
 ἀναιρεῖ, ἐπικατασφάζει δὲ καὶ ἑαυτόν. Μάξιμος δὲ ὁ καὶς
 ταῦτα μαθὼν, πρὸς τοὺς ὑποσπόνδους φεύγει βαρβάρους. 15
- A. C. 412 Ὅτι Ἰοβῖνος ἐν Μουνδιακῷ τῆς ἐτέρας Γερμανίας κατὰ
 Ind. 10 σπουδὴν Γωάρ τοῦ Ἄλανοῦ, καὶ Γυντιαρίου, ὃς φύλαρχος
 Honor. 18 B ἐχρημάτιζε τῶν Βουργουντιόνων, τύραννος ἀνηγορεύθη. πρὸς
 ὃν παραγενέσθαι Ἀτταλὸς Ἀδάουλφον παραινεί. καὶ παρα-
 γίνεται ἅμα τοῦ πλήθους. καὶ Ἰοβῖνος ἀνιᾶται ἐπὶ τῇ Ἀδα-
 οῦλφον παρουσίᾳ καὶ μέμφεται δι' αἰνιγματῶν τῷ παρατρέ-
 σαντι Ἀττάλῳ τὴν ἄφιξιν. καὶ Σάρος δὲ ἐμελλε πρὸς Ἰοβῖ-

8. Κωνσταντίνου vulg. 16. Olympiodorum Μογουντιακὸν νο-
 minasse, extra dubium est: de Photio idem asseverare non au-
 sim.

portae obsidentibus militibus apertae sunt, missusque est cum Iuliano filio Constantinus ad Honorium. Ille vero minime ipsis ignoscens ob interfectos a Constantino cognatos suos, ad triginta a Ravenna milliaria contra iurisiurandi fidem interfici eos iubet. Gerontius dein, accedentibus Ulphila et Constantio, fugam capescit: deprehensusque, quod impotentius exercitui praefuisset, suorum insidiis petitus est. Ignem itaque ipsius aedibus iniecerunt; at ille fortiter in adversarios pugnat, uno adiuvante famulo, qui Alanus erat. Re tamen tandem desperata, Alanum illum suamque uxorem, ut ipsi postularant, interimit, ac denique etiam sibi mortem consciscit. Maximus, eius filius, re intellecta, ad foederatos confugit barbaros.

Iovinus apud Mundiacum, Germaniae alterius urbem, studio Goaris Alani et Guntiarrii, Burgundionum praefecti, tyrannus creatus est. Cui ut sese adiungeret, Adaulpho auctor fuit Attalus. Et vero hic cum copiis ad illum se confert. Iovinus tamen Adaulphi adventu offensus, obscure et veluti per aenigmata Attalum accusat. quod adventum suasisset. Sarus item ad Iovinum venturus erat,

νον παραγενέσθαι. ἀλλ' Ἀδαούλφος τοῦτο μαθὼν, προῦ- A. C. 412
 παντιάζει χιλιάδας δέκα συνεπαγόμενος στρατιώτην, ἔχοντι Ind. 10
 ἄνδρας περὶ αὐτὸν Σάρῳ δεκτακαίδεκα ἢ καὶ εἴκοσιν. ὃν ἔρ- Honor. 16
 γα ἥρωϊκὰ καὶ θαυμάσαι ἄξια ἐπιδειξάμενον, μόλις σάκ-
 5 κοῖς ἐξώγησαν, καὶ ὕστερον ἀναιροῦσι. Σάρος δ' ἦν ἀπο- C
 στάς Ὀνωρίου, οὗ Βελλερίδου, ὃς ἦν αὐτῷ δομέστικος, ἀναι- V. 148
 ρεθέντος οὐδαίς λόγος τῆ βασιλεῖ τῆς ἀναιρέσεως, οὐδὲ τοῦ
 φόνου γίνεται εἰσπραξις.

Ὅτι διαλαμβάνει περὶ Δονάτου, καὶ περὶ τῶν Οὐννων,
 10 καὶ περὶ τῶν ῥηγῶν αὐτῶν τῆς εὐφροσύνης τοξείας, καὶ
 ὡς πρὸς αὐτοὺς καὶ Δονάτον ὁ ἱστορικός ἐπρέσβευσε. καὶ
 τὴν διὰ θαλάσσης αὐτοῦ πλάνην ἐκτραγῶδεῖ καὶ τὸν κίνδυ-
 ρον καὶ ὅπως ὄρακ' Δονάτος ἀπατηθεῖς, ἐκθέσμως ἀποσφά-
 15 ζεται. καὶ ὅπως Χαράτων ὁ τῶν ῥηγῶν πρῶτος ἐπὶ τῷ φό-
 βῳ εἰς θυμὸν ἀνάπτεται, ὅπως τε πάλιν βασιλικὸς δῶρος
 διαπραῦνεται καὶ ἡσυχάζει. ἐν οἷς καὶ ἡ πρώτη τῆς ἱστο-
 ρίας δεκάλογος.

Ἀρχεται δὲ ἡ δευτέρα ὡς· ὅτι Ἰοβῆνος παρὰ γνώμην A. C. 413
 Ἀδαούλφου τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Σεβαστιανὸν βασιλεῦα χειρο- Ind. 11
 20 τονήσας, εἰς ἔχθραν Ἀδαούλφῳ κατέστη. καὶ πέμπει Ἀδά- Honor. 19
 οῦλφος πρὸς Ὀνωρίον πρέσβεις, ὑποσχόμενος τὰς τε τῶν τυ-
 ράννων κεφαλὰς καὶ εἰρήνην ἄγειν. ὧν ὑποστρεψάντων, καὶ

3. Σάρῳ N., Ἀσάρῳ vulg. 4. σάκοις ed. Bek.

sed Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, oc-
 currit Saro, viros octodecim aut viginti apud se habenti, quem
 gesta heroica et stupore digna edentem, scutis adhibitis, vivum
 aegre capere potuerunt, tandemque occidunt. Desciverat autem ab
 Honorio Sarus audito, Belleridem, domesticum suum, interfectum,
 nullam tamen caedis rationem duxisse Imperatorem, nec in percus-
 sorem inquirendo vindicasse.

Refert item de Donato et Hunnis deque regum eorum sagit-
 tandi peritia. Se ipsum ad illos et Donatum oratorem missum scrip-
 tor ait, multisque maris erroribus periculisque iactatum, tragice
 narrat. Donatum quoque iureiurando circumventum, contra fas
 iugulatum esse: et Charatonem inter reges primum, ob caedem ira
 incensum, Imperatoris donis rursus mitigatum placatumque fuisse.
 Et haec quidem prima operis decade continentur.

Alteram vero hinc auspicatur. Iovinus fratrem suum Sebastia-
 num, invito Adaulpho, Imperatorem creans, in eius odium incurrit.
 Adaulphus itaque per internuntios, capita se tyrannorum missurum
 pacemque initurum, Honorio pollicetur. Hi domum ubi redierunt,
 et iusiurandum praestitum est, Sebastiani mox caput Imperatori
 mittitur. Iovinus etiam ipse ab Adaulpho obsessus se dedit, mis-

A. C. 413 ὄρκων μεσιτευσάντων, Σεβαστιανοῦ μὲν πέμπεται τῷ βασι-
 Ind. 11 λεῖ ἡ κεφαλή· Ἰοβίνος δὲ ὑπὸ Ἀδαούλφου πολιορκούμενος,
 Honor. 19 ἑαυτὸν ἐκδίδωσι, καὶ πέμπεται ἀκείνος τῷ βασιλεῖ, ὃν αὐ-
 θεντήσας Δάρδανος ὁ ἑπαρχος ἀναιρεῖ. καὶ ἀποτίθενται ἅμφω
 αἱ κεφαλαὶ Καρθαγένης ἔξωθεν, ἔνθα καὶ ἡ Κωνσταντίνου καὶ
 ἡ Ἰουλιανοῦ ἀπετημήθησαν πρότερον, ἣ τε Μαξιμίμου καὶ ἡ
 Εὐγενίου, οἳ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου τυραννίδι ἐπιθέμε-
 νοι, εἰς τοῦτο τέλους κατέστρεψαν.

P. 8 Ἀδαούλφος δὲ Πλακιδίαν ἀπαιτεῖτο κατὰ σπουδὴν μάλι-
 στα Κωνσταντίου, ὃς ὕστερον αὐτῇ καὶ εἰς γάμον ἐξέυξεν.¹⁰
 ἀλλὰ τῶν πρὸς Ἀδαούλφον ὑποσχέσεων μὴ περαινομένων,
 καὶ μάλιστα τῆς σιτοπομπίας, οὔτε ταύτην ἀπέδιδου, καὶ εἰς
 μάχην ἐμελέτα τὰ τῆς εἰρήνης διαλύεσθαι.

f.A.C. 413 Ὅτι Ἀδαούλφος ἀπαιτούμενος Πλακιδίαν, ἀνταπῆτει
 Ind. 10 τὸν ὀρισθέντα σῖτον. ἀπόρων δ' ὄντων τῶν ὑποσχομένων
 Honor. 19 εἰς τὸ δοῦναι, οὐδὲν δὲ ἤττον ὁμολογούντων, εἰ λάβοιεν Πλα-
 κιδίαν, παρσχεῖν, καὶ ὁ βάρβαρος τὰ ὅμοια ὑπεκρίνετο, καὶ
 πρὸς Μασσαλίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραγενόμενος,
 Βδόλω ταύτην λαβεῖν ἤλπιδεν. ἔνθα πληγεῖς, Βονηφάτιου τοῦ
 γενναιοτάτου βαλόντος, καὶ μόλις τὸν θάνατον διαφυγῶν, εἰς
 τὰς οἰκείας ὑπεχώρησε σκηνῆς, τὴν πόλιν ἐν εὐθυμίᾳ λιπῶν,
 καὶ δι' ἐπαινῶν καὶ εὐφημίας ποιουμένην Βονηφάτιον.

6. Μαξιμίμου vulg. 10. Κωνσταντίου vulg.

susque ad Imperatorem est: quem Dardanus praefectus sua manu percuteus interimat. Utriusque caput extra Carthaginem palis infixum: ubi et Constantini ac Iuliani antea resectum, Maximini item et Eugenii, qui sub Theodosio Magno tyrannidem affectantes, eundem sunt exitum sortiti.

Postulatum est ab Adaulpho, studio maxime Constantii eius, qui illam postea uxorem duxit, Placidiam Honorio fratri ut redderet. Sed quod Adaulpho promissa, praesertim de curanda annonae, perfecta non fuisset, neque ipsam reddidit, et pacem bello commutaturus videbatur.

Adalphus ergo, cum Placidia repeteretur, frumentum vicissim ipse promissum petiit. Cuius conferendi etsi qui promiserant copiam nullam haberent, nihilo tamen secius consentiunt, si Placidiam reciperent, accepturum. Ad quae simili fere et ipse barbarus simulatione utebatur. Massiliam interea sic dictam urbem profectus, dolo eam intercipere tentavit: sed a Bonifacio, nobilissimo viro, vulneratus, et vix salvo capite fugiens, in sua se tentoria recepit, urbe omisa, quae laetitia plena, laudibus ac bonis omnibus Bonifacium est prosecuta.

Ἵτι Ἀδάουλφος τὸν γάμον μελετῶν Πλακιδίας, Κωνσταντίου ταύτην ἀπαιτοῦντος, βαρυτέρας προὔτεινεν αἰτήσεις, ἵνα διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῶν αἰτήσεων εὐλογον δόξη τὴν κατὰσχῆσιν αὐτῆς πεποικέναι.

5 Ἵτι Κωνσταντίος διαίγνατος πάλαι γεγονώς ὕπατος κατὰ A.C.414
τὴν Ῥάββεναν προέρχεται, μεθ' οὗ κατὰ τὴν Κωνσταντινού- Ind. 12
πολιν ὑπάτευσι Κώνστας. καὶ χρυσίον μὲν σύμμετρον καὶ Honor. 20
ἱκανὸν πρὸς τὸ τῆς ὑπατείας ἀνάλωμα εὐρηται ἐκ τῶν τοῦ
Ἑρακλειανοῦ, ὃς τυραννίδα μελετῶν ἀνήρηται. οὐ μὴν γε
10 τοσοῦτον εὐρέθη, ὅσον καὶ ἠλπίζετο. χρυσίον μὲν γὰρ οὐδὲ
μέχρι κεντηναρίων εἴκοσιν εὐρηται. ἡ δὲ ἀκίνητος αὐτοῦ
οὐσία, καὶ αὕτη εἰς διαχιλίαις λίτρας συντέεινε. καὶ ταύ-
την ἅπασαν τὴν ὑπόστασιν Κωνσταντίος ἐκ μιᾶς αἰτήσεως
παρὰ Ὀνωρίου εἰλήφει. ἦν δὲ Κωνσταντίος ἐν μὲν ταῖς
15 πρῶοδοις κατηγῆς καὶ σκυθροπὸς, μεγαλόφθαλμός τε καὶ
μεγαλαύγη, καὶ πλατυκέφαλος, νεύων δὲ ὄλου ἐπὶ τὸν τρά-
χηλον τοῦ φέροντος αὐτὸν ἵππου, καὶ οὕτω τῆδε κάκεῖς λο-
ξὸν ἐκπέμπων τὸ ὄμμα. ὥς, τὸ τοῦ λόγου, πᾶσι φαίνεσθαι,
„εἶδος ἄξιον τυραννίδος” ἐν δὲ δειπνοῖς καὶ συμποσίοις τερ-
20 πνὸς καὶ πολιτικός, ὥς καὶ ἐρίζειν τοῖς μίμοις πολλάκις, παί-
ζουσι πρὸ τῆς τραπέζης.

Ἵτι Ἀδαούλφω σπουδῇ καὶ ὑποθήκῃ Κανδιδιανοῦ ὁ A.C. 414
πρὸς Πλακιδίαν συντελεῖται γάμος, μὴν ὁ Ἰανουάριος ἐνε-

Adaulphus idem de Placidiae nuptiis satagens, Constantio eam postulanti graviores praetexit postulationes, ut, si compos illarum non fieret, illa iuste retenta videretur.

Constantius olim designatus, consul aliquando Ravennae creatur, cum quo Constantinopolitanum consulatum Constans gerit. Auri vis iusta et sufficiens ad consulatus sumptus tolerandos reperta in Heracliani bonis, qui tyrannidis affectatae nomine est interemptus, etsi tamen tantum pecuniae repertum non est, quantum speratum erat: auri enim nondum duo millia [denariorum] iuenta, et immobilium insuper bonorum ad bis mille libras. Quas quidem facultates omnes una postulatione ab Honorio Constantius accepit. Erat ipse Constantius, cum prodiret, subtristi vultu ac tetrico, ingentibus oculis, sublataque cervice, et plano capite, inclinans se omnino in equi, quo vehebatur, collum, et sic huc illuc oblique torquens oculos, ut, quod veteri verbo dicitur, imperio digna forma omnibus appareret. In coenis tamen atque symbolis iucundus adeo civilisque fuit, ut et cum mimis interdum ad mensam ludentibus contenderit.

Adaulpho studio ac consilio Candidiani nuptiae cum Placidia conveniunt. Ianuario mense nuptiis dictus dies, Narbone, Galliae

A. C. 414 στήκει, ἐπὶ δὲ τῆς πόλεως Νάρβωνος, ἐν οἰκίᾳ Ἰγγενίου τοῦ
 Ind. 12
 Honor. 20
 νός πρώτου τῶν ἐν τῇ πόλει. ἔνθα προκαθεσθῆισης Πλακιδίας ἐν παστύδι τε Ῥωμαϊκῶς ἑσκευασμένη καὶ σχήματι βασιλικῷ, συγκαθίσταται αὐτῇ καὶ Ἀδαούλφος, ἐνδεδυμένος χλανίδα καὶ τὴν ἄλλην Ῥωμαίων ἐσθῆτα. ἐν οἷς μετὰ τῶν ἄλλων γαμικῶν δώρων δωρεῖται Ἀδαούλφος καὶ πενήκοντα

P. 9 εὐδαίεις νεανίας σηρικὴν ἐνδεδυμένους ἐσθῆτα, φέροντος ἐκά-
 V. 149 στοῦ ταῖς χερσὶν ἀνὰ δύο μεγίστων δίσκων, ὧν ὁ μὲν χρυσίου πλήρης, ὁ δὲ τιμίων λίθων, μᾶλλον δὲ ἀτιμῆτων ἐνύχχανεν, ἃ τῆς Ῥώμης ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἄλωσιν τοῖς Γότθοις ἀποσυληθέντα. εἶτα λέγονται καὶ ἐπιθυλάμιοι, Ἀττάλου πρῶτον εἰπόντος, εἶτα Ῥουστικίου καὶ Φοιβαδίου καὶ συνετελεῖται ὁ γάμος, παιζόντων καὶ χαιρόντων ὁμοῦ τῶν τε βαρβάρων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς Ῥωμαίων.

Ἔτι μετὰ τὴν ὑπὸ Γότθων ἄλωσιν τῆς Ῥώμης Ἀλβίνος ὁ τῆς Ῥώμης ἐπαρχος, ἦδη ταύτης πάλιν ἀποκαθισταμένης, ἔγραψε, μὴ ἐξαρκεῖν τὸ χορηγούμενον μέρος τῷ δήμῳ, εἰς πληθὺς ἦδη τῆς πόλεως ἐπιδιδούσης. ἔγραψε γὰρ καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τετέχθαι ἀριθμὸν χιλιάδων δεκατεσσάρων.

Ἔτι Ἀδαούλφος, τεχθέντος αὐτῷ ἐκ τῆς Πλακιδίας παιδός, ᾧ ἐπέθετο κλησὶν Θεοδοσίον, πλέον ἠσπάζετο τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν. Κωνσταντίου δὲ καὶ τῶν περὶ Κωνσταντιῶν ἀντιπραττόντων, ἔμενεν ἕπρακτος ἡ τούτου καὶ Πλα-

urbe, in domo Ingenii cuiusdam, primarii eius urbis viri. Hic digniore loco residente Placidia in atrio, Romano more ornato, habituque regio, assedit ipsi et Adaulphus laena indutus omniique alio amictu Romano. Inter alia nuptiarum dona donatur Adaulphus etiam quinquaginta formosis pueris, serica veste indutis, ferentibus singulis utraque manu ingentes discos binos: quorum alter auri plenus, alter lapillis pretiosis vel pretii potius inaeestimabilis, quae ex Romanae urbis direptione Gothi depraedati fuerant. Hinc versus canuntur epithalamii, Attalo praeciente, dein Rusticio atque Phoebadio, nuptiisque finis datus lusu gaudioque ingenti barbarorum simul, et Romanorum, qui cum iis erant.

Post Romam a Gothis captam Albinus, urbis praefectus, quod iam eadem ad pristinum rediret statum, scripsit, non sufficere praebitam populo partem, multitudinem iam aucta civitate: additque, uno die numerum natum esse civium quatuordecim millium.

Adaulphus, nato sibi e Placidia filio, cui Theodosio nomen dedit, Romanam amplius rem publicam amare videbatur. Verum Constantio eiusque asseclis repugnantibus, eius et uxoris Placidiae [pacis ineundae] conatus frustra fuerunt. Exinctum autem postea

κιθίας ὄρη. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδὸς, πένθος μέγα ποι- A. C. 415
 οῦσιν ἐπ' αὐτῷ, καὶ θάπτουσιν ἐν λάρνακι καταθέντες ἀργυρῶ Ind. 13
 πρὸ τῆς Βαρκέλλωνος ἐν τινι εὐκτηρίῳ. εἶτα ἀναιρεῖται καὶ Honor. 20
 Ἄδαούλφος, εἰς ἐπιτήρησιν τῶν οἰκείων ἵππων, ὡς εἶθιστο αὐ- C
 5 τῷ, διατριβῶν ἐν τῇ ἵππῳ. ἀναίρει δὲ αὐτὸν εἰς τῶν οἰκείων
 Γότθων, Δούβιος τοῦνομα, ἔχθραν παλαιῶν καιροφυλακίας·
 πάλαι γὰρ ἦν ὁ τούτου δεσπότης, μοίρας Γοθικῆς ῥῆξ, ὑπὸ Ἄδα-
 ούλφου ἀνηρημένος· ἐξ οὗ καὶ τὸν Δούβιον λαβὼν Ἄδαούλφος
 φκείωσατο. ὁ δὲ τῷ πρώτῳ δεσπότη ἀμύνων τὸν δεύτερον δι-
 10 χορήσατο. τελευτῶν δὲ Ἄδαούλφος προσέτατε τῇ ἰδίῳ ἀδελ-
 φῷ ἀποδοῦναι τὴν Πλακιδίαν, καὶ, εἴτι δύναιντο, τὴν Ῥω-
 μαίων φιλίαν ἑαυτοῖς περιποιήσασθαι. διάδοχος δὲ ὁ τοῦ
 Σάρου ἀδελφός, Συγγέριχος, σπουδῇ μᾶλλον καὶ δυναστεία
 ἢ ἀκολουθία καὶ νόμῳ γίνεται. ὅς τὰ τε παιδίᾳ, ἢ ἐκ τῆς
 15 προτέρας γυναικὸς ἐτύγχανεν Ἄδαούλφῳ γεγεννημένα, ἀνεβ- D
 λε, βία τῶν τοῦ ἐπισκόπου Σιγησάμου κόλπων ἀποσπιάσας,
 καὶ τὴν βασιλίδα Πλακιδίαν εἰς ὕβριν Ἄδαούλφου ἐκ ποδὸς
 προηγῆσασθαι τοῦ ἵππου ἅμα λοιπῶν αἰχμαλώτων ἐπέταξε.
 καὶ τὸ διάστημα ἦν τῆς προπομπῆς ἐκ τῆς πόλεως μέχρι δε-
 20 δεκάτου σημείου. ἐπτά δὲ ἡμέρας ἄρξας, ἀναιρεῖται. ἡγεμῶν
 δὲ τῶν Γότθων Οὐαλίας καθίσταται.

Ὅτι ὁ ἱστορικός φησι παρὰ Οὐαλερίῳ τινὸς τῶν ἐπισή-
 μων ἀκοῦσαι περὶ ἀνδριάντων ἀργυρῶν τετελεσμένων εἰς

Infansem vehementer uterque parens luxit, argenteaque capsula condi-
 tum iuxta Barcinonem in templo quodam sepelierunt. Interficatur
 deinde et Adaulphus ipse, dum equos suos in stabulo de more con-
 templatur, a Gotho quodam, eius domestico, Dabii nomine, cum
 hanc veteris odii vindicandi occasionem ille captasset. Huius enim
 prior dominus, Gothicae partis rex, fuerat ab Adaulpho e medio
 sublatus, exinde Dubium receptum Adaulphus in suam familiam
 adsciverat: qui in ultionem prioris domini alterum hunc, iniecta
 manu violenta, sustulit. Moriens Adaulphus fratri suo iniunxit,
 Placidia ut [Honorio] redderetur, utque, si quo modo possent, Ro-
 manae sibi gentis concordiam [Gothi] societatemque conciliarent.
 At qui successit, Sari frater, Singerichus, studio potius ac vi, quam
 successione aut lege creatus, Adaulphi e priore coniuge liberos vi
 e sinu Sigesari episcopi abreptos, occidit; atque ipsam Placidiam
 reginam, in Adaulphi scilicet contumeliam, pedibus ante equum una
 cum ceteris captivis ambulare coëgit, idque toto illo spatio, quod
 est ab urbe ad duodecimum usque lapidem. Septem ille dies cum
 imperasset, interemptus est, et Gothorum dux Valia constituitur.

Refert hic scriptor, audisse se e Valerio, clarissimo viro, de
 argenteis statuâ ad barbaros arcendos inauguratis. „Nam Constantii,

βαρβάρων ἀποκόλυσιν. ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις, φησὶ, **Κων-**
στατίου τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ **Θράκη** **Ουαλερίου** ἄρχοντος,
P. 10 μῆνησις γέγονεν, ὡς **Θησαυρὸς** εὐρεθείη. **Ουαλέριος** δὲ παρὰ
τὸν τόπον παραγετόμενος μανθάνει παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἰερὸν
εἶναι τὸν τόπον, καὶ ἐξ ἀρχαίας τελετῆς ἀνδριάντας ἐν αὐ-
τῷ ἀφιερωσθαι· εἶτα ἀναφέρει ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ δέ-
χεται γράμμα ἐπιτρέπον αὐτῷ ἀναλαβεῖν τὰ μνησθέντα.
ἀνορυχθέντος τοίνυν τοῦ τόπου εὐρίσκονται τρεῖς ἀνδριάντες
δι' ὅλου ἐξ ἀργύρου πεποιημένοι, ἐν σχήματι βαρβαρικῆ κα-
τακείμενοι, καὶ ἐξηγκωνισμένοι κατ' ἀμφοῖν ταῖν χειρῶν, ἐν-
10 δεδυμένοι δὲ βάρβαρον πεποικιλμένην ἐσθῆτα, καὶ κομῶντες
τὰς κεφαλὰς, νεύοντες ἐπὶ τὸ ἀρκιτῶν μέρος, τουτέστι κατὰ
Βιοῦ βαρβαρικοῦ χώρον. ὧν ἀνδριάντων ἀναληφθέντων, πάραν-
τα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας πρῶτον μὲν τὸ τῶν **Γότθων** ἔθνος
πῦσαν ἐπιτρέχει τὴν **Θράκην** ἔμελλε δὲ μικρὸν ὕστερον καὶ τὸ
τῶν **Οὐννων**, καὶ τὸ τῶν **Σαρματῶν** καταδραμεῖσθαι
τότε **Ἰλλυρικὸν** καὶ αὐτὴν τὴν **Θράκην**. ἐν μέσῳ γὰρ αὐ-
τῆς τε **Θράκης** καὶ τοῦ **Ἰλλυρικοῦ** κατέκειτο τὰ τῆς τελετῆς.
καὶ ἐόκει τῶν τριῶν ἀνδριάντων ὁ ἀριθμὸς κατὰ παντὸς
ἔθνος τετελέσθαι βαρβάρου. 20

“Ὅτι ὁ ἱστορικὸς περὶ τοῦ οἰκείου διαλαμβάνων διά-
πλου, πολλὰ παθεῖν καὶ δυστυχῆσαι φησι. λέγει δὲ καὶ εἰς
Στάς **Ἀθήνας** κατᾶραι, καὶ τῇ αὐτοῦ σπουδῇ καὶ ἐπιμελείᾳ
V. 150 εἰς τὸν σοφιστικὸν θρόνον ἀναχθῆναι **Λεόντιον** οὐκ ἔτι

inquit, Imperatoris temporibus, praefecto in Thracia Valerio, in-
dicium factum thesauri reperiundi. Valerius vero ad locum acce-
dens, sacrum illum esse religione ex incolis cognovit, et antiquo
ritu statuas ibidem consecratas. Retulit haec ad Imperatorem, re-
scriptumque accepit, quo iubebatur indicata illa bona tollere. Igitur
effosso loco, tres solidae ex argento fabricatae repertae sunt statuae,
specie barbarica sitae, et utroque brachio ansato, veste praeterea
variegata barbarico ritu indutae, et comam capite gestantes atque
in septentrionem, quae barbarorum regio est, obversae. Quae si-
mulatque statuae sublatae sunt, paucos post dies Gothorum pri-
mum gens universam incurrit Thraciam, futuraeque post paulo erant
Hunnorum ac Sarmatarum incursiones in Illyricum et ipsam Thra-
ciam: uti Thraciam inter et Illyricum sita sunt haec consecrationis
loca, et trium statuarum numerus adversus omnes gentes barbaras
inauguratus videbatur.”

De sua scriptor hic navigatione refert, multa se adversa perta-
lisse. Athenas quoque appulisse tradit, suoque studio et cura ad
sophisticam etiam sedem evectum Leontium, tametsi id ille nequa-
quam vellet. Sed et de pallio sophistico memoriae prodidit, nemi-

- ἔθελοντα. λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ τρίβωνος, ὡς οὐκ ἔξῃν κατὰ τὰς Ἀθήνας περιβαλέσθαι αὐτόν τινα, καὶ μάλιστα ξένον, ᾧ μὴ τῶν σοφιστῶν ἢ γνώμη ἐπέτρπε, καὶ αἱ κατὰ τοὺς σοφιστικὸν νόμους τελεταὶ ἐβεβαίουν τὸ ἀξίωμα. ἦν δὲ τὰ 5 τελούμενα τοιαῦτα. πρῶτον μὲν κατηγοροῦτο ἐπὶ τὸ δημόσιον βαλανεῖον ὅσοι νεήλυδες, ἂν τε μικροί, ἂν τε μεγάλοι. (ἔξ ὧν καὶ οἱ πρὸς τὸν τρίβωνα ἐπιτήδειοι ἡλικίας ἤδη καιροῦ γεγονότες οὗς εἰς μέσον ἔβαλλον οἱ κατάγοντες σχολαστικοί. εἶτα τῶν μὲν ἔμπροσθεν τρεχόντων καὶ κωλύοντων, τῶν δὲ 10 ἀποθούντων καὶ ἀπεχόντων, πάντων δὲ τῶν κωλύοντων ταῦτα βωόντων „στᾶ, στᾶ, οὐ λούει,“ κατακρατεῖν δῆθεν τοῦ ἀγῶνος ἐδόκουν οἱ ἀνταποθύντες εἰς τιμὴν τοῦ καταγομένου σχολαστικοῦ. ὅστις μετὰ πολλὴν ὄραν στάσεως πολλῆς ἐπὶ τοῖς προαχθεῖσιν ἐθίμοις ῥήμασι προγενομένης, εἰσάγεται εἰς τὸν 15 θερμὸν οἶκον καὶ ἀπολούεται. εἶτα ἐνδυσάμενος ἐδέχετο τὴν τοῦ τρίβωνος ἔξουσίαν, καὶ αὐτόθεν μετὰ τοῦ τρίβωνος ἐκ τοῦ βαλανεῖον ἐντίμῳ καὶ περιδόξῳ δορυφορούμενος πομπῇ ἀπῆε, δαπάνας ἐπιγυνοῦς φανεράς εἰς τοὺς τῶν διατριβῶν προστάτας, τοὺς λεγομένους Ἀκρωμίτας.
- 20 Ὅτι οἱ Οὐάνδαλοι τοὺς Γότθους Τρούλους καλοῦσι, διὰ τὸ λιμῶ πιεζομένους αὐτοὺς τροῦλαν σίτου παρὰ τῶν Οὐανδάλων ἀγοράζειν ἐνὸς χρυσίνου. ἢ δὲ τροῦλα οὐδὲ τρίτον P. 11 ἔστου χωρεῖ.

ni, praesertim vero extero homini, Athenis id gestare licuisse: nisi sophistarum suffragio eius gestatio illi concessa, dignitasque ista sophistarum legum ritibus esset confirmata. Ritus autem, qui peragebantur, tales erant. Primum ad publicum balneum deducebantur qui novitii advenissent, sive parvi, sive grandiores, atque inter hos etiam ii, qui per aetatem ad pallium sumendum apti erant, quos in medium protrudebant scholastici, a quibus deducebantur, deinde aliis praecurrentibus atque prohibentibus, aliis protrudentibus et contra tendentibus: quotquot autem prohibebant vociferantibus: „Sta, sta, non lavat:“ nihilominus tamen in certamine ii videbantur obtinere, qui in honorem scholastici, quem deducebant, obsistentes retrudebant. Tandem post longam moram multamque ob illata ex more ultro citroque verba contentionem is, qui deducitur, in calidam cellam inducitur, ibique abluitur. At postquam se induit, pallii dignitatem accipit, atque exinde cum pallio e balneo, celebri et honorifica stipatus pompa, digreditur, decretis luculentis sumptibus in scholarum antistites, qui dicuntur Acromitae.

Vandali Gothos appellant Trulos, propterea quod hi enecti aliquando fame, tritici trulam a Vandalis aureo uno redimerent. Trula vero nondum tertiam sextarii partem capit.

a.A.C.414 *Ἵσπανίας τῶν Οὐανθάλων καταδραμόντων*
 Ind. 12 καὶ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς τετειχισμένας πόλεις καταφυγόν-
 Honor. 20 των, τοσοῦτος αὐτῶν λιμὸς κατεκράτησεν, ὡς εἰς ἀλληλοφα-
 γίαν ἐκβιασθῆναι. καὶ γυνὴ τέσσαρα τέκνα ἔχουσα πάντα
 κατέφαγε, πρόφασιν ἐφ' ἐκάστου ποιουμένη τὴν τῶν ἑπολοι-5
 πῶν τροφήν καὶ σωτηρίαν, ἕως ἂν πάντα καταφαγῶσα λί-
 θοις ὑπὸ τοῦ δήμου ἀνηρέθῃ.

c.A.C.416 *Ἐὐπλούτιος ὁ μαγιστριανὸς πρὸς Οὐαλίαν, ὃς τῶν*
 Ind. 14 *Γότθων ἐχρημάτιζε φύλαρχος, ἀποστέλλεται, ἐφ' ᾧ σκοπῆς*
 Honor. 22 *Ἰτε θέσθαι εἰρηνικὰς, καὶ ἀπολαβεῖν τὴν Πλακιδίαν. ὁ δὲ ἰο*
 ἔτοιμωσ δέχεται, καὶ ἀποσταλέντος αὐτῷ σίκου ἐν μυριάσειν
 ἔξήκοντα, ἀπολύεται Πλακιδία παραδοθεῖσα Εὐπλουτίῳ πρὸς
 Ὀνώριον τὸν οἰκεῖον αὐτῆς ἀδελφόν.

Ἵσπανίας τῶν Οὐανθάλων καταδραμόντων
 κακολλημένων βιβλίον μαθεῖν τοῖς ἐπιζητοῦσι τὸ μέτρον τοῦ 15
 κόλλου, Φιλτάτιος ὁ τοῦ ἱστορικοῦ ἑταῖρος, εὐφυνῶς περὶ
 γραμματικὴν ἔχων, τοῦτο ἐπέδειξε. καὶ εὐδοκίμησας τυγχά-
 νει παρὰ τῶν πολιτῶν εἰκόνας.

Ἵσπανίας τῶν Οὐανθάλων καταδραμόντων
 ὅτι περὶ τῆς Ὀάσεως ὁ συγγραφεὺς πολλὰ παραδοξολο-
 γεῖ, περὶ τε τῆς εὐκρασίας αὐτῆς καὶ ὅτι οἱ τὴν ἱερὰν νό-20
 σον ἔχοντες οὐ μόνον ἐκεῖσε οὐ γίνονται, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχό-
 Cθεν παραγινόμενοι ἀπαλλάττονται τοῦ νοσήματος διὰ τὴν τοῦ
 ἀέρος εὐκρασίαν· καὶ περὶ τῆς ψάμμου τῆς πολλῆς ἐκείνης,
 καὶ τῶν ὀρσοσομένων φρεάτων, ὡς εἰς διακοσίους καὶ τρια-

8. Οὐάλιον vulg. 24. Putei Atrebatenses (*des puits Artésiens*). N.

Dum Vandali Hispanias vastassent, qui in muratas se urbes
 Romani receperant, eo inediae adacti sunt, ut invicem se laniando
 edere cogenterent. Ibi mulier una, quatuor liberorum mater, omnes
 devoravit, ad singulos praetextens, reliquos se alere ac salvare velle,
 donec omnibus illis absumptis, lapidibus a plebe obruta est.

Euplulius Magistrianius ad Valiam, Gothorum praefectum, mitti-
 tur, qui pacis foedera iniret, Placidiamque reciperet. Ille vero
 commode recepit, missaque frumentatione sexcentorum millium,
 Placidia Euplulio tradita, ad Honorium fratrem remittitur.

Cum Athenis inquiri coeptum esset, quonam modo conglutinari
 possent libri, discere quaerentibus modum glutinis, Philtati-
 us, scriptoris huius socius, in re litteraria bene industrius, ostendit: qua-
 re et honoris gratia statum illi cives collocant.

De Oasi auctor multa narrat incredibilia. De eius primum
 temperie: et quod sacro ibi morbo non modo nulli laborent, sed
 etiam si qui aliunde adveniant, eo liberentur ob benignam aëris
 temperiem. De copiosa deinde quae ibidem est arena, deque pu-
 teis, qui fossione ad ducentos et trecentos, nonnunquam vero etiam

κοσίους, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς πεντακοσίους πήχεις ὀρυσσόμε-
 να, ἀναβλύζουσι τὸ φεῖθρον, αὐτοῦ τοῦ στομίον προχεόμενον
 ἕξ ὃ κατὰ διαδοχὴν ἀρρόμενοι, ὅσοις κοινὸν γέγονε τὸ ἔρ-
 γον, τὰς οἰκείας ἀρούρας ποτίζουσιν οἱ γεωργοί. καὶ ὅτι
 5αἰ ὀπώραι αἰεὶ τοῖς δένδροι φέρονται· καὶ ὅτι ὁ οἶτος παν-
 τὸς κρείσσων σίτου καὶ χιόνος λευκότερος, καὶ ὅτι ἔσθ' ὅτε
 δις τοῦ ἔτους σπείρεται ἡ κριθή, τρεῖς δὲ αἰεὶ ἡ κέγχρος. D
 ἀρδεύουσι δὲ τὰ γήδια αὐτῶν ἐν θέρει μὲν διὰ τρίτης ἡμέ-
 ρας, ἐν χειμῶνι δὲ διὰ ἕκτης, ἕξ ὃ καὶ ἡ εὐφορία γίνεται.
 10καὶ ὅτι οὐδέποτε συννεφία γίνεται. καὶ περὶ τῶν ποιουμένων
 αὐτοῦ ὥρολογίων. λέγει δ' ὅτι νῆσος τὸ παλαιὸν ἦν, καὶ
 ἀπεχερσώθη, καὶ οἱ ταύτην καλεῖ Ἡρόδοτος μακάρων νῆ-
 σους· Ἡρόδοτος δὲ, ὁ τὴν Ὀρφέως καὶ Μουσαίου συγγρά-
 φας ἱστορίαν, Φαιακίδα ταύτην καλεῖ. τεκμηριοῖ δὲ νῆσον
 15αὐτὴν γεγονέναι ἕκ τε τοῦ ὄστρακα θαλάσσια καὶ ὄστρεα
 λίθοις τοῦ ὄρους προσπεπλασμένα εὐρίσκεισθαι τοῦ ἐπὶ τὴν
 Ὀασιν ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος φέροντος, δεύτερον ὅτι ψάμαδος
 πολλὴ ἐπεκχεῖται αἰεὶ, καὶ τὰς τρεῖς ἀναπληροῖ Ὀάσεις. V. 151
 20μὲν ἑξωτέρω, τὴν δὲ ἑσωτέρω, καταντικρὺ κειμένας ἀλλήλαις,
 συντείνοντος εἰς ἑκατὸν σημεῖα τοῦ μεταξὺ διαστήματος. P. 12
 ἔστι δὲ καὶ ἄλλη τρίτη μικρὰ, πολλῶ διαστήματι τῶν δύο
 κεχωρισμένη. λέγει δὲ εἰς πίστιν τοῦ νῆσον γενέσθαι, ὅτι καὶ

ad quingentos cubitos facta, scaturiginis rivos per orificium effundunt: unde per vices li, qui communi labore opus fecerunt, hauriunt, et arva sua rigant, agricolae. Arbores perpetuo ibi poma ferre: et frumentum illic matum omni frumento esse praestantius niveque candidius. Interdum bis quotannis hordeum ibi seri, milium autem perpetuo ter. Rigare incolas ruscula sua aestate tertio quoque die, hieme sexto, atque hinc tantam terrae fertilitatem conciliari. Nunquam ibi coelum nubes contrahere. Ad haec de horologiis, quae ibidem conficiuntur. Oasim memorat insulam olim fuisse, atque a continente divulsam, eandemque ab Herodoto vocari Beatorum insulam, ab Herodoro autem eo, qui Orphei ac Musaci conscripsit historiam, nominari Phaeacidem. Insulam ante fuisse ex eo coniecturas ducit, quod testae marinae et ostrea lapidibus adhaerentia in eo monte inveniantur, qui ex Thebaide in Oasim ducit. Deinde etiam, quod perpetuo copiosa ibi arena scattet, tresque Oases replet. Nam etiam ipse tres Oases esse tradit, duas magnas, exteriorem unam, alteram interiorem, e regione sibi invicem oppositas, centum miliarium spatio interiecto, cum tertia parva, longo interstitio ab alteris duabus separata. Insuper hoc etiam argumento insulam fuisse tradit, quod saepenumero accidit, ut pisces

ὑπὸ ὀρνέων ὀρᾶσθαι συμβαίνει πολλάκις ἰχθῦς φερομένους
καὶ ἰχθύων ἄλλοτε λείψανα, ὡς ἐντεῦθεν εἰκάζεσθαι, μὴ
πολὺ πόρρω εἶναι τὴν θάλασσαν. φησὶ δὲ καὶ Ὅμηρον ἐκ
τῆς πρὸς ταύτη Ἰθθαίδος ἔλκειν τὸ γένος.

A. C. 417 Ὅτι ὕπατος ὁ βασιλεὺς Ὀνωρίος προελθὼν τὸ ἐνδέκατον,⁵
Ind. 15 καὶ σὺν αὐτῷ Κωνσταντίος τὸ δεύτερον, τὸν Πλακιδίας γά-
Honor. 23 μὸν ἐπιτελοῦσιν, ἐφ' ᾧ πολλὰ μὲν αὐτῇ ἀνανεούσα, Κων-
Βσταντίον παρεσκεύασε κατὰ τῶν αὐτῆς ὀργιζέσθαι θεραπόν-
των. τέλος ἐν τῇ τῆς ὑπατείας ἡμέρᾳ ἀπὸ χειρὸς ταύτην
ὁ βασιλεὺς καὶ ἀδελφὸς Ὀνωρίος ἄκουσαν λαβὼν, ἐχειριζέει 10
παραδιδούς Κωνσταντίῳ. καὶ ἐπιτελεῖται εἰς τὸ λαμπρότα-
τον ὁ γάμος. εἶτα καὶ παῖς αὐτοῖς τίκτεται, ἣν ὀνομαζοῦσιν
Ὀνωρίαν, καὶ ἕτερος πάλιν, ᾧ κλήσιν ἔθεντο Οὐαλεντινιανός
ὁς ζῶντος μὲν Ὀνωρίον νωβελίσσιμος γίνεται, βιασαμένης
τῆς Πλακιδίας τὸν ἀδελφόν· μετὰ δὲ θάνατον τοῦ βασιλέως,¹⁵
καὶ ἔτι μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ τυραννήσαντος Ἰωάννου, καὶ
Ῥώμης βασιλεὺς ἀποδείκνυται. ὁ δὲ Κωνσταντίος συμβασιλεύ-
C ει τῷ Ὀνωρίῳ, αὐτοῦ μὲν χειροτονοῦντος, ἀλλὰ σχεδὸν τι
ἄκοντος. χειροτονεῖται δὲ καὶ ἡ Πλακιδία Ἀγούστα, τοῦ
τε ἰδίου ἀδελφοῦ καὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς χειροτονησάντων.²⁰
εἶτα πέμπεται πρὸς Θεοδοσίον, ὃς ἀδελφιδοῦς ὢν Ὀνωρίου,
τῶν πρὸς ἑὸ μερῶν ἐβασίλευσεν, ἡ ἀνάρρησις μνηνομένη
τῆς Κωνσταντίου βασιλείας καὶ μένει ἀπαράδεκτος. ἐπίστα-
ται νόσος Κωνσταντίῳ, καὶ μετέμελεν αὐτῷ ἡ βασιλεία, ὅτι

ab avibus eo delati visantur, aut certe arrosorum piscium reliquiae:
ut inde coniectare liceat, non admodum longe abesse mare. Ait
autem, et Homerum ex vicina huic Thebaide genus ducere.

Honorius Augustus undecimum et Constantius iterum consules
creati, Placidiae nuptias conciliant. Sed has ipsa nuptias cum ve-
hementer detrectaret, effecit, ut ipsius famulis indignaretur Con-
stantius. Tandem nihilominus ipso, quo consulatum iniit die, manu
ipsam arreptam Honorius Imperator, frater eius, invitam Constantio
in manu tradit, nuptiaeque splendide celebrantur. Hinc nata filia,
quam Honoriam nominarunt: filius item, cui Valentiniano nomen
datum, qui superstitie etiamnum Honorio Nobilissimus dictus, im-
pellente fratrem Placidia. Quin et mortuo Honorio, disiectaque Io-
annis tyrannide, Romanorum idem Augustus creatus est Constantius
vero Honorii in augustali imperio collega fit, ab illo quidem ipso,
sed paene repugnantem, constitutus. Placidia quoque Augusta a fra-
tre et marito dicta est. Dein ad Theodosium, qui fratre Honorii
genitus Orientis partibus Augustus imperabat, de Constantii Impe-
ratoris electione nuntius mittitur, minimeque receptus est. Hinc

οὐκέτι ἦν αὐτῷ ἐπ' ἀδείας, ὥσπερ πρότερον, εἶξέναι *τε* A. C. 421
 καὶ ἀπιέναι ὅπη καὶ ὅπως βούλοιο, καὶ ὅτι οὐκ εἶξῃν *Ind. 4*
 αὐτῷ χρῆσθαι βασιλεύοντι οἷς ἔθος εἶχε χρῆσθαι πατριώταις. τέ- *Honoc. 27*
 λος ἐπὶ βασιλεύσας μῆνας, ὥσπερ αὐτῷ καὶ ὁ ὄνειρος εἶ-
 5 πειν „ἔξ ἡδὴ πεπλήρωται, καὶ ἄρχονται ἐπτά,” πλευριτικῆ D
 νόσῳ τελευτᾷ, συντελευτησάσης αὐτῷ καὶ τῆς κατὰ τὴν
 ἀνατολὴν ὀργῆς καὶ ὀρμῆς, ἣν ὠδινεν ὅτι τὴν ἀναγόμενοι
 τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐ προσήκαντο.

Ἔστι Οὐαλίον τοῦ φυλάρχου τελευτήσαντος, Θευδέριχος
 10 τὴν ἀρχὴν διαδέχεται.

Ἔστι κατὰ θάλασσαν πολλὰ παθῶν ὁ συγγραφεὺς μό-
 λης διασωσέσθαι. ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀστέρος τινὸς τερατολογεῖ
 ἐπιβροίσαντος τῷ ἰστίῳ τοῦ πλοίου, μέλλειν αὐτοὺς βυθίζε-
 σθαι. οὐρανίαν δὲ τὸ φανὲν παρὰ τῶν ναυτῶν καλεῖσθαι.
 15 λέγει δὲ περὶ ψιττακοῦ, ᾧ εἰκοσιν ἔτεσι συνδιήγεν, ὡς σχεδόν
 τι οὐδὲν τῶν ἀνθρώπων πρακτομένων ἀμίμητον κατελίμπευεν.
 ὠρχεῖτό τε γὰρ, καὶ ἦδε, καὶ ἐκάλει ἐξ ὀνόματος, καὶ τάλλα P. 13
 ἔπραττεν.

Ἔστι ὁ ἱστορικὸς φησι, διάγοντος αὐτοῦ κατὰ Θήβας καὶ
 20 τὴν Σήνην ἱστορίας ἕνεκα, ἐν ἐπιθυμίᾳ γενέσθαι τοὺς φυ-
 λάρχους καὶ προφήτας τῶν κατὰ τὴν Τάλμιν βαρβάρων, ἦτος

13. μέλλον coni. N. 20. Σήνην Labb., Σοήνην vulg.

morbum Constantius contraxit, suscepti poenitens imperii, quod
 non iam, ut antea, enudi redeundique, quo et quando vellet, libertas
 esset: neque ludicris, ut moris eius erat, operam dare iam Impe-
 ratori permitteretur. Igitur septimo imperii mense, quemadmodum
 et insomnium sic indicaverat: „Sextus abiit: septimus inchoatur,”
 pleuritide extinctus est, extincta simul cum ipso in Occidentem
 ira atque expeditione, quam, quod ad imperii societatem admissus
 non esset, animo agitabat.

Valia, principe Gothorum, morte absumpto, imperium Theude-
 richus suscepit.

Scriptor varia maritimo itinere passus, vix salvus evasit. Ubi
 et prodigiosa quaedam de sidere commemorat, in ipsum navigii
 malum magno cum pondere ingruente, ut iam mergendi viderentur.
 Uraniam vero meteorum illud a nautis appellatum. Refert de psit-
 tacco, quocum annos ipse viginti vixerit, ut nullam fere humana-
 rum actionum, quam non imitaretur, omiserit. Saltabat enim, et
 canebat, et suo quemque nomine compellabat, aliaque id genus
 exprimebat.

Refert item historicus, cum apud Thebas et Syenem Iustran-
 dorum locorum cognoscendique studio versaretur, fama excitatos
 praefectos ac vates eorum barbarorum, qui ad Talmis incolunt,
 quos Blemmyas vocant, ipsius optasse congressum atque colloquium.

Dexippus, Eunapius etc.

τῶν Βλεμμύων, τῆς ἐντυχίας αὐτοῦ· ἐκίει γὰρ αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο ἡ φήμη. καὶ ἔλαβόν με, φησι, μέχρι αὐτῆς τῆς Τάλμεως, ὥστε κλεῖνους τοὺς χώρους ἱστορῆσαι, διέχοντας ἀπὸ τῶν Φιλῶν διάστημα ἡμερῶν πέντε, μέχρι πόλεως τῆς λεγομένης Πρίμα, ἧτις τὸ παλαιὸν πρώτη πόλις τῆς Θηβαίδος ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐτύγχανε· διὸ παρὰ τῶν Ῥωμαίων Ῥοβμιαία φωνῆ Πρίμα, ἦτοι πρώτη, ὠνομάσθη. καὶ νῦν οὕτω καλεῖται, καίτοι ἐκ πολλοῦ οἰκειωθεῖσα τοῖς βαρβάροις μεθ' ἐτέρων τεσσάρων πόλεων, Φοινικῶνος, Χίριδος, Θάπιδος, Τάλμιδος. παρὰ τούτους τοὺς χώρους φησὶ καὶ σμαράγδου μέ-10
 V. 152 τάλλα εἶναι μαθεῖν, ἐξ ὧν τοῖς Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν ἡ σμά-
 ραγδος ἐπλεόναζε. καὶ ταῦτά, φησιν, οἱ προφηταὶ τῶν βαρ-
 βάρων προὔτρεπόν με θεύσασθαι. ἀλλ' οὐκ ἦν τοῦτο δυνα-
 τὸν γενέσθαι χωρὶς βασιλικῆς προσταξέως.

A. C. 421 "Ὅτι Λιβάνιον τινα τερατολογεῖ, Ἀσιανὸν τὸ γένος, κατὰ 15
 Ind. 4 τὴν βασιλείαν Ὀνωρίου καὶ Κωνσταντίου ἐπὶ Ῥάβενναν πα-
 Honor. 27 ραγενέσθαι. ἄκρον δὲ τοῦτον εἶναι τελεστικόν. καὶ δύνα-
 σθαι δὲ φησι καὶ ὑπισχεῖσθαι αὐτὸν χωρὶς ὀπλιτῶν καὶ κα-
 τὰ βαρβάρων ἐνεργεῖν. εἶτα πείραν δούς, φησὶν, οὗτος τῆς
 ὑποσχέσεως, καὶ τῆς φήμης δραμούσης, ὥστε καὶ Πλακιδίαν 20
 τὴν βασιλίδα μαθεῖν, ἀναιρεῖται δὲ τελεστής· ἠπέλει γάρ,
 φησιν, ἡ Πλακιδία Κωνσταντῷ χωρισμὸν τοῦ γάμου, εἰ
 τοῖς ζῶσι περιλίποιο Λιβάνιος, ἀνὴρ γόης καὶ ἄπιστος.

18. καὶ χ. ὀπλ. κατὰ con. N. 21. τάλας susp. N.

„Abriperunt itaque me, ait, ut illas quoque regiones perlustrarem, in ipsam usque Talmis, a Philis quinque dierum intervallo distantem, ad urbem, quae dicitur Prima. Haec olim prima Thebaidis urbs, proxime a barbarico solo aberat, camque ob causam a Romanis latino vocabulo Prima nominata: quo etiam nunc nomine vocitatur, quamvis longo iam tempore barbari eam sibi vindicarent cum aliis quatuor oppidis, Phoenicone, Chiride, Thapide et Talmide.” In hac regione Smaragdi se fodinas reperisse scribit: unde Aegyptiorum regibus olim Smaragdi illa tanta copia suppeditabat. Et haec quidem barbarorum vates inspicere invitabant: verum id sine bona regis venia non licebat.

De Libanio quodam admiranda refert, Asianum genere hunc, Honorio et Constantio Imperatoribus Ravennam venisse, summumque veneficum ac magum fuisse. Dicit enim profectum esse, admiranda posse se absque armatis hominibus etiam adversus barbaros patrare. At cum deinde experimentum promissi dedisset, et fama longius manans ad ipsas usque Placidiae aures rumore detulisset, necatum illum esse: comminante Placidia coniugi Constantio divortium, nisi e vivis tolleretur Libanius praestigiator atque infidelis.

“Ὅτι Κωνσταντίος, Ἰλλυριὸς ἦν τὸ γένος, ἀπὸ Ναῖσου πόλεως τῆς Δακίας, καὶ πολλὰς στρατείας ἀπὸ τῶν Θεοδοσίου χρόνων τοῦ μεγάλου διελθὼν, ὕστερον καὶ τὴν βασιλείου ἀρχὴν, ὡς ἐβόηθη, ὑπέδου. ἦν δὲ τὰλλα μὲν ἐπαινετὸς καὶ 5 χρημάτων δὲ κρείττων, πρὶν ἢ συναφθῆναι Πλακιδίᾳ. ἐπεὶ δὲ αὐτῇ συνέζευκτο, εἰς φιλοχρηματίαν ἐξώκειλε. μετὰ μὲν ρ.Α.С. 421 τοι τὸν αὐτοῦ θάνατον δεήσεις κατ’ αὐτοῦ τῶν εἰς χρήματα ἀδικηθέντων ἐπὶ Ῥάβενναν πανταχόθεν συνέβόρον. ἀλλ’ ἡ τοῦ Ὀνωρίου, φησί, κουφάτης, καὶ ἡ τῆς Πλακιδίας πρὸς 10 αὐτὸν οἰκειότης ἀπράκτους αὐτῶν τὰς αἰτήσεις καὶ τὴν ἰσχὺν τοῦ δικαίου ἀπέφηνεν.

“Ὅτι τοσαύτη διάθεσις Ὀνωρίῳ πρὸς τὴν οἰκείαν ἀδελφ.Α.С. 421 φῆν, ἐξ οὗπερ ὁ ταύτης ἀνὴρ Κωνσταντίος ἀπέβίω, παρεμπεφύκει, ὡς τὴν ἄμετρον ἀγάπην αὐτῶν καὶ τὰ συνεχῆ κα- 15 τὰ στόμα φιλημάτων εἰς ὑπόληψιν αἰσχροῦν αὐτοῦς τοῖς πολλοῖς ἐμβάλειν. ἀλλὰ τοσαύτη πάλιν αὐτοῖς ἐναπετέχθη ἔχθρα P. 14 σπουδῇ Σπαδούσης καὶ Ἐλπίδας, (τροφὸς δ’ ἦν αὕτη Πλακιδίας,) αἷς καὶ τὰ πολλὰ προσεῖχε, συμπράττοντος αὐταῖς καὶ Λεοντέως τοῦ ταύτης κουράτορος, ὥστε στύσεις μὲν πολλάκις ἐν τῇ Ῥα- 20 βέννῃ συστῆναι, (περιῆν γὰρ κάκεινῃ πληθὸς βαρβάρων ἐκ τῆς πρὸς Ἀδάουλφον συναφείας, καὶ ἐκ τῆς πρὸς Κωνσταντίου συζυγίας,) καὶ πληγὰς δὲ προσελθεῖν ἐξ ἑκατέρου μέρους. τέ- λος ἐκ τῆς ἀναφθείσης ἐκείνης ἔχθρας καὶ τοῦ ἀντιβόρου

1. Ναῖσου et 2. Δακίας Labb. Παναῖσου et Καδίας vulg.

Constantius genere Illyrius fuit, e Naisso urbe Daciae, qui multis obitis iam inde a Theodosii Magni temporibus militiae muneribus, ad summum tandem, ut diximus, imperii apicem evectus est. Is cum cetera fuit laude dignus, tum quod auri nulla cupiditate flagraret, antequam quidem Placidiae coniungeretur; nam ea uxore ducta, pecuniarum avidus evasit. Ipso ergo mortuo, cum postulatis homines Ravennam undique confluxerunt, quos bonis ille per iniuriam exuisset. „Verum Honorii, inquit, lenitas, et Placidiae cum eo arcta nimis familiaritas, frustra ut essent hae querimoniae omnisque adeo iuris vis ac potentia, effecit.”

Honorii erga sororem insita affectio tanta fuit, ex quo Constantius, eius maritus, vita decessit, ut perditae nimis amando et assidue os eius osculando turpis apud multos consuetudinis suspicionem non effugerit. Sed hic amor in tantum brevi vertit odium, allaborantibus Spadusa atque Elpidia, Placidiae nutrice, quibus illa tribuebat plium, adiutante item ipsas Leonteo, illius curatore, ut et seditiores Ravennae frequenter exsisterent, (adhaerebat enim ipsi adhuc barbarorum turba, cum ex Adaulphi, tum ex Constantii Imperatoris coniugiis,) et vulnera etiam utrinque inferrentur; donec tandem

A. C. 423 τῆς πρὶν φιλίας μίσους, εἰς Βυζάντιον Πλακιδία, τοῦ ἀδελ-
 Ind. 6 φοῦ ὑπερισχύσαντος, σὺν τοῖς οἰκειοῖς παισὶν ἐξορίζεται. καὶ
 Honor. 29 μόνος αὐτῆ Βοηθατίος τὰ πικρὰ φιλάτων, ἀπὸ τῆς Ἀφρι-
 Βκῆς, ἧς ἤρχε, καὶ χρήματα ὡς ἐδύνατο ἐπέμπε, καὶ πρὸς τὴν
 ἄλλην αὐτὸς ἔσπευδε θεραπεΐαν. ὕστερον δὲ καὶ εἰς τὴν τῆς 5
 βασιλείας ἀνάληψιν ἅπαντα συνεβάλετο.

A. C. 423 "Ὅτι Ὀνώριος ὑδερικῶ νοσήματι ἀλούς, πρὸ ἕξ καλα-
 δῶν Σεπτεμβρίων τελευτᾷ· καὶ πέμπονται γράμματα πρὸς τὴν
 ἀνατολήν, τὸν βασιλέως θάνατον μηνύοντα. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα
 ἐπέμποντο, Ἰωάννης τις ἀνθεντήσας τυραννεῖ· ἐφ' οὗ καὶ 10
 τῆς ἀναρρήσεως γινομένης, ἐξῆρήθη ὡσπερ ἀπὸ τινος προρῆ-
 σεως προαχθέν „πίπτει, οὐ στήκει." καὶ τὸ πλῆθος ὡσπερ
 ἀναλύοντες ἐπὶ τὸ ῥηθὲν ἀναφωνοῦσι „στήκει, οὐ πίπτει."

"Ὅτι Βοηθατίος ἀνὴρ ἦν ἥρωϊκὸς καὶ κατὰ πολλῶν
 C πολλάκις βαρβάρων ἠρίστευσεν, ἄλλοτε μὲν σὺν ὀλίγοις 15
 ἐπερχόμενος, ἄλλοτε δὲ καὶ σὺν πλείοσιν, ἐνίστε δὲ καὶ μοτο-
 μαχῶν. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, παντὶ τρόπῳ πολλῶν βαρβάρων
 καὶ διαφόρων ἐθνῶν ἀπῆλλαξε τὴν Ἀφρικὴν. ἦν δὲ καὶ δι-
 καιοσύνης ἐραστῆς, καὶ χρημάτων κρείττων. ἐπράχθη δὲ αὐ-
 τῷ καὶ τι τοιοῦτον. ἀνὴρ τις ἄγροικος, ἔχων ἀνθοῦσαν γυ- 20
 ναῖκα τὴν ὄραν, ὑπὸ τινος τῶν συμμάχων βαρβάρων ἐμοι-
 χεύετο· δεῖται τοιγαροῦν Βοηθατίου, τὴν ὕβριν ὀλοφυρό-
 μενος. ὁ δὲ Βοηθατίος μαθὼν τὸ διάστημα τοῦ τόπου καὶ

ob eas ipsas inimicitias et priori amori par nunc odium Constantinopolim Placidia, fratre praevalente, cum liberis ablegatur. Solus Bonifacius fidem illi servaus, cum ex Africa, cui praeerat, pecuniam, ut poterat, submitit, tum ad alia ei obsequia praesto fuit. Qui post etiam, ut ad imperium haec rediret, nihil non fecit tulitque.

Honorius aquae intercutis morbo correptus, ante diem sextum Kalendas Septembris vitam finit, missaeque in Orientem litterae Augusti mortem nuntiantes. Quae dum ultro citroque mittuntur, Ioannes quidam tyrannidem occupavit, atque eius inauguratione imperii, tanquam ab aliquo futurae rei oraculo, iactum est: „Cadit, non stat:" quod vulgus dictum invertens exclamabat: „Stat, non cadit."

Bonifacius vir erat heroicus, qui cum multis saepe gentibus barbaris strenue pugnavit, paucis interdum copiis adhibitis, interdum pluribus, nonnunquam vero et singulari certamine: et, ut verbo dicam, barbaras multas variasque gentes Africa expulit. Idem iustitiae vel imprimis studiosus et abstiniens ac pecuniarum contemptor fuit, a quo etiam huiusmodi aliquando patratum facinus. Rusticus quidam praestanti forma uxorem suam cum barbaro quodam e confederatis milite consuescere cognovit: rogavit itaque Bonifacium, dedecus illud familiae deplorans, ut opem ferret. Ille cognito

τὸ ὄνομα τοῦ ἀγροῦ ἐν ᾧ τὰ τῆς μοιχείας ἐπράττετο, τὸν μὲν ἰκέτην τέως ἀπέπεμπε, προστάξας πάλιν τῇ ἐξῆς αὐτῷ προσελθεῖν ὀψίας δὲ λαθῶν ἅπαντας, καὶ ἐπὶ τὸν ἀγρὸν D ἐλάσας, ἐβδομήκοτα διίστάμενον σταδίοις, καὶ εὐρῶν τὸν 5βάρβαρον τῇ μοιχευομένῃ συγκαθεύδοντα, τέμνει τε αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ δι' αὐτῆς ὑποστρέφει νυκτός. προσελθόντι V. 153 δὲ κατὰ τὸ πρόσταγμα εἰς τὴν αὐριον τῷ ἀνδρὶ ἐπιδίδωσι τοῦ βαρβάρου τὴν κεφαλὴν, διαπνιθανόμενος εἰ ἐπιγινώσκει αὐτήν. ὁ δὲ τοῖς παροῦσιν ἅμα καταπλαγείς καὶ ἀμυχανή- 100σας, ἔπειτα ἐπιγνούς καὶ πολλὰ τῆς δικαιοσύνης εὐχαριστή- σας, σὺν χαρᾷ ἀπῆει.

Ὅτι ἕκαστος τῶν μεγάλων οἰκῶν τῆς Ῥώμης, ὡς φησιν, ἅπαντα εἶχεν ἐν ἑαυτῷ ὅποσα πόλις σύμμετρος ἡδύνατο ἔ- χειν, ἰππόδρομον καὶ φόρους καὶ ναοὺς καὶ πηγὰς καὶ λου- P. 15 15τρα διάφορα. διὸ καὶ ὁ συγγραφεὺς ἀπεφθέγγετο ·

Εἰς δόμος ἄστν πέλει· πόλις ἄστεα μυρία κεύθει.

ἦσαν δὲ καὶ λουτρά δημόσια παμμεγέθη. αἱ δὲ Ἀττωνιαναὶ οὕτω καλούμεναι εἰς χρεῖαν τῶν λονομένων καθέδρας εἶχον παρακειμένας χιλίας ἑξακοσίας, ἐκ μαρμάρου κατεσκευασμέ- 20νας ξεστοῦ· αἱ δὲ Διοκλητιαναὶ ἐγγὺς διπλασίους. τὸ δὲ τεῖ- χος τῆς Ῥώμης μετρηθὲν παρὰ Ἀμμωνος τοῦ γεωμέτρου καθ' ὃν καιρὸν Γότθοι τὴν προτέραν κατ' αὐτῆς ἐπιδρομὴν ἐποιή- σαντο, εἴκοσι καὶ ἐνὸς μιλίου διάστημα ἔχον ἀπεδείχθη. B

loci intervallo et agri nomine, ubi adulterium patraretur, homi- nem tum quidem dimisit, in posterum diem ad se redire iussum. Noctu autem, insciis omnibus, in agrum illum septuaginta stadiis dissitum profectus, deprehensi cum moecha barbari caput amputa- vit, eademque domum nocte revertit. Redcunt deinde, ut mandatum fuerat, postridie marito, barbari caput obtulit, percunctatus, an novisset. Ille spectaculo percussus, et quasi sensu motus, mox, ubi agnovit, multis iustitiae causa actis gratis, domum lactus rediit.

E magnis Romanae urbis domibus, ut hic refert, omnia intra se unaquaeque habuit, quaecumque mediocris etiam urbs habere po- tuit, hippodromum, fora, delubra, fontes, varia balnea. Hinc et scriptor sic exclamat:

Est urbs una domus: mille oppida continet una urbs.

Sed et lavacra publica ingenti prorsus fuere magnitudine, e qui- bus, quae Antoninianae nominantur Thermae, ad commodiorem la- vantium usum mille sexcenta habuerunt sedilia, e marmore polito fabricata, Diocletianae duplo fere plura. Romanae vero urbis moe- nia ex Ammonis geometrae dimensione, quo tempore Gothi illam priore incursione infestarunt, viginti et unius miliaris spatium in circuitu habere comperta sunt.

Ἐπι πολλοὶ οἴκοι Ῥωμαίων προσόδους κατ' ἐνιαυτὸν ἐδέχοντο ἀπὸ τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀνὰ τεσσαράκοντα χρυσῶν κεντηνάρια, χωρὶς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων εἰδῶν, ἃ εἰς τρίτον συνέτεινεν, εἰ ἐπιπράσκειτο, τοῦ εἰσφερομένου χρυσοῦ. τῶν δὲ μετὰ τοὺς πρώτους δευτέρων οἴκων τῆς Ῥώμης πεντεκαίδεκα καὶ δέκα κεντηναρίων ἡ πρόσδοδος ἦν. καὶ ὅτι Πρόβος ὁ παῖς Ὀλυμπίου, τελέσας τὴν οἰκίαν πραιτουῦραν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς Ἰωάννου τυραννίδος, δώδεκα κεντηνάρια χρυσοῦ ἀνήλωσε. Σύμμαχος δὲ ὁ λογογράφος, συγκλητικὸς ὢν τῶν μετρίων, πρὶν ἢ τὴν Ῥώ-10
 C μην ἀλῶναι, τοῦ παιδὸς Συμμάχου πραιτουῦραν τελῶντος, εἴκοσι κεντηνάρια ἐδαπάνησε. Μάξιμος δὲ, εἰς τῶν εὐπύρων, εἰς τὴν τοῦ υἱοῦ πραιτουῦραν τεσσαράκοντα κατεβάλετο κεντηνάρια. ἑπτὰ δὲ ἡμέραις οἱ πραιτῶρες τὰς παρηγύρεις ἐτέ-15
 λουν.

Ἐπι ὁ συγγραφεὺς τῷ Ὀδυσσεὶ τὴν πλάνην οὐ κατὰ Σικελίαν φησὶ γεγενῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πέρατα τῆς Ἰταλίας καὶ τὴν εἰς ἄδον κάθοδον παρὰ τὸν ὠκεανὸν γεγενῆσθαι, ἐν ᾧ καὶ ἡ πολλὴ πλάνη. ἀγωνίζεται δὲ διὰ πολλῶν τοῦτο παρραστῆσαι. ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλους διαφόρους ἀνέγνωμεν ἐν τού-20
 τοις αὐτῷ συμφωνοῦντας.

Ἐπι ἀποστέλλεται ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως παρὰ Θεο-
 D δοσίῳ Πλακιδίᾳ, ἕνα παισὶ κατὰ τοῦ τυράννου καὶ ἐπα-
 7. Ὀλυβρίου conii. Reines. Ep. 69. p. 643. Optime. N.

Multas Romae familias annuos redditus e bonis accepisse quadraginta circiter auri centenarios, absque frumento et vino aliisque speciebus, quae tertiam aequabant auri partem, si venderentur. Alteras vero post has decem aut quindecim centenarios in censu habuisse. Probum, Olympii filium, in praetura, quam Iohannis tyranni temporibus gessit, auri centenarios duodecim expendisse: Symmachum vero oratorem, mediocri censu senatorem, ante captam urbem filio Symmacho praeturam gerente, centenarios impendisse viginti; Maximum dein, ex opulentis ac beatis unum, in filii praeturam quadraginta centenarios impendisse. Septem autem diebus solemnes ludos praetores celebrabant.

Scriptor hic Ulysses ait non circa Siciliam, sed ad extremas Italiae oras oberasse: et traiecto Oceano ad inferos descendisse, atque in eo mari variis illum erroribus iactatum fuisse. Quod multis confirmare nititur. Nos et alios plures legimus in his cum illo consentire.

Remissa est Constantinopoli a Theodosio Placidia cum liberis adversus Ioannem tyrannum: et illa quidem Augustae nomen, Valentinianus vero Nobilissimi titulum iterato suscepit. Submissus

ναλαμβάνει αὐτὴ μὲν τὸ τῆς Αὐγούστης, ὃ δὲ Οὐαλεντινια- A. C. 423
 νὸς τὸ τοῦ νοβελισσίου αἶσιμα. συνεκπέμπεται δὲ αὐτοῖς Ind. 6
 καὶ στρατὸς, καὶ στρατοπεδάρχης ἑκατέρας δυνάμεως, Ἀρδα- The. i. 16
 βούριος ἅμα τῷ παιδί Ἀσπαρι, καὶ τρίτος Κανδιδιανός. κα-
 5 τὰ δὲ τὴν Θεσσαλονίκην Ἡλίων ὁ τῶν ὄφρικίων μάλιστα
 παρὰ Θεοδοσίου ἀποσταλεῖς ἐν δύνει Βαλεντινιανὸν ἐπ' αὐτῆς
 Θεσσαλονίκης τὴν τοῦ καίσαρος ἐσθῆτα, πέμπτον ἔτος ἄγον-
 τα τῆς ἡλικίας. κατιόντων δὲ αὐτῶν, Ἀρδαβούριος μὲν ἀλί-
 σκεται παρὰ τῶν τοῦ τυράννου καὶ ἀναπέμπεται πρὸς αὐτὸν,
 10 καὶ φιλιᾷζει αὐτῷ· ὃ δὲ τούτου παῖς ἅμα Πλακιδία ἐν ἁ-
 θυμῷ καὶ λύπῃ ἦσαν. Κανδιδιανὸς δὲ πολλὰς πόλεις αἰ- P. 16
 ρῶν καὶ εὐδοκίμων λαμπρῶς, τὸ λυποῦν διεσκέδαζε καὶ ἐψυ-
 γαγῶγει. εἶτα σφάζεται ὁ τύραννος Ἰωάννης, καὶ Πλακιδία A. C. 425
 ἅμα καίσαρι τῷ παιδί εἰσέρχεται εἰς τὴν Ῥάβενναν. Ἡλί- Ind. 8
 15 ων δὲ ὁ μάλιστα καὶ πατρικίος, καταλαβὼν τὴν Ῥώμην καὶ
 πάντων ἐκεῖσε συνδραμόντων, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἐπταε-
 τηρὸν ὄντα ἐνδύει Βαλεντινιανόν. ἐν οἷς καὶ τὰ τῆς ἱστορίας.

17. τελευτῆ in f. add. N.

quoque exercitus, bellique imperator utriusque militiae, Ardaburius
 nimirum cum Aspare filio, addito et tertio Candidiano. Ad Thessa-
 lonicam [cum ventum esset,] Helion, officiorum magister, a Theodosio
 missus, Valentinianum in ipsa illa urbe Caesaris veste induit, annos
 natum non amplius quinque. Cum autem ad Italiam pervenissent,
 Ardaburius a tyranni militibus capitur, missusque ad illum amiciti-
 am cum eodem init. Eius interim filius [Aspar] una cum Placidia
 in magna rerum desperatione luctuque versabantur. Sed Candidia-
 nus, multis occupatis urbibus, partaque rebus bene gestis nominis
 claritate, luctum dissipavit animosque reddidit. Caeso dein Ioanne
 tyranno, Placidia una cum Caesare filio Ravennam init. Helion
 vero, magister et patricius, Romam invasit, omnibusque eo confluen-
 tibus, Valentinianum iam septennem veste induit Imperatoria, ubi
 historiae finis est.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΚΑΝΔΙΔΙΟΥ ΙΣΑΥΡΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

EX HISTORIA
CANDIDI ISAURI
EXCERPTA.

P. 17
V. 154 *Ανεγνώσθησαν Κανδίδου ιστορίας λόγοι τρεις. ἀρχεται μὲν τῆς ιστορίας ἀπὸ τῆς Λέοντος ἀναξίτητος, ὃς ἦν ἐκ Δακίας μὲν τῆς ἐν Ἰλλυριοῦς, στρατιωτικῇ παραγγελίας τάγματι καὶ τελῶν ἄρχας τῶν ἐν Σηλυμβρία, τὴν βασιλείαν δὲ σπουδῇ Ἄσπαρος ἐγκρατισθεὶς, ὃς ἦν Ἄλανος μὲν γένος, ἐκ νεαρῶς δὲ στρατευσάμενος ἡλικίας καὶ παιδοποιησάμενος ἐκ τριῶν γάμων Ἀρδαβούριον, Πατρίκιον, Ἐρμενάριχον, καὶ Θηλείας Βδύο. ποιεῖται μὲν ὁ συγγραφεὺς, ὡς εἴρηται, ἀρχὴν τῆς ιστορίας τὴν ἀρχὴν τῆς Λέοντος βασιλείας, τελευτᾷ δ' εἰς τὴν ἀναγόρευσιν Ἀναστασίου. ἔστι δὲ πατρίδος μὲν Ἰσαυρίας, ὡς αὐτὸς φησι, τῆς τραχείας· ἐπιτήδευμα δὲ ἔσχενιο ὑπογραφεὺς τῶν ἐν Ἰσαύροις πλείστον ἰσχυρῶν· τὴν δὲ θρησκείαν Χριστιανὸς ἦν καὶ ὀρθόδοξος. τὴν τε γὰρ τε-*

Lecti sunt Candidi historici libri tres. Inchoat historiam ab electione Leonis, qui e Dacia Illyrica oriundus, cum militari agmine Selymbrianisque cohortibus praeesset, Asparis studio imperium adeptus est. Hic Aspar genere Alanus erat, a pueritia militiam secutus, qui ternis nuptiis totidem filios, Ardaburium, Patricium, Ermenarichum, duasque filias sustulit. Incipit ergo, uti diximus, historicus ab initio Leonis Imperatoris, desinit vero cum Anastasio Imperator renuntiatus est. Patria illi ea Isauria est, ut ipse fateatur, quae Trachea sive Aspera dicitur. Tabellio fuit vitae instituto sub iis, qui apud Isauros poterant plurimum: religione vero Christianus, et quidem Orthodoxus. Quartam enim Synodum lau-

τάρτην σύνοδον ἐπαίνοις στέφει, καὶ τοὺς κατ' αὐτῆς καινοτομοῦντας καθάπτεται δικαίως. τὴν δὲ φράσιν οὐκ ἔχει πρέπουσαν λόγῳ ἱστορικῷ· ταῖς τε γὰρ ποιητικαῖς λέξεσιν ἀπειροκάλως τε κέχρηται, καὶ μειρακιωδῶς, καὶ ἡ συνθήκη αὐτῷ εἰς τὸ C Στραχύτερον καὶ δύσηχον ἐκδιθυραμβοῦται, ὡσπερ αὖ πάλιν εἰς τὸ ἐκλελυμένον τε καὶ ἐκμελὲς ὑπτιάζει. νεωτερίζει δὲ καὶ ταῖς συντάξεσιν οὐκ εἰς τὸ γλαφυρὸν μᾶλλον καὶ ἐπαφρόδιτον, ὡσπερ ἕτεροι, ἀλλ' ὥστε δυσχερῆς ἀκοῦσαι, καὶ τοῦ ἡδέος ὑπερόριος. πλὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ πολὺ βελτίων ἐν-
10 αιοαχοῦ τοῖς λόγοις πάντα γινόμενος, συμμιγῆ τὴν ἱστορίαν καὶ
ἐξ ἀνομοιοτάτων ἀρμόζων ἀλλίσκεται. οὗτος ἰσχυρίζεται τὴν P. 18
Ἰσαυρίαν ἀπὸ τοῦ Ἡσαῦ λαβεῖν τὴν ἐπωνυμίαν.

Διέρχεται δὲ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν Ἄσπαρος καὶ
τῶν παιδῶν αὐτοῦ δυναστείαν· τὴν ἀνάρξῃσιν διὰ του
15 Ἄσπαρος Λέοντος, τὸν σύμβατα τῇ πόλει ἐμπρησμον, καὶ
ἴσα Ἄσπαρι περὶ τούτου ἐπὶ τὸ κοινῆ συμφέρον ἰδιαπέπρα-
κται· καὶ περὶ Τατιανοῦ καὶ Βιβιανοῦ, καὶ ὡς περὶ αὐτῶν
διηρέχθη Ἄσπαρ καὶ ὁ βασιλεὺς, καὶ οἷα εἰς ἀλλήλους ἀπε-
φθέγγαντο· καὶ ὡς ὁ βασιλεὺς διὰ τοῦτο ἡταιρίσατο τὸ
20 Ἰσαύρων γένος διὰ Ταρσικοδόσσα Ρουσσούμβλαδεῖτον, ὃν
καὶ Ζήνωνα μετονομάσας γαμβρὸν ἐποίησατο, τὴν προτέ-
ραν γυναικα θανάτου νόμῳ ἀποβαλόντα. καὶ ὡς Ἀρδαβού- B
ριος εἰς τὸ ἐναντίον μελετῶν τῷ βασιλεῖ, καὶ αὐτὸς οἰκειοποιή-
σασθαι τοὺς Ἰσαύρους διενόηθη. καὶ ὅτι Μαρτίνος, οἰκείος V. 155

17. Τατιανοῦ Labb., Τιτιανοῦ vulg.

dibus ornat, meritoque perstringit eos, qui eam oppugnant. Stylum habet historiae non satis accommodatum. Nam et poetarum phrasibus sine delectu ac iuveniliter abutitur: et compositio eius durior et absona, dithyramborum ritu, quae alias iterum in dissolutam atque inconcinnum dilabitur. Constructiones innovat non ad ornatum maiorem ac venustatem, ut reliqui solent, sed ita, ut auditu molestus fiat, omnisque adeo expers suavitatis. Interdum autem se ipso verbis melior prorsus evadens, promiscuam historiam, etiam ex admodum dissimilibus, concinnareprehenditur. Hic Isauriam ab Esau nomen mutuatum dicere audeat.

Primo libro narrat Asparis liberorumque eius potentiam, et Leonis per Asparem electionem. De urbis conflagratione exorta, quaeque hic ab Aspare rei publicae commodo gesta sint. De Titiano et Viviano, utque de illis Aspar cum Imperatore contenderit, et quae ac qualia inter eos verba tum iactata sint. Imperatorem ea ex causa cum Isaurorum genere societatem iniisse per Tarasicodissam, Rusumbladeotiam, quem etiam, Zenonem mutato nomine vocatum, generum sibi adscivit, cum is priorem coniugem mortalium

ᾧν Ἀρδαβουρίου, μηνύει Ταρασικοδίσσα ἄπερ Ἀρδαβου-
ρίῳ κατὰ βασιλέως ἐντυρέετο· καὶ ὡς ἐντεῦθεν εἰς τὸ τρα-
χύτερον τῆς εἰς ἀλλήλους ὑπονοίας προϊούσης, ἀναίρει Λέων
ὁ βασιλεὺς Ἀσπαρα καὶ τοὺς παῖδας, Ἀρδαβουρίον καὶ
Πατρικίον τὸν καίσαρα. ἀλλ' ὁ μὲν κατσαρ τῶν πληγῶν
ἀνεγκῶν, παραδόξως διεσώθη καὶ διέζησεν. ἀλλὰ καὶ ὁ
ἕτερος τῶν παίδων, Ἀρμενέριχος, οὐ συμπαρῶν τῷ φόντι
C τὸν φόνον τότε διέφυγε. Ταρασικοδίσσαν δὲ γαμβρὸν ἐπὶ θυ-
γατρὶ Ἀριάδῃ Λέων ὁ βασιλεὺς ποιεῖται, καὶ μετονομάζει
Ζήνωνα, στρατηγὸν τῆς ἑω χειροτονήσας. καὶ τὰ κατὰ Ἀφρι-10
κὴν Βασιλίσκου εὐτυχήματά τε καὶ δυστυχήματα. καὶ ὡς
Λέων πολλὰ βουληθεὶς καὶ διαμηχανησάμενος Ζήνωνα τὸν
γαμβρὸν ἀνειπεῖν βασιλέα, τῶν ὑπηκόων μὴ παραδεχομένων,
οὐκ ἴσχυσε. καὶ ὡς πρὸ τελευταῆς αὐτοῦ τὸν ἔργον μὲν αὐ-
τοῦ ἐκ Ζήνωνος φύντα τῇ Ἀριάδῃ· καὶ ὡς μετὰ τελευταῆν15
Λέοντος ὁ παῖς Λέων Ζήωνα τὸν πατέρα, συναιεῖσει τῆς
βουλῆς, βασιλέα ἔστησε. λεπτομερῆς τε τῆς Ἰσαύρων γενεα-
D λογίας ἀφήγησις, καὶ ὡς εἶσαν ἀπόγονοι τοῦ Ἡσαῦ, πολλή
σπουδὴ καὶ διήγησις. ὅπως τε Ζήνων ὑπὸ Βηρίνης ἀπατη-
θεὶς, φεύγει γυναικὶ ἅμα καὶ μητρὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς βα-20
σιλείας. καὶ ὡς Βηρίνα, ἐλπιδὶ τοῦ συναφθῆναι Πατρικίῳ
τῷ μαγίστρῳ καὶ βασιλεύειν αὐτὸν, τὸν γαμβρὸν αὐτῆς φυ-
7. Supra Ἐρμενέριχος.

lege amisisset. Ardaburium item, quo Imperatori adversaretur, Isauros aequae suarum partium facere constituisse: atque Martinum quendam, Ardaburii familiarem, Tarasicodissae indicasse, quaecunque in Imperatorem machinaretur Ardaburium. Quomodo exinde asperius in dies crescente mutua suspicione, Leo Imperator Asparem sustulit eiusque liberos, Ardaburium et Patricium Caesarem; etsi Caesar excepta plaga, inopinato salvus evasit, vixitque: et alius item de Aspari filiis, Armenerichus, quod abesset tum forte a patre, caedem perinde effugit. Tarasicodissam ergo sibi generum, data Ariadna filia, Imperator adscivit, Zenonemque nominatum, exercitus in Oriente ducem creavit. Refert deinde quae in Africa secunda adversaque gesserit Basiliscus. Leonem quoque multa volentem molientemque, quo Zenonem generum Imperatorem renuntiaret, subditis repugnantibus, minime id quidem efficere potuisse, sed paulo ante obitum nepotem ex Ariadna et Zenone natum creasse: ita post Leonis excessum a Leone filio Zenonem patrem, assentiente senatu, esse Imperatorem coronatum. Hinc Isaurorum stemma per series descripsit auctor, atque illos esse Esau posteros ac sobolem, studiose persuadere conatur. Ut a Verina deceptus Zeno fugerit cum uxore ac matre ex urbe imperioque: utque Verina spe adiungendi sibi Patricium magistrum, foreque ut imperaret, gene-

γαδεύασα ἐξ ἀπάτης, καὶ αὐτὴ τῆς ἐλπίδος ἐσφάλη, τῶν ἐν τέλει Βασιλίσκον τὸν αὐτῆς ἀδελφὸν ἀνειπόντων βασιλέα. περὶ τε τῆς Ἰσαύρων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀμυθῆτου σφαγῆς. καὶ ὡς μετὰ Νέπωτα βασιλέα Ῥώμης Ἀυγούστουλον 5ὸ πατῆρ Ὀρέστης Ῥώμης κατεπράξατο βασιλεύειν. ταῦτα ὁ πρῶτος λόγος.

Ὁ δὲ δεύτερος, ὅπως Πατρίκιος ὁ μάγιστρος ὁ Βηρήνη P. 19 συμφθειρόμενος, ἐπαγανακτήσαντος αὐτῷ Βασιλίσκου, ἀπεβίω. καὶ διὰ τοῦτο Βηρήνα δι' ἔχθρας πρὸς τὸν ἀδελφὸν 10κατασταῖσα, καὶ Ζήνωνι διὰ χρημάτων τὴν τῆς βασιλείας ἀνάληψιν συμπράττουσα, τὰ ἔσχατα ἔπασχεν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ εἰ μὴ διέκλεψεν αὐτὴν Ἀρμάτος ἐκ τοῦ ναοῦ, τάχα ἂν καὶ διεφθάρη. ὡς Ἀρμάτος τῇ γαμετῇ συνδιαφθειρόμενος Βασιλίσκου, ἐπὶ μέγα δυναστείας ἤρθη. καὶ ὡς 15ὑστερον τὸν κατὰ Ζήωνος πιστευθεὶς πόλεμον, ἀπέκλεινεν ἐπὶ συνθήκαις δι' Ἰλλου πρὸς αὐτόν. καὶ εὐδοκιμῶν ἐπὶ Ζήωνος, ὡς καὶ τὸν υἱὸν Βασιλίσκου καίσαρα ἰδεῖν, ὑστερον B ἐκρεουργήθη, καὶ ὁ παῖς ἐκ τοῦ καίσαρος εἰς τοὺς ἐν Βλαχέρναις ἀναγνώστας ἐτέλεσεν. ὡς πρὸ τούτων Βασιλίσκος 20Μάρκον τὸν ἴδιον υἱὸν καίσαρα ἀνεῖπεν, εἶτα καὶ βασιλέα. καὶ ὡς Ἰλλους συνέβη Ζήνωνι εἰς φίλιαν, καὶ πάλιν ἀναλαβεῖν παρεσκεύασε τὴν βασιλείαν. καὶ ὡς καταστασιασθεὶς

rum suum Zenonem fugaverit per fraudem, quae tamen spes eam fefellerit, cum ii, qui in magistratu erant, Basiliscum, eius fratrem, Imperatorem renuntiarunt. De Isaurorum incredibili Constantino-politana in urbe caede, utque post Nepotem, Romanorum Imperatorem, Orestes pater Augustulum Romano praefecerit imperio. Et haec fere libro primo narrat Candidus.

Altero vero libro ista. Patricius magister, qui cum Verina consuetudinem habebat, indignante ipsi Basilisco, periit. Ea propter in fratrem Verina odio concepto, ac Zenonem opibus ad recuperandum imperium adiuvens, extrema quaeque a fratre pertulit, ac nisi e templo Armatus eam clam subduxisset, forte et ipsa e medio sublata fuisset. Cum Basilisci deinde uxore adulteratus Armatus, ad summam pervenit potentiam, adeo ut tandem ei bellum, quod adversus Zenonem gerebatur, creditum fuerit, ad quem tamen certis pactis Hilli opera conditionibus defecit. Sub Zenone igitur tanti cum esset nominis Armatus, ut et filium Basiliscum Caesarem viderit, post nihilominus in frustra disceptus est, et puer ipse ex Caesare inter lectores in Blachernis profiteri coepit. Basiliscus ante haec Marcum filium Caesarem creat, ac post etiam Imperatorem. Hillus, cum Zenone conciliata amicitia, imperium eidem recuperare studuit. Basiliscus itaque a seditiosis superatus, cum Zenonide coniuge ac

Βασιλίσκος σὺν τῇ γυναικὶ Ζηνωνίδι καὶ τέκνοις καταφεύγει εἰς τὴν ἔκκλησίαν, κακείθεν ἀπίστη Ἀρμιάτου ἐκβληθεὶς, ἐξορίζεται εἰς Καππαδοκίαν, εἶτα παγγενεὶ κατασφάζεται ὡς Πέτρον τοῦ δυσσεβοῦς τὰς τῆς ἀνατολῆς ταράσσοντος Ἐκκλησίας, Καλανδίανα Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἱερᾶσθαι Ἀντιοχείας ἀπέστειλε, καὶ δεόμενος χρημάτων ἐκ μηνυμάτων ἐπέτυχε. καὶ πολλοὶ νεωτερίσαντες κατ' αὐτοῦ καὶ ἐαλωκότες δίκην ἔδωσαν. ὡς Ἴλλους πολλὰ τῇ Ῥωμαίων συνήργε πολιτεία, ταῖς τε κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθίαις, καὶ ταῖς κατὰ πόλιν φιλοτιμίαις τε καὶ δικαιοπραγίαις. ὡς μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βασιλέως Νέπωτος Ῥώμης καὶ τὸν διωγμὸν τοῦ μετ' αὐτὸν Ἀνγουστούλου, Ὀδοάκρος Ἰταλίας καὶ αὐτῆς ἐκράτησε Ῥώμης. καὶ στασιασάντων αὐτῷ τῶν δυσμικῶν Γαλατῶν, διαπρεσβευσασμένων τε αὐτῶν καὶ Ὀδοάκρου πρὸς Ζήνωνα, Ὀδοάκρω μᾶλλον ὁ Ζήνων ἀπέκλινεν. ὡς Ἀλανός τις Ἰλλου ἀνελεῖν βουληθεὶς καὶ πλήξας, Ἐπινίκιον εἶπεν, ὅς ἦν οἰκεῖος Βηρίνη, τὴν ἀναίρεσιν ὑποδέσθαι. καὶ ὡς ἐξεδόθη Ἐπινίκιος Ἰλλου καὶ ὡς ὑποσχέσει καὶ ἀμνηστίας καὶ εὐεργεσιῶν ἐξέπε πάντα Ἐπινίκιος, ὅσα ἐπεβούλευε Βηρίνα κατὰ Ἰλλου. καὶ ὡς Ζήνων Βηρίναν διὰ τοῦτο ἐκδίδωσιν, ὁ δὲ αὐτὴν εἰς φρονύριον Κιλικίας ὑπερορίσας ἠσφαλίσατο. ὡς Παμπρεμίου τῷ δυσσεβεῖ διὰ Μάρσου Ἴλλους φιλιωθεὶς, ἅπαντα κατὰ μ-

1. Βασιλίσκος N., βασιλεὺς vulg.

liberis in templum se recepit, unde Armati fraudibus extractus, et in Cappadociam relegatus, mox cum tota stirpe caesus est. Cum Petrus ille impius Orientis turbaret ecclesias, misit Zeno Imperator Calandionem, ut Antiochenae sedis episcopus sacraretur. Cum autem pecunia indigeret Imperator, quaerendae illi pecuniae rationes ostensae sunt. Multi rebus novis contra illum studentes, capti poenas dederunt. Multa Hillus Romanae rei publicae contulit, cum militiae rebus fortiter gestis, tum domi honestis studiis ac iustitiae cultu. Post interemptum Nepotem, Imperatorem Romanum, et eius successorem, Augustulum, expulsus, Odoacer Italia atque ipsa adeo urbe potitus est. Rebellantibus autem huic Occidentis Gallis, et legatione ab ipsis, aliaque ab Odoacro ad Zenonem missa, in Odoacrum magis Zenonis animus inclinavit. Alanus quidam occidere Hillum conatus, cum eum percussisset, ab Epinicio, qui erat Verinae domesticus, subornatum se ad caedem ait; itaque traditus Hillus Epinicius est, qui data fide et oblivionis et praemiorum, ordine cuncta enarravit, quae in Hillum Verina moliretur. Quare Zeno Verinam Hillus tradidit, qui eam in Ciliciae castellum ablegavit, atque ita tutum sese reddidit. Hillus Pamprepio, homini impio, Marsi opera, factus carus, paulatim omnia ipsius negotia perturbavit. Ci-

κρὸν συνέχευε τὰ αὐτοῦ. ὡς ἐμφύλιος συνέστη Ζήνωνι πόλεμος, ἐξάρχοντος Μαρκιανοῦ καὶ Προκοπίου υἱῶν τοῦ βασιλεύσαντος Ῥώμης Ἀνθεμίου, καὶ κρατήσαντος Ζήνωνος δι' Ῥ. 20 Ἴλλου, πρεσβύτερος μὲν Μαρκιανὸς ἐχειροτονήθη, ὁ δὲ Προκόπιος πρὸς Θεοδώριχον τὸν ἐν Θράκῃ διέφυγε. καὶ ὡς ὑπερορισθεὶς Μαρκιανὸς ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ διαφυγῶν ἐτάραξε τὴν κατ' Ἀγκυραν Γαλατίαν· εἶτα συλληφθεὶς εἰς Ἰσαυρίαν Β διωκίσθη. καὶ ὡς ἡ πρὸς Ἴλλου ἐχθρα τῷ βασιλεὶ συνέστη καὶ ἠδῆξήθη. οὕτω μὲν οὖν καὶ ὁ δεύτερος.

10 Ὁ δὲ τρίτος ἄλλα τε περιέχει καὶ ὡς εἰς τὸ ἐμφανὲς Ἴλλου ἐπαναστὰς Ζήνωνι βασιλέα Λεόντιον σὺν Βηρόνῃ ἀνέϊπεν. ὅπως τε δυσπραγήσαντες ἐπολιορκήθησαν, καὶ ἀλόγως ἀπετμήθησαν, καὶ τάλλα ἕως τῆς Ζήνωνος τελευτῆς.

vile Zenoni bellum fuit atque intestinum, insurgentibus Marciano et Procopio, filiis eius, qui Romae imperaverat, Anthemii. Quos cum Hillus Zenonis auspiciis devicisset, Marcianus quidem natu grandior ordinatus est presbyter: Procopius vero ad Theuderichum in Thraciam confugit. Quin et extorris in Cappadocia Marcianus, fuga clapsus, quae ad Ancyram pertinet, Galatiam turbavit, donec captus in Isauriam est relegatus. In Hillum quoque ab Imperatore odium conceptum est auctumque. Atque haec libro secundo prodita.

Tertius deinde liber cum alia continet, tum quomodo palam in Zenonem Hillus insurrexerit, Leontiumque Imperatorem cum Verina renuntiaverit, utque re infeliciter gesta, obacessi captique capite truncati sint: aliaque ad exitum usque Zenonis.

Sequentia leguntur apud Suidam s. v. χειρῶν.

Κάνδιδος ἱστοριογράφος φησιν ὅτι Λέων ὁ Μακέλλης περὶ τὴν ἐκστρατείαν τὴν κατὰ Βανδήλων ἡπειρα χρήματα δεδωπάνηκε. ἦσαν γὰρ, ὡς οἱ ταῦτα ἐφανέρωσαν κεχειριστότες, διὰ μὲν τῶν ὑπάρχων χρυσίου λίτραι τετρακισμύρια πρὸς ἑπτακισχίλιαι· διὰ δὲ τοῦ κόμητος τῶν Θεσαυρῶν ἑπτακισχίλια πρὸς μυριάς· καὶ ἀργυρίου λίτραι ἑπτακόσμαι χιλιάδες, ἐκ τε τῶν ἀνηλωμένων ἀρχόντων ἐκ δημευσίμων, καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως Ἀνθεμίου.

Candidus historicus refert a Leone Lanione in bellum adversus Vandalos infinitam pecuniam erogatam fuisse. Fuerunt enim, testibus illis qui eam tractarunt, per praefectos numerata auri pondo quadraginta septem millia: argenti vero septingenta millia, quum ex bonis publicatis, tum ab Imperatore Anthemio.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
Ν Ο Ν Ν Ο Σ Ο Υ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

EX HISTORIA
NONNOSI
EXCERPTA.

Ἀνεγνώσθη Nonνόσου ἱστορία· ἐν ἣ διαλαμβάνεται πρεσβεία αὐτοῦ πρὸς τε Αἰθίοπας καὶ Ἀμερίτας καὶ Σαρακηνοὺς τὰ ἰσχυρότερα τῶν τότε ἐθνῶν, ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἄλλα ἀνατολικά ἔθνη. Ἰουστινιανὸς δὲ τὸ τηλικαῦτα τὴν Ῥωμαϊκὴν περιεῖπε πολιτείαν· φύλαρχος δὲ τῶν Σαρακηνῶν ἐχρημάτιξε Κάϊσος, ἀπόγονος Ἀρέθα, καὶ αὐτοῦ φύλαρχον γεγεννημένον, πρὸς ὃν ὁ Nonνόσου πάππος ἐπρεσβεύσατο, παρὰ Ἀναστασίου τότε βασιλευόντος ἀποσταλεῖς, καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην ἐσκέυατο. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ Nonνόσου, (Ἀβράμης δ' ἦν αὐτοῦ ὄνομα,) πρὸς Ἀλαμούνδαρον φύλαρχον Σαρακηνῶν ἐπρεσβεύσατο, καὶ δύο στρατηγούς Ῥωμαίων, Τιμόστρατον καὶ Ἰωάννην, νόμιμῳ πολέμῳ συλληφθέντας, ἀνεσώσατο. Ἰουτίνῳ δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν τῶν στρατηγῶν διηκονεῖτο ἀνάρρη-

Laeta est Nonnosi historia, qua legationem suam complectitur ad Aethiopas et Homeritas atque Saracenos susceptam, populos tum potentissimos: et ad alias item Orientis gentes. Iustinianus Romanum tum imperium tenebat. Praefectus vero Saracenorum Caisus erat, Arethae nepos: qui et ipse praefectus fuit, ad quem Nonnosi avus ab Anastasio Imperatore legatus fuerat, et pacis foedera sanxerat. Quin et Nonnosi pater, cui Abramo nomen, ad Alamundarum, praefectum Saracenorum, orator aliquando profectus, duos Romanorum duces, Timostratum et Ioannem, belli iure captos, una liberavit: Iustino Imperatori in ducibus his liberandis subserviens. Porro Cai-

σιν. ὁ μὲντοι Καῖσος, πρὸς ὃν ἐστέλλετο Νόννος, δύο γε-
 νῶν ἤγειτο τῶν παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς ἐπισημοτάτων, Χινδη-
 νῶν καὶ Μααδηνῶν. πρὸς τοῦτον δὴ τὸν Καῖσον καὶ ὁ Νον-
 νόσον πατὴρ, πρὶν ἢ Νόννον προσβεῦειν αἰρεθῆναι, Ἰου-
 5στινιανοῦ πέμποτος, ἀπέσταλτο, καὶ εἰρηκτικὰ ἔθετο σπον-
 δάς· ὥστε καὶ τὸν υἱὸν Καῖσου (Μαυίας δὲ ἐκαλεῖτο) ἡμη-
 ρα λαβεῖν, καὶ πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐς Βυζάντιον ἀποκομίσαι.
 μεθ' ὃν χρόνον ἐπροσβέυσατο Νόννος ἐπὶ δυσὶ τούτοις
 Καῖσον, εἰ δυνατόν, πρὸς βασιλέα ἀγαγεῖν καὶ πρὸς τὸν τῶν
 10 Αὐξουμιτῶν ἀφικέσθαι βασιλέα· Ἐλεσβαῦς δὲ τότε ἐκράτει
 τοῦ ἔθνους· καὶ πρὸς τούτοις καὶ εἰς τοὺς Ἀμερίτας παρα-
 γενέσθαι. ἡ δὲ Αὐξουμις πόλις ἐστὶ μεγίστη, καὶ οἷον μη-
 τρόπολις τῆς ὅλης Αἰθιοπίας· κεῖται δὲ μεσημβριωτέρα καὶ
 ἀνατολικωτέρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. ὁ δὲ Νόννος πολλὰς
 15 μὲν ἐπιβουλὰς ἐθνῶν ὑποστάς, πολλὰς δὲ θηρίων χαλεπότη-
 τας παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ πολλαῖς δυσχωρίαις καὶ ἀπορίαις
 πολλαῖς περιπεσὼν, ὅμως καὶ τὰ δόξαντα ἐξετέλεσεν, καὶ
 σῶος τῇ πατρίδι ἀποδίδοται.

Ὅτι Καῖσος, Ἀβράμον πάλιν πρὸς αὐτὸν προσβέυσαντος,
 20 πρὸς τὸ Βυζάντιον παραγίνεται, καὶ τὴν ἰδίαν φυλαρχίαν
 Ἀμβροῦ καὶ Ἰεζίδου τοῖς ἀδελφοῖς διανεμάμενος, αὐτὸς τὴν
 Παλαιστινῶν ἡγεμονίαν παρὰ βασιλέως ἐδέξατο, πλήθος πολὺ
 τῶν ὑποτεταγμένων αὐτῷ σὺν αὐτῷ ἐπαγόμενος.

sus, ad quem Nonnosus missus, duabus praeerat gentibus apud Sa-
 racenos clarissimis, Chindinis et Maadenis. Ad quem ipsum Cai-
 sum Nonnosi quoque pater, antequam haec Nonnoso legatio manda-
 retur, a Iustiniano missus est, pacisque foedera ita instituit, ut
 Caïsi filium, Maviam nomine, obsidem acceperit, et Byzantium ad
 Iustinianum adduxerit. Post quem duplici Nonnosus nomine lega-
 tus missus est: ut Caïsum, si posset, ad Imperatorem adduceret:
 et ad Auxumitarum regem, cui genti Elesbaas tunc praeerat, itemque
 ad Homeritas proficisceretur. Auxumis permagna est civitas, et quasi
 Aethiopiae totius metropolis, magis ad meridiem et orientem ver-
 gens, quam Romanum imperium. Nonnosus vero, multis gentium
 superatis insidiis ferarumque periculis praeter viae incommoda mul-
 taque discrimina, in quae saepenumero incidit, tamen quae voluit
 perfecit, et salvus est patriae redditus.

Caïsum refert, misso iterum Abramo ad illum legato, Byzantium
 profectum esse, suamque praefecturam Ambro et Iezido fratribus
 divisisse: ipsum vero Palaestinae praefecturam ab Imperatore admini-
 strandam suscepisse, infinitamque hominum subditorum secum mul-
 tudinem duxisse.

Ἔστι τὰ σανδάλια, φησί, νυνὶ λεγόμενα ἀρβύλας ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ φακιόλιον φασώλιν.

Ἔστι τῶν Σαρακηῶν οἱ πλεῖστοι, οἳ τε ἐν τῇ Φοινικῶνι, καὶ οἱ τοῦ Φοινικῶνος καὶ τῶν ὀνομαζομένων Ταυρηῶν ὄρων ἐπέκεινα, ἱερὸν τι χωρίον νομίζουσι, διωδὴ θεῶν ἀνειμένον, καὶ ἐνταῦθα συλλέγονται κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον δίσκων τὴν μὲν τῶν πανηγύρεων αὐτῶν μῆν ὅλος μετρεῖ παρατείνων, σχεδὸν που τοῦ ἔαρος κατὰ τὸ μέσον τελομένην, ὅτε τὸν ταῦρον ὁ ἥλιος ἐπιπορεύεται. ἢ δὲ ἑτέρα πανήγυρις δυοὶ μῆσι παρατείνεται. μετὰ θερινὰς τροπὰς ἄγουσι ταύτην. ἐν ταύταις, φησί, ταῖς πανηγύρεσιν πᾶσαν ἄγουσιν εἰρήνην, οὐ πρὸς ἀλλήλους μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐνδημοῦντας ἀνθρώπους. φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὰ θηρία πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πρὸς ἀλλήλα. λέγεται δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ παραδόξα καὶ μύθωνι οὐδὲν διαλλάττοντα.

Ἔστι διεστηκέναι φησὶ τὴν Ἀδουλίαν τῆς Αὐξούμεως πεντεκαίδεκα ἡμερῶν ὁδόν, ἀπιοῦσι δὲ εἰς τὴν Αὐξουμιν Νοννόσῃ τε καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν μέγιστον ἐφάνη θέαμα περὶ χωρίον Αὐθὴν προσονομαζόμενον· κεῖται δὲ ἡ Αὐθὴ ἐν μέσῳ τῆς τε τῶν Αὐξουμιτῶν καὶ τῆς τῶν Ἀδουλιτῶν πόλεως· ἐλεφάντων πλῆθος οὐκ ὀλίγον, ἀλλὰ σχεδὸν ὡς χιλιάδων πέντε· ἐνέμοντο δὲ οὗτοι οἱ ἐλέφαντες ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, καὶ πελάζειν αὐτοῖς οὐ-

Quae nunc σανδάλια dicta, ἀρβύλας appellasse veteres ait: et φακιόλιον φασώλιν.

Saracenorum, ait, plerique, tam qui in Phoenicone, quam qui ultra Phoeniconem et Taurenos, quos vocant, montes degunt, locum quendam pro sacro habent, alicui Deorum consecratum, quo bis quotannis conveniunt. Horum conventuum ipsorum alter mensem durat integrum, ad medium fere ver, quando Tauri signum sol in Zodiaco tenet: alter vero in duos alteros menses extenditur agiturque post aestivum solstitium. In his, ait, conventibus, summa viget tranquillitas, non solum inter ipsos, sed et cum omnibus advenis. Quin etiam feras cum hominibus, non tantum inter se, pacate tunc degere fabulantur. Narrat et alia multa inopinata et fabulis non absimilia.

Adulin scribit ab Auxumi quindecim itinere dierum distare. Proficiscenti vero Auxumin Nonnoso cum suis maximum hoc obiectum spectaculum ad regionem Auen dictam, quae media est inter Auxuminet Adulin urbes: elephantorum nimirum vis non modica, immo millia ferme quinque. Pascebant hi elephanti maximo in campo,

δενὶ τῶν ἐγγχωρίων ἦν εὐκόλον, οὐδὲ εἴργειν τῆς νομῆς. τοῦ-
το μὲν οὖν μεταξὺ τὸ θέαμα ἀντοῖς προσεγεγόνει.

Χρῆ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς κράσεως τῶν ἀέρων εἰπεῖν, οἷα
ἀπὸ τῆς Αὔης ἐπὶ τὴν Αὐξουμιν διαδέχεται. ἐναντίως γὰρ
ὑπερὶ τε θέρους καὶ χειμῶνα διάκειται. τοῦ γὰρ ἡλίου τὸν
καρκίνον τε καὶ λέοντα καὶ παρθένον διερχομένου, μέχρι μὲν
τῆς Αὔης, ὡσπερ καὶ παρ' ἡμῖν, θέρους τε καὶ ξηρότης δια-
κρατεῖ τὸν ἀέρα· ἀπὸ δὲ τῆς Αὔης ἐπὶ τὴν Αὐξουμιν καὶ
τὴν ἄλλην Αἰθιοπίαν χειμῶν ἐπίκειται σφοδρός· οὐ δι' ὅλης
10 ἡμέρας· ἀλλὰ γὰρ ἀπὸ μεσημβρίας ἀρχόμενος ἐκάστοτε,
συννεφεῖ τε τὸν ἀέρα ποιῶν, καὶ ὄμβροισι ῥαγδαίοις τὴν χώ-
ραν ἐπικλύζων. τηνικαῦτα δὲ ἄρα καὶ ὁ Νεῖλος πολὺς ἐπὶ
τὴν Αἴγυπτον ἐρχόμενος πελαγίζει τε καὶ κατάρδει τὴν γῆν.
ὅτε δὲ ὁ ἥλιος τὸν αἰγόκερῶν τε καὶ ὑδροχόον καὶ ἰχθύας
15 ἐπιπορεύεται, ἀνάπαλιν ὁ ἀῆρ τοῖς μὲν Ἀδουλίταις μέχρι
τῆς Αὔης ὄμβροισι ἐπικλύζει τὴν χώραν τοῖς δὲ ἀπὸ τῆς
Αὔης μέχρι Αὐξούμεως καὶ τῆς ἄλλης Αἰθιοπίας θέρους
τε, καὶ τὰ ὠραία τηνικαῦτα τούτοις ἢ γῆ παραδίδωσιν.

Ὅτι ἀπὸ τῆς Φαρσάν πλέοντι τῷ Nonnῶσφ, ἐπὶ τὴν
10 δεσχάτην τῶν νήσων κατηνηκότι τοιόνδε τι συνέβη, θαῦμα
καὶ ἀκούσαι. ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχου-
σιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος καὶ μέλασι
τὴν χροάν ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυσμένοις διὰ παντός τοῦ
σώματος εἶποντο δὲ τοῖς ἀνδράσι καὶ γυναῖκες παραπλήσι-

propiusque accedere nemini incolarum facile erat, neque pasta
prohibere. Hoc illis interim spectaculum occurrit.

De coeli quoque constitutione dicere oportet, quae est ab Aue ad
Auxumin : contra enim aestas illic et hiems accidit. Nam sole Cancrum,
Leonem et Virginem obeunte, ad Auen usque, uti et nobis, aestas
est summaque coeli siccitas. At ab Aue Auxumin versus et reli-
quam Aethiopiam hiems est vehemens, non integro quidem illa die,
sed quae a meridie semper et ubique incipiens, coactis nubibus
aërem obducat, et horrendis imbribus oram illam inundet. Quo
etiam tempore Nilus late Aegyptum pervadens, maris in modum
terram irrigat. Cum autem sol Capricornum, Aquarium et Pisces
perambulat, aër viceversa Adulitis Auen usque imbribus regionem in-
undat, iis vero, qui ab Aue Auxumin ceteramque Aethiopiam versus
iacent, aestas est, et maturos iam fructus terra praebet.

Naviganti a Pharsa Nonnoso et ad extremam usque insularum delato,
tale quid occurrit vel ipso auditu admirandum. Incidit enim in quos-
dam forma quidem et figura humana, sed brevissimos, et cutem nigros,
totumque pilosos corpus. Sequebantur viros aequales feminae ;

Dexippus, Eunapius etc.

αι, καὶ παιδάρια ἔτι βραχύτερα τῶν παρ' αὐτοῖς ἀνδρῶν
 γυμνοὶ δὲ ἦσαν ἅπαντες· πλὴν δέρματί τιμι μικρῶ τὴν αἰ-
 δῶ περιεκάλυπτον οἱ προβεβηκότες ὁμοίως ἄνδρες τε καὶ γυ-
 ναῖκες. ἄγριον δὲ οὐδὲν ἐπεδείκνυτο οὐδὲ ἀνήμερον· ἀλλὰ
 καὶ φωνὴν εἶχον μὲν ἀνθρωπίνην, ἄγνωστον δὲ παντάπασι τῆς
 διάλεκτον τοῖς τε περιοίκοις ἅπασι καὶ πολλῶ πλέον τοῖς περὶ
 τὸν Νόννοσον. διέζων δὲ ἐκ θαλαττίων δοσρέων καὶ ἰχθυ-
 ων τῶν ἀπὸ τῆς θαλάττης εἰς τὴν νῆσον ἀπορῥιπτομένων
 θάρσος δὲ εἶχον οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ δρωῶντες τοὺς καθ' ἡμᾶς
 ἀνθρώπους ὑπέπτησον, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ μέζω τῶν θηρίων.¹⁰

et pueri adhuc breviores. Nudi omnes agunt, pelle tantum brevi ad-
 ultiores verenda tecti, viri pariter et feminae, agreste nihil neque
 efferum quid prae se ferentes. Quin et vox illis humana, sed omni-
 bus, etiam accolis, prorsus ignota lingua, multoque amplius Non-
 nosi sociis. Vivunt marinis ostreis et piscibus e mari ad insulas
 projectis. Audaces minime sunt, ut nostris conspectis hominibus,
 quemadmodum nos visa ingenti fera, metu percussis fuerint.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

EX HISTORIA
THEOPHANIS
EXCERPTA.

Ἀνεγνώσθη Θεοφάνους Βυζαντίου ἱστορικῶν λόγοι δέκα. P. 21
ἄρχεται δὲ ὁ πρῶτος λόγος ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ πολέμου τοῦ
σοσιάντος μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν σπονδῶν, ἃς Ἰουστινιανὸς
ὁ βασιλεὺς καὶ Χοσρόης ὁ Περσῶν ἀλλήλοις ἔθεντο. ἔλυσεν
5 δὲ Χοσρόης τε αὐτὸς, καὶ Ἰουστίνος, διάδοχος Ἰουστινιανοῦ
καταστάς, δευτέρου ἔτους τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περαιουμένου.
ἀρχόμενος δὲ ἐντεῦθεν τῆς ἱστορίας κάτεισι μέχρι δεκάτου
ἔτους αὐτοῦ τοῦ πολέμου. μέμνηται δὲ ἐν τῷδε τῷ πρώτῳ
τοῦ βιβλίου λόγῳ καὶ τὰ κατὰ Ἰουστινιανὸν ἱστορήσαι. οὐ
10 μὴν ἀλλὰ δῆλός ἐστιν, ὡς καὶ ἐφεξῆς τῶν δέκα λόγων ἐπέ-
ρους συνέταξε. διέξεισι δὲ ἐν μὲν τῷδε τῷ λόγῳ, ὅπως αἱ
σπονδαὶ συνεχύθησαν Ἰουστίνου μὲν διὰ Κομεντιόλου Σου-

Lecti sunt Theopanis Constantinopolitani historiarum libri decem, quorum primus initium ducit ab illo Persico bello, quod ruptis iam foederibus iis exortum est, quae Iustinianus Imperator et Chosroës, Persarum rex, invicem constituerant. Solverat ea Chosroës ipse, et Iustinus, Iustiniani iam successor, exeunte altero imperii anno. Hinc ergo narrationem auspicatus, pergit porro ad annum usque belli decimum. Meminit vero hoc ipso primo voluminis libro, scripsisse quoque se quae sub Iustiniano gesta sunt, imo et plures eum decem hisce subiunxisse libros, satis manifeste apparet. Narrat autem hoc libro, qua ratione pacta conventa sint dissoluta, cum Iustinus per Comentiolum Suaniam a Chosroë repeteret, ipse

Βανίαν παρὰ Χοσρόου ἀπαιτοῦντος, αὐτοῦ δὲ ὑποτιθεμένου, οὐ μέντοι διδοῦντος ὅπως τε ἡ Μεσοποταμία πᾶσα ἐσειοθῆ, προοίμιον τῶν ἐπελευσομένων κακῶν γενομένη.

Ὅτι τὰ πρὸς εὐρον ἄνεμον τοῦ Ταναΐδος Τούρκοι νέμονται οἱ πάλαι Μασσαγέται καλούμενοι, οὓς Πέρσαι οἰκεία γλώσση Κερμιχίονάς φασι. καὶ αὐτοὶ δὲ ἐν τῇ τότε δῶρα καὶ πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰουστινόν ἔστειλαν, δεόμενοι μὴ ὑποδέξασθαι αὐτὸν τοὺς Ἀβάρους. ὁ δὲ τὰ δῶρα λαβὼν καὶ ἀντιφιλοφρονησάμενος, ἀπέλυσεν εἰς τὰ οἰκεία. τοῖς δὲ Ἀβάροις ὕστερον ἔλθοῦσιν, καὶ Παννονίαν οἰκῆσαι καὶ εἰ-10
P. 22 ρηγῆς τυχεῖν δεομένοις, διὰ τὸν πρὸς τοὺς Τούρκους λόγον καὶ τὰς συνθήκας οὐκ ἔσπέισατο.

Ὅτι τὴν τῶν σκωλήκων γένεσιν ἀνὴρ Πέρσης, βασιλεύοντος Ἰουστινιανοῦ ἐν Βυζαντίῳ ὑπέδειξεν, οὕτω πρότερον ἔγνωσμένην Ῥωμαίοις. οὗτος δὲ ἐκ Σηρῶν ὄρμηθεὶς ὁ Πέρσης, τὸ σπέρμα τῶν σκωλήκων ἐν τάρθῃκι λαβὼν μέχρι Βυζαντίου διεσώσατο, καὶ τοῦ ἔαρος ἀρξαμένου ἐπὶ τὴν τροφὴν τῶν συκαμίνων φύλλων ἐπαφῆκε τὰ σπέρματα· τὰ δὲ τραφέντα τοῖς φύλλοις ἐπιεροφύησέ τε καὶ τάλλα εἰργάσατο. ὃν τὴν τε γένεσιν καὶ τὴν ἐργασίαν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινὸς ὕστερον τοῖς Τούρκοις ὑποδείξας ἐθάμβησεν. οἱ γὰρ Τούρκοι τότε τὰ τε Σηρῶν ἐμπόρια καὶ τοὺς λιμένας κατεῖχον ταῦτα δὲ πρὶν μὲν Πέρσαι κατεῖχον Ἐφθαλάνου δὲ τοῦ

vero verbo quidem promitteret, non tamen re praestaret. Refert et in tota Mesopotamia terram movisse, initium nimirum calamitatum, quae subsequutae sunt.

In Oriente ad Tanaïm Turci degunt, qui Massagetae antiquitus dicti, a Persis sua lingua Kermichiones appellantur. Hi tempestate hac legatos cum muneribus ad Iustinum Imperatorem legarunt, ne Avaros reciperet, obsecrantes. Ille munera libenter accepit, omnique adeo benevolentiae atque humanitatis genere complexus, domum remisit. Cumque Avari mox accessissent, qui Pannoniam habitare, paeque frui Romanorum precabantur, ob datam Turcis fidem pactasque condiciones repulsam tulerunt.

Bombycum originem homo quidam Persa, Iustiniano imperante, Constantinopoli ostendit, nunquam antea Romanis cognitam. Hic Persa e Serum regione profectus vermium semen ferula inclusum, Constantinopolim salvum deportavit, ac vere incunte in alimentum mori foliis semina imposuit: quae foliis nutrita, et in alas se induerunt, et mire coeperunt operari. Ergo bombycum ortum texendique artificium cum post Turcis Iustinus Imperator ostendisset, vehementer obstupuerunt: nam Serum illi tum emporia portusque tenebant, quae Persae prius tenuerant. Ephthalanus enim, Ephthalitarum

Ἐφθαλιτῶν βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ τὸ γένος ἔσχε τὴν κλησιν, Περσὸζην καὶ Πέρσας νικήσαντος, ἀφηρέθησαν μὲν τούτων οἱ Πέρσαι, δεσπότηαι δὲ κατέστησαν Ἐφθαλίται. οὓς μικρῶ ὕστερον μάχῃ νικήσαντες Τοῦρκοι ἀφείλον ἐξ αὐτῶν καὶ Σταῦτα. Ἰουστίνος δὲ Ζήμαρχον ἐς τοὺς Τούρκους πρέσβιν ἀπέστειλεν, ὃς καὶ λαμπρῶς ἐστίασας τε τοὺς Τούρκους, καὶ ἐς τὰ μάλιστα φιλοφρονηθεὶς, ἐς τὸ Βυζάντιον ἐπαγγέει. διὸ καὶ ὁ Χοσρόης ἐπ' Αἰθίοπας, φίλους ὄντας Ῥωμαίοις, τοὺς πάλαι μὲν Μακροβίους, νῦν δὲ Ὀμηρίτας καλουμένους, ἐ-
 10ιστράτευσε· καὶ τὸν τε βασιλέα τῶν Ὀμηριτῶν Σανατούρκην διὰ Μιράνονος τοῦ Περσῶν στρατηγοῦ ἐξώγησε, τὴν τε πόλιν αὐτῶν ἐξεπόρθησε, καὶ τὸ ἔθνος παρεστήσατο. διδῶσι δὲ καὶ ὅπως Ἀρμένιοι ὑπὸ Σουρήνου κακούμενοι, καὶ μάλιστα περὶ τὴν εὐσέβειαν, τὸν τε Σουρήναν ὁμοφρονήσαντες διὰ Οὐαρ-
 15δάνου, οὗ τὸν ἀδελφὸν Μανουὴλ ἐτύγγανεν ἀνελών, καὶ δι' ἑτέρου τινὸς Οὐάρδου ἀνείλον, καὶ Περσῶν ἀποστάντες Ῥωμαίοις προσεχώρησαν, τὸ Δούβιος τὸ πόλισμα, ἐν ᾧ κα-
 τῶκουν, ἀπολιπόντες, καὶ πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἦθη γενόμενοι. καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονε τῆς τῶν Περσῶν πρὸς Ῥωμαίους
 20σπονηδῶν καταλύσεως αἴτιον. ἀπέστησαν δὲ παραντίκα καὶ Ἰβηρες, καὶ προσεχώρησαν Ῥωμαίοις, Γοργένους αὐτῶν ἡγε-
 μονεύοντος. ἦν δὲ τῶν Ἰβήρων τότε ἡ Τίφιλις μητρόπολις.

Ὅτι Μαρκιανὸς ὁ τοῦ Ἰουστίνου τοῦ βασιλέως ἐξάδεκ-

rex, a quo et appellationem universum genus traxit, Perozen et Persas cum vicisset, submoti his locis Persae, rerum vero potiti sunt Ephthalitae: quos post paulo Turci proelio superantes, his etiam finibus pepulerunt. Iustinus Zemarchum ad Turcos legatum misit: qui et publice eos epulis excipiens, omnique adeo officii genere exceptus Constantinopolim remissus est. Quamobrem etiam Chosroës in Aethiopas, amicos populi Romani, olim Macrobios, nunc Homeritas appellatos, expeditionem suscepit, regemque Homeritarum, Sanaturcen, opera Meranis, Persarum ducis, vivum cepit, urbeque eorum direpta, incolas subingavit. Armenii a Surena male accepti, maxime in pietatis religionisque negotio, Surenam, coniuratione facta per Vardanum, cuius fratrem Manuelem ille interfecerat, et alium quendam Vardum occiderunt, et a Persis deficientes ad Romanos transiere, relictoque oppido, quod incolebant, Dubii nomine, in Romanorum regionem commigrarunt, atque haec ipsa potissimum causa Persis fuit rumpendi foederis induciarumque cum Romanis. Desciverunt post hos statim etiam Iberes, et Gorgene ipsos ducente, ad Romanos transierunt. Metropolis autem Iberorum Tiphilis tunc erat.

Marcianus, Iustini Imperatoris patruellis, Orientis dux iam re-

φος, τῆς ἑω χειροτονηθεὶς στρατηγός, εἰς τὸν πρὸς Χοσρόην πόλεμον ὀγδόῳ ἔτει τῆς Ἰουστινίου βασιλείας ἐξαποστέλλεται. Ἰωάννης δὲ ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηγός, καὶ Μιράνης ὁ τῶν Περσῶν, ὁ καὶ Βαραμαάνης, τὴν στρατείαν συνήθροίζον. καὶ τοῖς μὲν Ἀρμενίοις συνεμάχον Κόλχοι, Ἀβασγοὶ, καὶ Σαρῶης ὁ Ἀλανῶν βασιλεύς. τῷ δὲ Μιράνῃ Σάβιροι καὶ Δαγάνες καὶ τὸ Διλμαϊνὸν ἔθνος. πολεμήσας δὲ ὁ Μαρκιανὸς τὴν Μιράνην περὶ τὴν Νισιβηνῶν πόλιν, αὐτὸν μὲν εἰς φυγὴν ἔτρεψεν, ἀνέειλε δὲ ἐν τῇ μάχῃ χιλίους καὶ διαποσίους, καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν ἑβδομήκοντα. Ῥωμαίων δὲ ἄνδρες ἀνῆρέθησαν ἑπτὰ. ἐπολιόρκει τε ἤδη καὶ τὸ τῶν Νισιβηνῶν τείχος. Χοσρόης δὲ ταῦτα μαθὼν, τεσσαράκοντα μὲν χιλιάδας ἵππέων, πέντων δὲ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν, συναγαγείας, ἠπέιγετο βοηθεῖν καὶ πολεμεῖν Ῥωμαίους. ἐν τούτῳ δὲ διαβάλλεται ὁ Μαρκιανὸς τῷ βασιλεῖ ὡς ἔρῶν τυραννίδος, καὶ ὁ βασιλεὺς πεισθεὶς αὐτὸν μὲν παρέλκυσεν τῆς ἀρχῆς, Θεόδωρον ἀντικαταστήσας τὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ παῖδα, Τζίρον ἐπίκλην. ἀταξίας δὲ διὰ ταῦτα συμβάσης, τῆς τε πολιορκίας Ῥωμαῖοι ἀπέσχοντο, καὶ Χοσρόης τὸ Δάρας πολιορκήσας παρεστῆσατο.

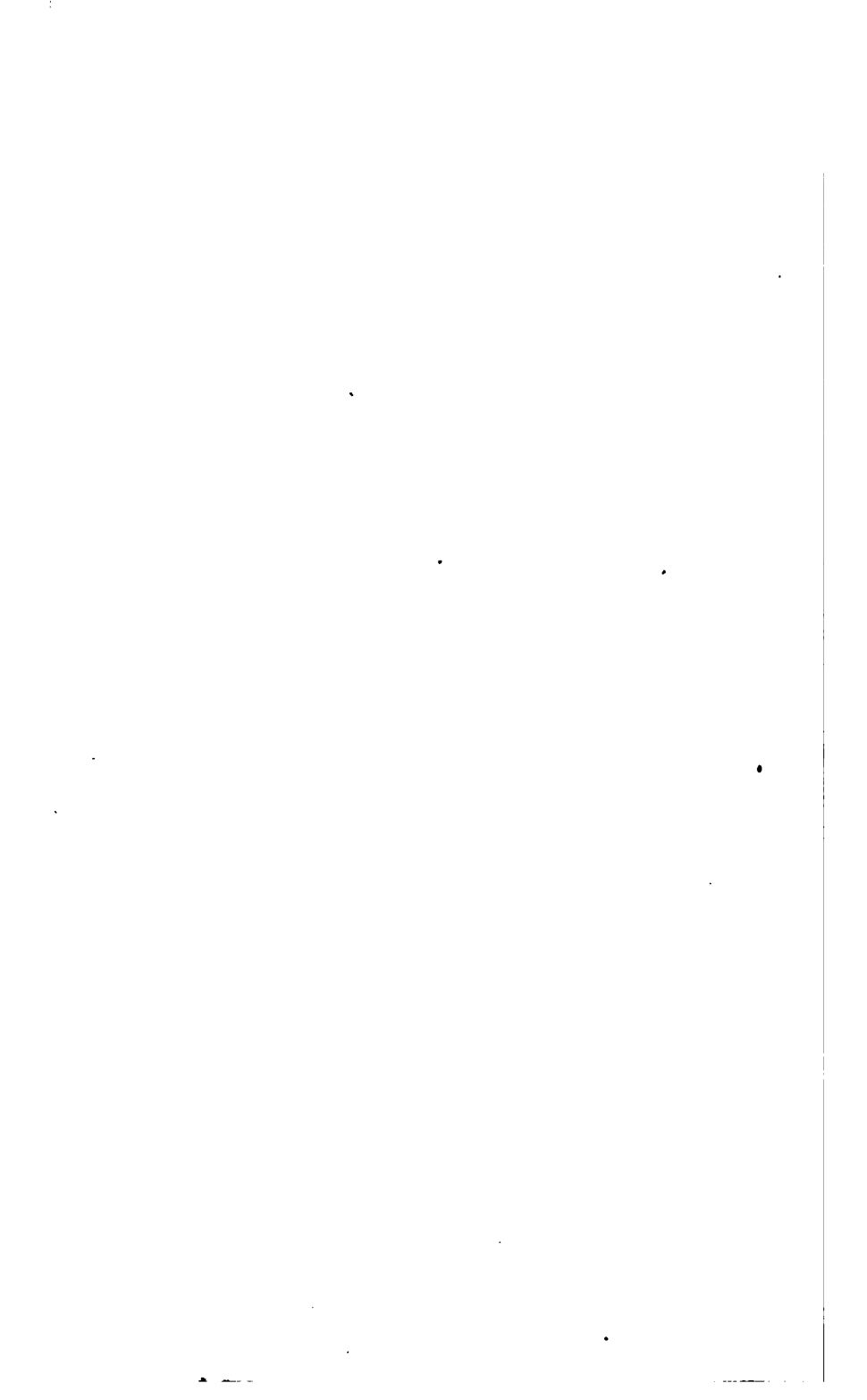
nuntiatus, in expeditionem adversus Chosroën octavo imperii Iustini anno missus est. Ioannes vero, Armeniae dux, et Meranes Persarum, qui et Baramaanes, exercitum colligebant. Et Armeniis quidem socios se coniunxerunt Colchi, Abasgi et Saroës, rex Alanorum: Meranae vero Sabiri et Daganas et Dilmaina gens. Marcianus ad Nisibenorum urbem, signis collatis, Meranem in fugam convertit: eoque proelio mille et ducentos cecidit, vivos cepit septuaginta, Romanis septem dumtaxat desideratis. Mox Nisibenorum moenia obsidione cluxit. Chosroës, re mature cognita, quadraginta equitum millia, peditum vero amplius centum conducens, auxilium ferre et cum Romanis confligere properavit. Interea loci apud Imperatorem Marcianus affectati imperii accusatur, et calumniae fidem adhibens Iustinus, exercitus cum imperio submovit, Theodorumque, Iustiniani filium, Tzirum cognomento, suffecit. Hinc turbatis rebus Romani quoque obsidionem solverunt, et Chosroës Daras, oppugnatam urbem, vi cepit.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΓΑΖΑΙΟΥ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

PRISCIANI CAESARIENSIS

PANEGYRICUS.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ
ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΓΑΖΗΣ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ
ΕΙΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ.

PROCOPII
ORATORIS URBS GAZAE
PANEGRICUS
IN IMPERATOREM ANASTASIUM.

ARGUMENTUM.

Prooemium (1). Laudes Epidamni, unde Anastasio origo (2). Eius mores, virtutes, educatio (3. 4). Fauste imperium capessit (5. 6). Vincit Arabes orientis provincias infestantes (7). Sui quoque imperii seditiosos populos et praecipue Isauros coërcet, victis deinde parcit (8—10). Pace aequae ac bello praestat (11). Iustissimus et ipse iudex et in eligendis iudicibus iustus (12). Crudelis chrysargyri vectigal tollit (13). Aristidem et Pisistratum aequitate circa vectigalia superat (14). Circi spectacula et crudelia et obscœna removet (15. 16). Magna eius in singulas urbes beneficia (17). Hierapolitanis aqua carentibus aquaeductum aedificat (18). Caesareae portum deficientem instaurat (19). Alexandriae pharum labantem firmat (20). Murum ducit a Ponto Euxino usque ad Propontidem (21). Civibus clemens, timendus hostibus, morum emendator (22). Ipse moribus castissimis, una coniuge contentus (23). Excellentes antiquitatis homines superat omnes, et singulas singulorum virtutes coniungit (24). Comparatur cum Cyro (25), Ageilao (26), Alexandro et Philippo (27). Peroratio (28.—30).

α. Ἡδὴ μὲν, ὃ κράτιστε βασιλεῦ, πᾶσα πόλις ἐπὶ σοὶ φρονοῦσα, καὶ τοῖς σοῖς τροπαίοις ἀβρυνομένη, καὶ τὴν

1. Iam quidem, optime Imperator, tota urbs propter te superbiens, ac tuis tropaeis luxurians, et felicitatem suam qualis sit usum

εὐδαιμονίαν ὄντως ἦτις ἐστὶ μαθοῦσα τῇ πείρᾳ, πάντα τρόπον μηχανωμένη μὴ κατόπιν ὀφθῆναι τῶν δωρεῶν, ἀμοιβῆς ἀπορεῖ τοῖς ἔργοις ἀμιλλωμένης· καὶ τὸν εὐεργέτην ἐντεῦθεν μᾶλλον θανυμάζει δι' ὧν εὖ ποιεῖ, τῶν εὖ παθόντων νικῶντα τὰς ἀμοιβάς. πρόπων γὰρ οὗτος βασιλεῖ κόσμος, μετὰ τῶν πολέμιων καὶ τοῖς ὑπηκόοις νικᾷν, τοὺς μὲν τοῖς ὀπλοῖς, τοὺς δὲ τῇ πλήθει τῶν ἐκκαρχόντων ἀγαθῶν, ἀμφοτέρους δὲ ταῖς ἀρεταῖς. ἡ δὲ ἡμετέρα πόλις, διὰ τῆς εἰκόνας αὐτὸν ἀπολαβοῦσα τὸν εὐεργέτην, ὥσπερ τις δεινὸς ἑραστῆς, ἀπίσταται πρὸς τὴν θεάν, καὶ πῦσαν ἡλικίαν ἐγείρει· καὶ πα-10 τῆρ παιδὶ παραστάς καὶ πρεσβύτης νέη ἦκει καὶ δείκνυσι, καὶ σιγῆσι αἶμα τῇ θεῇ. ἴσως μὲν οὖν δόξω μόνος παρὰ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τηλικούτον ὄγκον πραγμάτων ἵεναι, καὶ τοσοῦτον εἶναι μοι θρύσος, ὥστε καὶ θεάτρον μέσος ἀνέστηκα, καὶ τολμῶ τι λέγειν, κἂν ἀπειλῇ τις οὐ παύσομαι. τὸ δειῖ οὐχ οὕτως ἔχει· ὅλη δὲ πόλις ἀνθ' ὧν εὖ πάσχει πρὸς ἀμοιβὴν κινεῖται δικαίαν· καὶ καθ' ἕναστον ἄνδρα λέγειν οὐχ ἱκανὸν ἡγουμένη τὸν χρόνον, κοινῇ πάντες ψήφῳ τῇ τοῦ ἐήτορος ἀρκοῦνται φωνῇ· ὁ γὰρ ὑπὲρ πόλεως προβεβλημένος τῇ λόγῳ, μιᾷ γλώττῃ τὰς ἀπάντων ὑποκρίνεται γνώμας. ἐκτο δὲ τούτων θαρσύνει τὰ αἶμα καὶ δεδιέναι με παραλόγως συμβαίνει· ὅτι μὲν γὰρ τὸ τῶν πραγμάτων, ταπεινὸν οὐδὲν ἐφελκόμενον, εἰς ὕψος ἐπαίρει τὸν λόγον, καὶ τῇ λέγοντι

experta, omni ratione contendens dona exaequare, quaerit, quomodo beneficia repenset gratia referenda, ideo vel maxime te admirans, quod munificentia tua ab iis, in quos eam contulisti, repensari nequeat. Is enim ornatus principe dignus est, una cum hostibus etiam subditos superare, illos armis, hos multitudine bonorum, utrosque virtutibus. Nostra vero urbs, quae, benefactoris imagine posita, ipso praesente fruitur, quemadmodum vehemens amator, conspecto quem diligit, surgit, omnisque aetatis homines excitat, et pater puero et senex iuveni eum ostendit, et omnes simul spectaculo exsultant. Ac fortasse quidem videbor unus praeter ceteros ad tam immensam rerum laudem me convertere, tantaque audacia instigari, ut vel medio ex theatro surrexerim, et recitare quidquam audeam, et quamvis minetur aliquis ab incepto non desistam. Verum hoc non est ita, sed tota urbs ad meritam pro benefactis gratiam referendam movetur; quae cum tempus non sufficere existimet ut pro se quisque dicat, unanimi omnes sententia oratoris voce contenti sunt: is enim ad dicendum pro urbe electus, una voce omnium cogitata exprimit. Inde autem, mira res, simul et bono me animo esse et timere, accidit: quod enim facta, quae nihil humile continent, in sublime attollunt orationem, et dicenti expedita sunt, magnum hoc est et

πρὸς εὐπορίαν καθίσταται, μέγα τούτο καὶ λαμπρὸν εἰς εὐ-
 τυλίαν ἐμοί· δέδοικα δὲ μὴ τῇ λίαν ὑπερβολῇ καὶ τῷ πλή-
 θει τῶν ὑπαρχόντων καταπλαγίς, οὐκ ἔχων ὅ,τι χρῆσομαι
 τοῖς παροῦσιν, εἰς ἀφωρίαν μεταβάλλω τὸν πλοῦτον, καὶ
 5 ἀποροῦμενος στήσομαι. ὥσπερ ἐν λειμῶνι τερπῶν καὶ ποι-
 κίλην παρεχομένῳ τὴν θεῶν, πάντα μὲν εἰς κάλλος ὁρᾶται·
 ὁ δὲ θεατῆς, πάντων ὁμοίως εὐφραινόντων, οὐκ ἔχων ὅ,τι
 προτιμῆσει καὶ δρέψεται, πάντων ὁμοίως ἀπεχόμενος ἔστη-
 κεν. οὐ μὴν ἀλλὰ, καίπερ τούτων οὕτως ἔχόντων, πάντα
 10 τοιολμῶντες οἱ λόγοι καὶ νῦν ὁμοίως θρασύνονται, καὶ πηδᾶ-
 σιν ἀτάκτως, καὶ ὥσπερ ὑφ' ἡδονῆς βακχεύοντες πάρεισι,
 τύχη μᾶλλον ἢ γνώμη θαρρῶσύντες, καὶ τῶν μελλόντων οὐδὲν
 λογιζόμενοι. ὅθεν τοιμήσομέν τι καὶ παρὰ δύναμιν, ἀρκού-
 σαν εἰς συγγνώμην τὴν προθυμίαν προβεβλημένοι.

15 β'. Σοὶ γὰρ ὥσπερ ἡ τύχη καλῶς τὸ μέλλον ματευο-
 μένη, πρόποντα πάντα παρέσχε τῇ Ῥωμαίων ἡγεμονίᾳ· καὶ
 πρῶτον, ὥσπερ ἔδει, χαρίζεται πατρίδα νικῶσαν τὴν τῶν
 ἄλλων εὐδαιμονίαν· τὴν γὰρ Ἐπίδαμνον ἄδουσι μὲν συγγρα-
 φεῖς, βοῶσι δὲ καὶ μετ' ἐκείνων αἱ φῆμαι, πόλιν ἕξ ἡπείρου
 20 προβεβλημένην εἰς θάλατταν, ὥσπερ ἐκότερον τῶν στοιχείων
 οἰκουμένην, καὶ πλεονεκτοῦσαν οἷς φέρειν οἶδε γῆ τε καὶ θά-
 λαττα· πάρεστι γὰρ ἐνταῦθα καὶ νῆσον ἐκ μέρους οἰκεῖν καὶ
 ἡπειρώτας εἶναι, καὶ τῶν κατ' ἀμφοτέρα λυπηρῶν ἀφεστάναι,

20. ἐκότερον cod., ἐκατέρων Villosis.

aplandidum, meque adiuvat: metuo autem, ne rerum abundantia et
 multitudine obstupefactus, dicendi materia uti nesciens, non eloqui
 divitias possim, atque consilii inops appaream. Sicut in prato iu-
 cundo et varium spectaculum praebente omnia quidem pulcra sunt
 aspectu: spectator autem, cum omnia simul delectent, nescius quid
 praeferat et decerpit, ab omnibus simul abstinens consistit. Sed
 quamquam res sic se habeat, oratio tamen ad omnia audax fiducia
 impleta est, et petulanter salit, et prae voluptate bacchatur, for-
 tunaque magis quam consilio confidens, quae futura sunt nihil curat.
 Qua de causa audebimus aliquid supra vires, quae indulgentia
 egent, animi studio excusati.

2. Tibi enim Fortuna quasi futura bene prospiciens, omnia
 dedit quae Imperatorem Romanum decerent. Et primum, ut par
 erat, donavit patriam, quae aliarum terrarum felicitatem superaret:
 Epidamnium enim canunt scriptores, et cum illis clamans collaudat
 fama, urbem ex continente proiectam in mare, quasi utrumque ele-
 mentum habitantem, atque fruentem iis, quae proferunt mare et
 terra: licet enim ibi et insulam ex parte incolere et in continente
 vivere, et quae in utroque molesta sunt vitare, quae bona, iis plane

τῆ μὲν πατέρου φιλοῦς ἀπολαύειν· πρόκειται γὰρ ὡσπερ χεῖρα προβαλλομένη τοῖς ἐκ πελάγους, καὶ φιλανθρωπῶς αὐτοῖς ἀπαντῶσα· καὶ τὸν Ἴονιον τις ἐκπλέων προκύπτει τῆς νεῶς, καὶ πρὸς αὐτὴν ἐπιστρέφεται, καὶ ἡδονῇ τῶν ὀρωμένων ἐστι-
 ᾶται τὴν θάλαν. αὐτόχθων Ἐπίδαμνος ἐντεῦθεν προῆλθε, καὶ τῇ πόλει τὴν ἐπωνυμίαν χαρίζεται, ὕστερον δὲ πρὸς ἔρωτα κινεῖ καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθειον, καὶ τῇ τῶν Ἑλλήνων ἀποικία ταύτην ἐκόσμη, οἷα δὲ μάντις τάχα καλῶς τὸ μέλλον εἰδὼς, ὡς δεῖ πάσης γῆς καὶ θαλάττης κοινὸν εὐεργέτην ἐντεῦθεν ἀναφανῆναι. οὐκοῦν εἰ τοὺς Ἀθηναίους αὐτόχθονασι¹⁰ ἀκούων τεθαύμακας, πάρεστί σοι μετ' ἐκείνων φιλοτιμείσθαι· εἰ τὴν Φαιάκων φιλανθρωπίαν ζηλοῖς, ἐντεῦθεν ἡ πόλις ἔχει δὲ καὶ Κορινθίων τὸ γένος, καὶ τὴν Σπάρτης φιλοτιμίαν, καὶ πρόγονον Ἡρακλέα, καὶ δι' ἐκείνου τὸν Δία.

natus e.
 A. C. 438

γ. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῦ κρείττονος πρῶται¹⁵ δῶρα δεξάμενος, οὐκ ἤσχυνας, μὰ Δία, γένος οὕτω λαμπρὸν καὶ διὰ πάντων ἀδόμενον· ἀλλὰ γὰρ ἀπέκρωψας τοὺς προλαβόντας· καὶ τοὺς ἄλλους νικῶντες ταῖς ἀρεταῖς ἐπὶ σοῦ τὴν ἤτιαν μεταμανθάνουσι· καὶ νικῶνται νίκην ἡδίστην, καὶ ἦν ἂν εὐξαινο πατέρες νικᾶσθαι. ἐκ τοιούτων γὰρ προελθόντων,²⁰ καὶ τραφεῖς ὡσπερ εἰκὸς τὸν οὕτω τοῖς πάσι νενικηκότα, καὶ προϊόντι τῆ χρόνῳ συναύξων τὰς ἀρετὰς, πρόπειν ἡγοῦ-

8. μέλλον Villois., μέλον cod. 13. φιλοτιμίαν Villois., φει-
 τμίαν cod. 18. νικῶντες cod., νικῶν Villois.

frui. Iacet porro quasi manum porrigens a mari advenientibus, et amice eis obviam facta; et quisquis e mari Ionio navigat, e navi prospiciens se ad eam convertit, et voluptate e rebus, quas videt, animum pascit. Hic e terra Epidamnus ortus est, qui urbi nomen praebuit; postea vero ad eius amorem commovit etiam Apollinem Pythium, Graecorumque colonia urbem ornavit; ut vates fortasse bene providens futura: oportere videlicet eum, qui omnes terras et mare beneficiis ornaturus esset, hic nasci. Si igitur Athenienses tanquam aborigines admiratus es, licet cum illis gloriari; si Phacaeum comitatem diligis, ab iis haec urbs originem habet: tenet etiam Corinthiorum genus, et Spartaе honoris cupiditatem, et inter maiores Herculem, et per hunc Iovem.

3. Haec et talia prima dona a numine cum accepisses, non dedecorasti, me Hercule, genus tam splendidum et ab omnibus celebratum, sed officisti eorum, qui ante fuerunt, lumini: et qui alios virtutibus vincebant, a te superari discunt: et quidem vincuntur victoria suavissima, quomodo patres vinci optent. Talibus igitur prognatus et educatus, ut ei conveniebat qui omnibus rebus tanlopete superaret, et cum temporis progressu virtutes augens, decere

μενος ἀρίστου βίου καλὴν ὑποκεῖσθαι κρηπίδα, τῆς εὐσεβείας τὸ κτῆμα ἐλογίζου· ταῦτα προσετίθεις τῷ πόθῳ, μετῆλθες τῇ πείρᾳ, καὶ πρὸς ἄκρον ἠπέιγου τοῦ πράγματος, καὶ θᾶτον ἀφίξαι. εἰ κόμπος δὲ ταῦτα καὶ λόγων ἀλαζόνηια, πόρ-
 5 ἔω τῆς ἀληθείας πεπλάνημαι. ἀλλὰ τούτων μάρτυρες οὐκ ὀλίγοι τινὲς ἢ φαῦλοι, καὶ οὓς ἂν τις παραγράψαι τὸ τῆς γνώμης μεμψάμενος· ἀλλὰ πόλις ὄλη, καὶ βασιλέων ἢ πόλις, ἐπὶ σοι βοῶσα· καὶ πρὸς ἱερέως ἀνάγουσα σχῆμα· καὶ ἄπερ ἔμαρτύρει τοὺς ἔργους βεβαιούσα τῇ ψήφῳ. οὐχ οὕτως Εὐ-
 10 μολπος βασιλείας ἀποτυχεῖ, τὴν ἱερωσύνην λαβῶν, καὶ θρασύτητος οὐ βίου σώφρονος ταύτην καρπούμενος ἄδλον· καὶ νῦν μὲν ὄπλα φέρων, καὶ τελῶν εἰς Ἄρεος ὑπηρέτας, νῦν δὲ, μεταμπισχόμενος καὶ σχήματος μεταβολῇ, καὶ θύων ἔξαιφνης καὶ βωμοῖς παριστάμενος.

15 δ. Σὺ δὲ μελλούσης βασιλείας προσῆκον προοίμιον καὶ πρόεπουσαν μαρτυρίαν ταύτην ἐδέχου, καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὀφειλόμενον τὸ γέρας ἀπειληφας, ἀλλ' οὐ μέχρι τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὅσον καὶ τὴν ἀξίαν δειχθῆναι τὴν σὴν, καὶ φυλαχθῆναι πρὸς μεῖζον ψῆφον καὶ κοινοτέραν εὐεργεσίαν, καὶ πᾶσιν ὕστε-
 20 ρον δῆλον γενέσθαι, ὡς τὰ μέγιστα παρ' ἀνθρώποις, βασιλέως σχῆμα καὶ ἱερέως γνώμην, εἰς ταυτόν συλλαβῶν, ἄμφω

8. ἀνάγουσα Villois., ἀνήγου cod. 9. οὐχ ὡς Εὐμ. τ. βασ. ἀπέτυχες coni. N. — Cf. Pausaniam I. 38. 3.

existimans optimae vitae pulcrum fundamentum poni, id pietatis possessionem esse existimasti. Hoc tibi proponebas desiderio, petebas usu, et ad summum rei provehebaris; ac celerrime ad metam pervenisti. Si nugae haec sunt et verborum iactantia, multum a veritate aberravi. Sed horum testes mihi sunt, non pauci quidem et futiles, et quorum testimonium, ut vanorum hominum, aliquis impugnet, sed universa urbs, et quidem regum urbs, quae de te consentiebat: et ad sacerdotium te evehebat, et, quod re ipsa testabatur, suffragio confirmabat. Non ita Eumolpus, qui cum regnandi spe excidisset, sacerdotium arripuit, audaciae, non modestiae praemium; modo armatus et Martis cultoribus annumeratus, modo veste et habitu mutato sacra subito faciens, et altaribus adstans.

4. Tu vero ut commodum primordium et honorificum testimonium futuri imperii sacerdotis munus accipiebas. Et virtutibus debitum honorem quidem, at rem ipsam non attigisti; cum id tantum fieret, quod satis esset, ut dignitas tua conspiceretur, te servato ad maius suffragium et benefacta quae latius paterent; atque ut omnibus postea constaret, quomodo coniunctis quae summa inter homines sunt, regis dignitate et mente sacerdotis, utramque alterius adiectione altius tollereres. Verum huius rei tempus nondum vene-

σεμνόνεις τῇ θατέρου προσθήκῃ. ἀλλὰ μήπωγε ταῦτα· ἀλλ' ἔτι τῆς εὐσεβείας τοσοῦτον εἶχες τὸν πόθον, καλῶς εἰδὼς ὡς ταύτῃ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν ὁ σύλλογος ἐπακολουθήσει ῥαδίως, ὥσπερ αἰδούμεναι ταύτης τὴν πρὸς τὸ κρεῖττον συγγενεῖαν· καὶ οὐ διεψεύσθης τῆς γνώμης. εἶποντο γὰρ καὶ σπυγῆσαν ἀλλήλαις, ὥσπερ κοινὸν οἰκητήριον τὴν σὴν εὐτυχουσαι ψυχὴν· καὶ διὰ πάντων ἐνίκας, φιλάνθρωπος ὢν ἰδεῖν τε ἅμα καὶ πειραθῆναι, φρονήσεως ἐμπείρα τὸν βίον εὐδύωνων, τοσαῦτα περισκοπῶν ὅσα σώφρων ὀφθαλμὸς ἐπιτρέποι, καὶ φέρειν εἰδὼς εὐχερῶς ὅπως ἂν ἡ τύχη κρίνεται. τογαρ-10 οῦν ἐν τοῖς βασιλείοις διάγων εὐδαίμονος βίου παράδειγμασαντὸν ἐδείκνυς τοῖς ἄλλοις, ἄρχεσθαι πρὶν ἄρχειν καλῶς ἐπιστάμενος· εἶπερ ἀρίστη μελέτη τὴν πρὸς τὸ δεόντως ἄρχειν ὁδὸν λαμβάνειν ἐκ τῆς τοῦ καλῶς ἄρχεσθαι πείρας. παρῆν γάρ σοι καὶ δοκιμάζειν ἐπ' ἐξουσίας ὅσα τοῖς κρατούσαισι¹⁵ ἐπλημμελεῖτο, καὶ ὅσα πρὸς τὴν τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονίαν ἐτέλει· καὶ τὰς αἰτίας ἀνεσκόπεις, καὶ ἀσφαλῶς ἐπαιδεύου, ὥσπερ ἐν ἐτέρων τύχαις τὴν τοῦ μέλλοντος μελέτην ποιούμενος.

A. C. 491

ε'. Ἦδη δέ τοι παρῆν ὁ χρόνος, ὥσπερ τι χρέος τὸ προσῆκον ἀποδιδούς, καὶ πρὸς ἀρχὴν τοσαύτην ἀνέλαμπες· καιρομετεβάλλετο τοῖς ὑπηκόοις τὰ πράγματα. ἤμεινον δὲ τῶν προλαβόντων μικρὰ ὑμᾶς ἀναμνησαί, καὶ δεῖξαι, πῶς ποτε τούτων ἐχόντων εἰς ὅσῃν ἡμῖν ἀφίεται μεταβολὴν. οὐχ ἕσει

8. Leg. ἐμπειρίᾳ vel ἐν πείρᾳ. N.

rat, sed adhuc pietatis insigni tenebaris desiderio, probe gnarus, fore, ut hanc facile omnes virtutes sequantur, quasi venerantes eius cum numine cognitionem: neque te ea opinio fefellit. Sequebantur enim simul omnes, quasi commune domicilium animum tuum nactae. Et in omnibus praecellebas, humanus aspectu simul et consuetudine, intelligentia et experientia vitam dirigens, ea tenus circumspiciens qua modestia oculum circumferre patitur, et facile tolerare sciens quaecunque fortuna affert. Itaque in regia cum versareris, vitae felicitis exemplar te ipsum ceteris praebebas, parere ante imperandum bene edoctus; siquidem optima praeparatio ad recte imperandum consuetudo est bene parendi. Etenim licebat tibi cognoscere quae imperantes perperam administrarent, et quae ad civium felicitatem facerent; et in earum rerum causas inquirebas, et egregie erudiebaris, quasi in aliorum casibus futuri exercitationem instituens.

5. Iam vero tempus aderat, quasi debitum exsolvens, et ad tantum imperium elucebas; et civium status mutabatur. Non alienum autem videtur, me paullulum in vobis prioris conditionis memoriam revocare, et ostendere quanta rerum mutatio facta sit. Nec

δὲ πάντως τὰ μετὰ ταῦτα χρηστὰ τῶν προλαβόντων λυπῆσαι
 τὴν μνήμη. ἦν γὰρ ὅτε τοῖς, ὅσοι τὴν τῶν Ῥωμαίων πλη-
 ροῦσιν ἀρχὴν, οὐκ εὐτυχῶς εἶχε τὰ πράγματα· ἀλλὰ τις
 ἀτακτος ἔρως πλεονεξίας ἤκμαζε, καὶ γνώμης ἀπιστία· καὶ
 ὕσνοκοφάνται πάντων ἐκράτουν. ὁ δὲ νῦν εὐδαίμων, μικρὸν
 ὕστερον, τὰς χρηστὰς ἐλπίδας ἀποβαλὼν, εἰς ἀτυχούντων με-
 τεβάλλετο σχῆμα. ἐν ἴσῃ δὲ ἦν ἔχειν τι καὶ ἀπορεῖσθαι, διὰ
 τὴν τῶν ὁμοίων ἐλπίδα. ξέρον δὲ τι πρῶγμα καὶ παρὰ φύσιν
 ὑπῆρχεν· ὁ γὰρ πλοῦτος τοὺς κεκτημένους ἐλύπει. οὕτω δὲ
 ἰοτούτων ἐχόντων, καὶ πάντων ἀπειρηκότων ταῖς συμφοραῖς,
 ὥσπερ θεὸς ἐκ μηχανῆς ἀναφανείς χεῖρα προὔτεινες ἐλευθέ-
 ριον· κάκεῖνα πέρας εἶχεν· ἡ δὲ τῶν πραγμάτων ἀχλὺς διε-
 λύετο. δόγμα τι θεῖον ὡς ἀληθῶς ἐπὶ σοὶ τὴν ψῆφον ἐκίνει·
 καὶ ὥσπερ ἐκ μιᾶς γνώμης ὁ δῆμος ἅπας ἐβόα· μεγάλη βου-
 ῆ5 λῆ προσειδίθετο· βασιλῆς ἐπένευεν· ἡ δὲ ψῆφος ἐφέρετο. αὐτῆ Δ. C. 491
 τῆς ἡμετέρας εὐδαιμονίας ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη, τοῦτο
 πᾶσαν ἤγειρε πόλιν ταῖς εὐπραγίαις, ἐντεῦθεν ἀκμάζει τὰ
 καθ' ἡμᾶς καὶ μεταβέβληται, καὶ τῶν λυπούντων λόγος οὐδεὶς.
 5. Ἄλλοις μὲν οὖν ἐκ πρώτης γενέσεως ἀλουργίδες καὶ
 ποτὰ σπάργανα· καὶ βασιλεῖς εὐθὺς καλοῦνται, πρὶν αἰσθῆσθαι
 τῆς τύχης. ὕστερον δὲ πολλῶν ἀνάξιοι φανέντες τῆς δωρεᾶς
 κατηγόρους ἐπιστώσι τῇ δαίμονι, ὡς οὐδὲν ἠπίστατο τῶν

16. κατάστασις Villois., κατάστα cod.

vero quae secuta sunt bona sinent nos contristari anteaetorum me-
 moria. Erat enim tempus, cum non bene se res haberent eorum
 qui imperio Romano continentur, sed immoderatus quidam lucri
 amor vigeat et animi perfidia; et calumniatores omnia tenebant.
 Qui modo felix, is paulo post, bona spe abiecta, miserorum habi-
 tum induebat. Nihilque intererat, rem haberes, an egeres, cum
 idem tibi exspectandum esset. Monstri similis et contra naturam
 conditio erat; divitiae enim possidentes angebant. Hisce ita se ha-
 bentibus, omnibusque per miseriam desperantibus, sicut deus ex
 machina apparens manum liberatricem tendebas: et illa protinus finita
 sunt, et difficultatum caligo dissipata est. Divinum vere quoddam
 placitum versus te movebat suffragia, et quasi uno ore in te popu-
 lus universus clamando consentiebat, summus senatus assentiebatur,
 Augusta annuebat, et comitia perfecta sunt. Id nostrae felicitatis
 principium, haec prima quies; hoc omnem excitabat urbem felici-
 tatis sensu. Ab illo tempore florent res nostrae et mutatae sunt:
 atque nulla eorum vis est, qui nos laeserant.

6. Quibusdam in se primo nascendi tempore ipsae fasciae de
 purpura sunt, ac statim reges vocantur priusquam Fortunam experti
 sunt. Postea vero saepius eo dono indigni visi excitant accusatores

μελλόντων, οὐδὲ κρίνειν οἶδε καλῶς, ἀλλ' εἰπὴ φιλιτιμῆται, καὶ δίδουσιν ἑαυτὴν οὐχ ὅσοις ἄξιον, ἀλλ' ὅσοις καὶ βούλεται· εἰ δὲ καὶ ἄξιοι φανεῖεν τοῦ πράγματος, ἀλλ' ὅν δοκοῦσι τῆ τῆς τιμῆς ἀνατάσει, καὶ τῆ μὴ κατόπιν ὀφθῆναι ταύτης, ἐπιτηδύειν τὰς ἀρετάς. ἐπὶ δὲ σοῦ παραδόξως κρίσιν ἔσχερς ἡ τύχη, καὶ ψῆφον ἔγνω δικαίαν. ἠκολούθει γὰρ ταῖς ἀρεταῖς, ἀμοιβὴν καὶ χάριν τὴν βασιλείαν ἀποδιδούσα, καὶ ταύτην ἀναίμακτον, καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην ἀπάτης· οὐ γὰρ ὥσπερ ἑτέροις ὄπλα καὶ μύχαι καὶ προσηκόντων σφαγαί, καὶ δόλος ἀπάτη νικῶν, τοσαύτην σοι περιέθεικε τὴν τιμὴν. δυο-10
 τυχοῦς ταῦτα βασιλείας δυστυχῆ τὰ προοίμια, καὶ τῶν ὄσοι πλεονεξίας ἀφορμὴν τὴν ἀλουργίδα περικείμεται. ἀλλὰ προσήκουσαν ταύτην προσηκόντως δεξάμενος, οὐχ ἤλεγξας, μὰ Δία, τῶν σε ψηφισμένων τὴν μαρτυρίαν, ἀλλὰ καὶ παρῆλθες τὰς ἐκείνων ἐλπίδας νικῶν. 15

ζ. Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γενόμενος, καὶ πρὸς τοσούτον πλῆθος πραγμάτων ὄρων, ταῦτόν εἶοικα πάσχειν τοῖς ὄσοι τὰ πέλῳγη περισκοποῦσι. πολλὰκις γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιφέροντες, θάλατταν μόνην ὄρωσιν· οὐδὲν δὲ τοῖτοις ὀρίζει τὴν θέαν. ὁμως τολμητέον τὴν κείραν· οὔτε γὰρ ἐκείνωκὼ πλοῦν ἀποκνοῦσι· μήτε τὸν λόγον ἡμεῖς. ἐπειδὴ γὰρ θῦκτον ἀπειλήφεις τὰ σκῆπτρα, πρόκειν ἡγούμενος πᾶν ὅ,τι νόθον

4. ἀνὰ cod., ἀνατάσει conl. Villos. 14. Leg. ἐψηφισμένων vel ψηφισαμένων. 19. περιφέροντες conl. Vill.

contra Deam, quasi nihil de iis quae futura occultent sciverit, neque discernere possit, sed temere honores tribuat, et se dedat, non quibus oporteat sed quibus lubeat. Quin si digni appareant eo culmine, tamen honoris studio, et ne infra hunc relinquantur, virtutes colere videntur. Sed in te eligendo praeter expectationem iudicium adhibuit Fortuna et iustum suffragium tulit. Sequebatur enim virtutes, imperium praemii loco et gratiae donans, et incruentum quidem, et omni fraude remota. Non enim, ut aliis, arma et proelia et cognatorum caedes et dolus fraude vincens tantum tibi dedit honorem. Haec infelicis imperii infelicia initia sunt, et eorum propria qui purpura ad explendam lucri cupiditatem induuntur. Tu tibi debitam pie accepisti, neque, me Hercule, frustratus es te eligentium testimonium, sed etiam illorum spes superasti.

7. Hactenus oratione progressus, tanta rerum multitudine conspecta, idem mihi accidere videtur quod illis qui pontum prospectant. Saepius enim oculos eo vertentes, mare solum vident: nihil aspectum determinat. Nihilominus periculum est faciendum: neque enim illi navigationem reformidant, neque nos orationem. Nam cum primum sceptrum accepisses, decere existimans omne peregrinum et

καὶ βάρβαρον πόρρω τῆς σῆς ἀρχῆς ἀπελαύνειν, καὶ μετὰ τῆς
 ἐλευθερίας ἐπιφανῆναι τοῖς ὑπηκόοις, ἐπένευσας ταῦτα, καὶ
 πρὸς πέρας ἀφίκετο. ἔγνω γὰρ, ὡς τὴν εἶδαν λῆξιν, τῆς A. C. 498
 ἀρχῆς τὸ σεμνότερον, πρόσκοικοί τινες ἐπετάραττον βάρβαροι,
 5 ἄνδρες ὑβρισταὶ καὶ θρασεῖς, καὶ μίαν ἀρετὴν εἰδότες τοῖς
 ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς ἐπιτίθεσθαι· καὶ θῦττον μὲν ἐπιόντες,
 θῦττον δὲ μεθιστάμενοι, καὶ ὅποι ποτε γῆς εἰσι ραδίως
 λανθάνοντες· οἷς γὰρ μὴ χῶρος· μὴ πόλις εἰς οἰκητήριον
 ὄρισταί, ἀλλ' ὅλην ἕκαστος ἐπάγεται τὴν οἰκίαν, αὐτοσχῆ-
 10 διον καλύβην ὅπη τύχη συμπηγνύμενος, οἱ δὲ τοιοῦτοι τίνας
 ἂν ἀπόσχοντο τόλμης; τούτοις εἰς ἀρπαγὴν προὔκειντο πό-
 λεις, τὸ πρὶν μὲν εὐδαίμονες καὶ λαμπραὶ, τότε δὲ τῶν βοη-
 θούντων ἔρημοι καὶ συμμαχίας ἐστερημέναι· καὶ ἡ μὲν εἶχε-
 15 τὸ, ἡ δὲ ἔμελλεν, ἡ δὲ μετανίστατο· καὶ μᾶλλον τοῦ πάθους
 τῶν μελλόντων φόβος ἐλύπει· φήμη δὲ τις οὐκ εὐτυχῆς
 τὰς τῶν ἀπάντων διέσειεν ἀκοάς, ἐπ' ἄλλοις ἄλλα διηγουμένη,
 καὶ πάντα δεινά. ἦν γὰρ ἀκούειν πύλιν ἀλικομένην, ἀρπα-
 ζομένην εὐδαιμονίαν, ἐλαυνομένας γυναῖκας εἰς ἀσέλγειαν
 ἠναγκασμένην, ὑβριζομένους παῖδας, αἰκίζομένην πολιάν,
 20 ἐλκομένην νεότητα, καὶ παρθένους ἀγομένας, οὐ πρὸς εὐτυχῆ
 παστάδα καὶ νύμφιον εὐδαίμονα, κατὰ τὰς πρώην ἐλπίδας,

12. βοηθούντων Villois., βηθούτων cod. 20. ἐλκομένην Villois.,
 ἐλωμένην cod., καὶ ἐλκομένην rec. m.

barbarum procul a tuo imperio arcere, et una cum libertate sub-
 ditis apparere, fieri iussisti, et protinus res ad exitum venit. Nam-
 que compereras, orientem, praestantiorem imperii partem, a qui-
 busdam finitimis barbaris perturbari, hominibus superbis et feroci-
 bus, qui aliorum bona infestare unice pro virtute agnoscerent; et
 quidem celeriter ingruentes, celeriter quoque recedentes, et, quo
 se contulissent, facile latentes: quippe quibus neque locus neque urbs
 ad habitandum definita est, sed quisque totam domum secum vehit,
 tumultuariam casam ubicunque fuerit compingens. Tales vero ho-
 mines quo facinore abstineant? His ad praedandum exposita erant
 oppida prius fortunata et splendida, tum vero auxiliis destituta et
 propugnatoribus privata; e quibus hoc quidem iam captum erat,
 illud in eo, ut caperetur, erat etiam e quo cives migrarent. Et ma-
 gis quam ipsa calamitas futuri metus angebat; rumor autem infelix
 omnium aures perstringebat, alia super alia nuntians, cuncta hor-
 renda. Audire poteras urbem expugnari, divitias auferri, mulieres
 rapi ad stuprum, pueros nefande tractari, foedari canitiem, trahi
 iuventutem, et virgines duci, non ad genialem lectum et fortuna-
 tum sponsum, secundum spes antea conceptas, sed ad libidinem ho-
 stis barbari et ipso aspectu foedi. His enim omnia patebant. Qui

Dexippus, Eunapius etc.

ἀλλὰ πρὸς ἄβριον ἐχθροῦ καὶ βαρβάρου καὶ μέχρι τῆς θείας
 λυποῦντος πάντα γὰρ προὔκειτο τούτοις. ὁ δὲ μὴ παθῶν πρῶτον
 μὲν μόνῃ τῇ τύχῃ χάριν ἠπίστατο· νῦν δὲ σὲ πάντες ὑμνοῦ-
 σι μετὰ ταύτης, ὡς βασιλεῦ, οἱ μὲν διὰ σὲ μὴ παθόντες,
 οἱ δὲ μὴ προσδοκῶντες πάλιν παθεῖν. ὁ γὰρ βάρβαρος, τῶν
 προσήκουσαν πληγὴν δεδεγμένος, κάτω νεύει, καὶ δεσπότην
 ἐπίσταται, καὶ σωφρονεῖ μὴ βουλόμενος. αἱ δὲ πόλεις τῶν
 δραμάτων ἐλευθέραι· καὶ τείχη, τὰ μὲν γεγηρακότα κεῖται,
 τὰ δὲ νῦν πρῶτον ἀνίσταται· καὶ σωφρονοῦσιν αἱ πόλεις,
 ἀσφαλῆ κόσμον ἐπιδεικνύμεναι τοῖς βαρβάροις· φρονεῖα δὲ τῶν
 πανταχοῦ τῶν ὑψηλῶν προβέβληται, καὶ στρατιωτῶν ἡλι-
 κία ῥώμη καὶ πλήθει συμπεφραγμένων· ἄνδρες ἀμυῆ ζέοντες,
 καὶ βλέποντες τι νεανικόν, καὶ ὡς ἂν Ὅμηρος εἶπε, θεράποντες
 Ἄρηος· οὐχ ὡς περ πρῶτον ἀσθενεῖς καὶ γεγηρακότες, ἐν
 τοῖς δεινοῖς ὑπότηρομοι, καὶ μεθ' ἡμῶν δεδιότες, καὶ τοῦ σώ-
 ζοντος μᾶλλον δεόμενοι· καὶ μύρτυς ἡμῖν ἐγγύθεν αὐτὸς,
 τοιαῦτα διατάττων τῷ βασιλεῖ, καὶ πρέπων ἐκείνῳ πρὸς κοι-
 νὴν εὐεργεσίαν ὑπηρετεῖν. ὅθεν γε σὲ πατέρα καλεῖ, καὶ πι-
 στὸν ἡγεῖται, καὶ πύσαις ψήφοις ἐπαινεῖ, καὶ τεθυῦματι,
 καὶ οὐποτε παύσεται.

ἦ. Ἀλλὰ γὰρ ὁ λόγος, ἕει τῆς τῶν πραγμάτων ἀκο-
 λουθίας ἐχόμενος, ὡς περ τι ῥεῦμα φερόμενον, εἰταῦθά πο

4. οἱ μὲν Ritt., οἱ δὲ μὴ ed. 8. πραγμάτων coni. R. pro δρα-
 μάτων. 16. ὁ στρατὸς coni. Villois. pro αὐτὸς.

vero a malis immunis erat, is prius quidem soli Fortunae gratiam
 referebat; nunc vero te, Auguste, omnes canunt cum illa, alii te
 auctore nihil patientes, alii persuasi se nihil rursus passuros esse.
 Barbarus enim vulnere merito accepto oculos submittit, et domi-
 num agnoscit, et modeste agit quamvis invitus; urbes autem ac-
 rumnis liberac sunt; et moenia, quae consenuerant iuvenescent,
 alia nunc primum exoriuntur; civitates modeste agunt, securum
 ornatum ostendentes barbaris; castella ubique opposita sunt ad
 tuendos provinciales, et militum iuventus robore et multitudine
 munita: viri aetate florentes, et torvum intuentes, et, quomodo
 Homerus dicat, Martis satellites: non ut antea infirmi, et senio con-
 fecti, in rebus asperis trementes, et nobiscum timore perculti, et
 ipsi propugnatore indigentes. Et testis nobis prope adest ipse ex-
 ercitus, principii talia perficiens, et accommodatus servire illi ad
 communem salutem augendam. Quare te patrem appellat, et tibi
 confidit, et uno ore laudat, et admiratur, et nunquam admirari
 desinet.

8. Sed oratio, semper rerum sericem proscanta, quasi fluminis

παρήνευχε βία. τοιγαροῦν ἐπανιτέον ὄθεν ἐξέβημεν. ὁμοίως γὰρ πρέπειν ἐλογίσω τῇ μελλούσῃ καλῶς ἔχειν ἀρχῇ, μὴ μόνον τῶν ἀλλοφύλων κεκαθάραται, καὶ τῶν ἐκεῖθεν ἀφροσύνας δεινῶν, ἀλλὰ καί, εἴ τι μέρος αὐτῆς νοσοῦν ἔστιν ἤδη καὶ ὑπουλον, καὶ κατὰ τοῦ λοιποῦ διανίσταται, καὶ τοῦτο πρὸς εὐφροθυμίαν μεταστῆσαι, καὶ μίαν διὰ πάντων δεῖξαι διήκουσαν ἀρμονίαν, ὥσπερ ἐν σώματι. ἤδεις γάρ, ὡς ὁμιονοοῦντες μὲν ἀνθρώποι καὶ μετ' ἀλλήλων ἰστάμενοι φοβεροί τε τοῖς ἀντιπάλοις εἰσὶ, καὶ τοὺς λυποῦντας θῆττον ἀμύνονται· αὐτοὶ δ' ἐν ἑαυτοῖς ἰσοστασιάζοντες οἴκοθεν ἔχουσι τὴν φθοράν, καὶ οὐδενὸς πολέμου προσδέονται, μᾶλλον δὲ τούτῳ καὶ δυσμενεῖς καὶ μισοῦντας ἐπάγονται, καιρὸν ἡγουμένους οἰκίῃ τῶν ἐν αὐτοῖς νοσοῦντων τὴν συμφοράν. ὡς οὖν εἶχε τὸ πρῶγμα, μικρὸν ἄνωθεν διηγήσομαι.

15 9'. Τὴν Κιλικίαν προσοικοῦσι δύο μαχοί τινες ἄνθρωποι, Α. C. 492
Σολῶν ἔθνος, ἀπὸ θαλάττης ἀνατρέγον εἰς ἠπειρον. οἳτοι — 497
τοίνυν, ὥσπερ οὐ δυνάμενοι μένειν εὐδαίμονες, ὑποῦ τε αἰ-
ρουσι τὴν ἀρχάνα, καὶ φρονοῦσί τι γαῦρον κατὰ τῆς Ῥω-
μαίων ἀρχῆς, καὶ δυστυχεῖν ἀλάζονες, ὑπῆρχον. μάλιστα δὲ
βοτούτους ἐκίνει καὶ θαρσύνει ἐδίδου παρὰ καιρὸν ἢ τε χώρα,
δυσάλωτον παρεχομένη τὴν φύσιν· ἄκρα γὰρ ἐνταῦθα παν-

16. Σολύμων conl. N.; cf. Priscian. 81. 82.

vi huc delata est; redeandum igitur unde digressi sumus. Similiter enim ad imperium bene constituendum oportere existimasti non solum a peregrinis id purgatum esse, et liberatum malis inde nascentibus, sed etiam, si quae ipsius pars morbida esset et ulcerosa, atque a ceteris discreparet, et hanc numeris suis restituere, et unum omnium partium efficere concentum, quemadmodum in corpore. Sciebas enim, homines concordēs et se invicem iuvantes hostibus esse metuendos, seque contra infestos facile defendere: contra autem inter se dissidentes domi perniciem habere, etsi hostes absint, excitare autem adversus se inimicos et insensos, ratos sibi oblatam esse occasionem per seditionis calamitatem. Verum res quomodo se habuerit, paulo altius ab origine enarrabo.

9. In Ciliciae sinibus habitat gens ferox, Solorum natio, a maris littore in mediterranea pertingens. Hi itaque, felicitate sua frui nescii, verticem tollunt, et superbiunt contra Romanorum imperium, in suam perniciem iactantia elati. Maxime autem hos commovebat et confidere praeter rem faciebant et regio, ad expugnandum sane difficilis: arx enim est, plura culmina ad coelum attollens: et hominum exercitatio. Sunt enim expediti, pernix genus,

A. C. 492 τοδαπὰς κορυφὰς εἰς αὐτὸν ἀνατείνονσα τὸν αἰθέρα· καὶ
 — 497 μέντοι καὶ τῶν ἀνδρῶν ἢ πρὸς τὰ τοιαῦτα μελέτη· εὐσταίαις
 γὰρ οὗτοι καὶ κοῦφα βαίοντες, καὶ ὡσπερ πτηνοὶ τοῖς ὄρε-
 σιν ἐποχοῦμενοι. ὅθεν ἐπαρθέντες τὴν καθ' ἡμῶν συνίστα-
 ται σκευωρίαν· καὶ ἡγόν τε καὶ ἔφερον τὰ τῶν προσοικονί-
 των, καὶ δεινῶς ἠπειλοῦν, κόμπη δημάτων ἐπηχοῦντες. βα-
 σιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προσταγμάτων, ἐκ μὴ προσηκόντων, στρα-
 τηγῶν τε ὄχλος, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ· καὶ ταῖς ἐλείπει
 ἦσαν λαμπροί· ὡσπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ μὲν Ἀγαμέμνων ἐξαίφνης
 εἶναι δοκεῖ· ὁ δὲ φέρει τὴν Ἀχιλλέως εἰκόνα τῷ σχήματι,¹⁰
 καὶ ἄλλος ἄλλον μιμνῆται, πτωχοὶ τινες καὶ ἀνάσσιοι· εἶτα
 πέρας τῷ δράματι, καὶ ἡ σκηνὴ διαλύεται.

A. C. 498 *ι*. Καὶ οὗτοι τοίνυν οὐκ εἰς μακρὰν ἔμελλον γινώσ-
 σθαι, ὅσῃν βασιλέως φιλανθρωπίαν εἰς προσήκουσαν ὀργὴν
 ἐπεσπάσαντο, εἰ καὶ μὴ πρὸς ἀξίαν τῆς δίκης ἐτύγχανον· ὁ
 ἀλλ' ἐνίκας πάλιν, ὃ βασιλεῦ, καὶ θρασυνομένους μάχη, καὶ
 δυστυχοῦντας φιλανθρωπία· καὶ ἔδειξας ὡς ἀληθῶς ἐπομέ-
 νας ἀλλήλαις τὰς ἀρετάς. οὓς γὰρ ἀνδρία κατηγωνίσσω καὶ
 φρονήσει στρατηγικῇ, καὶ ποικίλῃ τῶν ἀγῶνων εὐεργεσία,
 τούτους ἢ χρηστότης ἐπομένη ταῖς ἀδελφαῖς, σώζειν ἐκέλευε
 καὶ διπλοῦν ἔσθησας τρόπαιον, τοῦ δευτέρου νικῶντος τὸ
 πρότερον· τὸ μὲν γὰρ κρατῆσαι πολεμίων ἴσως ἂν καὶ τύχης

6. βασιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προστάγματα, ἐκ μὴ προσηκόντων,
 στρατ. conl. R., f. βασιλ. δὲ ἦν αὐτ. πρόσχημα: Imperatore
 gloriabantur — sc. Zenone — qui immerito ad summum fasti-
 gium evectus erat? N.

et alitum ritu super montes delati: unde delapsi nobis incidant.
 Diripiebant igitur finitimorum bona, et horrendum in modum mi-
 nabantur, verbis superbientibus - - - - - : ducum turba ali-
 usque apparatus: spes eorum splendidae erant; sicut in scena ille
 Agamemno sibi factus videtur, alius autem Achillis imaginem habita
 repraesentat, et alius alium imitatur, homines mendici et laribus
 destituti; at dramate finito scena dissolvitur.

10. Et hi quidem mox experientia doceri debebant, quam be-
 nevolam Imperatorem ad iustam iram coegerint, quamquam poenam
 meritam non solverent. Tu vero, Auguste, bis vicisti; feroces pugna,
 et debellatos clementia, et ostendisti virtutes vere se invicem susti-
 nere. Quos enim fortitudine et imperatoris artibus subegeras, hos
 clementia, sorores suas consequens, servare iussit. Et duplex tro-
 paeum statuisti, quorum a secundo prius vincitur. Vincere enim
 hostes fortasse etiam per solam fortunam contigerit; sed prioribus

γένετο μόνης· τὸ δὲ τοῖς προλαβοῦσιν ἀκίλουθα προσθεῖναι τὰ δεύτερα, τοῦτο καὶ τὴν τῆς μάχης ἐπεκόσμησε νίκην, καὶ μόνης ἀρετῆς τοῦτό γε τὸ τρόπαιον. οὐχ, ὥσπερ Φίλιππος ὁ Μακεδῶν ὄντως καὶ βάρβαρος καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς συμφοραῖς ἐνακμάζων, ἀπάτη καὶ δόλω δύο καὶ τριάκοντα Χαλκιδικὰς πόλεις ἔλων, οὕτως ἀνεῖλες ὡμῶς, ὡς διαλαθεῖν εἰ γεγόνασι πρόσθεν· καὶ σιωπῶ τοὺς σοφωτάτους Ἀθηναίους, ὅπως Μηλήους καὶ Σκιωναίους διέδηκαν. σὺ δὲ, δικαίας ἀφορμᾶς τῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων ὀργῆς εἰληφώς, οὐχ οὐσιωτικῶς μετῆλθες, ὡς βασιλεῦ· ἀλλ', οἷα πατὴρ ἀγαθός, ὡς σεαυτὸν ἐκάλες, σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, καὶ πόλιν ἐδίδους ἦν αὐτὸς ἐδημιούργησας, καὶ χώραν εὐδαίμονα. καὶ τῶν δεόντως χρῶνται τῇ ῥώμῃ, καὶ τῶν ἄλλων προβέβληνται. πρέπων οὗτος βασιλεῖ κόσμος, καὶ πάσης κρείττων ἑλπίδος. καὶ μοι δοκεῖς Ἀλέξανδρον ἐκεῖνον βασιλικῆ φρονήματι παρελθεῖν· ὅς, ἐπειδὴ τὸν Ἰνδὸν νικήσας εἶχε τῇ μάχῃ, σύμβουλον αὐτῷ ἐπεποίητο τὸν πολέμιον, ὅπως αὐτῷ δεῦν κεχρησθῆται· τοῦ δὲ „βασιλικῶς” εἰπόντος, ἠρώτα μὴ τι προστιθεῖναι μέλλει τῇ συμβουλῇ· ὡς δὲ δι' ἑνὸς ῥήματος πᾶσαν κοῤῥη τὴν ἀρετὴν δεδηλωσθῆναι, αἰδεσθεῖς, οἴμαι, τὴν παραίνεσιν, ἴσως ἄκων ᾤφθη φιλάνθρωπος. σὺ δὲ φύσει τὸ καλὸν

4. ὄντως Villois., ὄντος cod. 8. Σκιωναίους R., Σικωναίους ed. 10. Codicis verba: σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, ὡς σεαυτὸν ἐκάλες, ita transponenda esse iudicavit Villois. 11. πόλιν Villois., πόλιν cod. 12. δαίμονα ed. 13. Ante τῶν ἄλλων Villois. perperam inseruit τῇ.

altera adicere, hoc pugnae victoriam ornat, et unius virtutis hoc tropaeum est. Non, quemadmodum Philippus, vere Macedo et barbarus, et Graecorum calamitatibus florens, fraude et dolo expugnantis duobus et triginta oppidis Chalcidicis, sic crudeliter illos sustulisti, ut incertum sit, num antea fuerint. Taceo sapientissimos Athenienses, quomodo Melienses et Scionenses tractaverint. Tu vero, quem ad iram adversus hostes iustae impellebant causae, non talem, Imperator, ultionem sumsisti. Sed quemadmodum pater bonus, ut ipse te appellabas, tantum modeste agere eos docuisti, et urbem a te aedificatam donasti et regionem secundam. Et iam, ut oportet, fortitudine utuntur, et alios protegunt. Decet hic Imperatorem ornatus et omni spe maior est. Et mihi videris Alexandrum illum animo regio superare; qui, postquam Indum pugna vicerat, hostem consulabat, quomodo se tractari oporteret? quo respondente: „regie”, iterum quaerebat, num quid adicere vellet huic consilio? Quum vero is uno verbo se totam virtutem indicasse diceret, motus, puto, exhortationis pudore, fortasse invitus humanum

ἄ. 498 ἐπιστάμενος, οἰκοθεν εἶχες τὴν συμβουλήν· καὶ χάριν ἴσασιν ἡττηθέντες, οἶμαι, καὶ μίαν ἡγοῦνται συμφορὰν τὸ τοιοῦτον ὄντα λελυπημένοι.

ια'. Οἶμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μόνα ταῦτα λέγειν ἦν ἐμοὶ πρὸς ἱκανὸν πέρας ἀφίχθαι τὸν λόγον, καὶ οὐ μετρίως τοῖς εἰρημένοις φιλοτιμειῖσθαι. νυνὶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀρετὴν φιλονεικοῦντες οἱ λόγοι δεινὸν ἡγοῦνται καὶ πίσυς ἀνανδρίας μεστόν, εἰ μὴδὲ λέγειν ψιλῶς καρτεροῦσιν, ἃ τοῖς ἔργοις εὖ ποιῶν ἐκεῖνος οὐ δυσχεραίνει τῇ πλήθει καὶ πάνε-
ται. δυοῖν γὰρ ὄντων ἐν ἀνθρώποις καιροῖν, εἰρήνης τε καὶ πολέμου, πρὸς ἀμφοτέρα μερίζει τὴν ἀρετὴν, καὶ μέτεστιν ἑκάτερον, ὡς αὐτὸ μόνον εἰδῶς, θατέρου δὲ μὴδὲν ἐπιστά-
μενος. καὶ τῆς μὲν ἐν πολέμοις ἀνδραγαθίας ἱκανὰ δείγματα περὶ ὧν λέγων ἐπαυσάμην ἀρτίως· τῶν δὲ κατ' εἰρήνην ἀγα-
θῶν μέγιστον ἐκεῖνο, καὶ πολλῶν τῶν κατὰ μέρος αἰτίων,¹⁵ καὶ ὃ μάλιστα πρὸς εὐδαιμονίαν ἀγει τὰς πόλεις· ἐξ οὗ γὰρ ἄρχεσθαι πεφύκασιν ἄνθρωποι, καὶ βασιλέως προῆλθεν ὀνο-
μά τε καὶ πρᾶγμα, τῶν κρατούντων ἕκαστος, ἀπορῶν δὲ ἐπὶ σώματος πανταχῇ παρεῖναι τοῖς ὑπηκόοις, διὰ τῶν κατὰ μέ-
ρος ἀρχόντων συνέχει τὰς πόλεις, διὰ τούτων εὐεργετῶν πᾶσι παρεῖναι δοκεῖ· καὶ ὅπερ ἐκλείπει τῇ φύσει, μηχανᾶται τῇ γνώμῃ. ταῦτα τοίνυν ἐξ ἀρχῆς οὕτω καλῶς ἐγνωσμένα νόθι-
τινὲς ἄνθρωποι καὶ παρέγγραπτοι τῇ βασιλείᾳ, κέρδος ἴδιον

illi se praebuit. Tu vero ex ingenio tuo pulcri gnarus, proprio usas es consilio. Et grati sunt victi, et hoc unum dolent, talem a se laesum esse.

11. Credo equidem, si haec tantum dicenda haberem, ad sufficientem finem venisse orationem, rebus expositis non mediocriter ornata. Nunc vero Imperatoris virtutem aemulans non ferendum esse arbitratur, remque omnium ignavissimam, si ne eloqui quidem valeat ea, quae ille dum agit propter multitudinem non fatigatur. Nam cum duo sint apud homines tempora, pax et bellum, ita ille dividit virtutem, ut utramque administret quasi id solum didicerit, alterius ignarus. Et fortitudinis in bellis documenta satis multa ea suppeditant, de quibus modo dixi; nunc vero de eo dicendum, quod pacis bonorum maximum est, et multorum deinceps causa, et quod maxime ad felicitatem adducit civitates. Nam ex quo imperari hominibus coeptum, et regis nomen et imperium natum est, unusquisque regnantium, cum uno corpore omnibus sibi subiectis adesse non possit, per eos qui imperii partem administrant, civitates continet; et per illos benefacta tribuens omnibus adesse videtur, et quod na-

τὴν κοινὴν πολιτείαν πεποικημένοι, διάφθειράν τε καὶ πρὸς
 τοῦναντίον τῆς χρείας μετέβαλον· ὡς γὰρ οἱ ἐμπορίας τινὸς
 προεστηκότες, τὰς ἀρχὰς ὠνόους ἐποίουν· καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν
 ἀρχῆς σχήματι πιπρασκομένας τὰς πόλεις τοῖς χρήματα δοῦ-
 5 ναι καὶ λαβεῖν ἐγνωκόσιν, οὐ τοῖς εὖ ποιεῖν δυναμένοις.
 τοιγαροῦν ἅμα τε ταῖς πόλεσιν ἐπεδήμουν, καὶ ἐφ' ᾧ παρῆ-
 σαν ἐπράττετο, καὶ τῆς κοινῆς συμφορᾶς οἱ τῶν ἀνθρώ-
 πων ἡγεμόνες ἐπλούτου.

ιβ. Ἐξ οὗ δὲ ἡμῖν τὰς πόλεις ἀνέχεις τῷ νεύματι,
 10 ἔγνωμεν ὡς ὁ τῶν χρημάτων ἀπληστος ἔρως, ὁ τὴν δίκην
 ἀπείργων παρ' ἀνθρώποις ἐνδαιτυᾶσθαι, οὐ πάντα νικᾶν ὡς
 ἔοικεν εἶχεν, ἀλλὰ γὰρ ποτε καὶ παραδόξως ἠττυᾶσθαι καίτοις
 διὰ τοῦτον πατὴρ μὲν προδίδωσι παῖδα, γυναῖον δὲ τὸν ἀν-
 15 δρᾶ, καὶ τὰ γένη κατ' ἀλλήλων ὀπλίζεται. σοῦ δὲ παρακα-
 ῖ5 θημένον τῷ βήματι, πρὸ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ἡ δίκη. ὥσπερ
 δὲ ταύτης ὁρώσης μέλλουσι δικασταῖς ἐπιφέρεις τὴν ψῆφον·
 καὶ εἶλε σοῦ τις τὴν γνώμην οὐ χρυσὸν προτεινόμενος, ἀλλ'
 ἀρετῇ πλουτῶν, καὶ μεταβάλλειν ἀνθρώπους εἰς εὐδαιμο-
 νίαν εἰδώς. ὁ δὲ Λύσανδρος, εἰ καὶ Σπαρτιάτης ἦν, καὶ
 20 σεμνὸν ἐφρόνει διὰ τὰ πρῶην· εὐτυχηθέντα, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις
 τὸν Σπαρτιάτην ἐψεύδετο· τὴν γὰρ τῶν ἀρχόντων αἵρεσιν οὐ
 προσηκότως ποιούμενος φόνου καὶ ταραχῆς τὸ τῶν Ἑλ-
 7. καὶ διὰ τῆς conl. N. 13. διὰ τοῦτον Villois., διὰ τού-
 των cod. 15. βήματι cod., suprascr. al. man. β.

intra efficere non potest, id facere conatur prudentia. Haec igitur
 ab initio bene constituta spurii quidam homines et ad regiam digni-
 tatem praeter ius evecti, lucrum privatum e re publica imperii quae-
 rentes, perverterunt, et utilia damnosa fecerunt. Tanquam enim ne-
 gotiantes vendebant magistratus, et videre poteras sub magistratus
 titulo vendi provincias iis, qui pecunias dare et accipere vellent,
 non qui recte agere scirent. Quapropter simulatque in provinciam
 venissent, id agebant cuius rei causa aderant, et e publica calamita-
 te magistratus locupletabantur.

12. Sed ex quo tu civitates nobis nutu sustentas, cognovimus,
 divitiarum insatiabilem amorem, qui iustitiam apud homines habi-
 tare non sinit, non omnia, ut videbatur, vincere, imo vero praeter
 expectationem eum aliquando superari. Et tamen propter hunc pa-
 ter filium prodit, uxor virum, et gentes invicem arma capiunt. Tu
 vero cum assides tribunali, ante oculos versatur iustitia, et tanquam
 ea cernente, iudices in suffragia mittis. Atque tuam sententiam sibi
 conciliat non qui aurum offerat, sed virtute dives, qui homines
 felices reddere noverit. Lysander vero, licet Spartanus, et propter
 res feliciter gestas animo clatus, factis Spartanum mentitus est:

λήνων ἐπέπλησε τὸ γένος, καὶ δι' ἐνὸς γνώμην ἐδυστάχουν αἱ πόλεις.

17. Ἀλλὰ γὰρ ἐν ἡ δευτέρου εἰπὼν, ἔτι τῆς κοινῆς καὶ κατὰ πάντων εὐεργεσίας ἐχόμενον, οὕτω καὶ πρὸς τὴν κατὰ μέρος φιλανθρωπίαν πέμψω τὸν λόγον. ἴστε γὰρ, — καὶ μοὶ μὴδεὶς ταραττίσθω τὴν γνώμην, — ὡς φόρος τις δυσχερῆς ὥσπερ τι τῶν δεινῶν ἐκ περιόδου ταῖς πόλεσιν ἐπετίθετο, καὶ διὰ πάντων ἐφοῖτα, πρόφασιν δικαίαν οὐκ ἔχων, ὄνομα δυστυχεῖ τοῖς ὑπηκόοις, χρυσὸς καὶ ἄργυρος εἰς μίαν ἐλθόντες προσηγορίαν. ὅσοι γὰρ ἀνθρώπων αὐτοεργῶν τε καὶ τῶν 10 καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς, καὶ ταῖς χεροὶ πᾶσαν ἐλπίδα πεποιήμενοι τοῦ βίου, ὥσπερ ἰδρώτων καὶ δυστυχίας μισθὸν ἐτέλουν· καὶ τοῦτο μετὰ τῆς τύχης αὐτοῖς ἐπετίθετο. ἔστενε γεωργὸς περὶ τὰ δένδρα· διπλὴν γὰρ εἶχε τὴν συμφορὰν, καὶ ποτῶν τῷ σώματι, καὶ μεμνημένος τῶν λυπηρῶν· ἀλιεύς παρὰ τῆν 15 θάλατταν ἠφίει τὸ δίκτυον, θήραν εὐχόμενος λαβεῖν, ἧς μεθέξουσιν ἕτεροι. ἔμπορος δέ τις, μετὰ χειμῶνα καὶ θάλατταν καὶ τύχην ἀγρίαν μόλις τῆς γῆς ἐπιβάς, καὶ πόλιν ἰδὼν, οὐκ ἄμισθον εἶχε ταύτης τὴν θέαν. καὶ τί δεῖ λέγειν τοὺς ἄλλους; αἱ γὰρ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων γυναῖκες, ὄνειδος ἀναγκαῖον λαχοῦσαι τὸν βίον, οὐδὲ τὸ δυστυχεῖν ἐπ' ἀδείας ἐκέκτητο,

10. αὐτοεργοῦντες καὶ N. 17. δέ τις Villois, δὲ τῆς cod.

cum enim magistratus non ut par erat conferret, caede, et turbis Graccorum gentem implevit, et unius consilio civitates misere vivebant.

13. Sed unum vel alterum, quo totam adiuvit rem publicam, ubi dixero, tunc ad ea quoque orationem convertam, quae in singulos munifice fecit. Namque scitis ipsi, — atque ut tranquilla me audiat mente vos rogo, — tributum quoddam acerbum quasi malum horrendum certis temporibus invasisse civitates, singulosque cives corripuisse, alienum a iustitia, infaustum subditis nomen, aurum et argentum uno verbo comprehensa. Homines enim operarii, victu quotidiano egentes, qui omnem vitae spem in manibus repositam haberent, hi quasi sudoris et miseriarum mercedem solvebant: et hoc praeter fortunam illos premebat. Agricola circa arbores ingemiscebat: duplici enim infortunio afficiebatur, et labores corpore perferendo, et aerumnas secum commemorando. Piscator apud mare cum rete demitteret, iactum optabat, cuius pars in aliorum cederet lucrum. Mercator autem exantlatis tempestatis et maris periculis et fortuna saeva, aegre in terram egressus, et urbem conspiciens, ne huius quidem aspectu gratis fruebatur. Quid opus est ceteros commemorare? cum ne ipsae quidem meretrices in lupanaribus prostantes, vitae opprobrium non evitandum sortitae, in turpitudinae de-

ἀλλ' ὄνιον ἐποιούντο τὴν τοῦ σώματος ὕβριν· καὶ τοῦ μὴ σωφρονεῖν μισθὸς κατεβύλλετο· καὶ ἀπλῶς εἶπεῖν, ἐκ τῶν κοινῶν ἀτυχημάτων ὁ τοῦ βασιλέως θησαυρὸς ἐπληροῦτο. ταῦτα τῶν πρὶν κρατούντων τινὲς δόξαντες εἶναι φιλόανθρωποι ἤλεον· ἡμὲν, βοθηεῖν δὲ οὐκ εἶχον· ἀλλ' ἐβουλήθησαν μόνον, καὶ μέχρι τούτου τὴν ἀρετὴν ἐνεδείξαντο· τὸ δὲ πρὸς ἔργον ἐκφέρειν μετὰ τῶν ἀδυνάτων ἐθαύμαζον· ἔδει γὰρ σοὶ καὶ τοῦτο τηρεῖσθαι καὶ σὺν ἔργον γενέσθαι μετὰ τῶν ἄλλων, ὅπως ἀρετὴ μὴ λανθάνῃ τοσαύτη μὴ παρόντων αὐτῇ πρὸς ἄξίαν, ἰοδὶ ὧν ἑαυτὴν ἐπιδείξεται. ὅθεν παντὸς ἀτόπου κέρδους ἐννοίαν παριδῶν, καὶ ζημίαν θαυμάσας ἐπαινουμένην, ἡβουλήθης, ἐπένευσας, εἰς ἔργον ἀφίκετο. καὶ οὐδὲ μέχρι τούτου τὰ τῆς εὐεργεσίας ἡμῶν· ἀλλ' οὐδὲ τοῖς μετὰ ταῦτα πονηροῖς γενέσθαι πάλιν ἐπέτρεψας· πᾶσα γὰρ περὶ τούτου συγγραφή πυρὸς ἔργον ἐγένετο· καὶ μετὰ τῶν λυπούντων ἡ τούτων ἀνήρηται μνήμη. ταῦτα γὰρ προσέταττες ὥσπερ Ἰδρας κεφαλὰς ἐκκαίειν, ὅπως μὴ πάλιν ἀνίσχη, τὸν σὸν Ἡρακλέα μιμούμενος.

ιδ'. Πρῶην μὲν οὖν Ἀριστείδης οὐκ εἰωθύτας φόρους σοταῖς τοῖς Ἕλλησι, ὧς τι μέγα κατορθώσας, τὴν τοῦ Δικαίου προσηγορίαν ἠνέγκατο· καὶ τὸν Ἀριστείδην τις εἰπὼν

10. κέρδους Villois., κέρδος cod. 16. ταύτας pro ταῦτα conl. Villois. 17. ἐκκαίειν Villois., ἐκκαίειν cod.

spectae vitae vacarent iniuriis: sed cum vendendam proponerent corporis contumeliam, impudicitia mercede redimebatur. Ut brevi praecidam, ex publica calamitate Augusti thesaurus implebatur. Quare cum ex prioribus Imperatoribus nonnulli, qui humanitatis laude florent, misericordia afficerentur, mali tamen medelam inveniebant nullam. Sed optabant tantummodo, et ita virtutem suam ostendebant. Rem vero conficere, id tanquam supra humanas vires positum admirabantur. Oportebat enim et hoc tibi reservari et abs te perfici cum ceteris, ne tanta lateret virtus, deficientibus magni momenti rebus quibus se ostenderet. Itaque neglecta omni turpis lucri cogitatione et iacturae cum laude coniunctae cupidus, voluisti, rem fieri iussisti, et facta est. Nec vero intra hos fines tua in nos benevolentia se continuit, sed ne iis quidem, qui post regnabunt, pravis esse concessisti. Tota enim de ea re scriptio igne consumpta, et una cum illa peste eius memoria deleta est. Eam enim quasi Hydrae capita exuri iussisti, ne rursus enascerentur; quo Herculem tibi cognatum imitatus es.

14. Olim Aristides tributis insolitis inter Graecos describendis, quasi rem magnam perfecisset, Iusti cognomen accepit, et Aristidem, si quis appellaret, utique adiciebat, iustum. Tu vero tributa tam

πάντως προσετιθεὶ τὸν δίκαιον. σὺ δὲ φόρους οὕτω μεγά-
λους, ὡσπερ Ἐριννὺν τινα κοινήν, μεταστήσας τῶν ὑπηκόων,
τίνος ἂν εἰκότως τύχοις προσηγορίας; μικρὸν γὰρ πρὸς ταῦτα
καὶ Ἀριστείδης καὶ Πεισιστράτος, ἐν οἷς ἕκαστος ἐθανυμά-
ζετο· ὃς δεκάτην τῶν ἐκ τῆς χώρας γενομένων φόρους τάσας
τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ παρὰ τὸν Ἱμμηττὸν διερχόμενος Ἀττι-
κὸν εἶδε πρῆσβυτήν πέτραν ἐργαζόμενον, καὶ τοῖς μόχθοις ἀπει-
ρηκότα, πέπονθεν ὡς εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πέμψας ἠρώτα, τί-
νας αὐτῷ καρπούς ἢ πέτρα κομίζοι· ὁ δὲ καὶ λίαν στενάξας,
„ὀδύνας,” ἔφη, „καὶ κακῶν πλήθος· καὶ τούτων τὴν δεκά-
10 τὴν δεῖ γενέσθαι τῷ Πεισιστράτῳ,” εἶπε, παρῆναι τὸν τυ-
ραννον ἄγνωον· καὶ εἰς Πεισιστράτον ἤλθεν ὁ λόγος. καὶ
θανυμάσας ἐκεῖνος τῆς καρτερίας, μέγα τι νομίζων δωρεῖσθαι,
ἀτελῆ τὴν πέτραν ἀφῆκε τῷ γεωργῷ· καὶ ὡς εἰς μνήμην ἀρε-
τῆς Ἀτελὲς ἐξ ἐκεῖνον τὸ χωρίον ἐπωνομάζετο. ἀλλὰ τί μοι¹⁵
λέγειν ἐπῆλθε Πεισιστράτον, καὶ πρῆσβυτήν ἕνα, καὶ δυ-
τυχεῖς ἐκέينو χωρίον, πρὸς πάντων ὑπηκόων ἐλευθερί-
αν, ὅθεν καὶ τῶν βαναύσων ἕκαστος παρ' ἐλπίδας εὐτυχῶν,
καὶ γεωργὸς περὶ τὰς ἀρούρας παραμυθίαν τῶν πόρων
ἄδει τὰ σά;

20

16. Ἀκόλουθα δὲ τούτοις κάκεινα παρέσχον, καὶ πῦσαν
ἀκοὴν νικῶντα τῷ θανάτῳ. πρότερον γὰρ θείας τινὰς ἦγον
ἀπανθρώπους αἱ πόλεις. ἄνδρες γὰρ δυστυχεῖς ἐν μέσῳ

23. ἀπανθρώπους Villois., ἂν' ἀνθρώπους cod.

grandia quasi communem quandam Erinnya cum a subditis remove-
ris, quonam cognomine digne appellari poteris? Parva enim prae
hisc sunt, propter quae Aristides hominum admirationem excitavit
et Pisistratus. Qui postquam decumas pro vectigali Atheniensibus
solvendae imposuisset, prope Hymettum per agrum transiens senem
Atticum conspexit saxum fodientem et labore deficientem. Misertus
igitur, ut par erat, hominis, misit qui ex eo quaereret quos fru-
ctus saxum istud ferret. Ille autem graviter suspirans, „Acummas,”
respondit, „et malorum multitudinem; quorum decumae Pisistrato
debentur.” Scilicet tyrannum adesse nesciebat, cum haec loqueretur.
Qui, sermone hominis ad eum delato, miratus patientiam, et ma-
gnam aliquid se donare ratus, saxi immunitatem concessit colono:
et tanquam virtutis documentum ex illo tempore Immunis cogaomi-
natus est agellus ille. Sed quid Pisistratum et unum senem et steri-
lem illum agrum commemoro potius quam omnium subditorum li-
bertatem, qua operarii adeo omnes praeter spem beati evascrunt, et
rustici in agris ad laborum solatium tuas cauunt laudes?

15. Hiscе convenienter et illa fecisti, quae omnem famam su-
perant. Antea enim civitates inhumanos quosdam ludos celebrabant,

δῆμον παρεδίδοντο τοῖς θηρίοις, θεατὰς ἔχοντες τοὺς τὸ συγγενὲς τῆς φύσεως κακτημένους· καὶ ἤδειό τις οὐκ οἶδ' ὅπως ἀνὴρ ἄνδρα διασπώμενον θεωρῶν καὶ μηδὲ γῆ τὸ σῶμα κρυπτόμενον, ἀλλ' ὥσπερ ἀντὶ τάφου τὰς τῶν θηρίων πληθροῦντα γαστέρας.

15. Ἔτερα δὲ τις παντελοῦς πρὸς τοῦναντίον ἀπένευσέ θεά· ἄρρένες γὰρ παῖδες, ὥσπερ τὴν ἰδίαν εἰς γυναῖκας ἀμειβόμενοι φύσιν, γυναῖκες ἠθέλον εἶναι τῷ σχήματι, καὶ διεκλῶντο τοῖς μέλεσιν, ἀντὶ γλώττης κινουῦντες τὴν χειρορα, καὶ δῆμον ὅλον πρὸς ἀσελγῆ θεᾶν ἐκαίοντες· ὅθεν ἐκαίόμενοι πρὸς ἔριν ἀνθρώπων καὶ μανίαν, ἐμερίζοντο τῷ μίσει, καὶ κατ' ἀλλήλων ὠθοῦντο. ταῦτα τοίνυν, οἷα δὴ τινα κηλῖδα τῶν ὑπηκόων ἀπεσῶβεις· καὶ κατ' ἄμφοσ σωφρονεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἢ φύσιν· αἱ δὲ πόλεις ἐσωῶζοντο.

15. ἰζ'. Ἄλλ' ἵνα μὴ πόρρω τοῦ καιροῦ γένομαι, πέρας τούτοις ἐπιθείς, καὶ δὴ πρὸς τὰ λοιπὰ βαδιοῦμαι τῷ λόγῳ. οὐ γὰρ ἀρκεῖν ἠγήσω μέχρι τῆς κοινῆς χρείας τὴν φιλανθρωπίαν ἐκτείνειν, ἀλλ' ὥσπερ εὐεργετεῖν ἀσι ποθῶν ἐπισκόπεῖς τοὺς ἐδ' παθεῖν δεομένους, καὶ ὅσα κατὰ μέρος ἐλύπει 20 τὰς πόλεις. γνοὺς δὲ ταῦτα προσετίθεις τὸ λείπον, καὶ πρὸς τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν ἠξίους· καὶ μεταβάλλοντο. ὦν τὰ πλεῖστα παρῆς, μείζω γὰρ ταῦτα καὶ τοῦ καιροῦ νικῶντος

in quibus, praesente populo, feris tradebantur homines miseri, spectantibus iis quibus eiusdem naturae affinitate coniuncti essent. Atque delectabatur, nescio quomodo, homo hominem dilacerari conspiciens, et ne terra quidem eius cadaver occultari, sed pro sepulcro ferarum corpora illo impleri.

16. Porro alterum erat spectaculum, quod ad contrarium prorsus vergebat. Namque pueri, quasi suam naturam in femineam mutantes, corporis habitu feminae videri volebant, et incesso fracto, manumque pro lingua moventes, totum populum libidinoso aspectu ad furorem incendebant. Homines ita inestigati, ad certamina et insaniam acti, odio dividebantur, et in se invicem irruerant. His igitur spectaculis quasi macula subditos purgasti. In utroque nunc homines caste agunt, et civitates salvae sunt.

17. Sed ne longius aberrem, hisce missis ad reliqua dicenda me convertito. Non enim satis esse putasti communem utilitatem munificentia tua complecti, sed quasi perpetuo benefaciendi desiderio motus, qui benefactis indigerent, quibusque premerentur singula oppida incommodis circumspiciens, quod deesset suppeditare, atque in meliorem statum eorum rem convertere statuisti. Atque eventus voluntatem consecutus est. Quarum rerum plurimis praetermissis,

τὴν χρεῖαν, ὥσπερ ἐξ ἱερῶν πρέπουσαν ἀρχὴν ποιῶντα τῆ λόγῃ.

ιη'. Πόλις ἐστὶν ἱερὰ, τῶν πρὸς ἥλιον ἀσιχόντων, πολυάνθρωπος, ἐκ τῆς εὐσεβείας φέρουσα γνῶρισμα, καὶ ταῖς θεαῖς τελεταῖς τῶν ἄλλων προβεβλημένη· ὅθεν εἰς ταύτης φοιτῶσιν Ἴνδοὶ καὶ Πέρσαι καὶ Φοίνικες καὶ Σκυθῶν γένη καὶ τὰ σεμνὰ τῆς Ἑλλάδος, Ἰωνία τε πᾶσα· καὶ ὥσπερ τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους κοινὴν τις ἂν εἴποι πατρίδα. αὕτη τῶν ὑδάτων ἐνδεία μετὰ τῶν οἰκητόρων καὶ τοὺς πανταχόθεν ὄντας ἐλύπει. τοσαῦτα γὰρ παρείχεν, ὅσα τῶν ὄμβρων ἔξιο τύχη· καὶ ἀντ' ἄλλου τινὸς ὑδάτων θησαυροὺς ἐπεποιήτε· καὶ τὴν ἐνδειαν σοφίζόμενοι πρὸς τὸ δεῖνὸν οὕτω μόλις ἐντεῖχον. ἀλλὰ μέχρι σοῦ καὶ τοῦτο πάλιν ἐλύπει· τὴν τε γὰρ πόλιν ᾧου δεῖν τιμᾶσθαι τὰ πρέποντα· καὶ δεῖνὸν ἠγούμενος διὰ μιᾶς ταύτης πάντας ἀνθρώπους πειρᾶσθαι τῶν δυσχε-15 ρῶν, ὄχετοὺς ὑδάτων εἰς ὕψος ἐπίρας, καὶ εἰς ταῦτὸν ἀγαγὼν τὰ μὴ διανεστηκότα τοῖς μετεώροις, καὶ δι' ἀνωμαλίου καὶ τραχείας γῆς εὐθείαν ὁδὸν διατυπώσας τῆ φένοματι, πηγὰς διὰ ταύτης πόρρωθεν συνῆπτες· καὶ ἐν ἀντοῖς διαφανῆ καὶ ἄφθονα ρεύματα πέμποσι, τῇ τῆς φορᾶς ὀξύτητι νικῶντα τὴν θέαν· ὡς καὶ τοὺς ἀφικνουμένους ἐπ' ἀδείας καταγορεύειν καὶ σὺν ἡδονῇ πάντας ἐνδαιτυῶσαι.

13. μέχρι σοῦ corrupta esse susp. N. 17. μὴ ante διανεστηκότα del. esse putat N.

(ampliora enim haec sunt, quibus enarrandis tempus non sufficiat.) quasi ex sacris initium orationi decorum petam.

18. Urbs est sacra, in orientis regionibus sita, frequens, pietate cognita, ac divinis mysteriis aliis praestans. Itaque hanc advenant Indi et Persae et Poeni et Scytharum nationes, Graecinaeque gentes nobiles, et tota Ionia: eamque quasi communem humani generis patriam dixerit. Quam aquae penuria laborare, id praeter cives etiam advenas undique affluentes vexabat. Tantum enim praebat quantum imbres forte demitterent: cumque terrae vena decisset, pluviae thesauros struxerant, qua ratione inopiam arte vincentes aegre se sustentabant. Sed et hoc rursus usque ad te angebat. Cum enim censere urbem illam debito honore afficiendam esse, graviterque ferres per hanc unam omnes homines incommodis laborare, aquae ductibus in altum extractis et collectis fontibus, qui in superioribus locis scaturirent, et per salebrosam asperumque terrae solum ducto fluminis alveo, longinquos rivos coniunxisti, qui per illos ductus pellucidam et largam aquae copiam effundunt, fluminis celeritate aspectum superante, ita ut nunc advenae ad voluntatem dies festos celebrent, omnesque hilariter ibi versentur.

ιδ'. Πάλιν τὰ καθ' ἡμᾶς. τοῦ Καίσαρος πόλιν ἐπώ-
 νυμον, ἀπειρηκότος αὐτῇ τοῦ λιμένος τῷ χρόνῳ, καὶ πρὸς
 πᾶσαν ἀπειλὴν θαλάττης ἠνεωγμένου, καὶ μηκέτι σῴζοντος
 τὴν κατηγορίαν τοῖς ἔργοις, ἀλλ' ἐκ τῆς παλαιᾶς τύχης ψι-
 5 λὸν τοῦνομα κεκτημένου, οὐ περιείδες δεομένην καὶ θρηνη-
 σαν αἰεὶ τὰς ὀλκάδας, αἱ πολλάκις διαφυγοῦσαι τὸ πέλαγος
 ἐν τῇ λιμένι τὴν ναυαγίαν ὑπέμειναν. καὶ οἱ δεόμενοι τῶν
 φορτίων ἐλεεινότερον εἶχον τὸ πάθος· διαφθειρόμενα γὰρ
 ἐώρων ὧν ἐν χρεῖα τυγχάνοντες ἀνόνητον εἶχον τὴν θεάν.
 10 ἀλλὰ γὰρ σοῦ βουλευθέντος νεάζει, καὶ θαρσοῦσα δέχεται
 τὰς ναῦς· καὶ πλήρης τῶν ἐπιτηδείων ἢ πόλις.

κ'. Παραπλήσιον δέ τι πάθος μικροῦ δεῖν καὶ τὴν Ἄ-
 λεξάνδρου κατελήφε. πύργος γὰρ ἄγαν ἐψηλός, παλαιᾶς
 ἔργον εὐδαιμονίας, ἐπ' ἄκρου τοῦ λιμένος ἀνέχων, ἐγείρει
 15 φλόγα τοῖς ἐκ πελάγους σωτήριον. καὶ παραμύθεται τοῖς
 ἐκ θαλάττης, προμηνύων τὴν πόλιν. πρὸς τοῦτον κυβερνή-
 τῆς ὄρων ἰθύνει τὸ σκάφος, καὶ τὴν ναῦν ἀπειράτι σῴζει
 τῶν παρακειμένων κινδύνων· οἱ δὲ ναῦται πρὸς τὴν θεάν
 ἠδόμενοι κροτοῦσιν εὐθύς, καὶ δείκνυσιν ἄλλος ἄλλῳ, καὶ
 20 τὴν πόλιν ἔχειν κατεπαγγέλλονται καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἦθρον ἢ
 ἅμα καὶ σωτηρίαν τοῖς ἀφικνουμένοις χαρίζεται. τοῦτον ἢ
 θάλαττα κατὰ νότου προσβαλοῦσα καὶ γυμνοῦσα κατ' ὀλίγον
 τῶν προβλημάτων, πλησίον ἦδη γενομένη, δίδασκέει τε καὶ

17. ἀπειράτον Ν.

19. Ad nostras regiones revertor. Urbs, quae Caesareo no-
 mine ornatur, re ipsa nomini non amplius respondebat, imo nihil
 praeter nudum nomen ex veteri fortuna servaverat; cum portus
 vetustate defecisset, omnibusque fluctuum minis pateret. Eam tu
 non contempsisti orantem, et continuo desidentem navigia, quae
 saepe post superata maris pericula in portu elidebantur. Quin ad-
 huc magis miserandi erant qui mercibus indigerent: perire enim vi-
 debant quae opus essent, incassum oculis oblata. Sed te volente
 urbs iuvenescit, et confidenter recipit naves: et abundat rebus ne-
 cessariis.

20. Non multum absuit, quin similis casus Alexandriam quoque
 corripere. Turris enim praecalta, pristinae opulentiae opus, extremo in
 portu se attollens, excitat flammam e mari advenientibus salutarem, so-
 latium navigantibus, urbem adesse praenuntians. Oculis in hanc con-
 versis gubernator cursum dirigit, et navem servat expertem instantium
 periculorum. Nautae vero laeti aspectu statim plaudunt, et alius alii
 eam ostendit et ad urbem se venisse sibi invicem narrans: atque ut uno
 verbo dicam, voluptatem simul et salutem praebet appropinquan-

A. C. 492 τοδαπὰς κορυφὰς εἰς αὐτὸν ἀνατείνουσα τὸν αἰθέρα· καὶ
 — 497 μέντοι καὶ τῶν ἀνδρῶν ἢ πρὸς τὰ τοιαῦτα μελέτη. εὐσταλεῖς
 γὰρ οὗτοι καὶ κοῦφα βαίνοντες, καὶ ὥσπερ πτηνοὶ τοῖς ὄρε-
 σιν ἐποχοῦμενοι. ὅθεν ἐπαρθέντες τὴν καθ' ἡμῶν συνίστα-
 ται σκευωρίαν· καὶ ἡγόν τε καὶ ἔφερον τὰ τῶν προσοικούν-
 των, καὶ δεινῶς ἠπείλουν, κόμπη δημάτων ἐπηχοῦντες. βα-
 σιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προσταγμάτων, ἐκ μὴ προσηκόντων, στρα-
 τηγῶν τε ὄχλος, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευὴ· καὶ ταῖς ἐλπίσιν
 ἦσαν λαμπροί· ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ μὲν Ἀγαμέμνων ἐξαίφνης
 εἶναι δοκεῖ· ὁ δὲ φέρει τὴν Ἀχιλλέως εἰκόνα τῷ σχήματι,¹⁰
 καὶ ἄλλος ἄλλον μεμίμηται, πτωχοὶ τινες καὶ ἀνέστοιοι· εἴτα
 πέρας τῷ δράματι, καὶ ἡ σκηνὴ διαλύεται.

A. C. 498 ἰ. Καὶ οὗτοι τοίνυν οὐκ εἰς μακρὰν ἔμελλον γνώσε-
 σθαι, ὅσην βασιλέως φιλανθρωπίαν εἰς προσήκουσαν ὀργὴν
 ἐπεσπάσαντο, εἰ καὶ μὴ πρὸς ἄξιαν τῆς δίκης ἐτύγχανον·¹⁵
 ἀλλ' ἐνίκας πάλιν, ὃ βασιλεῦ, καὶ θρασυνομένους μάχη, καὶ
 δυστυχοῦντας φιλανθρωπίᾳ· καὶ ἔδειξας ὡς ἀληθῶς ἐπομέ-
 νας ἀλλήλαις τὰς ἀρετάς. οὓς γὰρ ἀνδρία κατηγωνίσω καὶ
 φρονήσει στρατηγικῇ, καὶ ποικίλῃ τῶν ἀγῶνων εὐεργεσίᾳ,
 τούτους ἢ χρηστότης ἐπομένη ταῖς ἀδελφαις, σώσειν ἐκέλευε²⁰
 καὶ διπλοῦν ἔστησας τρόπαιον, τοῦ δευτέρου νικῶντος τὸ
 πρότερον· τὸ μὲν γὰρ κρατῆσαι πολεμίων ἴσως ἂν καὶ τύχης

6. βασιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προστάγματα, ἐκ μὴ προσηκόντων,
 στρατ. conl. R., f. βασ. δὲ ἦν αὐτ. πρόσχημα: Imperatore
 gloriabantur — sc. Zenone — qui immerito ad summum fasti-
 gium evectus erat? N.

et alitum ritu super montes delati: unde delapsi nobis incidunt.
 Diripiebant igitur finitimorum bona, et horreudum in modum mi-
 nabantur, verbis superbientibus - - - - - : ducum turba ali-
 usque apparatus: spes eorum splendidae erant; sicut in scena ille
 Agamemno sibi factus videtur, alius autem Achillis imaginem habita
 repraesentat, et alius alium imitatur, homines mendici et laribus
 destituti; at dramate finito scena dissolvitur.

10. Et hi quidem mox experientia doceri debebant, quam be-
 nevolam Imperatorem ad iustam iram coegerint, quamquam poenam
 meritam non solverent. Tu vero, Auguste, bis vicisti; feroces pugna,
 et debellatos clementia, et ostendisti virtutes vere se invicem susti-
 nere. Quos enim fortitudine et imperatoriiis artibus subegeras, hos
 clementia, sorores suas consequens, servare iussit. Et duplex tro-
 paeum statuisti, quorum a secundo prius vincitur. Vincere enim
 hostes fortasse etiam per solam fortunam contigerit; sed prioribus

γένοιτο μόνης· τὸ δὲ τοῖς προλαβοῦσιν ἀκόλουθα προσθεῖναι τὰ δεύτερα, τοῦτο καὶ τὴν τῆς μάχης ἐπεκόσμησε νίκην, καὶ μόνης ἀρετῆς τοῦτό γε τὸ τρόπαιον. οὐχ, ὡς περ Φίλιππος ὁ Μακεδῶν ὄντως καὶ βάρβαρος καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς συμφοραῖς ἐνακμάζων, ἀπάτη καὶ δόλῳ δύο καὶ τριάκοντα Χαλκιδικὰς πόλεις ἔλων, οὕτως ἀνεῖλες ὁμῶς, ὡς διαλαθεῖν εἰ γεγόνασι πρόσθεν· καὶ σιωπῶ τοὺς σοφωτάτους Ἀθηναίους, ὅπως Μηλῶν καὶ Σκιωναίους διέθκαν. σὺ δὲ, δικαίας ἀφορμὰς τῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων ὀργῆς εἰληφώς, οὐχ οὐδὲν μετῆλθες, ὡς βασιλεῦ· ἀλλ', οἷα πατὴρ ἀγαθός, ὡς σεαυτὸν ἐκάλεις, σιωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, καὶ πόλιν ἐδίδους ἢν αὐτὸς ἐδημιούργησας, καὶ χώραν εὐδαίμονα. καὶ πῦν δεόντως χρῶνται τῇ ῥώμῃ, καὶ τῶν ἄλλων προσβέβληνται. κρέπων οὗτος βασιλεῖ κόσμος, καὶ πάσης κρείττων ἐλπίδος. καὶ μοι δοκεῖς Ἀλέξανδρον ἐκεῖνον βασιλικῆ φρονήματι παρελθεῖν· ὅς, ἐπειδὴ τὸν Ἰνδὸν νικήσας εἶχε τῇ μάχῃ, σύμβουλον αὐτῷ ἐπεποίητο τὸν πολέμιον, ὅπως αὐτῷ δεῖσι κεχρησθαι· τοῦ δὲ „βασιλικῶς” εἰπόντος, ἠρώτα μὴ τι προστιθέναι μέλλει τῇ συμβουλῇ· ὡς δὲ δι' ἐνὸς ῥήματος πᾶσαν ὀξῆφην τὴν ἀρετὴν δεδηλωσθαι, αἰδεσθεῖς, οἶμαι, τὴν παραίνεσιν, ἴσως ἄκων ὤφθη φιλόανθρωπος. σὺ δὲ φύσει τὸ καλὸν

4. ὄντως Villos., ὄντος cod. 8. Σκιωναίους R., Σικωναίους ed. 10. Codicis verba: σιωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, ὡς σεαυτὸν ἐκάλεις, ita transponenda esse iudicavit Villos. 11. πόλιν Villos., πάλιν cod. 12. θαίμονα ed. 13. Ante τῶν ἄλλων Villos. perperam inseruit τῆ.

altera adiciere, hoc pugnae victoriam ornat, et unus virtutis hoc tropaeum est. Non, quemadmodum Philippus, vere Macedo et barbarus, et Graecorum calamitatibus florens, fraude et dolo expugnantis duobus et triginta oppidis Chalcidicis, sic crudeliter illos sustulisti, ut incertum sit, num antea fuerint. Taceo sapientissimos Athenienses, quomodo Melienses et Scionenses tractaverint. Tu vero, quem ad iram adversus hostes iustae impellebant causae, non talem, Imperator, ultionem sumsisisti. Sed quemadmodum pater bonus, ut ipse te appellabas, tantum modeste agere eos docuisti, et urbem a te aedificatam donasti et regionem secundam. Et iam, ut oportet, fortitudine utuntur, et alios protegunt. Decet hic Imperatorem ornatus et omni spe maior est. Et mihi videris Alexandrum illum animo regio superare; qui, postquam Indum pugna vicerat, hostem consulabat, quomodo se tractari oporteret? quo respondente: „regie”, iterum quaerebat, num quid adiciere vellet huic consilio? Quum vero is uno verbo se totam virtutem indicasse diceret, motus, puto, exhortationis pudore, fortasse invitus humanum

Κ' 498 ἐπιστάμενος, οἰκόθεν εἶχες τὴν συμβουλήν· καὶ χάριν ἴσασιν ἤτηθέντες, οἴμαι, καὶ μίαν ἡγοῦνται συμφορὰν τὸ τοιοῦτον ὄντα λελυπηκέναι.

ια'. Οἴμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μόνα ταῦτα λέγειν ἦν ἐμοί, πρὸς ἱκανὸν πέρας ἀφίχθαι τὸν λόγον, καὶ οὐ μετρίως τοῖς εἰρημένοις φιλοτιμεῖσθαι. νυνὶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀρετὴν φιλονεικοῦντες οἱ λόγοι δεινὸν ἡγοῦνται καὶ πίσσης ἀνανδρίας μεστὸν, εἰ μὴδὲ λέγειν ψιλῶς καρτεροῦσιν, ἀ τοῖς ἔργοις εὖ ποιῶν ἐκείνος οὐ δυσχεραίνει τῇ πλήθει καὶ παύεται. δυοῖν γὰρ ὄντων ἐν ἀνθρώποις καιροῖν, εἰρήνης τε καὶ ἐπὶ πολέμου, πρὸς ἀμφοτέρω μερίζει τὴν ἀρετὴν, καὶ μέτεσιν ἑκάτερον, ὡς αὐτὸ μόνον εἰδὼς, θατέρου δὲ μηδὲν ἐπιστάμενος. καὶ τῆς μὲν ἐν πολέμοις ἀνδραγαθίας ἱκανὰ δείγματα περὶ ὧν λέγων ἐπανασάμην ἀρτίως· τῶν δὲ κατ' εἰρήνην ἀγαθῶν μέγιστον ἐκείνο, καὶ πολλῶν τῶν κατὰ μέρος αἴτιον,¹⁵ καὶ ὃ μάλιστα πρὸς εὐδαιμονίαν ἄγει τὰς πόλεις· ἔξ οὗ γὰρ ἄρχεσθαι πεφύκασιν ἄνθρωποι, καὶ βασιλέως προῆλθεν ὄνομά τε καὶ πρᾶγμα, τῶν κρατούντων ἕκαστος, ἀπορῶν δὲ ἐνὸς σώματος πανταχῆ παρῆναι τοῖς ὑπηκόοις, διὰ τῶν κατὰ μέρος ἀρχόντων συνέχει τὰς πόλεις, διὰ τούτων εὐεργετῶν πᾶσι²⁰ παρῆναι δοκεῖ· καὶ ὅπερ ἐκλείπει τῇ φύσει, μηχανᾶται τῇ γνώμῃ. ταῦτα τοίνυν ἔξ ἀρχῆς οὕτω καλῶς ἐγνωσμένα νόθοι τινὲς ἄνθρωποι καὶ παρέγγραπτοι τῇ βασιλείᾳ, κέρδος ἴδιον

illi se praeiuit. Tu vero ex ingenio tuo pulcri gnarus, proprio nsus es consilio. Et grati sunt victi, et hoc unum dolent, talem a se laesum esse.

11. Credo equidem, si haec tantum dicenda haberem, ad sufficientem finem venisse orationem, rebus expositis non mediocriter ornatam. Nunc vero Imperatoris virtutem aemulans non ferendum esse arbitratur, remque omnium ignavissimam, si ne eloqui quidem valeat ea, quae ille dum agit propter multitudinem non fatigatur. Nam cum duo sint apud homines tempora, pax et bellum, ita ille dividit virtutem, ut utrumque administret quasi id solum didicerit, alterius ignarus. Et fortitudinis in bellis documenta satis multa ea suppeditant, de quibus modo dixi; nunc vero de eo dicendum, quod pacis bonorum maximum est, et multorum deinceps causa, et quod maxime ad felicitatem adducit civitates. Nam ex quo imperari hominibus coeptum, et regis nomen et imperium natum est, unusquisque regnantium, cum uno corpore omnibus sibi subiectis adesse non possit, per eos qui imperii partem administrant, civitates continet; et per illos benefacta tribuens omnibus adesse videtur, et quod na-

τὴν κοινὴν πολιτείαν πεπονημένοι, διέφθειράν τε καὶ πρὸς
 τὸνναντίον τῆς χρείας μετέβαλον· ὡς γὰρ οἱ ἔμπορος τινὸς
 προστηκότες, τὰς ἀρχὰς ὠνόους ἐποιοῦν· καὶ ἦν ἰδεῖν ἐν
 ἀρχῆς σχήματι πιπρασκομένας τὰς πόλεις τοῖς χρήματα δοῦ-
 5 ναι καὶ λαβεῖν ἐγνωκόσιν, οὐ τοῖς εὖ ποιεῖν δυναμένοις.
 τοιγαροῦν ἅμα τε ταῖς πόλεσιν ἐπεδήμουν, καὶ ἐφ' ᾧ παρή-
 σαν ἐπράττετο, καὶ τῆς κοινῆς συμφορᾶς οἱ τῶν ἀνδρώ-
 πων ἡγεμόνες ἐπλούτου.

ιβ. Ἐξ οὗ δὲ ἡμῖν τὰς πόλεις ἀνέχεις τῷ νύματι,
 10 ἔγνωμεν ὡς ὁ τῶν χρημάτων ἀπληστος ἔρως, ὁ τὴν δίκην
 ἀπείργων παρ' ἀνθρώποις ἐνδυνατῆσαι, οὐ πάντα νικᾶν ὡς
 ἔοικεν εἶχεν, ἀλλὰ γὰρ ποτε καὶ παραδόξως ἤττασθαι. καίτοι
 διὰ τοῦτον πατὴρ μὲν προδίδωσι παῖδα, γύναιον δὲ τὸν ἄν-
 15 δρα, καὶ τὰ γένη κατ' ἀλλήλων ὀπλιζέται. σοῦ δὲ παρακα-
 ῖθημένου τῷ βήματι, πρὸ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ἡ δίκη. ὥσπερ
 δὲ ταύτης ὀρώσης μέλλουσι δικασταὶς ἐπιφέρεις τὴν ψῆφον·
 καὶ εἶλε σοῦ τις τὴν γνώμην οὐ χρυσὸν προτεινόμενος, ἀλλ'
 ἀρετῇ πλουτῶν, καὶ μεταβάλλειν ἀνθρώπους εἰς εὐδαιμο-
 νίαν εἰδώς. ὁ δὲ Λύσανδρος, εἰ καὶ Σπαρτιάτης ἦν, καὶ
 20 σεμνὸν ἐφρόνει διὰ τὰ πρῶν· εὐτυχηθέντα, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις
 τὸν Σπαρτιάτην ἐπseudετο· τὴν γὰρ τῶν ἀρχόντων αἵρεσιν οὐ
 προσηκόντως ποιούμενος φόνου καὶ ταραχῆς τὸ τῶν Ἐλ-
 7. καὶ διὰ τῆς conl. N. 13. διὰ τοῦτον Villos., διὰ τού-
 των cod. 15. βήματι cod., suprascr. al. man. β.

tura efficere non potest, id facere conatur prudentia. Haec igitur
 ab initio bene constituta spurii quidam homines et ad regiam digni-
 tatem praeter ius evecti, lucrum privatum e re publica imperii quae-
 rentes, perverterunt, et utilia damnosa fecerunt. Tanquam enim ne-
 gotiantes vendebant magistratus, et videre poterat sub magistratus
 titulo vendi provincias iis, qui pecunias dare et accipere vellent,
 non qui recte agere scirent. Quapropter simulatque in provinciam
 venissent, id agebant cuius rei causa aderant, et e publica calami-
 tate magistratus locupletabantur.

12. Sed ex quo tu civitates nobis nutu sustentas, cognovimus,
 divitiarum insatiabilem amorem, qui iustitiam apud homines habi-
 tare non sinit, non omnia, ut videbatur, vincere, imo vero praeter
 expectationem eum aliquando superari. Et tamen propter hunc pa-
 ter filium prodit, uxor virum, et gentes invicem arma capiunt. Tu
 vero cum assides tribunali, ante oculos versatur iustitia, et tanquam
 ea cernente, iudices in suffragia mittis. Atque tuam sententiam sibi
 conciliat non qui aurum offerat, sed virtute dives, qui homines
 felices reddere noverit. Lysander vero, licet Spartanus, et propter
 res feliciter gestas animo elatus, factis Spartanum mentitus est:

λήνων ἐπέπλησε τὸ γένος, καὶ δι' ἐνὸς γνώμην ἐδυστύχουσι αἱ πόλεις.

ιγ'. Ἀλλὰ γὰρ ἐν ἡ δεύτερον εἰπὼν, ἔτι τῆς κοινῆς καὶ κατὰ πάντων εὐεργεσίας ἐχόμενον, οὕτω καὶ πρὸς τὴν κατὰ μέρος φιλανθρωπίαν πέμψω τὸν λόγον. ἴστε γὰρ, — καὶ μοις μηδεὶς ταραττίσθω τὴν γνώμην, — ὡς φόρος τις δυσχερῆς ὡσπερ τι τῶν δεινῶν ἐκ περιόδου ταῖς πόλεσιν ἐπετίθεται, καὶ διὰ πάντων ἐφοῖτα, πρόφασιν δικαίαν οὐκ ἔχων, ὄνομα δυστυχεῶς τοῖς ὑπηκόοις, χρυσὸς καὶ ἄργυρος εἰς μίαν ἐλθόντες προσηγορίαν. ὅσοι γὰρ ἀνθρώπων αὐτουργῶν τε καὶ τῶν¹⁰ καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς, καὶ ταῖς χεροὶ πᾶσαν ἐλπίδα πεποικημένοι τοῦ βίου, ὡσπερ ἰδρώτων καὶ δυστυχίας μισθὸν ἐτέλουν· καὶ τοῦτο μετὰ τῆς τύχης αὐτοῖς ἐπετίθεται. ἔστυνε γεωργὸς περὶ τὰ δένδρα· διπλὴν γὰρ εἶχε τὴν συμφορὰν, καὶ πονῶν τῷ σώματι, καὶ μεμνημένος τῶν λυπηρῶν· ἄλιεὺς παρὰ τῆν¹⁵ θάλατταν ἠφίει τὸ δίκτυον, θῆραν εὐχόμενος λαβεῖν, ἧς μεθέξουσιν ἕτεροι. ἔμπορος δέ τις, μετὰ χειμῶνα καὶ θάλατταν καὶ τύχην ἀγρίαν μόλις τῆς γῆς ἐπιβάς, καὶ πόλιν ἰδὼν, οὐκ ἄμισθον εἶχε ταύτης τὴν θέαν. καὶ τί δεῖ λέγειν τοὺς ἄλλους; αἱ γὰρ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων γυναῖκες, ὄνειδος ἀναγκαῖον²⁰ λαχοῦσαι τὸν βίον, οὐδὲ τὸ δυστυχεῖν ἐπ' ἀδείας ἐκέκτηντο,

10. αὐτουργοῦντες καὶ N. 17. δέ τις Villosis, δὲ τις cod.

cum enim magistratus non ut par erat conferret, caede, et turbis Graecorum gentem implevit, et unius consilio civitates misere vivebant.

13. Sed unum vel alterum, quo totam adiuvit rem publicam, ubi dixero, tunc ad ea quoque orationem convertam, quae in singulos munifice fecit. Namque scitis ipsi, — atque ut tranquilla me audiat mente vos rogo, — tributum quoddam acerbum quasi malum horrendum certis temporibus invasisse civitates, singulosque cives corripuisse, alienum a iustitia, infaustum subditis nomen, aurum et argentum uno verbo comprehensa. Homines enim operarii, victu quotidiano egentes, qui omnem vitae spem in manibus repositam haberent, hi quasi sudoris et miseriarum mercedem solvebant: et hoc praeter fortunam illos premebat. Agricola circa arbores ingemiscebat: duplici enim infortunio afficiebatur, et labores corpore perferendo, et aerumnas secum commemorando. Piscator apud mare cum rete demitteret, iactum optabat, cuius pars in aliorum cederet lucrum. Mercator autem exantlatis tempestatis et maris periculis et fortuna saeva, aegre in terram egressus, et urbem conspicens, ne huius quidem aspectu gratis fruebatur. Quid opus est ceteros commemorare? cum ne ipsae quidem meretrices in lupanaribus prostantes, vitae opprobrium non evitandum sortitae, in turpitudine de-

ἀλλ' ὦνιον ἐποιῶντο τὴν τοῦ σώματος ὕβριν· καὶ τοῦ μὴ σωφρονεῖν μισθὸς κατεβάλλετο· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐκ τῶν κοινῶν ἀτυχημάτων ὃ τοῦ βασιλέως θησαυρὸς ἐπληροῦτο. ταῦτα τῶν πρὶν κρατούντων τινὲς δόξαντες εἶναι φιλόανθρωποι ἤλεον ἔχον, βοηθεῖν δὲ οὐκ εἶχον· ἀλλ' ἐβουλήθησαν μόνον, καὶ μέχρι τούτου τὴν ἀρετὴν ἐνεδείξαντο· τὸ δὲ πρὸς ἔργον ἐκφέρειν μετὰ τῶν ἀδυνάτων ἐθαύμαζον· ἔδει γὰρ σοὶ καὶ τοῦτο τηρεῖσθαι καὶ σὺν ἔργον γενέσθαι μετὰ τῶν ἄλλων, ὅπως ἀρετὴ μὴ λανθάνῃ τσοαύτη μὴ παρόντων αὐτῇ πρὸς ἄξιαν, 10 δι' ὧν ἑαυτὴν ἐπιδείξεται. ὅθεν παντὸς αἰόπου κέρδους ἐνοιαν παριδῶν, καὶ ζῆμίαν θανμάσας ἐπαινουμένην, ἦβου-¹ λήθης, ἐπένευσας, εἰς ἔργον ἀφίκετο. καὶ οὐδὲ μέχρι τούτου. τὰ τῆς εὐεργεσίας ἡμῖν· ἀλλ' οὐδὲ τοῖς μετὰ ταῦτα πονηροῖς γενέσθαι πάλιν ἐπέτρεψας· πᾶσα γὰρ περὶ τούτου συ-
15 γραφὴ πυρὸς ἔργον ἐγένετο· καὶ μετὰ τῶν λυπούντων ἢ τούτων ἀνήρηται μνήμη. ταῦτα γὰρ προσέταττες ὥσπερ Ἴδραυς κεφαλὰς ἐκκαίειν, ὅπως μὴ πάλιν ἀνίσχη, τὸν σὸν Ἡρακλέα μιμούμενος.

ιδ'. Πρώην μὲν οὖν Ἀριστείδης οὐκ εἰωθῆτας φόρους 20 ταύτας τοῖς Ἑλλησι, ὧς τι μέγα κατορθώσας, τὴν τοῦ Δικαίου προσηγορίαν ἠνέγκατο· καὶ τὸν Ἀριστείδην τις εἰπὼν

10. κέρδους Villois., κέρδος cod. 16. ταύτας pro ταῦτα conl. Villois. 17. ἐκκαίειν Villois., ἐκαίειν cod.

spectae vitae vacarent iniuriis: sed cum vendendam proponerent corporis contumeliam, impudicitia mercede redimebatur. Ut brevi praecidam, ex publica calamitate Augusti thesaurus implebatur. Quare cum ex prioribus Imperatoribus nonnulli, qui humanitatis laude florent, misericordia afficerentur, mali tamen medelam inveniebant nullam. Sed optabant tantummodo, et ita virtutem suam ostendebant. Rem vero conficere, id tanquam supra humanas vires positum admirabantur. Oportebat enim et hoc tibi reservari et abs te perfici cum ceteris. ne tanta lateret virtus, deficientibus magni momenti rebus quibus se ostenderet. Itaque neglecta omni turpis lucri cogitatione et iacturae cum laude coniunctae cupidus, voluisti, rem fieri iussisti, et facta est. Nec vero intra hos fines tua in nos benevolentia se continuit, sed ne iis quidem, qui post regnabunt, pravus esse concessisti. Tota enim de ea re scriptio igne consumpta, et una cum illa peste eius memoria deleta est. Eam enim quasi Hydrae capita exuri iussisti, ne rursus enascerentur; quo Herculem tibi cognatum imitatus es.

14. Olim Aristides tributis insolitis inter Graecos describendis, quasi rem magnam perfecisset, iusti cognomen accepit, et Aristidem, si quis appellaret, utique adiciebat, iustum. Tu vero tributa tam

πάντως προσετίθει τὸν δίκαιον. σὺ δὲ φόρους οὕτω μεγά-
λους, ὥσπερ Ἑριννὺν τινα κοινὴν, μεταστήσας τῶν ὑπηκόων,
τίνος ἂν εἰκότως τύχοις προσηγορίας; μικρὸν γὰρ πρὸς ταῦτα
καὶ Ἀριστείδης καὶ Πεισιστράτος, ἐν οἷς ἕκαστος ἐθανμά-
ζετο· ὃς δεκάτην τῶν ἐκ τῆς χώρας γενομένων φόρους τάξας
τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ παρὰ τὸν Ὑμηττὸν διερχόμενος Ἀτι-
κὸν εἶδε πρεσβύτην πέτραν ἐργαζόμενον, καὶ τοῖς μύθοις ἀπει-
ρηκότα, πέπονθεν ὡς εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πέμψας ἡρώα, τέ-
νας αὐτῷ καρπούς ἢ πέτρα κομίζου· ὃ δὲ καὶ λίαν στεναζάσας,
„ὀδύνας,” ἔφη, „καὶ κακῶν πληθῆος· καὶ τούτων τὴν δεκά-
την δεῖ γενέσθαι τῷ Πεισιστράτῳ,” εἶπε, παρῆναι τὸν τυ-
ραννον ἀγνοῶν· καὶ εἰς Πεισιστράτον ἦλθεν ὁ λόγος. καὶ
θανμάσας ἐκεῖνος τῆς καρτερίας, μέγα τι νομίζων δορεῖσθαι,
ἀτελῆ τὴν πέτραν ἀφῆκε τῷ γεωργῷ· καὶ ὡς εἰς μνήμητιν ἀρε-
τῆς Ἀτελὲς εἶς ἐκείνου τὸ χωρίον ἐπωνομάζετο. ἀλλὰ τί μοι
λέγειν ἐπῆλθε Πεισιστράτον, καὶ πρεσβύτην ἕνα, καὶ δυσ-
τυχεῖς ἐκεῖνο χωρίον, πρὸς πάντων ὑπηκόων ἐλευθερί-
αν, ὅθεν καὶ τῶν βαναύσων ἕκαστος παρ' ἐλπίδας εὐτυχῶν,
καὶ γεωργὸς περὶ τὰς ἀρούρας παραμυθίαν τῶν πόνων
ᾄδει τὰ σά;

20

ιέ. Ἀκόλουθα δὲ τούτοις κάκεινα παρέσχον, καὶ πῦσαν
ἀκοὴν νικῶντα τῷ θαύματι. πρότερον γὰρ θεὰς τινὰς ἦγον
ἀπανθρώπους αἱ πόλεις. ἄνδρες γὰρ δυστυχεῖς ἐν μέσῳ

23. ἀπανθρώπους Villois., ὅπ' ἀνθρώπους cod.

grandia quasi communem quandam Erinyn cum a subditis remove-
ris, quonam cognomine digne appellari poteris? Parva enim prae
hiscis sunt, propter quae Aristides hominum admirationem excitavit
et Pisistratus. Qui postquam decumas pro vectigali Atheniensibus
solvendis imposuisset, prope Hymettum per agrum transiens senem
Atticum conspexit saxum fodientem et labore deficientem. Misertus
igitur, ut par erat, hominis, misit qui ex eo quaereret quos fru-
ctus saxum istud ferret. Ille autem graviter suspirans, „Aerumnas,”
respondit, „et malorum multitudinem; quorum decumae Pisistrato
debentur.” Scilicet tyrannum adesse nesciebat, cum haec loqueretur.
Qui, sermone hominis ad eum delato, miratos patientiam, et ma-
gnum aliquid se donare ratus, saxi immunitatem concessit colono:
et tanquam virtutis documentum ex illo tempore Immunis cognomi-
natus est agellus ille. Sed quid Pisistratum et unum senem et steri-
lem illum agrum commemoro potius quam omnium subditorum li-
bertatem, qua operarii adeo omnes praeter speciem beati evaserunt, et
rustici in agris ad laborum solatium tuas canunt laudes?

15. Hiscis convenienter et illa fecisti, quae omnem famam su-
perant. Antea enim civitates inhumanos quosdam ludos celebrabant,

δῆμῳ παρεδίδοντο τοῖς θηρίοις, θεατὰς ἔχοντες τοὺς τὸ συ-
γενὲς τῆς φύσεως κεκτημένους· καὶ ἤδειό τις οὐκ οἶδ' ὅπως
ἀνὴρ ἄνδρα διασπώμενον θεωρῶν καὶ μηδὲ γῆ τὸ σῶμα
κρυπτόμενον, ἀλλ' ὥσπερ ἀντὶ τάφου τὰς τῶν θηρίων πλη-
5 ροῦντα γαστέρας.

15 ἰς. Ἐτέρα δὲ τις παντελῶς πρὸς τὸναντίον ἀπένευσε
θέα· ἄρρενες γὰρ παῖδες, ὥσπερ τὴν ἰδίαν εἰς γυναῖκας
ἀμειβομένοι φύσιν, γυναῖκες ἤθελον εἶναι τῷ σχήματι,
καὶ διεκλῶντο τοῖς μέλεσιν, ἀντὶ γλώττης κινουῦντες τὴν χει-
10 ρα, καὶ δῆμον ὅλον πρὸς ἀσελγῆ θεῶν ἐκμαίνοντες· ὅθεν ἐκ-
καίόμενοι πρὸς ἕριν ἄνθρωποι καὶ μανίαν, ἐμερίζοντο τῷ
μίσει, καὶ κατ' ἀλλήλων ὠθοῦντο. ταῦτα τοίνυν, ὅλα δὴ
τινα κηλῖδα τῶν ὑπηκόων ἀπεσόβεις· καὶ κατ' ἄμφω σω-
φρονεῖ τοῖς ἀνθρώποις ἢ φύσιν· αἱ δὲ πόλεις ἐσώζοντο.

15 ἰς. Ἄλλ' ἵνα μὴ πόρρω τοῦ καιροῦ γένωμαι, πέρας
τούτοις ἐπιθεῖς, καὶ δὴ πρὸς τὰ λοιπὰ βαδιοῦμαι τῷ λόγῳ.
οὐ γὰρ ἀρκεῖν ἡγήσω μέχρι τῆς κοινῆς χρείας τὴν φιλαν-
θρωπίαν ἐκτελεῖν, ἀλλ' ὥσπερ εὐεργετεῖν αἰεὶ ποδῶν ἐπισκό-
20 πεις τοὺς εὐ παθεῖν δεομένους, καὶ ὅσα κατὰ μέρος ἐλύπει
20 τὰς πόλεις. γνοὺς δὲ ταῦτα προσετίθεις τὸ λείπον, καὶ πρὸς
τὸ κρεῖττον μεταβάλλειν ἠξίους· καὶ μετεβάλλοντο. ὧν τὰ
πλεῖστα παρεῖς, μείζω γὰρ ταῦτα καὶ τοῦ καιροῦ νικῶντος

in quibus, praesente populo, feris tradebantur homines miseri, spectantibus iis quibus eiusdem naturae affinitate coniuncti essent. Atque delectabatur, nescio quomodo, homo hominem dilacerari conspiciens, et ne terra quidem eius cadaver occultari, sed pro sepulcro ferarum corpora illo impleri.

16. Porro alterum erat spectaculum, quod ad contrarium prorsus vergebat. Namque pueri, quasi suam naturam in femineam mutantem, corporis habitu feminae videri volebant, et incessu fracto, manumque pro lingua moventes, totum populum libidinoso aspectu ad furorem incendebant. Homines ita instigati, ad certamina et insaniam acti, odio dividebantur, et in se invicem irruebant. His igitur spectaculis quasi macula subditos purgasti. In utroque nunc homines caste agunt, et civitates salvae sunt.

17. Sed ne longius aberrem, hisce missis ad reliqua dicenda me convertito. Non enim satis esse putasti communem utilitatem munificentia tua complecti, sed quasi perpetuo benefaciendi desiderio motus, qui benefactis indigerent, quibusque premerentur singula oppida incommodis circumspiciens, quod deesset suppeditare, atque in meliorem statum eorum rem convertere statuisti. Atque eventus voluntatem consecutus est. Quarum rerum plurimis praetermissis,

τὴν χρεῖαν, ὥσπερ ἐξ ἱερῶν πρέπουσαν ἀρχὴν ποιούμεαι τῷ λόγῳ.

ιη'. Πόλις ἐστὶν ἱερὰ, τῶν πρὸς ἧλιον ἀνισχόντων, πολυάνθρωπος, ἐκ τῆς εὐσεβείας φέρουσα γνώρισμα, καὶ ταῖς θεαίαις τελεταῖς τῶν ἄλλων προβεβλημένη· ὅθεν εἰς ταύτην⁵ φοιτῶσιν Ἴνδοι καὶ Πέρσαι καὶ Φοίνικες καὶ Σκυθῶν γένη καὶ τὰ σεμνὰ τῆς Ἑλλάδος, Ἰωνία τε πᾶσα· καὶ ὥσπερ τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους κοινὴν τις ἂν εἶποι πατρίδα. αὕτη τῶν ὑδάτων ἐνδεία μετὰ τῶν οἰκητόρων καὶ τοὺς πανταχόθεν ὄντας ἐλύπει. τοσαῦτα γὰρ παρεῖχεν, ὅσα τῶν ὄμβρων ἤ¹⁰ τύχη· καὶ ἀπ' ἄλλου τινὸς ὑδάτων θησαυροὺς ἐπεποιήτη· καὶ τὴν ἐνδειαν σοφισζόμενοι πρὸς τὸ δεινὸν οὕτω μόλις ἀντεῖχον. ἀλλὰ μέχρι σοῦ καὶ τοῦτο πάλιν ἐλύπει· τὴν τε γὰρ πόλιν ᾧου δεῖν τιμᾶσθαι τὰ πρέποντα· καὶ δεινὸν ἡγούμενος διὰ μιᾶς ταύτης πάντας ἀνθρώπους πειραῶσαι τῶν δυσχε¹⁵ ρῶν, ὄχετούς ὑδάτων εἰς ὕψος ἐπάρας, καὶ εἰς ταυτὸν ἀγαγὼν τὰ μὴ διανεστηκότα τοῖς μετεώροις, καὶ δι' ἀνωμάλου καὶ τραχείας γῆς εὐθείαν ὁδὸν διατυπώσας τῷ ρεύματι, πηγὰς διὰ ταύτης πόρρωθεν συνῆπτες· καὶ ἐν αὐτοῖς διαφανῆ καὶ ἄφθονα ρεύματα πέμπουσι, τῇ τῆς φορᾶς ὀξύτητι νικῶντα²⁰ τὴν θέαν· ὡς καὶ τοὺς ἀφικνουμένους ἐπ' ἀδείας πανηγυρί- ζειν καὶ σὺν ἡδονῇ πάντας ἐνδαιτᾶσθαι.

13. μέχρι σοῦ corrupta esse susp. N. 17. μὴ ante διανεστη-
κότα del. esse putat N.

(ampliora enim haec sunt, quibus enarrandis tempus non sufficiat,) quasi ex sacris initium orationi decorum petam.

18. Urbs est sacra, in orientis regionibus sita, frequens, pietate cognita, ac divinis mysteriis aliis praestans. Itaque hanc adveniunt Indi et Persae et Poeni et Scytharum nationes, Graeciaeque gentes nobiles, et tota Ionia: eamque quasi communem humani generis patriam dixeris. Quam aquae penuria laborare, id praeter cives etiam advenas undique affluentes vexabat. Tantum enim praebebat quantum imbres forte demitterent: cumque terrae vena deesset, pluviae thesauros struxerant, qua ratione inopiam arte vincentes aegre se sustentabant. Sed et hoc rursus usque ad te angebat. Cum enim censes urbem debito honore afficiendam esse, graviterque ferres per hanc unam omnes homines incommodis laborare, aquae ductibus in altum extractis et collectis fontibus, qui in superioribus locis scaturirent, et per salebrosam asperumque terrae solum ducto fluminis alveo, longinquos rivos coniunxisti, qui per illos ductus pellucidam et largam aquae copiam effundunt, fluminis celeritate aspectum superante, ita ut nunc advenae ad voluntatem dies festos celebrent, omnesque hilariter ibi versentur.

14. Πάλιν τὰ καθ' ἡμᾶς. τοῦ Καίσαρος πόλιν ἐπι-
 νυμον, ἀπειρηκότος αὐτῇ τοῦ λιμένος τῷ χρόνῳ, καὶ πρὸς
 πᾶσαν ἀπειλὴν θαλάττης ἠνεπηγμένον, καὶ μηκέτι σώζοντος
 τὴν κατηγορίαν τοῖς ἔργοις, ἀλλ' ἐκ τῆς παλαιᾶς τύχης ψι-
 λὸν τοῦνομα κεκτημένου, οὐ περιείδες δεομένην καὶ θρηνοῦ-
 σαν αἰεὶ τὰς ὀλκάδας, αἱ πολλάκις διαφρυγῶσαι τὸ πέλαγος
 ἐν τῷ λιμένι τὴν ναυαγίαν ὑπέμειναν. καὶ οἱ δεόμενοι τῶν
 φορτίων ἐλεεινότερον εἶχον τὸ πάθος· διαφθειρόμενα γὰρ
 ἑώρων ὧν ἐν χρεῖα τυγχάνοντες ἀνόνητον εἶχον τὴν θῆαν.
 10 ἀλλὰ γὰρ σοῦ βουληθέντος νεάζει, καὶ θαρσοῦσα δέχεται
 τὰς ναῦς· καὶ πλήρης τῶν ἐπιτηδείων ἡ πόλις.

15 κ'. Παραπλήσιον δέ τι πάθος μικροῦ δεῖν καὶ τὴν Ἀ-
 λεξάνδρου κατείληφε. πύργος γὰρ ἄγαν ἰψηλὸς, παλαιᾶς
 ἔργον εὐδαιμονίας, ἐπ' ἄκρου τοῦ λιμένος ἀνέχων, ἐγείρει
 20 φλόγα τοῖς ἐκ πελάγους σωτήριον. καὶ παραμυθίζεται τοὺς
 ἐκ θαλάττης, προμηνύων τὴν πόλιν. πρὸς τοῦτον κυβερνή-
 τῆς ὄρων ἰθύνει τὸ σκάφος, καὶ τὴν ναῦν ἀπείρατι σώζει
 τῶν παρακειμένων κινδύνων· οἱ δὲ ναῦται πρὸς τὴν θῆαν
 ἠδόμενοι κροτοῦσιν εὐθύς, καὶ δείκνυσιν ἄλλος ἄλλῳ, καὶ
 20 τὴν πόλιν ἔχειν κατεπαγγέλλονται καὶ ἀπλῶς εἶπεῖν, ἠδονὴν
 ἅμα καὶ σωτηρίαν τοῖς ἀφικνουμένοις χαρίζεται. τοῦτον ἡ
 θάλαττα κατὰ νότον προσβαλοῦσα καὶ γυμνοῦσα κατ' ὀλίγον
 τῶν προβλημάτων, πλησίον ἤδη γενομένη, διδρασεῖ τε καὶ

17. ἀπείρατον N.

19. Ad nostras regiones revertor. Urbs, quae Caesareo no-
 mine ornatur, re ipsa nomini non amplius respondebat, imo mihi
 praeter nudum nomen ex veteri fortuna servaverat; cum portus
 vetustate defecisset, omnibusque fluctuum minis pateret. Eam tu
 non contempsisti orantem, et continuo desentem navigia, quae
 saepe post superata maris pericula in portu elidebantur. Quin ad-
 huc magis miserandi erant qui mercibus indigerent: perire enim vi-
 debant quae opus essent, incassum oculis oblata. Sed te volente
 urbs invenescit, et confidenter recipit naves: et abundat rebus ne-
 cessariis.

20. Non multum absuit, quin similis casus Alexandriam quoque
 corripere. Turris enim praealta, pristinae opulentiae opus, extremo in
 portu se attollens, excitat flammam e mari advenientibus salutarem, so-
 latium navigantibus, urbem adesse praenuntians. Oculis in hanc con-
 versis gubernator cursum dirigit, et navem servat expertem instantium
 periculorum. Nautae vero laeti aspectu statim plaudunt, et alius alii
 eam ostendit et ad urbem se venisse sibi invicem narrant: atque ut uno
 verbo dicam, voluptatem simul et salutem praebet appropinquan-

μικροῦ δεῖν καθέλειν εἰς ἔδαφος. ἀλλ' ἔφθασας τῇ θερα-
πειᾷ τὸ πάθος. ἀρξάγῃσι γὰρ προβόλοις τοῦτον ἀποφραξά-
μενος καὶ δυσμάχῃ θαλάττῃ μάχεσθαι δυναμένους, ἀθάνα-
τον ἀπέδωκας τῇ πόλει τὸ κτῆμα.

κα'. Καὶ τί δεῖ καθ' ἕκαστον ἀπαριθμεῖσθαι τείχη καὶ
λιμένας, οἰκοδομημάτων τε κάλλη καὶ χρημάτων ἀφθονίαν,
εἰς παρασκευὴν τροφῆς φιλοτιμούμενα; τί δὲ τὸ μέγιστον
καὶ κρείττον πάσης ἐννοίας τεῖχος ἐγειρόμενον, ὑψηλὸν τε
καὶ μέγα δι' ὅλης ἐν μέρει τῆς Θράκης ἀγόμενον; ἐκ θαλάτ-
της γὰρ εἰς θάλατταν ἔλκεται, τοῖς βαρβάροις ἀποκλείων τήνιο
ἔφοδον, καὶ πᾶσαν πολεμίων ἀπωθούμενον προσβολῆν ὡς
μικρὸν πρὸς τοῦτο καὶ τὸ Θεμιστοκλέους εἶναι πλάτους ἐνε-
κα καὶ τὰς ἀμάξας ἀμφοτέρας φέρειν, εἰ καὶ πρὸς τοῦναν-
τίον ἀλλήλαις ἐπὶ τοῦ τείχους ἐχώρου. οἶμαι γὰρ ἂν, εἰ
περιῆν Ὅμηρος, καὶ τοιούτων ἔργων καθίστατο θεατῆς, ἀφέ-15
μενον αὐτὸν τῆς μῆνιδος τῆς Ἀχιλλέως καὶ μιᾶς ἐμπικλα-
μένης ὀλκάδος, πολλάκις ἐνταῦθα καλέσει τὰς Μούσας, ὅ-
πως ποιητικῇ μεγαλοφωνίᾳ μὴ τῆς ἄξιας ἄγαν ὑστερίζη τῶν
ἔργων.

κβ'. Πρὸς γὰρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τῷ προσίοντι φιλάν-20
θρωπον ὑπέχεις τὴν ἀκοήν. καὶ διαλέγεται τις ἀδεῶς περὶ

4. ἀπέδωκας Villosis., ἀπέδωκε cod. 16. ἐμπικραμένης conl.
et vert. R., scilicet Odysseam μ. 415. respiciens.

tibus. Hanc maris fluctus a tergo assultans, ac nudatam paulatim
munimentis iam cominus invadens concubiebat et in eo erat, ut
ia solum deiiceret. Sed tu eam calamitatem medela praevenisti.
Substructionibus enim indissolubilibus, quae saevi maris vim susti-
nerent, communitam, in perpetuum mansuram urbi restituisti.

21. Sed quid opus est singulatim enumerare moenia et portus,
aedificiorumque pulcritudinem ac pecuniarum copiam ad comparan-
da alimenta liberaliter insumtam? quid maximi illius et omnem co-
gitationem superantis muri exstructionem, qui altus et magnus per
totam fere Thraciam ductus est? Nam a mari usque ad mare pro-
tenditur, barbaros aditu arcens, omnemque hostium impetum re-
pellens. Itaque parvus prae hoc etiam Themistoclis murus est, licet
eius latitudo celebratur, quod duo plaustra sibi occurrentia ceperit.
Equidem existimo, Homerum, si viveret et haec opera conspiceret,
valere iussa Achillis ira et navi una incensa, Musas saepe advoca-
turum, ne poetica verborum magnificentia nimis infra rerum digni-
tatem subsistat.

22. Etenim, praeter cetera clementer audis: ad te accedentem,
qui sine timore de rebus quae opus sunt tecum loquitur, dignitatis

τῶν προσηκόντων, ὁρῶν ὡς τὸ τῆς ἀξίας ὑψηλὸν σοβαρὸν οὐδὲν ἐπιδείκνυται· ὅπερ Πανσανίαν τὸν Σπαρτιάτην ἀπειροκάλως εἰς ἀλαζόνειαν ἐπῆρεν, ὑπὸ Περσικῆς τρυφῆς ἐλεγχόμενον. σὺ δὲ λέγεις τε φιλανθρωπῶπως, καὶ λεγόντων ἀκούσεις· βλέμμα δὲ δεινὸν καὶ φρόνημα μέγα κατὰ τῶν βαρβάρων καὶ τῶν ἀδικούντων τετήρηται. καὶ δικάζεις μὲν ἡμῖν εὐμενῶς νομοθετεῖς δὲ τὰ προσήκοντα. καὶ διὰ τὸν σὸν ἔννομον φόβον δίκαια μὲν τὰ συμβόλαια· σώφρονες δὲ τοῖς ὑπηκόοις οἱ γάμοι· γνήσια δὲ τὰ γένη· καὶ οὐκ ἀμφίβολοι τοιοῦς πατράσι διὰ τὴν ὑποψίαν οἱ παῖδες.

κγ'. Ἀλλὰ γὰρ ἡμῖν τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο γένος, τὸ μέχρι λόγων ἀδόμενον, μόλις ἀπέδειξε τοῖς ἔργοις ὁ χρόνος. οὐ μόνον γὰρ ἡμῖν τὰ βέλτιστα διὰ τῶν νόμων νομοθετεῖς, ἀλλὰ καὶ τὸν σὸν βίον νόμον ἔμψυχον καὶ παράδειγμα πρὸς σωφροσύνην τοῖς ἀρχομένοις ἀπέδειξας· φιλεῖ γὰρ πως αἰεὶ τὸ ὑπήκοον πρὸς τὴν τῶν ἀρχόντων ἀπεικάζεσθαι γνώμην. μίαν γὰρ σύνοικον πεποιήσαι, κοινωὸν βίου καὶ βουλευμάτων, ἣν σοι μετὰ τῆς βασιλείας ἢ τύχῃ δεδώρηται. εἰ δὲ τις ἄλλη καλὴ τισι δοκεῖ, καὶ λόγος ἐπ' αὐτῇ κινεῖται πολὺς, αὐτῇ σοι ἑσπέρως μετὰ τῆς Ἑλένης ἡγνότηται. δεινὸν γὰρ σοι δοκεῖ τοσοῦτων μὲν ὑπηκόων κρατεῖν, δουλεύειν δὲ ταῖς ἡδοναῖς τὴν πάντων ἀτοφτέραν δουλείαν, καὶ τὴν ἐξουσίαν ὕλην ἀσελείας ποιεσθαι.

21. τοσοῦτων Villois., τοσοῦτον cod.

magnitudinem ab omni fastu immunem conspiciens: quae tamen Pausaniam Spartanum stolidè ad iactantiam extulit, qualis esset, Persarum luxuria convictum. Tu vero clementer et loqueris, et dicentes audis; vultus terribilis et superbia adversus barbaros et hostes servantur. Nobis iudicia exerces benevole, legibus iubes necessaria: cumque tu legitime timeris, iusta sunt commercia, et pudica subditorum matrimonia, cognationes genuinae, neque ambiguæ propter suspicionem patribus filii.

23. Nobis sane aureum illud saeculum oratione celebratum, re ipsa tandem acvum ostendit. Neque enim legibus tantum nobis sancis optima, sed vitam tuam tanquam vivam legem et temperantiae exemplar civibus proponis. Solent enim plerumque ad principis mores se accommodare subditi. Unam coniugem tibi habes sociam vitæ et consiliorum, quam tibi simul cum regno Fortuna dedit. Si qua alia pulcra videtur hominibus et sermonibus celebratur, ea tibi haud secus quam Helena ignoratur, quippe cui non ferendum videatur tot imperare subditis, servire autem voluptatibus servitutem omnium teterrimam, et potestate ad libidinem explendam abuti.

κδ'. Ἀλλὰ γὰρ πεπονθέναι τι ξέρον ὁμολογῶ, καὶ ὑφ' ἡδονῆς τῶν σῶν ἀνδραγαθημάτων μὴ μητρεῖσθαι τῇ δυνάμει τοὺς λόγους, ἀλλὰ μακρηγορεῖν, ὡς οὐκ ἐν εἰδόσι τὰ σὰ διηγούμενος. ὁμως δὲ καὶ ὑμῖν ἡδιστον αἰεὶ περὶ τούτων ἀκούειν ὧν ποθοῦσιν ἡμῖν ἐγνώρισε πολλάκις ἢ φήμη. ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἐρωτᾶς φασὶ παντὸς μᾶλλον χρόνου ἐπισταμένους τὰ παιδικὰ, ὅσω καὶ μᾶλλον εἰδέναι φιλονεικοῦσιν, ὁμως μὴδὲν ἠθέως λέγειν τε καὶ ἀκούειν, ὃ μὴ τούτων ἔχει τὴν μνήμην. τοὺς μὲν οὖν πάλαι λαμπροὺς ἔγωγε πολλάκις ἀκούων τεθαύμακα, καὶ πρὸς τὴν ἀκοὴν διανίσταμαι, καὶ τοὺς τοιοούτους αἰεὶ τῶν πραγμάτων ἄρχειν ἠυξάμην, μὴδ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν φορᾶς ἔρημον ἡμῖν γενέσθαι τὸν βίον. οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς τοιοούτους ἄλλον ἐπ' ἄλλω σεμννομένους εὐρίσκω. καὶ ἔν τις ἔχη μόνον, ὡς πάντα φέρων θαυμάζεται. σὺ δὲ τὰς ἀπάντων συλλαβῶν ἀρετὰς, καὶ τὸ ἐκάστω λείπον τῇ τοῦ ἑτέρου προσθήκῃ κοσμήσας, δι' ἐνὸς σαντοῦ τὰς τῶν προλαβόντων εἰκόνας δεικνύεις.

κε'. Κῦρον μὲν οὖν οἱ Πέρσαι θαυμάζουσιν, εὐεργέτην αἶμα καὶ πατέρα καλοῦντες· καὶ τὴν κρίσιν τέως οὐ μέμψομαι. εἰ δὲ ὧν γὰρ ἠτύχουν τὴν προσηγορίαν ἐδίδοσαν τῷ βασιλεῖ·

4. ἡμῖν *suprascr.* ὁ *cod.*, ἡμῖν *Villois*.

6. χρήματος *pro* χρόνου *susp.* *N.*

24. Sed mirum quoddam mihi accidisse confiteor, meque voluptate de tuis egregie factis dicendi abreptum orationem viribus meis non metiri, sed longum sermonem texere, quasi ignaris hominibus res tuas enarrem. Quamquam vobis quoque semper iucundissimum esse censeo de iis audire, quae facta esse nos fama relata saepius libenter audivimus. Hoc modo amantes ferunt, quamvis delicias suas melius quam cetera omnia noscant, unice scilicet de iis solliciti, nihil tamen libentius loqui neque audire, quam quo illorum memoria continetur. — Et homines quidem veteris aevi claros saepius, cum de iis audirem, admiratus sum, eorumque fama commotus tales semper rebus publicis praesesse, utque virorum bonorum proventu humanum genus nunquam careret, precatus sum. Illos tamen alium de alia re se iactare invenio, et, si quis una sola excellat, tanquam omnia consecutum cum admirantur. Tu vero omnium coniunctis virtutibus, adiectoque ex aliorum ornamentis quod unicuique deest, in te uno omnium qui ante fuerunt imagines ostendis.

25. Cyrum quidem Persae admirantur, patrem et salutis auctorem appellantes: quorum iudicium hactenus non reprehendam: nam e felicitate sua, regi cogaomen dederunt, non propter Medorum

ἀλλ' οὐκ ἐξ ὧν ἠδίκηντο Μῆδοι καὶ Ἀστυάγης ὠδύρευτο, μη-
τρὸς πατὴρ ὑπάρχων τῷ Κύρῳ, καὶ πολλὰν ἔχων δι' ἐκείνον
αἰχμάλωτον, καὶ, τὸ μέγιστον εἰς συμφορὰν, ἐξ ὧν αὐτὸς
ἐδυστύχει, τὸν ἐξ αὐτοῦ τρίτον παιδὸς ὁμοῦ παῖδα καὶ δεσπό-
5την ἀποκαλῶν. καὶ οὕτως ἀδίκῃ πόθῳ καὶ δράμασιν οἰκείοις
τὴν ἀρχὴν ἀνεδέξατο. καὶ ταῦτα σιδήρῳ καὶ μάχαις ἐπήει
τοὺς τῆς ἐλευθερίας ἐρῶντας, εἰς δουλείαν ἄγων καὶ νόμους
ἀήθεις· καὶ τῶν προσηκόντων ἀνεδήσατο τὴν Ἀσίαν· σὺ
δὲ ἐρωτι μὲν οὐδενί, ψήφῳ δὲ δικαίᾳ τὴν βασιλείαν ἀπολα-
10βῶν, γέγονας ἡμῖν ἄπασιν, ὕπερ μόνοις τοῖς Πέρσαις ὁ Κύ-
ρος· καὶ πρὸς τοῦναντίον ἐκείνῳ τῶν συνηθῶν φόρων ἀπαλ-
λάξας. καὶ νῦν μία δοκεῖ πᾶσιν ἐλευθερία τὸ ὑπὸ σοὶ τε-
λεῖν ἐκόντας, καὶ φιλανθρωπῶν πείθεσθαι νεύματι.

κς. Τὸν Ἀγησίλαον ὑμνοῦσιν οἱ Σπαρτιάται, καὶ σε-
15μνοὶ τινὲς εἰσιν ἐπ' ἐκείνῳ φρονοῦντες· καὶ γὰρ μετ' ἐκεί-
νων ἐραστὴς εἰμι, καὶ τεθαύμακα μόνον τῶν πώποτε Σπάρ-
της βασιλέων ὑρχεσθαι πρῶτον καλῶς ἐγνωκότα, καὶ οὕτω
τὴν ἀρχὴν κομισάμενον. ἦν γὰρ ἰδεῖν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ
20πνέοντά τι Λακωνικὸν, καὶ τοὺς βαρβάρους παιδεύοντα σω-
φρονεῖν, καὶ πεπεῖσθαι καλῶς, ὅσον ἦν ἄρα χρῆμα τῆς Ἑλ-
λάδος ἢ φύσις. ἦδη δὲ καὶ τῆς πατρίδος τὸ νοσοῦν τε καὶ

5. οἰκτροῖς conl. Villos.
14. σεμνὸν conl. idem.

6. μετὰ ταῦτα, 11. ἀπήλλαξας, et

calamitates, et quas Astyages desiebat, Cyri avus, canitie consper-
sus captiva, cuius miseriarum culmen erat, quod nepotem suum,
natae filium simul et dominum appellabat. Quo quidem modo ille per
iniustam cupiditatem et domesticas tragoedias imperium adeptus est.
His peractis libertatis amantes ferro et bellis invasit, eosque ad
servitutem et leges insuetas adexit: itaque per victoriam de neces-
sariis Asiam obtinuit. Tu vero, nulla cupiditate sed iustis suffra-
giis ad imperium evectus, nobis omnibus idem factus es, quod Cyrus
solis Persis: tum vero contra quam ille, consuetis tributis nos li-
berasti. Et nunc quidem ea unice libertas esse omnibus videtur,
tibi sponte obedire et tuis iussis obtemperare.

26. Agesilaum Spartani celebrant et de eo magnifice sentiunt.
Et ego quoque cum illis ipsum diligo et admiror unum ex omnibus,
qui unquam Sparta regnarunt; propterea quod, cum parere didice-
rat, ad imperium accessit. Conspiciebatur in illo vir bonus, spi-
ritus ducens Laconicos, qui barbaros docuerat modeste agere et
cognoscere, quae esset Graeciae indoles. Porro ille quod in pa-
tria morbosum et seditiosum esset compeascuit, et Spartam consiliis

στασιάζον κατέπανσε, και μίαν τήν Σπάρτην ἐποίησεν ταῖς γνώμαις. ἀλλά μέχρι τούτων φρονεῖν οὐδέν πλέον ἐπιτρέψομεν τοῖς Σπαρτιώταις, τὸν νέον ἔχοντες Ἀγησίλαον, δι' ὃν βάρβαρος ἤρεμεῖ, τὴν ἀσπίδα κρεμάσας, και τὴν εἰρήνην, καιτοι μὴ φίλην οὖσαν, ἀσπάζεται· τῆς ἀρχῆς δὲ ὅσον ἅ-5 τακτον εἰς σωφρονοῦντας μεταβέβληται, και φέρειν ἔννομον εἰδότας ἀρχήν. τὸ δὲ τοῖς φίλοις ἀδίκως παρίστασθαι και παρὰ τὸ δέον φιλονεικεῖν, δι' ὃ και πῦρ ποτε πολέμιον τότε πρῶτον εἶδεν ἢ Σπάρτη, και τὸ ἄνθος ἐν Λεύκτροις ἀπέβαλε, ταῦτα δὲ Ἀγησίλαος ὁ πρῶην ἔχέτω, πόρρω δὲ τούτων 10 ἡμεῖς.

κζ. Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Φιλίππου πυθόμενος ἄξιαν γνώμην τῆς τοιαύτης παρέχεσθαι βασιλείας, χρυσίου ῥέουσαν προτείνοντα χεῖρα τοῖς ὑπηκόοις, και τῶν τοῦ σώματος ἡδονῶν κρατοῦντα, ἤδη δὲ και κρείττονος γενέσθαι φύσεως, 15 πρῶην μὲν ἠπίετον, και μῦθος ἄλλως ἐδόκει μοι τοῦτο και πλάσμα. νῦν δὲ τοῖς ἔργοις ὄρω, ἃ τοῖς λόγοις ἀκούων ἐθαύμαζον. τοσοῦτον περὶ τούτου γινώσκω· εἰ τοιοῦτος ἦν ἐκεῖνος, οἷος ἡμῖν αὐτὸς προῆλθες τῇ πείρᾳ, πείθομαι τούτον τοῖς πᾶσι νενικηκέναι, και Διὸς εἶναι παῖδα, και Φί-20 λιππον ἠπατήσθαι.

κη. Καὶ οὕτως ἡμῖν προῆλθες, πάντας ἀποκρύπτων τῷ

10. δὴ coni. Schop. πρῶην Villois., πρῶν cod. 16. ἄλλως Villois., ἄλλος cod.

ad concordiam adduxit. Iam vero superbire Spartanis non ultra concedemus, cum novum habeamus Agesilaum, per quem barbarus suspensus clipeo quiescit, et pacem quamvis ingratam amplectitur, quicquid vero in imperio turbatum erat ad temperantiam et legitimum ordinem revocatum est. Verumenim amicis iniuste adesse, ac praeter fas honori servire, unde tunc primum hostium ignes Sparta vidit, floremque apud Leuctra amisit, haec antiquus ille Agesilaus sibi habeto, nos ab istis longe remoti sumus.

27. Cum vero audirem Alexandrum, Philippi filium, animum tanto imperio dignum exhibuisse, cum manum subditis porrigeret auro redundantem, et voluptatibus corporis imperaret, imo vero divina natura praeditum fuisse, antea quidem incredulus fabulam haec esse temere confictam putabam. Nunc vero expertus video quae verbis tradita mirabar. Sic de illo sentio: siquidem talis erat, qualem te usu compertum habemus, credo eum omnibus excelluisse, et Iovis fuisse filium, ac Philippum deceptum.

28. Atque sic nobis processisti, omnes miraculo occultans. Hinc

Θαύματι. ὄθεν ἡμῖν αἱ πόλεις εὐδαίμονες, χοροῖς μεμελη-
 μέναι καὶ πατηγύρσειν· εἰρήνη γὰρ ἡμῖν τοῖς πράγμασιν
 ἐπανθεῖ. Ἄρης δὲ καὶ στάσις πόρρω τῶν ἡμετέρων πλανᾶ-
 ται. πλείται μὲν τοῖς ἐμπόροις ἀκινδύνως ἢ θάλαττα· ἐπὶ
 5 δὲ κούφαις ἄλλοισιν ἢ γῆ γεωργεῖται· κράνος δὲ καὶ δόρυ
 καὶ ξίφος εἰς ἄροτρα μετεσκευάσται καὶ φίλας προσηγορίας
 „τίκτουσι δὲ γυναῖκες εὐκίβη τέκνα γονεῦσι.”

κθ'. Τὰ δὲ τῶν ὤρων τέταγμένα, καὶ πάντα κατὰ φύ-
 σιν προέρχεται. τὸ γὰρ θεῖον εὐμενές, ἐπ' εὐσεβείῃν ἔργοις
 10 δόσιως τιμώμενον· καὶ φαιδραὶ μὲν αἱ πόλεις, ἄλλη κατ'
 ἄλλα σεμννομένη· πᾶσαι δὲ κοινὸν προβέβληται κόσμον,
 τὰς σὰς εἰκόνας ἐπ' εὐεργεσίαις ἰστώσαι· καὶ μετ' ἐκείνων
 ἡμεῖς· ἐφ' αἷς δῆμον μὲν οὐ συνάγομεν θέατρα καὶ παρὰ
 σοί, κριτῆ σῶφρονι, λίαν ἀπερῆμιμένα· ἐν τούτοις γὰρ φορτι-
 15 κῆ τις ἢ τέρψις· καὶ ὄχλον ἀγοραῖον ἰδεῖν ἐστιν εὐφραινό-
 μενον. ὄθεν ταῦτα μὲν χαίρειν ἐῶμεν· λόγοι δὲ τὰς σὰς
 εἰκόνας τιμῶσι, καὶ λόγων ἀγῶνες, καὶ διὰ τούτων αἱ Μοῦσαι.

λ'. Ἀλλὰ τί ποτε ταύταις ἐπιγράψομεν; τί τῆς ἀξίας
 ἐχόμενον; ἢ πάντως ἐκεῖνα· „ἢ πόλις τὸν εὐεργέτην, δι'
 20 οὐδ' νῦν ἀνέχεται τε γαῦρον ἐπαίρω καὶ πόλις εἰμί;” ἀλλ' εἴη
 σὲ μὲν ἔσαιε διέπειν τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν, πλείστους δὲ
 τοιούτους ἀγαθοὺς ἔχειν ἄνδρας τῶν πραγμάτων προσοτη-

8. ὤρων Villos, ὄρων cod. 12. εὐεργεσίαις N., εὐεργεσίας ed.

urbes nostrae felices choreis et ludis vacant. Pax enim in rebus nostris
 floret, Mars et seditio procul a nobis pulsati sunt, mercatores se-
 curi per mare navigant: laeta cum spe ager colitur; at galea cum
 hasta et gladio in aratra et grata mutata sunt nomina: mulieres ve-
 ro genitoribus similes pariunt natos.

29. Quae autem anni tempora ferunt, ex ordine et secundum
 naturam procedunt. Numen enim, cum factis piis caste cultum,
 propitium est. Splendent urbes, alia aliis superbiens; omnes autem
 communem ornatum induunt, tuis imaginibus benefactorum gratia posi-
 tis: et nos idem quod illae facimus. Ad quas inaugurandas non plebis
 concionem indicimus, rem a te, iudice prudenti, magnopere contem-
 ptam. Illic enim vilis voluptas, et delectatio turbae forensis conspicitur.
 Quare haec missa fecimus: orationes autem tuas imagines veneran-
 tur, et orationum certamina et in illis Musae.

30. Sed quid tandem his inscribemus? quid pro dignitate satis
 esse poterit? Num haec utique: „Urbs auctori salutis, per quem nunc
 cervicem attollo superbam et urbs sum?” Utinam vero tu in ae-
 ternum tempus Romanorum imperium regere possis, plurimosque ta-

κότας τὰς δὲ πόλεις ἐπ' εὐτυχίαις στεφάνους πλέκειν, καὶ
 γραφὰς ἀνατιθέναι, καὶ ᾄδειν ὑμνούσας ποιητῶν δὲ παῖδας
 καὶ ῥήτορας, ἀμφὶ σοὶ κινουῦντας τὴν γλῶτταν, εὐπορεῖν αἰεὶ
 καὶ τοῖς σοῖς τροπαίοις ἀβρύνεσθαι.

2. ὕμνους conī. N.

Ies habere viros bonos, quos rebus praeficias : at civitates ob felix
 aevum nectant coronas, et tabulas dedicent et hymnos canant : deni-
 que vatū filii et oratores, tuas laudes celebrantes, semper ab-
 undent ac tuis tropaeis delectentur.

LAUDES SAPIENTISSIMI IMPERATORIS ANASTASII, ISAURICI ET PARTHICI ET GOTHICI VICTORIS, DICTAE A PRISCIANO GRAMMATICO.

ARGUMENTUM.

Prooemium (1 — 10). *Anastasius e stirpe Pompeii* (11 — 15). *Isaurorum sub Zenone violentia* (21 — 37). *Virtutes Anastasii, optimis Imperatoribus comparati* (33 — 49). *Bellum Isauricum* (50 — 132). *Delatores urbe eieci* (133 — 139). *Chrysargyri vectigal funditus sublatum* (149 — 170). *Triumphus Imperatoris* (171 — 179). *Iustitia redux* (180 — 183). *Oppida restaurata* (184 — 192). *Vitia in administranda re publica correcta* (193 — 205). *Horrea constituta* (206 — 217). *Circi crudelitas abolita* (218 — 227). *Multiplex Imperatoris clementia, qui Italiam exulibus, virisque doctis favet* (228 — 253). *Arabes Scenitae repressi* (254 — 260). *Anastasius Deo dilectus, periculoque ereptus* (261 — 290). *Paulus, Imp. frater, Hypatius, sororis filius, Ariadna Augusta laudati* (290 — 308). *Peroratio* (309 — 312).

P R A E F A T I O.

Summi poëtae quae solent in versibus,
Quos Imperatorum modulantur laudibus
Proferre, caelum cum petunt et sidera,
Adversa naturae sequentes impie;
Tibi sciens quod displicent nimis pio,
Nihil nefandum, nil nisi verum loquar.
Nam qui tribuit mortalibus caelestia,
Sapientium damnatur arbitrio pari;
Et si qua vere praedicat, non creditur,
Cum falsa ceperit canens exordia.

5

10

Quare, precor, libenter audias tua,
 Quae cuncta non ego potero producere,
 Non mille dentur si mihi linguae, simul
 Fons ingeni si carmen effundens novum;
 Sed parte ferre qua valeo pro viribus, 15
 Decerpta lucem conferat quae cantibus.
 Quod more miro fit; solent nam carmina
 Addere decus rebus magis quam sumere.
 Deo favente iam subibo pondera
 Laudis, serenus quae relevat vultus mihi 20
 Praesens ubique cernitur qui sensibus,
 Arcana nudans principis mitissimi.

Accipe Romanum clementi pectore carmen,
 Accipe, quod soleo caelesti reddere Regi
 Munere pro vitae, pro pulchro lumine solis.
 Namque Deum sentis placari carmine tantum,
 Quem sequeris, princeps animo iustissime recto, 5
 Qui tibi regna dedit, cui debes omnia soli
 Prospera, quae bellis pariter vel pace tulisti.
 Audax nam venio praeconia dicere vestra,
 Quae finit caelum, quibus omnis cingitur orbis.
 Nec mirum tales ex tanta stirpe creatos 10
 Pompeii, proprio quem culmine Roma locavit,
 Cuius quis merito valeat numerare triumphos,
 Quos vidit Titan linquens repetensque profundum,
 Quos medio veniens steterat miratus Olympe?
 Sed tamen egregio, Pompei, cede nepoti. 15
 Namque genus, quod tu, terrarum victor ubique,
 Indomitum Tauri linquebas collibus altis,
 Hic domuit, penitus convellens semina belli;
 Quod, celso positum fortunae vertice nuper,
 Et nullum finem credens felicibus esse, 20
 Impia condebat terris monumenta doloris,

Vexatis domibus raptu stuprique furore,
 Cum similes omnes ad pessima damna putabant;
 Non honor aut aetas potuit defendere quemquam,
 Legibus eversis, certo munimine rerum, 25
 Vique potestatem telluris sola tenente.
 Tunc pravi scelerum capiebant praemia laeti,
 Iudiciis nimium iustos damnare coactis.
 Nam vanum nomen retinebant inrita iura,
 Umbraque iustitiae rebus restabat inanis. 30
 Paupertas nulli tenuis prodesse valebat,
 Quae solet esse salus raptorum tempore regum.
 Namque dabat poenas, ut non praesentia ferret,
 Et stupuit sese damnis maioribus esse,
 Quam plenos opibus largis gravibusque metallis. 35
 Corpora nam, spoliis si copia nulla dabatur,
 Vexabant vinclis, vexabant stipite duro.
 Cladibus his tandem caeli rex liberat orbem,
 Cum dominum, melius sed patrem dicere possum,
 Praebet Anastasium, tanta pietate vigentem, 40
 In cuius vita virtutes cernimus omnes.
 Est iustus, sapiens, castus, fortisque, piusque,
 Est clemens, stabilis, moderatus, mitis, honestus;
 Et, loquar ut breviter quod sentio corde sub imo,
 Possidet hic, veterum quidquid laudatur in ullo. 45
 Antoninum huius pietas, sapientia Marcum,
 Et mitem Nervam lenissima pectora vincunt;
 Promeruitque Titus non tantum mente benigna,
 Gloria magnanimi Traiani cesserat isti.
 Nam quis tot domuit simul uno Marte tyrannos? 50
 Rupibus adverso quos duxit Isauria fato,
 Quos bonitas domini placidissima cedere iussit
 Moenibus ex urbis, voluit nec laedere prorsus,
 Quamvis supplicium debentes solvere mundo. 55
 Sed non ille pater, qui sustinet omnia dextra,
 Atque pari libra iusti monumenta repensat,
 Adnuit impune sceleratam linquere gentem.
 Nam furor immissus commovit Marte nefando,

Et Romae caecos rapiendas traxit ad arces,
 Vindicta ut pereant merita, lucemque relinquunt. 60
 Tristia nam rursus cupientes damna referre,
 Et Latiis multo regnis peiora minantes,
 Principis invicti felix exercitus armis,
 Ductoresque fide nec non virtute potentes,
 Omnibus adficiunt caesos profugosque ruinis, 65
 Cum ducibus sceleris ducentibus improba signa.

Ut leo, qui regnans silva dominatur in alta,
 Per Libyae saltus, nisi nobilis ira lacestat,
 Non movet arma, suas stimulat nec verbere vires;
 At si commoveat clamor, si turba coronae, 70
 Infremit horrendum; simul et distendit hiatus
 Sanguineis torquens ardentia lumina flammis,
 Et ruit in medium, prosternens arma virosque;
 Nec vis ulla potest venienti obsistere contra;
 Impetus hos frangit, pulsos hos emetit unguis, 75
 Pars lacerata iacent inimici dentibus oris;
 Hos metus exanimat pereuntes vulnere nullo:
 Viribus Augustus sic saevos perculit hostes,
 Per varios sternens casus non fanda furentes. 80
 Graecia iam taceat iactans mihi Bellerophontem,
 Qui vicit Solymos, ut rursus bella moverent.
 At semel hos dominus noster felicibus armis
 Sic domuit, post haec ne possint esse rebelles;
 Quod nec ductorum Servilius optimus olim, 85
 Pro merito laudum cui nomen Isauricus illo
 Marte datum fuerat, potuit praestare Latinis.

Non illos aurum, non vis, non copia ferri,
 Nec castella quidem praeruptis ardua saxis,
 Nec tantae validis munitae moenibus urbes, 90
 Quantas non ullus victorum ceperat ante,
 Exitis rapiunt dignis et principis ira.
 Et qui spe fluxa frustrati cuncta tenebant,
 Nil satis esse sibi credentes tela movendo,
 Cautibus angustis conclusi fata trahebant 95
 Peioremque famem crudeli morte tulerunt,

64. *Ductoresque* cod.

Quae plus corrumpit, quam cetera funera, victos.
Et mentes avidas orbis consumpsit egestas.

Principe pro iusto taceat quis fulminis ictus?

Nam quos non valuit robur corrumpere Martis,
Nec tot ductorum circumdata moenia vallo, 100

Deiicit hos summi genitoris dextera flagrans,
Iniustos contra praesenti numine pugnans.

O pietas praestans, toto memorabilis aevo,
Pro qua cum ventis sociantur proelia nimbis, 105

Ignibus et rapidis armantur fulgura bello,
Percutiuntque sono concussa tonitrua montes.

Quid tempestates memorabo fluctibus ortas,
Atque hostis Lyciae proiectas littore classis?

Cum vice Romani functae sunt militis undae,
Sceptrafer et cepit pelago pugnante triumphum; 110

Omnia sic habuit virtus elementa saluti.

Quis repetat totiens acies stragesque peractas,
Aequatasque solo sublimi tegmine turres?

Agminibus domitis cum parte cadentibus omni,
Flumina torrebant fluviis mutata cruoris; 115

Et prope corporibus raptis sunt ostia clausa.

Tunc mare confuso rutilavit sanguine victum,
Et saturi pisces tempere cadavera plura.

Sic qui sperabant captivas ducere matres,

Atque frui spoliis urbis sacrique palati, 120
Et reges iterum, infandum! se reddere nobis,

Lumine cum caeli terrae caruere sepulcris.

At reliqui patrias aedes urbesque relinquunt,

Orbati natis, lugentes pignora cara;
Moenia subvertunt, quaecumque reliquerat ignis, 125

Et vix aetherio poenas sensere Tonanti

Reddere se iustas, contempto mille per annos,

Ultoremque Deum post clades esse fatentur,

Atque sui casus se causam scire fuisse.

Sed tamen Augusti superat clementia cuncta, 130

Qui stratos relevat, domuit quos Marte superbos,

Hostibus et pacis concedit munera pacis,

Gaudens nunc proceres securos fidere vita,

Imperiumque suum vivendi ponere fructum.
 Insidias nemo diras metuitque venenum 135
 Linguae, quo multi ceciderunt crimine ficto.
 Perdita res populi fuerat sub tempore diro;
 Restituit tamen hanc domini prudentia mira,
 Perficiens firmum, quod cepit debile, regnum.
 Multa simul vario concurrunt ordine rerum, 140
 Diversosque trahunt angusto pectore sensus.
 Ac veluti Delphis Phoebas cum numine plena
 Omnia quae fuerant, quae sunt, pariterque futura
 Conspicit et cupiens prohibetur prodere luci:
 Sic ego concipiens tua, Princeps, plurima facta, 145
 Quae tibi debentur diversis partibus orbis,
 Non possum verbis animo proferre parata.
 Quocirca laudum relego fastigia summa.
 Nunc hominum generi laetissima saecula currunt,
 Quos inopes dudum faciebant iussa nefanda, 150
 Quae propter multi sedes fugere parentum,
 Quae pater et dominus terrae delevit in aevum,
 Argenti relevans atque auri pondere mundum;
 Perpetuoque parans sibi maxima praemia caeli
 Divitias temnit, quo prodest omnibus unus. 155
 Namque cibum peterant qui vix acquirere vitae,
 Oblato miseri thensauris munere flebant,
 Munere cum, gemitu tristi lacrymisque coacto.
 Quippe dabat causas violentis lucra parandi
 Et mala, quae plures pridem dixere, canentes 160
 Romano vestras vel Graio carmine laudes,
 Et quo sceptris loco dederat tibi rector Olympi,
 Quo caput ipse tuum primo diademate cinxit,
 Hic sibi donari librorum vidit acervos,
 Censibus infestos, servantes scripta dolorum, 165
 Munera suscipiens flammis aeterna beatas.
 Ad quas accessit placidus magis omnibus aris,
 Aspexit vestros radiis sol aureus ignes;
 Et placuere diem violantia lumina fumo,
 Quae pura fulgens accendis mente serenus. 170
 Ipse locus vobis ostendit iure tropaea;

Obtulit et vinctos oculis domitosque tyrannos ,
Ante pedes vestros mediis Circensibus actos.

Aemilius quondam Paulus , fortissimus ille ,
Sic regem Persen , populo spectante Latino , 175

Curribus invectus Tarpeiam traxit ad arcem ,
Placavitque Iovem Capitolia templa tenentem.

Omnipotens sed te Superum conspexit ab arce ,
Numina placantem caelestia , templa tenentis.
Auspiciis gaude , Princeps , felicibus aulae ! 180

Cui Deus omniparens renovandum credidit orbem ,

Iustitiamque iubet descendere rursus ab axe ,
Et faciles precibus populorum praebeuit aures.
Quorum prostratas recreasti funditus urbes
Portibus et muris , undarum et tractibus altis. 185

Nunc tuto nautae repetunt hic ostia velis ,
Qui dubio quondam peiora pericula ponto
Iam patrias oras tolerabant nave tenentes ;
Naufragium navibus fessis statione minante ,
Disiectis claustris , quibus aequor frangitur altum. 190

Sed nunc vota Deo servati pectore toto
Pro pietate tua , qua respicis omnia , fundunt.

Agricolas miserans dispendia saeva relaxas ;
Curia perversis nam cessat moribus omnis ,
Nec licet iniustis solito contemnere leges. 195

Nunc equites horrent rectorum iussa vehentes ,
Nec lucri causa commiscent sacra profanis.

Iudicis ipse sedens iudex caelestis imago
Per te respondes populis oracula sancta ,
Proicis et nullos , nisi qui non iusta reposcunt. 200

Aurum non adhibes , moderantes ante solebant
Quod dare , ne liceat socios evertere furtis ,
Exemploque doces quaestum contemnere turpem.

Tirones forti numeros nunc milite complent ,
Veraque non pretio , sed robore , signa merentur. 205

Quid , quod dispensas cerealia munera vitae ,
Luxurie prohibens urbes cautusque futuri.
Nec sensum populis caeli paenuria praebet ,

Si desint imbres ; nec linquit copia victus , Consiliisque tuis servamur saepe paternis.	210
Aegyptum septem sic servat Iosiphus annos , Ille, pudicitiae meruit qui sidera fama , Cuius placavit sapientia numinis iras , Memphitae regis solvens insomnia mira.	
Horrea nam primus Nili construxerat oris , Luxurie prohibens urbes cautusque futuri , Atque famem potuit divina vincere cura.	215
Per te seditio penitus deletur ab urbe , Innocuos spolians sub terras sole retracto.	
Nam cives mediis caedebant moenibus ense , Bacchantes stimulis vini , plausuque frementes , Et spoliis pacis gaudentes nocte paratis.	220
Ipsae vetas ludos , animarum damna , nefandos , Atque voluptates prohibes a sanguine sumi , Corporis et causa pascendi perdere vitam ;	225
Humanos arcens lacerari dentibus artus , Dentibus , armatur rabies quibus atra ferarum.	
Et superans omnes mentis novitate benignae , Sufficis haud animo cupienti commoda cunctis Largiri , quamvis numerum vincentia donas , Ingenuos relevans , occulte munera praestans.	250
Namque cupis Superi te cerni lumine solo ; Corruptique tuum non ulla superbia pectus , Affectusque bonos minime fortuna novavit.	
Et quicumque , prius caperes quam sceptrum rogatus , Offendit propriae temeratus crimine culpae , Felicitatis domini fruitur nunc tempore laeto , Praemia pro poenis speratis sumere mirans.	255
Omnia sed superat , Princeps , praeconia vestra Propositum sapiens , quo fidos eligis aulae Custodes , per quos Romana potentia crescat , Et quo , Roma vetus misit quoscumque , benigne Sustentas , omni penitus ratione fovendo , Provehis et gradibus praeclaris lactus honorum , Ne damni patriae sensus fiantve dolores.	260
Fortunam quare tibi debent atque salutem ,	265

Votaque suscipiunt pro te noctesque diesque.
 Nec non eloquio decoratos, maxime Princeps,
 Quos doctrina potens et sudor musicus auget,
 Quorum Romanas munit sapientia leges, 250
 Adsumis socios, iusto moderamine rerum,
 Et solus doctis das praemia digna labore,
 Muneribus ditans et pascens mente benigna.

Haec propter celsi dominator maximus axis
 Infestos vestris avertit ab arcibus hostes, 255
 Quos furor iniustus violato foedere movit
 Euphratis vasti prope maxima flumina raptim,
 Ex improvise latronum more ruentes.

Sed Deus in propriam cladem converterat illos,
 Consiliisque tuis iustissima damna tulerunt. 260
 Haec eadem cunctos, bello quicumque lacessunt
 Imperii columen vestri pacemque, manebunt;
 Ut sol oceano tollens mergensque iugales
 Cernat Anastasii florere per omnia nomen.

Utraque Roma tibi nam spero pareat uni, 265
 Auxilio summi, qui conspicit omnia, Patris,
 Quem placas omni stabilis pietate per orbem,
 Templam novans renovansque Deo fulgentia semper,
 Lucraque vera putans aurum consumere iuste.

Experti nuper sumus ergo, Sceptriifer, omnes, 270
 Quanta tuum pectus servat praesentia regis
 Caelestis, propria bonitate pericula pellens.

Nam cum mole nova supra te navis iniqua
 Sese cum ventis veheret velisque nefandis,
 Atque salus dubiae penderet maxima vitae, 275
 Vitae, qua leges Latiae, qua cuncta tenentur:

Ipse Deus pelago praesens exhaustit ab alto,
 Quantus adest pro te, ostendens discrimine magno,
 Non aliter summum solitus monstrare favorem.
 Sancta pios homines testantur scripta per aevum, 280
 In quibus historiae tales sunt mille bonorum,
 Quorum sic virtus praeferat omnibus annis,
 Dextra quod eripuit divina e casibus illos.

- Nec prius enituit pietas, quam tecta salute,
 Ex insperato dederat quam Numen Olympi. 285
 Hoc rex omnipotens in vobis ipse probavit,
 Qui peperit mundum, qui lumine cuncta tuetur,
 Quem recolens animo veneraris tempus in omne,
 Pignoribus dignis decoratus sanguinis apti.
     Nam quid commemorem Pauli mitissima corda, 290
 Quem tibi coniungit munimen laudis honestas,
 Non solum generis venerandi vincula sacra?
 Nam mores sequitur mediocres pectore casto.
     Ore canam quonam pietatis culmina tantae,
 Qua fratris natos animo complecteris aequo, 295
 Non patrum tantum, sed patris more colendo?
 Indole quos nutris dignos et stirpe parentum.
 Hypatii vestri referam fortissima facta,
 Qui Scythicas gentes ripis depellit ab Histri,
 Quem vidit validum Parthus, sensitque timendum? 300
     Quas laudes meritas Augustae dicere possim?
 Auctor quae fuerat tantorum et causa bonorum,
 Dum patrium munit tam firmo principe regnum,
 Permittitque viro mundum seseque tuendam.
 Ex omni sensus invicta cupidine prava, 305
 Cuius fama piaevulgatur in omnibus oris.
 Plus fecit quam quod sexus concesserat illi,
 Provida cum tantum Romano profuit orbi.
     Numen, quod caelum, terram pontumque revisit,
 Ausoniis servet regnis haec munera semper, 310
 Barbariaeque ferae capiant iuga vera subactae,
 Votaque firmentur populi sanctique senatus.
-

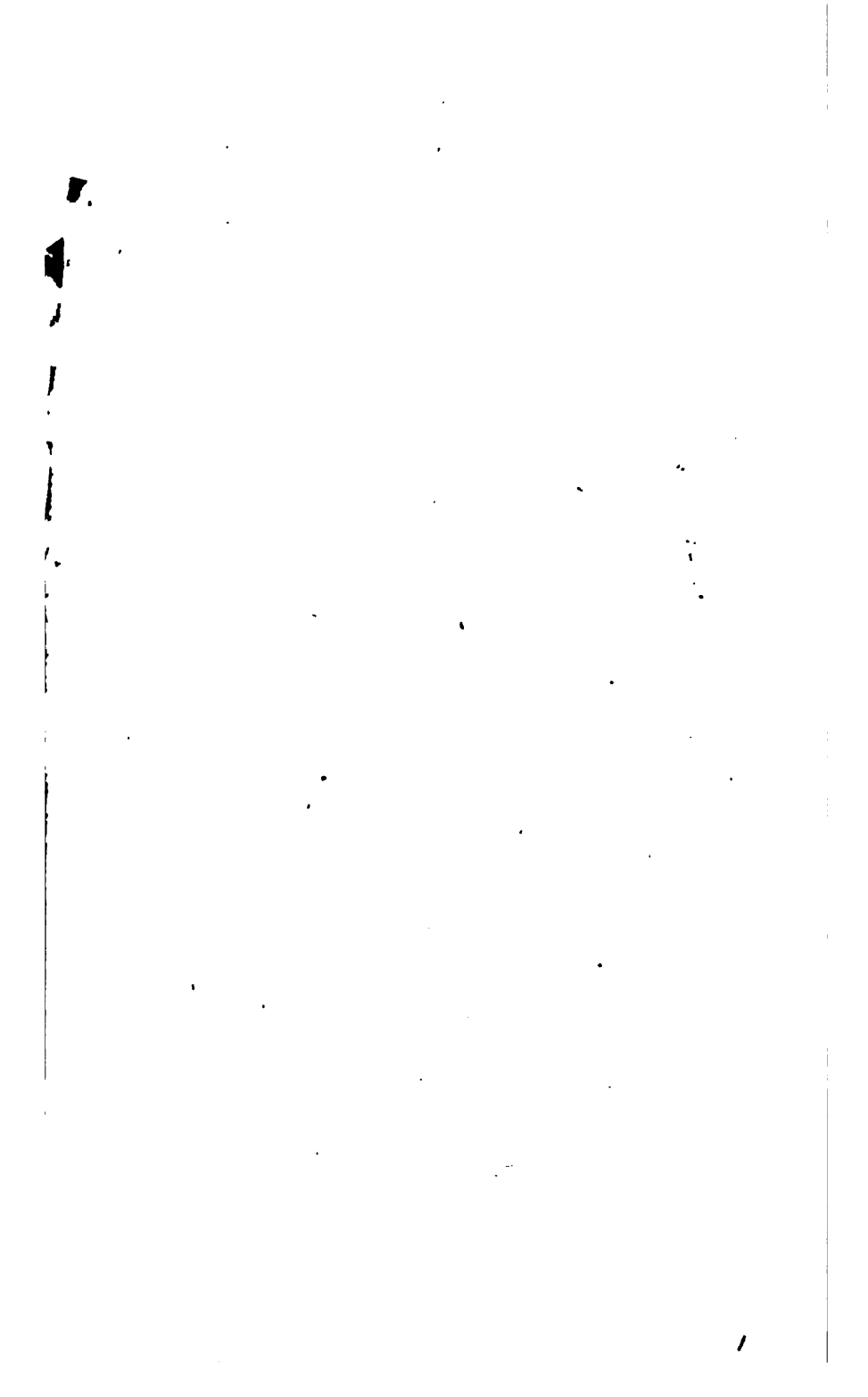
NOTAE

HENRICI VALESII,

PHILIPPI LABBAEI

ET

IO. BAPT. CASP. VILLOISONIS.

HENRICI VALESII NOTAE

IN EXCERPTA

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

DE LEGATIONIBUS.

E DEXIPPO.

*Pag. 7. A. ed. Par. [Pag. 11. ed. Bonn. lin. 2. in- p. 303
script.]* Dubitari merito potest, an e Dexippi Scythicis, an vero V. 135
ex eiusdem Chronicorum libris haec fragmenta descripta sint.
Nam praeter Scythica, quae laudantur a Photio, scripserat
etiam Dexippus Chronicorum libros, quorum duntaxat epitomen
legerat Photius. Eorum mentio fit a Constantino nostro in l. 2. de thematibus, ubi de Dyrhachio loquitur. Sed in
vulgatis editionibus perperam eius libri titulus scribitur :
Δέξιππος ἐν Χερρόνικῃ δεκάτῳ, cum scribendum sit *Χρο-
νικῶν δεκάτῳ*. Eiusdem operis undecimus et duodecimus li-
ber citatur a Stephano et ab Auctore magni Etymologici, in
voce *Ἐλουροι*. Eunapius quoque in vita Porphyrii id opus
commemorat, cum ait : *Δέξιππος ὁ τὴν χρονικὴν ἱστορίαν
συγγράψας*. De Scythicis autem praeter Photium loqui etiam
videtur Euagrius in fine libri quinti historiae Ecclesiasticae,
ubi de historia Dexippi sic ait : *καὶ Δέξιππῳ δὲ πλεῖστα περὶ
τούτων πεπόνηται, ἀπὸ μυθικῶν ἀρξασμένῳ* etc. Sed non
dubito, quin scribendum sit ἀπὸ *Σκυθικῶν*.

Pag. 10. A. B. [16, 5.] *Lege: μὴδ' εἰς εὐεργεσίας λό-
γον προϊσχύμενοι τοῦ πολέμου τὴν καταλυσιν*. Vulgo *μηδεὶς*
legitur nullo sensu: quod Cantoclarum Interpretem fefellit.

Pag. 11. A. [17, 16.] *Lego: νῦν τε καὶ ἔπειτα τῷ χρό-
νῳ συμπαραθέουσιν. τὰς τε Γαλβιόνων συμφορὰς* etc., sed
aliquid deest post haec verba. Qui sint autem Galbiones,

Dexippus, Eunapius etc.

quos Aurelianus cum Scythis a se victos esse gloriatur, obscurum est. Chabiones quidem seu Chaibones in vetere paegeyrico memorantur: sed an iidem sint cum his Dexippi Galbionibus, alii viderint. Paulo post lege: ἡμεῖς δὲ ἐπὶ ταῖς

Pag. 11. C. [18, 21.] ἐπειλήπται γὰρ Ῥοδανῶν μὲν εἰσὼ καὶ τῶν ἡμετέρων ὀρίων. Mendum est in v. Ῥοδανῶν, pro qua fortasse Ἡριδανῶν legendum est. Iuthungi enim Italiam invaserant, qui tum undique circumclusi ab Aurelio tenebantur fame oppressi.

EX HISTORIA EUNAPII.

P. 204 Pag. 19. C. [49, 4.] οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ τὸν θεόν. Totus hic locus pessime acceptus est ab Interprete. Verte igitur: Tandem Imperator eos recipere decrevit, partim ex accumulatione adversus consortes imperii, (erant hi fratris filii, ut superius dictum est, qui paternum imperium inter se arbitrato suo dividerant inconsulto patre,) partim etiam, quod maxima virium accessione aucturus sibi imperium videbatur, has ob causas iussit etc.

Pag. 19. D. [49, 10.] In fine legendum est continue: τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν, ὅτι πολεμίους διέφθειραν, ut recte eiderat Henricus Commelinus in editione sua Eunapii.

Pag. 20. A. [50, 3.] τὸ τῶν στρωμάτων ἐπ' ἀμφοτέρω θυσανοειδές. Intelligit tapetes utrimque villosos, qui uno verbo ἀμφίμαλλοι dicuntur: qualia sunt stragula e lana, quibus lectos operimus. His opponuntur tapetes ἐτερόμαλλοι, cuiusmodi sunt ii, quos Turcicos et Persicos vocamus: sic Gaza vocem θυσανώδη interpretatus est in Theophrasti historia plantarum. Quodsi quis cum Cantoclaro maluerit interpretari stragula utrimque fimbriata, equidem non valde repugnabo.

Pag. 20. B. [50, 16.] παῖδες ἐκείτων τὰ βασιλικά παράσημα ἔχοντες. Male Cantoclarus vertit signa regia gerabant, cum potius insignia vertere debuisset. Id enim sibi vult Eunapius, pueros Gothorum impuberes inter Imperatoris ministros adscriptos fuisse, et cultu regio vestitos. Nam paedagogiani pueri purpura induebantur, ut docet Marcellinus in rebus Procopii. Sunt igitur βασιλικά παράσημα quos colores regios vocamus vernaculo sermone, quos etiam in regalibus pedisequis magnopere Galli venerantur.

Pag. 20. D. [51, 17.] ὥστε χρυσὸν ἀποδεχθῆναι πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λείαν. Verte: Et vetus illa Mysorum praedatio proverbio celebrata, cum haec Thraciae vastatione collata, aurum esse videretur. Hanc Graec-

ci sermonis elegantiam non intellexit Interpres, ut ex ipsius versione satis apparet. Eadem phrasi usus erat Eunapius in gestis Carini Augusti. Καρίνος, inquit, ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐν ἔξουσίᾳ, καὶ βουλῆσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικούτον κακὸν ἐς τυραννίδα, ὥστε ἀπέδειξε χρυσὸν τὴν τραγωδομένην τυραννίδα. Quem Eunapii locum citat Suidas in v. Μακροῦ, et in v. Καρίνος; est autem phrasis elegans, et plane Attica, qua utitur etiam Plato in epist. 7. ad Dionis propinquos, ubi loquitur de 30. tyrannis, qui reip. constituendae causa ab Atheniensibus creati fuerant; sic ait: ὄρων δῆπον τοὺς ἀνδρας ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ χρυσῆν ἀποδείξαντας τὴν ἔμφοροσθην πολιτείαν. Similiter Dio in l. 47. historiae Rom.: οὕτω τὰ πράγματα πρὸς τε τὸ βούλημα καὶ πρὸς τὸ ἐπιθύμημα τὸ ἑαυτῶν διῆγον, ὥστε χρυσὸν τὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μοναρχίαν φανῆναι. Male apud Ioannem Zonaram in tomo 2. Annal. pag. 141. legitur: ὥστε χρηστὴν τὴν τοῦ ἀνηρημένου Καίσαρος μοναρχίαν νομιζέσθαι. Scribendum enim est χρυσῆν ex Dione, quem Zonaras exscripsit. Denique Conon, vetus scriptor, in narrat. 13. apud Photium: χρυσὸς ἂν αὐταῖς δόξειε τὰ τῆς Τροίας κακά.

EX HISTORIA PETRI PATRICII.

Pag. 23. [121, 2. *inscript.*] Hic Petrus oriundus fuit Thessalonica, qui cum rhetor esset Constantinopoli, et omnium saeculi sui prudentissimus, et ad persuadendum aptissimus haberetur, legatus ad Amalasintham missus est a Iustiniano, ut refert Procopius l. 1. Gothicorum pag. 170.; idem postea ob legationem bene atque e rep. gestam magistri officiorum dignitate auctus est, teste Procopio in l. 2. Gothicorum pag. 244. Is ipse est, cuius meminit Theodadus in epist. ad Iustinianum Imp., quae relata est in l. 9. Variarum Cas. P. 205 siodori, ubi vir eloquentissimus dicitur. Missus est quoque legatus ad Chosroem, regem Persarum, ut tradit Procopius in lib. 4. Gothicorum pag. 333., ubi Patricius appellatur. Eiusdem meminit Stephanus Byzantius in v. *Ἀκόναι*. Memoratur etiam in epist. encyclica Vigilii Papae ad universam Ecclesiam, et in Synodo quinta.

Pag. 24. A. [122, 18.] Haec omnia de legatione Decceballi ad Traianum missa iisdem plane verbis scripta habentur in Excerptis legationum ex historia Dionis Cassii, quae a Fulvio Ursino primum sunt edita, ut necesse sit, Petrum Patricium Dionis scriinia compilasse. Ceterum *πιλοφόρους* Dacorum commemorat etiam Aurelius Victor in Traiano, ubi

pileatos Dacorum vocat, perinde ac Paulinus in Carmine de Niceta, Daciae Episcopo, his versibus:

*Et Getae currunt et uterque Dacus,
Qui colit terrae medio, vel ille
Divitis multo bove pileatus
Accola ripae.*

Sic enim in Paulino legendum esse monuit me Hadrianus Valesius frater, non, ut vulgo scribitur, *pelleatus*. De his Dacorum et Getarum pileis loquitur etiam Dio Chrysost. in orat. V. 13671. pag. 628.: ἔνθα γὰρ ἐνίοτε βλέπουσιν ἀνδρώπους, τοὺς μὲν τινὰς πῖλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς νῦν τῶν Θρακῶν τινες τῶν Γετῶν λεγομένων.

Pag. 25. C. [126, 1.] Lego: καὶ κατὰ τὴν τοῦ Μηνοφίλου ἀρχήν. Porro haec ante Valeriani Imp. tempora videntur esse gesta, quod docet caput sequens de Sapore, qui contento cursu Persidem repetiisse dicitur: victus scilicet a Callisto et Odaenatho, ut docet Zonaras.

Pag. 26. C. [127, 18.] Lege continue absque ulla distinctione: οὐδὲ νῦν δύνασθαι κατ' ἀξίαν χάριτας ὁμολογεῖν, ὅτι ἐν ἀλχμαλωσίᾳ γενόμενοι etc. Male ὅτι vulgo scribitur a linea, quod Cantoclarum fefellit. Antea scribe: ἢ ὄπλοις περριῶν etc. Post hanc legationem Narsaei, regis Persarum, ad Galerium Caesarem sequi debet caput illud, quod legitur pag. 29. D.: Ὅτι Γαλέριος, ut series historiae satis indicat.

Pag. 27. B. [129, 2.] τὴν βασιτάγην αὐτοῦ μετὰ τῆς βασιλικῆς ἀπηρεσίας κατέσχον. Pessime hunc locum vertit Cantoclarus. Verte igitur: *Deinde cum belli incertus exitus reputaret Constantinus, cumque Liciniani occultis insidiis iumenta sarcinalia et suppellectilem regiam cepissent, eum in conspectum suam admisit.* Bastaga enim id significat, quod dixi. Eius mentio fit in Notitia imperii Romani, eratque sub dispositione comitis largitionum et rerum privatarum.

Pag. 27. B. C. [129, 15.] τὸν οἰκεῖον γαμβρὸν. Sororium suum Licinium Constantinus γαμβρὸν vocat. Sic Themistius in orat. 16. sub fin. Licinium Constantini γαμβρὸν appellat, et auctor vitae Metrophanis in Bibliotheca Photii. Eodem modo Scholiastes Lycophronis p. 183. de Aenea dicit: γαμβρὸς αὐτῆς τῆς Κασσάνδρας ἐπὶ Κροουση τῇ ταύτης ἀφελφῇ. Plura notavit Cuiacius in libro. 6. observ. et Bongarsius in Notis ad Iustinum.

Pag. 29. C. [134, 17.] ἀντιγραφία τῆς μνήμης. Verte *Magistrum memoriae*, ut observavi in Notis ad Amm. Marcellinum. Menander in lib. 6. hist. p. 98. ἀντιγραφίας dici ait τοὺς βασιλικούς διαιετητάς, id est, proximos sacrarum cognitionum.

Pag. 29. A. [134, 3.] *ὅτι ὁ Δεναθός, scribe, ὅτι Ὀδαίναθος.* Sic enim hoc nomen scribitur apud Libanium in epist. 999. et apud Suidam in Ὀδαίναθος, qui locus descriptus est ex Damascio in Isidori vita. Ita etiam scribitur apud Euagrium in fine libri V. Porro hoc fragmentum cum superiore collocandum erat pag. 24. D. aut 25. C.

EX HISTORIA PRISCI RHETORIS.

Pag. 33. A. [140, 1.] Ut ordo servetur historiae, collocanda est ante omnia legatio illa Ruae, regis Hunnorum, quae pag. 47. A. habetur. Nam Margus et Viminacium post obitum Ruae ab Attila captum est, ut docet pag. 59. D.

Pag. 47. A. [167, 1.] Ἀμιλζούροις καὶ Ἰτιμάροις etc. P. 206 Harum gentium nomina paulo aliter refert Iordanes in Gothicis: *Alipsuros, Itimarus, Tuncarsos et Boiscos Hunni rapuere.*

Pag. 48. B. [168, 7.] Post hanc legationem collocanda sunt ea, quae habes pag. 53. A. et sequentibus.

Pag. 35. B. [143, 3.] τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βαρυντάτην κουφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν. Hunc locum fusius explicavi in Annotationibus ad lib. 19. Ammiani Marcellini, pag. 167., ubi de census relevatione affatim dixi. Graeci κουφισμὸν vocant. Sic Theodoretus in epist. 43. et 47. et vetus inscriptio apud Gruterum pag. 1116.:

Ἐσπερίης πάσης χθονὸς ὄβριμον ἰθνητῆρα

Μάρκελλον ὃ θρασὺς μάρψε μῶρος ταμίην

Ἐλλάδος ἀγαθὸν ἔργον, ὃς εὐδοκίη Κυκλάδων γῆς

Κουφίλων πόλιος θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Ceterum haec relevatio aut principum beneficio concedebatur, aut iudicum sententia, ut ait Priscus. Iudices autem intelligo peraequatores aut censitores, qui ad inspiciendos ac relevandos provincialium census a principe mittebantur.

Pag. 35. B. [143, 6.] ἐν τῇ γερονσίᾳ ἄνω γεγραμμένοι. Videtur scribendum esse ἀναγεγραμμένοι. Omnes enim senatores aurum conferre cogebantur, tam nuper allecti, quam ii, qui pridem in Senatuum adscripti fuerant. Conferre autem cogebantur Senatores certum auri pondus in praemium suae dignitatis. Sic enim vertenda sunt haec verba, ἵπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀξίας, non ut Cantoclarus vertit, *ultra quam facultates ferre poterant.*

Pag. 37. A. [146, 9.] Λεγε παντὶ ὑπήκουον ἐπιτάγματι.

Pag. 37. B. [146, 19.] Post haec verba, καὶ στρατηγούσ χειροτονούντες, p. 37. B., videtur collocanda legatio illa: ὅτι

Θεόδωρος Δεμπε Σηνάτορα, pag. 48. B., nisi potius ante Cberonense proelium locanda sit, quod verum puto.

Pag. 37. D. [147, 21.] De Chrysaphio, τῷ βασιλέως ὑπασπιστῇ, verte, *Chrysaphium Imperatoris spatharium*. Sic enim appellat Auctor Alexandrini Chronici.

Pag. 38. D. [150, 1.] καὶ στρατιωτῶν τῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτὸν ταπτομένων. Hunc locum uberius explicavi in Annotationibus ad lib. 26. Marcellini pag. 317., ubi de magistri officiorum dignitate abunde dixi. His autem postremis verbis Priscus intelligit ἄφολας Palatii, quae erant sub dispositione magistri officiorum. Ceterum post haec sequi omnino debent ea, quae habes p. 48., quod quidem verba ipsa bis utrobique repetita satis superque demonstrant.

Pag. 48. D. [170, 2.] Lege ἀπέσταλκέν οἱ.

Pag. 51. D. [175, 14.] Scribe: κομίσαιτο διανεμηθῆσθαι τὰ ταπτομένοις ἀνδράσι. προδεδωμένος δὲ ἐλκλύθει, id est, *verum infelix Bigila proditus fuerat*.

Pag. 53. B. [178, 17.] Lege: πρὸς βορὰν οἰωνοῖς ἐδεδώκει ἂν, εἰ μὴ γε τῷ τῆς πρεσβείας θεσμῷ λυμαινεσθαι ἐδόκει. Simile mendum in Menandri Protectoris historia notavi, θεσμῷ, pro θεσμῶ.

Pag. 54. A. [180, 5.] Lege: οἷα δὲ ἀμέτοχος ὦν. Ibid. b. item scribe Ἐδέκωνος δὲ πάντως etc.

Pag. 54. D. [181, 13.] Ἀκατιζῖρων ἔθνος. Lege Ἀκατιζῖρων. Infra Κατιζῖρων scribitur truncate. At p. 59. et 60. dicuntur Ἀκατιροί. Sed Iordanes in histor. Goth. Acatziros nominat. Sic enim habent MSS. Palatini, quos Gruterus inspexit. Gens est Scythica; teste Prisco.

Pag. 57. B. [186, 2.] Σιλβανὸν ἀρμίου τραπέζης κατὰ ῥώμην προσετώτα. Videtur scribendum esse ἀργυρίου τραπέζης. Sic mensam argentariam vocat: erat enim hic Silvanus argentarius. Ita Euagr. in lib. 5. cap. 10. de Magno quodam, πρώην μὲν ἀργυρᾶς τραπέζης προϊστάμενον.

Pag. 57. D. [187, 8.] Scribe: οὐ γὰρ ἐκδώσειν. Item lege: σφᾶς ὁ βάρβαρος ἀναμεινάντες, ibid. eod. Item scribe: ὅ,τι καὶ ἀποκρινόμενος, ibid. eod.

Pag. 59. A. [189, 13.] Lege: κατεσκηνώσαμεν, ὡς ἦ etc. Scribe: γνώη οἱ βούλεται αὐτῷ, ibid. B. Item lege: ζηλοῦσιν ἢ τὴν Οὐννων, ibid. eod.

Pag. 61. A. [193, 6.] τῶν παραστάτων τοῖς δικασταῖς. Apparitores Magistratuum intelligit, qui sententias iudicum executioni mandabant. Quos etiam sportulas a litigantibus accepisse testatur Priscus. Proinde haec, quae sequuntur verba, P. 207 κακείνων εἶναι τοὺς πρόνοιαν ποιησομένους, interpretanda sunt de iisdem apparitoribus seu officialibus, hoc modo, et eorum numero, qui prospiciant etc.

Pag. 61. B. [193, 22.] ἀνατιθέντες ἀδικία σφετέρᾳ. Scribe ἀνατιθέτων, more Attico, pro ἀνατιθέτωσαν.

Pag. 61. C. [194, 7.] Scribe καὶ οὐχ ὡς τῆ αὐτοῦ etc.

Pag. 62. B. [195, 17.] ἢ καὶ ποτε βούλεται διαλέγεσθαι. Scribe οἱ καὶ ποτε, quod idem valet ac ποῖ. Sic supra pag. 59. B. Priscus dixit: ὅπως γνοίη, οἱ βούλεται αὐτῷ, καὶ ὁποῦτε ἐς λόγους ἐλθεῖν.

Pag. 66. B. [203, 11.] καθάπερ ἐπὶ τῶν γαμούντων Ἑλληνας etc. Tori geniales tum apud Graecos, tum apud Latinos velis ac preciosis vestibus ornabantur. Erant quoque gradus eburnei, quibus ascendebatur in torum, Lucanus lib. 2. de lecto geniali:

— gradibusque acclivis eburnis

Stat torus, et picto vestes discriminat auro.

Claudianus quoque in l. 2. de raptu:

— alii praetexere ramis

Limina, et in thalamis cultas extollere vestes.

Vide Theophylactum in lib. 1., ubi thalamum Mauricii Augusti describit. Graeci πασιδάς vocant huiusmodi geniales lectos; θάλαμοι vero apud eos sunt cubicula, in quibus collocati sunt hi lecti. Sic Basilius in l. 2. de Thecla cap. 5. et in l. 1. cap. 12.

Pag. 66. D. [204, 8.] Lege meo periculo κατὰ τὴν τῶν θακῶν τάξιν, non Θρακῶν, ut est in editione vulgata, quae Interpretem sefellit. Infra τῶν θρόνων dicit. Paulo post scribendum videtur τῶν τῆ μαγίδι ἰδίᾳ ἐπιτιθεμένων. Mensae enim ternis aut quaternis singulae erant appositae, ita ut quisque in sedili suo residens, de impositis mensae ferulis commode sumere posset.

Pag. 67. C. [205, 21.] Ζέρκων ὁ Μαυρούσιος. De hoc Zercone Mauro vide omnino Suidam, qui totam huius Zerconis vitam refert ex Prisci Rhetoris historia, ut satis constat.

Pag. 68. D. [207, 17.] παρὰ ἀδαμειῶν. Leve mendum totam sententiam corrumpit, quod facillimum erat sola disiunctione litterarum emendare. Scribe igitur: παρὰ Ἀδάμει τῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι, id est, interrim Rhecan, uxor Attilae, nos ad coenam invitavit in aedibus Adami, procuratoris ipsius.

Pag. 69. B. [208, 17.] τὸν δὲ Σατορνίλον ἀνηρῆκει Ἀθηνῶς V. 137 ἢ καὶ Εὐδοκία. Scribe Ἀθηνῶς. Sic enim vocata est Eudocia, Theodosii Iunioris uxor, teste Cedreno et Zonara. Pro Saturnilo quoque Saturninum scribi mallet. Fuit enim Saturninus Comes Domesticorum, qui Severum Presbyterum et Ioannem Diaconum, quos Eudocia Augusta urbe Constantinopoli Hierosolymam secum abduxerat, missus ab Imperatore Theodosio occidit. Quod indigne ferens Eudocia mulie-

bri furore percita, Saturninum protinus obtruncari fuisse anno Natalis Dominici 444., Theodosio 18. et Albino Coss., ut scribit Marcellinus in Chronico. Cedrenus supra dictos Clericos adulterii suspicione contactos fuisse prodit.

Pag. 69. B. [208, 20.] Ζήνων ὑπατικός ἀνὴρ. Flavius Zeno (sic enim vocatur in Actis Concilii Chalcedonensis) Consul fuit anno Natalis Dominici 448. Huius viri potentiam satis superque declarant ea: quae subiicit Priscus eum scilicet Imperatoris voluntati unum restitisse, cum magnas Isaurorum copias circa se haberet ad urbis CP. custodiam: et quae p. 72. D. Priscus commemorat, sopitis omnibus cum Attila dissensionibus, unicum Theodosio Imp. metum superfuisse, ne forte Zeno tyrannidem invaderet. Hic postea Marciani Augusti temporibus interit suspectus rerum novarum. Sic enim Iordanes de successione regnorum scribit de Marciano: *Obitumque Attilae, et Zenonis Isauri interitum, antequam moreretur, felix comperit.* Damascius in Isidori vita scribit, hunc Zenonem idolorum cultum restituere, et Christianorum religionem abolere voluisse, sed violenta morte fuisse praepeditum. Nam ex equo lapsus, crure confracto, non multo post exspiravit. Et Damascius quidem eum magnum Orientalis militiae Magistrum appellat, ὁ μέγας τῆς ἑω στρατηλάτης. Sunt ad hunc Zenonem Magistrum militum et Consulem duae Theodoretii epistolae, quibus illum nondum sacro baptisate initiatum fuisse testatur. Ceterum ex hoc Prisci loco manifeste sequitur, hanc Maximini ad Attilam legationem, quae hic luculente describitur, contigisse Zenone et Posthumiano Coss., sub exitum anni, quod confirmare etiam videtur Marcellinus in Chronico. Certe Priscus p. 70. C. de Areobindo tanquam adhuc vivente loquitur, qui sequenti Consulatui obiit, teste eodem Marcellino.

Pag. 71. C. [212, 20.] Post haec verba, ἐς τὴν Κωνσταντινίου, collocari debent ea, quae habes pag. 59. A.: ὄτα φωραθέντα, ut satis manifestum est.

Legas: ἐδήχθη τε ὁ Θεόδωρος τὸν θυμὸν, 39. C. et post haec sequi debent, εἶτι ὑπ' ἀμφοτέρων, quae leguntur 71. C., ut luce ipsa clarius est.

Pag. 71. C. [213, 2.] Ἀνατόλιον τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἄρχοντα τελῶν. Male Cantoclarus vertit, *regiorum tributorum praefectum.* Ego *Magistrum militum praesentalem* interpretor. Fuerat hic Anatolius antea Magister militum Orientis, ut testatur Theodoretus in epist. 45. et Marcellinus in Chronico. Quo revocato ut praesentale Magisterium acciperet, Zeno Isaurus in eius locum subrogatus est, ut indicat Priscus p. 69 B.

Pag. 71. D. [213, 6.] οἱ δὴ τὰς ἀρχὰς ἀναβεβήκασι πάσας. Haec verba perperam vertit Interpres, qui notionem verbi

ἀναβαίνεσιν minime intellexit. Verte igitur : *Nomum vero ex Magistro officiorum, utrumque Patricium, quae dignitas ceteris omnibus antecellit.* Eodem sensu Priscus p. 49. D. dixit : *Ἐδέκωνα δὲ ἀναβεβηκέναι τὸν Ὀρέστην πολὺν*, id est, *Edeconem multum Oresti antecellere.*

Pag. 71. D. [213, 9.] *ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ.* Totum hunc locum, qui ab Interprete male acceptus est, ita verte : *Missus vero est cum Anatolio Nomus, non solum ob dignitatis amplitudinem, sed etiam quia amicus erat Chrysa-phio, et barbarum muneribus capturus sperabatur. Erat enim oppido liberalis, nec pecuniae parcebat, ut negotium, quod semel susceperat, ad effectum perduceret.*

Pag. 72. B. [214, 9.] Lege : *σὺν τοῖς περ. ἐς τὴν Σουδικὴν διαβάς*, ut Cantoclarus legisse videtur.

Pag. 72. D. [215, 2.] *τυραννίδι ἐπιθήσεται.* Post haec verba sequi debet legatio Attilae ad Marcianum Imp., qui Theodosio successerat, quae refertur pag. 39. D.

Pag. 40. C. [153, 7.] *ἀγείρων πλῆθος.* Post haec sequi debent ea, quae habes p. 72. D. : *ὅτι τοῦ Ἀτιτῆλα*, ubi sermo fit de Apollonio, Rufi illius, cui Zeno Saturnini filiam dederat, fratre, Magistro militum, ad Attilam legato. Hic videtur esse Apollonius, qui postea Consul fuit cum Magno. Sunt ad illum aliquot Theodoretī epistolae, qui etiam Rufi Comitī meminit in epist. 79.

Post illa verba, *ἄπρακτος ἐπαγγέι*, 73. B., collocanda sunt ea, quae leguntur 40. C. : *ὅτι ὁ Ἀτιτῆλας* et sequentia.

Pag. 40. D. [153, 16.] *ὅτι Βλέμμυες καὶ Νουβάδες.* De Nubis et Blemmyis sub Marciano devictis testatur Iordanes in lib. de success. regn. : *Cum Parthis et Wandalis omnia infestantibus pacem instituit, Attilae minas compecscuit, Nubades Blemmyasque Aethiopia prolapsos per Florum, Alexandrinae urbis procuratorem, sedavit ac pepulit a sedibus Rom.* Erat hic Florus non solum Procurator sive Augustalis, sed etiam Comes rei militaris per Aegyptum, ut ex Prisco docet Eua-grius in lib. 2. cap. 5. Hi a Procopio *Νοβᾶται* dicuntur, a Stephano *Νοῦβαι* et *Νουβάδες*. Sic enim scribendum est, non autem *Νουμίδες*.

Pag. 41. A. [154, 12.] *ἐν τῷ Φίλαις ἱερῷ.* Scribe *ἐν τῷ ἐν Φίλαις ἱερῷ*. Philae insula est et oppidum in finibus Aegypti, circa Elephantinam, ubi maximum erat Osiridis templum, per quod Aegyptii iurare consueverant, *μὰ τὸν ἐν Φίλαις Ὄσιριν*, teste Scholiaste Lycophronis p. 45., in quo male *Φήλαις* legitur : de Isi Philis culta loquitur etiam Marinus in vita Procli. Procopius in lib. 1. Pers. p. 35. ait, Nubas et Blemmyas Isim atque Osirim colere ; adde et Servium in lib. 6. Aeneidos, ex Seneca in libro de sacris et ritibus Aegyptiorum.

Sed notandum est quod ait Procopius in lib. iam citato, Dio-
P. 209 cletianum scilicet, cum iuxta Elephantinam insulam in Nilo
reperisset, castro ibi exstructo, aras Romanis ac barbaris com-
munes statuisset, ac sacerdotes ex utraque gente ordinasse, ut
sacrorum communione amicitia coalesceret, unde et locum
Philas vocavit. In quo fallitur Procopius. Philae enim lon-
ge ante Diocletiani imperium dicebantur, ut constat ex Stra-
bone et Ptolemaeo.

Pag. 41. B. [154, 23.] *χώραν κατέδραμον*. Post haec sequi
debet legatio Martiani ad Gensericum, quae legitur pag. 73. B.

Pag. 74. A. [217, 21.] Post illa verba *Λαζούς καταφεύ-
γοντας* adscribenda sunt quae leguntur pag. 41. B.: *ὅτι Γω-
βάζης*, idque eadem serie, ut manifestum est.

Pag. 41. C. [155, 7.] Lege continue absque ulla distin-
ctione: *τὸν πόλεμον, Εὐφήμιος εἰσηγήσατο*, id est, *ut autem
alter tantum, aut Gobazes, aut eius filius, apud Colchos regna-
ret, Euphemiuss, Magister Officiorum, consilium dederat, qui et
prudencia et eloquentia praestans cuncta administrabat. Ac
multorum praeclare factorum et consultorum auctor Marciano
Augusto fuit, qui et Priscum, huius historiae scriptorem, asses-
sorem sibi adiunxit.* Vide quae notavi ad Amm. Marcellinum
lib. 28. p. 353., ubi assessores Magistratum *κοινωνούς* dictos
esse a Graecis observavi. Sic Greg. Nazianzenus in epist. 48.
ad Asterium, et in epist. 175. ad Olympium.

Pag. 42. A. [156, 12.] *καὶ τὰ ὕδατα*. Post haec verba
scribe quae leguntur pag. 74 B.: *ὅτι ὁ Γεζέριχος* usque
ad vocem *συγγένειαν*, deinde recurre ad pag. 42. A.: *ὅτι οἱ
ἐσπέριοι* etc.

Pag. 74. B. [218, 10.] Sic interpunge: *παρéléσθαι αὐτὸν
τῆς δυνάμεως ἐδέλησαντα, τοὺς* etc.; mox lege: *ἀφικέσθαι
δὲ παρ' αὐτόν. ἐνλαβηθεὶς δὲ τὴν ἐπιβουλήν* etc. *ὑπενό-
στησε*. Totum autem hunc locum pessime vertit Interpres,
cuius versio ex his, quae dixi, facile emendari potest.

Pag. 42. B. [156, 17.] *Νεγιδίου*. Scribendum est *Αἰγιδί-
ου*, ut iamdudum alii monuerunt. De quo vide libros re-
rum Francicarum Hadriani Valesii.

Pag. 42. C. [157, 12.] Lege: *δύο δι' ἔτους ἑκάστου*.

Pag. 45. B. [159, 3.] *τῶν Μάγων, καὶ τῶν ἐν τῇ Ῥωμαί-
ων γῆ*. Scribe absque coniunctiva particula *τῶν Μάγων τῶν
ἐν τῇ* etc. Intelligit enim Magos, qui in Cappadocia degebant,
per totam provinciam sparsi. Erant autem Magorum Persico-
rum coloni, de quibus multa scribit Basilius Magnus in epi-
stola 325. ad Epiphanium, a quo consultus de illis fuerat.

Pag. 45. D. [160, 3.] *Κωνσταντῖνος*. Scribendum est *Κων-
σταντίος*, ut legitur in p. 74. D., ubi haec iisdem verbis re-
petita habentur. Sed illic male *τρίτον μὲν τὴν ὕπατον λα-*

βῶν ἀρχήν, quae ex hac pagina sunt emendanda. Ad hunc Constantium Praefectum Praetorio sunt epistolae Theodoreti Episcopi a Iacobo Sirmondo editae.

Post haec verba, *πατριμιοτήτος τυχῶν*, p. 43. D., continuanda sunt ea, quae habes p. 74. D.: *καὶ Τατιανὸς μὲν etc.* Hic Tatianus Patricius Occidentalis imp. paulo post Consul fuit.

Post finem huius legationis, p. 76. A., scribe ea, quae edita sunt p. 43. D.: *ὅτι μετὰ τὸν ἐμπροσθόν.* Quod quidem incendium contigit Basilisco et Hermenerico Coss., anno 464. Natalis Dominici, ut scribit Marcellinus in Chronico. Huius incendii meminit etiam Candidus Isaurus in libro 1. historiae, atque in eo multa ab Aspare utiliter esse ordinata commemorat. Vide Zonaram.

Scribendum videtur: *ὑπὸ τῶν νέων τῶν Ῥωμαίων παρα- V. 138 σπονδούμενον*, p. 76. A. Ceterum post haec verba locanda sunt illa, quae habentur pag. 44. A.: *ὅτι Σκύθαι καὶ Γότθοι*, et sic deinceps usque ad finem.

Pag. 44. C. [161, 11.] Lege *ἀπαγόντων αὐτὸν πολέμων.* Item, *καὶ οὐ συγχαρούμενων.* Paulo post lege continua serie *ἐπινδάνετο ὅτι βουλόμενοι etc.*, vel simpl. *τί βουλόμενοι.*

Pag. 44. D. [162, 6.] ὁ Ὀρηνγίσκλου. Scribendum puto, *Ἀνάγαστος ὁ Ἀρηνγίσκλου.* Hic enim Anagastus Comes ripam Istri tuebatur. De quo plura mox Priscus memorat. Hic etiam Dengesic, regem Hunnorum, tandem devicit, caputque eius Byzantium misit Zenone et Marciano Coss., ut est in Chron. Alexand. et Marcellini Chron. De hoc Anagasto Suidas in *ὑπο- P. 210 στάς.* Arnegiscli meminit Marcellinus in Chronico in rebus Theodosii Iunioris, et Iordanes de successionem regnorum.

Hoc igitur ordine haec Prisci Rhetoris fragmenta locanda sunt, scriptoris valde boni et utilis. Cuius elogium apud Suidam sic legi debet: *ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντικὴν, καὶ τὰ κατὰ Ἀττήλαν etc.* Stephanus Byzantius in voce *Σάλωνα* laudat librum 6. huius historiae. Euagrius quoque in libro 2. hist. Eccl. cap. 1. et 5. Prisci Rhetoris historiam commemorat. Sed in cap. 1. corruptum est eius nomen: *Πατρίσκος* enim exaratur pro *Πρίσκος*; in 5. vero cap., ubi seditio Alexandrinorum describitur post abdicationem Dioscori, scribendum puto: *ἱστορεῖ γοῦν Πρίσκος ὁ Ῥήτωρ, φθῆναι τηνικαῦτα ἐς τὴν Ἀλεξάνδρου ἐκ τῆς τῶν Θεβαίων ἐπαρχίας etc.*

EX MALCHI HISTORIA.

Pag. 91. C. [231, 1.] Hinc inchoandam esse historiam Malchi, et series ipsa temporum docet, et Photius in Bibliotheca :

qui Malchum a 17. Leonis Aug. anno historiam ordiri testatur. legitur recte ab hoc fragmento incipiemus: "Ὅτι ἐν τῷ ἑπτακαιδέκῳ τῷ ἔτει. Prisci ergo Rhetoris historiam continuaverat Malchus.

Pag. 92. A. [232, 17.] Lege: τῶν ἐπὶ Πατρίαιαν ὑπὸ Ρωμαίοις ὄντων Σαρακησῶν.

Pag. 92. B. [233, 3.] πόρρωθεν ὄντι. Optime Cantoclarus vertit *e longinquo*. Sic enim loquitur Tacitus in lib. 1. historiae: *Maiestate salva, cui maior e longinquo reverentia*. Sed et Nero reprehensus est a multis, quod Tiridati Persae interna imperii Romani nudavisset.

Pag. 92. C. [233, 6.] Scribendum videtur: καὶ γὰρ δὴ πολὺν κρείττον etc.

Pag. 92. C. [233, 13.] καθέδραν αὐτῷ τὴν πρωτοπατρικίων. Cantoclarus quidem legisse videtur τῶν πατρικίων. Sed vulgata lectio tolerari potest: nam πρωτοπατρικίος erat primus Patriciorum, is videlicet, qui ante alios omnes Patriciatus dignitatem ab Imperatore acceperat. Sic Aspar primus Patriciorum dicitur in Chronico Marcellini, Leone IV. et Probiano Coss.

Pag. 93. B. [235, 8.] εἰς τὴν ἑτέραν γῆν. Haec verba transposita esse videntur, et inferiore linea collocanda hoc modo: καὶ μηδένας ἐξ αὐτῶν ἀποστῆναι θέλοντας εἰς τὴν σφετέραν γῆν τὸν βασιλέα δεχέσθαι. Totus autem locus sic vertendus est: *Theodoricum Magistrum equitum et peditum praesentis militiae constitui, quae dignitas maxima habetur, solumque Gothorum regem esse: neque quemquam eorum, qui a Gothis transfugere vellent, ab Imperatore in regionem suam admitti*. Theodoricum porro Triarii filium hic intelligo, qui sedes in Thracia habebat, ut refertur pag. 80. A. et 88. B.

Pag. 93. D. [236, 3.] Lege: τῶν τε γεγενημένων συνασθρομένοι τῷ Ζήνωνι, ut Cantoclarus legisse videtur. Paulo post legendum, κατιόντα προσδέχεται, et locus sic vertendus: *Imperatore enim superstite, reliquum esse, ut eum redeuntem excipiant*. Nepotem Augustum intelligit, qui a Romanis expulsus fuerat. Hunc Leo copulata ei nepte sua per Domitianum, clientem suum, in urbe Ravenna Caesarem ordinaverat, ut refert Iordanes in lib. de successione regnorum. Ex quo intelligitur, quod ait Malchus, Nepotis uxorem Verinae cognatione iunctam fuisse.

Pag. 94. B. [237, 1.] καὶ τὸν τε κοινὸν τῆς τύχης. Lege καὶ τὸ κοινὸν τῆς τύχης.

Pag. 94. D. [237, 16.] Lege absque ulla distinctione: ἰκονὸν εἶναι συντάξεις τε καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι προχείρας.

Pag. 94. D. [237, 21.] στρατιώτας κελύσας; melius legetur καλέσας.

Pag. 94. D. [238, 4.] ἅμα τῷ Ἀρματίῳ. Idem narrat

Suidas in voce *Ἀρμάτιος*. Hic est Armatus Magister militum, qui Basiliscum Augustum prodidit, de quo multa habet Suidas in v. *Ἀρμάτιος* et Candid. in lib. 3. hist., qui Armatum cum Basilisci Tyranni uxore stupri consuetudinem habuisse scribit: eoque ad maximam potentiam pervenisse, adeo ut filium suum Basiliscum Caesarem videret, ipse belli contra Zenonem administrationem solus habuerit. Ad quem, ab Hillo solli- P. 211 citatus, tandem defecit. Ceterum ex hoc Malchi fragmento colligitur, Theodoricum, Triarii filium, a Basilisci partibus stetit. Quod confirmat etiam Suidas in *Ἀρμάτιος*.

Pag. 95. B. [239, 5.] *ὁ Ζήνων ἐβούλετο*. Post haec verba collocanda sunt ea, quae habes pag. 78. A.

Pag. 78. B. [245, 7.] *καὶ αὐτὸν*. Ioannem intelligit Praefectum Praetorio Illyrici. Erat autem Thessalonica sedes Praefectorum Praet. et Metropolis totius Illyrici.

Pag. 78. B. [245, 12.] *καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀξίαις*. Verte et honorati. Vide quae notavimus ad lib. 14. Amm. Marcellini, pag. 14.; sic et infra pag. 64.

Pag. 79. B. [246, 9.] *ὡς οὐκ ἴδεις*, lego *ἔδεις*, id est: quod facere non debueras.

Pag. 80. B. [248, 5.] *ὁ δὲ τὸν Βαλαμήρον*. Lege *ὁ δὲ Βαλαμηρον*.

Pag. 80. B. C. [248, 10.] *Γηρήνης τε μάλιστα ὄντος οἰκιστάτου*. Scribe meo periculo *Βηρήνης*. Haec erat socrus Zenonis Augusti, soror Basilisci, mulier supra muliebrem modum ambitiosa et cupida dominandi.

Pag. 80. D. [249, 3.] *εἰ ἔτι ἀπεισιν*, scribe *ἔως ἔτι*.

Pag. 81. B. [249, 16.] *καλοῦντα πρὸς τοὺς Ἡρακλειώτας*. Hic locus prava interpunctione corruptus Interpretem in errorem induxit. Sic autem distinguendus est: *καλοῦντα, πρὸς τοὺς Ἡρακλειώτας, ἐκλιπόντας μὲν τὴν πόλιν etc., πέμψας ἀπῆται εἶτον*. Heracleam Santicam intelligit.

Pag. 81. C. [250, 11.] *οἱ δὲ κατὰ πολὺ ἔρημίαν*. Scribe *κατὰ πολλὴν ἡρεμίαν προϊόντες*.

Pag. 82. A. B. [251, 11.] *καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσι*. Ex hoc loco discere possumus, quo anno Theodoricus Valamer Epidamnum occupavit, et quo cuncta haec acta sunt quae narrantur a Malcho. Nam Sabinianus Magister militum creatus est consulatu tertio Zenonis Augusti, ut scribit Marcellinus in Chronico, qui eum priscis illis exercituum ductoribus comparabilem fuisse dicit.

Pag. 82. B. [251, 16.] *μετὰ τοῦ στρατηγοῦ ὁ Εὐδούλφου*. Scribe: *μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὀνούλφου*, ut legitur in Bibliotheca Photii. Hic Onulphus ex infimae sortis barbaro primum Comes, deinde Magister militum Illyrici ab Armato factus fuerat. Idem postea per summam perfidiam Armatum,

a quo tantis beneficiis auctus fuerat, manu sua occidit, ut ex Malcho tradit Suidas in v. Ἀρμάτιος. Erat autem Onulphus patria Thuringus, ut docet fragmentum Malchi apud Suidam: ὁ δὲ Ὀνούλφος ἔφυ ἐξ ἐθνῶν κατὰ πατέρα μὲν Θουρίγγων, τῶν δὲ Σκίρων κατὰ τὴν μητέρα.

Pag. 82. C. [251, 22.] λέγοντες οὖν αὐτὸν. Scribendum est ἄγοντες. Quod etiam Cantoclarus monuit.

Pag. 82. D. [252, 10.] περιμεῖναι ἐν Καμπία. Scribe ἐν Σκαμπία. Urbs est Epiri non longe a Lychnido. Scampis dicitur in Itinerario Antonini, apud Constantinum Porphyrogenetam in lib. 2. de Thematibus Scampa. Scampina civitas appellatur in exemplari suggestionis Germani et Ioannis Episcoporum ad Hormisdam Papam. In Itinerario Burdigalensi Mausio Scampis dicitur, et 52. millibus passuum distare dicitur a civitate Lychnido. Sic enim scribendum est, non ut est in vulgatis editionibus *Cledo*. Pari modo corruptum est huius civitatis vocabulum apud Constantinum in loco supra citato, Ἀλήγιδος enim perperam scribitur pro Λύχνιδος.

Pag. 83. C. [253, 21.] Κλαύδιον τὸν τοῦ Γοτθικοῦ ταμίαν. Verte procuratorem stipendii Gothici. Erat haec dignitas sub Comite largitionum, ut videtur.

Pag. 83. C. [254, 3.] σὺν ἰππεύσιν τε ἰώνων. Scribendum est ἰών, et totus locus ita vertendus: *Ubi cum equitatu et curribus, et reliquo apparatu (ut mos est) iter faciens, irruentibus in me hostibus, parum absuit, quin cum meis funditus interirem.*

Pag. 83. D. [254, 12.] Lege: μηδέποτε πρὸς αὐτὸν ἄλλως πως ἢ πρὸς πατέρα. Nihil certius. Et paulo post scribe: ἐν πρεσβείας ἐλπίδι καταλαβὼν τὰ Ῥωμαίων.

Pag. 84. D. [256, 8.] περὶ τούτων πείθεσθαι, scribendum puto πνθέσθαι. Et mox lege καὶ αὐτὸς ἐπιμνεῖν.

Pag. 85. A. [256, 14.] κατιάσειν ἀπὸ τῆς Κανδαμείας. Lege Κανδαβίας. Mons est in Illyrico, in via Egnatia, quae ab Epidamno incipit, unde Gothi veniebant. Vide Strabonem lib. 7. Montes Candaviae vocat Plinius lib. 3. ab Epidamno P. 212 79. millibus passuum distantes, et Ptolemaeus Haliacmonem fluvium ἀπὸ τῶν Κανδαουίων ὀρέων oriri scribit. Sic enim lego, non καναλουίων.

V. 139 Pag. 86. C. [259, 12.] ἐκπέμπει Πελάγιον. Hic est Pelagius Patricius, quem Zeno interfici iussit, eo quod scelera ipsius summa cum libertate reprehenderet. De laudibus eius multa referuntur a Cedreno et Zonara et in Chronico Alexandrino. Occisus est Faustino et Longino Coss., ut refert Marcellinus.

Pag. 86. D. [260, 4.] ὁ μὲν Θευδέριχος οὕτως ἀπεχάρησε. Contigit id Placido solo Consule, quemadmodum testatur Marcellinus in Chronico: *Theodoricus, Triarii filius, rex Gothorum, adscitis suis usque ad Anaplum quarto urbis milliaro ad-*

venit: nulli tamen Romanorum noxius, continuo reversus est. Venerat autem Theodoricus usque ad Anaplum, audita seditione Marciani, ratus oblatam sibi esse opportunitatem urbis invadendae. Et causam quidem adventus sui prae se ferebat, ut Zenoni opem ferret, sed revera, ut Constantinopolim praedaretur, advenerat, ut Malchus in hoc loco docet. Porro hanc seditionem Marciani et Procopii, qui Anthemii Augusti filii erant, luculente describit Candidus Isaurus in Bibl. Photii, et Euagrius in lib. 3.

Pag. 87. B. [260, 16.] *Σευήρον.* Huius legationis Severi Patricii ad Genserichum, regem Wandalorum, meminit etiam Victor Uticensis in lib. 1. de persecutione Wandalorum, sub fin.

Pag. 87. D. [262, 1.] *Ἡρακλείου τοῦ στρατηγοῦ.* Huius Heraclii Magistri militum elogium exstat apud Suidam in v. *Ἡράκλειος*, ex historia Malchi procul dubio descriptum. Eiusdem Heraclii meminit etiam Priscus p. 46. C.

Εἰς αὐτὸν ἐθηρέτο, 88. B. Post haec verba locanda sunt ea, quae habes 95. C.: *ὅτι τῷ αὐτῷ ἔτι.*

Pag. 95. C. [259, 7.] *Ἀλέξανδρος ἦγεν ὁ τῆς Ἀλβαρίου γυναικὸς ἐπίτροπος.* Scribe meo periculo ὁ τῆς Ὀλυβρίου. Haec Placidia Nobilissima dicebatur. Hanc Gensericus rogatu Leonis Augusti una cum Eudoxia matre, Valentiniani Placidii vidua, Constantinopolim remiserat, ut scribit Procopius in lib. 1. Wandalicorum, et Priscus in fine historiae. De Alexandro autem Procuratore Placidiae loquitur Victor Uticensis in lib. 2. de persecutione Wandalorum, qui hanc historiam valde illustrat.

Pag. 95. D. [259, 17.] *Λεγε τὰς σπονδὰς ἐμπειρώσειν.* Et paulo post scribo: *ἦν δὲ τοῦτο πρόσχημα εὐπρεπὲς, et locum sic interpretor: Et haec quidem in speciem dicebantur. Nam revera omnem belli suspicionem Wandali formidabant.*

Pag. 96. A. [240, 5.] *ἢ ὡς ἂν ἄλλοις βουλεύσαιντο.* Scribe ἄλλοι. Sensum horum verborum non est assecutus Interpres. Hoc enim sibi vult Malchus, Gensericum regem classem semper ad omnes casus paratam habuisse, adeo ut celeberrima consilia sua executioni mandare solitus esset, quam alii consultare solent.

Pag. 96. A. [240, 8.] *τῶν πριβάτων κόμητα.* Post haec verba locanda sunt ea, quae habes pag. 88. C.: *ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ etc.*

Pag. 88. D. [265, 13.] *ὅτι τὸν υἱὸν.* Scribe ὅτι οὕτως τὸν υἱὸν. Et paulo post scribe *σφόδρα συστελλομένη.*

Pag. 89. B. [264, 20.] *πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ Αἴμου.* Sycorum angustias intelligit, quas describit Amm. Marcellinus, ubi vide quae annotavi.

Pag. 89. C. [265, 2.] *πρὸς τῷ Εὐρώ.* Scribendum est *Ἐβρω*, id est, ad Hebrum flumen.

Pag. 89. D. [265, 11.] δι' ἡρεμίας. Scribendum videtur δι' ἡρεμίας.

Pag. 89. D. [265, 12.] εἰς τοὺς περὶ Σόνδιν παρ. χάρος. Scribendum puto περὶ Σούκιν. Σούκους enim procul dubio intelligit Malchus. Philostorgius Σούκεις appellat.

Pag. 90. A. [266, 2.] τὴν τοῦ λόγου, καὶ εἰς μίαν ἀποφέρονται νίκην. Hunc locum egregie mihi videor restituisse. Scribo enim: τὴν τοῦ λόγου Καδμείαν ἀποφέρονται παρ. Proverbium est pervulgatum apud Graecos Καδμεία νίκη, de victoria victoribus simul ac victis funesta et exitiosa.

Pag. 90. A. [266, 4.] παρέσσεσθαι καὶ αὐτῷ. Lege παρέσσεσθαι τε αὐτοὶ καὶ κοινῇ συστρατεύειν. Paulo post lege: φ' προέδωκας γένει, ut legisse videtur Interpres.

Pag. 90. D. [267, 10.] πρέσβεις ἐπὶ τῷ Βυζάντιον. Post P. 213 haec verba dubium non est quin locanda sint ea, quae habentur pag. 96. A.: ὅτι συνθήκας etc., ut eadem verba utrobique demonstrant.

Pag. 96. B. [240, 17.] οὗς δομωστίκους καλοῦσι Ρωμαῖν. Hunc Malchi locum explanavi in Annotationibus ad librum 15. Ann. Marcellini p. 85.

Pag. 96. B. [240, 18.] εἰ μὴ ταῦτα ποιουμένων. Scribendum omnino est: ἢ, μὴ ταῦτα etc.

Pag. 96. B. [240, 20.] τῷ μὴ ὄθεν δύναιντο. Deest aliquod verbum huiusmodi, τῷ μὴ ἔχειν ὄθεν etc., et pro δὲ ἀρπαγῆς videtur legendum esse χωρὶς ἀρπαγῆς.

Pag. 97. B. [242, 15.] εἰς χειρὰς τε ἔχοντες. Lege οἱ χειρὰς etc. De Zenonis Imp. ignavia iam locutus est Malchus p. 87. A. et B., cui assentitur etiam Damascius in vita Isidori Philosophi his verbis: δειλὸς δὲ ὢν ὁ Ζήνων φύσει.

Pag. 97. B. [243, 5.] ὅς τῆς παρουσίας λύμης ἀντικτῶσθαι. Scribe τῆς παρ. λύμης ἀνακτῶσθαι. Ceterum post hoc fragmentum sequi debent ea, quae habentur p. 90. D.: ἐπὶ Ζήνων ἐπεὶ διέλυσε: quod quidem nemini dubium esse potest.

Pag. 90. D. [267, 15.] καὶ κατατεινόμενος. Legendum puto κατασινάμενος.

Pag. 91. A. [267, 21.] ὢν οὐδὲν φθειρομένων. Scribendum videtur: ὢν ὡς φθειρομένων Ζηνοῦν τε καὶ Βηρίαν.

Pag. 91. A. [268, 3.] Ἄνοιν δὲ αὐτὸν σχολῶν προβ. ἀρχοντα. Verte: duarum scholarum comitem fieri. Comes scholariorum memoratur in Chronico Marcellini in rebus Anastasii Augusti.

Pag. 91. B. [268, 5.] τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγῶν τῶν περὶ βασιλέα, id est, et Magister praesentis militiae fiet, sive equitum, sive peditum. De Theodorico, Triarii filio, loquitur et Malchus, quem fere Theodoricum simpliciter appel-

lat: alterum vero τὸν Βαλαμῆρον solet nominare. Haec autem gesta videntur Severino et Trocundo Coss., anno Natalis Dominici 482., quo anno idem Theodoricus, Triarii filius, interiit. Quamquam Marcellinus in Chronico mortem illius confert in annum praecedentem.

Porro fragmenta ex historia Malchi praeter haec, quae superius indicavi, exstant apud Suidam in v. ἀμοιβαία, et in v. Ἐρύθριος, et in v. Ζήνων, et in Παμπρέπιος, et in v. σύνταξις, et in v. ὑπολαβών.

EX HISTORIA MENANDRI.

Pag. 132. A. [344, 1.] ὅτι ἐπειδὴ. Hinc incipere debent Excerpta legationum e Menandri Protectoris historia. Nam cum Menander historiam Agathiae continuaverit, ut ipsemet testatur in prooemio historiae suae apud Suidam, in primo operis libro res gestas Iustiniani usque ad eius obitum retulerit necesse est, exorsus ab anno 55. eiusdem Iustiniani. Etenim Agathias in 32. illius anno desierat, in victoria scilicet Belisarii de Zabergane et Cutriguris. Quam quidem eo anno contigisse testantur Theophanes ac Cedrenus, et Auctor historiae Miscellae. Male ergo Victor Tununensis id refert anno 55. Imperatoris Iustiniani, post consulatum Basili anno 20.; qui et in eo fallitur, quod eos Hunnos Bulgaros appellat. Sclavini in historia Miscella dicuntur maiori adhuc errore.

Pag. 133. A. [345, 17.] ὅτι Ἀμμιγος. Hic Amingus dicitur a Paulo lib. 2. historiae Longobardorum: *Amingus verodum Widino, Gothorum Comiti, contra Narsetem rebellare paranti auxilio esse non dubitat, victus Narsetis gladio perimitur, Widinus captus Byzantium mittitur.* Sic etiam nominatur ab Aimonio in lib. 2. hist. Franc. et ab Hermanno Contracto in Chronico, quod editum est a Canisio. In Appendice vero Marcellini Comitis, ex qua Hermannus haec desumpsit, *omnirugus* perperam exaratur, annusque, quo a Narsete devictus est, male designatur, cum haec clades anno 53. Iustiniani, ut minimum, contigerit.

Pag. 133. B. [346, 5.] ὡς οὐκ ἐνδώσοι. Male haec verba vertit Interpres. Vide Collectanea veterum historicorum de Francis, quae ab Andrea du Chesne olim sunt edita in tomo 1. rerum Francicarum, ubi hunc locum et alios quosdam interpretati sumus.

Pag. 133. C. [346, 11.] στέλλει Πέτρον, ὃς τῶν κατὰ τὴν ἀλλὴν ταγματῶν ἡγεῖτο. Verte: *Petrum Magistrum officiorum.* Sic enim Graeci eam dignitatem designare solent, ut P. 214 notavi ad librum 26. Ammiani Marcellini, p. 518. Sane Menander

hunc Petrum infra *μάγιστρον* appellat, eumque omni genere doctrinae et praecipue iuris scientia instructum fuisse testatur, eiusque meminit p. 140. B.: *Πέτρος ὁ τῶν περὶ βασιλεία καταλόγων ἡγεμών*. Hic est Petrus Patricius et Magister, de quo multa annotavi in Excerpta ex eius historia. Vide et paginam 149. C.

Pag. 133. C. [346, 14.] *ὡς πάρεστιν ἐπικηρυκευσάμενος*. Apparet legendum esse *ἐπικηρυκευσάμενος*, quod non monerem, nisi Cantoclarum in huius loci emendatione frustra aestuasse ex illius notis deprehendissem.

Pag. 133. C. [346, 18.] *Ἰεσδεγουνάφ*. Sic etiam appellatur infra p. 137. B. et 140. B. Is est omnino, qui a Procopio Isdigonnas dicitur, qui bis legatus a Chosroë Byzantium venit. Zich vocatur ab Agathia in fin. lib. 4. ab officii, quod apud Persas gerebat, nomine.

Pag. 136. C. [352, 7.] *ἐνομάδι δεκαετίας*. Lege absque ulla dubitatione *ἐν ὁμάδι*. Idem enim est ac illud, quod supra dixerat, *ἐν ἐνὶ ξυναθροισμῷ*. Nam cum Persae pro ferienda pace annum tributum sibi a Romanis pendi vellet, Romani tandem assenserunt, ut quotannis quingenta auri centenaria penderent, ac decennii tributum duabus pensionibus praestaretur. At Persae decennii tributum unica pensione in antecessum sibi solvi cupiebant.

Pag. 136. C. [352, 8.] *ἐνια τῶν ἐπά*. Scribe *ἐνιαστῶν*, quemadmodum legisse videtur Interpres.

Pag. 137. D. [354, 22.] *οἱ ἐκεῖνοι βάρβαροι*. Lege *οἱ ἐκεῖνη βάρβαροι*.

Pag. 139. A. [357, 7.] *Ἐξισάτω καὶ τοῖς ἐτέροις ἡγεμόσι*. Hic Exisatus supra *Δεΐτατος* vocatus est, unus e ducibus Romanorum in Suania. At Interpres nomen proprium esse haudquaquam putavit.

Pag. 140. C. [359, 21.] *τοῦ λεγομένου Χοροστίδου*. Procopius *Τζούρ* nominat. Scribit enim in lib. 6. Goth., Caucasum montem qua in ortum et meridiem vergit, in duas angustias desinere, quarum altera *Τζωρ* appellatur, altera *Καπριαε portae*, et per has fauces Hunnorum gentes in Romanorum et Persarum ditionem irrumpere. Itaque haec castella diligenter servabantur a Persis, et Romani ad eorum custodiam sumptus et stipendia conferebant, teste Theophylacto in l. 3. cap. 9. et historia Misc. lib. 16., quod quidem iam inde a Leonis Aug. temporibus postulasse Persas ait Priscus pag. 43.

Pag. 144. A. [366, 15.] *οἶοιτο ἀδικεῖσθαι*. Addenda videtur particula negativa, hoc modo, *οἶοιτο οὐκ ἀδικεῖσθαι*.

Pag. 146. A. [370, 18.] *Σκένδεις καὶ Σάραπα*. Procop. in lib. 4. Goth. pag. 339. *Σκάνδα καὶ Σεραπανίς* vocat.

Pag. 146. B. [371, 2.] *τοῦ καθ' ἡμᾶς δούλου ὁ δούλος*.

Totus hic locus pessime acceptus est ab Interprete, quem ego sic interpretor: *Petrus contra respondit: Id quidem minime contigit, propterea quod Suani a nobis non defecerant, cum Lazi nobis servirent. Hoc igitur affirmo, servos servorum nostrorum minime a nobis defecisse.*

Pag. 147. C. [373, 13.] ἄμωσ δ' οὖν ἐπίστατο Πέρσαις. Scribe *σπεισάτω*. Haec legatio Petri Patricii foedusque Romanorum cum Persis contigisse videtur anno 36. Iustiniani, ut ex ipso Menandro colligere est: qui p. 145. et 146. scribit, decem annos tunc praeteriisse, ex quo Chosroës Suaniam occupaverat. Suaniam porro ceperant Persae anno 6. post foedus quinquennale initum cum Persis, ut docet Procopius in lib. 4. Goth., id est anno 26. Iustiniani: quippe foedus illud quinquennale cum Persis initum fuerat anno 20. Iustiniani, quemadmodum testatur Marcellinus in Chronico.

Pag. 147. C. [373, 17.] κατέλυσε τὸν βίον. Post haec verba collocanda sunt ea, quae habentur pag. 99. in tit. *περὶ Ἀβάρων* etc.

Pag. 100. A. [283, 2.] δ γὰρ ἐσφορίγα οἱ τὸ σῶμα. Scribe: δ *Κανδίχ, ἀντίκω* (ὅν γὰρ ἐσφορίγα etc. et post vocem ἄστυμότερον claudenda est parenthesis). Idem de Iustiniano scribit Agathias in libro 5., illum scilicet, qui olim bellicosissimus fuerat, et qui Africam atque Italiam subegerat, ingravescente aetate paulatim emollitum fuisse: adeo ut bellicos labores formidare videretur. Proinde id potius studebat, ut barbaros inter se committeret, donisque interdum pacem redimeret. Quamobrem legiones imminui ac delabi patienter ferrebatur, perinde ac si nulli deinceps usui futurae essent. Nam cum universae imperii Romani copiae 645. militum millibus constare debuissent, aegre tum temporis 150. millibus constabant. Ita valde accisae et imminutae erant Romanorum copiae Principis negligentia, qua mox ipsi Praefecti Praetorio abusi ad quaestus proprios, partim stipendio militem fraudabant, partim serius persolvebant. Haec Agathias.

Pag. 100. B. [283, 11.] οὐ γὰρ πολλῶ ὕστερον. Haec prima legatio Avarum Constantinopolim introisse dicitur anno 30. Iustiniani in libro 16. historiae Miscellae. Iustinianus autem e vita decessit anno 40. imperii. Sed in historia Miscella annum huius legationis Avaricae male assignari existimo: quare potius assentior Victori Tununensi, qui id refert anno 36. Iustiniani; *eodem anno*, inquit, *Iustinianus Princeps legatos Abarorum, unde venerant, facit* (sic). Quae tamen verba referenda potius sunt ad secundam Abarum legationem, de qua Menander pag. 101. A.

Pag. 100. B. [283, 19.] τῶν βασιλικῶν μαχαιοφόρων. Menander initio libri 8. de eodem Valentino loquens, εἰς δὲ

οὗτος τῶν βασιλείων ξιφηφόρων. *Spatharii* a Latinis dicuntur, quos sic describit Corippus in lib. 3.:

*Armiger interea domini vestigia lustrans
Eminet excelsus super omnia vertice Narses.*

Pag. 100. C. [284, 5.] Οὐίγούροις, εἶτα Ζάλοις. Pag. 109. B. Οὐίγούροι dicuntur Turcis vicini.

Pag. 100. C. [284, 5.] ὅτι ἐπεὶ οἱ ἄρχοντες τῶν. Scribe meo periculo οἱ ἄρχοντες Ἀντῶν. Et paulo post, ubi legitur πιεζόμενοι δ' οὖν ταῖς τῶν πολ. ἐπιδρομαῖς οἴονται, lege ἐπιδρομαῖς οἱ Ἄνται. Nec multo post emendo: περιβέβληται δύναμιν ἐν Ἄνταις; deinde in eodem capite scribe: ἐπεμνον τὴν γῆν τῶν Ἀντῶν, quod quidem miror ab interprete non animadversum fuisse. De Antis vide Procopium et Iordanem.

Pag. 101. D. [286, 21.] Lege ἐγκαθειργμένοι εἶεν. Quae deinde sequuntur, sunt ex libro 2. historiarum Menandri, de legatis Avarum, qui imperante Iustino Byzantium venere, ut solemnia munera, quae a Iustiniano ipsis dari consueverant, ab Iustino quoque acciperent; fascias scilicet auro variegatas; σειράς et καλώδια vocat Menander. Iis autem fasciis seu prandeis Abares comam vinciebant, ut docet historia Miscella lib. 16., unde Corippus in lib. 1. dicit:

— colubrimodis Avarum gens nexa capillis.

Porro haec legatio Avarum introducta est die 7. post inaugurationem Iustini Iunioris, teste Corippo in lib. 3.:

Septima lux aderat.

et mox,

*Legatos Avarum iussos intrare Magister
Ante fores sacras divinae nuntiat Aulae,
Orantes sese vestigia sacra videre
Clementis domini: quos voce et mente benigna
Imperat acciri.*

Reliqua Corippi narratio cum Menandri historia prorsus congruit.

Pag. 103. C. [290, 1.] ἐς τὴν τῶν Φράγγων χώραν. Abares post mortem Clotharii in Thuringiam irruerunt, et cum Sigisberto bellum gessere, ut scribit Paulus in hist. Longobardorum lib. 2. cap. 10. et Gregorius Turonensis lib. 4., quod notandum est contigisse anno primo Iustini Iunioris. Male ergo Hermannus Contractus anno 561. id refert quinquennio ante Iustiniani mortem.

Pag. 103. C. [290, 2.] ἀπολογία θανμάσαντες. Post haec verba sequi debet legatio Iustini ad Persas, quae refertur pag. 148. A.; quod quidem manifeste convincitur ex illis verbis, quae ibi leguntur sub initium: παρενεγγύησε δέ μοι [scribe οἱ,] ἐκ μὲν τοῦ ἐμφανούς ἀνακηρῦξιν ποιήσασθαι τῆς αὐτοῦ. ἐπὶ τὴν

βασιλίαν ἀναγορεύσεως. Solebant enim tunc temporis Imperatores Romani, simul atque imperium adepti fuerant, id Persarum regi per legatos nuntiare, ut Theophylactus etiam testatur. Quam consuetudinem Iustinus quoque servare voluit in exordio imperii. P. 216

Pag. 148. C. [374, 10.] τῷ μὴ διὰ τοὺς ἐπιτιθεμένους. Scribe: δι' αὐτῆς, supple Σουανίας.

Pag. 149. B. [375, 6.] μυριάδες ταῦτα. Scribe: μυρία δὲ ταῦτα.

Pag. 149. B. [375, 11.] ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐμβριθῆς τε ὤν. Scribe Ἰουστίνος, quod confirmat etiam Suidas, qui locum Menandri profert ex pag. 151. B.

Pag. 150. B. [377, 6.] ὑπερειδόμενος γάρ. Scribe ὑπερηδόμενος. Est mox pro εἶπερ ἀκουσίως lege ἤπερ.

Pag. 151. B. [379, 5.] ὅπως ὄσοι τό γε αὐτῷ ἐς δικαιολογίαν. Dubium non est, quin Menander scripserit: ὅπως ἔσοιτό γε αὐτῷ, id est, ut aliquem inde praetextum haberet, tanquam Suanis Romano imperio parere nolentibus. Tametsi ad eam rem incitarentur. Et sic corrigenda est Cantocлари interpretatio.

Pag. 151. D. [380, 3.] εἶ διαθείη. Post hanc legationem recurrendum est ad pag. 103. C.: ὅτι ἠγγέλθη Ἰουστίνῳ. Haec enim omnia inter se connecti manifestum est.

Pag. 103. D. [290, 13.] τῷ ἅμα Ἰωάννῃ γενομένῳ. Scribendum puto: τῶν ἅμα Ἰωάννῃ γενομένων ἐνὶ κατὰ δὴ τὴν Περσῶν προτοῦ, id est, litterae Timotheo traditae sunt, uni ex iis, qui Ioannem in legatione Persica comitati fuerant.

Pag. 104. D. [292, 4.] πρεσβείαν, διαλεχθρομένους. Frustra huic loco Hoescheliuss asteriscum affixit. Usitata enim est locutio tam apud Graecos, quam apud Latinos: quae figura πρὸς τὸ σημαϊνόμενον dicitur.

Pag. 105. C. [293, 14.] οὐχ ὄσιον ἔφρασκεν εἶναι μετὰ ὄσα. Scribendum est: μὴ τὰ ὄσα etc., ut videtur legisse Cantoclarus.

Pag. 106. B. [295, 1.] εἰ Σαρακηῶν ἔθνη καὶ ταῦτα Νομάδων. Leg. εἰ Σαρακηῶν ἔθνη τούτῳ καὶ Νομάδων, id est, Saracenorum et Nomadum genti. Vox τούτῳ non mediocre habet emphasin. Μίξις τῶν αἰρετικῶν φαρμάκων, leg. τῶν ἀναιρετικῶν.

Pag. 108. C. [299, 6.] ἄρα κατὰ κόμης. Scribe, κόμας. Paulo post lego: ἀναδιδάξατε, ὄση τῶν Ἀβάρων πληθὺς τῆς τῶν Τούρκων ἀφηνίασεν ἐπικρατείας. Qua quidem emendatione nihil certius.

Pag. 108. D. [300, 3.] ἐφοίτησαν πολιτεία. Post hanc Turcorum legationem, quae ineunte anno quarto Imperatoris Iustini Constantinopolim ingressa est, ut testatur Menander pag. 106. C., proxime sequi debet Iustini legatio ad Turcos,

quam habes pag. 151. D., cuius quidem legationis princeps fuit Zemarchus. De cuius ad Turcos legatione vide Theophanem Byzantium in Bibliotheca Photii cap. 64.

Pag. 151. D. [380, 4.] *Σακῶν καλουμένων τὸ πάλαι*. Theophanes Byzantius Turcos a veteribus Massagetas esse nominatos scribit: a Persis vero Kermichionas dici.

- V. 141 Pag. 151. D. [380, 11.] *τῷ δευτέρῳ ἐνιαυτῷ τῆς πεντακαίδεκαετηρίδος περιφορᾶς*. Vertendum erat *Indictione secunda*. Hoc enim significant haec Menandri verba: quanquam Graeci frequentius *ἐπινέμησιν* vocant, quam Latini dicunt indictionem. Ceterum valde notandus est hic locus, qui insignes continet temporum characteres. Ait enim Menander Zemarchum, cui legatio Turcica ab Imperatore mandata fuerat, profectum fuisse Byzantio sub initium mensis Augusti, affecto iam anno quarto Imperatoris Iustini, indictione secunda: sed pro *δευτέρῳ* legendum est *τρίτῳ*. [Fallitur Val. N.] Nam Iustinus indictione quindecima imperium inierat, die quindecima mensis Novembris. Itaque tunc cum Zemarchus profectus est, indictio tertia paene ad exitum pervenerat, et Kalendis Septembris proximis inchoanda erat indictio quarta. Ex hoc etiam loco conicere est, Menandrum annos Imperatorum et indictionis tempora signare solitum esse. Quod utinam a Procopio et Agathia praestitum fuisset.

Pag. 152. B. [381, 3.] *ὅσα ἅπαντα ῥήματα*. Scribe *ὅσα ἅπαντα ῥήματα*.

Pag. 152. D. [382, 8.] *Ἔξετε δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς*. Supple *πολιτείαν*. Sic supra locutus est Menander, pag. 108. D. de legatione Turcorum: *καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς οὐχὶ ἄλλως ἐφείτησαν πολιτεία*.

- P. 217 Pag. 153. D. [384, 9.] *τὸν νόμον τῆς σιωπῆς*. De silentio Persarum in convivio vide quae notavi ad librum 25. Ammiani Marcellini, pag. 277.

Pag. 154. B. [385, 1.] *Lege τὸ πατρῶον διαδέξιμος γέρας*. Et paulo post: *οἶμαι δὲ τὸ*, scribe *τῷ*, id est: *hanc autem dignitatem paternam, ut equidem iudico, a Dizabulo obtinuerat eo, quod pater eius Maniach Dizabulo carissimus et fidelissimus fuisset*.

Pag. 154. C. [385, 9.] *διὰ φρουρίων ἐπορεύοντο*. Post finem huius legationis sequi debent ea, quae leguntur pag. 108. D.: *ὅτι διαθρυσθηδέν* etc.

Pag. 109. A. [300, 16.] *ὃς ἀνεῖτο ἐς τὴν τῶν ἐπιτομῶν συλλαβῶν ἀπαγγελίαν*. Scribe *συλλαβῶν*. Sic enim Menander epistolas vocare solet. His autem verbis Veredarium designat, qui praemissus erat, ut veloci equorum permutatione reditum Zemarchi Iustino nuntiaret.

Pag. 110. B. [302, 21.] *ὅτι Ἀβάρων καὶ Φράγγων*. De

pace inter Sigibertum, regem Francorum, et Chaganum, Avaram principem, facta vide Gregorium Turonensem in libro quarto cap. 23. Ceterum notabis obiter Menandri religionem, qui Sigiberto βασιλέως vocabulum non tribuat, uti nec ceteris barbaris: timebant enim Romani, ne imperatoriam maiestatem laederent, si βασιλέως vocabulum barbarorum regibus communicarent, solisque Persarum regibus illud tribuere solebant: quos etiam Latini Persarum Imperatores vocabant, ut patet ex Chronico Abbatis Biclariensis.

Pag. 110. C. [303, 13.] τῶν Ῥωμαίων συμμαχούντων τοῖς Γήραισιν. Cum Gepidae a Longobardis gravissima clade affecti fuissent, ad Iustinum Imperatorem confugerant, qui Baduarium generum eis auxilio misit, ut scribit Theophylactus in l. 6. cap. 10. De hoc Baduario loquitur Corippus in l. 3.:

*Dispositorque novus sacrae Baduarius aulae,
Successor soceri, factus mox Ciropalates.*

Idem postea proelio victus a Longobardis, obiit in Italia, anno decimo Iustini Imperatoris, ut scribit Abbas Biclariensis in Chronico.

Pag. 110. D. [303, 17.] τὰς Ἰουστινιανοῦ τοῦ μὴ παραδέλφου σπονδὰς. Scribe τοῦ μητραδέλφου. Etenim Iustinianus Imperator avunculus erat Iustini, frater Vigilantiae, quam Iustinus matrem habuit, teste Corippo et Victore Tununensi.

Pag. 114. A. [310, 8.] ὅτι αὐθις ἦλθε Ταργίτιος. Haec legatio plenus refertur in p. 154. C. et seqq., quae hic locum habere debet. Porro ex huiusmodi repetitione satis apparet horum fragmentorum duas fuisse collectiones. Proinde nemo mirari debet, qua ratione fieri potuerit, ut haec fragmenta ad eo confusa sint et perturbata.

Pag. 115. D. [313, 16.] στέλλει Σεβόχθην. Post hanc legationem Sebochthis quae sequuntur usque ad πολὺν ἀπεργάζονται φόνον, Menandri non sunt, sed Theophylacti Simocattae verba ex libro 1. cap. 3., quin et illa ἐκ τῆς β' βιβλίου ad Menandrum non pertinent, sed ad Theophylacti historiam, ex qua legationes quoque Constantinus excerpserat, ut titulus docet, seu prooemium horum Excerptorum.

Pag. 119. A. [317, 14.] Post haec verba, ἐκ τῆς βασιλίδος, sequi debent ea, quae habes pag. 156. D. ex lib. 6. historiarum Menandri, ὅτι ἡ βασιλὶς Σοφία, usque ad illa verba: ἦρος ἀρχομένου συνέστη πόλεμος, quae leguntur pag. 158. A., ac deinde scribe quae habentur pag. 165. D.: ὅτι ἦν ἡκα Ἰρραϊανός, usque ad finem capitis: quo transcurso, reddendum est ad pag. 158. A., ubi legitur ὅτι ὁ Τιβέριος Καῖσαρ etc.

Pag. 119. B. [318, 5.] ὡς ὁ Σαβείρ ἀπέστη. *Lege ὁ Σαβείρ*, id est Sabirorum regulus. Paulo ante non intellexit Interpretres haec verba: γάριν εἰδέναι τῷ κρείττονι. id est, *grates agebant Deo*. Graeci enim Deum appellant τὸ κρείττον.

Pag. 160. D. [597, 17.] ἀφῆκε τὴν Θεοδοσιούπολιν. Post haec verba sequi debent ea, quae habes pag. 119. C.: ὅτι τῶν στρατηγῶν.

Pag. 120. A. [319, 8.] Θεόδωρος ὁ Πέτρον, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐτῇ καταλόγων etc. Hic locus sic vertendus est: *Theodorus, Petri filius, qui prius quidem Magister Officiorum fuerat, tum vero Comes erat largitionum*. Quod confirmat Theophylactus in lib. 3. cap. 15., ubi de hac legatione loquens, ait: Θεόδωρόν τε τῇ μαγιστερίᾳ ἀρχῇ τιμώμενον. Corippus in lib. 1. huius Theodori meminit:

Successorque boni redinvivae gloria Petri

Hinc Theodorus adest patria gravitate Magister.

De eodem loquitur historia Miscella in fine libri 16. Erat hic filius Petri illius Patricii ac Magistri, de quo toties locuti sumus. Iisdem temporibus fuit alter Theodorus, Bacchi filius, cuius supra meminit Menander.

Pag. 120. A. [319, 15.] Κωνσταντίαν. Id est *Constantinam, urbem Mesopotamiae*, de qua Procopius et Stephanus et Amm. Marcellinus.

Pag. 120. B. [319, 18.] Μεβώδην τὸν Σαρναχοεργάαν. Theophylactus in lib. 3. cap. 15., ubi hanc historiam persequitur, *Σαρναχοργάνην* nominat.

Pag. 120. D. [321, 2.] καὶ οὐ τὸ τοιόνδε σιγηθῆναι. Locus prava interpunctione corruptus Interpretrem fefellit. Sic enim erat distinguendus: τίς αἴτιος καὶ οὐ, τὸ τοιόνδε etc., id est, *tandem legati eo devenerunt, ut de violatis iudiciis utri auctores violandi foederis, utri minime auctores fuissent, et huiusmodi omnia silentio involverentur*.

Pag. 121. A. [321, 8.] ἀποχωρῆσαι περὶ Ἀρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας. Scribe *Περσαρμενίας*. Has enim regiones occupaverant Romani, ut scribit Abbas Bickariensis in Chronico anno 1. imperii Iustini: *Armeniorum gens et Iberorum, dum a Cosdra, Persarum Imperatore, ad cultum idolorum competuntur, renuentes tam impiam iussionem, Romanis se cum suis provinciis tradiderunt. Quae res inter Romanos et Persas pacis foedera rupit*. Verum haec deditio Armeniorum non anno primo Iustini, sed sexto videtur contigisse. Septimo enim Iustini Imperatoris anno pax inter Romanos et Persas dissoluta est, ut scribit Theophylactus in libro tertio cap. 9., Theophanes et historia Miscella. Vide Euagrium in libro quinto cap. 7.

Pag. 121. D. [322, 13.] οὐδέ γε ἡ τελέως κατολισθήσοι.
Scribe εἰ τελέως, quomodo saepe peccatum est in his libris.

Pag. 121. D. [322, 15.] γενεάρχας Περσαρμενίων. Sic etiam pag. 167. C. appellantur. Euagrius in libro 5. ἀρχον-
τας simpliciter appellat. Plerique barbarorum in tribus et
gentes erant divisi, ac singulae tribus suum habebant princi-
pem. Sic Priscus p. 55. A. de Scythicis gentibus: πολλῶν
κατὰ φύλα καὶ γένη ἀρχόντων τοῦ ἔθνους. Ita tamen ut unus
ex iis principem locum obtineret. Apud Malchum quoque
p. 91. D. Amorcesus quidam dicitur τοῦ Νοκαλίου γένους.

*Pag. 123. B. C. [325, 18.] Μοίρας τινὸς ὡς τὸν πα-
ρασχόμενον ἄνδρα μούσης.* Scribe meo periculo ἀναδρα-
μούσης, id est, pactum non esse, ut alterutri parti liceret,
restituta integra pecunia, aut aliqua eius parte ei, qui dedisset,
reddita, a foedere discedere. At Cantoclarus nescio quid
de musica hic somniavit.

Pag. 123. C. [326, 1.] ἰσχυρότατά πως ἀπομνύμενος.
Scribendum videtur ἐπομνύμενος.

Pag. 123. D. [326, 7.] οὐδὲ μείναι ἑτέρου. Scribe οὐδὲ
μὴν ἑτέρου, et paulo post scribe: ὅς ἐν τῷ τότε τὸν βασιλεῖον
ἰθύνειν ἐκληρώσατο λόγον. De Mauricio loquitur, Pauli filio,
qui postea Imperator est factus; quem tunc temporis, id est
circa annum 9. Iustini Imperatoris, ait Menander fuisse
magnum Logothetam. Sic enim interpretor Menandri verba
proxime allata. Vide Nicephorum Patriarcham in hist. p. 115.,
ubi Logothetam vulgo dictum esse scribit τῶν δημοσίων λο-
γιστῆν, sed in Menandro forte legendum est λόγον pro λό-
γον. Erat enim tunc Mauricius Comes Excubitorum, ut do-
cet Theophyl. in lib. 3. cap. 15.

Pag. 124. C. [327, 18.] τοῦ ἔθρου πολέμου ἐπ' ἀδήλοις.
Quae deinceps sequuntur, prorsus alieno loco posita sunt, ut
series ipsa temporum docet, et ad librum 8. Menandri refe-
renda sunt, ut inferius dicam. His igitur resectis, post verba
citata scribe ea, quae habes p. 124. D.: ὅτι οἱ Μηδοὶ etc.
deinceps.

Pag. 125. A. [329, 3.] ὅτι τὰ Χοσδρωῶ. Lege ὅτι Τανχοσδρωῶ. P. 219
Sic enim vocat Suidas in v. Τανχοσδρωῶ. Infra p. 165. D.
Ταγχοσρωῶ scribitur, at in p. 173. C. Ταχοσδρωῶ; apud Eu-
agrius in lib. 5. cap. 20. Ταμχοσρόης vocatur. Theophyl.
in lib. 3. cap. 15. Ταμχοσρωῶ vocat. Sed Tanchosdro vel Tan-
chosro scribi malim, quemadmodum apud Amm. Marcellini-
um Tansapor quidam dicitur Magister militum Saporis,
regis Persarum.

Pag. 125. B. [329, 11.] ἐκτραπείς ἀπὸ τοῦ καθαρίζειν.
Scribe meo periculo τοῦ Κιθαρίζων, quod nomen est castelli,
teste Theophylacto in lib. 3. cap. 15., ubi eandem, quam

hic Menander narrat historiam, summa duntaxat capita delibans. Itaque quod Menander dixerat *ἐκτραπείς ἀπὸ τοῦ Κιθαρίων*, ipse dicit *τότε Κιθαρίων τὸ Ῥωμαίων φρούριον παραμείψας*. Eadem forma dicitur *Χλωμάρων*, castellum in Arzanene, cuius meminit Menander infra in hac pagina et Theophylactus in libro secundo. Similiter τὸ *Ἀφουμῶν* supra pag. 167. B., cuius mentio fit etiam a Procopio et Theophylacto.

Pag. 126. B. [331, 13.] *τῆς πολιορκίας οἱ Ῥωμαῖοι*. Post haec collocanda sunt ea, quae habes pag. 166. D.: *ὅτι ὁ Τιβέριος* etc. deinceps; quae quidem ad libr. 7. historiarum Menandri videntur pertinere.

Pag. 168. B. [412, 1.] *ἄτε Χοσρόου*. Scribendum videtur: *ἐκυρώθη ἂν εἴτε Χοσρόου συνέβαινεν ἐτι περιόντος*, quem admodum legisse videtur Interpres. Ceterum ex hoc loco manifeste colligitur, Chosroën seniore usque ad Tiberii Augusti principatum regnavisse, quod etiam confirmat Theophylactus in libro 3. cap. 16.; licet aliter sentiant Euagrius, Cedrenus, alique. Baronius Chosrois mortem optime ex Agathia collocavit anno Christi 579., qui est Tiberii Augusti annus primus, ut satis constat.

Pag. 168. C. [412, 10.] *προσηγήσαντες τοίνυν οἱ Ῥωμαίων πρόεσβεις*. Non intellexit hunc locum Interpres. Mos erat legatorum, non Romanorum modo, sed etiam Persarum, ut, cum ad imperii limitem accessissent, adventum suum significarent iis, ad quos veniebant, quod *προσημαίνειν* dicit Menander, cuius consuetudinis exemplum habes in lib. 1. historiarum Menandri pag. 133. C. et apud Libanium in oratione consulari ad Iulianum Imperatorem p. 244.

Pag. 174. C. [423, 22.] *ἐς τὰ περὶ Κωνσταντίνην*. Post haec verba collocanda sunt Excerpta ex lib. 8., quae leguntur pag. 161. A.: *ὅτι περὶ τὸ δεύτερον ἔτος*.

Pag. 161. B. [398, 9.] *Ἀναγκάστης ἐνταῦθα*. Anagastus Patricius memoratur in Chronico Abbatis Biclariensis.

Pag. 161. D. [399, 11.] *ἐν ὀκτῶ γὰρ μοίραις*. Atqui Menander supra in pag. 108. B. quatuor duntaxat principatus esse Turcorum dixerat, ut alterutro in loco mendum latere necesse sit; apud Theophylactum in lib. 7. cap. 7. Chaganus Turcorum septem se gentium dominum vocat.

Pag. 162. C. [401, 3.] *ἰππείαν ἐσαθροόουσι*. Scribe *ἐσαθρήσουσι*, ut videtur legisse Cantoclarus; sed hic locus prava interpunctione corruptus est, quod quidem miror ab Interprete non animadversum fuisse. Quis enim non videt, legendum esse continue: *εἶγε τὴν κατ' ἐμὲ ἰππείαν ἐσαθρήσουσι μάστιγα*. Verte igitur: *et Varchonitae quidem utpote Turcorum famuli, cum voluero, ad me redibunt, et simulatque flagellum*

meum equestre conspexerint in ipsos immissum, in interiora terrae sese abdituri sunt. Verba sunt Turxanthi, Turcorum reguli, plena fastus et arrogantiae barbaricae adversus Abaros, quos Varchonitas appellat; hoc enim erat verum nomen Abarorum, teste Theophylacto in libro septimo cap. 8. *Ουαρχωνται, seu Ουάρ και Χουννί.*

Pag. 162. D. [401, 11.] *ὡς ἂν εἶποιμι διὰ τὰς δυσχωρίας.* Scribe *ὡς ἀπείποιμι.*

Pag. 163. C. [402, 17.] *καὶ πραγμάτων ὁσίων ταμίαι.* Legendum est *ταμίαι.*

Pag. 163. D. [405, 9.] *καταχαράττειν τὰ πρόσωπα ταῖς μαχαίραις.* De hoc Hunnorum more plura notavi ad lib. 31. Amm. Marcell. p. 415.

Pag. 164. C. [404, 15.] *εἶτα οὕτως ἀρῆκεν.* Post hanc P. 220 Romanorum ad Turcos legationem collocanda sunt ea, quae habes p. 124. C. de Sclavis, *κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος,* usque ad illa verba *πολλὰ ληΐσασθαι*; deinde redeundum est ad p. 164. C.: *ὅτι κεραιζομένης τῆς Ἑλλάδος* etc. In Chronico quidem Abbatis Biclariensis haec Sclavorum in Thracias irruptio refertur anno 5. Tiberii Augusti, sed Menandri potior est auctoritas.

Pag. 164. D. [405, 11.] *τῶν νήσων διήνυσ τὴν ἀρχήν.* Provincia insularum olim quidem sub Proconsule Asiae, ut testatur notitia imperii Romani. Tunc vero aliter videntur constitutae fuisse provinciae. Insularum provincia passim memoratur in subscriptionibus Conciliorum.

Pag. 165. D. [407, 4.] *πάντων ἐθνῶν οὐδαμῶς.* Post haec scribe quae habentur p. 124. C.: *ὅτι ὁ Καῖσαρ* etc., ubi Caesaris nomen abusive positum videtur pro Augusti nomine, eo quod Tiberius olim sub Iustino Caesar fuisset. Transcurso deinde hoc capite, collocanda est legatio, quae legitur p. 126. B.: *ὅτι Ἰταλία* etc. consequenter.

Pag. 127. A. [333, 2.] *πρὸς τὴν βουλὴν ἐς τὸ φανερόν ἐκπεσεῖν.* Scribendum est *πρὶν τὴν βουλὴν.*

Pag. 127. D. [334, 5.] *ὑβρίσθαι μὲν ἔλεγε πρὸς αὐτόν.* Lege *πρὸς αὐτῶν*, id est a Sclavis.

Pag. 129. D. [338, 7.] *κατὰ τὴν Ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύειν τὰ μετὰ τῶν.* Scribe *διοδεύοντα μετὰ τῶν.*

Pag. 130. D. [340, 4.] *ἦν δικαίωματα καὶ προσήκειν αὐτῷ.* Scribe *ἦν δικαιώματα.*

Pag. 132. A. [342, 9.] *ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν.* Post haec verba sequi debent ea, quae leguntur p. 174. C.: *ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας,* et hic historiam suam clauserat Menander, in expugnatione scilicet Sirmii, aut potius in eius deditione, et in obitu Tiberii Imperatoris. Etenim Sirmium Abaris deditum

est paulo ante Tiberii mortem, ut a Menandro scriptum esse testatur Theophylactus in lib. 1. cap. 3.

Pag. 175. B. [425, 9.] ὁς προσειώρησε τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ. Scribe ὁς προσεχώρησε. Is Bocolabra dicebatur, qui cum una e Chagani pellicibus congressus, timensque ne graves poenas lueret, ad Turcos confugere statuerat. Sed in itinere captus a Romano duce, ad Mauricium Imperatorem transmissus est, ut refert Theophylactus in cap. 8. libri primi.

Haec sunt, quae ad Menandri historiam olim in schedis annotaveram, scriptoris eximii, cuius elogium habes apud Theophylactum in lib. 1. cap. 3., qui etiam eius historiam continuavit. Sunt et alia Menandri fragmenta luculenta apud Suidam in v. *Μένανδρος*, quod fragmentum descriptum est ex Prooemio historiarum Menandri, in quo de suo genere praefatus fuerat, proinde ut Agathias, cuius historiam continuabat. Est et aliud fragmentum illius apud Suidam in v. *ἀπετάφρευον*, et in v. *δοκιμάσας*, et in *ἐμβριθῆς*, et in v. *ἐπιδουπῆσαι*, de tympanis Abarum et de Boni ducis antistrategemate. Item in *Μαυρίκιος*, de laudibus Mauricii Magistri militum Orientis. Item in voce *σπαλίωνες* et in *Τανχσοῦν*. Ne quis autem miretur, haec fragmenta adeo confusa ac perturbata ad nos pervenisse, meminisse debet Lector, hanc editionem ex duobus MSS. codicibus a Davide Hoeschelio esse concinnatam, Boico scilicet et Andreae Schotti, quorum alter altero integrior fuit, ut in praefatione monuit Hoeschelius. Duae proinde horum Excerptorum collectiones fuerunt, quod supra in notis observavi. Atque huic operi idem videtur contigisse, quod Bibliothecae Photii, cui altera eiusdem argumenti adiecta est, ut patet ex iisdem auctoribus, qui bis in illa Bibliotheca descripti reperiuntur.

PHILIPPI LABBEI
NOTAE HISTORICAE ET ANIMADVERSIONES
IN ECLOGAS
OLYMPIODORI THEBAEI, CANDIDI ISAURI,
ET
THEOPHANIS BYZANTII.

EX OLYMPIODORO.

Pag. 3. A. ed. Par. (447, 1.) Olympiodorus hic no- P. 88
ster natione Aegyptius, patria Thebaeus, religione genti- V. 199
lis, professione poëta, non tam omnibus suis numeris
absolutam historiam, quam collectorum tumultuaria opera
commentariorum libros duos ac viginti, ἕλην inscriptos, po-
steritati reliquit; exorsus ab anno Dominici Natalis 407., quo
Honorii Augusti VII. Consulis collega fuit Theodosius Iunior,
ex fratre Arcadio nepos, usque ad annum 425., quo Valenti-
nianus, eius nominis tertius, ex Caesare Imperator iussu patru-
elis sui Theodosii Augusti Romae renuntiatus est. Zosimus
Comes, non ignobilis historicus, lib. 5. p. 803. editionis Syl-
burgianae, meminit Olympiodori Thebani, quo fit, ut merito
arguendi sint, qui Olympiodoro Zosimum praemittunt. Huius
verba eo libentius exscribo, quod vix ulli alteri ex antiquis,
si a Photio Patriarcha discesseris, cuius incredibili diligentiae
huius aliorumque plurium, qui iniuria temporum perierunt,
Excerpta debemus, notus fuisse videatur. Ἐν δὲ τῇ Ραβέν-
νη, μητρόπολις δὲ Φλαμινίας, πόλις ἀρχαία, Θεσσαλῶν ἀποι-
κος, Ῥήνη κληθεῖσα διὰ τὸ πανταχοῦθεν ὕδασι περιῶρεῖσθαι,
καὶ οὐχ ὡς Ὀλυμπιόδωρος ὁ Θεβαῖός φησι διὰ τὸ Ρῶμιον
etc. Ab hoc vero nostro diversus omnino fuit tum Olym-
piodorus Philosophus, quem Aristotelis dogmata exponentem,
teste Suida, audivit Proclus Lycius, cuiusque exstant aliquot
in Platonem eiusque discipulum Stagiritam commentarii partim P. 89
editi, partim calamo duntaxat exarati; tum alius ille, sive
Monachus, sive Alexandrinae Ecclesiae Diaconus, qui in Io-
hum, Ecclesiasten, aliosque nonnullos sacrae Scripturae li-
bros notationes catenasve conscripsit.

Pag. 3. A. [447, 4.] *Valentinianus, Constantii et Placidiae filius.* Crebra hic mentio Constantini tyranni, Constantis, eius filii, et Constantii ex Magistro militum Imperatoris, Gallae Placidiae mariti, tenebras Graeco contextui offudit, incuria, ut arbitror, librarii, Constantinum aut Constantem pro Constantio saepenumero subrogantis, ut hoc loco aliisque, quos in Latina interpretatione sanavimus. Idem quoque memini me observasse in Idatio, Prospero utroque, Marcellino similibusque Fastorum, Chronicorum Annaliumque auctoribus, quod modo monuisse sufficiat, ne quis ad hunc scopulum posthac offendant. Sylburgius in brevibus illis Olympiodori Eclogis, quas a Francisco Pithoeo communicatas Iuliani Aug. Caesaribus subiecit, et Vitis Imperatorum ex Suida collectis praefixit, *Κωνσταντίου* diserte ediderat.

Pag. 4. A. [448, 7.] *Patruelis.* Sic vertit Interpres ἀνεψιόν, cum hoc loco fratre genitum, atque, ut vulgo dicimus, nepotem significet. Theodosius quippe ex Eudoxia Arcadii filius fuit, cuius frater Honorius, soror Placidia, Valentiniani III. mater, quod nemo ignorat. Vide Anastasii Bibliothecarii historiam pag. 11. sub finem de genealogia Valentiniani Magni accurate disserentem, licet schema genealogicum, quod praemittitur, corruptum sit.

Pag. 4. A. [448, 8.] ἀναγονεῖ. Lege ἀναγονεῖ.

Pag. 4. A. [448, 10.] *Tutorem Stelichonem.* Recte Interpres expressit vocem ἐπίτροπος, quam Graeco textui inserendam docuit in notis David Hoeschelius. De Stelichone res protrita, notumque, quid Claudianus in eius laudes poetica licentia effusus, alique, praesertim Ethnici, conscripserint. Unum e nostris profero Orosium, qui Zosimi atque Olympiodori in commendando Stelichone suo effraenem coerceat audaciam. *Cum a Theodosio Imp. seniore, inquit cap. 37. lib. 7., Rufino orientalis aulae, Stelichoni occidentalis imperii cura commissa esset, quid uterque egerit, quidve agere conatus sit, exitus utriusque docuit: cum alius sibi, alius filio suo affectans regale fastigium, gentes barbaras ille immisit, hic fovit. Tum c. seq. initio: Interea Comes Stelicho Vandalorum imbellis, avarae, perfidae et dolosae gentis genere editus, parvi pendens quod sub Imperatore imperabat, Eucherium, filium suum, in imperio substituere nitabatur. Et paulo post: occisus est Stelicho, qui ut unum puerum purpuram indueret, totius generis humani sanguinem dedit etc.*

Pag. 4. A. [448, 12.] *Serenam duxisset.* Genus tacet, quod docuit Zosimus p. 810. sub fin.: Θεοδοσίον γὰρ τοῦ πρεσβυτέρου σπουδαίων ἀδελφιδῆν κ. τ. λ. — licet enim filiae fratris Theodosii senioris matrimonio iunctus esset, amborumque Theodosii filiorum regna ei credita fuissent, et annos tres ac vi-

ginti militum Ducis munus gessisset etc. Ex quibus aliisque videas non tantum Eunapii Sardiani, quod monuit Photius., sed nostri etiam Olympiodori breviatorem Zosimum fuisse.

Pag. 4. B. [448, 14.] *Thermantiae*. Miror omissam ab Olympiodoro alteram Stelichonis filiam Mariam, cuius nuptias cum Honorio Imp. Epithalamio celebravit Claudianus, quamque cum sorore non omisit Marcellinus Comes in Chronico, sub Consulatu Bassi et Philippi: *Stelicho Comes, cuius duae filiae, Maria et Thermantia, singulae uxores Honorii Principis fuere, utraque tamen virgo defuncta* etc. Thermantiae mortem mense Panemo 5. Kal. Augusti feria 6. renuntiata fuisse Constantinopoli Indict. XIII., Honorio X. et Theodosio VI. Coss., hoc est anno 415., testatur Chronici Alexandrini Auctor Anonymus.

Pag. 4. B. [448, 17.] *Olympii sanguinaria inhumanique opera*. Zosimus iisdem in hunc Magistrum officiorum apud Christianos celeberrimum actus intemperii, plura de eo comminiscitur libro quinto a pag. 808. *Olympius oriundus a Ponto Euxino, splendida quadam militia Palatina donatus, quum sub specie pietatis Christianae magnam intra se malitiam tegetet, atque hominem se frugi modestumque simulans cum Principe colloqui frequenter solet* etc. Cetera non exscribo, neque P. 90 enim mihi animus est conciliare omnia, quae de Stelichonis caede prorsus ἀσύγκλειστα apud Philostorgium, Orosium, Sozomen., Marcell. aliosque.

Pag. 4. B. [448, 20.] *Alarichum Gothorum praefectum*. Marcellianus in Chron. Olybrio et Probo Coss. narrat: *Rufinum Patricium Arcadio Principi tendentem insidias, Alaricum, Gothorum regem, missis ad illum pecuniis, infestum rei publicae fecisse, et in Graeciam misisse*. Inde postea a Stilichone in Illyricum, quod Honorio in partitione imperii obvenerat, invitatus, teste Prospero in Fastis, cum Radagaiso perruptis Alpium claustris Italiae fines pervasit. Plura in eandem rem Orosius, Sozomenus, aliique, quibus iunge Philostorgii Excerpta a Iacobo Gothofredo edita initio libri 12.

Pag. 4. C. [449, 4.] *Honorii Placidiam*. Sororem intel- V. 200 lige, quod in Graeco expressum Latinae interpretationi deest. Huius longiorem apud Gothos moram, initasque cum Ataulfo rege nuptias videtur ignorasse Constantinus Manasses, qui sic canit pag. 51. editionis Regiae, quae brevi vulgabitur:

Καὶ πλοῦτον τὸν βασιλεῖον Ἀλάριχος λαμβάνει.
Καὶ Πλακιδίαν ἀδελφὴν ὄσαν τοῦ βασιλέως,
Ἦτις φηγοῦσα παρεῦθε τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων
Σπουδῇ πρὸς τὸν Ὀνῶριον τὸν ἀδελφὸν ἐκτρέχει
Εἰς Ῥάβενναν στερόφοννον πόλιν προσπεφυγότα,
Καὶ Κωνσταντίῳ ζευγνυζαὶ τῇ ταύτην σεσωκότι.

Ἐξ ὧν Οὐαλεντινιανὸς ὁ νέος ἀπετέχθη
Ὁ μετὰ ταῦτα βασιλεὺς ἀναδειχθεὶς τῆς Ῥώμης.

Quae sic vertit Ioannes Leunclavius: *Rex Alaricus Imperatoris opibus potitur, et ipsa Imperatoris sorore Placidia, quae mox de barbarorum manibus elapsa, celeriter ad Honorium fratrem se contulit, qui Ravennam, urbem munitam, profugerat: est autem in matrimonium collocata Constantio, per quem servata fuerat, de quo hic Valentinianus Iunior procreatus est, qui secundum haec Romae imperium consecutus fuit.*

Pag. 4. C. [449, 6.] Attalum illustrem virum, qui ab Alarico ad imperium promotus est, vere pila ludibriumque iocantis Fortunae, factus, relictus, non summam tunc gessisse Praefecturam, sed urbis Romanae duntaxat fuisse Praefectum, docet Philostorgius in Excerptis lib. 12., nemine, quod sciam, refragante: οὗτος δὲ Ἴων μὲν ἦν τὸ γένος, Ἕλληνα δὲ τὴν δόξαν, τῆς αὐτῆς δὲ πόλεως ἑπαρχος. Viderint ergo qui ἑπαρχον καὶ ἑπαρχότητα Praefectum Praetorio, et summam Praefecturam ἀνεξείαστως interpretantur.

Pag. 4. C. [449, 8.] Sarum. De quo multa Sozomenus lib. 9. capp. 9. et 15. Philostorgius lib. 12. segmento 5. et Zosimus Comes lib. 6., qui in hoc, aut auctoris obitu aut temporum iniuria, deficit; neque vero auctiorem fuisse Photii tempore Zosimum, par est credere, ut discimus ex Codice 98. τοῦ μυριοβιβλου. Quod autem ad oram exteriorem notavit Interpres, Asarum quoque appellatum fuisse, id ex depravato per incuriam dormitantis amanuensis codice originem traxit; sic quippe legendum in Excerptis illis Photianis: ἀλλὰ Σάρος Ἰότθος καὶ αὐτὸς διάφορος ὧν Ἀλαρίχῳ, non vero ἀλλ' Ἀσαρος.

Pag. 4. D. [449, 16.] Centenarios quadraginta accepisse. Hinc tantum incipiunt Olympiodori Eclogae in Romanae historiae tomo 3. editionis Sylburgianae.

Pag. 4. D. [449, 19.] Καισαρίνα. Scribendum καὶ Σερήνα, de cuius et Eucherii filii morte, nec non de Romae gemina obsidione, et prae immani fame ἀλληλοφαγία plenae sunt Historicorum paginae. Inter ceteros Zosimus refert in Circensibus ludis, Attalo tum absente, suclamatum fuisse: *Pretium pone carni humanae.*

Pag. 4. D. [449, 25.] Buccellarii vocabulum. De buccellis, buccellato et buccellariis praeter Adriani Turnebi adversaria, et Nicolai Rigaltii V. C. Glossar. Tacticum, quae citantur a P. Andrea Schotto, consule sis Cuiacium, iurisperitorum principem, et Dionysium Gothofredum multis locis, Bonaventuram Vulcanium in notis ad Themata Porphyrogenetae, Glossar.

P. 91 Meursii, Heriberti Rosueydi Onomasticon ad vitas Patrum, Claud. Salmasium in Notis ad auctores hist. August., Ioannem

Ludovicum de Lacerda, Ioannem Gerardum Vossium aliosque passim. Quam vero ob causam idem illud Buccellarii vocabulum inclinante iam Orientis imperio Hellenogalatis sive Gallograecis, quod ait Suidas, eorumque regiohi adhaeserit, docet te, si nescis, Constantinus Porphyrogenitus, cuius tamen hoc in argumento auctoritatem respuit Salmasius in Plinianis ad Solinum exercitationibus.

Pag. 4. D. [450, 1.] *Foederatorum nomen.* Quod Ioannes Meursius in Glossario ex Malcho Philadelphensi (cuius haec verba in Excerptis pag. 94. B. C. editionis regiae: *ὅτι ἐν τῷ ἔξῃς ἔτει ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἦλθον ἐν Θρακίᾳ τῶν ὑποσπόνδων Γότθων, οὓς δὴ καὶ φοιδεράτους οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσι*.) nec non ex Iordane de rebus Geticis colligere videtur, Gothi duntaxat hoc nomen tributum fuisse: — tum ex nostro hoc Olympiodoro, tum ex aliis scriptoribus antiquis refelli potest, ac nominatim Procopio lib. 1. Vandalicorum p. 106. sub initium: *ἐν παρασκευῇ εἶχε πέζους μὲν στρατιώτας μυρίους, ἰππέας δὲ πεντακισχιλίους ἐκ τῶν στρατιωτῶν καὶ φοιδεράτων ξυνελεγμένους. ἐν δὲ δὴ φοιδεράτοις πρότερον μὲν μόνοι βάρβαροι κατελέγοντο, ὅσοι οὐκ ἐπὶ τὸ δοῦλοι εἶναι, (ἄτε μὴ πρὸς Ῥωμαίων ἠσσημένοι,) ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ τῇ ὁμοίᾳ εἰς τὴν πολιτείαν ἀφίκοιντο. φοιδερα γὰρ τὰς πρὸς τοὺς πολέμιους σπονδὰς καλοῦσι Ῥωμαῖοι. τὸ δὲ νῦν ἀπασι τοῦ δνόματος τούτου ἐπιβατεύειν οὐκ ἐν κωλύμῃ ἐστὶ, τοῦ χρόνου τὰς προσηγορίας, ἐφ' ὧν τέθεινται, ἥκιστα ἀξιούντος τηρεῖν, ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀεὶ περιφερομένων ἢ ταῦτα ἄγειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι, τῶν πρόσθεν αὐτοῖς ὀνομασμένων ὀλιγοροῦντες. ἄρχοντες δὲ ἦσαν φοιδεράτων μὲν Λωρόθεος etc.* Illustris plane locus, qui et lucem foeneretur Olympiodoro, et ab eo vicissim accipiat, qua refellantur ii, qui id demum Procopii tempore contigisse contendunt. Poterat etiam Meursius suffragantem opinioni suae Suidam adscribere: *φοιδεράτοι· οὕτω καλοῦσι Ῥωμαῖοι τοὺς ὑποσπόνδους τῶν Σκυθῶν.* Gothos autem vulgo Scythas dictos Traianus Patricius asserit, referente Anastasio Bibliothecario historiae ecclesiasticae pag. 53. editionis regiae. Plura de foederatis R. P. Sirmondus in notis ad Sidonii Apollinaris epistolas, Carolus Annibal Fabrotus Glossario ad Cedrenum, alique.

Pag. 5. A. [450, 5.] *Olympium a Constantio fustibus matatum.* *Ῥοπάλοις παιόμενον* habent Graeca, quae etiam dictione usus Photius in amplioribus ex historia Philostorgii eclogis initio libri 12.: *ἀλλ' οὐκ εἰς μακρὰν καὶ αὐτὸν Ῥοπάλοις ἀναφροθέντα (plumbatis caesum reddit interpres) τῆς μαιφονίας τὴν δίκην ἀποῖσαι τῷ Στελίχωνι.* Quodsi paulo post Stelichonis obitum poenas dedit Olympius, *ὃς ἠγάγετο Πλα-*

κιδίων verti debuit non qui duxerat, sed qui *Placidiam* duxit uxorem, anno scilicet dominici natalis 417.

Pag. 5. A. [450, 9.] *Rhodogaisus*. Vulgo Radagaisus aut Rhadagaisus dicitur sancto Augustino, Prospero utriusque, Marcellino, Cassiodoro aliisque. Orosius hunc omnium antiquorum praesentiumque hostium longe immanissimum appellat, qui, ut mos barbaris, Romani generis sanguinem Diis suis propinare decreverat.

Pag. 5. A. [450, 9.] κεφαλιῶται ὀπτιμάτοι ἐκαλοῦντο. Fridericus Sylburgius *proceres*; Andreas Schottus *Primarios viros* reddit. Recentiores Graeci κεφαλᾶδας Praefectos castrorum aut militum duces ac centuriones appellant, de quibus consule Glossaria Rigaltii et Meursii.

Pag. 5. B. [450, 12.] Ἀδαούλφος. Latinis dicitur Ataulfus, imo et Graecis, Zosimo, Sozomeno et auctore Chronici, cui Alexandrino nomen est, Indictione XIII., Honorio X. et Theodosio VI. Augg. Coss.: μὴν Γορπιαίῳ τῇ πρὸ τῆς Καλανδῶν Ὀκτωβριῶν ἡμέρᾳ παρυσκενῆ ἐδηλώθη ἀγροῆσθαι Ἀταούλφον βαρβαρον. Philostorgius Ἀδαούλφον appellat, et ab Olympiodoro nostro solo dissentit accentu.

P. 92 Pag. 5. B. [450, 17.] De Constantinō Tyranno praeter Marcellinum Illyric. in Chron. sub consulatu Honorii IX. et Theodosii IV., Idatium in Fastis et Chron., Prosperum in Fast. similiter et Chron., Cassiodorum aliosque, qui brevitatis studio praecipua quaeque omiserunt, consulendos omnino censeo Orosium lib. 3. cap. 40., Sozomenum lib. 9. cap. 11. ac nominatim Zosimum, qui initio libri sexti eadem ferme omnia recenset, quae ex Olympiodoro perstrinxit Photius:

- 1) De militari tumultu in Britannia excitato, vel Honorio VII. et Theodosio iterum Coss., vel paulo ante, ut noster hic insinuat, vel etiam tardius, Basso nimirum Philippoque Coss., ut alii contendunt, biennio ante captam ab Alarico Romam.
- 2) De Marco, Gratiano ac Constantino subinde creatis Impp.
- 3) De Iustino sive Iustiniano et Neovigaste, ducibus Constantini.
- 4) De Bononia, urbe maritima, quam noster Olympiodorus recte primam in Galliae finibus positam docet e Britannia venientibus, perperam vero Zosimus in inferiori seu secunda Germania collocat, Γερμανίας ὄσα πόλις τῆς κάτω.
- 5) De conciliatis sibi ad Alpes usque, quae Galliam Italiamque disterminant, exercitibus; quos Gallos et Aquitanos, observata iam aliis, certe familiari per illa tempora divisione, appellat Olympiodorus, cui subscripsit etiam Sozomenus.
- 6) De eiusdem Constantini filio natu maiore Constante, quem a patre habitu Caesaris ornatum in Hispaniam missum docet Zosimus. Eum vero ex monacho factum esse Caesarem Orosius et Marcellinus, Christiani scriptores, graviter expostulant.

Pag. 5. D. [451, 17.] Iulianum deinde eo ipso tempore Nobilissimum nominavit. Sic quippe corrigendum mendum typhetae negligentia inductum. Nobilissimi dignitatem per ea tempora Augustorum filiis aut propinquis tributam videor mihi observasse quendam veluti gradum ad Caesaris nomen dignitatemque exstitisse. Neque longe abeundum, cum Olympiodorus noster paulo post aperte pronuntiet, Valentinianum III., qui superstitute etiamnum Honorio dictus fuerat Nobilissimus, impellente fratrem Placidia, post Honorii mortem restituito V. 201 primum Constantinopoli Nobilissimi titulo, tum iussu Theodosii Thessalonicae Caesarem nuncupatum, ac deinde Romae ab Helione Patricio et officiorum Magistro Imperatoria veste indutum fuisse. De voce consule Iulium Caesarem Bullengerum de Imp. Romano, Iacobum Gutherium de officiis Domus Augustae, Meursium et Fabrotium in Glossariis, aliosque. Nec superfluum forte fuerit hic monuisse, duplici plerumque compendio nomen illud efferi, vel simplici N., ut in fastis nummisque veteribus, vel syllaba integra Nob., ut apud Idatium in fastis Consularibus, Ricimere et Clearcho Coss.: *Ipsa anno natus est Honorius Nob. in purpuris die V. Id. Sept.*, pro quo quidam male substituunt *Nobis*. Notandum quoque Philostorgium tæmate 10. lib. 12. non Latinam vocem, ut Olympiodorus, sed Graecam usurpasse, τὴν τοῦ ἐπιφανεστάτου ἀξίαν.

Pag. 5. D. [451, 20.] De Iovii, Praefecti Praetorio et Patriciatus dignitate sublimis, aliorumque ab Honorio missa ad Attalum legatione, eiusdemque Iovii perfidia legendus Zosimus, licet nonnulla omiserit, quae ad illustrandam temporum illorum historiam excerpsit Photius. Neque mihi placere potest Interpretis nostri nimia in eadem voce inconstantia, dum modo Iovium, modo Iobianum, modo Iovinianum vocat.

Pag. 5. D. [451, 21.] Valens utriusque militiae dux. Zosimus Dalmaticarum legionum Praefectum ac Magistrum equitum nominat, et ab Alaricho, dum adhuc in fide Attalo data perseveraret, ob proditionis suspicionem interfectum scribit.

Pag. 6. A. [452, 8.] Eusebium Praepositum φύλακα τοῦ κοιτώρος, hoc est, προϊεστῶτα τῶν βασιλικῶν κοιτῶνων, appellat Zosimus lib. 5. pag. 821. editionis Sylburgianae; Allobichum vero sive Ellebichum τὸν τῶν ἰππέων ἡγούμενον καὶ μετὰ Βιγιλάντιον ὑπαρχον. Eius necem paucis perstringit Hermias Sozomenus lib. 9. cap. 12., ubi Alabichus corrupta voce dicitur. Alius vero ab eo existimandus est Edobccus, sive Edobincus, Constantini tyranni partibus addictus, de quo plura idem Hermias citati lib. capp. 13. et 14. et Rhenatus Profuturus Frigeridus, cuius non ignobile fragmentum in librum 2. Historiae Francicae coniecit Gregorius Turonensis. P. 93

Δυναστείαν nihil est, quod cogat intelligere τὴν ἐπαρχίαν τῆς αἰλῆς, cum nulla apud veteres exsistent summae huius dignitatis Eusebio collatae vestigia. Displicet quoque Interpretis decretum illud *publicum*; verum in iis similibusque minutis persequendis non immoror.

Pag. 6. A. [452, 13.] Attali geminam depositionem opera perducellis Iovii procuratam non solus narrat Olympiodorus; consonat ei vel maxime Zosimus lib. 6. aliique passim. Tiro Prosper in Fastis, Honorio X. et Theodosio VI. Cos.: *Attalus* (qui superiore anno in Galliis tyrannidem resumpserat) *a Gothis ad Hispanias migrantibus neglectus, et praesidio carens capitur, et Constantio Patricio vivus offertur.* Marcellinus Comes triennio citius, quam par erat, Theodosio Imp. V. solo Cos. haec habet: *Attalus in mari captus atque Honorio exhibitus, truncata manu vitae relictus est.* Praeclare omnino Orosius lib. 7. cap. penultimo: *Quid de infelicissimo Attalo loquar, cui occidi inter tyrannos honor, et mori lucrum fuit? In hoc Alaricus Imperatore facto, infecto, reflecto ac defecto citius his omnibus actis paene quam dictis, minus risit, et ludum spectavit imperii.* Plura subinde persequitur, quae in compendium a Marcellino Illyriciano redacta exhibuimus. Electum vero prae ceteris memoratum illud supplicii genus arbitror, quod, ut cum Zosimo, Sozomeno aliisque narrat Philostorgius, mandasset alias Attalus Honorio, τὸν ἰδιώτην ἀφελέσθαι βίον καὶ τῶν τοῦ σώματος ἀκρωτηρίων τῇ χειρὶ μὴ τὴν τοῦ ὕλου σωτηρίαν ἀνήσασθαι. Quae de vera digitorum duorum aut integrae dexteræ abscissione intelligi nihil prohibet, imo id maxime persuadet Lipara insula, in quam relegatus est ἀκρωτηριασθεὶς Attalus, quidquid contra quidam viri docti scripserint. In hunc ergo merito quadrabit illud Adonibezeci Iud. 1. 7.: *Sicut feci, ita reddidit mihi Deus.*

Pag. 6. B. [452, 23.] Alaricum Campaniam vicinasque Rhegium usque Bruttiorum metropolim vastasse provincias testantur et alii scriptores, S. Augustinus de Civitate Dei, Philostorgius, Iordanes sive Iornandes, Ravennatum Episcopus, Auctor Miscellae lib. 15., (qui Consentiae mortuum Alaricum, et in medio Basentii amnis alveo sepultum recitat,) quibus praeivit Orosius extremo capite libri septimi, ubi etiam observat, tentato ab eodem Alarico in Siciliam transitu, Gothos in conspectu suorum miserabiliter abreptos et demersos fuisse.

Pag. 6. B. [452, 23.] Βερτιλίας pro depravata voce Βερραρίας apposite subrogarunt Hoeschelius et Schottus. De stantius arte magica consecratis, quarum etiam paulo post meminit Olympiodorus noster gentilittiae superstitioni pertinacissime addictus, plura alias, si Deus otium dederit, exponuntur. II.

Iud modo non omiserim, simulacrum illud ἀλεξίκακον positum fuisse non in finibus Bruttiorum, sed in ipso Siciliae littore iuxta Messanam, ut quae de Asclepio, illius eversore, mox subdit, planum faciunt. Cum vero Asclepius, quem Aesculapium reddit Interpres, possessionum Constantii et Placidiae fuerit per Siciliam Procurator, necesse est eversionem statuae illius non contigisse ante annum Dominici Natalis 417.

Pag. 6. D. [453, 14.] *Gerontius, belli dux, Maximum, filium suum, Caesarem renuntiat.* Zosimus initio libri sexti meminit huius Gerontii cum ait: Iustiniano et Navigaste ducibus a Saro interfectis, suffectos a Constantino tyranno Edobinchum, natione Francum, et Gerontium, ex Britannia oriundum, quos veritus Sarus ab obsidione Valentiae recesserit. Eundem Gerontium addit, conciliatis sibi militibus barbaris in regione Celtarum, adversus Constantium defectionem molitum fuisse. Cetera, quae ad Maximum, non eius filium, ut vertit Interpres delusus ambigua voce παῖδα, sed famulum, aut e familiaribus unum, in ordine sive schola domesticorum militan-tem, et ad generosam Gerontii cum uxore Nonnechia sive Nunichia et Alano quodam milite mortem pertinent, mutuanda suadeo ex Orosio capite penultimo libri 7., ex Renati Profuturi Frigeridi fragmento, ex Miscellae historiae libro 14. aliisque, quibus longe certiora et uberiora scripsit Sozome-⁹⁴ nus lib. 9. cap. 13. et narrationi Olympiodori magis affinia.

Pag. 6. D. [453, 21.] *Constantinus Arelate obsessus ad templum confugiens sacerdos ordinatur.* Marcellinus in Chronico Constantium apud Arelatem, filium vero eius Constantem apud Viennam capite plexum asserit. Quae e diametro pugnant cum iis, quae Olympiodorus narrat, cuique συγχρόνῳ maior haud dubie fides habenda, quam illi, qui centum post annis scripsit. Idatius in Fastis: *Constantini tyranni in conto caput allatum fuit 16. Kal. Octob., Theodosio Aug. IV. Consule*, sed locum modumque necis non aperit. In Chronico intra Gallias occisum memorat ab Honorii duce Constantio, captum dicere debuerat. Propius rem attingit Prosper in Fastis: *Constantinus per Honorii duces Constantinum, (lege Constantium,) et Ulphilam apud Arelatense oppidum victus et captus est, cuius filium Constantem in Hispania regnare exorsum Gerontius Comes, in Maximum quemdam tyrannidem transfere-ns, interemerat.* Renatus Frigeridus Constantinum hunc supra Mincium flumen, immissis a Principe percussoribus, capite truncatum profitetur, multaque alia subdit Lectori curioso non obfutura.

Pag. 6. D. [454, 4.] *Cognatos suos.* Zosimus lib. 6. quatuor nominatim designat ex Theodosii Magni familia Hispanias pro Honorio adversus Constantem collectis raptim militibus

propugnasse: Verinianum et Didymium, qui capti cum uxoribus, in custodiam dati et iussu Constantini interfecti sunt: Theodosium et Lagodium, qui, audita aliorum clade, hic in Italiam, alter in Orientem profugerunt. Videndi quoque de his Orosius, eiusque exscriptor Paulus, seu quis alius Miscellae consarcinator, lib. 13. extremo, nec non Sozomenus, apud quem cap. 11. lib. 9. Didymus, Verianus, Theodosiolus atque Lagodius appellantur quatuor illi Honorii Imperatoria propinqui.

Pag. 7. A. [454, 14.] *Maximus, eius filius (l. famulus), ad foederatos confugit barbaros.* Prosper in Chron.: *Maximo in Hispania regno ablato vita concessa, eo quod modestia humilitasque hominis affectati imperii invidiam non merebatur. Olympiodoro consentit Orosius: Maximus exutus purpura destitutusque a militibus, vivus inter barbaros in Hispania egens exulat.* Quae verba suo more sublegens Paulus Diaconus corruptit: *Maximus deinde purpura exutus in Hispania exulans obiit.* Neque enim obiisse tum dicendus est in Hispania Maximus, si idem ipse est, de quo paulo post eodem lib. 14. haec subdit: *Maximus apud Hispanias factione Ioviani, qui tunc in re militari clarus habebatur, tyrannidem assumpsit. Nec multo post separati utriusque, et capti ab exercitu Honorii, eidem, cum apud Ravennam tricennalia sua perageret, praesentantur.* Certe eadem de Maximo referuntur a Prospero in Chron.: *Maximus tyrannus de regno deiicitur, ac Ravennam perductus* V. 202 *sublimem speculatorum pompam tricennialibus Honorii praebat; et a Marcellino Comite: In tricennalia Honorii Maximus tyrannus et Iovinus ferro victi, (forte vincti,) adducti de Hispaniis atque interfecti sunt.*

Pag. 7. B. [454, 16.] *Moguntiacum sive Magontiacum, (sic enim Sylburgius, Hoeschelius aliique recte emendandum monuere,) alterius Germaniae urbem.* Primae utique ac superioris, τῆς ἀνω, non secundae, quam ad extremas Rheni Mosaeque ripas iacentem τὴν κάτω Γερμανίαν, inferiorem Germaniam Ptolemaeus, Zosimus aliique indigitant, cuique Metropolim praefuisse Agrippinensem Coloniam Ubiorum nemo nescit. Quid si alterius Germaniae nomine Belgicam cis Rhenum sitam, Minoremque dictam Germaniam denotare voluit ad discrimen Maioris, τῆς μεγάλης, quae a Rheno ad Arcton longissimis spatiis porrigitur. Urbem illam per ea tempora a barbaris vastatam deflet sanctus Hieronymus in epistola ad Gerontiam de monogamia: *Quidquid inter Alpes et Pyrenaeum est, quod Oceano et Rheno includitur, Quadus, Vandalus, Sarmata, Alemi, Gipedes, Eruli, Saxones, Burgundiones, Alemanni et hostes Pannonii vastarunt: etenim Assur venit cum illis. Magontia-* P. 95 *cum, nobilis quondam civitas, capta atque subversa est, in ec-*

clenia multa hominum millia trucidata, Vangiones longa obsidione deleti; Remorum urbs praepotens, Ambiani, Atrebatas, extremeque hominum Morini, Tornacum, Nemetas, Argentoratum translatae in Germaniam: Aquitaniae, Novemque populos Lugdunensis et Narbonensis provinciae praeter paucas urbes populatae sunt cuncta; quas et ipsas foris gladius, intus vastat fames. Quae damna non culpa principum accidisse testatur, sed scelere semibarbari proditoris: Stelichonem intelligit, quem genere Vandalum fuisse Orosius, Paulus Diaconus alique demonstrant.

Pag. 7. B. [454, 16.] De Iovino eiusque fratre Sebastiano dicturi sumus in Chronico nostro. Pauca haec interim ex Orosio: *Iovinus, vir Galliarum nobilissimus, in tyrannidem mox ut assurrexit, cecidit. Sebastianus, frater eiusdem, hoc solum, ut tyrannus moreretur, elegit. Manu Dardani interfectum noster hic paulo post affirmabit.*

Pag. 7. B. [454, 17.] *Goaris Alani studio.* De eo Renatus Frigeridus apud Gregorium Turonensem: *Interea Respential Alanorum* (sic enim legendum, non *Alamannorum*, ut habent vulgatae Gregorii editiones, etiam Duchesniana, ceteris licet emendatior,) *Goare ad Romanos transgresso, de Rheno agmen suorum convertit, Vandalis Francorum bello laborantibus, Godigisclo rege absumpto, acie viginti ferme millibus ferro peremptis, cunctis Vandalorum ad internecionem delendis, ni Alanorum vis in tempore subvenisset: qua ratione emaculandum arbitror locum illum vitiosa interpunctione aliisque mendis deformem. Tum quibusdam intermissis: Vix dum quartus obsidionis Constantini mensis agebatur, cum repente ex ulteriori Gallia nuntii veniunt, Iovinum adsumpsisse ornatus regios, et cum Burgundionibus, Alamannis, Francis, Alanis omnique exercitu imminere obsidentibus.*

Pag. 7. B. [454, 17.] *Guntiarium, Burgundionum praefecti.* Sic enim Interpres φύλαρχον reddit, quae vox regem alius sonat summumque principem: quod pluribus firmare possem veterum testimoniis: unum eligo Constantinum Manassem pag. 92. editionis regiae de Carolo Magno, cuius auxilium Leo Papa imploraverat:

Ἦν δὲ τῶν Φράγγων φύλαρχος ὁ Κάρουλλος ἐκεῖνος,
 Πῆγας τοὺς σφῶν κατάρχοντας οἶδασι Φράγγοι λέγειν.
 Λέγεται τοῦτον Κάρουλλος, ἦν γὰρ παπποπατρόθεν
 Ὑπὸ Χριστοῦ καλούμενος, καὶ σέβων Χριστοῦ νόμου.

Prosper in Fastis, Lucio V. C. Consule, Burgundiones partem Galliae propinquam Rheno obtinuisse refert, quo anno Iovinum et Sebastianum fratres in Gallia regno arrepto peremptos esse memorat. Gondicarius sive Cundicharius aliis dicitur, non Guntiarium. Cassiodorus in Chronico, Theodosius

XIV. et Valentiniano IV. Coss.: *Cundicharium, Burgundionum regem, Aëtius bello subegit, pacemque ei reddidit supplicanti, quem non multo post Hunni peremerunt*: quae ex Tironis Prosperi Fastis derivata sunt, ubi Gundicarius scribitur. De Burgundionibus plura qui volet, adeat Orosium libri 7. cap. 31., Socratem libri 7. cap 30., Idatium in Chronico, Paulum Diaconum Miscellae libro 14., Sidonium Apollinarem aliosque. Ibidem *παραινεῖ* scribendum, non *παραινει*.

Pag. 7. B. [454, 22.] Sarus Alarico primum, tum Ataulfo infensissimus hostis, non scutis adhibitis, ut Interpres vertit, quasi *σάκεσιν* haberent Graeca, sed saccis per tumultum temere arreptis, pannisque quibuscumque obviis, veluti quibusdam retibus ad feram capiendam iniectis, captus est vivus, Olympiodoro teste, cui non refragantur alii. Quis vero *Bellerides* ille fuerit, cuius caedem ab Imperatore minime vindictam defectioni Sarus praetexuit, obscurum est. Neque maior lux affulget iis, quae de *Charatone*, primario Hunnorum rege, et de *Donato* contra iurisiurandi fidem iugulato, saepe ad Hunnos legatione historicus subiicit. Certe vix ex eius narratione elici potest, cuius fuerit Donatus ille, aut quis fuerit Imperator, a quo ad barbaros missus sit.

P. 96 Pag. 7. D. [456, 4.] *Dardanus praefectus Iovinum sua manu percutiens interimit*. Prosper Pithoeaeus in Chronico ad annum Honorii Imperatoris 19. Dardani huius meminit: sed quia locus vitiosa interpunctione laborat, quam auxit editio Andreae Duchesnii, ne incautis fraudi imposterum esse possit, integrum hic adscribere operae pretium censui: *Iovinus tyrannidem post Constantinum invadit. Industria viri strenui, qui solus tyranno non cessit, Dardani, Ataulfus, qui post Alaricum Gothis imperitabat, a societate Iovini avertitur. Salustius quoque et Sebastianus occisi. Valentia, nobilissima Galliarum civitas, a Gothis effringitur, ad quam se fugiens Iovinus contulerat*. Inde vero ad Imperatorem in Italiam missum Dardanus manu sua interemit, caputque eius ante portas Ravennae, regiae sub Honorie civitatis, palo affixum est. Quod enim *Carthago* dormitanti librario in locum Ravennae subreperit, res clara est ex iis, quae de Constantino tyranno, eiusque filio Iuliano, Maximo (sic enim legendum, non Maximo,) atque Eugenio tyranno subiungit. Corrigendus quoque Theophanes ad annum Theodosii quartum: *τοῦτω τῷ ἔτει ἐσφάγησαν ἐν Γαλλίαις Ἰουβιανὸς καὶ Σεβαστιανὸς οἱ λαμπρότατοι, καὶ ἦλθον αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐν Ῥώμῃ, καὶ μεθ' ἡμέρας εἰς ἐσφάγησαν Σαλούστιος καὶ Ἡρακλειανὸς*.

Pag. 8. B. [456, 19.] Bonifacii laudes Tiro Prosper pluribus exsequitur in fastis, cum ad annum Christianae aerae 422., Coss. Honorio XIII. et Theodosio X., tum ad 427., Hierio et

Ardabure Coss., et 432. sub Consulatu Aëtii et Valerii. Adde Idatium ad annum ab obitu Honorii VIII., Marcellinum Illyricianum iisdem Valerio et Aëtio Consulatum gerentibus, Jordanem de rebus Gothicis, Anastasium Bibliothecarium p. 39. et 40. editionis regiae, et ex eo consarcinatorem Miscellae Historiae libro 14. ac priorem utroque Theophanem ad annum Mundi 5931.: δύο στρατηγοὶ ἦσαν Ἀέτιος καὶ Βαρηφάτιος, et quae sequuntur suo tempore vulganda: ex hoc quippe fonte cetera prodierunt, quae posteriores Graeci Latini scriptores de ambobus a Theodosio Iuniore missis ad Valentianum falso tradiderunt. Ceterum Massiliam, Phocaeensium in Narbonensi colonia nobilissimam coloniam, adversus Aulsum industria et virtute Bonifacii τοῦ γενναιοτάτου strenue propugnatam, nullus, quod sciam, praeter Olympiodorum observavit.

Pag. 8. B. [457, 5.] Constantii Constantisque Consulatus anno congruit Dominici Natalis 414., quamquam solius occurrat Constantii mentio in Fastis Idatii et apud Tironem Prosperum. Designati vocem a Latinis ad Graecos transiisse, certum est. Meursius in Glossario, cui et hic Olympiodori locus poterit posthac interseri, ex Glossis Basilicorum illud unum in medium adducit: δεσπογεγενησθαι, ἀποδίσκυσθαι. Quod vero subdit non uno in loco noster hic Olympiodorus de immensis sumptibus in consulatu ac praetura fieri consuetis, collatis aliorum scriptorum laciniis, illustrare nec otium nec animus est. Videndus Iustus Lipsius similesque Romanae magnitudinis admiratores.

Pag. 8. C. [457, 9.] *Heraclianus affectatae tyrannidis nomine interemptus.* Paulo Orosio eiusque breviori Paulo Longobardo; seu Landulfo Sagaci initio lib. 14. Miscellae historiae iunge Idatium et Marcellinum in Chronicis, qui plura habent notatu dignissima. Pauciora Prosper in Fastis Lucio V. C. Consule, cuius collegam vocat hunc Heraclianum. De eodem plura Zosimus suppedicaret eruditis, si integra ad nos illius historia pervenisset, cum libro quinto extremo doceat, occiso *Bathnario*, militum in magna Libya Magistro, quocum nupta Stilichonis soror erat, provinciam illam *Heracliano* traditam, qui manu sua Stilichonem interfecit, eiusque facinoris praemium honorem hunc tulit; et libro sexto Africam adversus *submissos* ab Attalo milites *Heracliani* opera in fide Honorii permansisse commemoret.

Pag. 8. C. [457, 19.] Quomodo Constantii forma digna imperio, si torvis magnisque oculis et subtristi tetricoque vultu, nec non capite plano, incumbens equi collo, et oblique huc illucque respectans? Sola erecta cervix imperatorum quid repraesentat, cum Magnus Constantinus inde etiam dictus fue- P. 99

rit τραχηλιας. Quid si εἰρωνικῶς ab Olympodoro poetam illud epiphonematis loco adiectum sit? De Candidiano plura pag. 15. D., ex quibus colligas Placidiae semper favisse, eius-
 V. 203 que peregrinationum ac fortunae comitem et participem fuisse.

Pag. 8. D. [457, 23.] Ianuarium mensem nuptiis Ataulfi cum Placidia Narbone Marcio in aedibus Ingenii sive Eugenii cuiusdam celebratis praefigit Olympiodorus; alii vulgo annum designant Aerae Christianae 414. Idatius in Chronico de loco consentit: *Ataulfus apud Narbonam Placidiam duxit uxorem, in quo prophetia Danielis putatur impleta, qui ait filiam regis Austri sociandam regi Aquilonis, nullo tamen eius ex ea semine subsistente.* Qui enim ex iis natus est hoc vel sequenti anno Theodosius, morte paulo post obita prope Barcinonam tumultatus est. Iordanes de origine Gothorum scribens aberrat a veritate longius, tum quod Gallam Placidiam post mortem duntaxat Alarici Roma ab Ataulfo captivam abductam velit, tum quod nuptias antequam Alpibus superatis Gallias petiisset, coaluisse contendat Foro-Livii Aemiliae civitate, quam in Forum Cornelii Miscellae auctor, quisquis est, transformavit.

Pag. 8. D. [458, 3.] Ἐν πιασῦδι in atrio reddit Interpres: quid, si aula potius aut thalamus? unde et pastophoria, de quibus alias. At δωπεῖται certo certius hoc loco agendi verbum est. Quis enim novis nuptis oblata munera ignorat et Morganegibam, de qua noster Gregorius atque? Sic igitur interpretationem recense: *Aliis insuper nuptialibus donis adiecit Ataulfus quinquaginta formosos pueros, sericis indutos vestibus, quorum singuli utraque manu binos ingentes discos ferebant, alterum auro plenum, alterum gemmis etc.*

Pag. 9. A. [458, 12.] Pro Rustacio sive Rusacio Interpres subrogare malit Rusticium: sed cavesis confundas cum Decimio Rustico, qui ex Magistro officiorum factus tyrannorum praefectus, apud Arvernos ante biennium a ducibus Honorianis captus et crudeliter interemptus est cum Agroecio, ex primicerio notariorum Iovini, multisque nobilibus; ut memoriae prodidit Renatus Profuturus Frigeridus in iam saepe laudato apud Gregorium fragmento.

Pag. 9. A. [458, 15.] *Albinus urbi praefectus.* Gessit praefecturam urbanam anno 414, quo Placidiam duxit Ataulfus, ut miraculo proximum sit intra quadriennium Gothicae direptionis ruinas potuisse reparari. Cogitandum, an de hoc Albino egerit Rutilius Numatianus libro primo Itinerarii:

Iamque aliis Romam redeuntibus haeret eunti

Rafius Albini gloria viva patris,

Qui Volusi antiquo derivat stemmate nomen,

Et reges Rutulos, teste Marone, refert.

*Hulus facundae commissa palatia linguae,
Primaevus meruit Principis ore loqui.
Rexerat ante puer populos pro consule Poenos,
Aequalis Tyriis terror amorque fuit.*

Albini praefecti urbis meminit antiquus Romae lapis, teste Onuphrio in commentariis ad librum tertium Fastorum :

D. N. FL. A R C A D I O

P I O F E L I C I V I C T O R I A C T R I U M P H A T O R I

S E M P E R A U G U S T O

C A E C I N A D E C I U S A L B I N U S V. C.

P R A E F E C T U S U R B I V I C E S A C R A I U D I C A N S

D E V O T U S N U M I N I M A I E S T A T I Q. E I U S.

Pag. 9. B. [459, 3.] De Ataulfi nece eiusque successore Vallia Orosius, Philostorgius, Idatius, Iordanes, Chronicon Alexandrinum, Paulus Longobardus, Isidorus, nosque ex P. 98 iis aliisque historicis in Chronico novae Romae. Verum caedis illius auctorem Dubium Gothum plurimasque *περιστάσεις* Olympiodoro nostro debent antiquitatis studiosi, ut quae de Singerichi barbara crudelitate brevique septem dierum imperio subnectit. Iordanes aliud interfectoris nomen aliamque memorat causam necis, his verbis : *Tertio anno postquam Gallias Hispaniasque domuisset, occubuit gladio illo perforato Vernulfi, de cuius solitus erat ridere statura.*

Pag. 9. C. [459, 13.] *Singerichus, Sari frater.* Corrupta voce in Gothicis Iordanis Originibus *Regerinus*, Orosio, Isidoro aliisque melius *Segebericus* sive *Sigericus* dicitur, quem plerique ob exiguum temporis intervallum ex albo Vesogothorum regum expungunt. *Παιδία* lege, non *παίδια*.

Pag. 9. D. [459, 16.] *Sigesari episcopi e sinu.* Ipus ille videtur Gothorum episcopus Sigesarius, qui teste Sozomeno lib. 9. c. similiter 9. Alarico regi carissimus sacris baptismi undis Christiano ritu abluerat Attalum et Arrianis spem faciebat, ut, si is firmum obtineret imperium, in ecclesiis, sicuti Constantii et Valentis tempore, primatum obtinerent.

Pag. 10. B. [460, 2.] Valerium Thraciae praefectum fuisse imperante Constantio et ab eodem effossas argenteas statuas, ut facile concesserim Olympiodoro, ita falsum esse existimo, quod subiicit: eo primum tempore et hac occasione in Thraciam erupisse Gothos. Discimus enim ex historico Anonymo, cuius excerpta quaedam de rebus Magni Constantini post Ammianum Marcellinum edita sunt, iam a pluribus annis Thracibus infestos fuisse Gothos. Verba ita se habent in codice MS. R. P. Iacobi Sirmondi : *Item cum Constantinus Ther-*

salonicae esset, Gothi per neglectos limites eruperunt, et vasta Thracia et Moesia praedas agere coeperunt.

Pag. 10. B. [460, 24.] Quo tempore Leontius iste Olympiodori cura ac studio ad sophisticum thronum euectus est Athenis, (siquidem ordine temporum per singula decurrat oratio,) iam fatis concessisse videtur celeberrimus ille Atheniensis philosophus Leontius, pater Athenaidis, quae ab Attico, patriarcha Constantinop., in baptismate Eudocia appellata Theodosii Imp. coniux fuit. Cuncta haec uberrima narratione explicat auctor Chron. Alex., cui suffragantem Theophanem ex MS. nostro cod. adiungo: *Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου θυγατέρα Ἀθηναῖδα λεγομένην ἐβάπτισεν Ἀττικός καὶ Εὐδοκίαν μετωνόμασεν. ἦτις κατὰ γνώμην Πουλχερίου γαμήταις Θεοδοσίῳ, κάλλει σώματος καὶ συνέσει ψυχῆς καὶ ἐν λόγοις διαπρέπουσα: quam periocham, ut plerasque alias, praetermisit in sua historia ecclesiastica Anastasius Biblioth. De solenni pallii sophistici concessionem, de balneari pompa, de sophistico throno, de pecunia danda scholarum antistitibus ac similibus, ne actum agam, consule Theatrum Rhetorum R. P. Ludovici Cressolii τοῦ μακαρίτου, ac nominatim cap. 16. lib. 3., capita priora lib. 4. et lib. 5. c. 5.*

Pag. 10. D. [461, 19.] *ἀκρωμῖται*, (sic enim legend. est) Olympiodoro dicuntur οἱ τῶν διατριβῶν προϊστάται, vel quod aliis praeesent ac tanquam humeris omnes supereminerent, (quo sensu οἱ μείζονες dicuntur Hesychio *ἀκρωμῖται*,) vel quod laevo dextroque humero, aut etiam utroque quoddam doctrinae ac magisterii insigne gestarent: certe τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος *ἀκρωμῖα*, καὶ ὤμων κεφαλῆ, καὶ ἐπώμεις, καὶ ἀκροκωλία dicitur Iul. Polluci lib. 2. c. 4. sect. 31. De *Trulis* ac *Trula* nihil mihi aliunde subsidii; cum *Trullo* ac *trulla* nihil notius sit.

Pag. 11. A. [462, 8.] Euplutii magistriani opera redditam fuisse fratri a Vesogothorum rege Vallia Placidiam firmatasque pacis conditiones, aliis indictum fuit. De Magistrianis sive Magisterianis, qui et Agentes in rebus dicti sunt, praeter Glossaria consule quae magno studio ac lectionis varietate collegit noster Heribertus Rosueyus in Onomastico ad Vitas Patrum.

Pag. 11. B. [462, 19.] De Oasi sive Avasi magna et parva eiusque ulteriore eremo plura hic congerere possem ex Ptolemaeo, Strabone, Stephano aliisque geographis, quibus et addere possem historicos, Herodotum in Thalia, Hieronymum in vita sancti Hilarionis, Zosimum libri 5. p. 787., Theodorum Lectorem libro 2. Collectaneorum, Euagrium libri primi cap. 7. ex litteris Haeresiarchae Nestorii, qui ibi in exilio periiit. Verum tanto non est opus apparatu; sufficit digitum intendisse in fontes.

Pag. 11. D. [463, 15.] Herodori lucubrations dum pro more diligenter colligit Io. Gerardus Vossius pag. 292. de historicis Graecis, miratus sum praetermissam fuisse citatam hoc loco ab Olympiodoro nostro historiam de Orpheo et Musaeo, in qua Beatorum insulam ἐπιθετικῶς *Phaeacidem* appellarat, ad similitudinem, ut opinor, Corcyrae Homericæ, quam incolebant

Φαίηκες δολιχῆρες μοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.

Quod vero ad varios ipsius Homeri natales spectat, consule singularem doctissimi viri Leonis Allatii diatribam, qui totam hanc controversiam in favorem patriæ suæ ingeniose extricat.

Pag. 12. A. [464, 6.] Placidia et Constantii nuptias Honorio Aug. XI. et Constantio iterum Coss., hoc est anno Christianæ Epochæ 417., illigat Olympiodorus, a quo haud multum abludunt Idatius in Chronico et Tiro Prosper in Fastis. Natam eodem exeunte anno aut potius sub initium sequentis Honoriam, verisimile est; Valentinianum autem, eius fratrem, Iulio duntaxat mense anni 419. in lucem prodiiisse necesse est, ut anno 425., cum Imperator Romæ renuntiatus fuit, septennis esse potuerit; quod postea testatur noster historicus. Consentit Marcellinus Comes in Chronico indictione II., Monaxio et Plintha Coss.: *Valentinianus Iunior apud Ravennam patre Constantio et Placidia matre quinto Nonas Iulias natus est.* Prosper in Fastis diem hunc annum-^{V. 204} que natalem uno antevertit, et consulatu Honorii duodecimo ac Theodosii octavo temere. consignat, cum a Calendis Ianuarii anni 417., quo die consulatum iniiit Constantius, et Honorio conciliante nuptias, Placidia convenit in manum, ad Calendas Iulias anni 418., octodecim tantummodo numerantur menses, intra quos Honoriam ac Valentinianum natos affirmare non patitur naturalis partus humani conditio.

Pag. 12. B. [464, 17.] Constantium ab Honorio in consortionem imperii adscitum non 7. integros menses explevisse constans est Olympiodori aliorumque sententia, fatali illo somnio subnixâ: *Sextus abiit, septimus inchoatur.* Quo fit, ut assentiri nequeam Prospero, qui in Fastis Agricola et Eustathio Coss. Constantii mortem collocat, cum anno praecedente donatum imperatoria dignitate scribat; multo minus Idatio in Chron. Constantium Imp. Ravennae mortuum suo tertio consulatu affirmanti: cum certum sit ex libro 3. Cod. Theod., adhuc anno Christi 421., Coss. Agricola et Eustathio, superstitem fuisse cum Honorio et Theodosio Constantium paulo ante Calendas Augusti. Aberrat quoque in Chronico a V. C. Pithoeo edito sive idem, sive diversus Prosper, dum ad annum Honorii 29. differt Constantii obitum his verbis: *Constantio dignitas imperii ab Honorio (non) sponte excusis negationem deesse arbitror) delata; qua vix octo mensibus*

usus interit *Valentiniano octo (lege duorum, aut ad summum trium) annorum filio derelicto*. Omnium accuratissime Theophanes in codice MS., quem penes nos habemus, nisi quod iugulatum lingat, quem ceteri pleuritide extinctum volunt: τούτῳ τῷ ἔτει Κωνσταντῖος ὁ πατὴρ Οὐαλεντινιανοῦ ἐβασίλευσε πρὸ ἐξ εἰδῶν Φεβρουαρίου καὶ ἐσφάγη πρὸ δ' ἡνῶν Σεπτεμβρίου. Certe ab octavo Februarii die ad secundum diem Septembris non integri septem fluxere menses, sicque sua somnio et historicorum testimony veritas constat, ut necesse sit falli plerosque omnes chronologos, qui cum Tirone Prospero duobus annis Iulianis, etsi non integris, Constantium imperasse asserunt, aut uno saltem anno mortem eius praevertunt, neque diem, quo diademate ornatus, aut quo vita simul regnoque exutus est, ulla ratione designant.

P. 100 Pag. 12. B. [464, 21.] *De Constantii Imp. electione nuntius mittitur*. Philostorgius non nuntium duntaxat ad Theodosium Constantinopolim ab Honorio Constantioque ablegatum refert, sed ex recepto more missas simul asserit electi Augusti imagines, quas labrata sive laurata fuisse appellatas pluribus exemplis firmat Ioannes Meursius in Glossario mixobarbaro. Quibus addere possumus inter cetera Chronicon Alexandrinum de Anthemio: καὶ εἰσηλθεὶν τὰ λαβράτια αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει διὰ Φερεντίου ἐπαρχοῦ πόλεως. Quod vero *Occidentem pro Oriente* hoc quoque loco temere subrogatum vides, culpae potius librarii properantis, quam eruditi Interpretis *μνημονικῆ ἀμαρτηματι* tribuere soleo, quemadmodum in notis Theodori Douzae ad Acropolitae Logothetae Chronicon Constantinopolitanum, in emendationibus Friderici Morelli ad librum alterum de thematibus Constantini Porphyrogeniti aliisque non semel me observasse memini.

Pag. 12. D. [465, 9.] *Theudericus Valliae suscepit imperium*. Hinc ergo confutare possis eos, qui Valliae regnum Vesogothicum ad 13. pluresve annos prorogant, qua de re adversus Iornandem aliosque disputavimus suo loco. Theodoricus vulgo dicitur, addito Maioris sive Senioris cognomine, ut a Iunioris Theodorico discerni facilius possit, qui, fratre Thorismundo interfecto, regnum Vesogothorum occupavit, pari scelere ab Eurico fratre postea preemptus anno Domini Natalis 469.

Pag. 12. D. [465, 14.] *Uraniam*. Mihi dubium non est aberrasse Interpretem, qui ad infaustum hoc insolensque meteoron refert, quod Hispani nautae *san Telmo*, nostrates Galli *le feu saint Elme, ou sainte Helene* nuncupant. Neque enim Castor et Pollux, aut ipsum Helenae sidus inter prodigia numerantur, cum non raro appareant, neque tanta illis inesse vis perhibetur a physicis, ut malos suo pondere depriment

naveaque demergant pelago. De psittacis adi ex Plinio aliisque Gesnerum, Aldrovandum similesque racematores.

Pag. 13. A. [465, 21.] *Blemmyae barbari apud Talmin.* Noti Blemmyae sive Blemyes priscis scriptoribus; Theocrito Idyllio 7., Dionysio Characeno, Straboni, Melae, Plinio, Ptolemaeo, Stephano, Ammiano Marcellino lib. 14., Zosimo lib. primo, Heliodoro, Procopio, Prisco in Excerptis de legationibus p. 40. editionis regiae, aliisque passim. Unum hic Claudianum assero, ut de *Syene* in locum *Soines* reponenda coniecturam Interpretis firmem:

*Et loca continuo Solis damnata vapore
Irrorat, populisque salus sitientibus errat*

Per Meroën Blemyasque feros atramque Syenen.

In Aethici sive Antonini Itinerario pag. 35. editionis Coloniensis: *Item per partem Arabicam trans Nilum: contra Pselcim, contra Talmis, contra Tahis,* (forte Tapis seu Thapis, in editione Iosiae Simleri Tafis, et paulo ante in codice regio Thafis seu Taphis,) *Philas,* (apud Simlerum mendose *Filas*,) *Syenen, Ombos, contra Apollonos, contra Laton, Thebas etc.* Occurrit quoque in alio itinere *Peniconon*, vel, ut habet editio Simleri, *Phoenico Niconon*, quod forte in *Phoenicon iconon* mutare possis. In Notitia utriusque imperii: *Ex laterculo minore Ala VIII. Palmyrenorum Phoenicone;* et in vetusto exemplari, teste Hieronymo Surita, *Aulae Dei Foenitionis.*

Pag. 13. A. [466, 3.] *διέχοντος ἀπὸ τῶν Φιλῶν.* Sic legendum, non *φίλων*, aut *φύλων*, ut suspicabatur Interpres; a quo male acceptum locum hunc admodum difficilem et intricatum ita verto: *Quae loca cum peragrarem, Talmin usque accessi et a Philis quinque dierum intervallo progressus aliam civitatem lustravi, quam Romani eam ob causam dixere Primam, quod in Thebaïdem e barbarorum regione venientibus prima occurrat. Eodem nunc quoque nomine appellatur etc.* Ita quidem si *διέχοντα* legas; sin vero *διεχόνσης* substituas et ad genitivum *τῆς Τάλμειως* referre malis, *Talmin quinque dierum spatio a Philis distantem* habebis, cum tamen in Antonini Itinerario inter utramque civitatem tantum millia pas-P. 101 suum 34. numerentur, et inter Talmin et Thebas septem supra ducenta, quae quinque dierum spatium superare videntur:

Contra Talmis.

Contra Tapis.

Philas.

Syenen.

Ombos.

Contra Apollonos.

Contra Laton.

Thebas.

M. P. X.

M. P. XXIII.

M. P. III.

M. P. XXX.

M. P. XL.

M. P. XL.

M. P. XL.

De Philis nihil addam ad ea, quae collegerunt duo subiecti cum primis iudicii scriptores, Hieronymus Surita in notis ad Itinerarium Antonini, et Henricus Valesius in animadvers. ad Excerpta Prisci Rhet. p. 208. editionis regiae.

Pag. 13. C. [466, 23.] *Libanius praestigiator atque infidelis.* Haec ad annum 421. omnino pertinent, quo Constantinus ab Honorio Augusto in communionem honoris atque imperii die 8. Februarii euectus, nondum elapsis septem mensibus integris, die secunda Septembris defunctus est, ut ex Theopanis Chronico paulo ante docebamus.

Pag. 13. C. [467, 1.] *Κωνσταντίος Ἰλλυριὸς ἦν τὸ γένος ἀπὸ Πανυΐσου πόλεως τῆς Καδίας.* Lege meo periculo ἀπὸ *Ναΐσου*, sive, facta diphthongi solutione, *Ναΐσου πόλεως τῆς Δακίας*. Naesus, sive Naïsus, Naïssus, aut Nainsus plerisque veterum nota civitas: Ammiano Marcellino tum lib. 26., tum maxime 21., ubi dicitur *copiosum oppidum et civitas circum-sessa quidem aliquoties, nunquam tamen excisa aut dedita*; Zosimo Comiti et Marcellinò Illyriciano, ut ceteros omittam. Panaesus vero civitas, ut et Cadia provincia in Illyrico, omnibus incognitae. *Naïssum* inter *Pompeios* et *Remessianam* collocat Antonini Itinerarium, Moesiaeque videtur adscribere, si quae fides additis ad oram libri in editione Simleriana provinciarum nominibus. Stephanus Byzantius, seu potius eius brevior Hermolaus, Thraciae vindicat: *Ναΐσος πόλις Θράκης, κτίσμα καὶ πατρίς Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως*; quod ultimum de natali urbe Magni Constantini pluribus argumentis corroborat V. C. Henricus Valesius in notis ad Ammianum. Ego vero ceteris praeferendam arbitror Olympiodori nostri sententiam, qui Naïssum in Dacia collocat; nam, ut nihil dicam de Itinerario Burdegalensi a Petro Pithoeo primum edito, ubi in finibus Daciae Mysiam inter ac Thraciam ponitur, controversiam omnem decidit Hierocles Grammaticus in veteri provinciarum civitatumque Notitia.

*Ἐπαρχία Δακίας μεσογειῶν ὑπὸ κορσουλάριον πόλεις ἑ.
Σαρδικὴ μητρόπολις.
Πανταλία.
Γερμάη.
Ναΐσος.
Ῥεμεσιάνα.*

V. 205 Neque otiosum fortassis fuerit addere, quod annotavit Hieronymus Surita ad Antonini Itinerarium: *Cedrenus de rebellione in Pannonia a Bulgaris facta pag. 625.* (quae est 745. editionis regiae) *Ναΐσων meminit.* Et Ptolemaeo inter *Dardaniae urbes Νεσός recensetur, forte pro Ναΐσος*: cui adiunguntur *Ulpianum et Soupi*; et Cedrenus *Naïssos adiungit Scapias, quam*

primariam Bulgariae urbem esse asserit. Haec ille, quae ad examen revocanda erunt alio in opere.

Pag. 14. A. [467, 18.] *Leontio Placidiae curatore.* Mirum quid de cura Palatii, sive de officio Curopalatae hic in mentem venerit Interpreti, cum *κουράτωρ* idem sit, qui procurator et administrator, *διοικητής, κτημάτων ἀρχὴν εἰληχῶς*, qui postea *λογοθέτης*, aut saltem, auctore Hesychio, vox illa *τροφέα καὶ παιδοτρόφον* nonnunquam sonet. Elpidiam nutricem Placidiae omnes agnoscunt: de Spadusa, fuerit necne, ambigi potest. Hanc si expungas, aliam in eius locum sub-P. 102 stitui postulat orationis ipsius contextus.

Pag. 14. B. [468, 1.] De Placidia Constantinopolim cum filio pulsa ac de obitu Honorii Imp. non 6., sed 18. Calend. Septembris, sive 15. Augusti anni 423., Asclepiodoto et Marignano Coss., passim omnes loquuntur historici et chronicorum fastorumque scriptores: quemadmodum de Bonifacio, *ἀνδρὲ ἠρωϊκῷ*, et de Ioanne tyranno, de quo praeter Suidam consulendi Philostorgius, Socrates, Renatus Frigeridus, Sozomenus, Procopius aliique.

Pag. 15. A. [469, 12.] Romanarum aedium magnificentiam, Thermas publicas, civium opes moeniumque urbis amplitudinem copiose explicant Iustus Lipsius, Alexander Donatus aliique. De Probis vero, Olybriis, Maximis, Symmachis ceterisque eiusmodi Romanae urbis proceribus priscae inscriptiones, quas summa diligentia unum in corpus redegit Ianus Gruterus, plura subministrabunt; cum coaetaneis scriptoribus, Ausonio, Symmacho, Prudentio, Claudiano, Paulino etc.

Pag. 15. C. [470, 17.] *Extremas Italiae oras.* Quid, si *Hispaniae* legas, et de freto Herculeo, Tartesso Gadibusque intelligas? quo sensu facilis tum erit atque expeditus per Oceanum ad inferos, hoc est, ad Antipodas, descensus.

Pag. 15. C. [471, 2.] Valentiniano redditum Constantino- poli a Theodosio Nobilissimi titulum, tum Thessalonicae colatam Caesaris dignitatem opera Helionis, magistri officiorum, exeunte anno 423. aut sequentis initio, quo quintum agebat annum, docet Olympiodorus, cui ferme in omnibus subscribit Philostorgius. Quae praeceunt verba, sic clarius poterant reddi: *Submissus quoque exercitus, cui praeerant utriusque militiae dux Ardaburius, filius eius Aspar, et Candidianus.* Ardaburium captum in manus Ioannis tyranni venisse, priusquam Aspar, eius filius, ab Imperatore cum potestate mitteretur, multi referunt. Vide inter ceteros Socratem Scholasticum libri 7. cap. 23., ubi de Ravenna ductu Angeli pastoris habitum ementiti ab eodem Aspare capta longam narrationem textit, quam confirmat Theophanes in Chronico, atque ex eo Anastasius Bibliothecarius pag. 36. editionis regiae, et Paulus

Desippus, Eunapius etc.

Diaconus, sive potius Landulfus Sagax Miscellarum historiarum lib. 14.

Pag. 16. A. [471, 14.] *Helion Magister officiorum et Patricius.* Helionis huius meminit Socrates tum lib. 7. cap. 20., ubi legatum ad Persas refert, ut cum illis pacem constitueret: πέμπει οὖν Ἠλίωνα, ἄνδρα, ὃν πάντῃ διὰ τιμῆς ἤγγεν, tum eiusd. libri cap. 24., dum Valentiniano missam a Theodosio consobrino coronam imperatoriam testatur. Corrigendus interim Theophanis locus in MS. nostro codice, cuius haec sunt verba: Θεοδοσίος διὰ Λήϊνος πατρικίου στέφανον βασιλικὸν ἐπέμψεν τῷ Οὐαλεντινιανῷ ἐν Ῥώμῃ: scribe Ἠλίωνος, ut res ipsa loquitur, quamquam Anastasius Bibliothecarius et Miscellae Auctor sententiam istam praeterierint. Corrigendus quoque is, quem mox appellavi, Anastasius, dum Heleonem vocat: *Mittit legatarios Heleonem Patricium, quem valde honorandum ducebat, [non dicebat, ut excusum est in Miscella,] et Anatolium, Orientis Stratigon.* Scio Socratem de tempore missae illius ad Persarum regem legationis cum Theophane eiusque interpretibus non convenire. Verum hanc litem dirimere non est huius operae, quam modo aggressi sumus. Ad Candidum itaque eique adiunctum Theophanem Byzantium transeamus.

E CANDIDO ISAURO.

Candidum ex Tracheotide sive aspera Isauria oriundum, ibidem exceptoris notariive officio apud magistratus functum fuisse ac religione Christianum Chalcedonensisque Synodi defensorem acerrimum praemittit Photius, qui in eius stylum pluribus censuram paulo post exercet. Nec plura de eo praefari hic possumus, cum nulla ipsius apud ceteros scriptores hactenus oblata sit mentio.

Pag. 17. A. [472, 2.] *Λέων ἦν ἐκ Δακίας τῆς ἐν Ἰλλυριοῖς.* Daciam fuisse duplicem, Trans-Danubianam scilicet sive veterem, quam Gothiam ac Gepidiam suo tempore dictam fatetur Iornandes, et novam cis Danubium sitam, in duas postea, Ripensem Mediterraneamque, divisam norunt eruditi. Hanc ad prioris distinctionem *Δακίαν τὴν ἐν Ἰλλυριοῖς*, Daciam Illyricam vocat sive Photius, sive is cuius verba sententiasque excerptit, Candidus, qui tribus libris historiam annorum 35. complexus est. Totidem quippe fluxerunt ab anno Domini Natalis 457., (quo, studio praesertim Asparis, genere Alani, Ardaburii, de quo ad Olympiodorum diximus, filii, Marciano Augusto suffectus est Leo Imperator,) usque ad mor-

tem Zenonis et Anastasii Silentiarum anno 491. factam Ariadnae opera inaugurationem. Leonem hunc alii Thracem appellant, et cognominatum fuisse Magnum, Seniores ac Μακέλλην volunt. Theodorus Anagnostes libro primo Colectaneorum: προχειρίζεται δὲ εἰς βασιλεία Λέων τις Θεοφῆ μὲν τὸ γένος, τριβούνος δὲ τὴν ἀξίαν, quam dignitatem Candidus longa circuitione exponit: στρατιωτικῶ παραγγελίας τάγματι καὶ τελῶν ἄρχας τῶν ἐν Σηλυμβρία. De patria et officio consentit Theophanes in Chronico iisdem usque verbis, quibus subnectit: μηνί Φεβρουαρίῳ, Ἰνδ. ε' στέφθεις ὑπὸ Ἀνατολίου πατριαρχου, quod an verum sit, in Chronico videbimus.

Pag. 17. A. [472, 6.] *Ardaburium, Patricium et Heremnarichum.* Tres Asparis filios ex tribus uxoribus susceptos memorat Candidus. De quibus plura paulo post, cum ex ipsomet, tum ex aliis coetaneis scriptoribus dicuntur a nobis; interim observa, implexam nimis apud Zonaram orationem levi mutatione sanari posse: εἰκὼν ἀνάγκη Καίσαρα ποιεῖ ἀπὸ πατρικίου (lege τὸν Πατρικίου) τὸν τοῦ Ἀσπαρος παῖδα, Ἀρδαβουρίου δὲ ἀδελφόν.

Pag. 18. A. [473, 12.] *Isauriam ab Esau nomen mutuatam.* Idem quoque infra eadem pagina inculcat. Sed de hac originatione mirum apud ceteros silentium.

Pag. 18. A. [473, 14.] *Leonis per Asparem electionem.* Auctor Chronici Alexandrini ab exercitu creatum Leonem Magnum testatur 7. Idus Februarii, Constantino et Rufo Coss., anno Domini Natalis 457.: καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἐξερκέτου μηνί Περιτίῳ πρὸς ζ' ἰδῶν Φεβρουαρίου. Propius ad Candidi narrationem accedit tum Suidas in voce Ardaburius, tum Priscus Rhetor apud Euagrium l. 2. cap. 16.: ἄπερ ἀκριβέστατα Πρίσκῳ τῷ Ῥήτορι πεπόνηται. ὅπως τε δόλῳ περιελθὼν ὁ Λέων μισθὸν ὡσπερ ἀποδιδόντος τῆς ἐς αὐτὸν προαγωγῆς ἀναιρεῖ Ἀσπαρα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιθέντα, παῖδάς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρικίου, ὃν Καίσαρα πεποίητο πρότερον, ἵνα τὴν Ἀσπαρος ἄνοιαν κτήσεται, seu potius εὐνοίαν, ut iam pridem emendavit doctissimus Iacobus Billius lib. 1. cap. 38. Observationum sacrarum. Aspari Senatium coniungit Constantinus Manasses in compendio Chronico pag. 58. editionis regiae:

Ἡ σύγκλητος σὺν Ἀσπαρι τῷ τότε πατρικίῳ
 εἰς Λέοντα κατάγονσι τὴν σκηπτοκρατορίαν.
 Τὸν φροντιστὴν τὸν λογιστὴν τῶν Ἀσπαρος πραγμάτων,
 Καθυποσχόμενος αὐτῷ δεύτερον τῶν ἑόνων
 τῷ στέφει τοῦ Καίσαρος τὴν κεφαλὴν κοσμήσαι.
 Οὐδὲ γὰρ ἦν τὸν Ἀσπαρα κράτους ἐπιλαβέσθαι
 τῇ λύσσει κατεχόμενον Ἀρείου τοῦ βεβήλου

P. 104 Pag. 18. A. [473, 15.] *De urbis conflagratione exorta.* Primum illud sub Leone Imperatore incendium regiae urbis fusissimum describit Euagrius lib. 2. cap. 13.: *ἐν μὲν τῇ βορείῳ κλίματι, ἐν ᾗ καὶ νεώρια τῆς πόλεως καθεστῶσιν ἀπὸ τοῦ καλουμένου βοῶς πόρου μέχρι τοῦ παλαιῦ Ἀπόλλωνος ἐν δὲ τῇ νοτίῳ ἀπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένος μέχρι οἰκισμῶν οὐ πολὺ κειμένων τοῦ εὐκτηρίου τῆς ἐπὶ κλην ὁμοιοῦς ἐκλήσας ἐν δὲ τῇ μεσαιτάτῳ τῆς πόλεως μέρει ἀπὸ τοῦ Κωνσταντινίου προσαγορευομένου πόρου μέχρι τῆς τοῦ ταύρου καλουμένης ἀγορᾶς.* Quibus ac praecedentibus maxime verbis

V. 206 significat, quam foede grassata sit haec clades et quantam urbis partem flamma populata sit. Eiusdem conflagrationis mentio apud Priscum in Excerptis Legationum pag. 43. D. editionis regiae, et Marcellinus Comes in Chron., *Basilisco et Hermenerico Coss.*, hoc est, anno Christi 465., *Constantinopolia magno invasam incendio facieque foedatam deplanxisset.* Diem praescribere videtur Theodorus Anagnostes Magnae Ecclesiae lib. 1. Collectan.: *ἐμπορησμός ἐγένετο μέγας τῇ δευτέρῳ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός ἀπὸ τοῦ νεωρίου ἀρξάμενος, καὶ φθύσας ἕως τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ τοῦ Ἀματιῶ.* Quo tempore idem testatur, Marcianum Oeconomum super tegulas ecclesiae sanctae Anastasiae conscendisse, et Evangelii manu prehensis precibus lacrimisque templum illud illaevum servasse. Eadem habet Theophanes in Chronico iisdemque paene verbis, hoc duntaxat insuper addito, quod ad annum Leonis quintum atque indictionem XV., sive annum Domini Natalis 461., incendiariam illam populationem referat, in quo, ut vides, quadriennio dissidet a Marcellini calculo. Chronicon Alexand. duplex distinguit incendium, et primum quidem accidisse refert Basilisco et Armenarico Coss., post dies 30. ab iniusta caede Menae, praefecti vigillum, ac vindicta numinis conflagrasse in urbe octo regiones 2. Sept. fer. 4. Indict. III., (seu potius IV.,) cum celebraretur memoria S. Mamantis. Alterum vero refert ad annum Christi 469., Zenone et Marciano Coss., quo arsisse urbem scribit a mari ad mare. Utrumque videtur confudisse Zonaras, apud quem leges, Asparem tunc vas aqua plenum humeris ferentem vicos percurrisse, populum cohortatum fuisse et singulis nummum argenteum pro mercede dedisse.

Pag. 18. A. [473, 17.] *De Titiano et Viviano.* Reponendus forte pro Titiano Tatianus, de quo Priscus Historicus in Excerptis Legationum pag. 74. editionis regiae: *ὅτι ἐπὶ Λέοντος βασιλείῳς Ῥωμαίων ἐπροσβέβητο παρὰ μὲν Βανθίλου; ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανός ἐν τῇ τῶν πατριῶν ἀξία καταλελυμένος,* quae verba ibidem habentur p. 43. D. Vivianus vero sive Bibianus anno Domini Natalis 463., Ind. 1., cum Felice,

aut, ut alii habent, Basilio Consulatum gessit, quemadmodum discimus ex Fastis Consularibus apud Cassiodorum, Marcianellinum et Auctorem Chronici Alexandrini.

Pag. 18. A. [473, 20.] *Tarasicodisam, Rusumbladeoti filium.* Patrem Zenonis solus, quod sciam, commemorat Candidus: de patria nemo ambigit. Primigenium autem illius ac barbarum nomen varie a variis concipitur, ut fieri amat in peregrinis vocibus. Omnium maxime aberrat a recto tramite Euagrius lib. 2. cap. 15.: *Λέων δὲ γαμβρὸν ἐπὶ Θυγατρὶ Ἀριάδῃ προσλαμβάνεται Ζήνωνα, Ἀρχικῆσον μὲν ἐκ σπαργάνων καλούμενον.* Rectius Agathias Scholasticus libro 4. pag. 135. editionis Graecae: *Ζήνων ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ὁ Ἰσαυρος, ὃς δὴ πρῶτον Ταρασικωδίσσεος ἐπωνομάζετο, ὑπὸ Ἰλλου τε καὶ Βασιλίσκου καὶ Κόνωνος ἐπιβουλεύθει, συνεργούσης ἐς τὰ μάλιστα καὶ Βηρίνης, ἐκπέπτωκε τῆς ἀρχῆς etc.* Interpres dialysi vitiosa usus sic vertit pag. 127.: *Zeno ille Isaurus Romanorum Imperator, qui antea Tarasis Codiseus cognominabatur, insidiis ei per Hillum et Basiliscum et Cononem structis, coadiuvante praecipue Berine, imperio excidit etc.* Auctor Chronici Alexandrini errandi ansam Vulcanio praebere poterat, si iam e tenebris in lucem editus fuisset: sic enim dimidiatam duntaxat vocem usurpat Ind. XII., sub Consulatu Leonis Iunioris: *ἐβασίλευσε Ζήνων ὁ Κοδιοσεὺς ὁ Ἰσαυρος μετὰ τοῦ ἰδίου ἐγγόνου Λέοντος ὀλίγον χρόνον.* Theophanes in Chronico ad annum Zenonis 8. sacram Verinae Augustae, Zenonis socrus, refert, iniqua imperium se Zenoni tradidisse gloriatur: *ἴστε, ὅτι τὸ βασιλεῖον ἡμέτερόν P. 105 ἔστι, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐμοῦ ἀνδρός Λέοντος προχειρισάμεθα βασιλέα Ταρασκαλισαῖον τὸν μετακληθέντα Ζήωνα etc.* Certiora de his affirmare possemus, si iniuria temporum non periisset Eustathii Syri lucubratio, in qua, teste Euagrion mox citato, unde iste Zeno ad tantam dignitatem ascendisset, et quam ob causam omnibus a Leone fuisset praefatus, commemorabatur.

Pag. 18. B. [475, 22.] *Ardaburiium.* Hunc maiorem natu Asparis filium avoque suo cognominem a Leone Aug. Caesarem creatum fuisse persuadedit Interpres Euagrii iis, qui, usitato plurimis more, Graeca consulere dedignantur. Locum vide, quem paulo ante exscripsimus. Priscus pag. 40. editionis regiae, ab eo superatos Saracenos ad Damascum, memorat. Eundem tyrannidem in Occidente molientem expulit Anthemius Imperator apud Cassiodorum in Chron., Marciano et Zenone Coss., Chronicon Alexandrinum, Rusticio et Olybrio Coss., anno Christi 464., Ind. II., scribit e vita migrasse sanctum Symeonem Stylitam, *ὅτιος τότε κόμπος ἀνατολῆς Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου τοῦ υἱοῦ Ἀσπαρος τοῦ στρατη-*

λάτου. Videndus etiam Suidas in Excerptis nostris pag. 34. editionis regiae.

Pag. 18. B. [474, 5.] Patricium Caesarem, Asparis filium, excepta duntaxat plaga, praeter opinionem saluum evasisse ac fuisse superstitem, solus, quod viderim legerimve, testatur Candidus : alii quippe omnes una cum Aspare filios Ardaburium atque Patricium interemptos fuisse memorant : Marcellinus Illyricianus in Chron. Ind. IX. Leone Aug. IV. et Probiano Coss., hoc est anno Christi 471. : *Aspar, primus Patriciorum, cum Ardabure et Patriciolo filiis, illo quidem olim Patricio, Arrianus cum Arriana prole spadonum ensibus in Palatio vulneratus interit.* Chronicon Alexandrinum, etsi non suo loco, Pusaëo et Ioanne Coss., hoc est anno Christi 467. : *Τούτω τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσαντα (sic enim legendum est, non μελετήσας τις,) Ἀσπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλητου, ἐφόρευσε ἐν τῷ παλατίῳ ἔσω, καὶ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν κομβένδῳ καὶ αὐτοὺς συγκλητικὸν ὄντας, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν.* Damascius in vita Isidori Philosophi apud Photium Cod. 242. : *ἤγεμόνα τῶν Γότθων Ἀσπερα βασιλεὺς Λέων ἐδολοφόνησεν, αὐτὸν καὶ παῖδας, ut omittam ea, quae de spectro Anthusae in nubibus oblato fabulatur.* Theophanes in Chronico bis terve illud idem repetit, aperitque causas, cur Aspar Leoni suspectus fuerit : eamque praecipue aliis intactam, quod Zenoni, genero Imperatoris, in Thraciam misso, insidias tetendisset Aspar, occidissetque imparatum, nisi re detecta Sardicam Zeno aufugisset. Scio Procopium lib. 1. Vandalic. solius Ardaburii cum patre caesi meminisse, sed de Patricio salvo ne γὰρ quidem. Cur vero Patricius Caesaris dignitatem prae Ardaburio fratre natu maiore nactus sit, discimus ex eodem Theophane, qui quoniam nondum editus est, verba illius ex nostro Codice MS. tibi repraesentabimus : *Τούτω τῷ ἔτει Λέωντος 1β Πατρίκιος ὁ υἱὸς Ἀσπαρος, ὃν Καίσαρα ὁ βασιλεὺς Λέων πεποίηκε διὰ τὸ ἐλκύναι τὸν Ἀσπαρα ἐκ τῆς Ἀρειανικῆς δόξης καὶ εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ, παρεγένετο ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μετὰ μεγάλης φαντασίας etc.* Quod si verum est, immerito Marcellinus Asparem eiusque filios, cum occisi sunt, Arianae haereseos crimine infamat. Porro, ne id fugiat ad alia properantem, Victor Tunnunensis in Chronico : *Ioanne et Severo Coss., hoc est anno 470., Leo Augustus Patricium, Asparis filium, Caesarem facit; tum anno sequenti : Leone Augusto V. et Probino Coss. Aspar et duo filii eius, Patricius Caesar et Ardaburius CP. praecepto Leonis occiduntur.*

Pag. 18. B. [474, 7.] *Alius item de Aspari filiis, Armeniarichus, caedem effugit.* Nomen illud variis modis pingitur in

editis manuscriptisque codicibus. Damascius in vita Isidori Philosophi Armerichum vocat, docetque, Severiani adversus Zenonem coniurationem ab eo fuisse detectam: Ἀρμερίχου τοῦ Ἀσπερος παιδὸς ἐξειπόντος τὴν συνωμοσίαν τῷ Ζήνωνι. Basilium et Hermenericum Coss. anno Christi 465. assignat Marcellinus Comes: Herminericus dicitur Cassiodoro, Fastis P. 106 vero Siculis sive Chronico Alexandrino Ἀρμενάριχος. Theophanes in Chron. Armenarichi huius non meminit.

Pag. 18. C. [474, 8.] Zenonem data Ariadne filia generum adscivit et in Oriente ducem exercitus creavit. Iam ab anno Leonis Imp. septimo Theophanes Zenonem generum Leonis appellat et in Orientem missum scribit: Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήωνα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ στρατηγὸν τῆς ἐφίας πάσης πεποιήκας etc., quae sic Latine reddidit Anastasius Biblioth. in Hist. Eccl. p. 44. edit. Lupar., quae sub praelo calet: *Per idem tempus Leo Imp. Zenonem, generum suum, Magistrum totius Orientis fecit, et Basiliscum, fratrem Verinae Augustae, Magistrum Thraciae constituit. Zeno autem veniens Antiochiam invenit in ea episcopum sacrum Martyrium. Petrus autem Cnaphheus sequebatur Zenonem etc.*, quae ad institutum nostrum non pertinent. Anno vero eiusdem Leonis 13. idem Chronographus, antequam caedem Asparis filiorumque eius referat, Zenonem similiter, generum Leonis, in Thraciam missum asserit. Theodorus quoque Lector lib. 1. Coll. Zenonem στρατηλάτην καὶ γαμβρὸν ἐπὶ Θυγατρί Ἀριάδῃ τοῦ Λέοντος appellat, eum Antiochiam venisse asserit cum Petro Cnaphtheo, templi sanctae Bassae martyris, quod Chalcedone erat, presbytero. At vero Candidus noster, Marcellinus et quidam alii nuptias Leonis cum Ariadna post necem Asparis differre V. 207 videntur: *Sunt tamen quidam auctores, inquit Zonaras, Asparem et Ardaburium ea gratia a Leone interfectos, ut nepotem ex filia Leonem Iuniolem Imp. crearet, veritum illorum potentiam, ne despecta huius infantia imperium sibi vindicarent.*

Pag. 18. C. [474, 10.] Quae in Africa secunda adversaque gesserit Basiliscus. Huius aliorumque ducum infelicem in Africa expeditionem pluribus in Chronico exponemus ex Idatio, Marcellino, Theodoro Lectore lib. 1. Collect., ubi inter cetera: Βασιλίσκος χρήματα λαβὼν πάντα προσέδωκε παραινεσει Ἀσπαρος, Procopio lib. 1. Vandalic., Theophane, Zonara, Cedreno, Constantino Manasse, Nicephoro aliisque. Quaedam hic in antecessum verba Theophanis repraesento ex MS. nostro Codice: ναυμαχίας πολλάκις τοῦ Γεντζερίχου μετὰ τῶν ἠδῶν τῷ βυθῷ παραδούς, εἶτα καὶ αὐτὴν ἠδύνηθη Καρχηδόνα κρατῆσαι, ὕστερον δὲ ὑπὸ Γεντζερίχου καὶ πλείστοις χρήμασι δελεασθεῖς ἠττήθη ἐκὼν, ὡς Περσικὸς (forte Πρίσκος) ἱστόρησεν ὁ Θράξ.

Pag. 18. C. [474, 16.] *A Leone filio Zenonem patrem Imperatorem coronatum.* Videndi Theodorus Lector, Theophanes, Marcellinus, Euagrius, Chronicon Alexandrinum, Procopius lib. 1. de bello Vandalic., aliique passim. Unum hic tacere non possum, Victorem Tunnunensem in Chronico affirmare, Leonem illum Iuniorem ad necem a Zenone patre quaesitum, ab Ariadna matre servatum fuisse: *Alium*, inquit, *pro eo eius uxor similem puerum ad mortem obtulit, et Leonem eundem Augustum occulte totondit, eumque clericum unius ecclesiae CP. fecit. Qui Leo usque ad Iustiniani principis tempora vixit.* Eadem habet Isidorus Hispal. in Chronico, atque ex alterutro Gotheфридus Viterbiensis in Pantheo parte 16., qui huic fabulae plura etiam de suo addidit.

Pag. 18. D. [475, 1.] *A Verina deceptus Zenon.* Causam illius in Zenonem odii Auctor Chronici Alex. hanc profert, quod Zeno socrum nescio quid petentem repulerit. Alteram memorat Candidus, quod in Patricium Magistrum derivare vellet imperii dignitatem, qua spe frustrata, Basiliscum fratrem Imperatorem renuntiavit. Plura Theophanes, Procopius, Agathias, Suidas, Euagrius, Theodorus Lector, Marcellinus, Victor, Anonymus post Ammianum editus, aliique, quos hic conciliare aut exscribere non est animus. Graeca sic distingue: *καὶ ὡς Βηρίνα ἐλπίδι τοῦ συναφθῆναι Πατριῶν τῷ μαγίστρῳ καὶ βασιλεύειν αὐτὸν, τὸν γαμβρὸν αὐτῆς φθάρδυσσα.*

Pag. 18. D. [475, 4.] *De Nepote, Oreste, filioque eius Augustulo, sive Romulo,* Graece apud Theophanem et Euagrium *Ρωμίλλῳ*, (unde vulgaris de Momyllo erroris origo emanavit,) non est quod plura quis a me exspectet in re contrita καὶ *καθημαξενμένη.* Ex recentioribus de his consule Henricum P. 107 atque Hadrianum Valesios, par fratrum eruditissimum, hunc libro 5. Rerum Francicarum, illum in notis ad fragmentum Anonymi ex schedis R. P. Iacobi Sirmondi post Ammianum Marcellinum evulgati. Cabadem ac Zenonem imperiis spoliatos ea recuperasse observat post Agathiam aliosque Constantinus Manasses pag. 60. edit. regiae. Solum Nepotem deiectum fortuna benignis oculis non respexit.

Pag. 19. A. [475, 12.] *Armatus, sive Armatus,* (cui voci sunt, qui aspirationem praefigant,) non ignotus erit iis, qui Malchum Philadelphensem pag. 94. editionis regiae, Suidae Excerpta pag. 34. eiusdem editionis, Chronicon Alexandrinum, Procopium lib. 1. Vandalic., Theophanem similesque scriptores frequenti lectione familiares sibi fecerint. Malchus ac Suidas interfectorem Armati Onulphum sive Onulphin nominant eundemque barbarum ac genere Thuringum fuisse testantur. Neque vero Armatus hic idem videtur cum altero

eiusdem nominis Praefecto Praetorio Galliarum, ad quem anno 425. Valentinianus III. rescripsit, ut habes tom. 1. Conciliorum Galliae.

Pag. 19. B. [475, 18.] *Basiliscus ex Caesare inter lectores in Blachernis profiteri coepit.* Aliter rem narrat Auctor Chronici Alex. Theodorico et Venantio Coss., hoc est, anno Dominici Natalis 484.: *καὶ μετὰ τὸ φρονεῦσθαι Ἀρμάτον, τότε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Καῖσαρα νεώτερον ὄντα ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησεν εἰς Κύζικον μητρόπολιν Ἑλλησπόντου, ἐπειδὴ ἦν φορέσας πορφύραν βασιλικὴν ὡς Καῖσαρ,* hoc est, *post caedem Armati Basiliscum, filium eius, Caesarem adhuc adolescentem, episcopum Cyzici, Hellesponti metropoleos, inauguravit, propterea quod purpuram gestaret regiam non secus ac Caesar.* Audi Constantinum Manassem pag. 61. editionis regiae:

*Τὸν μὲν Ἀρμάτιον οἰκτρῶ θανάτῳ παραπέμπει
Προδότην δολομήχανον φανέντα τῷ δεσπότῃ.
Πληροῦ δὲ τὴν ὑπόσχεσιν καὶ τὸν ἐκείνου παῖδα
Κατακοσμεῖ τῷ Καίσαρος ὀλβιωτάτῳ στέφει.
Μετ' οὐ πολὺ κάκεινον δὲ τὰς τρίχας ἀποκείρας
Ἐπίστησι Κυζικηνοῖς ἀρχιερέα βίᾳ.*

Euagrius paulo post citabimus. De celeberrimo Blachernarum templo plura, Deo dante, dicemus in nostris Annotati-
onibus ad topographiam CP. Petri Gyllii.

Pag. 19. B. [475, 19.] *Basiliscus Marcum filium Caesarem tum Imperatorem facit.* Euagrius lib. 3. cap. 4. recitat illorum litteras ad Timotheum Aelurum hoc titulo: *Ἀντοκράτωρ Καῖσαρ Βασιλιάχος εὐσεβῆς, νικητῆς, τροπαιούχος, μέγιστος, ἀεισέβαστος, ἀγγούστος, καὶ Μάρκος ὁ ἐπιφανέστατος Καῖσαρ Τιμοθέῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ Θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως:* tum cap. 5. subdit Episcoporum Asiae, qui Ephesi convenerant, libellum ad Imp. scriptum: *τοῖς κατὰ πάντα εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχρίστοις δεσπόταις ἡμῶν Βασιλίσκῳ καὶ Μάρκῳ αἰωνίοις νικηταῖς ἀγγούστοις.* Ex quibus aliisque conficitur, errasse qui aut Marcum Caesarem duntaxat creatum, aut eodem cum Caesarea tempore Imperatoriam dignitatem a patre fuisse consecutum. In iis sunt Theodorus Lector, Marcellinus et Auctor Chronici Alexandrini, ut ceteros silentio premam, atque in primis Theophanem, ex quo Anastasius Bibliothecarius pag. 45. editionis regiae: *Basiliscus in campo acclamatur Imperator. Marcum filium Caesarem fecit, et Zenobiam, uxorem suam, Augustam coronavit, et statim contra fidem praeliatus est, Zenobia maxime incitante illum ad istud, Timotheumque Helurum revocavit per typum, et Petrum Cnaphae, qui abstrusus erat in Monasterio Acoemetensium.* Tum paulo post:

Zeno cum Ariadne ad regiam perveniens urbem susceptus et a populo ac Senatu. Basiliscus vero veniens ad ecclesiam, imperiali deposita in divina mensa corona, ad baptisterium confugit cum Zenobia malae opinionis uxore sua. Ubi vides Zenobiam dici, quam passim alii omnes Zenonidem cum Candido nostro appellant. Zenonidam vero Marcellinus, familiaris per ea tempora dialecto, qua apsidam, lampadam, Heladam similisque formae nomina barbatae per primam flectebant.

P. 108 Pag. 19. B. [476, 3.] *In Cappadociam relegatus cum tota stirpe caesus est. Fame sitique periisse omnes ferme affirmant. De loco dissentiunt: turrim castris Limnarum in Cappadocia habet Chronicon Alex., cui accedit Marcellinus Illyricianus in Chronico: In oppidulum, quod Leminis in provincia Cappadociae dicitur, trusus fame extabuit. Victor Tunnu-nensis: Basiliscum cum filiis atque uxore exilio in Sasimis Cappadociae mittit etc. At Theodorus Lector libro 1. Collect.: Βασιλίσκος καὶ Ζηνωνίς ἐν Βουσαμίσι ἐπέμφθησαν. Euagrius autem libri 3. cap. 8.: ἐν Ἀκουσίῳ δὲ τῷ σταθμῷ ἄμα γυναικὶ καὶ τέκνοις ἀποσφάττεται. In Theophane nostro MS. locum adscriptum non reperi; en ipsa eius verba: ἐλαβεν τὸν Βασιλίσκον, δούς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίσσειν αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὃν ἀποκλεισθῆναι προσέταξεν εἰς ἓνα πύργον σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τῷ λιμῷ διαφθαρῆναι. τινὲς δὲ φασιν, ὅτι ἐπαγόμενος ἀποσφάττεται: quibus haud dubie praevit noster Candidus: εἴτα παγγεῖα κατασφάττεται. Anonymus post Ammianum Marcellinum editus communi subscribit sententiae: Basiliscus fugiens ad ecclesiam, intra baptisterium cum uxore et filiis ingreditur. Cui Zeno dato sacramento securum esse de sanguine, exiens inclausus cum uxore et filiis intra cisternam siccam ibidem frigore defecerunt.*

Pag. 19. B. [476, 4.] *De Petro Fullone et Calandione, obortisque in Oriente turbi Euagrius aliique historici. Unum hic appellabo Theophanem, quem magna ex parte Latine reddidit Anastasius Bibliothecarius p. 46. et seqq.: Anathematizabat eos, qui non dicunt Deum crucifixum esse, et scribens populum Antiochenum addit in Trisagio hymno: qui crucifixus est propter nos. Quod ex tunc hodieque apud Theopaschitas dici obtinuit. Tum postea: Zeno iussit Acacio CP. episcopum Antiochiae constituere, qui ordinavit Calandionem. Consecraverunt autem et Antiocheni per ignorantiam Ioannem, qui dicebatur Codanatus, quem Calandio in Tyrum, quae primus est thronus Antiochenae dioeceseos, translatus inthronizavit. Tum ut videas versatile Zenonis ingenium, aut versipellis haeretici subdolum indolem in demulcendo sibi, quem Basilisco favens offenderat, Imperatore, subdit: Zeno requie*

potitus a barbaris, ab Antiochena Calandionem pellit ecclesia, exulem faciens apud Oasin, Petrumque Cnapha constituit. Graeca sic se habent in MS. codice, quo utor: Ζήνων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀνεθεῖς τῶν τυράννων ἐξέβαλε τῆς ἐκκλησίας Ἀντι- V. 208 ογέων Καλανδίουνα, καὶ ἐξώρισεν εἰς Ὅασιν. Πέτρον δὲ τὸν Κναφέα κατέστησε. Causam exilii aperit Euagrius lib. 3. cap. 16.: ὃς ὕστερον τὴν εἰς Ὅασιν οἴκησιν κατακρίνεται, ἀμῦναι νομισθεῖς Ἴλλου καὶ Λεοντίῳ καὶ Παμπρεπεῖ περὶ τὴν Ζήνωνος τύραννίδα.

Pag. 19. C. [476, 8.] *Hillus multa Romanae rei publicae contulit.* Laudatur a Candido, quem alii ut Magum et incantatorem traducunt. Vide Suidae Excerpta p. 47. et 60. regiae editionis. At noster hic culpam omnem confert in Pamprepium, hominem impium, Aegyptium, Grammaticum et praestigiatorum. Hilli artibus Armatus a Basilisco ad Zenonem defecit, ut Candidus narrat, eiusdemque suasu, teste Euagrio, Zeno Armatum interfecit: ὁ δὲ Ζήνων Ἴλλου γνώμη καὶ τὸν Ἀρμάτου ἀναίρει συγγενῆ Βερίνης τῆς βασιλίδος etc., lib. 3. cap. 24., ubi subiicit, Basiliscum, Armati filium, Caesarem Nicaeae creatum, sacerdotem primum, tum postea episcopum fuisse creatum. Illius quoque sedula opera ac promissis multi a Marciano et Procopio abstracti, ut docet Theophanes. De eodem Hillo plurima scripserat μᾶλα λογίως Eustathius Syrus, quae multis laudibus effert Euagrius lib. 3. capp. 26. 27. et 29., quae per otium consules: neque enim iuvat conferre quae de insidiis a Verina aut Zenone Hillo paratis uterque refert. Nec desunt, qui etiam ab Ariadna paratas illas scribant apud Suidam. Ceterum de Marso et Pamprepio qui singularia volet, adeat Damascium in vita Isidori Philosophi apud Photium pagg. 1050. 1058. 1071. edition. Genev.

Pag. 19. C. [476, 15.] *In Odoacrum magis Zenonis animus inclinavit.* Per Gallos Occidentis, qui Odoacro non acquiescebant, Romanos intellige, qui Galliarum partem aliquam incolebant, et adversus Francos, Vesogothos et Burgundiones, civitates aliquot propugnabant. Ita enim expono δυσ- P. 109 μικροὺς Γαλάτας, ad distinctionem Γαλατῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ. Eadem locutione propemodum usus Priscus Panites Sophista, pag. 57. Excerptorum de legationibus edit. regiae, meminit Γαλατῶν τῶν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ. De Odoacre, Erulorum rege, qui pulso Roma Augustulo Italiae per 18. annos imperavit, plura alias ex coetaneis maxime scriptoribus proferemus. Interim lege ignoti fragmentum post Ammianum Marcellinum editum, alteriusque Anonymi a Cuspiniano Cassiodori Fastis inserti pretiosas reliquias.

Pag. 20. A. [476, 20.] *Verinam in Ciliciae castellum ablegavit.* Papyrium Isauriae nominatim designant Theodorus

Lector sub finem libri primi Collectaneorum et initio secundū, ac Theophanes, cuius sententiam integram curiosis lectoribus exhibebo: ἔβουλεύσατο Ἰλλος ὁ Μαῖστρος (dignitate Magistrum Officiorum Marcellinus appellat) τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι, ὅπως Βερίναν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ ἐκβάλη τῆς πόλεως, καὶ δόξῃ τινὶ πέμψας αὐτὴν εἰς Χαλκηδόνα, μετ' ὀλίγον δὲ εἰς τὸ Παρλου (corrigo Παπυρίου) καστέλλιν ταύτην ἀπέστειλε συνδιαγειν Μαρκιανῶ καὶ Λεοντία τῇ ἰδίᾳ θυγατρὶ. Reliqua ob prolixitatem omitto, in quibus de amputata auricula, et Orientis praefectura aliisque uberrime pertractatur, quibus illustrari possint, quae habet Marcellinus Comes in Chronico, Theodorico et Venantio Coss. sive anno Dionysiano 484.: *Illus natione Isaurus, amputata apud Comitatum auricula, Orientem Zenoni infestus invasit. Porro cum Leontio tyrannidem arripuit.*

Pag. 20. A. [477, 2.] *Marciano et Procopio, filiis Anthemii.* Civilis illius belli causam tacuit Candidus, quam Theodorus Lector extremo libro primo, Theophanes Chronico, aliique pluribus explicant: Marcianus Leontiam duxerat Leonis ex Verina filiam, cui eo nomine regnum deberi asserebat, quod regnante patre nata esset, cum Ariadue, eius soror Zenonis coniux, antequam Leo imperaret fuisset in lucem edita. Idem bellum eleganter descripserat Eustathius Syrus et Malchus Philadelphiensis, ut tum ex pag. 86. Excerptorum de legationibus editionis regiae, tum ex cap. 26. libri tertii historiae ecclesiasticae Euagrii clarum est. Marciano et Procopio tertium adiungunt utriusque fratrem Romulum citati paulo ante Theodorus et Theophanes, quem silentio Candidus obvolvitur, et Marcianum quidem in Papyrii castellum relegatum, Procopium vero ac Romulum in Occidentem sive Romam aufugisse testantur.

Pag. 20. B. [477, 10.] *Hillus insurrexerit et Leontium Imp. renuntiaverit.* Rebellionem Hilli ac casum referunt Theodorus Lector initio libri 2., Euagrius lib. 5. cap. 27., ex Eustathio Syro, quem vulgo Epiphaniensem nuncupant, ubi et Theodorici, Gothorum ducis, meminit, qui postea Romae regnavit, Damascius in vita Isidori loco supra indicato, Marcellinus Comes, Dynamio et Sifidio Coss., ann. Christi 488.: *Leontius rex et Hillus tyrannus in Papyrio, Isauriae castello, capti decollatique sunt. Capita eorum CP. allata praefixa hastilibus tabuere.* Victor Tunnunensis in Chronico, et Theophanes, qui uberrime singula quaeque persequitur, suo tempore alias proferenda, ex quibus haec pauca delibavit Anastasius Bibliothecarius pag. 46. edit. regiae: *Hillus Patricius cum Leontio et reliquis venit ad castellum Papyrii, eteducta Verina Augusta in Tarsum Ciliciae fecit eam coronari extra*

*civitatem apud sanctum Petrum. Scribe eam, nempe Leon-
tium, ut Graeca manifeste edocent: ὁ δὲ πατρίκιος Ἰλλος σὺν
Λεοντίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς παραγίνεται ἐς τὸ Παπυρίον κα-
στέλλιν καὶ ἐξαγαγὼν Βερίναν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας
ἐποίησεν αὐτὴν στέψαι ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον
βασιλέα Λεόντιον τὸν πατρίκιον. καὶ ἔγραψεν ἡ δέσποινα
Βερίνα σάκραν τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις etc. Quae vero ad
mortem Zenonis spectant repete sis ex vulgaribus historicis
Chronicorumque scriptoribus.*

E THEOPHANE BYZANTIO.

Byzantius hic Theophanes omnino diversus est tum a ^{P. 110}
Theophane Lesbio sive Mitylenaeo, cuius meminere Plutarchus
in Pompeio, Strabo, Paterculus aliique, tum a sanctissimo
Christi confessore Theophane, / Monachorum Agri praefecto
sive Abbate (quem minus apposite Georgium nonnulli, et
post Leunclavius in Latina Michaëlis Glycae versione ruri
dentis coetus praefectum dicunt; cuiusque Chronicon ab
Anastasio S. R. E. Bibliothecario Latinitate mixobarbara ma-
ximam partem redditum, atque a Landulfo Sagaci Miscellae
Historiae sparsim insertum, regiis typis in lucem publicam
nunc primum exit). Nulla ut iusta satis suspicio eruditus viris
esse poterit, cur noster hic, qui res suo, ut videtur, tem-
pore sub Iustino Iuniore gestas, circa annum Dominici Nata-
lis 580. conscripsit, idem fuerit cum eo, qui post ducentos
et quod excurrit annos adhuc superstes erat.

*Pag. 21. A. [483, 3.] Iustinus Imperator et Chosroës, Per-
sarum rex. Interpretationem sic recense: quod ruptis foede-
ribus exortum est, quae a Iustiniano Imperatore et Chosroë,
Persarum rege, constituta solverunt Chosroës ipse et Iustinus,
Iustiniani successor, exeunte altero imperii anno. Iustinianum
certe in locum Iustini subrogandum esse, dubitare non sinit
series orationis; firmantque omnia, quae de initis non semel
opera maxime Petri Patricii atque officiorum Magistri Roma-
nos inter ac Persas foederibus pluribus exponunt Procopius
tum lib. 2. Persicorum pag. 40., tum lib. 4. de bello Goth.,
et Menander Protector in Excerptis legationum pag. 133.,
ubi inter cetera dicitur Petrus ille Ῥωμαίων προσηβεντῆς
ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας καὶ τῆς τῶν νόμων,
et seqq. 137. 139. 140. 141., in quibus conditiones pacti in
annos quinquaginta foederis recitantur, quas quisvis percurrere
potest. Videnda quoque, quae de iis habent Agathias l. 4.
p. 137. et Theophanes Confessor in Chronico. Quae omnia,*

Deo dante, in suos annos digerentur a nobis in Chronica novae Romae.

Pag. 21. A. [483, 12.] *Iustinus per Comentiolum Suaniam a Chosroë repeteret.* Quem hoc loco Theophanes Comentiolum nominat, in Excerptis Menandri Protectoris pag. 148. editionis regiae dicitur Ioannes, Comentioli filius, ut necesse sit alterutri loco subesse mendum. Locum Menandri adscribam, tum quod legationis tempus causamque insinuet Theophanis nostri narrationi consentaneam, tum quod levi unius alteriusve litterulae mutatione sanandus videatur: *Ἰουστινὸς ὁ ἀνευθὸς Ἰουστινιανοῦ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Ἰωάννην τὸν Κομεντιόλον* (vel, quod non minus arridet, *τὸν Κομεντιόλον*, sic quippe legendum arbitror, non *Δομεντιόλον*, ut habent edita.) *εἰς τὰ Περσῶν ἤθη ἔστειλε πρεσβευσόμενον. παρεγγύησε δὲ οἱ, ἐκ μὲν τοῦ ἔμφανους ἀνακλήρῳξιν ποιήσασθαι τῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀναγορέσσεως κατὰ τὸ εἰωθὸς Ῥωμαίους τε καὶ Πέρσας, ἐν ταύτῃ δὲ, εἶγε καλέσοι καιρὸς, καὶ ἀμφὶ Σουανίας κινήσαι λόγους. ταύτην γὰρ οὐπω Χοσρόης ἀπεκράτησε Ῥωμαίους etc.*, quae Eclogas nostras mirifice illustrant nimio brevitatis studio subobscuras. Equidem sub ea tempora, Iustino, Tiberio Mauricioque imperantibus, crebram reperio Comentioli mentionem apud Euagrium Scholasticum, qui V. 209 lib. 6. cap. 14. genere Thracem fuisse, et Martyropolim e Persis recepisse, Ochasque, munitissimam arcem, expugnasse docet, et Theophylactum Simocattam lib. 1. historiae capite 4, ubi dicitur *ἀνὴρ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ἐπιφροσύμενος, ὃν Σκριβωνα τῇ Λατινίδι φωνῇ Ῥωμαῖοι κατανομάζουσι*, et 5. 6. 7. lib. 2. lib. 5. cap. 2. aliisque deinceps. Auctor Chronici Alexandrini narrat, Comentiolum, Patricium et Magistrum militiae, cum Mauricio pluribusque nobilibus iussu Phocae tyranni caesum fuisse trans urbem ad S. Cononis, additque ex Magno Chronographo, quisquis ille fuerit, divinae in Mauricio ultionis causam his verbis: *Μαυρίκιος ὁ βασιλεὺς τῷ στρατῷ Κομεντιόλου* (sic) *ἐπέθετο τὸ Ῥωμαϊκὸν στράτευμα παραδοῦναι πολεμίους etc.*

P. 111 Pag. 21. A. [484, 1.] *Suaniam repeteret.* Ex Menandri Protectoris Excerptis pag. 138. 143. 145. 146. aliisque discimus: 1) Suaniam fuisse provinciam Colchidi vicinam, partemque Lazices circa Caucasum, ubi transitus Scytharum; 2) Suanos, sive Soanos, (sic enim quibusdam dicuntur, et Prisco Sophistae *Σουάννοι* pag. 46.) iuga Caucasi incolentes, esse *κλωπας, λαφυραγωγούς καὶ χαλεπῶν ἔργων καὶ ἀνοσίῳ θργάτας*; 3) a tempore Theodosii usque ad Leonis Imp. tempora Lazorum reges Suanis duces principesque dedisse; 4) cum negata fuisset annona, quam rex Colchorum Suanis praestare solebat, eos iniquo animo tulisse, et Persis se sponte dedisse;

5) ut cetera praetermittam, vere Suaniam illam a Petro, sapientissimo oratore, vocatam fuisse fomitem malorum, *σπινθή-
ρα τῶν κακῶν*, ut quae *μεγίστη δυναμενείας ἐμπύρωσις*, et
formidolosissimi belli Romanos inter ac Persas causa fuerit,
quo Constantinopolitanum imperium totusque adeo Oriens
ultimum in discrimen venit.

Pag. 21. B. [484, 4.] In Oriente ad Tanain Turci degunt.
De Turcorum origine multa multi, neque satis consentanea.
Noster hic dictos olim Massagetas asserit. Menander vero
Sacas pag. 151. D. editionis regiae. Videnda de iis proluxa
digressio Theophylacti Simocattae libro septimo historiae
Mauricianae capp. 7. 8. et 9. a pagina 174. editionis regiae.

Pag. 21. B. [484, 6.] Cermichiones. Quid vox ista veteribus
Persis significaverit, quamve ob causam Turcis imposita sit, mihi
fateor incompertum. Menander Protector pag. 153. videtur
innuere, Cherchos fuisse populos Turcis vicinos, unde forte
Turcis inditum illud a Persis nomen, quasi Cherchorum vi-
ctores, aut quid simile. Zemarchum quippe refert a Disa-
bulo, Turcorum rege, donatum concubina captiva ex iis,
qui Cherchis dicuntur. Theophanes Confessor in Chronico
ad annum Iustiniani Imperatoris 36. haec habet: *ἐλθόντες
πρέσβεις Ἀσκήλ τοῦ Ῥηγὸς Ἐρμυχιῶνων τοῦ ἑσώθεν κειμένου
τοῦ τῶν βαρβάρων ἔθνους πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ, δεόμενοι
μὲν (lege μὴ) ἀποδέξασθαι.* Quae sic interpretatur Anasta-
sius Bibliothecarius pag. 67. editionis regiae: *Eodem anno
venerunt legati Ascelti, regis Ermichionum,* (corrigen-
dum arbitror *Cermichionum*, quamquam eadem hic servanda regula,
quae in Chunis et Hunis, Lotario et Clotario, similibusque
barbaris recipitur,) *qui positus est inter barbarorum gentem
iuxta Oceanum.*

Pag. 21. B. [484, 8.] Ne Abares reciperet obsecrantes.
Turcis olim subiectos fuisse Abaros sive Hunnos, plerique ve-
terum scriptis prodidere, atque inprimis Menander in Excerptis
non solum p. 99. et seqq., sed etiam 162. Corippus Gram-
maticus lib. 3. de laudibus Iustini Minoris, Avarum legatos
ad Imperatoris praesentiam deductos, hac oratione usos fingit:

*Crudus et asper Avar dictis sic coepit acerbis:
Rex Avarum Cagan debellans intima mundi,
Famosos stravit magna virtute tyrannos,
Innumeros populos, et fortia regna subegit etc.*

Cui inter cetera respondit Iustinus, quae ostendant a potentio-
ribus populis victos fugatosque in alias oras commigrasse:

*Quid profugos laudas, famaue attollis inani
Extorrem populum? quae fortia regna subegit?
Effera gens Avarum proprias defendere terras
Non potuit, sedesque suas fugitiva reliquit,*

Tu velut ignarus falsis rumoribus audes

Vana loqui, turpique dolo nova somnia fingis etc.

Quantum vero amicum Romanae rei publicae intulerit repudiata Abarum amicitia, docent tum ceteri illius temporis scriptores, tum Ioannes ex Biclariensi Abbate Gerundensis Episcopus, ad annum Iustini X. et Tiberii I. ac III. Nam quae sub Mauricio, Phoca et Heraclio postea contigerunt, ex Simocatta, Chronico Alexandrino, utroque Nicephoro, Theophane, aliisque vix cuiquam ignota esse arbitror.

Pag. 22. A. [484, 13.] *Bombycum originem homo quidam Persa Iustiniano imperante Constantinopoli ostendit.* Procopius Caesariensis monachis quibusdam ex India profectis inventum hoc tribuit lib. 4. de bello Gothico paginis 345. et 346., ubi vocat *σκόληκας τῆς μετᾶξης δημιουργοῦς, τῆς φύσεως αὐτοῦς διδασκάλου τε οὐσης, καὶ διηνεκῶς ἀναγκαζούσης ἐργάζεσθαι.* De bombycibus pauca admodum Theophylactus Simocatta cap. 9. lib. 7. p. 177. regiae edit.: in Excerptis apud Photium cod. 65. dicuntur *σκόληκες τέκτοντες τὴν ἐσθῆτα τὴν Σηρικὴν*, cum Simocatta scripsisset *ἐξ ὧν τὰ Σηρώων* (forte *Σηρῶν* — *Σηρικῶν*? N. — reponendum) *καθέστηκε νόματα*, quae pro more sublegit cum aliis plerisque Nicephorus Callisti l. 18. Historiae Ecclesiasticae cap. 30. De his videndus omnino Suidas in dict. *Σῆρες* et *Σηρικὴ*. Nec omittendus Menander Protector pag. 106. edit. regiae, ubi Cantoclarus Interpres ubique vertit *purpuram*, cum *μέταξα sericum*, seu *bombycinum* pannum ex filis tenuioribus depexum, aut certe, quod alii malunt, sericum crudum, necdum lotum, neque tinctum, sed *αὐτοφυῆς* significet, vel ipsis Suida mox citato atque Hesychio testibus, ut plures non congeram. Quod insigne interpretationis mendum, plus quam duodecies intra duas paginas repetitum, miror viris doctis minime animadversum. Tanta porro ab eo tempore sericorum pannorum copia in urbe regia extitit, ut paulo post Corippus Africanus Grammaticus l. 4. de laudibus Iustini Imperatoris, Iustiniani nepotis ac successoris, canere vere potuerit:

Interea populus totas compleverat aedes,

Ornatas nexis diversa ex fronde coronis,

Serica per cunctas pendebant vela columnas,

Perque arcus vicosque omnes astabat utraque

Parte favens vulgus, palmasque sinusque parabat.

Pag. 22. B. [484, 23.] *Ephthalanus enim, Ephthalitarum rex, a quo appellationem universum genus traxit.* Quibusdam ergo codicibus corrupte dicuntur, litterula addita, *Nephthalitae*: de quibus consule Menandrum Protectorem pag. 106. et 137. editionis regiae, Theophylactum Simocattam lib. 7. cap. 7. pag. 174. editionis regiae: unde etiam, non secus atque ex

eius exscriptore Nicephoro, mendam, geminata per librarii dormitantis socordiam consonante ortam, expungendam monemus: τῇ ὄντι γὰρ τὸν ἔθναρχην τῶν Ἀβδελῶν (φημι δὴ τῶν λεγομένων Ἐρθαλιτῶν) καταπολεμήσας αὐτὸς ὁ Χαγάνος ἐνίκησε, τὴν τε τοῦ ἔθνους ἀρχὴν περιεβάλετο: et utroque antiquiorem Procopium, qui libri primi Persicorum initio haec habet a nostro instituto non aliena: Περόλης ὁ Περσῶν βασιλεὺς πρὸς τὸ Οὐννων τῶν Ἐρθαλιτῶν ἔθνος, οὐσπερ λευκοὺς ὀνομάζουσι, πόλεμον περὶ γῆς ὀρίων διέφερε. Ἐρθαλιταὶ δὲ Οὐννικὸν μὲν ἔθνος εἰσὶ τε καὶ ὀνομάζονται· οὐ μέντοι ἀναμίγνυνται ἢ ἐπιχωριάζουσιν Οὐννων τισιν, ὧν ἡμεῖς ἴσμεν. ἐπεὶ οὐδὲ γῶραν αὐτῶν ἄμορον ἔχουσιν, οὐδέ πη αὐτῶν ἀγχιστα ἤκηνται, ἀλλὰ προσοικουσι μὲν Πέρσαις πρὸς βορρᾶν ἀνεμον etc., in quibus Gorgo dictam illorum civitatem asserit, neque more aliorum Hunnorum, mutatis in dies sedibus, vagari, sed civilem societatem legibus tueri, suisque regibus subiici; quae maximam partem in codicem suae Bibliothecae 63. retulit Photius Patriarcha CP.

Pag. 22. B. [485, 2.] *Perozem et Persas cum vicisset.* Peruzus sive Perozes, avus magni Chosroae, regnabat Leonis Macellae tempore, ut Isdigerdes et Varanes imperante Theodosio Iuniorē. Vide praeter citatum mox Procopium, Priscum pag. 75. et Menandrum Protectorem pag. 146. editionis regiae.

Pag. 22. B. [485, 2.] *Zemarchum ad Turcos legatum mittit.* Cilix genere fuit, teste Menandro pag. 151. edit. regiae. De tempore, quo legatio ista contigit, dubium esse potest, sed unius duntaxat anni. Qui anno Iustini quarto illigant, mendam irrepisse putant in indictionis notam, et pro δευτέρῳ legendum edicunt: τρίτῳ ἐνιαυτῷ τῆς πεντεκαίδεκαετηρίδος περιφορᾶς. Qui vero in praecedentem annum reicere malunt, pro τέταρτον ἔτος, quod mox sequitur, procliviori, ita me Deus amet, correctione substituunt τρίτον. Quam coniecturam nostram suis postmodum in Chr. novae Romae momentis examinabimus. Alteram ad Turcos legationem consignarat Menander Prot. libro 8., ut ex eius Excerptis discimus pag. 61. et sequentibus. Zemarchum Comitem Orientis exhibet Theophanes ad annum Iustiniani Imp. 54.: συνέβαλον κατ' ἀλλήλων οἱ ὀρθόδοξοι καὶ Σεβηριανοί, καὶ πολλοὶ φόνοι γεγόνασιν, καὶ ἀποπειλας ὁ βασιλεὺς Ζήμαρχον τὸν κόμητα τῆς ἀνατολῆς ἐκώλυσε τοὺς ἀτάκτους: quae sic Latine reddit Anastasius Bibliothecarius pag. 66. editionis regiae: congressi sunt adversus alterutrum Orthodoxi et Severiani, et multa homicidia facta sunt, et misso Imperator Zimarcho, Comite Orientis, inhibuit inordinatos. Cogitandum, an idem sit cum hoc nostro. Certe et hic et ille diversus est ab altero, cuius meminit his

verbis Idem Theophanes ad annum Iustiniani 35., quae ex nostro MS. codice repraesentat ab Anastasio Bibliothecario praetermissa: *καὶ τῷ Μαίῳ μηνὶ γ' κατηγορήθη Ζήμαρχος ὁ κοινωτάτωρ τῶν Πλακιδίας, ὃς κατὰ τοῦ βασιλέως πολλὰ λαλήσας etc.*

Pag. 22. B. [485, 8.] *Aethiopas amicos populi Romani olim Macrobios, nunc Homeritas appellatos.* Marcianus in compendio Stephani Byzantii inter Aethiopas collocat: *Ὀμηρίται, ἔθνος Αἰθιοπῶν. Μαρκιανὸς ἐν περιήλω α'.* Plinius ac Ptolemaeus in Arabia felice, sed eodem plane sensu. Arabes enim dictos Aethiopas sacrae profanacque litterae persuadent. Diversos fuisse Macrobios Aethiopas, non inficiamur, de quibus Dionysius Periegetes, aliique, at de iis hic non est disputandi locus. Procopius libro primo de bello Persico plurima affert de Homeritis ultra Maaddenos sibi subditos ad litus Oceani habitantibus scitu dignissima, ad quae Lectorem curiosum amando, non secus atque ad Bibliothecam patriarchae Photii, cuius tmemate tertio habentur excerpta quaedam ex Nonnosi historia, qua legationem a se Iustiniani Imp. iussu susceptam ad Aethiopas, Auxumitas, Saracenos atque Homeritas fabulosis *καὶ παραδοξοτάτοις* narrationibus intertextam posterorum memoriae commendarat. Theophanes ad annum Iustiniani septimum revocati inter Romanos ac Persas belli causam hanc subiicit: *πάλιν ὁ Περσικὸς ἀνεκαινίσθη πόλεμος διὰ τὸ πρεσβεῦσαι τοὺς Ὀμηρίτας Ἰνδοὺς πρὸς Ῥωμαίους, καὶ ἀποστεῖλαι τὸν βασιλέα Ἰουλιανὸν τὸν μαγιστεριανὸν τὰς σάκρας πρὸς Ἀρέθαν τὸν βασιλέα τῶν Αἰθιοπῶν etc.*, quae ex Anastasio sic Latine sonant: *iterum Persicum renovatum est bellum, eo quod Homeritae Indi legationem ad Romanos miserint, et Imperator Iulianum Magistranium cum sacra destinaverit ad Arctham, regem Aethiopum.* Reliqua brevi in editione regia legere licebit, utque Hunni per illud tempus, quos Turcos dicere consuevimus, legationem direxere ad Iustinum per Alanorum regiones. An vero Arethas ille, sive Aretas, sit Sanaturces, Homeritarum rex, a Persis opera Meranis ducis vivus captus, ut noster recitat, aliis inquirendum relinquo: certe alius ab eo fuit Sanaturces, rex Armeniorum, cuius hoc elogium legitur apud Suidam: *Σανατούρης, Ἀρμενίων βασιλεὺς, ὃς τὸ μὲν σῶμα ζύμμετρον εἶχε, τὴν γνώμην δὲ μέγας ἐτύγγαεν εἰς ἅπαντα, οὐχ ἥκιστα δὲ εἰς τὰ ἔργα τὰ πολεμικά. ἐδόκει δὲ καὶ τοῦ δικαίου φύλαξ ἀκριβῆς γενέσθαι, καὶ τὰ εἰς τὴν δίκαιαν ἴσιν καὶ τοῖς κρατίστοις Ἑλλήνων τε καὶ Ῥωμαίων κεκολασμένους. Quid si quis paulo audacior ἀντὶ τῶν Ἀρμενίων legat Ὀμηριτῶν, deceptumque notiori dictione amanuensem contendat?*

Pag. 22. C. [485, 13.] *Armenii a Sarina male accepti.* Euarigius lib. 5. cap. 7. Persarmenos vocatos fuisse docet Ma-

ioris Armeniae incolas Persis subiectos, qui sub Iustino ad Romanos defecerunt: οἱ τῆς πάλαι μεγάλης Ἀρμενίας, ὕστερον δὲ Περσαρμενίας ὀνομασθείσης, ἢ πρώην Ῥωμαίοις κατήκοος ἦν. Φιλίππου δὲ τοῦ μετὰ Γορδιανὸν καταπροδόντος αὐτὴν τῷ Σαπῶρῃ, ἣ μὲν κληθεῖσα μικρὰ Ἀρμενία πρὸς Ῥωμαίων ἐκρατήθη, ἣ δὲ γε λοιπὴ πᾶσα πρὸς Περσῶν. Inter Theodoretī, Cyrensis episcopi, a R. P. Iac. Sirmondo editas episto- P. 114
las exstant duae 77. et 78. scriptae ad Eulalium et Eusebium, Περσικῆς Ἀρμενίας ἐπισκόπους. Meminit quoque Persarmeniae Procopius paulo post citandus aliique.

Pag. 22. C. [485, 14.] *Surinam coniuratione facta per Vardanem.* Vardanem hunc apud Persarmenos tum ob generis honorisque splendorem, tum ob militaris scientiae peritiam singularem facile primas obtinuisse testatur loco mox citato Euagrius, quem vide, licet Surinae nomen; necemque reticuerit, de quo plura observavi scitu dignissima pag. 139. et 140. Excerptorum Menandri Protectoris de legationibus. Ceterum iustissimam fuisse defectionis causam edocent pacta conventa Iustinianum inter ac Chosroën utrumque Magnum, in quibus nominatim de religione Christiana non violanda cautum fuerat, ut habetur pag. 142. : *separatim pacta sunt interposita de Christianis, ut illis liceat templa construere, et sine ullo timore sacra peragere, et gratiarum actiones per hymnos Deo canere, neque cogi magicis caeremoniis interesse, aut invitos colere et venerari Deos, qui apud Medos Deorum numero habentur.* Vexatos fuisse religionis causa Armenos demonstrat etiam Nicephorus Callisti cap. 57. lib. 17. Historiae Eccles., sed in hoc non leviter peccat, quod pro Vardane, Persarmeniorum duce, Ardaamanem substituat, quem tamen capite sequenti a Persarum rege Chosroa adversus Romanos missum cum copiis refert. Theophanes conquerentem quidem de defectione Armenorum Chosroën inducit, atque ex eo Anastasius Biblioth. et Auctor Miscell. hist., at causam non aperiunt.

Pag. 22. C. [485, 17.] *Relictoque oppido Dubii nomine.* Τὸ Δούβιος πόλισμα, inquit Theophanes: a quo videtur dissentire Procopius lib. 2. de bello Pers.: ἔστι δὲ τὸ Δούβιος χώρα τις, τὴν τε ἄλλα ἀγαθὴ, καὶ ἕρων τε καὶ ὑδάτων εὐεξίαν τινὰ διαρκῶς ἔχουσα. Θεοδοσίου πόλεως δὲ ὁδοῖς ἡμερῶν ὀκτώ διέχει etc., tum in ultimo versu p. 89.: ἄλλῃ στρατῶν εἰς τὴν Περσαρμενίαν ἐλθῶν ἡσύχαζεν ἐν τοῖς ἀμφὶ Δούβιος χωρίοις etc.

Pag. 22. C. [485, 20.] *Desciverunt Iberes, Gorgone eos ducente.* Persarmenis Iberes ab Euagrīo praetermissos iungit Ioannes Biclariensis Abbas in Chron. ad annum Iustini Imp. 1. communemque utrique populo rebellandi causam tribuit: Ar-

meniorum gens et Iberorum, qui a praedicatione Apostolorum Christi susceperunt fidem, dum a Chosdra, Persarum Imp., ad cultum idolorum compellerentur, renuentes tam impiam insersionem, Romanis se cum provinciis suis tradiderunt: quae res inter Romanos et Persas pacis foedera rupit. De Iberibus eorumque primaria urbe, quam Noster Tiphlim seu Tiphilim appellat, ex Geographis plura alias: unum praemitto, longe dissitam fuisse a Tibrica, Armeniae urbe, de qua inter ceteros Petrus Siculus in historia de vana et stolida Manichaeorum haeresi, quam Matthaeus Raderus noster publicavit anno 1604.

*Pag. 22. D. [485, 23.] Marcianus, Imperatoris patruelis, Orientis dux renuntiatur. Theophanes Confessor in Chronico ad annum Iustini Augusti septimum exeuntem haec habet in codice nostro MS.: ὁ δὲ Ἰουστινὸς ἔλυσε τὴν εἰρήνην φάσκων ἐπονείδιστον εἶναι φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν τοὺς Ῥωμαίους. διὰ τοῦτο χώραν ἀνέλαβεν ὁ μέγας οὗτος Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων πόλεμος, ὁ δὲ Ἰουστινὸς Μαρτινὸν (corrige Μαρκιανὸν) τὸν πατρίκιον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ στρατηγὸν χειροτονήσας τῆς ἀνατολῆς, κατὰ Περσῶν ἐξέπεμψεν: quae sic vertit barbare, ut ita loquar, Anastasius Bibliothecarius pag. 69. editionis regiae, atque ex eo Miscellae inseruit Ioannes Diaconus: *Iustinus pacem dissolvit, asserens opprobrium esse sub Persis solvere tributa Romanos: propterea locum magnum hoc Persarum Romanorumque reperit bellum. Porro Iustinus Martinum (emenda similiter Marcianum), patricium et cognatum suum, praetorem creans Orientis, contra Persas direxit.* De eodem Marciano videndi eiusdem temporis scriptores alii: Euagrius lib. 5. cap. 8. et sequenti, atque ex eo Nicephorus Callisti libro 17. Historiae Ecclesiast. capp. 137. et 138. vocant etiam συγγενῆ, quem Noster ἐξάδελφον dicit. Corippus libro secundo Panegyrici in Iustinum Iuniorem Marcellum, fratrem eius, memorat cum Baduario, genero eiusdem Iustini, quem tamen fratrem Imperatoris, τὸν ἴδιον ἀδελφόν, appellat Theophanes, atque ex eo Anastasius et Miscellae Historiae Auctor.*

P. 115

*Ipsae inter primos vultu praeclarus honore
Fratris in obsequium gaudens Marcellus obibat;
Dispositorque novus sacrae Baduarius aulae,
Successor soceri factus mox Ciropalates.
His aetas dispar, sed par votum atque voluntas,
Ambo patricii, dilecti Principis ambo.
Fulgebant geminis similes radiantibus astris.*

Enimvero Marcianus, Marcellus et Martinus cognata valde nomina: quod tamen affirmare non ausim, nisi maior lux aliunde affulgeat. Certe proximus Corippo et Euagrio Theo-

phylactus Simocatta cap. 10. libri tertii Marcianum hunc patricium, ac propemodum de familia imperatoria appellat: *Ἰουστίνος ὁ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ βασιλεὺς εἰς τὴν ἐὼ ἐπέμπει Μαρκιανὸν στρατηγὸν, ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πατρικίων ὄντα, περιβλεπτον ἄνδρα, οὐκ ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ βασιλείου τυγχάνοντα*, pag. 75. editionis regiae.

Pag. 22. D. [486, 3.] *Meranes, Persarum dux, qui et Baramaanes.* Ductorem hunc Persici exercitus Euagrius l. 5. cap. 9. *Ἀδααρμάνην* appellat, Theophylactus Simocatta libri tertii cap. 10. et 17. *Ἀδορμαϊάνην*, Nicephorus lib. 17. c. 158. V. 211 *Οὐαρδαμαϊάνην*, Theophanes Confessor ad annum Iustini 9. *Ἀρδαβάνην*, Anastasius Bibliothecarius *Ardamenum*, pag. 69. editionis regiae, Ioannes Diaconus sive Landulfus Sagax Miscellae libro 16. *Arimardanem*: ut merito hic exclamare possis: *tot capita, tot sententiae.* Quod vero maioris est ad rem nostram momenti, illi omnes non prope Nisibim a Romanorum duce Marciano victum, sed victorem describunt, ac de Romanis toto paene Oriente triumphantem Meranem, neque ob affectati imperii suspicionem revocatum a Iustino Marcianum, sed propter parum faustos in bello successus et captas a Persis nobilissimas civitates. Ceterum paene omiseram observare ex Procopio lib. 1. Persicorum, Meranem nomen dignitatis atque officii fuisse apud Persas, quemadmodum et *Chanarangem*. Quod enim in editione Hoescheliana pag. 19. corruptum videtur hoc modo: *στρατηγὸς δὲ εἰς ἅπασιν ἐφειστήκει Πέρσης ἄνηρ, Μιρράνης μὲν τὸ ἀξίωμα, (οὕτω γὰρ τὴν ἀρχὴν καλοῦσι Πέρσαι.) Περρόζης δὲ ὄνομα*, in excerptis apud Photium codice 63. emendatius legitur: *Καβάδης δὲ Περρόζην, ἄνδρα Πέρσην, Μιρράνην δὲ τὸ ἀξίωμα, τοῦ οἰκείου στρατοῦ ἡγεμόνα κατεστήσατο.*

Pag. 22. D. [486, 5.] *Abasgi, et Saroës, rex Alanorum.* Anastasius Bibliothecarius aspirationem Habasgis praemittit pag. 493. editionis regiae, de quibus plura suo loco. Unum hic moneo, in Excerptis ex Theophylacti Simocattae lib. 7. apud Photium grave subesse mendum, quod ipsam etiam interpretationem inficit; quid enim Turcorum Chagano sive Imperatori per ea tempora potuit esse commercii cum Agarenis tota ferme Asia distantibus? *ἔτι δὲ τοὺς Ἀγάρ τὸ ἔθνος καὶ δὴ καὶ τοὺς Κόλχους ἄχρι τριάκοντα μυριάδων διέφθειρεν.* Vel enim legendum *Ἀβασγῶν τὸ ἔθνος* suadebat Colchorum Abasgorumque vicinia, vel quod ipsum Theophylacti caput octavum expressissimis verbis docet, *Ἀβαρῶν* subrogandum omnino fuerat. Quod Davidi Hoeschelio, qui sollicitus de accentu, *Ἀγαρ* legendum esse contendit, Pontano atque Schotto, interpretibus eruditissimis, fraudi fuisse saepe miratus sum De *Sabiris, Saberis* aut *Sapiris* plura alias ex Procopio.

Prisco, Menandro ceterisque historicis ac geographis, interim consule Notas Caroli Cantocleri ad Menandrum. *Daganees* nobis ignoti: quid si *Dabanees*? Equidem Dabanam sive Davanam, Osroenorum urbem, legi in Notitia utriusque imperii, et apud Ammianum Marcellinum libro 25. Pro *Dilmainis* non *Dilmaenos* substituo, sed *Dilimnitas*, quos Agathias Scholasticus Sabiris tanquam hostes obicit libro tertio pag. 88. et sequentibus: οἱ δὲ Διλιμνῖται μέγιστον ἔθνος τῶν ἐντὸς Τύρῃτος ποταμοῦ τῇ Περσίδι χώρα προσοικούντων μαχμώτατοί τε εἰσιν ἐν τοῖς μάλιστα. Cetera curiosi loco a nobis indicato per otium legent. Urget quippe typographus, p. 116 clamatque manum tollendam de tabula, ne primum hoc volumen a plurimis expetitur diutius sub praelo laboret.

Pag. 23. B. [486, 16.] *Iustinus Marcianum exercitus imperio submovit, Theodorumque substituit.* Euagrius lib. 5. cap. 9. Marcianum ab Acacio, homine superbo ac contumelioso, spoliatum dignitate narrat. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 11. patrem Acacii designat Archelaum: unde occasio erandi data Theophani Confessori, qui Archelaum pro filio eius Acacio subrogat, et in aliis plerisque a vero deficit: ὁ δὲ ἀυτοκράτωρ Ἰουστίνος ἐπὶ τοῖς πρατιομένοις δεινοπαθῶν τὸν μὲν Μαρτίνον τῆς στρατηγίας ἀπελαύνει, Ἀρχέλαον δὲ χειροτονεῖ στρατηγόν. ὁ δὲ Ἀρδαμάνης τὸ Δάρας παρέλαβε, καὶ τοῦτο μαθὼν Ἰουστίνος, καταπλαγείς τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς νόστον παρφορᾶς περιβάλλεται. Quem substituerit Marciani loco Iustinus, reticet Euagrius, neque Theodori huius meminit, sed Magni duntaxat cuiusdam, qui mensae argentariae praefuerat, unamque ex imperatoriis aedibus procurarat: eius haud dubie, de quo Corippus initio Panegyrici carminis mox citandus.

Pag. 23. B. [486, 16.] *Theodorum cognomento Tziron.* Multi per ea tempora occurrunt Theodori. Corippus Grammaticus initio libri primi senatores palatinosque prae ceteris insignes commemorans, Theodorum Magistrum non omittit cum Magno, Demetrio, Anastasio etc.:

*Nec non magnanimus mentis, et nomine Magnus,
Mente placens Dominis, sacris rationibus aptus,
Rectorum Latii discussor providus orbis;
Successorque boni, recidivaque gloria Petri.
Hinc Theodorus adest patria gravitate Magister;
Hinc secreta sacrae tractans Demetrius aulae.*

Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 15. missum ad Chosroem narrat Θεόδωρον τῇ μαγιστερίᾳ ἀρχῇ παρὰ Ῥωμαίους τιμωμένον τε καὶ γεραιούμενον. Ad hunc, ut videtur, Theodorum scripsit Childebertus, Francorum rex, epistolam, quae est 53. inter Francicas a Marquardo Frehero editas, sicque

incipit: *Praelati magisteri vestri dignitas excolenda, quas, licet magna per se sit, magis facta sit etc.* De eodem Menander Protector pag. 120. edit. regiae: ἦσαν δὲ οἱ σταλέντες Θεόδωρος ὁ Πέτρον, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου γενόμενος ἡγεμὼν, τηνικαῦτα τῶν βασιλεῖ ἀνειμμένων προεπιστήκει Θεσαυρῶν. Vide Notas Valesil. Idem Alexander pag. praecedenti, legationem a Theodoro quodam, Bacchi filio, ad Chosroem ante haec tempora fuisse susceptam insinuat. Fuerunt et alii, sed paulo, ut arbitrator, antiquiores Iustiniani Imp. tempore, de quibus hic nihil dicam, ut paucis complectar, ab his omnibus diversum videri nostrum hunc Theodorum, peculiari Tziri cognomento, et patris sui Iustiniani designatione ab historico abunde secretum.

Pag. 23. B. [486, 17.] *Iustiniani filium.* Satis hinc argumenti habuisse sibi visus est vir doctissimus Nicolaus Alemannus in Notis ad *Ἀνέκδοτα* Procopii, ut contra omnium opinionem ignotum hactenus Iustiniani filium patri suo superstitem obtruderet, spurium quidem illum, et ex concubina post obitum Theodoraе Imperatricis genitum. Quae omnia gratis conficta sola inficiatione everti possunt; praesertim cum *ἄπαιδα* Iustinianum obliase veteres affirmant, ex quibus mutuatus est Constantinus Manasses, quae his versibus cecinit pag. 67. editionis regiae:

Ἄλλὰ τοιαῦτα χάριτας τῷ βασιλεῖ πλουτοῦντι
 Οὐκ ἦν θυγάτηρ, οὐκ υἱός, οὐ διαδόχων γένος.
 Ἐνθεν τοι μέλλων τελευτᾶν, καὶ γῆθεν μεταβαίνειν,
 Ἐπὶ τὸν ἀδελφόπαιδα βλέπει τὸν Ἰουστινῶν,
 Καὶ τοῦτον Ἀύσονάνακτα καὶ κρότορα δεικνύει.

Adde, quod, si quis fuisset Iustiniani superstes filius, eius nomen non tacuisset Corippus, cum Iustiniani funus tam operose describit: neque adeo diserte Alemanni opinionationem p. 117 iugulasset his versibus:

*Sustulit haec vox alma patrem: Fortissime surge,
 Te exspectat, Iustine, dies, tu proximus heres etc.*

Atenim a Theophane nostro Theodorus ille dicitur Iustiniani filius: quid ita? an nullus per ea tempora Iustinianus dictus fuit? certe, ut longius non recedam, ecce tibi in Chronico Ioannis Abbatis Biellaricnsis ad annum Iustini 9.: *Iustinianus, dux Romanae militiae et magister militum Orientis a Tiberio destinatus, bellum parat, castra Chosrois pervadit, et provinciae Persidae victor vastat, exuviasque eorum triumpho Constantinopolim dirigit: 24. elephantos inter cetera, qui magnum spectaculum Romanis in urbe regia exhibuerunt.* De eodem Euagrius libri 5. capp. 14. et 19., Theophylactus Simocatta capp. 12. et 15. libri 5. Mauricianae historiae, ajū-

que. Verum mihi temperandum, ne annotata nostra nimiam excrescant in molem.

Pag. 23. B. [486, 19.] *Chosroës Daras oppugnatam urbem cepit.* Biclariensis Abbas in Chronico praepostere expugnationem huius civitatis sub anno Iustini octavo collocat, postquam iam ab anno in morbum incidisset, *qui, ut ait, ab aliis quidem cerebri motio, ab aliis daemonum vexatio putabatur.* Euaagrius enim, Simocatta et Nicephorus testantur, ex nimio dolore de Daris captis concepto, tam insolita infirmitate concussum fuisse. Vide et quae ex Theophane Confessore paulo ante in medium attulimus.

Atque haec schediasmata e multis electa aequi bonique consulat candidus lector, quae, currente praelo et urgentibus operis typographicis, inter varias occupationes et apparatus nostri delineationem primam raptim deproperavimus. Quid quod paratas etiam in Suidae Excerpta Byzantina annotationes emendationesque nostras modo praecidere, atque in aliud tempus differre cogimur, ne multorum votis exoptatam primi huius Constantinopolitanae historiae voluminis editionem durturniore mora retardare videamur. Tu quisquis haec legis, fave, et suo demum, si Deus dederit, tempore plura maioraque a nobis exspecta.

I. B. C. ANSSII VILLOISONIS

NOTAE

IN PROCOPII PANEGYRICUM

EX EIUSDEM DIATRIBA DE CODICIBUS GRAECIS,

ANECDOTORUM TOMI II. P. 27. SEQQ.

Quas Photius cod. 160. laudat Procopii orationes varii gene-
ris, Fabricius VI. p. 259. exstare vix putat: licet Nic. Ale-
mannus Praef. ad Caesariensis Procopii *ἀνέκδοτα* Declamatio-
nes Procopii Gazaei ineditas memorare videatur. Operae igitur
pretium facturum me credidi, si, hac occasione data, e Cod.
S. Marci CCCCXXVIII. hic depromerem unam huiusce Proco-
pii Gazaei Orationem, quae et inedita, et Fabricio ignota, et
elegantissima est, et maximam habet cognitionem cum dicendi
genere, quo usus est Choricus, Procopii discipulus, et Ana-
stasii Imperatoris, quem celebrat, vitam illustrat, ac de eo
multa nobis tradit, quae nusquam leguntur apud Theophanem,
Cedrenum, Zonaram, Euagrium, Theodorum Lectorem, Ana-
stasium Bibliothecarium, Ioëlem, Victorem Tunnunensem,
Malalam, Chronicon Paschale, Comitem Marcellinum, Proco-
pium historicum, Iornandem, Suidam, Baronium, Pagi, Can-
gium, Tillemont, le Beau, aliosque omnes auctores, quos
de Anastasii rebus gestis agentes diligenter evolvimus.

Pag. 490, 2. ed. Bonn. Eodem sensu Choricus in illa
oratione funebri, qua eundem Procopium, suum magistrum,
celebrat, apud Fabric. Bibl. Graec. T. VIII. p. 862.: *νῦν
δὲ τίς οὐ κατόπιον χωρήσει τῶν εἰργασμένων, ἄν τί παρὰ
τίνας μνησθῶ;*

Pag. 491, 18. Euagrius Scholasticus, Ecclesiast. Histor. pag. 29
L. 3. c. 29. p. 357. ed. Vales. Amstelodam.: *οὗτος ὁ Ἀνα-
στάσιος πατρίδα τὴν Ἐπίδαμνον ἔχων, ἢ Λυδῶνάχιον νῦν
προσηγόρευται, τὴν τε Ζήνωνος βασιλείαν καὶ γαμετὴν
τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, τὴν Ἀριάδην, ἐσοικίζονται. Idem ibidem
paulo supra: ἡ Ἀριάδην Ἀναστασίῳ τὸν στέφανον ἐπιτίθη-
σιν, οὐπω μὲν ἤγοντι εἰς γεμουσίαν, ἐν δὲ τῇ λεγομένῃ τῶν
σιλεντιαρίων σχολῇ καταλεγόμενῃ: ex quo, ut ex iis, quae*

infra notabimus, apparet Anastasium obscuro natum loco. Silentiarum autem, observante Iacobo Goaro p. 35. et 36. notarum in Cedrenum, Graecis sunt ἡσυχοποιοί, id est, qui ad Imperatoris latera silentium et quietem indicant, iuxta Agathiam ἐπιστάται τῆς ἀμφὶ τὸν βασιλέα σιγῆς. V. et Fabroti in Glossario Cedreni. Epidamnus vero, illius patria, erat ἐκ τῆς νέας Ἠπειροῦ ἐπαρχίας, ut ait Chronicon Paschale, de Anastasio videndum p. 329. et seqq.

Pag. 491, 20. In Cod. ἐκάτερον. Hic Venetiarum descriptionem legere tibi videaris.

Pag. 492, 8. Male in Cod. τὸ μέλον.

Pag. 492, 13. Male in Cod. φιτιμίαν.

Pag. 492, 118. In Cod. νικῶντες; forte νικῶντας, id est: vicisti maiores tuos, qui et omnes alios sua virtute ipsi vincebant.

Pag. 492, 20. Cangius Famil. Byzantin. p. 85.: „Anastasi Imperatoris patris nomen hactenus incertum manet apud scriptores: ex quibus duntaxat docemur, Dyrrhachio oriundum, ac religione Arianum fuisse. mater vero Anastasii Manichaea et soror fuit Clearchi Ariani, uti habet Theophanes p. 117. Ex quo mirum videri haud debet, si haereticis parentibus natus, toto regni tempore haereticos ipsos (Eutychianos) tutatus, Catholicos tam acriter insectatus sit.” V. Victoris Tunnunensis Chronicon p. 325. De Anastasii parentibus vide et Theodor. Lector. Histor. Eccles. L. 2. p. 558.

Pag. 30 Pag. 493, 7. Legere mallet ἡ βασίλις τῶν πόλεων, quemadmodum Constantinopolim vocant Eudocia Imperatrix in sua ad Romanum Diogenem epistola nuncupatoria, et Auctor anonymus poematis de capta Constantinopoli in Cod. S. Marci CCCCVIII. p. 198. Catalogi.

Pag. 493, 8. Ἀνήγου σχῆμα: mallet ἀνάγουσα. Scilicet Anastasius, quod Baronium, Tillemont, le Beau etc. fugit, antequam imperium adipisceretur, Antiochiae episcopus non quidem consecratus, sed populi suffragii electus et designatus fuerat. Theophanes in Chronographia p. 116.: τούτω δ' αὐτῷ ἔτι Πέτρος ὁ Γναφεὺς (Antiochiae episcopus) τέθνηκεν, καὶ προεβλήθη ἐπίσκοπος Παλλάδιος, πρεσβύτερος τῆς ἐν Σελευκίᾳ ἐκκλησίας τῆς ἁγίας πρωτομάστορος Θέκλης, συνεψηφίσθη δὲ Παλλάδιω καὶ Ἰωάννης ὁ Κωνσταντινίου, καὶ Ἀναστάσιος ὁ σιλεντιᾶριος ὁ κακῶς βασιλεύσας. Quae ad verbum descripsit Cedrenus p. 354. et sic e Theophane, ut omnia fere, convertit Anastasius Bibliothecarius in sua Historia Ecclesiastica p. 48. Ed. Paris. ann. 1649. ed. Fabrotti: „Eodem anno, Petro Cnapho mortuo, promotus est episcopus loco eius Palladius, presbyter Leucensis (lege Se-leuciensis) Ecclesiae sanctae primae Martyris Theclae, cum quo

*electus est et Ioannes Constantini, atque Anastasius Silentia-
rius, qui male posthac imperavit:*" ubi pro *electus* emendo
electus, cum textus Graecus Theophanis, quem semper *κατὰ
πρόθεσιν* sequitur Anastasius Bibliothecarius, habeat *συνεψηφί-
σθη*, id est, *simul electus fuit*. Cl. Tillemont, qui Anasta-
sium designatum fuisse Antiochiae episcopum ignorabat, gra-
viter lapsus est, haec Theophanis verba sic vertens, *Histoire
des Empereurs* T. VI. art. I. p. 552. Ed. Venet. 1759. : *Ana-
stase étoit à Antioche avec cette dignité (de Silentiaire en 448.)
lorsqu'il contribua à élever sur le trône de cette Église Pallade
Eutychten comme lui; scilicet per συνεψηφίσθη falso intellexit:
suam calculum addidit, ut Palladius crearetur episcopus; cum
potius significet, simul cum eo electus fuit. Idem *Histoir. Eccle-
siast.* T. XVI. art. 51. p. 381. ed. Venet. 1752.: *On mit en
sa place (de Pierre le Foulon) Pallade, prêtre de l'Église
de S. Thécle à Séleucie, par la faveur de Jean fils de
Constantin et d' Anastase qui fut bientôt après Empereur.* Sci-
licet non assecutus est vim vocis *συνεψηφίσθη*, quam optime
declaravit Cangius in suo mediae Graecitatis Glossario, in *Σύμ-
ψηφοι*, quos dicit eos esse, qui populi clerique suffragiis si-
mul ad episcopatum eligebantur seu proponebantur: nam;
ut fieri solet in eiusmodi electionibus, alii alium postulabant;
inquit Socrates L. V. c. 2. et L. VI. c. 11., tanquam *τοὺς ἐπι-
σκοπεῖν ἐπιτηδείους, ἢ προσδοκωμένους*, ut loquitur Sozomen.
L. VII. c. 3., donec, conspirantibus omnium suffragiis, unus
eligeretur, vel e tribus ad Principem delatis horum unus ad
episcopatum proveheretur; quod Cangius hoc ipso confirmat
Theophanis loco, ubi observat tres hic *συνψηφους* appellari,
licet plures forsitan essent; quod ex iis unum Princeps, vel
certe Metropolitana seligeret pro arbitrio; quippe, ut docemur
e Novella 158. Iustiniani c. 2., mortuo episcopo, coibant *κλη-
ρικοί καὶ πρῶτοι τῆς πόλεως*, iique, propositis sanctis Evan-
geliis, *ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψήφισμα* faciebant, *ὡς ἐκ τῶν
ψηφισομένων τριῶν προσώπων ὁ βελτίων χειροτονηθῆ τῇ ἐπι-
λόγῃ καὶ τῷ κρίματι τοῦ χειροτονουῦτος*. Qui quidem tres
electi invicem, sive, ut horumce temporum Latini dicebant,
suffraganei, *σύνψηφοι* et interdum etiam *ὑπόψηφοι* appel-
labantur, quemadmodum apud eundem Socratem L. V. c. 5.:
*συναγαγόντες τοὺς ὑποψηφους εἰς ἐπισκοπήν, εὐρίσκουσι
τοὺς πάντας τὸν ἀριθμὸν ἕξ*. In eundem ac Tillemontius
errorem inciderunt doctissimi Bollandistae in *Historia Chrono-
logica Patriarcharum Antiochenorum* p. 90. Col. 2. T. IV. Pag. 31
Actor. SS. Iulii, Ed. Venet. 1748., ubi sic loquuntur: „Hinc
facile suspicari quis posset, imo deberet, non unum hic tan-
tum electum esse Patriarcham Antiochenum, sed tres eodem
tempore. Verum haec interpretatio omnino corrigenda est;*

neque enim Anastasius Patriarchatum, sed imperium in ipsos etiam Patriarchas tyrannicum affectabat atque aliquanto post consecutus est. Seduxit interpretem vox illa *συνεψηγησθη* passive posita. Sed exempla non pauca Grammatici proferunt, quibus tempus illud aoristum actionem significare ostendant. Sic igitur locus ille verti debuit: *Palladio vero suffragatus est et Ioannes, Constantini filius, et Anastasius Silentiarius, (nomen est dignitatis, de quo vide Cangii Glossarium,) qui postmodum pessime imperavit.* Uterque autem in aula, cuius primi erant proceres, valebat plurimum; unde nihil mirum fuit, si, invitis haud dubie Catholicis, sedem illam Palladius obtinuit, quam tam potenti fultus patrocinio affectabat.

Sic supra in annotatione ad p. 8. observavimus, eodem Bollandistas lapsos fuisse, cum inter CPolitanos Patriarchas recensuerant quendam Macarium, qui nunquam Patriarcha electus fuit, sed cum duobus aliis *συνψηφοις* Imperatori, qui Philotheum praetulit, indicatus et propositus fuit. Eundem autem Anastasium ante quam imperium adipisceretur, Patriarcha Euphemius, utpote haereticum et Eutychetis sectatorem, e templo eiecerat. Theophanes in Chronographia p. 115.: *Εὐφήμιος δὲ ὁ ὀρθοδοξότατος Ἀναστάσιον τὸν σιλεντιάριον τὸν κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντα τῆς ἐκκλησίας ἐδίωκεν, ὡς αἰρετικὸν καὶ ὁμόφρονα Εὐτυχοῦς, ἐπεχλοῦντα ὄρων· τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψεν, ἀπειλήσας αὐτῷ, ὡς, εἰ μὴ παύσοιτο, ἀποκείραι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ὄχλοις αὐτὸν θριαμβεύσαι:* ubi male Goar. *καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψε* vertit: *eversa eius in Ecclesiae coetu sella;* male etiam Anastasius Bibliothecarius, *Histor. Ecclesiastic.* p. 48. hunc locum vertens, habet *sedile ipsius, quod erat in ecclesia, subvertit:* peius etiam Cl. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. 1. p. 552. ed. Venet. Nihil autem clarius; haec erat proprie cathedra in Ecclesia erecta, in qua publice docebat et suos errores spargebat Anastasius. Suidas, qui voce *Πατρία* omnino videndus, eadem fere de Anastasio narrat: *Ἀναστάσιος ὁ σιλεντιάριος ὁ μετέπειτα βασιλεύσας, ἐπὶ Εὐφημίῳ πατριάρχῳ. Κωνσταντινουπόλεως καθέδραν κατασκευάσας, (cathedra sibi constructa) μετὰ τινῶν ἐπατρίαζεν κ. τ. λ.,* de quo vide et Georgium Cedrenum p. 554. Quae quidem Suidae verba male ibidem interpretatur summus homo, sed in quo accuratorem Graecae linguae cognitionem desideres, Cl. Tillemont T. VI. art. I. p. 552. Magnam autem pietatis speciem prae se ferebat acerrimus ille Catholicorum persecutor. Cl. le Beau *Histoire du Bas-Empire* T. VIII. p. 310.: *Anastase étoit dévot sans être Chrétien; il alloit à l'église avant le jour, et n'en sortoit que quand le peuple s'étoit retiré; il jui-*

nou, il faisoit de grandes aumônes. La multitude, toujours dupe de l'hypocrisie, admiroit sa vertu. De quo vide Cedrenum p. 537. et Cl. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. IV. p. 537. Multas ecclesias Constantinopoli restauravit, referente Theodoro Lectore Histor. Ecclesiast. L. 2. p. 561. De hoc Victor Tunnunensis in Chronico p. 326. : „Messala Consule, Constantinopoli, iubente Anastasio, sancta Evangelia, tanquam ab idiotis Evangelistis composita, reprehenduntur et emendantur;” de quo adeunda egregia Petri Wesselingii *Dissertatio*. Sic eodem fere tempore, teste Euagrio Histor. Ecclesiast. L. III. c. 31. p. 361. multi sanctorum Patrum libri corrupti sunt; multi quoque Apollinaris libri S. Athanasio et S. Gregorio Thaumaturgo falso adscripti sunt ab Haereticis, hac fraude multitudinem in sui erroris societatem inducentibus. Anastasius autem, cuius pietatem hic tantopere praedicat Procopius, non solis Eutychianismi, sed et Manichaeismi erroribus imbutus erat; de quo vide Cl. le Beau *Histoire du Bas - Emp.* T. VIII. p. 450. sq. Theophanem in Chronographia p. 128. etc.

Pag. 493, 18. Haec demonstrant, Anastasium ad Antiochiae episcopatum propositum quidem, sed non electum fuisse.

Pag. 495, 5. Hos omnes ab urbe abegit Anastasius, re-Pag. 32 ferente Cedreno p. 357.

Pag. 495, 15. Ariadna, quae, referente Cedreno p. 355., vivente Zenone, suo primo marito, iam tum Anastasium amabat, et de qua v. Cl. le Beau *Histoire du Bas - Emp.* T. VIII. p. 309. Theophan. p. 117. et Zonaram L. XIV. p. 53. et Cedrenum p. 357. Idem le Beau infra p. 311. et p. 318. sq. Supra nostrum Procopium audivimus praedicantem, non Pag. 33 quidem Anastasii gentis, sed omnium eorum, qui Epidamni nati sunt, antiquissimum et nobilissimum genus. V. Euagr. Eccles. Histor. L. III. c. 29. p. 357. ●

Pag. 495, 16. Sic emendavi pro *κατάστα*, quod in Cod.

Pag. 496, 4. Sic (*ἀνά*) in Cod. An *ἀναστάσει*, vel *ἀνατάσει*?

Pag. 496, 19. Mallem *περιφέροντες*.

Pag. 497, 10. Cf. Cl. le Beau *Histoire du Bas - Emp.* T. VIII. p. 339. sq. Quam quidem adversus Scenitas expedi-Pag. 34 tionem ad annum 498. refert idem. V. Euagr. Histor. Ecclesiast. L. III. c. 36. p. 366. Theophan. in Chronographia p. 121.

Pag. 497, 12. Male in Cod. *βηθούτων*.

Pag. 497, 18. Hoc sic imitatur Choricus oration. in Summum ducem, apud Fabric. Biblioth. Graec. Vol. VIII. p. 871. : οὐ γὰρ ἐστὶ γλυκεῖαν ἄγειν εἰρήνην ὑποψία πολέμου ἢ γὰρ

ἐλπίς εἰσιούσα τὸν λογισμὸν, κἄν βούληται τις αὐτὸς εἶναι τὸν ἀπατήσας ψυχαγωγεῖν, αὐτὴ παρακαθημένη, καὶ θύουσα, καὶ φοβερὰς ἀναπλάττουσα φαντασίας, γῆρας οὐδαμῶς ἐλεούμενον, κόρην ὑβριζομένην, ἐλκόμενον εἰς δουλείαν παιδίον, ἀγομένην ἐκ πασιτάδος γυναῖκα κ. τ. λ. Scilicet e communi fonte II. IX. 592.

Pag. 497, 20. Sic ad marginem emendatum, καὶ ἐλκόμενην; in textu ἐλωμένην.

Pag. 498, 4. Prius μὴ, ut supervacuum, mihi videtur tollendum; nisi veritas: *qui non passi sunt, tibi debent, quod nihil perpassi fuerint.*

Pag. 35 Pag. 498, 16. Αὐτός. Ἄν ὁ στρατός?

Pag. 499, 5. Forte hic intelligit seditionem illam, de qua loquitur Cl. le Beau, *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII. p. 319. Deinde post duos annos alia etiam concitata fuit seditio, eo periculosior, quo saevius tunc incumbebat Isaurorum bellum; cf. eundem T. VIII. p. 326. De prima autem seditione hic loquitur Procopius. Ioannes Malala in sua Chronographia lib. 15. p. 38. ed. Venetae: ἐφίλει δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸ Ρούσιον μέρος Κωνσταντινουπόλεως· τοῖς δὲ Πρασινοῖς καὶ Βενέτοις πανταχῆ ἐπέξήρχετο στασιάζουσιν. V. Victor. Tunnunens. p. 357.

Pag. 500, 4. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 326.

Pag. 500, 6. Locus corruptus: forte post προσταγμάτων deest σχῆμα, vel εἰκὼν, vel quid simile; nam eos exhibet veluti actores tragicos, impositam regum personam in scena sustinentes. Hi autem horumce Isaurorum dūces, στρατηγῶν ὄχλος, a Cl. le Beau recensentur *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII. p. 323. sq. Huiusce belli originem vide ibidem p. 321 — 323.

Pag. 36 Pag. 500, 13. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 354. post Marcellinum Comitem in Chronico pag. 284. T. 2. ed. Venet. Operum Sirmiondi.

Pag. 500, 16. Choricus in oratione in Aratum ducem et in Stephanum: ἡ τοῦ πολέμου φύσις σωματῶν μὲν ἴσως, γνώμης δὲ κρατεῖν οὐ φιλεῖ.

Pag. 500, 17. Contra Cl. le Beau T. VIII. p. 535. et supra p. 324. Vid. Malalam in Chronographia p. 38 et 39. ed. Venet.

Pag. 500, 20. Ταῖς ἀδελφαῖς, id est ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς.

Pag. 501, 4. Male in Cod. ὄντος.

Pag. 501, 10. Lego: οἷα πατὴρ ἀγαθός, ὡς σεαυτὸν ἐκάλεις, σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας.

Pag. 501, 11. Forte hic vox ommissa est, ut πόλιν, vel quid simile; vel potius legendum καὶ πόλιν pro καὶ πάλιν.

Pag. 501, 13. Restitui τῆ, quod in Cod. ante τῶν ἄλλων exciderat.

Pag. 501, 16. Forte εἶλε pro εἶλε. Suspiciarer Procopium hoc Pori exemplum ideo potissimum protulisse, quod unus ex Isaurorum ducibus vocabatur Indus, nisi hic supplicio affectus et minime βασιλικῶς tractatus fuisset.

Pag. 503, 2. De hoc cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 347. sq.

Pag. 503, 7. Vendebatur.

Pag. 503, 13. Lege διὰ τοῦτον, nempe ἔρωτα χρημάτων.

Pag. 503, 15. In Cod. ῥήματι, et alia manu supra τὸ ῥ scriptum est β.

Pag. 504, 9. Scilicet vocabatur χρυσάργυρος. Cf. Cl. le Beau, T. VIII. p. 345., qui videndos indicat Euagr. L. 3. c. 39. p. 368., Theodorum L. 2., Theophan. p. 123., Anastas. p. 50., Cedren. p. 357. 358. 363., Zonar. p. 54., Glycam L. 4. p. 265. 266., Manass. p. 63., Suidam voce Τιμόθεος, Pagi ad Baronium, Asseman Bibliothec. Oriental. T. I. p. 268. 269.

Pag. 504, 14. Mallem παρὰ τὰ δένδρα, ut infra ὁ ἄλλος παρὰ τὴν θάλασσαν.

Pag. 504, 15. Subauditur ἔστενε; nisi potius legendum sit: παρὰ τὴν θάλατταν ἠφίει τὸ δίκτυον.

Pag. 504, 17. Male in Cod. δὲ τῆς, ut infra τῆ γῆς pro τῆς γῆς.

Pag. 504, 19. Imo singulis iumentorum, asinorum, pecorum, neque canum etiam exceptis capitibus impositum erat hoc tributum. V. Cedrenum p. 337. et Zonaram L. XIV. p. 34. Nescio cur Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. V. p. 341. dicat: *Je me ferois peu à ce que Cédrene ajoute p. 357., qu' Anastase abolit vers le même temps deux sortes de Chrysargyres;* nam de uno eodemque Chrysargyro hic loquitur Cedrenus.

Pag. 504, 20. Hic, ut alibi passim, τὰ οἰκήματα significant lupanaria. Euagr. *Histor. Eccles.* L. III. c. 39. p. 368.

Pag. 505, 5. Fecit hoc Imperator persuasus a Timotheo poeta, ut narrat Cl. le Beau T. VIII. p. 346., auctoribus Suida in v. Τιμόθεος, et Scholiaste Aristophanis ad Plutum p. 20. ibidem a Kustero laudato. Conf. et Henricum Valesium p. 96. notar. ad Euagrium L. III. c. 39., ubi describit elegantem Libanii locum in Oratione contra Florentium p. 427., quem hic ante oculos habuisse Procopius videtur. Ante Theodosium Iuniolem et Anastasium, Alexander Sever., referente post Lamprid. in ipsius vita Cl. Tillemontio T. VI. *Histoire des Empereurs* p. 539.

Pag. 505, 10. κέρδους. Male in Cod. κέρδος.

Pag. 505, 16. Forte ταστας, id est, συγγραφάς, pro ταῦτα.

Pag. 505, 17. Male in Cod. ἐκχαίειν. Cf. Cl. le Beau l. l. p. 346. sq.

Pag. 506, 2. Ἐριννὸν κοινὴν. Sic apud Virgil. *patriae communis Erinnyis*. Hunc autem locum sic expressit Choricus oration. in Summum ducem apud Fabric. Biblioth. Graec. Vol. VIII. p. 871. : οἶσθα τὸν νέον, ὃν ἔναγχός μοι συνέστησας, φη γνώρισμα μέγιστον ὁ πατήρ. οὗτος ἐμοῦ διηγούμενου ὄκως διένειμας τοῖς αὐτοῦ πολίταις τοὺς φόρους, ἀτέμνησέ με τοῖς περὶ σοῦ λεγομένοις Ἀριστείδου τοῦ Λυσιμάχου. ἐκείνος τοῖς νησιώταις τὰς τὸ σύμμετρον, ἣν ἐπεδείξατο τοῖς Ἕλλησιν ἀρετὴν, ταύτην ἔλαχεν ὄνομα· καὶ σὺ τῶν Ἀραβίων ἐκάστῳ τὴν ἐπιβύλλουσαν διώρισας οὕτω μοῖραν κ. τ. λ., ubi legere mallet οὗτος ἐμοὶ διηγούμενος, quam ἐμοῦ διηγούμενου; nam hic juvenis ex Arabia redux Choricio narrabat, quomodo Summus suis civibus Arabibus tributa solvenda descripsisset. In eadem oratione Pausaniam et Lysandrum memorat Choricus, quemadmodum et in hac Procopius. Uterque eodem modo veteres heroas collatos deprimit, ut summa extollat; uterque eodem modo historias et fabulas nihil ad rem facientes attexere amat. Denique facile agnoscitur, Choricium sui praeceptoris dicendi genus semper expressisse, illiusque orationes in suum succum et sanguinem convertisse.

Pag. 40 Pag. 506, 23. Ἀπανθρώπους. Sic restitui pro ἕπ' ἀνθρώπους, quod in Cod. Cf. Cl. le Beau L. XXXVIII. T. VIII. p. 348. sq. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. XVI. art. IV. p. 538. ed. Venet. : *Il ôta des spectacles publics les combats des hommes contre les bêtes; à quoi je pense qu'on peut rapporter ce qu'écrit le Pape Gélase, qu'il employa son autorité à reprimer les folles passions du peuple pour des choses infames.* Quae quidem potius referenda viderentur ad haec turpia spectacula, quae ab Anastasio prohibita nullus alius auctor refert praeter nostrum Procopium, sic paulo infra dicentem : ἄρῆνες γὰρ παῖδες, ὡσπερ τὴν ἰδίαν εἰς γυναῖκας ἀμειβόμενοι φύσιν. . . δῆμον ὅλον πρὸς ἀσελίῃ θῆαν ἐκμαλυνότες κ. τ. λ. Sed Papae Gelasii, Anastasio Imperatori scribentis, verba sic se habent p. 311. T. V. editionis Conciliorum curatae a doctissimo Nicolao Coleti, dignissimo doctissimorum Coletorum patruo : „Taceo quod pro rebus ludicris populares tumultus nunc etiam vestrae pietatis auctoritas refrenavit.” Unde cum non in hac epistola de rebus turpibus, ut ait Tillemont, sed duntaxat de ludicris agatur, hic a Gelasio respici puto populares illos tumultus, factiones imo et caedes, ob aurigas eorumque ludicra certamina in

Circo obortas, de quibus Cl. le Beau *ibid.* p. 337. Cetera vide apud eundem p. 343. sq., ubi narrat horribilem in Circo stragem ex hac causa derivatam, in qua 3000. homines trucidati sunt. Conf. eundem p. 327. et 519.

Pag. 508, 3. Hierapolis.

Pag. 41

Pag. 508, 16. De hoc altum apud omnes historiae Byzantinae scriptores silentium.

Pag. 508, 9. Hoc, ut et quae sequuntur de Alexandria, a nullo Byzantinae historiae scriptore tradita sunt.

Pag. 510, 4. Forte ἀπέδωκας, nisi ἀπορραξάμενος sit Pag. 42 nominativus absolutus.

Pag. 510, 6. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 415—417., Malalam p. 46. ed. Venet. et Cangium in CPoli Christiana L. 2. pag. 114.

Pag. 510, 8. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 453. — et v. Euagr. *Histôr. Ecclesiast.* L. III. c. 39. p. 367., et Petrum Gyllium in L. I. de Topogr. Urbis Constantinop. c. 21. Hic autem murus, ut observat Henricus Valesius ad Euagrimum, ex conditoris, nomine dictus est Anastasianus. V. et Procopium Caesariensem de Aedificiis L. IV. c. 9. p. 86. et Zonaram p. 58.

Pag. 510, 12. Forte hic deest καὶ ante πλάτους ἕνεκα; vel potius legendum φέρον pro φέρειν, ut referatur ad Θεμιστοκλέους τείχος.

Pag. 510, 21. Contra Photius in Bibliotheca art. 69. p. 104. nescire se dicit, cur Hesychius Illustris, qui in sexto suae καθολικῆς ἱστορίας libro Anastasii gesta narraverat, eum multis aliis clementia et benignitate praestitisse scripserit: ὃν οὗτος ὁ συγγραφεὺς πρώτῳ τι τε καὶ ἡμερότῳ τι, οὐκ οἶδ' ὅπως, πολλῶν ἀποσεμνύει διενεγκεῖν; quod quidem Chrysargyro sublato tribuendum suspicatur Andreas Schottus.

Pag. 511, 13. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 320. Aliam Pag. 43 sapientissimam Anastasii legem vide *ibidem* p. 321. V. et Malalam in Chronogr. p. 42. ed. Venet.

Pag. 511, 15. Hinc Eudocia in sua Epist. nuncupatoria p. 11. nostrae ed.: φιλεῖ τὸ ὑπήκοον φύσει τῇ τοῦ ἡγεμόνος γνώμῃ διαιτῶσθαι, ἀεὶ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐπὶ σκοποῦ, στοχαζόμενον.

Pag. 511, 17. Scilicet Ariadnam, Zenonis Imperatoris, cui successit Anastasius, viduam. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 317. sq. At idem *ibidem* Anastasii filium memorat, qui occisus est in seditione; ex concubina, ἀπὸ παλλακῆς, inquit Theophan. p. 126., natus erat ante huiusee Principis matrimonium; qui cum Ariadnam duxit, dicitur a Cedreno p. 357. et Theophane p. 117. οὐ πρότερον γαμετῇ συνουκῆσας, id est, qui nondum habebat legitimam coniugem.

Pag. 511, 21. Male in Cod. τσοσούτον.

Dexippus, Eunapius etc.

610 VILLOISONIS NOTAE IN PROC. PANEGYR.

- Pag.* 511, 22. Hoc, ut multa alia, sic e suo praeceptore Procopio imitando expressit Choricus in Declamatione avari patris, filio post rem fortiter gestam virginem amatam praemi loco petenti contradicentis: ἀτοπον ἑτέρων κρατοῦντα, μόνῃ μὴ κρατεῖν ἑαυτοῦ.
- Pag.* 512, 2. In Cod. *δν* per compendium.
- Pag.* 512, 4. In Cod. ἡμῖν, quod indicat variantem lectionem ὁμῖν.
- Pag.* 44 *Pag.* 513, 5. Forte οἰκτροῖς.
- Pag.* 515, 6. Forte μετὰ ταῦτα.
- Pag.* 513, 11. Hic mallet ἀπῆλλαξας.
- Pag.* 513, 14. Lege σεμνόν, quod refertur ad φρονοῦντες: ut supra: Ἀύσανδρος εἰ καὶ Σπαρτιάτης ἦν, καὶ σεμνὸν ἐφρόνει.
- Pag.* 514, 10. Male in Cod. πρῶν.
- Pag.* 514, 15. κρείττονος. Supra humanam naturam positae, divinae. Passim τὸ κρείττον pro numine dicitur.
- Pag.* 514, 16. In Cod. ἄλλος.
- Pag.* 514, 18. τοσοῦτον. Hoc tantum de hoc teneo.
- Pag.* 515, 8. Male in Cod. δρῶν.
- Pag.* 45 *Pag.* 515, 19. Sic et Choricus in fine orationis funebri, qua Mariam, Marciani, episcopi Gazae, matrem, celebravit, inscriptionem apposuit.
- Pag.* 46 Hactenus Oratio Procopii in laudem Anastasii, quem depingit Cl. le Beau T. VIII. p. 311. — 314. Vide et Collectanea Constantini a Valesio edita p. 853. et Suidam, qui haec in vocem Ἀναστάσιος descripsit; ab his enim hoc de Anastasio iudicium mutuatus est Cl. le Beau. Cf. idem p. 316. Procopius in Historia Arcana c. XIX. p. 57. eum ter centum et viginti millia librarum auri rudis necdum signati in imperiali aerario reliquisse affirmat. Cf. Cl. le Beau Tom. IX. pag. 12 — 13.

I N D E X
HOMINUM ET RERUM,

QUAE HOC VOLUMINE COMMEMORANTUR.

Littera C. Candidum significat, D. Dexippum, E. Eunapium, Ma. Malchum, Me. Menandrum, N. Nonnosum, O. Olympiodorum, Pe. Petrum, Pr. Priscum, Prisc. Priscianum, Proc. Procopium, Pro. Prooemium Eclogarii, Th. Theophanem.

- A**basgi, socii Armeniorum^{*} Th. 486, 5.
Abires (leg. Sabires) Me. 318, 5.
Abrames, Nonnosi pater, legatus ad Alamundarum Saracenum N. 478, 9.
Abrogastes, dux Francorum sub Theodosio Magno E. 111, 21. (Idem a Zosimo IV. p. 275. Abrogastes nominatur.)
Abundantius, vir consularis, ab Eutropio eunucho oppressus E. 87, 20.
Acacius, episcopus Byzantii, a Basilisco vexatus Ma. 274, 18.
Acacius, rhetor sub Iuliano E. 108, 10.
Acatiri Hunni a Saraguris victi Pr. 158, 13. 161, 12.
Acatzires, gens Scythica, Hunnis subiecta (f. iidem cum Acatiris) Pr. 181, 13. 182, 10. 191, 8. 197, 11.
Acaga, nomen Scythicae regionis Me. 399, 5.
Acromitae Athenis praefecti sophistarum vocabantur O. 461, 19.
Adames, procurator domus Crecae, Attilae uxoris Pr. 207, 7.
Adamantius, Viviani fil., patricius, legatus missus a Zenone Imp. ad Theuderichum, Valamiri fil. Ma. 247, 6. 248, 3. 249, 2. eius iter 251, 8. 252, 1. cum Theudericho colloquitur 253, 13. 254, 10. post Sabiniani victoriam a Zenone revocatur 258, 6. 11.
Adaulphus, Alarichi successor O. 450, 13. Sarum vincit et occidit 455, 1. cum Honorio Imp. in gratiam redit 455, 20. Placidiam in matrimonium petit 456, 9. 457, 1. inter obsidionem Massiliae vulneratur 456, 19. nuptiae eius cum Placidia 458, 2. interficitur 459, 3. liberi eius a Singericho occisi 459, 15.

- Adrianopolis Pr. 210, 15. Ma. 265, 3.
- Adulis, portus Aethiopiae N. 480, 17.
- Aedium regiarum Attilae descriptio Pr. 197, 13. sqq.
- Aedoingus, Gothus, domesticus, Verinae familiaris Ma. 248, 9.
- Aeëtis regia in Phasi opp. Me. 344, 6.
- Aegidius, magister militum in Gallia, Italiae bellum minatur Pr. 156, 17.
- Aegyptius medicus Cambysem contra patriam incitat Pro. 7, 11.
- Aelianus Syedrius (*ἐκ Συέδρων*), dux copiarum sub Valente Imp. E. 101, 6.
- Aelius Bassus, Pannoniae praefectus sub Marco Imp. Pe. 124, 6.
- Aethiopes, Romanorum socii, a Chosroë infestati N. 485, 8.
- Aethiopiae inter Adulia et Auximin tempestatis vicissitudines mirae N. 481, 3.
- Aethiopiae gentes bellum minantur sub Theodosio Min. Pr. 146, 16.
- Aëtius foedus pangit cum Attila Pr. 147, 1. in discordia Francorum auxilio vocatur 152, 13. Constantium ad Attilam mittit scribae munere functurum 176, 19. 208, 10. Silvanum contra Attilam tnetur 186, 21. 206, 3.
- Agathias continuatur a Menandro Me. 439, 20.
- Agasilus, rex Spartanorum, cum Anastasio comparatus Proc. 513, 14.
- Agintheus, dux Romanorum in Illyrico sub Theodosio Min. Pr. 172, 5.
- Alamanni ab Aureliano victi D. 17, 17. a Iuliano E. 109, 1.
- Alamundarus senior, regulus Saracenorum: legatus ad eum Abrames, Nonnosi pater N. 478, 10. iunior ab Ambro bello petitus Me. 295, 14.
- Alani, socii Romanorum Me. 282, 2. 317, 19. a Tureis devicti 401, 19.
- Alania Me. 301, 16. 18.
- Alarichus Romam captam devastat O. 449, 1. morbo decedit 450, 12.
- Albani a Romanis sedibus suis exciti Me. 394, 4.
- Albania a Romanis invasa Me. 317, 16. 393, 20.
- Albinus, praefectus Romae, quum a Gothis expugnatur O. 458, 15.
- Alboinus, rex Longobardorum, Avarum auxilium contra Gepidas quaerit Me. 303, 7.
- Alexander Macedo D. 33, 14. E. 71, 12. Proc. 501, 3.
- Alexander Severus Marciani filiam ducit D. 36, 16.
- Alexander, Placidiae iunioris tutor, legatus missus ab Honoricho, Vandalorum rege, ad Zenonem Imp. Me. 239, 7. comes privatarum rerum ab Imperatore creatus 240, 8.
- Alexandriae seditio a Floro, praefecto Aegypti, repressa Pr. 223, 2. pharus ab Anastasio restitutus Proc. 509, 12.
- Alexandrinorum obsceni mores E. 94, 3. 95, 3.
- Allobichus Gothus Eusebium occidit O. 452, 9. ipse occiditur 452, 18.
- Ambrus, Alamundari filius, rex Saracenorum, legatos mittit ad Iustinum Imp. Me. 292, 4. 294, 15. Alamundarum incursionibus vexat 295, 4. a Romanis tributum poscit 358, 16. 369, 9. (sed hic non idem cum superiore esse videtur.)
- Ambrus, Saracenus, Caisi regis frater N. 479, 21.
- Ameritae, gens Aethiopica N. 479, 11.
- Amilzuri, gens barbara, in Romanorum tutelam confugiunt Pr. 166, 1.
- Ammigus Francus bellum contra Romanos renovat Me. 345, 17.
- Ammon, geometra sub Honorio Imp. O. 469, 21.
- Amorceus, Nocalins, ex Persia profugus, regnum sibi condit

- Inter Saracenos Arabas Ma. 232, 5. vocatus a Leone Byzantium venit 233; 7. multis muneribus ornatus in regnum redit 233, 21.
- Anagaeus, dux Utigurorum Me. 399, 7. dux Turcorum (fort. non diversus a praecedente) Me. 404, 8.
- Ananastes, legatus Turcorum Me. 398, 9.
- Anastasio Imp. origo Proc. 491, 17. episcopus Antiochiae candidatus 493, 1. 8. eius renuntiatio 495, 13. beneficia erga imperium Rom. 497, 3. sqq. Prisc. v. 184—253. effigies Byzantii exposita 490, 8. genus ducit a Pompeio Prisc. v. 11. Deo dilectus periculoque ereptus v. 273.
- Anatolius, legatus Romanorum ad Attilam Pr. 142, 2. 144, 20. 175, 9. 178, 12. 202, 14. iterum 213, 2. 19.
- Andigan, Persa, legatus Hormisdas Me. 417, 22. 418, 15. 419, 7. 420, 7. dolus eius 421, 8. sqq.
- Anolinus, praefectus praetorii sub Maximino, occisus D. 36, 27.
- Antae ab Avaribus eversi Me. 284, 5. 285, 2.
- Anthemius, Imp. Occidentis Pr. 221, 15. Ma. 236, 11.
- Anthimus, medicus, ob communicata cum Theudericho consilia ad supplicium vocatus Ma. 238, 19.
- Antiochia a Persis capta Me. 347, 20. 423, 7.
- Antiochus praepositus et patricius sub Theodosio Min. Ma. 227, 13.
- Antoninus Heliogabalus D. 36, 20.
- Apamea, a Persis oppugnata Me. 423, 6.
- Apatures, nomen corruptum gentis alicuius Me. 398, 20.
- Apharban, Narsaei legatus ad Galerium Caes. Pe. 126, 18. inter nobiles in aula regia 135, 5.
- Aphumon, castellum Armeniae in confiniis Romanorum et Persarum Me. 410, 3. 415, 8.
- Apollonius, legatus ad Attilam a Theodosio Pr. 215, 5. 9. 16. infectis rebus revertitur 216, 2.
- Apsich, legatus Avarum ad Romanos Me. 311, 21. mox dux in bello adversus eosdem 424, 4.
- Apsilia regio Me. 302, 13.
- Aquileia a Maximino obsessa D. 36, 33. 37, 26.
- Aquitani Constantini partes adversus Honorium Imp. sequuntur O. 451, 12.
- Arabes scenitae, quos Saracenos appellant Ma. 231, 3. ab Anastasio repressi Proc. 497, 2. Prisc. v. 255.
- Arabessi, populus Armeniae Me. 395, 16.
- Arabianus historicus D. 37, 12.
- Aral lacus (*λίμνη ἀπλετος καὶ εὐρεία*) Me. 300, 14.
- Arbazacius, Isaurus, sub Arcadii imperio, Harpazacius ludibrio dictus E. 117, 15.
- Arbitio, a consiliis Valentis Imp. E. 73, 20. (v. Gibbon. c. 25.)
- Arcadiopolis a Gothis capta Ma. 234, 17. 262, 8.
- Archapetus, praefectus praetorio Narsaei, regis Persarum Pe. 135, 5.
- Ardaburius, Asparis pater Pr. 225, 5.
- Ardaburius, Asparis filius, dux Romanorum sub Marciano Imp., bellum gerit cum Saracenis Pr. 153, 12. 227, 17. Placidiam in Italiam revertentem comitatur O. 471, 3. C. 472, 6.
- Arelate opp. O. 453, 21.
- Areobindus, dux Romanorum sub Theodosio Min. Pr. 211, 6.
- Argibolus, dux Gothorum, cum Gaina coniunctus contra Romanos rebellis E. 92, 2. (idem, qui Tribigildus apud Zosimum I, 304—312.)
- Ariadne, Leonis filia, Zenonis uxor C. 474, 9. postea Anastasio nupta Proc. 511, 16. Prisc. v. 301.
- Aristoteles citatur E. 47, 10.

- Armatus s. Armatus**, Plinthae fil., dux Romanorum sub Theodosio Min., in Africa moritur Pr. 214, 17. 21.
Armatus, Basilicus propinquus, uxoris eius, Zenonidis, amator, vanitate et superbia plenus Ma. 272, 17. C. 475, 3. a Zenone supplicio affectus 475, 18. v. Harmatius.
Armenii a Persis ad Romanos deficiunt Th. 485, 13.
Arreston, pagus (in Sophene?) Me. 393, 7.
Arrianus historiae Augustae scriptor D. 36, 30. 36. (idem, ut videtur, qui Arabianus.)
Arsilas, dux Turcorum Me. 399, 12.
Artabanus, rex Parthorum, Tirdatem expellit Pe. 122, 7.
Artemidorus, legatus Zenonis ad Theuderichum, Valamiri fil. Ma. 246, 1.
Arzanene provincia, Romano imperio adiuncta Pe. 135, 10. sub Persarum ditione Me. 329, 19. 410, 4. 415, 7. 419, 2.
Ascalon, Syriae urbs E. 115, 21.
Asclepius, procurator bonorum Constantii et Placidiae O. 453, 9.
Asdingi, regium Vandalorum genus D. 38, 8.
Asiaticae calamitates sub Arcadii imperio (*αι 'Ασιαται συμφοραι*) E. 96, 6.
Asimuntum, castellum Thraciae in Illyrici confiniis Pr. 143, 21. eius incolae fortiter contra Hunnos rem gerunt 144, 2. Hunnos captivos trucidant 145, 7. paucos superstites petenti Attilae remittunt 145, 16.
Asini sub imperio Theodosii Magni pretio habentur E. 83, 11.
Aspar senior cum patre Placidiam sequitur O. 471, 4. iunior praefectus copiarum sub Theodosio Min. 211, 6. 225, 5. 226, 15. sub Leone Imp. Pr. 160, 15. 163, 14. 164, 10. 228, 5. Leonem ad imperium occupandum adiuvat C. 472, 5. 473, 15.
Theuderichum, Triarii fil., bonorum suorum heredem instituit Ma. 234, 9.
Asprudius, fluvius Mediae Pe. 134, 21.
Assyrius, h. e. Persicus Me. 360, 22.
Asterius notarius (*ἀστυργαγέυς*) captus et a Chosroë interfectus Me. 319, 20.
Astingi, h. e. Vandall (v. Asdingi) P. 124, 14.
Athenais v. Endocia.
Athenis grammaticorum schola floret Ma. 270, 16. schola sophistarum O. 461, 5.
Athroëlon, castellum in confiniis Romani et Persici imperii, ubi legati conveniunt Me. 320, 8.
Attacam, puer regius gentis Hunnicæ, ab Attila supplicio affectus Pr. 168, 22.
Attalus ab Alaricho Imperator Occidentis renuntiatus O. 449, 6. 451, 18. ab eodem destitutus 452, 13. in exilium pulsus 452, 17.
Attila, post Ruæ mortem rex Hunnorum Pr. 167, 15. Theodosio Minori bellum minatur 141, 9. in fines imperii Romani irrumpit 141, 20. magnis tributis extortis pacem facit 142, 2. 169, 2. postea quoque minaces mittit legationes ad Theodosium 145, 23. Edeconem mittit de tradendis captivis 146, 20. Istrum traicere parat 173, 4. Honoriam in matrimonium petit 151, 3. 14. bellum parat cum imperio Occidentali 152, 5. Francos aggreditur 152, 10. a maiore natu puerorum regionum apud Francos auxilium vocatus 152, 12. Italiam vastat 153, 8. eius tentoria 173, 17. 178, 2. Escami filiam, uxorem ducit 183, 2. regius eius vicus 187, 14. 224, 9. solennis in regiam suam introitus 183, 9. eius ius dicendi ratio 198, 12. Romani ducis dignitatem et stipendia accipit 201, 6. eius coenae descriptio, ad quam Maximinus et Priscus vocantur

- 203, 1. moderatio eius in cibo et vestitu 204, 18. adhortatione suorum ab invadendis Romanorum finibus deterretur 224, 30.
- Attilae filii in patris coena accubant** Pr. 203, 18. pacem et foedus petunt a Leone Imp. 160, 20.
- Attilas, fluvius (Volga, Ethel)** Me. 301, 3.
- Attisas fl. (Athesis)** Me. 345, 18.
- Aue, in Aethiopia (aut ipse mons Taranta aut locus illi appositus. N.)** N. 480, 20. 481, 4.
- Augustulus, Orestis fil. (perperam ab eclogario pro Odoacro nominatus)** Ma. 235, 12. Imperator factus C. 475, 4.
- Ausonica lingua (Romana rustica)** Pr. 190, 9. 206, 8. 17.
- Ausoriani, gens Africae, cum Romanis bella gerunt** Pr. 214, 20.
- Auxiliarium copiarum praefectus (ὁ ἡγεμὼν τῶν ξενικῶν στρατοπέδων)** D. 20, 18.
- Auxumis, Aethiopiae metropolis** N. 479, 12.
- Avares, sedibus suis eieci, ipsi Sabires expellunt** Pr. 158, 5. Romanorum amicitiam petunt Me. 282, 1. 3. societate cum Romanis inita, Utiguros et alias Hunnicas gentes invadunt. 284, 3. 7. Antarum legatum interficiunt 286, 16. legatos mittunt ad Iustinum Imp. tributum petituros 288, 23. qui infecta re revertuntur 290, 1. pars eorum Turcis subiecta 299, 12. foedus componunt cum Francis 302, 21. iterum tributum poscunt a Romanis 310, 16. victo Tiberio, duce Rom., pacem a Iustino impetrant 313, 4. legatos mittunt ad Tiberium Caesarem 336, 18. legatus eorum rediens a Sclavinis occiditur 338, 9. magna eorum multitudo in fines Romanos contra Sclavinos advocatur 405, 15. 406, 1. sub Tiberio Imp. bellum renovant 424, 1.
- Avito imperante Vandali Italiam vastant** Pr. 216, 4. idem Ricerum contra Genserichum in Siciliam mittit 217, 6.
- Azarephthus (?), octingenti eius equi albi** Me. 435, 10.
- Badiana, provincia Armeniae** Me. 395, 9.
- Badomarius, princeps Germanorum** E. 45, 10.
- Baianus, chaganus Avarum, Romanis infestus** Me. 286, 18. a Sigisberto Franco auxilium implorat 302, 21. ipse ab Alboino Longobardo auxilio vocatus 303, 10. 304, 8. legatos Romanorum in vincula coniecit 305, 17. de Sirmio tradendo agit cum Romanis 306, 1. reiecta conditione Cotriguros in fines Romanorum immittit 310, 4. foedus ictum statim violat 332, 8. Saum fl. traicere conatur 333, 11. iureiurando ad pacem servandam sese obstringit 335, 10. Sirmium sibi tradi postulat 340, 2. Targitium Byzantium mittit 385, 10. cum Theognide, duce Rom., iterum de Sirmio tradendo agit 341, 3. frustra 342, 6. Sirmium in deditionem accipit 425, 2. eius uxor 425, 10.
- Balaam, oppidum Cidaritarum Hunnorum, a Persis captum** Pr. 165, 17.
- Balamirus v. Valamir.**
- Balbinus Imp. D. 36, 25. 31. 37, 8. 12. 15. 21.**
- Ballomarius, rex Marcomannorum, legatus missus ad Romanos** Pe. 124, 7.
- Balnea Antonianae (sic iam tum dictae pro Antoninianas)** O. 469, 17. Diocletianae 20.
- Baramaanes, nomen Miranis, Persarum ducis** Th. 486, 4.
- Barcellona (Barcino) opp., ubi Adaulphi filius sepelitur** O. 459, 3.
- Bargus ab Eutropio eunucho insidiis circumventus** E. 86, 20. 299.
- Basich, dux Scytharum (Hunnorum), Persas aggreditur** Pr. 200, 2.
- Basiliscus, Verinae frater, a Leone**

- Imp. dux exercituum creatus** Pr. 162, 17. Ma. 274, 12. C. 474, 11. post expulsam Zenonem Imperator renuntiatus C. 475, 2. a Zenone reverso expellitur Ma. 235, 13. a Theudericho, Triarii f., ad imperium occupandum adiutus 238, 5. ab episcopis pecuniam exigit 274, 16. eius mores 274, 14. avaritia 275, 1. ab Armato expulsus et interfectus C. 476, 1.
- Basiliscus, Armati filius, Caesar factus** C. 475, 17.
- Baudō Francus** E. 112, 1.
- Belleridas, Sari domesticus, ab Honorio interfectus** O. 455, 6.
- Berichus, vir nobilis inter Hunnos** Pr. 203, 15. ab Attila legatus Byzantium missus 209, 14. comes Romanorum legatorum 210, 4. Maximinum apud Theodosium Imp. calumniatur 211, 3.
- Betharmais opp. in Perside** Me. 365, 8.
- Bigilas v. Vigilans.**
- Binganes Persa, praefectus Chlo-marouis castelli** Me. 329, 17. 330, 7.
- Blachernae, regio Byzantii** C. 475, 18.
- Bledas, rex Hunnorum cum Attila** Pr. 169, 2. 186, 5. 206, 1. una eius uxorum legatos Romanos hospitio excipit 184, 11. Zirconem Maurum secum ducit 225, 9. eius mors 226, 13.
- Bledas, Arianorum episcopus, legatus missus a Marciano Imp. ad Genserichum** Pr. 216, 13.
- Blemmyes, gens Aethiopiae supra Aegyptum, de pace agunt cum Maximino** Pr. 153, 16. post eius mortem bellum renovant 154, 22. ad eos Olympiodorus proficiscitur 466, 1.
- Bochanus, dux Turcorum sub Turxantho** Me. 404, 8.
- Boisci, gens barbara, sub Romanorum tutelam confugiunt** Pr. 166, 2.
- Boibyces a Persa quodam Byzantium translati** Th. 484, 13.
- Bonifacius, Africae praefectus, Placidiae fides** O. 468, 3. eius laudes 468, 14.
- Bonifacius (fortasse idem) Adaulplum in oppugnatione Massiliae vulnerat** O. 456, 19.
- Bononia, opp. Galliae (Bonologiae)** O. 451, 10.
- Bonus (Βῶνος, Agath. 54, 9. Βῶνος), dux domesticorum copiarum sub Iustiniano** Me. 286, 7. 389, 2. Sirmium contra Avaros defendit 306, 10. vulneratus 306, 14. Baiani legatis respondet 307, 12. 312, 18.
- Bosporus, urbs a Turcis oppugnata** Me. 404, 8. capta 404, 10.
- Buccellarii, genus militum sub Honorio** O. 449, 23. 450, 16. (dicti a buccellato h. e. pane bis cocto.)
- Bunus, comes rei privatae Imperatoris sub Iustiniano** (ὁ προϊστάμενος τῆς αὐτοῦ (1. τοῦ) βυσσιλέως περιουσίας) Me. 345, 20.
- Busalbus, profugus ad Theuderichum, Triarii fil., a Zenone expositus** Ma. 260, 5. a Theudericho non traditur 260, 12.
- Byzantium fide Christiana insigne** Ma. 271, 1.
- Byzantini urbis defensionem contra Theuderichum, Val. fil., acriter parant** Ma. 242, 3. mox a Zenone avocantur 243, 1.
- Caesareae portus ab Anastasio Imp. relectus** Proc. 509, 1.
- Caisus, Arethae filius, regulus Saracenorum** N. 478, 6. Byzantium venit 479, 19. Palaestinae regimen a Iustiniano accipit 479, 22.
- Calandio, a Zenone Imp. Antiochiam missus** C. 476, 5.
- Camboses, Ambri frater, Saracenus** Me. 295, 14.
- Camus, potio, quam Hunni ex hordeo conficiunt** Pr. 183, 14.
- Candavia, montes Epiri** Ma. 256, 14.
- Candich, legatus Avarum ad Iustinianum** Me. 282, 8.
- Candidianus, Adaulphi amicus** O. 457, 22. 471, 4.

- Candidus, Isaurus, historicus 472, 1.
- Candidus, dux Romanorum, Obios et Longobardos repellit Pe. 124, 3.
- Cardueni, Romano imperio subiecti Pe. 135, 10.
- Carini Imp. crudelitas E. 99, 19.
- Carpi bella gerunt cum Moesis D. 37, 19. stipendia petentes a Romanis sub Alexandro Severo a Menophilo, Moesiae praefecto, spe frustrantur Pe. 124, 16.
- Carpileo, Aetili filius, obses apud Hunnos Pr. 179, 5.
- Carsus, castellum Thraciae Pr. 168, 22.
- Casia et Carbonaria, insulae in Istro fl., in quibus Baianus et Theognis conveniunt Me. 341, 1.
- Caspiae pylae Pr. 159, 8. 161, 14. Me. 359, 22.
- Catalphus, Ephthalita, gentem suam Turcis prodit Me. 296, 11. ad Persas profugus 296, 14. in Chorois consilio plurimum valet 297, 4. eius facete, dictum 427, 17.
- Colagastus Anta Me. 284, 9.
- Cercio a Charittoni in Iuliani partes tractus E. 65, 9.
- Cermichiones v. Kerm.
- Chaganus Avarum Me. 284, 17. 336, 19. v. Baianus.
- Chamavi, gens Germanica, a Iuliano victi E. 41, 2. comectus e Britannia ad Romanos missos prohibere possunt 42, 3.
- Charato, Hunnorum rex O. 455, 14.
- Charittoni Iuliani partibus adhaerens E. 65, 5. 106, 18.
- Chelchal, natione Hunnus, sub Aspare dux Romanorum Pr. 163, 13. 164, 7.
- Cherchia, gens barbara, ex qua serva a Dizabulo Zemarcho dono oblata Me. 383, 19. (Kirgisii.)
- Cherson, urbs a Turcis oppugnata Me. 337, 16. 398, 14.
- Chersonesus: pugna ibi inter Romanos et Hunnos commissa Pr. 142, 1.
- Chindenti, populus Saracenorum N. 479, 2.
- Chiris, opp. Blemmyarum O. 466, 9.
- Chliatae s. Choliatae, gens Turcis subiecta, legatos mittit ad Romanos Me. 300, 12. 383, 16. 385, 9.
- Chlomaron, castellum in Arzanene prov., a Romanis obsessum Me. 329, 14.
- Chorutzon, castellum in faucibus Caucasi Me. 359, 21.
- Chosroës, rex Persarum Me. 290, 22. Sogdaitarum preces repudiatur 296, 10. Turcorum societatem recusat 297, 4. ad Iustinum Imp. mittit, qui tributum poscant 312, 16. Iacobum legatum de pace Byzantium mittit 316, 7. titulus eius 353, 13. in Armeniam incursionem facit 393, 13. 394, 14. Pherogdathem Byzantium mittit 410, 9. eius mors 411, 21.
- Christi natalitia Me. 364, 21.
- Christiani quomodo a Persis tractandi sint Me. 363, 18.
- Chrysaphius, eunuchus, spatharius Theodosii Min. Pr. 147, 21. Edeconem ad interimendum Attilam corrumpere studet 149, 1. 169, 11. fraude detecta ab Attila ad poenam poscitur 150, 21. idem a Zenone graviter accusatur 150, 23. 212, 21. Attilam placat 213, 2. a Pulcheria ad supplicium vocatur 227, 11.
- Chrysargyri vectigal ab Anastasio sublato Proc. 504, 5. Prisc. v. 149.
- Cidaritae, gens Hunnica Pr. 159, 15. Persarum fines infestant 161, 18. a Persis vincuntur 165, 17. 217, 20. 219, 22.
- Citharison, castellum in confiniis Persarum et Romanorum Me. 329, 11.
- Claudius Gothicus, Imp. non occisus D. 38, 3. in eius regno desinit Dexippi historia Chronica E. 57, 14.
- Claudius, dux Romanorum, quaestor Gothici stipendii a Zenone constitutus (ὁ τοῦ Γοθικοῦ ταμίης) Ma. 253, 11.

- Clazomeni legatos mittunt ad Iulianum Imp. E. 46, 9.
- Cochus (?) sagitta interfectus Me. 441, 3.
- Coeranus Aegyptius a Festo occisus E. 110, 11.
- Colchi cum Romanis sub Marciano bellantur Pr. 217, 8.
- Colchis frustra a Persis invasa M. 344, 1.
- Comentiolus, legatus Iustini ad Chosroën N. 483, 12.
- Comicus nescio quis citatur E. 98, 12. (*ἀρχαῖος ἀνδρὸς δημοσία τὰ πρῶματα.*)
- Comitas, legatus Romanus ab Avaribus in vincula coniectus Me. 305, 17.
- Conimundus, rex Gepidarum, a Longobardis bello petitus Me. 303, 8. auxilii petendi causa ad Iustinum mittit 304, 19. perfidus et periurus 305, 4.
- Constans Imp. a Magnentio occisus Pe. 130, 20.
- Constans, Constantini fil., Caesar renuntiatus O. 451, 16. cum patre victus et interfectus 453, 12.
- Constantia, opp. ad Istrum situm Pr. 167, 22.
- Constantia, Constantii soror, a Magnentio in matrimonium petita Pe. 130, 3.
- Constantina, urbs Mesopotamiæ Me. 319, 15. 421, 2. 423, 19.
- Constantinopolis a Gothis infestata E. 52, 11. incendium urbis sub Leone Pr. 160, 6. C. 473, 15.
- Constantinopolis, castellum, quo victus Zeno confugit Ma. 276, 20. 277, 4.
- Constantiolus, ex Pannonia oriundus, in aula Attilæ versatur Pr. 198, 20. 200, 23. imminetia ab Attila Romano imperio pericula praesagit 201, 9.
- Constantinus Imp. legatos accipit a Licinio Pe. 128, 20. 129, 3.
- Constantinus, in Britannia Imperator renuntiatus contra Honorium O. 450, 7. 451, 7. Ravennam exercitum ducit 452, 21. devincitur 453, 12. captus et cum filiis supplicio affectus 454, 6.
- Constantinus Porphyrogenitus librorum collectiones instituit Pro. 4, 14.
- Constantinus Imp. patri Constantino similis E. 61, 21. Gallos contra Iulianum incitat 62, 4. ei insidias struit 65, 21. 66, 2. Magnentii et Vetranionis legatos in vincula coniecit Pe. 129, 20. 131, 8.
- Constantius, Placidiae coniux O. 464, 5. eius origo 467, 1. mores 457, 14. Olympium occidit 450, 6. ab Honorio in societatem imperii adscitus 464, 17. paulo post moritur 465, 6.
- Constantius patricius et ter praefectus, Leonis ad Persas legatus Pr. 160, 3. Edessæ moratur 219, 14. 18.
- Constantius Gallus, Attilæ scriba Pr. 186, 3. ab Attila proditionis causa supplicio affectus 186, 17.
- Constantius Italus, item Attilæ scriba (*ὑπογραφεύς*), ab Aëtio illi commendatus Pr. 151, 2. 176, 18. 185, 5. 186, 11. 208, 9. Attila petente Theodosius Imp. Saturnini filiam illi despondet 151, 2. 208, 9. ipse, praerepta sibi sponsa, Attilam ad ultionem incitat 209, 3. Chrysaphius aliam illi pollicetur opulentam uxorem 213, 13. Harmatii viduam uxorem ducit 214, 23.
- Copen, flavius (Kuma) Me. 301, 5. 12.
- Cotragegus Avars contra Antas instigat Me. 284, 14.
- Cotriguri (s. Contriguri) Hunni Thraciam vastant Me. 344, 16. a Baiano in Dalmatiam immissi Me. 310, 4. eius subditi, quibus quondam Iustinianus stipendium pendebat 385, 19. 386, 14.
- Cotys, Mithridatis, regis Ibero-rum, frater, legatus ad Claudium missus Pe. 122, 14.

- Craterus, princeps (πρωτεύων)
Ascalonitarum E. 115, 22.
- Creca (s. Rhekan), uxor Attilae,
ex qua tres filios suscepit Pr.
197, 9. 19. legatos Romanos
convivio excipit 207, 17.
- Ctesiphon a Iuliano obsessa E.
68, 16. 108, 15.
- Cunchas, rex Hunnorum Cidaritarum,
a Persarum rege decipitur,
pro sorore eius alia muliere
in matrimonium accepta Pr.
220, 8. fraude detecta bellum
renovat 220, 23.
- Curidachus, princeps Acasirorum,
Attilam auxilio vocat Pr. 181,
20.
- Cursich, dux Scytharum (Hunnorum),
Persas aggreditur Pr. 202, 2.
- Cursus dux Rom. in Asia Me.
393, 17.
- Cyllenius: Iuliani epistola ad eum
missa E. 67, 3.
- Cyrus, fluvius Me. 394, 5.
- Cyrus, Persarum rex, cum Anastasio
comparatus Proc. 512, 17.
- Dacica bella sub Domitiano et
Traiano Pe. 122, 18. 123, 10.
- Daganes, socii Persarum Th. 486,
6.
- Dagistheus Gothus, obses missus
ad Adamantium Ma. 252, 8.
- Daich fluvius (Iaik) Me. 301, 3.
- Dalmatia Ma. 256, 5. a Cotriguris
vastata Me. 310, 6. 340, 23.
ab Avaribus infestata 424, 2.
- Damascus: bellum Saracenorum
prope hanc urbem Pr. 153, 13.
- Damianus, dux Rom. Me. 313, 2.
- Damnatorum cum bestiis pugnae
ab Anastasio abolitae Proc. 506,
22. Prisc. v. 223.
- Danapris fluvius Me. 401, 13.
- Daniel, eunuchus sub Basilisco
Me. 273, 6.
- Daras, oppidum munitissimum
in confiniis Romanorum et Persarum
Me. 319, 17. 320, 2. 346, 13.
a Choroë expugnatum Tiberius
pro reddenda Persarmenia
poscit 324, 3. 360, 18. 361, 16.
- Dardania a Zenone Theudericho
habitanda oblata Ma. 255, 5.
- Darina rego (ἡ Δαρεινή) Me. 302,
7.
- Daurentius s. Dauritas, dux Sclavinorum
Me. 406, 6. 8.
- Decebalus, rex Dacorum, legatos
mittit ad Domitianum Pe. 122,
18. ad Traianum 123, 3. 10.
- Decius Imp. in Thracia versatur
D. 22, 8.
- Dengizich, Attilae f., bellum cum
Leone Imp. parat Pr. 161, 8.
exercitum ad Istrum ducit 162,
5.
- Dexippi Atheniensis oratio ad
cives post obsidionem ex urbe
elapsos 26, 6. 29, 11.
- Dilmairi (Dilemitae), Persarum
socii Th. 486, 7.
- Diocletianus Imp. E. 106, 15.
- Nisibi Galerium convenit, unde
legatos mittunt ad Narsaeum
Pe. 134, 15.
- Dionysius a Marciano Imp. legatus
missus ad Colchos Pr. 155, 20.
cum Gobaze revertitur 160, 7.
- Dionysius, genere Thrax, dux Rom.
consulari dignitate sub Theodosio
Min. Pr. 167, 8.
- Ditatus, (dub.) dux Romanorum
in Suania Me. 356, 18.
- Dizabulus (s. Dilzibulus 399, 21.,
Silzibulus in Excc. de Sentent.
427, 5., Silxibulus ap. Suidam
442, 18.), supremus princeps
Turcorum Me. 296, 1. 299, 2.
bis legationem mittit ad Persas
296, 2. 297, 22. legatis suis
veneno necatis, Persas odio
persequitur 297, 18. legatos
mittit ad Romanos de serico
vendendo 298, 6. legatos Instini
excipit 381, 17. eius tentorium
382, 12. 19. 383, 5. bella
gerit cum Avaribus 427, 5. cum
Ephthalitis 427, 15.
- Domestici in aula Byzantina Ma.
240, 17. 248, 11.
- Domitianus Imp. de pace agit cum
Decebalu Pe. 122, 19.
- Donatus Hunnus, dolo interemptus
O. 455, 13.

- Draus fl. Me.** 304, 22.
Drecon s. Drencon fluv. Pr. 183, 6.
 213, 20. idem 224, 6. Dricca nominatur.
Dubium, opp. Armeniae Me. 435, 22. idem Dubius Th. 485, 17.
Dubius Gothus Adaulphum interficit O. 459, 6.
Ectag, aureus mons, (sed Ak dag montem album significat. N.) Me. 381, 13. idem ut videtur cum monte.
Ectel Me. 404, 4.
Edecon, Attilae a consiliis, legatus ad Theodosium Min. de tradendis captivis Pr. 146, 20. 148, 10. fides eius a Chrysa-phio tentatur 149, 1. 169, 11. nefarii consilii conscius ad Attilam cum Maximino revertitur 170, 15. insignis eius dignitas 171, 16. insidiarum consilium ad Attilam desert 175, 15.
Edessa, urbs Mesopotamiae Pr. 219, 15.
Elesbaas, rex Auxumitarum N. 479, 10.
Eleutheropolis, opp. Palaestinae E. 115, 15.
Elpidia, Placidiae nutrix O. 467, 17.
Epaminondae egregie dictum E. 68, 16.
Ephthalanus, rex Ephthalitarum, Perozem vincit Th. 484, 23.
Ephthalitae, olim Sogdaitarum domini Me. 295, 21. mox Turcis subiecti 299, 3. eorum vitae descriptio 299, 6. a Persis victi 354, 20. a Turcis victi Th. 485, 3.
Epidamius (Dyrrhachium) vi capta (a Gothis, ut videtur), D. 36, 6. a Theudericho petitur Ma. 248, 7. 14. a Sidimundo prodita 248, 19. 249, 7. a Theudericho capitur 251, 1. Anastasii Imp. patria Proc. 491, 18. urbis origo 492, 5.
Epigenes, quaestor, comes Plinthae, legati ad Hunnos Pr. 167, 17.
Epinictus, Verinae familiaris, illo necem parare tentat C. 476, 16. 19.
Epiphaniae festum Me. 364, 23.
Epirus a Sidimundo Gotho occupata Ma. 248, 7.
Epirus nova Ma. 250, 2.
Episcopus Arianorum Pr. 216, 23. — Chlomaronis castelli Me. 329, 18. — Margi, oppidi Dilyr., Gothis urbem prodit Pr. 140, 21. — Sirmii vasis aureis sacris ad redimendos captivos uti constituit Pr. 186, 8.
Eriulphus, Gothus, auctor coniurationis contra Romanos sub Theodosio Magno E. 54, 9. a Fravitta occisus 19.
Ermenarichus (s. Armenarichus), Asparis filius C. 472, 6.
Erythrius, praefectus urbis sub Zenone Ma. 275, 3. 8.
Escam, Hunnus, pater puellae ab Attila in matrimonium ductae Pr. 183, 2.
Eucherius, Stilichonis et Serenae fil., interemptus O. 449, 22.
Eudocia, antea Athenais, Theodosii Min. uxor, Saturninum interimendum curat Pr. 208, 18.
Eudocia, Valentiniani filia, uxor Honorichi Vandali Pr. 157, 11. 218, 22. dimittitur 219, 2.
Eudoxia, Theodosii fil., Valentiniani III. coniux, a Gensericho in captivitate abducta, a Marciano deponitur Pr. 216, 7.
Eugenius, tyrannus sub Theodosio Imp. interfectus O. 456, 7.
Eulogius, philosophus sub Leone Imp. Ma. 270, 9.
Eunapius, rhetor legatus Lydorum ad Iulianum Imp. E. 46, 6. cum Musonio coniunctus 109, 13.
Ennapius Sardinianus chronologiam negligit 57, 20. 60, 7. Dexippi historiam continuat 61, 5. 62, 12. admodum puer, dum Iulianus regnabat 62, 18.
Euphemius, magister in aula Marciani Imp. Pr. 155, 10. Priscum assessorem sibi adiungit 155, 12.
Euphratas, Menandri historici pater Me. 438, 5.
Euplutus magistrianus, legatus ad Valliam, Gothorum regem O. 462, 8.

- Euripidis Andromeda E. 80, 15.
 Eusebius, Ravennae praefectus O. 452, 8. fustibus occisus 452, 10.
 Eusebius, comes Petri Patricii in legatione ad Persas Me. 354, 4. 359, 14.
 Eusebius, dux Rom. in Asia Me. 390, 2.
 Eutocius Thrax, pecuniam publicam furatus ad Craterum, principem Ascalonitarum, confugit E. 115, 12.
 Eutropius, eunuchus, Bargum insidiis subvertit E. 86, 21. 87, 16. eius mores 87, 19. 102, 21. 117, 7. commercium inter Byzantium et Romam impedit 89, 13. 91, 13.
 Euty chius, legatus ad Turcos Me. 398, 10.
 Exisatus, dux Rom. in Suania (idem qui 356, 18. Ditatus appellatur,) Me. 357, 7.
 Ferri penuria apud Turcos Me. 380, 20.
 Festus, procos. Asiae sub Valente Imp. E. 110, 1. Maximum interfecit 110, 10.
 Fines Romani et Persici Imperii pace inter Galerium et Narsaeum facta constituti Pe. 135, 9.
 Florus, praefectus Aegypti, seditionem Alexandrinorum coercet Pr. 223, 13. 19.
 Foederati, numeri barbarorum varii generis in exercitu Imperatoris O. 450, 1.
 Franci foedus faciunt cum Avaribus Me. 302, 21.
 Francorum rege mortuo, filii eius de regno litigant Pr. 152, 11. eorum fines ab Avaribus invasi Me. 290, 1.
 Fravitta Gothus E. 53, 13. Eriulphum occidit 54, 15. Gainam in Chersoneso devincit E. 92, 23. latrocinia coërcet 115, 3. ab Arcadio consulatu ornatur 93, 12. Ioannis iussu interficitur 95, 19. 96, 4.
 Furdigan, festum Persarum (*ve-xvta*) Me. 374, 20.
 Fuscus, legatus Domitiani ad Dacos Pe. 122, 20.
 Gaius Gothus, Eutropio euncho loco deiecto, mox ipse subvertitur E. 91, 20. 92, 6. victus a Fravitta 103, 17. 117, 20.
 Galerius Caesar, victis Persis, cum Narsaei legato de pace agit Pe. 126, 20. 127, 23. legatum mittit ad Narsaeum 134, 15.
 Galli, Galatae occidentales dicti Pr. 186, 3.
 Gellimer, rex Vandalorum, a Iustiniano victus Me. 283, 4.
 Genserichus (*Γενσεριχος* ap. Pr., *Γενσεριχος* ap. Ma.), rex Vandalorum, ab Attila auxilium accipit contra Gothos Pr. 152, 9. Italiam invadere parat 157, 8. crudeliter devastat 157, 13. cum imperio Orientali inducias constituit 157, 23. captivas Valentinianae uxorem et filias Marciano petenti remittere recusat 216, 3. 10. in libertatem restituit 218, 21. Italiam et Siciliam vastare pergit 219, 4. 221, 14. eius mors 240, 1. Nicopolin (in Epiro) capit Ma. 260, 22. Severum, Zenonis legatum, benigne excipit 261, 4.
 Gento, Gothus, dux Rom. sub Zenone Ma. 258, 8.
 Georgius inter legatos Romanorum ad Turcos Me. 300, 16. 19.
 Gepidae (*Γηπαιδες*) a Longobardis bello petiti Me. 303, 9. a Romanis adiuti 303, 14. 387, 16. ab Avaribus invasi 310, 7. excisi 340, 5. olim a Iustiniano in Sirmiana regione recepti 387, 14.
 Germani E. 45, 10.
 Gerontius, dux exercitus sub Honorio, Maximum filium Imperatorem reauit Pr. O. 453, 14. se ipsum interficit 454, 14.
 Goar, Alanus O. 454, 17.
 Gobazes, rex Colchorum, regnum filio concedit Pr. 155, 1. 14. Constantinopolin venit 160, 7. Christianum se profitetur 160, 12. legatos mittit ad Persas auxilium petituros 217, 16.
 Gordiani Imperatores D. 36, 35. 37, 4. 7. 10. 13. 31.
 Gorgas, opp. Persicum Pr. 221, 10.

- Gorgenes, dux Iberorum Th. 485, 21.
- Gothi: de origine et moribus eorum Pr. 223, 37. stipendia accipiunt a Romanis sub Alexandro Severo Pe. 124, 17.
- Gothi in Illyrico (Ostrogothi) cum Scyris bellum gerunt Pr. 160, 13. fame pressi cum Romanis de ditione agunt 163, 21. Hunnos secum militantes iussu Romanorum ducum trucidant 164, 8. a Iustiniano superati Me. 430, 19. v. Scythae.
- Gothi in Gallia, (Visigothi) Maioriani Imp. socii Pr. 156, 4. cum Aegidio bella gerunt 156, 21.
- Gothi foederati Ma. 237, 6.
- Gothi qui Optimates dicebantur O. 450, 10.
- Graecus quidam apud Hunnos captivus, ab Onegiesio libertate donatus, vitae suae felicitatem et Orientalis imperii calamitatem cum Prisco colloquens exponit Pr. 190, 20 — 192, 10.
- Gratianus Imp. E. 83, 19.
- Gratianus in Britannia Imp. factus contra Honorium O. 451, 5.
- Grypes Hannicas gentes sedibus suis expellunt Pr. 158, 8.
- Guntiaris, Burgundionum regulus O. 451, 5.
- Haemus mons Ma. 264, 21.
- Harmatius (idem qui supra Armatus) magna gratia floret apud Basiliscum et Zenonidem Ma. 274, 1. a Zenone supplicio affectus 274, 2. eius crudelitas 274, 5.
- Hebrus fluvius Ma. 265, 2. 11. Me. 338, 12. 401, 14.
- Helion, dux copiarum sub Placidia O. 471, 5.
- Heluri, gens Scythica (Heruli) D. 36, 3.
- Heraclea (Sintica), opp. Macedoniae, cuius episcopus Theodericho, Val. fil., dona et comitatum mittit Ma. 246, 20. 248, 4.
- Heraclianus. novas res molitus occiditur O. 457, 9.
- Heraclius Cynicus a Iuliano refutatus E. 67, 22. Procopium ad virtutem hortatur 73, 13.
- Heraclius, dux Rom. sub Leone Imp. Pr. 165, 9. a Gothis captus a Zenone liberatur Ma. 262, 2. 4. domum proficiscens a Gothis trucidatur 262, 14. eius iniustitia et crudelitas 262, 15. 278, 1.
- Herculli, legiones sic dictae E. 106, 12.
- Herennianus, Lycius, vicarius in Asia E. 96, 6. 98, 15.
- Herodianus historicus D. 37, 31.
- Herodianus, legatus ad Turcos Me. 398, 14.
- Herodorus Orphei et Musaei historias scripsit O. 463, 13.
- Herodotus historicus citatur O. 463, 12.
- Herodotus, propinquus Menandri historici Me. 438, 7.
- Heruli, olim Pannoniae incolae (*ἱρῆς Παννονίας*) Me. 285, 9.
- Hesiodus citatur E. 98, 19. Me. 433, 18.
- Hierapoli aqueductus ab Anastasio exstructi Proc. 508, 3.
- Hierax, Alexandrinus, homo impudentissimus E. 94, 18. Paphyliam expoliat 96, 3. poenas avaritiae luit 96, 8. 98, 16.
- Hilarus sub Ioviano arte divinandae celebris E. 109, 21.
- Homeritae Aethiopes Th. 485, 9.
- Homerus citatur E. 53, 20. 97, 7. Proc. 498, 13. 510, 15.
- Honorina, Valentiniani III. soror, ab Attila in matrimonium petita Pr. 151, 14. 152, 20.
- Honorichus, Genserichi filius, Eudociae maritus Pr. 157, 11. 219, 1. Zenonis Imp. amicitiam ambit Ma. 239, 10.
- Hormisdas, Persa exul E. 101, 19.
- Hormisdas, Chosrois fil., regnum suscipit Me. 411, 21. eius superbia 416, 12.
- Hunni Scythas (Gothos) victos sedibus expellunt E. 48, 7. 75, 14. pacem componunt cum Theodosio Min. Pr. 142, 2. 169, 2. de origine eorum E. 75, 13. Pr. 222, 36.
- Hypatius, Anastasii sororis filius, bella Scythica et Parthica gerit Prisc. v. 298.

- Hyperechus**, grammaticus, a Leone Imp. in exilium missus Ma. 270, 8.
- Hyperides** a Dexippo inducitur 32, 16.
- Jacobus**, legatus Chosrois ad Romanos Me. 316, 8.
- Iberes** a Persis ad Romanos desciunt Th. 485, 21.
- Iberiam Persae** a Romanis repetunt Me. 321, 9. 322, 11. 410, 3.
- Iberiae rex Romanorum Imperatori** vectigalis sub Galevio Pe. 135, 13.
- Ich fluvius** (Iemba) Me. 301, 2.
- Idarizius Anta** Me. 284, 9.
- Iedegunaph**, cubicularius, supremus legatus (Zich) Persarum ad pacem componendam cum Petro convenit Me. 346, 18. 354, 2. 378, 16.
- Iezidus**, Caisi Sarazeni frater N. 479, 21.
- Illus**, Isaurus, dux copiarum sub Zenone Ma. 241, 4. 264, 5.
- Pamprepio** grammatico favet 271, 5. pacem conciliat inter Armatum et Zenonem C. 475, 16. landes eius 476, 8. consilia contra Zenonem init 477, 10. occisus 477, 12. (prosodia nominis incerta: modo Ἰλλυος, modo Ἰλλυός, Latinis nonnunquam Illus.)
- Illyricum praefectura** (ἡ Ἰλλυρικῶν s. ἡ Ἰλλυρίς) Me. 338, 8. 340, 22. 405, 11. 17.
- Imagines Aug.** inter signa militaria Romanorum D. 12, 10.
- Indicae gemmae** Pr. 171, 5.
- Induciae factae** inter Romanos et Persas Me. 344, 11. 346, 7. cum Francis 346, 2.
- Intelene provincia** cum Romano imperio coniuncta Pe. 135, 9.
- Ioannes**, discordiae in domo regia auctor E. 95, 5. 14. (incertum, sitne Ioannes comes, qui verus Theodosii Min. pater esse dicebatur, an Divus Chrysostomus.)
- Ioannes praefectus** (ὁ Ὑπαρχος) sub Zenone Ma. 248, 1. 258, 1.
- Ioannes**, Illyrici et insularum praefectus sub Iustino, Baianum et Avars in ripam Romanam contra Sclavinos transducit, Me. 405, 10.
- Ioannes Comentiolus**, Iustino Imp. a secretis Me. 290, 11. legatus ad Persas de tradenda Suania 373, 19. in oppido Daras a quarum ductus reficiendos curat 374, 15. nihil apud Chosroem assecutus revertitur 379, 11. haud benigne ab Imperatore exceptus 380, 1. eius mors 291, 9.
- Ioannes**, Consularis, legatus Romanorum ad Persas Me. 319, 13.
- Ioannes**, dux Romanorum, apud Saracenos captivus N. 478, 12.
- Ioannes**, dux Armeniorum, socius Romanorum Th. 486, 3.
- Ioannes tyrannus** O. 454, 16. 468, 10. occisus 471, 13.
- Iobulidas**, nobilis inter Avars Me. 385, 14.
- Iones** a Iuliano Imp. quae petunt impetrant E. 46, 4.
- Iotabe**, (insula in sinu Arabico, ut vid.), ab Amorceso occupata Ma. 232, 13.
- Iovianus patricius** sub Honorio O. 451, 20.
- Iovii**, nomen legionum E. 106, 12.
- Iovinus Imperator** renuntiat O. 454, 16. ab Adaulpho nictus et occisus 456, 2.
- Irnach** (s. Irnas) Ἰρναχ, filius Atilae minimi natus, cum fratre discors Pr. 161, 10. patri carior 206, 13. oraculo ad restituendam lapsam Hunnorum potentiam destinatus 206, 20.
- Isozites**, olim Magus, tum Christianus, in Perside in crucem actus Me. 432, 9. 433, 1.
- Isauri Romanis** cladem inferunt E. 77, 7. bella adv. eos sub Arcadio E. 95, 20. fines Romanorum praedantur sub Theod. Min. Pr. 146, 14. Byzantii plebi invisi Ma. 259, 11. urbem incendio vastare parant 260, 1. caedes eorum Byzantii facta C. 475, 2. ab Anastasio subacti Proc. 499, 15. sqq. Prisc. v. 51 — 132.

- Isauriae nomen ab Esau deriva-
tur C. 473, 12.
- Isidis templum in Philarum insu-
la et cultus Pr. 154, 7.
- Islan (*Holav*), Hunnorum ad Theo-
odosium Min. legatus Pr. 150, 8.
167, 3. 179, 3. 182, 15. 212, 19.
- Iter fluv. Me. 333, 4. in eius
traiectu Iuthungi caeduntur
D. 11, 2.
- Itali auxilium petunt Constanti-
nopoli contra Vandalorum in-
cursiones Pr. 158, 20.
- Italia a Iuthungis bello petita
D. 13, 2. a Vandalis vastata
Pr. 157, 14. a Longobardis Me.
328, 4. 331, 14.
- Itimari, gens barbara, Romanis
se dedunt Pr. 166, 2.
- Iulianus Caesar cum victis Cha-
mavis de pace agit E. 41, 1.
Pe. 131, 13. obsidem poscit
filium regis, quem iam capti-
vum secum habebat E. 42, 11.
Pe. 131, 20. bellum contra Ger-
manos parat E. 45, 20. Augu-
stus renuntiatus 46, 1. a Con-
stantio inisdilis petitur 62, 5.
idem Eunapii historiae summa
61, 8. 62, 15. ipse bellum su-
um Gallicum conscripsit 64, 1.
67, 1. orationem scribit contra
Heraclium sophistam 68, 3. fu-
tura Scytharum bella animo
praesagit 68, 10. in bello Per-
sico Ctesiphontem obsessam
tenet 68, 16. 20. inde rever-
tens 69, 6. moritur 69, 9. eius
superstitionis vestigia 71, 20.
72, 14. eius iustitia et huma-
nitas 64, 13. moderatio 71, 9.
severitas 107, 3. litterarum stu-
dium 108, 7.
- Iulianus, legatus Zenonis ad Theu-
derichum, Val. fil. Ma. 241, 21.
- Iulianus primicerius notariorum
sub Honorio O. 451, 22.
- Iulianus, Constantini tyranni fi-
lius, nobilissimus creatus O.
451, 17. occisus 456, 6.
- Iuroipaach (s. Uroisach), castel-
lum prope Caspias pylos, dis-
cordiae inter Romanos et Per-
sas causa Pr. 459, 8. 21. 161,
21.
- Iustinianus Imp. legatos Avarum
Byzantium vocat Me. 282, 5.
senex segnior factus 283, 5.
Avarum legatos Byzantii deti-
net 285, 14. Sandilichum Uti-
gurum contra Zaberganem Co-
trigurum sollicitat (Agath. 332,
4.) 344, 15. 345, 13. Petrum
Patricium ad Chosroem mittit
de pace acturum 346, 10.
- Iustinianus, dux Orientalium co-
piarum sub Iustino Imp. Me.
394, 7.
- Iustinus Minor, post Iustinianum
Imperator Me. 286, 22. lega-
tos Avarum tributum petentes
cum contemptu remittit 288, 17.
289, 13. Avaribus infestissimus
303, 16. Gepidibus auxilium neg-
gat 305, 3. item Longobardis
305, 15. a Turcis ad bellum
cum Persis sollicitatur 311, 6.
Sebochtham, legatum Persarum,
cum superbia excipit 314, 17.
eumque infecta re remittit 316, 2.
mentis imbecillitate laborat
316, 3. Ioannem Comentiolum
ad Persas mittit 313, 18.
- Iustinus, Germani filius, exerci-
tus in Lazica praefectus Me.
282, 3. 285, 6.
- Iustinus, dux exercitus creatus a
Constantino O. 451, 8.
- Iuthungi, Scytharum, h. e. Go-
thorum, populus, ab Aureliano
victi D. 11, 1. legatos de pace
mittunt 11, 4. 12, 1. 18, 10.
infectis rebus discedunt 19, 13.
rursus Italiam invadere parant
21, 11. (F. Longobardi, quorum
reges stirpe Iacungorum erant:
Vandalos a regum gente As-
dingos vocari, supra vidimus.
N.)
- Kermichiones: sic Turci a Persis
vocantur Th. 484, 6. (a *gherm*,
calidus, et *chun*, sanguis. N.)
- Lacringi, gens barbara, Marco
Imp. auxilio veniunt Pe. 124,
14. (Itidem, ut videtur, gentis
regiae nomen pro natione. N.)
- Lazi cum Romanis discordes Pr.
164, 21. 217, 9. a Persis fru-
stra auxilium petunt 217, 21.
- Lazica, induciis cum Chosroë fa-

- etis sub Romanorum ditione manet Me. 344, 5.
- Legatio minor apud Persas Me. 318, 13. (De maiore legatione vid. Constantin. Cerimon. L. I. c. 89.)
- Legationis Maximini ad Attilam, cui Priscus comes additus erat, uberior descriptio Pr. 170, 12 — 212, 20.
- Legatio ex Occidentali imperio ad Attilam missa Pr. 185, 11 — 187, 9.
- Leo Macelles (h. e. Lanio) Marciano Imp. succedit Ma. 228, 5.
- Asparis ope ad imperium pervenit C. 473, 15. Asparem et Ardaburium interfici iubet 474, 4.
- Amorcesuin, Saracenorū regulum, Byzantium vocatum benigne excipit 232, 22. 233, 13. Theudericho, Triarii filio, frustra reluctatus, tributum et Romani ducis honorem concedit 234, 3. 235, 4. felicissimus vulgo iudicatus 269, 9. a Malcho propter avaritiam graviter reprehenditur 270, 1. eius mores et indoles 275, 19. 20. 276, 4. incendium urbis sub eius regno Pr. 160, 6. Scyris auxilium contra Gothos pollicetur 160, 16.
- Attilae filiis pacem et foedus petentibus negat 161, 4. Hunnorum sub Dengezicho deditiōnem postulat 162, 15. missa legatione Gensericum ad dimittendas Eudoxiam eiusque filias commovet 218, 17. expeditionem parat contra Vandalos C. 477, 16.
- Leo praefectus ab Eutropio contra barbaros missus, homo dissolutus moribus E. 114, 4.
- Leo, Zenonis filius, Leonis Imp. nepos, patri diadema imponit C. 474, 16.
- Leontius, curator Placidiae O. 467, 18.
- Leontius Athenis pallio sophistarum indutus Olympiodori opera O. 460, 24.
- Libanius Antiochenus, rhetor, a Iuliano magni aestimatur E. 108, 8.
- Libanius thaumaturgus sub Honorio O. 466, 15.
- Liburnicae navēs (Λιβερνίδες) E. 115, 6.
- Libros ligandi ars Athenis inventa O. 462, 17.
- Licinius Imp. legatos mittit ad Constantinum Pe. 128, 20.
- Locustae agros circa Tigridem fl. vastant Me. 414, 7.
- Longobardi (Λογγυβαρδοί et Λογγυβοβαρδοί) incursiones faciunt in fines imperii Romani Pe. 124, 1. Gepidibus bellum inferunt Me. 303, 7. Avarum societatem ambiunt 303, 14. a Iustino Imp. auxilium contra Gepidas petiisse dicuntur 305, 11. Italiam ingressi vastant 328, 4. 331, 14. aliquot duces eorum Tiberii donis capiuntur 382, 6.
- Ludorum immanitas et obscenitas ab Anastasio abolitae Proc. 506, 22. seq. Prisc. v. 223.
- Lychnidus, opp. Epiri, Theuderichi impetum sustinet Ma. 250, 19. Sabinianus ibi copias contrahit 256, 1.
- Lycurgus Lacedaemonius: de eius aetate historicorum discrepantia E. 59, 20.
- Lydi ad Iulianum Imp. legatos mittunt E. 46, 5.
- Lysander Spartanus Proc. 503, 19.
- Maadeni, populus Saracenorū N. 479, 3.
- Macedoniae paludes, Gothorum perfugium E. 85, 3.
- Macedonum opes sub Alexandro quaesitae D. 33, 22.
- Macrabandon, Armeniae regio Me. 394, 19.
- Magi in provinciis Romanis (praesertim Cappadocia: vid. Val.) habitantes in sacris faciendis impediti Pr. 159, 3.
- Magistri officiorum magna dignitas et auctoritas Pr. 149, 21.
- Magnentius legatos mittit ad Constantium Pe. 129, 19.
- Maiorianus Imp. in Africam traicere parat 156, 3. foedus eius cum Gensericō ictum 218, 6.
- Mama, puer regius gentis Hun-

- nicae, ab Attila occisus Pr. 168, 21.
- Maniach, legatus Sogdaitarum ad Persas Me. 296, 3. 380, 14. 297, 21. mox ad Romanos missus 298, 6. eius mors 384, 18. filius eius item legatus ad Romanos 384, 22.
- Manuel Armenius, a Surena occisus Th. 485, 15.
- Marcellinus, legatus Magnentii et Vetranionis ad Constantium Pe. 129, 20.
- Marcellinus post Maioriani mortem imperium appetit Pr. 156, 14. a Phylarcho legato ad pacem permotus 157, 5. a Ricimere ex Sicilia expulsus 218, 8.
- Marcellinus quidam CPTanus Theodericho, Triarii fil., occultos nuntios mittit Ma. 238, 18.
- Marcellus a Iuliano Imp. venia donatus E. 107, 22.
- Marcianopolis Ma. 264, 19.
- Marcianus quidam sub Valente valde laudatur E. 76, 13.
- Marcianus Imp. Attilae tributum pendere recusat Pr. 151, 9. 21. Euphemio magistro plurimum utitur 155, 9. Valentiniani uxorem et filias ex Genserichi captivitate exposcit 216, 4. 222, 14. somnium videt Attilae mortem portendens 225, 1. eius mors 228, 3.
- Marcianus, Anthemii Imp. filius C. 477, 2. cum aliis seditionem molitur contra Zenonem Imp. Ma. 258, 19. 271, 19. 477, 2. superatus fit presbyter C. 477, 4. in Gallia iterum novis rebus studet 477, 7.
- Marcianus, Iustini patruelis, Miranem Persam ad Nisibin vincit Th. 485, 23. 486, 7. Iustinus ei imperium abrogat 486, 15.
- Marcus Aurelius Imp. pacem componit cum Quadis Pe. 124, 10.
- Marcus, Basilisci filius, Caesar C. 475, 20.
- Marcus, Imperator renuntiatus a Britannis et mox occisus O. 451, 4.
- Mardis, opp. Romanum in Mesopotamia (Merdin) Me. 418, 16.
- Mareptica, clima, in Armenia Me. 393, 8.
- Margus, opp. in Illyrico Moesorum, a Gothis captum Pr. 140, 6. 141, 6. 167, 21.
- Maria, Zenonidis nutrix Ma. 273, 6.
- Marii de Sylla iudicium E. 65, 22.
- Martialis magister in aula Theodosii Min. Pr. 149, 18. 169, 13.
- Martianus Alexandro Severo insidiatur D. 36, 19.
- Martinianus, dux Rom. sub Zenone Ma. 242, 18. 264, 6.
- Martinus, dux Romanorum in Lazica Me. 357, 1.
- Martinus, Ardaburii familiaris C. 473, 24.
- Martis ensis, apud Hunnos futurae potentiae augurium, bovis ope repertus Pr. 201, 17. 224, 19.
- Massilia, ab Aduolpho frustra obsessa O. 456, 18.
- Mauias, Caisi filius, Saracenus, obses datus Iustiniano N. 479, 6.
- Mauri in Valentiniani exercitu Pe. 133, 2. terra eorum a Vandalis vastata Pr. 156, 10.
- Mauricius, Pauli fil., plurimum valet apud Tiberium Caes. Me. 326, 8. bellum gerit cum Persis 329, 17. 330, 7. 412, 15. 417, 10. 421, 1. 423, 18. 434, 18. 435, 16. 440, 17. acie victus 437, 1. Imperator factus 439, 10. litterarum amans 439, 12. eius morum laudes 443, 22.
- Maximinus Imperator D. 36, 23. 31. 37, 13. 21.
- Maximinus, legatus Theodosii Min. ad Attilam Pr. 150, 3. 151, 23. 169, 14. 17. sqq. in eius tentorium introducit 178, 6. idem ad Saracenos missus 153, 13. composita pace moritur 154, 20.
- Maximus Pupienus Imp. D. 36, 25. 31. 37, 13. 21.
- Maximus inter legatos Magnentii et Vetranionis ad Constantium Pe. 129, 22.

- Maximus** quidam sub Valente a Festo interfectus E. 110, 10.
- Maximus** tyrannus, imperante Theodosio E. 84, 20. 100, 20.
- Maximus**, Gerontii filius, Imperator renuntiatus O. 453, 16.
- Mebodes** Sannachoërygas, legatus Chosrois ad Iustinum Me. 291, 11. ab Imperatore contemptus 291, 20. iterum missus 319, 19. 325, 20. 361, 13. cum Traiano, legato Romano, pacificatur 407, 9. apud Hormisdam magna gratia floret 414, 18.
- Medus**, potio e melle, (*Meth*) quam Hunni pro vino bibunt Pr. 183, 12.
- Menander** comicus citatus E. 99, 8.
- Menander** Christianum se proficitur 363, 20. 364, 1. Attici sermonis studiosus 428, 22. epigramma composuit in Isaozitam 432, 13. Agathiam continuat 439, 20. ipsius de vita sua testimonium 438, 4.
- Menophilus**, Tullius (s. Iulius), Moesiae praefectus, sub Alexandro Severo Carporum postulata deridet Pe. 124, 17.
- Mermeroës**, dux Persarum Me. 368, 8. 13.
- Mesopotamia** terrae motu concussa Th. 484, 2.
- Mestrianus**, comes, Licinii legatus ad Constantinum Pe. 128, 21.
- Mezamerus**, Anta, legatus ad Avars Me. 284, 9. ab iis occisus 285, 1.
- Mindimiani** (Misimiani Agath. 173, 10.) Me. 302, 5.
- Miranes**, proprio nomine Baramaanes vocatus, dux Persarum adversus Homeritas Th. 485, 11. a Marciano victus 486, 8.
- Mithridates**, rex Iberorum, Tiridati opem fert Pe. 122, 3. Claudio principe bellum parat contra Romanos 122, 10.
- Monachi** apud Gothos E. 82, 18.
- Monocarton**, regio Mesopotamiae Me. 421, 2.
- Mundiuchus**, Attilae pater Pr. 150, 15.
- Musonius**, sub Ioviano, ob sapientiam et virtutem valde laudatur E. 76, 15. 109, 3. caesus ab Isauris epigrammate celebratur 77, 1. 9.
- Mygdonius**, fl. prope Nisibin Me. 420, 22.
- Mysorum** praeda, proverbium E. 51, 18.
- Nachoërgan** (Nachoragan Agath. 139, 11.) dux Persarum Me. 368, 13.
- Nadoës**, Persarum legatus (*ἐς τὴν λεγομένην μικρὰν πρεσβείαν χειροτονηθεὶς*) Me. 318, 13.
- Naïssus**, opp. Daciae in Illyricò Pr. 147, 11. ab Hunnis dirutum 171, 21.
- Nardini** populus (scriptura dubia) E. 66, 22.
- Narsaetus**, rex Persarum Pe. 126, 18. legatos Diocletiani et Galerii moratur 134, 19. denique omnes pacis conditiones accipit 135, 17.
- Narses**, dux Rom., Francos repellere conatur Me. 345, 19. ipse fugatur 442, 10.
- Narses**, Persarum ad Constantium legatus Pe. 131, 10.
- Nebigastus**, princeps Chamavorum E. 45, 6.
- Nemetes**: Iulianus apud eos commoratur E. 45, 21.
- Neobigastes**, dux creatus a Constantio O. 451, 8.
- Nepos**, Iulius, Occidentali imperio eiectus a Zenone auxillium petit Ma. 236, 3.
- Nero** Imp. invidia motus actorem tragicum Roma expulit E. 80, 1.
- Nicaea** E. 46, 11. Illus eo recedit Ma. 272, 8.
- Nicopolis** ad Istrum: prope hanc urbem Gothi vincuntur D. 25, 22. propriis viribus scse a Gothis tutata, in libertate vivit E. 79, 11.
- Nicopolis** in Epiro a Genserichò expugnatur Ma. 260, 22.
- Nigri** homines pusilli in insulis Arabici sinus N. 481, 19.
- Nisibis** in pace inter Galerium et Narsaeum composita ad commercia exercenda delecta (16-

- πος τῶν συναλλαγμάτων) Pe. 135, 14. Me. 319, 17. 360, 18. obsidetur a Marciano Th. 486, 11.
- Nomus**, magister et patricius sub Theodosio Min. Pr. 202, 14. legatus missus ad Attilam cum Anatolio 213, 2. 7.
- Nonnosus**, Abramae filius, historicus, legatus missus ad Sarcenos, Auxumitas et Ameritas a Iustiniano 478, 2. 13. 479, 8.
- Novae**, opp. Thraciae ad Istrum Pr. 147, 8.
- Nubades**, ad Nilum supra Aegyptum, de pace agunt cum Maximino Pr. 143, 16. post cuius mortem bellum renovant 154, 22.
- Nunechius**, princeps senatus, legatus Magnentii et Vetranionis ad Constantium Pe. 129, 22.
- Oasis** descriptio O. 462, 19.
- Obii** cum Longobardis in fines Romanos irrumpunt Pe. 124, 1.
- Odenathus** Saporis, Persarum regis, amicitiam sibi conciliare studet Pe. 134, 3.
- Odessus**, opp. in ora Ponti (*Varana*) Pr. 169, 9.
- Odigar** Hunnus (si coniectura vera) Me. 440, 9.
- Odoacer** per Senatum Romanum a Zenone patricii dignitatem et Italiam dioecesim petit Ma. 235, 17. in Italia dominatur C. 476, 12.
- Oebarsius**, Attilae patruus Pr. 208, 7.
- Oecunimon**, Avarum legatus ad Iustinianum Me. 285, 15.
- Oich**, fluvius (*Iaxartes*) Me. 300, 13.
- Olybrius**, Placidiae iunioris coniux Pr. 219, 3. a Gensericho ad imperium Occidentale occupandum adiutus 219, 7. Ma. 239, 7.
- Olybrii** filia Theudericho, Val. fil., a Zenone in matrimonium oblata Ma. 241, 18.
- Olympiadis**, Alexandri matris, dictum E. 71, 14.
- Olympiodorus**, Thebanus, histori-
- cus 447, 1. historiam ab Arcadii et Honorii temporibus usque ad Valentiniiani III. imperium composuit, quam ἑλὴν ἱστορίαις ipse appellavit 448, 4. ipse legatus missus ad Donatum Hunnum 455, 11. eius itinera 460, 21. 465, 11. 19.
- Olympius** Stilichonem occidit O. 448, 18. magister officiorum creatus 450, 3. a Constantio crudeliter interfectus 450, 6.
- Onegesius**, nobilis inter Hunnos Pr. 170, 9. 176, 20. 187, 21. Scottae frater 177, 5. ad maiorem Attilae filium Acazirum regno praeficiendum missus 181, 12. 182, 12. lignea eius domus in regio, Attilae vico, in qua legati Romani excipiuntur 187, 18. 189, 4. uxor eius adventantem Attilam salutat 188, 17. a Theodosio Constantinopolin invitatur ad discordiam componendam 202, 8.
- Onoguri**, sedibus suis a Sabiribus expulsi, auxilium petunt a Leone Imp. Pr. 158, 3.
- Onulphus** (Herulus), dux Rom. sub Zenone Ma. 251, 16. ingratus, Harmatium occidit 274, 6.
- Oraculum** Iuliano datum, quum Ctesiphontem obsidebat E. 108, 14.
- Orestes**, Romanus origine, Tatuli filius, Romuli gener Pr. 185, 16. 21. comes Edeconis Scythae in legatione ad Theodosium Min. 146, 21. cum eo revertitur 171, 4. 173, 22. denuo ab Attila Constantinopolin missus 150, 8. 212, 9.
- Oribasius** medicus, Eunapii amicus, ad scribendum eum impellit E. 63, 8. eius cum Iuliano familiaritas 71, 8.
- Oromoschi**, in Caucaso, gens laetrocinio assueta Me. 301, 17.
- Orontes** Persa E. 118, 5.
- Ostryes** (Gothus), dux Rom. sub Leone Imp. Pr. 162, 18.
- Pacis** leges inter Romanos et Persas compositae sub Diocletiano Pe. 135, 8. sub Iustiniano Me. 353, 22. 359, 20.

- Pamphronius**, patricius ex urbe Roma, a Narsete legatus ad Amigum Francum missus Me. 345, 19. Tiberii Caesaris auxilium Italiae ferendum implorat contra Longobardos 328, 1.
- Pamphylia** ab Hierace exspoliatur E. 95, 20.
- Pamprepius**, Thebis Aegyptiis oriundus, Athenis Procli discipulus, grammaticam docet Ma. 270, 14. 17. religione Graecus — τὸ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ τῆς θρησκείας, 271, 2. ὁ δὲ συστρεφῆς C. 476, 21. Byzantium se confert 270, 22. ab Illo benigne exceptus 271, 5. Verinae iusidiis ex urbe pellitur 271, 12. cum Illo reversus 271, 18. cum eodem post Marciani seditionem iterum exulatum it 272, 8.
- Pannonia** (Paeonia dicta) Pe. 124, 7. circa Saum fluvium Hunnis subiecta Pr. 147, 1. Avarum sedes Me. 405, 12. (Paeonia) secunda Me. 285, 9. superior Me. 333, 3.
- Papa Romanus** simul cum Senatu legatos ad opem implorandam CPlim mittit Me. 331, 15.
- Parthi** vimineis scutis et galeis armati E. 101, 3. a Tiberio regem petunt Pe. 121, 1.
- Patavia** (Petovio), opp. Norici Pr. 185, 22.
- Patricii**, οἱ βασιλέως ἢ βασιλευσὶ πατέρες Me. 328, 1. 345, 20. 390, 5.
- Patricius**, haruspex Lydus sub Ioviano E. 109, 17.
- Patricius**, Asparis filius C. 472, 6. Caesar factus vix caedem effugit 473, 5. a Basiliaco occisus 475, 8.
- Paulus Cilix**, legatus ad Turcos Me. 398, 14.
- Paulus**, Anastasii frater Prisc. v. 290. (Hunc Paulum tribunum notariorum esse credo, de quo Marcell. ad a. 500. N.)
- Pausanias** Spartanus Proc. 511, 2.
- Pautalia**, regio Illyrici, ubi Gothis a Zenone sedes conceduntur Ma. 247, 9.
- Pelagius** a Zenone missus ad Theuderichum, Triarii fil. Ma. 259, 12. (fort idem cum Telogio 234, 3.)
- Pergamus**, urbs Mysiae Ma. 271, 13.
- Perozes** (Περσώζης), rex Persarum, ad Leonem Imp. legatos mittit Pr. 159, 1. Constantium, Leonis legatum, admittere cunctatur 219, 17. Cuncham Cidaritarum regem, fraude ad pacem adigit 220, 7.
- Persa**, praefectus urbis Romae, (fastis ignotus.) aut pius, aut Augustum irridens E. 92, 8.
- Persae** a Leone auxilium petunt contra Saraguros et Cidaritas Pr. 161, 9. in Armenia Romanos viuunt Me. 324, 16.
- Persarmenia** seditionibus turbata Me. 313, 17. 314, 23. ad Romanos vastatur 318, 12. eam Chosroës cum exercitu recuperat 394, 14. reddendam offert Tiberius 321, 8. 419, 2.
- Persarmenii** Christiani Me. 315, 6.
- Persarum** cum Romanis foedus, quo vetabatur, ne alteri eos, qui ab alterorum partibus defecissent, tuerentur Ma. 232, 2.
- Persicum bellum** sub Iuliano E. 68, 9. 16. sub Iustino magna contentione geritur Me. 337, 11.
- Persici** belli metus sub Theodosio Min. Pr. 146, 12. sub Iustino Imp. causae Me. 311, 5. 392, 10. Th. 482, 4.
- Petraea** Arabia sub Romanorum ditione Ma. 232, 17.
- Petrus Patricius** magister officiorum (ὅς τῶν κατὰ τὴν ἀβλὴν ταγματῶν ἡγεῖτο) Me. 346, 11. ὁ τῶν περὶ βασιλέα καταλόγων ἡγεμῶν 359, 14. 374, 5. a Zicho, Persarum legato, deceptus 327, 8. legatus ad Chosroëm 346, 10. eius iter 365, 7. de Suania nihil impetrat 373, 12. Byzantium reversus moritur 373, 16. eius historiae dictio parum compta

- 428, 20. ad rerum cognitionem idonea 429, 8.
- Petrus, exconsul, inter legatos Tiberii ad Persas Me. 319, 13.
- Petrus, episcopus Saracenorum, ab Amorceso ad Leonem Imp. missus Ma. 232, 19.
- Petrus, ὁ δυσσεβής, τὰς τῆς ἀνατολῆς ταρασσῶν ἐκκλησίας C. 476, 4.
- Phameas Himilco (ὁ Μιλκῶν ἐπικαλούμενος): dictum eius de Scipione E. 93, 14.
- Pharsan, opp. Aethiopiae N. 481, 9.
- Phasis fluv. Me. 302, 17.
- Phasis oppidum (Potti) 344, 5.
- Pherogdathes, legatus Persarum Me. 410, 13.
- Philae, in confiniis Aegypti et Blemmyarum, ibique templum Isidis, cuius usus barbaris concessus, atque in illo tabulae foederis collocatae Pr. 154, 6. seqq.
- Philippi opp. a Gothis obsessum Ma. 234, 16. 22.
- Philippi Macedonis facete dictum E. 73, 6. 83, 12.
- Philippopolis Pr. 210, 16.
- Philoxenus, legatus Zenonis ad Theuderichum, Val. fil. Ma. 241, 21. 251, 10.
- Philtatius grammaticus O. 462, 16.
- Phocas, legatus Zenonis ad Theuderichum, Val. fil. Ma. 246, 2.
- Phoebadius in aula Adaulphi O. 458, 12.
- Phoenicon, opp. Blemmyarum, olim Aegypti O. 466, 9.
- Phraates a Tiberio in regnum Parthorum constitutus moritur Pe. 122, 1.
- Phylarchus legatus ad Marcellinum Pr. 157, 6. ad Genserichum 221, 15.
- Pileati, Daci nobiles Pe. 123, 3.
- Pindarus citatus E. 90, 5.
- Piso, legatus Clazomeniorum ad Iulianum E. 46, 9.
- Placidia, Theodosii M. filia, ab Alaricho captiva abducitur O. 449, 4. Adaulpho nubit 458, 2. post eius mortem a Singe-
richo abducta 459, 12. a Val-
lia dimittitur 462, 10. Con-
stantio nubit 464, 9. ab Ho-
norio inceste amata, 467, 12.
Ravenna pulsa 468, 1. post
Honorii mortem in Italiam re-
versa 470, 22. Augusta Raven-
nam redit 471, 14.
- Placidia iunior, Valentiniani III. et Eudoxiae fil., Olybrii uxor, e Genserichi captivitate dimissa Pr. 219, 3. eius tutor Ma. 240, 9.
- Plato citatur E. 71, 21. 73, 4.
- Plinthis, origine Scythae, dux Rom. consulari dignitate, le-
gatus ad Attilam Pr. 167, 17.
eius gener Armatus 214, 17.
- Posidonius citatur E. 74, 9.
- Potamius, quaestor sub Honorio O. 451, 21.
- Praestigiatores apud Turcos, qui sese averruncos ferunt (Schamani) Me. 381, 1.
- Presbyteri dignitas Ma. 251, 21.
- Prima, ultimum olim Thebaidis opp., postea in Blemmyarum potestate O. 466, 5.
- Primutus (s. Promotus), praefectus Norici, legatus imperii Occid. ad Attilam Pr. 185, 13. 198, 17.
- Priscus quidam, tempore Decii Imp. D. 22, 16. alius fortasse E. 100, 20.
- Priscus Panites, rhetor, coram vidit Francorum regium puerum Pr. 152, 14. Damascum profectus cum Maximino 153, 14. ab Euphemio assessor adscitus 155, 12. Maximini comes in legatione ad Attilam 170, 11. Maximino adeundi ad Attilam copiam obtinet 176, 15. 22. 177, 12. cum Graeco quodam apud Hunnos vivente de imperii Romani statu colloquitur 190, 3 — 195, 5. Crecae. Attilae uxori, Imperatoris dona offert 197, 8. testis seditionis Alexandriae exortae et a Floro repressae 223, 1.
- Probus, Olympii (f. Olybrii) fil., praetor O. 470, 7.
- Proclus (ὁ μέγας Πρόκλος) Athenis Pampreprii magister Ma. 270, 19.

quibus imperium aucebat, contra
 Valentem Scythas (Gothos) au-
 xilio vocat E. 46, 9. 101, 17.
 Iulianum imitatur 73, 10.
Procopius, Anthemii Imp. filius,
 Marciani frater, seditionem mo-
 vet contra Zenonem C. 477, 2.
 ad Theuderichum, Tr. fl., pro-
 fugus 477, 5. poscenti Zenoni
 non traditur Ma. 260, 5. 12.
Procopius historicus a Menandro
 egregie laudatus 433, 13.
Proculus, Tatiani filius, exprae-
 fecto urbi CPtanae, a Theodo-
 sio in vincula coniectus E. 85,
 19.
Prohaeresius, Atheniensis, sophi-
 sta celeberrimus Iuliani tempore,
 Christianus E. 108, 10.
Protopatricii dignitas Ma. 233,
 14.
Publicorum equorum cursus (στέλ-
 λεσθαι τῆ ταχύτητι τῶν δη-
 μουσίων ἵππων) Me. 359, 1.
 360, 10.
Pulcheria imperium administrante
 omnia publica munera vendun-
 tur E. 96, 10. 99, 1. iniusti-
 tia praefectorum in provinciis
 97, 19. Chrysaphium eunu-
 chum supplicio tradit Ma. 227,
 11.
Putei Atrebatenses (*des puits Ar-
 séiens*) in Oasi ellossi O. 462,
 24.
Pythagorei E. 65, 7.
Quadi cum Marco Imp. pacem
 componunt Pe. 124, 10.
Quinquaginta annorum induciae
 inter Romanos et Persas con-
 stitutae Me. 313, 14. 359, 11.
 363, 10.
Ratiaria, opp. ab Hunnia vastan-
 tum Pr. 141, 21.
Rauracorum castellum E. 45, 22.
Ravenna, regia Honorii sedes
 O. 467, 19.
Regii Scythae (οἱ βασιλῆες Σκυ-
 θαι) Pr. 168, 2. 17. 214, 12.
 225, 7. ὁ βασιλεὺς Σκύθης,
 h. e. Attila 173, 5.
Rhadagaiso Gotho debellato eius
 copias Stilicho sibi conciliat
 O. 450, 9.

licere frustra conatur O. 452,
 23.
Rhekan v. Creca (*Frau Helche*).
Rhodope mons Ma. 267, 14.
Ricimer patricius ab Avito in Si-
 ciliam missus contra Genserichum
 Pr. 217, 6. Marcellinum
 Sicilia decedere cogit 218, 9.
 legatos mittit ad Genserichum
 218, 16.
Rogatorium, locus laud procul
 a Phasi flumine Pr. 302, 16.
Roma ab Alaricho obsessa ex-
 tremam inopiam patitur O. 449,
 14.
Roma vetus (ἡ πρεσβυτέρα Ρώμη),
 Longobardorum incursionibus
 vexata Me. 328, 2. 331, 16.
 multi viri docti sub Anastasio
 inde Byzantium commigrarunt
 Prisc. v. 224.
Romae ambitus et opulentia sub
 Honorio O. 469, 12. 21. 470, 1.
Romanus, dux exercitus, inter le-
 gatos imperii Occidentalis ad
 Attilam Pr. 185, 14. 198, 17.
Romulus comes, legatus imp.
 Occid. ad Attilam Pr. 185, 12.
 198, 16. pericula ab Hunno-
 rum potentia imminuentia de-
 scribit 199, 7.
Rua, ante Attilam Hunnorum rex,
 a Romanis transfugas dedi-
 stulat Pr. 166, 1. 167, 5. eius
 mors 167, 14.
Rufinus, praefectus praetorio, le-
 gatus Magnentii et Vetranio-
 nis ad Constantium Pe. 129, 20.
Rufinus, Arcadii tutor E. 86,
 10. 102, 18. eius mores 112,
 10. 19.
Rufus, Zenonis ducis familiaris,
 Saturnini filiam, Constantia
 desponsam, in matrimonium ac-
 cipit Pr. 209, 2. paulo post
 movitur 215, 8.
Rusticius, in aula Adaulphi O.
 458, 12.
Rusticius, origine Mysus, capti-
 vus apud Attilam scribae et
 interpretis munere fungitur
 Pr. 207, 6. Maximini legati ad
 Attilam comes, 176, 15. 21.
 198, 19.

- Rusticus, dux copiarum sub Leone Ma. 274, 13.
- Rusumbladea, opp. Isauriae, (ut videtur) unde Rusumbladeotes dictus Zeno Imp. C. 473, 20.
- Sabinianus, dux copiarum sub Zenone, contra Theuderichum, Val. fil., missus Ma. 251, 9. 13. iurare recusat 252, 13. Theuderichi matrem et fratrem cum novissimo agmine invadit 256, 21. multos Gothorum capit 257, 9. Lychnidi cum Adamantio convenit 257, 13.
- Sabiri (idem, qui Abires Me. 318, 5.) Hunni ab Avaribus expulsi Saraguros et alias gentes invadunt Pr. 158, 4. ab Avaribus victi Me. 284, 4. 317, 19. a Romanis vexati 393, 20. sedibus suis exciti 394, 3.
- Sacae: sic olim Turci nominabantur Me. 380, 4.
- Salios Iulianus edicto laedi vetat E. 64, 21.
- Sallustius, praefectus praetorio sub Iuliano E. 107, 19.
- Salonae, urbs Dalmaticae Pr. 222, 12.
- Sanaturces, rex Homeritarum, a Persis captus Th. 485, 10.
- Sandilchus (v. Agath. 303, 11.), dux Utiguratorum Hunnorum, a Iustiniano contra Cotriguros incitatur Me. 345, 1.
- Sapoës, Maerani s. Meaerani fil., dux Persarum Me. 329, 7. 409, 5.
- Sapores, rex Persarum, 'e Syria revertitur Pe. 126, 3. Valeriano pacem negat 133, 5. eius minae adversus Odenathum 134, 10.
- Saraceni fines Rom. infestant sub Theodosio Min. Pr. 146, 15. ab Ardaburio ad pacem adiguntur 153, 12. stipendium poscunt a Iustino Imp. Me. 292, 1. 3. legati eorum non admittuntur 292, 10. pace cum Persis facta includuntur 360, 2. partim Persis, partim Romanis subiecti 360, 4. eorum religio et cultus N. 480, 3.
- Saracenorum equitatus in exercitu Valentis Imp. E. 52, 9.
- Saraguri sedibus suis expulsi Byzantii auxilium petunt Pr. 158, 2. 12. contra Persas se vertunt 161, 12.
- Sarapa, castellum Lazorum Me. 370, 19. (Sarapanis Nov. 28.)
- Sardica oppidum Pr. 147, 17. vastatum 170, 10. tredecim dierum itinere Byzantio distans 170, 13. 179, 21.
- Saroës, dux Alanorum Th. 486, 5.
- Sarosius (s. Sarodius), dux Alanorum Me. 282, 2. 301, 13. 20. (forte idem cum praecedente.)
- Sarus Gothus, Alarichi adversarius O. 449, 8. fortissimus, ab Adaulpho interemptus 455, 5.
- Saturninus (*Σατορνίσιος*), vir nobilis et dives, ab Eudocia supplicio affectus Pr. 208, 17. eius filia Constantio, Attiliae scribae, desponsa 208, 15. Zenonis ope Rufo in matrimonium data 209, 2.
- Saus fluv., Romani imperii terminus Me. 310, 5. 332, 19.
- Scamares (οἱ Σκαυαρεις ἑγγωγιως ὀνομαζόμενοι) subditi Romanis impedimenta Avarum atrocinantur Me. 313, 7.
- Scampia, opp. Epiri, a Theodericho capta Ma. 250, 21.
- Scendes, castellum Lazorum Me. 370, 18. (Scandia, vel Scandias Nov. 28.)
- Scholae, militum genus CPlI, Ma. 237, 21. 268, 3. v. Indic. Agath. s. v. *Scholarii*.
- Sclavini (*Σκλαβηνοί*) Thraciam et Graeciam vastant sub Iustino imperio Me. 327, 20. 334, 4. 404, 16.
- Scottas, Hunnus, Onegesi frater Pr. 177, 5. inter legatos Attiliae ad Theodosium Min. 143, 15. magna dignitate in aula Attiliae 173, 22. 174, 6. 176, 20.
- Scyri (*Σκυριοί*) bella gerentes cum Gothis, auxilium accipiant a Leone Imp. Pr. 160, 13. 17.
- Scythae (h. e. Gothi) ab Aureliano victi pacem petunt D. 11, 2. qui Procopio auxilio

- venerant, a Valente Imp., armis ademptis, per urbes diapersi E. 47, 6. ab Hunnis oppressi et expulsi intra Romani imp. fines sedes accipiunt 48, 7. descriptio transitus eorum 82, 4. iidem Thraciam, Macedoniam et Thessaliam vastant 51, 9. 77, 14. erant inter eos, qui sacra antiqua cum Christianis non mutassent 82, 8. 83, 7. sub Theodosio imp. Rom. infaestant 79, 19. 84, 21.
- Scytharum (Gothorum) principes sub Theodosio inter se dissident E. 52, 21. pars coniurationem ineunt contra Romanos 53, 2. 54, 8.
- Scythae (h. e. Hunni) sub Theodosio Min. Istro traiecto fines Rom. vastant Pr. 140, 14. Persarum imperium adoriri parant 199, 20.
- Scythae convenae ex variis gentibus praeter syam sive Hunnorum, sive Gothorum, interdum etiam Romanam linguam tenebant Pr. 190, 8.
- Scythica (Hunnica) carmina a virginibus in Attilae honorem cantata Pr. 188, 15. inter coenam 205, 13.
- Scythici (Gothici) belli sub Valente Imp. initium E. 48, 2.
- Sebanum, monasterium in confiniis Romanorum et Persarum Me. 352, 13.
- Sebastianus a Valente exercitui adversus Gothos praefectus E. 78, 10. quomodo milites ad disciplinam reduxerit 78, 15. (cfr. Gibbon, c. 26.) insignes eius virtutes 110, 14. ab eunuchis imperio privatur 111, 14.
- Sebastianus, Iovini fil., Imperator factus O. 455, 9. ab Adaulpho occisus 456, 1.
- Sebastiani (Bonifacii f.) milites sub Theodosio Min. piraticam exercent Ma. 227, 3.
- Sebastianus plurimum valet apud Zenonem, turpissima avaritia Ma. 276, 7.
- Sebochthes, legatus Chosrois ad Iustinum Me. 313, 16. vir insigni prudentia 315, 8.
- Senator, legatus Theodosii Min. ad Attilam Pr. 169, 6. 202, 14.
- Senatus Cpolititanus (δ $\epsilon\epsilon\rho\delta\varsigma$ $\xi\upsilon\lambda\lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$) Me. 283, 13.
- Senatus Romanus per legatos opem Imp. implorat Me. 331, 15.
- Serena, Stilichonis uxor, intercepta O. 449, 19.
- Sericum ($\mu\epsilon\tau\alpha\chi\alpha$) a Sogdaitis Persis venditum Me. 295, 23. 296, 15. ab his crematur 296, 20.
- Sethus, Singidonis praefectus Me. 333, 13. 334, 10. Baiani legatos admittit 336, 8.
- Severus, senator et patricius, Zenonis legatus ad Vandalos, magnis impensis captivos Romanos redimit Ma. 260, 16. 22.
- Sicorius Probus, magister memoriae, legatus Diocletiani et Galerii ad Narsaeum Pe. 134, 17.
- Sidimundus, Gothus, Romanorum socius, in Epiro cedit Ma. 248, 5. a Theudericho ad defectionem sollicitatur 248, 13. Epidamnium Theudericho prodit 248, 17. 249, 7.
- Sigisbertus, rex Francorum, exercitum Avarum comaeatu sustentat Me. 302, 23. 303, 5.
- Silvanus, Romae mensae argentariae praefectus Pr. 186, 2. ab Attila deponitur 186, 19. 199, 5.
- Silzibulus v. Dizabulus.
- Simonides, philosophus, sub Ioviano floret E. 109, 15.
- Singara ($\Sigma\gamma\gamma\alpha\rho\alpha$), opp. munitum prope Nisibin Me. 415, 12.
- Singerichus, post Adaulphi mortem septem dies Gothorum rex O. 459, 13.
- Singidon opp. Me. 332, 19. 333, 13.
- Singilachus, legatus ad Hunnos cum Plintha Pr. 167, 12.
- Sinope Me. 398, 19.
- Sirmiana insula Me. 333, 10. 340, 3.

- Sirmium** opp. ab Hunnis obsesum et captum Pr. 186, 7.
 11. sub ditione Gepidarum Me. 304, 22. 310, 12. 340, 4. ab Avaribus oppugnatum 305, 18. 308, 2. 332, 20. 338, 17. 424, 8. Avaribus deditur 425, 2.
- Sirmiensi** architectus balneo aedificando ab Onegasio praeficitur Pr. 186, 19. 199, 5.
- Soas**, dux Gothorum sub Theudericho, Val. fil. Ma. 250, 13. obses missus ad Adamantium 252, 8.
- Sogdaitae**, Turcis subiecti, sericum Persis vendere cupiunt Me. 295, 20. 23.
- Solachus**, Avarum ad Tiberium II. Imp. legatus Me. 338, 12.
- Soll** (Isauri), finitimi Cilicam a Romanis sub Anastasio Imp. deficient Proc. 499, 15. — corrig., ut videtur, Solymi, — Prisc. 81.
- Solomo**, praefectus Sirmii ab Avaribus oppugnatu Me. 424, 11.
- Solymi** vid. Soli.
- Sondis** in Haemo (at Valesio iudice Succorum angustiae intelligendae et scribendae sunt) Ma. 265, 12.
- Sophene**, regio Romano imperio adiecta Pe. 135, 9.
- Sophia**, Iustini Imp. uxor Me. 316, 5. cum Tiberio imperium administrat 317, 9. 389, 11.
- Sophistarum** in schola Atheniensi initiatio O. 461, 5.
- Sorosgi**, gens barbara, cum Hunnis bellantur Pr. 169, 4.
- Spadusa**, Placidiae familiaris O. 467, 17.
- Stephanus** propter coniurationem cum Theudericho, Tr. fil., poenas luit Ma. 238, 18.
- Stilicho** (Στελλίχων), Honorii tutor E. 86, 11. 90, 1. 99, 6. eius mores 112, 11. Serena, uxor eius O. 448, 12. ab Olympio interemptus 448, 18.
- Stobi**, opp. Macedoniae, a Theudericho, Val. fil., eversum Ma. 245, 2.
- Suani Romanorum auxilium** petunt Pr. 164, 20. 165, 3. magna inter Romanos et Persas contentione causa Me. 290, 5. Romanorum praesidia eiciunt 357, 12.
- Suania** Me. 291, 13. lis de ea inter Persas et Romanos 356, 9. 365, 20. Lazorum regno subiecta inde a Theodosii Imp. tempore 366, 6. 371, 17. 372, 4.
- Subarmachius Colchus**, Entropii eunuchi familiaris Pr. 164, 20. 165, 3.
- Succhaei**, gens Mauritaniae D. 36, 1.
- Supremi duces in imperio Orientali** duo (ὄδο στρατηγίας εἰς ἀμφὶ βασιλέα, ἀπὲρ εἰς εἰς μέγιστοι) Ma. 235, 7. 268, 5.
- Surenas** Persa, Armeniae praefectus, occisus Me. 313, 15. Th. 485, 14. eius crudelitas 485, 13. 16.
- Surenas**, comes Iesdegumaphi in pacis componendae negotio Me. 357, 19. 359, 16.
- Syene**, opp. Aegypti O. 465, 20.
- Sylli**, nobilis Romani, uxor et liberi ex Hunnorum captivitate dimissi Pr. 207, 10.
- Symmachus** orator, vir opulentissimus O. 470, 11.
- Tagma**, Turcus, dignitate Tarchan, legatus Dizabuli ad Romanos Me. 384, 19.
- Talas**, opp. in Persarum et Turcorum confiniis Me. 383, 22.
- Talmis**, opp. Blemmyarum O. 465, 21. 466, 9.
- Tanchosro**, vel Tanchosdro (ita enim ubique scribi debuisset nomen, quod alterum Chosroem, Chosroem ipsum, vel eum, qui aequalis est Chosrofi significat, plane ut sub Sapore supremus Persicarum copiarum dux *Zamsapor* vocatur: honoris nomen, non hominis proprium, sicut *Zich. N.*) exercitus Persici dux, fines Romanos invadit Me. 329, 3. 391, 16. 407, 12. 416,

3. 420, 20, 441, 7. vulneratur Me. 436, 16.
- Tarannon, *Ἰλίου* Armeniae Me. 394, 19.
- Tarasiodissas, Isauricum nomen Zenonis Imp. C. 473, 20. 474, 1. 8.
- Tardu, Turcus, Turxanthi frater Me. 404, 3.
- Targitius, Avarum ad Romanos legatus Me. 310, 8. 15. 385, 16. infecta re remissus 311, 1. 332, 11.
- Tatianus, praef. praet. sub Theodosio, blanditiis deceptus, mox in Lyciam relegatus E. 85, 15.
- Tatianus patricius, legatus Leonis ad Vandalos Pr. 160, 2. 219, 9. 12. idem commemorari videtur C. 473, 17.
- Tatulus, Orestis pater, inter legatos imp. Occid. ad Attilam Pr. 185, 16. 20.
- Telesmata magica ad hostes arcendos O. 453, 2. 460, 8.
- Telogius (f. Pelagius s. Eulogius) silentarius a Leone Imp. ad Theuderichum, Tr. fl., missus Ma. 234, 3.
- Thaunarius, castellum Romanum a Persis occupatum Me. 328, 20.
- Thapis, opp. Blemmyarum O. 466, 9.
- Theagenes, Pampreprii inimicus Ma. 270, 19.
- Theodorus notarius, Valenti Imp. valde carus E. 74, 12. 76, 20. eius in Musonii sepulcro epigramma 77, 2.
- Theodorus, Iustiniani fil., Tzirus cognomine, a Iustino dux Orientis creatus Th. 486, 6.
- Theodorus, Bacchi fil., legatus Rom. ad Chosroem Me. 318, 15. 392, 11. 395, 2.
- Theodorus, Petri fil., comes largitionum, legatus ad Persas Me. 319, 8.
- Theodorus, comes Zachariae in legatione ad Persas Me. 409, 17.
- Theodorus, dux Romanorum in Asia Me. 393, 18.
- Theodorus medicus Me. 306, 15.
- Theodosiopolis in Armenia Me. 395, 10. frustra a Chosroë oppugnata 397, 14.
- Theodosius Magnus Imp. princeps Gothorum honoribus ornatus E. 52, 19. 53, 10. acerbe ab Eunapio reprehenditur 78, 21. 111, 16. Augustam defunctam luget 117, 3. eius filii sub Rufini et Stilichonis tutela E. 86, 7.
- Theodosius Minor Attilae pacis condiciones respuit Pr. 141, 8. 16. turpem pacem cum Hunnis componit 142, 2. non agnoscit Constantii imperium O. 464, 21. eius mores Pr. 226, 17. 227, 9. foeda dilapidatio sub eius imperio 142, 17. crudelis tributorum exactio 143, 8. 191, 21. pessima resp. administratio 226, 17. 299.
- Theodosius, Adaulphi et Placidiae filius, infans mortuus O. 458, 21, 459, 1.
- Theodulus, praefectus militum sub Theodosio Min. Pr. 144, 20. 169, 10.
- Theognis, dux Rom. contra Avaros Me. 341, 1. de pace agit cum Baiano 424, 16.
- Thermantia, Stilichonis filia, Honorio nupta O. 448, 14.
- Thessalonicensis, adventante Theudericho, Zenonis Imp. status deiciunt Ma. 245, 8.
- Theudimundus, Valamiri fil., Theuderichi frater Ma. 250, 14. a Sabiniano fugatur 256, 16. 23.
- Theuderichus, post Valliae mortem rex Visigothorum O. 465, 9.
- Theuderichus, Triarii fil., dux Gothorum foederatorum, a Zenone eandem dignitatem, quae alteri Theudericho data erat, poscit Ma. 237, 8. Basilisci partibus favet 238, 5. 268, 7. alterum Theuderichum montibus inclusum magnopere premit 265, 17. eundem mox ad

- societatem hortatur 266, 1. habitoque colloquio 267, 6. sese cum illo coniungit 240, 10. 267, 9. denique cum Zenone pacem componit 268, 1. postea CPlin adoriri parat 258, 19. multis donis et precibus a consilio suo avertitur 260, 4.
- Theuderichus**, Valamiri fil., Gothorum princeps, a Leone Imp. praeter alia magistri militum honores petit Ma. 234, 7. spreto conditionibus Thraciam vastat 234, 14. denique pacem cum Leone facit, qua tributum et supremi ducis officium ipsi conceditur 235, 5. a Zenone precibus ad exercitum contra Theuderichum, Tr. fil., ducendum commovetur 264, 7. 19. omni auxilio destituitur 265, 10. et a Triarii fil. vehementer premitur 265, 15. mox cum eodem foedere composito 240, 9. 254, 6. 267, 8. a Zenone stipendia et agros poscit 240, 14. sed ab illo ducis dignitate exutus 268, 10. Stobos vi capit 245, 2. Thessalonicam oppugnare parat 245, 4. Zenonis precibus commotus Macedoniae vastationem inhibet 246, 15. Heracleae initio parcat 246, 22. mox urbem incendio vastat 249, 22. Epirum invadit 248, 7. 250, 2. a Lychnido repellitur 250, 19. Scampian et Epidamnium capit 250, 21. 251, 1. cum Adamantio legato colloquitur 253, 14. multa de Zenonis proditione questus 253, 15. tamen operam suam ad omnia eius consilia adiuvanda offert 255, 16.
- Theuderichi**, Val. fil., soror in Macedonia morbo decedit Ma. 249, 11.
- Thracia** a Theudericho, Valam. filio, vastatur Ma. 267, 15. eius pars magno muro adversus barbarorum incursiones ab Anastasio septa Proc. 510, 9.
- Thracia dioecesis** (ἡ Θρακία μέγος) Pr. 144, 2. 21. 162, 7.
- Thucydides** citatur E. 60, 1.
- Tiberius Imp.** rogatus regem mittit ad Parthos Pe. 121, 2.
- Tiberius**, dux copiarum sub Iustino Me. 311, 2. ad pacem cum Avaribus componendam propensus 311, 22. 312, 7. victus ab Avaribus 312, 20. a Iustino in imperii societatem adscitus 316, 3. Longobardorum proceres allicere conatur 328, 9. cum Avaribus foedus facit 332, 17. Sirmium Baiano cedere constanter recusat 340, 14. magna copiarum penuria laborat 337, 8. 340, 20. 404, 18. Theodorum, Bacchi fil., legatum mittit ad Chosroem 392, 11. Valentinum ad Turcos mittit 398, 2. Baianum contra Sclavinos excitat 405, 3.
- Tigas fluv.** Pr. 183, 6. (Tysias 224, 6.)
- Timasius** ab Eutropio ad honores proventus E. 113, 11.
- Timostratus**, dux Rom., captus a Saracenis N. 478, 11.
- Timotheus**, legatus ad Persas Me. 290, 13. 291, 2.
- Tiphis** fl. Pr. 183, 6. **Tibisias** 224, 6. (*Tibiscus*, *Theiss.*)
- Tiphilis**, primaria Iberiae urbs (*Tiflis*) Th. 485, 22.
- Tiridates**, a Tiberio in regnum Parthorum missus Pe. 122, 2.
- Titus**, tribunus Maurorum, a Maximino deficit D. 37, 37.
- Tonosures**, gens barbara, Romanis se dedunt Pr. 166, 2.
- Tragicae artis mirum effectum** E. 80, 5.
- Traianus Imp.** Dacorum legatos accipit Pe. 123, 3. 13. 19.
- Traianus patricius** et quaestor, legatus ad Chosroem Me. 390, 5. 391, 5. cum Mebode de pace agit 407, 5.
- Trapezus** Me. 302, 17.
- Tributa Romanis ab Hunnis imposita** Pr. 142, 4.

- Truli**: sic Gothi dicti a Vandalis O. 461, 20.
- Turci**, olim Sacae (Massagetae Th. 484, 4) appellati Me. 380, 4. legationem mittunt ad Romanos 295, 19. Persarum societatem petunt 297, 1. legatorum a Persis veneno necantur 297, 8. sacri eorum ritus 381, 1. gentis reique publice descriptio 298, 22. foedus cum Romanis ineunt 300, 2. Iustinianum ad bellum cum Persis incitant 311, 7. ipsi in Persarum fines incurruunt 311, 8. Chersonem obsessam tenent 337, 16. in parentalibus regum servos immolant 403, 17.
- Turxanthus**, Dizabuli fil., unus e regulis Turcorum Me. 399, 9. 400, 5. superba eius ad legatos Rom. oratio 400, 6. 402, 1.
- Tuscianus Phryx**, rhetor sub Iuliano E. 108, 11.
- Tzathius**, regulus Suanorum Me. 356, 18.
- Uguri** (f. Uiguri), Turcorum subditi Me. 301, 4. 7.
- Ulphilas**, dux copiarum, ab Honorio contra Constantium tyrannum missus O. 453, 20.
- Urogi**, sedibus suis expulsi, Byzantii auxilium petunt Pr. 158, 3.
- Urdibadus**, Gepida, ad Romanos profugus, a Baiano in captivitate vindicatur Me. 307, 12. 310, 17. 385, 21. 386, 14.
- Utiguri**, Hunnica natio Me. 284, 3. 345, 1. ab Avaribus victi 385, 19. 386, 13. a Turcis debellati 401, 20.
- Valamir**, Gothus, numerato tributo a vastandis finibus Rom. retinetur Pr. 217, 22. Theoderichi pater Ma. 237, 11. 240, 11.
- Valens Imp. Gothos**, qui Procopio auxilio venerant, inermes per urbes dispergit E. 46, 16. 47, 6. petentibus Gothis sedes intra Rom. imp. fines concedit 48, 21. 101, 21. invidia eius adversus Gratianum et Valentinianum 49, 1. cum Persis pacem componit 52, 7. Gothorum vastationes coercere conatur 52, 9. 77, 13. eius avaritia 74, 10.
- Valens**, dux exercitus sub Honorio O. 451, 21.
- Valentinianus Nicaeae Imperator** renuntiat E. 46, 11.
- Valentinianus**, Constantii et Placidiae filius, Nobilissimus creatus O. 464, 13. Caesar renuntiat 471, 7. Imp. ab Attila premitur Pr. 153, 1.
- Valentinus**, legatus Iustiniani ad Avars Me. 283, 18.
- Valentinus**, satelles Imp., legatus Tiberii ad Turcos Me. 398, 3. 402, 3. a Turxantho superbe exceptus 404, 14.
- Valerianus Imp.** a Persis circumsessus, frustra a Sapore pacem petit Pe. 133, 1. eius captivitas apud Persas 128, 5.
- Valerius**, praefectus Thraciae sub Constantio Imp. O. 460, 3.
- Vallias**, rex Visigothorum O. 459, 21. Placidiam dimittit 462, 12.
- Vandali** (*Βανδῆλοι*), victi ab Aureliano Imp. pacem petunt D. 19, 16. Pe. 126, 15. Romanis auxilia mittunt 20, 11. reliqui in sedes suas revertuntur 21, 4. Hispaniam vastant 462, 1. fame premuntur 462, 3. maria infestant sub Theodosio Min. Pr. 146, 13. Maioriani traiectionem in Africam metuentes oram maritimam vastant 156, 12. contra eos Theoderichus, Tr. fil., Leoni opem ferre recusat Ma. 235, 11. post Genserichi mortem pristinam fortitudinem amittunt 240, 1. Christiani, sed peculiari secta (Ariani) Pr. 216, 14.
- Varanes**, rex Persarum. Me. 372, 12.
- Varchonitae**: sic Avars a Turcis appellantur Me. 400, 22. a Turcis victi 400, 12. 401, 16.
- Vardanes**, Armenius, defectionis

- a Perais ad Romanos auctor Th. 485, 14.
- Vardus, Armenius Th. 485, 16.
- Verina, Leonis uxor, Basilisci soror, Nepoti favet Me. 237, 2. Aedoingo familiariter ulitur 248, 10. item Patricio magistro C. 475, 7. magna gratia apud Zenonem floret Me. 271, 11. eundem expellit C. 474, 19. a Basiliaco vexatur 475, 9. 12. Illo insidiatur 476, 17. 19. in exilium mittitur 476, 20.
- Vidicula, Gothus, Sarmatarum fraude succumbit Pr. 224, 7.
- Vigilans (*Βεγίλας*), interpres in legatione Anatolii ad Attilam Pr. 175, 9. item in legatione Edeconis Hunni ad Theodos. Min. 147, 19. cum eo et cum Maximino ad Attilam revertitur 169, 14. eius imprudentia 170, 20. acriter ab Attila increpatur 178, 9. C. Plin remittitur 182, 14. iterum ad Attilam missus 210, 21. Chrysaiphii et Edeconis insidiis detectis in vincula conicitur 212, 15. pretio persoluto dimittitur 214, 8.
- Viminacium, opp. Moesiae in Illyrico, ad Istrum, a Gothis captum Pr. 140, 16. 190, 21.
- Vindex, dux Rom. sub Marco Imp., barbaros trans Istrum repellit Pe. 124, 2.
- Virgilius citatus, (Aen. VI. 854.) nomine non addito Pe. 128, 15.
- Visumar, rex Vandalorum, e gente Asdingorum D. 38, 7.
- Vitalianus, legatus et interpres, a Baiano in vincula coniectus Me. 305, 17. 385, 12. 17.
- Vitiges Gothus a Iustiniano victus Me. 283, 4.
- Vivianus, vir nobilis sub Leone Imp. C. 473, 17.
- Zabdicene, regio, Rom. imp. sub Galerio adiuncta Pe. 135, 10.
- Zabergan, dux Hunnorum Cotrigurorum Me. 344, 14. a Iustiniano tributum accipit 345, 7. (Agath. 301, 6. 330, 21.)
- Zacharias, regius medicus, legatus ad Chosroem Me. 317, 12. 319, 14. 325, 20. 389, 11. inducias componit 389, 15. iterum missus cum Traiano 390, 7. 407, 5. ex praefecti dignitate ornatur 409, 14. tertium missus ad Hormisdam 417, 17.
- Zali, Hunnica gens Me. 284, 4.
- Zemarchus Cilix, legatus Iustini Imp. ad Turcos Me. 300, 18. 380, 7. Th. 485, 5. eius iter Me. 300, 21. 380, 15. 385, 9. per Alaniam 301, 20. per Darinam et Apsiliam 302, 13. Dizabulum contra Persas ducentem comitatur 383, 19.
- Zeno (olim Tarasicodissa dictus), gener Leonis Imp. 473, 20. a filio Imp. coronatus 474, 16. a Verina eiicitur 474, 19. Basiliaco expulso imperium recuperat 235, 12. Nepotem in Imperium Occid. restituere conatur 236, 8. Odoacro in literis patricii nomen tribuit 236, 21. Honorichi Vandali legationem benigne excipit 240, 6. Theuderichum, Val. fil., frustra ad bellum cum Tr. filio sollicitat 241, 14. Adamantium leg. ad Theuder., Val. fil., mittit ad foedus faciendum 247, 6. eundem post Sabiniani victoriam revocat 258, 5. Severum ad Genserichum mittit 260, 14. Triarii filio pacem et foedus offert 263, 7. quibus spreto bellum parat contra eum 263, 21. denique pacem componit 268, 1. eius ignavia 276, 18. magna sub eo aerarii penuria 275, 12. quum fugiens in caestellum, Constantinopolin dictum, pervenisset, vaticinii ludibrium agnoscit 276, 19.
- Zeno, Zenonis Imp. filius, luxuria immaturam mortem sibi parat Ma. 277, 7.
- Zeno, (diversus ab eo, qui postea Imp. factus,) vir consularis,

Orientalium exercituum praefectus, Saturnini filiam Rufo in matrimonium tradit Pr. 208, 20. 150, 23. 215, 7. eius insidias veretur Theodosius Min. 215, 2.

Zenonis, Basilisci uxor, adultera Armati Ma. 272, 2. 273, 8. 274, 1. cum coniuge occisa C. 476, 1. 3.

Zercon, Maurus in aula Attilae, iocularibus coenantes exhilarat

Pr. 205, 21. ab Attila Aëtio dono missus 206, 3. eius forma et fata 225, 1. sqq.

Zich, non hominis, sed officii nomen 346, 17. Zich, legatus Persarum ad Iustinum, Nisibi moritur Me. 290, 4. 291, 8. 293, 6. Petrum deceperat circa Suaniam 327, 8.

Zintha, castellum in confiniis Persidis et Armeniae Pe. 135, 12.

INDEX

GRAECITATIS.

A D D E X I P P U M.

Vocabula, quibus asteriscus praefigitur, in lexicis desiderantur.

- Α**φρόν, subito 28, 5.
 ἀλλὰ in media propositione insertum D. 14, 20 οὐκ ἀπροσδόκητοι ἔσμεν ἀλλὰ νῦν — γενέσθαι.
 ἀλουργίς, ἡ 12, 5.
 ἀμανᾶσθαι (corruptum) 17, 9.
 ἀμοιρέω τινός 30, 20.
 ἀναμειταξὺ 19, 18.
 * ἀνάσεισις, ἡ, ὄπλων 24, 3.
 ἀνομία, ἡ, inscitia 14, 8.
 ἀπόγνωσις, ἡ 19, 14.
 ἀποκινδυνεύω 23, 9. ἀποκινδυνεύεται ἡμῖν σωτηρία 24, 5.
 10.
 ἀποπεποιηκῶς (haud dubie corruptum) 17, 5.
 ἀποτυχία, ἡ 29, 4.
 ἀρωγός, ὁ, ἡ 18, 8. παρὰ τοῦ θείου ἔσεσθαι ἡμῖν ἀρωγὰ 28, 18.
 ἀσις, ἡ, peditatus 13, 5.
 ἀχθηθῶν, ἡ 18, 20 25, 11.
 βαίνω, βέβηκα, constitui 12, 5 ἐπὶ ὑψηλοῦ βήματος βέβηκε.
 βραβεύω 28, 10.
 δαιμόνιον, τὸ 28, 10 τὸ δαιμόνιον ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει τὰ ἀνθρώπεια.
 δαιμόνιος, α, ον 30, 7 τῆς δαιμόνιας σπουδῆς μὴ ἀναξίους φανῆναι.
 διαγιγνώσκω, decerno 13, 9 οὐ διαγιγνώσκομεν ἐς ἀντιλογίαν ἤκειν.
 διακόσμησις, ἡ 12, 4.
 διαμέλλω 22, 24. 31, 9.
 δορυφορία, ἡ, τοῦ ἀρχοντος 21, 8.
 εἴνεκα 12, 14. 13, 1. 15, 1.
 ἐκάς 27, 12 τὴν δύναμιν τῆς ναυτικῆς οὐχ ἐκάς εἶναι.
 ἐκβησόμενον, τὸ 13, 11. 23, 6. 11.
 ἐκ. ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεσῶθη 12, 15. 19, 12.
 ἐλαττώω 18, 11 συμφορὰς ἐλαττώσαι.
 ἐνδιαιτήμα, τὸ 25, 4.
 ἐνδοιᾶζω 20, 8.
 ἔξω. οὐκ ἔξω προσδοκίας ἄγομεν 18, 8. οὐκ ἔξω κινδύνου 27, 15. 31, 21.
 ἐπανατείνομαι 15, 14 πόλεμον ἐπανατεινομένων ὑμῶν.
 ἐπηλυγάζομαι 19, 8.
 ἐπιβούλιος (haud dubie corruptum) 23, 11.
 ἐπιθεραπεύω τινὰ 30, 6.
 ἐπικομίζομαι τινι (sed verum videtur ἐπικομπάζομαι) 16, 11 πλούτῳ λαφύρων ἐπικομιζόμενοι.
 ἐπιμᾶλλον 34, 21.
 ἐπισκιάζω 13, 7 ταῖς ἐτέρων ἐπι-

μειλίαις επισκιάζοντες τοῦ σφε-
τέρου στρατοῦ τὸ ἀκαταγώνι-
στον.
ἐπισκοτέω τιγί πρὸς τι (si con-
iectura vera) 15, 21.
ἐταιρικός, ἡ, ὄν 21, 8 ἡ ἑταιρι-
κῆ τάξις.
εὐεξία, ἡ 31, 13.
εὐκαμπής, ὁ, ἡ 34, 26.
εὐκλεία, ἡ 17, 16. 28, 15. 30, 3.
31, 6. 32, 16.
εὐπαρακλήτος, ὁ, ἡ 30, 19 τα-
πειναὶ φύσεις καὶ εὐπαρακλή-
τοι ἐς σπουδῆν.
εὐ παρασχόν 13, 13.
ἐφορος, ὁ, ἡ 28, 19 θεοὶ ἑφοροί.
ζέσις, ἡ 16, 20.
κρίνω h. e. νομίζω 15, 4 εἰ ταῦ-
τα ποιεῖν ὡς κρίνοιτε. 19, 22
κρίνοντες τὴν εὐτυχίαν διασώ-
σασθαι.
λογισμῷ ἠγεμόνι χρῆσθαι 16, 15.
18, 15.
μεγαληγορέομαι 25, 32.
μετέωρος, ὁ, ἡ 12, 5. 28, 6
ἀναχωρησόμεν ἐς τὸ μετέωρον.
μοχθέω 19, 4. 31, 17.
ὁδός, ἡ. ἀδικον ὁδὸν ἐφ' ἡμᾶς
ἐλθεῖν 18, 10.
οἶα δὴ Dexippo valde usitatum
13, 13. 16, 14. 18, 8. 20, 19.
22, 26. 24, 17. 25, 7. 27,
6.
οἰκέτις, α, ὄν, tanquam pronom-
en possessivum 14, 11. 17,
15. 33, 24.
ὀλιγωρος πρὸς τι 14, 4.
ὀμόθεν. ἡ ὀμόθεν μάχη 26, 22.
ὄσα pro ὡς 15, 7 ὄσα ἐχθροὺς
ἀμυνόμενοι πολεμήσομεν.
οὔτε pro οὐδέ 15, 10 οὐθ' ἡμῖν
sine altero membro.
παρὰ c. acc. 18, 11 παρὰ φασ-
λον τίθεσθαι.
παραπολὺ 34, 27.
πατάσσω 35, 4 πατασσοῦση τῆ
καρδίᾳ.
περιγραφή, ἡ 29, 5.
περιδεής, ἐς. σὺν τῷ περιδεεῖ
11, 5. 31, 9. 23.
περικῶ 32, 13 αἱ τῆς τύχης
πλεονεξίαι — περιήκουσι.
πεύσαντας (forma haud dubie
corrupta) 30, 6.

πῆ μὲν — δετὲ δὲ 15, 13.
πιστώω 34, 3 πιστοῦται εὐνοία
συμμάχων.
* προαγώνισμα, τὸ 22, 28.
προεκφοβέω 24, 4.
προελπίζω 32, 7.
* προεξαίρω 21, 1 τῆς πύσης τά-
ξεως προεξαίροντες.
προῖσομαι 16, 6 εἰς εὐεργεσίας
λόγον προϊσχύμενοι τοῦ πο-
λέμου τὴν κατάλυσιν.
προκᾶμνω 19, 3.
πρόχειρον, τὸ 15, 20. 16, 18.
17, 18.
πρωτιστός, ἡ, ὄν 30, 14.
ῥώννυμι 15, 3 ῥωσθέντες.
σύγκειμαι 15, 12 τὰ εἰρημένα
ἐς εὐπρέπειαν 19, 8. 33, 4.
συμβαίνω πρὸς τινά τινος 13,
13 πρὸς Ἰουδοῦγγους τῆς πρὸ-
σθεν διαφορᾶς συμβῆναι.
συμβησόμενον, τὸ 18, 16. 32, 6.
συμπαράδέω 17, 17.
συμφέρομαι pro simpl. φέρομαι
17, 1 τοῖς ζέσει ἐς τὰς πρᾶ-
ξεις μὴ συμφερομένοις. 20, 4
28, 4. 35, 9.
συνέπομαι 31, 12. 32, 15.
σύνεσις, ἡ 17, 7. 23, 5. 19, 30,
11. 32, 22.
σφέτερος, α, ὄν, de quavis per-
sona 13, 17 ἡμεῖς — τοῦ σφε-
τέρου στρατευομένου τὸ ἀναγ-
ταγώνιστον. 19, 8. 25, 10.
* σφέτερόω 34, 11 σφετερωθέν-
τες (aed f. leg. σφετερισθέντες).
τίθεμαι 15, 2 τὰ τοῦ πολέμου
πράγματα σὺν ἡμῖν τίθεσθαι.
34, 6.
ὑπόθεσις, ἡ 27, 6 ὑποθέσεις τῆς
ἀγανακτήσεως. 28, 9.
ὑπόστατος, ὁ, ἡ 14, 21 ὑπόστα-
τοι ἡμῖν γενέσθαι.
ὑγιεμαί τινος 23, 8 τοῦ κοινοῦ
τῆς ἀληθείας ὑφέσθαι.
φέρειν ἐπὶ παντί, in summo die-
crimine verti 14, 6.
φθάνων, ὁ, ἡ, praeteritus 18,
12. 26, 2.
χαλεπότης, ἡ 18, 19 αἱ τοῦ πο-
λέμου χαλεπότητες.
χεῖρ, ἡ. exercitus 14, 3.
χρηματίζω 12, 2. 22, 17 περὶ
εἰρήνης.

Neutra adiectivorum et participiorum pro substantivis usurpata 11, 5 *ὄν τῆ ἀγαν πε-*

ριδεῖ καὶ καταπεπληγμέν. 11, 8, 14, 14. 16. 3. 17. 19. 20. 2. 23, 2. 24, 17. 30, 12. 35, 12.

A D E U N A P I U M.

Ἀγέρωχος, δ, ἡ 47, 2. 88, 10. 105, 22. 113, 14.
ἀδιήγητος, δ, ἡ 52, 6. 109, 7.
ἀχμαιοτάτος, η, ον. *ὥρα ἴν θέρους ὅτι περ ἀχμαιοτάτον* 80, 18.
ἀλασκοπία, ἡ 96, 6 οὐκ εἶχεν *ἀλασκοπίην*. (Il. x, 515.)
 * *ἀλεκτρούδης*, δ, ἡ 94, 22.
ἀλιτενής, δ, ἡ 109, 7 ἡ *ἀλιτενής χωρά*.
ἀλώπηξ, ἡ 82, 14 πολλῆς αὐτοῖς *τῆς ἀλώπεκος ἐπιχέαντες*.
ἀμείλικτος, δ, ἡ 102, 16. (Il. i, 158.)
ἀμετροκάκος, δ, ἡ 112, 20.
ἀμφοφάσθαι 92, 2. (Od. τ, 475.)
ἀναγωγή, ἡ 78, 17. 88, 12.
ἀνάλογον, adverb. 65, 11 ὁ τῶν *συνισταμένων ὄχλος ἀνάλογον ἠκολούθει ταῖς πράξεσιν*.
ἀναμάσσομαι 94, 20 τὴν *ψυχὴν ἀνεμάξω δια τὸν λόγον* (sed legendum videtur: *ἀνεμάξω*).
ἀναπάλλομαι 51, 1.
ἀνατρέχω 99, 20 *ἀνέδραμε τοσούτον κακὸν τῆς τυραννίδος*.
 * *ἀναφράζω* 67, 2 πρὸς πολλοὺς *ἀναφράζων ἐν ἐπιστολαῖς*.
ἀνεξικακία, ἡ 88, 2.
ἀνεστηκώς 101, 7 *ἐλευθερος ἄγαν καὶ ἀνεστηκώς*.
ἀνέχω c. dat. 83, 7 *πάσαις ταῖς τελέταις ἀνέχοντες*.
ἄνθος, τὸ metaphor. 96, 2 τοὺς *Ἰσαύρους — ἄνθος ἀπέδειξεν ὁ Ἰέραξ*.
ἀνθρώπειον s. *ἀνθρώπινον*, τὸ, h. e. οἱ *ἄνθρωποι* 61, 9. 69, 1. 70, 3. 74, 18. 82, 3. 85, 10.
 * *ἀντιζηλοτυπία*, ἡ 49, 1.
ἀντιφροσίζω 98, 20 *ἀηδῶν οὐ θυγαμένη πρὸς κρείττονα ἀντιφροσίζω*. (Hes. Op. et D. 208.)
ἀνυπόστατος, δ, ἡ 83, 10. 107, 1.

ἀπαρτῶν 75, 17 *ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τῆν γραφὴν ἀπαρτίσαιμεν*.
ἀποκινδυνεύω 78, 4.
ἀποκολλᾶν 114, 23 τὸ *σῶμα διαλυόμενον καὶ ἀποκολλώμενον*.
ἀπορδέγγνυμι 53, 7. 113, 20.
ἀποτραχηλίω 104, 17 *σχοινοῖς*.
ἀποψύχω 80, 21 *περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν*.
 * *ἀπρόεδρος*, δ, ἡ 58, 7 *ἐκκλησία*.
ἀπροσδιόνυσος, δ, ἡ 60, 18.
ἀρβένωπδος, δ, ἡ 112, 5.
ἀρτῶν 87, 9 *διὰ τινος ἡρτυμένης ἐπιβουλῆς*.
ἀρῶν 117, 8 *τῆς ἀρῶμενος ἀρχόμενος*, τὸ 74, 4. 84, 14.
 * *ἀσιώπητος*, δ, ἡ 90, 9.
ἀστραβής, δ, ἡ 112, 7.
ἀτάσθαλος, δ, ἡ 103, 19.
ἀτεγκτος, δ, ἡ 76, 22.
ἀτέραμνος, δ, ἡ 76, 22 *ἀντιῆ ἀτέραμνος καὶ ἀτεγκτος*.
ἀτυχέω 42, 21. 43, 4. 44, 13.
ἀφιλοχρήματος, δ, ἡ 111, 11.
ἀχρεῖος, α, ον 47, 9 *τὰ σώματα πρὸς μῆκος ἀχρεῖον ἐλυγνόμενα* 49, 14. 60, 7.
βάθρον, τὸ 113, 1 *τὰ βάθρα καλλύειν καὶ τοῦδαφος χορεῖν*.
 * *βαθύπλοκος*, δ, ἡ 89, 5 *ἕτερα τούτων πολυπλανέστερα καὶ βαθυπλοκώτερα*.
βάραθρον, τὸ 50, 11 ἡ *Σχυθῶν ἰρημία καὶ τὸ βάραθρον*.
βαρύτης, ἡ 81, 3 *ὄγκος τε καὶ βαρύτης λέξεων*.
βαρύνομαι 81, 11 *τὸν πλοῦτον ὁ τραγῶδης ἐβαρύνετο*.
βικάριος, δ 96, 7. 19.
γαῦρος, α, ον 46, 20. 113, 13.
γεγηθώς 86, 22. 93, 22.
γίγαρτῶδης, δ, ἡ 116, 20.

γραμμικός, ἡ, ὄν 77, 18 ἄμαχος και γραμμική ἐκβασις.
 δάκνω 44, 19 τοὺς οὐδὲν ἀδικουσίας δάκνειν και σπαράττειν.
 δαυεύω 80, 15 τῆς φωνῆς αὐτοῦς διέγευσε και τοῦ μέλους.
 διακράτησις, ἡ 53, 17 ἐς ἀπάτην και διακράτησιν.
 * διαληρέω 93, 8.
 διαρθρόω 112, 2 πρὸς σωφροσύνην πεπηγώς τε και διηρθρωμένος.
 διαρτώω 82, 12 πλάσις εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἀπάτην διηρτυμένην.
 διασφίγγω 47, 10 τὰ σώματα κατα τὸ μέσον διεσφιγγμένα. 113, 3.
 διασχηματίζω 97, 20.
 διατεταμένως 61, 3.
 διαυχνερίζομαι 103, 15 ἀνωρθοῦτο και διηυχνερίζετο. 105, 22. 116, 18.
 διαφλέγω 93, 9 διαφλεγόμενον φθόγγῳ.
 διαφανέω, dissepio 59, 13.
 διαφύχω 45, 9 χειμῶνος ἤδη διαφύχοντος.
 διέρπω 86, 16 τὸ διέρπον και ἵππουλον τῶν μηχανημάτων.
 * διεφικνέομαι 91, 16 διεφικτιαῖ διοισιρῆς 66, 12.
 διοσημεία, ἡ 95, 22. 100, 13.
 διψάς, ἡ 99, 4.
 διωθέω 107, 8 τὸ μέλλον και δωθούμενον.
 δουπέω 102, 4.
 δραστήριος, α, ὄν 107, 1. 109, 6. 116, 11.
 δυσέθοδος, ὁ, ἡ 43, 17.
 δύσλυτος, ὁ, ἡ 43, 13 εἰς ἀπορον και δύσλυτον.
 ἐγκαταμύγνυμι 85, 7.
 ἐγκύκλιος, ὁ, ἡ 100, 4 ἐγκύκλιον και πρόχειρον.
 ἔθνος, τό, τῶν πονηρῶν 107, 11. τὰ ἔθνη, omnes gentes imperio Rom. subiectae 46, 3.
 εἰς μέσον 43, 15. 44, 8 βαρὺ φθεγξάμενος εἰς μέσον.
 ἐκ προ ὕπδ 49, 6 πρὶν τὴν διαβῆσιν ἐκ βυσιλέως ἐπιτραμῆναι.

ἐκθακρῶω 43, 12.
 ἐκκλησιάζω 60, 9 πρὸς ἐμαυτὸν ἐκκλησιάζας.
 ἔκκρισις, ἡ 114, 4 ἡ φυσικὴ τῶν ὕγρων ἔκκρισις.
 ἐκμελής, ὁ, ἡ 104, 21 κατα τὴν ἐκμελῆ λύραν (f. ἐμμελῆ) 111, 16.
 Ἐλλην τὴν θρησκείαν, paganus 115, 4.
 ἐνέργεια, ἡ 58, 19. 64, 7.
 ἐντείνω 52, 9. 63, 19. 78, 20.
 ἐντρέχω 101, 10 τὰ ὄργανα συνεπέγγει και ἐντρέχε τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν.
 ἐτυγχάνων, ὁ, lector (Polyb. I, 3, 10. 4, 1. saepissime) 56, 8. 57, 20. 58, 2. 59, 1. 60, 15. 72, 5.
 ἐξημερῶω 101, 13.
 ἐξογκῶω 52, 19. 66, 13.
 ἐπεισώδιος, ὁ, ἡ 43, 15 ὁ ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ ἐπεισώδιος εἰς μέσον ἔλκεται.
 ἐπὶ c. dat. 45, 5 θεόν τινα ἐπὶ τοῖς λόγοις ἠγοούμενον.
 ἐπιδιαβαίω 82, 5.
 ἐπικίνδυνος, ὁ, ἡ 79, 18. 85, 7.
 ἐπικλύω 111, 18 τοσαῦτα και τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακὰ. 113, 16.
 ἐπιτεχνίζω metaph. 62, 5. τοὺς ἠγοούμενους τῶν πολεμίων ἐπετεχνίσε τῷ Κάλισαρῳ.
 ἐπιτρέχω 46, 14 ἐπιτρέχων ὁραδίως οὐτως και συντόμως. 57, 13. 62, 14. 64, 10.
 ἐπίφορος, ὁ, ἡ 69, 1 πρὸς τὸ βάσκανον. 81, 5 εἰς ἀκοῆς κλήρησιν.
 ἐρωτομανία, ἡ 117, 19.
 εὐάνδρος, ὁ, ἡ 51, 14.
 εὐδιαίτητος, ὁ, ἡ 47, 15.
 εὐθεωρητος, ὁ, ἡ 81, 22.
 εὐχρασία, ἡ 50, 18.
 * εὐκρατής, ὁ, ἡ 74, 21 τὸ πρὸς τῆς ὁμιλίας εὐκρατής.
 εὐκρετος, ὁ, ἡ 43, 16.
 εὐπαθῶς 43, 12 εὐπαθῶς ἐξεδάκρυσε.
 εὐπαράγωγος, ὁ, ἡ 114, 6.
 εὐπάρυφος, ὁ, ἡ 113, 2 χλαμύδες εὐπάρυφοι.
 εὐπεπτος, ὁ, ἡ 106, 10.
 εὐπρόσδοτος, ὁ, ἡ 107, 13.

- εδρῶσα, ἡ 75, 20 διὰ τύχης εὐ-
 ρωσαν.
 ἡμᾶρ, τὸ 117, 3.
 ἡμιμανής, ὁ, ἡ 54, 7.
 ἡφαιστειος 117, 18 ὡσπερ ἡφαι-
 στειοῖς θεσμοῖς ἀρρήκτοις.
 θαλαμηπύλος, ὁ 87, 18. 102, 21.
 θαμβος, τὸ 44, 5.
 θεοκλυτέω 68, 11.
 θεομισῆς, ὁ, ἡ 44, 18.
 θεοφιλής, ὁ, ἡ 53, 13.
 θερμός, ἡ, ὄν 47, 2 τὸ ἀγέρω-
 χον καὶ θερμῶν. 110, 11.
 θερμότης, ἡ 66, 19. 81, 19.
 θύραθεν 110, 6 ἢν δὲ μανία οὐ
 θύραθεν.
 θυσανοειδής, ὁ, ἡ 50, 3.
 * ιερακοτρόφος, ὁ 95, 18.
 ιερατεύω 93, 11.
 ιερομηνία, ἡ 107, 14.
 Ιονθός, ὁ 84, 8 Ιονθός τις πα-
 ραγατέλλων παρὰ τὸ γένειον.
 Ἰσταμαί 45, 8 μετωπώρου Ἰστη-
 κός.
 Ἰταμότης, ἡ 95, 1.
 καγχάζω 105, 3.
 καθαμαζεύω 51, 17.
 καθειμένος 87, 7 διὰ καθειμέ-
 νων ἀνθρώπων.
 καθελίτω 113, 9.
 καλινδέομαι 116, 14 οἱ περὶ ταῦ-
 τα καλινδούμενοι.
 κάμπτω μεταρθ. 42, 5 κάμπτο-
 μενος ὑπὸ τῆς χρείας.
 κάρω 103, 9 τὴν ψυχὴν κεκα-
 ρωμένος. 113, 5.
 καταδαπανάω 97, 15 οἱ ἀπο-
 ροῦντες καταδαπανῶντο μά-
 στιξι τα σώματα.
 καταδρομή, ἡ 45, 13.
 κατάδυτος, ὁ, ἡ 69, 10 κατα-
 δύτων γενομένων δυεῖν ἀλγη-
 μάτων.
 κατακομιστής, ὁ 111, 13 οἱ κα-
 τακομίσται εὐνοῦχοι.
 καταμαραίνω 69, 14.
 κατασεῖω 67, 10 διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λέ-
 γειν αὐτὰ κατασειόμενος 95,
 8. 102, 22.
 καταστολίζω 82, 13.
 κατάφρακτος, ὁ, ἡ 101, 1 οἱ
 κατάφρακτοι ἱππεῖς.
 καταφρυάττομαι 93, 2.
 καταχλευδίζω 92, 13.
 καταπύχω 87, 10 ἐχιδναν ἐπὶ
 κρύους κατεψυγμένην.
 κατεξανίσταμαι 102, 20.
 κόλλησις, ἡ 95, 7 τοὺς βασιλέας
 διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν
 κολλήσεως.
 κορακώδης, ὁ, ἡ 94, 21.
 κροτοθόρυβος, ὁ 88, 18 τὸν κρο-
 τοθόρυβον ἔχουσιν.
 κρυψίνους 112, 11.
 κωθωνίζομαι 92, 20.
 λαφύσσω 106, 11.
 λευκός, ἡ, ὄν 49, 21 παιδαρίου
 λευκοῦ καὶ χαρβεῖτος. 111, 19
 λευκὴ τις ἡμέρα.
 λύσσα, ἡ, ἐρωτικὴ 50, 5.
 λύσσημα, τὸ 71, 3.
 λυσσώδης, ὁ, ἡ 54, 9.
 μακαριότης, ἡ 80, 23.
 μάλη, ἡ 96, 5 ὑπὸ μάλης δια-
 φεύγειν
 μέγιστον ὄσον 42, 18.
 μειρακιώδης, ὁ, ἡ 64, 9 ἄμιλλα.
 μελεθωνός, ἡ, τῆς Συρίας θεοῦ
 104, 15.
 * μελλόπλουτος, ὁ, ἡ 79, 3 ὡσ-
 περ μειράκιον μελλόπλουτον.
 μερίς, ἡ, factio 53, 13.
 μεσαιπόλιος, ὁ, ἡ (ll. γ, 361.)
 116, 17.
 μηχανή, ἡ 43, 15 ὁ καλούμενος
 ἀπὸ μηχανῆς θεός.
 μουσουργός, ἡ 117, 22 μουσουρ-
 γοῖς συνέζησε τοσαύταις.
 μυριέλικτος, ὁ, ἡ 103, 8.
 μυροπώλιον, τὸ 57, 9.
 νεμειστής, ἡ, ὄν 88, 9.
 νεοχμῶω 90, 8.
 νηστεία, ἡ 94, 2.
 ξένος, ἡ, ὄν 74, 3 τὸ ξέρον τῆς
 τιμωρίας.
 ὀδύρομαι 43, 2. 48, 16.
 οἰκετικόν, τὸ 50, 18.
 οἰσύνος, ἡ, ὄν 101, 3.
 οὐρίβας, ὁ 80, 11.
 οὐμῖλω 102, 19 ποικίλαις ὀμ-
 λήσας τύχαις. 113, 14.
 ὀξυθάνατος, ὁ, ἡ 97, 17.
 ὀστακός, ὁ (i. q. Attice ὀστα-
 κός) 85, 7.
 ὀυρανομήτης, ὁ, ἡ 85, 17. 88,
 22. 95, 8.
 οὐτε pro οὐδέ 44, 16. 83, 21.
 παγκράτιον, τὸ, τῶν λόγων 89, 21.
 παντομυγῆς, ὁ, ἡ 112, 16 χω-

- ριον παντομυγές τε και εὐχαρ-
 πον.
 παραδυναστεύω 49, 11.
 παραναλλάσκω 100, 7.
 παρατρέχω 53, 3 συνθῆκαι βαρ-
 βαρικὸν ἦθος εἰς ὁμότητα πα-
 τρέχουσαι.
 παραφέρω 75, 18 μὴ παραφέρου
 πρὸς τὴν ἀλήθειαν δ λόγος 92,
 9. 97, 2.
 παραφυλαρέω 93, 9.
 παραχρήμα c. gen. τῆς διαβάσε-
 ως 51, 15.
 παρεκλέγω 85, 12.
 περικαῶς 116, 16 περικαῶς τῆς
 γυναικὸς ἔχων.
 περιπτύπῳ 102, 5.
 περισπειράομαι 113, 8 περισπει-
 ρασάμενος τὰς αὐλίας.
 * περιφρονητικὸς, ἢ, ὄν 46, 21.
 περιωπή, ἢ 79, 7.
 πλάσις, ἢ 53, 17. 82, 11.
 πλαστός, ἢ, ὄν 69, 18 οὐδὲ εἰ
 πλαστός θεός.
 πλοκή, ἢ 43, 14 αἱ τῶν ὑπο-
 κειμένων ἔργων πλοκαί.
 ποιηλατεῖω 82, 3 ποιηλατεῖσθαι
 τὸ ἀνθρώπινον.
 πολυάνδριον, τὸ 117, 13 πολυ-
 άνδριον και πολυτελῆ τάφοιν.
 πολυπλανῆς, δ, ἢ 89, 5.
 πολυπλοκος, δ, ἢ 117, 2.
 πολύτεροπος, δ, ἢ 48, 4 πολυ-
 τροποι συμφοραί. 66, 22.
 πολυμήνητος, δ, ἢ 51, 11. 60, 2.
 πολυπήγης, δ, ἢ 94, 17.
 πραγματώδης, δ, ἢ 82, 20 πρα-
 γματώδης και δύσκολον.
 πρόβολος, δ 101, 22 προβό-
 λους ὑπελάμβανε γενναίους και
 ἀδαμαντίνους ἔχειν.
 προσεμφερῆς, δ, ἢ 116, 9.
 προσκυνέω 45, 4. 89, 10 ἀκρι-
 βειάν τε προσκυνήσεις και ἀ-
 λήθειαν.
 * προσχρότερος, α, ὄν 66, 21
 τὸ τῆς ἀνάγκης προσχρότερον
 ἀπαιτεῖ τὸν κίνδυνον.
 πρωτεύω, δ 115, 22 *principalis*
civilitatis. V. Briss. s. v. n. 4.
Chersono illud solemne prin-
cipis magistratus nomen erat.
 N.
 πυνθάνομαι c. gen. 52. 6 του-
 των ἐπύθετο τῶν κακῶν.
 ῥύμα, τὸ 104, 11 ἐς τόξου ῥύμα.
 ῥύμη, ἢ. ῥύμη τε και φορὰ 96,
 5. 102, 13.
 ῥώπος, δ 57, 8.
 σαλεύω 83, 18.
 * σιρομάστις, δ 102, 11. (*ferrum*
telonarium, quo ad mercas in-
vestigandas utebantur.)
 σκέπη, ἢ 83, 2 μετὰ βαδύτητος
 και σκέπης.
 * σκιρτῶν, δ, ἢ 88, 11 ἄνδρας
 ἀγερῶχους τε και σκιρτῶνας.
 σταθερός, ἢ, ὄν 44, 8. 48, 6.
 στεγανός, ἢ, ὄν 79, 1. 82, 9.
 83, 3. 21. 86, 3.
 στενωπὸν, τὸ 81, 15.
 συγγομφῶ 115, 1.
 συγκατασπείρω 85, 8.
 συγχυρόω 103, 20.
 συμπεραίνω 43, 15.
 συμπερατῶ 91, 16.
 συμπυνθάνομαι 88, 8.
 συμφοιτῶ 46, 12.
 συναινίττομαι 92, 15.
 συνδέω 44, 5 θάμβεις συνδεθέντες.
 συγενθουσιῶ 62, 2 ταῖς τοῦ
 Καίσαρος ἀρεταῖς συγενθου-
 σιῶσης τῆς τύχης. 63, 21.
 συνεφέλω 82, 8. 97, 4.
 συνοράω 43, 1. 82, 22.
 συνεκμαίρομαι 105, 8.
 συντήκω 81, 20.
 συντολιάω 51, 9. 16.
 συσκιάζω 87, 9 διὰ τινος συγε-
 σκιασμένης ἐπιβουλής 117, 5.
 σφασιάζω 54, 8.
 σφρέτερος, *singul. num.* 73, 7 τὸ
 μέτρον ἰδὼν τοῦ σφρετέρου σώ-
 ματος. 91, 9.
 σωρεύω 79, 4.
 τέχμαρσις, ἢ 109, 19.
 τελέω εἰς τε 87, 20. 98, 22.
 τίκτω 44, 3 οὐκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος
 τοιαυτην ἡμέραν.
 ὑγρός, α, ὄν 91, 23 ὑγρότερος
 και μαλακώτερος γενόμενος.
 ὕλη, ἢ 69, 6 ὕλη τις τῆς φλυα-
 ρίας ὑπὴν.
 ὕπαιθρος, δ, ἢ 100, 21 τῶν κοι-
 νῶν και ὕπαιθρων πραγμά-
 των. 115, 10 ἔγνωμόν τινα και
 ὕπαιθρον μάχην.
 ὑπερλέω 52, 8 τῷ θυμῷ ὑπερέ-
 ζεσε.
 ὑπόδειγμα, τὸ 111, 7.

ὑπομοσχεύω 104, 9 ὑπεμύσχευον τὸν πόλεμον.
 ὑποτύφω 45, 11 ἐς τοῦτο ὑπετύφειτο μεγαλαυχίας.
 ὑποψύω 104, 3 ὑποψυομένου κακοῦ.
 ὑφειμένος, ἡ, ον 112, 18 διὰ τινων ὑφειμένων ἐνηθρευμένος.
 φιλόζωος, ὁ, ἡ 91, 14.
 φιλοστρατιωτής, ὁ 70, 3. 111, 2.
 φλήγαφος, ὁ 84, 19 οἱ τὸν κοινὸν φλήγαφον ἴσχυρότερος. 92, 20. 103, 6.
 φλογοειδής, ὁ, ἡ 111, 22.
 φρικώδης, ὁ, ἡ 96, 1.
 φῶς, τὸ 51, 2 εἰς φῶς καὶ ἔργον συνάγειν.
 χαλδόν 106, 11. 107, 3. 117, 8.
 χαῦνος, ἡ, ον, 88, 123 χαυνότερον ἐπαινεῖν.
 χεῖρ, ἡ 44, 21 χειρῶν ἀδίκων ἀρχεῖν. 86, 14 χεῖρας ἐναντίας ἀρασθαι. 93, 24 νικήσιν καὶ χεῖρας ἔχειν.
 χιῶν 105, 11 ὡς πεχιῶσθαι τὴν γλώττιαν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων.
 χλευασία, ἡ 92, 8.
 χλιδή, ἡ 88, 23.
 χλοερὸς, ἂ, ὄν 96, 2.
 χορηγέω 101, 8 ἀφθόνως ἐχορηγήθη τὰ παρὰ τοῦ σώματος.
 ψυχικός, ἡ, ὄν 81, 20 τὰ ψυχικὰ ὄργανα.
 ὠδίν, ἡ 54, 8 πρὸς τὴν ὠδίαν τῆς ἐπιβουλῆς σφραδάζοντες.
 Augmentum insolitum 83, 5 ἐξεπτώπεσαν.
 Comparationes audaciores 44, 7 ἡσυχία μυστηρίων ἀπάντων σταθερωτέρα. 19. τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας δάκνειν καὶ σπαράττειν, ὡσπερ τὰ θηρία τοὺς ἀπαντῶνας, ὅταν ὑφ' ἑτέρων διώκηται. 51, 1. 65, 6. 68, 7. 73, 17. 85, 7. 87, 10. 90, 12. 100, 8. 111, 9. 113, 9.
 Dictio metaphorica 43, 13 καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν, ὅταν εἰς ἀπορον καὶ δύσλυτον αἰτῶν ὑποκειμένων ἔργων πλοκαὶ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεισ-

ὀδιος εἰς μέσον ἔλκεται. 44, 3 οὐκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος συναπτην ἡμέραν. 5 θάμβει συνθεθέντες ἐς τὸ ἀκίνητον ἐπάγησαν. 47, 4 ἔντος ἀρχῶν κατέχειν. 51, 16 ἡ ἐπανάστασις — ἀνοιδήσασα κατεστόρεσεν ἐς τοσούδε καὶ καθημάξεισε. 52, 14 κάλλιστα στρατηγήσας ἔδοξεν ἡ τύχη. 54, 12. 56, 13 πρόθυρα κάλλους ἀνάμιστα προδούς τῆς συγγραφῆς. 57, 8. 58, 7. 12. 59, 9 ἐπεισοδίοις ὡσπερ ξενικοῖς ἡδύσμασι τὸ τῆς ἱστορίας ἐδώδιμον καὶ χρήσιμον ἀνατρέψει. 63, 15. 64, 6. 17. 69, 10. 73, 21 τὴν τοῦ βασιλέως ἀτακτον καὶ κυματώδη φορὰν εἰς ὄμαλὸν καὶ λείον καταστορέσει. 74, 23. 75, 7. 19. 76, 3. 16. 77, 8. 82, 14. 88, 6. 89, 16. 93, 7. 95, 10. 96, 2. 98, 19. 103, 17. 113, 17. 114, 20.
 Neutra adiectivorum pro substantivis 44, 10 τὸ Ῥωμαίων φιλάνθρωπον. 49, 12 αὐτῶν τὸ φιλοπόλεμον καὶ στρατηγικόν. 53, 11. 92, 2.
 Participium aor. fort. minus recte, ex illius aetatis usu, in futurum mutatum 67, 22 ὁ Ἡράκλειος ἀπροσάμενον ἐκάλεσε τὸν Ἰουλιανόν. Cfr. ind. ad Priscum et Menandrum.
 Proverbia 51, 18 χρυσὸν ἀποδειχθῆναι πρὸς τὰ θράκια πᾶθῃ τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λέειαν (cfr. 95, 16. 100, 1. 110, 5. 111, 18.) 54, 12 οἶνος καὶ ἀλήθεια. 58, 8 ἡ Βοιωτία παροιμία, ὅτι οὕτως αὐλεῖν οὐκ ἔρπει. 61, 20 τὸ θέρος ἐπὶ τῇ καλᾷ φαινέσθαι. 63, 14 οὐδὲ πεισόμεθα ταῦτά τοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ δάδας ἀνασχούσιν. 69, 3 τοὺς Ἀχαιοὺς, φασιν, ἔκριναν ἀπὸ τοῦ πύργου. 96, 22 οἱ νόμοι κατὰ τὸν Σπύθην Ἀνάχαρον οὐκ ἀραχνίων ἦσαν ἀθενέστεροι μόνον. 98, 7 νικήσας τὴν Καδμείαν. 100, 19 Καρικὸν θῦμα.

A D P E T R U M P A T R I C I U M .

Ἀγώγιμος, δ, ἡ 134, 5 δῶρα
 μεγαλοπρεπῆ καὶ ἄλλα ἀγώ-
 γιμα.
 Ἀνακτόμαι 134, 20 τοὺς πρέ-
 σβεις βουλόμενος ἀνακτῆσα-
 σθαι.
 ἀνεκδίκτης, δ, ἡ 131, 6.
 ἀνερόχλητος, δ, ἡ 126, 7.
 ἀντιγραφεύς, δ, τῆς μνήμης 134,
 17.
 ἀπροόπτως 130, 9.
 ἀφωπνίζω 131, 7.
 βασιτάγη, ἡ, lectica 129, 2.
 δέομαι pro δεῖ ἐμὲ 125, 12 μη-
 νῶσαι δέομαι τῷ αυτοκράτορι.
 διακόπτω 131, 3 τὴν βασιλείαν
 διακοπτομένην.
 διατρέμομαι 135, 18.
 διασύρω 128, 22.
 δοῦξ, δ 124, 19.
 ἐαυτοῦ cum 2. pers. coniunctum
 125, 20 εἶπατε ἐαυτοῦς.
 εἰς 125, 9 καὶ ἡμᾶς ἐχέτω εἰς
 τοὺς δεομένους. 126, 11 τὴν
 ἑορτὴν εἰς τὰ οἰκεία ποιῆσαι.
 ἐπικάμπτω 128, 10.
 ἐπιφθάνω 124, 3 τῶν πεζῶν ἐ-
 πιφθασάντων.
 ἐφ' οἷς οὕτωπραχθεῖσιν 124, 4.
 ἐφ' οὗ, quam ob rem 122, 19.
 κάστρον, τὸ, oppidum (gr. barb.)
 135, 12.
 κλίμα, τὸ, ἀνατολικὸν 135, 9.
 μεταγενέστερος, α, ον, inferior
 127, 5.
 μυσσάρως, ἂ, ὄν 128, 3.
 οἰκείος, α, ον, quasi pronomen
 possess. 126, 4 μετὰ τοῦ οἰ-
 κείου στρατοπέδου. 127, 10.
 129, 13. 131, 11. 134, 11. 135,
 13.
 ὀροθέσιον, τὸ 135, 11.
 ὄσον ὀπλω 127, 21.
 ὅστις pro οὗτος 126, 20.
 *πακτεύω (gr. barb.) 126, 17 πα-

κτεύσας πρὸς αὐτοῦς ἀνεχώ-
 ρησεν.
 παρασκευάζομαι εἰς τι 122, 11
 παρεσκευάζετο εἰς τὸν κατὰ
 τῶν Ῥωμαίων πόλεμον.
 παρελκύνω 134, 1 τοὺς πρέσβεις
 παρελκύνσας 135, 1.
 *παρέλκυσμός, δ 124, 23.
 πιλοφόρος, δ 123, 3.
 προσελπίζω 128, 18.
 προστρέβομαι 123, 1 μεγάλα αὐ-
 τοῖς προστρέψασθαι κακὰ.
 σκορηίζω 135, 2 οἱ τῆδε κάκει-
 σε δια τὸν πόλεμον σκορηι-
 σθέντες.
 συγκινῶ 128, 1 συγκινήσας τὸ
 ἑαυτοῦ σῶμα.
 συκλητικὸς ὑπαρχος, δ 129, 22.
 συγκροτέω 125, 21 εἰκὸς ἐστὶ
 συγκροτηθῆναι ὑμᾶς.
 συγκρότης, ἡ 125, 19.
 σχολάζω c. genit. 129, 17 τούτου
 τοῦ μέρους τῆς πρεσβείας scho-
 λάζοντα.
 υπάγομαι 134, 5 βουλόμενος αὐ-
 τὸν υπαγαγέσθαι.
 υπέρθεσις, ἡ 126, 12 τριβὴν καὶ
 υπέρθεσιν γενέσθαι τῇ ὁδοι-
 πορίᾳ αὐτοῦ.
 χλευασμός, δ 122, 21.
 Augmentum omissum 129, 11 δι-
 αγενόμεθα.
 Forma inusitata 126, 5 ἀπωγμέ-
 νου κινδύνου (haud dubie ἀ-
 πωγμένου).
 Infinitivus aor. pro fut. 123, 1
 πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς
 προστρέψασθαι κακὰ (quod
 fort. mutandum non erat).
 Perfectum pro aoristo 121, 2 δέ-
 δωκεν. 124, 12 δεδώκασι. 125,
 5 εἰρήκασι. 128, 13 πεπραχά-
 σι. 135, 20 ἐνδεδωκέναι χρῆ
 πρὸς τοῦτο.

A D P R I S C U M.

- Ἀγιοτεία, ἡ 159, 5.
 ἀλιά, ἡ (ἀλιέα?) 184, 10 ἀλιάν
 παρείχον καλάμους ἐναυόντες.
 ἀλλά γάρ pro simpl. ἀλιά 208,
 7. 219, 21. ἀλλά γάρ και pro
 ἀλλά και 142, 21. 150, 3. 164,
 10.
 ἀλώω 177, 12.
 ἀμετάτρεπτος, ὁ, ἡ 206, 11.
 ἀμέτοχος, ὁ, ἡ 180, 3.
 ἀμιλλάομαι 163, 10 πρὸς τὴν
 αὐτῶν κομιδὴν ἀμιλληθήσον-
 ται.
 ἀμοιβαιος, α, ον 222, 3.
 ἀμφίβολα, τὰ 140, 13. 147, 14.
 177, 3. 181, 6. 196, 6. 13. 15.
 202, 9.
 ἀμφίβολον εἶναι 177, 9. 180, 4.
 ἀναβαίνειν c. acc., excellere 171,
 17 Ἐδέκων ἀναβεβήκεναι τὸν
 Ὀρέστην πολὺ. 213, 6 τὰς ἀρ-
 γὰς ἀναβεβήκασιν πάσας.
 ἀνάγκη adverbii modo usurpatum
 142, 12 ἀνάγκη ὑπερβάλλοντι
 δέει. 149, 20 ἀνάγκη ἐθάύξει
 τὸ τῆς ἀρχῆς. 176, 2
 * ἀναξωπυρῶω 221, 4 ὁ πόλεμος
 ἀνεξωπυρῶθη (f. — ῥήθη).
 ἀνακαλοῦμαι ἐμαυτὸν 164, 13.
 ἀνασκολοπίζω 178, 17.
 ἀνάχυσαι, ἡ 158, 7 τοῦ ὤπεα-
 νοῦ.
 ἀνειμένος 142, 19 δαπάνας ἀνει-
 μένας.
 ἀνέχομαι c. gen. 199, 9 ὥστε
 μὴ ἀνέχεσθαι δικαίων λόγων.
 ἀντιφιλοτιμέομαι 218, 13.
 ἀνωμάτως 154, 20 τὸ σῶμα δι-
 ατίθεται.
 ἀπαγορεύω c. dat. 184, 15 τῇ
 ὁμιλίᾳ ἀπηγορεύσαμεν.
 ἀπασχολεῖμαι 165, 12.
 ἀπεμπολᾶω 207, 13.
 ἀποβουκολέω 227, 6.
 ἀποδιδράσκω aor. 1. ἀπέδρασα
 144, 14.
 ἀποθαυμάζω 147, 22. 174, 2.
 199, 5.
 ἀποκαριερέω, cibo abstineo 143,
 12.
 ἀποτίμησις, ἡ 142, 9. 143, 4.
 144, 18. 154, 5.
 ἄσπεσιος γένος 206, 9.
 ἄσμενίζω 142, 15 πάν ἐπίταγμα
 ἡσμένιζον 220, 9.
 ἄστεμφής, ὁ, ἡ 206, 11.
 αἰενῶς 182, 8 τὸν τοῦ ἡλίου
 δίσκον αἰενῶς ἰδεῖν.
 αὐτὸς abundat 164, 4 περὶ τοῦ
 αἰτοῦ χρυσίου μνηστέον.
 αὐχέω 164, 4 τὸ Οὐγγῶν αὐχεῖ
 γένος.
 ἀψαιρέομαι aor. 2. med. sensu pas-
 sivo (si scriptura sana) 150,
 6 τοῦ χρυσίου ἐφέλομένον.
 βαλανέος, ὁ 188, 7.
 γαληνός, ἡ, ὄν 206, 14 γαλη-
 νοῖς ὁμμασί ἀποβλέπω.
 γεηπονία, ἡ 163, 20.
 δευματώω 183, 21.
 διαγλύφω 223.
 διακείμαι pro simpl. κείμαι 168,
 1 φρούριον κατὰ τὴν ἑτέραν
 δρχθην διακείμενον.
 διακονέομαι c. dat. 167, 3 τοῖς
 διαφόροις. 188, 8. 192, 9. 204,
 14.
 διαλυμαίνομαι 195, 7.
 διαναβαίλλομαι 219, 16.
 διαποικίλλω 197, 23.
 διάστροφος 225, 4 τοῖς ποσίν.
 διατερσαίνω 184, 21.
 διαφιλονεικέω 157, 1. 176, 13.
 διαψυλάττω 204, 23. 213, 12.
 διευχερινέω 170, 8. 177, 3. 196,
 6. 15.
 δίσκος, ὁ, τοῦ ἡλίου 182, 8.
 δυσσῆς, ὁ, ἡ 222, 10.
 * ἔγγλυφος, ὁ, ἡ 197, 13 σανάδες
 ἔγγλυφοι.
 ἐκθαπανάω 142, 17. 192, 6. 211,
 17.
 ἐκλιπαρέω 170, 11. 19.
 ἐκμειλίττομαι 186, 1.
 ἐκστράτεια, ἡ 157, 14.
 ἐμβατεύω 170, 1 τῇ Ῥωμαίων
 ἐμβατεύειν γῆ.
 ἐμπιστεύω 148, 11.
 ἐναύω 184, 10.
 ἐξ ἀνθρώπων γίγνεσθαι, μορι
 215, 18.
 ἐξαρτλάω 143, 14 τῶν θησαυρῶν
 ἐξαντληθέντων.
 ἐπικυρῶω 144, 16.

ἐπίσκοπος, δ 140, 6. 180, 8.
 ἐπιτηδείτης, ἡ 158, 16.
 ἐπιτροπή, ἡ 163, 5. 207, 18.
 ἐπιχωριάτης 185, 5 διὰ τὸ μὴ
 ἐπιχωριάζειν τοῖς βαρβάροις.
 ἑσπέρα, ἡ, imperium occid. 152,
 5. 157, 23. 179, 6. ἡ ἑσπερία
 151, 18.
 εὐείμων, δ, ἡ 190, 15.
 εὐημερία, ἡ 216, 17.
 ἐφικτός, ἡ, ὃν 174, 17 οὐκ ἦν
 ἐφικτον γινώσκειν.
 ἑωλος, δ, ἡ 210, 6 διὰ τινὰς
 ἑωλους προφάσεις.
 ζάπλουτος, δ, ἡ 191, 1. 209, 10.
 θαμινά 174, 12.
 θεῖον, τὸ 187, 6.
 θηλυδριώτης 227, 22 πρὸς ἀνε-
 σιν ἐτραπή καὶ ἑσπώνην θη-
 λυδριώτιν.
 θύελλα, ἡ 183, 17.
 ἰδιολογέομαι 171, 18. 179, 18.
 ἰταμότης, ἡ 178, 20.
 καθιστάω 202, 17.
 καθηγητής, δ 155, 11.
 καθυφίημι 226, 5.
 κακοφυΐα, ἡ 225, 2.
 κάμος, δ, cerevisia, potio Hun-
 nica 183, 14.
 κατάλυμα, τὸ 172, 1 ἐν τοῖς ἱ-
 εροῖς καταλύμασι.
 καταφυγγάνω 167, 2.
 κισσύβιον, τὸ 203, 21. 204, 3.
 κρατέω τι, obtinere 183, 21 ἡ
 κρατούσα τὸν ἀέρα ταραχῆ.
 199, 20.
 κυλίζω 183, 20.
 λιμνάζω 183, 10 οἱ λιμνάζοντες
 τόποι.
 μαγίς, ἡ 204, 12.
 μάγιστρος, δ 149, 19. 21. 213,
 5.
 μέδος, δ, hydromeli (Meth), potio
 Hunnica 183, 12.
 μερίζομαι 152, 3 τὴν γνώμην.
 μετέκλησις, ἡ 160, 14.
 μετεξέτεροι 154, 14. 176, 4.
 νεοχμῶ 226, 23.
 νομίζομαι pro δοκέω 179, 19
 πάλαι πρὸς τε καὶ ἥπιος νο-
 μασθεῖς. 180, 12. 193, 9. 210, 5.
 Νουβᾶδες, recentior nominis for-
 ma pro antiqua Νοῦβαι (Steph.)
 153, 16. 154, 22.
 ξιναγέω 173, 11. 182, 22. 185, 8.

ξύγκλυς, δ, ἡ 190, 7.
 οἰκείος, quasi pron. pose. 141,
 9. 179, 9. 218, 5.
 δμικλώδης, δ, ἡ 158, 7.
 δμολογέω χάριν 194, 13. 196, 2.
 δπάων, δ 171, 15.
 οὐριοδρομέω 223, 9.
 οὔτε pro οὐδὲ 209, 8.
 οφείλω c. infin. 185, 10 ἡμῶν
 κατόπιν πορεύεσθαι οφείδον-
 των. 189, 15.
 πανήγυρις, ἡ 140, 1. 168, 14.
 παράβυστα, τὰ, θεῶν 174, 18.
 παραπέτασμα, τὸ 203, 11.
 παρσαλεῦω 169, 22.
 παρενοχλέω 159, 5.
 παρεσθῆς 150, 7.
 πατρικίος, δ 160, 3.
 πατρικίότης, ἡ 160, 5.
 περιαγωγή, ἡ 172, 14 χωρίον
 περιαγωγῆς πολλὰς ἔχον.
 περιτροχάλα 190, 16 ἀποκειρά-
 μενος τὴν κεφαλὴν περιτρο-
 χάλα.
 πεύσις, ἡ 175, 1.
 πιλωτόν, τὸ 197, 20 τοῖς ἐκ τῆς
 ἑρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους
 σκεπομένου.
 ποῖος pro τίς 152, 4. 179, 10.
 199, 16.
 πολυπληθία, ἡ 141, 3.
 πρέσβις, acc. — εν: haec forma
 exstabat ap. Hoeschel. 146, 20.
 προλογίζω 141, 4.
 προξενέω 226, 20 πολλὰ προῦ-
 ξένησε κακὰ τῇ Ῥωμαίων πο-
 λιτείᾳ.
 προσκαρτερέω 162, 6. 189, 21.
 199, 2. 206, 23. 227, 10.
 προσμεταπέμπομαι 149, 19.
 σηρικὸς, ἡ, ὃν 171, 4 σηρικὰ
 ἐσθήματα.
 σιτηρέσιον, τὸ, στρατιωτικὸν
 193, 2. 223, 16.
 στρατοπεδαρχία, ἡ 227, 20.
 σύμβολα, τὰ, τῶν Χριστιανῶν
 160, 22.
 συναπαίρω 172, 13.
 συνηρηγίς, δ, ἡ 172, 13.
 σύνταξις, ἡ 141, 12. 142, 5.
 15. 201, 8.
 σφᾶτερος, α, ὃν singul. num.
 142, 8. 150, 11. 151, 5. 153,
 9. 162, 3. 178, 20. 179, 7.
 182, 9. 196, 7. 9. 217, 10.

- τελέω pro εἰμι 197, 7 ἰν ἀξίε τε-
λεῖν. 227, 16.
τηγάλλω 192, 13. 207, 1.
ὕπασπισις, δ 147, 21.
ὕπογραφεύς, δ 171, 15. 176,
18. 179, 1. 185, 16. 207, 5.
208, 10.
ὀποθερμαίνουμαι 170, 22.
ὀπνοσσιέω 218, 14.
φέρωνη, ἡ 209, 5.
φορηγός, δ, ἡ 211, 17 ὑποζύ-
για φορηγῶν.
φρενοβλαβής, δ, ἡ 205, 19.
χορηγέω 163, 5. 183, 10. 201,
8. 227, 2.
χορηγία, ἡ 223, 16.
χρηματίζομαι, dona accipio 146,
4.
χρηστηριζομαι 154, 4.
χρυσόστεγος, δ, ἡ 148, 4 ὀ-
κοι χρυσόστεγοι.
Articulus omissus (in hac editi-
one interdu additus) 157, 3
vulgo: ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι. 172,
15 τοῦ ἡλίου ἀνατολή. 173,
17 ἐς τοῦ Ἀττίλα σκηνάς. 190,
19 τῶν Ἑλλήνων φωνήν. 194,
5 εἰς τοῦ δικαίου εὐρετήν θε-
ὸν πλημμυλεῖν. 215, 3. 216,
9. 219, 11.
Ellipses 170, 13 τρισκαίδεκα, scil.
ἡμερῶν, ὅδον ἀπέχουσαν. 178, 2
ἐς τὴν ἐκείνου, sc. σκηνήν, παρα-
γινόμεθα. 191, 12 ἀμείνων
τοῦ προτέρου τὸν παρόντα ἡ-
γεῖσθαι, scil. βίον. 196, 14. 202,
22. 209, 17. 219, 20.
Formae inusitatae 174, 1 ἀνε-
ρῶντες, quasi ἀνερωτήσοντες.
187, 1 ἐρῶντες, quasi ἐροῦντες
(utrobique in hac ed. mutatum
est). 204, 1 ἰζῖσαι tanquam
ab ἰζέω.
Infinitivi aoristi pro futuris 149,
13 πολυπραγμονήσαι pro — νί-
σειν. 202, 15 δέξασθαι, ubi
nunc editum legitur δέξεσθαι.
Participia aoristi pro futuris (pas-
sim in hac editione fortasse
minus recte mutata) 141, 13
τοὺς διαλεξαμένους ἀμικνεῖ-
σθαι. 147, 17. 19. 149, 11.
159, 10. 179, 3.
Participia fut. pass. Prisco valde
frequentata 148, 21 τὰ θεθη-
σόμενα. 149, 5 λιτρῶν χρυ-
σίου δοθησομένων. 150, 10 τὸ
χρυσίον δοθησόμενον. 152, 22
ἐπιδειχθησόμενον. 167, 11. 175,
11. 14. 20. 176, 14. 177, 15.
16. 180, 16. 181, 10. 198, 1.
206, 18. 207, 4. 212, 2.
Participium cum ἐλασι composi-
tum 210, 8 δωρησάμενος ἦν.

A D M A L C H U M.

- Ἀδδην 277, 10.
ἀκροβατέω 277, 16.
ἄλη, ἡ 273, 14 τοσοῦτον αὐτοῦ
ἦδε ἡ ἄλη ἐπεκράτει.
ἀμφιβόλος, δ, ἡ 254, 2.
ἀν cum pronom. relat. seq. in-
dicativo 238, 12 ὃν ἀν — κοι-
νώσουσιν.
ἀνακτάομαι 235, 13. 243, 6.
ἀναφέρω 259, 18 ἔδοξε τοῦτο
τοῦ φόβου τοῦ πλείονος ἀνα-
φέρειν τὴν πόλιν.
ἀπελπίζω 234, 21.
ἀποξεύγγυμι 250, 9 ἀποξεύξαι
τὸ τελεχσμα.
ἀποκατέω 277, 21 ἐς τὴν εὐνήν.
ἀποσβέννυμι 242, 13 ὅπδ τῆς
συμφύτου ἀπεσβέσθη δειλιάς.
ἀπρατος, δ, ἡ 276, 9.
ἀρχεῖον, τὸ 245, 11. 276, 13.
ἀρχιερεὺς, δ 245, 18. 246, 20.
γένος, τὸ : τὰ ἱερά γένη, sacer-
dotum collegia 245, 12.
γούν praeter morem adhibitum
246, 18 ὅα ἐδύνατο πάντων
ὄντας ἀπόρους τὰ γούν ἐπι-
τήδεια ἐκπορίσαι κωλύειν. 266,
4 γούν γούν σὲ καλέσαντες.
γυναιμανής, δ 273, 21.
δαιμόνιον, τὸ 277, 2.
δεκατηλόγος, δ 232, 13.
δέχομαι, passivo sensu, ut vide-

τας 233, 10 δέχεται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀσμένως.
 δῆθεν 239, 4. 262, 7.
 διαπυρρῶμαι 256, 10.
 διατείνομαι 277, 4 οἱ μάντιες διατεινόμενοι προὔλεγον.
 διδακτός, ἡ, ὄν 277, 19 τὴν φυσικὴν καὶ διδακτὴν κακότητα.
 δομῆστικός, ὁ 240, 17.
 ἐαυτοῦ cum 2. pers. coniunctum 246, 10 εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς ἕκκεινον ἡμαρτες.
 εἰς. εἰς ὑπόθεσιν ἔχειν 237, 1.
 ἐκ τῆς ἀνάγκης 263, 18.
 ἐκκλησία, ἡ. οἱ τῶν ἐκκλησιῶν ἐπίσκοποι 274, 17.
 ἔτιοτε 262, 18.
 ἐπιρῖβω 267, 16 ἐξέτριψε ἅπαν τὸ αὐτόθι γεωργούν.
 ἐκφέρω 263, 20 ἕως τῆ παντὶ πέρως ἐξοίσειεν.
 Ἑλληνικόν, τὸ, τῆς θρησκείας 271, 2.
 ἔνθως (corruptum) 255, 16.
 ἔνδειγμα, τὸ 260, 6.
 ἐνεργέω 277, 12 τὸν νέον κραπαλῶν ἐνήργουν.
 ἔξαπόλλυμαι 266, 16.
 ἐπανορθοῦμαι τὴν ἐνδειαν 240, 20.
 ἐπίσκοπος, ὁ 232, 19. 274, 17.
 ἐρυθροπρόσωπος, ὁ, ἡ 273, 19.
 εὐγείος, ὁ, ἡ 255, 6.
 *εὐεπίτευκτος, ὁ, ἡ 274, 14.
 *εὐπαρόδευτος, ὁ, ἡ 273, 2.
 ἡγέομαι γνώμην 236, 11.
 θεάζω 271, 22 παρέσχεον ὑπόψιαν, ὡς ἐκ τινος ἀθῆλον ταῦτα θεάζει προγνώσεως.
 ἰσχύω pro δύναμαι 261, 19 ὁσους ἰσχυσε τῶν αἰχμαλώτων ἐπρίοτο. 274, 1.
 Καθμεία νίκη 266, 1.
 καπηλεύω 276, 8.
 παραδοκία, ἡ 277, 16.
 κατάλιθος, ὁ, ἡ 233, 17 εἰκόνα χρυσὴν καὶ κατάλιθον.
 καταλιμπάνω 277, 8.
 κατάρχων, ὁ 277, 8.
 κατατείνομαι 267, 15 κατατείνόμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας — διαρπαζει.
 κῆμης, ὁ 240, 8 τῶν περιβάτων. 274, 8.

* κτηνικόν, τὸ 276, 16.
 μαγγανεύω 271, 10.
 μάγιστρος, ὁ 239, 2.
 μάλα, ἡ 273, 7.
 μαστροπεύω 277, 12.
 μερίς, ἡ 266, 20 ἐν ἀνδραπόδων μερίδι.
 μισαφόνος, ὁ, ἡ 274, 11 μετὰ χειρὸς μισαφόνου.
 μόρος, ὁ 247, 2 ἐκ τῶν ταύτη μόρων (sed leg. videtur φόρων).
 ξυρδῆγγυμαι 232, 3 ὁ πόλεμος ξυρδῆγγα. 241, 22 μεταπεισας ξυρδῆγγαίη ἐκείνω.
 οὐραγία, ἡ 250, 15. 256, 16.
 παλαιόπλοτος, ὁ, ἡ 252, 2.
 παρὰ μικρὸν ἔλθειν 254, 3 παρὰ μικρὸν ἤλθον ἀπολέσθαι.
 παραλυτέω 247, 1.
 παρεκτροφή, ἡ 273, 3.
 παρευδοκιμέω 273, 10.
 πείθω c. dat. (si lectio sana) 249, 4 τοῖς στρατιώταις — ἐπεισεν ὁμοῦ πάντα ἐκλεπειν.
 πολιαρχέω 247, 7 ὁ πολιαρχήσας.
 πολιτοκάπηλος, ὁ 276, 16.
 πολὺς 274, 20 πολὺς ἦν ἐς ἐπιθυμίαν χρημάτων.
 *προαγωγέως, ὁ 240, 16 τοὺς προαγωγέας τῶν λημμάτων τῆς ἀρχῆς.
 σάλος, ὁ 259, 4 μόλις καταστάσαν ἐκ τοιοῦτου σάλου πύλιον.
 σιλεντιάριος, ὁ 234, 4.
 σκευωρία, ἡ 270, 22 ὑπ' αὐτοῦ πειραθεὶς σκευωρίας (f. σκευωρίας).
 στέγω 273, 5.
 στεροχωρέω 234, 19 λίμνη ταύτη ἐνδον στεροχωρήσαντι.
 στρατοπεδάρχης, ὁ 274, 13.
 στήναι c. gen. 248, 15 στήναι τῆς πολλῆς πλάνης.
 συβαριτικῶς 277, 11.
 συντέλλω 265, 6 ἐς ἐλπίδα χρησὴν τῆ ἔργων.
 σύντριψις 237, 4.
 σύνταξις, ἡ 271, 6. 272, 13.
 σύρφαξ, ὁ, τοῦ δήμου 273, 17.
 συσπουδάζω 236, 5.
 σχολαί, αἱ 237, 21. 268, 3.
 σωμασκέομαι 277, 9.
 σωμασικία 273, 11.
 τέλειω 233, 18 ὅσοι ἐτέλουν ἐς

- τὴν βουλὴν. 262, 16. 269, 11. 275, 9.
 ὑποκἀθῆμαι 265, 11.
 ὑποφθάνω 245, 11.
 φύλαρχος, ὁ 232, 17. 233, 2.
 χορηγέω 247, 19. 263, 3.
 χορηγία, ἡ 237, 18.
 Articulus praeter morem omissus 246, 21 ταύτη πόλει (quod fort. non erat mutandum).
 Formae verborum insolentiores 263, 20 ἐξοίσειεν quasi ab aor. 1. ἐξῶσα verbi ἐκφέρω. 262, 11 οἶδας. 246, 9 ἴδεις.
 Neutra participiorum saepe pro substantivis posita 238, 4 τὸ γεωργῶσιν ἄλλαν. 245, 13 τὸ ἀτακτοῦν. 259, 5 τὸ θόρυβεσθαι φιλοῦν. 267, 17 τὸ γεωργῶν. 275, 19 τὸ θυμούμενον.
 Nominativus absolutus 262, 1 ὁ Ζήνων πρεσβευσάμενος — — ὑπέσχετο, scil. ὁ τῶν Γύθων στρατηγός.
 Participium aor. pro fut. 255, 16 ἐπακολουθήσαντας vulgo: nunc — σοντας.
 Participium praes. pro fut. 240, 18 ἐκπέμπειν λόγον δίδοντας.
 Recentioris graecitatis vestigia 231, 2 Λέοντος τοῦ Μακέλλη pro Μακέλλου.

A D M E N A N D R U M.

- Ἀγαθοποιός, ὁ 353, 14.
 ἀγελάζομαι 299, 19 ἐς τὴν κατ' αὐτοὺς ἀγελάζονται ἡπειρου.
 ἀγίστεια, ἡ 330, 20.
 ἀγγινεφής, ὁ, ἡ 298, 12.
 ἀδελφότης, ἡ, τοῦ Καίσαρος 353, 22.
 ἀθρόον, subito 341, 8. 391, 17.
 αἰσίος, ὁ, ἡ 291, 17 οὐκ αἰσίως προβήσεται τὰ τῆς πρεσβείας. 314, 11. 440, 6. 7.
 ἀκάθεκτος, ὁ, ἡ 421, 13.
 ἀλαζονικώτατος 422, 14.
 ἀλεξητήρ, ὁ 282, 13.
 ἀλκιμος, ὁ, ἡ 282, 10.
 ἀλλὰ initio apodosis (Agath. 11, 5. 23, 8. saepe) 310, 3 εἰ καὶ συμβαίη γέ σφισι θανάτῳ ἀλῶναι, ἀλλ' ἔμοι γε μὴ γενέσθαι συναίσθησιν.
 ἀλλὰ γὰρ et ἀλλὰ γὰρ καὶ pro ἀλλὰ et ἀλλὰ καὶ (Ag. 26, 10. 67, 11. saepissime) 296, 16. 299, 23. 307, 14. 310, 20. 312, 4. 315, 19. 316, 6. 317, 8. 322, 15. 332, 10. 341, 6. 352, 3. 17. 355, 20. 360, 14. 394, 17.
 ἄλλως δὲ pro ἀλλὰ 312, 16 οὐχὶ ἐς τὸ ἀβροδύταιον — ἄλλως δὲ ὡς φιλονόημοι εἰσιν. 333, 20 οὐ κατὰ Ῥωμαίων, ἄλλως δὲ κατὰ Σκληθηνῶν. 362, 10 μὴ δυνάμει στρατιωτικῇ, ἄλλως δὲ δι' ἑ.
 ἀμνητέη et ἀμωστέως (Ag. usitatissimum) 7, 4. 33, 14. cell.) 345, 3. 417, 12.
 *ἀμιλλητήριος, α, ον 439, 6 ὁ ἀμιλλητήριος ἀγῶνες.
 *ἀμοιβάζω 360, 14 τὰς ἐμπορέας ἀμοιβάζειν ἀκολύτως.
 ἀμπεχόνιον, τὸ 309, 2.
 ἀμφήριστος, ὁ, ἡ (Ag. 278, 1 τὰ ἀμφήριστα γένη) 321, 4 αἱ ἀμφήριστοι πολιτεῖαι. 372, 22.
 ἀμφίπρυμνος, ὁ, ἡ 405, 19.
 ἀναδέομαι 354, 18 τὴν κίθαριν. 411, 22. (Ag. 46, 20. 113, 10.)
 ἀναλέγομαι (Ag. 13, 12. 96, 16. cell.) 317, 9 ἀναλεξαμένη τὰ γράμματα. 389, 9. 391, 13. 429, 22.
 ἀναμαστεύω 425, 17.
 ἀναπτερόω 311, 6. 322, 8. 329, 4.
 ἀναρδῆγγυμι 342, 8 τὴν μάχην ἀνάρδύπος, ὁ, ἡ 440, 13.
 ἀνωφαίνομαι pro simpl. φαίνομαι 381, 1. 392, 1. 393, 12.

ἀνόνητα adverb. 289, 20 οὐδέ
 μένειν ἀνόνητα ἤθελον.
 ἀξιοκτιτος, ὅ, ἢ 339, 19.
 ἀπαιθαδιαίζομαι 292, 11. (αὐθα-
 διαίζομαι 308, 4.) et
 ἀπαιθαδίζομαι 317, 2. 406, 14.
 427, 8. (αὐθαδίζομαι 289, 4.
 καταυθαδίζομαι 407, 20.)
 ἀπειρόκαλος, ὅ, ἢ 317, 4.
 ἀπλετος, ὅ, ἢ 300, 15. 425, 14.
 ἀποδιδράσκω aor. 1. ἀπέδρασα
 (Ag. 126, 10. 171, 5) 299, 13.
 361, 9. 394, 22. 400, 23.
 ἀποδιοπομπέομαι 381, 8.
 ἀπόδρασις, ἢ 442, 16.
 ἀποκαραδοκέω 412, 15.
 ἀποπορεία, ἢ 302, 20.
 ἀποπροσποιέομαι 294, 8. 337, 12.
 * ἀποσιγᾶν 295, 9.
 ἀποσκίασμα, τὸ 422, 21.
 ἀποτρόπιος, ὅ, ἢ 381, 7.
 ἀπότροπος, ὅ, ἢ 436, 17 ἐμοί
 γε οὐκ ἀπότροπον φαίνεται.
 (Cfr. Ag. 7, 14., ubi nunc le-
 gitur: ἔδοξε μοι οὐκ ἀπὸ τρό-
 που εἶναι, fort. minus recte.)
 * ἀποφενακίζω 404, 14.
 ἀποφλαυρίζω 291, 20. 310, 21.
 429, 14. 431, 21.
 ἀπρόσμαχος, ὅ, ἢ 435, 6.
 ἀρματοτοροχία, ἢ 355, 21.
 ἀρτιθανής, ὅ, ἢ 403, 9.
 ἀρχιερωσύνη, ἢ 336, 1.
 ἀσάλευτος, ὅ, ἢ 314, 6. 403, 2.
 ἀσεκρήτις 413, 11 οὐς, εἰ τις τῆ
 Λατίνων χρῆσταιτο φωνῆ, ἀσε-
 κρήτις τε προσαγορεύσειεν.
 ἀτάρ (Ag. 131, 17.) 298, 19. 320,
 3. 331, 2. 341, 8. 353, 18.
 373, 16. 381, 22. 386, 17. 395,
 19. 421, 5.
 αὐτὸς pro ὁ αὐτὸς 346, 20 ἐν
 αὐτῷ γενόμενοι (sic vulg. ut
 in Agath. 334, 10 κατ' αὐτὸ
 τοῖς ἄλλοις γενόμενοι) 398,
 11 vulg. κατ' αὐτὸν ξυνερχομή-
 ναι. 409, 1 ἐν αὐταῖς ταῖς ἡ-
 μέραις.
 ἀφραγνίζω 381, 10.
 * ἀφρολοπωτεία, ἢ 434, 13.
 βασιλείος στοῦ, ἢ 439, 2.
 ββαιωτικός, ἢ, ὄν 353, 8 γραμ-
 μα.
 ββηκῶς, firmus 430, 10 μὴ λο-
 γισμῶ ββηκῶτι χωμένοις (Ag.

266, 14 λογισμῶ στεβῆρῶ καὶ
 ββηκῶτι).
 βιβλίδιον, τὸ 372, 7.
 γελοιώδης, ὅ, ἢ 295, 1.
 γενεάρχης, ὅ 322, 15. 410, 18.
 γνωματεύω (Ag. 33, 13. 43, 19.
 saepe) 285, 16. 297, 4. 312,
 8. 380, 2. 392, 21.
 δεδίτομαι 288, 14 ταύτη δεδι-
 ζονται καὶ ἐκφοβήσουσι τὸν
 βασιλέα. 442, 1. (Ag. 220, 11.,
 ubi legendum: δεδεδιγμένοις
 pro δεδειγμένοις.)
 δεκατεντήριον, τὸ 360, 8.
 δεκατημόριον, τὸ 304, 14.
 δὴ abundans, imprimis post praep.
 κατὰ 291, 4 κατὰ δὴ τὴν Νί-
 σιβιν. 300, 14 κατὰ δὴ τὴν λῆ-
 μνην. 301, 21. 302, 16 κατὰ
 δὴ τὸν Εὐξείνιον πόντον. 314,
 8. 318, 17. 320, 19. 332, 18.
 381, 15. 383, 15. 385, 13.
 386, 1. 389, 22. 391, 1. 393,
 12. 414, 4. 421, 21. 424, 6.
 δῆθεν Men. usitatissimum 285,
 19. 289, 7. 290, 15. 294, 22.
 313, 18. 322, 4. 326, 14. 336,
 4. 337, 2. 351, 1. 405, 2.
 δηλητήριος, ὅ, ἢ 297, 6 φάρμα-
 κον.
 δῆπουθεν valde frequentatum 299,
 13. 320, 10. 338, 23. 349, 15.
 353, 12. 357, 17. 369, 6. 371,
 1. 383, 10.
 διάλιθος, ὅ, ἢ 341, 5 ἐκ δια-
 λίθων ὑφρασιμάτων.
 διασαφηνίζομαι 341, 11.
 διατυπῶ 362, 21 διετυπώθη τὸ
 ποιοῦν μέρος πρεσβείων στέλ-
 λειν.
 δικήγορος, ὅ 433, 13. (Ag. 295,
 10.)
 διοπτῆρ, ὅ 301, 13.
 δονακῶδης, ὅ, ἢ 399, 3.
 δουλαγωγέω 355, 7.
 δόχια, voc. Turcicum. quod pa-
 rentalia significabat 403, 15.
 δραματοουργέω 422, 22.
 δρασσομαί τινος 416, 2 ἀπειρί-
 ας δραξάμενοι.
 ἐγγυλινώω 356, 6 ἐγγυλινώσαν-
 τι τὴν τοῦ Ζιχ μεγαλληγορίαν.
 406, 19. 422, 3.
 εἶναι cum participiis praes. et
 aor. (Ag. 175, 14 ἀλύοντες ἦ-

- σαν) 290, 18 *ὡς ἂν ἔσοιτο ἐξ-επιστάμενος*. 295, 15 *ἀντικαθιστάμενος ἦν*. 326, 1. 337, 6 *οὐκ ἦν* — *προαποθήμενος*. 341, 10. 344, 17. 384, 5. 396, 1. 429, 7. 439, 18.
- ειρηνοπάτριος* (Chosrois titulus) 353, 13.
- εἰς pro ἐν* 301, 4 *εἰς τὰ περὶ τὸν Κωφῆνα—ἐπιτηροῦσι*. 310, 7 *ἐς τὰ τῶν Γηπαίδων ὄρια διέτριβεν*. 330, 3. 331, 19.
- ἔκατι* (Ag. 6, 4. 47, 2. *passim*) 294, 16. 321, 22. 324, 1. 370, 5. 392, 18. 397, 5. 406, 15.
- ἐκδιατάω* 427, 1 *ἀμέριμος δ βίος ἐκδειδημένος*.
- ἐκείσε. οἰχεῦσθαι ἐκείσε, μορί* (Ag. 4, 5. 287, 5.) 283, 11. 403, 18 *ἀπέναί*.
- ἐκείσε pro ἐκεί* (Ag. 137, 2.) 301, 8 *διέσωζεν ἐκείσε τοῦ Διζαβούλου τὸ κράτος*. 357, 1. 383, 12. 414, 10. 416, 13.
- ἐκμαγειον*, τὸ 364, 9.
- ἐκπαλαι* 392, 15.
- ἐκπολεμέομαι τινα* 404, 12 *Τούρκοι ἐξεπολεμήθησαν τοῖς Ῥωμαίοις*.
- ἐμπεδώτατα* 302, 22. 313, 21. 322, 9.
- ἔμπης* (forma ion.) 326, 20.
- ἐμφιλογωρέω* 430, 2.
- ἐμφωλεύω* 432, 6.
- ἐν pro εἰς* 291, 14 *ἐν Βυζαντίῳ ἦν*.
- ἐνίσανω* 306, 5. 323, 15. 341, 4. 362, 2. 282, 22. 421, 18.
- ἐξ ἀρχῆς, penitus* 330, 19 *τὴν ἐξ ἀρχῆς δουλείαν. ἐν ἀρχῇ* 321, 23 *οὐχ ὑποχαλῶντων ἐν ἀρχῇ τῶν Ἑλλήσων*.
- ἐξηγούμενος, δ* 282, 2 *δ τῶν Ἀλανῶν ἐξηγούμενος* 356, 18.
- ἐξογκόμαι* 291, 11. 308, 5 *ἐξογκούμενος* (vulg. *ἐξογκώμενος*, f. pro *ἐξογκωμένος*, neglecto augmento).
- ἐξουσιάζω* 373, 6.
- ἐπακτρῖς, ἡ* 333, 9.
- ἐπεντροφιάω* 287, 7. 407, 20.
- ἐπιβύω* 400, 8 *ἐπέβυσε τοῖς δέκα δακτύλοις τὸ στόμα τὸ λαυτοῦ*.
- ἐπιδουπέω* 441, 22.
- ἐπιθραϊάζω* 363, 19. 364, 21. 441, 17.
- ἐπιθρῆπέστατα* 423, 6.
- ἐπισκιάζω* 350, 7. 428, 7.
- ἐπιτροχάδην* 384, 10.
- ἐπιτωθάζω* 429, 14.
- ἐρίτιμος, δ, ἡ* 331, 3.
- ἐς* 314, 7 *φοιτήσαντα ἐς τὸν βασιλέα*.
- ἐς τὰ μάλιστα, formula Men. u-*
sitatissima 282, 15. 285, 17. 298, 10. 303, 17. 307, 14. 374, 19. 392, 14. 393, 6. 409, 7. 416, 18.
- ἐστί cum superlativis* (Ag. 16, 12. 31, 14. *passim*) 284, 18. 285, 11. 298, 11. 323, 19. 327, 9. 396, 5. 411, 12. 427, 2. 429, 17. 431, 19. 432, 11.
- ἐσφοιτάω* 282, 9. 301, 19. 302, 14. 396, 3. 412, 2. 414, 14.
- ἔτερα ἄλλα* (f. *ἄττα*) 344, 9 *εἶτε φρούρια, εἶτε ἔτερα ἄλλα*.
- εὐθύωρος, δ, ἡ* 441, 4 *εὐθύωρον ἀπέβη*.
- εὐνούστατος, ἡ, ον* 282, 14. 288, 10. 320, 16. 326, 9. 330, 15. 385, 3. 409, 12.
- ἐφεστῖς, ἡ, στρατιωτικῇ* 309, 9.
- ἐχέφρων, δ, ἡ* 417, 22. 422, 18.
- ζητέω pro αἰτέω* 385, 12 *ἐζήτεο τὸν Ἑταλιανὸν χρυσοῖον οἰκιστὰς*.
- ζοφώδης, δ, ἡ* 416, 17.
- ἡγούμενος, δ* 295, 15. 305, 17. 309, 10. 312, 6. 332, 3. 358, 17. 385, 16.
- ἡλβατος, δ, ἡ* 306, 3 *τὸ ἡλβατον τοῦ βαλανείου*.
- ἦν c. optat.* 335, 21 *ἦν ἐπιερακοῖεν*.
- θαμίζω* 439, 2 *ἐν τῇ βασιλείῳ στοῦθ θαμίζειν*. (Ag. 6, 20.)
- θεῖον*, τὸ 434, 22.
- θεοκλυτέω* 363, 22.
- θεοσδοτος, δ, ἡ* 409, 22.
- θέρω* 406, 10 *ταῖς τοῦ ἡλίου θερῆσθαι ἀκτίσιν*.
- θητικόν, τὸ* 286, 7 *τὸ θητικόν καὶ οἰκτικόν, copiae domesticae*. (Ag. 80, 5.)
- θρηψαμένη, ἡ, patria* 323, 4. 15. 349, 13.
- θυρεός, δ* 341, 7.
- θυρεοφόρος, δ* 408, 13.
- ιδιοβουλέω* 309, 3.

βερουργός, δ 331, 7.
 ελαστήριον, τὸ 352, 16.
 Ἰνδαλίμα, τὸ 383, 9.
 Ἰσοδύναμος, δ, ἢ 359, 18. 364, 6.
 ἰσχυροποιῶ 377, 19.
 καὶ δ et καὶ ὅς (Ag. 23, 19. 56, 16. passim) 292, 4 Ἄμβρος ἐκπέμψας δῆρξε καὶ ὁ γε — πρεσβείαν. 292, 15. 297, 17. 335, 10. 360, 3.
 καιροφυλακῶ 435, 4.
 κατ' ἐκείνο καιροῦ 282, 4. 373, 19. (Ag. 19, 4 ἐς ἐκείνο τοῦ καιροῦ.)
 κατὰ τὸ μάλλον (Ag. 9, 19. 15, 6. saepe) 289, 5. 301, 16. 405, 6.
 καταδαιτῶ 293, 7.
 καταθύμιος, ὁ, ἢ 439, 5.
 κατασοβαρεῦμαι 429, 13.
 κατασθαιδίζομαι 407, 20.
 κενεμβάτω 439, 19.
 κεντηνάριον, τὸ 327, 23.
 * κλεπτοτελώνω 360, 21.
 κλίμα, τὸ, pagus vel castellum in Armenia vicinisque regionibus 393, 8 διὰ τοῦ λεγομένου Ἀρθέσιων κλίματος καὶ τοῦ Μαρπητικῶν. 394, 19.
 κρείττον, τὸ, Deus (Ag. 49, 18. 65, 4.) 318, 4. 370, 1.
 κρυμῶδης, δ, ἢ 297, 14.
 λαοτόμος, δ, ἢ 443, 5 ὄργανα λαοτόμα καὶ τοιχοῦρα.
 λαφυραγωγός, δ 368, 16.
 λειτούργημα, τὸ 418, 11.
 λογιμῶδης, δ, ἢ 399, 3.
 μάγιστρος, δ 413, 14.
 μαχαιροφόρος, δ 283, 19.
 μεγαλοῦρήμων, δ, ἢ 347, 7.
 μειονεκτεῖται 349, 13.
 μεμεθυσιέναι ῥήματα 317, 5.
 μεταβολεύς, δ 294, 18 μεταβολεύς τε καὶ παλιγκάπηλος. (Ag. 254, 12.)
 μέταξα, ἢ, sericum 295, 23. 302, 9.
 μεταρῥυθμιζῶ 289, 2.
 μῆνις, ἢ 335, 21.
 μῆτε pro μηδὲ 351, 19.
 μῆτε μὴν 418, 22. 419, 16.
 μοναστηρίου οἶκος 352, 12.
 μυσταγωγός, δ, episcopus 329, 21.
 νερμαίω c. dat. 312, 13 ἐνεμάσκει τοῖς στρατιάρχησι.

ξιφείδιον, τὸ 403, 13.
 ξιφηφόρος, δ 398, 4.
 ξυμβάν 349, 6 τυχὸν μὲν γονεῖς, τυχὸν δὲ παῖδας, ξυμβάν δὲ τοὺς φιλιτάτους.
 * ξυμμεταρῥυθμιζῶ 351, 6.
 ξυνέλευσις, ἢ 354, 15.
 ξυνωθῶ 409, 17 Ζαχαρίου τὴν πρεσβείαν ταύτην γενέσθαι ξυνωθήσαντος.
 ὁ γε tanquam pronomen person. 293, 9 ὁ Μλεβῶδης αὐτίκα ὁ γε — συγγέας τὸ πρῶσωπον ἐφορνίτετο. 296, 22. 297, 15. 303, 5. 321, 13. 326, 7. 331, 12. 407, 9. 414, 20.
 οἶ pro αὐτῷ initio enuntiat 417, 13 οἶ (sic scrib., non οἶ) δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ εἶχε καλῶς.
 οἰκίτος, οὖνος 287, 7. 310, 11.
 ὀμῶς, ἢ 352, 7 ἐν ὀμάδι.
 ὀπως c. inf. 391, 22 βουλευέσθαι ὀπως ὁἷ τὰ ὄπλα καταθέσθαι τελῶς.
 ὀρθογνώμων, δ, ἢ 299, 21.
 ὄρισμα, τὸ 288, 2.
 ὄσον οὐπω (Ag. 79, 16. 106, 21. saepius) 314, 13. 324, 11. 328, 19. 344, 11. 395, 14. 414, 4.
 οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ 301, 2. 339, 3. 383, 9. 399, 4. 401, 13. 412, 22. 431, 22. 439, 7.
 οὐ μὴν καὶ (omissu ἀλλὰ) 389, 22.
 οὔτε pro οὐδὲ (Ag. 216, 18.) 315, 11. 322, 17. 413, 1. 434, 22.
 οὔτω ξυμβάν, οὔτω παρασχὸν (Ag. 99, 9. 123, 17. cett.) 290, 22. 297, 15. 314, 10. 414, 7. 410, 9. 424, 21.
 ὀφθῆναι, videri 289, 5 ὀφθῆσεται κατὰ τὸ μάλλον εὐεργέτης. 293, 6. 387, 18. 434, 11.
 παγιδῶ 362, 6 ἐπαγιδῆ τον ἀρχοντα τοῦ Ἀάρας διατιθέναι. παλιγκάπηλος, δ 294, 18.; γ. μεταβολεύς.
 παλιμβολος, δ, ἢ 297, 5. 355, 23. 377, 3.
 παλύνω 297, 13 τῆς αὐτῶν χώρας νυφίῳ παλυνόμενης.
 * παρατιρωσῶ 420, 10.
 παρευναστήρ, δ 346, 19.
 περιγυστῶ 282, 1. 402, 6. 427,

12. 432, 4. 439, 5. 18. (Ag. 76, 2 περιπόσεισις.)
 περιπέτω 442, 16.
 περιπόσεισις, τὸ 330, 21. 383, 1.
 περιπόσεισις, ὁ, ἢ 306, 14
 πλείστα ὄσα 305, 13. 320, 13.
 404, 1. 407, 13. 414, 13.
 πολεμησίω 328, 13. 414, 11.
 πρόσβις, acc. — εν: haec forma
 exstabat in ed. Hoeschel. 389,
 11.
 προσάπαξ 322, 2.
 προσοικάνω 409, 22.
 * προσκεπαστής, ὁ 418, 9.
 * προτίκτωρ, ὁ 418, 7.
 πρωτοστάτης, ὁ 286, 7.
 πτερόω 314, 13 κολακείαις τὸν
 βασιλέα ἐπτέρωσαν.
 ποίαι, ἢ 421, 6.
 σάκραι, αἱ λεγόμεναι τῇ Λατι-
 νων διαλέκτῳ σάκραι 352, 19.
 353, 2. 363, 16.
 σέβασμα, τὸ 326, 4.
 σέλειγναι voc. corruptum 328, 16.
 σημαίνω: aor. 1. tum ἐσήμανα 308,
 13. 309, 4. 358, 4., tum ἐσή-
 μνηα 312, 3. 18. 422, 2.
 σήραξ, ὁ 44, 10.
 σηρικὸς, ἢ, ὄν 283, 16 ἐσθῆτας
 σηρικὰς. 339, 18. 382, 13.
 σπαλιῶνες, οἱ, vineae 443, 1.
 (Ag. 147. 15. 195, 5.)
 στέργω c. dat. 391, 16. 441, 7
 ταῖς σπονδαῖς οὐ στέργουσι
 οἱ Ῥωμαῖοι.
 συμβούλαια, τὰ 358, 4. (leg. συμ-
 βόλαια.)
 σφεῖς cum 1. pers. 423, 5 ἐξε-
 τεῖσαι χρώμεθα μὴ ἀναγκα-
 σθῆναι σφᾶς ἐπιλαβέσθαι δ-
 πλων.
 σφέτερος cum nom. sing. 300, 8.
 σφριγῶν 283, 3 οὐκ ἐσφριγῶ
 οἱ τὸ σῶμα. 396, 2.
 εὐτά τοι, ταύτῃ τοι, propterea
 (Agath. 18, 17. 16, 14.) 284,
 14. 297, 6. 14. 301, 7. 303,
 10. 329, 19. 352, 18. 385, 16.
 405, 3. 428, 10. 442, 12.
 τελέω 289, 9 ἐν ζωῇ τελεῖν.
 τέλος, τὸ 283, 10 τῷ θεοπροπέ-
 ῳ τέλει ἠφανίσθη.
 τέθρηνα, ἢ 321, 22. 348, 6.
 τίθεμαι 283, 5 ἐθετο θυράλιω-
 τον. 287, 8 ὄλκιον τίθεσθαι

κέρδος. 291. 15 ἀνθαθέστρον
 τοῖς κατὰ τὴν ὁδοποιίαν θέ-
 μενος. 307, 19 λόγους ἡμῖν
 θέσθαι. 314, 3.
 τιμαλφῆς, ὁ, ἢ (Ag. 93, 1.) 309,
 13. 330, 22.
 τραχταῖω, gr. barb. 354, 5. 7.
 τῷ τοι ἄρα, formula Menandro
 usitatissima (sicut Agathiae 119,
 1. 158, 12. cett.) 314, 14. 356,
 10. 375, 15. 384, 15. 393, 6.
 400, 2. 404, 12. 416, 6.
 ὑδροστάσιον, τὸ 301, 11.
 ὑπερβλύω 335, 17.
 ὑπερόριος, ὁ, ἢ 316, 2.
 ὑπευρύνομαι 432, 4.
 ὑποστρώννυμι 327, 13 ἐλίπαι
 ὑποστρώννυς.
 ὑποτύπω 286, 17.
 ὑπαγόρας, ὁ (Ag. 79, 1.) 284,
 13. 294, 11. 317, 4. 402, 2.
 ὑψάχην, ὁ, ἢ 325, 4.
 φθάσας, ασα, αν 305, 4. 339,
 21 τὰ φθάσαντα. (Ag. 91, 8.)
 φιλορῶμαιος, φιλοπέρσης 402, 22.
 φιλοτάραχος, ὁ, ἢ 430, 12.
 φόβητρον, τὸ 441, 10.
 φοινίττομαι 293, 10.
 φύλαρχος, ὁ 292, 3.
 χαρακτηρίζω 353, 16.
 χορηγός, ὁ, τῆς τραγῆς 289, 5.
 χρονοτριβέω 360, 13.
 χρώματα, τὰ (in circo) 439, 5.
 χωρέω c. part. fut. 304, 18 ἐχώ-
 ρουν πολέμησοντες.
 ὦδι 309, 13. f. 440, 9.
 Accusativus absolutus 287, 9 τοῦ-
 το ἐφειμένον αὐτοῖς — ἐχρή-
 σαντο. 290, 20 Τιμόθεος, τοῦ-
 το ἐπιτετραμμένον αὐτῷ, πα-
 ρεγένετο. 300, 4. 326, 6. 374,
 14. 417, 16 ἀρέσαντα βασιλέϊ
 (f. ἀρέσαν τῷ βασιλεῖ).
 Articulus praeter morem omissus
 287, 13 διαδόχον εἶναι τετε-
 λευτηκότος (pro τοῦ τετ.). 360,
 12 κατὰ ταύτην ἀξίαν. — po-
 situs 411, 2 μεταξὺ τῶν ἀλ-
 λήλων.
 Formae nominum insolitae 391,
 5 τῷ πρέβει pro πρέβει s.
 πρέβει. 422, 4 ὡ ἡγεμῶν pro
 ἡγεμῶν. — verborum: 421, 6
 ἐχράτο pro ἐχρήτο. 436. 12 κα-
 θέσθηκα sensu activo. πρόροι —

ἀπόλαυσιν ὡσπερ ταμεῖδν τι
καθεστήκασι. 284, 20 ἀπο-
κτανθῆναι. 304, 6. 316, 1 κα-
θελῶ fut. v. καθαιρέω (Ag. 269,
5). 333, 1 ὑπερδόμενος (?).
Infinitivus aor. pro fut. 325, 13.
15 ἀπάρξασθαι — παραβήσα-
σθαι. 412, 22 τεύξασθαι (nunc
ubique mutatum est).
Neutra participiorum sensu col-
lectivo 282, 11 τὸ ἀντιστατοῦν.
394, 22 τὸ γεηποῦν.
Nomina castellorum et pagorum
in Armenia et adiacentibus ter-
ris in — on exeutia non de-
clinantur: Χλωμάρων 329, 14.
Κιθαρῖζων 329, 11. Χορουζῶν
359, 21. Ἀρδέσιων 393, 7.
Μαρεπτικῶν 393, 8. Μακρα-
βανδῶν καὶ Ταραννῶν 394,
19. Μονόκαρτον 421, 2.
Nomina propria in — ιος, in —
ης (pro ες) mutata (gr. barb.)
386, 2 Ταργίτης, qui alias
Ταργίτιος 386, 16.
Nominativus absolutus 313, 11
ἀνερευθέντες οἱ τὴν κλοπὴν εἰρ-
γασμένοι ἐν φανεροῦ τε γενέ-

μενοι, μοῖραν ἀπεκατέστησε.
317, 15 οἱ στρατηγοὶ εἰσβολὴν
ποιησάμενοι καὶ ὀμήρους λα-
βόντες, ἦγον ἐς Βυζάντιον scil.
οἱ ὀμηροί.

Neutra adiectivorum pro substan-
tivis 283, 14 τὸ ἀγγίγνον τε
καὶ βουλευτικὸν τοῦ βασιλέως.
285, 19 τῷ ἐμπεδῶσαι τὸ εὐ-
νοῦν. 286, 19. 288, 20. 292,
21. 299, 18. 316, 15. 349, 5.
435, 20 ἐς ἔσχατον κινδύνου.
Optativus futuri Menandro, ut
Agathiae, nimis frequentatus
282, 3 ἔκείται ἐγένοντο, ὡς ἀν-
γνώριμοι ἴσονται. 285, 14.
286, 4. 287, 17. 289, 19. 290,
18. 292, 7. 294, 11. 16. 296,
7. 301, 10. 303, 20. 305, 8.
309, 22. 315, 22. rell.

Participia praes. s. aor. pro fu-
turis (interdum hac ed. muta-
ta) 282, 2 Κάνδιχ-ἠρέθη πρε-
σβευόμενος. 308, 9 πρέσβεις
τοὺς βεβαιώσαντας περὶ τῆς
εἰρήνης. 345, 21. 346, 15. 384,
17.

A D P R O C O P I U M.

Ἄν post ὅπως seq. indicativo 494,
10 ὅπως ἂν ἢ τύχη κρίνεται.
ἀχλὺς, ἢ 495, 12.
ἐναχμάζω 501, 5.
κατόπιν ὀφθῆναι τινος 490, 2 ἢ
πόλις μηχανωμένη μὴ κατόπιν
ὀφθῆναι τῶν δωρεῶν. 496, 4
τῷ μὴ κατόπιν ὀφθῆναι τῆς
τιμῆς.

κρεῖττον, τὸ, Deus 492, 15. 494,
4.
λήξις, ἢ 497, 3 ἢ ἐφα λῆξις.
πολιὰ, ἢ 497, 19 αἰκίζομένην
πολιάν.
προλαβόντα, τὰ, praeterita 494,
21. 495, 1. 501, 1. 512, 16.
Augmentum omissum 496, 14 τῶν
ψηφισμένων.

CORRIGENDA AD EDITIONEM ROESCHELII.

P. 7. l. 6. μὲν ἐπ' εὐσ. p. 8. l. 11. ac p. 146. l. 20. πρέσβεις (p. 389. l. 11. πρέσβιν) p. 12. l. 8. ἀφ' ἰππων p. 53. l. 12. παρεγυμνοῦτο p. 169. l. 14. ἀλλὰ καὶ Μαξ. p. 177. l. 9. δε δὲ p. 190. l. 11. παράλου p. 210. l. 1. δεδεμένω p. 216. l. 21. οὔτε δ' ἀπ. p. 219. l. 15. Ῥωμαϊκῇ μὲν π. p. 221. l. 5. ἀπὸ ἀνδρας τῶν p. 235. l. 10. κελύοι p. 242. l. 18. Μαρτινιανός p. 255. l. 16. ἔνβως p. 257. l. 16. τοὺς μὲν εὐ p. 294. l. 12. τῆ τῶν φημ. p. 301. l. 17. Ὀρομουσῶν p. 324. l. 21. ἀπισχυρ. p. 334. l. 18. οὔτε p. 353. l. 7. περὶ τοῦ τοιοῦδε l. 14. φ' ἵναι οἱ θεοὶ p. 367. l. 16. νικῆσει.

ALIA CORRIGENDA.

P. 13. in Schol. ad 1. *dele mg.* p. 21. (Arg.) l. 13. *Epistola ad cives oppidi a barbaris obsessi, qua monentur ne temere pugnam ineant* (5). *Oratio Dexippi ad eos etc.* p. 139. (Arg.) l. 14. pro *Marcellinus* scr. *Aegidius*. p. 145. *dele* Scholion ad 2. et 4. p. 166. (Arg.) l. 5. pro *Romano* scr. *Graeco*. p. 203. Schol. 3. ἐπίλιτα. p. 242. vers. lat. l. 19. *Martinianus*. p. 291. l. 3. πρὸς τοῦ Περσ. p. 295. in Scholio ad 1. 2. pro *vulg.* scr. *Val.* p. 305. l. 13. κερηγορήσαντες. p. 366. l. 12. προτερήσας. p. 612. col. 2. l. 40. 41. *dele* verba (*sed hic — videtur.*) p. 616. col. 2. l. 39. scr. *Arcthae nepos*.

ADDENDA.

P. XXIX. l. 12. Postea, eodem Marciano Aug. superstiti, ab Ephemio, magistro officiorum, adsector adlectus fuit (p. 155. l. 12 ed. B.). ad p. 6. l. 7. ἀπὸ ἐπαρχῶν H., similiterque infra p. 48. l. 14. μετὰ δλοφυρμῶν. p. 124. l. 18. μετὰ ὑπερηφανείας. p. 154. l. 2. κατὰ ἐλείνην. p. 176. l. 21. ὑπὸ ἐρμηνεῖ. p. 188. l. 10. ἐπὶ δθόγαις: quae cuncta in editione Parisina sublata sunt; mansit tamen, imo in nostram quoque editionem transit p. 143. l. 8. μετὰ αικισμῶν. — ad p. 15. l. 15. ὑμῖν vulg. p. 19. l. 5. βουλόμεθα vulg. p. 127. l. 12. παρὰ Ναρσαίου H., περὶνάς σαῖου vulg. p. 139. (Arg.) l. 15. post *gerit* add. *Legatio ad Marcellinum pacem confirmat.* ad p. 159. l. 13. τὰ εἰς τῶν vulg. p. 162. l. 17. ἀφικουμένοις vulg. l. 19. ἔστιν ἀκοῖλον vulg., ἐς τὸν κοῖλον H. p. 175. l. 16. εὐλαβηθεῖς H., εὐλαβεῖσθαι vulg. p. 182. l. 10. Κατζίρων vulg. at p. 191. l. 8. et

197. l. 11. Ἀπατήρων. p. 203. l. 1. παραγενόμεθα vulg. p. 207. l. 17. Ἀδάμει τῶν Val., Ἀδαμειτῶν vulg. p. 210. l. 8. ὡς τὸν vulg. p. 211. Pericopae, quae incipit a verbis ἀναζεύξαντα δὲ (l. 11.) apponitur in ed. Hoesch. lemmatis loco: λόγος δ. p. 215. l. 7. Κωνσταντίνῳ vulg. p. 219. l. 10. Κωνσταντίνος vulg. p. 233. l. 1. ἐξθεῖν ed. H. p. 247. l. 11. et p. 258. l. 19. Ὀτριαρίου vulg. p. 249. l. 17. ἐκλιπόντας H., ἐκλιπόντα vulg. p. 250. l. 10. τῶν abest vulg. p. 266. l. 10. αὐτῶν vulg. p. 267. l. 19. αὐτοῖς H., αὐτοὺς vulg. p. 283. l. 9. κατηγονίσαιτο vulg. l. 11. ἠφανίσθαι vulg. l. 21. ἐμφρονέστατοι vulg., ἐμφρονέστατος H. p. 296. l. 19. μὲν vulg. p. 298. l. 21., p. 306. l. 10. et p. 413. l. 11. εἶρετο vulg. p. 300. l. 8. ἀποστειλοὶ vulg. p. 302. l. 6. τῷ Περ. vulg. p. 303. l. 5. διαχρήμα ed. H. p. 307. l. 7. δμῖν vulg. p. 309. l. 17. οἶόν τε vulg. p. 319. l. 16. τῆν H., τῆς vulg. p. 321. l. 15. φόρον ed. H., φόρων ed. Par. p. 342. l. 1. αὐτῷ vulg. p. 345. l. 5. κατηγονίσαιτο vulg. p. 356. l. 19. καταλόγου vulg. p. 358. l. 4. f. δνόματι περὶ τῆς Σ. N. p. 370. l. 4. ἡμεῖς vulg. p. 392. l. 7. πλέον vulg. p. 394. l. 15. ἀντικαθεσταμένου vulg. p. 419. l. 4. προεχώρησαν vulg. p. 428. l. 18. Coniungenda sunt haec cum fine narrationis de Petri legatione, supra p. 373. l. 11.

p. 612. ad vocem: Alamundarus senior — Almondar, Hirensium rex XVI. ap. Pocockium, Spec. hist. p. 69. N.

ibid. ad vocem: Alamundarus iunior — Almondar, Gassanensium rex XXVII. ap. eund. p. 77. N.

ibid. ad vocem: Ambrus — Amru ibn al Mondar, Hirensium rex XVIII. ap. Pocockium p. 72. N.

ibid. ad vocem: Amorcesus — Amru 'l Kais II, pater Alamundari, avus Ambri: Hirensium rex XVI. ap. Pocock. p. 69. N.

p. 613. col. 2. post l. 45. adde: Arethas, imperante Anastasio, regulus Saracenorum Chindenorum, ad quem avus Nonnosi legatus missus est. N. 478, 6 — Al Hareth, Ambri fil., rex Kendensis, a Cabade regno Hirensium ornatus, unde eum Chosroes deiecit: Pocock. p. 79. N.

p. 617. ad vocem: Chindeni — Kende, apud Arabas: Pocock. p. 79. N.

p. 621. ad vocem: Furdigan — 20. Sed Menandrum errare suspicor: certe Fardchane Persis ptchodocheum significat. N.

p. 624. ad vocem Iuroipaach — Apud Lydum de mag. III. 52. 53. Viriparach, vel Viraparach (Βιρ.) vocatur: id quod proxime ad veritatem accedere videtur: barach enim domum, sive mansionem significat, viran solitudinem, vel ruinas. N.

B O N N A E
TYPIS G. F. THORMANNI.

This book should be returned to the Library on or before the last date stamped below.

A fine of five cents a day is incurred by retaining it beyond the specified time.

Please return promptly.

MAY 28 1974 H
BOOK DUE WID
OCT 30 1977
OCT 28 1978
OCT 30 1978
BOOK DUE WID
6213307
OCT 30 1978

3 2044 098 647 134